T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KÜTÜPHANESİ
Sayı: 907

الكتاب وقفها الفقير
الى ربه ذي المواهب
محمد المدعو بين الصدور براغب

١٠٦١

١٠٥٢

کتاب فهرس جهان نما ولوامع النور فی ظلمة اطلس مینور
امر اول بو فنده کوریلوب کتابه مأخذ اولان کتابلری متضمندر امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسنی بیاننده در امر ثالث بو فنك غایتی
وفائده سنی ذکرنده در امر رابع عالم اجسامك استداره سنده وارضك
کری اولمسنده در صورت کسوف صورت خسوف تذییل
قاعدهٔ استداره یه مبنی فنك مسائل غریبه سنی بیانی که اوچ مسئله در
لاحقه مصنف کتاب استغنا قلوب کند وحل ورسالة الهام المقدس
تحریر ایندوکین بیان امر خامس اجمال احوال افلاك وعناصرده در امر
سادس دوائر واقطاب بیاننده در تعریف دائره ومرکز وعظیمه
وصغیره ودائرهٔ افق ودائرهٔ استوا ودائرهٔ بروج بیانی تعریف دائرهٔ
نصف النهار ودائرهٔ انقلاب صغیره ودائرهٔ انقلاب شتوی ودائرهٔ
مدار قطب بروج شمالی وجنوبی امر سابع بو دائره لر ایله ارضك التی
قسمه انقسامیدر امر ثامن ارض دائره لرنده واقالیمده در تعریف اقلیم
عدد اقالیم اون دورت قسم اولدوغین واقسامن بیان امر تاسع
طول وعرض ایله کرهٔ ارضك اقسامنده در تعریف طول بلد تعریف عرض
بلد ایکی شهر مابیننده اولان بعدك مقدار مسافه اولدوغین بلمك طریقی
تنبیه مجال طول وعرض وسکز طول وعرض دائره لرینك رسمی امر عاشر
احوال مسافه وآلات مساحه ده در امر حادی عشر جهات اربعه وروزکار
ذکرنده در اولا دائرهٔ جهات ایکنجی دائره اچ دکزده سفر ایدن قدماء روم
ویونان ولاتین تقسیمی اوچنجی دائره رومانیانك وتالیان قدماسنك
استعمالیدر دردنجی دائره بحر اوقیانوسه سفر ایدن جرمانیان وسائر
اوروپا خلقنك تقسیمیدر بشنجی دائره بحر محیط شرقیده سفر ایدن هندیلرك
وسائر اسلامیانك تقسیمیدر امر ثانی عشر رسم خارطه قواعدنده در
تعریف بو وصله امر ثالث عشر بو فنك صعوبتنده واصلاح واعانت
اصل وقوفه احتیاجنده در ذیل بو فنه فی الجمله تواریخ خلطنك سببنی

بیان

بیان امر رابع عشر بو کتابده ذکر اولنان ممالك واقالیم بلادك فصللری
فهرسنده در الباب الاول مقاصد فننده در وبونده بیجه فصول واردر
فصل در رسم کرهٔ ارض وکرهٔ ما مقدمه بر ایله بحرك بری برینه استیلاسی ذکرنده در
مقصد فصل در تعریف کرهٔ ارض واثبات کرویتی او بیان اقوال بعضی طوسی
وسائر اهل هیئت در حق کرهٔ زمین ذکر مسافهٔ کره فصل در احوال بحار بونده
بیچه بحث واردر بحث اول تکون بحر بیاننده در بحث ثانی بحرك وضعی
خصوصنده در بحث ثالث تقسیم بحارده در جمله بحار بش قسمدر
قسم اول وقیانوسدر که بحر دیکدر اوقیانوس جهانك دورت جهتنه
نسبت دورت قسمدر اولا محیط شمالی ثانیا محیط شرقی ثالثا محیط جنوبی
رابعا محیط غربی متأخرین رأینه کوره اوقیانوس اوچ نوعدر ذیلنده مذکوردر
تقسیم دیکر تقسیم بحار متقدمین رأیی اوزره بش قسمدر هر قسم اسامیسی
ایله بیان اولنمشدر بحر آلامان بحر روم که بزم دیارمزده آق دکز دیمکله معروفدر
آق دکز سبته بوغازندن داخل اولدقدن صکره اوغرادوغی مواضعه نسبت
اسملریدر اسپانیا دکزی فرانسا دکزی روما دکزی مسینه دکزی کرید
قبرس یونان دکزی وندیك کورفزی آق دکزك مسافات ساحلی بحساب
میل عدد بحر قلزم بحر فارس بحر خزر موره دکزی اطلس اراسی بوغاز
قسطنطنیه استانبول بوغازی قره دکز بحر ازاق ردوس وقبرس اطه سنه
قریب موضع بحث رابع دریانك حرکات مختلفه سنده در بر قاچ نوع
حرکاتی واردر حرکهٔ اول حرکهٔ طبیعیه در که مرکز جانبنه حرکتیدر حرکهٔ ثانیه
روزکار تحریکیله اولان حرکتدر حرکهٔ ثالثه شرقدن غربه حرکتیدر حرکهٔ رابع
شمالدن جنوبه حرکتیدر حرکهٔ خامسه حرکهٔ رحویه در حرکهٔ سادس مد وجزر
حرکتیدر بحث خامس بحرك جزر ومدی مختلف اولدوغنده در بحث
سادس مد وجزرك علت فاعلیه سنده در بحث سابع سبب مد و
جزر تأثیر قمره مستند دکلدر دینلرك رأیی بیاننده در بعده مد وجزرك سببی
قمردر دینلر تأثیر جهتنده اختلاف ایتدکلرین بیان بحث ثامن ذکر
اولنان رأیه اولان شبهه لر و واقع اولان سؤاللر جوابنده در سؤال وجواب
علی التفصیل بیان اولنمشدر سؤال سادسك جوابی ذیلنده کرداب سببنه

اشارت اولنشدر بحث تاسع مد وجزر حركتنك علة غائيه سنده دركه
اوچدر مقصد مبيندر بحث عاشر برايله بحرك تبادلی يعنی قوری دريا
ودريا قوری اولدوغن بيان بحث حادی عشر جزئی وكلی طوفانلر ذكرنده در
انوش بن شيث عصرنده طوفان جزئی وحضرت نوح دورنده طوفان عالم
اولدوغن بيان طوفان حقنده وارد اولان بعض سماوات حتی كه دورت عدد
سؤال وجوابلر ايله بيان اولنشدر بحث ثانی عشر دريالرك باقی اوصاف
واخبارنده در طعم ماء بحر خاصه بحر شبرين عمق بحار مسافات اوقيانوس
بحث ثالث عشر اوقيانوس سفرلری ذكرنده در پورتقالك هند شرقی
سفرلرين ذكر وبيان بحث رابع عشر موسم اسفار بحار ومحذورات ذكرنده در
محذورات تعريف دائرة نجم الزوج طوفانات بحث خامس عشر
دريا مدخلنده اولان آخر مباحثدر فصل در اقسام اجماليه ارض مصنف
كتاب ارضی بش قسم اعتبار اتمشدر اسامی اقسامی بونلردر اقسام عرض قسم
اول اوروپا قسم ثانی آسيا بو بش قسمه ارض شعين دخی الحاق اولنوب اقسام
التی اولمشدر فصل در قسم اوروپا حدود اوروپا مسافه اوروپا قسم ثالث
افريقيا قسم رابع اماريقا قسم خامس ماجلانيقا تقسيم بو اقليم سلفده
ولايت مختلفه يه تقسيم اولنشدی اسپانيا غاليا جرمانيا ويندليسيا
مرسيا ايتاليا نوريقوم پاتونيا اوقيانوسك بيوك اطه لرندن برتانياكه
انكليا در ايچ دكز اطه لرندن سيجليا سارونتا ايلاريقوم ايپروس
عرسيا ماقدونيا تراسيا مربا راسيا سارماسيا هيبرنياكه اسلانديادر
فرسلانديا ايكی باليار ركه ميورقا مينورقادر قورسقا غاليا كرنا
وآخر خرده جزيره لر حالا واقع سلطنت وحكومته تقسيم اولنوب انلرك اعاديسی
بونلردر اسپانيا غاليا يعنی فرانسا انكلياكه انكلتره در سقوسيا
انكلتره ده بر سلطنتدر هيبرنيا نورورجيا سوديا اوبه يا يعنی
اعزيبوز دانيا جرمانيا حالا روما سلطنتيدر پولونيا يعنی له بوهيميا
يعنی چه هونغاريا يعنی مجار اسقلادونيا يعنی ارنود قورواسيا يعنی خروات
والماسيا يعنی بوسنه سرويا يعنی صرف بلغاريا يعنی دومايلی تراسلونيا
يعنی اردل كوچك تاتار يعنی قريم ياخود مرقوب تابولی انهار وجبال

در

در اوروپا فصل در بيان افريقيا حدود افريقيا سيجليا بونده برباشقه دوقالق
واردر اوستوريا اوچ بيوك دوقالق موسقوويا ليتوانيا توسيا مسافه
افريقيا مقدمه صاحبی بيان ايتدوكی اوزره حالا بو اقليم يدی ولايته تقسيم
اولنور ازنبوس بارباريا ولاية الجريد برية اسارا هيفريا بعنتی قرال ابچ
ايتورياكه حبشيلر سلطنتيدر وينغراتونيا انهار وجبال در افريقيا
بيان جبل قمر بيان جزائر افريقيا فصل در قسم آسيا حدود مسافه
تقسيم آسيا جبال وانهار آسيا بونده برقاچ اقليم واردر فصل در بيان
اماريقا يعنی يكی دنيا تعليم اول بو اقليم عند السلف معلوم يا مجهول اولمسنده در
تعليم ثانی بو اقليمك برقاچ اسميله تسميه سی سببنده در تعليم ثالث بونك
حدودنده در تعليم رابع بو ارضك مسافه سنده در تعليم خامس
بو اقليمك تقسيمنده در تعليم سادس بو اقليمك جبال وانهار وبعض آثار
واخبارنده در تعليم سابع اماريقا جانبنه متاخرينك كتديكی قولون ومغليان
وغيريلر ايتديكی سفر بياننده در سفر اول قولون هدايای قولون سفر
ثانی قولون سفر ثالث قولون سفر رابع قولون سفر مغليان قپودان
بجانب مغرب وآمدنش از مشرق ذكر سفر كشتی اسكندر فصل در بيان
ارض شعين جزيرهٔ غرلوانيا جزيرهٔ فرسلانديا جزيرهٔ نوازنلاد ويقاتس
بوغازی قوبرسير بوغازی داويس بوغازی فصل در ذكر قطب جنوبی
فصل در ذكر ممالك جهات بمثلثات بروج وسيارات ربع مسكون مثلثات
بروج كبی دورت قسم اعتبار اولنوب اقسامنك وانتسابلرينك بيانی قسم
اول اوروپا مثلث اوله منسوبدر قسم ثانی آسيا مثلث ثانی يه منسوبدر
قسم ثالث سقونيا مثلث ثالثه منسوبدر قسم رابع افريقيا مثلث رابعه
منسوبدر بروجه منسوب اولان بلادی تفصيل فصل در بيان سكانيا
باعتبار اديان تنبيه ابتدا جهان نماده آسيادن اولوب اوروپاده اولدوغن
اعلام فصل در جزيرهٔ ياپونيا بو جزيره چين درياسنده ابتدا اجزا شرقيدر
وبو جزيره يه قريب جزيره لر اسمارين بيان احوال سلطنت درين جزيره
بو جزيره ده سائر خلق بش مرتبه در هر مرتبه نك تفصيل احوال سياست
درين ديار احوال ديانت درين ديار احوال علم ومعرفت درين ديار

فاتحهٔ خرایدِ عالم‌آرا و سرلوحهٔ جرایدِ جهان‌نما زیور افروز حمد و ثناء ذات
اقدس و اعلی ایله مزیّن و مجلّی و رونق‌بخش صلاة و سلام سلطان انبیا
ایله موشّح و محلّی قلندقدنصکره ضمایر ارباب عرفانه خفی و نهان دکلدرکه
فروع علم هیئتدن فنّ جغرافیا یعنی خریطه‌لرده تصویر اولنان صورت بسیط
غبرا بر فنّ خوب و هنر مرغوبدرکه اندن ذوقی اولان دقیقه‌شناس
کاشانهٔ امن و استیناسده مسندنشین چار بالش حضور ایکن دور و دراز دور
سیاحته کرن سیّاحان جهان کبی بر آنده عالمی سیر و دور ایدر و اول سیر
و سلوک معنوی بر مرتبه علم اجمالی حصولنه سبب اولورکه مدّة العمر
سیاحت ایدنلر اول قدر استحضار و احاطه‌یه قادر اولمزلر زیرا بیدربی
کتابلرینه رجوع و ممارسه برله اقطار ارضی کوشه بکوشه لوح درونده
بالجمله منتقش اولوب بر طرفی استحضار وقتنده مرآة ذهنه توجّه
اولونسه فی الحال اول طرفک اجمالا حالی صُوَرِ حسّی و خیالده مشاهَد و محسوس
کبی اولور و معلوم مدرکه فنوندن هر فنّ فی ذاته علم اولدوغی جهتدن مذموم
اولمیوب المرء عدوٌّ لما جهله مقتضاسنجه قطع نظر کاهی بحسب العوارض
ذمّ اولنورسه ده دائما وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قالماز بلکه
احتیاج وقتنده الزم لوازم اولور بناء علی ذلک بو واده دخی بر نیچه
اولنوب مسالک الممالک و جغرافیا کتابلری کوریلوب شکل بحر و برّ دفعات
ایله مرسوم و مصوّر قلندقده عزیمت تدقیقه نوعا فتور کلمش ایدی سابقا
بعض جزائر دریایه سفر بحرینک اوتار قانون هنره آمیخته میل سابقه شوق جدید
الحاق اولوب بر داعیه ظهور ایتمش ایدیکه اول مرسومات صفحات بیانه کشیده

اوله

اوله لکن اوروپا ممالکنده کتب اسلامیه‌نک کلّی قصوری ظاهر و زبان
افاده اسلامیان اکثر اقالیم و بلدان بیاننده قاصر اولمغله لاتین لساننده
یازیلان جغرافیالردن متأخر کتاب اطلس مختصری ترجمه و سائر کتب
اسلامیه فوائدینی کا ضمیمه قیلوب مجموعندن بو کتابی انتزاع و فنّ مرقومه
طالبلرینه بسط موائد انتفاع ایتدم و مجموعنی ایکی قسم اوزره مرتّب قسم
اوّلی نیجه فصولی مشتمل و قسم ثانی اسماء بلاد فهرسنده حروف اوزره مبوّبدر
لکن مقاصده شروعدن اوّل بر مقدّمه تقدیم اولنوب کتاب مذکور جهان‌نما
اسمیله مسمّی قلندی مستفید اولنلردن ذکر بالخیر ملتمسدر بعده بو کتاب
جلیل القدر و نوادر دهرکه ایّام اسلامده هنوز قرین وجود اولمیوب دول سالفه
اعصارنده بر جهاندارک خزینه‌سنه کیرمامش و بونک نظیرینی کیمسه کورمامشدر
حالا ولی النعم پادشاه عالمپناه السلطان بن السلطان السلطان محمّد خان
ابن السلطان ابراهیم خان ابن السلطان احمد خان خلّد الله ملکه و شوکته
و افاض علی العالمین برّه و احسانه حضرتلرینک عهد همایونلرنده ترجمه اولنوب
وجوده کلمکله خزینهٔ عامره‌لرینه تقدیم و ممالک ملوک دنیا و عامه‌یه
تفهیم قیلنوب ابتداء تألیفنده مرآت دنیا و ما فیها اولدی و بو جهان
نما تاریخ دینلدی مقدّمه بو فنّه موقوف علیه اولان امور ذکرنده در
امر اوّل بو فنده کوریلوب بو کتابه مأخذ اولان کتبی متضمّندر انلردن
غیری اطلسک مأخذی اولان فرنکی کتابلر دخی بعض مرتبه ایراد اولنور
آثار البلاد و اخبار العباد فی عجائب المخلوقات صاحبی زکریا بن محمّد
قزوینینک اقالیم سبعه اوزره مرتّب بر کتابیدر التیوز یتمش دورتده
تألیف اتمشدر مالی یازلدی احسن التقاسیم فی معرفة الاقالیم شیخ شمس الدین
محمّد بن احمد مقدسی دورتیوز [illegible] اقالیم [illegible] اوزره بلادی ذکر و عربانه
تصویر اتمشدر مالی یازلدی اشارات الی معرفة الزیارات اکثر ربع معموره‌یی
کزوب ممالک اسلامیه‌ده کوردیکی یرلری و زیارتلری یازوب التیوز اون برده
حلبده وفات ایدن سیّاح عالم شیخ ابو الحسن علی بن ابی بکر هروینککدر بتمامه
کوریلوب حاصلی یازلدی اطلس ماجور فرنکی جغرافیا کتابلرندن متأخر بر
معتبر کتاب کبیردر فلمنکدن جواردوس مرقاتور تألیفنه شروع ایدوب صکره

کبیر واول بر لو بو دو ویکوس هدیوا تمام وبر نوع دخی اختصار ایتمش ونامنه اطلس
مینوس دیمشدر ماجور کبیر مینور صغیر معناسنه لفظ لاتینیدر ذکر اولنان
اطلس مینوری فقیر ترکی یه ترجمه قیلوب اول ترجمه بی بو کتابده درج التزام
وانکله بو فنک ترکی وعربی کتابلری قصوریتی اتمام قصدن ایتدم دیباجه
ترجمه بودر دیباجه فواقل حمد وثنا وزواحل شکر خلوص انتما کره معموره دل
وشهرستان قلب بی غلدن نمایان ومسالك ممالك ماده اعادیه روان اوله اول
مبدع زمین وآسمان وموجد موالید وارکان واجب الوجود ومفیض الخیر والجود
حضرتلرینك درکاه قدس وسر منزل انسنه نزول ایدرسه روادر وطوائف
لطائف صلوات زاکیات وتسلیمات طیبات که بلدهٔ جنانك صدورندن وورا
زبانه مرور ایده اول ذات شریفی مدینهٔ علم اولان فخر الملك روضهٔ رضیه
منوره وحظیرهٔ مطهره لرینه دخول ایدرسه سزادر وآل واصحاب کراملرینه تحیت
وسلام همواره تحفه انام اوله الى یوم القیام وبعد بو کتابك مسودی اقل خلیفه
مصطفی خلیفه مبداء فطرت وعالم طفولیتدن برتی تعلیمیانه اطلبوا العلم من المهد
چراغ فکر وحواسی روغن ذکا وفطنت ایله قضایا وقیاس نتیجه لری صباحنه
چقاروب افاده واستفاده اثناسنده جناب حق وفیاض مطلقدن فائض اولان
نعم کوناکون ایله معاینه اطوار وشئون ایدوب سفر وحضرده تقلب احوال
وتکرر ایام ماه وسال حسبیله تجربه دن حاصل اولان کمالاته قناعت ایتمیوب
مزید فضل ونوال عزیز المنال تحصیلی ایچون کتب تواریخ وسیر تتبع ایدردی وبو
عالم اجسامه بهانوکیجی بقر انحاص حقنده وارد اولان اولم ینظروا فی ملکوت السموات
والارض نحواسی فن هیئت کتابلری مذاکره سنه ونظم کریم سیروا فی الارض فانظروا
الى آثار رحمت الله رمزی فن جغرافیا کتابلری مطالعه سنه باعث وبادی اولوردی
وهر بار نصرانیانك یونانیاندن انتخاب ایله فن مرقومی تحقیق وتصویرده کمال
[illegible]ت ومهارتی واسلامیانك انکاری واهمالی برله بو بابده عدم معرفت وبطالتی کوردیکی
تأسف واستغراب اولنوردی زیرا عربی وفارسی وترکی تدوین اولنان اقالیم
وبلدانیات و[illegible] الممالك کتابلری جمله مختل ومشوش کورلوب بالآخره مجموعه
جهان نما اسمیله موسوم بر کتاب اختراعنه عزیمت اولنمش ایدی مقدمه وقسم
اول غایته ایردکده محیط غربی جزائرندن انکلتره وهبرنیا واسلاندیا نام جزائر

عظیمه بحث ممالك وملوکی مشتمل ایکن اخبارها واوصافنك بیکده بری تحریره مجال
اولمیوب عدم ظفردن ناشی قصور کتاب مرقومك اتمامی عزیمته فتور ویرمش ومأخذ
نائل اولمامقدن عظیم کسل کلمش ایدی زیرا مقدما اوراهاما ورتولیوس یازدیغی
جغرافیای کبیر کوریلوب اطلس ماجور نام فرنکی کتابك جابجا رسملری پرتوی جهان
نمایه نقل ایچون اخذ اولنوب جزائر مذکوره وسائر معموره ده تفصیل تام کورلکین
کتاب مزبور اتمامنه ذهن اقبال اغیوب ذکر اولنان کتابلر ترجمه سنه ظفره
موقوف قالمش ایدی ناکاه بو اثناده اوراهاما ورتولیوس جغرافیاسنه مالك
اولان قره چلبی زاده محمود افندی وفات ایدوب مخلفاتندن کتاب مذکوری
تحصیله مترقب ایکن اطلس ماجورك مختصری اولان اطلس مینور نام کتابه
ظفر میسر اولوب لاتن دلندن ترکی ترجمه سنه شوق کلی ایله عند همت سوف
اولندی اذا اراد الله شیئا هیأ اسبابه سابقا فرانسه دیارندن شهر مزه کلن شیخ
محمد افندی فن جغرافیا قواعدنه واقف ولسان لاتن دقایقنه عارف بر قابل
وجود اولوب بحسب القابلیه زمان یسیرده ترکی تعبیره دخی قدرت کلمکله
کتاب مزبوری اوقودوب تقریر ایتدکدن صکره معناده تأمل برله مصنفك مرادی
ادا ایدر عبارات تحریر اولنوق اوزره هجرت نبویه نك بیك الیمش دورت محرمی
اواسطنده ترجمه یه شروع اولندی واطلس مینور وضعی تغییر اولنیوب زیاده
ونقصان دخی روا کورلمدی بلکه اقتضا حسبیله اسما تشکیلی شرح ومواضع
مهمه بی بیان ایچون کناره حاشیه لر یازلدی وشکللر دخی صحیفه صحیفه عینیله
نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور دینلدی تا که معناسی حسب
حال کتابه موافق دوشه دیو جمله سنده اهل اسلامه نصرت مقصود اولمغین
امید درکه باعث مغفرت اوله انا لا نضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار بو فنون
وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد وبو
خصوصده دعوای تفرد ایتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندن صکره ترجمه یه
شروع اولنوب مقاصد کتاب فصل فصل تحریر اولنور والتوفیق من الله العزیز
العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی اما سبب تألیفده یازدیغی مقاله ترجمه سی
بودرکه اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادك بیك التیوز یکرمی برنا بخنده قلمنکده
انده همبوم علیله باصیلوب جاردوس میرقاتور بو کتابك تألیفنه شروع ایدوب

نقل ابتداسنه [illegible] انجیل
بعده زمان [illegible]
[illegible]

یعنی جزیره [illegible]
[illegible]

قبل التكميل مردا ولمغين مشهوريبى بودوقوس هوندبوس تكميل ايدوب اشكالنى باقى
صحائفه باصدردى ديدكدن صكره برز بوفنى مدح وبوفنك مستفلرينى يادايدب
اول زمره دن اورتليوس واعامه اورتل ودانيال سادربوس وآنتون ماجن ويالوس مردلا
وپتروس برسيوس على الخصوص جمله دن فايق اولان مهندس فاضل مشهور جوان
دوس ميرقاتوركه كتاب اطلسك مؤلفيدر تمامى بيتسر اولميوب بز بوكتابى تكميل
مراد ايتدك مهم اولان اشكالى تدارك وشرحلرينى اقربا مزدن اولان پتروس
منتانوس ايله تكميل ايدوب باصنه چقاردقده بوفن ماهرلرى وطالبلرى
تلقى بالقبول ايلديلر ونسخه لرى باصديلوب عالمه منتشر اولدى اما كتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمى كبير وبهاسى كثير دريو طالبلرى نكوا
وبرنوع مختصرا ولمسنى توقع ورجا ايلديلر لاجرم مستولرى رد اولنميوب ذكرى
اولنان ميرقاتور اطلسنى اختصاره عزيمت ايتدك لكن بومختصرده اطلس
كبيرك صورتلرندن وشروحندن برنسنه اهمال ومعناسنده اخلال
اولنميوب تمام مرتبه ايجاز اوزره اول مفصلك معناسنى افاده يه اهتمام
ايلدك وتتميما للفوائد بعض شكللر عقبنده اسكى صورتلرده الحاق اولندى
وبزبوعملى فلمنك ديارنده استلودام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاريخ
ميلادك بيك التيوز يدى سنه سى مارتنك اون يدنجى كونى تمام ايلدك
ديمشدر فقير ايدربو ترجمه اولنان اطلس مينورالتيوز سكسان اوچ صحيفه
دركه عدد مذكورك يوزاللى اوچ صحيفه سى كرهٔ ارضك اقسامى صحيفه لرى
اولوب هر برنده بر مملكت نقش وتصوير واوزرلرنده اسماسى تحرير اولنمشدر
باقى صحائف بو اشكال احوالنى شرح وبيان ايدر ذكرا ولنان كتابى ترجمه دن
غرض اصلى بوكتابك اتمامى ايدى چون سنه خمس وستين والف صفرينك
اوائلنده كانون اولك اوائلنده كتاب مزبورك دوريتونا توزنكزنجى صحيفه
سنده جرمانيا مما لكندن باواريا مملكتى ترجمه سنه كلوب ثلث مقدارى
قالمغله بو جهان نماكتابنى ابتدادن تحرير وباصنه شروع ايتدم اميددركه اتمامى
خيرايله ميسّر اوله وبوندن صكره لوامع النور فصولنده اولان امورك محلى
كلدكجه جميعا نقل وايراد اولنوب نقله صالح اوليان بلاد كفار احوالى برنده
قالمغله طعن وتشنيع سفهايه برمقدار خفت كلوب بومقامده كتاب اطلس

زيرا اطلس ترجمه سنه سى بالتمام ترجمه التمام
اولنمغله دنيانك جغرافيا اثارى عجايب وغرايب
مملكتلرى ايلرى اقطار اعتبارى وخلق عجايب
دكرى مستفيض الناظر اولوب

بيانى انجامه ايردى بوندن صكره سائر بوفنك كتابلرى ذكرينه رجوع
ايدلوم تاكه مأخذ احوالى معلوم اوله اوضح المسالك الى معرفة البلدان
والممالك استانبول قضاسندن معزول ايكن طقوز يوز طقسان بد يده
وفات ايدن سپاهى زاده محمد افندى ملك المؤيدك تقويم البلدانني حروف تهجى
اوزره ترتيب ايتدكدن صكره مرتبنى نوعا اختصار اوزره تركى يه ترجمه ايدب قوجه
محمد پاشايه اهدا ايتدى كتاب مزبوركنارى بنجه سنين ظفر بولنان فوائد برله
تحشيه اولنور ايدى جمله سى ايراد اولندى بحريه آق دكزك نامدار رئيسلرندن
كمال رئيس برادرى پيرى رئيس كه نقد عمرينى دريا فننه صرف ايدوب طقوز
يوز التمش سنه سى خلالنده سوئيدن دونما ايله هرمزه واروب پورتقاله
غالب كلوب بصره واليسى قباد پاشا ظلم وتعدى اتمشدر ديو درد دولته عرض
اتمكله مصرده اخذ اولنوب قتل اولنمش ايدى بحر رومك جزائر وسواحلنى
وليمانلرينى وكشتيلرى مجراسنى شكللرى ايله مفصل ومشروح يازوب طقوز يوز
حدودنده سلطان سليمان خانه ويرديكى كتابدربرى مفصل برى اندن اقل
ايكى نسخه كوريلوب نقله صالح اولانى يازلدى كبيرى اولنده كتيبا نلغه
متعلق برقاچيوز بيت وجابجا تفصيلر واردركه صغيرنده انلر منظوبدر كركه نظمى
وكركه نثرى قباصباكيجى لساني اوزره در تاريخ هند غربى اطلس اما ريقا ولسان
خلقده يكى دنيا ديدكلرى ممالك تاريخيدر اول قطعه نك ظهورى وخلقنك عجايب
امورى بياننده بر مختصر كتابدر مروج الذهب وشرح تذكره دن الحاقاتله بعض
فرنكى اوراقدن ترجمه اولنور طقوز يوز طقسان حدودنده سلطان مراد خان
نامنه تأليف اولنمشدر قطر مزبور اخبارينه سائر كتبده تعرض اولنمامغله كتاب
مزبور اطلس ترجمه سى الحاقاتيله مذكوردر تحفة الزمان وخريدة الاول سلطان
سليم جامعى موقتى مصطفى بن عليك اقاليم سبعه اوزره مرتب كتابيدر بوندن
دخى فوائد يازلدى تقويم البلدان اكرادايوبيه شعبه لرندن حماملوكنك
افضلى بلكه بعد المأمون اعلم خلفاء ملوك اولان ملك المؤيد عماد الدين اسمعيل
بن ملك الافضل على نام پادشاهك تأليفيدر اولنده تقريرى اوزره بوبابده
غرضنه وفا ايدر بركتاب كورميوب ابن حوقل كتابنده اوصاف بلادى تفصيل
وضبط اسما وطول وعرض ذكرنى اهمال ايليوب شريف ادريسى نزهة المشتاقنده

ابن خرداذ وغیری ابن حوقل مسلکنه سالك اولوب زیجلر و اطوال و عروض
کتابلری تحقیق اسما و ذکر اوصاف و احوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط
اسمایه اعتنا ایدن کتابلردن انساب سمعانی و مشترك یاقوت حموی و فیصل
ومزیل الارتیاب نام ابو المجد موصلینك ایکی کتابنده وغیریده طول و عرض
بلد ذکرینه تعرض اولنمامغله بونلرك بری دخی فائده ده مستقل اولمامق مقرر
اولمقده طول و عرضی متعین التیوز بکرمی اوج شهری بکرمی طقوز اقالیم
عرفیه اوزره ابن حرله نك تقویم البلدان طرزنده جدوللو بدیوزالتوز تاریخی
حدودنده جمع و تألیف ایدوب بو مقداره اقتصاردن اعتذار صددنده ایکن
دیمشدرکه بز جمله بلادی ذکر و احاطه دعوی ایلمزز بلکه اکثری بیله مذکور
اولمغه مجال یوقدر زیرا اقلیم چین که عرض ساحه و وسعت کنارده ربع مسکون
ربعنه قریب ایکن انك بلادی اخبارندن بزه واصل اولان غایت قلیل و نادردر
وانده دخی نیجه خبط و خلل ظاهردر کذلك ممالك هند بر اقلیم بعید الاطراف
وواسع الاکناف ایکن اکثری معلوم دکلدر و جانب شمالده بلاد ترك و تاتار
وروس و بلغار و افرنج و افلاق و له و قراق حدود قسطنطنیه دن بحر محیط
غربی یه منتهی اولنجه و جانب جنوبده بلاد نوبه و تکرور و حبش و زنکبار که
قره لر وغیری نیجه امم عظیمه و طوائف کثیره یه دار و دیار ایکن بز اول یرلرك
اخبارندن عشر معشارینه مطلع دکلز زیرا اکثر مسالك الممالك کتابلری
بلاد اسلامیه بیانینه مقصور اولوب انلری بیله تمام ذکر ایتمشلردر لکن بالکلیه
مجهول قالمدن بر مقداری معلوم اولمق اولی و اهم و جمله یی ترکدن مقدمدر
انتهی کلامه فقیر ایدرکه کتاب مزبور بو فنده تألیف اولنان کتب سالفه نك
اشهیدر بونك کنهی و ماهیتی تقریر اولنان منوال اوزره اولیجق سائرنك فارك
حالی بو کا قیاس ایله بیلنور و بو جهان نما و اطلس مینور ترجمه سی زیاده لری نه مرتبه
ایدیکی معلوم اولور و بو معنایی اشعار ایچون ملك المؤید کلامی ترجمه اولندی
جغرافیا بو لفظك تحقیقی کره ارض فصلنده بیان اولنور اسکندریه حکماسندن
تاریخ بخت النصرینك طقوز یوزنده کندی رصدی مقتضاسنجه تحریر اولنان
ماجاستی نام کتاب عظیمی تألیف ایدن بتولموس که بطلیموس تعریب اولنمشدر
بیان ارضده بو کتابی دخی یازوب حدود ممالکی و دورت بیك بشیوز التوز

ماجاستی معربیدر

بلدی

بلدی و جبال و انهاری و هر دیارك سکانینك اوصاف و احوالنی قادر اولدوغی
مرتبه بیان ایتمشدر صکره مأمون خلیفه عصرنده بو کتاب دخی سائر تعریب
و ترجمه اولنان کتب حکما ایله عربی لسانه نقل و فاضل کندی تحریری ایله تعریب
اولنمشدر حالا اصلی موجود و ترجمه سی بالفعل نادیده و غالبا مفقوددر لکن مرور
ادوار ایله انده یازیلان دار و دیارك کیمی خراب اولوب کیمنك اسمی تغییر
اولنمق ایله محلنده نایابدر * و اذا اطلعت علی البقاع وجدتها * تشقی کما
تشقی الرجال و تسعد * حالا اطلسده وغیریده بطلیموسك ذکر ایدیکی بلادی
بعض قرائن و دلائل ایله تعیین ایدرلر پس تبدل اوصاف و القاب ایله اول
کتابدن بالاستفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولی
نقلندن عمده در خریدة العجائب بدیع الونالی سکزده وفات ایدن شیخ زین
الدین عمر بن مظفر بن وردی تألیفیدر بو فنله آشنا دکل ایکن اربابنه تقلید
ایله کره ارضی عربانه بی معنی تصویر دن صکره بعض اقالیم و بلاد احوالنی تحریر
ایدوب اهلی فنده اظهار جهل ایلمشدر صکره غفلت صحابی انك نفشنه
الدانوب یازدیغی کاذب کتابلرنده ایراد ایتمکله خبط و خلل جرمنده شریك
اولدیلر روض المعطار فی اخبار الاقطار مغاربه دن شیخ ابو عبد الله محمد بن
عبد النور حمیری تألیفیدر مجرد بلاد اسلامیه دن بر شهرك و یا بر موضعك
اشتهاری حسبیله اوصاف و اخبارینی یازوب حروف اوزره ترتیب
ایلمشدر نقله صالح اولان یازلدی عمدة المهره محیط شی قیده سفاین اجراسی
احوالنی بیانده سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره عربی تألیفیدر
بوندن غیری تحفة الفحول نام کتابی واکا شرحی و بو کتابك ترکی ترجمه سی
اولان غلطه لی سیدی علی زاده نك محیط نام کتابی کوریلوب انتخاب
اولندی کتاب لورنسو تالیاده قالابریا اولکه سنده انانیا شهرندن لورنسو
نام مصنف تألیفیدر مسالك الممالك طرزنده اقالیم و بلدانی یازوب
ابنیه عالم معناسنه قادریفا تسمیه ایلدی و سیاده بیك بشیوز یکسان
ایکی سالنده تمام اولوب باصلدی اطلس مینور نصفی قدردر سائر کتبده
بولنمیان یرلر بوندن نقل و ترجمه و نیجه فوائد ذکر اولندی کشف الممالك
اقلیم مصر مسالکی و احوالی بیانده خلیل بن شاهین ظاهرینك قرق باب

اوزره مرتب برتالیفیدر زبده سی کورلوب مناسبی یازلدی مسالك
الممالك عربی وفارسی متعدد تالیفلردر صاعد بن علی جرجانینك فارسی کتابیدر
واحمد بن سهل بالخی نك تالیفی که علماء رومدن شریف افندی مرحوم مدرس
ایکن عضنفر اغا سوقیله فاتح اکری سلطان محمد خانه ترکی ترجمه ایدوب فتله
علاقه سی اولمدوغی بیلدرمشدر وابو عبید بکری ومسعودی وابن حوقل
وابن سعید مغربی کتابلری وحسین بن احمد مهلبینك عزیزی نامنه فاطمی یه
یازدیغی عزیزی ومسالك اندلسده احمد بن عمر عذری وعبد الرحیم مشهدی
تالیفلری اقالیم ومسالك الممالك کتابلرندندر معجم البلدان التیوز یکرمی
التیده وفات ایدن یاقوت حموی تالیفیدر صکره اختصار ایدوب اسمنه مراصد
الاطلاع دیمشدر واصل معجمی عبد المومن بن عبد الحق دخی اختصار ایدوب دیباجه
سنه دیمشدر که بو کتابك وضعندن غرض امکنه اسماسنی تعریف ایکن حموی
انلرك ذکریله اکتفا ایتمیوب کتب لغات متکفل اولدیغی اشتقاق ومشتبه ومشکوك
طول وعرض بلدی وانسابده اولان رجالی ذکر وایراد ایتمکله تطویله مودی اولوب
اخبار وآثارده وارد اولان مواضع اسملریله اقتصار اولندی وجلال سیوطی
دخی کتاب مزبوری مختصر تلخیص ایلمشدر مراصدك مختاری درج اولندی مقدمه فلیوس
فلووریوس نام مصنف قدیم وجدید جغرافیا کتابلرینه مدخل اولمق اوزره مفید
ومختصر تالیف ایتمشدر بو کتاب دخی لاتین دلندن ترکی یه ترجمه اولنوب جابجا
جهان نماده نقل والتزام اولندی کتاب مرقوم میلادك بیك التیوز التمش
یارسنه باصلمشدر مناظر العوالم قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقویم
البلدان حیات الحیوان ومرآة الزمان وغیریدن الحاقله بیك بشده ترکی ترجمه
وروم ایلی واناطولیده کوردیکی بلاد اخباریخی اکا ضمیمه ایتمشدر واقعه مطابق
فاندن زائده سی اخذ ونقل اولندی کتاب مزبور بیاض اولنمیوب مسوده ده قالمشدر
منهاج الفاخر فی علم البحر الزاخر سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره اعاد
بر تالیفیدر محیط شرقی سفری کتابلرندندر نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق
بسنه ده شریف محمد بن محمد ادریسی تالیفیدر یدی اقلیمی اون قسم اوزره یازوب
مسالك ممالك وبلادی تعیین ایتمشدر صکره بعض مغاربه بو کتابی انتخاب ایله
منافعی طی ایلیوب باصمه مختلط نسخه لر منتشر اولمشدر بعض فوائد اخذ اولندی

مالحکنه الاخبار اوائلنه نزهة المشتاق ادریسی بلاد
الکلامه حقنده ابلرنه ابناء فاتید بخط فاحش
ابلدی مصنفی بیوزیناتی رقا البدر

هفت

هفت اقلیم امین احمد رازینك اقالیم سبعه اوزره مرتب فارسی کتابیدر بلك
اون حدودندن تالیف ایدوب هر بلادك شعراسنی واکابرینی دخی یازمشدر بلاد
شرقی احوالندن وفوقی اولدوغی محللر نقل اولندی وحمد الله مستوفینك نزهه سی دخی
اقالیم ذکرینی متضمندر ولمغله بلاد شرق احوالی انلردن تصحیح اولندی امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسنی بیانده در فلیوس مقدمه سنده ایدر جوغرافیا
مجموع کره ارضك رسوم ونقوشندن بحث ایدر بر علمدر بزه معلوم اولدیغی جهتدن
یعنی علمی احاطه ایتدوکی قدر فقیر ایدر بو تعریف دوری مشتملدر کره ارضیله کره
ما احوالندن بحث ایدر ز دیمکدن اول احوال عارضه کره اوزرنده نقوش ورسوم
وحدود ومسافات اولدوغی جهتدن دیمك کرك ایدی وبو لفظ لغت یونانیدر
ایکی لفظدن ترکیب اولنمشدر بری جیا یعنی ارض وبری غرافودن مشتق ولکن غرافیا
کتابت ویازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه ترکیبده جیاجه اوکلور وجه
اوغرافیا اولور جزئی کلیدن منفصل وانك تحتنده داخل اولدیغی کبی جوغرافیا
دخی قوسموغرافیادن منفصلدر یونانده قوسمو عالمه دیرلر غرافیا ایله ترکیب اولنوب
عالم رسمنه علم قلنمشدر وبونك علمی افلاك وعناصرك مجموعی رسومندن بحث ایدر علم
هیئتدر پس بو علم جغرافیا علم هیئت تحتنده داخل وانك فرعی اولور وکذلك دریا
رسمی معناسنه اولان هیدروغرافیا دخی انك تحتنده در وبو جغرافیانك تحتنده
خوروغرافیا واردر بر مخصوص ولایت واولکه معناسنه اولان خورو ایله غرافودن
ترکیب اولنوب بر ولایتك رسمنه علم اولمشدر جغرافیا کلیسنك بر جزئی وانك منفصلدر
کذلك بو کلیدن بر جزئی دخی منفصل اولور انکا طوپوغرافیا دیرلر بر مخصوص شهر ویا
قصبه ویا قریه رسمی معناسنه طوپو مکان مخصوصدر ترکیبده طوپوغرافیا اولور
بو دورت قسمك اوچی قوسموغرافیا تحتنده وبری برینك تحتنده مندرج وداخلدر
لکن تفصیل جهتیله بری بریندن منفصل اولور وبونلرك هر برنده نیچه کتب تدوین
اولنمشدر مجموعنی بر کتابه درج دخی قابل لکن تطویله مودی اولدوغندن افراد بالتدوین
ایتدیلر بو جهان نماده طوپوغرافیا وخوروغرافیا بعض مرتبه جغرافیا تحتنده بولنمق
قابلدر امر ثالث بو فنك غایتی وفائده سی ذکرنده در خصوص مرقوم دیباجه کتابده
اجمالا اشارت اولندوغندن غیری اطلس ایدر تمدن واجتماع ناسده غایت نافع
ومفید اولان علوملك بری علم جوغرافیادر که اعیان دولت وارکان سلطنته بونك

علمی جمله دن اهم والزم ایدی وبعض حکما بو علمی سائر علوم عقلیه دن ترجیح وتفضیل
ایلدی زیرا بوندن بیخبر اولان مؤلفاتی مطالعه ایدرکن بو خصوصلرده اعمی واصم
مشابه سنده اولور وحدود ممالکده نزاع واقع اولسه بو فن اول مشکلی حل ایدر ومعامله
جزئیه ده دخی بو علمک نفع ومدخلی مقرردر بو بر فن عجیبدرکه خاطره خطور ایتمین امور
غریبه بونده مسطور اولمغله آدمی مجرب روزکار و واقف احوال دار ودیار ایدر زیرا
جمله اقالیم وبلدانی وانلرده اولان نوادری تفصیل اوزره بیلدیرر خصوصا فی زماننا که
اطراف واکناف جهان کمالیله کشف وبیان اولنوب روی زمینده بلاد وانهار
وجزائر وبحار وصحرا وکوهسار وغدائر وآکام وبیشه زارلر یرلو یرنده رسم اولنوب اطوال
وعروض بلاد دقایق ودرجات ایله صحتی اوزره اثبات واحاطه اولندوغندن ماعدا
هر اقلیم خلقنک سفر وحضرده وقایع غریبه سی وقوعی اوزره بیان اولنمشدر پس بو فن
سیاست بابنده جمله دن انفع اولور بو فنی بیلوب احاطه ایدن کمسه غایت عزتن
ومحدود ومحدودیدکدن صکره بر قاچ مصنف ذکر ایدوب بعده کره ارض احوالنی
بیان فصلنده دیمشدرکه بو فن غایت الزم اولدوغی اول جهتدندرکه کواکبک مشرق
وغرب وسائر جهاتی ولیل ونهار اختلافی وصیف وشتانک سببی وعالم کون وفساده
وقوعه کلن حوادثک موقعی احسن وجه ایله بونده معلوم اولور بو فن لزومنک خارجده
مثالی بودرکه بر واسع داره مالک اولان کمسه اول سرایک ایچنده جمله بیوت
وحجرات وآخور ومطبخ ومخزن وروزن وسائر حالاتنه واقف اولسه اما
سرای شهرک نه سمتنده در ونه محله دن بلمسه شهرده بعض فتنه وحریق واقع
اولدقده اول خانه صاحبی کندی دارینه قرب وبعدنی بیلیوب امورینی تدارکدن
تقصیر ایدر پس اکا دارینک طشره سنی ومحله سنی وحجی ارینی بلکه اباعد
واجانبنی بیلمک دخی اهم اولور وبالجمله قوسموغرافیا وجوغرافیا علمی تمدن
واجتماع بشریه نظامی لوازمندن اولوب بر کمسه که انک رسوم وقواعدن
بیلیوب استحضاره قادر اوله هزار تعب ومشقت التزامیله نیجه بیک ییل
سفر وسیاحت ایدنلر تحصیل ایتدیکی وقوفدن زیاده علم تحصیل اتمش اولور
وبونک طریقی فکر صائب وذهن ثاقب ایله بو فن کتابلرینه مطالعه واهلیله
مذاکره دن شول شرطله که اولا صحایف عامه یی کوروب حفظ ایتدکدن صکره
صحائف آتیه ده رسوم جزئیه یی کوره وهر صحیفه جزئیاتنی کلیاته الحاق ایلیه

صحائف نسخه نامه دن مراد اطلسلرینش
صحیفه دنیه ارض قادرویا
ما زیرنفا واما زیرنفا صحیفه لر ایدر

یعنی بو تفصیل قلادن اجمال سابقک تفصیلیدر دیو تعیین ایده تمام مقاصد
فنه واصل اولمش اولور امر رابع عالم اجسامک استداره سنده وارضک
کروی اولمه سنده در تمهید اثبات کرویة عناصر وافلاک ایچون سوق اولنان ادله دن
قطع نظر بو مقامده واجبدرکه امر مزبور مسلم اوله زیرا بو فن قواعدی جمله اول
اصل اوزره بنا اولنور بر غیری حاله سبیل ومجال یوقدر وبو رأی فلسفی شرعه
مخالف ظن اولنورسه رفع خلجان وحصول اطمینان ایچون مظهر فیض لایزالی
امام غزالی محمد تهافت فلاسفه ده یازدیغی عبارتی بو محله ایراد وترجمه اولنور که
دیمشدر لیعلم ان الخلاف بینهم وبین غیرهم من الفرق ثلاثة اقسام معلوم اولسونکه
حکما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم یرجع النزاع فیه الی لفظ
مجرد کتسمیتهم صانع العالم جوهرا مع تفسیرهم الجوهر بانه موجود لا فی موضوع
ای القائم بنفسه الذی لا یحتاج الی مقوم بر قسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولور
مثلا انلر صانع عالمه جوهر دیوب جوهری موضوعده دکل یعنی مکاندن منزه
موجود قائم بالذات ایله تفسیر ایتدکلری کبی القسم الثانی ما لا یصدم مذهبهم
فیه اصلا من اصول الدین ولیس من ضرورة تصدیق الانبیاء منازعتهم فیه
قسم ثانی مذهبلری اصول دیندن بر اصله معارضه ایلمیین امور در پس انلرله
انده نزاع انبیا تصدیقنی ضرورتندن دکلدر یعنی تصدیقانلری تکذیب وعکس
اقتضا ایلمز کقولهم ان خسوف القمر عبارة عن انطفاء ضوء القمر بتوسط الارض
بینه وبین الشمس من حیث انه یقتبس نوره من الشمس والارض کرة والسماء
محیط بها من الجوانب فاذا وقع القمر فی ظل الارض انقطع عنه نور الشمس مثلا
خسوف قمر کره ارض جرم شمس ایله جرم قمر میاننه توسط اتمکله قمرک نوری زوالندن
عبارتدر زیرا قمر نوری شمسدن اخذ ایدر ارض ایسه کرویدر وسما جمله جانبدن
زمینی احاطه اتمشدر پس قمر ظل ارضده واقع اولسه نور شمس اندن منقطع اولور
دیدکلری کبی وکقولهم ان کسوف الشمس معناه وقوف جرم القمر بین الناظر وبین
الشمس وذلک عند اجتماعهما فی العقدتین علی دقیقة واحدة ودخی معنای کسوف
شمس زمیندن آفتابه نظر ایدن شخص ایله شمس میاننده جرم قمرک وقوعی وحیلولتی
وبو حال شمسله قمرک رأس وذنب عقده لرنده دقیقه واحده اوزره اجتماعی وقتنده
اولور دیدکلری کبی وهذا الفن ایضا لا نخوض فی ابطاله اذ لا یتعلق به غرض

صورت کسوف شمس

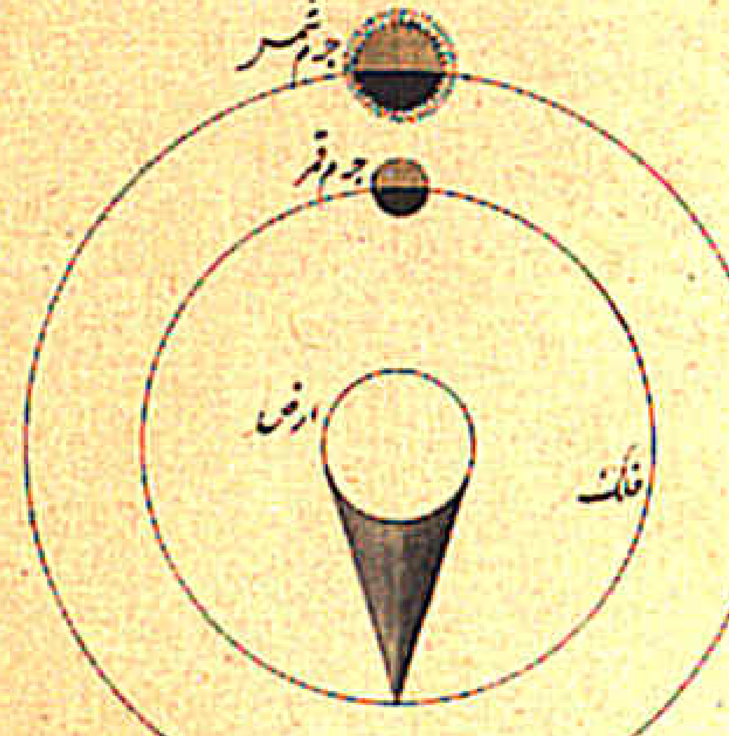

صورت خسوف قمر

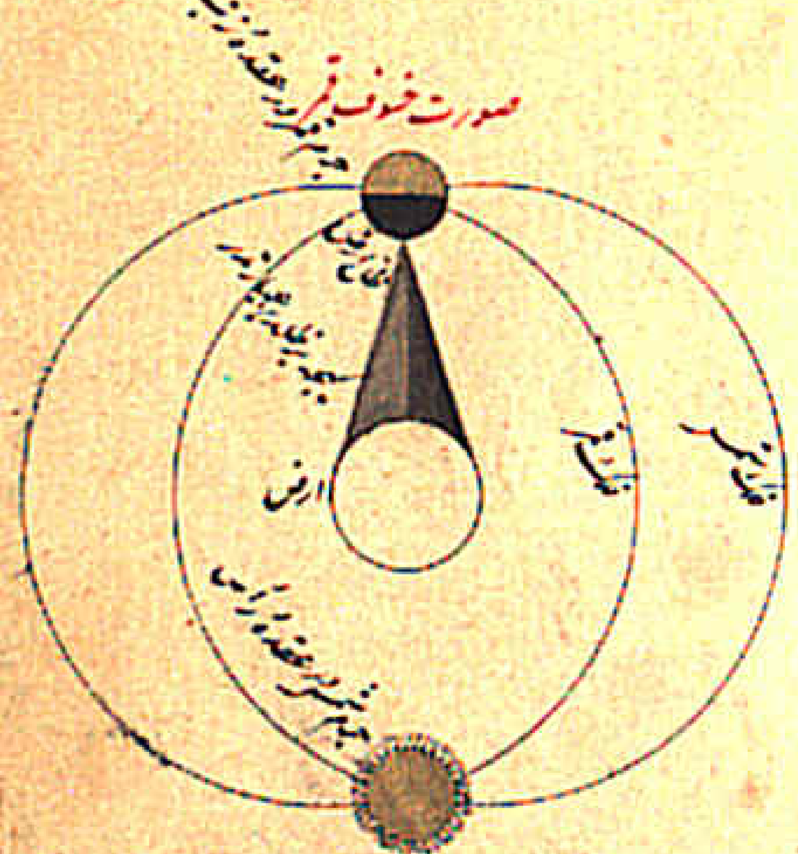

ومن ظن ان المناظرة فی ابطال هذا من الدین فقد جنی علی الدین وضعف امره
ذکر اولنان کلاملرده دخی نزاع لفظی کبی ابطال ایله مقید اولمازدیرا ابطال
لازم دکلدر شول تخصصکه بو مقوله بی ابطالده مناظره لوازم دینیه دن ظن ایلیه
تحقیق امر دینی تضعیف وتوهین وجنایة علی الدین ایتمش اولور فان هذه الامور
تقوم علیها براهین هندسیة وحسابیة لا تبقی معها ریبة فمن یطلع علیها ویحقق ادلتها
حتی یخبر بسببها عن وقت الکوفین وقدرهما ومدة بقائهما الی الانجلاء اذا قیل له
ان هذا علی خلاف الشرع لم یسترب فیه وانما یسترب فی الشرع زیرا امور مذکوره وقوعنه
براهین هندسیه وحسابیه دلالت ایدر بر کمسنه انلره مطلع اولوب تحقیقنه
قادر اولسه سببندن وقتندن وقدرندن ومدة بقاسندن خبر ویره انلر دینلسه که بو شرعه
مخالفدر اول یقین اوزره استدلال ایتدیکی امرده شبهه ایلمز بلکه شرعی استشکال
ایدر که یقینه مخالف شرع نتیجه اولور دیو توجیهه باشلدیلر وضرر الشرع ممن ینصره
لا بطریقه اکثر من ضرره ممن یطعن فیه بطریقه وهو کما قیل عدو عاقل خیر من صدیق
جاهل شرعه بویله طعن ایدنلر ضررندن بولسون نصرت ایدنلرک ضرری اکثردر
نتکم عدو عاقل صدیق جاهلدن اولیدر دیمشلر بوندن صکره امام خسوف وکسوف
حدیثنی نقل ایدوب آخرنده دیرکه فان قیل فقد روی انه قال آخر الحدیث ولکن
الله اذا تجلی لشیء خضع له فیدل علی ان الخسوف خضوع بسبب التجلی قلنا هذه الزیادة
لم یصح نقلها فیجب تکذیب ناقلها وانما المروی ما ذکرناه کیف ولو کان صحیحا لکان
تأویله اهون من مکابرة امور قطعیة فکم من ظواهر دلت بالدلالة القطعیة التی
الی هذا الحد اکر دینلورسه که آخر حدیثده بیوردیلر اوزره خسوف تجلی الهی سببیله
خضوعدر برده دیرزکه بو زیاده نقل صحیح دکلدر صحیح اولدیغی تقدیرده دخی امور
قطعیه ده مکابره دن تأویلی اهوندر چوق ظواهر ادله وضوحده منتهی اولیان
امور قطعیه مقابلنده تأویل اولنمشدر فکیف که نقل صحیح اولمیه واعظم ما یفرح به
الملاحدة ان یصرح ناصر الشرع بان هذا وامثاله علی خلاف الشرع فیسهل علیه طریق
ابطال الشرع ملاحده یی انتا بجنده مسرور ایدن امورک اعظمی ناصر شرع بونلر امثالنی
شرعه مخالفدر دیو تصریح اتمسیدر زیرا من بعد شرعی ابطال طریقی امر سهل اولور وهذا
لان البحث فی العالم عن کونه حادثا او قدیما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء کان کرة او بسیطا
وسواء کانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة کما قالوه او اقل او اکثر فالمقصود

کونه

کونه من فعل الله فقط فکیف ما کان امور مذکوره یه تسلیم لازم اولمق ایچوندر که بحث
عالمک حدوث وقدمنده در حدوث ثابت اولدقدن صکره کری اولسون بسیط
اولسون طبقات افلاک وعناصر اقل اولسون اکثر اولسون ضرر یوقدر مقصود نتیجه
اولورسه فعل باری ایله وجوده کلدوکیدر بوندن صکره اوچنجی قسم اولدر که انده
نزاع اصول دیندن بر اصله متعلق اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد
کبی انلرله بو ماده لرده بحث الزامی برله بحث ورایلرینی ابطال لازمدر دیو نهافت
اولنده بسط مقدمه اتمشدر بو مقامده امامک کلامنی نقل وترجمه ایتدک تاکه
وزعم بارد اصحابی امور آتیه یی شرعه مخالفدر دیو رد ایتمکله مردود اولدوقلری اعیان
قبیلندن صاغیه لر تحقیق تمهیددن صکره فن ارباب اسناداری تحقیقنه شروع
ایدرلر اطلسک بیرنجی فصلنده مسطور اولان اموری ذکر ایدوب بعده سوق
ادله مسلکنه کیدرلر صاحب اطلس ایدر الله تعالی عالمه بو نتیجه دیرلر زیرا
کمال لطافت وحسن ترتیب اوزره خلق اولنمشدر بلینوس کتاب طبیعتک ایکنجی
مقاله سنده دیمشدر امور عالم بری برینه مربوط ونفس عالم بری برینی محیط کرانده
وعالمک هیات طبیعیسی شکل مستدیر اوزره اولمقدر کره عالم دینلوب کری
الشکل تصویر ایدن عقلا آثاردن قطع نظر اقتضاء طبایعه راجع نتیجه دلائل
ایله بو دعوی اثبات اولنمشدر جمله نظرفنه نظر اولنسه شکل محدب کورینوز
وهر قطعه بر قوس ایدیکی قانون فکر ونظر وتجربه بشر ایله بیلنوب شکل مستدیر
اوسع اشکال اولدوغندن غیری ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شکل
مستدیردن غیریده اولمق محالدر دیو بیلدی که کره ارضی مسطح ظن ایدوب بسیط
اولمق فکرین ایدنلر اضحوکه عقلا وسرد فتر اغبیادر پس ارض وبحار وجبال وانهار
اختلاف اشکالیله مجموعی بر کره اولوب مقاما مستدلالده ارسطو اجسام ثقیله نک
مرکز ارضه هر جانبدن میلنی بو خصوصه دلیل قطعی طوتدی وغیر اصل فن دیدیلرکه
ظل ارض ایله قمر منخسف اولمق ووجه ارضده سیاحلرک حرکتیله مواضع طول وعرض
متغیر اولدوغی دلائل استدلاله اولوب انسه یی وبریه یی وانتی بو داس وجودی بوندن
لازم کلمشدر کذلک بریه یی وانتی بوداس وجودی بوندن لازم کلمشدر کذلک بریه یی
وانفسی وانزوسی دخی مقرردر وبو الفاظک معناسی دوائر بحثنده بیان اولنور
بو مقامده اطلس سیاقی تمام اولدی بزم هیات کتابلرنده مذکور اولان ادله دیدکی

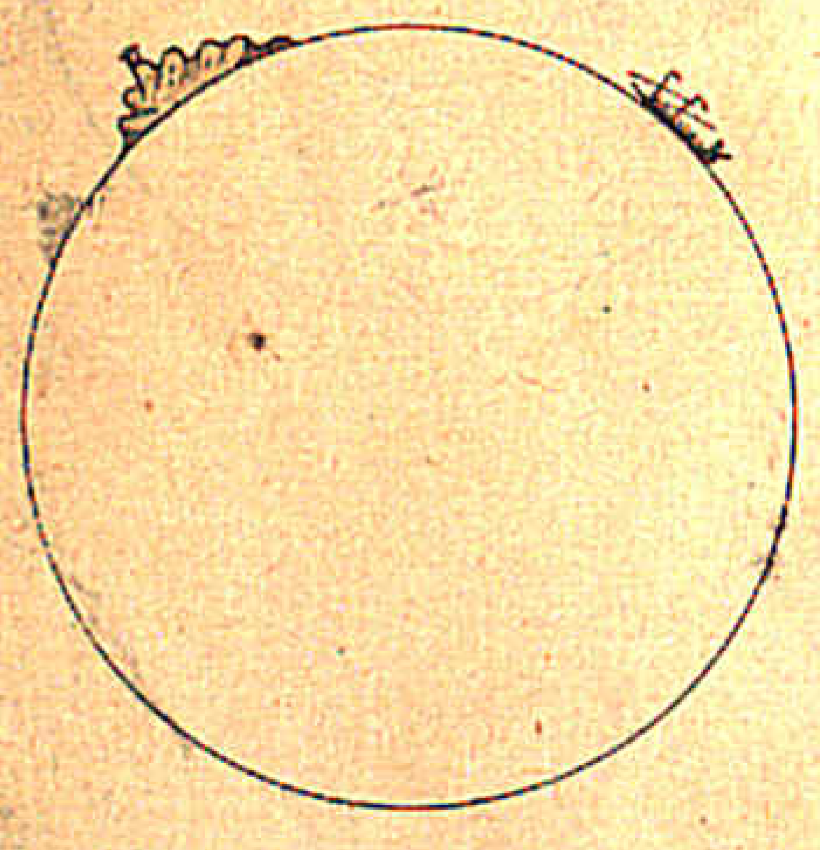

کواکب ثابته قطب حولنده دوائر متوازیه اوزره دونوب قطبه قریب
موضعده مدار اصغر اوزره ابدی الظهور اولمسی و دائرهٔ افقه مماس کورینن
ثابته دن منطقه یه وارنجه بحسب البعد زمان خفانک تزایدی تا برحده
منتهی اولنجه که زمان ظهور و خفا برابر اوله بعده خفا ارتوب زمان ظهور
تدریج ایله اکسله حتی اول بر قطب قربنده ابدی الخفا حاصل اوله و طلوع
ایدر کوکبک افقدن نصف نهاره وارنجه تدریج ایله ارتفاعی بعده انحطاطی
و کوکبک اجزاسی شیئاً بعد شیٔ طلوع ایدوب کیروا و لمنوال اوزره طلوعنده
و دوره سنده کوکبک مقداری مساوی اولوب افقدن طلوع ایدرکن
عظیم کورونمه سی زیرا عرضدن مرتفع و متراکم اولان ابخره اقتضا ایدرکه
وراسنده اولان شی کندی قدرندن زائد کورینه مثلا بر اوزم دانه سی صو
ایچنده بیوک کورینور و داغ اووی زمیندن سمانک نصفی یاخود نصفه قریبی
کورنمه سی و کوکبک اهل مشرقا و سننه اهل مغربدن مقدم طلوعی و غروبنده
عکسی و شمال طرفنه کیدنه قطب و کواکب شمالیه نک ازدیاد و ارتفاعی و کواکب
جنوبیه نک ازدیاد و انحطاطی و جنوبه سیر ایدنه بو امورک عکسی و انجذاب
میاه بحار سنرا یندیکی اسافل جبالک توجه ایدنه اولا اعالیسی کورینوب قریب
اولدقجه اسفلی کورنمک و مدت ظهور کوکبده زمان ارتفاع و انحطاط برابر
اولدقده و شمسک معدل اوزرنده ایکن زمان ظهور و خفاسی مساوی اولدقده
طلوع و غروب ایدیجک ظلی خط مستقیم اوزره یری برینه مطابق و مقابل
اولمق و بونک امثالی استدارهٔ ارض و سمایه دلائل یقینیه در تذییل قاعدهٔ
قاعدهٔ استداره یه مبنی فنک مسائل غریبه سی وارد رهم سؤال و هم استفتا اولنور
اولی یوم واحد اوچ شخصه نسبت مغایر اولمق مثلا بر موضعده اوچ شخصک بری
شرقه و بری غربه کیدوب بری یرنده اوتورسه و اول کیدنلر حرکت مساویه اوزره
خط مستقیم اوزره یوریوب شرقی غربدن و غربی شرقدن کلوب بر کونده اول
شخص قتنده جمع اولسه لر و اول کون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی یه نسبت
خمیس شرقی یه نسبت سبت اولور سری بودر که غربینک ایام سیری بدی کون
اولسه سیر شمسه موافق کیتمکله شرقینک وقت غروبندن بونک وقت غروبی
صکره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر اوله و بو تفاوتدن بدی کونده بر کون بر

کیجه

کیجه نقصان حاصل اولوب انکا نسبت اول کون خمیس دوشر کذلک شرقینک
سیری سیر شمسه مخالف اولمغله غربینک عکسی سبع دور مقدم غروب
ایدوب یدی کونده اجزاء تقدم اجتماعندن بر کون بر کیجه حاصل اولور دیو
مزبور انکا نسبت سبت دوشر ایکنجی وجه ارضده بر بئر عمیق و اوزرنده بر
مناره اولسه و قویی دیبنده بر کاسه طولدروب اول صویی رأس مناره ده
کیروا اول کاسه یه قوسه لر الیبوب زیاده کلور زیرا ما دائرهٔ مرکزدن بعید
اولدقجه قوبینک انحدابی قلیل اولور عناصر اجزاسی نه حیزده اولورسه
کره دن بر قطعه در کاسه اغزنده واقع دائره قوسی شاغیده منحنی و رأس
مناره ده انکا نسبت مستقیمه قریب در اول اجلدن بر از فضله لازم کلور
اوچنجی بر مناره شرفه سنده ایکی یردن بر بر حجر القا اولونسه مابین مسقط
حجر مسافه ده کمتر در مثلا شرفنک بر کنارندن بر کناری ایکی ذراع اولسه
مابین المسقط ایکیدن اقل کلور کذلک ایکی دیوارک سقف و اساس
محلارنده بعدی مساوی دکلدر زیرا ایکی شاقولک مبدا و منتهاسی بر اولمز
کلدکجه تقارب مرکز ارضده تلاقی یه منتهی اولسه کرکدر تنبیه بو مسائل
مستغربه تصحیحنه بر قید لازمدر ذکر اولنان مناره و دیوار غایت بویک
و بئر غایت عمیق کرکدر که قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله لاحقه بو بنده اقدم
بو مسائل شکله دن اوچ مسئله خاطره خطور ایدوب مسائل فقهیه یه ارجاع
ایله شیخ الاسلام بهایی افندیدن استفتا اتمش ایدم جواب صادر اولمغله
فیض اقدس جانبنه توجه و شرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان مزایا ایله
درک اولنوب اسمنه الهام المقدس من الفیض الاقدس دیمش ایدم مسئلهٔ اول
زید انکلیس کمیلریله ارض تسعینه وارد قدح التی آی کوندز و التی آی کیجه اولمغله مدت
مذکوره ده اوقات خمسه صلوتنی و صوم رمضانی نه وجهله ادا ایدر مسئلهٔ ثانیه
زید عمرو ایله اشراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله سنده مباحثه ایدوب
زید بو مسئله یی قواعد فن هیأته تطبیق ممکندر دیسه عمرو انکار ایلسه زید شقی
الذین راصد قولنجه منطقة البروج میل کلیدن کچوب تدریج ایله زمان مدیدده افق
استوایه منطبق اولور سائر سیارات منطقه لری دخی انک کبی منطبق اولمقین محل
غروبدن طلوع اتمش اولور دیو وجه توفیقی بو یله بیان ایلسه عمرو انکارده مصر اولور

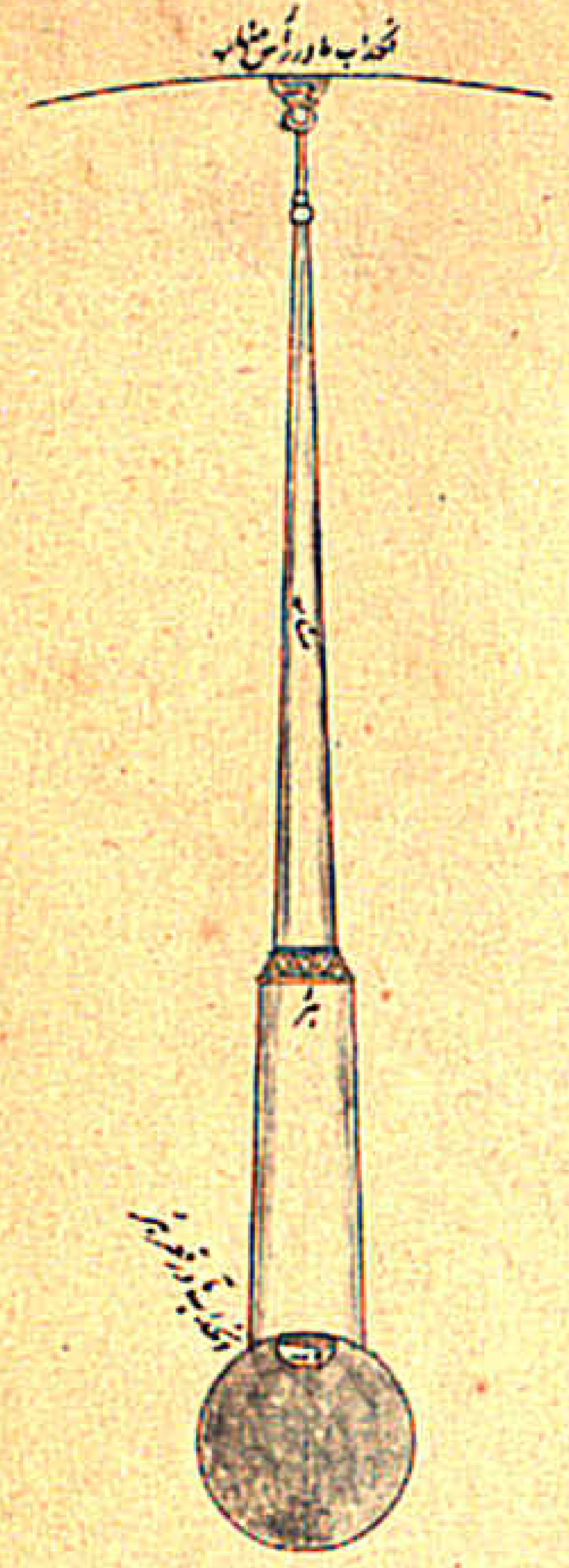

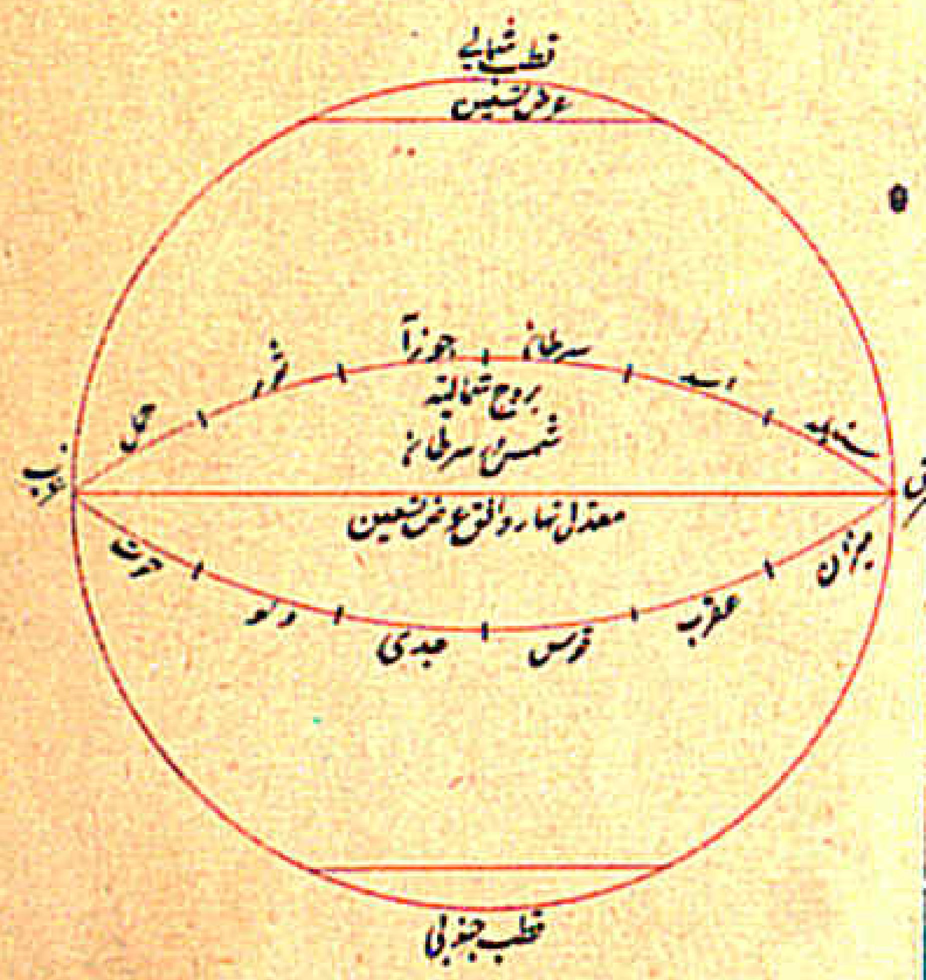

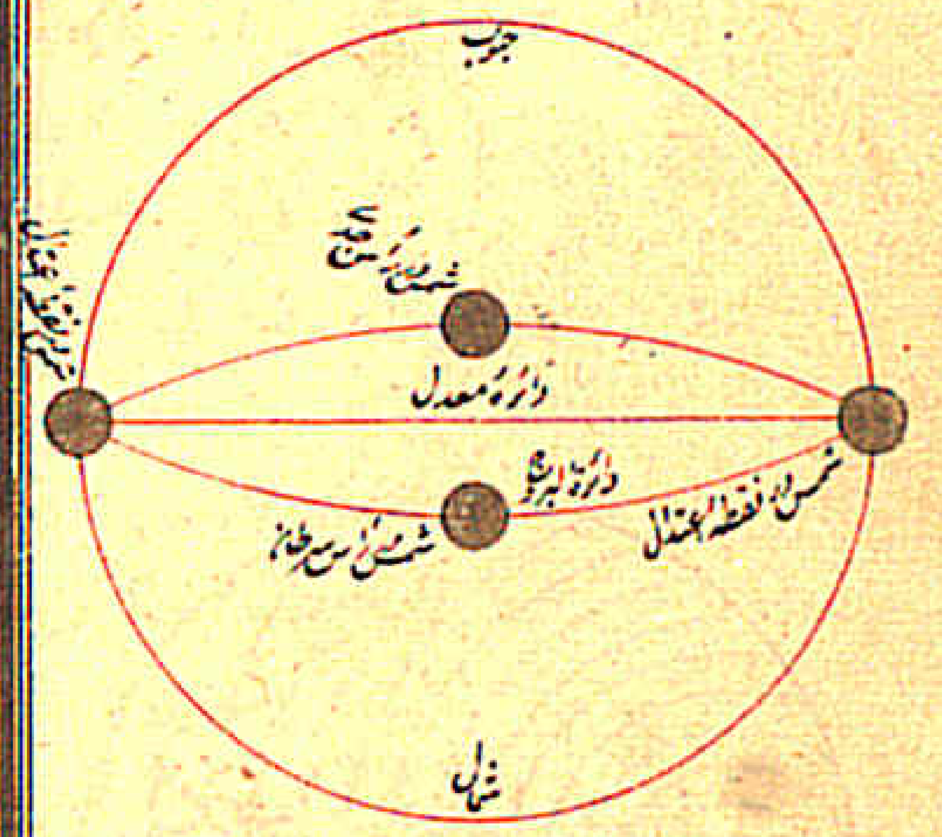

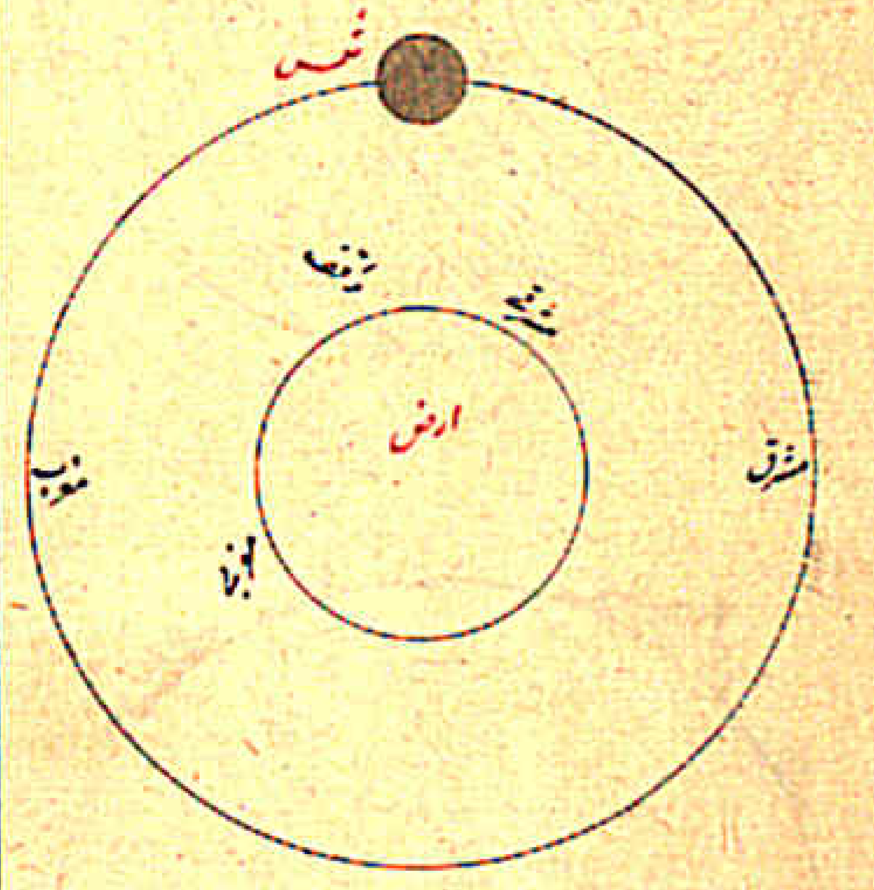

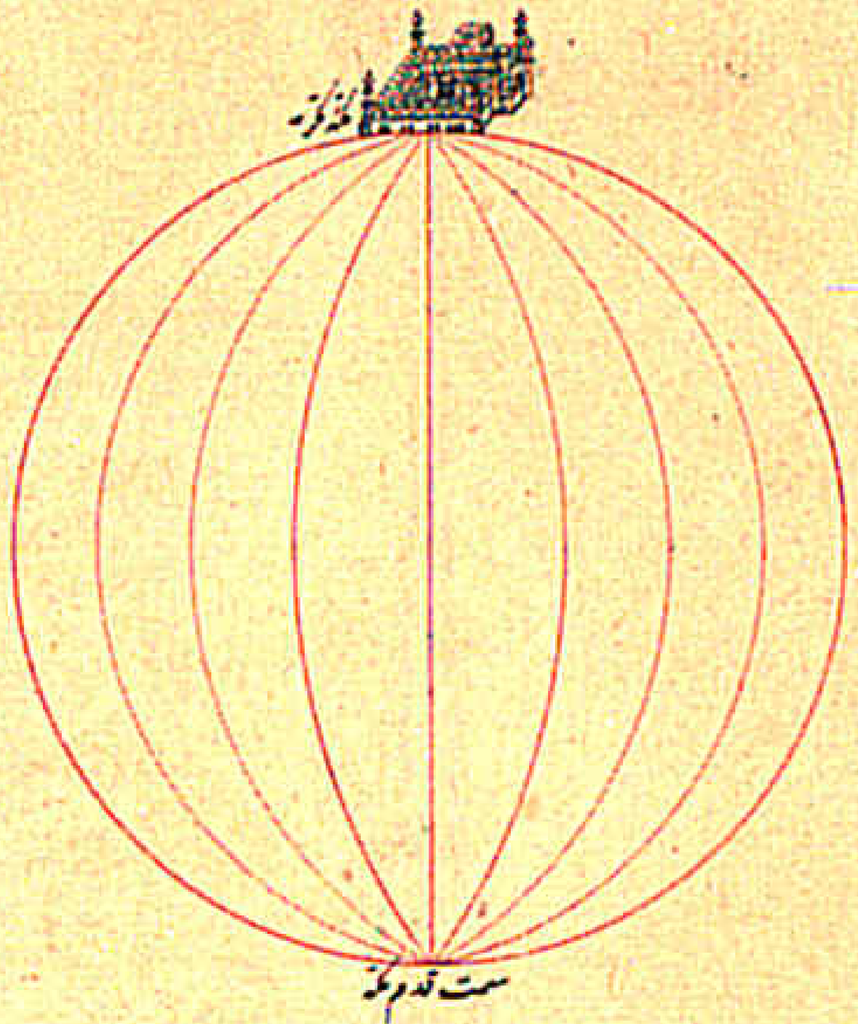

بروجهله توفيق ممكن دكلدر اكر ممكن اولورسه طلاق ثلاثه ايله عورتم مطلقه اولسون
ديسه طلاق واقع اولورمی **مسئلهٔ ثالثه** زيد مكهٔ شهرندن غيری يرده بر مكان
واردر كه اول مكانده جهات اربعه قبله در ديسه عمرو انكار ايدوب نفی واثباته
عتق رقبه تعليق ايلسه لر قنغيسنك واقع اولور بو اوچ سؤالك جوابنه تعرض
اولنميوب شرحيله اكتفا اولنمشدر مراد ايدن شرحنی كوره بونده ادنا ملابسه ايله
ذكر اولندی **امر خامس** اجمال احوال افلاك وعناصرده در چون سابقا اشارت اولنمشدر كه
عالم اجسامدر بربرينی محيط كرات وعناصر اوزرينه افلاك بصل مثال طبقات
اولوب مجموعی بر طوب شكلنه كيرمشدر وسطنده بر نقطه كه مركز ارض ومركز عالمدر
جميع جهتندن جهت حقيقی **وفلك اعظم** دركه جملهيی محيط اولان جهت حقيقی محدد
جهاتدر نجومدن معرا اولمغين فلك اطلس دخی ديرلر بر كون بر كيجه ده شرقدن غربه
دورهسنی تمام ايدر وايچنده اولان افلاكی دوندورر طلوع وغروب بونلرك حركتيله در
قطبلری قطب عالم ومنطقهسی معدل النهار تسميه اولنور اندن اشاغی **فلك البروج**
وفلك ثوابتدر اون ايكی برج انك منطقهسنده تقسيم اولنوب ثوابت يلدزلری
جملهسنده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حركت ايدوب التمش التی سنهٔ شمسيهده بر
درجه قطع ايدر ويدی سيارهدن غيری جمله كورينن كواكب بو فلكده در بعده **فلك
زحل** غربدن شرقه دونوب يكرمی طقوز ييل بش آی التی كونده دورهسنی تمام ايدر بعده
فلك مشتری غربدن شرقه اون ايكی ييلده بر دوره تمام ايدوب بعده **فلك
مريخ** دخی انك كبی دونوب بر ييل اون آی يكرمی ايكی كونده بر دوره قطع ايدر
بعده **فلك شمس** غربدن شرقه تقريبا اوچيوز التمش بش وربع كونده دورهسنی
تمام ايدر ودوردنجی فلكده اولمق قطعی دكلدر بعده **فلك زهره** سنهٔ
شمسيهده بر دفعه بعده **فلك عطارد** دخی انك كبی بر سنهده
بعده **فلك قمر** يكرمی سكز كونده جمله غربدن شرقه حركتله حركت ايدر
بونلرك مفصلا احوالی هيئت كتابلرنده مذكوردر پس فلك قمر بر
مجوف كرهدركه عناصر اربعهنك ايچنده واقع اولوب ارض ايله
مائی كرهٔ هوا احاطه ايدوب هوايی دخی كرهٔ نار محيط اولمشدر عنصر
تراب ثقيل مطلق اولمغله تحت حقيقيده مركز عالمه منطبق دوشمشدر
بو ترتيب اوزره **امر سادس** دوائر واقطاب بياننده در جغرافيان كره

اوزرنده

اوزرنده دوائر مختلفه واقطاب اثبات ايدرلر ارض وافلاك امورينی بونلر
ايله ضبط اولنور اولا كرهده **محور** فرض اولنور اول بر خطدن عبارتدركه
مركزه اوغرايه وكيره ياخود دائرهنك بر طرفندن بر طرفنه منتهی اوله بوكا **قطر**
دخی ديرلر يونانده دياماتر بو معنايهدر واول خطك ايكی طرفی **قطبيدر** كره
انك اوزرنده دونر يونانيلر اكا پولوس ديرلر دونمك معناسنه پولوندن
مشتقدر افلاك وارضده بو ايكی قطبك بری **شماليدر** يونانده اكا ارقتوس
ديرلر آيو معناسنه زيرا انده دب اصغر شكلی واردر بو قطبه مقابل اولان **جنوبيدر**
يونانيون اكا انتارقتوس ديرلر انتا ضد ومقابل معناسنه در بونلرك لاتينده
غيری اسملری دخی واردر اطلسده مذكوردر **دائره** بر خط ويا سطحدركه
وسطنده نقطهدن محيطه اخراج اولنان خطوط متساويه اوله اول نقطهيه
مركز محيط ومركز دائره ومركز كره ديرلر بو دخی ايكی قسمدر اوزرنده واقع
اولدوغی كرهيی تنصيف ايدرسه **عظيمه** تنصيف ايتمزسه **صغيره** ديرلر
پس كرهٔ ارض اوزرنده سكز دائره تعيين اولنمشدر دوردی عظيمه دوردی
صغيرهدر اول دورت عظيمه دائرهٔ استوا ودائرهٔ نصف نهار ودائرهٔ
البروج ودائرهٔ افق ودورت دوائر صغار ايكيسی انقلاب مداری وايكيسی
قطب مداری وبو سكز دوائرك بشی متوازيه يعنی بينلرنده بعد مساوی
اوچی منحرفهدر وبونلردن ايكيسی يعنی دائرهٔ نصف نهار برله دائرهٔ
افق كره اوزرنده مرسوم وثابتدر پس بونلری بربر بيان لازمدر **دائرهٔ افق**
بو بر دائرهٔ عظيمهدركه عالمك كورينور قسمی كورنمز قسمندن فصل وتحديد ايدر
اول اجلدن حد ايديجی معناسنه يونانيون اكا هوريزون ولاتين ترميناتور وفينس
ديرلر كرهنك تحتانيسی وفوقانيسی انكله بيلنور بو دخی بر قاچ قسمدر بری افق حقيقيدر كه
كرهيی تنصيف ايدر بری افق حسيدر كه امكنه سكانك رؤيتنه كوره مختلف اولور بری
دخی افق مستقيمدر كه خط استوا افقيدر كه انده طلوع وغروب استقامت اوزرهدر
بری دخی افق مائلدركه مستقيمهدن غيريسی جمله آفاقه مائلدر يعنی قطبلردن بر
جانبه ميل ايدر وطلوع وغروب انلرك اكثرنده استقامت اوزره دكلدر افق حسی
قطر ارضك مسافهسی يوز سكسان استاديوم يعنی يكرمی ايكی بيك بشيوز ديدكلری كه
جرمانيان ميلی ايله بش ميل وخمسه اغان ميلدن زياده در بو تخمين اولنور ودائرهٔ

قطب شمالی يه بورياليس وكلغونارس دخی
ديرلر بورياس ريح شمالدر وكلغونا العوام رفقكارا اولماينددن
اسدوكيچون وستنتريونالس دخی ديرلر ديدر دنيادنلت بلكی
يلدزی اولان ترابانغوما انلك حوالنده دور ايدر وقطب جنوبيه
اوستراليس ونوسيوس ديرلر زيرا اوستر ياجنوب ديرلر نوتوس نام
روزكاره اول جهتده اسر وميديابوس دخی ديرلر نصف نهار
معناسنه در

وضع اولنمش منفصل ومتحرك
رسم اولنور ماعدا كره اوزرنده ثابتدر

انفلك ایکی قطبی واردرکه بری سمت راسدرکه فرنك مهندسلری بونی تحریفله ذنت
دیرلر وبری سمت قدمدر اما انلر نادی دیرلر بونلرك هربری آنتی پوداسه نسبت
علی العکسدر یعنی بزه سمت قدمیز طبانه مقابلمزك سمت راسی دوشر دائرهٔ
استوا کرهٔ ارضده بر دائرهٔ عظیمه‌درکه فلك اعظم منطقه سی اولان معدل نهار
دائره سی سطحنده واقع اولوب شمس سنه ده ایکی دفعه کندی حرکتیله اوزرینه
کلدکده اکثر معموره ده لیل ونهار مساوی اولمغله استوایه منسوبدر یونانیون اکا
ایسیمرینوس ولاتن اکواتور دیرلر معدل معناسنه بش متوازی دائره نك اعظمیدر
ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرهٔ ارضی جنوبی وشمالی ایکی قسم متساویه
تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنوب اول تقاطع
محلی ایکی نقطهٔ اعتدال مقامنده در انلره اکونوقیالیس دیرلر ویکیجه بودائره یه
مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرة البروج کرهٔ ارضده رسم اولنان دائرهٔ عظیمه نك
بری دخی بودرکه بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوسدر
معدل ایله تقاطع ایدوب ایکی انقلاب نقطه‌لرینه اچلوب بر رجانبه
میل اعظم دیرلر میلنه میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بچق درجه قدر جنوبه وشماله
مائلدر وقطبلری دخی قطب عالمدن بر مقدار بر رجانبه دوشر بودائره یی اون
ایکی قسمه تقسیم ایدوب هر برینه بر برج دیدیلر التیسی شمالیدر حمل ثور جوزا سرطان
اسد سنبله التیسی جنوبیدر میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا افلاك
البروجده اشکال کواکبدن بودائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی
واقع اولمشدر لاتینیون سیغنا بن دیرلر علامت کتوریجی معناسنه زیرا بروجك
هربری سیغنا یعنی علامتدر واسماء بروجی بر بیتده درج اتمشلر اول بیت بودر
بیت سونت اریس تاوروس جمینی قانسر لیو ویرغو لیبرا اکوای اسقورپیوس
ارسی تننس قاپرانغوره پیس بو بیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی
مصراع ثانی بروج جنوبیه اسماسیدر وهربرج اوتوز درجه یه وهر درجه التمش
دقیقه یه وهر دقیقه التمش ثانیه یه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه
قلنمشدر جمله احوال کره بوتکله حساب اولنور دائرهٔ نصف نهار بر دائرهٔ
عظیمهٔ متحرکه درکه ایکی قطب عالمدن ومتعین سمت راسدن مرور ایدوب
دائرهٔ استوا ایله تقاطع وکرهٔ ارضی تنصیف ایدر بری شرقی وبری غربی دوشر

اول وقتده که شمس فلکده ایکی اعتدال
نقطه‌لرینه کلدیکی زمانلرده بری اول حمل
وبری اول میزاندر ایشته اول ایکی نقطهٔ اعتدال
اکونوقیالیس دیرلر

لاتنجه اریس حمل تاوروس ثور جمینی جوزا قانسر
سرطان لیو اسد ویرغو سنبله لیبرا اکوای میزان
اسقورپیوس عقرب ارسی تننس قوس قاپریقورنی
ساجتیاریوس دخی دیرلر قاپریقورن جدی
انغوره دخی کنه قواریوس دخی دیرلر
پیس حوت اسماریدر

نصف

نصف لیل ونصف نهار بوتکله بیلنور ودائرهٔ استوا اجزاسندن هر جزئنه
بر نصف نهار اعتباری ممکندر بوکا یونانده مزیم ومریدیونوس ولاتنده تنصیف
ایدیجی معناسنه قرید یانوس دیرلر اما دورت دائرهٔ صغیره که دائرهٔ استوایه
موازیه درلر انلرك ایکیسی مدار انقلاب وایکیسی مدار قطب بروجدر بری دائرهٔ
انقلاب صیفیدرکه مدار راس سرطاندر وبری دائرهٔ انقلاب شتویدرکه
مدار راس جدیدر لاتینیون بونلره سولستیالیس دیرلر کونش طورمق معناسنه
سولستیسیومدن مشتق قیلدرلر زیرا شمس انده کلدکجه لیل ونهار بر آن برقرار
اولمغله کانه طورر وبودائره یی تجاوز اتمیوب برینه واصل اولدقجه رجوع
اتمکله یونان بودائره یه تروپیکوس دیرلر رجوع معناسنه دائرهٔ مدار قطب
بروج شمالی یه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرك ایقلری کویاکه آیو
رسم ایدر ارکتکوس آیو معناسنه درلاتنده سپتنتریونالیس تسمیه اولنور زیرا
دب اصغر یدی یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی باصیجیلر معناسنه در
کذلك اول سمتك اهالی جورتالیس واکولوتاریس دخی تسمیه ایدرلر دائرهٔ
مدار قطب بروج جنوبی یه انتارکتکوس دیرلر ارکتکوسك مقابلی معناسنه
وبودائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوسترنیوس یاخود اوسترالیس
واکولوتاریس دخی تسمیه ایدرلر امر سابع بودائره‌لر ایله ارضك انقسامیدر
ذکر اولنان دورت دوائر صغارکه ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدرکه
جمله ارضی بش قسم ایدر جغرافیون بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هر
بری ایکی کوچك دائره بیننده یاخود بودائره وسطنده واقع اولان مسافه دن
عبارتدر وبو بش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله منطقهٔ محترقه درکه
بو معنایه اکا توریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن ایدرلر
ایدی بو ایکی انقلاب راسی اولان قرق یدی درجه مسافه دن خط استوا
اورته سندن یکرمی ایکیسنه منطقهٔ بارده دیرلر زیرا سیر شمسدن بعید اولمغله
شدت برددن متقدمین ظنی اوزره غیر مسکوندر وبونلر مدار قطبین
اورته سنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور مسافه در بو مسافات دخی کندی
قطبلری ودائره‌لری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی منطقهٔ معتدله
دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغین بونلر مسکوندر وشمالیسنی سرطان

انقلابی ایله ارتکوس تحدید ایدر جنوبیسنی جدی انقلابی ایله انتارتکوس
تحدید ایدر و هر برینک عرض مسافه سی قرق اوچ درجه در و بو مناطق سکّانی
ظل وضع جهتیله بری برندن ممتازلردر ظلّه نسبت منطقهٔ بارده سکّاننه
بریسنی دیرلر زیرا انلرک ظلّی دکرمن کبی سطح افقده دونر منطقهٔ معتدله
سکّاننک اسمی اتروسیدر زیرا انلرک نصف نهاری ظلّی بر جانبه دونر منطقهٔ
حارّه سکّاننه انفسی دیرلر زیرا بونلرک نصف نهارده ظلّی کاه جنوبه وکاه
شماله دوشر وضع جهتنده دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر بر قسمی بریه سیدر بر مداره
و بر عرضده دیرلنلردر ابتداء طولدن آخره وار نجه ایکنجی انته سیدر بونلر خط
استوادن ایکی جانبه علی السویّه بعید اولان عرضلرده طولده دیرلنلردر اوچنجی
انتی بوداس در بونلر خط استوانک ایکی طرفنده برابر عرضلرده بری سمت رأس
و بری سمت قدمده اولنلردر که بو اوچ قسم بو دائره دن ملاحظه اولنه

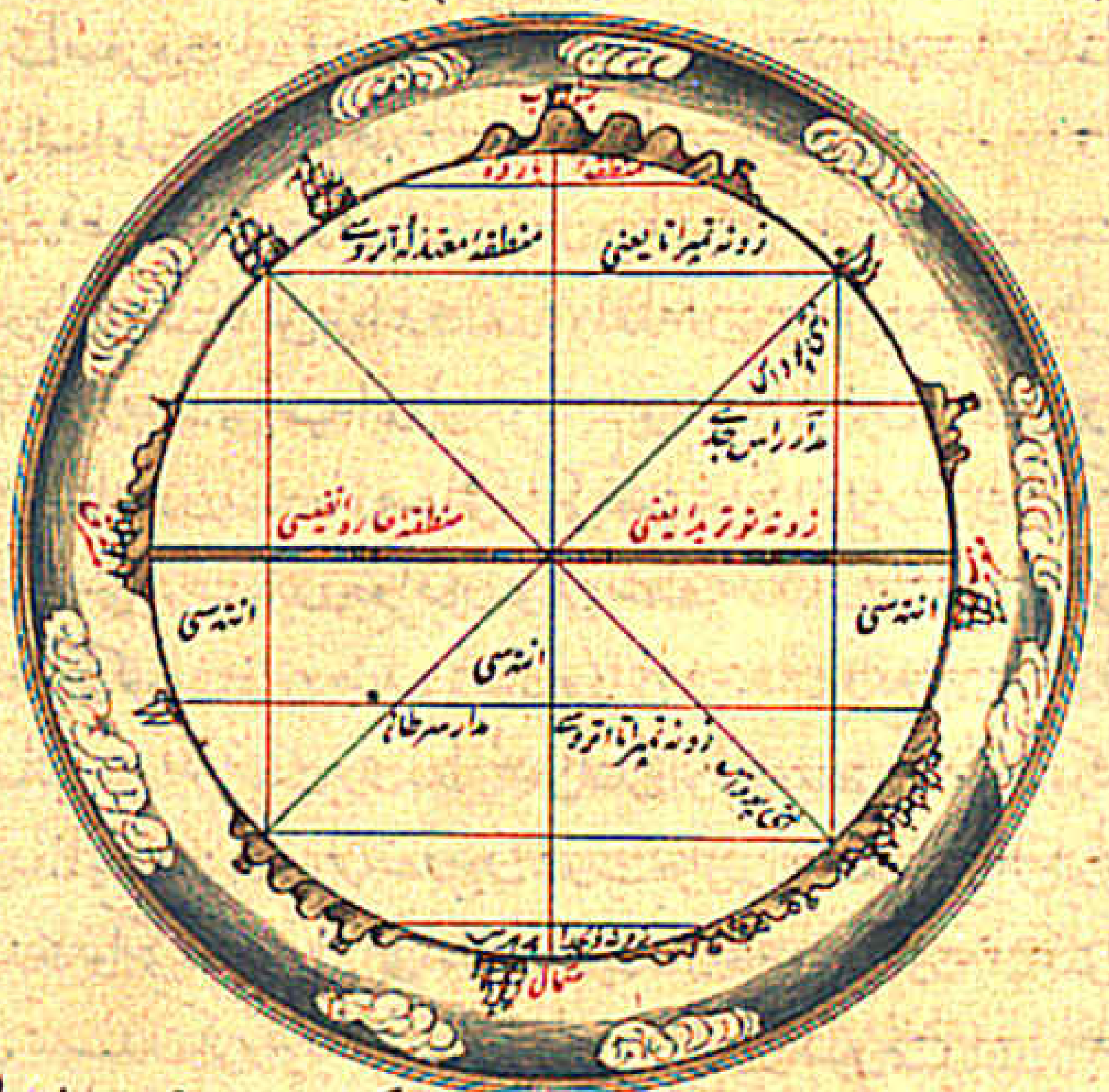

امر ثامن ارض دوائرینه وا قالیمه در جغرافیلرک کرهٔ ارضی اختلاف لیل
ونهار اعتباری ایله بر نیجه قسم ایدوب هر برینه بر اقلیم دیدیلر اسلامیان
اقلیمی ایکی قسم قیلوب بر قسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی تقویم البلدان
صاحبی یکرمی سکز اقلیم عرفی ذکر ایدر لکن سائر جغرافیون انجق اقلیم حقیقی

یازوب

یازوب انلری اقسام ثلثهٔ کلّیه جزئیاتندن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هر قسم
نیجه اقسامه منقسم اولور و هر برینه ولایت و اقلیم دیمکه صالح نیجه اقسام
واردر بو تقدیرجه مضبوط و مطّرد اولمازدی و اول اقلیم اعتبار ایتدیکی بعض
محلّده نیجه تفصیلاتی واردر که بعد الوقوف نیجه اقالیم اولمق مقرّردر مزبور
ملک المؤیّدک عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمش ایدی پس بو کتابده انکچون اقلیم
عرفی اعتبار ایتمدک زیرا بر حدّ حقیقی ایله محدود دکلدر کیمی مدوّر و کیمی منقوص
و کیمی مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیجه بونا اقالیم ذکری اقتضا ایدر انجق انلری
ولایتلر بیانی محلّنه حواله ایتدک بو محلّده اقلیم حقیقی تقسیمنی ذکر ایدرز اهل فن انلری
بو وجهله تقسیم ایدیلر که خطّ استوا التنده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام
اون ایکیشر ساعتدر بعده بلد قطب شمالی و قطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه
اختلاف لیل ونهاری انکا کوره زیاده اولور پس بو دائرهٔ استوایه موازی عرضی دائره لری
فرض اولنوب هر ایکیسی میانینه بر اقلیم دیدیلر بو تقدیرجه اقلیم ایکی دائره بیننده
واقع اولان مسافه در شول شرطله که انده اطول نهار خطّ استوا طرفنده اولندن یاریم
ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول مسافه یه دلالت ایدر لکن کاه دائره یه دخی
اطلاق ایدرلر و بو تقسیم ایله بلادک مواضعی و طبایعی و اختلاف لیل ونهاری اجمالا
معلوم اولور زیرا بر عرضده اولان بلاد امور مذکوره ده مشارکدر و هر اقلیمده اوچ
دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری آخر و بو دائره لره یونانده بارالّلی دیرلر
بطلیوس و اتباعی یکرمی دوائر شمالیه و یدی اقلیم تعیین ایدیلر جمله متقدّمین
اقلیمی یدی یه حصر ایدوب باقیسنک مسکونی آز اولمق ظنّیله اللّی عرضدن
اوته اقلیم اعتبار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علمی قدمایه
تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخّر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یرلر مسکون
اولدوغنی بیلوب التمش یدی عرضنه وارنجه تقسیم و یکرمی دورت اقلیم تعیین
ایتدیلر بز بو کتابده انلرک رأینی قبول ایتدک اقلیم اوّل ابتداسی عند البعض
خطّ استوادن فرض اولنوب لکن اول سمتلرک اکثری دریا اولمغین جمهور قتنده
اقلیم اوّلک مبدائی اون ایکی درجه و قرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر
اول محلّک اطول نهاری اون ایکی ساعت و قرق بش دقیقه اولور و وسطی
بالاتفاق اون التی درجه اوتوز یدی دقیقه عرضدر که اطول نهاری اون اوچ ساعت

مولانا لاری فارسی جغمینی شرحنده ایدن
بنا بر این ارضی یدی اقلیمه علی التعیین
ایتدیکی انعکاس یدی اقلیم اولدیغی دیو
نحن و تخمین ارباب حوزنیه تابع اولمشدر

واردر بو کتب اسلامیه ده تصریح ایدیلر لکن هر اقلیمده بچوغر ساعت تفاوت
شرطنه مخالفدر اولاجلدن سائر ذکر ایتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی
زیرا خط مفروض ایله تحدید اولنان حدوده تعداد انهار وجبال وممالک
بر وجهله صحیح اولمیامورندن دکلدر و بو بابده طول وعرض قاعده سنه اعتماداً
حساب اولنور ظن ایلمک فن ایله آشنا اولمامقدن ناشیدر بو کتابده حدود
اقالیم جدول برله بیانه حواله اولنوب هر برینه ذکر تطویل التزام اولنمدی
پس بو اقلیم بعض جزائر محیط شرقی یه ونیل ایچنده مروا نام شهره اوغرار ایکنجی
اقلیم بعض سواحل بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن کچوب عربه
واردر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین وهند وسند وافریقیا سواحل شمالیسندن
کچر دردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا وتبت وخراسان وجبل فارس وروم
وبعض غالیا واسپانیایه اوغرار بشنجی اقلیم اکثر ما وراء النهر وترکستان
وروم وغالیا وتالیا واسپانیایه اوغرار دردنجی وبشنجی اقلیم اعدل اقالیمدر آب
وهواسنک لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه وباطنیه ده حسن جمالده
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیایه وغالیایه وجرمانیایه ورومه وقره
دکزه وترکستانه اوغرار بچر بو دخی اعتدالدن خارج دکلدر یدنجی اقلیم بلاد له
وروس وترکستان شمالندن کچر بونک نهایت عرضی اللی درجه ویکرمی دقیقه
اطول نهاری اون التی ساعت وربع اولدیغی محلدر بو متقدمین تعیین ایتدیلر
وبعضیلر دخی یدنجی اقلیمک آخری اول محلدر که عمارات انده نهایت بوله واول
جانب شمالده جزیره تولیدر دیدیلر جزیرهٔ مزبوره التمش اوچ عرضده اولوب
اطول نهاری یکرمی ساعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن محیطیده صقالیه دن
بر قوم التمش دورت عرضده ساکن اولدقلری مذکوردر بطلیموس جغرافیاسنده
التمش التی عرضی دخی فی الجمله معمور اولمق اوزره مسطوردر متاخرین کتابلرنده
یتمش عرضی بلد مسکون یازیلوب ترجمه اولنان اطلسده وغیرده دخی زیاده
معمور یرلر رسم اولنمشدر نتکیم تفصیلی محله جکدر متاخرین زیجی اوزره سکزنجی
اقلیم وتیان برغادن طقوزنجی اقلیم روستوفیودن اوننجی اقلیم هیبن نیادن
اون برنجی اقلیم نوروژ خیا قلعه سی اولان بوصوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن
اون اوچنجی اقلیم نوروژ خیاده برج شهرندن اون دردنجی اقلیم فینا شهری اولان

وبور

وبورجیومدن اون بشنجی اقلیم اسودیا شهری اولان اروسیادن کچوب آخر
اقالیم نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخرا دالرک اوزرنده مسافه بعد
ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهار یکرمی دورت ساعت اولدیغی یره دک
یکرمی دورت اقلیم متعیندر اننک اوته قطبیه وارنجه اقلیم تقسیم اولندیغی معلوم اولمدی
زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت اولنمق ممکن
دکلدر زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتیله التی آیه منتهی اولور زیرا قطبده
نصف کره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حرکت کواکب
رحویه در پس بر اقلیمده اطول نهارا ستعلامی لازم کلسه قاچنجی اقلیم ایسه
نصف عددنی خط استوا نهاری اوزره ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمده
ایکی بچوغی اون ایکی اوزرینه زیاده ایتدک اون دورت بچوق اولدی وبو محله
اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمده دوشدیکی دخی معلوم اولور مثلا بر بلدک
اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایکی ساعتی کیدردک واوچی تضعیف
ایتدک التنجی اقلیم حاصل اولدی اکر اوچی تربیع ایتسک دوائر متوازیه عددی ظهور
ایدر مثلا التی اقلیمک اون ایکی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنده اقالیمده
حال نیجه ایسه متاخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال اوزره دربعینه انده
دخی یکرمی دورت اقلیم تقسیم اولنمشدر زیرا ایکی دنیانک نصفی جنوبی واقع اولمشدر
لکن مصنفلر اقالیم جنوبیه یه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلکه شمالده انلره مقابل
اولان اقلیملر اسمیله ذکر ایدرلر آنتی مروه کبی یعنی یونانده مقابل معناسنه آنتی لفظنی
مروه اضافتله مروه نک مقابلیدرلر نهایت بونلری دخی اوغرادیغی یرلر اسمیله تسمیه ایتمک
ممکندر مثلا اقلیم اول جبل قمره مرور ایدر ومنبع نیله کچر ایکنجی اقلیم انقلاب شتوی التندن کچر
ونور بنتس بورننه اوغرار اخرلری دخی کذلک اما متقدمین جنوب طرفنده قلت عمران
وتفرق بلدان سببیله انده اقالیم اعتبار ایتمدیلر بطلیموس جغرافیاسنده اون عرضنه دک
بعض بلدان اولدیغی یازیلوب باقیسی ذکر اولنمدی صکره کشف اولنوب اوتوز عرضده
نیجه ممالک بولندی خصوصا اماریقانک جنوبیسی صکره ظهور ایتمکله اول سمتده
دخی تقسیم اقلیم متعین اولدی پس هر اقلیمک عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیان ایچون
بو جدول وضع اولندی تاکه سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقالیم
جدول ثانی دوائر متوازیه عددی جدول ثالث اطول نهار جدول رابع عرض جدول

خامسده مسافات عددی یازیلوب درجات ودقایقه اشارت اولنمشدر

اقلیم اولان مبدائی اولان اوکی دائره بین دیمیرا اون بشر دقیقه عرضلرینه فرضا اولنمشدر ابتدای دائره اطول نهارلی اون بش دقیقه تفاوت ایدر

جدول اقالیم

عدد اقالیم	[illegible]	اطول نهار اقالیم: ساعت	اطول نهار اقالیم: دقیقه	عرض اقالیم: درجه	عرض اقالیم: دقیقه	مسافات اقالیم: درجه	مسافات اقالیم: دقیقه	از خط استوا
		١٢	٠	٠				مبدا وسط نهایت
١	٢ / ٣	١٢ / ١٢ / ١٢	١٥ / ٣٠ / ٤٥	٤ / ٨ / ١٢	١٨ / ٢٤ / ٤٣	٨	٣٤	وسط / نهایت
٢	٤ / ٥	١٣ / ١٣	٠٠ / ١٥	١٦ / ٢٠	٤٣ / ٣٣	٧	٥٠	وسط / نهایت
٣	٦ / ٧	١٣ / ١٣	٣٠ / ٤٥	٢٣ / ٢٧	١٠ / ٢٦	٧	٣	وسط / نهایت
٤	٨ / ٩	١٤ / ١٤	٠٠ / ١٥	٣٠ / ٣٣	٤٧ / ٤٥	٦	٩	وسط / نهایت
٥	١٠ / ١١	١٤ / ١٤	٣٠ / ٤٥	٣٦ / ٣٩	٣٠ / ٢	٥	١٧	وسط / نهایت
٦	١٢ / ١٣	١٥ / ١٥	٠٠ / ١٥	٤١ / ٤٣	٢٢ / ٣٢	٤	٣٠	وسط / نهایت
٧	١٤ / ١٥	١٥ / ١٥	٣٠ / ٤٥	٤٥ / ٤٧	٢٩ / ٢٠	٣	٤٨	وسط / نهایت
٨	١٦ / ١٧	١٦ / ١٦	٠٠ / ١٥	٤٩ / ٥٠	١ / ٣٣	٣	١٣	وسط / نهایت
٩	١٨ / ١٩	١٧ / ١٧	٣٠ / ٤٥	٥٢ / ٥٣	٤٨ / ١٧	٢	٣٤	وسط / نهایت
١٠	٢٠ / ٢١	١٧ / ١٨	٠٠ / ١٥	٥٤ / ٥٥	٢٩ / ٣٤	٢	١٧	وسط / نهایت
١١	٢٢ / ٢٣	١٨ / ١٨	٣٠ / ٤٥	٥٦ / ٥٧	٣٧ / ٣٤	٢	٠	وسط / نهایت
١٢	٢٤ / ٢٥	١٨ / ١٨	٠٠ / ١٥	٥٨ / ٥٩	٢٩ / ١٤	١	٤٠	وسط / نهایت
١٣	٢٦ / ٢٧	١٩ / ١٩	٣٠ / ٤٥	٥٩ / ٦٠	٥٩ / ٤٠	١	٢٩	وسط / نهایت
١٤	٢٨ / ٢٩	١٩ / ١٩	٠٠ / ١٥	٦١ / ٦٢	١٨ / ٣٣	١	١٣	وسط / نهایت
١٥	٣٠ / ٣١	٢٠ / ٢٠	٣٠ / ٤٥	٦٢ / ٦٢	٣٠ / ٥٤	١	١	وسط / نهایت
١٦	٣٢ / ٣٣	٢٠ / ٢٠	٠٠ / ١٥	٦٣ / ٦٣	٢٢ / ٤٦	٠	٥٢	وسط / نهایت
١٧	٣٤ / ٣٥	٢١ / ٢١	٣٠ / ٤٥	٦٤ / ٦٤	٦ / ٢٠	٠	٤٤	وسط / نهایت
١٨	٣٦ / ٣٧	٢١ / ٢١	٠٠ / ١٥	٦٥ / ٦٥	٤٩ / ٢	٠	٣٦	وسط / نهایت
١٩	٣٨ / ٣٩	٢٢ / ٢٢	٣٠ / ٤٥	٦٥ / ٦٥	٢١ / ٣٥	٠	٢٩	وسط / نهایت
٢٠	٤٠ / ٤١	٢٢ / ٢٢	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٤٧ / ٥٧	٠	٢٢	وسط / نهایت
٢١	٤٢ / ٤٣	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٩ / ١٤	٠	١٧	وسط / نهایت
٢٢	٤٤ / ٤٥	٢٣ / ٢٣	٠٠ / ١٥	٦٦ / ٦٦	٢٠ / ٢٥	٠	١٠	وسط نهایت
٢٣	٤٦ / ٤٧	٢٣ / ٢٣	٣٠ / ٤٥	٦٦ / ٦٦	٢٨ / ٣٠	٠	٥	وسط / نهایت
٢٤	٤٨ / ٤٩	٢٤	٠٠	٦٦	٣١	٠	٠	وسط / نهایت

عدد ماه	درجه	دقیقه
١	٦٧	١٥
٢	٦٩	٣٠
٣	٧٣	٢٠
٤	٧٨	٢٠
٥	٨٤	١٠
٦	٩٠	٠٠

٤

امر تاسع طول وعرض ایله کرهٔ ارضك انقسامنده جغرافیا اربابی کرهٔ ارضده اون سکز دائرهٔ نصف النهار وایکی طرفنه سکز دائرهٔ ارضیه رسم وفرض ایدیلر سابقا ذکر اولندیغی اوزره هر دائره اوچیوز التمش درجه یه تقسیم اولنمشدر پس نصف نهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایکی جانبدن طقوزر دائره عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایکی دائره آراسی حساب شطرنجی وضرب ایله اون درجه مسافه در وابتداء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنوب بری عرض شمالی وبری عرض جنوبیدر اما طولده اختلاف اولندی بطلمیوس وغیری یونانیون بزم کتابلرده جزائر خالدات وکندیلرك کتبنده قناریا دیمکله معروف اولان فورتاتنا اطه لرینك نصف نهاری دائره سنی ابتداء طول تعیین ایتدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه عمارتك مبدائی اول زمان محل مرقوم ایدی صکره بعض متأخرین واسپانیا رئیسلری ابتداء طولی فلمنك اطه لرندن آزورس نام جزائردن طتوب دیدیلرکه بوصلهٔ اولان ابره اول اطه لرده برجانبه میل ایتمیوب طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدر بعضلر ابتداء طولی سواحل غربیه دن اعتبار ایدیلر ایکی حدك مابینی اون درجه در اطول بلادده اولان تفاوتلر اکثر بو اعتبار لرده مبنیدر وحکما شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه دن کلکون نام محلدن مبداء طول اثبات ایدیلر بو رأی جمهور استعماللرنه مطابق دکلدر وایکی مبداء میانی تقریبا یوز یتمش درجه اولوب ربع معمورهنك مسافهٔ امتدادیدر ومیاننده خط استوا اوزره بر مقام فرض اولنوب قبة الارض دیدیلر اول محل ازین اسمیله کتب اسلامیه ده مذکوردر اطلس وغیریده غیر مسطوردر بعضلر بو قبة الارض طقسان طول واتوز اوچ عرضده فرض اولنور دیدیلر بونك اثباتی بر امر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی التفات وذکرینه تنزل ایتمدیلر پس اصطلاح فنده طول بلد جزائر خالدات نصف نهاری دائره سیله معدل النهار تقاطعی نقطه سندن بلد مفروض نصف نهارینك تقاطعی نقطه سی بیننده معدلده واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطهٔ سمت رأس بلد ایله معدل نهار بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره سندن بر قوسدر وبو عرض بلدکرك جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه وخلاف سمتی قطبنك خفاسنه مساوی اولور وبو طول وعرض تعیینیله روی زمینده

اسپانیا اوزرنده سمت طلیطله سمتلرنده دکی ذا مثلوغری نقطهٔ شماله توجه ایدوب بعینی براوده بر مغناطیس طوروب دوتیجه آلت رصدیه ایله تجربه اولنمشدر

واقع اولان بلاد و مواضعك امكنه سى وجهتى وبرى برينه نسبتى وبعد وقربى
تقريبا معلوم اولور مثلا استانبولك طولى اللى بش وعرضى قرق بر درجه ودمشقك
طولى يتمش وعرضى اوتوز اوچ درجه دردينلدكده دمشق استانبولك شرق
وجنوب طرفنده اولمق لازم كلور زيرا طولى اندن زياده وعرضى كمتردر اما ايكى
بيننده بعد ومقدار مسافه در استعلام قاعده سى بودركه اولا نظر اولنور
ايكسنك عرضى وطولى مغاير ايسه تفاوت مابين الطولين بعد مابيندر
استانبول ايله اينبخيد كبى واكر طولده متفق عرضده مختلف ايسه تفاوت
مابين العرضين بعد مابيندر استانبول ايله بروسه كبى واكر ايكيسى دخى
مختلف ايسه بوصورتده بعد مابين بر مثلث قائم الزاويه وترى اولور واول
زاويه نك بر ضلعى دائره نصف نهاردن بر قوس وبر ضلعى دائره عرض بلد
مطلوبدن بر قوسدر ووتر اولان ضلع ايكى بلدك نقطه سمت راسنه مرور
ايدن دائره دن بر قوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ايكى ضلعك مقدارى برده
معلوم در كه اول طول وعرض تفاوتلريدر بو معلوم ايله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارينى
استعلامده بر طريق بودر كه ضلع معلومك مربعى جمع ومجموعك جذرى اخذ اولنه حاصلى
عدد مطلوب اولور مثلا دمشق ايله استانبولده تفاوت مابين الطولين اون بش وتفاوت مابين
العرضين سكزدر ايكسنك مجموع مربعى ايكيوز سكسان طقوز اولور عدد مربورك جذر تقريبى
اون التيدر بس ايكى شهرك ميانده بعد مسافه اون التى درجه اولور باقيسى دخى بوكا
قياس اولنه معناى مرقوم بو دائره ده ظاهردر

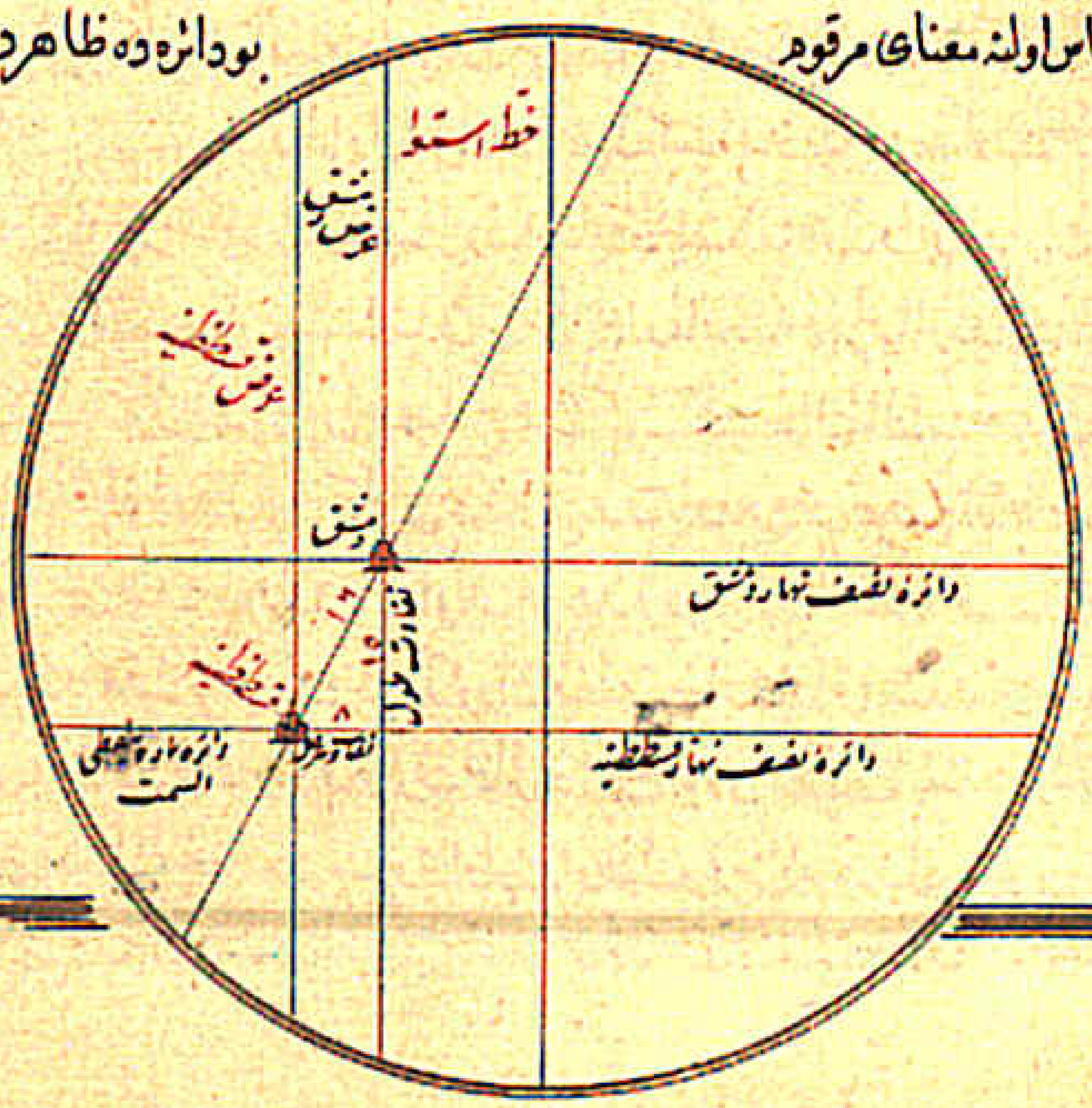

تتمه

تتمه خصوص مرقوم كتب اسلاميه ده مسطور اولان رسمسز طول وعرض تركيبا تندن
كوره درامّا اطلس وغيرى فرنكى جغرافيا كتابلرنده صحائف كليه وجزئيه ده
رسم وتقسيم اولنوب درجات طول وعرض صحايف اشكال بلادده كه اطرافى
وتابولا ديرلر كنارلرنده ارقام ايله عدد اقسام تعيين اولنمشدر اكثرده درجات
عرض يمين ايله يساره ودرجات طول زير وبالايه دوشر وهر برى اجمال وتفصيل
حسبيله كاه التشر وكاه اون دقايقه تقسيم قلنمشدر بر بلدك طول وعرضى
وبرى برندن بعدى بركال ايله اندن معلوم اولور بوندن غيرى هر صحيفه
مسافه سنه كوره ميل حسابيله تقسيم اولنمش مقياس واردر كه استعمال دينلور
اكثريا بعد مابين بركال ايله اول مقياسه كوره اولچيلوب قياس اولنور بو جمله
كتاب اطلس ترجمه سنده تفصيل اوزره يازيلوب بو كتابده جمله اشكال نقلى
التزام اولنمامغين بعض تطويل ترك وطى اولندى زيرا نقل اشكال التزام انسك
بر نسخه دن بر نسخه يه نقل عمل كثير وبو ديارده باصمه استعمال اولنمامغين بر صحيفه
بيله رسم امر عسيردر لابد يازلدقده برلرى آچق قالوب كتاب ناقص اولمق
لازم كلور بنا بعض اشكال عامّه نقليله اكتفا اولنوب انلرده دخى مسطور
اولان مشهور ومعظم شهرلرك طول وعرضى تركيبه آلنوب اشكاله حواله
ورسمه موقوف قلندى تا كه لازم كلوب شكلدن تجريد اولنورسه كتاب
افاده ده مستقل اولوب ناقص قالميه زيرا رسوم واشكالى برلو برنده صحيح اوزره
نقل وتحرير قادر نساخ نادر بلكه بو ديارلرده معدوم اولنلرينك دخى حالى معلومدر
لكن بو كتاب جليل القدرى يازان ويازدران اخواندن مأمولدر كه شكل اولديغى
صور واشكالى برلو برنده نقل وتحريره همت ايده لر تا كه لباسدن عارى قلمش وحوشه
وقوبروغى قادى بولنمش قوشه دونميه زيرا بوفنك اشكالى محسنات لازمه سندندر
وهر بار معقول محسوس برله تفهيم اولنه كلمشدر لكن بو صور واشكالى بيهوده نقش صانن
جهلادكابى يازوب اشكالى قصداطى ايدرسه نه چاره تنبيه بحال طول وعرض چون
مر بو صنعتك محلّنى استعلامده طول وعرض قاعده سى فرمن اقتضا ايندى ارباب فن
آلات رصديه ايله وكاه ظن وتخمين ايله اطوال وعروض بلادى تتبع واستقرا ايتديلر
جغرافياده بطليوس يازديغى بلادك طول وعرضيمها امكن تعيين ايتدى اسلاميان دخى
بعض مرتبه زيجلرده واقاليم كتابلرنده نقل ايلديلر و بو ماده ده مستقل كتاب دخى تدوين

عرض البلد وطول البلد ربع واسطرلاب
ايله معلوم اولور [illegible]
وزيجلرده مبيندر

اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودیده یازدیغی اوزره اکثری مختل و مشوش
اولوب کیمی اصلاح اولنمقدن مسکره اکثر تقریبا فائده سندن خالی دکلدر بو حالی اوزره
نقل اولنه کلوب اطلس و غیری متأخر جغرافیالرده و یاپوندالرده مهما امکن تصحیح
اولنمق دعواسین ایدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان اطوال و عروض بلاده
کوره بر خریطه رسم ایدوب بلادی نقل محلنده اکثرینک بعد مشرقین کبی فساده
نمایان اولمغین ابو الریحانک اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمک لازم کلدی و اطلس
فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال و عروض بری برینه مطابق اولمیوب غنده غیری بنجه
متعین برلر ترجمه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرک دخی اعتبارینی بیلندی
پس طول و عرض امورنده تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریبا فائده سی تسلیم
اولنور سابقا ذکر اولنان سکز عدد طول و عرض دائره لرینک رسمی بودر

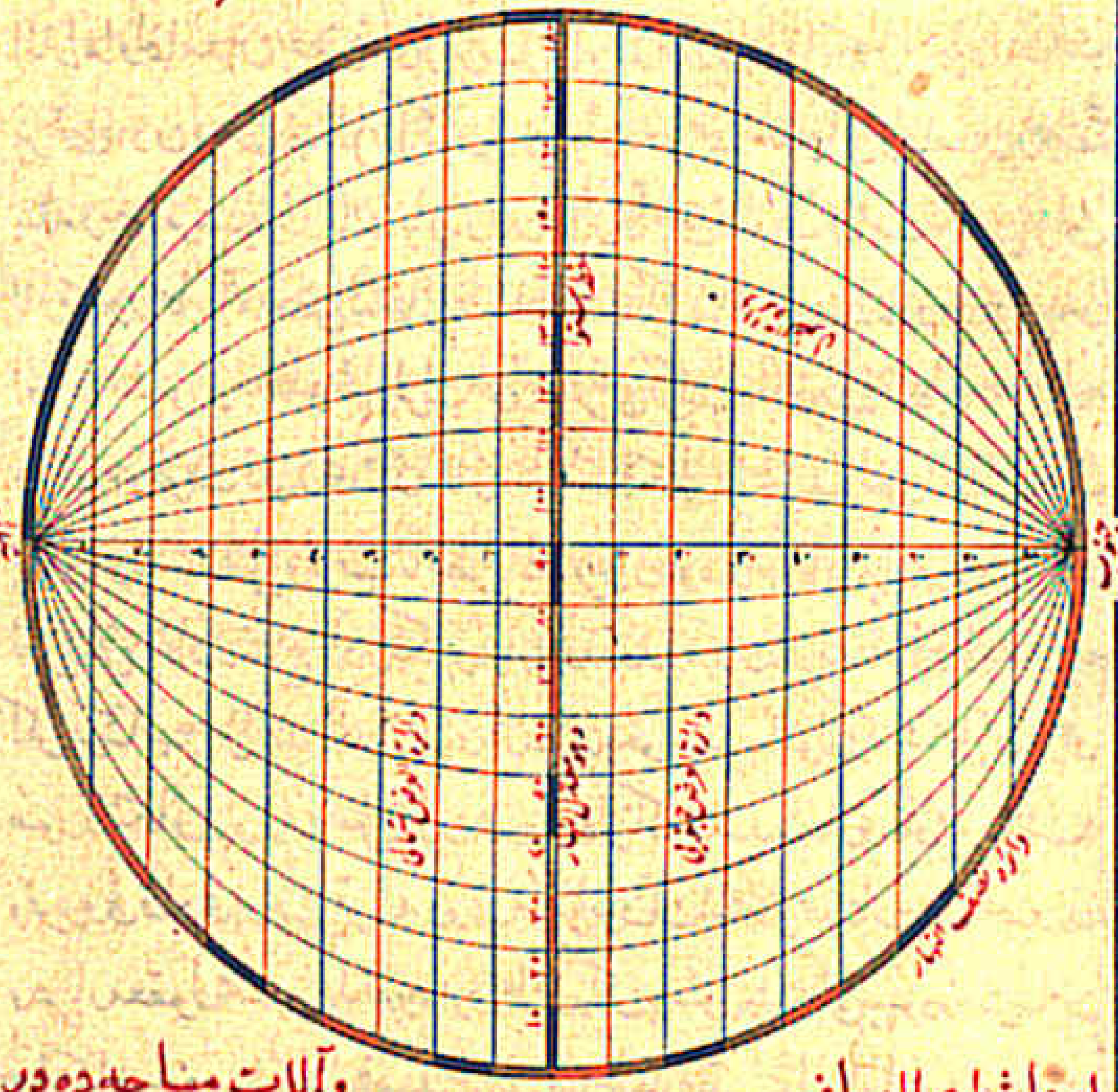

امر عاشر احوال مسافه و آلات مساحه ده در

مقدمه ده مذکوردر که رومانیلر ارضک مسافه سنی خطوات ایله مساحه
قیلوب بیک آدم یره بر میلیو و ملیا دیدیلر و هر میلیرده بر طاش دیکوب و لاپتاری
مسافه سنی اول طاشلر ایله معلوم ایدندیلر مسکره کلنلر میلیرا اسمنی طاشه نقل
ایدوب و نیجی میلیرده یه جکلرینه اونیجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن

قالدی

قالدی پس چون هر دائره اوچیوز التمش درجه یه و هر درجه التمش دقیقه یه تقسیم
اولنمشدر که کره ارضده بر درجه مسافه سی قاچ میل اولور تعیین ایچون قدمادن
بطلمیوس تدمر صحراسنده قیاس و مساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل
و ثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله اولدیکه مزبور صحراده بر یره نصب و علامت
وضع ایدوب ایکی طائفه خط مستقیما اوزره نقطه شمال و جنوبه کیدوب کیجه
قطب شمالی اول علامت محلنده آلدقلری ارتفاعدن بر درجه تفاوت
ایدیکی یرده طوروب انده دخی نصب علامت ایدیلر و ایکی علامت
میاننی ایکی جانبدن اولچوب برینی بر مقدار زیاده بولوب احتیاطاً اقلنی
اخذ ایتدیلر زیرا اقل اکثرده داخلدر بو مقداره کلدی و عدد مذکوری اوچیوز
التمشه ضرب ایله بتون دوره و اندن قطره و نصف قطره و تکسیر کره و مسافه سنه
علم حاصل ایتدیلر و بو قیاس صحیح ایدی دیو آل عباسدن مأمون خلیفه امتحان
مراد ایتدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی و غیری بر طائفه
ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس و مساحه
ایتدیلر بونلرک قیاسنده بر درجه اللی التی میل و ثلثان میل کلدی و تفاوتی علم
مساحه یه حمل ایلدیلر کالاعلی کره نک قدماء رأیی اوزره در

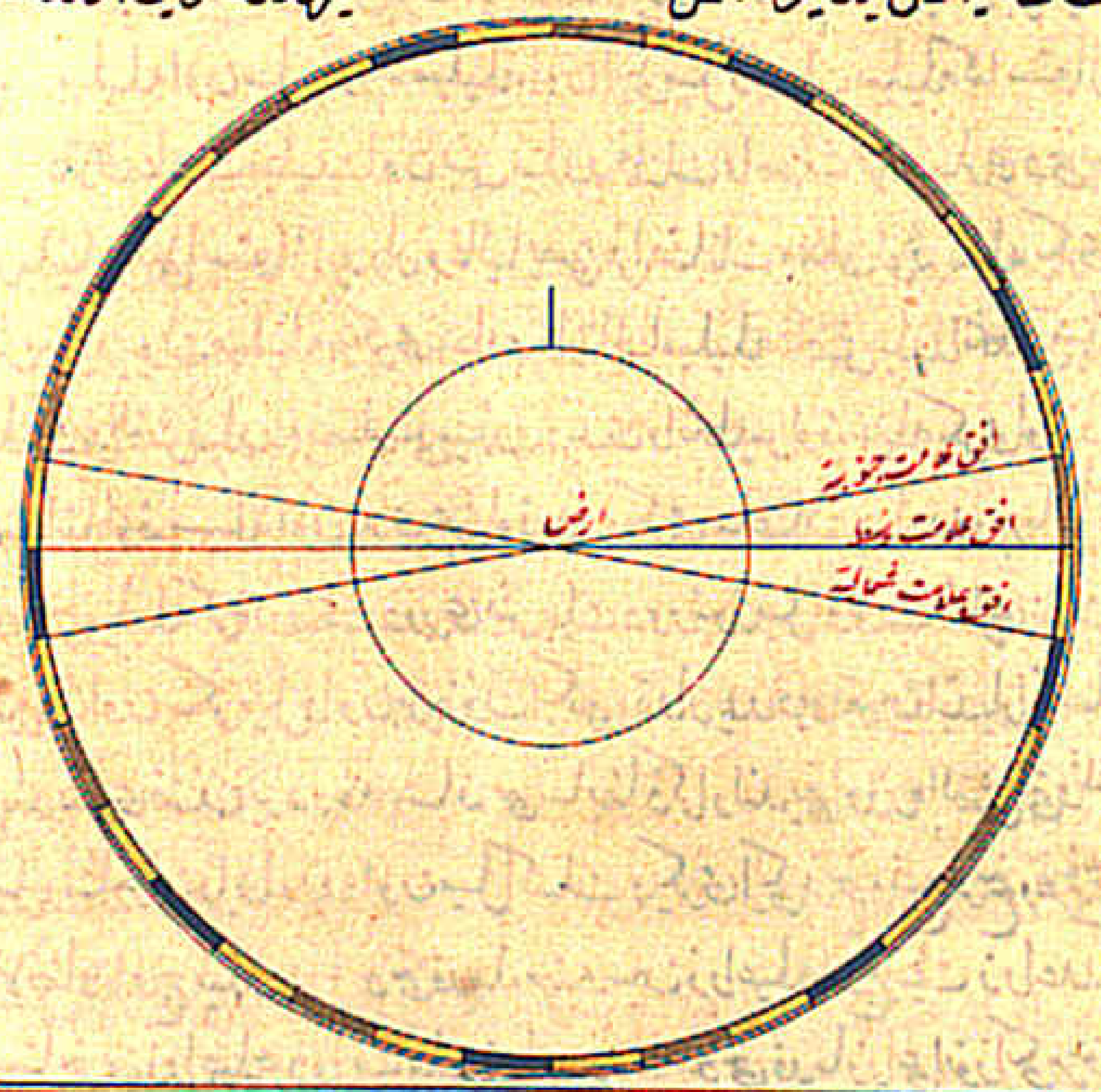

کبرو مقدمه ده ایدن یونانده کندی مسافه‌سنی استادیوم ایله قیاس ایدرلر
ایدی و یونکری بش آدم اوله بر استادیوم دیرلردی بو تقدیرجه سکز استادیوم
بر رومانی میلی اولور و فرس قومی فرسنك ایله قیاس ایدیلر و هر بر فرسنك
اوتوز استادیوم بعده مصر سکانی اسکنیا استعمال ایتدیلر و بونلرك مقدارنده اختلاف
اولمشدی بعضلر التمش استادیوم و بعضلر قرق و بعضلر یکرمی استادیوم طوتدیلر
حالا بخیه و دانیا و نورورجیا و اسوت و انکلیس و اسقوجیا و لهجه و ایتالیا
قومی ملیر لفظنی استعمال ایدرلر لکن اسپانیا و فرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسیا
قومی اغاس و فرانسا لیوس دیرلر روس و مسقو کندی مسافه‌لرینه دورست
نام مقیاس استعمال ایدرلر و بو وجه معلوم اولدکه ذکر اولنان اقوام مدت بر قوم
بو قدرکه کندی مسافه‌لرینك مقیاسی بر اولوب بونلرده اختلاف اولوب اوزانه
اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولدکلرنده مختلف میللر استعمال
ایدرلر که بیوك و کیچی کوچك و کیچی وسط کذلك اسپانیا و فرانسا و آخر طوائفده
کرك لوقه کرك میل مختلف اولوب بس بو بابده اتفاق طمع اولنمز و اختلاف صورتنده
ذکر اولنان ارقیاساته مقدمه اطلاعه مذکور اولدیغی اوزره برغرادوس یعنی
بر درجه مسافه‌سی التمش بیك آدم و دورت‌یوز سکسان استادیوم و جرمانیانك
بیوك میلیله اون میل و اورته میلیله اون ایکی میل و کوچك میلیله که استعمال
ایتدکلری عادت میلیدر اون بش میلدر فلمنك و اسوت و هندسلری دخی بو
جرمانیا میلنی استعمال ایدرلر و غالبا یعنی فرانسانك مطلق لوقه‌سیله یکرمی
بش میل و بیوك میلیله یکرمی میلدر و ایتالیا میلیله التمش میلدر انکلیس میلی
ایله دخی التمش میلدر بعضلر اللی میلدر دیدی و انکلیس لوقه‌سیله یکرمی لوقه در
اسپانیا لوقه‌سیله اون یدی بچق لوقه در و یکرمی ساعتلك یولدر بر جرمانیانك
کوچك میلیله کره ارضك دوری بش بیك دورتیوز میل اولوب قطری بیك
یدی‌یوز اون سکز میل و اون بر جزؤك ایکیسی مقدارندن دو تقیین ایدرلر اما اسلام
مهندسلری قتنده بر درجه مسافه‌سی سابقا ذکر اولندیغی اوزره التمش التی ثلث
میل و متاخرین زاعی اوزره اون میل اکسک و یکرمی ایکی فرسخ و تسع فرسخ و هر فرسخ
بالاتفاق اوچ میلدر میل دخی قدما مهندسین زراعیله درت بیك زراعدر
ومتاخرین زراعیله دورت بیك زراعدر ذراع دخی قدما زراعی اوتوز ایکی پرمق

هر آدم دورت قدم و هر قدم اون
التمش بر مقیاسدر

ومتاخرین

ومتاخرین زراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متاخرین زراعی قدما زراعنك
ثلاث اربایعی و بر میل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور و هر پرمق التی
معتدل شعیرك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردیغی بر مقداردر متاخرین
رایی اوزره عدد ذراعی یکرمی ایکی و تسع فرسخه ضرب اولنسه میلدن و بر
منزل مسافه ایام بهارده سیر وسط برله تقریبا یکرمی دورت میلدرکه
سکز فرسخ اولور و مسافه فرسخ حرکت بطیئه برله بر ساعت قدر وقتده
قطع اولنور اکثر ملوك اسلامیه سلفده یوللر اوزره هر دورت فرسخ محله
برید تسمیه ایدوب آتلر قومشلر ایدی استعجال ایله کوندردکلری اولاق
اول اتلره بنوب کیدرلر و کونده بو قدر بریده قطع ایدرلردی حالا اندن اولاق
ایله تعبیر اولنور لکن مسافه تعیینی اعتبار کالمشدر و دریاده التمش میل
بر مجرا تسمیه اولنوب اعتدال هواده سیر وسط ایله انجق قطع اولنور زیاده
موافق روزکار منزللرینه حد یوقدر و بو جمله بو جدولده درج اولندی

اسماء مقیاس	فرسخ	میل اسلامی	میل کبیر جرمانیه	میل وسطی جرمانیه	میل صغیر جرمانیه	میل غالیا	میل ایتالیا رومانیه	میل انکلتره	میل روس	میل مسقوف
مسافه بیك درجه	۲۲ و ۱/۹	۵۶ و ۲/۳	۱۰	۱۲	۱۵	۲۰	۶۰	۵۰ ۶۰	۶۰	۵۰
عدد ذراع مقیاس	۱۲۰۰۰	۴۰۰۰	۲۶۶۶۶	۲۲۲۲۲	۱۷۷۷۷	۱۰۶۶۶				
اسماء مقیاس	لوقه غالیا	لوقه اسپانیا	لوقه انکلتره	لوقه ساعت	استادیوم	آدم	قدم	برید	منزل	ذراع
مسافه بیك درجه	۲۰	۱۷ و ۱/۲	۳۰	۲۰	۴۸۰	۸۰۰	۲۴۰۰	۵ و ۱/۲	۳	۳۶۶۶۶۶
عدد ذراع مقیاس			۱۰۶۶۶	۱۰۶۶۶	۱۶۰۰	۵ و ۱/۲			ذراع قدما	
نسبت	استادیوم ۱	آدم ۱	قدم ۱	اصبع ۱	میل ایتالیا ۱	فرسخ ۱	برید ۱	منزل ۱		ذراع شاه جهانی ۱
درمیان مقیاس	اوج میل رومانی ۲ و ۱/۲	قدم ۴	اصبع ۱۶	شعیره ۶	استادیوم ۸	میل ایتالیا ۳۲	میل ۱۲	فرسخ ۸	اصبع ۲۲	اصبع ۲۴

امر حادی عشر جهات اربعه و روزکارلر ذکرنده درکون طوغدیغی نقطه

بو جدولده ذراعدن مراد یکرمی دورت پرمقلو ذراع
ذراع یدر و ذراع عملهدن ذراع بنا دیکلری

استادیوم عشر
میل اسلامیدر

مشرق ولاتنده اوریئس دیرلر باتدیغی یره مغرب ولاتنده اوکسی دنس دیرلر
وآفاق مائله سکانته کوره کونشڭ اوته طرفه سیرنده میل ایتدیکی یره جنوب
ولاتنده مریدیس دیرلر اول طرفڭ مقابلنه شمال وسبتریو دیرلر بو دورت
سمت اراسنده دورت سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه
اوریئس هیبرنوس دیرلر مشرق شتوی معناسنه وجنوب ایله غرب اراسنه
اوکسی دنس هیبرنوس دیرلر مغرب شتوی معناسنه وشمال ایله غرب اراسنه
اوکسی دنس استیوس دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله غرب اراسنه
اوکسی دنس هیبرنوس دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس بو دنیانڭ بو دورت
سمتنه دورت باش روزکار تعیین وارلریخ تقسیم ایدرلر اما قدیم وحادث
مصنفین بو تقسیم وتعیینده اختلاف ایدوب هر سمتڭ خلقی بر دورلو
تقسیم وآخر اصطلاح وضع ایلدی بز بو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه
اقوامڭ اصطلاح وتقسیملرینی بر دائرهده رسم ایدوب اولا جهات دائرهسی
بو اسلوب اوزره تقسیم اولنمشدر

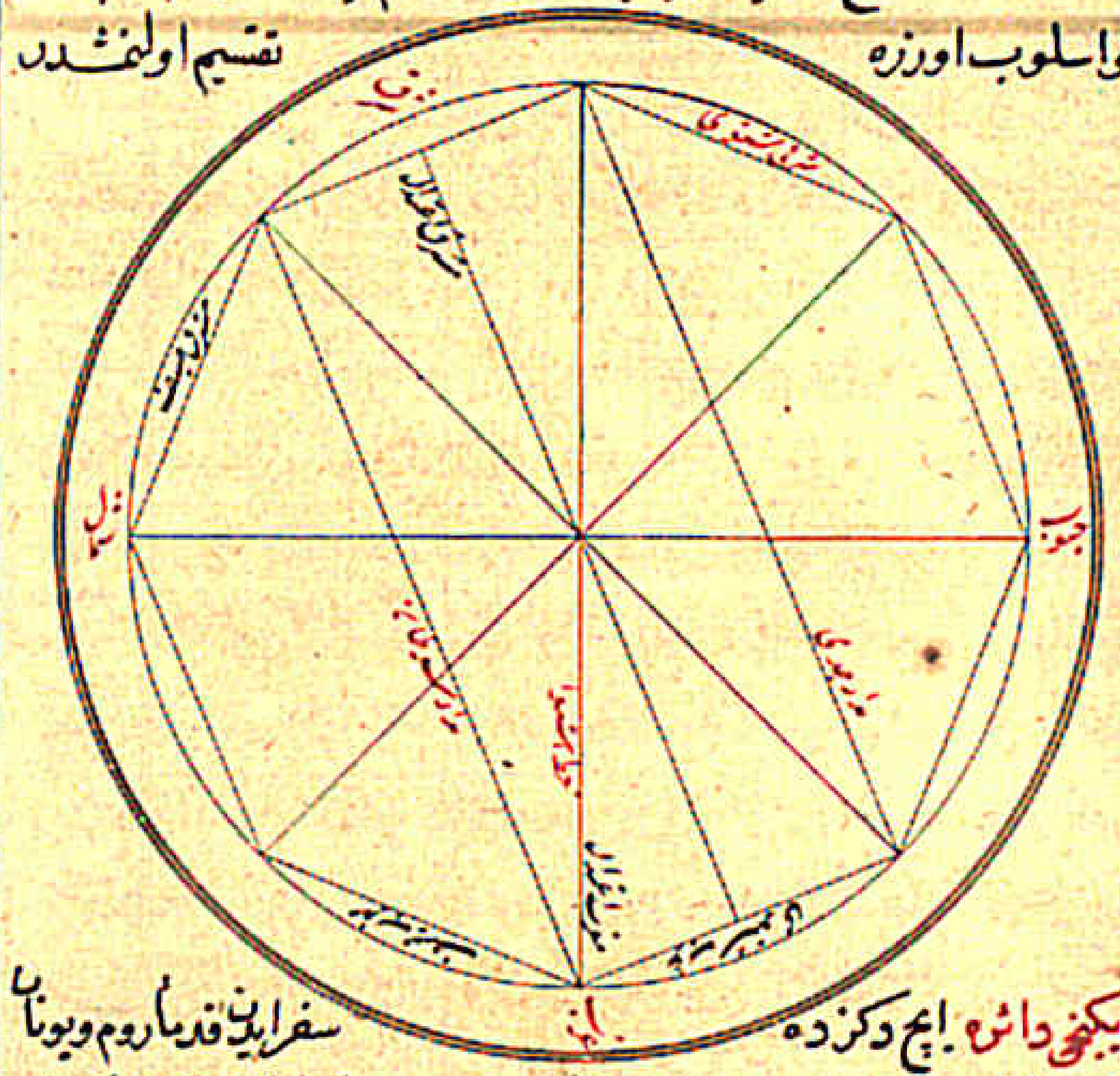

ایکنجی دائره ایچ دکزده سفرایدن قدما روم ویونان
ولاتن تقسیمیدر ولاتنده مطلق روزکاره ونتوس دیرلر شمالدن اسنه اکولو
جنوبدن اسنه اوستر شرقدن اسنه سوبسولانوس غربدن اسنه فوونیوس
دیرلر بو جهات اربعهده اصول ریاح بونلردر بونلرڭ اراسنده ایکیشر واوچر

وبدیلر

وبدیلر فروع واردر هر قومڭ اصطلاح واستعمالنه کوره دوائرده بیان اولنمشدر
پس بو ایکنجی دائره بی طوائف مذکوره اون ایکی یه تقسیم قیلوب ایچ دکزده وطشره
اوقیانوسده سفرانسه لر استعمال ایدرلردی لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی
جرمانیا لغاتنه وآخر طوائف کندی لغاتنه دونندرب تقسیمی دخی لکا اویدوردیلر اما
قوم لاتن تقسیمی بودر

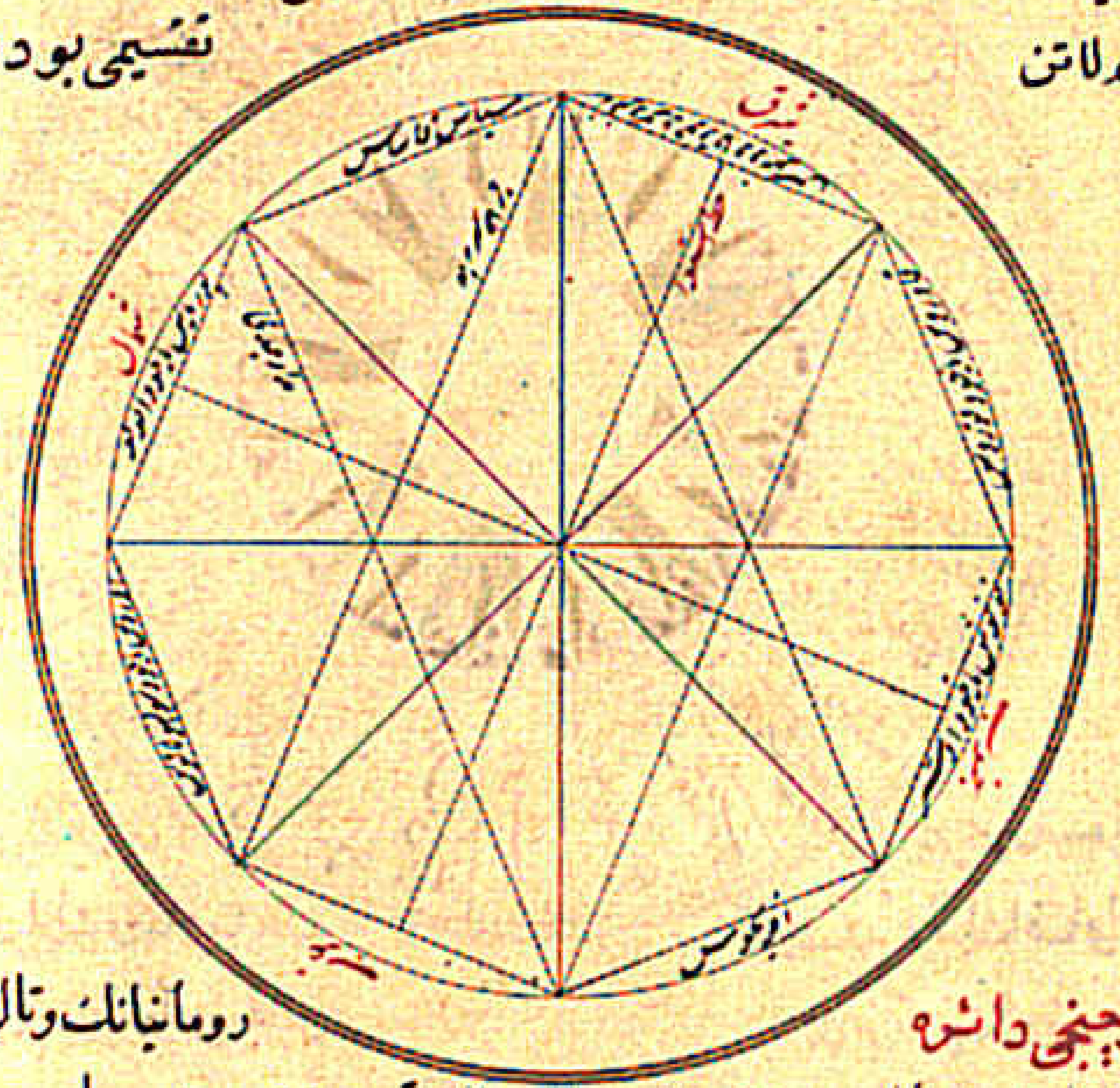

اوچنجی دائره رومانیانڭ وتالیا
خلقنڭ استعمال ایدوب بونلر دائره بی اون التی قسمه تقسیم ایدرلر ...

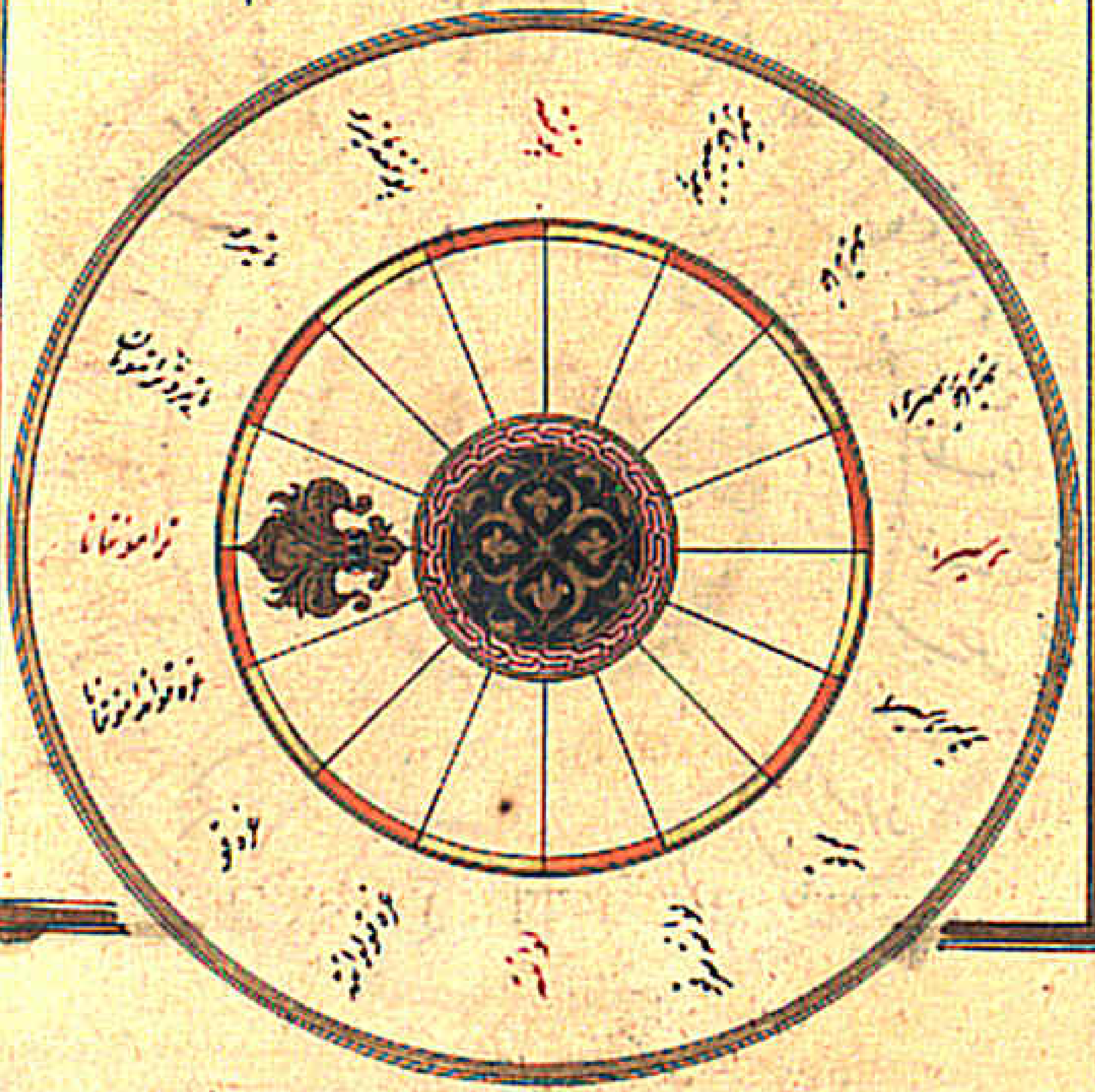

اما اهل اسلامدن داخل دکرده سفر ایدنلر اوتوز ایکی قسمی اون اسمیله تسمیه ایلدی
شماله بلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی غربه باطی شرق ایله شمال بیننه
پویراز شرق ایله جنوب بیننه کششله جنوب ایله غرب اراسنه لودوس
غرب ایله شمال بیننه قره یل بونلرک هر ایکیسی بیننه اورته وهر بریله اورته
اراسنه کرته دیرلر و کرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی استعمال ایدرلر
مثلا کون طوغوسنک پویرازینک کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب اوزره و کرته نک
اصلی یونانده ربع معناسنه اولان قارته لفظیدر اکثر مربع رسم اولنان صحیفه لره انکیچون
قارتی دیرلر که حارتی انک تحریفیدر و نصف کرته یه لازم کلدکه بونلر مزه کرته دیرلر
اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند و سند و چین و فارسی اوتوز ایکی قسمی اون بش
مطلع و ایکی قطب جمله اون یدی اسمیله و مطالعک مقابلنی مغیب ایله تسمیه
قیلوب قطبلره قطب جاه و قطب سهیل و بو اوتوز ایکی قسمک هر برینه خن دیرلر
ذکر اولنان اون یدی اسم کواکب اسماسندن اون یدی کوکبک اسملریدر نقطه
شمالدن شرقه بو ترتیب اوزره اعتبار اولنشدر قطب جاه معرب کاهدر قطب
شمالی قریننده اولان یلدزه اعجام کاه و اهل مغرب شمیا و اهل صینت جک دیرلر بعده
مطلع فرقدین مطلع نعش مطلع ناقه که بو کا سنام و ذات الکرسی و کف الخضب
دخی دیرلر مطلع عیوق مطلع واقع که نسر واقعدر مطلع سماک که سماک رامحدر
مطلع ثریا مطلع طائر که نسر طائردر بو کا مطلع اصلی دخی دیرلر کون طوغوسی ولیکن
مطلع جوزا مطلع تیر که شعرای یمانیدر مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع
اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حارین که اولنه معقلی ایکنجی به ظلیم دیرلر فارسی
دخی تسمیه ایدرلر مطلع سهیل مطلع سلبار که انکا محنث دخی دیرلر زیرا بر قبیله
انک طلوعنی سهیلدن ظنیله بحث ایندکده خلافی ظاهر اولیجق حنث لازم کلوب
بو تقریب ایله محنث تسمیه ایتدیلر قطب سهیل که قطب جنوبیدر قریننده
سهیل مشهور کوکب اولمغله قطب انکا مضاف اولدی نصف غربیسی دخی ذکر
اولنان کواکب مغیبی ایله تسمیه اولندی سهیلدن صکره مغیب حارین مغیب
عقرب مغیب الکلیل مغیب تیر مغیب جوزا مغیب طائر بو کا مغیب اصلی
دخی دیرلر مغیب ثریا مغیب سماک مغیب واقع مغیب عیوق مغیب
ناقه مغیب نعش مغیب فرقدین بو اوتوز ایکی خن اراسنه نصف خن

دردنجی دائره بحر اوقیانوسه سفر ایدن جرمانیان و سائر اوروپا قومنک تقسیمی اوزره
اوتوز ایکی قسم و مجموعی اضافت و ترکیبله دورت اسمدر بو اسلوب اوزره

بشنجی دائره هندیلرک و اسلامیانک
ایکی قسم و اسماسی مغایردر

بحر محیطه سفر ایدن
تقسیمیدر بونلرک اقسامی اوتوز
بو ترتیب اوزره

ونصف خن مابینده ربع خن دیرلر وبو اقسامی بو کواکبه اضافت مجرد
ادنی تقریب ایله تسمیه قبیلندن اولوب فی الحقیقه مطالع ومغارب
اول سمتلر اولمق لازم دکلدر زیرا استعمال وقتنده طلوع وغروب کواکب
اعتبار اولنمازکه محلّه موافقت رعایت اولنه وبو اصطلاح اول سمته
مخصوص اولدیغی ایکیچوندرکه بر بیده فرقدین ونعش ابدی الظهور وسهیل
وسلبار وحارین ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب واصطلاح
هند تعبیر وتلفظه انسبدر زیرا انلرك اون اسمی واردر وبونلرك اون
یدی لکن کرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا کون طوغوسنك یوبرازدن
یکاکرته سی دیمدن مطلع ثریا اوزرینه دیمك آساندر **تتمّه** بو طائفه
مسافه ده دائره یی ایکیوناوته تقسیم ایدوب هر برینه **اصبع** وترفه دخی
دیرلر واصبعی دخی سکز قسم قیلوب هر برینه **زام** دیرلر زام دخی ایکیدر بری
عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول دیارده ربع لیل ویا ربع نهاره دیرلرکه اوچ
ساعت زمانیه در وقره ده برکون بر کیجه لك مسافه نك سکز جزئندن برینی
مشی ایله قطعه دخی دیرلر وزام اصطلاحی اصبعك سکز بلوکنڭ بر بلوکیدرکه
کوکبك بر اصبع ارتفاعی ویا انحطاطی مسافه سنك سکز جزؤده برینك زمانی
اولور مثلا شمال اوزره یوروینه کوکب جدی سکز زامده بر اصبع مرتفع
اولور واول قدر زمانده قوی وضعیف روزکار ایله سفینه سیرینه دخی اطلاق
ایدرلر معتدل روزکار ایله بر زام عرفیده بر زام اصطلاحی قدر حرکت ایدرکه
اول اون بش میل قدردر تقریبا بر ساعته بش میل دوشر بو تقدیرده اصبع بر
درجه وخمسه اسباع درجه اولورکه درجه اصبعك اون ایکی قسمنك یدی
قسمیدر ودورت زام وثلثان زام بر درجه اولور وبر زام اون دورت وربع
میلدر تمام دورت بیك التیوز سکسان زام اولور وبو متأخرین حسابیدر **اما**
قدما دائره یی ایکیوز یکرمی دورت اصبع طوتوب انکا کوره اخنانی تقسیم
اعتبار ایدرلر انلرك رأینه کوره هر خنك ما بینی یدی اصبع اولور متأخرین رأیی اوزره
التی بچق ونصف ثمن اصبعدر بو رأی جدی ارتفاعیله امتحان اولنوب
قیاسه اوفق کلمکله رأی قدمانك ترك اولنمشدر **امر ثانی عشر رسم قارتی**
قواعدنه درخی اولیه که سابقا ذکر اولندیغی اوزره فن جغرافیانك ایکنجی

قسمی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرندن غیری بر قسم دخی واردرکه انده
رسمدن مقصود احوال دریادر وانکا هیدروغرافیا دیرلر پس اقسام دورده منحصر
اولوب انلرك هر برنده ایکیشر اسلوب اختیار اولنمشدر بری اجمال وبری تفصیل
حاله راجع اولور **اول** رسم اجمالی جغرافیادرکه اکثر فرنکی طولبارده نقش وتصویر
اولنوب اطلس وغیری فرنکی جغرافیا کتابلرنده وبزم ترجمه مزده ایکی دائره ده
وبعضلرنده بر مبسوط دائره ده کوسترلمشدر وبو دائره یی فن اربابی بر منديل کبی
مسطح دری ویانکا غده نقش ایدوب انکا **ماپاموندا** دیرلرکه ماپاموندا انلرك لغتلرده
ماپا منديل موندا منقّش ومزیّن معناسنه لفظ یونانیدر **ایکنجی** رسم تفصیلی
جغرافیادرچون احوال مباحث جغرافیایه رسم اجمالی وفا اتمیوب هر بر دیاری
بر صحیفه ده رسم لازم کلدی کرّه لر کتاب وقتنده مرسوم اولان رسم اجمالینك
اقسامی صحیفه صحیفه رسم وتفصیل اولندی اطلسده اولان یونانلی قدم صحیفه
وبو ترجمه صحیفه لری کبی پس بو صحیفه لره کتاب اطلس مؤلفی کاه **قارتی** کاه
تابولا تسمیه ایلدی اکثر یونانلر مربع واقع اولدوغندن زیرا لفظ مزبور لسان یونانده
ربع معناسنه در دورت قسم دخی خوروغرافیا وطوپوغرافیا رسملرینك مجملی
ومفصلی اولوب **یدنجی وسکزنجی** اسلوب واجمال وتفصیل اوزره رسم اولنان
دریا **قارتیلری** درکه تعریفا ایله انلره حارتی دیرلر وعامّه ماپاموندایه دخی حارتی
لفظن اطلاق ایدرلر دریایه منحصر اولان قارتیلرده طول وعرض تعیینی واعتبار
لازم اولمامغین یازلمان انجق اصل اولان سکز روزکار سیاه ایله وایکیسی اوره لری
یشل ایله وکرته لری قزل ایله چزیلوب سرخ نقطه لر صیغلره وسیاه نقطه لر
دوکوندیلره وشکل صلیب دریاده کورونمین طاشلره وکنارده واقع شکاقلره
واقار صولره اشارت اولوب کنارده مشهور شهرلر اسمی سرخ ایله وسائر مواضع
سیاه ایله یازیلوب بحر صدده اولان قارتیلرده مشرقا ماکدن وشمال یسارکدن
اولور بحر مغربده امامدن شمال یمیندن اولور نه سمتدن خروج ایدرسه انکا
کوره وضع اولنور واکثر قارتیلرده بر مدوّر اتاج میخلنور شمال طرفنه کلمه جك
اوجی مغایر اولور وبیجه سنده بوسله تشکیل یازیلوب شماله سیاه علامت وضع
ایدرلر سائر جهات انکله متمیّز اولور **بوسله** بر مدوّر مقوا اوزرینه اتوز ایکی
روزکار چزلمش وحقّه ایچنه قونمشدر اول تقسیملرده سیاه ایله نقطه شماله

اشارت واردر ولحقه یه بیت ابره دینلر ایچه نك اوجی مقناطیسك
شمالی کوزی صو واربلشدر میل اوزرینه قتلوب اوزری سرچه ایله قپانور که
روزکار کیرمیه مزبور حقه نك شمال نقطه سی قارتینك شمال نقطه سنه
مطابق قنور دائره شماله مقابل قرار ایندکده جهات اربعه روزکارلری بونکله
معلوم اولور وبو دخی معلومدر که مقناطیس ایله تربیه اولنان نقطه شمالدن
یدی درجه شرقه توجه ایدر طوغری قطبه توجه ایدر دینلر غلط سویلر
الامان وفرنکستاندن کلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بویله بولنمشدر
کرچه آق دکزك مسافه سی آز اولمغله تفاوتی معلوم اولمز لکن بحر محیط
انکیسلرنده تفاوتی فاحشدر بلینار آقیندیدن صانور وچارتیلرده برجانبدن
یا ایکی جانبدن بو مقدار خطی نقطه ایله تقسیم قیلوب مقدارینی کوسترلر
هر ایکی نقطه اراسی اون میل اولوب اللی میلده بر علامت قورلر مثلا بر محلدن
بر محله نقدر میلدر مراد اولنسه برکال ایله اوچیلور دینه بر محلدن بر محله
نه روزکار اوزرینه واریلور بلنمك مراد اولنسه برکالك بر اوجینی ایکی
محلك اوزرینه فرض اولنان خط موازی روزکار اوزرینه قیوب یوریدرلر
نه محله واصل اولورسه اول روزکار ایله کیدیلور دومنی انك اوزرینه قورلر
وانکیسنده نیجه کون ونیجه کیجه کنار وجزیره کورونمسه روزکارینه کوره کمی
هر ساعتده نقدر میل حرکت ایدرسه که اول تجربه ایله معلومدر اکا کوره
کونده بر کره یا ایکی کره کرتریز یعنی حساب ایدوب قیاس ایله مسافه یی معلوم
ایدینورلر اقندی واختلاف حرکات ایله محسوب اولمق شرطدر وچارتیده
ریاح وجزائر یرلو یرنده اولمق لازمدر وصحتی انکله معلوم اولور که دائره سنده
اولان اون التی یوسله شکلنك مرکزلری ما بینی مساوی اوله وزوایای ریاح
دخی مساوی اوله بوندن صکره رئیسلرك آلتلری وبری برینه مخالف استعماللری
وطریق تجربه ده شروط وقیودی واردر تفصیلی تطویله مؤدی اولمغله بو مقدار ایله
اقتصار اولندی بعده بو نوع مجمل چارتیلرده اکثر اون میل یره غالبا اوچ نقطه قدر
محل دوشوب کنارلرده اون میلدن اقل مواضع احوالنی ونیجه محذورلری بیان
ممکن اولمغله بر نوع دخی بسط وتوسیع اقتضا ایدوب سکزنجی قسم اوزره جزائر وکنارلری
سمت سمت بر صحیفه ده رسم ایدرلر وانده قیاسیل ایله لیمانلر وکنارلر احوالی تفصیلا

محیط معظمینك قدرباسی بری برندن متفاوت
اصبعینه کوره طقوز لوح استعمال ایدرلردی
کلامنا خبرینجمنا اوچ دورت تا اون برلوح
استعمال ایدرلر وبعضا بونك مقدارینی [illegible]
معانیمنی وسقطانب قاتلرندیانتن بلیه
وجزنا احوالن وطوقا [illegible]

بیان

بیان اولنوب کوسترلیور تجربه یری رئیس وبعض فرنکی طشره دریا کتابلری بو قبیلدندر
آق دکزده سفر ارباب اکثر تجربه یه مطالعه ایدرلر وبو جمله خارق عاده یه قریب امور غریبه دن
ایدوکی ظاهردر امر ثالث عشر بو فنك صعوبتنده واصلاح واعانه اهل وقوفه
احتیاجنده در معلوم اولکه ذکر اولنان رساله دن هر یری صحتی اوزره رسم وتصویر
اولنمده صعوبت مقرر وبری واقعه مطابق تحریر حدود وبحری تصویردن صعبتردر
زیرا جمله اوضاع بلاددی ونوعی اوزره یرلو یرنده قوندروب خللسز نقل ایتمك مقدور
بشر دکلدر مرتبه سنده در توکی وفارسی وعربی کتابلرك بعضنده عرب وعجم
مقاله لری بو احوالی سائر نقش وتصویره قیاس ایله تلویث ایتدکلری اوراق طورسون
باصمه فرنکی جغرافیالرده رسم اولنان بلاد وممالك اکثر مختلدر خصوصا ممالك
اسلامیه وافریقیا وآسیا صحیفه لرنده غلطات فتح چوقدر روم وشام وحجاز
وعراق وجبل وآذربیجانده بو فقیر کزوب رأی العین مشاهده ایتدیکم یرلره ایتدکلری
رسمی مخالف کوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر لکن اولقدر غلطات
ایله کبر وترجیح اولنور وبو بابده معذورلردر که اطلس مؤلفی مواضع متعدده ده
اعتذار ایدوب بولدیغمز خوروغرافیالری جمع ایتدك ونیجه سنك خوروغرافیاسنه
واصل اولمیوب اسکی کتابلرده بولدیغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی کندی بلادلرینك
خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منتدر دیمشدر اولاجلدن اسلام
مؤلفلری رسوم واشکالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذکریله اکتفا ایتدیلر لکن
انده دخی خبطدن سلامت وهر یرده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن
وتخمین ایله نیجه غلط ارتکاب ایتدیلر از جمله فن تاریخده کعب شامخ وقدم راسخ
صاحبی امام مسعودی مروج الذهبده آق دکزك جانب شمالده بعض اجزایی قطب
شمالی تحتنه واصلدر وخلیج قسطنطنیه بحردن منفجر اولور وقرینده تولیه نام بر مدینه
واردر دیو غوطه دکزی دیدکلری بحری صانمشدر وابن وردی خریده ده محیط
غربیدن بر خلیج منفجر اولور ارض صقالیه ظهرینه مرور ایدوب مسافه شهرین ممتد
اولور وقسطنطنیه اوکندن بحر رومه دوکیلور دیو خبط ایتمشدر ونهر جیحون بحر جرجانه
اقار لکن ابن حوقل خوارزمه کولنه دوکیلور دیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه
جنوبه ایکن سیوطی وغیری اوچ ییللق یولده بحری شق ایدر کلور دیو نیجه مستحیلات
یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی دیار رومی کزوب تحریر صددنده ایکن ادرنه صوینی طونجه

ومریج قرم دکزه اقار دیوب چشمه ساقز جزیره سنه مقابل ایکن ردوس قرشوسنجا ولحق
دعوا ایتدکی کنه الاخبار صاحبی عالی شریف ادریسینک مسالک الممالکده نزهة
المشتاق نام کتابنجا دربس پیغمبره اسناد ایدوب بکی دنیا کتابنک مصنفی بجه ورنکی
یازدیغی برده صاحب تحفه نک علی ساحله امة طوال کماة عبارتنی ساحلنده
برقوم اولورکه طویل القد وشجیعاردر معناسنه ایکن ساحلنده اولان قومک طول
قامتاری کماة یعنی مانتر قدردر دیو ضبط ایتدی بس بو کتابده واقع اولان خلل
وزلله دخی اعتراض غیر وارد وسهو وغفلتدن عدم سلامته مزبورلر کادمی
شاهد درع کفی المرء نبلا ان یعد معایبه زیل بو فنده فی الجمله بعض تواریخ
غلطی انکچون درکه علم تاریخه تمکن علوم دیرلر ومحلنده اهل فن احوال سلطنت واختلاف
ایراد ایدرلر صاحب اطلس قرق طقوزنجی فصلده غالبا بیاننه بر مقدمه بسط
ایدوب دیمشدر بز دنیایه یالکز کندی نفعمز ایچون کلمدک بلکه حق تعالی بزدن
قوللرینه ایصال نفع ایتمک ایله امر ایتدی وهرکس مقدوری قدر ایصال نفعه
سعی ایتمک کرک بزده دخی مقدورمز بو جغرافیا فننی ناسه تعلیمدر جغرافیانک
تواریخ حفظنه امدادی وفائده سی بیاننه محتاج اولمدیغندن غیری تواریخک
فضیلتی انما وقوفی ایله تدبیر سلطنت آسان اولدیغیدر زیرا فن جغرافیاده
یالکز احوال بلاد یازلیوب بلکه سکانک آیین وارکانی وتدبیر امور دولت
ودیوانی احوالی دخی بیان اولنور بو فنک وظیفه سی اولدیغی جهتله تاریخه تفوقی
واردر ترجیح اولنور زیرا بر مصور تصویرده یالکز تکمیل اعضایه مشغول اولوب
سائر تناسب ومحسنات اوضاع واطواره رعایت اعتسه کلی تقصیر ایتدیکی
کبی جغرافیا صاحبی دخی یالکز مکان بیاننه مشغول اولوب سکانی امورینه
وسائر نوادر ذکرینه مقید اولمسه بر عریان میتی تصویر ایدن مصوره دونر
اولا جلدن بزهر ولایتده اولان حکومتلر ترتیبنی وسائر امور غریبه سنی تقدیم
ایدوب صحائفنا وللرنده بر مقدمه قیلدق تا که عددن احوالنه وامور عامته
معرفتنه مائل اولنلر بزم کتابمزدن منتفع اوله لر کرچه بزم تالیفمزک قصور
ونقصانی وبعض سهو وغلطی اولورسه عجب اولماز زیرا جمله عالمک احوالی
وتدبیر سلطنت ودیوانی کتابلرده یازلمامشدر انجق تواریخده بولدوغمز
مرتبه یازوب بو نسخه لره قودق اکر برکسه کندی ولایتی امورنده سهو وغلط

کوررسه

کوررسه آنماه اتسون وقصوریمزی بیلدرسون اول محلی اصلاح ولحما تعظیم
ایله دعا وثنا ایده لم وهرکس کندی دیاری احوالنی تصحیح بر ابله مقید اولوب
یازسه جغرافیا طالبلرینه اندن زیاده نفع حاصل اولوردی دیمشدر فقیر
ابدء مصنف مرقومک ممالک عثمانیه وآیین دیوانیه ده واقع اولان خلل لری
اصل ترجمه ده کندی تحریری اوزره یازلیوب بو کتابده ممکن اولدیغی مرتبه
اصلاح وتفصیل اوزره نقل اولندی وسائر افریقیا وآسیا ممالکنده دخی اول
دیار خلقنک آثارندن نیجه مواضع غلطلری مهما امکن تصحیح اولنوب مواده
امر رابع عشر بو کتابده ذکر اولنان ممالک واقالیم وبلادک فصوللری فهرستنده
درکه حروف اوزره ترتیب اولنوب فصللر عددی رقم ایله اشارت وتعیین
اولندی وبو فهرس اجمالیدرکه بر اولکه وبر مملکت کتابک قانقی فصلنده لازم
کلسه بوندن معلوم اولور لکن بر شهر ویا بر بلده نه مملکتده در بلمک لازم کلسه
کتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه اندء اولکه لر واسماء بلاد
حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو • افریقیا • البیون • البانیا • الساسیا
اماریقا • اماریقا جنوبی • اماریقا شمالی • انغونا • اندلس • انکلیا اقسامی ایله
ارکاو • انجو • آکوتانیا • اریلاندا • ارتزیا • انتغونیا • آوستوریا • آسیا • آسیا
ابو اقو داموتدن • ابیروس جزیره‌دن • اوروپا • ایسلاندیا • ایستریا • ایتالیا
اینسولا انوس • اینسولا ماتخ جزیره‌دن • اینسولا مارغرینا • اینسولا پرنسی پس •
اینسولا صانتی توما • اولدسبورج • اوربیس تره • اودریل • اوکسونوم • اسقرپانتو
اسقلاوونیا • اغریبوز • اسکوب • انطاکیه • اینه بختی • آمد • اولونیه • آتنه
البصان • استانبول • اسکندریه • اوخری • انطالیه • ایروزنیق • اصبهان
الاجه حصار • اصطخر • اوسترغون • اکره • ازاق • اناطولی • استونی بلغراد
ابدین • اسپارتا • انقره • اخسیکث • آقشهر • ادرنه • آقسرای • انابولی
ایچ ایل • ارزنجان • اطنه • اخسخه • ارغنی • اربل • انجه قلعه • اناق
ارمیلاد • آکیل • اردبیل • ازدهان • ازنکمید • اولتی • ازنیق • ارض روم
اسروشنه • اسیر • اسفراین • اماسیه • اشیویه • ارجیش • اوزی • آقکرمان
آذربیجان • اسپانیا • اسوت • اشبیلیه • اردل • افلاق • ایران حرف البا
بان باریا • بازلبیل • باواریا • بلجیقا • برق • بسقابا • بوهمیا • بوروسیا •

بوسنا • بولونيا • بران وتبورك • برابانسيا • بران ونبورك • براسيليا • برجين
برزغوبا • برتانيا • برونسويك • بلغاريا • بورغوند باكبير • برغوند يا صغير
باتاويا • بالاتينا توسون • بالاتينا توس • يارما • بدمونيوم • بوتونزوس
برسيقوم يعني قرس • برووبا • بيقاروما • بكتو • بلنسيا • برلونيا • بالسيا
بومرانيا • بيهق • بورتوغاليا • بيكند • برونسيا • بيغا پوليا • بصره • بروسه
بسطام • برزرس • بعلبك • پوزغه • برغه • بودين • برشلونه • بجوى
بج • بولى • باب الابواب • بكشهرى • بطليوس • بيره جك • بالس • برتك
بلخ • بالو • بابل • باسين • باجه • بانوه • بيروت • بوزاوق • باميا • بايرلية
بانياس • بتليس • پراغ • بغداد • باريس • بحرين • بجايه • بدخشان • بخارا
بغدان **حرف التاء** تاتاريا • تاورقا • تره جنوبى • تره ديبارى • تره ولا وو
تره ويوترانتا • تره سنكنا • توسيا • توران • ترول • تونس • ترانسلونيا
تراويلا • تبت • تورنجيا • توقاد • تونوس • تفليس • ترحاله • تلمسان
تكه • تهامه • تبريز • تدمر • تاهرت • ترجيل • تعزه • تورتوه • تستر • تكريت • تركستان
حرف الجيم جريغو جين • جلدويا • جنوين • جيا • جرمانيا • جنوه • جرمانيا تحتانى
جرمانيا فوقانى • جزائر • جيله • چمشكزك • جاوه • جام • جيانجون • جنابه • جرملك • جغا
جزيره • جده • چلدن • جربه • چوروم • جرجان • جوازر • جند • جزيرة العرب • جبيل
جزائر بحر روم • جزائر محيط شرقى • جزائر محيط غربى **حرف الحاء** حبش • حميد
حما • حمص • حجان • حلب • حصين مكصنور • حابور • حلوان • حوران • حصين كيفا
حله • حران **حرف الخاء** خان بالق • خربرت • خفص • خوزستان • خجند • خراسان
خوى • خوارزم • ختلان • ختاوختن • خلاط **حرف الدال** دانيا • دالماسيا • دلوينه
دوقه كين • دياربكر • ديوريكى • درنه • درتنك • دكن • ديلم • دارابجرد • دامغان • دبيل
دللى • دمشق • دمياط • دنقله • دهستان • دهلك • ديتون • ديو **حرف الراء**
رومانيا • رودوس • رومانه بولا • روسيا • روم ايلى • راغوبجه • رقه • روها • رحبه
رماهيه • روان • رشيد • رمله • رودبار • رومارى **حرف الزاء** زاستينوس • زلانديا
زودقانيا • زورنجغو • زبيد • زابل • زيتون • زيلع **حرف السين** سالز بورج
سموجيسيا • سانتورين • سردينه • ساقونيا فوقانى • ساقونيا تحتانى • سيقوسيا
سقريانتو • سلفادونيا • سجيليا • سالدنيا • سپورلغانوز • سونت غونيا • سوتسيا

سبوبلد

سبوبلد • سراخوسا • سلستره • سادنيك • سمندره • سرم • سكسان • سكتوان • سكدين
سلطان اوكى • سيس • سلميه • سورك • سعرد • سنجار • سروج • سيواس • سموات
سياط • سند • سيجستان • سامراء • سامسون • سبا • سبته • سجلماسه • سدباجوخ
سرخس • سرنديب • سغد • سقاله • سقطره • سلا • سلماس • سمرقند • سمنان
ساقز • سواكن • سوس • سويس • سيراف • سيرجان • سيك شهرى • سيروز **حرف
الشين** شمونطرنه • شام • شوبك • شروان • شاش • شاطبه • شيام • شبورقان
شحر • شماخى • شريش • شعب بوان • شنترين • شنتياقو • شهرزور • شهرستان
شيراز • شيز **حرف الصاد** صارخان • صعده • صعيد • صغانيان • صفاقس
صغد • صقليه • صنعا • صوفيا • صور • صيدا • صين • صولتوق • صغانيان **حرف الطاء**
طابران • طالقان • طامان • طائف • طبرستان • طبريه • طبس • طخارستان • طره برون
طره بلوس • طرطوشه • طركونه • طليطله • طمشوار • طنجه • طور • طوس • طيبه **حرف
الظاء** ظفار **حرف العين** عدن • عراق • عرفات • عسقلان • عكا • علايا • عماديه
عموريه • عجلون • عادلجوان • عينتاب • عراق عجم • عراق عرب **حرف الغين** غاليا
غازنيس • غرسيا • غروانلانديا • غانه • غرب • غرناطا • غزنه • غزه • غزنين • غلادنا • غور
حرف الفاء فس • فيونيا • فلاندريا • فرانسيا • فوروم جولى • فرانقونيا • فرانوم
ماجلاو نقوم • فرزيا • فريسلانديا • فريولى • فلوريه • فاراب • فارس • فراوه • فرغان
فسطاط • فرنتن • فليه • فلسطين • فيروزآباد • فيوم • فلمنك **حرف القاف** قامپانيا
قامپانيا روما • قانديا • قاربنوله • قاستليا • قتالونيا • قلدوا • قوبيا • قولونى • قوبخى
ركنوه • قورقو • قورسيقا • قرتيا • قرواسيا • قبرس • قارس • قارسيه • قاشان
قاشغر • قامرون • قاهره • قرانوه • قراحى • قرامان • قيرشهرى • قرطاجنه • قرطبه
قرق كليسا • قره حصار • قره حصار شرقى • قيرم • قزوين • قزوين • قسطمونى • قسطنطنيه
قسطنطنية غرب • قشمير • قطيف • قلادبريا • قلوريا • قم • قمار • قناريا • قنوج
قندهار • قرص • قونيه • قوهستان • قيروان • قياريه **حرف الكاف** كرنيا • كونيانبش
كوبيس قو • كابل • كات • كازرون • كاشان • كاشغر • كجرات • كالاكوت • كانغرى
كرش • كرك • كركان • كرمان • كلوان • كرميان • كش • كف • كليس • كليبولى • كنبايت
كنجه • كواده • كوتاهيه • كوستنديل • كوكبان • كوفه • كيفى • كيماك • كيلدون **حرف
اللام** لاسيوم لنجو • لماس • لادر • ليوناس • ليتوانيا • ليبونيا • لونارنجيا • لونباردى

لوبلی نبنورج • لوتزآسیا • لوتربنبورج • لار • لارجان • لارنده • لاهیجان • لوهور
لاهور حرف المیم مانتوا • ماقدونیا • ماروقی رکتوم • مارقاروبرینا • مارسیا •
مدیولانوم • مکلنبورج • میلو • میسیا • میتلنه • مولوکه • مومونیا • مونفرات
موراویا • موزیا • موسقویا • مورس المریا • مرسیا • مراکس • مغرب اوسط • مغرب
اقصی • مورا • مهاج • منتشا • معره • مفارقین • ملاذکرد • ماچین • مارسلیه
ماردین • مازندران • مالتا • مالقا • مابورقا • مینورقا • ماوراء نهر • منوف • مداین
مدین • محله • مدینه • مراغه • مرعش • مرمرا • مرند • مروالروذ • مرو الشاهجان
مزستره • مسینه • مصر • مصیصه • مصطکی • مغنسا • مکران • مکناسه • مکه
ملطیه • مناستر • منصوره • منبار • میبنه • موصل • مولتان • موقان • مهدیه
مهاج • مهره • میمند • میافارقین حرف النون ناموره • ناتولیا • نابولی • نغرو
پونتی • نورماندیا • نوروجیا • نوازمیلد • نابلس • نخجوان • نخشب • نسا
نصیبین • نوبه • نوقان • نهاوند • نهلواره • نیسابور • نیقیا • نیل • نیکبولی
نوغراد • نیکده • نهروان حرف الواو والنسیا • والزیا • ورونا • وین سیا
ویرجینیا • ونهبینا • ولنونیا • والدک • ولاقیا • وستغالیا • ویجت • ویفلیس
ویندروم • ویتامبرج • وارادن • واسط • وان • ودین • ویجنزین • ولوالج • وهران
ویزه حرف الهاء هانونیا • هاستا • هلوسیا • هیرنیا • هیسپانیه • هیسپانیا نوا
هسپانیولا • هولاندیا • هولساسیا • هونغاریا • هجر • هران • هریک • هرقله
هرمان • هرمز • هزاراسب • هکار • همدان • هیت • هند داخل • هند غربی حرف
الیاء یامابفا • یابونیا • یارس • بولیا • یوریا • یثرب • یزد • یمامه • یمن • یانیا

الباب الاول

جهان نمانک باب اولی مقاصد فننده در وبوندن بیجه فصول ایراد ورقم ایله تعداد اولنور

فصل ا

در رسم کرة ارض وکرة ما، مقدمه برایله بحرک بری برندن امتیازی سببنده در خفی دکلدرکه عناصر اربعه دن عنصرها بر جرم بسیط وبارد ورطب وثقیله مضاف اولمغله حیز طبیعیسی تحت الهوا وفوق التراب اولوب کرة ارضی ستر کلیله ستر ایدوب جوفنه الموق مقتضای طبیعتی ایکن ستر اغیوب ارضک بعض یرلری مکشوف قالدوغنک حکمتنده بعض اهل هیئت عنایت حقه تشبث ایدوب حیوانات بریه نک خلقتنه وروی زمینده بقای نسل وتعیشنه ارادت علیه الهیه تعلق ایدی ظاهرده سببی معلوم دکل دیدیلر وبعضلر دخی

بونی تسلیم ایدوب لکن عالم اسبابده مرتبه نک سببی اولوب سبب بولندی وجوده کلمک عادة الهیه دربس بحر زمینی کلیله ستر اغمدوغنک سببی بودر که شمسک فلک خارج المرکزی حسبیله اوجی وحضیضی وار در حضیضی کلابروج جنوبیه دن اواخر قوسده در شمس سیرنده حضیضه واردقده مرکز عالمه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر ودائما بروج جنوبیه ده اولدیغجه ارضه قریب وشمالیه ده اوجده اولدیغجه ارضدن بعید در پس شدت حرارت عنصر مایی تسخین ایدوب حرکته کتوردر زیرا آب فنجان برعظیم تابه نک برکنارینده قاینامسه حرکته کلوب سائر یردن صولر اول محله کلدیکی در بادخی جنوب سمتنده شدت تأثیر آفتابدن حرکت واضطرابه کلوب بحار ایله سائر قطعاتدن اول جانبه چکلوب ارضک شمال طرفی آچیق قالدی دیرلر بوسنو اوزره

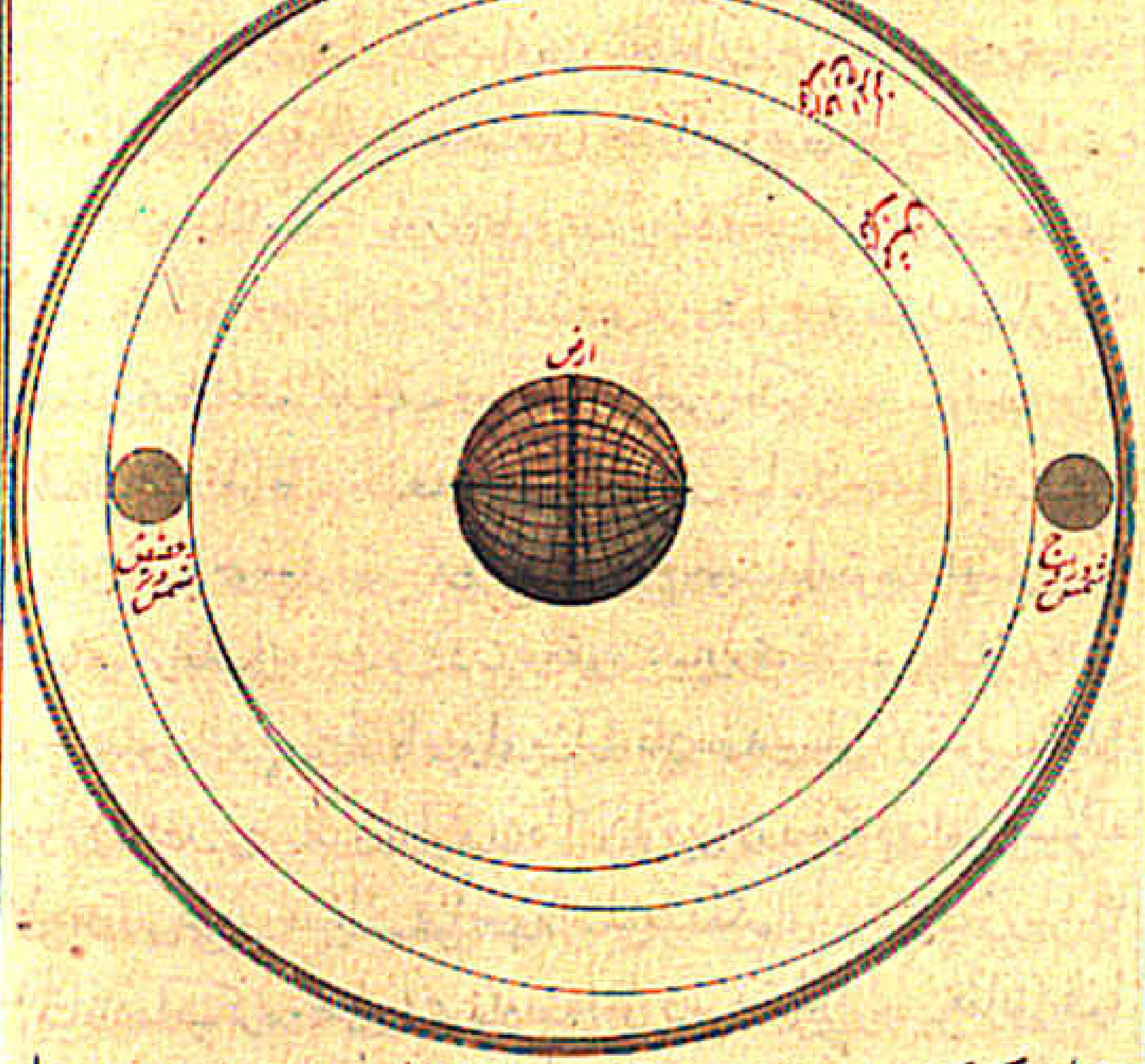

برایله بحر ایکیسی کرة واحده اولدقدن صکره مرور ایام ایله هبوب ریاح وجری سیول ارضک مکشوف یرلرنده تأثیر ایدوب دها دواغوار حادث اولدی بحر حرکت ایتدکجه مواضع هاویه یه نزول وتعادل جبال وتلال ایله حلول ایدوب ارض مکشوفده جابجا دریا حادث اولدی لکن بو خصوص انکشافه سبب اولماسنده نظر واردر زیرا ایکی دنیانک نصف مکشوفی حضیض شمس التنده دکلدر جنوبی جذب کلی ایله

عند التحقیق سبب حرارت وبرودت بعد
ذنب شمس اولمیوب بلکه مقابله شعاع شمس
نیزد اراده وانحراف شعاعدر حرارت تخفیفه
سبب اولماغه دیرنیدر بلکه شعاع عموده انعکاس
مضاعف اولوب هوا زیاده حرکتده تاثیر اولدوغی
اوزره

اکثریدر دیمک اولور **مقصد فصل** کرهٔ ارض برجسم بسیط بارد یابسدر که حیز
طبیعیسی تحت العناصردر برودت ویبوستی علت غلظت وتماسک اولمغین ظهری
حیوانانه مقر وبطنی نبات ومعدنه منشادر وجمهور عقلا نیجه دلائل ایله کریتی اولسین
اثبات ایدوب دیدیلرکه روی زمینده ایکی بچوق فرسخدن زیاده مرتفع جبل اولدیغی
بلنمشدر پس ارتفاع اعظم جبالک قطر ارضه نسبتی سبع عرض شعیره نک ذراعه
نسبتی کبیدر طاغلر ارضک کریتی اولمسنه مانع اولماز غایت عظمندن سطحی کورینور وعلوم
حکمیه دن بی بهره اولنلرک عقلی کوزی کوردیکی یردن تجاوز اغیوب اولدوغی مکانی
دوز کورمکله مجموعنی دوز صانورلر انلرک ظنی واقعه مطابق دکلدر وکرهٔ ارضک
وسطنده برنقطهٔ موهومه واردرکه مرکز عالم وتحت حقیقی اول نقطه درکه جمله
جهاتدن جسم ثقیل اکا میل وتوجه قیلوب مانع مرفوع اولدقجه وارب انی بولور
وجمیع جهاتدن ارضک سمایه بعدی مساوی اولدیغی حالده اجرام ثقیله بری برینی یاندافع
ویا مرکزک جذبی طریقیله وسط عناصرده طورر اصل عنصر تراب مرکز جانبنده
اولان عنصر خالصدرکه ملون دکلدر بعده طبقهٔ طینیه بعده طبقهٔ مخالطه درکه
معدن ونبات بوطبقه ده تکون ایدر وبونلر بری برینی محیطدر بعضلر بوجمله
طبقاتی یدی اعتبار ایدوب ومن الارض مثلهن نظم کریمنک فحواسنه موافق
قلشلر وبعضلر اقالیم سبعه یه حمل اعتشلر وابن عباسدن منقول اولان او کوز
وبالق قصه سی ثبوتی تقدیرنده برج ثور وبرج حوت ایله توجیه اولنور زیرا
اصحاب کرامک امور مذکوره دن بومقوله تعبیرلری غالبا صدر اسلامده امور
دین هنوز رسوخ واستحکام بولمدین آراء فلاسفه یه خلق دوشنوب اسلام
ودین قواعدینی ضبط وروایتدن قالمسونلر دیو امور دینیه دن اولمین سؤاله
کلموا الناس علی قدر عقولهم فحواسنجه اسلوب حکیم اوزره جواب ویررلر ایدی
انبیا واصحاب کرام مصلحتلری خلایقه امور دینیه تعلیمی اولوب حقایق اشیا
بیانی انلرک وظیفه سی اولمامغله اختلاف تشکلات قمردن سؤال اولندقلرنده
قل هی مواقیت للناس والحج بیورلدی تاکه خلق انلردن سؤال ایده جکلری نده
بیله لر وامور دینیه ده اولمین احوالی انلردن سؤال اتمیه لر زیرا القاح وتابیر
قصه سنده حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم انتم اعلم بامور دنیاکم
بیوردیلر بعده نصیر طوسی وغیری اهل هیئت دیدیلرکه معدل ایله دائرهٔ

افق

افق تقاطعندن کرهٔ ارضده دورت قسم حاصل اولور ربع معمور ربعین
شمالیینک لاعلی التعیین بریدر وارباع باقیه نک حالی مجهول ومستور یاماء
بحر ایله بالکلیه مغمور در فقیرا یدر متاخرین اوقیانوسه سفر ایدوب ارباع
باقیه حالنی کشف واثبات ایدیلر وقدمایه معلوم اولمین یرلر بولنوب ینکی
وحالا ارضک بارز یرلری وقوعی اوزره رسم اولنوب معموری ربعه حصر
اتمکه مجال قالمدی پس مرکز دوائر عناصر وافلاکن جذب ورفع طریقیله
واقف اولان کرهٔ خاکک عنصر مادن جابجا بارز وظاهر اولان یرلری
متاخرین اهل جغرافیا رسم وامضا ایتدکلری اوزره ایکی دائره ده سرخ وزرد
ایله ملون اولان مواضعدرکه رنک اصفر قره وقرمزی خرده قطعه لر جزائر
وسائر بیاض یرلری دریا اولمق اقتضا ایدر وایکی دائره‌یی تنصیف ایدن خط
دائرهٔ استوادر وایکی جانبنده ایکشر سرخ دائره مدار راس سرطان وراس جدیدرکه
غایت میل ومیل کلی یه علامت وشمسک جنوب وشمالده مداری غایتنه
اشارتدر خط استوادن ایکی طرفه یکرمی اوچ بچوق درجه عرضه وار التی آی
شمالده دور ایدر بو طرف صیف اوله جنوب طرفی شتا اولور التی آی دخی بروج
جنوبیه ده سیر ایدر اول زمان شتا بری طرفه عکس اقتضا ایدر وقطبه
قریب سرخ دائرهٔ صغیره ده مدار قطب بروجه اشارتدر باقی دوائر شطرنجی
مقدما ذکر اولندیغی اوزره طول وعرض دائره لریدر قطبیه قریب مواضعک
مسافه سی منطقه قربنه نسبت اقل اولور غایتی بورسمده خط استوایه
قریب یرلرک قصر مسافه سی تسطیح کره دن لازم کلشدر زیرا بو ایکی دائره
کره نک سطح ظاهری رسمیدر کویا که منطقه محلندن کسیلوب باصدرلمش
یومری ایکن دوز اولمشدر اطرافی برز آچیلوب یاریلمق شرطیله بو تقدیرجه
اول نصف کره اوزرنده مسطور اولان جلود ورسوم عینیله سطحده کوستریلمک
مهما امکن بومرتبه اولور کما هو حقه ممکن دکلدر اول اجلدن اهل فن تدقیق
لازم کلدکده ذات الکرسی یه مراجعت ایدرلر وبر رسم دخی اوزرا التی قوسی
ایکی جانبه بسط اتمکدر کویا طوپی نصفنه دک یاروب بعده باصدرمق
کبی ایکن اول قسمده اختلاف وفرق فاحش اولدیغی جهتدن متاخرین ایکی دائره
رسمنی ترجیح ایتدیلر پس کرهٔ ارضک ایکی قطبلری عرض تسعیندر که انده التی آی

آی کوندز و التی آی کیجه اولمغله ظلمات اسکندریه دیدکلری شمال طرفنده
اولان التی آی کیجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلی اهل فن قتنده ثابت
دکلدر وسد یاجوج دخی عرض تسعینه قریب محللرده اولمق لازمدر لکن اهل
فن هنوز محلنی کشف و تعیین ایمدیلر و بو سدک احوالنی برخطا و ترکستان
فصللرنده تفصیل اوزره بیان ایدهرز ان شاء الله تعالی ذکر مسافهٔ کره
قیاس بطلمیوس مقتضاسنجه منطقهٔ کره یکرمی دورت بیك میل و قطری
یدی بیك التیوز اتوز التی میل و مساحهٔ جمیع سطح ایکیوز اوچکره یوز بیك
و التمش اوچ بیك التیوز اتوز التی فرسخ تقریبیدر جمشید کاشی سلم السماده
بو قیاس اوزره ابعاد اجرامی حساب ایدوب نصف قطر ارضی مقیاس و ذراع اولمق
اوزره فلك قمر مقعرنك مرکز عالمدن بعدی اتوز ایکی نصف قطر عرضی و اللی التی دقیقه یی
و اللی طقوز ثانیه یی قدر اولدوغن و سائر ابعاد و مقادیرینی براهین هندسه ایله
اثبات ایتمشدر نصف قطر ارض بونده طرح اولندقده فرق بربیك التیوز التمش دورت
فرسخ باقی قالور که بین السما و الارضدر کرچه امور مذکوره علوم ریاضیه دن بی بهره
اولنه بعید کورنور لکن نفسنده محقق و ثابت علوم یقینیه قواعدنه مبنی مسئله در
غایتی قیاس قدما ایله قیاس مأمون اختلافی کما هی حسابه خلل ویرر و بو قیاس مأمون
امتحاندن صکره کبر و امتحان اولندی یکی دنیا فتحندن صکره اوچ سفینه غربه
کیدوب اوچ سنه قدر زمانده شرقدن کلدی حساب واقعه مطابق بولندی
بعض کتب قدیمه ده مسافهٔ ارض بشیوز ییللق یول و برایله کوکك اراسی دخی بشیوز
ییللق یول یازیلوب سماواتده بو مفهومی مشتمل حدیث شریف دخی روایت اولنمشدر
لکن مراد معناء کثرتده استعمال اولنمشدر ان تستغفر لهم سبعین مرة نظمه کریمنده
تعیین عدد مراد دکلدر والا حساب قطعییه مخالف اولور و بر کرهٔ زمین رسم ایدنده
دائرهٔ ثانیه ده مرسومه اولان یرلرکه وسعت اکنافده ربع مسکونه معادل و کثرة عمارتده
قطر معموره یه غالب دکل ایسه باری مماثل بر عالم جدیددرکه امور غریبه و احوال عجیبه سی
حضرت حکیم خلاقك کمال قدرتنی تحقیق و آثار حکمت آیاتنی تصدیق ایدوب ساحه
سماحتنك کمال وسعتنی افاده و مستمعانه عبرت بینك یقیننی زیاده ایدر مع ذلك
کتب اقدمین و زبر اولین انك خبرندن تهی اولوب دور آدمده بری کورلمش و ایشیدلمش
دکل ایکن بالتقدیر حق مجید ظاهر و بیدا اولوب یکی دنیا دیمکله شهرت بولمغله صدد

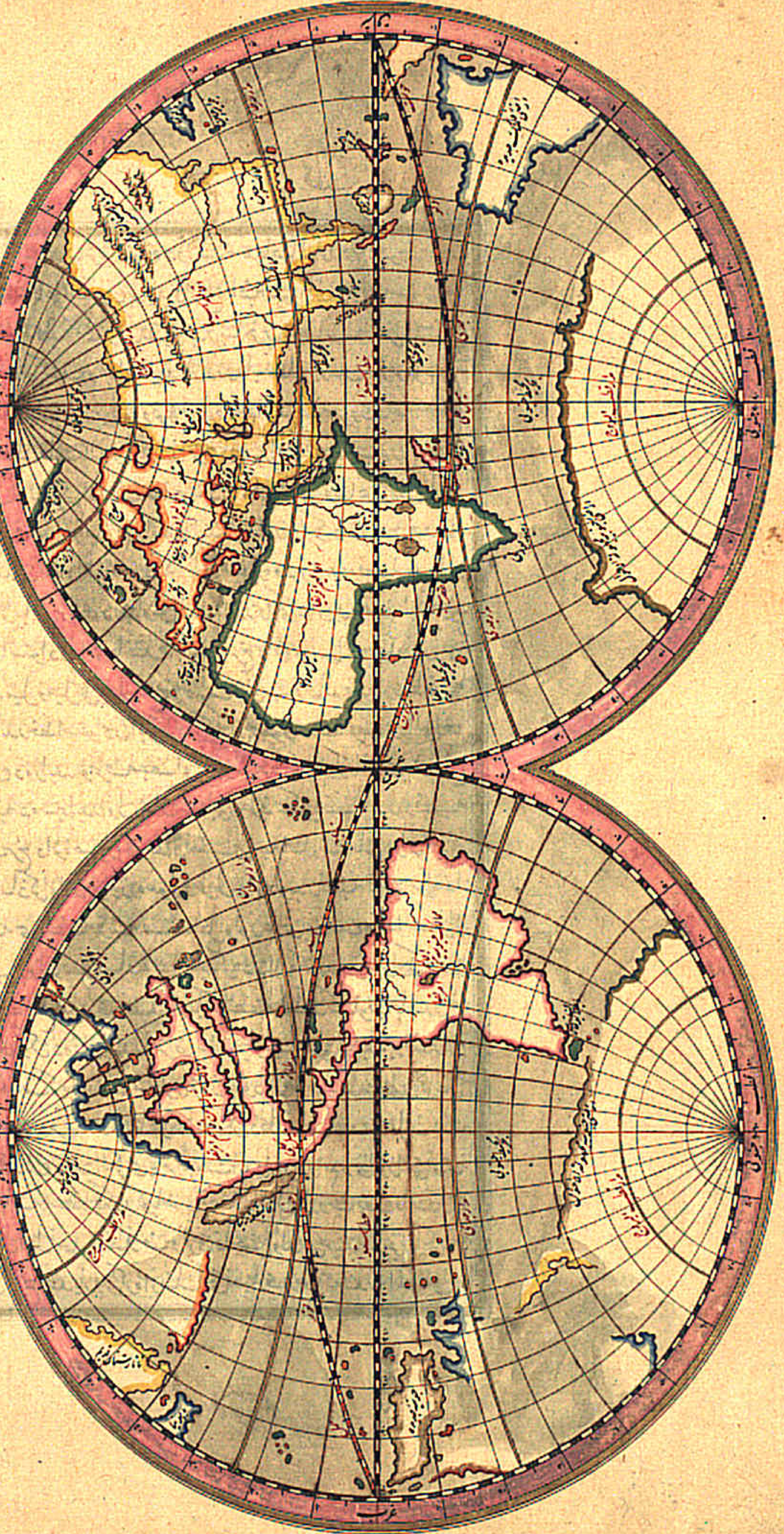

وهند غربی و هند جدید اسمیله تسمیه اولندی نتکه امریقا فصلنده بیان اولنور

فصل در احوال بحار چونکه ارض ایله کرۀ ما اجمالا ذکر اولندی بو فصلده کرۀ ما
احوالنی اجمال اوزره بیاندن صکره مقاصد فن اولان اقسام ارض بیاننه شروع ایدرز
و بو فصلده بز سابقا اسپانیا ممالکندن اولان قوینین بریا اقادمیاسنك حکمت
ارسطو شرحندن سته یوربعنی کائنات جو و عناصر کتابنك سکزنجی مقاله سنی
ترجمه اتمش ایدك انك ماٰلنی ذکر و ایراد و بنجه ابحاث ضمننده اهل فن بیاننی نقل
و بیان مراد ایدرز **بحث اول** تکون بحرده در حکماء متقدمین بحارك اصلنده
و تکوننده چوق اختلاف ایتدیلر ارسطاطالیس بو کتابنده اولنده انلرك اقوالنی
نقل ایلمشدر جنس و غیری ظن ایتدیلر که ترابی صو احاطۀ تامه ایله احاطه ایدرکن
بر زماندن صکره کونشك شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اکثری تحلیل اولندی و باقی
قالانی قابل تحلیل و لمغله بحر کثیف قالدی و ارضك بعض یرلری اچلدی انکساغورس
و غیری ظن ایتدیلر که دریا ترابك بر نوع دری اوله ارض حرارت شمس ایله قزدقجه
چقارر زیرا دریا طوزلو در دری کبی لکن بو رأی مردود در حق بودر که سائر عناصر ایله معاً
خلق اولنه و بونك طوزلو اولمسی تأثیر شمس ایله محترق اولان چوراق یرلرده کوکورد و کبریت
معدنلری اجزاسی اختلاطندن و لطیفی متحلل اولوب کندی کثافتنده اکر حادوفی
تصور اولنه طول مکثندن قوقوب بدرایحه سنی روزکار اطراف ارضه سورروب
جوهر هوایی افساد ایدر و حیوانات بریه هلاکنه باعث اولوردی **بحث ثانی**
دریانك وضعی خصوصنده در بعض قدماء رومانیان و یونان مصنفلری ظن
ایتدیلر که بحر ترابدن مرتفع اوله لکن نفس الامر تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر
نتکه اول عصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات ایتدکلری کتاب مذکورده مرقومدر
بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی یعنی دریالر علمنك اهلی
جمله بحاری بش قسم قیلدیلر ١ اوقیانوس که مطلق بحر محیطدر ٢ بحر روم ٣ بحر احمر
٤ بحر فارس ٥ بحر جرجان و بعض متأخرین یدی قسم قیلوب ٦ بحر الامان ٧ بحر بنطس که
اسلامیانك بعضلری انلره تابع اولدیلر بز بو مقامده تسلیم طریقیله یدی قسمی بر بر اجمالا
ذکر ایدرز **قسم اول اوقیانوس** در لفظ مرقوم السنه الفاظ مختلفه ایله تعبیر اولنور
اوقیانوس و اوسیانوس و قیانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در و بو لفظ زمان
قدیمده معبود اعتقاد اولنور بر شخصك اسمی اولوب عموما و زمه بحری غایت شهرتندن

انك

انك اسمیله تسمیه ایتدیلر و بونك یونان کتابلرنده مفصل حکایه سی وارد ر مقدما
صاحبی ایدیلر امتحان اسنده نقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر صکره
اماکن مختلفه یه کوره مختلف دریالره تقسیم اولنوب اولا جهانك دورت جهاتنه
نسبت دورت قسمه محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی و بونلرك
هر بری کنارلرنده اولان ولایتلر اسمنه نسبت و اضافتله تسمیه اولنورلر اولا **محیط
شمالی** سالماسیا کنارلرنده سارماتیکوس و سبتیا کنارلرنده سیتیکوس یعنی
تاتار دکزی و شمالك آخر سواحلنده ساکن اولان طائفه یه نسبت ایله هیپر
بوریوس دیرلر و اول سمتلره مستولی اولان کوکب یاردنخله نسبت ایله قرونیوم
و اما القیوم دخی دیرلر طوکمش دکز معناسنه و اول سمتده التی آی کیجه اولوب
برودت و ظلمتدن اولی دکزی معناسنه موری ماروسا دخی دیرلر **محیط
شرقی** یه اولا قتایا کنارلرنده سرقه اولکه سنه نسبتله سریکوس دیرلر بعده
چین دکزی که اما سنتیس اوقیانوس دیرلر بعده جزائر محیط شرقی دکزیکه عبارتدر
بلاکوس و آرکی بلاکوس دیرلر و لازاری نام شخص کشف ایتمکله انکا دخی نسبت
ایدرلر **محیط جنوبی** هند اوکننده بحر هند اوقیانوس دیرلر و غنجس تسمیه
ایتدکلری هند ارماغی دوکلدیکی یره غنجیکوس دیرلر که بنکاله کورفزی بحر
هند لاتنجبدال دخی تسمیه اولنور و بحر فارس و کنارلرینه ارض کرمان و فرس کنارلری
فرس دکزی معناسنه ماره پرسیقوم دیرلر و جزیرة العرب کنارلرینه متصل
دکزه آرابیقوم دیرلر بعده جزیرۀ قمر کنارلرنده و افردوکندیلرا و لمغین اسیریوم
دیدکلرندن غیری مارۀ غاسقار دخی تسمیه ایدرلر و محیط جنوبینك بو نصفی که
جمله هند دکزیدر غنجیکوس و پرسیکوس و آرابیکوس و آسیا ر اسملر ایله
متمیز اولور و بوکا اسپرانسا دیمکله معروف مشهور بوروندن اوقیانوس
جنوبینك بر قسمی ابتدا ایدر غرب جانبنه دوغری اول قسمه اوقیانوس اتیوپیکوس
یعنی حبش دکزی دیرلر و بنجا رماغنك اغزینه دك بو اسمیله تسمیه اولنور
و کاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه ماره ولسو دیرلر بلا متحرک معناسنه
و بو اطلاق طرف شرقدن مغلیان بوغازینه وارنجه معتد اولان بحر محیطده
استعمال اولنور **محیط غربی** اولا افریقیا غربیسنده سواحلده واقع جبال که
اطلس اسمیله مسمادر وانلره موریتانیا طاغلری دیرلر بنجا رماغندن اسپانیانك

دوقایه بورننه وارنجه اوقیانوس آتلانتیقوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
واول بورندن غالیا سلطنتنك سلتیقا اولکه سندن لغوز نام بورننه دك
اوقیانوس غالیقوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه وبو ارادە اسپانیا اولکه لرندن
قانتابویایه اوغرادوغیچون اوقیانوس قانتابریقوس دخی دیرلردی بعده غالیا
اولکه سندن آکوتانیایه واروب انده اوقیانوس آکوتانیقوس دیرلر وبو ارا القدیم
برتانیا ایله غالیا بیننده اولدوغندن برتانیقوس وهبرنیا ایله برتانیا بیننده اولنه
هبرنیقوس دیرلر وانکلیانك قسم شمالیسی اولان سقوسیا که سلفده اکا قلدونیا
دیرلردی کنارە نسبتله قلدونیوس دیدیلر بعده برتانیادن وانیا اولکه سی اولان
جوسیایه وارنجه اوقیانوس جرمانیقوس تسمیه ایدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی
بو اسمایله تعیین وتقسیم ایدیلرکه حالا اکثری باقی ونامعلومدر تقسیم دیکر
صکره متاخرین بعید یرلره کیدوب یکیدن کشف ایتدکلری اوقیانوسه اسامی
جدید وضع ایدیلر انلر رأیی اوزره جمله اوقیانوس اوچ قسمدر اولی آسیا وامریقا
وماجلانیقا اراسنده اولان دریالردرکه اسپانیا قومی اکا مار ول رود دیرلر جنوب
دکزی معناسنه وغایت سکون اوزره اولدوغندن مارە پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا واوروپا وافریقیا اراسندن خط استوایه وارنجه ممتد اولان دریادر
اکا ماوی نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبە امریقا
وافریقیا وماجلانیقا مابیننده اولان بحردر اکا مارە ئیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه
وافریقیا وآسیا وارض جنوبی اراسندن شرقه دوکلن دریایه مارە اینوبا دیرلر هند دکزی
معناسنه تقسیم بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوك قطعه تعیین
ایتدیلرکیمی خلیجدن داخل اولور وکیمی سینوسدر یعنی بوغازسز قطعەدر اولی
بلینوس کنارنده قرقانوس کورفزی نامیله مسطوردر اولان سوه ویا دکزیدر ثانی مدی
ترانیوم دیدکلری آق دکزیدر ثالث سینوس برسیکوس دیدکلری بحر فارسدر
رابع مارە روبروم دیدکلری بحر قلزمدر خامس قاسپیوم دیدکلری طبرستان
وجرجان دکزیدر ربعنی بونلری منفردا ذکر وبیان ایدەرز بو ترتیب اوزره بحر الامان
بزم هیئت واقالیم کتابلرنده بحر ورنك یازیلور علامه شیرازی تحفه ده ساحله
اتمه طوال کماة دیمشدر ورنك ایله اسوت قومنی مراد ایلمشدر یکی دنیا تاریخنی
یازان بو کلامی بو بحرك کنارنده برقوم اولورکه طول قامتلری کماة یعنی مانندر قدر

دیمکله ترجمه ایلدی طویل القد وتجمیع وبهادر معناسنی قیوب خلافی سویلدی
حالا اهالی لساننده بالتقوم دکزی دیمکله معروفدر وبو بحر بومرانیا وانیا
وشوه ویا ولیوونیا وبروسیا اولکه لرینی احاطه ایدر وبونك تفصیلی ومساحه سی
رسمدن معلوم اولور بحر روم سبته بوغازندن شام سواحلنه وارنجه ممتد
اولوب اوروپا وافریقیا اراسنه کیردوکیچون داخل دکز معناسنه مدیترانیوم
دیرلر بزم دیارمزده آق دکز دیمکله مشهوردر بونك دخی اوغرادوغی ولایتلره
کوره اقسام مختلفه سی واردر هر بری سواحلنه اضافتله تسمیه اولنور پس
بحر مزبور اولا اوقیانوسدن ایریلوب سبته بوغازندن داخل اولور متقدمین
ظنجی اوزره اسپانیا بورنی اولان قالبس وافریقیادن مورتانیا طاغی اراسین
یاروب دوکلمش اوله مزبور بوغازدن خارجنده غاوس نام اطه نسبتله بوغازده
اولان دریایه غاوی تانوم دیرلر وبو بوغازه هرکولس بوغازی وایکی طرفنده اولان
جباله هرکولس عمودلری تسمیه ایدرلر مزبور سلفده بر عظیم الشان پادشاه
اولوب یونان کتابلرنده اکا منسوب نیجه حکایه لر یازلمشدر وبو دکزك سواحل
جنوبیه سی افریقیا کنارلری وسواحل شمالیه سی اوروپا کنارلری وسواحل شرقیه سی آسیا
کنارلریدر بو بوغازدن داخل اولوب اوروپا کنارلرینی وسائر یرلرینی ترتیب اوزره قطعه
قطعه اسماسیله بیان ایدەلوم اسپانیا دکزی اسپانیانك سواحل جنوبیه سنده
اولان قطعه دربوکا ایبریقوم یاخود اسپانیقوم مارە دیرلر واول جمله ده بالیارید جزیره لری
یابسه منورقه اطه لری اطرافنه بالیاریقوم دکزی تسمیه ایدرلر فرانسا دکزی ناربونا
اولکه سنه قرشو غالیکوس سینوس ولیغورنا اولکه سنده جنویزه قرشو لیغوستیکوس تسمیه
اولنور روما دکزی جنویزدن سیجلیایه یعنی سیسیله اطه سنه کلنجه ایتالیا کنارلرینه
قرشو توسکویس تسمیه اولنور یونان اکا تیره نوم مارە ولاتن اینفروم دیرلردی وبو ارا القدیم
قورسیقا اطرافنه قورسیقوم مارە وسردینا اطرافنه سردوروم مارە تسمیه ایدرلر سیسیله
دکزی سیجلیادن کریده وارنجه سیکولوم اندن برسه وارنجه کرید دکزی قره تیقوم وقبرسدن
آسیا طپراغنه وارنجه سپریوم دیرلر سیجلیا وایتالیا وغرسیا اراسنده واقع دریایه یونان
دکزی معناسنه یونیوم مارە دیرلر وندیك کورفزی بو یونان دکزینك برقسمیدر ایتالیا
ایله ایلرتقوم یعنی ارنود بوسنه کنارلری اراسنده واقع اولمشدر بیوز میل قدر عرب وشمال
ممتد اولور اکا آوریاتیقوم دیرلر سلفده آوریا شهری نسبتله مشهور اولوب حالا اول اسمله قالمشدر

وایتالیانك غربیسنده اولنه اینغروم یعنی اشاغی دکز و شرقیسنده اولان وندیك
کورفزی دکزینه بوغاری دریا معناسنه سوپروم دخی دیرلر بو کورفز دکزینك
دخی اقسامی واردر ارنود بوسنه کنارلرینه ایلریقوم ماره دیرلر و بونی دخی ایکی
قسم ایدرلر ارنود اولکه سی اولان والماسیا دکزینه والمانیقوم واشاغیسنه لیبورنیا یه
نسبتله لیبورنیقوم دیرلر و وندیك کورفزی ایله سیجلیا اراسنه اوزونیوم دکزی
دیرلر زیرا سلفده ایتالیانك بو کنارلری اوزونیا دیمکله معروف ایدی صکره
اوریاتیقوم بوکا غلبه ایلیوب اول اسم قالدی بعده موره دکزی قورونه نسبتله
قورنتیاکوس تسمیه اولنور اطه لر اراسی روم ایلی واناطولی و کرید اورته سنده اولان
دکزدر انکا اگه یوم ماره دیرلردی صکره ارکی بلغوس و ایچنده اولان اطه لره آزکی بل
اطه لری دیدیلر بونك هر اطه یه نسبتله قطعه لرینك اسماء مختلفه سی واردر بوغاز
آسیا ایله اوروپا بیننده بو دریا بر بوغازدن کچوب کیرو آچیلور و بو بوغازه ملس پونتس
دیرلر فرس پادشاهی اردشیر بونك اوزرینه سفینه برله کوپری یاپوب یونانه لشکر
کچرمش ایدی اورادن آچلدیغی یره پروپونتس دیرلر که قسطنطنیه دربعده
بوندن بر بوغاز دخی ایریلوب شماله کیدر انکا بوسفوروس تراسیوس دیرلر که استانبول
بوغازیدر اردشیرك باباسی داریوس اول محلدن کوپری یاپوب عسکر کچورمش ایدی
قره دکز مزبور بوغازدن دریا کنکراق آچیلوب پونتوس اوکسینوس تسمیه اولنور
بحر ازاق که انکا میوتیس کولی دیرلر بر بوغازدن بو دریایه متصلدر بو انکا کرش
وطامان بوغازی دیرلر اسم قدیمی بوسفوروس هیمریوسدر و مزبور دکزه تن صویی
دیدکلری تانایس ایرماغی دوکلوب آسیا ایله اوروپایی فصل ایدر بعده آسیا کنارلرنده
اچه اوس دکزندن صکره قاریایه متصل اولان دریایه قاریوم و ردوس دکزینه
روزیوم و پانفلیا اوکنده پانفیلوم و کلیکیا یعنی سلفکه اوکنده کلیکیوم سوریا یعنی
شام سواحلنده سوریوم و قبرس اواسی اوکنده قبریوم و پالیستنا یعنی فلسطین
اوکنده پالستینوم و اژیپتوس یعنی مصر سواحلنده اژیپتیاقوم ولیبیا یعنی افریقیا اوکلرنده
لیبیقوم یاخود افریقوم نومیدیا اوکنده نومیدیقوم موریتانیا یعنی جزایر و غیری اوکلرنده
موریتانیقوم اسملریله تسمیه اولنور بحر مذکورك یعنی خاصة آق دکزك مسافة سواحلی
اسلام کتیبانلری قیاسی اوزره اون اوچ بیك اللی یدی میلدر و مرجان بو بحره
مخصوصدر دیرلر اما بحر قلزم که مکه دکزیدر شرقیسی جزیرة العرب اولمغله انکا

سینوس ارابیکوس دیرلر و کتب قدیمه ده بحر احمر یازلمغله ماره روبروم
وماره روسوم تسمیه ایدرلر قزل دکز معناسنه وماره ویمقا دخی دیرلر مکه
دکزی معناسنه بحر مذکورك حمرتنده اقوال واردر بعضلر شمسك شعاعی
عکسندن قزل کورینور و بعضلر طپراغنك قزللغندن احمر کورینور دیدیلر
و یونانیون انکا اریترلوم ماره دیرلر احمر معناسنه اریترا نام پادشاه اسمنه
نسبتنی ظن ایدرلردی تکه سولینوس عجایب مخلوقات کتابنك فرق بشنجی بابنده
ایدر بو دریا اول دیار پادشاهلرندن پرسه اوس واندروماره نام اوغلی اریترا نام پادشاه
اسمیله اودتره اوس تسمیه اولندی و دخی دیمشدر بو دریا کنارنده بر بکار واردر که
صوبندن ایچن قیونلرك یوسنی قرار لکن بو دریاده سفر ایدن پورتقال طائفه سی
بو دریانك لونی قزل کوروب صوبن چکدیلر سائر صولر کبی بولوب بیلدیلر که
بونك لونی ثمسدن ودبنده اولان قزل قومدندر بحر مذکور سقطره اوکنده ابتدا
ایدوب سویسده منتهی اولور اوزونلغی تقریبا اوچیوز اللی فرسخدر بحر فارس
بوکا سینوس پرسیکوس دیرلر فرس کورفزی معناسنه شرقیسی بلاد فارس اولمغله
انکا نسبت ایدرلر و ماره پرسیقوم دخی دیرلر بونك امتدادی جنوبدن شمال و غربه
تقریبا ایکیوز سکسان فرسخدر بحر خزر که بحر شروان و جرجاندر انکا قاسپیوس یاخود
هیرقانوس دیرلر اطرافنده ساکن ایکی طائفه اسمیله تسمیه ایدرلر متقدمین بو دکزی
شمال جانبندن اوقیانوسه متصل ظن ایدرلردی نهایت ارسطالیس و غیری
بوزایه قائل اولمیوب اصلا اتصالی یوقدر دیدی بطلمیوس دخی انکا ذاهب اولوب
قاسپیوم دکزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزیره شکلنه کرمشدر
اول اجلدن انکا کول دیمك اولیدر دیدی متأخرین دخی انکا تابع اولدیلر حالا مازه سالی
دیرلر و کنارنده اولان بر شهره نسبت ایدرلر و بعضلر تحت التراب اوقیانوسه بوندن
منفذ اولمغی تجویز ایتدی لکن ثابت دکلدر و بعضلر قاسی وارقانی بو بحرك کنارنده
طائفه لردر دیدی و بونك اطرافی اون ایکی کونده طولاشیلور دیو تحریر ایدیلر بو مقامه
دریالر ذکری انجامه ایردی بوندن صکره کلهجك صحیفه لرده باقی امور جزئیه
مناسبتله بیان اولنور حالا بحرلك آخر بحثلرینه شروع ایدهلوم بحث رابع دریانك
حرکات مختلفه سنده در چون عنصر ثقیله مضاف اولدیغی جهتدن مقتضای
طبیعتی تراب کبی مرکز جانبنه حرکتدر و اول حرکت طبیعیه دن غیری بر قاچ حرکت

وبو حرکت ایچ دکزده علی الخصوص اوریا تیقومده یعنی وندیك دکزنده تجربه واثبات
اولنمشدر دیو نقل ایدرلر لکن بو حرکتك سببی کیرو شرقدن غربه اولان حرکت سببیدر
زیرا اق دکز کنارینك اولدوغندن غیری نیجه بوروناردن وکورفزلردن خالی دکلدر
پس شرقدن غربه حرکت ایدرکن اول اکری کنارلره اوغرایوب ضروری کیرو عودت
ایدر وسواحلده حرکت رخویه اولور **حرکت سادسه مد وجزر** حرکتیدر وبونك عموم
اوزره اسمی ایستوسدر بو حرکت ایله دریا صولری تردد اوزره سواحله کلور وکیدر
وبونك سببی کشفی وتحقیقی فلاسفه یه مشکل اولوب چوق زحمت ویردی بز دخی
بو مقامده یازدقلرینی اجمالا ذکر ایدەلوم **بحث خامس** دریانك مد وجزری
مختلف اولدوغنده در بو مد وجزر زمان ومکان حسبیله مختلف اولور اولا بو
دریانك بعض سمتلرنده مد وجزر یا هیچ یوقدر یاخود غایت آز حس اولنور مثلا جنوه
وایتالیا اوکارنده وفرانسا کنارلرنده وبارشلونه اوکنده ویکی دنیادن مکسیقو
کنارنده وقوبه قربنده اولان اطه لرده بر مرتبه آز مشاهده اولنور که یوق مثابه سنده
وآخر سمتلرده عظیم اولور مثلا هند دیارلرنده صندار ماغی اغزنده وغوت دکزنده
وفلاندر یا وبرتانیا وپورتقال دکزنده وبحر احمرده زیاده مد وجزر واردر وقیاس
اوزره اوقیانوس مد وجزری سائردن ارتقدر ومد وجزر حرکتی سواحل بحرده
زیاده مشاهده اولنور کناردن بعید اورته لرده اولدوغندن ودریایه دوکلن
ارماقلره نسبت دخی اختلاف اوزره در مثلا پورتقال دیاری ارماقلری مد
زماننده یوقاری دونرلر افریقیادن اطلس ولایتلرینك ارماقلری دونمزلر
انکلیز اراسنده تانیرس نام نهر کبیر اللی میل قدر کیرو دونر کیدر واسپانیاده
بتیس نهری دخی اول قدر دونر اما زمان حسبیله اختلاف مد وجزر هر یرده بر وقتده
اولیوب پورتقال اوقیانوسنده وآخر یرلرده التی ساعت مد والتی ساعت جزر
ایدر لکن اکوتانیا سواحلنده اوقیانوس یدی ساعت قدر غارونا ارماغی اغزینه
کیروب بش ساعت قدر دونر جزر ایدر وحبش کینه پاس قربنده دورت ساعت
مد وسکز ساعت جزر ایدر وبوکنه پاس سواحلنده مدلك هجومی بو مرتبه درکه
هر بر سفینه اوچ لنکر ایله ایجق ضبط اولنور والا قره یه اوروب هلاك ایدر وهند
ارماغی اغزنده اولان قامبایا سواحلنده دریا ایکی ساعتده اوتوز فرسخ یری اوروب
ایکی ساعتده کیرو آچار وبر مرتبه سرعت ایله هجوم ایدر که انده بولنان حیوانات بریه

ایله دخی متحیر کدر اولا **حرکت اولی** حرکت طبیعیه سفلیه در **حرکت
ثانیه** روزکار تحریکیله اولان حرکتدر **حرکت ثالثه** شرقدن غربه حرکتیدر
بحریلر قتنده مجرب وثابتدر که مد وجزردن غیری بحر اوقیانوسك شرقدن
غربه اقندیسی واردر اسپانیادن غربه یکی دنیایه بر آیده وارلر واوچ دورت
آیده انجق کلورلر وپورتقال طائفه سی افریقیا سواحلندن هند شرقی یه کیدرکن
وکلورکن بو حرکتی مشاهده ایدرلر زیرا بوکا اسپرانسا بورنی کچدکدن صکره
نه قدر موافق روزکار اولورسه سفینه نك شرقه کتمسی بطی اولور غربه
کتمسندن وبو حرکت آق دکزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانیادن شام سواحلنه
کیدنلر کیدرکن کچ واروب دوندکده تیز کلورلر وبو حرکتك سببی فلك اعظمك
حرکت یومیه سیدر ظن اولنور زیرا اوقیانوسه فلك اعظم مخفیجه تأثیر ایدوب
سائر افلاکی دوندردیکی کبی دریایی دخی دوندوره وبونلرانك حرکتنه تابع اولەلر
حرکت رابعه شمالدن جنوبه حرکتیدر بو حرکت دخی بحریلر تجربه سیله ثابت
اولمشدر ارسطو جماعیاتك ایکنجی کتابنك اوکلی بابنده ایدر بو حرکتك سببی سمت
شمالده ترابك برازارتفاعیدر دریا اول سمتلردن الچاق یرلره اقار واول طرفده
نیجه انهار واردر انلرك دخی دریالرك اقماسنه امداد ایدرنکه تن صوبی ازاق دکزنه
وطونه صوبی وسائر انهار قره دکزه دوکلور شارح کتاب مزبور البرتوس ایدر اول سمتلر
شمسدن بعید وبرودت اوزره اولمغله انده واقر صولر تکون ایدر وجنوبه اقار
بعضلر بو علته اعتراض ایدوب دیدیلر که جنوب سمتی شمالدن ایرودر وبو خصوصی
اول سمته سفر ایدنلر مشاهده ایله نقل ایدرلر که اورالرك بردینه تحمل اولنمازدر زیرا
اول سمتك کواکبی آز وخرده در شعاعی شدت بردی رفع وتسخینده تأثیر ایلمز بو
تقدیرده انده دخی واقر صولر تکون ایلیوب شماله اقمق کرك ایدی لکن نیفوس شارح
البرتوس شارحه نصرت ایدوب دیدیکه بو اقندینك سببی یالکز صولرك تکونی
دکلدر بلکه جنوب طرفی انکبه در بعضلر دیدیلر ارسطو بو حرکتی اوقیانوسه نسبت
اتمیوب ایچ دکزه تخصیص ایلدی زیرا انده غایت اظهر در ازاق دکزی قره دکزه وقره دکز
استانبول بوغازندن آق دکزه آقار لکن سائر دریالرده اول قدر ظاهر دکلدر اکرچه لدە
اشتراك دعوا اولنورسه نیجه مشکللر کورینور اول اجلدن شارحلر ارسطودن بو کلامی
نقل ایلدی کندی رأیی دکلدر دیو توجیه ایدرلر **حرکت خامسه** حرکت رخویه در

قاچمغله قورتلمانز وكیدا اول یرده طوره‌مانلر انجق بر چقورلی قازیلوب جزر وقتنده
انده یاتورلر پس معلوم اولدیكه بو مد وجزر بعض یرلرده بطی وبعض یرده سریعدر
وسائر یرلرك مد وجزری دخی بر ساعتده باشلیوب كیرو بر ساعتده تمام اولور
دكلدر زیرا هر كون بر ساعت قدر تأخیر ایدر مثلا بر یرده بر كون اویله زمانی ابتدا
اتسه ایرتسی بر ساعت صكره باشلر **بحث سادس** مد وجزرك علتنه علمانك
بو خصوصده حكما اختلاف ایدوب علة واحده اوزرینه اتفاقلری میسر
اولمدی وفرقه فرقه اولدیلر بر گروه ظن ایدیلركه بو عالم شهادتك كلیستی
عناصردن مركب عقل وروح برله قائم بر حیوان اولوب منخرلری اوقیانوس
ایچنده واطرافنده اولان ارواح تنفسندن اولور دیدی افلاطون ظن ایتدیكه
دریا دیبنده مغاره‌لر واردر ارواح انلری اچان قیاراجلیجه صو كیروب
قیاندقجه مد ایدر وبعض حكما ظن ایدیلركه تراب حركت سنویه ایله حركت
ایدر وقمرك حركتی ترابك حركتنه مصادف اولمغله دریا ایله سما ارا سنده
مصادمه‌دن بر روزكار ظهور ایدر ونوبتله دریا اندن حركته كلهٔ شارح ایدر
بو خصوصده ارسطونك رأیی نه ایدیكی صریحا معلوم دكلدر نهایت ارسطودن
حركت مد وجزری شمسه اسناد منقولدر یعنی شمس حركت ایتدكجه ریاحی
تحریك ایدرسه دریایی دخی تحریك ایدر زیرا ریاح شدید اولدقجه دریا
قبارر وضعیف اولدقجه اشاغی قونر وبعضلر سبب مد وجزر بعض كنارلرك
الچقلغیدر التشر ساعتده دریا بر الچق ساحله دوكلور وانده صو چوغالوب
اوته مقابلی اولان كنار آچق والچق قالدقده كیرو اول جانبه دونر بو اسلوب اوزره
دور دائم در دیدیلر وبعضلر بونك سببی صولردن چقان بخار دردیو دریایی
بر حمایه مبتلا حیوانه تشبیه ایتدیلر یعنی بخار مجتمع اولوب خروج اتسه مد
واقع اولور فارغ اولدقده جزر ایدر نتكه محمومده بعض متعین اوقاتده اخلاط
ردیه جمع اولوب غلبه ایتدكجه متحرك اولور وتدریج برله منحل اولدقده سكون
بولور بو طریقله ابخره نوبتلری دریایی دائما تحریكده در دیدیلر **بحث سابع**
سبب مد وجزر تأثیر قمره مستند دردینلرك رأیی بیاننده در كرچه حكما بیننده
ذكر اولندیغی اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدی لكن انلرك اكثری
مد وجزر سببنی قمره اسناد ایدرلر وبو مذهب مشهور ورأی جمهور شكلنده‌در

وجله‌دن قبوله احری اولور شول شرطله كه خصوص مرقومه یالكز قمره مسند
اولمیوب شمسك تأثیری دخی معا اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدیغی اجلدن
وبو حركت مد وجزری فلكیات تأثیرندن غیره اسناد ایدنلرك رأیلری
ضعیف وعامیانه ودلائل واهیه وسوزلری افسانه‌در زیرا بز هر كون تجربه
وامتحانله مشاهده ایدرزكه بو حركت مد وجزر غالبا قمرك حركت یومیه‌سنه
تابعدر بر قاچ وجهله اولا قمرك حركت یومیه‌سی افلاكك دورت نقطه‌لرینه
كوره نیجه دورت ربعه منقسم ایسه دریا دخی هر نهار طبیعیده دورت كره
متحرك اولور ایكی كره مد ایكی كره جزر ایدر یعنی قمر هر بلدك افقنه ونصف نهارینه
كوره شرقدن افقه چقدیغی كبی مد باشلر نصف نهار دائره‌سنه كلنجه بعده
نصف نهار دائره‌سنی كچدیكی كبی مد تمام اولور جزره باشلر تكرار افق غربیدن
سمت قدمده نصف لیل دائره‌سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی‌یه وارنجه
كیرو جزر اولور بو قاعده كلیتله برقرار اولمیوب برانا اختلاف اوزره اولورسه
مانع دكلدر زیرا سابقا مد وجزرك اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی وقمر
دخی هر بار اون ایكی ساعت تحت الافق سیر ایلمزكه التی ساعت مد والتی ساعت
جزر هر زمان وهر یرده مطرد اولمق لازم كله **وجه ثانی** بودركه قمرك شمسه
انظار مختلفه‌سنه كوره مد كاه آز وكاه چوق اولور مثلا مقابله وبدرده عظیم
مد اولور واجتماع وهلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرك نوری زیاده
اولدقجه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرك بولداشیدر
زیرا قمر ایله همحال اولوب انك قوتیله قوی وضعفیله ضعیف اولماسی مشاهددر
دیو خبر ایدر ودخی هر كون دریا بر ساعت مدتی تأخیر ایدر مثلا بو كون اول
ساعتده اولسه یارین ایكنجی ساعتده باشلر زیرا قمرك ایكی طلوعنك ما بینی
یكرمی بش ساعت اولمغه قریبدر وقمرك بعض منازلنده ایام شتاده ایتدیكی
مد ایام صیفده ایتدیكندن زائددر سببی بودركه شمس شتاده بروج مائیه
اوغرامغله قمری تقویت ایدر وتأثیرنی آرتورر وقمرك اجسام رطبیه‌ده تأثیری
زیاده‌در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر واطبا امراض بلغمیه‌یی قمره
اسناد ایدرلر ورطوبت غالب اولان دماغ وامزجه قمرك تغیرینه تابع اولوب
رطب علتلرك بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه واثبات اولنمشدر

بروج مائیه باقتضای زمان
وبعض بروج هوائیه

وقمرك سائر كواكبه انظارى ايله دخى دريا متأثر اولور مثلا قمر زهره يه بر مناسب
نظر ايله ناظر اولوب رطب منزله اوغراسه مد حددن تجاوز ايدر واكر مريخه
ناظر اولوب يابس منزله بولونسه مد ضعيف اولور وقمرك اولديغى برج دخى
بو بابده اعتبار اولنور زيرا قمر بروج مستقيمة الطلوعده اولديغى زمان دريا
برازمدى ممتد اولور وبروج معوجة الطلوعده براز ناقص اولور اما قمرك
عرضى اولديغى ايامده ازمنه مد وجزر متساويه در **بعده** مد وجزرك سببى
قمر دينلر تأثيرى جهتنده اختلاف ايتديلر ابن رشد قمرك حركتنى وشعاعى
تأثيره علت اولدوغنى تعيين ايتدى وديديكه بو ايكى امر ايله درياده ابخره پيدا
اولوب قبارر ومد اولور وبخر بونلر اولسه اشاغى قور لكن قونبارتوس وغيرى
قمرك بو ايكى حالنه قوت ثالثه اثبات ايلدى وديديكه اكر تأثير بو ايكى امره
منحصر اولسه قمرك اقترانى زماننده تحت الافق اولديغى زماننده مد اولماموق
لازم كلوردى زيرا شعاعى بحره واصل دكلدر امدى تأثير خفى دخى كركدركه
اول زمانلرده قمردن اجساد رطبيه متأثر اولوب مد وجزر واقع اوله وبو مقوله
تأثير خفى ارسطونك سماعياتنده تفصيل اولنمشدر وبو مد وجزر حقيقتده
ماء بحرك تخلخل وذبوليميدر دكلميدر اختلاف اولندى قونبارتوس تخلخل وذبوله
ذاهب اولوب ديديكه صولر قباروب متخلخل اولمسه درحال مددن حاصل اولور
وجزر وقتنده نزه يه اقاركيدر لكن جمهور تخلخل وذبول مذهبنى قبول ايتميوب
ديديلركه مقناطيس تمورى تحريك ايتديكى كبى قمر دخى بر خفى كيفيت ايله دريايه
تأثير ايدر وچكر وانظار مختلفه سنه وقوتنه وشعاعنك منفرجه وحاده
وقائمه زوايا سنه كوره صولرى قالدروب كاه سواحله چكر وكاه ترك ايدر
صولر كندى ثقليله الحاق يرلره دونوب كيدر ومدده كورينن صونك كثرتى
دريانك بى پايان مسافه سندن كلوب جزر اولديغى زمان كيرو واريه
كيدر تخلخل وذبول لازم كلمز پس بو راى صوابه اقربدر بو دخى ثابتدر كه دريا
بعض يرلرى قمرك نورندن زياده متأثر اولوب آخر يرلردن زياده مد ايدر
بونك سببى مقابلة انعكاس شعاعدر ياخود آخر خفى تأثير ايدر مثلا قمر
شمالى ايكن سواحل شماليه نك مدى زياده اولور جنوبى ايكن سواحل جنوبيه نك
مدى زياده اولور لكن هر يرده مطرد دكلدر **بحث ثامن** ذكر اولنان ايده

واقع

واقع اولان شبهه وواقع اولان سؤاللره جوابده در **سؤال اول** مد وجزر
چونكه تأثير قمردندر نهارده وكوللرده نيچون اولماز **الجواب** اسباب طبيعيه
هر موضعه تأثير ايلمز بلكه تأثيره مستعد موضعه تأثير ايدر مثلا مقناطيس
هر جسدى كندويه جذب ايلمز پس هر صونك تأثير قمرى قبوله استعدادى يوقدر
بلكه دريانك هر صوبى دخى مستعد دكلدر نيجه دلائل ايله كه بعض مرتبه
ذكر اولنا جقدر **سؤال ثانى** دريايه اقان انهارك بعضلرى مد اولدقده
چكلوب بعضلرى چكلديكى نددر **الجواب** بعض ايرماقلر انوكيچون كيرو
دونمزكه انده دريانك مدى قوى دكلدر ياخود نهرك جريانى قوى وسريعدر
مده غلبه ايدر **سؤال ثالث** زمان مد وجزر هر يرده نيچون مساوى اولمز
الجواب بعض يرده مد وجزرك زمانى انوكيچون قليل وبعض يرده كثير وبعض
يرده مد سريع وجزر بطى اولور كه يرلرك وضعى مختلفدر بعض سواحل دوز
وبعضيسى مرتفع ومنخفضدر نيجه سنده بوغازلر وكورفزلر واردر بو جمله
صونك حركتنى يا تعويق ايدر يا تعجيلنه سبب اولور وروزكارلرك هبوبى
واجرام علويه نك تأثيرى بو بابده مشتركدر **سؤال رابع** بعض دريانك
مد وجزرى قليل وبعضنك هيچ اولمديغى نيچوندر **الجواب** متأخرين حكمادن
بعضلرى بو سؤالك جوابنده ديديلركه ايچ دكزك بعض يرلرى ازاق دكزى وقره
دكز مد وجزر ايلمز ياخود حس اولنماز زيرا شمالدن جنوبه اقان صولرك هجومى آنى
منع ايدر واوقيانوسك بعض يرلرنده شرقدن غربه دوكلن صولرك كثرة وسرعتندن
مد وجزر واقع اولميوب انجق دريا شرقدن غربه حركت ايدر لكن بو جواب مقنع
دكلدر زيرا ايچ دكزك شمال طرفنده مد اولمديغى تقديرده شرقه وياغربه اولمق كرك
ايدى وچونكه اوقيانوس قمرك حركتنه تابعدر هر يرده شرقدن غربه حركت ايتمك
كرك ايدى بونك جوابنده ديمك معقول كورينوركه اول يرلرك قمر تأثيرينى
قبولده طبيعتى اختلاف اوزره اوله واثر دخى مختلف ظهور ايدر نيجه يرلرده مد
حاصل اوله چوق قدر متأثر اولماز ونيجه يرلر زياده متأثر اولور نتكه شمس شعاعى
كرچه هر يرده يغمور ماده سى اولان ابخره يى تحريكده مؤثردر لكن بعض يرلرده تأثيرى
زياده وابخره زياده اولور اكا كوره يغمور دخى فراواندر بعض يرده آز اولور وبعض يرده
ابخره دن هيچ يغمور يغماز پس عناصرك ومركباتك طبايعى واستعدادى واجرام

اثيريه تاثيرنه انقيادى نسق واحد اوزره اولمدوغندن غيرى سائر
كواكب دخى بعض امورده تاثير ايدوب شمس وقمرك تاثيرينى يا تقويت ايدر ويا
ضعيف قيلدر واوقيانوس اختلاف جهاته حركت ايتدوكنك سببى قمرك
ارضه كوره اختلاف حركاتيدر نتكه سابقا ذكر اولندى سؤال خامس
بعض مواضعده قويلر واردركه تحت الارض بحره منفذ اولمغين آبى طاشار
وچكيلور لكن بعضيسنك زمانى مد وجزر زماننه مطابق دكلدر مد زماننده
چكيلور جزر زماننده آرتار نتكه اسپانياده واردر الجواب دريا مدى ايله
دولان قويلرك دريادن منفذى وامدادى اولديغى حالده منفذ دخى واسع
ويولنده مانع ومرتفع دار اما جزر وقتنده دولان قويلرك دخى منفذى وار
لكن تنك وناهموار اولمغله مدك امدادى قويى يه واصل اولنجه جزر زمانى
كلوب امر بالعكس اولور سؤال سادس اغريبوز اطه سى بوغازنده كوپرى
التنده بركون بركيجه ده يدى كره جزر واقع اولديغى ندندر الجواب ارسطو
بو مشكلى حله عظيم تقيد اتمش ايدى حتى يونان كتابلرنده بر خبر غير واقع
دخى يازارلركه بالآخره بونك حقيقتنه واقف اولميوب المندن كندوينى اول
محلده دريايه القا ايليه ودييه كه بن سنى ادراك ايدمدم بارى سن بنى ادراك
ايله لكن بعض متأخرين تحريرى اوزره بو بوغاز متعين اوقاتده يدى كره واروب كلمز
بلكه اسن روزكارلره تابع اولوب مختلف رياح اولنجه يلر وكيرو دونوب يدى كره
مد وجزر ايتديكى تقديرده سببى بو اولهكه اجه بوم دكزينك اچرو سنده حركت ايدن
امواج اطه لر اراسنده مضطرب اولوب دونركاه برجانبه وكاه برجانبه اقار
ياخود اول بوغازك وضعى وموقعى بو حركتى اقتضا ايدر جائزكه بعض قعرنده مغاره لر
اولوب دريا حركتنده هجوم ايله طولوب اوته طرفندن يول بولمامغله كيرو دونوب حركات
مختلفه اندن صدور ايده نتكه كرداب محلنده حركت دوريه يه باعث بودر ديرلر پس
بو جمله مد وجزر احوالنك اكثرنده طبيعتك علل مخفيه واسباب مجهوله سنه التجا اتمك
اولمق اولوب عقول بشر احاطه ايتديكى قدر يازدقلرى بودركه نقل اولندى بحث تاسع
مد وجزر حركتنك علت غائيه سنده در چون طبيعت ادنى شيده بيهوده وعبث
برا تمز تومدينى ارسطونك فلكيات كتابنده سكزنجى بابنك اللنجى جمله سنده تعليم
اولنمشدر بو عنصرك مدام حركتى دخى عبثا اولميوب نيجه فوائد واردر اولا بحار بو حركت

بجى

سببيله متعفن اولماز زيرا حركت عفونتى دفع ايدر اولجهتدنكه عفونت حرارت
غريبيه دن اولور وحركتدن صادر اولان تبديل هوا بو حرارتك تاثيرينى منع ايدر شاد
شمسه قرشو بركسه يوريوب كتسه بو امرى تجربه وامتحان برله تصديق ايدر زيرا
شمسه قرشو انوران قدر شمس حرارتندن متأثر اولمز مكر كه غايت سرعتله يوريوب
حرارة بدن حرارة شمسه منضم اوله وسرعت حركتدن زياده حرارت لازم كلوب
بدنى احاطه ايدن هوانك تبديلى تبريد ده تاثيردن قاله ثانيا فائده سى بو حركتله
مياه بحر تنقيه اولنور وغيدر زيرا ماء راكد اكثر ملوث وفاسد در ومتحرك درياده
قاذورات طوريميوب اكثر كناره چقار ودريا كندويه القا اولنان جيفه يى بو
حركتله دفع قيلوب طشره اتار وكندويى تنقيه وتطهير ايدر وتازه لنشلراولا
دريا دبينه چوكوب صكره يوزينه چقديغى ارسطونك سماع كتابنده بيان اولنمشدر
ثالثا بو مد وجزرك درياده سفر ايدنلره عظيم امدادى واردر زيرا بعضا سحله
اولور كه مد سز انه دخول ميسر دكلدر وجزر وقتنده سهولتله چقارلر بحث
عاشر بر ايله بحرك تبادلنده در ارسطو بو تأليفك كتابنده وقلنا وندر دخى
بابنده ايدر ترابده مرور زمان برله صولردن عظيم تغير حاصل اولور بر قاچ
وجهله اولا ترابك بعض يرلرى شوره ويابس ايكن دريادن اعتداله كلور ويا لعكس
بو جهتدن تراب حيواناته بكزر انلر كبى كاه تازه لنور وكاه قوجار وثانيا بعض يرلر
آچق ايكن دريا ايله اورتيلور وكاه دريا التنده مستور اولان يرلر آچيلور زيرا بحرك
حركتى اجرام فلكيه قوتندن وتاثيرندن صادر اولمغين كاه فورتنه وطوفان
تحريك ايدن انظار كواكب بونك حركتنه موافق بولنمغله دريا حدندن زياده
طغيان ايدر وسواحلى كچوب كاه اولكه يى باصار واورتر وكندويه مخصوص ايدر
وكاه بر آخر كناردن چكلوب يرى آچار كويا كه بنى آدمه اول يرلرى باغشلر نتكه
دلوس درودوس نام اطه لر دريا التندن اچق قالدقلرينى نقل ايدرلر وجزيره اتانوف
واق دكز بوغازى ايله ملوس يعنى ليمنى اطه سى بيننده ينا نام جزيره وآلونه وسقادوص
اطه لرنده اولان ترا وتراز يا بحردن آچلشدر وثالثا قره يه متصل اولا بعض يرلر
مرور ايام برله جزيره اولدى مثلا سجليا ايتاليادن وقبرس سوريادن واوبه يا
نام جزيره يعنى اغريبوز اوسيادن وبرى بيقوم نام جزيره بتينيادن منقطع اولوب
دريا طوفانيله قره دن ايرلديلر وبالعكس نيجه آخر اطه لرى بيوك قره يه متصل

قيلدى وقرنده اولان اولكه لره الحاق ايتدى انكتره اطه سنى وليبوسه وزفيوم
ادالرينى وقارناسوسه وآتوزادالرينى ومين روسه ودرميسقوم وبرنس
ادالرينى وميله توسه ونارنه كوناادالرينى يارتينوم بورنته الحاق ايتديكى كبى
ورابعا درياكوياكه بوويرديكى يرلره مكافات قصد ايدوب بعض شهرلرى
وجزيره لرى اورتدى اناق دكزى اطرافنده اولان پيرا شهرى وآنت سيسا شهرى
كبى وقورون كورفزنده اولان آليسين شهرى وبورا شهرى كبى بوجمله باصلوب
دريا التنده قالمشدر وبعضلر ظن ايدرلركه سبته بوغازندن برى اولا ايچ دكزك
برى سابقا قره ايدى اوقيانوس طغيان ايدوب هرقولس سبته بوغازنده اولان
يولى آچوب حالا اولديغى يرى باصدى ودخى اطلس دكزى كنارلرنده سلفده بر
اطه واراديكه افريقيادن كبير ايدى برتاريخده اوقيانوس طغيان ايدوب
جمله سن باصدى اول اجلدن افريقيايى كشف ايدن فرستوفولوس دريالرى
يوقلركن اورانك درياسين چامورلو بولدى واوتلى بولدى وبو دلالت ايدركه
صكره باصلمش اوله نهايت اطلس دكزى باصديغى اطه نك واچ دكزى صكره
داخل اولدوغنك اصلى يوق افسانه در لاحقه بحث عاشر تاريخ هندغربيدن
منقولدركه امام رازى مباحث مشرقيه ده ديمشدر اشبه بودركه ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ايله مغمور ومستور اوله وظن مذكورى محققدركه اكثر
احجارى كسر اتسك اجزاء حيوانات مائيه ظهور ايدر زيرا تحت ماءدن بارز
اولان طين لزج تاب آفتاب ايله متحجر اولمشدر فقير ايدر اجزاء حيوانات مائيه
ظهورى ارضك بحر ايله مستور اولمسنه دلالت ايتمز زيرا ارضده واجزاسنده
اول مقوله حيوانات تكوّنى جائزدر واقعدر ومسعودى مروجده نقل ايدركه
بحار مرور دوار ايله حركت وانتقالده در لكن كثرت مياه وكمال وسعتندن نقل
وحركتى معلوم اولميوب مساكن قديمه سنده ساكن ظن اولنور حضرت ابوبكر
صديق خلافتنده خالد بن وليد حيره فتحنه عزم ايدوب نجفه واردى اهل
حيره دن عبد المسيح نام بر پير كوروب اندن اخبار عجيبه استماع ايلدكى ازجمله
بن يتشديكه بحر فارس محل نزوله حلول ايدوب امواج بحر تحت اقدامنى ضرب
ايدردى وسفاين بحر متاع هند وسند ايله بو موضعه كلوب كيدردى
مسعودى ايدر حالا بحر ايله حيره نك مابيننده نيجه مرحله در وحالا نجفه وارنجه

كلام

كلام مزبورك صدقنى بيلورم وكيرو اخبارده ديمشدر احمد بن طولون بر پير
آخر ايله بولشوب اول پير خبر ويردى كه بحيرۀ دمياطك يرى ماء بحردن برى
ايدى اندن بحره بركونده واريلوردى وعريش مصر ايله جزيرۀ قبرس ميانده
بر يول وارايديكه اهل عريش قره دن قبرسه كيدرلردى وسبته بوغازنده احجاردن
مبنى اون ايكى ميل برمتين كوپرى وارايديكه اهل اندلس جانب غربه واهل غرب
جانب اندلسه يجردى ماء بحر اول جسرك التندن اقاردى مرور ايام ايله بحر ستر
ايدوب كنارلرين بيله باصدى حالا بحرك صفاسى زماننده جسر مزبور كورينور
وقلينانوس ديركه قيصر جلوسندن ايكيوز اللى بر ييل مرور ايتدكده دمياط تمنده
اولان بحر حالا بحيره تنيس ودمياط اسميله معروف يره يوريوب الحقده بولنان
قريه لرى ومزارعى باصدى بعده يوما فيوما متزايد اولوب محل مزبورك مرتفع
يرنده انجق برايكى قريه قالدى وكيره مسعودى مروج الذهب والتنده ديمشدر
اول ملوك هند برهمن اكبر دركه علم حكمتى اول اظهار ايلمش وحركات افلاك
وكواكبى سويلمشدر وكواكبك عالم سفليده تأثيرينى يازوب مبداء اولى
اثبات ايلمشدر وسند وهند نام بر كتابده بوجمله يى تحرير ايدوب ديمشدر كه
اوج شمس هر برجده اوچ بيك ييل سير ايدوب اوتوز التى بيك ييلده دوره سنى
تمام ايدر نيجانكه اوج شمس بروج جنوبيه يه انتقال ايده عمارت دخى اول طرفه
انتقال ايدوب عامر غامر وغامر عامر اولور وزعم ايتمشدركه هر دورده بركره
عالمه فنا طارى اولوب بر عالم آخر ظهور ايدر فقير ايدر حضيض شمس بحرى
جذب ايتمك بو قاعده يه بناء درچونكه انتقال اوج وحضيض تدريجيدر عامر
غامر اولمق وعالم آخر ظهور ايتمك دخى تدريجى اولور دفعى دكلدر سابقا ذكر اولنان
تبادل بر وبحر كه تفصيل اوزره بيان اولندى يا الكز حركت اوج وحضيضه بنا
اولنمق ولازم غايتى بو حركتك دخى بعض انتقالده مدخلى اوله نصير طوسى تذكره ده
ديمشدر بعض ناس ديمشلردر امكه حضيض شمس بروج جنوبيه ده در ناحيۀ
جنوب شمالدن احر اولوب حرارت رطوباتى جذب ايدر وبالضروره عنصر
آب نصف جنوبى يه منجذب اولور ودائما عمارت ارض انتقال اوج شمس ايله
فرض اولنوب بروج جنوبيه يه حلول ايتدكده عمارت دخى اول طرفه واقع اولور
امابو كلامه ايچون دليل صريح وبرهان صحيح يوقدر دخى شمالده واقع اولان بحار

حکم مزبورك خلافنی اظهار ایدر شارح تذکره مولانا نظام حرکت اوج وحضیض
ایله انتقال بحره قائل اولیوب حضیض شدت حرارت اقتضا ایتدیکی تقدیرده
بروج شمالیه یه کلسه علی کل حال ربع مسکون مغمور اولمدن قالور وجنوبده
کاملا مکشوف اولان مواضع مسکون اولوردیمشدر لکن جمله یه سؤاللر وارد
اولور ونیجه اعتراضلر کوریلور جملهیی ذکر تطویله مؤدی اولمق خوفندن ترك
اولندی **بحث حادی عشر** جزئی وکلی طوفانلر ذکرنده در انبیا سوالف
کتابلرنده نعم الهیه تعدادی صددنده قره لردن دریایه واقع اولان سدلر
ایله دریالرك هجوم وطغیانی دفع اولنمق نعمتی ذکرنده در صحف ایوبیه نك
اتوز سکزنجی بابنده حق تعالی ایوب پیغمبره خطاب ایدوب دیرکه بز بو دریایی
سدلر ایله قپادق وحدود تعیین ایتدك واکا دیدککه بوندن اوته کچمیه سن
وبونده قبارمش طالغه لریکی قرار سن وبوزار سن ودخی یوز دردنجی زبورده
مسطوردرکه یارب سن دریایه حد قودوك اندن تعدی ایتمز وکچوب طغیانی
اورتمز لکن عصیان بنی آدم وعلل کون وفساد عالمدن کاه اولورکه دریا قرایه
باصیلوب بعض ولایتلری غرق ایدر نتکه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدی
اولا جنه بردوس نام مورخ تاریخنده مسطوردرکه طوفان نوحدن اول انوش
بن شیث عصرنده بر **طوفان** اولدیکه ارضك ثلثی اول طوفانده هلاکه واردی
ونیجه قدیم مصنفین بوندن غیری نیجه طوفانلر یازارلر اما **طوفان عام** که
حضرت نوح علیه السلام زماننده واقع اولمشدر کتب منزله دن توراتك یدنجی
بابنده وقرآن عظیمك نیجه محللرنده مذکور وقدماء مورخین اثرلرنده
مسطوردر وبو طوفانك عمومی قوم فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی قتنده
ثابتدر بعده بو طوفان خصوصنده مشکل سؤاللر کوریلورکه حله محتاجدر
اولا قوت طبیعت واسباب طبیعیه تأثیری ایله دریا بوقدر طوفان اتمك
ممکنمیدر ابن سینا وبعض منجمین بعض متقدمینه تبعیت ایله امکاننه
ذاهب اولدیلر انلردن اول سنه بومحنی یازوب دیدیکه عالمده بر طوفان عام
واقع اولور وامور طبیعیه مقتضاسیله قانون اوزره ظهور ایدر لکن بو خصوص
مشکوکدرکه مجرد دریا قوتی بوکا کفایت ایدرمی یاخود علی التوالی یغمورلر نزولی
وانهار جاریه نك طغیانی امداد ایلمك لازمیدر بعده کندی دیمشدر خصوص

مذکور قوت واحده دن صدوری ایلمك لازمدر کل اسباب متعدده اجتماعیله واموری
مذکوره نك امدادیله ظهور ایلسون **ثانیا** ذکر اولنان طوفان عام امور طبیعیه
تأثیریله ظهوری نسبی جائز میدر دکلمیدر بر طائفه اثبات وفریق آخر انکار ایتدی
وارسطو دخی بو تألیفك اولکی کتابنك اون دردنجی بابنده انکاره ذاهب اولمشدر ودیدیکه
مبداء اول عز وجل اسباب طبیعیه یه اولقدر رخصت ویرمزکه اقتضاسی وقتنده
عالمك نظامنی بوزوب مساکن انسانی تخریب ایلیه اول اجلدن نظام عالمك
دوامنه ارادت علیه سی تعلق ایدوب عناصری اضداد برله تعدیل ایتدی
پس هر عنصر حرارت ورطوبت وبرودت ویبوست کیفیتلری ایله کندویه ضد
اولان عنصرك هجوم وطغیانن یا دفع ایدر ویا ضعیف قیلدر مثلا آتش حرارتله
صویی وصو برودتله آتشی کندیدن منع ایدر واندن ماعدا عالم افلاکك تأثیری
شدتنی تعدیل ایچون اجسام عنصریه یه خواص طبیعیه ویردیکه انلر ایله لابس
سلاح کبی قوی اولوب تأثیر افلاکی برز دفع ایلیه اکثریا انلره تابع ایسه ده فی الجمله
مخالفت بولونسه وافلاکده دخی کواکبه ضد ایلدیکه تاکه بر کوکبك شدت
تأثیرینی ضدی یا بالکلیه منع ایلیه یاخود اعتداله کتوره بو قاعده لره کوره طوفان
عامه مجرد قوت طبیعتدن صادر اولمیوب واجب قدیمك ارادتی وامری ایله
صادر اولور **ثالثا** کتاب خلیفه نك بو محلنده سمانك قپولری وسدلری آچلدی
وقره یه یغمورلر یاغدی کلامنك توجیهنده قدمادن مفسرین ظن ایدیلرکه فلك
ثوابت اوزره میاه حقیقی اوله وسماوات قپولری آچیلوب نازل اوله ومتأخرین
رأی صحیح اوزره بو محلی تفسیر ایدوب دیدیلرکه انده لفظا سما هوا معناسنه در کل
ما علاك فهو سماء وقپولری آچلمق بلوطلرك انفتاح وانقباضندن عبارتدر **رابعا**
طوفان عامه دن صکره بوقدر صولر نیجه اولدی زیرا مرتفع جبالدن نیجه مرتبه
یوقاری چقمش ایدی بونك جوابنده دیرکه صولرك بعضیسی ترابك متخلل یرلرینه
ومجوف غارلره کیروب نیجه سی دخی خارق العاده ابخره یه دونوب هوایه متبدل
اولدی وبو دریالر اندن قالدی دیدکلری ثابت ومحقق دکلدر **بحث ثانی**
عشر دریالرك باقی اوصاف واخبارنده در **طعم ماء بحر** جمله دریالرك صویی
آجیدر لکن جرمانیانك سواحل شمالیه سنده اوقیانوس طاتلی ایچلك مرتبه سنده در
اطلس بولنمغی ایدر بونك سببی بودرکه سارماسیا طاغلرندن وافر طاتلو صولر کلوب

بو کره اقاره واول بحارده شمس بعیدا ولمغله تأثیری ضعیفدر صونك اجزا لطیفه سن
جذب ایلمز بوکاده شمس صوینك اجزاء لطیفه سنی جذب ایدر دینلر رأیی وزره دن
لکن سمت شماله اما لقیوم وقرونیوم دکزلرینك صویی آجی اولدوغی بو علتی منع ایدر
پس سبب انجق سارماسیا جبالندن اقان انهار واریش قارصولریدر خاصه بحر
شیرین و بو دخی ثابتدرکه بحر مذکورده سفینه لر کتوردیکی یوك سائر دریالرده تحملندن
اقل اولور زیرا آجی صوینك جوهری کثیف اولدوغندن قویدر صفابن انده زیاده یوك
کتوریر انا طتلو صوده اولقدر یوك کتورمز باطار ودخی طتلو دریاده سباحت اتمك
آسانیدر آجی صودن زیرا اجزاء لطیفه یی خرق ایله حرکت سهلدر اجزاء کثیفه یی خرقده
تعب واردر و بو دریاده سفر ایدنلره زیاده استفراغ وقئ عارض اولور سائر دریالردن
زیرا بونك امواجی سائر دکزلر امواجندن عظیمدر بعض زمانلرده قباروب آسمانه
چیقار وکاهی چکیلوب قعر زمینه اینر عمق بحار اسپانیا واطلس اوقیانوسك
عمقی تفتیش وامتحان حد امکاندن کچلك مرتبه سنده در اوچیوز دورتیوز قولاچ
بولیس یعنی اسقاندیل ایله دبنه ایرملك اولمان وجرمانیا دکزینك عمقی اکثر یرلرده
التمش ذراع انجق اولور غایت درین یری یوز ذراعدن زیاده دکلدر لکن نوروجیا
مملکتنك بعض سواحلنده دریا بر رتبه درین اولورکه دیبی معلوم اولمز مسافات
اوقیانوس هند غربی تاریخنده مسطوردرکه اسپانیادن یوقاتان ناحیه سی بش بیك
التیوز میلدر واسپانیادن سانلوقه لیمانندن سکز کونده یا اون کونده قناریا اداله رینه
واریلورکه بیك میلدر ویکرمی درجه عرضده در قناریادن اسپانیوله جزیره سنه اوچ
بیك سکز یوز میلدر تیز کیدلسه اوتوز کونده واریلور اندن یکی اسپانیا ایکی بیك دورتیوز
میلدر ویوقاتان ناحیه سی بیك دورتیوز میلدر واسپانیادن مغلیان بوغازی
اون التی میلدر یشل بوروت قناریادن ایکی بیك میلدر ویشل بورونده ن صانتاغوستین
بورنی ایکی بیك میلدر قناریادن صالوب ذکر اولنان ایکی بوروندن برینه دوغری
اسپانیوله دن یوقاتان سکز یوز میلدر باقی مسافات لازم کلدکده طول وعرض حسابنه
اوزره پرکال ایله محلارندن اخذ اولنه بحث ثالث عشر اوقیانوس سفرلری
ذکرنده در مقدمه صاحبی ایدر اوقیانوسده متقدمین نه زمانده سفر ایتمکه
شروع علی بن بیان آسان دکلدر اما ریفا ارضی قوم یونانیونه معلوم اولدیغی وطوس
اما الیسی اول سمتده سفر ایندکلری برنده ذکر اولنور بو عصره قریب زمانلرده کره

ارضك

ارضك جمله سی سفینه ایله برقاچ کره دور اولنمشدر سابقا اقسام اولیه ارضدن
قسم اماریقا یونان وروم قومنك قدماسنه معلوم دکل ایدی بعده بعض
مرتبه معلوم ایدندیلر بلینوس ایکنجی کتابنك التمش یدنجی بابنده کره ارضك دورینی
یازوب ایدرکه سبته بوغازنده واقع غارسدن باشلیوب اسپانیا وغالیا
کنارلرینی تفتیش ایدرك جمله غربی بولدیلر واوقیانوس شمالنك اکثری
اوغوسنوس قیصر زماننده کشف اولنوب دونماسی جرمانیا دکزنده سیمبریا بورننه
وارمش ایدی وطوکمش تاتار دکزی حدودینه واصل اولمش ایدی وکیرو بلینوس
اول محلده ایدر بیوك الکندر یعنی اسکندر یونانی فتوحاتی اوقیانوس جنوبی
وشرقی کنارلرینه واصل اولوب عرب دکزینه ایردی وانده جالیوس قیصر زماننده
غرق وهلاك اولان اسپانیول کمیلرینك آثاری وعادیمی بولوندی وبوندن معلوم
اولدیکه متقدمین اوقیانوس غربیدن محیط شرقی یه سفر اتمش اولدلر وطونین
قومی اشتهارده وقوتده ایکن هانون نام کمسنه سبته بوغازنده غارسدن قالقوب
افریقیا سواحلنی دولشوب عرب دکزی حدودینه واصل اولدی وبو سفرلك
احوالنی تحریر ایتدی واول عصرده هملقو نام کمسنه اوروپا دریالرینك کشفنه تعیین
اولنمش ایدی ومزبور بلینوس تحریر ایدرکه اودوکسوس نام بر شخص مصر پادشاهی
لاتروسدن قاچوب عرب دکزی بوغازندن غارسه کلدی وبوندن نیچه زمان
اول سلیوس نام مصنف اسپانیادن محیط شرقی ایله حبش سمتنه کیتمش آدملری
کوردم دیو نقل ایدر قورنلیوس نام مصنف شمال سمتندن سفر خصوصنده یازرکه
سوه ویا پادشاهی بر عصرده غالیا قونسولوسنه برقاچ نفر اسیر هندیلر هبه
ایلدی وبونلر هنددن تجارت ایچون دریایه کیروب فورتنه انلری جرمانیا
دکزینه کتورمشدی لکن بو عصرده هوللاندیا وانکلیا قومی بو سمتلردن نیچه
کره یول ارادیلر نتیجه پذیر اولمدی مقدمه سیاقی بو محله کلنجه در بوندن
صکره بورتقالك هند شرقی سفرینی نقل ایدهلوم سفر هند شرقی اسلامیاندن
نصیر وغیری اوقیانوس غربینك اوقیانوس شرقی یه اتصالنده تردد ایدوب
بعضلری جانب شمالدن اتصالی حالی شتبه لکن سمت جنوبیدن متقید ایدیلر
مسعودی بطلیوس وغیریدن اول طرفلك اتصالنی نقل ایتدکی یری رئیس بحریه
اولنده ایدر بورتقال قرالی مقدما اقطار ارضه علم حاصل ایدیجی بحریلری کتوردی

وهندا حوالیسنی سؤال ایتدی هر بری کوردکلری یردن خبر ویردیلر وانلره کیلر
ویروب بر سمته کوندردی بعضیسی قوه‌لی ولایتنه واروب کیرو کلیجه قرال
انتقال ایتدی صکره کلنلر مقیدًا اولیوب امر مزبور مبهم قالمش ایدی فرق بیل
مرورندن صکره اول سمته کیدن رئیسلرك بری ملك پورتقاله کلوب کندی
سرکذشتنی سویلدی وطریق هنددن خبر ویروب حالا کیتمك بابنده استمدا
ایلدی قرال دخی مرادی اوزره امداد ایدوب اول جانبه کوندردی رئیس
مرقوم بر موافق روزکار برله صالوب خط استوایی کچدی وامید بورنی معناسنه
قاو بونا اسپرانسایه واروب واصل اولدی مزبور بورونی سابقا میل عمیل ارایوب
طقوز بیلده بولمشلر ایدی کنارجه هر سنه بیك میل یر کیدوب بر علامت
نصب ایدرلر وکناردن ایرلمزلر ایدی بورون اوزرینه بر عمود ایله صلیب قیوب
بو دفعه اول علامتی واروب بولدیلر محل مزبورك دریایه آقار صولری چوق
وقره سنده منبع نیله وارنجه شنلك یوق ارسلان یاتاغی خالی یرلر وکنارلرده
جابجا زنکیلر اولورلکنه مانی قونغور دیرلر دیو یازمشدر لکن اطلسده اول
یرلرك معمور اولدیغی مسطوردر وخصوص مزبوری تحقیق کیجی وظیفه‌سی اولمغله
بیری رئیس معذوردر اندن کچوب جزیرهٔ قمر اوکنه واروب یوللری تجربه وتحقیق
ایتدکدن صکره کیرو پورتقاله کلدیلر بوندن اقدم یدی پاره سفینه کیدوب
هنده یول بولمیوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلمش ایدی صکره بو بابده
دقت واهتمام ایله یوللری ضبط وتعیین ایتدیلر وغربدن کیدوب شرقدن کلدیلر
ملاقایه ومقدسویه وایتالیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قیلدیلر
اول بهارده اسپانیادن چیقوب یدیوز میل باطی ولودوسه کیدوب ماوره
نام جزیره‌یه واردیلر واندن صولانوب بیك ایکیوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب
یشل بورون بجلدیکی محلدن دورتیوز میل باطی‌یه سکز جزیره واردر اکه واروب
صولانورلر وایکیوز میل دخی لودوسه کیدوب بطاقلق معناسنه نره برازل
نام کنارلره وارلر اندن انکینه صالوب کاه لودوسه کاه قبله‌یه یوریوب
خط استوادن جنوبه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته روزکار
وفورتنه قوی بدر کیدلمز بعده دونوب ایکی بیك میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
یقاسی صوله طالدکده ارتفاع آلوب شماله دونرلر اللی بیك میل دخی کیدوب

هنده

هنده واررلر خط استوا التندن کچه بجه دریا خوفندن امین یوقدر ومقدم
اوغرایوب باب مندبا وکندن کچرلر بو مرتبه دولاشغه سبب اولور زیرا
مقدما باد غربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه قره‌لر کنارینه دوشوب
حرارتدن روزکار منقطع اولمغله اننده قالوب چوق زحمت چکدیلر وشدت
حردن اکثر سفینه خلقی قرلدی زیرا یوز کون اصلا روزکار اسمیوب کیجه
کردباد چوق اولوب یلکنلری پاره‌لردی وکاه باد شرقی قارشولیوب جانب
غربه دوندوردی اول اجلدن انکین یولنی بولوب سلامتله کیدر اولدیلر
ودونشده شرقیله کلوب متصل حبش کنارنده یوررلر بو سؤال اوزره پور
تقالدن هنده راست یول ایله اون دورت بیك میلدر وکامی طرف
جنوبه کیدوب ارض ذهب کنارلرینه دوشرلر حتی بر پورتقال کیمیسی مخالف
روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده بر کناره واردی
وکوردوکی عجایباتی نقل ایلدی نتکه محلنده بیان اولنور بیری کلامنك
مآلی تمام اولدی **تذییل** هند غربی مورخی ابتدا اوائل قرن عاشردن بری
پورتقال کیلری غربدن محیط شرقی‌یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند وهنده
واردیلر حسن اتفاق ولطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی آلوب
مستولی اولدیلر اکر بر زمان دخی بونلره ارخاء عنان اولورسه بحر قلزمه
یول بولوب سواحل حجاز ویمنی الورلر **فقیر** ایدر پورتقال وفلنك کیلری یمنه
زماننده بحر قلزمه داخل وسواحل یمن وحجازه واصل اولوب اول عمارده کزرلر وفرصت
بولدقده تجار کیلرینی آلوب اول یوللری کسرلر لکن بندر جده‌ده قلعه بنا اولنوب
محافظین تونغله طشره چیقوب فساده اقدام ایده مزلر وکیلری قیوب بر ایکی
میل قره جانبنه کیده مزلر اما دریاده فساد وخسارتلری مقرردر وقره‌ده اولان اعدادن
انلرك ضرری اکثردر بیك اتوز التی تاریخنده فلاندرا پورتونلری هنددن کلن
تجار کیلرینی آلوب التی کره یوز بیك غروش ضرر ایتدکلرینی والی یمن حیدر پاشا
عرض واهالی یمن محضر ایتدیلر صکره کیرو یدی پورتوبا هنددن یمن سمتنه کلن
بازرکانلرك اون دورت پاره کیلرینی باصوب الدیلر مالکرین غارت واصحابنی
اسیر ایتدکدن صکره مخا اسکله سنه کلوب انکلیز کیلری ایله لنکر انداز اولدیلر
وبنجه بونلرك امثالی هر سال وقوعه کلمدن خالی دکلدر لکن دفعنه مجال یوقدر وینه

مورخ مزبور ایدر امر غریبدر که بربلوك طائفه بر نکبت بو کونه قوی همت اولوب عربدن
شرقه کیدنلر و شدائد روزکار و بلیات بحاره تحمل ایدنلر دیار دوماندن نسبت نصف
طریقده واقع ایکن اول دیارك فتحنه قصد اولنمیه و نواحی مرقومه نك تسخیرینه سلاطین
عثمانیه دن طالب بولنمیه مع ذلك اول جانبه سیر و کذا منافع بیشماره مشتمل اولوب
اسباب رغبت حد و عددن بیرون ایدی اکر دیار مصریه ده سویسده دونما ترتیب
اولنوب عسکر کوندرلسه برامیر صاحب تدبیر آن مدتده اول بلادی ضبط و تسخیر
ایدردی و کفاری اول اقطاردن مطرود اولوردی **فقیر** ایدر مقدما ملوك کجراتدن
بهادر شاه مرحوم سلطان سلیمان خانه شکایتنامه کوندروب استمداد اتمکین
سویسده دونما ترتیب اولنوب مصر بکلربکیسی سلیمان پاشا طقوز یوز قرق حدودنده
اول سمته کوندرلمش ایدی اتوزدن زیاده قادرغه ایله واروب بیهوده تعبددن غیری
سفری نتیجه پذیر اولمیوب کیرو کلدی و طقوز یوز التمش طقوزده بحریه صاحبی پیری رئیس
قپودان نصب اولنوب یکرمی بش قطعه قدرغه ایله اول سمتلره تکرار کوندرلمش ایدی
هرمز بوغازنده بنش قدر کافر کمیسنه مصادف اولوب جنك ایدی و غالب کلوب
کفاری حصارلرینه قاچردی برمدت محاصره دن صکره بصره یه واروب والیسی
اولان قباد پاشادن استمداد ایدی دونما قومنك تعدیسی پاشا ایله برودته سبب
اولدی سوء قصدی مقرر اولدقده رئیس مزبور اوچ قدرغه ایله سویسه فرار ایلدی
کفاردن مال آلوب خیانت و بصره یی غارت اتمش ایدی دیو قباد پاشا عرض
اتمکله قتلنه حکم وارد اولوب دیوان مصرده بوینی اورلدی طقوز یوز
التمش بر تاریخنده مرحوم سلطان سلیمان نخجوان سفرینه کیدرکن بصره ده قالان
قدرغه لری سویسه ایصال ایچون سیدی علی زاده یی قپودان نصب ایدوب
قره دن کوندرمش ایدی مزبور دخی واروب اول کمیلری قالدروب کیدرکن
هرمز بوغازنده کفار کمیلرینه راست کلوب محکم جنك ایدی و ایریلوب یولنه
کلندی ناکاه بر مخالف روزکار چیقوب سفاینی پراکنده ایلدی اوچ پاره سن
کفار آلوب التیسیله بندر صورت لیمانته دوشدی کفار لیمان اغزینی آلوب
دوره یا محاصره ایدی بالآخره بحردن کیتمکه مجال اولمیوب قپودان مرقوم
کمیلری بوزدی طوپلری قلعه یه قیوب کندی قره دن کلدی کندی و اول سفرده
کوردیکی شدائد و محنی یازوب بر کتاب ایدی و باشنه سیدی علی زاده حالتلری

کلك

کلك ضرب مثلی اندن قالدی پس مورخ مرقومك ترغیب ایتدیکی امور بو دولت
علیه نك توفیق و قتنده تجربه اولنوب کورولدی تکرار تجربه ندامته مؤدی
اولمق مقرردر عصریمزده ظهور ایدن کرید سفرلری بو ماده ده شاهد بر کتاب مزبور
بین الناس مرغوب و مشهور اولمغله جابجا انده مذکور اولان اموره جوابله تعرض
اولنمق لا بأس و بو بابده لسان قلم معذوردر ذکر اولنان سفرلردن غیری هند
غربی یه قولونك سفری و دنیایی دور ایدن مغلیانك سفری و قطب شمالی
التنه کیدنلرك سفری صحیفه لری ذیلنده ایراد اولنور بو مقامده بو مقدار برله
اکتفا اولندی **بحث رابع عشر مواسم بحار و محذورات** بیاننده در کرچه بو ابحاثك
جغرافیایه مساسی قلیل و خوروغرافیا یعنی فن دریا مباحثندن اولمغین بو فن
باده دخیلدر لکن بو فصل بتمامه دریایه مخصوص اولمغین تتمیم فوائد ایچون دریا
احوالنك اکثری اجمال اوزره نقل اختیار اولندی **اولا** محیط شرقیده کزن اهل
هندك اصطلاحنده بهار دیو مده مد و مصرده اردب دیدکلریدر هندده بهار
کمیلری کلدی دیمك یوکلی کمیلر دیمکدر ادویه حاره معناسنه دکلدر پس دریاده
سفر ایدن کندیکی یولی و طریقلر مواسمن و کمیلرك بهارن و هر کمینك یوکنه کوره
یوریه سن و آلات و اسبابی علمن و مد و جزر احوالن و اوقاتن بیله
مثلا هر آیك اولندن نصفنه دك جزر یوما فیوما زیاده اولمده در
نصفندن آخرینه دکین مد زیاده اولور حتی هندده کجرات توابعندن شط
سرت و بروج و کنبایه ده اولان موسم کمیلرینه آیك آخری اولمینجه بوغازدن
چیقوب سفر آغلت الویرمز و بونده مد بر مرتبه اولور که محکم روزکاره مقابل
سفینه تیمور اوزرنده ایکن سورر کتورر و بحرده **مسافه** ایکی نوعدر بریسی
حسابی و بری مجرب یعنی تجربه مشی برله معلوم اولور ثانی وقوع بولا اختلال
مقرردر نیجه اموردن مثلا قوت و ضعف ریح و تفاوت سیر سفاین یاخود
یوکلك ثقل و خفتندن و یا کمینك سرعت و بطی حرکتندن یا مد و جزردن یا
دریا غایت شور اولمدن زیرا شوره دریاده کمی بطی الحرکه در مثلا قره دکزده کمینك
سیری آق دکزدن زیاده اولور زیرا آق دکز قره دکزدن نیجه مرتبه شوره در
و بحر هند ماوقیانوس غربیده آق دکزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقیقی
و علتی بیان اولندی بو سببدن تجربه ضعیف و حساب قویدر و اصول ریاح

دخی معلوم اولنه ریح ایسه هوای متحرکدر زیرا مروحه ایله هوایی تحریکدن ریح
حادث اولور هر بار تموج و حرکت شدید اولدقجه ریح قوی اولور و بونک تولدی
اسبابنک بری بودر زیرا کنارلردن اسن روزکارلر جمیعا کیجه‌دن ابتدا ایدر
و دریادن اولان اکثر کوندزن اسر کیجه ساکن اولور زیرا کنارلر کیجه بارد و دریا
حاردر نهارده امر بر عکس اولور اول اجلدن که انعکاس شعاع ایله تراب کوندز
حار اولور خصوصا فی مصال یرلرک کیجه برودتی ارض جبلیه‌دن قویدر و دخی
یغمورلو یرلرک برودتی یغمورسز یردن زیاده اولور و تولد ریاح دخی اکثر کوره‌دن
و هواده سحاب اولسه اکثرا انده ریح موجوددر خصوصا که حرکتا ورزه اوله
اصول ریاح عرب قتنده دوردر شمال و جنوب دبور و قبول بونلرک ما بیننه
نکبا دیرلر اما هند بحرینه سفر ایدنلر بونلری کواکب اسمیله تسمیه ایدرلر نتکه
سابقا ذکر اولندی و اول ریاح ایچون بحر مسلوکده حدود تعیین اولنمشدر
اول و وسط و نهایت که انلره مواسم دیرلر که سفر اولنه‌جق اوقات معناسنه
جمهور اول اوقاتک ابتدا و انتهاسنی نوروز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی
لکن انک کبیسه‌سی اولمغله صکره نوروز جلالی حسابیله عمل ایدر اولدیلر و ص
عدد که قی اولسه مثلا قی اون نوروز دینلسه بردن اونه وارنجه در ابتداسی
انک ایچنده دیمکدر اما مجرد اون بش نوروزده دینلسه انجق اولکونلر مراد
اولور و موسم دخی ایکی نوعدر زیرا آق دکزده واسع یرلرده سکز روزکار اسر
اون التی دخی استعمال اولنور اما بحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسر
النجآی شرقی النجآی غربی‌یه بحریلر ریح کوس و شرقی‌یه ریح ازیب و صبا دخی دیرلر
نوع اول ایکی قسمدر نوع اولک قسم اول که انکا راس الریح و موسم زیتونی دیرلر
بونلردر اولا کجرات و کنک و منیبارده موسم عدن نوروزک اوچیوز التمشنده یعنی
کلدجک نوروزدن بش کون مقدم اولور اکر ریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن
منبع ریح ازیبدر حتی بعضا وقتنده نوروزک اتوز بشنده قریبا انجق ساکن اولور
نوروزک اون بشنده چقیلوب فرق بشی اولنجه شحره وارلسه کجرانه و کنکه سفر
اولنور اما منیباده اولمز زیرا انده مطر و خطر زیاده‌در موسم شحر اعادسی اون
بش نوروز و کنک بش نوروز و منیباره اوچیوز التمش نوروزدر موسم ظفاردن چیون
اوتوز نوروزدر و ظفار منبع ریح غربی اولمغین اول وقتده جمیع هند سفر

جائز

جائزدر و موسم سواحل کجرانه یکرمی بش نوروزده و شقاصه و شحره و عدنه
اتوز بش نوروزده‌در مواسم اسفار تحت الریح تحت الریحدن مراد هند
و چینک شرقیلری طرفیدر که ریح صبا اول جانبدن اسمکله انک تحتی
دیمکدر مثلا ملاقه و شحطره و تناصره و بنکاله و مرتبان و جمیع بنادر هند
و چینه موسم کجرات اوچیوز التمش نوروزدر و موسم اعادسی اون بش نوروزدر
و موسم کنک نوروزک بشی یاخود اولیدر فرق بشنه دک و موسم اعادسی یکرمی
بشی اون بشیدر و موسم منیبار نوروزک یکرمی بشیدر و موسم شحر نوروزک
اوچیوز قرقنجی کونیدر فرتک وارنجه اول روزکار ایله کیدرلر انده ریح غربی موجوددر
و موسم فرتک و ظفار ریحی دخی بو منوال اوزره‌در موسم سکت اوچیوز التمش نوروزده‌در
و موسم زیلع و عدن و بربرینک اعادسی نوروزک سکسان بشنده‌در صکره
خیر یوقدر و موسم عدن نوروزک اللی بش و التمش بشنده جائزدر بعده خیر
یوقدر قسم ثانی که آخر کوسدر اولا منیباره و کنکه و کجرانه و هرمزه موسم
سندر رجته و سواکن نوروزک یوز قرق بشنده اولور موسم زیلع و بربری نوروزک
یوز اللی بشنده‌در موسم عدن دخی اولیله‌در بش کون قدر صکره دخی اولور موسم
شحر نوروزک یوز التمش بشنده‌در موسم شقاص و ظفار یوز التمش التسنده‌در
و موسم فرتک و عدن نوروزک یوز اللی بشنده‌در موسم قلهات و مسکت یوز
التمش التی نوروزده اولور و نوروزک قرق بشندن اللی بشنه دک جمیع بنادر
هنده سفر جائزدر مواسم اسفار تحت الریح اول وقتده برتغزیدن و بنادر
هنددن چینه و جزائره سفر اولنور اولا ملاقه و شحطره و تناصره و مرتبانه و بنکاله
و سائر بنادر چینه موسم عدن و شحره و شقاص یوز قرق بش نوروزنده‌در
و موسم کنکه یوز یتمشنده‌در و موسم منیبار یوز سکسان بش نوروزده‌در و هرمزه
موسم سواحل یوز سکسان بش نوروزده‌در و ذیب جزیره‌لرینه موسم سواحل
یوز سکسان بش نوروزده و برتغزیه یوز طقسان نوروزده‌در مواسم نوع ثانی
که ریح شرقیدر اولا جمله جزائر و بنادر برتغزیه موسم کجرات نوروزک ایکیوز
بشندن بشنه یا اونه دک و مسکت و قلهات و هرمز یکرمی بش نوروزه دک جائز
بعده خیر یوقدر موسم هندک احسنی نوروزک اوچیوز اتوزندن اوچیوز قرقنه دک
اولور زیرا اول زمانده طوفان یوقدر موسم کنک نوروزک ایکیوز اون بشندن

كلمه جك نوروزك بشنه دكين صكره خير يوقدر اما هرمز اون بش نوروزه دك
جائزدر **موسم** هرمز نوروزك ايكيوز بشندن اوچيوز اتوزينه دكين كناردن
كيدبلوريسه اما دريادن اوچيوز اتوزدن اوچيوز اتوز بشه دك جائزدر
وسواحله **موسم** كجرات اول ريح ازيدنكه نوروزك ايكيوز بشيدر اوچيوز
يكرمي يه دك جائزدر صكره خير يوقدر **مواسم تحت الريح** عدنه وهرمزه وبرعرب
قرينه **موسم** بنكاله نوروزك ايكيوز سكسندن اوچيوز اونه وارنجه در اما
جزيره سيلانه اوچيوز اتوز اوچ نوروزه دكين **موسم** ملاقه ومرتبان بوذكر
اولنان يرلره نوروزك ايكيوز سكسندن اوچيوز اتوزينه دكين **موسم**
سمطره ايكيوز التمش نوروزدن اوچيوز يكرميسنه دكدر وبنكاله يه نوروزك
اوچيوز اتوزندن كلمه جك اون بشنه دكين صكره خير يوقدر **موسم** جزر
ذنب نوروزك ايكيوز قرقندن اوچيوز اللبسنه دكدر اما كجراتك كتكنه
التمشه وارر **موسم** دبول سند نوروزك ايكيوز قرقندن اوچيوز اتوزينه دكين
صكره خير يوقدر جزيرة القمره دخي اويله در **موسم** كينو سفاله يه نوروزك ايكيوز
قرقندن ايكيوز طقسانينه دكدر اما سفاله دن كلوايه نوروزك يكرمي بشندن
اللي بشنه دك كيد بلور **تنبيه** بو علم بحرك اصلي مجربات ومعقولاتدر اما طريق
ومواسم محض تجربه دن حاصل اولمشدر تصور احوال كواكب وقواعد حسابيه
صرف عقلي اولوب قياسات ومسافات ايكسندن مركبدر وهر مكانك
علمي اول برخلقدن معلوم ايدنمك آخردن اخذ كبي دكلدر اما آخركه اهل
تجربه اوله اول اولمليدر اكر صاحب مكانك معرفتي آناولورسه محققدر اخذ
متعين اولور **محذورات** وبو درياده سفر ايدنلر قتنده اون محذورنابندر
اني دخي ضبط ايدرلر مثلا ازمنه وامكنه مخصوصه ده مخصوص سموت
كورنمك كبي وبحر احمرده كيدركن نومده غفلت وقرب كناردن غفلت كبي
وجميع سفرده على الخصوص روزكار قوي اولدقده آلات سفينه يوقلمقدن
غفلت كبي وكيجه وبلوطلي ويغمورلو زمانده يلكني كوجك ايلمدن ولطف ايله
طوتمقدن غفلت كبي ودائره نجم الزوجدن غفلت كبي **دائره نجم البروج**
هند بلرنكا كوكب چوقي ومنجمان شرق شكر يلدزي ديرلر بركوكب موهوم ومنجليدر
ايام شهور تركك كه شمس ايله قمرك اجتماعي وقتندن عربيدن كاه بركون كاه ايكي

كون

كون مقدم اولور برنده اون برنده يكرمي برنده جانب مشرقده اوچ ايكسنده شرق
وجنوب ميانسنده اوچ اوچنده جنوبده اوچ دورتنده لودوسده اوچ بشنده
مغربده اوچ التيده قره يلده اوچ يديده شمالده اوچ سكزده يويرازده اوچ
طقوزده تحت الافق اوچ اونده فوق الافق اولور اول كون بحريلر اول لذكي
جانبه سفر اتمزلر ما بينلرنده غايت مشهور ومعتبردر رجال الغيب دائره سي
كبي اندن غيري ايام سنه نحسلرنده وقمر عقربده ايكن وطريقه محترقه ده
ايكن يعني قمر ميزانك اون طقوزنده عقربك دوردينه وارنجه سفر بحردن
بعضلر بحردن دخي منع ايدرلر اما سفر بحر مبارك دكلدر بو منجمان عرب تقاويمنده
مسطوردر وساعات ايامي دخي كوزه دوب ساعت شمس وزحل ومريخده
سفر اتمزلر ساعت مشتري وزهره وعطارد وقمرده سفر ايدرلر بعده محيط
شرقيده **طوفانات** مجربه بشدر **طوفان** راماني هندده يوز يتمش بش نوروزده
اولوركه اول اول مطر قيلدر **طوفان** اخيم ارض احقافده نواحي مدركه دن
نجره دك وكاه عدنه دك كلور ايكيوز اون بش نوروزدن ابتدا ايدر مقدم
ومؤخر دخي اولور ومطلع عقربدن كلور **طوفان** اربعين بحر هرمزده ايكيوز
سكسان نوروزده اولور **طوفان** نبانكه ريح شتادر بنكاله معروفدر وبلدز يرله
قره يل اورته سندن كلور كه مغيب نباتدر مصيره دن عدن قرينه دك يعني
جميع بر عربه دك اولور ابتداسي نوروزك ايكيوز سكسنندر اوچيوزنده
تمام اولور **طوفان** تسعيني ارض هندده ودرياده ابتداسي نوروزك اوچيوز
اونده وبكرميسنده در وكناردن كلور بو طوفان ارض احقافده دخي اولور
ونوروزك اللي بشنده تحت الريحده يعني چينده دخي اولور بو جمله دن اقويدر
تتمه بحريلر ميانسنده مشهوردر كه فجر ثانيده طلوع ايدن كواكبدن هر يلدزكه
عظيم اوله طلوعي زمانده اول ارضده واقع اولان روزكار قوي اولور وروم
بحريلري قتنده مشهور فورتنه لرك ازليكه غرانجاي باشنه مصادف اوله
اول شدت وزده اولور واكثر فورتنه لرك شدتي تجربه ايله ثابتدر كه يكرمي
دورت ساعتدن زياده اولميوب كاه ساكن وكاه متبدل اولور ودخي تجربه
اولنمشدر كه قمر ريح برجنده اولسه اول عظيم فورتنه ايدر ما لي برجه وارديقده
يغمور يغار تراني برجده هوا معتدل وساكن اولور ناريده لطيف هوا ايدر

وکون طوغیسی و پویراز و شمال و قره یل ایله اولان فورتنه لرك اولندی و باطی
ولودوس و جنوب ایله اولنلرك صوکندن احتراز ایدرلر زیرا شدتی اوزره در
و بریلدز طلوعندن دریایه سفر ایتیوب غروبنه توقف ایدرلر و روزکاردون
اتسه لودوسدن قبله یه ترتیب اوزره کیدر و پویرازدن شماله و قره یله دوکر
ایدر قیش کیجه لرینك آچقلغنه اعتماد و یاز کوننك بولوطندن خوف ایتمزلر
و بوز ونتسه یعنی ملتم وقتنده غروبدن افق غربی حمره اوزره اولسه ایرتسی
روزکار قوی اولور و کوز فرز روزکارلری ملتم وقتنده نصف نهاردن صکره
انبات ایدر یعنی ایچری آلور و بعض زمانده بولوط روزکارك خلافنه
حرکت ایدر و شدتندن کیروکیدر و روزکاره خلل کلمز اول اجلدن بولوط
یلکنه کیرمز دیرلر محیط و تجربه نك مثالی بو مقامده تماما اولدی دخی زیاده
تفصیل مراد ایدن اصلنه مراجعت ایلیه **بحث خامس عشر** دریانك
مدحنده اولان آخر مباحثدر صاحب اطلس ایدر منافع بحر بیشمار در خصوصا
بو عنصرك طبیعتی باقی عناصر طبایعندن صنعتده زیاده مهارت ماجیدر
زیرا ارض و هواده اولان حیوانات امثالن جمله تولید و تربیه ایتدکدنصکره
انده بنجه حیوانات عجیبه و غریبه اصنافی دخی تکون ایدرکه باقی عنصرلرده
اول انواعك امثالی تکون ایتمز انواع مفردات حیوانات بریه دن غیری هیأت
ترکیبیه یه دخی تقلید ایدوب انلو تخصصه سوار بحری ایله وصنف بشره بنات
بحر و راصب بحر ایله تنظیر اتمشدر و بو مجموع اختلاف اشخاص و اصناف سمك
انواعندن کوسترمشدر و نباتاته دخی تمثیل قصد ایدوب مرجان کبی جوهری
انبات و عنبر و لولو و سائر جواهر تربیه سی ایله مهارتن اثبات ایدر بو جمله
کمال قدرت صانع حکیمه دلیل و اسباب عادیه اعتبارنه سبیلدر دریالر
خصوصنده کلام انجامه ایردی من بعد موضوع فن اولان مباحث ارضیه
شروع اولنه **فصل ۲ در اقسام اجمالیهٔ ارض** اطلسده ایدر قدما کرهٔ ارضی
کاه ایکی قسم و کاه اوچ قسمه تقسیم ایدوب یکی دنیا ظهورندن اول بو اوچ
قسم اعتباری اشتهارده ایدی یکی دنیا ظهورندن صکره متأخرین اول اقلیمی
قسم رابع قیلدیلر مرقاتور کرهٔ ارضی اولا اوچ قسمه تقسیم ایتدی بری ربع مسکون
بری امار یقا یعنی هند غربی بری ماجلانیقا یعنی ارض جنوبیه اما بز کرهٔ ارضی

بش قسم قیلدق اول اوروپا ثانی آسیا ثالث افریقیا رابع امار یقا خامس ماجلانیقا
اما بو کتابده ذکر اولنان بش قسمه پولوس ارتیقوس دیدکاری قطب شمالی تحتنده
عرض تسعینه ارضی دخی الحاق ایدوب شش قسم قیلدق و بونلری بر فصلده
بیان ایدرز **بعده** صاحب مقدمه ایدر کرهٔ ارضك مجموعنی اوقیانوس
تقسیم ایتدیکی اوچ قسمه منقسم اولور روانلر مرقاتورك ذکر ایتدیکی اقسامدر اولا
ربع مسکون که بزم مسکنمز و اکثری قدیمدن معلوممزدر اوقیانوسك نه مقوله
اقسامیله محدود اولدیغی فصل بحرده بیان اولنمش ایدی اعاده یه حاجت
یوقدر و بو قسم دخی هر عصرده اوچ قسمه تقسیم اولنه کلمشدر اوروپا
و آسیا و افریقیا قسملریدر و بو تقسیم نوح اولادی زمانندن بری معتبردر
ظن اولنورکه و دیرلرکه سام آسیاده حام افریقیاده یافث اوروپاده ساکن
ایدی نهایت بو اقسام ثلثه حدودی مرور دهور ایله ظهور ایدن طوائفه
نسبت تبدیل و تغییر اولنوب جغرافیا اصحابی کندیلرك مرادی اوزره
حدود مختلفه برله تحدید و تقسیم ایتدیلر دنیانك اورته عصرلرنده
کلن مصنفلرك بعضی ربع مسکونی ایکی قسم قیلوب آسیا و اوروپایه حصر
ایتدیلر افریقیایی اوروپادن طوتدیلر و ظن ایتدیلرکه اوقیانوس سبته بوغازندن
جبالی یاروب شامه طوغری هجوم اتمکله افریقیا اوروپادن ایریله و بعضلر
افریقیایی آسیادن عد ایتدیلر و آخر مصنفلر دورت قسم ایدوب اوروپا آسیا
ازتبوس افریقیایه منقسم قیلدیلر بو تقسیملر حدودیله قدیم مصنفلرك کتابلرنده
تفصیل اوزره تحریر اولنمشدر بونده دخی هر برینك حدودی واقع اولان اختلاف
ایله اجمالا بیان اولنور انشاء الله الرحمن **فصل ٤ در قسم اوروپا** اولا بو قسمك
اسمنی بعده حدودنی بعده اقسامنی بیان ایدلوم **وجه تسمیه** قسم مزبور
اوروپا اسمیله تسمیه وجهنده اختلاف اولندی هرودوس نام مورخ قدیم وجه
تسمیه معلوم دکلدر دیدی بعضلر زیدورس نام مورخدن نقل ایدیکه زمان
سابقده سواحل شام و مغربه مالك اولوب صور شهرینی دار ملك ایدن اجنور
نام پادشاهك اوروپا نام بر جمیله دختری وار ایدی زعملرنجه جوبتر نام
معبودی انها تعشق ایدوب اوکوز صورتنه کیردی و دختر مزبوره یی صیدادن
قبرسه یاخود کریده کچوردیکه بو قسم اول قز اسمیله تسمیه اولندی و آخر روایتده

رسم اقاليم اوروپا

برشخص اولقزى سرقه ايدوب اوكوز هيئتنده برسفينه يه قويوب كتوردى
ياخود اوكوز تصويرى اولكمينك قيچنده مصور اوله ياخود تاوروس يعنى
اوكوز نام كميدى برشخص صورده مستولى اولوب خلقيله اول قزى اسير ايدوب
اوروپايه كتوردوكى باعث تسميه اوله ياخود برزمان سنجاغنده اوكوز صورتى
نقش اولنمش اوروپا نام برعسكر كلوب بواقليمه مستولى اولمغين انلردن
تسميه اولنه ياخود بواقليمك لطافت وطراوتنى دختر قوملت جمالنه
تشبيه ايدوب اوروپا ديه لر ياخود اوروپا بوديارلره مالك اولان برعظيم
الشان پادشاه اسمى اولوب اقليم انك اسميله شهرت بوله زيرا اوروپ نام
كمسنه بويرلره حكم ايتدوكى تواريخ قديمه ده مسطوردر ولفظ مزبور يونانيدن
ديتلرى بكان نام مورخ رد ايدوب يونانده اول بويرلرده ساكن اولان سيمين
نام قوم لقبيله تسميه اولندى ولغتلرنده اوايو وروپ كثرت ناس معناسنه
اولوب معناى تركيب خلقى چوق ايويرا ولور ديدى بوعصرده انكاروم وفرنكستان
ديرلر حدود اوروپا بطليموس وقدماء مورخين بواقليمى دردنجى اقليمدن اون
برنجى مداردن يدنجى اقليم اخرنده يكرمى يدنجى مداره وارنجه اوتوز التى عرضدن
اللى درت عرضه دك واون يدى طولدن التمش درده منتهى اولنجه تحديد
ايتدى لكن صكره يتمش ايكى عرضه وارنجه معمور بر كشف اولنمغله عرض مزبوره
اول طرفده حد اولمق لازم كلدى وطول اكر اسيانك تساوسنا بوننك ترصدينه
وارنجه اعتبار اولنورسه اون يدى درجه طولدن يتمش بر درجه طوله منتهى
اولور اما جهات اربعه ده حدودى تفصيل اوزره بيان اولنقده ديركه حد جنوبيسى
سبته بوغازندن سجليا اطه سنك دورى سيانام جنوبى بورنكه ومورة اطه سنك
مانيا بورنيدر حد شماليسى يتمش بر بچوق درجه ده اخر عمارت اولان ابديوس
بورنيدر حد غربيسى بحر اوقيانوس ايله محدود اولوب شمال جانبنى دخى مزبور
بحر احاطه ايدر حد شرقيسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن
صويى ديدكلرى تانايس ارماغنك منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروضدر
لكن بعضلر بوحد مفروضه متعين دكلدر ديديلر افلاطون وارسطو وبونلرك
اتباعى نهر انل ديدكلرى فاس ارماغنى برله قره دكز وشروان دكزى راسنده اولان
يرلرى حد فاصل طوتديلر وزاهام اورتليوس آق دكز وقره دكز وازاق دكزى وتن

صوبی منبعندن شماله چکلن خطی تعیین ایتدی صاحب اطلس ایدر بطلیوس
تعیین ایتدیکی منبعندن شماله چقان خطی بز معتبر طوتوب دیرزکه آق دکزدن تامان
بوغازندن وقره دکزدن استانبول بوغازندن وآق دکز بوغازندن واطه لر آراسندن
افریقیایه منتهی اولان مواضع حد فاصلدر اما مقدمه صاحبی ایدر تن ارماغی
حد دردینار بونک باشی اوقیانوس شمالی قربنده ریفه طاغلرندن تعیین ایتدیلر
بونده خطا واردر وایکی دکز بیننده اولان قره‌یی حد طوتنلر زعم ایتدیکه قاسپیوم
دکزی یعنی بحر شروان اوقیانوس شمالی‌یه متصل اوله بو غیر واقعدر بهر حال طرف
شمالده اوبیوس ارماغی اغزینه دک ممتد اولان سواحل اوروپانک برقسمی اولان
سارماسیایه منسوب ایکن حددن خارج قالور پس افادی جامع بر حد حقیقی
تعیین ایدوب دیمک کرکدرکه آق دکز وقره دکز وازاق دکزی بوغازندن تن
ارماغنه برخط چکله وصوبک اقندیسنه یوقاری ایکی نهرک بری برینه
قریب اولدیغی یرده اوبیوس ارماغی وزرندن اوقیانوسه وارنجه چکلن خط
حد فاصل اولور **مسافه** اوروپانک شرقدن غربه امتدادی اسپانیانک دبن
بورنندن اوبیوس ارماغی اغزینه دک جرمانیا میلیله تقریبا طقوز یوز میلدر
واعرض مواضعی موره ده ماتاپا بورنندن نورت کنت دیمکله معروف اسقندیاب
بورننه وارنجه میل مزبور ایله بشیوز الی میلدر **تقسیم** بو اقلیم سلفده ولایات
مختلفه‌یه تقسیم اولنمش ایدیکه انلرک اسامیسی حالا مشهور اولوب بونلردر اسپانیا
غالیا • جرمانیا • وندلیسیا • رسیا • ایتالیا • نوریقوم • پانونیا • ایلیریقوم • غرسیا
ماقدونیا • ترسیا • مزیا • داسیا • سارماسیا • اوقیانوسک بیوک اطه‌لرندن برتانیاکه
انکلیا • وهیبرنیا تولهکه اسلاندیادر • فرسلاندیا • ایچ دکزدا اطه‌لردن ایکی بالیارکه
میورقا ومینورقادر • سیجلیا • ساردینیا • قورسقا • مالتا • کرتا • اوبیدیا یعنی اغریبوز
وآخر خرده جزیره‌لر حالا وافر سلطنت وحکومته تقسیم اولنوب انلرک معتبرلری
بونلردر اسپانیا • غالیا یعنی فرانسا • انکلیا • انکلیسدن سقوسیا • انکلیسده بن
سلطنتدن هیبرنیا • نوروجیا • سودیا • داینا • وجرمانیا که حالا روما سلطنتیدر
پولونیا یعنی له • بوهمیا یعنی چه • هونغاریا یعنی مجار • اسقلادونیا یعنی ارنود • قورواسیا
یعنی خروات • والماسیا یعنی بوسنه • سرویا یعنی سرف • بلغاریا یعنی روم ایلی
ترانسلونیا یعنی اردل • کوچک تاتاریا یعنی قریم • یاخود بره قوپ • ونابولی • وسیجلیا

وبونلر

وبونلر بر باشی دوقالق واردر ونستوریا اوچ بیوک دوقالق مسقوویا • ولیتوانیا
وتوسیا بو ذکر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه‌ده مذکور وارباب فن بیننده
مشهور اولاندر اما رومانیادن هونغاریایه وارنجه فتوحات اسلامیه‌نک عسکره
اعتبار اولنان مملکتلر وحکومتلر محلی محلنده ذکر وبیان اولنور انشاء الله تعالی
تشبیه استرابو نام مورخ اوروپا شکلنی بر عورته تشبیه قیلوب دیدیکه
باشی اسپانیا بوینی فرانسا کوده‌سی جرمانیا صاغ الی ایتالیا صول الی دانیا وسوریا
وقویروغی رومانیادر بعض اسلامیان کتابلرنده ربع مسکونی بر طیره تشبیه
اولنوب مقدمین قویروغی اسپانیادر دیدیلر وعسکره کثرت عمارتنه نظر
ایدوب طیری طاوسدر دیمکله توجیه ایتدیلر لکن ربع مسکونی طیره تشبیه
غایت بعید وغیر وجیه بر بعضی تشبیهدر **توصیف ومدح** اطلس صاحبی ایدر
اوروپا دیارینک هواسی خوب ولطیف اولمغین اکثر خلقی زیرک وتندرست
اولور کرچه بو قسم سائر اقسامک اصغریدر لکن کثرت عمارت وآب وهواسنده
اعتدال ولطافت ومحصولنده وفرت ومأکولنده لذت ومسکننده زینت
وبهجت وخلقنده حسن وصنعتلرنده مهارت جهتندن سائر اقسامک
احسنی واکبریدر دیو بلنوس تحقیق ایتمشدر فی الحقیقه باقی اقسام وسعتی
ایله بودکلو معمور وآبادان دکلدر کرچه بونده دخی التشرع ضدی اوته شدت
برددن خرابه یرلری واردر لکن اکثر یری معمور ومحل حراثت وزراعتدر و
وسلفده خرابه ظن اولنان مواضعده دخی یر یر شهرلر وقلعه‌لر اولوب بالکلیه
خالی قالمامشدر وبونلرک اشجار ونباتاتی وانواع متاع ومحصولاتی قیاسه صیغمز
مصنف بو مقامده بن بو اقلیمک مجبوری ملاحیوزدیو مبالغه‌یه باشلیوب
دیمشدر ماقدونیالی اسکندر کبی بر اظهار ایلدی ایتالیا اول آفرینشدن بری
اشرف رومیانی تربیه ایتمشدر وحالا رومک سلطنت عظماسی محلی وقوت
قاهره اصحابی حارس ممالک مهیب وشجیع دلاورلر مأواسیدر **فقیر** ایدر بو مدح
دولت علیه عثمانیه‌یه صادق وانلرک ملک روم مقر سلطنتی اولمغله اوروپا
مدحه لایقدر وداپیانوس نام مصنف آسیاده عد ایتدیکی اون دورت
پادشاهلق بر وسائر ممالک ایله جمله یکرمی طقوز پادشاهلق یری احاطه
ایتمکله اوروپانک سائر اقسامه تفوقی واردر وانده فخر ایده جک نیجه حاللر

مقرر درجه‌دن قسطنطنیه‌نك عظمت وشوكتی وروما خلقنك كثرتی و وندیك
مالنك وفرق وانابولینك مالدار بكلری وبندر جهان اولان جنوزك كثرت
تجاری وزینت اسواق وبازاری وهواسنك لطافتی وصحرالرینك طراوتی
وسائر ولكه‌لرینك امور عجیبه واحوال غریبه‌سی حیرت افزای سیاحان جهاندر
انجق بونبذ ایچون مقدار شمه ذكر اولندی محسود اقالیم اولمغین بو رتبه كفایت
ایدرز وباقی اقسام بوكا نظیر اولمق دكل بوندن صكره ذكره لیاقتلری یوقدر انجق
انلر حقنده سكوت اولنور وكیرو دیمشدر بو اقلیمك آثار قدیمه وابنیه عالیه‌سی
وفرنسه‌دن غیری حظوظ انسانیه ولذائذ روحانیه ونفسانیه‌سی وقوت حرب
وضربی وحسن تدبیر اصحابی عقلاسی وذوفنون حكما وعلماسی قیاسه كلمز وبو اوروپا
صنایع وعلومی بر مرتبه تربیه وحفظ ایدركه نیجه علوم غریبه وصنایع عجیبه
اصحابی كوسترمكله كویاكه علم وصنایع مأواسی اولمشدر وبالجمله بو اقلیمك ذكر
جمیلنی احاطه ممكن دكلدر بر مقدار خلقنك عیوبنی دخی ذكر ایده‌لم ذم فرنقونیا
قومی اكثرا احمق وشدید وبحیا اولورلر باواریا خلقی مسرف واكول ولجوج ودل
آزاردر سودیا اهالیسی خفیف وبركو واوكونكن اولور نوروجیالو سوء ظن
اصحابی ناپاك قومدر داغاچیكشوب دوكشورلر ساقسونیا خلقی ایكی یوزلو
منافق حیله باز معاندلردر فلمنك طائفه‌سی ضعیف وجبان ونازك قومدر
دیو مصنف كندی قومنی مدح ایدر لكن فلمنك آنلوسی كبی مردار كوشلك كافر
انلوسی اولمز دیرلر ایتالیا خلقی متكبر كینه جو وامور غریبه اختراع ایدیجیدر
اسپانیا قومی متعظم ومدبر وغاصب وسارق طائفه‌در فرانسا نازك
وصبرسز وغایت متهور قومدر سیمبری خلقی قبا وشریر وقبیح الوجه فتان
طائفه‌در زوله وروس وتاتار اكول وسارق ومتكبر قومدر چه قومی انسانیتسز
وغدار ایكی اولورلر ارنود وبوسنه شریر ومتلون وغوغاجی طائفه‌در مجار بدمذهب
باطله طابیجی اكری قومدر رومیلی منحوس مسكین طائفه‌در یوم قومك بر
نسبتی واردر مثلا كه كوپروسی چه راهبی جنوب عسكری سوید پاراهبه‌سی
ایتالیا تقواسی روس دینی الامان اوروجی فرانسز عهدی جمله‌یی فائده‌در
یعنی فائده‌سز بیهوده دیه‌جك یرلرده بونلرك منسوباتیله ضرب مثل
ایدرلر وبو طوائف خلافنك غالبی ذكر اولندیغی اوزره اولمقلغین سببی

مثلثات

مثلثات فصلنده بیان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی بر دورلو دخی شرح
ایتمشدر لكن بن بو كتابده ترتیبنی تغییر ایتدك **انهار وجبال** اطلسده ایدر
اوروپاده خاصه لوصولو ونیجه كوللر وانهار عظیمه واردركه هر بری نیجه دیار و
حصاره شابه سنده اولوب ایچنده لطیف ولذیذ باقلر صید اولنور وبو
اقلیمك عظیم جبالندن بری پره‌نه طاغلریدركه فرانسا ایله اسپانیا اراسین
فصل ایدر وبری دخی الپس تسمیه اولنور بو طاغلر فرانسا ایله ایتالیا اراسنده‌در
اوزرندن قار اكسك اولمز وبونلرده بریر اورمانلقلر واردركه ایچی كوناكون وحوش
ایله مالامالدر انجق ارسلان وقپلان قسمی بر نجه جانور اولمز وبو یرلرك اكثری
صیدكاهدر **فصل در بیان افریقیا** صاحب اطلس بو اقلیمك **وجه
تسمیه‌سنده** ایدر نقیاس نام مورخ قدیم قولنجه هركولس ایله بو اقلیمه سفر ایدن
سردار نامدارلردن آفروس نامیله افر تسمیه اولندی مورخ یهود یوسف قولنجه حضرت
ابراهیم علیه السلام ذریتندن افر نام شخص اسمیله مسمادر مورخ لاتن فستوس قولنجه
لسان یونانده شدت برد معناسنه اولان فریقی لفظی اولنه الف نافیه كتوریلوب اقلیم
انفلادبین اراسنده اولمغله انده شدت برد یوق معناسنی مشعر اسمیله تسمیه اولندی اما
غربیلر بو اقلیم كندی برلرندن ایرلمغله فرقدن مشتق قیلدیلر وافریق نام بر پادشاه اسمیله
تسمیه اولندوغین روایت ایتدیلر ویونان قومی بو اقلیمه **لیبیا** دیرلر وابافوس نام
بر پادشاهك لیبیا نام دختری اسمیله تسمیه اولندوغن روایت ایدرلر یاخود لبس نام
روزكار اول سمتدن اسدكله لیبیا تسمیه اولندی دیرلر انبیا سالفه كتابلرنده قمربا
نامیله مسطوردر وهندیلر بوكا زنقت دیرلر **حدود** بو اقلیمك **حد** شمالیسی سبته
بوغازندن شرقه ایچ دكز یعنی بحر روم وشامدر اول اجلدن بو بحره افریقوم ولبیقوم دیرلر
حد شرقیسی ارض عرب كه جزیرة العرب یاخود بحر احمر كه بحر قلزم دیرلر متقدمیندن
بعضلر بونك حد شرقیسنی نیل ارماغندن طتوب مصر اولكه‌سنك بر قسمنی
آسیایه ادخال ایلدیلر لكن جمهور مذهبی اوزره عرب دكزی حد شرقیدر
حد جنوبیسی بحر حبش دیدكلری اتیوپیا دكزی **حد** غربیسی محیط غربی دیدكلری
اوقیانوس اتلانتقوسدر **مسافه** بونك طولی سبته بوغازندن بونه
اسپرانسا بورننه واریجه یدی یوز جمانیا میلیدر وعرضی قابوورده دیمكله
معروف بروندن عرب دكزی اغزینه قریب زیلع بورننه دك ذكر اولنان

میل ایله بشیوز الّی میل وجوره سی تقریبا اوچ بیك التوز میلدر نا اقلیم مزبور
سوویس ایله عریش بیننده یکرمی بش میل جرمانی قره دن بوغاز ایله آسیا
اقلیمنه متصلدر واول اجلدن بوکا بیوك بنین شوله دیرلرکه قره یه متصل جزیره
معناسنه باقی اطرافن جمله دریا احاطه ایدر وخط استوا بو اقلیمی تنصیفه
قریب اولوب ایکی انقلاب مدارلری اوزرندن مرور ایدر وایکی طرفی اول مدارلردن
یکوب اوتز درجه دن زیاده جنوب وشماله ممتد اولورکرچه بونك شرقدن غربه
امتدادی اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله عرضی انك ضعفی قدر اولوب بونك
ایچنه دریالر کیروب بعض مسافه سنی ستر ایتمشدر لکن اوروپا کبی جمله یری
معلوم دکلدر **تقسیم** مقدمه ده ایدر متقدمین بو اقلیمك ایچ دکزه یقین
سمتلرینی یعنی بارتوبا بحر یعنی مصر بحالیدیلر و نیل صوینك اوته سنی و قمر طاغلرینی
کشفه قادر اولمدیلر صاحب اطلس تحریری اوزره رومانیلر بو اقلیمی الی قسم قیلدیلر
١ نومیدیا ٢ قرطاغو یعنی تونس ٣ براشیو ٤ تری بولیس یعنی طرابلوس ٥ موریتانیا
که قیصره منسوبدر ٦ موریتانیا که بطلمیوس دردنجی مقاله اولنده اون ایکی ولکه سنی
ذکر ایتدی ١ موریتانیا تانجیتان ٢ موریتانیا قیصری ٣ نومیدیا ٤ نفس افریقا ٥
سرانایقا ٦ رماریقا ٧ نفس لیبیا ٨ یوقاری اجبتوس ٩ اشاغی اجبتوس یعنی مصر
١٠ داخل لیبیا ١١ اتیوپیا یعنی حبش ١٢ ایچ اتیوپیا اما افریقا مورخی لیو که بو اقلیمك
حد شرقیسنی نیلدن اعتبار ایدنلردندر دورت قسم طوتوب ١ بربریا ٢ نومیدیا
٣ لیبیا ٤ نغریتیا یعنی بلاد سودان اقسامنه تقسیم ایتمشدر لکن مصر بونك خارج
قالمغله معتبر دکلدر مقدمه صاحبی ایدر سلفده بو اقلیم بو ولایتلره تقسیم
اولنمش ایدی ١ ازینوس ٢ سیره نایقا ٣ کوچك افریقا ٤ تروقلوریتا ٥ غارامانتکس
٦ نومیدیا ٧ ماوریتانیا ٨ نژه تولیا ٩ ایچ لیبیا ١٠ ارابیا تروقلوریتا ١١ اتیوبیا
وحالا ایدی ولایته تقسیم اولنور ١ ازیتوس ٢ بارباریا ٣ بلاد الجرید ٤ برّیه سارا
٥ نیغریتیا یعنی قره لر ٦ ایچ اتیوپیا که حبشلر سلطنتیدر ٧ ویش اتیوپیا **توصیف**
افریقیانك اکثری بریّه وترابی قوم صال وشوره یرلر اولوب متعدد انهاردن
غیری صولر آزدر لکن معمور اولان یرلری غایت محصولدار در برینه یوز ویرر
خصوصا موریتانیا محصولی عجایباتدندر خوشه لری اوتوزقیه اوزوم اصمه لری
اولور و بو اقلیمده موذی حیوانات وبرنجی جانوران چوق اولوب بعض انظار

فلکیه

فلکیه تأثیرندن بونده عظیم الجثه فیللر و مهیب اژدرلر تکون ایدرکه سائر حیواناتی
اکل ایدر شیر وبتیان جاموسی وهر قدرس نقلی اوزره بو بینوزلو حمار وچقال ایله توردن
متولد قورت دیرلر برنوع حیوان واوزن وسیاه قوچی وقنفذ کبیر وفیلدن ودوه
قوشی وانواع حیات خصوصا بو بینوزلو یلان اولور و بو جمله یه فاره قدر برنوع حیوان
صغیر بامرالله مسلطدر مجموعی اندن حذر ایدرلر انجق بو دیارلرده خوك وکیك
اولماندی بو مورخ مزبوردن نقل ایدر وصل دیدکاری حیوان که کورنجانسان کوزینه
راست کلمه سی مهلکدر دیرلر بعضلر بونی افسانه در دیدی لکن ریم پاپا عصرنده
رومادہ لوقیا کلیساسی متنده برکرك التنی بر وصل بیاق ایتمکله نفسی عفونتندن
رومادہ عظیمه وبا ظهور ایتدیکنی یازارلر و بوکا بکر نکونا کون حیوانات بو اقلیمده
ظهورمسنه باعث بونك قلت میاهی وشدت حرتیدر دیدیلر زیرا حرارت
ویبوست حیواناتك کثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده
کلور **انهار وجبال** افریقیاده عظیم کوللر واردر مشهوری زنبره نام غدیردر که
اطرافی الّی میل احاطه ایدر نهر نیل ونهر ناثره ونهر قوا ما جمله بو کولدن آقارلردن
غیری نهر اسود ونهر سناغا ونهر قابرا وسیبچی رنیوس بو جمله نیل کبی طاشوب
اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر و بونده عظیم داغلر واردر جمله دن کبیری اطلس
داغیدر جبل مرقوملت بربر قله لری ریکستاندن افلاکه چکلوب کیتمشدر
اول اجلدن انکا عمود سموات دیدیلر ابتداسی غربیده اوقیانوس کنارندن شرقه
انحراف واعوجاج برله ممتد اولوب مصر حدینه وارر وانده دونر بو کوهلك
اکثر یری صعب سنکستان اولمغله دکمه بریدن آشلماز وغایت ارتفاعندن
نصفنا عادسی دائما قارلی وصوغوق واشاغیسی ورمانلی کثیر الینابیعدر کاهی
ریح شمال بو طاغلرده زیاده اسوب بالادن عظیم الجثه قارلری قوپاراشاغی
دوکرالتنده یخیه اشجار عظیمه وحیوانات باصدیروب هلاك ایدر وبحره
قریب یرنده ارسلان طاغی معناسنه سیرا لیونا دیرلر بر طاغ واردر اوزری
هر بار سحاب ایله مستور اولوب دریادن کچن کشیلر اندن عظیم خوفناك
اصوات ایشیدرلر اما **جبل قمر** که متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی
انقلاب شتوی التنده واقع اولوب غایت صعب ومرتفعدر اندن انسان
بریتی ساکن اولور ما تکلرنده عریض وعمیق وادیلر واردر انده انقوله مملکتنده

فصل ٦ در قسم آسیا بو اقلیمك وجه تسمیه سنده صاحب اطلس ایدر
واروقولنجه یافث بن نوح علیه السلام زوجه سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
وبعضلر دیدیلرکه لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی وبر روایتده مزبور
آسیوس حالا اسکی استانبول دیدکلری تروشهرنده عبده اصنام زماننده بلادیوُ
نام مشهور صنمك واضعی ایدی اولا شهر مزبورانك اسمیله تسمیه اولنوب
صکره جمله اقلیمه آسیا دیدیلر واصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص
ایدی کیدرك تعمیم اولنوب جزؤ اسمی کله اطلاق اولندی واناطولی یه آسیا صغیر
یعنی کوجك آسیا دیدیلر وبو اقلیم انبیاء سالفه کتابلرنده سیما نامیله مرقومدر
حدود بو اقلیمك حدّ شرقیسی بحر شرقی وحدّ شمالیسی اوقیانوس شمالی که اکا اوقیانوس
سیتی کوس دیرلر تاتار دکزی معناسنه وحدّ جنوبیسی هند دکزی وحدّ غربیسی
عرب دکزیکه بحر قلزمدر وایج دکز ایله انك ما بیننده اولان سویس بوغازی وبحر
روم واستانبول بوغازی وقره دکز وازاق دکزی وتن صویی واوبیوس دیدکلری
نهردر مسافه بونك طولی بعضلر قولنده اللی ایکی درجه طولدن یوزطقسان
التی طولنه وارر لکن میرقاتور یمنده اللی ایدی درجه طولده آسیا سنور کنارلرندن
یوز یتمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس بونتسدن
یعنی اق دکز بوغازندن هندك آخر حدّی اولان مادقا بورننه وارنجه بیك اوچیوز
میل جرمانیدر وعرضی عرب دکزی اغزندن اینان دیکله معروف بوغازده اولان
تابن بورننه وارنجه بیك ایکیوز جرمانیا میلیدر وبو عرب جانبندن اوروپایه
متصل بلکه متداخلدر زیرا آسیا طوائفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولور
اوروپا طوائفندن اولان سارماتهلر دخی آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن
بطلیموس واسترابو تحدیدیکه اوزره جمله ولایات شرقیه مصر آسیاده داخل اولور
زیرا انلر وانباعی حدّ غربی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور رأیی بونك خلافیدر
تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قیلدیلر بیوك آسیا کوجك آسیا
بیوك آسیانك ولایتلری بونلردن سارماسیا • اسیا تیقا • سیتیا • سیریقا • چینا •
هندیا • وهندا طه لری • وجدروزیا • قارمانیا • درانجیانا • اراقوسیا • سوغدیانا •
پاروتار • میشس • یاقتریانا • هیرقانیا • مارجیانا • پارتیا • سوزیانا • مدیا • البانیا •
ایبریا • قولخیس • آرمینیا • مزوبوتامیا • آسوریا • بابلونیا • آرابیا • سوریا • پالستنا •

برقاج طاغلر دخی اولوب انلرده معدن سیم بولنور اول طاغلرده قانتابریوی دیرلر
جزائر افریقیا اطرافنده اولان مشهور اطه لردن اطلس اوقیانوسنده مبارك
لیمان اداسی وماده را وقناریا وپربیا یعنی یشل برون وباقی اوقیانوسده اولان جزائر بونلردر

صانه انغون • وصانه ویلبینی • وصانه لوبیا •
وصانه نغولا • وطونله اداجی • وبولاوبینا • وصانه
جاغوب • وباجق • ومانتیا طله سی • بحر جنشه سلطان
اطه سی • وصانه نوبا • وصانه لعربینی وغربی عاجم

شکل افریقا

فنيكه· سليكيا· قاپادوسيا· غلاسيا· پونتوس بيتين يا· بانفليا· ليكيا قبرس
اطه سى كوچك آسيا ولايتلرى بونلردر· فريجيا· ميزيا· ليديا· قاريا· ايولس
يونيا دوريس· ردوس اداسى لكن شمدى جمله آسيا مخصوص بش قسمه تقسيم
اولنور· تاتاريا· چينا· هنديا· اواداليرى· فرس سلطنتى· ترك سلطنتى اطلسده
ايدر آسيانك قسم اولنه محمد يار حكم ايدر ايكنجى قسمى مسقوبكى حكمنده در اوچنجى
قسمى خاقان كبير سلطنتيدر دردنجى قسمى صفوى شاه عجم حكمنده در بشنجى قسمى
هند داخل وهند خارجدر بو قسمه نيجه بكلر حكم ايدرلر التنجى قسمى مملكت چينه دن
يدنجى قسمى هند دكزنده ومحيط شرقيده منتشر اطالركه مشهورلرى بونلردر
سيلان تابروبانا ايكى جاوه كه پورتقال بونلرى يقينده كشف ايلدى بورنيو
سليباس بلوهان مينداناو جيلولو يا يونيا ايكى كنه ياكه يقينده كشف اولندى
وبونك جزيره اولدوغنده شبهه واردر زيرا جنوب طرفى هنوز معلوم دكلدر
قدمادن استرابو واريانوس امثالى مصنفين بو آسيايى وجوه مختلفه اوزره
تقسيم ايلديلر بطلميوس دخى قرق يدى قيلوب ولايتلرينى جغرافيا كتابنك
بشنجى التنجى يدنجى كتابنده رسم ايلدى فقير ايدر آسيا بو كتابده حالا اسلاميان
بيننده وكتابلرنده مشهور اولان اقسامه نيجه تقسيم اولنديغى تفصيل اوزره
فصللرنده ذكر اولنوب اشاكوره شروحى يازيلور توصيف اطلسده ايدر
آسيانك بعض يرلرى وهواسى خوب ولطيفدر اما جنوب وشمال طرفلرى
ماريوس قولنجه برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولميوب خلقك امزجه سى
مختلف واخلاقى بددر وبو ديارلرك كثرت نعم ورفاهيتى بر مرتبه دركه
سكانى ايله بو بابده ضرب مثل اولنوردى زيرا آسيا خاكى غايت منبت ومحصولدار
اولمغين ماكولاتى چوق معادن ومتاع وروايح طيبه قسمنه نهايت يوق
مرعالرى واسع ادويه وعقاقير انواعى وافر ولايتلرى خلقنك عقلى ومالى
وقوت وقدرتى كمالده اولوب انسان اول بونده خلق اولندى واولادندن
كلن انبيا بو اقليمده نشأت ايتدى صنايع وعلوم اختراعى وشريعت وضعى
بونده اولوب بنى آدمك كبارى صغارينه ابتدا بونده حكم ايلدى وبونده
حيوانات بريه وار در على الخصوص دوه وفيل چوق اولور جبال وانهار
آسيانك عظيم طاغلرى واردر جمله دن برى تاوروس نام جبلدركه شرقدن

غربه آسيايى ايكى شق ايدر وانده طوائف مختلفه ساكن اولورلر جبل مزبور
هند شرقيسندن مرور ايدوب بر بلوكى جانب شماله وبر بلوكى غرب وجنوب
سمتنه كيدر قره دكز وآق دكز كنارلرندن انحراف واعوجاج ايله مرور ايدوب
ريفه طاغلرينه وارر وجبل مذكورك مواضع عديده سى حسبيله اسماء
مختلفه سى واردر بو ابتداسندن انتهاسنه دكين صاحب اطلس ذكر
ايدر لكن غير معروفا ولمغله طى اولندى جمله سى اون دورت اسمادر
وبونلرك ارلسنه باب ديرلر بورته آرمينا بورته قاسپيا يعنى تيمور قپو وبورته
سليسيا وغيرى دپو تعيينده ن صكره ديمشدركه اكثر مواضعده بو
جبلك عرضى اوچ بيك استاديوم وطولى آسيا طولى قدر قرق بش
بيك استاديومدر روس كنارندن اقليم چينه منتهى اولور وبو اقليمده
عظيم كوللر وكول كبى بر بحر واردركه محيطه اتصالى يوقدر وانهارينك
اشهر واعرفى توراة شريفده مذكور ومسطور اولان نكريس يعنى دجله
وفرات ونهر اردن وجيحون وهندارماغى وغنجاس كه اقليم
چين حدودنده اولان نهر كبيردر وغير ذلك آثار قديمه وبو
اقليمده قدماء متقدمين وپادشاهان پيشين آثارندن ابنيهٔ
عجيبه وهياكل غريبه واردر وعجايبات غرايبات دنيادن اولان
يدى عدد بناء عجيبك اوچى بو اقليمده واقع اولمشدر برى سور
بابل در وايكنجيسى هيكل ديانا در ما وچنجيسى قبر موزولس دركه
ايا تلوغده در ودردنجيسى منارهٔ اسكندريه در وبشنجيسى ولايت
رودوسك قلوسوزى در قلوسوز لسان يونانده ديكيلى طاش
معناسنه ايش والتنجيسى اهرام مصر در ويدنجيسى هيكل جوپيتردر كه
ارنودلقده واقع اولمشدر وبو مذكور اولان ابنيهٔ عظيمه نك مجموعى
خراب ويباب اولوب انجق اهرام مصر قالدى وبونلر محلنده مذكوردر
صاحب اطلس ايدر قدسده حضرت سليمان بنا ايتديكى هيكل عظيم بويديه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقير ايدر كتب اسلاميه ده طاق كسرى وقصر خورنق
امثالى دخى نيجه ابنيه واردر كه روميان مياننده اشتهار بولمامشدر
انلر دخى موقعنده ذكر اولنور آسيا احوالنده اجمالا بو قدر بيان وافيدر

فصل ٧ در بیان امار یقا یعنی یکی دنیا بو فصلده بر قاچ تعلیم ذکر اولنور تعلیم
اول بو اقلیم عند السلف معلوم ویا مجهول اولمسنده در مقدمه صاحبی ایدر
قدیم الایامده بو اقلیم اوروپا اهالیسنه معلوم اولدوغنی افلاطون وتیبوروروس
کلامندن نقل طریقیله اثبات ممکندر افلاطونک تیمه اوس نام کتابنده مصر
کاهنلری میلاد عیسی علیه السلامدن الیوز سنه مقدم حیاتده اولان
انتنه لوسونه دن حکایت ایدکلری مسطوردر دیمشلر که سبته بوغازینک
قرشوسنده افریقیا ایله آسیادن بیوک بر اطه وار ایدی اسمی اتلانتیس ایدی
لکن صکره بر عظیم زلزله سببیله برکون بر کیجه ده جمله صو باصوب اورتدی
وسبته بوغازندن اول زمانده سفاین یچمز اولدی زیرا چامور ایله دولمش
ایدی صکره آچلدی ودیودورس بشنجی کتابنده یازار که فنیقیا اهالیسی قدیم
الایامده سبته خارجنده افریقیا سواحلنی کزرکن عظیم روزکار چیقوب
بونلری اوقیانوسک بعید یرلرینه کتوردی نیچه ایام شدید فورتنه ایله بحرده
مضطرب اولدقلرندن صکره افریقیا غربنده بر عظیم اطه یه بناغدیلر که منظری
مفرح وچمنزار ویر انجار میوه دار وسفاین کتوررا نهاری وار ایدی ومکلف
بنالر ایله معمور یرلر کوردیلر امدی حقیقتده بو اطه اماریقادن غیری دکلدر
زیرا بو تعریف وتوصیف جمله انده موجوددر وعقل تجویز ایتمز که کهنه مصر
واستر ابو نقلی اوزره بونک حقنده بر کتاب تألیف ایدن سولون وتیبودوروس
بونی یعنی سویلیوب کذب واختراع ایلیه لر وبعضلر قولی اوزره تألیفی
ارسطویه وغیریلره قیلنجه بتو فراستوسه اسناد اولنان کوچك جغرافیاده
اوروپا وافریقیا وآسیادن غیری بیوک اطه لر وار ایدی دیمکله اماریقایه
اشارت ایدرلر ودیودوروس بشنجی کتابنده ایدر طوسقه مجاورو یا قومنی
بو اطه یه دخولدن منع ایدرلردی صکره رومانیلر طوسقه سلطنتنی بوزوب
اول سمته طوسقه لی دخی وارمقدن قالدیلر ورومانیلرک ابتدا سلطنتندن
اول سمتلر مجهول قالدی انما صاحب اطلس ایدر بو دیارلرک عمارتی نه زماندن ایدیکی
معلوم اولمیوب حقیقتحالی بیلنمدی بعضلر رومانیلرک بر زمان اول مملکته
واردقلرینی ذکر ایدرلر انما قیروس نام مصنف بو قولی محکم رد ایدوب اثبات
قابلدکل بر دعوادر دیدی وشعرای سلفدن سنغه شاعر مدینه نام بر ساحره مدحنده

دیدیکی قصیده ده بو یرلری اشعار ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرك مبناسی
تخیلات و توهماتدن **تعلیم ثانی** بو اقلیمك برقاچ اسمله تسمیه سی سببنده در اولا
جنوبیدن قرستوفولوس قولونبوس کندی سعی و دقتیله و قشتاله پادشاهنك امدادی
ایله میلادك **بیك دورتیوز طقسان ایکی** سالنده کشفنه کیدوب بونك کبی بر امر
عظیمه اقدام ایتدی و اسپانیول جزیره سنی و بونك بعض کنارلرینی کشف ایدیجك اسمنه
هند غربی دیدی زیرا بعض احوالده هند شرقی یه مشابه و مشارکدر ایکسنك دخی
اکثر خلقی عریان کزرلر و اینلری بری برینه بکزر و هند شرقی آسیاده کشف اولندیغی
زمان بو دخی کشف اولندی غیریلر انکا نوویس اوربیس یعنی **یکی دنیا** دیرلر زیرا
وسعتده سائر اقسامك مجموعنه قریبا ایکی قولوندن بش ییل صکره تالیا اولکه سندن
فلورونسیا نام شهرده ساکن وسپوسیوس قومندن اماریکوس نام قپودان پورتقال قرالی
امانول امدادیله بو ایشه تکرار مباشرت ایدوب غارسندن یلکن آچوب و خط استوایی
کچوب یکی دنیانك سواحل شرقیه سندن بارباریا و براسیلیا اولکه لرینی کشف ایتدی
اول اجلدن بو اقلیمك جمله سی انك اسمیله **اماریقا** تسمیه اولندی بونلردن صکره
اسپانیول و فرانسز و انکلیسدن نیجه آدملر واروب هر بری بر ولایت کشف ایتدی
و کندی لسانلری و اسملریله اول کشف ایتدکلری ولایتی تسمیه ایتدیلر لکن اماریکوس
قپودانك عملنك اثری جمله اقلیم انك اسمیله تسمیه اولنمق اولدی **تعلیم ثالث**
بو اقلیمك حدودنده در بو ارضی هر طرفدن بحر اوقیانوس احاطه ایدر الا بر جانبی معلوم
دکلدر **حد** شرقیسی مار دل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتیکوس یعنی
شمال دکزی و بحر اطلس **حد** جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبیده ماجلان بوغازیکه اماریقا
ایله عرض جنوبی اراضیسی بو بوغاز فصل ایدر **حد** غربیسی مار دل زور دیمکله معروف
اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب **حد** شمالیسی التمش
یدی درجه عرضدن اوته اراضی مجهوله در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه ده ایدر
طولکش دکزی ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونك مقابلی
اولان آسیا و اوروپا بو دریا ایله محدوددر **تعلیم رابع** بو ارضك مسافه سنده در
اطلس ایدر اماریقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی جزیره عظیمه شکلنده اولوب میاننده
بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه اماریقا سپتنتریونالیس جنوبیسنه
اماریقا مریدیونالیس دیرلر سواحلنك دوری قیاس صحیح ایله تقریبا اوتوز ایکی بیك

میلدر

میلدر و جمله کنارلری کشتیله کزیلوب بولنمش و مساحه اولنمش الا شمال طرفی قالمشدر
مقدمه ده ایدر افریقیاده بحر اسماغنك اغزندن غرب و شمال سمتنده اوچیوز اوتوز جرمانیا
میلی قطع اولندقده بو ارضك کنارلری کورینور و وسعتده ربع مسکوندن زیاده و کلا ایسه
باری انکا مساویدر اکر دائره نسبت بعدینه اعتبار اولنورسه افریقیادن اوروپایه
یقیندر زیرا ایبرنیا ایله قاناده مابینی ایکیوز میلدر و بونك زیاده اوزونلغی آنیان
بوغازندن ماجلان بوغازینه دك ایکیوز بیك دورتیوز جرمانیا میلیدر و زیاده
عرضی انیان بوغازی قربنده اولان فورتونا بورننده یکی فرانساده بر تون بورننه دك
بیك اوچیوز میلدر **تعلیم خامس** بو اقلیمك تقسیمنده در مقدمه ده ایدر جمله
اماریقا ایکی قسمه تقسیم اولنور بری شمالی که مکسیقانا بری جنوبیکه پروبانا در بونك
اکثری خط استوادن جنوبه واقع اولمشدر شمالی که باش شهری مکسیقا اسمیله مسمادر
اقسامی بونلردر نوا اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریده اپالکن نوروسیغا نوافرانسا
ترولابورا توریس یعنی املك جکیجی ینجبر یری استوت لاندیا و جانب غربیسنده انیان
بوغازی یاننده ایکی مملکت واردر کویس و برا وانیان که بوغازانکله تسمیه اولنمشدر
اماریقا جنوبیکه بر اولکه نك اسمیله پروبانا تسمیه اولنمشدر بونك ممالکی چوق اولوب
لکن هنوز مجموعی النمامشدر فتح اولنان ولایتلر بونلردر قستلدا اوروپا بوغوتا
پروبا یلوبا پانا شیله جیقا برازیلیا قارهیانا بویانا بو مجموع اوقیانوس سواحلنده در
ایجرو قره ده اماروس اولکه سی پاغوان پیقولا موقوس اورام قارقاس
بو ولایتلرینك ایکی معظم شهری واردر که نوا دیدهرد ندر شمالیده مکسفو جنوبیده
قوسقو بو جمله اشاغی بسط موقعنده تفصیل اولنور ان شا الله الرحمن و بو اقلیمه
تابع برقاچ پاره جزیره لر واردر اسپانیوله قوبا شمایقا انلرون در **تعلیم سادس**
بو اقلیمك جبال و انهار و بعض آثاری اخبارنده در صاحب اطلس ایدر بوندن
اقدم بو یرلرده بغدای بتمز و اوزوم حاصل اولمزدی میس دیرلر بر جنس میوه صوینی
شراب یرینه استعمال ایدرلردی و عادت اوزره زراعت اولنیوب بر چقوره
دورت دانه تخم براغوب اوتلر و اندن برقاچ ساق و هر ساقنده اوچ دورت
خوشه و هر برنده یوز قدر دانه اولور ایدی یرلردی و قضاتی نام بر نوع نان که چوقه
دیرلر شلغم قدر بر کوکدن دوکوب ایدرلردی و قماش مثالی بحطولو بر نوع نبات اولور
اکین زماننده بتر قطعه قطعه کسرلر و یره کومرلر لازم اولدقده اخراج ایدوب

دوکوب صقارلر صوبی زهرده کندینی نان ایدرلر ایکی کون بکسه طاش کبی اولور
حاجت مقداری اخراج ایدرلر زیاده سی طشره ده بوزیلور بونده کراس شالی ایکی
کونه میوه اولور برینه بطاطاس و برینه هایاس دیرلر هایاس ایری وطتلو قدر
دیکوب التی آیدن صکره میوه سن یرلر طعمنده بر مقدار حادوت واردر لکن
چوق یمز خوش خور دکلدر بو دیار خلقنک غداسی آز اولوب طعاملری اکثر یوات
مولد ربجدر و بو اقلیمده یابان اوزومی اغاجلری وافر اولور دانه سی سیاه یابان
اریکنه بکزر لکن قابوغی قالن مجکر دکلودر و زیتون اغاجلری دخی اولور لکن
رایحه سی وطعمی بد در یمز و چنار ه بکزر هووی دیرلر بر نوع شجر که عربیسی دلبدر
وصنوبر ومایی وغوا تا وانی نامانجار چوقدر و دخی نباتات قسمندن قصب سکر
و پنبه و کتان وافر اولور و سائر نباتات وعطریات وجواهر قسمندن الماس ولولو
ومعادن سیم و زر بی نهایه در حیوانات سابقا انده بقر و اسب و خر وقاطر
و کچی و کلب یوغیدی صکره کتوردیلر اهالی مملکت اول امردن اتلو کوردکلرنده
عظیم قورقوب فرار ایتدیلر زیرا آت کوردکلری یوغیدی و صاحب اطلس نقلی
اوزره بوندن اقدم اولرنده وطشره ده فاره ندر بلمزلردی فلمنکدن انورس نام
شهردن بر سفینه واروب مغلیان بوغازینی کچوب بر کناره یناشدقده مزبور
کمیدن قره یه فاره چیقوب اوره دی و برمرتبه چوغالدیکه اول اراضی یه مستولی
اولدی فقیر ایدرم قنده که عفونت اوله فاره تولدی مقرردر عفونتسز بر
ایسه جمعیتده متصور دکلدر مکر که خاصه اوله و بو دیارده یعنی مختلف حیوانات
واردر که کیمی معلوم دکلدر انجمله بر نوع حیوان اولور که بورنی و کوده سی تلکی یه
مشابه میمون ایقلی براسه قولقلی حیوان اولور که قارننده طوربه کبی ظرفی واردر
بربره کتسه یاوریلرین ایچنه قورکتورر و بر نوع حیوان دخی اولور که اهل مملکت
انما قاشقوی دیرلر سیاه خنزیر شکلنده تویلودر دریسی غایت پك کوزی کوچك
اشك قولقلی یاریو طرنقلی فیل خورطومی کبی کوچك خورطومی وار آوازی بر رتبه
مهیب و شدید درکه اکثر دن چیغرسه آدمی صاغر ایدر لکن اتی غایت لذیذدر
و بونلردن غیری خنازیر بری و کوهی قپلادنلر چوق اولور و غایت بر تجیدراسد
دخی وفرت اوزره در لکن اول برك ارسلانی غایت قورقاقدر انسان کورسه
فرار ایدر طاوس و کلکلك و یابان طاوغی و بو دیار قوشلرینه بکزر من انواع

طیور

طیور چوقدر کلمه جلت اما ربقانك مبسوط رسومنده بعض مرتبه ذکر اولنور
جبال بو اقلیمده عظیم طاغلر واردر بری غایت مرتفع اولوب قله سندن هر بار
آتش چقار و علوی اطرافنده کیجه یوز میل قدر یردن کورینور بر راهب ایچنده التون
معدنی اولمق زعمیله زنجیرلی بر تیمور بقراج آلوب دورت کیسه کندیلرومنقددن
بقراجی صارقتدقده فی الحال اریوب تکرار بو عون زنجیر ایله تجربه ایتدی مجال
اولمیوب انی دخی ارتدی انهار بو دیارك انهاری چوقدر لکن جمله دن معتبری
ایکی نهردر برینه ماراینوم وادرولیانا دیرلر و برینه دخی ارجنته اوس یعنی کومش
ارماغی دیرلر و اسپانیولیلر ریودیلاتا تسمیه ایدرلر آثار بو اولکه ده معظم شهرلر
و متکلف یاپلمش بوللر و مزین و منقش و مقرنس سرایلر و قصرلر و ملوکی بساتین
واردر بونلرك کیفیتی شاعینده وصف اولنه جقدر بو مقام محل اجمال و رسم
کلی ولمغین بو مقدار کفایت ایدر بوندن صکره دیار مزبوره مسیحیانك ایتدکلری
اسفاری ذکر ایده لوم تاکه بو کتاب اول بابده دخی وافی اوله تعلیم سابع اما ربقا
جانبنه متأخریندن قولون و مغلیان و غیری ایتدیکی سفرلر بیاننده در که یکی
دنیا تاریخندن تلخیص طریقیله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور دریاده
بیحد سفر ایدوب اطراف واکنافنه وقوف حاصل اتمش تصویر خرائط و تحریر
جرائد ایله شهرت بولمش ایدی دیار هنده سفر قصدیله خارج سبته یه چقوب
ماوره نام جزیره ده توطن ایتدی ناکاه اول جزیره یه بر سفینه دوشدیکه شدائد بحردن
خلقی قرلمش انجق بر رئیس ایله بر ایکی شخص قالمش قولون رئیسی خانه سنه کتوروب
ضیافت ور رئیس دخی سرکذشتنی حکایت ایلدی وایتدیکه تجارت ایچون سواحل
مغربه سفر اتمش ایدك ناکاه روزکار مخالف اولوب برزی اوقیانوسی انکیننه غربه
طوغری چکوب بز دخی قضایه رضا ویروب روزکارك اوکنه دوشوب کیدرك
ونیجه جزائر و سواحله کذر ایتدك آخر روزکار بینه مساعد اولوب سفینه مزی
بو طرفه دوندردك اما بحر هولناك شدائدی اکثر ارباب کشتی یی کرداب هلاکه
کوندردی حالا کورر سکه بنم حالم دخی یکدر دیوب رئیس مزبور دخی بر ایکی کون
صاغ اولوب کندی اما بو قصه کندیجه قولونك درونده بر اتیکی و اول سمتلری
کشف سوداسنه دوشدی لکن سفینه ترتیبنه قادر اولمیوب پورتقال قرالنه
عرضحال ایتدی و امداد استدی قرال اول سمتده جای معمور بوقدر بو کلام فکر

بی انجام وسودای خامدن ناشیدر دیو التفات ایتمدی اما صاحب اطلس
بو رأیه قائل اولمیوب دیمشدرکه بعض حسودان دنیا قولون مزبورک
کندی رأییله بو ایشه اقدام ایتمدی مقدما اول سمتلره سفر اتمش
بر اسپانیول کیجیسندن خبردار اولوب کیتمش ایدی دیرلر بس مورخ مزبورک
نقل ایتدیکی کلام حسادن در دیدوکدن قولون اول سمته مستقل کندی رأیی
ایله کتدیکین اشعار ایدر بعده انکلیایه کتنه واروب قصد مزبورده معاونت
طلب ایلدی اول دخی رد ایله جواب ویروب لکن قولونه هرکز یأس کلمدی
وقصد مزبوردن دونمدی بالآخره اسپانیا حاکمنه واروب راغوناده دیوانه
کیردی و برنیجه دفعه عرض حال ویروب غرضنی سویلدی مزبور غرناطه قلعه‌سنه
سفر اوزره ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعده ایتدی و حصار مزبوری اهل
اسلامدن آلوب اندلسده اسلام حکامنک علاقه‌سی قالمادقدن صکره شهره
قریب صانتفه نام محله کلدکده قولون ایله جمع اولدی و وعده سابقه‌یه وفا
واون التی بیک التون اعطا ایلدی و برامر ویردیکه واردوغی یرده معاونت
ایده‌لر شول شرطله که نقد و مال و متاع تحصیل ایدر ایسه عشرینی قولون آلوب
باقیسنی کتوره قولون التونی آلوب پالوس شهرینه کلدی واوچ سفینه ترتیب
ایدوب هر برینه قرق نفر آدم قودی حتی کندی اختیاریله قنچی آدم بو سفره
رضا ویروب اکثریا بحرملری خواه وناخواه کیلره قویوب لوازم و برمقدار متاع
تجارت الدی ومیلادک ١٤٩٢ بیک دورت یوز طقسان ایکی سالنده که
هجرتک طقوز یوز اوچ سنه‌سیدر خارج سبته‌ده غادس لیمانندن صالدی و بر
موافق روزکار ایله قناریا جزائرلرینه واروب مهماتنی الدقدن صکره یلکن آچوب
راست جانب غربه صالدی و داغما مدار سرطاندن یکرمی درجه شماله یعنی قرق
اوج عرضی مدارینه کیدردی زیرا ایکی جانبده حرارت و برودت الننه دوشمدن
حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزه دردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیک سکز یوز میل قناریادن بعید
اولدیلر و برنیجه دفعه ندامت کلوب رجوعه قصد ایتدیلر و سفاین خلقی بزی
کرداب بلایه اوغراتدک مجموعمز بو بحر بی پایانده کمنام اولورز دیو مزبورک قتلنه
مجبور ایتدکلرنده جواب ویردیکه سزک خلاصکز بحر علمنی بیلور و آلت فلکیه

قوللنبور

قوللنبور آدم ایله اولورا کر بنی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب هلاک اولورسز
دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی ناکاه برجزیره خالیه کوردیلرکه اشجار
عالیه وانهار جاریه‌سی وار ایدی برمقدار جانلری راحت بولدی و التی کون دخی
کیدوب التی جزیره دخی کوردیلرکه جمله‌دن ایکیسی بیوک ایدی اول ایکی جزیره‌نک
بیوکنه اسپانیوله وصغیرینه جنود تسمیه ایتدیلر اندن کچوب سکز یوز
میل دخی قره‌یل اوزرینه کیدوب بر ساحله ایردیلر و بنیجه کون اول طرفلرده سیر
ایدوب بیلدیلرکه جزیره دکلدر بنه اسپانیوله جزیره‌سنه کلدیلر و جفاکش
کمینک بر نیجه طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله یوکین آلوب قاره‌یه آدم اخراج
ایتدیلر و کوردیلرکه بر قوم بونلری کوروب فرار ایدر ییتشوب بر زنی طوتدیلر
قولون عنایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایدمیوب اشارت
ایله تفهیم ایتدیکه قومنی کتوره پس زن مرقومه قومنه واروب تحف وهدایای
عرض ایتدکده انلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یانینه
کلوب سیم وزر ومیوه و نان وانواع طیور واصناف حیوان کتوروب مرادلری
اوزره بیع وشرایه باشلدیلر خرده اشیایه فتح میل ایدوب سوزن و منکوش
مقوله‌سنه رغبت کوستردیلر و هربرینجه آغیرلغی التونه آلوب شاد
اولورلردی برقاچ کون بو منوال اوزره کلوب کیتدیلر وخیلی معامله ایتدیلر
بعده حاکملریکه قاسبق نامیله معدود بر طائفه ایله کلدی و قولونه
بولونسک ومتاع جزیره‌دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بربرینک
کلامنی فهم ایتمزلردی اما اشارتله مقصودلرینی ادا ایدرلردی پس قولون
قاسبقدن رجا ایلدیکه اول جزیره‌ده بر قلعه بنا ایدوب قومندن برنا آدملر
قویه‌که انلرک دلندن اوکرنه‌لر مزبور قاسبق رضا ویروب معاونت ایلدی
تمام اولدقده قولون کندی قومندن اوتوز سکز آدم قودی وایکی کشتی‌یی جزیره
متاعندن تحمیل ایدوب اهل جزیره‌دن اون نفر آدم آلدی وینه اسپانیایه
دونوب اللی کونده پالوس شهرینه کلدیکه ابتداء سفردن کامل بر یل کچمش ایدی
وبرسالونه‌ده اسپانیا پادشاهنه واروب بیشکشلرینی چکدی واول جزیره‌نک
اوصاف واخبارینی بیان ایدوب متاعنی عرض ایلدی هدایای قولون
اوتوز عدد طوطی که بعضیسی سرایا سرخ وبعضیسی صاری وبعضیسی الوان متنوعه

منوعه برله منقش وملون وبرقاچ خرده طوشان كه قولاغی قوبروغی فاره مثا
ودنكاری سنجابی وغالبیاوس نام برنوع مرغكه طاوسه بكزر واصول نباتدن
بركوكه سكر كبی لذیذ وبهار قسمندن طعمی دارچینه مشابه برنوع اوت ایدی
اسپانیا پادشاهی بوقصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعایت ایتدی
واول ولایتك حكومتنی اكا ویروب من بعد تحصیل ایتدیكی مالك ایكی عشرن
الموق وبیك بشیوز آدم اون یدی پاره كشتیله تكرار كیتمك ایچون امر ویردی
سفر ثانی قولون قبودان مزبور اسپانیاده هند غربی بندرنجا ولان سوبلیا
نام شهره كلوب مهمات كوردی وتاریخ میلادك ١٢٩٣ سالنده غادس لیماننده
چیقوب قناریا جزیره لرینه كلدی وبر موافق روزكار برله غرب وجنوب سمتنه
بش بیك ایكیوز سكسان میل كیدوب بكرمی اوچنجی كونده دومنیقه جزیره سنه كلدیكه
قنابیله جزیره لرندندر سكانی مردم خورلردر اندن كچوب بر جزیره یه دخی كلدیكه
سرتسر دوز یرلر وسایه دار درختلر واقار صولر لكن كمسه كورمیوب آدینی
غالینه قودیلر وبرزكیدوب قنابیله جزیره سنه كلدیلركه جمله دن عظیم ایدی
بر نهر جاری اوزرنده بر قریه سی سكانی مردم خوار ایدی خوفلریندن اطرافه
طاغلدیلر اربابِ كشتی هجوم ایدوب اون آدم طوتدیلر واونلرده محبوس
عورت واوغلان الدیلركه سمیز ایچون بسلرلردی ووافر طوطی صید ایدوب
ینه اسپانیول جزیره سنه توجه ایتدیلر وبولدیلركه جزائر كوروب كچدیلر
واسپانیول جزیره سنه كلوب سابقا بنا ایتدكاری قلعه یی خراب اولمش بولدیلر
وقودقلری آدملردن بر فرد كورمدیلر اهل جزیره دن سؤال ایتدیلر انلر
دیدیلركه بو جزیره ده برقاسیق واردركه جمله دن اولودر بر طائفه ایله كلوب
قلعه یی تخریب واصحابنی قتل ایتدی قولون انلر ایله مدارا ایدوب بد سوز
سویلدی وجزیره ده برایو لیمان بولوب چقدی وبر قلعه بنا ایدوب اسپانیا
حاكمی عورتك آدیله ایزابلا تسمیه ایتدی زیرا اول عورت قولونه چوق معاونت
اتمش ایدی واول ناحیه قومیله حسن معامله ایدوب بی نهایه مال تحصیل
ایتدی واون یدی پاره سفاینك اون ایكسنی مال واسباب ایله طولدوروب ینه
اسپانیایه كوندردی بیك دورتیوز طقسان دورتده ینه غادس لیماننه كلدیلر
وقولون جزیره اورته سنده بر قلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانتو توما قودی

شكل افريقا

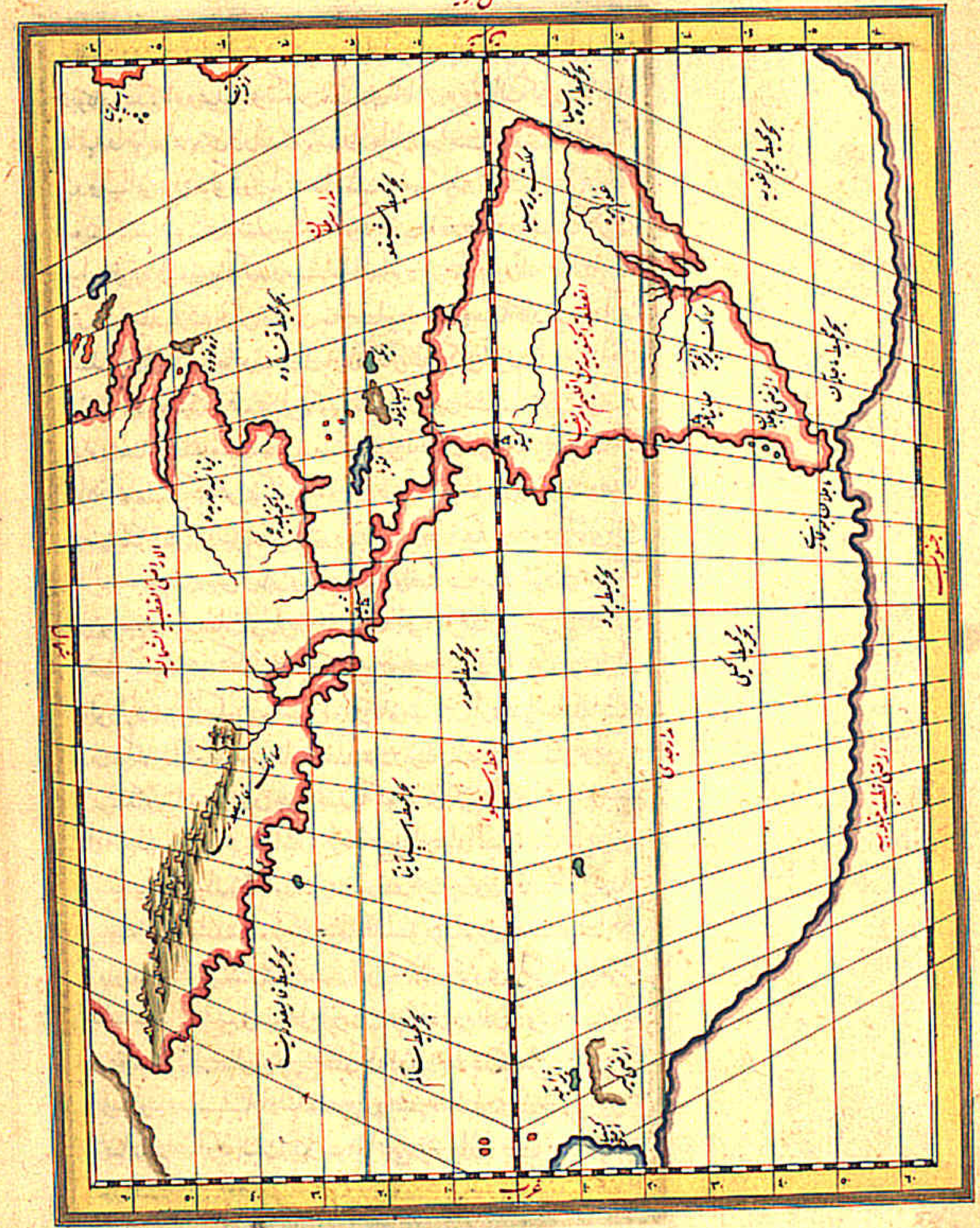

واول نواحیده اون درم چکر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرنداشنی بش
مقدار آدم ایله انده قیوب بنه ساحله ایندی وبش پاره سفاین دوناده‌وب
اطرافی کشفه کتدی اسپانیوله جزیره سنك اطرافارین کزوب جانب غربه
صالدی سکسان میل یر دخی کیدوب بر جزیرهٔ عظیمه کوروب آدینی **قوبه** قودی
اندن جنوبه سفر ایدوب بر جزیرهٔ عظیمه دخی کوروب آدینی **شمایقه** قودی وانده
چیقوب خلقیله جنك ایلدی بعد الفتح جانب غربه کیدوب یتمش کونده سکز یوز
سکسان میل یر کزوب بعض نواحیده عظیم آقندی یه راست کلدیلرکه بر کونده
انجق بر میل یر کندیلر وبجده جزائر کچوب بر ساحله ایردیلر انده بر قوم کوروب حسن
معامله ایتدیلر وخبر ویردیلرکه ساحل مرقوم بر برّ عظیمه متصلدرکه غایتی معلوم
دکلدر اندن بنه اسپانیوله کلدیلر وقولون نیجه مدت انده ساکن اولوب اهل
جزیره نك بعضیله مداراة وبعضیسین ضرب دستله تسخیر ایدوب بی نهایه
التون دوشوردی وقرنداشنی جزیره ده قیوب کندیسی بیك دورت یوز طقسان
بشده بنه اسپانیایه کلوب قراله هدایا لرین عرض ایلدی بونلرکه سکسن درهم وایکشر
یوز درهم التون قطعه لری وعنبرخام وبقم ولوك وپنبه دن مصنوع کتان لر
وکچه لر کتوردی وسیر ایلدیکی جزائر وسواحلدن خبر ویردی **سفر ثالث قولون**
بنه بیك دورت یوز طقسان سکز تاریخ میلادده قولون سکز پاره کشتیله سانلوقه دن
چیقوب هند جدید سمتنه توجه ایلدی سابقا برادری اسپانیوله ده بر ایکی حصار
یاپوب بر ایکی قالیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقی خراجه کسدی قولون
دخی ماوزه جزیره سنه کلوب بش پاره سفاینی اسپانیول جزیره سنه کوندردی
واوچ پاره کشتیله کندی خط استوا اوسته صالوب اسیریده جزیره لرینه کلدیکه
هند جدیدك پشل برون معناسنه قپو برده دیدکلری کوشه سی قربنده اون اوچ
خرابه جزائردر اندن کچوب خط استوا سمتنه یوز سکسان میل دخی کیدوب خط
استوایه بش درجه قالدقده علیا نلغه دوشوب عظیم اسیجکلر قوجیلرینك
چنبرلری طاغلوب صولری دوکلدی وانبارده بغدای یاغ باشلدی دریایه
دوکدیلر وآن قالدیکه شدت حرارتدن جمله سی هلاك اوله لر واوبنجی کون بر مقدار
شرقی روزکار بولوب مغربه توجه ایلدیلر وبر زمان کیدوب ساحل بحرده عظیم طاغلر
کوروب بر لیمانه کیردیلر انده چوق بادلر یجکلوب آدینی اثدر اغزی قودیلر بعده قره یه

چیقوب

چیقوب خوش مقاملر وموزون درختلر صفابخش صولر خوشبو چیچکلر وخوش الحان
قوشلر کوردیلر واول محلده کوریلن محله **پاریا** دیدیلر بر ایکی کون انده اقامت ایدوب
مقام مزبورده ایکی قطبی دخی غائب بولوب آلات رصدیه بر له امتحان ایتدیلر وکرهٔ ارض ومایی
تامّ الاستداره بولمیوب امرود شکلنده تصویر ایتدیلرکه صاپی پاریا اوله وحکایت ایتدیلرکه
مقام مزبورك کیجه لری غایت روشن ایدی **فقیر** ایدر بو کلامده نظر واردر زیرا کرهٔ
ارض وما مخروطی الشکل اولدیغی تقدیرده رأس مخروطی که امرودك صاپی مقامنده در خط
استوا قربنده پاریا اولمیجق اول محلده ایکی قطب غائب اولمان بلکه ایکیسی دخی
کورونمك لازم کلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده واقع اولور امّا پاریا امرودك چیچکی
محلی کبی بر چقور یر اولمغله ایکی قطب دخی غائب بولنوب کورنمدی دیسه صحیح
اولوردی لکن بوندن کرهٔ ارض ومانك مخروطی الشکل اولمسی لازم کلمز اما حکم ندندر
خط استوا التنده اولان چقورلردن جمله با قلمسه ایکی قطب غائب کورینور وبالجمله
بوکلام قواعد فن حیثندن بیخبر جاهل سوزیدر کرهٔ ارضك تامّ الاستداره اولماسی
کریا ولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لاشیدر
آنکیچونکه بر شعیر عرضنك یدی بلوکده بر بلوکنك بر ذراعه نسبتی کبی اولمغله قدر
محسوسی اولمدیغی برهان ایله بیان اولنمشدر وکیجه لرینك روشن اولمسی بعض عوارض
حسبیله کاهی اکثر یرلرده اولور قولون اندن دخی کچوب بر نهر عظیم کوردیکه یوز اون
ایکی میل عرضی واتوز قولاج عمقی وار ایدی ودریا ایله جمع اولدیغی محلده عظیم امواج
ومهیب صدالر پیدا اولوردی انده دخی چوق قالمیوب غرب ایله جنوب میاننده
بر مقامه واردیلرکه دریا یوزی جمله چایر چمن ایدی بیك باد ایله کچوب شمال طرفنه
توجه ایتدیلر وسنهٔ مرقومه ده کیرو اسپانیوله کلدیلر وکوردیلرکه اسپانیا قومندن چوق
آدم هلاك اولمش بو سببدنکه انلر اول دیار قومنی اسیر کبی متصل استخدام ایدرلر
ومعادن قزدیررلردی انلر دخی زراعتدن فراغت ایدوب نیجه سی آخره کیتمکله کلی
قحط اولدوغندن ماعدا اطرافدن هندیلر کلوب محاربه ایدوب طرفیندن چوق کسه
دوشمش ایدی قولون واردقدن صکره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاق ایله
عسکر چکدیلر بو اسپانیوللر ایله محکم حرب ایدوب آخر منهزم اولدیلر اول اجلدن که
انلر جمله عریان ایدی وجزیره ده معدن حدید اولمامغین سلاحلری یوغیدی اسپانیولك
اکثری زره پوش وتفنك انداز وتیغ زن اولمغله اول طائفه نك اکثرین قلیجدن

مطلب نهر عظیم

اکچوروب قاسبقلر بن اسیر ایتدیلر بعده قولون قرنداشیله بو خصوصده نزاع ایدوب
قومی ایکی فرقه اولدی بری بر بیچا اسپانیا حاکمنه عرض ایتدیلر اول دخی ایکسنی بلا عزل
ایلدی اوچ ییل قدر کلوب اسپانیاده معزولا توردی بعض بکلر شفاعتیله ینه
نصب وارسال اولندی **سفر رابع قولون** میلادک بیك بشیوز ایکسنده قولون
دورت پاره کمیله ینه هند جدیده سفر ایتدی اسپانیول جزیره سنه واصل اولیجق
جزیرهٔ مزبوره حاکمی قولونی جزیره یه قومادی وهر نقدر سویلدی ایشتمدی قولون نده
انلر ایله مقاتله یه قدرت بولمدی حیله سمتنه سالك اولوب اهل جزیره یه ایتدی
سز بزه جفا ایتدیکز ایچون تکری سزه غضب اتمشدر علامتی بودر که یارین کونش
قرارسه کرکدر مکر ایرته کسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بیلمش ایدی ارباب
جزیره وهمه دوشوب صباحه مترقب اولدیلر اول زمانده کسوف واقع اولمغین اهل
جزیره عظیم خوفه دوشوب قولونه کلدیلر ونیجه هدیه کتوروب صلح ایتدیلر پس قولون
جزیرهٔ مزبوره نك بر ناحیه سنده بر عظیم لیمان پیدا ایدوب آدینی صانتو لوریه قودی
وبر ییل انده اکلنوب ینه اسپانیایه کلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز
التیده شراب مرکی نوش ایتدی اسپانیول قومی اشکال شیاطینده اصنامه عبادت
ایدردی وانلره مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدیکه یقینده بو دیاره
بر قوم کله واکثریکزی هلاك ایدوب بو دیاری سزك الیکزدن الا اول قوم دخی
بو خبری متضمن ترانه لر بغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر واغلرلردی سکسان ییل قدر
زمان مرور ایتمیجك زنبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول یکرمی ییلده اول یرلرك
اکثرین ضبط ایدوب قرق بیکدن زیاده سنی ونیجه یوز بیکنی طعمهٔ شمشیر ایتدیلر
سفر مغلیان بنو(؟) بطرف غرب وآمدنش از شرق ممالك پورتقالدن بر شخص قورسانك
نامنه فرونا ندوس مغلیان دیرلردی بعض فلاسفه دن خبردار اولمش ایدیکه محیط
غربیدن مالوقه جزیره لرینه وصول ممکندر بو سببدن دائما اندیشه ده ایدی وپورتقال
قرالندن غرضه ال ایدوب بو فکرینی سویلدی وامداد رجا ایلدی قرال مزبور انکا التفات
اعتیوب اسپانیا حاکمنه وارد قده بش پاره سفینه وایکیوز صولتادو وسائر لوازم
برله امداد ایدوب میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده سویلیادن چقدی وبر موافق
روزکار برله انکینه صالدی ونیجه کون مسقط شمسه کیدوب صانتاغوستین بورنینه
واصل اولدی اندن جنوب وغرب مابینه کیدوب محکم شتا یه طوتلدی بر غین

معروف مقامده یکرمی کون آرام ایدوب اول ناحیه قومیله مدارا اوزره اولدی
زیرا انلر اون اوچ شبردن قدر زنکیلر ایدی تیر وکمان وحربه قوللنوردی بر نیچی
تنها بولوب سکز آدم بند ایتمکه قادر اولمادیلر وبر نیچی حیله ایله کشتی یه دعوت
ایدوب تیموره اوردیلر من بعد طعام یبوب هلاك اولدی اندن کچوب قرق
میل قدر کتدکلرنده بر عظیم صعرقه پیدا اولوب کمیلرك بر نیچی انجماس وانقاض
ایله جذب ایدوب بر کوهك قله سنه براقدی کشتی خرد اولوب اصحابی
قورتولدی اندن یوز یکرمی میل دخی کیدوب عورت بورنی دیمکله معروف
موضعه واردیلر اندن سبته بوغازی کبی بر مضیقه یه ایردیلر که حالا انکا **مغلیان**
بوغازی دیرلر طولی دورتیوز قرق میل واو عرضنك اقلی طقوز یوز میلدر پس اول
بوغازدن کچوب ینه جانب غربه کتدیلر که بر اعتبار ایله شرقدر تاکه ایتفنه نام
جزیره یه کلوب بر قاچ زورق کوردیلر کچوب ثبوت جزیره سنه کلدیلر قریبنده اولان
جزائر خلقی کلوب مغلیان برله دوستلق ایتدیلر الا که جزیرهٔ ماغونان خلقی کلوب
انقیاد اتمدی بو سببدن مغلیان بر مقدار عسکر ایله واروب جنك ایتدی
واثنای حربده بر قاچ یولداشی هلاك اولدی باقی یوز اون بش آدم ایکی پاره کشتی
سیبوتدن بر مقدار شکر وقرنفل وداچین یوکلدوب جزائر مالوقه خبرین آلوب
کتدیلر ونیجه مدت سیر ایدوب نیجه جزائره اوغرادیلر تاکه بورنای نام بر
جزیرهٔ عظیمه یه واردیلر اهلی جمله سودان ایدی ملکنه بولشوب هدیه ویردیلر
ومالوقه اردلرنده قالمغین دونوب کتدیلر ورمبو بون جزیره سنه کلوب انده
چوق لؤلؤ بولدیلر که اکثری بیضه قدر ایدی اندن کچوب میلادك بیك بشیوز
یکرمی برنده جزائر کثیرهٔ مالوقه دن بندوری نام جزیره یه کلدیلر حاکمی عربدن
منصور نام بر شخص ایدی کلوب بر سفینه یه چقدی اوکنه هدایا قودیلر وحاکم
اسپانیادن عرض محبت ایتدیلر منصور انلره التفات ایدوب تجارته اذن
ویردی اسپانیوللولر بش آی اول جزیره ده تجارت ایتدیلر بر طوربه قرنفل اون
ذراع بز یا اون ذراع قرمزی چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ اتمشلر ایدی
سائر جزائردن دخی چوق طائفه کلوب معامله ایتدیلر ونیجه قرنفل وداچین
وطوطی وبر نوع عسل که لذتی شکره بکزر تحمیل ایدوب کتدیلر سفاینك بری
یولده قالوب بری لاسیان نام رئیس ایله بیك بشیوز یکرمی ایکی سنه سنده

سانلوقه لیمانینه کلدی جمله مدت سفرلری اوچ ییلدن اون دورت کون ناقص اولدی
وبو مدتده اللی بیك میل مسافه قطع ایدیلر بو قصه دن اسپانیا قرالی قتی حظ ایلدی
بعض مدججلردن منقولدرکه مغلیان کیسنه بر ترسانه یاپوب قرمزی چوقه ایله اورتدی
وکرهٔ ارضی بتمامه سیر وسفر برله دور ایدوب دور آدملری بری اولماسن برابر ایشلدی
دیو زیارت ایدرلردی نیلك پورتقال بو قصه دن برهادل اولوب سابقا مغلیانه عندمنه
اعتماد اتمدوکنه کلی ندامت کلدی وبولدیغی قلان کشتی یه آدم کوندروب یاصندیکی
ورئیسنی برترینه آصدردی بو سببدن ایکی فرقه بیننه خلاف وشقاق دوشوب
صلح اولونجه نیجه جنك ایدیلر **ذکر سفر کشتی اسکندر** بعض کتب اسلامیه ده
مسطوردرکه اسکندر بو بحرك سواحلنه وقوف ایچون بر سفینه ترتیب ایدوب
امر ایتدیکه بحر مرقومده بر ییل قدر سیر ایدهلر وسواحلده اولان طوائف وامم
احوالنی بیلوب کله لر پس ارباب کشتی بو هوا ایله نیجه روزکار سیر وسفر ایتدیلر
سطح ما وقبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب طرف آخره وصولدن مأیوس اولدیلر
وصدد رجوعده بر کشتی کوروب یانینه واردیلر اول دخی آلات ورجال برله مشحون
ایدی لکن ایکی طائفه بر برینك سوزینی فهمه قادر اولمیوب قوم اسکندر انلرك برزنن
ویروب انلردن بدل بر آدم آلدیلر ورجوع ایدوب کلدیلر ماجرایی اسکندره بیلدیردیلر
مرد مزبوری برزنه تزویج ایدوب ایکسندن بر غلام حاصل اولدقده بدرینك لسانینی
فهم ایتمکین ترجمان اولوب پدرندن دیدیکه سواحل بحرده بر جهنده حاکم اولان ملك
اسکندردن اعظمدر اول اجلدن آیا وجه ارضه تسخیره قادر بندن غیری بر شهریار
قاهر وار میدر دیو استخبار ایچون بر سفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردیکی بز دخی
نیجه مدت کزوب کشتی اسکندره ملاقی اولدق خریدة العجایبده بو قصه سمرقندیدن
نقل وحکایت وبحر شروانده اولمق اوزره روایت اولنوب مورخ هند جدید خبر مزبور
بحر مذکورده اولمق صحیح دکلدر زیرا اول بحرك حدود ومسافاتی جمله معلومدر لایق بودرکه
قصهٔ مذکوره بحر اوقیانوسه نسبت اولنه وکشتی مزبور هند جدیددن کله دیو اعتراض ایدر
بعض اهل وقوف دخی هند جدیددن کلمك بیله صحیح اولماز زیرا اسپانیا طائفه سی
اول دیاره وارمزدن اولکی یوغیدی عاجز یا بالدرده بعض قریب یرلره وارمق ایچون
صال استعمال ایدرلردی اسپانیوللر سفینه کبیر ایله واردقده یکی دنیا خلقی کوروب
بادی نظرده بالوغلق ایدیلر دیو اعتراض ایتدی **فقیر** ایدر شارح حیثیت قاضی زاده

تحریری

تحریری اوزره ظاهر بودرکه بو بر اصلی یوق حکایات مصنوعه قبیلندن اوله وبو خصوص
مؤید ومصدق اول قصه ده نیجه محالات واردرکه ارباب بصیرت نظرندن دور
دکلدر زیرا اسکندردن مراد اکر بانی سد اولان ذوالقرنین ایسه که اسکندر نامی غلط
طریقیله اطلاق اولنمشدر آنك عصری عصر حضرت ابراهیم علیه السلامه اولمغین امد
مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول وقتدن خبر ویرر کتب منزله دن غیری تاریخ
وسیر قالمامشدرکه ترجمه اولنه واسلام کتابلرینه اندن نقل طریقیله یازیله واکر اسکندردن
مراد ماقدونیا پادشاهی وارسطونك شاکردی بیولك الکسندر ایسه انك جانب غربه
سیر وسفری بو قدر سفر وسیرت ونقل وحرکتی وقوعی اوزره یونانی تاریخلك ترجمه ایتدیکی
آق دکزدن دخی سفینه کوروندیکی دخی تواریخ وجغرافیا کتابلرنده یازلمیوب انجق
بو قصه اکاذیب جهالدن بر خبر کاذب ایدوکنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس
سفرلری تفصیل محللرنده کشف اولنان ممالك احوالیله بیان اولنور **فصل ۸ در ذکر**
ویبای عرض تسعین کتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم کلیدن صکره قطب
شمالیدن عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذکرینه شروع ایدلوم
زیرا ایکی قطب احوالی دخی اول دورت رسومه مرادف اولمغه مناسبدر تاکه کرهٔ
ارضك جمله اجمال حالی اعلام اولنمش اوله پس بو قطب شمالی یه لاتینده **پولوس ارتیکوس**
دیرلر صاحب اطلس ابتدا اقالیم اربعهٔ کلیه رسملرندن صکره سلطان مهندسین اولان
بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق تاکه
اعلادن اسفله تدریج ایله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوبی وشمالی دوروا حاطه
ایلیه وز وبو عمل بزه وکافه یه مفید اولمق بابنده تکری تعالیدن توفیق وعنایت
اومارز بو مقامده سابقا بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین
ایدوب قطب شمالی بزه دائما کورینور وقطب جنوبی کورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان
ولایتلر بونلردر دیو تفصیله شروع ایدرز غرونلاندیا فریسلاندیا نووازنبلا **غرونلاندیا**
کسر غین معجمه وضم راء مهمله وفتح الف وسکون نون وفتح لام وسکون نون وکسر دال
مهمله ایله فلمنك قومی لغتنده زینت وطراوت اشجار ونبات معناسنه اندن اولان
اشجار ونبات لطافتندن بو حمله تسمیه اولندی وبو اول ناحیه ده بر جزیره درکه
صونوز هنوز بری کشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب شمالی آراسنه
دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرضیدر شمالده کناری بیلنمز بدی درجه

عرضنه منتهی اولور میلادك بیك دورییوز سكسان تاریخنده بو واطه اطرافنه وابوب عظیم
فورتنه لره طوتیلوب بجرده بنجه زمان بوارلنان نیقوله قبودان قولنجه بو محلك شتاسی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغمز و قیش قولنده
یغان آخرینه قالوب منحل اولماز لكن بو قدر كثرتله نازل اولان قار اوتلق و علف قیمنه
ضرر ویرمز اول اجلدن چایر محصولی بجدا اولوب صاغیلور حیوانات دخی وفرت اوزره
سوری سوری گزوب قاری اشرلر و چایری برلر اهالی مملكت انلرك سودندن برتبه
محصول آلورلر كه اسكله و دریا كنارنده باغ و بینبر یغنلری یریره بكركبی كورینورا طراف
واكنافندن كلوب اوجوزبها برله كتورلر بو جزیره ده بر معلوم اولان ایكی سكندر كه
جزیره قوبجانلرده ساكن اولورلر برینه آلبا دیرلر قربنده سانتو ماراصبغانه سی واردر
و بری دخی بر مناستردر كه قربنده اولان كوهدن چجلیه طاغی كبی دائما اتش چیقار
و دبنده اولان بیكاردن لا ینقطع اتی صو آقار بو صونك حرارتندن مناسترك اوده لری
حمام كبیدر غیری اتش استعمال اتیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر و بو مناسترك
بناسی طوقوس دیرلر بر نوع حجردندر كه سحق اولنسه قوم اولور و حجر بو یا اتش منفذندن
طلسم اتلدن طاشدر و بو كرمابه نك صوبی اطرافنده و مجراسنده اولان یرلری و باغچه لری
اصیدوب فواكه و نباتات بتوروبر بارانواع ازهار برله اول یر مزین اولوب تبسّم ایدر
و بو كا قریب اولان دكزك اوزری اصلا طوكیوب یوزنده سفاین كزر و بالقلر بوزر و بو
جزیره ده صوحیواناتی بار دیرلردن قاچوب بو محله شو لقدر چوق كلوب ساوشلر كه
اطرافدن خلق كلوب صید ایدرلر و انكله ذخیره لنورلر و بو بغر و اناد ندیابی تاكه پیروم
یعنی تنبل دكز بلار بعنی اكثر اطرافنی احاطه ایدر و بو دكزه قلاسبالی وقون كرینوم یعنی
بوزلو وطوكمش دكز دیرلر فریسلاندیا كسر فا وراء مهمله و سكون سین مهمله ایله بر
جزیره عظیمه در كه قدمانك معلومی دكل ایدی بونك هواسی غایت بد و وخامت
اوزره نباتات بتمز و یری زراعت قبول اتیمز ارض یابسه یغلقی سرجمله بالقله تعیّش
ایدرلر بونك باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمّی اولوب نوروچیا ملكینك حكومتنده
محكومدر خلقی دكزدن كوناكون سمك صید ایدوب كنارلره یغارلر اطرافدن كیلنكلوب
یوك یوك كتوروب كیدرلر بو جزیره بحرینه اتیارنوم دیرلر زیرا غربی طرفی بر رتبه دوكنیدر كه
سفینه حركتی ممكن دكلدر اول اجلدن بو واطه یه سكانی ایقاریا تسمیه ایدرلر جزیره مرقومه
بو عصرلره قریب زمانده انكلیس سعیله كشف اولندی اما نووازنیلا ضم نون وفتح

واو وزا معجمه برله بیمش التی درجه عرضده بر جزیره در صبوب عواصفك هواسی غایت
شدید البرد اولمغین مسكون دكلدر برودتنه تحمّل اولنماز و اندہ اشجار و نبات بتمز
قورد و جرس و تلكی كبیات بیجی حیوانلدن غیری قسم تعیّش ایتمز و سمت شمالده بو مقوله
حیوانات قتی چوقدر و بونده بحری جانورلردن بر نوع جانور اولور كه اهالی والروس دیرلر
او كوزدن بیوك اغزی ارسلان اغزینه بكزر دریسی توبلو خنزیر توبی كبی و دوت اباقلی
و اوست چكه سنده ایكی بیوك بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دیشی كبی و انكله
قیمتده بردر و بو جزیره ده اوچ قربتوم یعنی بوغاز واردر بری ویغاتس بوغازیدر كه
غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمكله معروف زاویه یه وارنجه عند اولور و بو بوغاز
جنوب طرفی سواحلنده انكلیسك كولام بارنت نام قبودان واروب سمیوتاد دیمكله معروف
بیان ادماری بولوب حكایت ایندیكه بونلرك لباسی حیوانات پوستندن و كمنا و رمالری
ساكن آدملر ثیابنه بكزر لكن بونلر اولقدر وحشی اولمیوب فی الجمله ادراكدن حصه دار
قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون ایقلری اكری و قصه سریع الحركه بوكرولك
و قوی انحاص دیره كبی غالقادرلر و نجیفیروس دیرلر بر نوع حیوان دریسی كیوب
اورتنورلر و بونلرك عربه لری اولوب بر و یا ایكی نجیفیروس قوشرلر بر ایكی آدمی
غایت سرعتله بر مرتبه چكوب كتورركه بو دیارلرك آتی قو شغله اكابتشمز ایكنجی
نوربیسر بوغازیدر كه مارتن نوربیسر نام قبودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قبودان میلادك بیك بشیوز یمش یدی تاریخنده اول عمالردن چین و ختا
عمالرینه كچمك ایچون یول ارار كن مزبور بوغازه واروب ابنه واخ جزیره لر
كوردی و اولجزایرك سكانی بنی آدم ایدی لكن اخلاق بهایم و حوش مثال بر قوم
اولوب و سائر جانوران اتنی چیك یرلر و صید ایندكلری وحوشك پوستنی
كیرلر و بهایم كبی اوت اوتلیوب قونارلر كوچرلر و اوبه لرین بالنه دیرلر بر نوع
بالق دریسیله اورترلر و اول محللرده صوادائما قره بلوط و شدید البرد اولوب
آچقلق میسّر دكلدر و بو دیار قورد نه بكزر كو یكاری بو ینده روغه قوشوب یوكاری
بوز اوزرنده چكدورورلر سلاحلری اوق و یای و صپان طاشیدر و اول یرلرده
شجر بتمز و بونلر یری سوروب اكین اكمزلر غذالری نه یتر سه افی یرلر و اكثر تعیّشلری
صید ایله در كیك و قرت اوزره اولمغین صید ایدرلر و سائر بهایمك اتنی قانن
ایچرلر بولدقلری تقدیرده اغزلرینه بوناآكوب یادرلر و شدّت برودتدن صولری

بو فانزی صوتر تنجیدن حیوان ایدر
بو بونا الف دریاده اغزینی كیندعب

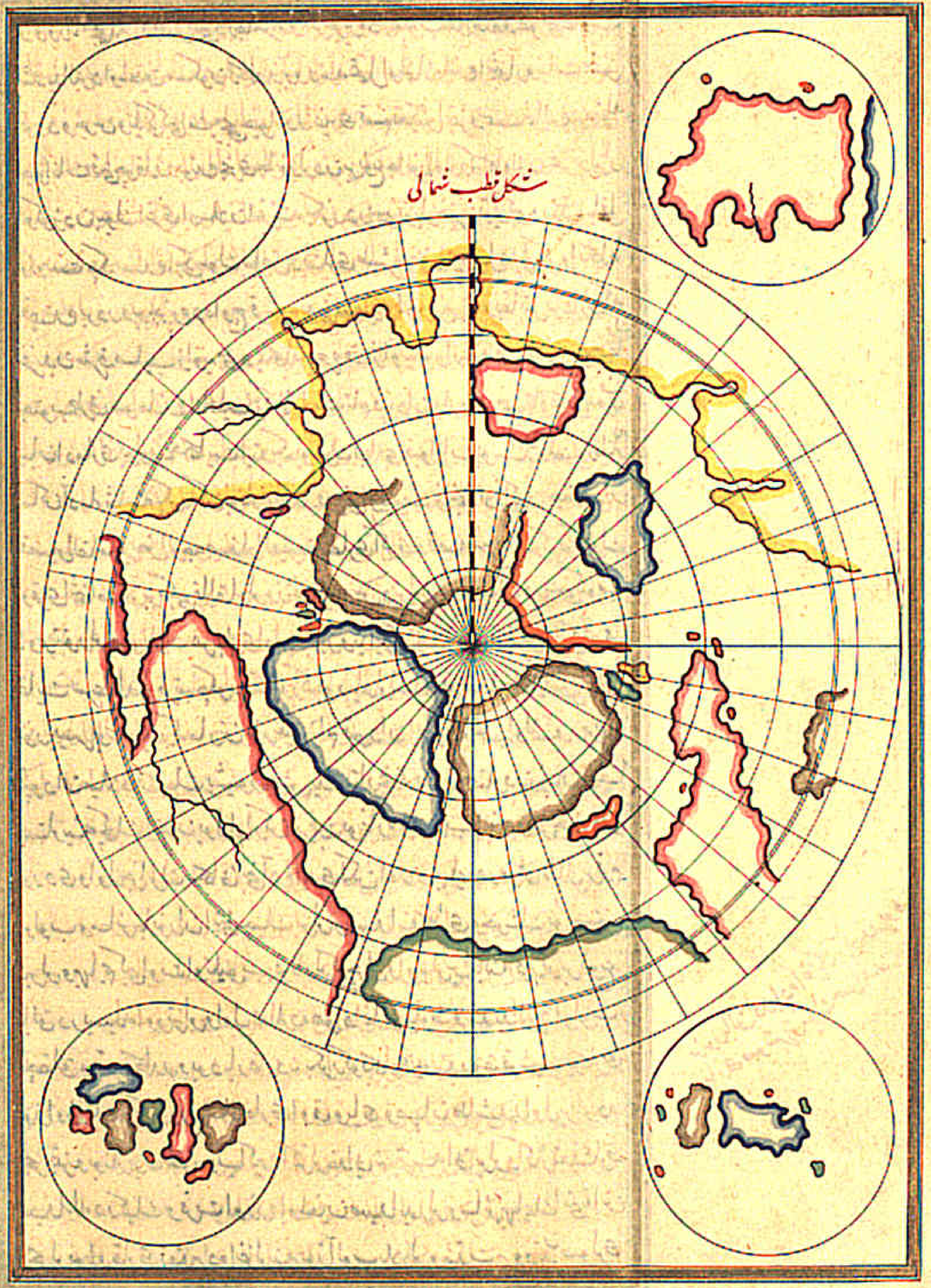

طوکوب

طوکوب یرلری منجمد اولمغله اقرصولری قار و بوزی انکا بدل استعمال ایدرلر
و بو طائفه شدید و طاش دوکن و شجیع اولوب وحوش ایله جنک ایدرلر
خصوصا صید طیورده مهارتلری واردر اغاج قبوغندن یاپلمش بر نوع زورق
ایدرلر که اینجق بر آدم اتوروب بر کورك ایله کرز و بر التنه توزاق برله قوش
اولارلر و بو نوع زورقلك بر نیجه نمونه سی انکلیسه کتوردیلر **ایکنجی** داویس
بوغازیدر انکلیسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمش قپودان
مرقوم بیك بشیوز سکسان بش تاریخنده امریقا سواحلنی و غروانلاندیا
سواحلنی طولاشوب چینه کیتمکه یول ارارکن بو بوغازی بولدی اللی اوج درجه
طولدن حرکت ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان
دورت بوغازکه واردر بوسقود شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحت
نامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدر که انکلیس رهبانلرندن اولوب
ارکسونیا شهرندن بر مهندس که قطبه یقین یرلری کشف ایلیوب عرض
تعیینه کندی اسطرلاب برله ارتفاع الوب قطب سمت راسه کلدیکی یری
قیاس و بو وجهله اثبات ایلدی و میرقاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدر که
بو دورت بوغاز ایچنده بر عظیم کرداب واردر صو دورت طرفدن ایچری
کردابه بر مرتبه جریان ایدر که انده کمال شدید روزکار قوتیله کیروب دونمکه
امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی دوندرمکه کفایت ایدر روزکار
اسمز لکن بو روایت لوسیانوس نام قپودانك روایتنه مخالفدر و سائر اول
محله سفر ایدنلر بو مقوله بوغاز کورمدك دیرلر و فلمنك قومی سکسان بر درجه عرضه
دکین اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطبه و لا عرض تعیینی
جولیوس قالیجر نام مصنف کتابنك اتوزیدنجی بابنده بو یله تحقیق ایدر که شمال
دکزندن چینه دکین سفر ممکنمیدر دکلمیدر ایکی طرفك دلیللری موجبجه اختلاف اولنق
اقتضا ایتدی بعضلر ممکندر بو سفر مراد اولندقده دوینه نام نهرك بوغازندن چیقیلوب
تاتار ولایتنك زاویه شرقیسنه واریلدقده و بو انحرافده شمالی روزکار غرب روزکارینه
تبدیل اولنوب شرق یولنه کیدیله دیدیلر لکن بو کلامك اصحابی اول دکزك و سواحلنك
روزکارلری کیفیتنی بلمدیلر زیرا انده شرق و غرب روزکاری شول قدر خفیف اسرکه
بری برندن فرق اولنمز و شمال روزکاری بر مرتبه شدیددر که انده هان حکم ایتکده بوران

اوزری اولان یرلرده اون آیه دکین ممتد اولان برد شدیددن دریا یوزی جمدو تمنش
قالدره مثال اولور ودکزك دوکوندیسی غایت چوقدر اطول نهار یکرمی دورت ساعت
اولدیغی کنارلرك ایا مصیفنده طومان وبوصیدا اولیجکدن صکره ایکی ساعت قدر
انجق آچیلوب کیرو اول حالت عود ایدر اوته سی قطبه دکین بو حال اوزره در پس بو
سمتلرك یولی اول اجلدن مسدود وخطرناکدر کاهی بوزلر متحمل اولدقده جزیره مثال
پارچه لر تصادم ایدرك کیدر فلمنکدن بو قوم بیك بشیوز طقسان دورت تاریخنده
اول سمته سفر ایدوب شمال دکزندن یکی دنیانك سواحل شرقیه سنه یکمك ایچون
کتدیلر لکن بوزدن وکیجه شدت برددن عظیم زحمت چکدیلر بو سببدن کولیلم نام قپودان
ناصو بوغازندن چین دیارینه سفر ممکن دکلدر دیدی وبونی بیهوده سویلدی بلکه
بعد الکشف قیاس صحیح برله بو قلیوب بیلدیکه بو بحرك اورته سی محیط شرقی یه متصل
اولمیوب قطب اطرافنده سواحل دونا ایدر دونوب کیرو غربه کیدر ویکی دنیا سواحلنه
چیقار و بو نکته استدلال ایدیکه اکر اوته سی بحره متصل اولسه اننده دخی مد وجزر اولور
ایدی لکن بو قدر انجق عدیر شمال دکز قولاغیدر دیو قطع ایلدی لکن بعضلر بوکا تسلیم
اتمیوب نووازنبلانك طرف شمالنده بو سفرك یولی بولنمغه عظیم امید وار در چونکه
هر بار چین سفری ایچون یکی دونغالر تدارك اولنمقدن خالی دکلدر بالآخره نتیجه
پذیر اولور دیو خلقی عزیمته ترغیب ایدرلر اما هنوز بر طرفه جزم حاصل اولمامشدر
میرقانور ایدر بز مکیلر عرض طولده سکسان درجه یه واروب عظیم بوز پاره لرندن
وکیجه یه قالدقلرندن چقامیوب یکمك ممکن اولمدی کیرو دونوب یتمش التی
درجه یه کلدیلر بیك بشیوز طقسان یدی تاریخنده تشرین ثانینك دردنجی
کوننده شمس غروب ایدوب کیجه اولدی کانون ثانینك یکرمی دردنجی کوننده
کیرو طلوع ایلدی ایکی آیه قریب کیجه ده نووازنبلا کنارینه چیقوب اوی یاپدیلر
حزیرانك اون دردنجی کوننه وارنجه ایچنده اولوب شدت برددن حرکت
ایده مدیلر اون اوچ آی قدر شنلکدن آیریلوب امور معاشدن دون ولوازم
بشریه دن هیچ بر بودکلو خطرناك یرلرده کزوب قطب شمالی یتمش التی درجه
مرتفع اولیجق کذیلر وطشره چقدقلرنده اطرافلرین قار آلوب اون آیه قریب
زمان قار ایچنده محبوس طوردیلر اول اثناده عظیم ومهیب یرنجا آیولر و وحشی
دریا جانورلری هجوم ایتدکجه بونلر مدافعه وجنك ایله قورتولورلردی بالآخره

کمیلرینی براغوب اوزری اچق صندللر ایله کلوب چقدیلر بونلردن اول اولسمته
کمسه وارمش دکل ایدی وبونلرك سفری ضرب مثل اولان ارغنوته سفرین
اونوتدردی وارغنوته دیمکه بونلر لایق اولدی دیو تمتع ایدرلر فصل ۹ در
ذکر قطب جنوبی طقوزنجی فصل کرهٔ ارضك قطب جنوبی سمتی ذکرنده در بعض
کتب اسلامیه ده بو سمتده اولان قره یه ارض ذهب تسمیه ایدرلر مقدمه صاحبی
ایدر بو ارض ماغلانیقا وارض جنوبیهٔ غیر معلومه دیمکله جغرافیا اربابی
وصف وتسمیه ایدرلر لکن بونك سواحلندن غیری بوآنه دك بر یری کشف
اولنوب بلنمدی وبونك وسعتی سائر ایکی قسمه قریبدر ماجلانیقا آکیچون
دیرلرکه یکی دنیا طرفنده اولان کنارلرینی ابتدا ماجلانوس قپودان کشف وبیان

ایلدی لورنسو ایدر بونك کنارلرندن بوز قرق درجه طول واون بش درجه عرض
جنوبیده واقع بر برونده لاقاقا اولکه سی کشف اولندی بونك خلقی بیاضدر
لکن شولقدر وحشیدرکه بیکانه ایله الفت وتجارت مجاللری یوقدر جاوه دن
کاهی اکا سفاین وارر لکن انلری یناشدورمزلر وسیکائیل نوئیس نام قپودان

ارغنوته سلفدا النمش نفر کمسه اولوب
سبحر ده النون وارد دیو بحره چیقوب
دریان سخر اغتنالر یغان بینیده بولوب ارکا قضدی
اشتها بولوب بعید سفر ضرب مثل اولدی

میلادک بیک بشیوز التمش بش سالنده یکی اسپانیادن اولان ماقدونیا نام
اسکله دن چیقوب بو اولکه یی کشف ایلدی واننده اولان مال والتون برومالنی
غالبدر دیدی بیری رئیس بحریه اولنده بر پورتقالکیسی مخالف روزکار بر ایله
بحر چینک جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده بر کناره واردی ونیجه عریان آدم
کوروب بونلر سلاح استعمال ایدوب اوقلر آتارلردی اوقلری قامشدن
ویایلری بالق کوکندن ایدی صور عجیبه وحیوانات غریبه ده کیجی بوینوزلو کیجی
نیجه قوش کبی اوتر وبعضیسی التنده بر کوزلو وکیجی فیل کوشلی وبعضیسنک
باشی کوکسنده کلب کبی قویروغی واردر بو حکایت ایندوکنی نقل ایدر لکن وقوعنده
نظر واردر فی الحقیقه بحری آیق التنه آلوب اکثر مواضع دنیایی کزنلر بو عظیم
جزیره نک حالنی بیله میوب مسکونه میدر دکلمیدر هنوز تحقیق ایده مدیلر
وسواحلنده بحره دوکیلور بر نهر تصویر اولنموب بیوست زمین بونک عدم
عمارتنه علت اولمق بعید دکلدر لکن بردی شدیدا ولوب بری طرفنک زیاده
اننده شتا وسرما اولدوغنی بعض مرتبه تحریر ایدرلر مغلیان بوغازنده بو
خصوصه تنبیه اولنمشدر شکل جزیرۀ مذکور بالاده کچمشدر **فصل ١٠**
در ذکر نسبت ممالک وجهات بمثلثات بروج وسیارات حکمای اسلام
عالم کون وفساده جاری اولان احوال وآثار فی الحقیقه اثر فاعل مختار اولدوغنی
اثبات ایدوب دیدیلرکه اجرام اثیریه واوضاع فلکیه عالم عناصرده بامر الله تعالی
تأثیر ایدر ومؤثر حقیقی انجق جناب حقدر وانلر سببدر وموالید وعناصرک
خصوصا کرۀ خاکک نجوم وافلاکه ارتباط وانتسابی واردر اقالیم سبعه
ترتیب اوزره سیاراته منسوب اولدوغنده غیری ممالک وبلداندن هر بری
ایله اون ایکی بروج بیننده علاقه وارتباط ثابتدر بو علاقه بلادک مثلثات
بروجه نسبتیدر ومثلثات بروج اولدرکه سکزنجی فلک منطقه سی که
دائرة البروجدر اون ایکی قسم قیلنوب هر برینه بر برج دینلمشدر نته کیم سابقا
مقدمه ده بیان اولندی مثلثات اخذنده توالی بروجک هر اوج برجک
دردنجیسی اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس • ثور سنبله جدی • جوزا
میزان دلو • سرطان عقرب حوت • بونلردن متساوی الاضلاع دورت
مثلث حاصل اولور **مثلث اول** بروج مذکره وناری وشمالیدر جهاتدن شمال

ایله

ایله دبوردر مابینی بوکا منسوبدر بروج مذکوره بیوت شمس ومشتری ومریخ
اولمغله بو مثلثه مدبری کوندز شمس وکیجه مشتریدر **مثلث ثانی** بروج
مؤنثه وترابی وجنوبیدر جنوب ایله صبا اراسی بوکا منسوبدر **مثلث ثالث**
بروج مذکوره وهوایی وبیت زحل وعطارد اولمغین مدبری کوندز زحل کیجه
عطارددر شمال ایله صبا اراسی بوکا منسوب اولور **مثلث رابع** بروج مؤنثه
ومائی وبیت زهره وقمردر جنوب ایله دبور اراسی بوکا منسوب اولور ومدبری
کوندز زهره وکیجه قمردر

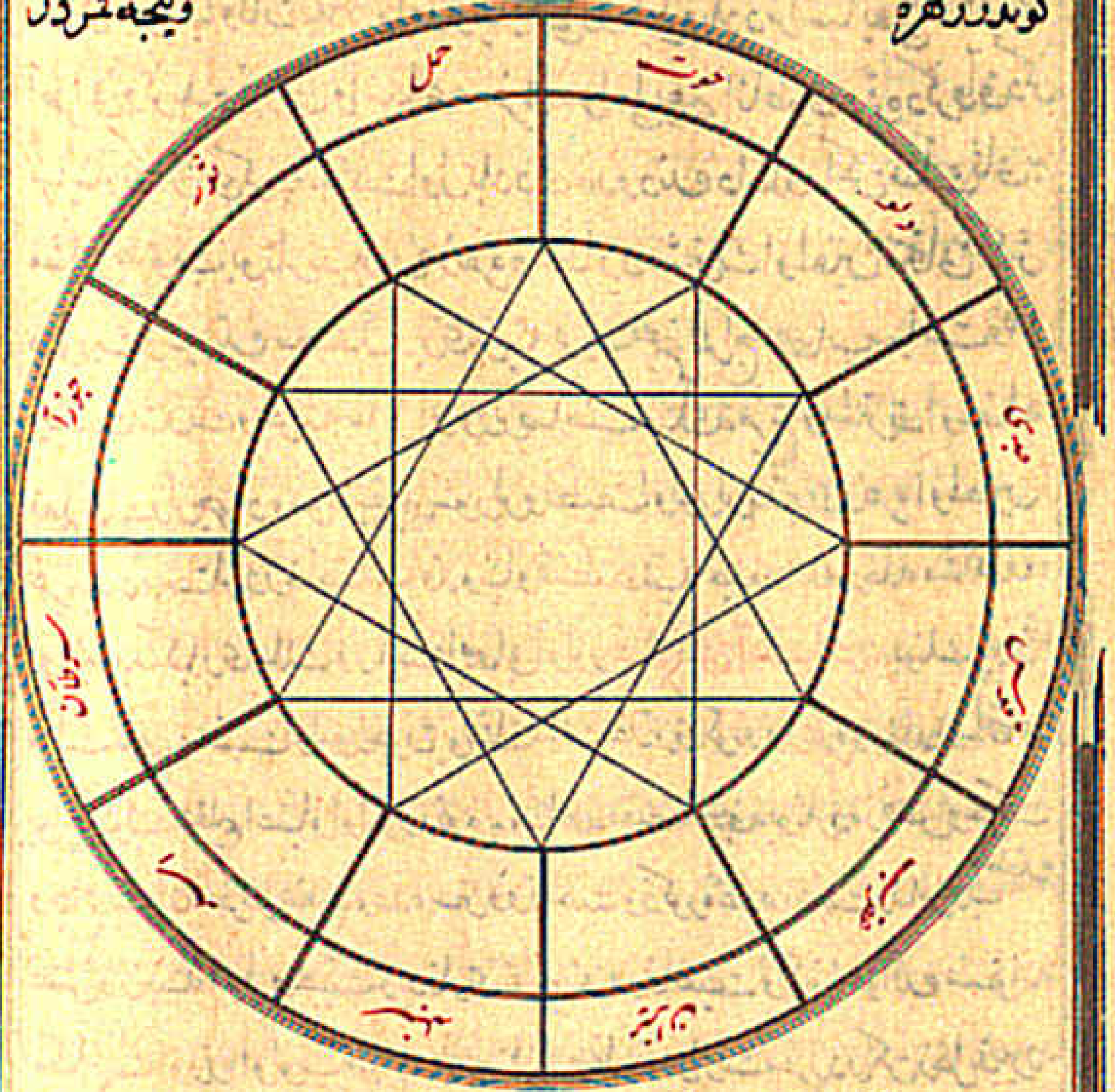

کذلک ربع مسکونی دخی مثلثات بروجه مشاکل دورت قسم اعتبار ایدوب
هر برینی برینه منسوب قیلدیلر **قسم اول** اوروپا غرب وشمال مابینی اولمغین
اکا منسوبدر وبونده ساکن اولان طوائف وامم مثلث اولده اولان ریاست
سببیله اکثر امرده جری وسرکشلردر غالبا استعمال سلاح وسیاسته مائل
تعب ومشقته متحمل نظیف وظریف اولورلر چونکه ومریخ تدبیرده شریکدر
ومثلثک اجزاء متقدمه سی مذکر واجزاء متأخره سی مؤنثدر بو قوم اکثریا عورتلری
امرنده تغافل اوزره اولوب غیور دکللردر ومذکوره نسواندن زیاده رغبت ایدرلر

خصوصا انکلیز و جرمانیا یعنی نمچه برج حمل مریخه مشاکلدر و اول اجلدن
سکانی اکثر وحشی و متهور اولوب اخلاقی سباع اخلاقنه بکزر و بلاد ایتالیا
یعنی روما اولکه لری و بلاد غالیا یعنی فرانسا و لایتلری و سیجلیا اطه سی اسد
برجنه و شمسه منسوبدر اول اجلدن اکثر سکانی اصحاب سیاست و اهل ریاست
اولمق اوزره در و بلاد اسپانیا و پورتقال قوس ایله مشتری یه منسوبدر اول
اجلدن اکثر سکانی صاف دل نظیف و خلوق اولور بونلردن صکره وسط
مسکونه قریب اولان بلاد ماقدونیا یعنی روم ایلی و بلاد تراسیا یعنی استانبول
اطرافی و کرید و قبرس و آسیای صغری سواحلی یعنی اناطولی و قره دکز و آق دکز
نهایتلری اراضی کرچه مثلث اول بلادی حدودنده داخلدر لکن مثلث ثانی یه
مشاکل طبوب بونلر تدبیرنده زهره و عطارد مشترک اولمغین سکانی اکثر
صورت و سیرتده معتدل و بری برینه قریب صحیح المزاج اصحاب سیاست و اهل
ریاست شدت و حربیه مائل اولورلر صاحب مثلثه مریخ و مشتری اولمغله
تعلم علم ایدرلر جهاد و موسیقی یی سورلر و نظیف اولورلر مدبری زهره اولمغین
غریب دوستلردر خاصه ماقدونیا و قسطنطنیه جدی ایله زحله مشاکلدر
اول اجلدن کباری ملک و ریاست اصحابی اولور قسم ثانی آسیادر بونک بلادی
مثلث ثانی یه نسبت اولنور چونکه بو مثلثه نک مدبری کوندز زهره و زحلدر سکانی
بو ایکی کوکبه عظیم اعتبار اولنور زهره یه مشاکله مقتضاسنجه بونلرده رقص و حرکت
وجماع نسوانه حرص عظیم و عدم ستر و وقاحت و ذکوره عدم رغبت و لباس و بساطنده
نقش و زینته میل و محبت و بدنلری تدبیرنده رفاهیت و اکثر احوالده نسوانه
مشابهت اوزره اولوب مزاج و طبیعتلرنده غلبهٔ حرارت مقرردر لکن زحل تدبیرده
مشترک اولمق اقتضا ایدرکه نفسلری مؤثر و قوی حربده شدید علوهم اصحابندن
اوله لر بو اقلیمک مثلثه مشاکلهٔ کلیه سی حکمی بودر لکن اجزاسنک دخی علی الانفراد
نسبتلری حکمی بو وجه اوزره در که بلاد عجم ثور و زهره یه نسبت اولندوغیچون خلقی اکثر
منقش لباس کیرلر حتی قیصلری بیله ساده دکلدر بابل و جزیره یعنی فرات ایله دجله
اراضیی و بغداد اولکه سی سنبله و عطارده منسوب اولمغله خلقنده اصحاب رصد
و اهل علم چوقدر هند و سند جدی و زحله مشاکل اولمغله اکثر خلقی بد اخلاق و کریه
المنظر و چرکین آلود کنود و عنود اولورلر و وسط مسکون اولان بلاد اید و میا یعنی قدس

کنز

شریف سواحلی و بلاد سوریا یعنی شام ملکی و جزیرة العرب حجاز و یمن مثلث اولیه
مشاکلدر بونلرک مدبری مشتری و مریخ و عطارد اولمغین خلقی و اکثر سکانی ارباب
تغلب و اهل تجارت اولورلر مکر و خدعه و جبن و امورده تهاون انلرک شاننددر
و عربستانک معمور برلری قوس ایله مشتری یه منسوب اولمغین اولدیارلر اکثر
خصب و رخا اوزره در قسم ثالث سقونیا تسمیه اولنان شرق و شمال طرفیدر
بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اکثر بلاد ترکستان و کورجستان و دیلم و ماوراء النهر
و ختن و ختا بو حصه یه دوشر بونک مدبری زحل و مشتری اولمغین اکثر خلقی حکیم
مشرب و اهل عفت و طهارت اولوب خاصه بلاد آذربیجان جوزا و عطارده
منسوب اولمغین اکثر قوی حرکت و شرارت و خباثت اوزره در ماوراء النهر سمتلری
دلو و زحله منسوب اولمغین خلقی اکثر وحشی و غدار اولور سائری دخی انک کبیدر
قسم رابع افریقیا در بونک غرب و جنوبی جانبی اولان لیبیا و اراضیٔ مصریه
اولان ایتوپیا و مغرب دیدکلری موریتانیا مثلث رابعه منسوبدر چونکه بو مثلثک
تدبیرنده کیجه مریخ و زهره مشترکدر خلقنک ملوکی امورینه عورتلری مداخله دن
خالی دکلدر رجال و نسا اکثرا امورده اختلاط اوزره اولوب بر عورتی بر قاچ کمسنه
تزوج ایدر و رجالی زنی نساده مزین کزرلر و اکثری کاهن اولورلر خاصه بحر رومک
سواحلی افریقیا سرطان و قمره منسوب اولمغله اکثر اهالی اصحاب تجارتدر و دیارلری
خصب و رخا اوزره در و مغرب اقصی سمتلری عقرب و مریخه منسوب اولمغله
خلقنک اخلاقی سباعه بکزر و حشیلردر اکثریا مشاجره و خصومتدن خالی اولمزلر
و بری برلرینی قتلدن تحاشی ایتمزلر صعید و حبش ممالکی تدبیرنده زحل و مشتری
و عطارد مشترک اولمغله اول دیار قومی آیین مختلفه اوزره اولوب موتالرین تعظیم
ایدرلر و خارجدن کلن حکامه متابعت ایدوب جماعه منهمک اولورلر و بونلر
نفوس ضعیفه اصحابی جبان و ذلیل قومدر بلاد اسکندریه و مصر جوزا و عطارده
منسوب اولمغله اکثر خلقی فهم و ادراک اصحابی اولوب اسرار مکتومه استخراجنه و تعلم
علومه میل ایدرلر حبش دیارلری وسطی دلو و زحله منسوب اولمغین خلقی اکل لحم
سمکه مائلدر و عیش و عشرتلری بهایم مثال اولور بو محله کلنجه مقالات اربعه ده
بطلیوس کلامنک خلاصه سیدر بروجه منسوب اولان بلاد مفردانی دخی کتاب
مزبوردن و بعض معتبرات کتاب نجومدن نقل و انتخاب اولندی حمل بلاد فارس

ازربیجان فلسطین وقره دکز کنارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وکابل وانطاکیه
وطوس وانکلیناطه سی وغالیا وجرمانیا واسوت ولایتلریدر ثور بلادی قبرس
وبحر رومده اولان جزائر صغار وکردستان وکورجستان وهمدان وحلوان ودیاربکر
وغزه وقیساریه وطرطوس ومسنه اطه سی وروس وله ولایتلریدر جوزا بلادی
مصر وطره بلوس غرب وبرقه وحمص وحران وکیلان ومازندران وقزوین وکرمان
وتستر ومرو وسردینیا وفلاندرا وقرطبه وارمنیهٔ کبری ولایتلریدر سرطان بلادی
افریقیا وفس وجزائر وتونس وقدس وچین وترکستان وغرناطه وقسطنطنیه وونديك
وجنوین ولایتلریدر اسد بلاد شام وملطیه ورها ونصیبین وسند وتیمورقپو
وپولیا وروما وقسطنطنیهٔ غرب وپارغا ولایتلریدر سنبله بلاد موصل وجزیره
وفرات صویله آق دکز بیننده اناطولی ولایتی وبغداد اطرافی بابل ودار ملك حبش
وصنعا وسوس اقصی وطونجه وجزیرة الحضرا وکرید ولایتلریدر میزان بلاد مکه
ومدینه وبعلبك ولایتلریدر عقرب بلاد حجاز وقیروان وبصره ونهروان وتبریز
وحلب وری وزنکستان وجزائر غرب وطره برون وفاس واماسیه ولایتلریدر قوس
بلاد اسپانیا واصفهان وقوهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه وبودین
وموره ولایتلریدر جدی بلاد حبش وهند وسند وقومس وغور وکابل وعمان
واهواز ومکران وماقدونیا وبلغار ومسقو ولایتلریدر دلو بلاد چرکس وروس
وزنکبار وکردستان وحبش اورته لری وفرغانه وراس العین وسلطانیه وغزنین
وتاتار ونوغای وبادیهٔ عرب ولایتلریدر حوت بلاد طبرستان وعمان وپورتقال
ویمن وصعید ومصر واسکندریه اطرافی وجزیره لردر فصل ١١ در بیان سکان جهان
باعتبار ادیان فصل مرقوم کتاب اطلس ترجمه سی اولان لوامع النورك یوز اللی اینجی
فصلیدر مناسبتله بو محله یازلدی نهایت میرقاتور اطلسنده کندی دیانتی موجبنجه
طرح وتقسیم ایتمشدر بز بو کتابده مقتضای اسلام اوزره تحریر ایتدك مزبور دیمشدر
دنیانك قره ودریا سفرلرندن بزه معلوم اولدیکه نوع بشردن هر صنف کندی زعمنجه
بر معبوده عبادت ایدر وهیچ بر بیابانی ووحشی قوم یوقدر که انك بر معبودی اولمیه
سلفده یازیلانلر طورسون بزم سیاحتمزده بزه یه وارد قایسه قومنی بر دورلو معبوده
طپار کوردك سلفده قدماء اجیپان یعنی مصر قومی اوکوزه وآته ویلانه وتمساحه
واغاجه یه وکلابه وقورده وکدی یه وبوق بوجکنه طاپوب بوکا بکزر جانورلری

معبود

معبود برینه طوتارلردی قدماء سوریان یعنی شام خلقی بر بالغه عبادت ایدرلردی
اول بالوك کتب قدسیه ده واغون اسمیله مذکوردر وصیدا خلقی بعل نام بته طاپدیلر
دمیاد قومی صوغان وصرمساغی معبود اتخاذ ایتدیلر فرس قومی کونشه وآتشه
پرستش ایدوب یونانیلر ورومانیلر بو بابده جنون وادیلرینك قنغی سمتنه
سالك اولدیلرسه جنس بشره نافع ومضر خیر وشر ملاحظه ایتدکلرین صنایع
وطبایع آثارندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی وبوندن صکره معبود
جنسندن بری عبادتمزده مبادا ترك واهمال اولنمش اوله دیو احتمال عموما اوزره
جمله مجهول معبودلره بر معبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا
وافریقیانك معبودلری نیتنه وسائر نامعلوم یرلرك مجهول معبودلری نیتنه
یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت ایتدیلر لکن بو جمله باطلدر وتنکری بر
اولدیغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر وبو طریق عقل ایله بیلنمز تنکرینك ارادتنه
کوره اولور زیرا کندی ذاتنی ونه کیفیتبرله عبادت اولنماجغنی کندی بیلوب
پیغمبران واسطه سیله تعلیم ایدر اول طریقله عبادت ایدن معبود حقه عبادت
ایتمش اولور پس احتمالات عقلیه برله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلورکه
معبود یا حقیقی اوله یا غیر حقیقی اوله معبود غیر حقیقی ماسوی الله در معبود
غیر حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقل ایله عبادت اولنه پس اقسام
اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلردر
انلر مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقل ایله عبادت
ایدنلر نصارادر انلرك مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود
غیر حقیقی یه طپان عبدهٔ اصنام وکواکب وعبدهٔ ارواح دیانلرك مکانلرینه
اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان ارضك ادیانی
حسبیله مکانلری بیلنمش اولور بو دخی امور کلیه دندن اولمغله سائر فصولی
اوزره تقدیم اولندی فیما بعد باقی جزئیاتی شرحنه شروع اولنور تنبیه
معلوم اوله که اطلس وغیری کتب جغرافیا اصحابی اکثرا اوروپا دیارندن اولمغین
کتابلرنده کلیاتدن صکره اوروپا اقسامی بیانه باشلیوب اول بابده کمال
تفصیل وآسیا وافریقایی کتاب آخرنده اجمال وتقلیل ایدوب کویا که جهان
کندی دیارلری احوالنی تحریره التزام ایلیوب باقیسنی ترجیحلر تفننده اول

افاسنك مقدم كوردى امريقايانى تمامنك صكره اوروپايى بعده آسيا وافريقايى يازوب ثلث اخير كتابى قديم جغرافيالر رسمنه خاص قيلدى وانلردن وافرفوائد درج اولندى مرقاتور اطلسده رسوم كليه دن صكره اوروپا تفصيلنه باشلیوب افريقيا وآسيايانك صكره برقاچ صحيفه ده امريقانك تفصيل وشرح ايدوب قديم جغرافيا رسملرندن نقل ايله بركتاب ايتدى ترجمه سنده لوامع النورى بزآنك ترتيبى وزره يازدق لكن بوكتابده انلره تقليد ترك اولنوب ترتيبده طرز آخر اختيار اولنوب كورولدى اولا آسيا شرقيسنك باشلنوب بعده افريقيا واوروپا وامريقا صحيفه لرى بو ترتيب اوزره تفصيل اولنمق تصميم اولنوب آسيا ممالكى رسملرينه كتب مشارقه دن وافرفوائد يازلدى پس بو كتابده ممالك ربع زمين بيانى فلك اعظم حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيت برله نقل وحركت ايدرك ابتدا جزائر شرقيه دن انتها سواحل غربيه امريقايه منتهى اولوران شاالله الرحمن كمال كرم الهيدن متوقعدركه بوطريقده توفيقنى رفيق ايليوب اتمامه ايرشدوره

فصل ادر جزيره ياپونيا جزيره مزبوره چين درياسنده ابتدا جزائر شرقيه دن اسمنده هاپون وجاپون وياپان وياپن لفظلرى استعمال اولنور سلفده اكا خريسه ديرلردى مرقاتور اكا التونلى اوروپا معناسنه اوروپا خرسونزوس اسمنى اطلاق ايدر بوجزيره بحر شرقيده حد غربيسى يوز التمش اوچ درجه طولده بحر چين وحد شرقيسى يوز التمش التى درجه طولده براق دريا معناسنه ماره ورميلو كنارلرى وحد جنوبيسى اوتوز بر درجه عرضده سيام اوقيانوس وحد شماليسى اوتوز يدى درجه عرضده لونزاكور فرزى واينا ليا اولكه سى كنارلرى اولوب كنديسى شرقدن غربه جرمانا ميليله يوز اللى ميل ممتد والتمش ميل قدر عريض برجزيره كبيره در لورنسو بونك طولنى بيك التيوز ميل وعرضى طولنك ثلثى قدردر ديو تحرير ايلدى طرف غربيسنه ملاصق شكلنده بو حدودى ايچره جنوبدن شماله ممتد طولانى اقيمن نام برجزيره دخى واردر بوجزيره نك طولى التمش ميل وعرضى اوتوز ميل اولوب ايكيسى بيننده طولى اوتوز ميل وعرضى بش ميل افيقوم نام برجزيره دخى واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غيرى اطرافنده اون بش قدر وسط جزيره لركه كيمى معمور وكيمى خرابه در انلردن بعض بوجزيره لردر جزيره فراندو وسط برجزيره در باش شهرى بو اسمله تسميه اولنور جزيره ياقاسوما جزيره آس باس جزيره سيرزى جزيره آير جزيره تكروى جزيره يانوس سوما جزيره قاسوتغا جزيره غونو بعض

اول ديارلر مسافه بعيده اولمغله تفصيل احوالنه واقف اولميوب يازدقلرى دخى خبط وخللدن خالى اولمامشدر ورا هاما اورتوليوا اقسام كليه دن صكره امريقا تفصيلنى اجمالدن فصل ايتميوب اولا انك اقسامى شرحنى اوروپا

راهبلر نقل ایدر بو جزیره ده کوپکه بکزر بر حیوان واردر سنلری برجته واردر دقته میل
طبیعیله دریایه اتیلوب قلج بالیغی کبی بر بالق اولور جزیره هیو جزیره میاجیما جزیره لوتا
جاپانک شمالنده خلقی ملاقایه کلورلر بونلرک مجموعی چین کنارلرندن اوچیوز میل قدر
بعید در پس بو یاپون اطه سی توابعی ایله التمش دورت حکومته تقسیم اولنوب کیمی سلطنته
باش ملکتی میاقودر ایکنجی اطه طقوز حکومتدر معتبرلری دوسوکن و فیابونکه بوجن
سلطنتنه تابعدر اوچنجی اطه نک دورت حکومتی واردر احوال سلطنت بو
جزیره سلطنتی اوچ کسه یه موقوف اولوب انلر دار الملک جزیره اولان میاقو
نام شهرده اوتوررلر تدبیر امور جمهور جمله انلرک الننده در انلرک بیوکنه زازو دیرلر
بابا کبی احوال دینیه یه مسلط ایکن دونن اشاغی رتبه ده توف دیرلر بربلوکی که
نصارا ده پیسقوپوس کبیدر سائر دین امورینه موکل اولنلری عزل و نصب
ایدر و کندینک بر اهل دانا خلیفه سی واردر بو زازونک ابینی بودر که خاکدن
یاپلمش اوانی استعمال ایدر هر آینه هلاک لرن بدنه دك اوروج طوتار و اوروجی
عظیم پرهیزدر اول زماننده آتلر کبی و عورتنه وارماز بونک عورتی برجیه
حسیب و نسیب اولمق کرکدر بعدن صکره افطار ایدوب قرمزیلر کبی عیش
و عشرت ایدر شکاره دخی کیدر چپلق ایاغله تپراغه طوقنمق بوکا جرم عظیمدر
بوندن اوتوری معزول ایدرلر بونک خاصی یوق توابع و خرجی چوقدر لکن جاپان
بکلری انک جمله لوازمنی وسعت اوزره کوررلر کیجه کندی وجودی محافظه سی
بر مخصوص صنم اصنارلیجه یاتمز اول اجلدن بونک هرسنه کون باشنه بن
صنمی واردر دور ایدر ایکنجی سنه دواو دیرلر خلقک مناصب و مراتبی پایه لرینی
کورر عزل و نصب بوکا مفوضدر جاپان خلقی قدر دنیاده بر پایه یه اعتبار ایدر
قوم یوقدر رئیس مزبور هرکسک پایه لرین استحقاقنه کوره تعیین ایدوب برر
علامت ویرر انی مهر برینه استعمال ایدرلر جمله اطه بکلرینک ایلچیلری بونک
یاننده اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ایچون وافر هدایا کتوررلر بو هدایادن اکا مال
فراوان حاصل اولور لکن خاص وظیفه سی آزدر و بیا اولدکدن صکره یرینه اوغلی
یاخود بر آخر قریبی کچر بو منصب موروثدر اوچنجیسنه کوباقاما دیرلر سفر و حضر
و جنک و صلح تدبیرینه موکلدر جمله دن جاپان بکلری بوکا اطاعت ایدرلر
بکلر اون دورت متصل و مختلف بیوك سکه صاحبی بکلردر بونلره تابع بعض

کره

خرده بکلر و حاکملر دخی واردر بری اطاعتدن خروج اتسه سائرلر جمع اولوب
حقندن کلورلر بو اوندورت دخی اوچی باش و غونج بکلریدر سلطنت
تدبیری معبردن خالی اولدقده بونلر امور جمهوری کورورلر بو کوباقامانک طفرو
و احتشامی بر مرتبه درکه اوروپا قراللرینه بکزر ایچ اوغلانی اکثر بکزاده لردر
و سرایده کندی خدمتنه معین بر کروه عسکر تعیین ایدر بنا بقا بر کوباقاما
منصر ایدوب سائر بکلری ایچاولدیلر و یرینه یکی نصارایی قتل ایلدی سائر
خلقی بش مرتبه یه منقسمدر اولی مرتبه حکامدرکه بکلر بکی و بك مقامنده
انلرک باشنه مطلق تونوس و اشاغیلرینه فلان تونوس دیرلر ایکنجی مرتبه
اصحاب امور دینیه در بونلر باشلرینی و صقاللرینی جمله تراش ایدوب رهبانیت
اوزره یاشورلر تزوج اتمزلر و مالنه بکلری کبی جنك ایله رصاپنتی جمع ایدرلر بونلرک
جماعتینه بونزی دیرلر و افر مختلف مذهبلری و مختلف اقاومیالری واردر بونلر
اکثر فیاتوما شهرنده رئیسلری ایله ساکن اولوب تعلیم و تعلم ایدرلر اکثری برجمی
زالی اوزره در و معبدلرنده اولان تصاویر دخی برجمی تصاویرینه مشابهدر
باش مدرسه لری باندوتا مشهرده در جاپان خلقی اکثر تحصیل ایچون انده جمع
اولوب تدریج برله بونزیلر درجه سنه وارلر و بو رتبه ارالرنده غایت مرغوب
و معتبردر و بونلرک عظیم اوقافی و لمفتی مالداللردر و بونلرک حقنده نقل
ایدرلرکه بعض بونزیلر اولدکده بر روزکار چقوب میتنه سنی هوایه کتورر
کیدر کوزندن غائب اولور ظاهرا بو دخی اکاذیبدندر لکن شیخ شفا آخرنده دیدیکی کبی
سن ایشتدکمك خوارق نسخه امکاننده ترك ایله ضرر کورمزسین اوچنجی
مرتبه شهرلک اعیان و اکابری مرتبه سیدر بونلرک ایکی مرتبه سی واربری
عابدلر بری اعیان بالدر ایکیسی دخی مرتبه لرنده اولوبجه برقراردر نه قدر فقیر
اولورسه پایه سندن انمز و نه قدر غنی اولورسه یوقاری پایه یه واصل اولمز اکابری
حرب وقتنده جنك امورینه امداد ایدرلر دردنجی مرتبه تجار و اهل صنایع
مرتبه سیدر بشنجی مرتبه رعایا و اکنجیلر مرتبه سیدر بو مراتب اصحابی محافظه دی
عظیم رعایت ایدرلر احوال سیاست بو دیارده مجرمی نفی و یا قتل ایدرلر
نفیدن خفیف جزا یوقدر سارقی عربا ایله کزدروب تشهیر ایتدکدن صکره
خارج شهرده صلب ایدرلر سائر مجرملك خبری یوق غافل ایکن بوینی اوررلر

وقاتلی کندی الیله کندویه اولدوردرلر ودعوالریجاوز اتمیوب تیز فیصل
ایدرلر وبونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلر طشره سنده محافظ عسکری اسکان
ایدوب شهر ایچنه قومازلر **احوال دیانت** بونلرک اکثر عبده اصنام در امور
اخرویه ده فوتوقی نام بوتلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق طلبی امور دنیه
قامیس نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینک باشی ایکی بیوک
بوتدر برینه امیدا وبرینه زاقا دیرلر بونزیلرک لاف وکذافی بودر که مرقوم
زاقا برکسه ایدیکه طوغدیغی زمان وافر یلدزلر هواده اوچوب باغنه کلوب
سجده ایتدیلر بعده وکرم بونلره برکتاب ویردیکه ایچنده نیجه وصایا یازلمشدی
امیدا دخی بنلرینه صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده برمرتبه
افراط اوزره درکه جنته کتمک ایچون بونلر یولنه کندیلرینی اولدوررلر وکاهی
دریایه آتارلر کاه برقیادن اوچارلر کاه مغاره یه کیروب جوعدن اولنجه چیقمازلر
احوال علم ومعرفت بودیار قومنده قوابل وازکیا واردر جمله صنایع ادبیه
وجزئیه بونلرده موجوددر نیجه یرلرده مدرسه لرده واردر وبانوادم شهرنده
برمشهور اقادمیا واردر که انده طلبه نک باش معلمی که بونزیلردندر عظیم
دارات واحتشامله اتوروب مناصب علمیه توجیه ایدر وبونغوم نام
شهرده جزو سیاده بمحله معروف رهابینک براقادمیاسی واردر انده جزیره
اهالیسی پورتقال لسانی وکره نورلر اوروپادن وارنلر دخی جزیره اهالیسنک
لسانی تعلم ایدرلر بونلرک لساننده غایت اختلاف واردر جمله نک دیلی
برلکن لغات واصوات وحروفی مغایردر حروفی یوقاریدن اشاغی یازوب
یمین ویسار سطرلرینه تعجب ایدرلر اما برفقرا ورجال ونسا وصبیا لغتلری
واستعماللری مخصوص وممتازدر کتابنده دخی نظم ونثر وکتابت ومکتوب املاسی
وحروفی باشقه ومخصوصدر وبرنوع لغت وقلم واردر که برحرف برجمله یه
دلالت ایدر وبالجمله بوجزیره لغتنی بیلنلر سائر السنه دن ترجیح ایدرلر
لکن تعلمی عسیردر عظیم مشقتله زمان مدیدده تحصیل اولنور وبونلر
فرنکی کتابلری باصارلر کندی کتابلرینی دخی باصمه استعمال ایدرلر لکن بونلر
انجق چین وهند قومینی کورمکله دنیایی چاپان وچین وهنده تقسیم ایدوب
اندن غیری ولایت یوق صاندیلر وبونلر اسکی مصرلیلر کبی رموز حروفن

استعمال ایدر بوحروف لغتنه دلالت اتمز انجق معنایه دلالت ایدر بش بیک قدر
حروف دخی یاپان واهل چین علماسی بیننده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبط
مشکلدر انلر ایچون حروف هجی واردر برقوم حرفنه بکزمز **احوال صنعت وتجارت**
بونلرک هرصنایعده مهارتلری عجایبدندر پورتقال طائفه سنک تجارتلری
بواسطه یه عظیم سفری وترددی واردر ولی فرانچو وآخذ قیمت جواهر والتونلره
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر **احوال حرب وشجاعت** بوجزیره
اهالی اکثر اشجع وحربه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول سببدن
بنلرینه دراز قد وجسیم اولمق غایت معتبردر عسکریسی اکثر بونوغدن اولوب
التمش بیکدر وایچه حرب بعده تقاعد ایدرلر وبونلر لحیه لرینی برنقرقوب
تراش اتمزلر **باقی اخلاق وعادات** بوجزیره خلقنک بیوکلری واکابرلری
اکسه لرنده برز برجم قورار وسطلری باشنک نصفنی یولارلر وغلبجقلر باشنک
اوکین یولارلر ومجموعی قتنده بری برینک برهنه ال ایله طوقنموق عظیم عیب
وعاردر ومجموعی فیللرینی جنبستره ایله یولارلر وبونلر آق ومشکل وجمیل اولور
دوشک کبی قبا وبالک حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انک اوزرینه اوتوررلر
ویاتورلر باشلری التنی طاش ویا اودون برله قیاردرلر وبونلر جوع وعطشه
واتی یه واویقوسوزلغه عظیم صبر وتحمل ایدرلر طوغان اوغلنجقلری شدت
برد ده ارمقلره صوقوب یاقارلر تمه دن کسدکدن صکره انالرندن آیروب
صعب یرلرده مشقتله بیوردرلر وشکارده الشدرورلر لکن فقردن زیاده
منفور وکریه نسنه کورمزلر اول اجلدن عورتلر اولادلرینی فقیر اولوب لکابر
خدمتنه وارماسون دیو قتل ایدرلر عورتلر ایکدن تماشلر کیروباشلری اباغنده
اوتوروب یاپوشلری بغدای صاپندن مصنع اورلمشدر رجالی عظیم طقره برله
ملبس وسلح کزرلر وبونلر چین خلقی کبی نظافت وطهارت برله عظیم مقیدلردر
قاز طاوق وسائر انسی حیوانلری بیله مسکنلرنده تلویث ایتدیو قومازلر جمله
صحراده کزدیررلر وطعاملرنده دخی اوزره اتوروب ایکی چتال چوق ایله آلوب
یرلر اللرینی بولشدرمازلر وبساطلری کیرلنمه مک ایچون پابوچلرینی طشره ده
چقاروب زیاده اهتمام ایدرلر دریاکنارلرنده وشهرلرنده انجق حالکلو اولنالر
سبزه وات وپرنج وبالق برله بچنورلر اکابری اکثر شکاردن یرلر بالغه دخی مائلدر

متکلف ضیافتلر ایدرلر هر بر دورلو طعامده سفره‌یی بوزوب دکشدررلر و هر
اوکنه بر آردج یا صنوبر اغاجندن مصنوع طبق قیوب هر طعامده انی تبدیل
ایدرلر و طعاملری اوزرینه التون براده‌سی صاچارلر و طبقلر اوزرینه طعامی
بیقوب بر بر زینت ایچون سرو بوداقلری دیکرلر و پشمش طیورک بورونلرینی و یالکز
التون ورق یاپشدررمغله تزیین ایدوب غایت دقیقت طبقلره قورلر و بونلر
اوزوم تربیه‌سنی و شراب استخراجنی بیلیوب بر نخودن بوزه کبی بر نوع عرق قیشراب
استعمال ایدوب بری بری عشقنه ایچوب اوضاع غریبه کوسترلر و مسافره
رعایت ایدرلر و بونلر بر نوع اتی شربتله غایت مشغوللردر اول شربت انلرک
صحت بدنلرک زمان مدیده حفظ ایدر بوندن غیری شراب بلمزلر صوبی
قینادوب ایچنه قیا یا خود خیا مدیرلر بر نوع اوتک توزینی قورلر و کباره ربانیه
کندی الدریله بشورلر و اول مصلحت ایچون هر اوده بر کوچک اوطه واردر بر مسافر
کلسه البته اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن متکلف آلات و اسباب و فنجانلر
و تبسیلر اغشلردر جمله‌سی جالونها ایچنه بر شربتخانه آلتیله افتخار ایدرلر و بونلرک
فقراسی ساده یاغ یرینه قادرغه بالیغی یاغینی استعمال قیلوب موم یرینه چرا
و بعض یرلرده صمان صاپی یقارلر احوال بلاد بو جزیره‌نک بیوک متکلف
شهرلری و منتظم شهرلری اولوب اکثر وسطنه واقع اولمشدر دار ملکی میاقو
نام شهردرکه برکولک کنارنده شمالیسنده اوتوز درجه عرض یوز التمش طقوز درجه
طولده واقع اولمشدر سلطنه جوره‌سی یکرمی بر میل غایت بیوک شهر ایدی
اهالی باددفته و جنکلرندن اکثری خراب اولوب ثلثندن آنقا الدی لکن بو
باقی قالدن غایت معمور در حالا ملکی انده اوتورر و باش محکمه‌سی انده اولوب
اوچ نکسه محکمه‌یه موکلدر اوساقالی بر معتبر بندر و معروف شهر اولوب
خلقی اغنیا و مالدار و مجمع تجاردر انده اولان بازرکانلرک فقیری بیک غروش
سرمایه صاحبی و وسط الحال اولنلری اون بیک التون سرمایه صاحبی اولوب
بیوک بازرکانلرک مالی بحساب ایدر اوچ بیک قدر عسکر بو شهرک طشره‌سنده اوتوروب
دائما شهری محافظه ایدرلر لازم کلدکده شهره بر دکیشر کیروب کیرو طشره
کیدرلر یونغوم بر اولکه‌نک دارملکی و باش شهری بیوک شهر اولوب بر کوزل
بره دوشمشدر نصارا بونده چوق مدرسه سنده چایان دلنی و چایان

قومی

قومی لاتن و پورتقال لسانینی تعلم ایدرلر و بحر کنارنده بر ایو اسکله‌سی واردر
نوبا اهالیسی بیننده قونبوداسی دیمکله معروف صنم مخصوص بر شهر اولمغله
جمله بکلر و اعیان انده دفن اولنورلر اکر دفن میسر اولمزسه یاری بر دیشنی
چیقاروب بعید یردن دفن ایچون انده کتوررلر اعتقادلری بر کسه‌نک بر جزئی
انده دفن اولنسه آخرتده حسن خاتمه برله حشر اوله و اول قونبوداسی استعمال
ایتدکلری حروفک واضعی اولمق زعم ایدرلر و دیرلرکه مهدی منتظر کبی هنوز
اولمدی بر قبری قازدروب ایچنه کیردی و غائب اولدی کیرو چیقاجق
و اول قبر اوزرینه بر عظیم معبد بنا اولنوب بونزیلر کروهی ازدحام برله
خدمتنه رغبت و اعتکاف و عبادت ایدرلر فیونغو میاقودن اون سکز
فرسخ یرده بر شهردر بیک بشیوز طقسان التی تاریخ میلادیده زلزله‌دن بر قسمی
بره کچوب باقیسی دخی فتنه‌لرده احراق و تخریب اولنوب آنقا الدی امانغوزاکی
بر بیوک معتبر شهردر طه میاننده واقع اولمشدر روسکن فونانوم نوسا
مشهور و معتبر شهرلردر یاقیلری لورشو کنارنده بونلردر قونغوسیما دریا
کنارنده قریب بر شهردر ابتدا بونک خلقی تنصر اتمکه باشلدی فافانا بر
عظیم بندردر فوسودا و بونغو اطرافنده دواو و مانقانی و بویجن
و چیقوب و بوامی و نابن غو و ردوجی و دریغا و قیانو یاما اکثر بو
ولایتلرک بونزیلری بونده ساکن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر ناوا
بو شهر اوچ نسنه برله مشهوردر بری توچیدن یاپلمش بر یاغور یعنی صنمکه
بیوکلکده رودوس قولتوزینه غالبدر بری دخی موشکیجلری چوقدر
خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر قربنده بر عظیم کولدرکه ایچنده اولان بجد
بالقلری بتاره وقف ایلیوب هر کون بر برنج ایله بسلرلر صیدی ممنوعدر
ونغرو و تونوغانو و اوویان و یعنی و قاواجی توسون طائفه‌سنک باش
شهریدر باندو بونزیلرک باش مدرسه‌سی انده در آکوتیا تجار مجمعی بر مشهور
شهردر لکن جزیره شمالنده اولمغین بردی زیاده شدت اوزره اولوب
بو جزیره‌نک وافر اسکله‌لری واردر جمله‌دن اوجینو فاماتوس دیدکلری
اسکله‌سی مشهورلیمان اولوب هر زمان انده وافر سفاین جمع اولور احوال
ابنیه بو جزیره‌ده متکلف معبدلر و ارکلک و دیشی رهبانی ایچون باشقه

مناسترلو ومعظم ومزین سرایلری چوقدر پاولوس نقلی اوزره ملك
سراینك سقفی قورشون یرینه آلتون تخته لر ایله اورتلشدر كذلك طشره
اولرینك تواناری آلتون صحیفه لر قپلو مرصع ومقرنسدر بو عصرلرده اول
دیار ملكی اولان تایقو برغریب ومتكلف سرای بنا ایدوب تامس معروف
برنوع مزین ذیقیمت بیك عدد حصیر برله دوشنمشدر اول حصیرلرك
صچاقاری حریر والتون ایله اشلنمش وهر حصیرك طولی سكز قارش وعرضی
دورت قارش وكراسته سی غایت ذیقیمت آغاچدن اولوب صنایع عجیبه
ایله مصنوع ایدی وایچروسنده اولان تكلف وزینت تقبیلا ولنور
دكل ایدی وبو سراینك قصری اوكنده انواع لعب ایچون میدان وتماشاگاه
ایكی جانبی بری برندن منفصل یوكسك قله لر كه هربری اوچر دورد طبقه
بنا اولنمش ایدی وبوكا بكزر اننده بنچه متكلف بنالر چوقدر لكن بو جزیره ده
زلزله اكسك اولمامغین اكثر بنالری آغاجدندر وجابجا مزین طاشدن
بنالر واردر انهار وجبال بونك برقاچ نهر صغیری وبعض یرلرده نافع
ایلیجه لری واردر میاقو شهری قربنده بركبیر بالقلی كول واقع اولمشدر
اكثر اطرافی بونز یلر باغچه سیدر وبر مرتفع طاغلری واردر جمله دن ایكیسی
مشهور وغایت مرتفع اولوب برینك دپه سندن مدام آتشلر چیقار روانه
شیطان برمنور سحاب ایچنده بعض ریاضتكش عبده اصنامه كورینور
واروب اوكنده تضرع ونیاز ایدرلر وبرینه فنجه تویاما دیرلر برقاچ فرسخ
بونلردن یوكسكدر آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات بوجزیره
آب وهواسی خوب وصحیحدر لكن بردی شدیدا ولوربری غایت منبت
محصولاتندن ایلولده برنج بچرلر واكثر تكالیفی اربه وبرنج اوتنك طوزسوغی
اكمك برلر وبعض یرلرنده آیارده یغمای بچرلر وافر برنوع بوغاچه یاپارلر
لكن بوننده انواع معادن چوقدر خصوصا آلتون وكومش معدنلری وفراواندر
اولمغین دنیانك مناعی كندو یه جكرمیوه دار التجاری سائر دیارلر كبیدر نهایت
بر عظیم اردج آغاجلری غایت اوزون ویوغون اولوب كیمی سرتلرین ویبولك
ابنیه دیركلرین اندن ایدرلر غریبه میوه لرندن برجنس یمش اولور كه خرمایه
بكزر وآغاجنك برغریب طبیعتی واردر رطوبت سومز صو طوقنسه فی الحال

بوردیشور

بوردیشون صولادوكویا كه زهر دراتی برطریقله اصلاح ایدلركه قوپاروب كونشده
قورودرلر وبری چقور ایدوب قوری قوم ودوكولمش تیمور بوقی دوكرلر واتی
دكرلی غوری تازه لنور وبراق وبرو دا ولكی لطافتنی بولور وبو داقلری قیرلسه
تیمور چویلر ایله بنجرلر كه اول اولوب طوتار وبوجزیره نك حیواناتی كرك

شكل كینه یا

اسی كرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری كزرلر قیون خنزیر طاوق قاز قورد
طوشان كیك و انواع طیور خصوصا دراج وكوكرجن وبلدرجن وسائری بجیدر
تتمه سلفده بو جزیره نك دائما بر ملكی وار ایدی امن وفراغ استاد یله عیش
وعشرته دوشنوب اشنا بیندن چقدی بكلر اكا مر فروا غموب هركس كندینك
اولكه سنی ضبط ایلدی بعده كوبی دیمكله ایكی باشی حاكم بولنوب اورته ده قالدیلر
برینی قتل ایمكله بریسی تغلب وتفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا اكا
نیقوساما دیرلر بو جزیره یی بعض پورتقال كشف ایتدی لكن انتونیوس یكی
دنیایی كشف ایدنلرك بیاننده یازار كه انتونیوس موره و فرانسس كوی وغیری
قپودانلر میلادك بیك بشیوز قرق ایكی سنه سنده دوورا شهرندن چینه
سفر ایدركن بر شدید روزكار بونلری یاپون اطه سنه آتدی بو سببدن انی
كشف ایتدیلر وماقاوس نام مصنف بونك احوالنی تفصیل اوزره یازوب
اورتولیوس ومیرقاتور اندن نقل ایتدیلر و بو محله ایكسنك نقلندن ترجمه
اولندی **فصل ١٣ در رسم كنه یا** خط استوادن اون درجه عرض جنوبی یه دكین
و یوز اللی طولندن ایكیوز اون طولنه منتهی اولنجه بعض كنارلر و اطه لر كشف اولنوب
اسمنه یكی كنه یا دنلدی زیرا افریقیاده اولان كنه یایه سواحلده وآب وهواده تمام
مرتبه مشابه بولدیلر و بو كنارلرك جنوبی طرفی عرض جنوبی یه متصل میدر یا خود بر
باشقه اطه میدر صنونی معلوم اولمیوب ابحق بو قدر كشف ایتدیلر اطلسده بونك
احوالنه تعرض اولنمیوب كتاب اطلسی تكمیل ایدن بودوس تجدید ایتدیكی بیوك كره
ارضده كه میلادك بیك التیوز اون اوچ سنه سنده قلمكده رسم اولنمشدر كتابخانه
حقیرده موجود اولمغله اندن اخذ و نقل اولندی كتاب اطلس وبعض قدیم كره لرده صنعه
ظن وتخمین بنا طرف جنوبیسی ارض جنوبی یه متصل رسم اولنمشدر لكن عند التحقیق
معلوم دكلدر اولور سوایدن بو یكی كنه یایه بعض طوطی و لایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه
زنكیدر بتمه طیارلی ولایتلرنده وافر التون اولور بنحوره تبدیل ایدرلر بر اولكه قارشی
ساحلدن ایكی بیك میل قدر بعید در ولوپس اسپانیولدن میلادك بیك بشیوز قرق
بشنده یكی اسپانیادن ملوكه اطه لرینی كشفه ارسال اولنوب بر اولكه یی كشف ایتدی
سكزیل بوندن مقدم فراندوس غالكوس بر اولكه سندن قالقوب بر اولكه دی شرقه
ترغالقا یی كشف ایتدی ارض غالیقا معناسنه خلقی بوكا بیوك قیی معناسنه قابله قودیلر

غایت واسع اولکه در اون بش درجه عرض جنوبیده واقع اولوب هواسی معتدل و یری
محصولدار در آنده وافر آلتون و جواهر و طیب بولنوب اول اجلدن اسپانیوللر حضرت
سلیمان علیه السلام آلتون کتوردیکی اطه بودر دیرلر و بو اولکه جنوبده آتش طپراغنه متصل
اولدوغنی تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی و مردمخوار در کسه ایله الفت ایتمیوب
و بدنلرین الاجه نقش ایدرلر و دیرلری قالندر عریان کزرلر بو اولکه صانتا قوملادمان
برو و نوه لوتیا نام اطه لر و قانده لاره دوکلری واردر پورتقال بو اسملر ایله تسمیه ایتدی
اما الیسی قتنده آخر اسملر ایله مشهوردر فصل ١٤ در جزائر چین و هند اون دردنجی
فصل محیط شرقی جزیره لری بیاننده در سواحل چینده کناره قریب طولانی الشکل
قوریا نام جزیره دن غیری و سابقا ذکر اولنان هاپون و کنه پا اطه لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردر که اطرافنده خرده جزائر ایله رسم کلیسی
ایکی صحیفه دن اخذ و بر صحیفه یه درج اولنوب صکره کلان تفصیله مدخل قلندی
مرقاتور و اورتلیو جغرافیالرنده بو بابده اول مرتبه شرح و بیان اولنمغله و بریکی
دخی بو رسمه مقصور اولمغله قاستلیادن جاقو نام مصنفک بیک بشیوز
التمش ایکی میلادنده رسم ایتدیکی آسیانک و چینی قسمی رسمندن بو مرتبه بسط
و تفصیل و سائر کتب اسلامیه دن بو جزیره لر اخبارنک قصورینی تکمیل ایتدک بو
اثناده رسملرک بری برینه نوعا مغایرتی واقع اولورسه بعید دکلدر زیرا مفصل
هر برده مجمله موافق و بری برینه کلیتله مطابق دوشمک امر عسیردر نادرا خصوصا
رسملری مغایر اوله بهرحال کرک تفصیل و کرک اجمال وجود خارجیه مطابقتدن
قطع نظر تقریبدن خالی دکلدر بلورسنوا ایدر بو جزائر شرقیه سینغاپورا بورنک
اورته سندن آسیانک شرق و جنوب طرفنده خط استوانک ایکی جانبنده واقع
بردن بره کلسه اوروپادن واسع اولوردی بو جمله ده کرچه آلتون اولور لکن
اول ممته سفر ایدن تجار آلتونه تنزل ایتمیوب کیملرینی ذی قیمت طیب و بهار
ایله یوکلدرلر و بونلری جانب شرقدن اولا انتونیوس دیر بو نام پورتقال قبودانی
کشف ایلدی صکره جانب غربدن فرونیاندوس مغلیان کتدی جزائر مزبوره
خط استوا و مدار شمالی آلتنده اولمغله خلقی اکثر ضعیف المزاج و قصیر القامه
و عقل و ادراکلری مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل ایتمزلر بعض جزیره خلقی
سیاه چرده بعضی آق و بعضلری مؤدب اولوب لباس کیر و بعض جزیره خلقی

وحشیدر

وحشیدر عریان کزرلر و بعضلری مسلم و کیمی نصرانی و چوغی آیین قدیمکرا اوزره
بت پرستلردر و بو جمله نک رعایاسی بکارینه غایت مطیع اولوب کوردکلری
کوزلرین یوموب سجده یه واررلر شمس و قمر و سائر کواکب اسمیله تسمیه
ایدوب الوهیتی اعتقادنده اولورلر قلیل العقل طائفه در مرقاتور دیمکله
اخذ اولنان اون ایکی جزائر بونلردر ١ منسس ٢ لوقونیا ٣ قالامیانس
٤ مندناو ٥ سیرام ٦ جیله لو ٧ سله بس ٨ بورنوی ٩ تیمور ١٠
جاوه ١١ سوماترا ١٢ سیلان جزیرهٔ منسس بوز یتمش درجه طول
و ایکی بچوق درجه عرض جنوبیده دوری یوز جرمانیا میلنه قریب چارکوشه
بر جزیره در یکی کنه یا بورننه اون میل قریب اولوب اسپانیادن منسس
بکی کشف اتمکله اکا منسوبدر جزیرهٔ لوقونیا ضم لام و قاف ایله یوز اللی بش
درجه طولده و اون درجه عرضدن یکرمی درجه عرض آخرینه دکین ممتد
بر جزیرهٔ طویله در چین شرقیسنده واقع اولوب ما بینی التمش جرمانیا میلی
قدردر بو جزیره ده اوچ شهر و قلعه واردر لوزنسوا ایدر بو کا کیسنه اطه لری
دیرلر و اوفق جزائردر لکن ایکیسی باش جزیره در برینه بیوک لکونیا و برینه کوچک
لکونیا دیرلر بیوک لکونیاده وافر آلتون و کزیده قماشلر و حریر اولور نیجه ذی
قیمت متاعلری خلقی هند سواحلنه کتوررلر بونلر غایت منتظم طائفه در چین
خلقندن اسنانیتلو دولونلری بیاض اولوب کندی ولایتلرینی محافظه ایدرلر
بیکانه قومازلر بو اطه لرک سینک شهرندن غیری شهری معلوم دکلدر
و بو شهر دریا کنارنده بر بندر شهردر مقدما بو جزیره قومجه یهارالمغه هرسنه
ملادقا یه کلورلردی لکن پورتقال مستولی اولمه لحکلرا ولدیلر چینه واروب
قانتا شهرندن الورلر پورتقال دخی اورایه کتوردر جاقونه عندنده بو جزیره فلبینا
اسمیله مسطور اولوب کنار شرقیسنده اولان خرده جزائره دخی فلبینا ادالری
دیرلر دیو یازلمشدر تاریخ هجریدن بیک اون حدودنده پرورده مسیقو جاکمی
اسپانیول بحر سوردن سواحل چینه واروب بو جزیره یه مستولی اولدی لورنسو
ایدر بو جزیره بر اسپانیا پادشاهی ایکنجی فلبوس زماننده کشف اولنوب اکا نسبتله
فلبینا دینلدی حالا اسپانیوللر الندهدر بو کا خلقی جزیرهٔ تندالی دیرلر
شهرلری سیدای که طرف شمالنده در جاقونکا قانفود عندنده باناسن میانه

میانده واقع اولوب جاقوته‌سیا بو تسمیه اتمشدر بان وسطندن جنوبه
دوشوب جاقور سمتنده بولو یازلمشدر جزیرهٔ قالامیانس یوز اللی اوچ درجه
طول اون بر درجه عرضنده طولانی جزیره در چینده قامیا بادن شرقه اللی میل
بحرده واقع اولمشدر بو نخله ساحل بیننده مثلث الشکل بر وافر دوکندی وار
طغشان جرمانیا میلی اوزونلغی واتوز میل قاعده سی بو قدر مسافه ارالسنده
بعض بولکر وار در چینده بو جزیره یه واطرافنده اولان جزائره سفاین اوله بیلر
بحر و بو جزیره جاقور سمتنده مربع الشکله قریب ویالوهن اسمیله مسطوردر
واوچ شهری یازلمشدر بری یولو وبری وسطنده پلاهن وبری فرازان و بو
جزیره نك جنوبی بورنوی اطه سی اولوب راسی اوتوز جرمانیا میلیدر جزیرهٔ
سیرام یوز التمش بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده یکی کنه‌یه
قریب شرقدن غربه انحرافله ممتد طولانی الشکل بر جزیره در اطلسده پاپواس
سیرام اطه سی یازیلوب کاشفی اسمیله تسمیه اولنمشدر لکن جاقور سمتنده اول
محلده جزیره رسم اولنمیوب فلیبنا اطه سنك غربنده پاپواس نامیله مثلث
الشکل بر جزیره یازلمشدر غالبا اول دخی بو کاشف اسمیله تسمیه اولنوب بونی
بعده کشف اتمشدر فصل ١٥ در جزیرهٔ جیلولو و ملوکه اون بشنجی فصل
جزائر محیط شرقیدن ژیلولو و مالوقا جزیره‌لری بیانندهدر اما جیلولو کسر جیم
صغیره وضم لام ایله یوز التمش درجه طولده خط استوا تصحیف ایدوب جلولو و ژلولو
دخی دیرلر مساحه دوری ایکیوز جرمانیا میلنه قریب بر جزیرهٔ عظیمه درجانب
شرقیسی سیرام شمالی مندنا و غربی سلهبس جنوبی سنا اون اطه‌لری اطلسده
ایبدا اول دیار قومی دلو دیرلر بر قاچ اطه واردر بو جزیره اهلك بر بیدر هواسی
غایت کرم و سرد و بیولك محصولی بر نجه‌دن زیاده وافر اولور ساغودیرلر بر نوع حجرك
اوزندن نان ایدرلر و اول اغاجك عصاره سی شراب یرینه ایچرلر و بونده بر
نوع یبانی طاوق و قرتاوزه اولور که بو دیار طاوقلرینه بکزه مز و دکز کنارلرنده
قیلو بغا بحد در انلرك اتی بوزاغی اتنك طعمنه بکزر بو جزیره خلقی ادم اتی یرلر
مرحمتسز ناتراش طائفه در لکن لورنسوا ایدر بو جزیره قومی محمدیلردر هند
جدید تاریخنده ایدر کشتی مغلیان جیلولو جزیره سنه واروب انده اسپانیادن
بر طائفه بولدیلر مقدما طلوب بو جزیره ده محکم قلعه بنا اتمشلر پس ارباب

جزیره اصحاب سفینه یه لازم اولاندن ماعدا یکرمی قنطار قرنفل ویردیلر تقویم
البلدانده یوز یتمش طولده سیلی اسمیله یازیلوب بعض کتبده سیلا نامیله مرقوم
اولمشدر نهایة الادبده ایدر بو سیلا التی جزیره در بعلو تونک بر قوم بنی امیه دن
فرار وانده قرار ایدیلر و شهرلری بونتکال و سوما و غونتو و بالیقی و باکون
وسیام ومعاکار بن جمله التی بلد در دیو مخالف طول وعرض ایله ذکر ایدرلر اما
جزائر مالوقا که اکا جزائر ملوك ومولوقا وملوکه ومالوکه دخی دیرلر خط استوا
آلتنده یونانلی ایکی درجه طولده بر قاچ خرده جزیره لردر جیلولو نلك کنار غربیسی
قربنده انکله سلبس اراضیسی بیننده واقع اولمشدر اطلس ایدر بو اسم خاصة بش جزیره یه
اطلاق اولنور بری **ترناته** در تاراناتا و ترنبالی دخی دیرلر بو جمله نلك بیوکی وباشیدر
وبری **تیدوره** نام جزیره در تیدوری وتیدورده دخی دیرلر وبری **موتیل** در موتیل ومایل
وموتیل دخی دیرلر وبری **ماخیان** در ماکیان وماکن دخی دیرلر وبری **باخیان** در باخیون
وبوقیان دخی دیرلر مجموعی یکرمی بش میل مسافه ایچنده اولوب بیوکی التی میل کوجیله
چویر بونلردن معتبر تیدور واو ترناته در ترناته نلك ایکی بو اسکله سی واردر کشتی
مغلیان تیدوری یه واردقده حاکمی عربدن منصور نام بر شخص ایدی برزورق ایله کیلره
کلدی اکنه بر پیروهن کیوب میانه کمر قوشانمش وباشنه بر مندیلی اسکوفجه کبی کوب
صارنمش بالن آیقی کزر بر سفینه یه چقوب اتوردی بر صاری قطیفه قبا کیدرهلر
او کنه بر قاچ ذراع چوقه واطلس وایچه بز و بر قاچ مینا قدح وسبحه وآینه و بکین
ومقراص قودیلر اسپانیاحاکمندن سلام دکروب تجارته اذن طلب ایدیلر منصور
دخی اناره ملاءمت کوستروب بیع وشرایه اذن ویردی قوم مغلیان بش آی انده
طوروب تجارت ایدیلر بر طوربه قرنفله اون ذراع کتان بزی یا اون ذراع قرمزی
چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ اعتدال ایدی واطرافدن دخی چوق کروه
کلوب معامله ایدرلردی **آب و هوا** بونلرك هواسی غایت بد وناخوشدر
لکن تجار کثرت ربح اجلندن کلوب کیدوب یاتورلر صباحلرده هوا بوس واولیه دك
حرارت مشتد اولور اویله دن صکره بر زدور کار چیقوب غروبه قلنجه اسر
نباتات ومحصولات بو جزیره لرك ترابی غایت یبوست اوزره اولمغله نازل
اولان امطاری بایانی سونکر کبی یودوب دریایه اقتمازلکن انواع طیب وبهار
قسمی اولان ادویه حاره یی وفرت اوزره انبات ایدر بو جزیره اول جهتدن مشهور

آفاقدر

آفاقدر بونلرده جوزبوا ومصطکی وعود وصندل وزعفران وبوبره وقرنفل وفلفل حاصل
تربیه سز بیچه بتر وجمله سنده اولور اما **دارچین** مانلده چوقدر شجر مزبورك
شکلی درخت انار کبیدر قشری حرارت شمس ایله متفرق اولوب صویلور جمع ایدیلوب
کونشه قورلی یابس اولور و درخت مزبورك یپراغی دفنه یپراغنه ومیوه سی دفنه
میوه سنه بکزر اورلقندن بر صو چقار رکه لطیف رایحه وکثرت نفعله
کلادن ذیقیمت وراججدر **شجر قرنفل** ترناته وموتیرده چوق بتر اکثری
قیالرده اولور اشجاری عظیمه در ورقی دفنه ورقنه بکزر وقشری زیتون قشری
کبیدر دردنجی سنه ده میوه ویرر اولا ترنج چیچکی کبی ازهاری اولور دوکولدکدن
صکره میوه سی اکسر باشی شکلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه صالنور اوائلنده
بعده بیاض اولور وتمام رسیده اولیجق سرخ وقورودقده سیاه اولور جمع ایدیلور
تقویت ایچون آب دریا ایله صولارلر بعده جاهلرده دیکرن ایدرلر وسنه ده
ایکی محصول الورلر وبو قرنفل اغاجلری شولقدر صیق بترکه دبنه کونش طوقنماز
اعلاسی مرتفع یرلرده بیدا اولندر دوز یرلرده بتنلا ولقدر ثمره سی ظهور ایتمز
وبعض صعب سنکستانده رسیده اولوب دوکولدکدن صکره باران وقتنده
سیل اندروب جمع ایدرلر زیرا صعودی ممکن دکلدر وبو اسکالی اهالی جزائر
ارالرنده حصه لشمشلردر انکله کچنورلر زیرا سائرلوازم معاش غیری دیارلردن
کلوب بونکله استبدال ایدرلر **عودك** درختی درخت انار قدر و ورقی ورق
ریحان کبیدر وسنکستانده بتر عود جمله دن ارطب وسائر یرلرده اولاندن
اطیبدر و درخت مزبوردن بعضنك ورقی ورق شفتالو وبعضنك ورقی
امرود کبی اولور **جوزبوا** اشجاری دخی بیوك اولور ثمری تازه ورطب ایکن
قشرندن اخراج اولونسه مصطکی کبیدر و بو جزیره لرده بر نوع عسل اولور که لذتی
سکره قریبدر **حیوانات** بواطه لرده طوطی وافردر خصوصا **مرغ ها** که تنکری قوشی
معناسنه مانا قودیانی ومانا قودیاتا دخی دیرلر کاهی کوکدن دوشرجثه سی حقیر
ولحمی وشحمی صغیر و کردن ومنقاری دراز صاقصغان قدر و باشی بر سنو باشنه
بکزر یاصی و قویروغی ایکی چتال واوزون ایقلری یوق بر مرغ خفیفدر دائما جو
هواده اوچار تعیش ایدر باشی وزرینه تویلری شولقدر رایحه قیل کبیدرکه کوجله
فرق اولنور وبابان اوردکی کبی سبز لوندر لکن بونك یشلکی آچق زمرد آسا

آسا لامعدر وبو غازی الندن اولان پشل آچق وکندیجه قارنی النی آچق پشل صاری یه
مائلدر وبوینونك اوستی صیق وخفیف توکلر ورنکی سیاه قامدر قویروغنه
وارنجه توبلری تدریج ایله بیوك ولونی کندیجه آچق اولوب قنادلری اچلدقده
بر قارشدن زیاده اوزار قنادلری التی چینیر رنکدر واوزری سیاه وبیاض
قاریشق رنکدر ایلکلری بری برینه ملاصق اولمیوب اچلدقده ایرو طوردبو مرغ
بین الناس مرغوب ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطور
اولوب هندغربی تاریخنده ایاغی بر قارش واردر وجناحی صغیردر اما هر
زمان هوا اوزره طورروب ما وامکه حیدریه ایتمز وکاهی قرنفل وداچینی اغجاج
قنوب ایلرك اوراقنی اکل ایلر ودور نکار ساکن اولدقجه قونوب تورور وینه
بادوزان اولدقده قالقوب کیدر ریشلری لطیفدر بیاسر غوجلر اولوب بعجی
بعض امراضه نافعدر دیو یازار لکن قنادی یوغیکن اوچمق وهر زمان هواده
جائز دکلدر ویا قلری واردر دیدیکی غلطدر فقیر مرغ مزبوری کورمك واقع
اولدی کتاب اطلسده توصیف اولندیغی اوزره در **احوال دیانت** بو جزیره
خلقی اکثر بت پرست وشمس پرستدر وکیمی قمره طپارر وبونلر سلطنتی کوندن
شمسه وکیجه قمره تخصیص ایدرلر وماه ماده وآفتاب نردر دیرلر وسائر
کواکب ایکسندن وجوده کلویا نلرا بوین مقامنده اولدیغنی ظن واعتقاد
ایدرلر وجمله کواکبی معبود بیلوب نیریندن غیریسی خرده معبودلردر دیرلر
کون طوغارکن مخصوص ابیات واشعار ایله انی سلاملرلر کیجه قمره دخی بویله
تکریم ومحبت ایدرلر اولاد وارزاق وسائر حاجاتلرن عرض ایدوب تضرع
ونیاز ایله میسر ایله دیو یالواررلر کشف اولندقدن صکره ترناته ده پورتقال
قرالی بر حاکم نصب ایدوب بر متکلف مناستر یاپدردی واوقاف تعیین ایتدکدن
انده رهابین اتوروب خلقی اضلال وتنصره دعوت اوزره اولدیلر کیمی تنصر
ایدوب کیمی عتیق دینی اوزره قالدی **اخلاق وعادات** بونلر مرحمة وعدالته
مائللردر حرب سومزلر صلحه رغبت ایدرلر بو جزیره لرده امر معاشلر لوازمنی
اکثریا بازرکانلردن تحصیل ایدوب محصول ایله کچنورلر دارچین وقرنفل
امثالی اشیایی کلن تجاره ویروب کندیلره مهم اولانی الورلر وبو جزیره لر بهار
کانی اولمغله اقطار ارضدن سفاین واروب انکا انواع متاع کتوررلر خصوصا

سفاین اسپانیا وپورتقال هر سال کیدوب کلمه دره بو جزیره ملوکه خلقی عقول قاصره
اصحابی ملوّن جنکجو طائفه دربادی سبب بری برلریله جنك ایدرلر ومال‌ه غایت
اعتبارلری وار در تجارت بیلمزلر واتمزلر کیملری جمله کورکلی خرده دره واکین اکیوب
غایت قلّت ومضایقه اوزره کچنورلر یرلری منبت در لکن اکین زحمتن قاچارلر
ذکر کاشف ملوقا سابقا مجاوقیانوسه سفر ایدن قپودانلر ذکر اولنور غربدن
کیدوب شرقدن کلن مغلیان قپودان سفر هند جدیدی تاریخنده اجمالا ذکر
وبیان اولنمش ایدی بو محلده اطلس صاحبی میرقاتور انی برکونه دخی تفصیل
ایدوب فوائددن خالی ولمغین کیرو نقل واعاده اولندی لوامع النورك یونن
قرق بدنجی فصلنده مسطوردر که پورتقال واسپانیول طوائفی نوبت بنوبت یکی
دنیایی کشف ایتدکجه هر طائفه کشف ایتدیکی ملکتی کندی پادشاهی ممالکنه ضم
والحاق اتمکه وبو یوزدن خدمتده بولنمغه سعی ایدردی اول اجلدن ارالرنده نزاع
واقع اولوب النهایه اولکه سندن پاپا بونلری بری برینه مانع اولوب مصلحتدن
قالمسونلر دیو یکی دنیایی بینلرنده تقسیم ایلدی وبعض شروط برله قوانین قوروب
حکم ایتدیکه اسپریدس دیمکله معروف اولان اطه‌لردن شرق سمتنده هر نه
بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغی غرب سمتنده نه کشف
اولنورسه اسپانیا قومنك اوله بوکا بناء اسپانیوللر مزبور اطه‌لرك سفره شروع
ایدوب امریقایی کشف ایتدیلر وپورتقال دخی اورادن شرق سمتنه کیدوب نیجه
اولکه‌لری بولوب الدیلر ومرور ایامله کار وکسبه طمع ایدرك اسپانیوللر تعیین
اولنان قسمه کاهی الاوزاتمغه باشلدیلر صکره کیرو بو ملوکه خصوصنده نزاع
واقع اولدی پورتقال قپودانلرندن قودنیاندوس ماجلانوس اسپانیا طرفنی
طوتوب حکم وفصل ایلدی ودیدیکه پاپا تقسیمی اوزره ملوکه اطه‌لری اسپانیانکدر
وبو حکمنه باعث بو اولدیکه پورتقال قرالی مانول بوکا بو خدمتی مقابله سنده وعد
ایتدیکی وظیفه‌یی مرادی اوزره ویرمدکی پس میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده
اسپانیا پادشاهی بنجی قارولوس امپراتوره کلوب انك امریله غرب یولندن مزبور
اطه‌لری کشفه کتدی اولا اسپانیادن جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبی اللی
ایکی درجه اولنجه کتدی اندن غربه دونوب افق تحتانیده بحر بی‌پایانی کچوب
شرقده قصد ایتدیکی ملوکه اطه‌لرینه بالآخره کتیلری واصل اولدی کندی انده

جنکده

جنکده دوشوب بولداشاری فوق الافق آسیا وافریقیا سواحلنی کچوب اسپانیایه
کلدیلر غریب سفرات واقدام برله بو سفرده جمله دنیایی دولاشوب اول زمانه دك
نوع بشردن بر فرد بو جرأته ایتمه مش ایدی لکن سفاینك کیمی غرق وکیمی کرفتار
اولوب انجق بر کیمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیایه واصل اولوب وافر طیب
ولولو کتوردیکه بعضلری کوکرجن یمرطه سی قدر کیمی طاوق یمرطه سی وقاز یمرطه سی
قدر وار ایدی پس بو کیجیلر ذکر ومدحه ارغنونه کیجیلرندن زیاده سزاواراولدیلر
زیرا انلر یونانیدن قالقوب قره دکزی دولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب
مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیایی دولاشدیلر وبونلرك کیمیسی صور
کواکبده اولان شکل سفینه برله مناظره ایدرسه روادر اول اجلدن بو سفینه
معزز ومکرم اولوب زیارتکاه قلنمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بو اطه‌لره واصل اولمغین پورتقال
اندن ال چکمشیدی لکن کیرو کشتیلری وارمقدن وکلمکدن خالی دکلدر زیرا
شرق یولی انلره بزدن قریبدر **فصل ١٦ در بیان وندناو وغیری** اون التنجی
فصل جزائر محیط شرقیدن وندناو وسبوت وسنادن وبانده وبجستنی
وغیری اول اطرافده اولان جزائر شرقیات وجنوبیات بیاننده در **وندناو**
فتح واو برله اطلسده مرسوم اولدیغی اوزره یونانیلی بر درجه طول اون درجه
عرضده مثلث الشکل بر جزیرهٔ عظیمه اولوب جرمانیا میلی ایله دوری ایکیوز
میله قریبدر بوکا میندا ناو دخی دیرلر اوزرنده دوورت شهری وار در بری
مندناو وبری بوران که بورنو دخی دیرلر بری ملاقابری قانولاکه قانلیلی دخی
دیرلر بونك خلقی سیاه چرده لر ویوزلری وصاچلری اوزون ورق خرمادن
زیبا حصیرلر نسج ایدرلرکه ایراقدن کورن التون صانور واول حصیرلردن
عورتلرینه ستره ایدرلر عریان ویالن ایاق کزرلر نسالری حسنالردر وبونلرك بیوك
کشتیلری وتیغ وآهنلری وطوپلری وباروتلری وار در واغز توفنکی ایله مسموم قلنمش
اتارلرکه نزویه طوقنسه هلاك ایدر پنبه دن جبه لر کیوب بکلری باشنه التوندن
مجوهر اسقفان طاقنور وبو جزیره لرده التون معدنلری چوقدر ونان وار زنجبیلدن
اولورتنوایدر بونده اسپانیولارك بعض قلاعی وار در اهالیسی طوپ توفنك
استعمال ایدرلر وبو جزیره لرده دارچین حاصل اولور لکن بونده اولان سیلان

دارچیندن غیری بر نوع عوددر که بونک طعمی طاتلو ولونی صاقزلودر میلاددن بیک
بشیوز یکرمی یدیسنده قورتون نام قپودان سوقیله اسپانیا حاکمی سایه پترو نام مخصوص
اوچپاره کشتی ویروب بحر سوره کوندردی تا که تمام کشف ایلیه مزبوردخی بیک
دوریوز سیل کیدوب مزبور جزیره یه واردی و بنجه جزایر کوردی که جمله دن ایکی بیوک
جزیره بری مندناو وبری بسایه ایدی اندن کیدوب نانی نام جزیره یه کلدیکه اندن
پورتقالک بر محکم قلعه سی وار ایدی جزیره مزبوره یوز قرق بش درجه طول بش
درجه عرضده جاقورسمنده تمامی یاپلنشدر سبوت یوز اللی طقوز درجه طول
طقوز درجه عرضده بر جزیره در جاقو نیوت یازارمنده غربی تاریخنده مسطوردر
اولدیغی اوزره مغلیان قپودان بوغازدن کچوب محیط شرقی جزیره لرینی کشفه
کیتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب اندن چوق بیاض مرجان بولدیلر و بر قاچ
زورق کوردیلر که اصحابنک مولری دراز و دندانلری سیاه و سرخ و لباسلری
ورق خرمادن ایدی شرقدن کلورز دیدیلر واندن کچوب سبوت جزیره سنه
کلدیلر که امیرینه اماره دیرلردی و بوکا قریب جزیره کثیره وار ایدی سبوت جزیره سی
بر کبیر اطه در اننده التون معدنلری و شکر و زنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینیلر
دوزرلر که ایچنه سموم اطعمه قونسه کمال لطافتدن فی الحال شکست اولور
بو چینینک ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه ایدرلر بو مقوله یه ملوک رغبت
ایتمکله سائر خلق بینده دخی بو سببدن مرغوب و ذی قیمتدر حتی رغبتنه سبب
خصوصی مرقوم اولدوغنی بیلمیوب مجرد ختایی فنجان و کاسه و طباق انواعنی ذاتنده
ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهالره بیع و شرا ایدرلر بونلرک
تغلیط ایدن اول لطیف اوانیلرک سمومه عدم تحملیدر اول نوع ایسه بو دیاره
کلمک ممنوعدر دیرلر و بو چینیه حوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور
قوم مزبور عریان کزوب حاکملری بلنه تنوره طوتار و باشنه منقش عرقیه کیر
و زینتی اغاجدن خاعلر طاقنور وجمله سی زینت ایله ادهان ایدوب اریقه نام
تسمیل امردده بر میوه ایله دهان و دندانلرینی سرخ ایدرلر و مجلسلرنده برکاسه
صو قیوب اورون قمشلرله ایچرلر نبات و بو جزیره ده بطیخ و برنج و طاری چوقدر
اما یمزلر خرمادن نان ایدوب قورودرلر انی یرلر و بر نجه دن شراب ایدرلر و درخت
خرمایی دلوب هر صباح انک صوینی ایچرلر و بونده فوقوس نام بطیخ مثال طویل

وعربعض بر میوه اولور که یابان آسیا اوراقی قات قات اندر قشری یابس قبوق کبیدر احراق
ایدوب رمادیله امراضه علاج ایدرلر و جاق وسطنده لیف کبی بر شی واردر
اندن لطیف رسنلر اولور و میوه مزبوره نک درختی خرما کبیدر خوشه انکور
کبی باد ویرر و شجر مزبورک کوکنی حرق ایدوب شیشه جکرلو قوع وانبیق ایله
آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوانات و بو جزیره اطرافنده ماهیلر واردر که
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشر و ینه بحره کیرور و بو جزیره قربنده اولان
اطه لر اصحابی کلوب مغلیانه بولوشدیلر الا که ماغوتان سیلادیو نام جزیره اونالتی
میل سبوتدن بعیددر ماتان و ماتام دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد ایتمدی
مغلیان بر مقدار ادم برله وار و بانلرله حرب ایتدی و اثنای حربده مقتول اولدی
باقی قالان یوز اون بش کسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن بر مقدار بهار تحمیل
قیلوب ینه جانب غربه کتدیلر و بورنای نام جزیره یه واردیلر جزیره
بوقانورا بونک خلقی علم بحره زیاده مشغوللردر پورتقال تحقیقی اوزره بونلرک
بعضلری اختفا ایدر و دشمنلری انلردن غایت قورقارلر زیرا بونلر کوروب
اسندکلرینی قتل ایدرلر و کیمسه انلره ظفر بولمیا اول جلدن اهالی جزایر انلره
شیاطین انس معناسنه اورانی سانکوی دیرلر و بو جزیره ده یانو وعالو قودیرلر
بر نوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونک قربنده جزیره قانغی و جزیره
چوکی و جزیره جوغوما و جزیره بوررو و جزیره لوما تولا نام اطه لر واردر سلفده
بونلرک مخصوص بکی یوغیدی هر برنده سان بدار دیمکله معروف بر رئیس
وار ایدی غانجق کندی قبیله سنه حکم ایدردی صکره پورتقال مستولی اولوب
بونلری کندولرینه محکوم قیلدیلر بو اطه لرده وافر جوز بوا اولور جزیره اووه که
ایوندن دخی دیرلر یوز اللی اوچ درجه طول بش درجه عرض جنوبیده بر جزیره کبیره در
بونده وافر دارچین اولور جزیره ثولوناقی بوکا سولا قادخی دیرلر یوز اللی درت
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده در جزیره مالوه بوکا مالوا دخی دیرلر
تیمور اطه سنک کنار شمالیسنه قریب بو ایکی جزیره خلقی غایت وحشی طائفه در
میلاددن بیک بشیوز سکسان بر سالنده پرتودن صالوب بو جزیره لره کشف
ایچون کلدیلر کرچه مال و متاعی چوغیدی لکن قومی وحشی و بد اخلاق اولمغین
طورمادیلر جزیره انوکتو جزیره مودا بونلر دخی مالوا قربنده در بونده صاغو

دیرلر برجنس نباتدن سوماترا خلقی عادتی اوزره نان ایدرلر وانده ایری ولطیف
طاوقلری اولور لکن روم وهند طاوقلرینه بکزمز بیضه لری ایری واتی دراج
کبی لذیذ اولور و بو جزیره لرك خلقی یوزلرینی الاجه نقش ایدرلر ودیللری مختلف
و وحشیلردر معتبر شهرلری راو وسکوتیا وتولوندر بونلرده اکثر نصاری اولور
جزیرهٔ سنا اون اطلسده یوز التمش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده برجزیرهٔ
مستطیله درلور بنسو کاسیناغو تسمیه ایدر بونك قربنده جزیرهٔ سوبندیکجو
دخی دیرلر بر جزیرهٔ چواغانه یوز التمش طولنده واربجه بش التی عرض جنوبیده در جزیرهٔ
جلاقیو جزیرهٔ بوتاهر انجا بوتا بوردخی دیرلر جزیرهٔ انیونه یوز اللی بش درجه طولنده
ایکی ایله بش درجه عرض جنوبی اراسنده اولوب بونلرك اهالیسی جمله قورصان
وجیلولونك کنار جنوبیسنه قریب اولور جزیرهٔ قارا جزیرهٔ قاسابون که قازابون
دخی دیرلر جزیرهٔ انیالا او جزیرهٔ قالاریری جزیرهٔ باویا یوز اللی دورت درجه طولدن
اللی یکز طولنده واربجه وایکی درجه ایله بش درجه عرض جنوبی اراسنده واقع
اولمش خرده جزیره لردر بعده وندیا جنوبنده جزیرهٔ بچیتسا جزیرهٔ موقوریا جزیرهٔ
قاغایان جزیرهٔ باناچینا جزیرهٔ غارغوس که قاربوس دخی دیرلر واغاراکه اغوا دخی
دیرلر جزیرهٔ بانکین الماسانکیر دخی دیرلر جزیرهٔ ارابوس که اقلادیوس دخی دیرلر بعده
جیلولو شمالنده اولان خرده جزیره لر بونلردر جزیرهٔ سکبه لورنسو بوکا جزیرهٔ چلبی
تسمیه قیلوب دیمشدر که بونك قومی قورصانلق ایدر و وحشی طائفه ومردم خورلردر
عادتلری بودر که ارکك اولنلر النه برچوق الوب ارعورتنك برینی تصرف ایدر
الندن چوق بوغیسه اری شکایت اتمك جائزدر چوق بولندوغی تقدیرده
شکایت ایدرسه مقتل اولنور جزیرهٔ ساغوینا جزیرهٔ زیون که زولون دخی دیرلر
بونلرك خلقی تنصر ایتدی جزیرهٔ سلادنو جزیرهٔ سارانغانی که سارانغام دخی دیرلر
جزیرهٔ ذولو جزیرهٔ باویلوغان که بانی لوغون دخی دیرلر جزیرهٔ بوهاکه بوهول دخی
دیرلر جزیرهٔ قاندیغاران جزیرهٔ چینوتو که بیوقو دخی دیرلر جزیرهٔ نوتوان بوندن ماعدا
ندودیمکله معروف برمشهور شهر واردر خلقنك بر رزی تنصر ایلدی جزیرهٔ
قالانان که قالونغان دخی دیرلر جزیرهٔ جیم بوبوت که هیو بوبی دخی دیرلر یوز اللی
التی درجه طول اون بش درجه عرضده برجزیره در بونده برعجیب شجر اولور که
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدرلور نشو ایدر بو عجب دکلدر

زیرا

زیرا بعض احجار که اسپروینه وتروفیته طاشلری کبی که اردج عصاره سیله
اصلادنمش مرمر اوزرینه قونسه بری طوغری یورور بری اکری حرکت ایدر جزیرهٔ
زانبوتا جزیرهٔ چیاناکه زیاناتا دخی دیرلر جزیرهٔ قیابو جزیرهٔ قماقا جزیرهٔ کوبالو جزیرهٔ
قبای جزیرهٔ لبانا جزیرهٔ قاوی جزیرهٔ توزا جزیرهٔ بیقولو جزیرهٔ پولو جزیرهٔ ترا جزیرهٔ
جلا جزیرهٔ مساراکه مسانا دخی دیرلر جزیرهٔ قاتیغان جزیرهٔ هیبوس تونا که حیست
دخی دیرلر جزیرهٔ هومور که هومانو دخی دیرلر جزیرهٔ لوسون جزیرهٔ ایرا یعنی سلطان
اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن برجنس لباس ایدرلر که ایراقدن التونلی
لباس کبی کورینور جزیرهٔ لباسه که الجق دوکوندیاردن جزیرهٔ ایلرلود دوکوندیلو یعنی
معناسنه جزیرهٔ ایجاردین که لاردین دخی دیرلر بباتین معناسنه جزیرهٔ لدوا
سورللا ایکی قرنداش معناسنه جزیرهٔ قوراللی یعنی مرجان دوکندیلری جزیرهٔ
زامال جزیرهٔ لادرونی خیرسز اطه معناسنه بونلرك قومی چیلق کز قورصانلق
ایدرلر اولری جرکین عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر برنوع شایقه لری اولور غایت
سرعتله بجوده کزلر اندیشه واوکنه چکرلر جزیرهٔ سان لازرو بونده عجایبدن
برنوع کوچك قادرغه بالقلری اولور سفاینه چوق زیان ایدر برجنس کوچك
قوش بونك عدوسیدر انکا لاس دیرلر چقدوغی کبی بورننك کیروب یورکنی بن
هلاك ایدر و بوجانور بونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز جزیرهٔ لورنزو التون
کثرتیله مشهور برجزیره در بونك مانلا نام شهری واردر اسپانیوللرلر واردرلر
جزیرهٔ اراریفا که ارازیغس دخی دیرلر جزیرهٔ مثلثه انك قربنده وندنا و شرقنده
بری برینه قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لورنسو کتابندن نقل اولنوب جوغی
رسمه مطابق بولندی اما انبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبیده یازلمشدر اطلسده ایدر جزیره سی بشیوز میل برجزیره در بونك
اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره دخی اطلاق اولنور آب وهواسی غایتله
سرد وشوره در و بونك قومی مردمخوار قورصاندر جزیرهٔ سلابس اطلس رسمی
اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن اون التی درجه عرض جنوبیده دکین
ممتد وبرطرفی ایکی درجه شماله براوزون جزیره اولوب دورت شهری واردر
تنوللی و کورین ری وقیان وقوبیان جاقور بونده بونك التی شهری یازلمشدر
واسماسی مغایردر بونك اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق

اولنور جزیرهٔ باندن اطلسده مسطور اولدیغی اوزره یدی جزیرهٔ صغیرهدر
ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا یدی درجه اولدیغی یرده یاخود
دورت درجه ایله بش اراسنده اثبات اولنمشدر باندن نام جزیره سائرهدن
بیوجك اولمغله بونك اسمی سائره دخی اطلاق اولنور انلر برا و سولا و رجیوه
و روم و نیرا و کوینابن نام اطه لردر و بو کوینابن مجموعندن کوجك اولوب
مدام یرندن آتش چیقمغله خرابهدر و بوکا ولکان دخی دیرلر جاقو رسمنده بوندن
الی التی درجه طولده و اون بش درجه عرضده بر ولکان دخی رسم اولنمشدر
بو جزیره لرده کوندز دخان و کیجه نار اکسك دکلدر نباتات باندن جزیره لرنده
سرایا بقم بتر و صندل و عود اغاجی و صندل اغاجی چوقدر جوز بوا اغاجلری
وافر اولور شجر مرقوم بیوك قوی سایه لو اغاجدر صنوبر و بلوط اغاجنه بکزر
ورقی شفتالو ورقنه و چیچکی یبان کولنه بو جوزك اوچ قات قبوغی واردر
اوستی قالین اورته سی مشبك اکا بسباسه و اسپانیوللر ماسیس دیرلر
اوچنجی انجه زار کبیدر شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن
اکل اولنمز و بو اطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری برّی بری بستانی بستانیسی
ایودر بونك زعفران کبی اوتی اولور بو جزیره لرده دارچین دخی اولور خصوصا
قوقنوس بو والرنده وافر بولنور بر مرغ مرتبو حارّ المزاج اولمغین بوکا
مالدن جمع ایدوب بو قوش آتش ایدر اتی جزیره لرده تعیّش ایدرونانك الم چکمز
جزیرهٔ تیمور یوز الکی بر درجه طول و اون درجه عرض جنوبیده بر جزیرهٔ
متوسطه در بونده آق و صاری صندل وافر اولور خلقی تیموره دکشورلر محیطده
ایدر جاوه جنوبنده جزائر کثیره واردر انلره تیمورادالری دیرلر لوذنسوا ایدر
جزیرهٔ باسایره و جزیرهٔ مونیقا و تیمورادالرینه چین و عرب و پورتقال تجاری
کلوب بیاض صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل
بر جنس شجردر که چیچکلری لاژوردی اولور و میوه سی کراسه بکزر لکن طاتسزدر
دیرلرکه بو جزیره خلقی بعض معهود دعالر اوقیوب بو اغاجلری یارارلر و بعض
ارواح بونلره کورینوب آتیه دن خبر ویرور تیمور اطه سنك شهرلری بونلردر
منا یو تومیا سرو اجیوقا بوندن وافر صندل یوکلدرلر و بو شهرلر اسمیله صندلك
اعلاسی بیلینور سفاین کلدکده اربابی تمنجی اسکله دن قالدقلرین خبر الوب

انکا کوره رغبت ایدرلر جزیرهٔ جاوهٔ کبیر بر جزیرهٔ عظیمه در حدّ غربیسی یوز اون
سکز درجه طولده و کنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد
اولوب حدّ شمالیسی بش درجه عرض جنوبیده در بو طرفدن غربا انحراف ایله
سوماتره یه قریب اولوب ما بینده قرق بش میل بوغاز واردر حدّ جنوبیسی رسم
اطلسده مبهم اولدیغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن جاقو رسمنده اون ایکی
درجه عرض جنوبیده معیّندر و اوزونلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
و دیانت بو جزیره نك بکلری متعدد و دینلری مختلفدر جمله نك بیوکی
جزیره میاننده دار الملك اولان مغایغا شهرنده اوتورر باشنه جوهر تاج
و اکننه دیباج کیوب بت پرستدر سلفده سائری عبدهٔ اصنام و بوکا
تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بك و بر قاچ شهر خلقی اسلامه کلوب بر لدیلر
بو جزیره خلقی اعتبارات باطله یه مائللردر احوال معرفت و حرب و بونلر
غایت زکی و هر صنایعه قابل اولورلر کویا که هر بری نظام عالم ایچون خلق اولنمشدر
بنوب اینمه ده و شهرلر تحصین ایدوب اسلحه قوللنمده و طوب و توفنك آتمه ده
دیار شرقك خلقنه غالبلردر تیر و کمان ترکیب ایدرلر لکن استادلری انظار کبی
کوزه درلر و اول قدر یایدقلری تیرك جرحی علاجپذیر اولمغا البته هلاك ایدر و بونلر
شیش کبی راست و اوزون خنجرلر طاقنورلر مانلره قاریزی دیرلر اخلاق و عادات
جاوه لولر عرض احتشام و جارانه مائل اولوب حریردن منقش و مکلف لباس کیرلر
و لحیه لرینی و باشلرینك اوکنی تراش ایدوب آکسه ده بر زمانج قورلر و اکثر متکبر
و متعظم اولوب کمسنه یه سر فرو ایتمزلر اسیر اولدقده اول مالکن صکره کندوین قتل
ایدرلر غایت وقام و معاند قومدر و بونلرك اکابری شکاره مشغول اولور قوچیلد
بنرلر طیور و کلاب ایله صید ایدرلر پیاده و سوار کوزللر و عورتلری سائر جزائر
قاریلرندن کوزل و مزیّن اولور بونلرك بالی خلقی اکثر قورصاندر کیلری چین طرزنده
اولوب هندیلر قاعدنده تجاوزده سفر ایدرلر و فرنکلرك بالیسترنا آلتی کبی ایکی پاره
تخته دن مرکب بر آلت قوللنورلر و خارقی استعمال ایدرلر لکن دوانی و روزکارلری
تقسیمی اول مرتبه دقت و زره ایدمزلر دستملری قبادر احوال بلاد جاوه نك
جمله بندرلری شرق و شماله در جنوب طرفنده اسکله و لیمان یوقدر قطبك نکلی
شدید روزکار و فورتنه دن اول طرفده کمی یاتمغه مجال اولمز و بو جزیره یی مرتفع

مرتفع جبال اورته سندن ایکی شق ایدوب ایکی طرفلت خلقی بری برندن امینلردر
شمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده دیرلر سنده باری ولایتی انك شمالنده در
مغاپغا جزیره وسطنده دار الملك بر غایت خرّم ولطیف شهردر بالبان بر
مشهور بندر شهردر هنده چین سفاینی کلوب بونده یاتورلر بوکا بندر جاوه
دیرلر سینغا بورانك مخصوص بندری ایدی صکره مالاقا بندری اچیلوب
بونك مقداری شاغی قودی لکن مسلمانلر صکره کیرو رواج ویردیلر ودیماق کیندا یخ
وجاپارا انجاری مجمعی مشهور شهرلردر وغیر نام شهر محمّدیلر شهری وتختگاهیدر
ومسیر الملاء وباروت وافاچین ودریاله مشهور شهرلردندر ومخصوص حاکملری
واردر جزیره نك جنوب طرفنه شاندی دیرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
بری بندر جرشیك وبندر سرابای وبندر لاشمدر وبعض نسخه لرده بونك بادی
بالمباك وپاشم وسوندقلادیه وامایه واوراوافون وساجده ولپایون وبتوم و
سداوه وجیبه وپرکوان وبرانقته نام شهرلر یدی درجه عرض جنوبیدن
طقوز درجه یه وارنجه ترتیبا وزره یازلمشدر اسمده تعدد واختلاف وقوعی
تحقیقه مانعدر نبات وحیوانات ومحصولات جاوه اطه سی سائر
جزائردن محصولداردر اکثر هندیلر وسائر جزائر قومی پرنج وات مقوله سی
بوندن کتوررلر التون وجواهر وانواع طیب کانیدر حصلبان بوکا نسبت اولنور
لبانی جاوی دیرلر سنك ریز مشهور ادویه دندر وتایال دیرلر بر نوع حیوان
صید ایدرلر که کوکلرینك خاصه سی امساك دم اولدیغی جهتدن دنبقیت دوغان
دیرلر بر نوع حیوان دخی اولور که بوینوزی معتبردر ویاسا دیرلر بر نوع جانورك
قارننده خرزه کبی بر معتبر حجر چیقار صید ایدرلر ومتاعلری اکثر دارچین والتون
وحریردن وپنبه دن انواع قماش خصوصا زربفتی عجایبدندر سلفده مشهور
اولان فرنجیار زربفتنك اعلاسندن ایو اولور سابقا جاوه پادشاهی پورتقال
سرعسکری اولان الفونسزه بر بیوك چارشب کوندرمشیدی که اوزرینه بو جزیره نك
معتبر شهرلری ونادر حیواناتی واشجار وانهاری وکندی ایتدیکی جنکلار بر رتبه تدقیق
اوزره نقش وتصویر اولنمش ایدیکه فاوندره خلقی تصویرده ماهر ایکن تقلیدنه
قادر اولمیا دیلر الفونسز چارشبی پورتقال قرالنه کوندروب غایتله مقبوله
کچدی امّا جاوه صغیر که اکا ابانا دخی دیرلر اطلسده ذکر اولنمیوب جاقو عندنده

یوزقرق بش درجه طولدن یوز اللی بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد
واون اوچ درجه عرض جنوبیدن اون یدی درجه یه منتهی اولنجه برجزیرۀ عظیمۀ
طویله در جاوۀ کبیرك نصفی قدر وار بدن شرق وجنوب اراسی بر مسافه در
بلاد بوجزیره نك شهرلری بونلردر لایزی وسامارا وقانغون وراغوبان
وفللت وباصمه نام شهرلردر بوجزیره ده واقع کاموز بولنور اهل جزیره کاموز اسمنی
شجره اطلاق ایدرلر بونك سایه سی چنار اغاجی سایه سندن نافعدر لورنشو
ایدر جاوه نك جنوبنده برقاچ جزیره لر واردر ممکن کشف اولنك انلر بونلردر
جزیرۀ انقمن بورتقال بونك جمله سنی هنوز کشف ایده مدی اوباوات روایتی
اوزره بوجزیره خلقی عریان کزرلر غایت وحشی و مردم خوار طائفه در جاقور
رسمنده بوجزیره یوزقرق درجه طول اون بش درجه عرض جنوبیده انقمن
اسمیله مسطوردر محیطده اندمان اسمیله یازیلوب ایکی جزیره در دنلمش
بری اندمان کبیر وبری اندمان صغیر کبیرك طرف جنوبیسی ایله صغیرك طرف
شمالیسی مابیننده اولان بوغازه بیرون شیرو دیرلر طرف شرقیسنده کنا کل
تسمیه اولنور بربوقعه یر واردر ما بین بش میلدر جزیرۀ ملابوت غایت
مشهور بندردر جاویلر جنوبیه کیدرکن بوکا اوغرارلر جزیرۀ مزبوره یوز اللی ایکی
درجه طول اون التی درجه عرض جنوبیده مالاویر اسمیله یازیلوب جاوۀ
صغیر کنارینه قریب رسم اولنمشدر جزیرۀ بتان یوزقرق طقوز درجه طول اون
یدی درجه عرض جنوبیده بتانانا اسمیله مسطور برجزیرۀ صغیرۀ طویله در بودخی
جاوۀ صغیر جنوبنه کناره قریب دوشر جزیرۀ سوندور یوزقرق یدی درجه طول
واون یدی درجه عرض جنوبیده سندرو اسمیله مسطور اولوب بونك اوکی صیغ
اولمغین کمیجیلر کچرکن دومنی قالدررلر بواوچ جزیره کوچك جاوه کنار جنوبیسنده
غربدن شرقه دیزلمشدر جزیرۀ نوقی پر یوزقرق دورت درجه طول واون درجه عرض
جنوبیده بیوك جاوه کنار شرقیسنه قریب برجزیرۀ صغیره در جاقور رسمنده نیقوبولا
نامیله مسطوردر جزیرۀ نوسریانا یوزقرق دورت درجه طول واون اوچ درجه
عرض جنوبیده نوقوران اسمیله مسطور برجزیرۀ صغیره در ایکی جاوه اراسنه دوشمش
بعده لورنشو بوجاوه اطه لرینك شمال وشرقیسنده نیجه جزائر ذکر ایدرکه کیمی سابقا
بیان اولندی باقیسی دخی بونلردر جزیرۀ سایا اوجاقور رسمنده یوزقرق طقوز درجه

طول واون ایکی درجه عرض جنوبیده سوبا او اسمیله مسطور برجزیرۀ صغیره در جزیرۀ
باتولیار یوز اللی بر درجه طول واون درجه عرض جنوبیده مثلث الشکل برجزیرۀ
متوسطه در جاقور رسمنده بونك ایکی شهری واردر بری باکولیار بری مونوا
جزیرۀ سی بابا یوزقرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده آرام
اسمیله مسطور بربیوك جزیره در بونك ایکی شهری واردر بری ارایان بری
سابا ایکسی کنار شمالیسنه واقع اولمشدر جزیرۀ مزبوره یه زیمبوبون دخی
دیرلر بورنوی ایله مالوقا اراسنده وکشتی نشینلر بونده کلوب چوق لؤلؤ
بولدیلر اکثری کوکرجن یمرطه سی قدر وبعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی وبعض
اصداف ده اون بر وقیه وبعضیسندن یکرمی وقیه لحم چقدی اما صدف
مزبور لؤلؤدن خالی ایدی جزیرۀ کوبنا یا یوزقرق دورت درجه طول ویدی
درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه برله آرام اراسنده یانقانا اسمیله مرقومدر
جزیرۀ ملانا یانقا ایله آرام اراسنده ملان نا اسمیله مسطور برجزیرۀ صغیره در
جزیرۀ نوقا بوقا یوزقرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده
برجزیرۀ صغیره در جزیرۀ داریاما یوزقرق التی درجه عرض جنوبیده آرام
اراسنك کنار شمالیسنه قریب وارما اسمیله مسطوردر جزیرۀ سلابارا
یوزقرق اوچ درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق
وشمالی کنارینه قریب مثلث الشکل برجزیره در سلابارا دخی دیرلر جزیرۀ
امادورا یوزقرق دورت درجه طول ودورت درجه عرض جنوبیده
اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنه دوشر جزیرۀ قوریغانو یوز اتوز
طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده جزائردر
جزیرۀ قولینا بارو یوز اتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبیده کوریغانونك
ادالری غربنده مربع الشکل برجزیره در کولیا بارو دخی دیرلر جزیرۀ بلیتونا
یوز اتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبیده برجزیرۀ صغیره در
جزیرۀ کوریغانا یوز اتوز یدی درجه طول وایکی بچق درجه عرض جنوبیده برجزیرۀ
صغیره اولوب بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بربوغازدر جزیرۀ
ماقاذار یوز اتوز بش درجه طول وایکی بچق درجه عرض جنوبیده برجزیرۀ
متوسطه در بوکا مقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله بورنوی اراسنه دوشر

لورنسوا ایدر بونلك قومی بت پرستدر بیانجیلری جزیره ده قومازلر مودب سالدان
قومدر معتبر شهرلری پورتیللو ومالاقا وریسی وروم بر بیوك کول کنارنده بالمش
معمور شهردر مشهور متاعی التون ولاق دیرلر برنوع منوش ذیقیمت بوپادن
وجزیره نك باش حاکمی اندر اتوروسائر بکلر اکا اطاعت ایدرلر اندن صکره
سوبانا دخی معمور شهردر بونك دخی باشقه حاکمی واردر جزیرهٔ ماریزونت
یوزاللی بر درجه طول واوج درجه عرض جنوبیده سله بس اداسنك کنارندن
شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه درمارانیناس اسمیله مسطوردر جزیرهٔ
بولالا اون یوزاللی درجه طول وبش درجه عرضده سله بیسك کنار جنوبیسنه
قریب بر جزیرهٔ صغیره در بولالا ودخی دیرلر جزیرهٔ یایولاس یوزقرق بش درجه
طول والتی بچوق درجه عرضده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ شنه توم بو دخی انك
قربنده بر کوچك اطه در یوزقرق بر درجه طولده عد اولنور جزیرهٔ سالاقو یوز
قرق بش درجه طول وبربچوق درجه عرض جنوبیده بر جزیرهٔ صغیره در سولاقی
دخی دیرلر بو ایکی جزیره ملوقا اداالرینه قریبدر باقیسی اتنده ذکر اولنمشدر فصل ۱۷
دربیان سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزائردن سوماترا وبعض جزائر
صغار هند بیانندهدر جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله برله یوزاتوز دورت
درجه طولدن یوزقرق درجه طوله واربجه واون بش درجه عرضدن بش
درجه عرض جنوبی یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمهٔ طویله در خط استوا بونی تنصیف
ایدر بعض متأخر جغرافیون مزبور اطه تابروبانا دیکاری اطه در
دیو غلطه دوشدیلر لکن بطلیموس انی غیری یرده تعیین اعتشدر ومتقدمین
بو اطه یی تجارك غلط نقلیله بیوك قیتی یه متصلدر دیو آوریا کورسه بروس
تسمیه ایتدیلر وبونك التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن
مزبور بر بوغاز برله سیام مملکتندن منفصلدر وبو بوغاز تنك اولدوغندن
متصل ظن اولنور واول بوغاز خطرناك اولوب اندن کچمکه بر فرد اقدام ایلمیز
هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه اوغرایوب نیجه کره سفاین اغاچ
بوداقلری وکوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره نك شکل
بیضه یه قریب اولوب طولا وعرضا چوق مسافه طوتار طولی التیوز میل واورته
سنك عرضی دوزیتوز میلدن زیاده در اولی جانب شمالده جبل لامریدر اخری

جنوبده نیکوتر بن تسمیه اولنور تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ۱
قامیان ۲ پازن ۳ راکن کر یه بر دخی دیرلر ۴ اوروه ۵ سونده ۶ مانقا اوجاقو
رسمنده بریا اسمیله بر مملکت دخی واردر بلاد بو جزیره نك شهرلری بونلردر
غومو سیپلاد وراکن وکداجن والکام دخی دیرلر وپارن بر مشهور بندر ومجمع
تجاردر چین وعربستاندن انده وافر سفاین کلور وعیان که تابنام دیرلر
وقامیار که کوبنیار دخی دیرلر بولوده نام کوچك اطه بونك قرشوسندهدر
وسنو قیو که ماکو یا دخی دیرلر وقاپاسیاقار که بونك اوکنده قانا روس نام جزیرهٔ
صغیره واردر واوکی دوکوندیلر وسیانا وسایان که جاقو رسمنده لاوس
یازلمشدر قالاتیغان ولیثفاکه رسمده پالیان نامیله درج اوندکه سیداك
دخی دیرلر بو جزیره بربورونده درجمله بو شهرلر کنار شرقیده دیزلمشدر کنار
غربیسنده اندریار ومانانقاو مانقانو دخی دیرلر وتیقوس واوروه هرالا
ونزانا واخیس وراوهن وپذیر که پاور دخی دیرلر وپاسن وپایار کنار شرقیه
متصل اولور ودراغید نام بر شهری دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیره نك
بنادری محیطده مسطور اولدیغی وزره بندر لامری که طرف شمالده در بندر
سماتوره که پازره در بندر مندره بو دخی لامری یه قریب جانب شرقده بندر
جدید معمور وحاکمی عدل برله مشهوردر بندر قیصور که قامیاردر وکافور
قیصوری بوکا منسوبدر بندر منقابور که جانب غربیده در بندر فلوبنج طرف
شرقیده در وبو سوماترا ظهرنده مرد مخوارلر واردر انلره بطینج دیرلر اهالی انلردن
عظیم حذر ایدرلر وبالجمله طول وعرضی متعین یکرمی ایکی پاره شهری واردر
انهار وجبال بو جزیره نك وافر نهارلری واردر بری داراکا اغزی غابت
دوکوندولودر بری دخی نهر برنیاردر غرب وجنوبه اقار بونلردن غیری اوزن طقوز
خرده جداول دخی واردر وجبالی بر بروافر اولوب مشهوری شمال طرفنده جبل
لامریدر نبات وحیوان ومحصولات محیطده ایدر بو جزیره منبت عود
فلفل ودار فلفل وکافوردر حریر دخی حاصل اولور التون معدنلری وجابجا
تبر دخی بولنور زباد یعنی غالیه مشك انده وافردر شجر کافور عظیم اولور که
هر شجرك ظلی نیجه مسافه یی ستر ایدر نیجه که درخت مرقومك اعلاسنی نقش
ایدرلر ما بکافور اقار وا سفلنی خدش ایتسه لر ضمغ مثال کافور چقار وکافور

انده واقع التون ولوك وبخوين ديرلر غايت معتبر بر طيب اولور شجر باداميه
بكزر بر نوع شجردن دوشورورلر وكوكوه ديرلر بر جنس دار فلفل وبوبر وشجره
عود وافر بولنور لكن قامبايا ده اولان عود بوندن ابودر وبو جزيره قومى حربسى
بعض اشجاردن دوشورورلر لكن بوديار ايكى قدر ابو دكلدر وسانغا ديرلر
بر جنس نبات اولور كه غايت چوق اولور اشجار بنك وزيني بر نوع اكمك
ايدرلر كه اريه اككنه بكزر وقوقودير لر بر نوع شجرك بوداغنى يارارلر غايت
لذيذ صويى اقار شراب يرينه استعمال ايدرلر وبازن شهرينه دلكيدن واقع
افيون كلور بنكاله اهاليسى كتوروب مسليانلره صاتوب بانكله تجارت ايدرلر
عدننك غريب كيبلرى كلوب بوننك واقع بهار وافيون يوكلدوب كتورلر وبو شهر
اطرافنده بر نوع قوش اولور كه اكا نورى ديرلر طوطى قدر الوان مختلفه ايله مزين
لطيف منظر خوش آوازدر سويلر اولجلدن ذيقيمتدر هر برى يوز غروشه
صاتلور وانده خالص صندلدن ياخود بلسان اغاجندن الواح اولور چينليلر
وقوس قومى هر برتختەسنى يوز غروشه آلوب ولايتلرينه كتوررلر وقوم چين
بوبرى سوندا شهرندن يوكلدوب واسيرلرى انده دوشروب چينه كتوررلر
وماما نقاشهرى التون كانيدر كتب سماويه ده سليمان عليه السلام هر سنه
دربابى قلزمدن هند جزيرەسنه دونماسنى كوندروب وافر التون وطيب
وبهار كتوردكى مسطوردر بحسب القراين بزه معلوم اولديكه اول جزيره
بودر ديولر نسوجه ايلدى **احوال ديانت وحرب** بو جزيره قومنك دياني
مختلفدر سواحل بحر سكانى اهل اسلامدر بيلرنده عبده اصنام اولورو بونلرك
جمله سى جنكجى اولوب محدد يلره سموم نيزه وكمان قوللنورلر وقومبره استعمال ايدرلر
واكن اهاليسى وغيرى توركدن جنك صنعتنى اوكرنديلر زيرا اول سمته
پورتقال مستولى ولمغين انلردن استمداد ايدوب كتورديلر ونيجه دفعه
مغلوب اولوب بوزولديلر پورتقال جنكارى بينده بو غلبه مشهوركه
ميلادك بيك بشيوز يكمش طقوز سنه سنده منلوبين نام پورتقالونك
ايكى كميرله بو جزيره خلقنك يوز قدر غه سنى بوزدى **تتمه** بو سوماترا اطه سنك
اطرافنده وافر جزائر واردر **جزيره** دوره خط استوا التنده بوز اتوز درجه
طولده بر ايكى خرده جزيره در **جزيره** دانا بوز اتوز ايكى بحرق طولده خط استوا

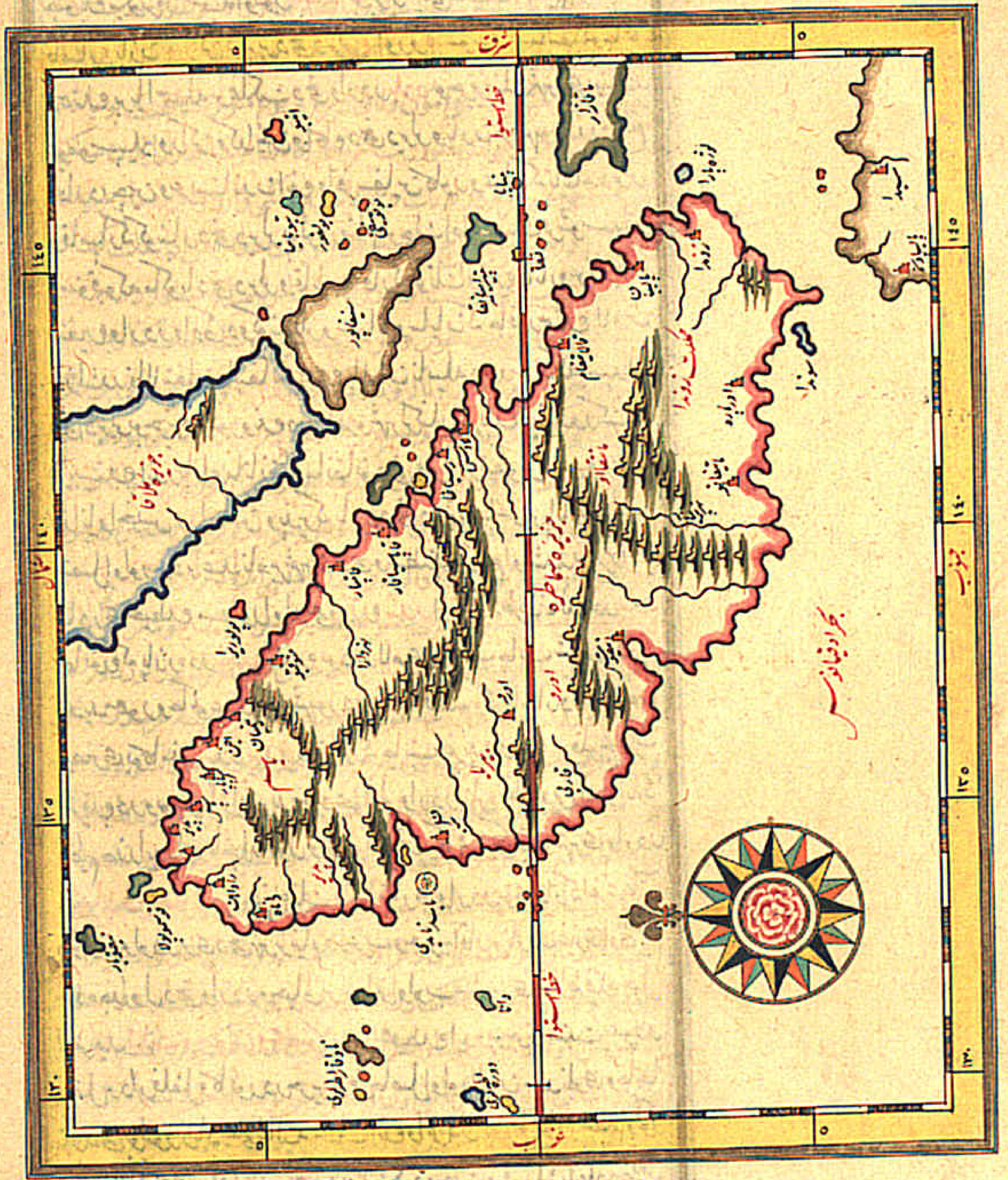

وكافوردن الندقدن صكره بو شجر قوروراولور نسوا ايدر بو جزيره بر محصولدار ولايتدر

استوا التنده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ اسیس یوز اوتوز دورت درجه طول
واوج بچوق عرضده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ نواقاران یوز اوتوز اوج درجه طول
واوج بچوق عرضده بر جزیرهٔ متوسطه در بونك كنارلری الچاق واورته سی
كندلكجه مرتفع طاغدر بو جزیره نك بارو نام بر معتبر شهری واردر التون
برله غایت محصولداردر جزیرهٔ اورو جزیرهٔ خم جزیرهٔ اندلاجیدا بونك قومنك
اكثری مردمخوارلردر بو جزیره لر لورنسو كتابندن یازلدی اما محیطده مرقومدر
ظهر جزیرهٔ سوماتره نك مغرب طرفنده وافر جزائر واردر كه انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردمخوارلردر وانده سباع كبی آدملر اولور اندن صكره ایكی جزیره
دخی واردر كه عظیم طاغلردر انلره اندرساپور دیرلر ظهر سوماتره ایله بینلری
یوز اون دورت میلدر اندن صكره جانب جنوبده متهاری نام بر جزیره
واردر بوندن اوته جنوبده وافر اطه لر دخی واردر كه انلره میقاماروس دیرلر
ایكیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوفق جزیره لر وطرف شرقیسنده اولان
دوكوندی اطه لره فلوپانیق دیرلر كوچراندن اولان خلاجیایه مشابه اولمغین
هندیلر انلره دخی نلاجیا دیرلر واول موضعدن كلیجه دراوزره یكرلر جامس
قلعه دن قیصوره یولجا وزره سوماتره كناری جانبنه میل ایله كیدرلر فصل
١٨ در بیان بورنوی اون سكزنجی فصل چین جزائرندن بورنوی وبولوهن
وغیری اطه لر بیاننده در اما جزیرهٔ بورنوی كه بانك ضمی وفتحیله بورنوی
وبرنوی دخی دیرلر یوز قرق بش درجه طولدن یوز اللی بر درجه طوله واكنجه
وایكی درجه عرض جنوبیدن یدی درجه عرض شمالی یه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ
عظیمه در میرقاتورا یدر بو جزیره بطلیوس جغرافیاسنده بونه قورتونه اسمیله
مرقوم اولوب جنوب طرفی خط استوایی كچوب شمال جانبی چین اوكنه كتمشدر
بعضلر بونك دوری اوچ ایلق مسافه وبعضلر ایكی بیك ایكیوز میلدر
دیرلر بلاد بو جزیره بر قاچ حكومته تقسیم اولنور دارملكی بورنوی نام شهردر كه
یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضده جزیره نك كنار غربی وشمالیسنده ویدنك
شهری كبی دریا سانلغنده اولری احشابدن مكلف بنا اولنمش بر بیوك
شهردر سكانی یكرمی بش بیك قدر اولور اكثری مسلمدر باقی شهرلری بونلردر
قابوراكه نباپورا دخی دیرلر كنار غربیسنده در نامیاو وداراتوس وملانو،

ومالانوكه لاوه دخی دیرلر نامنکر که نانکامیر دخی دیرلر بوکاورده وبکاسیر که
بزآباد دخی دیرلر باراهان که بانکام وبراهو دخی دیرلر قان سراو که سلاوه دخی
دیرلر اطلس وغیریده مسطوردر احوال سلطنت ودیانت بوجزیره ده برقاچ
بکلر واردر کیمی مسلم کیمی بت پرستدر جمله نك باشی بورنوی شهرنده اوتورر
عظیم دارات واحتشام صاحبیدر اتباعی اکثر قماش وزربفت ومجوهر کسوه
کیرر ایچ خدامی محبوبه قیزلردر سیم وفغفوری اوانی ایله متکلف سماطلری
چکلور وعسکری دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری
مباشرت ایدر وکسه انجله بولشوب سویلشمك ممنوعدر لازم کلدکده ترجمان
برقامش ایله کلن ایلچیلرك مرادینی اعلام ایدر وبونك منشورینی برنوع
یپراق اوزرینه یازرلر مالانو شهرینك دخی مخصوص حاکمی واردر بوجزیره
خلقنك چوغی متدین دکلدر جنان وجحیم وعذاب ونعیم بیلمزلر اخلاق
وعادات بورنویلرین بعضیلری ملبس وکیمی عریان کزرلر وباشلرینه عرقیه
کیرلر بونده عربدن چوق آدم واردر سنتلنورلر وکتابدن خبرلری ورلکن کاغد
یازمازلر وبری برلیه الفت اوزره اولوب جنك وجدالی سومزلر بکاری نکاح
چیقار وقطعا کسنه یه سویلمزلر لورنسوایدر بونلرك بیع وشراسی دخی فعل ایله در
قول ایله دکلدر متاعلرینی بریره قورلر تحملی قدر ارتوروب رضا ایله قالدوررلر
وبونلرك معامله سی غایت صداقت اوزره اولور حیله بیلمزلر وخیانتا تمزلر
فقیر ایدر غالبا بورتقال وغیری تجار واردقده معامله لازم کلوب بربرینك
لسانلرین فهم ایتمکله وخیه شروح اوزره معامله لازم کلور والاکندی نوعلری
ایله سویلشمه ملك وترجمان بولنموب دائما بویله قلمق بعید دراملا میانك اقالیم
کتابلرنده اکثر جزائر محیط شرقیده قرنفل بویله بیع اولنور دیو مسطوردر لکن منشا
غلط بو اولمق کرك بوجزیره خلقی آبینه وکتان برزی وحدید وزیوه یه زیاده رغبت
ایدرلر نبات وحیوان بونده دوه وفیل وجاموس وکوچك آتار وکچی اولور لکن
حمار جدا یوقدر لورنسو قولنجه حاقونی دخی بولنور ودفنه مثال برشجر بترکه هرقچن
ورقی نه ینه دوشه فی الحال جانلنوب حیته مثال سعی وحرکت ایدر برنج ودارچین
وقرنفل وزنجبیل وکافور ومغاریقون بحدد جواهر قیمتدن الماس دخی اولور وسائر
مال ومتاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربیده ایدرکنی مغلیان سبوتندن قالقوب بوجزیره یه

كلدیلركه قومی جمله سودان ایدی برقاج آدم كیدن چیقوب برز چوقه وقطیفه وسوزن
وآیینه الوب اهل جزیره دن بعجه كسنه لر انلری قرشولیوب شهره ایلتدیلر بكیجه ضیافت
ایدوب صباح هر بریني برفیله بندردیلر و پادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لو مجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملی اشخاص كوردیلر بعده بر
بیوك سرایه كلدیلركه درودیواری سراسر قماشلر ایله اورتلمش و برطرفده مشبك
پنجره لر وار ایدی مقابله سنه واروب طپوقلدیلر واسپانیا حاكمنك سلامنی
دكروب عرض محبت وسركله حسن معامله طلب ایدردیلر ترجمان بوخبری
بردرانه قرغو ایله ایچری وزیره اول دخی ایچری بكنه سویلدی وكیرو قرغو ایله ترجمانه
وبونلره خبر كلدیكه مسافهٔ بعیده دن كلمش سز مرادیكز نه ایسه كورلسون وبو
ولایتدن نه استرسكوز الوك دیو اسپانیوللر هدایاسنی قبول ایدوب هر برینك
اوزرینه بر مذهب دستمال اصوب وهر برینه بر مقدار سكر وبخور وقرنفل ودارچین
ویردیلر وسرایدن چقاروب بر آخر بندردیلر وخانه كخدا ایه ایلتدیلر واوندا ایكی
فغفوری بیوك طبقلرله انواع اطعمه كتوردیلر انواع حیواناتدن چوبرملر وسركه
ولیمون برله مربا قاورمه لر ومسمن البلقلر كبابلی وبوركلر وماهیچه لر وبنا معلوم
میوه لر كتوردیلر كیجه كومش شمعدانلر ایله بال موملری یاقوب قنادیل ایله
سقف خانه یی زین ایتدیلر وچوق بللبس خدمتكارلر یاغن طوردی صباح
ینه فیلره بندروب شهری كزدردیلر وایكی فیل یوكی اطعمه واشربه وزنجبیل
وقرنفل ویروب ساحل دریایه ایندردیلر ومالوقه جزیره لرینك یولنی كوستروب
اردیكزده قالمشدر دیو جانب شرقه كوندردیلر جزیرهٔ بورنوی اطرافنده خرده
جزیره لر واردر بسمار ایله معلوم اولان بونلردر جزیرهٔ جنوبی كه كونی دخی دیرلر جزیرهٔ
بورا اون جزیرهٔ نوبالاسی كه موبالاسی دخی دیرلر جزیرهٔ بولونیقا جزیرهٔ نابالات جزیرهٔ
بایرو كنار شمالیده خرده جزیره لردر جزیرهٔ سان میجل سان میكائیل دخی دیرلر جزیرهٔ
سانتاكار ابورنوی شرقیسنده در جزیرهٔ سانجوان جزیرهٔ تاتبوماكه تاكوبا
دخی دیرلر جزیرهٔ براجل كه براقلت دخی دیرلر جزیرهٔ سولودر بونلرونده تاو قرینده در
بوسولورده واق كبریت اولور چین وملاقایه كتوروب تجارت ایدرلر جزیرهٔ بنجای
كه بانكی دخی دیرلر جزیرهٔ تابوغو تیمور معدنی ایله محصولداردر اولجادن واق
تجار جمع اولور لورنسو بو بیله دیمشدر بعض اقالیم كتابلرنده چینك جنوب طرفنده

غورا اسمیله بر بیوك شهر یازارلركه حدید غوری معدنی اندهدر حاكمی اهل چین برله
دائما قتال اوزره در بونده اوزون بوینوزلو صغرلر اولوردیرلر لكن بونك زعمنجه
سكانی معلوم اولمدی جزیرهٔ دونه جاقور زعمنجه غورتلر اطه سی معناسنه بادره
دولی نامیله مرسوم برجزیره طوبله در بوتكلهوندنا اراسی برطایوغانا ولوب
بعض كتبا اقالیمده جزیرة النسا یازیلان غالبا بوندن غلطدر دیرلركه مزبور
اطه بحر چینده برجزیره دركه سكانی سرجمله زنلر اولا اطه ده حاصل اولور
برنوع یمشدن حامل اولوب قزطوغورلر ایچلرنده ذكوردن فرد قومایوب ورانی
اولدورلر دیو مسطوردر لكن بو دخی عقلا مستحیل كبیدر فصل ۱۹ در بیان
جزیرهٔ سیلان اون طقوزنجی فصل اخجزائر هنددن سیلان وباقی جزائر
بیانندهدر اما سیلان سین وزا ایله زیلان دخی دیرلر قوس وترك وعرب
انجا سرندیب وسرندیل دیرلر هندیلر سنكاویب وهبرنا دیرلر اطلسده
مسطور اولدوغی اوزره بطلیوس جغرافیاسنده تابروبانا یاخود بالی جریس
اسمیله مذكور اولان اطه لرك تعیینده اختلاف اولندی اورتولیوا اولی و مین
فاتوزنانی یی ترجیح ایتدی وبو جزیره یوز یكرمی بر درجه طولدن یكرمی اوج طولنه
واریجه والتی عرضندن اونه منتهی اولوبجه شكل مربعه قریب بر جزیره اولوب
هند جنوبنده قوموری بورنندن انز مسافه برله منفصلدر لورنسو ایدر
بونك طولی ایكیوز اللی میل وچوره سی بیك میلدر میرقاتور ایدر دوری ایكیوز
قرق فرسخ وبعضلر قولنجه طقوز یوز یادی یوز میلدر وطولی ایكیوز قرق میل
یاخود ایكیوز اللی میل وعرضی یوز قرق میلدر تقسیم واحوال سلطنت میرقاتور
ایدر سلفده بواطه نك مجموعنه بر مستقل پادشاه حكم ایدردی صكره حیله
برله قتل اولنوب بكلری ما بیننده مملكتی اولشدیلر حالا طقوز حاكمی واردر
باش حاكمی قولموخی نام شهرده اوتورر سائر بكلر اكا سال بسال هدیه وخراج ارسال
ایدرلر اول طقوز بكلر القابیله بونلردر ۱ قولموخی پادشاهی ۲ یانا سا پتیان ۳
بریكی نامال ۴ بانی قولون ۵ ویلادس ۶ تانا ناقا ۷ لاولا ۸ غالّه ۹ قاندباش بكلری
جلوس ایتدكده برفیله بنوب شهری دولاشر وباشنه یاقوت برله مرصع برتاج
كبیر كه انك نظیری نادردر جوانس مسالك الممالكده نقل ایدر كه رایونام بر جراح
بیوك بكی قتل ایلیوب وراي وتدبیر صاحبی اولمغین ولایتی ضبط اتدكده سینغالیكی

خوفندن مطیع اولدیلر پورتقال الندن اولان قولو نبو نام قلعه یی محاصره ایدوب
امداد کلنجه‌یه‌دك اله مدی احوال دیانت وحرب وصنعت بو جزیره سواحلنده
ساکن اولنلرك اکثری مسلمدر ایچرده اولانلر مجوس وبت پرستدر یقین زمانلرده
پورتقال دخی واروب مستولی اولدی دار ملکی قربنده بر قلعه بنا ایتدی
وخلقنك برزی تنصر ایتدیلر بت پرستاره سینغالی دیرلر اکثری انلردران
قد وبیاض وکیس واکول ولولرلر ولا جلدن جبان وضعیفلردر طوب وتفنك
وتیغ برهنه قامش برله قتی نادردر دکتورلر وحیاتده بونلر اخذف ناسدر مرضا
مهارتلری واردر التون وکومش وتیمور وعاجدن غایت پاك وایجه اشلر ایشلرلر
تیموردن توفنك قونداغنی غرابیدن ایدرلر تصویرده دخی مهارتلری واردر
مسطوردرکه بو جزیره‌ده بر الجق مصور بر مصلوب تصویر ایتدیکه اوزونلوغی
بر قولاج وارایدی وباش راهبه هبه ایتدی پاپاس دخی بر صندوقه قیوب سپانیا
قرالنه کوندردی انده اچوب کوردیلر وبو مصلوبك حالی حکایتده بر رتبه‌یه واردیکم
اوروپا مصورلری بو قدر تشبیه بلیغه قادر دکلدر دیو اتفاق ایتدیلر وغایت
مقبوله محبوب خزینه‌یه کیردی وبو جزیره قومی لهو ولعب صنعتیله مشهورلردر
هند وچینی کروب عزیب وبونلرا ویناریلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلری
انجق کوبکدن اشاغیدر بو قاریسی اورتولر وباشلرینه براجه برنا ورترلر واکثر
استعمال ایتدکلری حریر وپنبه قماشلردر قولقلرینی التون وجواهر ایله تزیین
ایدرلر ومرصع قوشاقلر قوشانورلر آب وهوا بو جزیره کرچه خط استوایه قریبدر
لکن هواسی سائر دیار شرقی هواسندن ایودر اول اجلدن بیچه طوائف بوکا آدم
جنتیدر دیدیلر زیرا انده یا انحرارتی وقیش برودتی کمال اعتدال اوزره اولوب ارضی
مدام ازهار برله مزین وارماقلر اطرافی چایر وچمندر نبات وحیوان ومحصول
بونك ترابی غایت منبت ومحصولداردر اشجاری هر زمان میوه ویرر ترنج ولیمون
وانار وانانج قاوون وخرما وسائر فواکه اولور اوزم اولمامغله خرمادن شراب ایدرلر
بو خرمانك میوه سنه قولون دیرلر اغاجی کمی یاپوب یپراغندن حصیر مثال
یلکن ولیفن بوکوب حلاوت ایدرلر وکمی تخته لرینی خرما ایپیله باغلیوب تیمور
چیوی قاقمازلر نهایت بونده برنج انا ولور فی ملایان مملکتندن کتورلر بهار قسمندن
دارچین وقرنفل وبوبر ونارجیل وعود وانواع عطر ودابة المسك اولور بو جزیره نك

دارجینی

دارجینی ایو وچوقدر اورمانلری انك اغاجیله مالامالدر التون وکومش وسائر
معدنلر واردر لکن ملوکی افتخار ایچون انلری قوریوب قازدرمزلر جواهر قسمندن
یاقوت وپیروزه وسیلانی دیدکلری سنبلی رنك جوهر والتون رنکنده کهربا کبی
بر جنس جوهر والماس کاننده دریاسنده لولو وافر دکانده وکبریت وسائر معادن
بیحددر حیوانات قسمندن کیك وارنب وخوك وآخر شکار جانورلری چوقدر
خصوصا فیل بونده وافر اولور وبونك فیلی سائر دیار فیللرندن ایو وبیوك ومعتبردر
وبو جانور قره جانورلرینك اعظمی اولوب ایاقلری مستدیر طوکوز کوزلی قالقان
قولقلیدر بورننده اوزون مجوف خرطومی واردرکه اکل وشربی بانده انسان
الکبیدر دریسی غایت قالن اولمغین حیواناتك نیشندن المحکم ولونی اکثر
کوکچیل وبوندر بیاضی ذی قیمت ونادر اولور بو جانور بالطبع وحشی اولوب بو
جزیره‌ده وسائر اولدیغی یرلرده یبانیسی سوریله کزوب بری برندن ایرلمز صید
اولندقدن صکره اجلق برله آز وقتده موانس اولور وشول قدر تعلیم قبول ایدرکه
بعض مرتبه‌ده کویا که عاقلدر خداسنك اشارتنی فهم ایدر ومطیع اولور بو جانورك
دیشیسی ایکی سنه کبه کزر وعمری برکره طوغورر ایکیوز سنه‌یه وارنجه ایودر
لکن اتندن قورقار بو جزیره‌ده فیللری امجو لرهر بر قارش ایچون متعین بها واردر
کبیرینك اکا کوره قیمتی زیاده اولور بو دخی تجربه اولنمشدرکه اخذیار فیللری
بو جزیره فیلنه برکونه تعظیم وتکریم ایدرلر بوارکك فیللرك اغزنده ایکی دیش بیتر
عظیم بیوك اولورلر اکا عاج دیرلر دیشیلرینك اولقدر بیوك اولماز وزنیله بیع
اولنور بو حیوان بطیء الحرکه کورینور لکن یورودکده پیاده بونك اردنجه اکر
سکرتسه یتشه من وغیورا اولوب کاه غیرتندن اکل ونومی ترك ایدر اطلس ایدر
فرستغوروس نام کسه دن بر حکایه نقل اولنور مزبور قوشین شهرنده کوردیکه
بر فیله صاحبی معتاد اوزره یم ویرمیوب فیل اظهار شکوا ایتدکده صاحبی یم
یدیکی لکنی کوستردیکه دلینمش یم استرسك بونی قرانجی یه کتور یماسون دیو اشارت
ایتدی فیل دخی لکنی الوب قرانجی یه کلدی قرانجی لطیفه قصدیله بر ایکی چکج اوروب
ویردی فیل دخی خرطومیله اوه کتوردکده صاحبی بکفیوب آنانا ایتدی وکرو کوندردیکی
برکره دخی الدادوب ویردکده فیل لکنی صویه باطردی کوردیکه دلکدر لسان حال
ایله خلقه شکایت وقرانجی یه هجوم ایدوب اولدوره یازدی خلق اوشوبه عربوری

مزبوری قورتاردیلر و یاتوب وبردی کتوروب صوایله امتحان ایتدکدن صکره اوه
کندی نفسنده واقع ایسه بوحیوانک زکاسنه دلالت ایدر و بونده زرافه اولور
بودخی برغریب حیواندر اوک ایاقلری یوکسک اردایاقلری الچق بوینی اوزون
الاجه بنک بنکدر و بونده کویل دیرلر برجنس جانور دخی اولور که سکسره بکرز
حیه نک غایت عدوسیدر دوکشور یلانی اپی صوقسه پورتقال دلنجه برواسی
بننه یادیدکلری اوتی بولوب یکله دفع ایدر و بوجزیره قوشلرینک توبلری
کوناکون الوان برله منقش و لطیف المنظردر بونک سببی حرارتدر دیرلر لکن
خاصه اولدیغی ظاهردر بلده بوجزیره نک باش شهری قولمبو خیلدن سیلان دخی
دیرلر شمال سمتنده صنع قرشو بوغازده واقع اولوب قربنده مغاص لولوواردر
بو یقینلرده پورتقال انک قربنده برقلعه یاپدی لورنسو قولونبو نامیله برشهر
یاپدیکه برمعتبر شهردر ایواسکله سی واردر خلقی بر باعورک یعنی بنک دیشنه
طپارلردی پورتقال فی الاوب خلقی استرداد ایچون وافر التون عرض ایدیلر مزبور
ویرمیوب بتخانه ایدردی و پادشاهلری انده اتوروب سائر الینی بکلردن خراج
الوردی و کنده قولونبو اطلسده مذکور اولان قولمبو بو اولمق کورینور باقی
شهرلری بونلردر بلی توره و بنیبا و بلیغان و غانا قورانبونک یاننده برقورا
اطه لری واردر کوچک جزیره لردر و بلنوما فوتان و نایاتانا و نربقالامات
و ماتخی اطلسده اولان قولمو دخی جائزدرکه بو اوله و بونک قرشوسنده جندپانان
اطه سی واردر سکانی مسیحیلردر پورتقال اناری هندده بار سینفا ملکی
خوفندن دوشوروب بوجزیره ده اسکان ایتدی بوجزیره نک راس اولی شماله دن
اکام راشی دیرلر و راس جنوبیسنه و قوردیرلر اطرافی طوطاحام و بندرعالی
و بالیجام و نوزدن صکره منجام و راس کاوی و نرکیاملی و مراشی و شلم و منان
و کدرملی و مندم و برولی و بنادر مشهوره سندن بندر کلنبو طرف غربیده بر
عظیم بندردر و بندر برولی دخی غربده مشهور بندردر و بندر غالی سفاینه
جمله دن موافق اولوب غرب و جنوبده راس جزیره در بندر بوجام جزیره نک
جنوب جانبنده بربندردر بنادر صغاری ایسه وافردر انلره سفاین داخل
اولمز بعض نسخه ده بوجزیره شهرلری بواسمله مسطوردر قالبتور و غرمالیه
و بسغاریه و هانانا التی عرضدن سکز عرضه وارنجه جبال بوجزیره نک اکثر

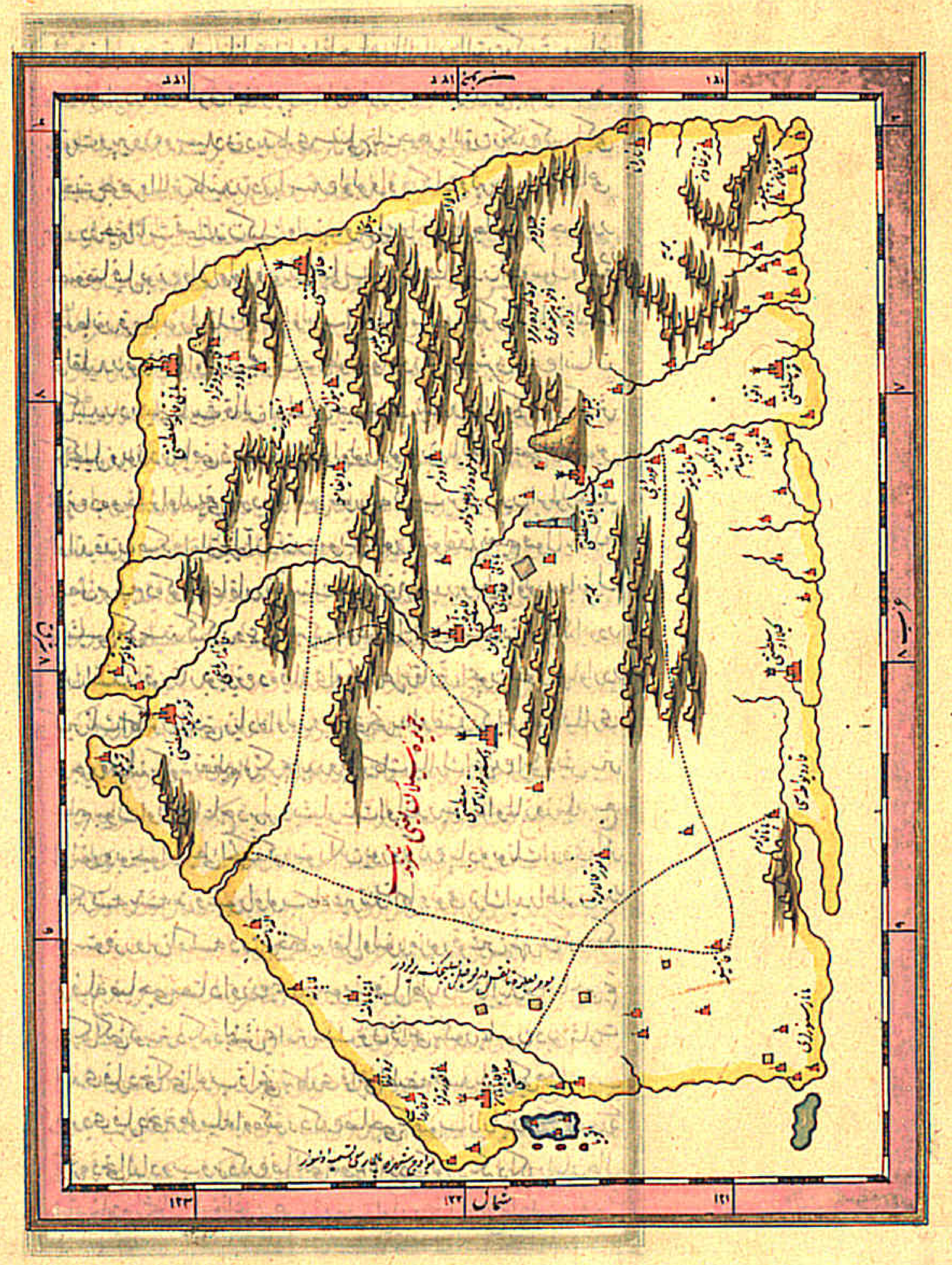

جبال جنوب طرفنده اولوب وسطنه قریب یرده بر مرتفع طاغ واردر که اکا
جبل راهون دیرلر انده بر قیا اوزرنده آدم قدمنک اثری اولمغین دیرلر که
حضرت آدم علیه السلام بو جبل اوزرینه ایندی واثر انک اثریدر اول اثرک
طولی ایکی قارشدن زیاده در لکن بت پرستان کندی زعملرنجه پیغمبری
اولان سورغوروموبان نام کسه نک قدمی اثریدر دیرلر واصنامه عبادت
آیینی چاپان وچین خلقنه اول تعلیم اتمش اوله وبو موضع قدم بر عظیم
زیارتگاهدر هر طائفه دن بیحد خلق هند وچین وآخر دیاردن دخی
کلوب جمع اولورلر طاغ دیبنده اولان کولده یاتقانزلر بو زعم ایله که هر کیم
بونده یونوب قدمی زیارت ایدرسه جمله کناهلری عفو اولنه وبو کوهک
قله سنده ایکی مکلف تربه واردر آدم وحوا تربه سیدر دیو اعتقاد
ایدرلر واهل جزیره انده اولان غاره اعتکافه کیررلر بونلره بعض درجه لر
وزنجیرلر ایله چیقیلور وبو جبل بحره کونلک مسافه دن کورینور هندیلر اعتقادنجه
جنت آدم بو جزیره ده ایدی انده خلق اولندی جبل مزبورک اطرافی اشجار عظیمه
واورمانلق وصازلق وبطاقلقدر واچنده عظیم حیات اولورلر نشوا ایدر بو
جزیره ده اولان عجایباتک بری اوروتان دیمکله معروف نهرده بر جنس بالقدر که
الایله یاپشان محموم اولور صالیویردکده فی الحال قورتیلور جزیرهٔ فال سیلانک
غربیسنده یوز اون بش درجه طول خط استوادن یدی درجه عرضده واقعدر
شرق وجنوبدن غرب وشماله ممتد اوچ سطر جزیره لردر هر سطرنده بر جزیرهٔ
معلومه واردر غرب طرفنده انکبه اولان جانبک اولی که جانب شماله در فال
کبیر معناسنه ماهلی فنین دیرلر اندن جنوبه شریافتین یعنی فال صغیر بعده
تن بعده اکتی وکلفیز وبنجادم وکلفتی وبقرافتی وبلیفتی نام جزیره لر ودخی سطر
وسطانیده شلادکم وکبج منحلم وامنی وفتی وکوره نام جزیره لر وسطر بریده
کلتی واندرو واوکفتنی وملکی نام جزیره لر واردر وبونلرک اکثری دکزیدر باقی
جزائر بو محله دکین کشف اولنوب تعیین محل قلنان جزیره لر فرنکی جغرافیالر
وکره لر رسمنه تطبیق ومحللری تحقیق ایله یازلدی کتب اسلامیه ده ذکر اولنان
جزائرک بعضیسی موافق بولنمغله ضمنلرنده ملری درج اولندی چوغی جزائر غیر
معلومه اولمغین بو محلده اجمالا انلرک دخی اسامیسی یازلدی تا که غفلتله کچلدیکی

ماتلیه جزیره‌سی صنف تقویمنده جزائر چیننده طولی ایکیوز میل شرقدن غربه ممتد بر
جزیره در عودک اعلاسی بوندن کلور قمار بونک قربنده دردیو یازر قماردن
مراد سوماتره در قیاس اولکه سی اسمیله تسمیه ایدرلر وبو مصنفه صینجی دخی یازرلر
جاوه اولمق جائزدر جزیرهٔ صندابولات سرندیبدن شرقه طولی ایکیوز میل
جزیره در انده عاج ومثلث الشکل عنب اولور دیرلر جزیرهٔ کله تقویمده هند
ایله چین میاننده بر جزیره در سکزیوز میلدر دیو یازار وقیصور بونک شهرلرندندر
دیمکله سوماتره ایدوکی متعین اولور جزیرهٔ لنجالوس بحر هندده خط استوایه
قریبدر دیرلر کافه لنکالوس دخی یازرلر جزیرهٔ مهراج تقویمده یوز فرسنک
طولنده بر بیوک جزیره در جزیرهٔ سریره دخی دیرلر دیو یازار ابن سعید جزائر کثیره در
ومهراج لقبی اولمق دعوا ایدر تاریخ هند جدیدده ملک مزبورک مملکتنه نهایت
وجنودینه حد وغایت یوقدر وبر کشتی تیزرو ایله نیجه یل سیر اولنسه انک
جزائرینی طواف ممکن دکلدر دیو لاف وکذاف نقل اولنمشدر بو مقوله سوزلر
کذب صریح اولدوغنده شبهه یوقدر جزائر ذنب محیطده ایدر بری برینه
قریب جزیره لردر هر بری کورینور لاهه یتیدن سوید یه دک ما بین واسعدر
نخل وقونیغالی وکیل مادوانلردن اما بونلرک جنوب جانبنده آخری تحقیق
اولنموب بعضیلر کثرتدن کنایه اون بیک واردر دیرلر جزیرهٔ ویحا اندراوی اون
بش جزیره دره ما بینلرنده بوغاز وصونلک قلی اوچ قولاجدر جزیرهٔ کرینال ناری
جزیرهٔ کشفلا اندراوی سابقی ایله ایکیسنک اراسی دورت میل قدردر جزیرهٔ
منجل جزیرهٔ قوله جزیرهٔ سرحل جزیرهٔ حامس قله جزیرهٔ اندرسنا جزیرهٔ تراغ تقویمده
رامهمل ایله بحر هند برله چین اراسنده بر عظیم جزیره در دیو یازر تاریخ هند
جدیدده جزائر هندک جمله سنه زانجات دیرلر بر اکثر نارجیل وبدکلریکه زانجدر
بو جزیره لردن جلب اولنور دیو نقل ایدر جزیرهٔ رامنی ابن سعید بونک دوری
سکز یوز فرسخدر دیدوکندن جاوه سوماتره بورنی اطه لرینک بری اولمق
فهم اولنور ومسعودی ایدر سرندیبه قریب بیک قدر جزیره واردر مجموعنه
رامین دیرلر جزیرهٔ انقوجه بحر چینده دورتیوز میل احاطه ایدر بر طویل جزیره در
دیو عنقوجه والموجه اسملریله یازرلر غالبا لوقونیا جزیره سیدر جزیرهٔ وقواق
جزائر چیننده در جبل اصطیفون وادیسنده ساحله قریبدر دیو یازرلر ودیرلرکه

بونده برنوع درخت واردر انکا شجر وقواق دیرلر ورقی انجیر ورقنه بکزر آزر اینده
خرما چیچکی کبی چیچك ویروب اندن ایکی انسان ایاغی چیقار تدریج ایله نیسان
آخرنده دکین تمام بدن انسان ظاهر اولوب جوشنه مثال حسنا جاریه لر صاچلرندن
اصیلو رطور رحزران نجه کیدن صکره دوشمکه باشلیوب نصف شهره دك تمام
دوشر و دوشدکجه واق واق دیو ایکی اوچ کره چاغرور اولورکیدر بونلرك
بدننده کوك یوقدر تاریخ هند عربده بوجزیره رامینی جزیره سنه متصل
برجزیره در و بونده نیجه معادن واشجار اولور لکن مسکون دکلدر احیانا
شدت دورکار ایله بعض کمی واصل اولور و بو جاریه لرك نسوان کبی لبنی وفرجی
محققدر کاه بعض ناس انلر ایله مجامعت ایدوب رایحهٔ طیبه و لذت عظیمه
بولورلر فقیر ایدر بوجزیره هنوز کشف اولنیوب وقوعی بلنمشدر اما بعض
اوصافیله اصلی یوق واق واق نامنده حکایاتی قبیلندن اولدوغی ترجیح اولنور
کرچه افاعیل طبیعت و تداعب امزجه وکیفیتدن بو مقوله نسنه لر صدوری
بعید دکلدر زیرا شکل انسانده نبات واردر و نباتدن حیوان تولدی واقع
و مقرردر موالید ثلاثه بعض امتزاجات برله بری برندن صدور ایده کلمشدر
فن اکسیر و علم فلاحت و قواعد حکمتدن بهره دار اولنلر بو اموری انکار ایتمز
جائزدر که بو شجرك اصلی مادهٔ انسان و نباتدن مرکب برشی اوله بوندن قطع
نظر اسرار خواص طبیعت و رموز قواعد حکمته واقف برحکیم برمعارف ایکی
نوعك مادهٔ اصلیه سنی تألیف و ترکیب ایله ایکسندن مرکب برنوع آخر وجوده
باعث ولمق حقا امکاندن خارج دکلدر جزیره القرود دوری الیتوزمیل برجزیره در
سکانی سراپا میمونلر اولوب ایچلرنده بنی آدم یوقدر دیو ابن اثیر وابن وردی
نقل ایدرلر جزیره البیمان خلقی نصاری و بهادر اولوب قاج باش کسه اوقدر
عورت الور جزیره الرخ فارسیلغنلرده ختو دیدکلری اون بیك قولاج قناطلی
معدوم الجسم قوش بونده دردیرلر جزیره برطایل قالقان یوزلی آدملری اولوب
کیجه قرنفل بغیلارینی متاع بغیلرینه تبدیل ایدرلر و بونده برطاغدن دائما طبل
آوازی کلمکله دجال انده اوله جزیره محترقه اتوز میلده برکوکب بوتلك سمت
رأسنه کلدکده جمله نبات جزیره یانه جزیره عود برزراع قدلو غرانیق طائفه سی
بونده اوله ییلده بر بالنلرینه قوشلر اوشه جزیره سکسر خلقی کلب باشلی قایش بالدر

اوله ادملك اموزینه بنه لر جزیره صیدون بوصیدون برساحر ملکدر اوله مرمر دیرك اوزره
جزیره ده برقصر یاپوب حضرت سلیمان علیه السلام انکا غزا ایدوب جنکده دوشوره لر
جزیره سلاحط انده برنوع میوه اوله که بیه نك عقلی کیده جزیره سکونه خلقی اوچ آی
غائب اولوب التی آی اشکاره اوله جزیره القصر بونده بللوردن برقصر اوله انکا توجه ایدنه
مستلك عارض اولوب دوشه و جزیره اوستندن یسه ایو اوله جزیره اطوران خلقی
بهایم باشلی اوله جزیره تمساح خلقی کلب قویرقلو اوله جزیره سحاب اوزرنده دائما برآق بلوط
دوره جزیره ملادقی پادشاهلرینك آق فیللری اوله جزیره خالوس قومی عریان و مردمخوار
اوله و ترابی سیمدن برجبل اوله جزیره القطریه خلقی نصاری اوله جزیره السادسیه انده طوغان
و شاهین چوق اوله جزیره یسقربان جزیره حیران خلقی قصیر القامه طویل اللحیه اوله جزیره
سعالی ارو عورتی بلور سونا ازی دیشلری طشره برطائفه اوله جزیره تنین انده براژدر
ظهور ایدوب اسکندر یاقراوکوزله هلاك ایلیه جزیره صوصا آق طاشدن برشهری اوله
خلقنك آوازی اشیدیلوب کندیلر کورنمیه جزیره قلهات خلقی سکسار اوله جزیره توریه
اطرافنده دلغ کبی دریا جانورلری کزه جزیره لاقه کثرت ماردن خراب اوله عودینك رایحه
طشره کتوربنجه چقیه بونلرك اکثری اکا دنیا اقلیمیان قبیلندن اولوب عجایب المخلوقات
یازانلر مجرد استغراب اولنسون دیو امور مستحیله ذکر ایدوب بی بصیرت مؤلفلر دخی
واقع ظنیله کتابلرینه نقل ایتدیلر بو مقامده حقیقت حالی اعلام ایچون ذکر اولندی محیط
شرقی جزایرینك کشفی اولنانی مقدما تفصیل اوزره یازلیوب نامعلوم و مبهم اولنلر
دخی اجمالا ایراد اولنمغین بو بابده استیعاب حاصل اولدی کنارلره قریب بعض خرده جزیره لر
دخی قالدی آخر سائر ممالك بیانی ضمننده ایراد اولنور من بعد آسیا قسمنك بیوك
قره سنه چین اقلیمندن بدأ ایدرلم **فصل ۲۰ در بیان اقلیم چین و ماچین**
یکرمنجی فصل اقلیم چین بیاننده در محیط شرقی سواحلنده چین اول اقالیم
عرفیه در که تعریبا ایدوب صین دخی دیرلر و چین نوح بن یافث اسمیله
تسمیه اولندوغی روایت ایدرلر قدمای یونان انکا سینا و برلوسی تامین و بعض
متأخرین ماچین دیرلر بو اقلیم آسیا اقالیمنك اشبهیدر حدود چینی شرقده ایکی
بیك میل قدر اوقیانوس احاطه ایدر غربده دامازی داغلریکه آردی تبت
و بعض ممالك هند در قرب محیطه وارنجه جنوبده اوقیانوس ایله هندك
سبان اولکه سی شمالده ختای و تاتارستاندن عظیم طاغلر ایله منفصل محدوددر

جهت شمالده اوچیوز میل جرمانی دیوارکه مذکور جبالک کدکلرندن تاتار
هجومن دفع ایچون بنا اولنمشدر مسافه لورنشو ایدر وسط چینک عرضی اوتوز
ایکی درجه وآخرنده قرق التی درجه در ویوتا التمش درجه طولدن التمش التی درجه یه
منتهی اولور لکن اطلسده وکره ده رسم بوقوله مغایر در انلر دخی اختلاف اوزره
تقریبا یوز اوتوز بش درجه طولدن یوز اللی بش درجه طوله وارنجه ویکرمی درجه
عرضدن اللی درت عرضنه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر پس جنوبدن شماله
امتدادی دورتیوز اللی میل جرمانی وشرقدن غربه عرضی ایکیوز بنش میل جرمانی
اولور فلبوس قولنجه طولی التیوز میل جرمانی وعرضی اوچیوز میل جرمانی اولور
وبوجمله تقریبیدر واقلیم چینک شکلی مثلث دکل مربعه قریبدر تقسیم
اقلیم چین اون اوچ حکومته بعضلر قولنجه اون بش حکومته تقسیم اولنور
سلفده بونلرک بر مخصوص حاکمی وار ایدی حالا جمله سی بر سلطنت اولوب
بر ملک حکمنده در دیو لورنشو تحریر ایدر لکن اقسامنی بیان اتمز وفارسی قانون
نامه که غالبا تجاردن بری یازوب سلطان سلیم ثانی یه ویرمشدر چین ایله ختای
ایکی بر مملکت اولمق اوزره مجموعی اون ایکی قسمدر دیو تحریر ایدر لکن
چین وختای هر بری حدود معینه ایله مستقل بر سلطنت ومملکت
اولدیغی کره لرده مرسوم وجغرافیا کتابلرنده مسطوردر اول اجلدن بو مقامده
اول شخص مجهولک اکثری لاف وکذاف اولان کلامنه التفات واعتبار اولنمیوب
اقلیم ختایه مناسب بعض حکایه لری انده یازلدی وچین اقلیمی تقسیم تحریر
اولندی احوال سلطنت لورنشو ایدر چین پادشاهی شرق پادشاهلرینک
اکبریدر اکثر وقتده کوبنای نام شهرده اوتورر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر
قره ده خطای خانی ایله ودریاده جاپان پادشاهیله اکثر جنک ایدر وسائر
پادشاهلردن مالداردر لکن قانتا مملکتندن التیوز بیک وقیه سیم محصول
سنوی کتوررلر ایلک عشرندن وطونکرکی محصولندن الدیغی مال عسکر مواجبنه
کفایت ایدر منقولدر که قچان بو پادشاهک موین وتیبور اوبارما بحارله دورت
آی قدر محاربه سی اولدی اول مدتده ایکیوز کره یوز بیک التون خرج اتمش ایدی
رومانک عتیق پادشاهلری طورنده تاج کیوب وجلوس ایدرلر زینت وآیینلری انلر طرزنده
ایدی حالا عظمت ودارات انلردن چوق مرتبه زیاده در لکن بو پادشاه خلقه

کورنز

کورنمز سرای خاصی بیله کورمزلر ایچوق صحبتی زوجه سیله در حرمنده بیک یوز جواری
اوزرلرنده ضابطه خادملر ایله خدمت ایدوب طعامنی دولابدن زوجه سنه
ویررلر اول دخی کندی چاشنکیرلک ایدوب یازی اوکنه قور مع هذا بونک ملکنده
بر معلومی اولمدیغی ایش اشلنمز هر یرده جاسوسلری واردر وزیری دورتدر قوم چین
انلره قولووی دیرلر وبونلر عثمانیات وزراسنه بکزرلر لکن بونلر عارف وامور دینده
واختیار اولمق شرطدر بطغراده بو کلماتی یازارلر کوک تکریسی اسینه نه صلح ویرر کیمکه
صلح ارالی بولور وپادشاه مهرینک نقشی بر یادن صورتیدر سرایی غایت متکلف
اولوب اوطه لری التون کومش وجواهر ایله مزیندر وکندی محافظه سنه مخصوص
مهیب دیوان قد داغستان عسکری واردر الاجه لباس کیرلر اوزون عریض تیغلی
کتوررلر که تعته یاره سنه بکزر چین خلقی بونلره الیمنی دیرلر انلرک ایچنده اچیوزی
عفریت مثال عجبه قیافتلی اشخاصدر وبو پادشاه چین مغول جنسیدن خلقه نک
مسلط اولوب بر فرد امرینه مخالفته قادر دکلدر خلقنک دینینی ادا ایدر
ومحبوسلری چقارر عسکرینه عظیم ویرکولر ویروب احسانلر ایدر قرنداشینی
تزوج اتمکیدن عادتدر وکندی قرنیی شجاعتله مشهور اولنلره ویرو نانا خوفندن
سرحدلری مضبوطدر تاجردن بر فرد داخل اولمز الا که النده پادشاه مهری ایله
اذن کاغدی اوله بر یردن سفیر کلسه سرحدده اوتوروب حاکمی پادشاهه عرض
ایدر خبر کلنجه یه بونک خرجنی کوررلر اذن اولدقده یانینه وافر ادم قوشوب تختگاهه
تختگاهه کوندررلر یمنجه معتبر آدملر پیشکش برله استقبال ایدرلر وتکریم ایله
کتوررلر پادشاهه بولشمق ایچون اکا بر کون تعیین اولنور اول کون دیوانه
واروب تشریفاتجی اوکنده دوشر پادشاه اوتورر دوغی جام اوکنه ایله در واول
محل مقام فغفوردر دیو کوسترر سفیر دخی دیز چوکوب دورت کره الدین کوکه
قالدورر سر کاتبی کلوب بونک کلامنی وتقریرینی تحریر ایدوب تبلیغ مرام ایتدکدن
صکره قالقوب اردین کیدر وبو چین پادشاهی عظمت واعتبارات باطله یه
بانلدر کندویه ابن الله دیدورر حاشا ومملکتنده کندودن غیری مستقل
حاکم اولمدوغنه رضا ویرمز انجق بر قائمقامی واردر انا تونان دیرلر خلقک
جمله دعوالرینی دکلیوب فصل ایدر وسائر مهماتی کورر ییلده بر کون مجلس
عام دیوان ایدر اورته یره بر چوب براغرلر کلوب سادم ویرنلر فرمانله اولچویه

بر تیشه اوررلر بعده اولچوب بر غریب شکله کیرورکه قصد اتدکلری اولمازن
احوال سیاست چینیلرک سیاست و جزالری شدتدن وزره دریانلرینه
سرقه دن عظیم جرم یوقدر اکثر قاتل و سارقی حبس مدید و جوع شدید برله
اولدورورلر و قتلنه حکم اولنان مجرمی درحال قتل ایتمیوب سوزندورورلر اکثر
حبس و زنجیرده اولور وکیمنی دوکمک برله اولدوررلر قایشدن اکی بش پارمق
بر جنس قرباج واردر اصلادرلر ایکی جلاد دالی باغلی مجرمی انکله دوکرلر
هر ضربده قان چقوب اللی التمش ضربده جانی چقار کیدر هر سنه بر ایکی
بیک مجرم بو ضرب ایله اولدورورلر و هر شهرده اون بیک قدر محبوس مجرم
بولنور احوال دین و دیانت بو چین مملکتی رسومی قانون کافری ایله ضبط
اولنه کلمکدن پادشاهلری انلک اوزرینه درلر اما اطلسده مسطوردرکه
اهل چین اعتقادنده مخلوقات سفلیه نک خلق و تدبیری علویات خصوصا
افلاکه منوطدر بو قوم کوکلری معبود بیلورلر و تجلیلت اول حرفیله اکا اشارت
ایدوب شمس و قمر و سائر کواکبه طپارلر و شیطانی شکل قبیحده تصویر ایدوب
اکا دخی عبادت و سجده ایدرلر و ضرری دوقناسون دیو مدارا ایدرلر دیرلر
لورنسو ایدر بو قومک اکثری بت پرستدرلر الرنده کوکه و نجومه و اتشه طپارلر
واردر و کیمی کندیلرک مشهور دولر لرینه عبادت ایدر مختلف ادیان مناجیدن
اکثر ایینلری آیین مجوسیدر حیض حالنده عورتلره وارزلر و غسل اغتزلر احوال
علم و معرفت چینیلر شریعت علمنه زیاده مشغوللردر و حاکملری اکثر شریعت علماسندن
اولورو اناره لوتیجی دیرلر علم نجوم و حکمت و هندسه یه مائللردر بونلر ممالک مسافه سنی
و بعدی درجات اطوله و سائر زمانک مقیاسلری ایله مساحه و قیاس اتمزلر
بلکه برآدم صوتی اشیدلدیکی یره لی دیرلر میل و فرسخ یرینه بونی استعمال ایدرلر
و حروف یرینه معانی ایچون موضوع بش بیکدن زیاده رموز استعمالی واردر علماسی
انی استعمال ایدرلر بونک مفهومی خوشین چین ولکه و چاپان علماسی ارا سنده
معلوم و معهوددر بری برلرینک لسانی بلمزلرسه ده بو رموز ایله مکتوبلشورلر
زیرا الفاظه دلالت اتمز معنایه دلالت ایدر لغت علمنه موقوف دکلدر و بونلر
ساعت استعمال ایدرلر و باصمه قوللنورلر لکن بر صحیفه اوزرینه قازوب
باصارلر حروفی یرلرینه یرلشدروب باصمق بیلمزلر اوروپا باصمه سی کبی قوللانمزلر

احوال

احوال الصنعت و تجارت چین قومی اکثر پیشه کر و هنرورلر و بایتلرینه بطالتدن

بطالتدن نامعقول نسنه اولمز اولا جلدن مملكتلری بر رتبه معموردر كه جبال
وصحارییه عمارت وزراعتدن خالی یربولنمان وانواع آلات یاپمغه غایت قابل
ومستعدلردر وبونلرك عملی بر مرتبه مستحكم ومتیندر كه هر اشلرینی كورن پسند
ایدر وخلقی صانور بونلر صنایع خصوصنده سائر ممالك خلقینی اعمی صایوب زیرا بیلری
یكچشم عد ایدرلر كتاب باصمق وطوب دوكمك صنعتی بونلر بیننده قدیمدندر
اولنی بیلمزلر وبو دیارده تجارت غایت معتبر ومشهوردر كاردرطیب وحریر
وفلفل وزعفران وسائر بهادار تاجرلری اقطار عالمدن كلوب كیدرلر وبونلر
اكثر صنعتی یو تتبع ایدرلر خصوصا نقش وتصویرده خرده كیرلك مهارتی
بونلر كدر وبو صنعت بینلرنده عبادتدن عد اولنور نقل ایدرلر كه نقاش مانی
چینه واروب آب وهواسنی لطیف كوروب وقومنك شكل وشمائلنی بكنوب
صنعت نقشه میللرینی كوردی وبو صنعتله كندویه رام ایدوب انلره بر كتاب دوزدی
جمله مانوی اولدیلر واندن بر حكایه نقل ایدرلر كه اوائل حالنده نقش وتصویر ایله
اشتهار بولوب استادان چین بونی امتحان ایچون بر چشمه تصویر ایدیلر ومانینك
النه بر دستی ویروب صویه كوندردیلر مانی واروب كوردكه قضیه یه واقف
اولوب وقلمی چقاروب بر مرده كلب تصویر ایتدی وكلوب چشمه نك آبی
لطیف لكن بر سك مرده براقمشلر صو المادم دیدی واروب كوردیلر قلملرین
براغوب بس مانی اولمیه سز دیو اباغنه دوشدیلر تبسم ایتدی ونه دن بیلدیكز
دیدی بونلر هر بریمز صنعت نقش وتصویرده بی نظیرز لكن بو سك مرده یی چشمه دن
قالدرمغه قادر دكلوز مانی ایتدی اول صورتی انكشت ایله چكردی بونلره یولنی
كوستروب اظهار مهارت ایتدی بوندن صكره جمله سی قبول وتسلیم ایتدیلر صكره
كاری بر رتبه رواج بولدیكه اهالی چین نبوتنه ذاهب اولدیلر حالا اول قوم بیننده
وضع ایتدیكی آیین معتبر ومعمول به در **ذكر عمل فغفوری** اطلسده مذكوردر كه
فغفوری ماده سی صدف وبرطاقم قپوغی وبعض اجزاء ترابیه در محكم سحق وحمیر
ایدوب طپراغه كومرلر سكسن ییل یوز ییل یاتدقدن صكره چقاروب اشلرلر
وبو طینی اولاده میراث قالور اكثر علاكلن مایه اجداددر كه احفاد نوبتنده اشلنور
قانونلری اوزره نقدر طین عتیق چقارسه برینه او قدر طین جدید قویور قانون
نامه ده ایدر اصل فغفوری بر غایت لطیف آق طاشدر كه لطافتنه نظیر یوقدر

اول

اولطاشی سحق ایدرلر والكدن كچوررلر بكیاره حجردن بر بیرینه متصل اوج حوض
بری برینه منفذی واردر حوض اوله اوفی دوكوب صوایله حل ایدرلر وصونیا ایكنجی
حوضه اقیدرلر انده دخی بر زمان حل ایدكدن صكره صوینی اوچنجی حوضه اقیدرلر
وصولری چكلوب طین قالور دفن ایدرلر بر زمان مدیددن صكره قوللنورلر
حوض اوللك ایشی ایچاق وسطلك وسط اوچنجینك اعلا اولور قپش فصلنده
یاپدقلری فغفوریلرك اوزرینه اول فصلده اولان شكوفه یی تصویر ایدرلر سائر
فصولده دخی نه كونه ازهار واثمار ایسه مناسب اشكال ایله نقش ایدرلر ذكر اولنان
اوانیلرك اعلاسنی ونوادرنی ارمغان ایدوب آهن خطاییدن حقه لره قورلر
سر بمهر یوز بیك درهم صتارلر شكسته وصحیح نه چقارسه مشتری طالعنه راضی
اولور ودستنه كه پادشاهی اعلاسیدر بو نوعك اشاغیدنبده علامتی واردر
بعض فغفوری اولوركه بر نسنه بیك درهمه صاتیلور انلك كبیلری سائر
دیاره چقارمزلر وبعضی جنسی التونله برابر وزن ایدرلر وفغفوریده اوچ
خاصیت واردر كه یشمدن غیری هیچ بر جوهرده بوقدر بری بودر كه ایچنه
هر نسنه كه قونسه دردی اشاغه چوكوب صافیلر ایكنجی بودر كه اسكیمز
اوچنجی الماسدن غیری هیچ نسنه تأثیر ایدوب خاشیده ایتمزلماسی انحله
تجربه ایدرلر واندن طعام یمك وشراب ایچمك عقلی زیاده ایدر مفرحدر
هر نقدر بقالت اولوبایدكلری نقش كوزكسه انشه یاچراغه یاكونشه طوتسه لر
نقشی ظاهر اولور اولورنسوا ایدر چین خلقی غایت ازكیادر بونلرك صنعتی طبیعت
فعلنه مشابه اولوب جرمانیاده وفلاندرده غریب كودیبور **احوال حرب**
وشجاعت چین خلقی اولقدر شجیع دكلدر صنعت وتجارتی شجاعتدن وصلحی
جنكدن ترجیح ایدرلر لكن بینلرنده سلاح وطوب وتفنك استعمال اولنور
وعسكریسی تاتار ایله وبعض جزائر شرقیه خلقیله دائما قتال اوزره دردكرده
دخی كیاری واردر هندستانه وما لوقه اطه لرینه سفر ایدرلر **اخلاق**
وعادات اهل چین اكثر فلمنك كبی درازقد وخفیف اللحیه وكوزلری كوچك
اولور دللری بحیه دلنه بكزر اكثر صحیح المزاج اولمغین چوق یشارلر وتیز قوجامزلر
اطلسده ایدر چینیلرك اكثر یوزی عریض وبورنی افطس اولور مقالیدن تراش
ایدرلر اما الرنده حسندارى دخی واردر خط استوایه قریب اولنلری قره یغز

وبعيد اولنارى كندم كوندر وكندى آيينلرى اوزره غايت مؤدب كچنورلر
وسائر خلق جهان انلره ادبسز ووحشى كورينور وبونلرك عورتلرى حسنا
اولوب يوزلرين اورترلر باشلرين اچوب عاجدن صاچلرينه طرقلر طقارلر
برعورتك باشنده كاه بكرمى طرق اولور وارلرى غايت غيوردر طشره يا اكثر
عورت چقارمازلر وهركس نقدر استرسه اولنور هرعورتى برخانه ده
اسكان ايدر اولى اولوب زنا ايدن قتل اولنور فواحش قسمى شهرده قوميوب
طشره ده اسكان ايدرلر بونلر قتنده لواطه عيب دكلدر غلمان ايالرنده
هنديلرك زانيه عورتلرى كبى مبذولدر رجالى كلاه مثال باشلرينه بر
كسوه كيرلر وميته اكل ايدرلر استنجا اتمزلر طعاملرى اكثر برنجدر دوكونلرى
يكى آيده اكثريا مارت آينك غره سنده اولور ابتداء سالارى دخى اول كونده
وبيراملرى متكلفدر نيجه بيانى ضيافتلر ايدوب چنكيلرى وسازنده كانى وقصه
خوانلرى مجلسه كتوررلر وبونلريه ده وايچه ده منجملردر وكندى اولكه لرندن
چقمق نادر واقع اولور بيكانه دخى اذنسز ولايتلرينه كيرمز چين اكابرلرى عظيم
معتبر طائفه در بونلرك پايه ومرتبه لرى يازلمق لازم كلسه فرق اولنور كبارى آلتون
ايله وسطى كومش ايله ادناسى لاژورد وسائر الوان برله رتبه سنه كوره تحرير ايدرلر
ومتقدمين طرزنده نيجه لقبلرى واردر ميتلرينى برتخت اوزره اوتوردرلر وبش
قاچكون اوكنده ضيافتلر ايدرلر وانواع حيواناتله مصور نيجه توبلرى ميت اوكنده
يقارلر بوزعمله كه اول يانان حيوانات بو نخله بله حشر اولوب خدمت ايده لر
بعده جمله اقرباسى ودوستلرى جمع اولوب انخله وداعلشورلر كافور وصبر
وبعض خوشبوى اشجار ايله آنى يقارلر وبونلر بحر علمنى بيلوب بيوك كميلر ايله
كزرلر لكن اوقيانوس فورتنه سى شدتندن وقدرغه بالغى كثرتندن سفينه لرينى
غايت قالن تخته لردن ايدرلر دورت بش قارش قالن اولور آلتون وكومش
كندى اولكه لرنده آزدر لكن چاپان اطه سندن وافر كلوب وزنله خرجلنورلر
وبعض كتبده مسطوردركه اهل چين قبائل عرب كبى شعوب وقبائلدر نسبلرينى
ضبط ايدرلر حتى ايدرلركه برشخص اللى آتايه چقنجه جدينى تعداد ايدر وهر فخذدن
تزوج اتمزتا كه نسل امورينه خلل كلميه وبونلرك رجال ونساسى ديبا وحرير كيرلر فقرا
وعبيدى الجوق حرير كيوب كزرلر اولرى واسع ومجلسلرى غنا اللرو وانيلر ايله مزيندر

نظافت

نظافت ثياب ولطافت مكان برله مباهات ايدرلر ظريف طائفه در
ممالك وبلاد چين اطلسده مسطور اولدوغى اوزره چينك ايكيوز
اللى مشهور شهرلرى واردر انلرك هربرى اسمنك آخرنده شهر معناسنه فو
لفظى يازيلور قانتون فو كبى قريه لرى ايسه بحسابدر انلرك اسمى آخرنده
كوى معناسنه جو لفظى يازيلور وشهرلرك اكثرى كمى كتورر نهار كنارنده در
وهربرينك واسع وعميق خندقلر ايله متين حصارلرى واردر وبو اقليم
خصوصا دريا كنارلرى شولقدر معموردركه هر ايكى شهرك ميانده ايكى
اوچ ميل قدر مسافه انجق بولنور فلبوس ايدر چين نيجه حكومته توزيع
اولنور سواحل بحرده قابتان فوكوم • حبكويام • نانكوى • قانتوم • پاكين
ايچروده اولانلر قياس • قانسى • سانقى • سوخفام • هوانوم • جوايا • فوقام •
سونام • كويخن • كويانقى • نوچين • جينا • فوانسى • ودار الملكى خصوصنده
اختلاف واردر بعضلر انكا پاكين وبعضلر قسانوم وكيمى بوكا كسنيه
ديرلر مملكت قانتا چينك جنوبنده يغو مملكتى ايله محصوردر
ودار الملكى قندا نام شهر قانتا صويى اغزنده يوز قرق بش درجه طول يكرمى
ايكى درجه عرضده واقع اولمشدر فغفور چين سلفده بونده اولوردى پاى تخت
قديمدر بوكا غطاى دخى ديرلر فلبوس ايدر بونك دائره سى اوچ ميل چه مابيندر
قانتا قربنده برشهر عظيمدر بواسمله تسميه اولنور برنهر اوزرنده بنا اولنمش مشهور
بندر شهرا اولمغين اطرافدن بونده بشيوزكاه بيك قدر سفاين كلوب جمع اولور
نحاس وشب ودارچين وايپك ومسك وراوند متاعلرين آلورلر وشهرده اعلا
تبعلر اشلنور انكا قريب سواحلده نانتو وپراكى ونانان نام شهرلر واقع اولمشدر
وايچروده معتبر شهرلرندن سينكوماتو عظيم بندر وتجارت يريدر ياپان وهنددن
بوكا چوق تجار كلور لكن شهره كيرميوب طشره ده اوتوررلر قانون چين بويله در ده شهر
مزبوره قريبنده نهر قادت كنارنده قريبدر بو اولكه اوكنده كنارده ايمان نام
جزيره انجوشكاريكاهيدر وجزيره بيقاما وجزيره سانقوانكه بعضلر انكا وماغاديرلر
تجارتله معروف اطه در انده پورتقال طائفه سى مسكن ايدينوب چينه كيرمكه
فرصت كوزه درلر لكن چينيلر بيكانه خلقى ولايتلرينه قومازلر مملكت فوكين سواحل
چينده قانتايه متصل مملكتدر دار الملكى فوكينيا كه فوكيان دخى ديرلر يوز اللى بش

درجه طول یکرمی بش درجه عرضده کی کوزر بر نهر کبیر اوزرنده واقع اولمشدر
بو شهرك یوللری ومحلاتی قاعدهٔ هندسیه ایله طرح اولنوب اسواق
وخانه لرنده کمال تناسب وتساوی رعایت اولنمشدر و نهر مزبور شهرك
اکثرینی احاطه ایدر اوزرنده آقندی یه قرشو طوز و بهار بوکیله واقع کیلر
کلور قانون نامه یه فوکیسی یازیلدن قسم بو در اطلس وکمخا وکتاندن نازك
قماشلر وسائر ملبوسات دن چینه نسبت اولنان متاعلر انده اولور بوکا قریب
دریا کنارنده چین شیو نام شهر بر جزیره کبی یرده در پورتقال هر یل هنددن
انکا واروب چیندن بها بوکلدر فغفور چین دخی متاع صاتلق ایچون انلره مسامحه
ایدوب بر مسکن تعیین ایتدی انك قربنده چنیقو نام شهر که اطلسده شیشو
یازلمشدر یونانلی اوچ طول و یکرمی ایکی عرضده دوشر فاناله قونولا دخی دیرلر ماناك ارماغی
اوزرنده دریادن ایچریدر مهاری که جاقور یمنده مسور و یازلمشدر فوکیان نهری
اوزرنده ایچروده در نیزاروکه ناغاری دخی دیرلر قانونیه واران نهر اوزرنده دریا اولکه
اوکنده جزیرهٔ اغوجاد و جزیرهٔ بوغاز کناره قریب کوچك اطه لردر مملکت ککیان
که قوقیان دخی دیرلر اطلسده شکویام یازلمشدر چین سواحلنده جنوبدن شماله اوچنجی
مملکتدر دار ملکی فوقیان یونانلی اوچ درجه طول اتوز بر درجه عرضده بحر کنارنده
قراماران نام ارماغك اغزنده واقع اولمشدر بونك قربنده اولان شهرلر بونلردر
نیمپو نهر مزبور بحره دوکلدیکی یرده اطلس دیمچی اوزره اشیو نام جزیره ده بر بندر
شهردر لیامپو دخی دیرلر ایپك و فغفوری متاعی بوندن بوکلدرلر اطلسده
جاش باربوسه دن نقل ایدر که بو شهرده اوچ آی قدر و قته کیلر بوز التمش التی
بیك تیمان ایپك یوکلتدیلر شهر مزبوردن شماله سواحلده انغوتا و اوتمارنا نام
نام شهرلر و ایچروده داغلر اراسنده سبکوما و و یتون و ساجانغو نام شهرلر واردر
بوکا سیجانغو دخی دیرلر کوباکولنه قریب جبال ایچنده بر شهردر سمارسا
که ساپارزاد دخی دیرلر قورومراین نهرینه اقان بر نهر اوزرنده در اسفایانا حقیاً
اقان بر نهر اوزرنده در کلیم اطلسده کولاسیم یازلمش بر معظم ومعتبر شهردر
کنارنده جزیرهٔ بیلغو بر کوچك اطه در اغوتار اوکنده دوشر بونلرك شماله مملکت
نانقی که اطلسده نامکوبی نامیله یونانلی اوچ درجه طول واتوز سکز عرضده مرقومدر
ودار ملکی محل مرقومده نانقی اسمیله مشهور و نهر اوزرنده بنا اولنمش بلده در

ككا

اما نانقین دخی دیرلر ایچروده اولان شهرلرك بیوکی و مکلفیدر فغفورك
چینك بر سرایی دخی انده اولور و کنارده ارجیس سار که جاقور یمنده اسیسو
یازلمشدر نانقین ارماغی کورفزنده آس بیسا نام شهر کنار بحرده واقع اولمشدر
بونلرده وه بتوری دیرلر بر طائفه اولور که انلرك اکثری جوجه و شرتی و محیل
قومدر نانقیندن جنوبه اغوبا ارماغی اوزرنده باغرقا که براعراقا دخی دیرلر
وفراقارن که قوراقانو دخی دیرلر ایکی شهردر و بونلرك جنوبنده دانی نام شهر
داغ دبنده واقع اولمشدر بو اولکه کنارنده جزیرهٔ اسپیلو بر کوچك اطه در مملکت
زیتون که اطلسده قسامتون اسمیله و جاقور یمنده کسانتو نامیله مرقومدر نانقین
شماللنده کنار بحرده بر دیار مشهوردر بونك جبالنده و ارضنده اشجار زیتون بحد
اولمغین زیتون اولکه سی تسمیه اولنور دار ملکی زیتون نام شهردر که اطلسده
سامتون اسمیله مسطوردر یونانلی دورت درجه طول و قرق ایکی درجه عرضده موضوع
ومذکوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر مشهور اولوب هند و ختادن
وافر سفاین کلور ایپك و شکر یوکلدرلر بو دیارده سابقا شکری عسل کبی طولوم
ایله صاتارلر تنقیه و عقدا تعزلردی صکره اوکرندیلر و بو زیتون شهری بحردن
نصف مرحله ایچرودر اوکنده طنلوصودن لیمانی واردر کیلر انکا داخل اولور
خلقی اول صودن و قیولردن ایچرلر بوندن خان بالق اتوز مرحله در و بونك شهری
بعض اقالیم کتابلرنده شهر حمدان یازیلور زیتون خلقی تیننی صندل یاقم اغچی ایله
قدنلرینه کوره یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه انارلر بیلده بر دفعه بو
خصوص ایچون نهر مرقومك کنارنه وافر خلق جمع اولور و بو دیارده بر نوع شجر واردر که
میوه سنك طعمی مختلفدر مبالغه دن کنایه یوندر لو طعمی واردر دیرلر غریبه بر
خراسانی تجار تله زیتون شهرینه واروب نواجسنده کوردیکه خلقی جفت سورر لر
شمس اسد برجنده ایکن زمانی دکل ایدی بو وقتده نه اکرسز دیدی آهن
اکرزدیو جواب ویردیلر لطیفه صاندیلر دهقانی سرینی بیان ایدوب
دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هوا کرم اولور بو زمین معدن آهندر
تکافلر ابره ر نحرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن تکافلرا شاغیسنه
دوکلوب مجتمع اولور کیچه طوکوب بکیشر آفتاب برج عقربه وارنجه طورور
هر تکافنده وافر آهن یغیلور اول زمان هر کس کندی تارلاسنه واروب دوشرلر

زیتون اطرافنده اولان شهرلر بونلردن برما لورنسو کتابنده برمن یازلمشدر سینار یا
زیتون کورفزندن جنوبه کنارده ایکی شهردر وایچرده تانجیو نهر زیتون اوزرنده در
و دنجیو که اطلسده سی شبو یازلمشدر زیتون شمالنده دریا کنارندن بر مرحله
ایچری بر نهر اوزرنده واقع اولمشدر نسترو زیتون جنوبنده بحردن ایکی مرحله
ایچری بر نهر اوزرنده واقع بر شهردر نهر مزبور اوزرنده تنزودن یوقاری اوتس
نام شهر داغلر دبنده در آبرواغا زیتون غربنده داغلر اراسنده بر شهردر بونک
نهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کنارده قریب جزیره زانجیا واردر جاقو
رسمنده جزیره مزبوره بر کوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخر کره لرده و اطلسده
فوریا نامیله شکل هلالیده بر جزیره طویله رسم اولنمشدر جنوبدن شماله ممتد
طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه متصل اولمغه قریبدر و طرف جنوبیسی نانقین
اوکنه کچر بونک امتدادی اون بش درجه دن زیاده در جزیره مزبوره اطلس
رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده و اوتوز دورت درجه عرضده اللی درجه
عرضه واردر بعض کره ده و یاپونته ده بونک بر ایکی شهری یازلمشدر که
توری و توقام و شنشو انلردندر و بو جزیره مشرق چیننده تنزو نامیله
مشهور اولوب تنزوی ختایی دیدکلری طیب بونده اولوردیمشدر لکن
تنزو بیوك قره ده ایدیکی ذکر اولندی فلبوس ایدر فوریا چین اوکنده
بر معتبر جزیره در اهالیسی بوکاقا ولی دیرلر طولی یکیوز اتوز جرمانیا میلی
و عرضی اللی میلدر بونده نیجه حکومت واردر مملکت کونبای که ختای
دخی دیرلر چین شمالنده بر مشهور و عظیم ولایتدر دار ملکی کونسه نام
شهر اطلس رسمی اوزره یوز اللی بش درجه طول و اللی درجه عرضده بر شهر عظیم
و پای تخت اقلیمدر بونک جوره سی یوز میل قدر اولوب ختایدن کلور بولیا
نغو نام نهر کبیر دریایه دوکلدوکی یرده و نذیك شهری کبی صو ایچنده واقع
اولمشدر و بونده شول قدر کوپریلر واردر که حسابه کلمز لطیف و مکلف
شهردر اول اجلدن قوم چین اماکوك شهری معناسنه کونیا دیرلر لوازم
بشریه دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه لری و لطیف صولری
و کوللرنده بیحد مرغ آبی و بالق شکارلری وصفه کلمز بو شهر قومی بونلره لونسه
دیرلر قرغه کبی بر جنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بو قوشلری الوب قایغه کیرلر

بر بالق یا بر مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صو ایچنه طالوب فی الحال چقاررلر بو
شهر دار الملکی اولمغین اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن بوکا تجار
سفاینی کلوب تجارت ایدرلر فلبوس ایدر شهر مزبور تاتارده ختای سنورنده
شمال جانبنده اولدوغنه جمله مصنفین متفقلردر چین پادشاهی تختی و خاقان
ختای تختی اولمق روایت اولنور بونک جوره سی یوز تالیان میلیدر و احجاردن
مصنوع بر قاچ یوز جسری واردر بر مرتبه که بیوك کمیلر یلکن اچوب التندن کچر
و شهرک ایچ یوزنده بر عظیم کول واردر جوره سی یدی میل احاطه ایدر ایچنده
ایکی اطه اوزرنده پادشاه ایچون بر معظم سرای بنا اولنمشدر و شهرك محافظه سی
ایچون مدام اتوز بیك عسکر انده دورر دیو مرکوشدن نقل اولندی لکن بو نقله
عقل سلیم تسلیم ایلمز و بعضلر دیرلر که مرکوسدن صکره بو شهر تخریب اولنوب
حالی اوزره قالمشدر تقویمده ختانك بر اسمی دخی خانقو اولمق اوزره یازیلوب
دکزدن نصف مرحله ایچری مسافه طولی و عرضی بر مرحله قدر اولندی آخرینه دك
سوقی ممتد و یوللری طاش ایله دوشنمش اولرینک بناسی احشابدن طبقه طبقه
عالی سرایلردر مسعودی مروج الذهبده دیمشدر که بلدغ دجله دن اعظم بر نهر
اوزرنده واقع اولوب خلقی اهل اسلام و یهود و نصاری و مجوس و سائر اصناف
مخلوطدر و بحر ایله بو شهرك اراسی التی یدی منزل اولمغین کمیلر نهره کیروب شهر
اوکنه واررلر بو کلام کرچه ابو الریحانک قانونده یوز التمش درجه طول و اون
دورت درجه عرضده یازمسیله مؤکددر لکن ابن سعید بو نهر مصبنده بندر
اعظمدر انده فواکه کثیره اولور و قصب السکر بتر دیدیکی کلام مؤیدی تأیید ایدر
شهر مرقومده پرنج و بقول و حبوبات و انواعی چوقدر نقش و تصویر اکثر قومنك
صنعتیدر و بالجمله کتب قالیده خانجو و خانکو و خانقو اسماسیله شهرلر
یازیلوب ظن و وهمدن ناشی وافر تفاصیل اولنمشدر اعتماده جائز اولمغین نقل اولنما
کورولمدی ختا اطرافنده اولان بلاددن بری دخی اونکوین شهریدر بر عظیم
کولك اغزنده واقع اولمشدر که اول غدیر دریایه متصلدر بری دخی آونك نام
شهردر بو دخی بحر کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده بیحد شکر قامشی بتر خوان
که جوان دخی دیرلر جاقو رسمنده خینام یازلمشدر اللی درجه عرضده اوته واقع
کورفز بونک اسمیله تسمیه اولنور قوم چین تاتار خوفندن انده عظیم محافظه

ایدرلر جنجیو ایچرده کنسه نهری اوزرنده بر شهردر جانزو دخی دیرلر اندن علم طبك
اشتهاری و رواجی واردر قوم چین عظیم تقید برله انی اول فنه شغل ایدرلر
ننجه کوی ایچری نهر ذیتون اوزرنده بر شهردر سنبکفو نهر حمدان اوزرنده در
قانجیو بودخی نهر مزبور اوزرنده در قانیزه دخی دیرلر بونلرده برندن برینه صو
اوزرنده کمی ایله کرمك ممکندر بر اجنکیز خانلرندن قوبلای خان بو اولکه یه
مستولی اولدقده بر نهر عظیم کتورمشدر دیرلر دیولورنسو تحریر ایدر تاپنزو
کنسه نهری اغزنده دریا کنارنده بر شهردر سنزو کنسه شمالنده کنارده بودخی
بر شهردر بانجی شمالده سرحد چینده بر شهردر بونلردن اوته ختای ممالکندن
آینا اولکه سی چین حدودندن خارجده در سواحل چین و قربنده اولان بلاد
بو محله کلنجه یازیلوب بوندن صکره ایچری ممالك خصوصنده تفصیله مجال
یوقدر انجق اسماسی رسم اطلسدن نقل برله اکتفا اولندی لورنسو انلردن فونغو
و کوین چین واورتان و سنجیما و قواسلی و شیانسو و کومانس و سانسی نام
شهرلر یازار و بونلرك هر برنده بر مخصوص نوتان واردر دیرلر نوتان دیو چین
قومی لساننده حاکمه دیرلر و سایقا بر عظیم طوفان اولوب کوکدن آتش یاغدی
واول طوفانك بقیه سی اول شهر قربنده بر غدیر عظیم اولمشدر حالا باقیدر دیو
اهل چیندن لورنسو نقل ایلدی اطلس رسمنده ایچرده اولان ممالك بونلردر معونان
و سانسی وجونا و قوقوام و قوانسی و کوشو و سوتیا و قوشین شیا بونلرك شهرلری
اسماسی رسمده مسطوردر احوال ابنیه اهل چین [illegible] و حصارلرینی متین سورلر
و خندقلر ایله تحصین ایدرلر و اطرافنه صولر اقیدرلر خصوصا شمال طرفنده اولان عظیم
داغلر اراسی بش یوز میل قدر یرده ختای تاتارلرین منع ایچون قلعه لر و سورلر ایله سد
اتمشلردر اطلسده مسطوردر چین مورخلرندن نقل برله مذکوردر که اهل چین تاریخ
کتابه دکین طقسان اوچ میل قدر زمان تاتاردن رنج بی پایان کوروب بالآخره زین دون
نام ملك چین عظیم رای و تدبیر برله تاتارالندن خلاص بولدقدن صکره بو دیواری
بنا ایتدردی و اقلیم چین جمله مستور قالدی و بر عسکر قیوب محافظه اربابی
تعیین ایتدی چین شهرلرینك حصارلری غایت مکلف و بولدری برسه و صنعه
بر اطرح اولنمشدر طوغری و واسعدر هر بولنده اون بشر اتلو هر کاب کیدرلر و بو یولده
بر بر صولر اوزرنده جسرلر واردر بورنقالدن منقولدر که فوکش نام شهرده مرمردن بنا

اولنمش

اولنمش بر متین و مصنع و مکلف بر قلعه کورمشلر که قرق درك اوزرنده طورر و هر درکك
ارتفاعی قرق قارش و انلکی اون ایکیشر قارشدر اثر مزبور اوروپا آثارینه غالبدر دیرلر
و چینك شهرلرنده و قریه لرنده مکلف معبدلر چوقدر لکن اولرینك بناسی اکثر اخشابدر
ذکر انهار و غدیر چینك سفینه کچور صولری و کوللری وافردر اول الجلدن بو دیارده
سفاین بحد درکشتی خلقی جمله بلاد چین خلقی قدر تخمین اولنور قره ده ساکن اولنلر
غالب دکل ایسه باری مساویدر بو صولر شهرلری و نواحیسنی سقی ایدر خلقه
عظیم فائده ایدر مشهورلری بونلردر نهر قانتا نهر عظیمدر چین جنوبنده کولدن
چیقوب قانتا شهری قربنده دریایه دوکیلور ایچنده نیچه اطه لر و اوزرنده
شهرلر واردر نهر نانتو عظیم صودر قانتا صوینه قریب یردن بحره ایچنده واقع
جنزار اطه لر واردر اطرافنده اولان خلقك قازلری و اوردکلری اندن اوتادن
نهر بر قلادن بر واسع نهردر موین کولندن چیقوب قانتا نهرینه دوکلور سنکو
مانو نهری دخی بوکا قریبدر نهر قرامان ختای ولایتندن کلوب خیا اونام بیوك
کولدن چیقوب کلکیانده اوقیانوسه دوکلور نهر عظیمدر نیمپو قربنده بو صو غایت
واسع اولوب بر کوله دونر بوکا قورومران دخی دیرلر نهر ذیتون زیلون دخی
دیرلر کتب اسلامیه ده نهر حمدان یازیلور ختایدن کلوب تاجه شهرنده ایکی شق
اولور فرع اعظمی شرقه کیدوب بر عظیم کوله دوکلور که بر طرفندن چیقوب کنکجیه
واصل اولور و زیتونده دریایه دوکلور اعظم انهار چینده در اوزرنده وافر نهار
واردر نهر بولیانغو ختایدن کلوب بر کوله اوغرار اندن چیقوب کنسه
شهرنده دریایه دوکلور اغزی غایت واسع سانلقدر کوله بکرز و کنسه شهری
بونك اغزنده در چینده التی بحیره یعنی کول واردر بری غدیر هیادم که
قوشین چینا قربنده در غدیر جره بونك دریایه اتصالی واردر و بر نهر
داخل اولوب ایکی ایاغی دریایه اقار موین مملکتی بونك اطرافنده در غدیر
کویان شی وسط اقلیمه قریب بر غدیر کبیردر اورته سنده بر بیوك جزیره
و کویان شی نام بلده واردر بوکا اوچ شهر داخل اولوب دورت یردن ایاغی
دریایه اقار هر بری انهار عظیمه دن غدیر قوقوام کویان شی غربنده در بونك ایکی
یردن ایاغی کویان شی کولنه متصل اولور بونك دخی اورته سنده بر اطه واردر
غدیر شین قو وسط اقلیمده در بوکا دخی وافر نهار اقوب ایکی اوچ یردن نهرلر

چقار غدير ساسى چينك غرب وشمالنده بر بيوك كولدر ميلاددن بيك
بشيوز اللى يدى تاريخنده واقع اولان طوفاننده حاصل اولدى نيجه قصبات
وقرادن غيرى يدى بيوك شهرى باصوب جمله خلقنى غرق وهلاك ايلدى
حالا بر عظيم كولدر جبال چينك اطرافنى احاطه ايدن عظيم جبالدن
غيرى سواحل شماليه سى عظيم داغستانلردر اورته ده دخى بريير بعض خرده
جبال واردر اكثرى اورمانليدر آب وهوا چينك اكثر صولرى لطيف
ولذيذ وهواسى خوب ومعتدل وترابى منبت ومحصولداردر هواسى
صحيح اولدوغندن انده اعمى وعليل نادر كوريلور نبات وحيوان ومحصول
وبو ديارلرك صولو يرلرنده برنج اكيلوب سنه ده دورت كره بيچيلور وقورى
يرلرى سائر حبوبات تارلالريدر وادىلرى وداغلرى اكثر صنوبر اشجارى
وبوستانلرى انواع اشجار ميوه دار ايله مالامال اولوب انجق چين وهندده
انكور وانجير نادر واكثر طاغلرى وصحرالرى توت اشجاريدر كه ايپك محصولى
ايچون انلرى قورودرلر كتان دخى وافر اولور ارضنده آلتون وسيم ونحاس
وحديد معدنلرى واردر جواهر ولولو ومسك وسكر خصوصا راوند بو
ديارك متاعندندر وبونده بر نوع اغاج اولور كه چينيلر كالا يالام وبو يرده
چوب چينى ديرلر انواع اورام واسقامه نافع ادويه دندر بو اغاجك كوكى
بياض وثقيل وبكدر وچينك معتبر متاعى حرير وقماش وراوند ومسك
وانجودحرير غايت وفرت اوزره اولور يالكز يامبو شهرندن اوچ آى قدر
زمانده يوز التمش التى بطمان ايپك چقديغى تواتر ايله منقولدر وباقرى
دخى بيكلر ايله هند وسنده كيدر قرنفل دخى واردر لكن ملوكه اطه لرى
قرنفلى كبى ايو دكلدر دواب ومواشى وشكار جانورلرى سمور وقاقوم
وانواع طيور وافر اولور صولى يرلرينى اوردك انده وفرتى واردر
سائر صو قوشلرى دخى بيحددر يالكز قانتا شهرنده اون ايكى بيك
قدرى بر كونده صيد اولنور وچين قومى مصرلو كبى ايكى اوچ بيك يمرطه يى
يازين كوبره يه كومرلر بر زمانده ياورولرى چقار وقيش فصلنده قامشدن
سبيده قيوب التنده معتدل اتش ياقارلر بو طريقله دخى ياورى چقاررلر
وبونك صولرنده وكوللرنده درياسنده بالق بيحددر احوال ملوك اقليم

چين

چين ملوكنك احوالنه كتب اسلاميه ده ظفر ميسر اولميوب انجق اخبار
الدوله نام تاريخده نوشروان زمانه دك التى نفر كسنه يازلمشدر اول دخى
اصلى يوق اخبار كاذبه قبيلندن اولديغى سياقندن ظاهر اولمغين جائز كورلمدى
بوندن صكره ظفر ميسر اولورسه كناره الحاق اولنه ترجمه ايدلمكز فرنكى تاريخلرده
دخى مذكور دكلدر بو اقليمك اكثر احوالى رؤيده خواب وخيال مثابه سنده
اولوب خلط طريقيله قانون نامه ده مسطور اولانك خلاصه سنى بوندن
صكره كلن فصلده نقل ايدرز مراد ايدن واقف اوله تتمه بعض كتبده
چينك امور غريبه سندن بر ايكى نادره ذكر اولنمش جمله دن بر چرخ كه
محركسز مراد اولنديغى قدر دونر وطورر وچين قريه لرندن بر قريه ده بر غدير
واردر كه يلده بر كره اهالى كلوب بر آتى غديره قورلر وطشره چقدن منع ايدرلر
اسب صوده اولديغجه يغمور يغار كفايت مقدارى اولدقده اتى چيقاررلر
وبوغازليوب اتنى داغه بر اغورلو قوشلر بركيدر وچينده بر چشمه واردر كه
مريض اندن ايچسه يا مرده يا زنده اولور وبر دكرمن واردر كه اشاغى طاشى
دونر يوقارى طاشى طورر دكيكسز اون اوكودر فصل ٢ در اقليم
ختاى يكرمى بنجى فصل اسيا اقسامندن قسم ختاى بياننده در تعريف
ختاى ختايه قتاى وختا دخى ديرلر لورنسو قولنجه بو اقليم كول اسميله
تسميه اولنمشدى اسم قديمى سرفه ايدى بعضلر كوتاى لفظندن تحريف
اولنمشدر ديديلر ولفظ مزبور مهبط انوار الهيه معناسنه در سبيد نصكره
بنى اسرائيلك اون سبطى انده كلوب تمكن ايتدكلرندن بو اسمله تسميه اولنه حدود
شرقدن اوقيانوس شرقى وچين جنوبده هند وغانجس ارماغى وچين طاغلرى
وحصارلرى شمالده چورزا وطوكش دكز وغربده غالا سياكه كشمير وختن ولايتدر
صاحب اطلس بونك حد غربيسنى آسياغز بيسيله تحديد ايدوب جمله تركستان
وماوراء النهرى بو رسمه درج وغايت اجمال اوزره ذكر ايتدى لكن بو فصلده بز
ختاى يازوب تركستان وماوراء النهرى مستقل فصللرده كتوردك مسافه
اطلس رسمنده يوز يكرمى درجه طولدن يوز التمش طوله وارنجه والى درجه عرضدن
يتمشه منتهى اولنجه رسم اولنمشدر فيلوس ايدر بو ختاى اولكه سنك ابتداسى
حالى تاتار سنورلرنده توراني داغلرندن انيان بورننه دك ممتد اولور طولى

تقریبا التیوز چرمانیا میلیدر قلبوس ایدر بو ختای سرفه دیدکلری چاسکی تاتارستان
اولوب تاتار قومی بیننده عظیم سلطنتدر و بو تاتارستان عتیق اقسامی بونلردر
ختای و تانغوت و تانیقو و تندوك و قامول و قیارو قیام و قره ختای و تبت
بونلر اسکی سرفه یی دائما اوس داغی آراسنده اولان تاتارستانك اکثرینی دائما
اوس غربینده اولان تاتارستانك بر قسمنی مشتملدر احوال سلطنت ختای
بو مقامده بر قانون و روزنامۀ ختای ترجمه سنك خلاصه سنی نقل ایدرز قانون
نامه بر فارسی کتابدر که یکرمی بابه اوزره سلطان سلیم قدیم عرضنده یازیلوب
بعده ترجمه اولنمشدر و روزنامه بر رساله در که تیمور اوغلی شاهرخ میرزا اقلیم
خراسانده پادشاه ایکن سکز یوز یکرمی ایکی تاریخنده اعیان دولتندن شادی
خواجه یی ختای خاننه ایلچی کوندروب ارباب معارفدن خواجه غیاث الدین
نقاشی معاً قوشدی و فرمان ایدیکه هر اندن چقوب کلنجه کوردیکی اموری
و وقایعی یازوب دخی مأمور اولدیغی اوزره یازوب اوچ سنه دن صکره کلدکده عرض
ایلدیکی اولا امور معروضه حبیب السیرده مطلع سعدالدیندن نقل طریقیله مسطور
و بو خلاده ترجمه طریقیله مذکوردر قوانین ختای قانون نامه نك اون
اوچنجی بابنده یازارکه ختای قانونلرینی وضعه سبب سلفده ضرورت حسبیله
خاندان خاقاندن لوزی نام بر خاتون ختای خانی اولوب ضبط ممالك ایچون وضع
قوانین لازم کلمکین عصرنده برچین کرزین نام بر حکیم ذو فنون عورتك عجزینی
کوروب کندیکی عرض ایلدی عورت دخی اکا وزارت ویروب حکیم مزبور تدبیر
اموره قواعد حکمت و عقل و فراست برله مشغول اولوب قوانین وضع ایتدی و بر دفتره
یازوب وصیت ایتدیکه ملك ختایی ضبط مراد ایدن اول دفترده مسطور اولان
قوانین برله عمل ایلیه بعده اول قوانین دستور العمل اولوب بنجه بیك ییلدر اجرا
اولنور تغییر و تبدیل اعتزال مخالفت امالرنده عظیم جرم و تهمتدر اگر خاقان دخی
اولورسه قانون اوزره معزول ایدرلر و کناه انلر قتنده ترك قانوندر شویله که اوچ
کناه صادر اوله پادشاهلقدن دوشوب اولادی دخی محروم اولور و سلطنت نسلندن
کیدر تقیبی ایدر صکره جنکیزخان وضع ایتدیکی قوانین که یاسا تعبیر اولنور عموم
اوزره تاتارستان و ختایده ساکن عبده اصنام بیننده مقبول و معتبردر اکثر احکامله
عمل ایدرلر قانون خاقان اولا خاقان اولان ایچلرنده اعلم خاندان اولمق کرك بری

وفات

وفات اتسه یاخود قانونه مخالفتله معزول اولسه اولادندن مستحق برینه کچر
معزولك اولادی و اتباعنده شامت واردر و ارکان دولته انتقامدن و غرضدن خالی
اولمالری ایچون بو جمله توابع و لواحقیله بر حصاره قورلر و لوازمنی مستوفی تعیین ایدرلر
کمسه انلرله بولشمق ممنوعدر خاقان ختای دار ملکی خان بالغ نام شهر عظیمده سرای
و دیوانی انده طورر و سائر ممالك ختای جمله اون ایکی قسم و اون ایکی دیواندر
دار ملك دیوانخانه سی کبی هر برنده دیوانخانه لر واردر طقوز وزیر صاحب تدبیر
اوتوروب نه اولور ایسه خاقانه عرض ایدرلر و خاقانك امرا و وزرا ایله ظاهر
مکالمه سی یوقدر مکرکه بر امر مهم اوله عرضلری و مکتوبلری خادملر تلخیص ایدرلر
علامت قبولی سرخ خطدر و خاقانك اوقاتی اوچ قسمه منقسمدر بری عیش و نوشه
بری خواب و راحته بری امور مملکت ضبطیچون خط و نشانه بونك وقتی کلدکده
تأخیره مجال یوقدر آیده اوچکره ترکیله معزول اولورلر نسوا ایدر ختای خانی جمله
تاتار خانلرینك بیوکیدر اکا اولوخان دیرلر مسقولو قرار قانا بیك اطلاق ایدرلر
ختای قیصری معناسنه بونك رعایاسی اکا شول مرتبه اعتبار ایدرلرکه الینی یوب و یخی
صوینی آلوب بینلرنده تبرکا یوزلرینی یوبغله کناهلری مغفرت اولنور اعتقادندهدر
و بو خاقانك باشقه لسانی واردر ترجمان ایله سویلشورلر اتله والدی برینه جلوس
ایدر خاقان وفات ایتدکده یدی معتبر قیانلك اکابری وزیر اوده سنده جمع اولوب
ماتم ایچون مجموعی باض قفتانلر کیرلر دعا و ثنادن صکره سرایه اورته سنه بر سیاه
کیجه دوشیوب یکی خاقانی کتوررلر اتوررجنکیزنا آیینی اوزره نصب و بیعت ایدرلر
و دیرلرکه بو قارشی کونشه باق و لایزال تکری یه اعتراف ایله سن انك ظلی سن کندی
تدبیرك انك مرادنه اویدرناکه جنتده سنك نصیبك بوندن زیاده اوله خلافنی
ایدرسن دنیاده دخی سائرلری کبی خراکی بولورسون بو سیاه کیجه دن غیری
سکانسنه قالمز صکره هرکس قرمزی لباس کیوب باشلرینه بر سرغوج صوقار
بعده قاضی شهر اکا تاج کیدرر و خاتوننه دخی تاج کیدروب خاقانه ایدکلری کبی
اکا دخی تعظیم و اعتبار ایدرلر بعده جمله بکلر خاقان حضورینه کلوب اوچکره دیز
چوکرلر و بیعت ایدوب آیاغینی اوپرلر و هر بری عظیم پیشکشلر و هدیه لر کتوررلر
جمله سی عادتلری طقوز عدد اولور زیرا تاتارلر بو عدد ایله تیمن ایتمشلردر جنکیز
تکری تعالی یه کونده طقوز کره دیز چوکردی و جمله کلیسالرده زنجفره ایله بویانمش تخته لر

اوزرینه آلتون حروفایله بونك اسمنی یازارلر وکلا حاشا ابن الله دیرلر
وکلماتنی تنزیهیت معناسنه قیوب عظیم اعتنا ایدرلر وخاقان رعایاسنه
وبیکارینه نادر کوریتور وصف سرای ودیوانخانه بو سرای اطلسده وصف
اولندیغی اوزره مربع الشکل هر ضلعی بر میل ودیوارینك ارتفاعی اون ایکی
ذراعدر طشره سنی آغاردوب سرخ لون برله منقش اتمشلردور کوشه سنده
بر عظیم مرتفع قصره مشابه قلعه لر واردر واورته لرنده دخی انلر کبی بر قلعه جمله سکز
قصری مشتمل اولوب بونلرك هر بری طوپ وتفنك وتیر وکمان وغیری ادوات
حرب انواعندن بر نوعه مخزندر وبو مربع دیوارك اورته سنده ایچ قلعه کبی
بر سرای دخی بنا اولنمشدر حرمسرای خاص خاقانی اولدر بونك فوقانیسی یوق
لکن فرشی اون قدمه زمیندن مرتفعدر وبو سرایك سقفی غایت مرتفع وانواع صنایع
بدیعه برله مقرنس ومنقش ومذهبدر ودیوارلری آلتون وکومش صفیحه لر ایله
مزین وسلفده یکن جنکلر ووقایع غریبه بر صنعت عجیبه برله مصور اولوب
کورنلر حیران قالور قانوننامه ده مسطور اولدیغی اوزره سرای خاقان بری بری
ایچره هفت حصاردر وهر برنده باغ وبوستان وبتخانه ودیوانخانه ونکارستانلر
بنا اولنمشدر تخت عالیبخت قزل آلتوندن اولوب بر اژدر صورتی انی احاطه اتمشدر
اون ایکی دیوانخانه نك بر طرفنده خادملر وبر طرفنده قزلطورلر باشلرنه مرصع تاجلر
کیوب زربفت لباسلر ویشمدن کمرلر قوشانورلر وهر وزیرك حضورنده بر دخی
وایکی خادم اوتوروب قفالرنده آغالر وقزلر صف صف اولوب طورورلر وبو هفت
سرایك خدامی هر بری بر خصوصه موکلدر اولنده باغلر وبساتین اموری کوریلور
ایکنجیده کلن شکوی قصه لری وعرضلر ومکتوبلر ایصال اولنور اوچنجیده اول
مکتوبلر خاقانه تلخیص اولنور دردنجیده دیوانخانه لر خدامی اموری کوریلور بشنجیده
خزائن ودفاتر ملك ختای طورور وانده جمع وصرف اولنور آرسلانخانه لر دخی
انده در آلتنجیده اون ایکی بیك مکانلری واردر یدنجیده خاقانك عیالی
وخاصکیلری اولور وبو سرایده خاقاندن غیری رجالدن فرد یوقدر وبو سرایك
دورت جانبنده قپولری واردر وهر قپوسنده یدی موقف بنا اولنوب هر بری
بر امر ایچون تعیین قلنمشدر برنده اون ایکی قسم ممالك محصولی کلوب تسلیم
اولنور وبر قپودن کلن قصه لرك جوابی چقار وبرنده کوس عدل قونمشدر وبر قپودن

خاقان

خاقان بیلدیره برپا ایکی کره انواع تجمل ایله چقار ودیوانخانه لری کزوب کیرو اندن
ایچرو رجوع ایدر وبونك قپولری بولاد ختایدندر وکلشدر ایچ سرایك عجایب قپولری
واوزرنده رنکارنك فانوسلر وسنجاقلر واردر واول فانوسلر یانار ونصف اللیلده
جمله اهل دیوان حاضر اولورلر زیرا که هر خاقان صبح صادقدن اول چقار بر ساعتین آدم
حاضر اولمزسه بعد العزل بند وحبسه مستحق اولورچون خاقان هیبتلو اژدها پیکر
اوزره اوتورر قپودن امرا واعیان ولشکر وایلچیلره اجازت اولوب کروه کروه تعیین
مکانلرینه واروب طورورلر تبت وقلماق وهند وچین خلقی جنس جنس لباسلر
وطرزلر ایله طورورلر خاقانك صاغ جانبنده وزرا وامرا واهل علم وسائر صاحب
لشکری وصول طرفنده اعیان اهل قلم وصاحب رقم اوتورورلر وخاقانك تختی اردنده
سرای خادملری وقزلطورلر وکیسه نك نفره سی یوقدر که خاقانه ودائره سنده اولنه
نظر ایده بیله وامرای ختایدن منصب طالبی اولان واطرافدن کلن سفیران خاقان اوکنده
طوروب کندیلری عرض ایدرلر وکاه اولورکه خاقان اوچنجی درده تخت قوروب ذکر
اولنان وزرا وامرا وایلچیان انده طورورلر اکر خاقان برآیده ایکی کره دیوانه چقماسه
معافدر اکر اوچ کره ترك ایلسه کناهکار اولور اوچ کناهده خانلقدن دوشر
کنایانلرنده قانونه مخالفتدر خانبالغده جزئی کلی جمله امور خاقانه عرض اولنور غیری
شهرلرده حکومت ایدن خادملر امر جزئی اولسه حکم ایدرلر کلی اولسه خاقانه
عرض کرکدر وخاقان طشره کیملك مراد اتسه شهر خلقی صبح دکانلرین قپایوب
پنهان اولورلر اولور شوایدر تدبیر سلطنت ایچون ایکی دیوان واردر هر برنده
عاقل وامور دیده اون ایکی وزیر اوتورر بری حرب امورینی کوررلر انکا تای دیرلر وبری
سیاست امورینی کوررلر انکا سنیك دیرلر وبونلرك یانیجه عظیم مجوهر ومرصع تاجلی
ملبس میران ملازمت ایدرلر غیاث الدین نقلی اوزره بو درکاهك قپوجیغی یدیوز
قدم طولی سنك تراشیده دوشنوب ایکی طرفنده بشر فیل بغلودر قپودن قصره
داخل اولان سبز خاقانی کوریتور بو سبزك ارتفاعی اوچ ذراعدر اوزرنده
سکز ذراع مرتفع درکلر ایله آلتمش ذراع طول وقرق ذراع عرضی صاری اطلسدر
منقش ومصنع بر سایبان قوریلوب بو درکلر اوکنده اوچ قپو قونمشدر اورته قپو
یمین ویسار قپولردن بیوك ومخصوص خاقاندر سائر خلق طرفیندن کلوب کیدر
قصر سلطانی بو دروازه لره وسایبانه مشرفدر وبو قپولر اوزرنده بر ناقوس کبیر آصلوب

دیوان عام كونی بر قاج كسنه چقوب مترقب طورورلر نیجه بیك آدم صباح نمازنی قیلنده
كلوب یرلو یرنده آراسته صفوف ایدرلر ایكی بیك قدر مغنی ومطرب سازنده وكوینده
زمره سی دخی بر طرفده ایاغ اوزره طورورلر وعسكریدن ایكی بیك قدر نفر تیغ عریان
وتیر برله دینلوب اظهار شوكت ایدرلر وبو دیوان واسع الفضا دن اطرافی ایوانلر
وصفه لردر بر عظیم ستونلر اوزره طاقلر ایله احاطه اولنوب یوللری جمله یوغنه
طاشدن دوشنمشدر دیو عام ده بر مثلث الشكل سریر كتوروب قورارلر اوزرنده
التوندن بر تخت قورارلر آفتاب طلوع ایتدكده حرمسرایك قپوسی پرده سنی
ایكی خواجه سرای ایكی طرفدن رفع ایدوب خاقان چیقار بالای قصرنده طوران
اشخاص طبل وناقوس مبالغه آغاز ایدوب اوج دروازه كشاده اولور اولا امرا
طومان بعده هزاره وصده كروه كروه كیروب ترتیب اوزره صاغ وصول
صف باغلیوب دورورلر بونلرك هر برینك الده طولی بر ذراع وعرضی ربع ذراع
تخته لر واردر انكا نظر ایدرلر غیری یره نكاه اتمزلر ترك ادبدر قانون نامه ده
اول تخته لر فیل دیشندن مركب ومنقشدر امرا اردنده جبه پوشان ونیزه داران
خاموش اولوب طورورلر خاقان بش پایه سیم نردبانندن تخته چقوب اوتورر
ایكی دختر فربه كه صاچی باشنده دولامش یوزی وكردنی آچق اینجو
كوپه لر ایله آراسته ایكی جانبنده طوروب كاغد وقلم طوتارلر خاقان نه امر ایدرسه
قلمه كتوروب اپچرده عرض ایدرلر اكر بر حكم تغییری مناسب ایسه خط كوندرر
امرا انكا كوره عمل ایدرلر خاقان تخته اوتوردقدن صكره عرض اولنجق نه ایسه
عرض اولنور اكر ایلچی وار ایسه اوكنه كتوروب اون بش ذراع قدر یرده طورغورلر
امرانك بری دیزچوكوب ایلچیلر احوالنی متضمن صحیفه یی خاقانه اوقور بعده
ایلچیلره تعلیم ایدرلر اوچكره طاپو قیلوب یراو یرلر وكتوردكلری نامه لری
صاری اطلس كیسه لر ایله ایكی اللرینه آلوب بالایه قالدورورلر بعض امرا آلوب
سرای خواجه سنه تسلیم ایدر اول دخی خاقان النه ویررلر اچوب مطالعه وملاحظه
ایتدكدن صكره كیرو خواجه یه ویروب تختدن اینر بر صندلی اوزرینه اوتوروب
اوچ بیك قدر جامه وایكی بیك قدر قبا كتوروب اعیان واركان وفرزندكانه
كیدردكدن صكره ایلچیلرك باشنی اوكنه كتورور بر ز سؤال وجواب ایدن صكره
واروك طعام ییوك دیو كوندررلر دیوانخانه فضاسنده هر كیشی ایچون بر صندلی

اهل خطانك قانونی بودركه هر نسنه كه خاقانه
متعلق اوله صاری رنكله نقش ایلنمك بیوررلر

وبشنجون

وبشنجون قپوب ضیافت ایدرلر بعده بانخانه یه كوندررلر **ضیافت ایلچیان**
خواجه غیاثدن منقولدر كه ضیافت ایچون سرایه وارد قلمرنده ازدحام خلق اول كیدن
زیاده ایدی سرایك فضای اوللی وثانیسی كچدیلر كه تختگاه خاقان ثانیده ایدی
بر سیم قپودن ایچرو كیروب بر صحنه ایردیلر كه واسع ولطیف ایدی سنك تراشیده دن
افراشته اورته سنده طولی اللمش ذراع قدر بر عالی سایبان التنده بر مكلف تخت
قورولمش آدم بوینندن مرتفع اوچ طرفنده سیم نردبانلری وار ایدی ایكی خواجه سرای
تخته یقین دورورلر وبر كوچك تخت دخی اول بیوك تختك پایه سنده صندلی
كبی قونمش كوشه لری وپایه لری غایت مصنع صاغ وصول متعین بكار مسلح طورورلر
وبر كوشه ده بر بیوك خیمه التنده سازنده كروهی صف بغلمشلر سرسازنده كان
صندلیده اوتورر وتخت اوكنده یدی چتر هفت رنك قورولمش اطرافنده ایكی بیك
قدر سلاحدار وحرمسرای قپوسی اوكنده بر مكلف حریر پرده ایلریجا ایكی طرفدن
ایكی خواجه سرای طوتوب طورورلر خاقان كلدیكی كبی پرده یی قالدروب سازنده كان
یكباره تحریك اوتار ایدوب خاقان تختنده قرار ایدیجك جمله خاموش اولدیلر
خاقان اول زمان دایمنك خان ایدی صقاللی اورته سنده بر بیوك قیل غایت
دراز واوجنده اوج دورت خلقه باغلنمش ایدی باشی اوزره اون دورت
ذراع قدر مرتفع صاری اطلس پرده كه دورت اژدرهی برینه حمله ایدر
تصویر اولنمش ایدی اوكنه واروب بش كره یراو پدیلر وفضای اوله واروب
طعام كلدی یدیلر خاقانك مطبخی هفت چتر ملون قربنده صاری اطلس حولی
ایچنده ترتیب اولنمش ایدی تعظیم ایتدكاری كسه لر اوكنه اوچر طبق قیوب
خوان سالاران مدام اطعمه واشربه چكمكده اولدقچه مطرب وسازنده لر نغماتده
ایدی بعده پسران ودختران خنیدار رقص ولعبه آغاز ایدوب فضاده نیجه
بیك برنده ریزهٔ طعامی اوشوب یدیلر كسه انلره تعرض اتمزدی وبو صحبت وضیافت
صباحدن اخشامه دك ممتد اولدی بعده دست احز كردهٔ مجلس پرده سی چالنوب
كروه كروه طاغلدی **قانون سر سال جدید وعید** محرمك یكرمی یدنجی
كونی خاقان عسكری سر سال جدید دردیو دنبوب كیجه خادیق بیوت
واسواق ودكاكینی فانوسلر ومشاعل برله تزیین قیلوب شبی بوزه دوندرردیلر
وخاقان سرایدن چقوب شوكت ودارا تله كندی اوردوسنه كلور وهیچ فرد

بیاض جامه کیمز زیرا ختابیلرا راسنده بیاض جامه ماتم لباسیدر اوردوی
جدید بر عالی عمارت ایدیکه اون طقوز سنه ده تمام اولمش ایدی فیوسندن
عمارت انتهاسنه دکین بیك طقوز یوز یکرمی بش قدم اولوب جمله یونمه
طاشدن وچینی طوغله دن یاپلمشدر ختای وچین وقلماق وتبتدن یوز بیك
قدر آدم کلوب انده جمع اولورلر وخاقان طرفندن علما واعیانه عظیم ضیافتلر
اولوردی کیجه انده شنچراغ یقارلر شنچراغ صحن سراده اغاجدن یاپلمش کوه
مثال بر قلّه در طشره سی سراپا سرو بوداقلری برله قپلو اولوب نیجه یوز بیك
قنادیل دیزلمش وفتیللری بری برینه وصل اولنمش اشاغیدن بری یاندقده
در عقب جمله یه آتش واصل وبرانده مشتعل اولور خواجه غیاث ایدر اول
سال منجمان ختای حکم اتمش ایدیکه خاقان بو سالده آتشدن ضرر کوره لاجرم
شنچراغی یاقمادیلر لکن صکره سرایه ییلدرم اینوب جمله سنی برباد ایتدی
پس خاقان یدی کون بو اوردوده طوروب عیش وعشرت ایدروب بخششلر
ویروب قوللر آزاد ایدر وبر مجرم اول ایامده مؤاخذه اولنماز وعیدلری دخی
ییل باشیدر تحصیل اموال حسابی اول زمانده تمام اولور بر آی مقداری روز
وشب سوز وساز برله متصل عیش ونوشه مشغول اولورلر قانون حکم
عام تچن برخصوص ایچون اطرافه احکام خاقانیه ارسالی لازم کلسه دیوان
اولور وتخت قوریلوب خاقان اوزره قعود خلایق باش بره قورلر وبر صندلی
کتوروب تخت اوکنده اوچ کشی اوزرینه چقار خاقان حکمنی ایکیسی طتوب
بری بلند آواز ایله اوقور جمله خلق ایشیدرلر بعده بر صاری اغاج باشنه
بنا اولمش حریر برله چکوب یوقاری باغلرلر خلق وسازنده کان کبیر وکالاول
طورور وحکم صورتنی باغنه دن اطراف واکنافه کوندررلر خواجه غیاث ایدر
اول سالده اوقودقلری ماه صفرده ایدی بوما صلت اوننده شنچراغ خاقانیدن اوچ
ییل کچوب بر شنچراغ آخر موسمی کلدی قوللر وکناهکارلر وباقی داران دیوان آزاد اوله
قان جرمندن غیر بسنی خاقان باغشلدی دیو یازلمش ایدی قانون شکار خاقان
شکاره کتدکجه ختاییان بریر بشیوز قدم طول وعرضی یاد نقه لر یاپشلر انده قونارلر
اول محوطه اورته سنده ایکی مربع چتر که هر بری یکرمی بش ذراع ودد دید رکلو
قوریلور اطرافنده صاری زرافشان اطلسلی خیمه لر وسایبانلر خواص خاقان نزول

ایدر

ایدر خواجه غیاث ایدر خاقان شکارده کتوردوکی رخشك دونمکله بن غضب اتمش
اوکنه کتوردیلر الوغ بك کوندردیکی شکلی سیاه اته نمش وصقالنی سیاه اطلس غلافه
قیوب قرمزی زربفت کیمش وزربفت عبایی اورونمش صولنده وصاغنده امرای شکار
واردنده یدی کوچك اوستی اورتلمش محفه ده قزلر ونوکرلر اموزنده کتوررلر وبر بیوك
محفه یی دخی نیچه آدم اموزینه آلمش چکرلر وجمله ناس بر اوقاتمی یمین ویسار برا قدن
کیدرلر مولانا یوسف قاضی که اون ایکی دیوان خاقانینك بری بونك ضبطنده ایدی
برنی خاقاندن شفاعت ایدوب یا غیره کلدی وحق تعالی سز عزیزلره رحم ایلکه خاقان
کناه ناکرده کزی عفو بیوردی دیدی خاقان یقین کلدکده باش بره قودقسوار اولورك
دیدی وشادی خواجه یی قتنه کتوردوب ملوکه کوندریلن تحف وهدیه ایو کرکدر
تاکه باعث ازدیاد محبت اوله بو سزك کتوردوککز رخش غایت یاشلی وسرکشدر
دیدکده شادی خواجه جواب ویردیکه بو رخش حضرت صاحبقران امیر تیمور
یادکاریدر سلطان شاهرخ سزی تعظیم ملاحظه سیله کوندردی دیدکده
خاقان بو عذری مقبول طوتوب طورناصیدینه مشغول ولدی واولدیارلرده
ایوا سبلر مقبول ونادر اولمغین قره یوسفدن بزه ایوآتلر کتوره سز دیو آدملر تعیین
ایتدی وجان بالغه دوندی قانون عبادت خاقانك خان بالغده بر مخصوص
معبدی وار در بلیه برکه زندانیلردن قتله مستحق اولنلری کورمك ایچون اول
معبده وارر وانده بر صورت بو قدر انجق بعض خطوط ونقوش ایله دیوارلره منقشدر
برکون اول صنماولوب تخت روانه اوتورنجه بیك لشکر آهن پوش تیغ بردوش مذکور
تخت روانی کتوررلر وارد قده خاقان سر وپا برهنه تختدن اینوب قبوده سجده
ایدر وسلاما یله داخل اولوب بر ایاق اوزره طورر الهی سن دانا وبیناسن بکا
پادشاهلق ویردك وبوخلقك قتلنی بنم امریمه حواله ایتدك بن کندی عقلم قدر
احتیاط ایله اجرا ایتدم یاقیسنی سن بیلورسك دیو ناله ونیاز ایدوب اختتام ولدقده
باشنی سجده یه قور وچقار افطار ایدر سراینه کیدر اوکیجه فیل قطارلری والتونلی عربه لی
وسازنده کان بو تخت روان اطرافنده چالارق کیدرلر وخادمان سلماندن انجق
ایکی کسه آته بنوب باقی مراجله پیاده یورلر قانون سفر خاقان بریره سفر وحرکت
اتسه یا انه بنر یاخود تخت روانه اوتوروب خاصکیلر کتوررلر اطرافنده سازنده کروهی
نواخت ایدرك معا کیدرلر دورت بیك قدر بالاقنه عادیلر که پیاده یورر باشلری

سواره برابردر جمله زرانده وجوشن ایله مرصع خودلری کیوب بیك نفری تخته پاره
مثال تیغ عریان وبیك نفری کرزکرانی اموزلرنده کتوررلر تیغ کتورن اوکجه کیدن
طبوزکتورن کیروده یوررلر بیکی صاغنده یوررلر بیکی صولنده مسلح ومنقش سنجاقلر
اموزلرنده ویالمالرنده رنکارنك قانونسلر انواع هیبت وشوکت ایله الای قورارلر
وامرا ختای که بریره سفر ایدرلر نقدر عالیمقدار امیر معظم وسردار اولورسه هر مرحله
جمله تنعم وتجمل خاقان طرفندن مهیادر وهرکز امراء ختا آته بینزلر ویوکلرینی یوکلتمزلر
آت وقاطر قلسندن دکل لکن قانونلری بودرکه کندیلری محفه یه کیروب الی قدر
قوی هیکل وتوانا آدملر نوبتله کتوررلر وکندویه قوشولان عسکرك بعضی التون
یالدزلی وکومش قاپلی کورزلر ایله اوکجه آهسته آهسته یوررلر وکیمی سیم وزردن
عظیم تیغلری عریان اموزلرنده کتوررلر وبر کروه دخی رنکارنك سنجاقلر وملون
قانونسلر آصوب کیجه ایریشورسه قانونسلری یقارلر وبر حشمتله محفه یی
منزل بمنزل کتوروب سائر رخت وبخچی صندوقلر ایله اکثر آدم چوب اوزرینه
آصوب اوکجه کتوررلر وهر منزلده امیرك مرتبه سنه کوره خوابکاه لوازمی ملون
اطلس پرده لر واسباب عیش وعشرت ولوازم خدم وحشم جمله آماده در واول
شهرك اعیانی اکا کلوب اکرامله سلام ویررلر وهر منزله کلدکده اهلی نه منصب
ونه مصلحت ایچون کلدیکنی وکندو اولنه اعلام ایدرلر انلر دخی حدینه کوره احترام
ایدرلر بو اسلوب اوزره خان بالغه بر فرسخ قریب کلدکده اول شوکتی کیدوب جمله
اسباب ورختنی کرا ایله عربه لره یوکلدوب کندی اجرتله آت وقاطره بنوب شهره
کلورلر وقانون اوزره یکه سوار اولوب شهره کیررلر **قانون پای** پای انواع نقوش ایله
مزین بر لوحه در بعض مصالح کلیه ایچون سرایدن چقان خدامك اول وزرینه
احکام واوامردن یازارلر کون اولانك پایی چقان واولکون شهر خلقی ملك ومرغ
وخوك امثالی حیواناتی باغلیوب اسواقی پاك ایدرلر ودکانلری تزیین ایدرلر
وبو پای صاحبلری مملکت ضبطنه قادر محتشم خادملردر انلره تعیین اولنان
خدام بر کون اول سرایدن چقوب زربفت وملون اطلسلر کیوب اسلوب
سابق اوزره انواع سلاح حله لی الای دوزوب سرای قپوسندن خادم تخت روانه
بنز عسکری دارانله اوکجه کیدوب تخت روانی کتوررلر بر کسه نك سلاح ومرغی
طشره ده بولنورسه صاحبنه یتمش چوب اوریلوب حبس ایدرلر وبو خادم هر

قصبه وشهره که وارر اعیانی چقوب احترام ایله قوندوررلر اول خادملرك ممالکه
امر ونهیلری جاریدر پایلری کندودن ایکی اوچ منزل مقدم وارر شهرلر خلقی حاضر
اولورلر نرخ امورینی دوزه دوب مفسدلری قرار ایدر بر شهره وارددقده مظلومان
کلسون دیو ندا اولنور کلین قانون اوزره کناهکار اولور بعده شهری تفتیش
ایدوب کندودن مقدم کلن مفتشدن بو وقته کلنجه اولان وقایعی کورر ظلم
اولنمش ایسه عدل ایدر ومخفی جاسوسلری وارد ر احوال تجسس واعلام ایدرلر
اول دخی خاقانه جمله اموری یازوب بیلدوررلر بو جهتدن ممالك ختا معمور وآبادان
اول خادملرك اکثری سلطان وخاقان قتنده مقدم ومقربلردر بو مقوله حکومتدن
عظیم تجمل برله کلوب کیرو سرایه کیروب مالنه متصرف اولور وچهرشنبه بر
مرصع کمر قوشق قوشانوب خاقانك اوغلی مثابه سنده خاص خادملردن اولور
قانون مراتب امرا وخواص امرادن اون نفر کسه یه بر باش واردر اکا شیجن
دیرلر واون بیك لشکر سردارنه خوجو ویکرمی بیك عسکر باشنه یان سمز و اتوز
بیك عسکر اولورسه سمزن قرق بیك عسکر باشنه یان رنین والی بیك سپاه
سردارینه ذبن دیرلر جنك کوننده الی بیك عسکرك اوچ امیر معظمی اولور
اولکیسنه طیکن ایکنجیسنه دوتانك اوچنجیسنه دنن دیرلر **ملیکن**
سرای خاقانیدن چقمه بر خادمدرکه اوغلی مثابه سنده خاقانك وکیل مطلقیدر
جمله شهر ضبطی اکا مفوضدر سائر اون ایکی دیوانك دخی بر ربطی اولور
دوتانك دیوانده بر میر محتشمدرکه جمله امراء اهل قلمك مقدمیدر خزائن ضبطی
وایراد ومصرف حسابی اکا مفوضدر بو ایکی رتبه صاحبی خادملردن اولور
زیرا بونلر اختیار ایله آلت تناسلی کسوب سرای خاقانیده استقامتله خدمت
ایتدکلری ایچون بو رتبه یه نائل اولورلر وفوت اولدقلرنده اولادی اولمغله مالری
کیرو خزینه یه قالور بو دوتانك علم حسابده ماهر اولمق لازمدر اوزرینه کیرو طوشیدن
بر ناظر واردر لکن حاکم دکلدر **دنبن** الی بیك عسکرك ضابطیدر اولادی وانسابی
واردر فوت اولدقده اوغللرینه مراتب ویریلور پس اون ایکی دیوان ممالك
ختاده بو ترتیب ومراتب مقرردر **قوانین عسکر** علامات ومراتب لشکر ختا
بودرکه هر اون نفرك بر توغی وبر چادری اولور وهر اتوز نفرك اوچ توغ واوچ
خیمه وبر سنجاغی اولور وهر بیك کسه سردارینه بر قزل توغ وایکی کوس وایکی

سورنا و ایکی نفیر و ایکی سنج تعیین اولنور و اللی بیك عسکره بش بیك توغ و ایکی
بیك سنجاق و بش بیك طوب و اللی بیك توفنك ویریلور و هر دیوانده بو اللی
بیك عسکر بو ترتیب اوزره مقرردر دیرلر خدمه دن غیری بونلر خاقان خزینه سندن
علوفه و تیمار آلورلر شهرلرده حفظ و حراست ایچون قونیلان عسکر جبه و جوشن
و طوب و تفنك و سائر اسباب حربله آراسته طوروب هر نفره آیده بر مد
پرنج ویریلور بغدای و یکرمی درهم کومش ویریلور و آتلرینی بازار و محله لرده
آشکاره طوبله ایله بغلیوب میریدن علفلرین بریلك اتی تلف اولسه یوز
چوب اوریلور و بری دخی ویریلور خان بالغدن غیری شهرلرده نقد علوفه
آلورلر اگر واریسه هر صباح نکاری ایله آهنه مستغرق اسباب حربله مزین
اولوب شهرك دیوان میدانینه کلوب ایکی صف اولوب طورورلر ایکی دشمن بری
بریله یغجه مقابله و مقاتله ایدرسه بونلر دخی قرشو بقرشو حمله لر ایدوب
آتدن یقارلر و بغلرلر همان قتله قصد ایتمزلر چابکسوار دلاور اولنلر قپارلر و رتبه لر
ویررلر حرب تمام اولدقدن صکره اسیرلرك بندین کیدروب بو مابینده شکسته و زخمدار
اولمدین قاچانلر بو سؤال اوزره اولان حرب و قتالی ایدوب عدا ایدرلر زخمدار اولنلر
ایو اولنجه کلیوب بعده کیررلر و ضابطلرینك ضبط و ربطی بو مرتبه درکه بر ساعتده
اللی بیك عسکری تجمل و سلاح چقارمغه قادر اولورلر و بونلر دیواندن کلدکده سادجان
چقاروب اباسله نکاری قپوسنده روز و شب تعیین اولندقلری خدمتی کورورلر
و خان بالغده هر دیوان خاقانی یه حاضر اولورلر بلا عذر بر کون ترکه قادر دکلردر
و ممالك ختاده هیچ بر شهر یوقدر که کمنده بش بیك کمنده اون بیك یکرمی بیك اللی بیك
قدره وار یغجه عسکر اولمیه و بونلره سیر و شکاره کتمك مطلقا قانونلرنده یوقدر و لشکر
ختا دشمن برله جنك ایتمك نادر واقع اولور اما عسکر و سردارلرینی بیکار قومازلر البته
براینه قوشارلر یا شهر یاپل یا حصار یاپدورورلر هیچ اولمزسه شهرلرك و حصارلرك اطرافنه
خندق قازدورورلر عسکر بیقید و بیکار اولیجق فتنه آشکار اولور دیرلر لورنسی
ایدر خاقانك محافظه سنده دائما اون ایکی بیك تاتار موجوددر انلره کوبتیان
دیرلر و سائر اولکه لرك باش شهرلری طشره سنده خیمه لرله محافظه عسکری قونوب اوتوررلر
قانون حرب جنکده قاعده لری بودرکه اعدایه بر منزل قریب اولدقده عربه لری اطرافنه
دیزوب اوکنه بر ساعتده خندق قازارلر و جنکلری غایت کراندر و عساکر اوکنه

طوپلر

طوپلر چکوب الرنده تفنکلر حاضر طورورلر اولا طوپلرینی آتارلر بعده التی یوز بیك تفنکه
آتش ویررلر و بونلرك انهزامی قونده قلری و کوچدکلری زمانده اولور خصم اوزرینه هجوم
ایدوب عربه لری یخاوکلرینه و یانلرینه چکمکه قالمزسه ظفر بولورلر نتکم امراء قلماقدن اسن
تیشی نام دلیر التمش بیك قدر عسکر ایله هجرتك سکز یوز اللی دورده نده خاقان ختای چین
خوارك اوزرینه کلوب بو طریقله بوزدی اسیر ایتدی بو حربدن صکره خاقان کندی
حربه حاضر اولیوب لازم اولان یرلره عسکر کوندرر و ختاییلر قندره جنکده قاچق ایله
اولملك بردر اکر یوز بیك نفر حربده قاچسه جمله سنك قانون اوزره بوینی اورلمق لازم
کلور و علاینلرینن برحصیر قندیری دشمنه ویرمزلر مکر تمام عسکر هلاك اوله و بالطبع
ختاییلر حربه مائل دکلردر ضروری دشمن ظاهر اولسه مال ویروب صلح اولورلر اول اجلدن
ولایتلری معموردر **قانون وظائف** مملکت ختایده اولان جمله خلق اکر عسکری
و اکر شهریدر اسم و رسمیله دفترلرنده قید اولنوب خارج از دفتر کمسه یوقدر
و هر برینك حالنه کوره تعیینلری واردر ماه بماه سالیانه ویریلور و عمال
و سائر ارباب مناصبك مراتبنه کوره خدمتلرینه آدملر تعیین اولنوب
بر بیوك شهرك بکی و یکرمی اتوز بیك عسکرك سرداری معزول اولسه یانلرنده
انجق کندویه متعلق دورت بش آدم قالور جمله ناس خاقانی و معین بکاره و سردارلره
مخصوص آدم آن بولنور اول اجلدن کمسه عصیان و خروج ایده مز **قانون سکه** ختاییلر
اقچه و پول برینه اول مقدارده مربع کاغدلر کسوب اوزرینه سکه مثاله هر اورورلر و خرج
ایدرلر و بوکا چاو جنکری دیرلر و بوکا اعتبار و رغبت ایتمیوب حقنده نمکلورلر و خالص
التون و کومشه سکه اورمیوب مقراض ایله پاره پاره کسرلر و وزنله مبادله و معامله
ایدرلر اون درهم سیمه بر سیمه دیرلر بر درهم کومشه یتمش پول ویررلر و بر پوله بر کاسه
طعام آلنور او جوزلقده اول دیارك اری و عورتی جمله صراف و سبصرلردر بیللرنده صنف
اولان اقچه انواعنك قدر و مراتبن بیلورلر **قانون ذخائر و ارزاق** هر شهرك طرفنده
صمان و حطبی پشته پشته یغارلر اوزرنده قوش مثال برشکل علامت قورلر بعید یردن
کورینور حاجتی اولان کلوب آلورلر اودون و صمان یغنی التی آیده بر تمام اولور عسکری اتلك
ویریلوب برینه جدیدی یغیلور و سائر آینده و رونده یه هفته ده بر کون ویریلور پرنج
و بغدای و اربه و سائر حبوبات و فواکه تر و خشك هر شهرده انبار خاقانیده جمع اولنشدر
لشکریانه هر آیده بر ذخیره و ایکی کونده بر فواکه ویریلور و ایلچی نامیله کلن تجاره اوچ ییلق

ذخیره و فواکه خشکك انواعندن ویریلور درانبارباینده کلری ذخائر التی آیده بر اغنام اولور
ویرینه جدیدینی قورلر و هیچ بر شهر و حصار یوقدرکه بو مخزنلر اولمیه و بو جمع
اولنان مال و ذخائر مجرمان جرمیه سندن حاصل اولور قانون خدمهٔ سرای
سرای خاقانیده ساکن اولان خادملر و قزلر طبقه طبقه ترقی ایدرلر جمله خادمان
یدی بیك و باکره قزلر اون ایکی بیکدانلردن اوچ بیك دختر نوبتله خاقانه
خدمت ایدرلر و دورت بش بیلده بر کره خادملر ولایتی کزوب کوزل قزلر
جمع ایدرلر و کتوردکلرینی خاقانك والده سنه یاقرینه سنه عرض ایدرلر مقبوله
کچه نلری انعام و احسانله مکانلرینه کوندررلر کذلك سرایده پیره زن اولان
خاتونلری دخی حالنه کوره انعامله یوللرلر و بو سرایده خادملره جمله دن زیاده
رعایت واردر بو جهتدن مملکتده صاحب جمال و لادی اولان طفل ایکن خادم
ایدرلر اولا واروب بکلرینه بیلدروب اجازت نامه الدقدنصکره رجولیت
آلتنی کسوب بکلری حضورینه بره براغوب تیمار اولنوب صحت بولدقده
اجازت نامه برله سرایه واروب باش خادمه عرض ایدرلر و خدمته اجازت
آلورلر و نیجه زمان بیرون سراینده اولنلره خدمت ایدوب استحقاقله ایچری
کیرور و نیجه مدت قطع مراتب ایدرك استعدادی وار ایسه طبقهٔ اولی
و غیرینه اولنلرك یری محلول اولدقده برینه کچر اول طبقه خدای خاقانه
منسوب باغلر و بوستانلر امورینه موکلدر ایکنجی طبقه خادملری شکوی
امورینی و اطرافدن کلن مکاتیب و عرضلری ایچری کوتوروب جوابلرین
چقاررلر اوچنجی طبقه خادملری ایچروده دیوانخانه قزلری ایله اتوروب کلن مواد
مکتوبلرینی ترجمه و تلخیص ایدوب قزلر ایله خاقانه کوندروب کلدکده نشان ایدرلر
خاقان اول خطاره یاقوب مفهومی معلوم اولدقده مقبولی اولان کاغد اوزرینه سرخ
خط چکر که عادت قبولدر مقبولی اولمیه نه خط چکر و چقدقده کیسه لیوب و مهرلیوب
تنغی دیوانخانه دن کلدیسه ایصال ایدرلر بو طبقه اصحاب ایکنجیدن معتبردر دردنجی
طبقه خادملری سرای قزلرینك و خادملرینك دفتری و عددی امورینی کوررلر
اون ایکی دیوانخانه نك بر طرفنده خادمان معتبره و بر طرفنده دختران سعد اختر
طورمق مقرردر بشنجی طبقه خادملری خاقان خزینه سنده اولان جواهر و سیم و زر
و اقمشهٔ متنوعه و امتعهٔ کوناکون دفترینی حفظ و حراست ایچون موکلدر التنجی طبقه

خادملری

خادملری اون ایکی بکلر امورینه موکلدر یدنجی طبقه ده خاقانك خاصکیلری و عیالی
واردر قانون پاسبان یدی قات حصار سرای بیرونده پاسبانخانه واردر هر برنده
اون نفر اتوروب روز و شب حفظ و حراست ایدرلر ساده لر و مشاعل برله کیجه کزرلر
و بری وضع اولنان چانغاره چوب اوروب تحریك ایدرلر حصار اوزرنده دخی متعین
طبللر واردر چالنور یول باشلرنده عسسخانه لر ترتیب اولنمشدر هر بر چالغلرینك
معین صدالری واردر نوبت بنوبت نوبتچیلر ایله اوروب چالارلر قانون طبل و کوس
دردنجی قپو بالاسنده التی نفر آدم ایله بر رئیس معتبر واردرکه کوس چالارلر و کبت
مانندی سقفدن زنجیر ایله معلق بر چاك واردر آنی چالمق ایچون دورت نفر خادم
تعیین اولنمشدر بر بیوك سرن کبی دیرکی مشعله قرق آدم مقداری برچوب کوسی
چالارلر نوبتلر تمام اولدقده اول چوبی یرندن بوشاندروب زور ایله چاکه طوقندقده
بر صدا پیدا اولورکه خان بالغ خلقی جمله ایشیدوب بیلورلرکه خاقان چقمشدر خاقان
اول النوندن اژدرها پیکر تخته اتوردقده بر دخی چالنوب اول قپولر یکپاره آچیلور
و خاقان اطرافنده انواع نایلر و سازلر چالنور اول آوازه لر اشتاسندنکره آوازی کبی
برکره طبل چالنورکه استماع ایدن سائر سازلر ذوقنی انودور و بونکله دفع غرور
و تنبیه قصد ایدرلر و بو سازلر سرای خاقانی یه مخصوصدر و اول ابوابك هر برنده کوس
عدل وضع اولنمشدر هر برینك موکلی واردر بر فرده ظلم اولسه دیزچوکوب اول بابده
اولان کوسه بر ضرب اورور ایکنجی دربندده اولان پاسبان ایشیدوب یاننده اولان
کوسه اورور یدیجی کوس که خاقان حضورنده در چالندقده اول مظلومی کتوروب حالن
تفحص ایدرلر خادملر یازوب خاقانه بیلدررلر شکوی مرکیمدن ایسه قانون اوزره
جزاسی ویریلور بر فرده قطعا میل و محابا یوقدر بو کوس عدل اورولدقده امرانك عقلی کیدر
و کیمی خوفندن هلاك اولور زیرا امرادن ظلم کوردکلری زماننده اوریلور بنم حقم عدل
اوزره کورمدی دیمك اولور قانون شهزادکان ختانك اکثر شهرلرنده پادشاه
زاده لر ایچون مزین سرایلر ترتیب اولنوب دیوارلرینك یوزلرینی رنکلرینك سرخ
و سفید و زرد و سبز فغفور چینی و جاملرین زبرجددن ایدرلر و اول شهرلرك
خراباتی حاصلنی اول شهزاده یه تعیین ایدرلر و بعض شهزاده لر واردرکه فقرندن تنجیرلك
ایدر پدری برجرم ایله خاقانلقدن دوشوب اولادندن سلطنت منقطع اولمشدر
لازم کلسه سرایلرده محصول خراباتله کچنن شهزاده لرك اعلمنی کتوروب خاقان ایدرلر

خاقانك ولى عهدى اولان اوغلى سرايلنا وچنجى قپوسنده اولور باشقه ديوانخانه سى
واردر بيلده اوچكره امرا واركان انك ديواننه حاضر اولوب باباسى ديوانى كبى ديوان
ايدر قانون مهر ممالك اون ايكى ديوانك هر برينه يشم سفيددن آل اباسى قدر بر مهر
اولور اوزرنده اژدرها صورتى نقش اولنمشدر سرخ ركله باصيلور كاغدلرى ايچره سى
اولمغين اون عدد براق بر مهردن نشان ايدرلر لورنسوا يدر خاقانك منشورى برينه
سيم وزردن صفحه لرى واردركه اوزرنده ارسلان ياطوغان ياكونش قازلمشدر
ويريلن كمسه بت پرست ايسه ناغاى نام صنمك اسمى يازيلور اكر مجوسى يا يهودى ايسه
تكرى اسم شريفى يازيلور نصارى ايسه مسيح اسمى يازيلور بوندن صاحبنك احوالى
ومقصودى معلوم اولور قانون ديوان امرا هر شهرك امراسنك مرتبه سنه كوره
خاقان طرفندن ديوانخانه بنا اولنمشدر على الصباح اول شهرده اولان اعيان جمع
اولوب امور كورورلر وهر ديوانخانه ده اوچ كمسه مدبر واردر بريسى حاكم شهر وبرى
امين وبرى جميع اموال ديوانيه نك قبض وصرفنه موكلدر وبرى برينه ناظر
اولوب خوف ايدرلر واون ايكى قسم ديوانك هر برينك مهر وخطى بركونه در
بيرون سراى خاقانيده هر قسم ايچون بر مكان واردركه هر برنده بر دختر حاكمه
وايكى طرفنده ايكى خادم اوتوروب صاغ طرفنده اوتوران خادم امين صولده اولان
دفاتر ناظرى ديوانلردن كلن عرضلرى ومكتوبلرى وسائر امورى كوررلر
قانون وزرا بيرون سرايده اولان ديوانخانه لرك ضبط وربطى التى وزيرالندهدر
برى ضابط قانون ممالك ختايدر وبرى ضابط سيم وزر وقماشهاى ممالكدر
وبرى برنج وبغداى واربه وسائر فواكه يابسه وحطب وصمان امورينى كورور
وبرى ضابط عساكردر وبرى ولايتلرده بنا اولنان حصار وغيرى ابنيه امورينى
كورور وبرى حبسده اولان خلق احوالنه موكلدر بيلده بونلر كندولره متعلق
امورى دفتر ايدوب ايچرى ديوانخانه لر حكامنه كوندررلر انلر دخى اجمال وزره
يازوب خاقانه عرض ايدرلر قانون قضا وفتوى ختاى مفتيلرى پير وقانون
شناس واعلم اولمق شرطدر بجمله مناصبى دور ايدكدن صكره فتوى مقامنه
كلور زندان قربنده عظيم مكلف باغلو باغچه لو ديوانخانه سى واردر عظيم
احتشام ايله اوتوروب محبوسلر امورينى ودعوالرينى كوروب قانونا وزره فتوا
ويرور وفصل ايدر قانونلرنده حبس وقتلدن عظيم امر يوقدر بو بابده كلى دقت

واهتمام

واهتمام ايدرلر قتل وسائر جزايى يازوب سرايه كوندررلر خاقان معلومى اولدقده
موجب قانون اجرا اولنور قانون حبس وزندان مجرمان خان بالغده ايكى
زندان واردر برينه شينبو وبرينه مكبو ديرلر ايكيسى زندانك محنت وعقوبتى
آغردر اندن زنده خلاص نادر اولور اولكى خفيف العقوبه در اكثريا اندن سالم
چقارلر وهر برنده عورتلر ايچون باشقه مكان واردر سائر شهرلرده دخى
زندانلر وهر برى اوكنده ديوانخانه لر اولوب مجرمان كلدكده كناهى اثبات اولنوب
يازيلور وخاقانه عرض اولنور بعده امرايله قيد بنده چكوب حبس ايدرلر خان
بالغ زندانلرينك اون ايكى ديوان زندانى ايچون مخصوص مكانلرى واردر اوكنده
بر ديوانخانه بنا اولنمشدر اوچ مير محتشم اوتوروب كلن كناهكارانك اسم ورسمنى
وجرمنى وحبسنى وقتنى ديواندن كلديكنى وعمرينى تاريخيله يازارلر وجرمنه كوره
معين طبقه لرده حبس ايدرلر اول اوچ كمسه نك برى صدرده اوتوروب
ديكرلرى ايكيسى يانلرنده اوتوروب يازار امرا زندان هركون صباح ديوان خاقانيده
مصالحلرين كورديكدن صكره ديوانخانه لرينه واروب احوال مجرمانى كوررلر
وجرمنه كوره جزا ايدرلر قانوننده اهل زندان خصوصى سائر امور مملكتدن مقدمدر
خاقان متصل بو طرفه نكراننده در وبونلرك اكل وشربى ميريدن ويريلور كونده
بركره طعام وايكى كره قضاء حاجته رخصت ويريلور قانون سياست وجريمه
لورنسوا يدر ختايانك سياستى وحكومتى شديددر استويسى حكامنك رأيلرى وزره
بونلر قتنده جمله جرايم مساويدر لكن قانوننامه ده مسطوردركه مجرمانك كيمنى كنجيه
قيلوب كيمنه چوب اوررلر وسائر شهرلرده اولان سياستلر خلافى كيمنك كردننه
قورشوندن طوق ثقيل كچيروب بعضنك بوغازنه جنازه مثال تخته لر كچيروب
ايقارنه قورشوندن اغر بوقاغولر اوررلر وكيمنى صاچندن آصوب اللرينى آتشه
وقرمش كوبلره قوررلر وبعضلرى تخته لره زنجيرلرله محكم بند ايدرلر وكيمنى چاربنجه
چكرلر وكيمنى ضيق صندوقه قورلر انلر بدر ومادرينى قتل ايدنلردر بعده بند وعقوبتدن
خلاص بولنلرى بازار باشلرنده وسائر كذركاهه ايلدوب بويونلرنده آغش
بند وتخته لر وكيمنك الن واياغنده بوقاغو سياستلرينى خلقه اظهار ايدوب
اخرنده هر برينك كوتنه يوز عصا اوررلر عورت ايسه طوقنا وزرينه اوررلر
وجريمه ايچون كناهلرينه كوره برنچه مد برنج يا بغداى ياطارى تحميل ايدرلر فقير

ایسه اجرتسز نیجه ییل قیل باتلق یا پاسبانلق و یا غیری خدمت ایدوررلر بتدیکی
تماما ولدقدن عرضحالی حاکما ولنلره کوستروب سیاستا یوز عصا دخی اوروب
آزاد خطی ویریلور بو منوال او زره جزادن صکره چارسولرده اولکا عسس خانه‌لر
اوکنده اول مجرملری کروه کروه چقاروب جرمنه کوره تشهیر ایدرلر و بر علامت
خلاص ولمغله مسرور اولور **قانون قتل و قصاص** واجب القتل مجرمان
تفتیشی ایچون خاقان یلده بر کره دیوان ایدوب اولخونیلری اون ایکی دادالرینی
طوتوب آدیله حضورینه کتوروب جرملرینه اعتراف ایدرلر وخاقان بیلور
اعتقادنده اولمغله انکار ایدمزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست باینده
انفعدر دیو سکوت ایدر بعلی الخصوص اون ایکی محکمه‌ده اوچ سنه‌یه دک هر آی
اقرارلری خاقانه عرض اولنور بعده قتللرینه حکم ایدر نیجه بیك قاتلك باشنه
قول علما ایله علامت ایدرلر و کروه کروه سرای خاقانیدن چقوب قتلکاهده قتل
اولنورلر و مقتوللرك باشنی اسم و رسمی و جنایتلریله بر رصند وقه قیوب اتوز بیله دك
حفظ ایدرلر جائزکه متعلقاتندن بری کلوب ناحق یره قتل اولندی دیو دعوی
ایلیه اول زمان خاقان امریله بولنوب مدعیلر جنایتله الزام اولنورلر بعده
چقاروب صویه دوکرلر و رجال و نسادن بری بریله جنك ایدوب بری اولسه
دوکوشنك قوم و قبیله سندن اون نفر آدم بویلرینه زنجیر اوریلوب بیله
حبس اولنور و قاتلر قصاصدن صکره خاقان معبدینه کیدر نتکه سابقا
بیان اولندی **قانون سرقه** اطلده مذکوردر که سارق آن نسنه سرقه ایلسه
یدیدن یوزه وارنجه تحملنه کوره ضرب ایدرلر آت یا بر ذی قیمت نسنه اغورلسه
فارنسه قلچ باطیروب قتل ایدرلر اکر ابتدا سرقه ایدوکنك طقوز ضعفنی ویرسه
خلاص اولورغادرا ولمزسه اولدوررلر لکن ایکنجی دفعه قتلدن قورتلمز و بر اوغل
باباسنه مخالفت اتسه بونك ایچون مخصوص بر حاکم واردر زمان مدید حبسدن
صکره یوزینه بر طمغا اوروب اطلاق ایدرلر **قانون خراباتیان** ختانه‌لرینك
هر برنده فاحشه عورتلر ایچون باشقه محلله‌لر واردر اقلی بشیوز اوندر بیك دخی
اولور اکثری مجرم بچارلر و اعیان قزلریدرکه بابالری قانونه مخالفتله مجرم و محبوس
و مقتول اولوب اوغللری ادنی پایه‌ده عسکری اولور و عورتی و قزلری خراباته
سوریلور و من بعد بری بر نیجه کورمزلر و انلك اولادی و انسابی کنام اولور کیدر

اول

اولجرملك بری بو خرابات فواحشی برله علاقه ایلمکدر و یغمور یغیوب استسقا
لازم اولسه بو فاحشه‌لر ایدر هر ولایتده یغان یغمور و قار مقدار ی و زراعت
امری خاقانه عرض اولنور بر یرده که یغمور یغمادی دیو عرض اولنه استسقا ایدوك
یو خط کلور استسقا بری اولان ولایت کلیسا سنه بو عورتلر توابع
و لواحقه وداع ایدوب کیدرلر استسقادن صکره باران نازل اولمسه
اول دخی واجب القتلدر دیو بو عورتلرك نه مقدارینی استرسه ولایت
حاکمی قتل ایدر زیرا خراباته سوردکلرینده استسقالری قبول اولمیه قتلی
شرط قیلمشدر و انلر بر زمان کلیسا ده وقفدن اتسز طعام و یروب بر رهین
ایدوررلر بو نیتله تصفیه حاصل اولور صانورلر بعده سازنده و خواننده‌لری
اتوروب انواع سوز و سازیله اصوله آغاز ایدرلر رقاصلری دخی فاتت
قالنجه اوینایوب بعده کروه کروه قالقوب صنم اوکنده ناله و زاری ایدرلر
بر مرتبه که تاو قاب بی علت اول دردمندلرك حالنه مرحمت ودعالرینه
اجابت قیلوب کاه بر رتبه باران نازل اولور که نیجه یرلری سیل آلور حکمت
شناسان ختای خراباتیلری بو یوزدن قتل برله قورقدوب بیم جان ایله
درونی ناله و دعا ایله استسقا ایتدکلرنده تحمستعان انلرك ناداتلق برله
ایتدکلری جرمنه باقیوب باران احسان ایدر دیو بو منوال مشروح او زره
وضع ایدیلر و کاه باران ایمیوب قحطلق اولورسه انلرك بعضین قتل
ایله افنا ایدرلر و خراباتده اولان عورتلر اولادلری ایچون معلمخانه‌لر بنا اولنمشدر
قولرینه سازنده‌لك و خواننده‌لك و اوغوللرینه رقص و انواع لهو و لعب
تعلیم ایدرلر ساز و سوز و صراحیلرله رقص کنان بازارلرده کزرلر خاقاندن
علوفه بیتی انلرله صحبت و عشرت ایدمزلر اکر طوتیلورسه اولدوررلر انلر
و انلرك اکثری اهل حرف و تجارلردر نیجه‌لری مالینی اول خراباتده چوریدورلر اکر
فقیر اولوب جزا ایدرسه زجرا لکسه انلره برجبه ویرمزلقدن هلاك اولور
کیدر اول مقوله نیجه ولدوکنده دریایه اتارلر و بو خراباتیلرك عجایب و غرایب‌لعبلری
وار در دیشیلری ر تنبان در صور عجیبه یه کیروب اوضاع غریبه کوسترلر **قانون**
اولاق و باغخانه بام اولاقدر استعجال ایله بر یره خبر و نامه الیتمك ایچون بعض
منازلده آتلر و قاطرلر بسلرلر اول منازله باغخانه دیرلر مملکت ختاده آینده و رونده

وسعت رحمت الهیة نا[illegible]
نفرها اادم دخی تحصیل استسقا
تجویز ایلدیلر سنه

ایچون مکلف یامخانه‌لر واردر اول دیاره وران تاجرلری ایلچی نامیله اول
منازله قوندوررلر اسباب ومتاعلری عربه‌سیچون باشقه محللر واردر انده
ایندوررلر ویامخانه‌نك هرخانه‌سنده مکلف اطلس وکمخا دوشکلر وبالشلر
وسائر مهمات آماده در واطرافنده خرده نوکر چراغی یاقلشدر هرکون اون
کشی‌یه برقیون وبرقاز وایکی مرغ وایکی بطمان بغدای وبرکاسه برنج وایکی
طبق حلوا وبرظرف عسل وسائر بقول متنوعه وبرقاچ خدام تعیین
اولنمشدر **قانون آینده ورونده وتجار** ختا ملکنه قره طرفندن وران سفیر
رسمنده واروب والا تاجر وغیری کسه‌یی کورمکه قومازلر سرحده یقین کلدکده
اون نفر یازلوب بوجانبدن الدکلری متاعك بعضنی خاقانه پیشکش
ایدرلر انلری خود مطلقا خاقان آلور متاعلری دفتر اولنوب هر اون آدمه
بر مکان تعیین اولنور اون یکرمی نفری خان بالغه کوندررلر باقیلری
اون مرحله بریده کنجو نام شهر یامخانه‌سنه قونوب اوتورر اسباب معاشلری
خاقان طرفندن ویریلور بش کشی‌یه یومیه برقیون وبرشنك برنج وسائر
لوازم تعیین اولنور متاعلرندن خاقانه مناسب اولان آلنوب پیشکشلرینك ثمنی
دخی تمامه ویریلور ونقدر طورلرسه رعایت اولنوب کیدکلری زمان خاقان
طرفندن نیجه احسانات اولنور وجمیع اسبابلری ویریلوب ایلچی آدم باشنه خراج
قرق درهم سیم آلنور برقافله یوز ایکیوز مقداری ادم برله سفیر نامنه تجار
کلسه عربه‌لر وخدمه وسائر لوازم تعیین اولنور بوجهتدن نقل ایدرلرکه
سائر امتعه‌دن غیری خان بالغه چیندن هرکون یالکز بیك عربه حریر
کلور واکثر الماس وصوف واسکرلت چوقه وشب ومرجان وارسلان وپارس
وفیل ویارکیر کتوررلر وتاری انلرك یاننده یوز منزل قدر یردن تعظیم ایچون
آدملر قوشوب صاحبلری برله خاقانه کوندررلر وهر آته اون ایکی خدمتکار
تعیین ایدرلر التیسی منقش فانوسلری نیزه‌لره باغلیوب یانجه کیدر اوچی
دخی اوکنجه واوچی دخی اردنجه یوررلر وارسلانه دخی اون آت قدر اعتبار
اولنور قره قولوق نصفا رسلادن قدر در وهدیه میجا رسلادن اولنه اتوز
صندوق مال ویریلور اطلس وکمخا ولباس سائره ایچون دخی بو قیاس اوزره
اکرام اولنور وادملرك هر برینه پیشکش بهاسندن غیری بربیوك تماشا

وبری برجاوستنه اوچ خلعت کیدوررلر حتی خف وموزه معادن **جریمهٔ
مسافر** مسافرینه حبسدن غیری سیاست یوقدر بر مسافر قتل ویاغیری جرم
اتسه متاع دنیادن نه مالك ایسه دفترلرینه یازارلر وحبس ایدرلر
ومسافرین انلر قتنده صحرایی وروستایی عد اولنوب کندولرك قومی کبی
آداب وحرمت وقانونلرینه رعایت طمع اتمزلر **قانون ایلچیان** ختاده
هرطائفه‌نك ترجمانلری واردر مسلمانلرك مصالحی ایچون مخصوص بکی
میر معتبر تعیین اولنمشدر سفیرانه اجازت وقتی کلدکده هرقومك ترجمانی
خاقان حضورینه کلوب عرض ایلر ایمدی خواجه غیاث ایدر سرحد ختای
اولان دربند سکجویه اون منزل قالدقده ختاییلردن برکروه استقبال
ایدوب ایلچیلری وعددینی یازدیلر وبرمرغزارده بر عالی صفه وار ایدی
سایبان قوروب ضیافت ایتدیلر چینی طبقلرله خشك وتر میوه‌لر
کتوردیلر ومعاکیدن یازکانلری ایلچینك نوکری یازدیلر بعده حاکم سرحد
بونلری کندی یوردینه ایلتدی **یورت** ختاییلرده برآلای خیامدرکه مربع
طناب طنابه قونارلر ودورت طرفنده بریول قورلر اورته‌سی واسع
فضادر وسطنده برعالی صفه اوزرینه ایکی دکلی برچرکه قورلمش انکلری
قالقوب یمین ویسار صندلیلر قونمش ایلچیلری یسارده اوتوردیلر زیرا امرا
خاصوله زیاده تعظیم ایدرلر وهرکس اوکنه طعام کتوردیلر بعده سازندکان
ورقاصان کلوب صاحب جمال غلمانان کوشلرنده انجولر ایله دختران شال
طوردیلر ودورد دیوارنده جبه‌پوش عسکر صف بغلیوب اللرنده نیزه‌لر
دیزلدیلر بعده شرابه آغاز اولندی حاکم دیوان اللده کاسه وبرصندوقلیجنده
نخل بندیله کتوروب هرکسه که کاسه ویره اندن برشاخچه‌یی باشنه قوردی
وایونجیلر مقوی کاغددن اشکال دوزوب اصول ختا اوزره رقصلر ایلدیلر
وبعض غلمان طبقلرله فندق وعناب وشاه بلوط مقشر وصونغا وصرماق
برورده لری طوغرغش خربزه وهندوانه‌یی کتوروب برینه کاسه ویرلسه
اردنجه برطبقی صونار دی اول کون صباحدن اخشامه دك مجلس عشرت
ممتد اولوب ارته‌سی کوچلدی بیابانده قطع منازل ایدرك قراول نام قلعه‌یه
اندن سکجویه واردیلر وشهر قپوسنده یامخانه‌یه نزول ایتدیلر ختاییلر بونلرك

عددی قدر لوازمن کوردیلر و هر بریچون بر رحت بر جامه خواب و خدمتکار
کتوردیلر و بوندن دار الملکه وارنجه بو اسلوب اوزره کتدیلر و هر یامده
یونلری آت و اشك و عربه ایلچیلر ایچون مهیادر انلر حاضر و مستعد اولان خدامه
قودیلر که در انکوشلری ضبط ایده لر آلوقو دیرلر و عربه جیلره چیتقو دیرلر هر
عربه ده اون ایکی آدم خدمت ایدر ایلر بر له دوشلرنده چکرلر و ایچو کوبه لو
بسرلی بر چار بنی باشلرینه طولایوب ایلچیلری بریامدن بر یامه کتوررلر و هر
شهرده عالی ضیافتلر اولور ایلچی ضیافتخانه لری مخصوص صدرلر که ادوسون دیرلر
وهر دوسونلك اوکی دار الملك سمتنه در و بر تخت قونیلوب برده آصلمشدر
بر تخص اول تخت یاننده طورر و ایلچیلر اوکنده دوشنمش کیچه اوزره اوتوررلر
تخت یاننده طوران ختای دلنجه اوچ نوبت چاغرر و ایلچیلر که حکام سرحد
باشلرینی یره قورلر و ایلچیلره دخی سجده تکلیف ایدرلر و ایلچیلرك کتوردیکی
هدایای تیمچو نام شهرده الدیلر و سابقا ذکر اولندیغی اوزره خان بالغه وارنجه
حاقان تختی اوکنه ایردیلر اول زمان یدی یوز قدر یغا چقون قول و مجرمان
کتورلمش ایدی بعضلری بوینینده ایکی چتال اغاج و کیمی اوزون دکلی تخته یه
باشلری کچوب دیزلمش ایدی حاقان بونلرك کیمی زندانه کوندروب بر بلوکنی
قتل فرمان بیوردی بعده امرانك بری دیز چوکوب ایلچیلر احوالنی متضمن
صحیفه یی اوقودی ترجمانلر کلوب دیدیلر که حاقان اوکنده طیبوق ییلوك
واوچکره باشکزی یره قویك دیدکده ایلچیلر ایکی قات اولدیلر لکن آلنلرینی
یره قومدیلر بعده مکتوبلری صاری اطلس کیسه لر ایله اللرینه الوب بالایه
قالدردیلر آلنوب حاقانه ویرلدی بعده سفیرلری قضاة اوله کتوروب هر کس
اوکنه خوان و صندلی قودیلر بعد الطعام بایخانه یه واردیلر بعده کینه جکلری قیتاع
شقاول کلوب بو کون حاقان سزه انعام ویره جکدر دیو دعوت ایتدی یا تختنه
واردیلر کوردیلر که حاقان اوتورر اوکنده شیرلر یعنی خوانچه سنیلری طورر
اشارت بیوردی بونلری ایلچیلر اوکنه قودیلر که بر شیره و هر برنده بر زنفره و بکری
التون اطلس ختایی و قادی و جاوکندولرینه و عورتلرینه دخی باشقه تعیین اولنمش
اولوب کتدیلر و حاقان جانبندن انعام اولنان التون و کومش و سائر اشیا
هر جنسك غایتنا علاسندن ویرلور **احوال دیانت** ختاییلر دیرلر که شاکموقی پیغمبر

ایدی کلوب خلقی حقه دعوت ایتدی دیو نیجه خوارق عادات حکایات نقل ایدرلر
و زمان محمدیدن اوچ بیك سنه مقدم ایدی دیرلر حاقان سلفنده اکثر خدا پرست
و حکیم مذهب اولوب بت پرستلك انجاد اولنمدر دیو کتابلرینده یازلدیغی اوزره
اعتقاد ایدرلر و حضرت محمد علیه السلام شین چین یعنی فضل مخلوقاتدر
دیرلر و اسلامه و اهلنه محبت ایدرلر دیارلرنده اوقات خمسه اذانلری اوقونور
مسلمانلر عمامه کیوب جماعتله نماز قیلدرلر بر کون امراسی جمع اولوب دیدیلرکه
اهل اسلامدن نیجه بیك خانه برمز ایله مخلوطدر بونلری کیدره لم مال
و برمزلر که نفعی اوله حاقان دیدیکه بنم اجدادیمز بو امرده هیچ تصرف
اتمدیلر بن نیجه ایده یم ز و برده حکیمز بونلرك ظاهرلرینه در حالا بونلردن
بر منکر ظاهر دکل باطنلرینه نه کاریمز واردر و اهل ختانك دین بابنده سنرلری
وسعت اوزره اولمغین اصلا تعصب و خصومت بیلمزلر و هر کس نه مذهبده
اولورسه اولسون همان امور دنیویه ده اجتهادلری قانون ضبطیدر اول
اجلدن خلقك کیمی بت پرست و آفتاب پرست و ماه پرست و کاو پرست
و نصاری و یهوددن غیری دخی زمان ماضیده اول دیاره واروب نیجه طوائف
توطن اختیار در و هر طائفه ایچون حاقان طرفندن معبدلر بنا اولنمشدر یا لکز
خان بالغده مسلمانلر ایچون دورت جامع واردر لور نسوا ایدر ختای خانی متدع
نصرانیدر نهایت محمدیلر الها بت پرستدر دیو انکار ایدرلر قومك اکثری مسیحی
و نسطوری و بر صنفی بت پرستدر ایکی مبدا اعتقاد ایدرلر برینه خالق الارواح
دیرلر الحاکونلك یا قوب عبادت ایدرلر و اندن عقل و فهم طلب ایدرلر و برینه
ناغای و خالق الاجسام دیرلر سیم و زردن بو کا هیکل یا پوب طیارلر و اندن ماله
متعلق امور طلب ایدرلر و هر نه استرسه اول جنسدن قربان ایدرلر الملسده ایده
ختاییلرك اکثری میلادك بیك ایکیوز قرق تاریخنده محمد علیه السلام شریعتنی
قبول ایتدیلر قانون نامه روایتی اوزره طقوز یوز حدودنده دین طای خان اسلامه
کلوب سرای خلقی دخی مسلمان اولدیلر و جمله جهله ختا حاقان پرستدر چونکه
اول مسلم اولندیغی شیوع بولدی اکثری دخی اسلامه کلدی و ختانك جهادی حاقا
الوهیت اعتقاد ایدرلر و کندولرینه کورنمز او چیون معبود واردر زعم ایدرلر بری
کوربیور او لحاقاندر بو او چوزنی بر معبود حقیقی خلق اعتقاد ایدرلر و بونلر جمله

جام خاقانك معلومی اعتقاد ایدوب انكار ایدنلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست
ملكه انفعدر دیو سكوت ایدر ونانكوتی وقتدن بری بر عظیم كلیسا بنا اولنمش
ختای قومی اطرافدن عظیم ریاضتلر ایله كلوب انی زیارت وطواف ایدرلر
كلیسا قربنده بر بلند كوه واردر اورته سنده بر بیوك میخ قاقلوب ایپ بغلنمشدر
بر كسه كه ریاضتی كماله ایرشدوره بلینی اول ایپه باغلیوب یاپشوب میخه چقار
اوروا ایپی چوزوب براغور اگر قرق كون وكیجه اویمیوب وخوفا یتیوب طوره سه
كثرت ریاضتنك اوجفنه قدرت كلوب داغ اوزرینه چقابلدن نزه یه دیلرسه
كیدر اگر اویویوب یاكوزی قرارروب دوشرسه هلاك اولور اول مقوله
مرتاضلر دریكوك قالوب اكل وشربلری بعض ادویه درصو ایله قنادوب
ایچرلر وبونلر حبس نفسه اوكره نورلر كیمی اوج كون اوجكیجه ده بر كره نفس
ویرورلر **احوال علم ومعرفت** اهل ختاده لطف طبع اصحابی چوقدر وعلم نجوم
یانلرنده غایت معتبردر اول علمك ماهرلرندن دورت كسه خاقان سرایك
اوركی طبقه سنده اهل وعیالی ایله باشقه مكانلرده انواع عزت وحرمت
ایله ساكن اولوب طشره چقانلر جمله مهماتلری خاقان طرفندن كوریلور نوروز
فیروزده هر بری بر تقویم چقاروب خاقانه عرض ایدرلر خاقان دخی سائر
علمایه ویروب امر ایدر كه اول دورت تقویم احكامنده متفق علیها اولنلردن
بر نسخه اختیار ایدنلر وكاتبلر صورتن یازارلر هر كاتب اون ورقی بری بری
اوزرینه قیوب بر جنس كتابت ایدرلر كه كاغذلری بردن رقیق اولمغین بر دفعه ده
اون ورقه بله یازیلوب اون صورت حاصل اولور لكن انجق بر یوزیندن
یوز نا سخه دن بیك تقویم حاصل اولوب اون كشی یه حاكم اولنلره بر تقویم ویرلك
معتاددر كه اقالیمه منتشر اوله وختاییلر وقت وساعتلرین غایت حفظ
ایدرلر نصیحت وسیاست عامه ایچون عبرتلر ایدوب شعر ومعما ولغزه مشغول
اولورلر وبونلرك مخصوص كتابتی وقرق دورت حرفی واردر چاپان وچین
طلقیله بعضیسنده مشتركدر وعبارتلرنده مخصوص لسان استعمال ایدرلر
احوال صنعت ختاییلر اكثر هر صنعته قابل وماهردر خصوصا نقش وتصویرده
اهل چیندن قالمازلر اكابر اولرینك سقف وجداری سراپا مصور ومنقشدر
وبونلر دكرمن طاشیله قماش دوزرلر وطب صنعتنده دخی مهارتلری واردر

كندیلردن

كندیلردن غیری خلقی اعتنابه سنده طوتمزلر **احوال حرب** ختاییلر اكثر امن
حربده جابجالردن سرحدلرندن دار ملكه وارنجه هر منزلده میللر ودیده بانلر واردر
دشمن ظهور ایتسه كوندز دخان وكیجه آتش ایله بر آلیق بوله بر كونده اعلام
ایدرلر دشمن شرق طرفنده ایسه بر آتش شمالدن ایسه ایكی آتش جنوبدن ایسه
اوچ آتش غربدن ایسه دورت آتش ایله بیلدروب میللری دائما نوبتله
حراست ایدرلر وجسرلر اصلنده متصل چالارلر واول میللرك نزد بانلری
ایبعت اولوب دشمن كلسه یوقارو چكرلر صولری وازقلری وآلات حربلری
مهیادر بندق برهنه اوق اتارلر دمرنلری زهر ایله آلوده در وختاییلرك صغیر
وكبیری باروت تركیبنده ماهر وآتشبازلق عامه در مجموعی طوب وتفنك
اتوب بیلورلر **اخلاق وعادات** اهل ختای كسه یه تعقب ایله ضرر قصدن
اتمیوب همان حكمتلرده اوزره مملكتلرین حفظ وضبط اتمكه سعی ایدرلر واكثری
كندی مملكتلرندن غیری ولایته كتمكدن سائر عالمی خالی وصحرا عد ایدرلر
زیرا صلح طریقیله خاقانه كلن خلقك اكثری صحرانشیندر وهر طائفه كه توطن
ایچون ولایتلرینه كلر اندن مال المازلر وقانونلرنده مست ولایعقل
اولنجه ایچمك كناه عظیمدر طعام اثناسنده بر ایكی پیاله تجرع ایدرلر وهر
كس مرتبه سنه كوره سمور وآخر كوركلر واوزون لباسلر كیرلر چونكه ختای
تاتارستان اقلیمنده در خلقی اكثر اورته بویلو عریض وملحم یوزلو چقور كوزلو
صقالدن غیری بدنلرنده قیل نادر اولور چوغانی دخی تراش ایدرلر بدنلری
قوی عقللری وافردر عورتلری سروقد سرخ وسفید ونركس چشم اولور اصلا
انلرده قره یاغز وصاری وكوك كوزلو كسه یوقدر رجالی جوعه وتعبه تحمل
ایدرلر صوسوزلقده بندكلری آتلرك طمارلرندن قان اقیدوب ایچرلر اكثر
عوامی مدنس وناساز طائفه در حق شریعت بلمزلر سلاطینلرینه وقوتلرینه
طیانورلر چونكه صحرانشین اولوب وبالرابله قونار كوچر وبنجه سی عربه لر اوزرنده
ساكن اولوب دوز یرلرده عربه لره یلكن قیوب كمی كبی یوریدرلر وغایت
سرعت اوزره حركت ایدرلر وقطب شمال یلدزیله سفر ایدرلر وبونلر بیننده
نقد نادر اولوب متاعی متاعه تبدیل ایدرلر وغلیظ ییه جكلر خصوصا
یاری بشمش ات وپینر ییوب قسراق سودی ایچرلر وقمزدیرلر سوددن بر

نوع مسکر ایدرلر بیاض شرابه بکزر نهایت غایت طاتلو در و طاریدن بوزه
بشوررلر و بونلر ال یومق ولباس یومق بلمزلر غایت ناپاك قومدر وختای شهرلرنده
طوب اوینامق وصوبت بازلقلر ایلك معتبر هنردر وخرابات قزلرینك اکثری جانبازلق
لعبنی اوکرنورلر و مونلرینك تجهیزنده آیینلری بودرکه انلر ایچون برکوه واردر
انده کتوروب معین مغاره یه قورلر و عورتلرینك دخی مخصوص مغاره سی
واردر وانجق اولکوهه صالیویررلر باشلو باشنه اونلرکرزمن بعد برفرد تعرض
اتمز اول سرد ایه غایت واسع چوق دخترلر وخواجه سرایلر بشر بیللق قوتله
انده ساکن اولورلر قوتلری تماما اولدقده انلر دخی اولورلر و بو ختای مملکتی صوغوق
اولمغین بچه طرزنده صوبالری واردر ایچنده طاش یقارلر و اکثر برنج وطاری
یرلر بچی قطع اولسه فرمان ایله هرکس ذخیره سندن کندویه کفایت مقدارینی
الیقویوب ماعداسی خلقه بیع ایدر بو نکله دخی اولمازسه فقرایه میری انبارندن
جرایه تعیین اولنور بعده ولایته امر کیدر هرکیمکه بو نمط غله کتوره انلر اون نفس
سردارلغی ویریلور بو منوال اوزره اطرافدن بیحد غله کلور وشهره نار دوشسه
اوچ وجهله دفع ایدرلر بری بوکه پاسبانلر روز وشب بجمله ده در نار کوردکده
سوندوررلر وهر شب هر اوده واقع صو حاضر در اهمال ایدنك و اوی یانانك
اولاد و انا بیله کندوسی آتشه یقارلر و بری دخی آتش خوفندن هر محله و بازاری
بری برندن منفصل یاپمشلردر و لاتماز و دکرمنلرینك التنه طاش قیوب
اوزرینه قومازلر برکسه اوزرینه قوسه قانونه مخالفت ایتدی دیو قتل
ایدرلر **احوال بلاد ختای** قانون نامه ده و خواجه غیاث روزنامه سنده بلاد
ختای اون ایکی قسم یازلوب قانونده ذکر اولنان اقسام چین بلادینی دخی حاوید
بو تقسیم قاعده فنه مخالف اولمغله ذکری مناسب کورولمدی سابقا میر قانون
وفلبوس تقسیملرنده عموما اوزره تاتارستان ختاییه وغیره شاملدر بن بو مقاله
حدودی بیان اولنان ختای اولکه سنك شهرلرینی یازوب بعده سائر
اولکه لری کا ضمیمه قیلدرز زیرا اطلس رعنده صحیفه انلره دخی مشتمل یامدی
ختای مملکتنك اکثری دوزاوه والراولوب طاغلری آزدر جابجا کوللر وصولر
واردر دار ملکی **خان بالق** نام شهر عظیمدر لفظ مزبور غوری لغتی اولوب اهل
ختای انکا پای تخت معناسنه دیودبرلر سلفده قدما انکا ایستروم سرقه دیرلر

ایدی

ایدی بونا الی دورت درجه بش دقیقه طول والی التی بچوق عرضده واقع اولمشدر
دیرلرکه شهر مزبور ایکیدر بری قدیم و بری حادث جدیدنی آل چنکیزدن قوبلای
قاآن بن تولی بنا اتمشدر حبیب السیرده مسطور اولدوغی اوزره بیوک مزبور
قوبلای هجرتك التیوز الی التی سنه سنده قراقرمده برادری منکو قاآن یرینه نیجوب
خاقان اولدی بر قاچ نوبت چینه لشکر کوندروب غارت ایتدکدن صکره
ختای خانلرینك مقر ملکی اولان جنکدو نام شهر قربنده پولیس نام نهر
اوزرنده خان بالغ شهری بناسنه امر ایتدی هر کنجی دورد فرسخ مربع طرح ایتدیلر
وقرق منزل بند چین وهند اولان زیتون شهرینه اقان نهره بو شهردن بر نهر خفی
جریان ایتدردی تا که میان شهردن اقوب بحر هند و چیندن کیلر کلمه
بو منوال اوزره آز وقتده خان بالق عمارتی غایته ایروب دار ملك ختای اولدی
والتیوز طقسان اوچده قوبلای دنیادن کوچدی حالا خاقان کبیر تختنده
کیرو کتاب عرقوم آخرنده دیمشدر که خان بالغده شهر مزبورك عرضی اتوز درا عدد
کناریکه کیدن یول دار ملك ماچینه منتهی اولور وقرق منزل تمام سنك برله
دوشنمشدر و ایکی طرفنه درخت بید وغیری اشجار سایه دار دیکیلوب
یولجیلر کولکه سنده کیدر وایکی طرفنده قریه لر وخانلر وبتخانه لر بربرینه متصلدر
بو اسلوب اوزره راه مزبور اقصای چینه واصل اولور و سرای خاقان شهرك
اورته سنده در و کوك طاق دیرلر خاقانك انده بر قصری واردر هشتاده
بونك صولری بیخد اولور و بونده جمله فواکه بولنور الا عنب قلت اوزره در قانون
نامه ده مسطوردرکه جانب شمالدن بر نهر شهر ایچنه اوغرار اصل ختا اول ارماغی
تعریندن فازوب اتوز کرمن یورودر بر حرقا عشلر در خاقان سرایی اولان بدی
حصارك اطرافنی دور و سیر ایدوب خانه لرینه اوغرار بعده شهردن چیقوب
جوانبنده اولان باغ و بساتینی سقی ایدر واقارکیدر بو شهرده اودون یرینه بر نوع
سیاه طاش یاقارلر اطلسده ایدر شهر مزبور پولیس سانکوس نام نهر کنارنده جودهسی
تالیان میلی برله یکرمی دورت میلدر اون ایکی قپوسی وهر برینك اوکنده برر وارو دخی
واردر جواهر والتون وکومش یری بندر شهردر محل مزبور قلماق طائفه سنك
کذرکاهی اولمغین اهل ختای بناسنی سوق ایتدیلر سکز یوز قرقده بر دفعه دخی
بنا اولندی هر طائفه ایچون مخصوص محله لر وهر برینك علامتلری واردر

وار در یالکز مسلمانلر ایچون دورت جامع بنا اولنشدر نقل ایدرلر که بو شهره اطراف
انواع متاع کلوب یالکز چیندن هر کون بیک یوك قدر ایپك کلور جنکیزیان غارت
ایتدکلری اکثر آسیا مالنی بو شهره کتوروب یغماغله عظیم مالدار اولمشلردر نفس
شهر مرقومه وسعت فضا ولطافت آب وهوا ایله روح افزادر و بر معظم جسری
واردر که دنیاده نظیری نادردر خواجه غیاث ایدر سرحد ختاده اولان سکجودن
خان بالغه طقسان طقوز یام درکه بونلرك هر بری بر شهره قریبدر هر ایکی یام
اراسی برقاج قرغو وکی و قودر قرغو بر قلعه خانه دن عبارتدر که التمش ذراع مرتفع
بنا اولنوب اوزرنده دائما ایکی دیده بان اوتورر بونلر بری برندن کورینه جك قدر
یرده درلشکر بیکانه ظهوری کبی بر حال اولسه فی الحال قرغوده کیجه آتش کوندز
دخان کوسترلر بری برینه اولاشر بر کون و بر کیجه ده خبردار ملکه واصل
اولور که اوچ ماهلق یولدر اجمال حال معلوم اولدقدن صکره کی وقو خلقندن
مکاتیب ایله مفصل اعلام اولنور قو برقاج خانه دن عبارتدر که بر جماعت
انده ساکن اولوب بر مکتوب ویا بر خبر که کندولره کله آخره اولشدرمغه
مأمورلردر کی دخی انلر کبیدر کیدن و قودن هر بری اون مره درکه هر اون مره
بر فرسخ شرعیدر کی و قو اصحابی سکنلرنده اتوروب اکرلر و بچرلر هر بری بش
قریه کبیدر خواجه غیاث روایتنده مذکور اولان بلاد بونلردرکه دیمشدر
صفرك اوننده سمرقنددن چقوب جمادی الاولی النسنده حلکا بلدوزه
کلندی شمس سرطانده ایکن بیابانده صو ایکی برمق بوزدو کمش ایدی اکثر
اوقاتده باران وجه یغار ایدی اواخر جمادی الآخره ده طرقان نام شهره
کلندی بونك خلقی اکثر بت پرستدر کبیر بتخانه لری واردر برینك صفه سنده
بر عظیم صنم قومشلر صورت شاکمونیدر دیدیلر و ریجك بشنده قراخواجه یه
واریلوب یکرمی برنده قامل نام شهره قونلدی بو شهرده سید فخر الدینك بر
عالی مکلف مسجدی وار ایدی قربنده بر کبیر بتخانه بنا اولنمش ایچنده و اطرافنده
خرده و بزرك واقر اصنام وار قپوسنده ایکی دیو صورتی قومشلر که بری
برینه حمله ایدرلر منکلی تیمور نام بو شهرك بر حاکمی وار ایدی اندن کوچلوب
یکرمی بش مرحله دخی بیابانده کیدلدی و بو صحراده کاو قطاس بر لردی قطع
منازل ایدرك قراول نام قلعه یه کلندی که جبال اراسنده بر غایت متین

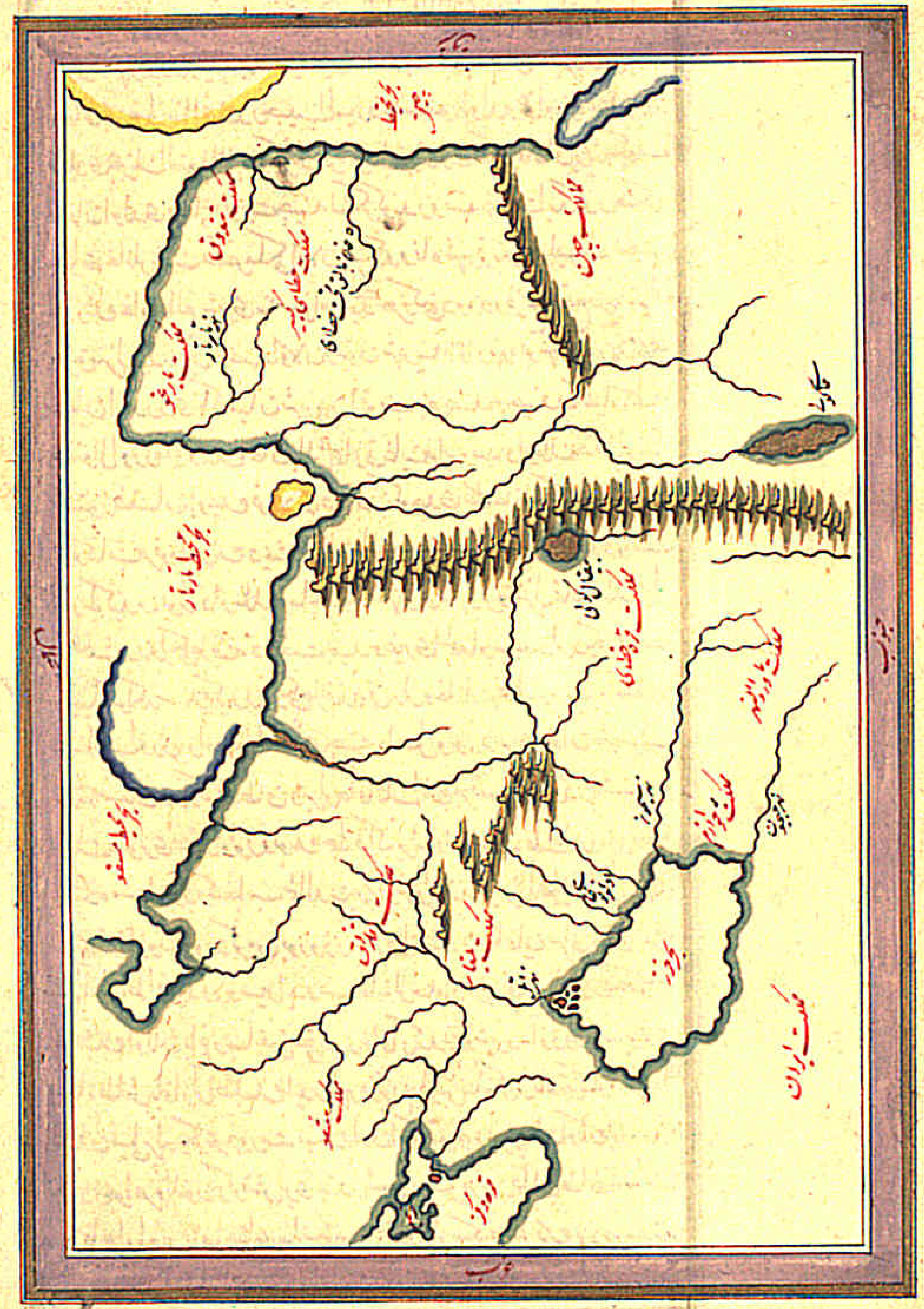

حصاردر انجق بر یولی واردر اندن سرحد ختاده سکجو نام شهر عظیمه
وارلدی بو شهرك مربع ومتساوی الاضلاع بر محکم ومتین سوری واردر
ایچنده عریض بازارلری واللیشر ذراع عریض یوللری صولنمش سوروش
ایدی اکثر خانه لرنده خوك اهلی کزوب قصاب دکانلرنده قیون اتی ایله
طوکوز اتی اصلمش صاتلور ایدی دورت مکلف چارسو باشنده بررلر اغاجدن
طاق ومزین دروازه لرکه اوزری مقرنس ومنقش سقفلرله تزیین اولنمش
وبو شهر سورینك خندقنده هر بکرمی قدم برده بر اوزری اورتیلی برج بنا
اولنوب دورت رکننده برر قپو بر برینه مقابل قونلشدر میان شهردن
هر دروانه چوق مسافه در لکن یوللر طوغرو اولمغله کیرو قپولر کورینور
وهر قپو اوزرنده ایکی طبقه کوشك واردر وبونده متعدد بتخانه لر واردرکه
هر بری اون جریب قدر واسعدر جمله صنملری اغاجدن اولوب فرشی تخته
دوشه لودر واول بتخانه لرده صاحب جمال بسرلر عشرته صلا ایدرلر تقویمده
سوکجو بر دو وزیرده یوزیدی درجه طولی وقرق درجه عرضنده حمص قدر بر
شهردر اطرافنده طاغلردن کلور انهار صفالری وبوستانلری واردر بو مملکت
خانجوا رابعی دورت مرحله در دیو یازار سکجودن اون بامده قمچو نام شهره
وارلدی که سکجودن بیوکدر وسرحد حاکملرینك بیوکی بونده اوترور ایکنجی
دیرلر بونده بر بتخانه وایچنده قامتی اللی ذراع بر صنم واردر یاغی طقوز ذراع
وباشنك دوری یکرمی بر ذراعدر باشی اوزرنده خرده صنملر ترتیب ایتمشلر
بتخانه نك صورت بختاری صنعتله اوله چکلر حرکته کلور کویاکه دیریدر
وبتخانه دیوارلرنده آخر صورتلر یازلمشدر زربفت پرده لر آصلوب معلق
کرسیار وشمعدانلر وصندلیلر وچینیلر برله تزیین اولنمش ایدی بو شهرده
غرایبدن چرخ فلك دیرلر دوری یکرمی ذراع وارتفاعی اون ایکی ذراع
اغاجدن یوغه مقرنس ومصنع بر قصر مثمن واردرکه دونر النی بر متین
سردابه درنیندن بالایه وارنجه آهنین کرسی اوزرنده بر میل نصب
اولنمشدر تحریك اولندقده قصر مزبور اول میل اوزرنده سهولتله دونر
وبو کوشك بر قاچ طبقه اولوب هر برنده نیچه منظره لر واردر وهر طرفنده
مقرنس ختایی یوانلر در ودیوار وسقفنده انواع صور عزیبه نقش وتصویر

اولمشدر

اولمشدر اشبو طبقه ده صورت دیوان اعیان وارکان وپادشاه تخت
اوزرنده اوتورر صاغ وصول خدام وعسکر طورر یازلمشدر ومادهٔ قصر کرچه
اغاجدر لکن بر رتبه تذهیب اولنمشدر که کورن طلادن مجسم صانور اندن
کوچوب شوالك دوردنده نهر قراموران کنارینه وارلدیکه جیحون قدر
بر نهردر بکرمی اوج کمیدن اوزرنده بر جسر باغلنمش ایکی طرفدن ایکی میل آهنین
اوزره بوغون سلاسل ایله بند اولنمش ایدی اوته طرفنده نام بر
شهر عظیم که کثرت عمارتیله مزین ومعمور ایدی وبونده بر عظیم بتخانه
بنا اولنمشکه سرحد ختاده انك مثلی کورولمدی واوچ خرابات محله سی
وار ایدیکه هر برنده نیچه دختر صاحب جمال اوتورر اندن دخی کوچوب بر قاچ
نهر عبور اولندی وذی القعده یکرمیسنده صدین فو نام شهره وارلدی
شهر مزبور بغایت معظم ایدی بیوك بتخانه سنده بت هزار دست دیرلر
بر بتجدن دو کلمش التون یالدزلی بر عظیم صنم کورولدیکه قدی اللی ذراع وهر
عضونده بر دست وهر دستك کفنده بر کوز یاپلمش اهل ختانك مشهور
صنملرندن ایدی بر عالی وبدیع عمارتده طاشدن ایکی کورسی اوزرنده نصب
اولنمش اطرافنده عالی رواقلر ومنظره لر طبقه طبقه بنا اولنمش بر طبقه
بونك طبوغنه بری دیرینه انجق بر یشور بری دخی زانوسین تجاوز
ایدر وباشنك وسطی بر طاق مقرنس ومصنع اولوب بو طبقه لرك داخلندن
وخارجندن دولاشیلور ایدی وصنم مزبورك هر بر پایغی اون ذراع مرتفع
وجمله سنه یوزبیك خروار بیج خرج اولندی دیو مشهوردر اول بتخانه ده
بوندن غیری خرده اصنام دخی وافر اولوب رنك آمیز الوانله هر بری ملون
دونلمشدر دیوارلرنده طاغلر وانواع اشجار وحیوانات نقش اولنوب صنعتی
کماله ایرکورنلرك هر بری پارماغ قومشلر که کورنلر حیران قالور وبو شهرده دخی
بر چرخ فلك وار ایدیکه قمچو شهرنده اولان قصردن بو معظم ومکلف ایدی
خواجه غیاث روایتی بو مقامده تمام اولدی قانون نامه ده یازلمش ختای شهرلری
بونلردر دی تنك خان بالغه قریب بر شهردر کومش معدنی چوق قماش وسائر
متاع کاندر بونده اودون یرینه بر نوع سیاه طاش یقارلر خان بالقده
دخی اویله در سلار فو ختانك دردنجی قسمی اولان هزادن عدا ولنوربر

شهردر انده قرنفل وفلفل وبلیله اولور لکن طوتنادر ودو بقیمتدر واتس معاندی
نهایت انقطاع ارضده اون ایکی قسمده دریای مشرق کنارنده ایکی شهر معظمدر
سوکلکی خان بالق قدر اکثر محصولی شکردر اوج درهمه بر رطل عراقی شکر ویررلر
کنجان فو برشهر عظیمدر انوزبیک قدر مسلمان انده ساکن اولور بش بالق
ختای شهرلرندن برشهردر المالق تنکیدن یکری مرحله یرده برشهردر کنجک
تنکیدن برفرسخ یرده برشهردر فایندو برمشهور شهردر بونده اغاج قبوغندن
غایت اینجه بچه دوزرلر ختای اولکه سی سلفده بو متاع ایله مشهور ایدی
دیو قلبوس تحریر ایدر لکن لورنسو حیدردن اینجه واله دردیو یازار ختا اولکه سنده
بیقوندل وبازانغو وسیندیغو واخیلوفو وقاچانغو نام شهرلری ذکر ایدوب
بونلرده وافر طیب اولور بعده روسین وتاقان وبانقونیا نام شهرلری یازار
بو بانقونیا شکاریری اولمغله اکثر خاقان انده کلوب اتورر بعده کور اغای
وباین فو وچیندو وتایغو وکونراقو واوغونت که بو اولکه نک باش شهریدر
آب وهواسی خوب اولمغین عورتلری خسنا اولور خاقانه هرسنه بو اولکه دن
کوزل قزلر دوشورلر وسیدیچین نام شهرده سلاح آلات اعادسی اشلنور
جبه خانه خاقان کارخانه سی بونده در تاینقو ختای اولکه لرندن بر واسع
ومحصولدار ولایتدر قلبوس ایدر تاتارلر اراسنده سلاح کارخانه سی اولمق
ایله مشهوردر بلکه سلفده بلینوس بو ولایتک تیقوزینی سایر یرلر تیمورندن
ترجیح ایدردی سیانغانفو بو شکاریری اولمغین خاقان هرسنه ایکی
آی قدر انده اتوربان قره یل یمنده ساینده نام شهرده دخی بو شکار
یریدر لکن قیش بردی شدید اولور بالیانغو ولورین ویوسش وقلنفو
ورفالقان وبایدا ومارقانارا وبارات ترکول کنارنده در ووانغو وغونزاکه
حالا انده باغ دیکرلر ختانک غیری برنده باغ یوقدر خان بالقدن کلوب اوقیاکو
اوزرنده قازاریغن نام شهرده دریا کنارنده در وافسفاین نهره داخل اولوب
اوکنه کلورلر وخاقان اکثر بونده شکار ایدر قازارویدن شماله سنین کوی
وجانقو وقازلی وباسفول وقایدو وچیونزا شهری بر اولکه نک باش
شهریدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بو مقداردر که نقل اولندی
بوندن صکره اطرافنده تاتارستان اولکه لری بیاننه شروع اولنور قلماق

ختای

ختای شمالنده بر اولکه در خلقی کفار تاتاردن بر طائفه اولوب اکثر تمور کبرلر قیشین
کورکلی ایچنه دوندروب یازین طشره سنی کیررلر پستر وبالینلری قیون دریسیدر
قیصلرینی دخی قیون یوکندن اکیررلر واکنه یاتلرنده غایت معتبر وقیمتلودر اکنه لی
برقیونه بیع ایدرلر اوقلرینک پیکانی اغاجدندر وآتلرینک نعل ومیخی ویملت بنوردر کمال
قابلیله اغاجدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده تیمور معدنی یوقدر اغاجدن چوملکه آت
قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قازدروب ایچنه براغورلر حرارتندن آت
بشر واول طعامه تورکی جوش دیرلر بونلرده آت ودوه وقیون وسایر بهایملک
حسابی یوقدر اکثر یدکلری آهو وصحرالی آت ودوه در وبونلرک ارضی غایت دوز
ولطیف صحرالر اولمغین بو شینک اکندن یوز فرق سنلک غله حاصل اولور ختاییان
بونلرک انجق یرلرینه طمع ایدرلر وایکی اوج بیلده بر قلماق خلقیله جنک ایدوب بر
مقدار یرلرینی آلوب بعد زمان شهر وحصار یاپارلر ملحقات اون اوچنجی قسمی قلماق
دیارندن الدقلری یرلردر قراقیم صحرای قلماقده بر بیوک بلده در خاقان ختای
حکمنده اولوب اکثر عسکری بونده اتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابیدر ابو قماشلر
طوقورلر محبوب ومحبوبه سی چوقدر لکن بونلر ستاره پرستدر قادی ونقره ومثین
وسائر معادن بونلک قربنده وافر اولور واول طاغلرنده قیمتسزدر آب وهواد
لطیف ختایه قریب برشهر قدیمدر بونده دیوارلری حجر مقناطیسدن بر بتخانه
واردر بر صنم حدید وسطنده طورر دیو بعض کتبده مسطوردر قلبوس ایدر
ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه دانیان بوغازینه دک بر اولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایتدی انک صحراسنده
واقع اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لورنسو ایدر
تاتارستان اولکه لرینک بری قرازان در بونک خلقی داغلر اراسنده اولوب خاقانه
مطیع دکللردر غایت سرد ووحشی قومدر دشمن النه کیروب صاغ کرمملک
ایچون یاتلرنده مدام زهر کتوررلر وصلحه راضی دکللردر قرابان بر بیوک طوزلی
کول اورته سنده در قاریلری دیشلرینی التون برله یالدزلرلر وطوغوردقده زجرا
ارلرینی دوشکده یاتورورلر وبو اولکه ده التون چوقدر قومی احمق ووحشی قومدر
تندوق ختای شمالنده بر اولکه در تاتارلرکا مستولی اولمزدن مقدم مخصوص
پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری ونصاری وافردر قلبوس ایدر تندوق

اولكه سى سلفدن برقحن سلطنتى ديمكله مشهوراً يدى صكره غلط ايدوب
بو اسمى حبش ملكنه طاقديلر **تانقوت** فلبوس بونى دخى براولكه اولمق اوزره
يازان و بيلك ييل مقدم باصمه صنعتى بونده اختراع اولندوغنى ذكر ايدر **آينا**
اولكه سى اوزنسوقولنجه ختاى شرق وشمالنده بربيوك اولكه در وارالسى بوغازدر
وباش شهرى آينا تسميه اولنور لكن متأخر صاحب اطلس وغيرى بو اولكه يى تحرير
اتمديلر واول سمتده **ليانقو** نام بر اطه دخى ذكر ايدر قومى شجيع و وحشى مردم
خوارلردر باشقه لسانلرى اولوب برلرى التونله محصولداردر باش شهرى
دون تسميه اولنور تاتارلر بوكا چوق قصد ايليوب قادر اولمديلر بونده غاروف
ديرلر بر جنس طاش اولور قان تجرى يا ننى كسر ديو اولور نسو تجربه ايتدى لكن بو خبرك
جديد رساله ده اثرى يوقدر بونلردن صكره صحرالرده تاتارلرك وافر اردولرى
اولوب حالا تاتارستان بنجه اولورسه دشت قبچاقه دكين التى آيلق مسافه كه
بيابان دشت ختا يدر طولاً وعرضاً جنكزيان وغيرى قبائل تاتار ساكنى اولوب خيام
ايله قونر كوچر طوانفدر بر يرصولر وكوللر وسازلقلر اولمغين باز ين اكثر بر مقامده آرام
ايدرلر و قيشين صولرك مجموعى طوكوب استدكلرى بيره كيدرلر و بيوك كادبه بوزاوزرينه
عربه چكدورلر و يوللرده قوناق بقوناق كاربان سرايلرى واردر طونان وسموروكون تجارتى
ايچون بازركانان سفر ايدرلر **احوال ابنيه** اقليم ختا بده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا
حاقانك خان بالقده بيوك متكلف سرايى وقبا نذو شهرنده قربادى خان مهر سنك تراشيده
ايله بنا ايتديكى التونلى مزين متكلف سرايكه بونلرك ديوارلرى اوزرندن بر تاواوقى آشماز
وابوابى پولادختا بيدندر قانون نامه ده مسطوردر كه ختايان ديار قلماقدن چون بربيره
قصد ايده لر بچه عربه لر ايله قارنه كورك وسائر بنا آلاتنى يوكلدوب عسكر ايله كيدرلر
ومراد ايندكلرى بيره وا روب بر شهرى ويا بر حصارى ايكى ديگوندن بالچقلى بنا ايدوب
اطرافنه خندقلر كسوب قبولر قورلر ايچنده چارسو وبازار و ديوانخانه و بتخانه و باغخانه
يا پوب خلق ايله طولدورورلر و عسكرك قاعده سى بو منزله كلسه لر اطرافنى حصار ياخود خندق
كسمكدر هيچ اولمز سه طاشلر يغوب ديوار شال ايدرلر اول منزلى بى نشان قومازلر لعمرلنك
واديلرده شهرلر يا يق و بر ايكى آيلق يره خندقلر كسمك انلرك كاريدر بحر طرفنده التى آيلق
مسافه هر منزلده شهر وحصار ياپلشدر **احوال انهار وجبال** ختاى ملكتنك اكثرى دوز وصلى
يرلردر عربى طرفنده ايما اوس طاغلرى جنوبدن شماله ممتد اولور بعضى طاغلرى واوريانلكى

آزدر معتبر انهارى اورنسوقولنجه بونلردر **نهر فار و موران** كول كبى بر نهر عميق و واسعدر
غايت وسعتندن اوزرنده جسر بوقدر اوقيانوسه دوكلور **قرابان كولى** عظيم بيوك
وطولى كولدر بونده وافر استردبه وبالق اولور بوكا قرايم كولى دخى ديرلر قرايم اولكه سنده در
چوره سى يوز ميلدر **نهر قو يانتو** عريض وعميق نهردر عرضى التى وسكز واو نيل قدر اولور
طولى يوز مرحله يه قريبدر وافر بالغى چقار **بولى سانفيس** نهر عظيمدر بغان بالقدن كچوب
اوقيانوسه دوكلور واوزرنده يوكلى كميلر يورر **قانبلو كولى** قانبلو اولكه سنده بر بيوك كولدر
بونده لولو غايت چوق اولور لكن صيدى ممنوعدر انجق خاقان طرفندن اذن ايله صيد اولنور
احوال آب وهوا بو اقليمك هواسى اعتدالدن خارج عجايبدر بعض كونلرنده مهب رعدلر
اولوركه بنجه لر خوفندن اولور كاه بر عظيم حرارت باصار درعقب برودت ظهور ايدوب
قار يغار واكثر دوركار بر رتبه شديد اسركه انلو في طور غوروب يقار و اشجارى كوكدن
دوير رصيفنده صيق صيق يغمورلر يغوب يرى كوجله اصله در قيشده هيچ يغماز لكن
اصلا طاعون اولماز و وجوز لقدر **احوال حيوانات** ختاى اقليمنده حيواناتدن غنم
صغر وكچى وخنزير و باركير چوق قدر حاقانك يالكز اون بيك قدر صاغيلور قسراغى
واردر سود ينجا بچرلر اون بيك قدر شكار طوغانلرى بسليوب طيوردن دراج وطورنا
صيد ايدرلر حاقان سرايند ارسلان و ببر و پلنك و پارس وسياه كوش وفيل وسائر
درنده جانوران بسلنور خصوصا تبت كادبكه هر بيرى مهابت وصلابتده ارسلانه
برابر كلوب جنك ايدر و سرخ پاى و سرخ منقار داغ بلچيلرى واردر كلر وطوطى وقمرى
وعندليب وسائر غريب الوان ايله مرغان قفسلرى سراسر ايله بوشيده طورلر و ختاى
بريه سنده **قوطاس** اوكوزلرى وافر اولور بو اوكوز بر رتبه جسيم وقويدر كه كاهى سوارى
اكرا وزرندن قاپوب بوينوزى اوزرنده بر زمان طوتار و بونك قويروغى معتبردر آت
بوينونه طاقارلر بياض ولطيف اولور بلور سنوا يدر يانقوماده مارين كوزاخ ديرلر بر نوع
جانور اولور يوزى قريوزينه بكزر كوده سى ارسلان كوده سى و قويروغى ايكى چتال عقرب
قويروغى كبيدر انكا آرشيميجه كسه يى انجق واطلسده مسطوردر كه كوه لينقور ديمكله مشهور
شهرده بر نوع طاوق اولوركه تويلرى سياه كدى تويى كبيدر لكن غايت چوق يمرطه ويرور
احوال نباتات ومحصولات بو دياره ده سيم وزر معدنلرى واردر و بر نوع سياه
طاش معدنى واردر كه اودون برينه يقارلر و يرى منبتدر انواع غلات وحبوبات
خصوصا پرنج وافر اولور وحريرو زنجبيل و دارچين و بوبر و قرنفل وراوند و مسك

وچاوه صاقزی محصولی وفردر وبونده حیاقپای دیرلر برنوع کوك اولورکه انواع امراضه
دوا ودر ختای تجاری بربره کتدکده معاکتورلر و طشره دیارلر خلقنه بیع اتمزلر داوند
و آخر ادویه رواجنه کساد کلسون دیو ممنوع عدوبود یارده انجق انکورنادرا ولور
سائر فواکه وافردر قانون نامه ده ایدر مسافرینده منقولدرکه یوز کون قدر ولایت
ختانك ایچنده کتدك داغ وصحرا لرین بالتمام مذرعه لر کوردك حتی طاشلق قومصال
یرلره بیله عربه لر ایله طپراق کتوروب اکمشلر اولا جلدن بونلرك حیواناتی اوده بسلنور
وبوللرك ایکی طرفنده متصل اغاجلر دکلمش ایدی واول دیارده اوچ نسنه واردرکه
دنیاده اکا نظیر اولماز بری عنابدرکه تفاح قدر اولور ولذیذ در وایکی دورلو چیچك
واردر بری خشخاش بری نیلوفر بری صورتنده کوچك صحن قدر هر برینك یوز
یپراغی وار رنکلری عجایبدندر وبر امر غریبی دخی صاحب اطلس تحریری اوزره زاول
مین تاتارلری اولکه سنده برجنس تخم اولورکه قاون چکردکنه بکزر لکن اندن
کوچك واوزونجه در اکرلر قوزی معناسنه بورانس دیرلر برنوع نبات بتر
شکل وهیئتنده عینیله قوزی یه مشابهدر اوچ قدم قدر مرتفع اولور ایاقلری وباشی
وقولاقلری وطرنقلری جمله قوزیدر انجق بوینوزیرنده مخصوص تویلی بتر ودریسی غایت
نازك ولطیفدر اولور اول دیار تجاری انی باشلرینه کلاه ایدرلر وبری برلرینه هدیه
کوندررلر معتبر در ودیرلرکه بونك اتی بلیغ انی کسیدکه بربری کسدکلرنده غایت لذید
قانی آقار وکوکی یردن چقارلسه قوزی کوبکنه دك قالقار وبوقوزی اطرافنده بتن
اوتلری اوتلیوب سمورر وکوزلکلنور او تلاق تمام دوکندکده کندی دخی صولوب
دوشر اولور وقصدا اوتلری یولسه لر کیروا ولیه دربن بعد یشامز وبوکا قورد
وغیری جانوران هجوم ایدرلر وبالجمله برنوع افاعیل غریبه عالم طبیعتدندر اولمغله
استغراب اولنور لکن نفسنده نباتدن حیوان صدوری جائز وواقعدر مسالك
ختای بو اقلیمك جانب غربیدن اوچ یولی واردر بری کشمیر یولی بری ختن یولی
بری مغولستان یولیدر ختن وکشمیر یولی آبادان اولوب صوی وعلفی چوقدر انجق
اخرنده اون بش کونلك یولده صو وعلف نادردر اما هر منزلده آدم بویی قدر حفر
اولنسه صو چقار و بعض یرنده بر ذراع حفر ایله کفایت ایدر اما مغول وجغتای یولی
واسع ولطیف یولدر تیمورا ول یولدن کتمك قصد ایدوب هر منزلده برقلعه وهر برنده
بنجه بیك عسکره مهیا اولمق امر ایتدی تاکه بونلر زراعت ایله غله جمع ایدلر لکن

کتمك

تنزوی ختای وارلق واردر

کتمك میسر اولمیوب یولده وفات ایتدی سرحد ختایدن کنار جیحونه اوچ
آیلق یولدر وبند سکجوبه وارنجه هر کون بر منزل متعیندر اندن اوچ آیده
دخی ختانك انتهاء شرقیسنه واریلور هر منزلده متعدد دیه یا نلر وبرر
بامخانه بنا اولنمشدرتکه ذکر اولندی ومملکت داخلنده مسافرکیچه صحراده
قالمق اولماز هر منزل برشهر ویاخود برحصار اولوب خاقان طرفندن کاربان
سرایلری بنا اولنمشدر قونانلره وافر نعمت چکرلر دارملك اولان خان بالقدن
ختایه تروبحر یولی قرق کونلك مسافه وقمجو دخی قرق منزلدر احوال ملوك
ختای اقلیمنه سلفده ترك بن یافث اولادندن وتاتار قیانلندن نیجه خانلر
حکم ایدوب جنکیزخان ظهورا یدنجه سوردیلر بعده جنکیز اولادی مغولستاندن
ختایه مستولی اولوب اسکی خاقان خاندانن سوبندروب ضبط ایتدیلر
وبرزمان دخی قالماق خانلری مسلط اولوب ختاییلر انلره سرفرو ایلدی
کیرو سلفده خاقان اولانلرا ولادنه رجوع ایدوب خانیت وحکومت
انلرده قرار ایتدی جنکیزدن صکره التی اولادی قراقرم واولوغ یورت دیدکلری
اولکه ده خانلق ایتدیلر انلرك احوالی فذلکه ده مسطور وباقی خانلر غیر مذکوردر
فصل یکرمی ایکی در اقلیم هند یکرمی ایکنجی فصل هند اقلیمی ذکرنده در اطلسده
بوکا هند شرقی معناسنه اینده یا اورینتالیس دیو یازر آسیانك بیوك قسمی ومعتبر
ولایتی اولوب نهر عظیمك اسمیله تسمیه اولندوغنی ذکر ایدر جمله لغاتده اول ارماغه
واقلیمه هند دیرلر حدود اقلیم مزبور غربده هند ارماغی وشمالده تاوروس طاغلری
وشرقده اوقیانوس شرقی ودامازی طاغلری وجنوبده هند اوقیانوسی ایله محدود
اولوب بودریای قوجا قلیوب ایکی بوینوز کبی برونلری طشره چقشدر مسافه بوبر
واسع اقلیمدر اهل فن ثقاتدن روایت ایله دیرلرکه حد غربیدن شرقیسنه ایلغار ایله
النمش کونده انجق واریلوب وسواحل دخی موافق روزکار ایله اولقدر وقتده کوجله
طولاشلور غلیوس ایدر بو اقلیمك طولی هند ارماغی منبعندن مالاقه بورننه دك تقریبا
الیوز جرمانی میلی اولوب عرض مواضعی دامازی طاغلرندن قومور بورننه دك دورتیوز
اللی جرمانیا میلیدر اطلس رسمی اوزره یوناون درجه طولدن یوز قرق بش درجه طوله
وارر وخط استوادن اوتوز بش درجه عرضه منتهی اولور بس بادد هندچینك اوسعدر
لکن چین هنددن معموردر دیرلر تقسیم بطلیوس واتباعی بو اقلیمی غانج ارماغی ایله

نام غانج ارماغی اوله وبعض مضاف اوله نهایت

ایکی قسم قیلدیلر بری غربی بری شرقی غربی یه هند داخل معناسنه هندا بنزاغانجه و شرقیه
دیش هند معناسنه هندا کستاغانجه دیدیلر یعنی برو یاننده کی و اوته یاننده کی و فرس
و سائر طوائفک هندستان دیدکلری هند داخلدر بعض کتبابنیاده بو قسم
هولا یاخود هولات ماولات یازیلوب او بر قسمی قرما بیننده سویا دیمکله معروف ایدی
هندیلر کاماهن یاخود ماچین دیدکلرینی ماربوس یازوب میرقاتور و اتباعی چینه
دخی ماچین دیدکلرینی روایت ایلدی بو قسم غربی هند ارماغیله غانج ارماغی بیننده
اولمغله یونانن فرات ایله دجله بیننده اولان بلادده ایکی ارماق بیننده اولان اولکه
معناسنه مزوبوتامیا دیدکلری کبی بوکا دخی متقدمین بیوک مزوبوتامیا دیدیلر نفسنده
بو اولکه ایکی ارماق برله اوقیانوس اراسنده شکل معینه قریبدر لورنسو تحریری
اوزره زاویه شمالیه سی ایکی ارماغک منبعندن قاموری بورننه واریجه طول طقوزیوز میل
قدر و ایکی نهر اغزلری آراسی ایکیوز میل قدردر متأخرین قوقازوز دیدکلری جبالک بر
شعبه سی اولان غاتس طاغی شمالدن جنوبه چکلوب بو قسمی اورته سندن ایکی شق ایدر
و قوموری بورننده منتهی اولور قامبایا و درکن مملکتی و قانارا و ملاوار اولکه لری بو جبالک
غربنه دوشر و نارسینغا و اوریسان مملکتی شرقنه دوشر مولتان و دیللی و قوسبتیر
و چتور ممالکی وسطنده واقع اولور غلبوس ایله هندک تقسیم جدیدی واردر سلفده
بونک رسم اجمالیسی معلوم اولمدی نرم هند اراسنده اولان طوائفک وحشتندن
اورایه سفر ممکن اولمیوب دریا یولی دخی اچلیوب اوروپا قومی بو اقلیمی بلمزلر ایدی
انجق عتیق مصنفین آثارندن بونک خبرینی اشیدرلر ایدی اخرغاسقونیاما دیمکله
معروف پورتقال امیرالادلک بیک دورتیوز طقسان یدی تاریخنده اسپانیادن یلکن
آچوب بونا اسپرانسا بورننی یکوب جمله افریقیایی طولاشدقدن صکره سواحل
هنده واصل اولدیکه و پورتقال قرالنه خبر کوندروب صکره پورتقالکیلر کوندردیکی
و هند سواحلنی زور ایله الدی محافظه ایچون یغجه قلاع بنا ایدرردی و انده بر
قائمقام نصب ایدوب پورتقال و اسپانیولدن غیری کمسه یه چوق زمان قومادیلر
بو یقینلرده فلمنک طائفه سی دخی اول ممالکده کزمکه باشلدیکه اول زمان هندی
کشف ایتدیلر و حالا حدود و اقسامی اولکی کبی دکلدر سلفده ایکی قسم قیلوب یکرمی
یدی سلطنته بولوندوکین نقل ایدرلردی انلرک بعضی کوچک حکومتلر ایدی
لکن متاخرین مجموع هندی طقوز مملکته تقسیم ایتدیلر اول اقسام بونلردر ١

قامبایا

قامبایا ٢ نارسینغا ٣ ملابار ٤ اوریقا ٥ بنکاله ٦ سیان ٧ بغو ٨ قامبویا
٩ هند شمالی که جمله هندک اوچنجی قسمیدر غلبوس بو تقسیمی وجه مشروح اوزره یازوب
هر بیننک شهرلری فی الجمله مجمل ذکر اولندی میرقاتور اطلسنده انجق ایکی قسمی یازوب
ایکی اوچ شهر ذکریله تفصیل ایتدیلر لورنسو دخی ایکی قسمده طقوز سلطنت تحریر
قیلوب بر مقدار تفصیله ذاهب اولدیکه غانج شرقیسنده بنکاله و اراقان
و بغو و سیان و قامبویا اولکه لرینی یازوب قره طرفنده قیاناتای و بارما
و تاچین و تورین و قایم مملکتلرینی ذکر ایلدی تقویم البلدانده بعض مسافریندن
نقل ایدرکه هندک اوچ قسمدر غربیسی کجرات که جزرات دخی دیرلر شرقیسی منیبا
شمالیسی معبر لکن بو تقسیم اهل فن میاننده معمول به دکلدر فقیر بو اوچ مصنف
کلامنی طقوز اقسامده تلخیص و سائر کتب اسلامیه فوائدنی الحاق ایله اقسامی
تسعه یه تخصیص ایتدم قسم اول قامبایا که کجرات سلطنتیدر لورنسو
قامبایا یی کجرات سلطنتنده درج ایدر غلبوس کجراتی قامبایا سلطنتندن
بر اولکه یازار مغربورا ایدر قامبایا مملکتی هندک صاغ قولنده یعنی غربی بورننده
هند ارماغنک اغزنجه و زیننده طولی تقریبا یوز التمش چرمانیا میلیدر و عرضی
دخی اول قدردر باش شهری قامبایادر که مملکت انک اسمیله تسمیه اولنشدر
هندیلر کنبابت دیرلر بو مملکتده و زیننده مجموع هند بلادیلکرینده سیدر
اول اجلدن انکا هندک قاهره سی دیرلر تجار مجمعی بندر شهردر بونده بر کورفز
واردر که قامبایا کورفزی دیرلر بحرک انده مدی زیاده اولمغین محل خطردر
کاه اوچ میل قدر بحر جزر ایدر عظیم قیالر صودن ظاهر اولور و چوق سفاین
هلاک ایدر اول اجلدن کشتیبانلر دیو شهرندن ماهر دومنجیلر آلوب کلورلر
قامبایا اوچ میل قدر ایچروقده بر ارماق اوزرنده لطیف شهردر انده اولان
مالدار تجار بر شهرده یوقدر بو شهره اطرافندن وافر بهار و متاع کلور خصوصا
روغالا سمتندن شو اقدر عاج کلورکه وصف اولنماز مع ذلک جمله سین بو شهرده
خرج ایدرلر زیرا بو شهر خلقی اکثر متکلف و ظرفه لودر اوده لرینی عاج ایله تزیین
ایدرلر فقیر ایدر شهر مرقوم یونان اون بش طول یکرمی دورت عرضنده در بونک
اوچ منزل احمد آباد شماله و بروج جنوبه دوشر بناسی طوغله و بیاض مرمردر
قلعه سی و زره بوستانلری واردر بونک قاطرلری مشهوردر بو ولایتلرده

اوج دل سویلنور عربی ومخصوص ولایتلی لسانی خلقی دخی فارسیده در احمد آباد
دار الملک کجراتدر کنبایتدن اوج مرحله شرق وشماله دوشر سوادی چوق معمور
ولطیف شهردر اسواقی سائر هند شهرلری بازارلری کبی ضیق وملوث اولیوب
غایت واسع وپاك ودکانلری ایکیشر اوجر طبقه مزین ومفرحدر خلقی اکثر
خوب اوضاع واطواری مرغوب اولوب بت پرست ومسلم مخلوطدر هفت
اقلیم صاحبی طبقات اکبریدن نقل ایدرکه ملوك کجراتدن احمد شاه بن سلطان
محمد بن مظفر اساول نام قصبه نك آب وهواسین بکنوب اکابر شیوخدن
شیخ احمد کهتو ایله محل مزبورده بر شهر بناسی مشاوره ایدکده معقول کوروب
سکز یوز اون اوج ذی القعده سنده باشلیوب هندارماغی قربنده مساجد
واسواق ومحلاتی مشتمل بر سور عظیم طرح ایلدی بعده بو دولتك طقوزنجی
پادشاهی سلطان محمود ثانی نوبتنده احمد آباده اون کروه قریب یرده محمد آباد
نام شهر بنا اولنوب احمد آباددن اکا کلنجه ایکی طرف بازار ودکاکین بنا ایلدی
صکره کتدکجه شنلکی آرتوب ایکیسی بر شهر کبی اولدی بو شهرلرك خاتونلری
اکثر کوزل وبیاض وعاشق پرست اولورلر صورت احمد آباددن بش مرحله
جنوبه دریا کنارنده کجرات بندری بر حصن حصین وشهر متیندر طبقات
اکبریده مسطور اولدوغی اوزره سلطان محمود کجراتی اعیان دولتندن سفر
اغا نام کمسه که خداوندخان عنوانیله مشهور ایدی هجرتك طقوز یوز قرق
یدی سالنده پورتقال استیلاسنی دفع ایچون بو حصاری بنا ایتدی
کفار رکیلر ایله کلوب طوپلر حواله ایلدیلر چوق جنکلر اولوب مغلوب منکسر
کتدیلر وبالآخره اطاعت یوزندن وافر مال عرض ایتدیلر که حصار بناسندن
فراغت اولنه ممکن اولمدی اون بش ذراع عرضی ویکرمی ذراع ارتفاع برله
محکم متین بنا اولندی بر رتبه که هر بر سنکی قلاب آهنین برله بری برینه بند
ایدوب کتدیلر سرا پا یکپاره حجردن یونلمش حصاره دوندی سور مزبور
حالا بندر هنددر تجار رکیلری بحر قلزم وفارسدن اکا واروب لنکر انداز
اولورلر ومتاع هندی اندن آلورلر بروج فتح با وسکون را ایله کنبایت کورفزی
شرقیسنده بر مشهور اسکله وبندر شهردر کنبایت صورت میاننده دوشر
بوندن صورت ایکی مرحله جنوبه وکنبایت اوج مرحله شماله در دیو کنبایت

کورفزی

کورفزی آغزنده بر جزیره ده اطلس رسمی اوزره یوز اون بر درجه طول یکرمی بر درجه
عرضده بر بندر وحصاردر کنبایت بونك شرقنده اولوب بر جنوبی وبر شرقیه
بونك بندری واردر بر شرقیده نوه نکر که کنبایتدن ایکی مرحله در بر جنوبیده کوکلی
بندری دوشمشدر پورتقال هنده واردیغی اثنالرده والمنده حیله ایله بر حصار
بنا ایتدی وعسکر قودی اهالی باد غفلت ایدوب بعد التمام بلدیلر وچوق
قتال ایتدیلر مفید اولمدی حالا پورتقال دار ملکیدر رکیلری وار وکلور بندر شهردر
تقویمده ایدر بونك صوبی امطاردندر سومنات کنار بحرده دیو ایله منکلور
بیننده مابین بر مرحله بر شهر مشهوردر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره
بونك بر عظیم بتخانه سی وار ایدی ایچنده زرین اصنام ومنات دیدکلری کبیر
صنم که حضرت ختم الرسل علیه الصلوة والسلام ظهورنده کعبه دن قالدروب
هنده کتوردیلر وانکیچون بو بتخانه یی یاپدیلر شهره دخی بو جهتدن سومنات تسمیه
ایتدیلر وبو صنم حقنده براهمه نك چوق لاف وکذافی واردر سلطان محمود غزنوی
دورتیوز اون التی تاریخنده عسکر ایله هند وسند بیابانی کچوب بو شهره غزا
ایتدی حین محاصره ده عظیم قتال اولوب نیجه بیك هندی تیغدن کچدی بالآخره
فتح میسر اولدقده غزاة مسلمین بتخانه یه توجه ایتدیلر هندیلر صنمی قالدروب فریاد
وفغان چقوب اللی بیك قدر کافر صنم اوکنده جانلرینی فدا ایتدیلر سلطان محمود
بتخانه یه کیروب طویل وعریض اللی التی عمود اوزرنده بر عظیم بنا کوردیکه اول ستونلرك
هر بری جواهر برله مرصع ومزین ایدی وصنم مزبور حجردن اولوب جوهر مرصع بش
ذراع قدی وار ایدی سلطان محمود کورز برله انی کسر ایدوب بر پاره سنی غزنه یه
کتوروب جامعنده فرش ایلدی حالا موجوددر بو بتخانه ده اوچیوز سازنده وبشیوز
خاص جواری اکثری اکابر قزلری اولوب نفسلرینی منات خدمتنه وقف اتمشلر
ایدی اطرافنده اولان قریه لر اکثر بونك وقفی اولوب نیجه بیك براهمه اطرافنده
معتکف عبادته مشغول ایدیلر بونلرك احوالی وآیین باطله لری بعض تواریخده مرقومدر
بر اصل وتوقفدن مرویدر که بوندن غیری بر سومنات دخی واردر مولتان ولایتندن
عد اولنور انکاله کشمیر مابیننده دوشر کوه کاف صغیر ایله یا خود غین ایله غوا
واطلس رسمنده غوا هندارماغی اطه سنده دیوه قریب پورتقالك بر عظیم بندر
شهریدر بتکلف ومعظم بنالری ومتین حصاری واردر دمن فتح دال ومیمله در که

داما اون دخی دیرلر دبو قرشوسنده بیوك قراده پورتقالك بر قلعه سی دراسپانیول
عسکری بو قلعه لری محافظه ایدر بروجدن بر مرحله جنوبه دوشر کنار بحرده در
بتن فتح باء صغیره ایله بجن دخی دیرلر احمدنکره اوچ مرحله یرده بر شهر مشهوردر
و بو قلعه نك خلقی اکثرا استاد نساجلردر کنبایتدن لاهور یولی اوزره در شیخ
فرید شکر کنج بو شهردن ایدی بال پی بتندن بر مرحله شرق و شماله بر بلده در
و بابر عدیسان بور دخی دیرلر لاهوردن غرب و جنوبه کنبایت یولی اوزره در
ما بین قرق اوچ منزلدر جوهیره بوکاجهینی دخی دیرلر لاهوردن یکرمی بش میل
غرب و جنوبه بر بلده در نجاریلردن بر جماعت انده ساکن اولورلر و بال پی بوندن
اون سکز میلدر منکلور کنار بحرده دیودن غربه ایکی مرحله یرده بر بندر شهردر
بوندن سومنات بر مرحله شرقه دوشر حبیب السیرده منکلور بتخانکسر جزینده
بر بندر اولمق اوزره یازار و بو شهره ایکی فرسخ قریب مربع بر بتخانه واردر که هر ضلعی
اون ذراع و ارتفاعی بش ذراع جمله دیواری توج صفحه لرله قپلودر ایچنده دورت
صفه سی واردر قپو اوکنده اولان صفه ده صورت آدمیده التوندن بر صنم که
کوزلری یاقوتدن ترکیب اولنمشدر استادی غایت دقت و اظهار مهارت
اتمشدر جام هر منکلوردن ایکی مرحله غربه بر شهر و اسکله در بحر هند
کنارنده کجرات اولکه سنك غربدت اولیدر بوندن اشاغی غربه دورت مرحله
سند بندری اولان لاهری یه واریلور بعضا لا جامهر یا بامهر دخی دیرلر ... بلاد
رانبوت ذکر اولنور و جامهر قربنده زنکد بر اسکله در بونلر جمله یوز بش درجه طول
و یکرمی درجه عرض محللرینه دوشر تراد کسر تا ایله احمدآباددن دورت مرحله
شرقه لاهور یولی اوزره بر شهردر ناحیه سی دخی واردر سرنج فتح سین و کسر
را ایله احمدآباددن شرق و شماله اون مرحله یرده بر شهردر کوردنسوا یدر شهر
مزبور باکوبن نام سرداریردن طاغی وزرینه بنا ایتدیکی بر اشهردر نهلواره
سلفده کجرات دار ملکی ایدی کنار بحردن اوچ مرحله بعید بر شهر مشهوردر
نهلواره دخی دیرلر کنبایت بوندن اسکله سیدر بلده مرقومه محله دقی صولر
و بوستانلر ایچنده متفرقدر تانه سر که تهانیسر دخی دیرلر احمدآباددن شرقه
ایکی مرحله یرده بر شهر و بندر در تجار جمع اولور اکثر خلقی کفاردر هفت اقلیمده
مسطوردر که بو شهر کرچه مختصر شهردر لکن غایت معمور اولوب نساجلری

تقارق

تقارق قماشی یو تتبع ایدرلر وانده سابقا بر بتخانه وار ایدی هندیلر انده مکرم
دیرلر بر صنمه عظیم اعتقادا یتمشلر ایدی سلطان محمود غزنوی دورتیوز ایکی
تاریخنده اکا غزا قیلوب بتخانه یی ییقدی و صنمی غزنه ده جامع اشیکی قیلدی
عنصری بو قصه یی بر قصیده سنده ذکر ایدر و بو شهرده کرجهت دیرلر بر حوض
واردر معبد براهمه در هندیلر بعض خسوف و کسوفده غسل ایتمکه اطرافدن کلوب
او لحوضه کلورلر ایچنه سیم و زر و جواهر نثار ایدرلر بو زعمله که برینه تیمش عوض
میسر اوله تباشیر بونك صحراسنده اولور درخت آبنوس و بقم چوقدر
تباشیری بو طریقله اخذ ایدرلر که بو شهر وادیسنك سازلغنده اوتر قارش
طولی قامش بتر و بلده بر کره باد سموم و حرارت شمسدن یانوب ایچی تباشیر
اولور دوشورلر و کاه او لحلده حیواناتدن نه واقع اولسه یانوب کموکلری
بیله قالمازانی دخی تباشیر دیو صتارلر سکوان تانه سردن بر مرحله شرقده بر
شهردر حابور احمدآباددن سکز مرحله لاهور یولی اوزره ناکور ایله نهلواره
بینده بر بلده متوسطه در قامپانلی فلبوس ولورنسو قولنجه بو دخی
کجرات اولکه سنك معظم شهرلرندن دار ملك اولمق اوزره یدی حصار ایله
محصور بر مرتفع یرده بنا اولنمشدر لکن غیری کتابلرده بو اسمله شهر کوریلمدی سندده
قانایل واردر موقعنده ذکر اولنور بونلردن غیری کجرات بلادندن چاپانه و
برودره و اوهانه و کرای و دوهو بیا و رهند و کا و قیر وریح و نوساری و آلالاتی
ولال بن ولاجهوری نام شهرلر بعض اهل وقوف تحریرنده مسطوردرلر و بو نسو کتابنده
کوسیانا و خروان و قورنیان و مودراقاوا و موهما و تالایا و غوندین و ماکیغان
و غاندر و ناوغ که بارماند نام نهر اغزینده در و تانه تن و رین و نوسقاری و غاندوین
و ماین و کلاین و بازاین بو دخی پورتقال ضبطنده در بر بوغازده واقع اولوب
هرسنه وافر مال تحصیل ایدرلر و ترورن و اسیرا نام شهرلر ذکر اولنمشدر سندابور
تانه سردن اوچ مرحله دریادن بر کورفز کنارنده آخر کجرات بر شهردر سندان دخی
دیرلر بو اسکله منصور ناحیه اون بش فرسخ اولوب قطوقنا و جزرای بردر سقالة
الهند که سوفاره دخی دیرلر سندابوردن بش مرحله یرده بر اسکله در بونلردن صکره
ماهوده و مندری و کولم و منغر نام شهرلر واردر ایچری جبال اراسنده جیوت طائفه سی
اولورانلرك شهرلری قرودی و راستافاراو آرجنتو ردیو بازار ملکت رکن

بو مملكتی فلبوس قاما یا اولکه سندن یا زوب سلفده مجموع سلطنت رکن اسمیله
تسمیه اولنوردی لورنسو باشقه سلطنت عد ایلیوب سلف تحریرنجه وزره اوج قسم
قیلدی لکن بعض شهرلری ذکر اولنمدی دیمشدر که رکن لفظنک معناسی ولد
زنا دردیر ابو ولایتلری فتحه کلن دیلم طائفه سیله خلقی قاریشوب مخلوط اولدیلر
وبو مملکتک مسافه سی باتار ماغی اغزیدن البغار ماغنه دک ایکیوز اللی میلدر
رغات طاغی بونک اورته سنده اولمغین برقسمی طاغده وایکسی ایکی طرفنده واقع
اولمشدر مجموعی کجرات جنوبنه دوشر هفت اقلیم صاحبی ایدر رکن مملکتی اوچیوز
التمش قدر قلاعی مشتملدر احمدنکر دار ملک رکندر نایه نکرده خی دیرلر یوز اون بش
درجه طول یکرمی درجه عرضده واقع اولمشدر آب وهوا وکوه وصحرا حسبیله رکن
شهرلری اراسنده کزیده در شهرک برکنارنده برمتین حصاری واردر که بر طریقله
احاطه ظفر میسر دکلدر برقاچ قنوات جاریه بو شهری تمام سقی ایدر بر طرفنده بر مفرح
باغ ارم مانند سیره سی واردر صحننده برعظیم برکه وعمارت عالیه بنا اولنمشدر حبیب
السیر روایتنجه وزره دار ملک بیجانکر نام شهردر نتکه ذکر اولنور دولت آباد
احمدنکردن غربه بر مرحله یرده بر شهر معظم ومشهوردر بروجدن اوج مرحله شرقه
دوشر لطیف کاغدی وقماشی اولور سلفده بو شهره دیرکیر دیرلردی قبل اسلام
همیشه دار ملک خلقی ایدی اکثر نساج اولوب بو کاری کاله ایرکور مشلردر
وبو شهرک قلعه سی استحکامات قادده دنیا دندن دیو هفت اقلیمده مسطوردر
چیول کنار بحرده رکن بندری واسکله سی معروف شهردر احمدنکردن یدی
مرحله ده واریلور جوبز آب خوشکوار وانغام بحلاوت آثاری مشتمل بر
شهردر متین قلعه سی دخی واردر قدرآباد چیولدن ایکی مرحله شرقده
بر شهردر پرنده احمدنکردن شرق وشماله دوشر بر شهردر بوندن لاهوره
اوچ مرحله در سولا پور پرنده دن بر مرحله شرقده بر شهردر صح قدن
آباددن بر مرحله شرقه دوشر سول پر پرنده دن بر مرحله شرقه بر شهردر
دراسن سولاپوردن بر مرحله شماله دوشر بر شهردر بدر بیدر دخی دیرلر
احمدنکردن طقسان فرسخ غربه دوشر بر شهردر قدیمدن پایتخت بونلک ایکی مرحله
غربه دوشر مصر قندر بر شهر اولوب باغ وباغچه سی واردر آبی قیولردندر
لورنسو ایدر بو شهر رکن سلطنتنک تختیدر سلفده پادشاهلری انده اوتوردی

ماهون

ماهون طاغنده بر قلعه در کولی کنده بدردن اوچ مرحله شرقده دار ملک بر
شهردر قطب الملک تختی ایدی احمدنکردن کوچکدر مابین یوز سکز فرسخدر
رانتمور طاغنده بر معظم متین قلعه در احمدآباددن اکره یولی اوزره اکره دن
سکز مرحله غربه دوشر انا ماصانغا ولایتی سرحدی اولان هندو نام شهر
بونک اوچ مرحله شرقنده در نبا احمدنکر ایله دولت آباد بیننده بر مرحله
یرده بر شهردر بیجاپور رکن شهرلرندن اولوب عادلخانک تختی ایدی بیجانکر
کوه دن بش مرحله شرقده رکن بلادندن بر شهردر بو نکاله کوه اراسی جبالدن
حبیب السیرده مسطور اولدیغی اوزره بو شهرک بری برینی محیط یدی قات
حصاری واردر حصار اولک خارجنده اللی ذراع قدر یردن طوللی احجارک
نصفی زمینده ونصفی آدم بوینجه طشره ده بری برینه متصل نصب اولنوب
متین دیکلشدر تاکه پیاده وسوار حصار طرفنه کیجه میه لر وبو قاعدنک محکم
واستوار ابوابی واردر حصار میانه سرای پادشاهدر که اکاکرایس دیرلر حصار
اول ایله ثانی وثالث میانی مزرعه لر وباغات وباغچه عمارتدر حصار ثالثدن سابعه
وارنجه باغچه دکاکین واسواق اولوب قصر سلطانی یه دورت بازارکاه متصلدر
هربرینک طاق وپیواقلری وکشاده یرلری بنا اولنمشدر وبو شهرک لطیف
وخوب برکلی اولور وسوقنده جوهر فروشان چوقدر یاقوت والماس وانجو
وزمرد بیع ایدرلر قصرک صاغ طرفنده بر غایت عالی وواسع دیوانخانه قرق
درک اوزرینه بنا اولنمشدر وبو شهرک خلقی حتی اهل سوقی بیله قولاقلرینه
جواهر کوپه لر طاقوب بیونلرینی مرصع قلاده لر ایله تزیین ایدرلر وبر مقدارینه
ذیقیمت خاتملر طقارلر ومربور دیوانخانه نک یمیننده ضربخانه وانک برابرنده تحنه کاه
وضربخانه اردی خرابات در بو خرابات طولی یوز ذراع وعرضی اون بش ذراع بر بارکاه
کبی یردر حجره لر وصفه لر اوکی آچق سقف ومکلف ستونلر ایله بنا
اولنمشدر هر صباح سوپوروب صولارلر وهر حجره اوکنده صندلیلر وضع اولنوب
قحبکان خردسال صاحب جمال زر وزیوره مستغرق کچوب اوتوررلر اوکنده بر
قاچ جاریه لر طورور عیش وعشرته صلا ایدرلر استه ین واروب مرادی اوزره
عالم ایدر بلکام اسدخانک تختی ایدی بر مستقل مملکت بو نکاله معروفدر
ایلچپور عماد الملک مملکتندندر بونلردن غیری اوکنه تابع سنکهیل وبراد

واین وا ونا و بوناجکنا وسوبوه وسروك وکجلی وسند هوری وبلا بونام شهرلی
وعادلخان مملکتنده سنان وجندن ومندن وکیهج واوزبن نام شهرلی
واردرلور نسو کتابنده اولان بعض شهرلر بونلردن قااول دریا کنارنده
بر معتبر شهردر بنکالا پورتقال ضبط ایدن قاتابورا وقاداپانن بوغنی کنار
بحرده در کوا اطلس رسمنده یوناون بش طول اون التی عرضده دریا
کنارنده بر اولکه دن بر بندر درلور نسوا ایدر پورتقال قپودانی الفونسز الوب
ضبط ایتدی بر کوجك اطه اورته سنده واقع اولمشدر هواسی لطیف
تجارتکاه اولمغین پورتقال قائمقامی انده اتورر ملوقا اطه لرندن وسائر
بندرلردن متاعك انواعی کلوب اطرافه کیدر وهندستان بکلربکینك
انده بر آدمیلری اتوروب دریا سفری ایچون حاکمنه مراجعت ایدرلر مطلق
هند دریاسنده سفر مراد ایدن بوندن اذن کاغدی و پورتقال بیراغی آلوردیو
لورنسو تحریر ایدر لکن حالا مسموعدر که فلنك وانکلیز اول ممالکه واروب پورتقال
اولمرتبه استقلالی قالمادی سابقا اسپانیا پورتقاله مستولی اولوب الدقده
بوقائمقام کبر وحالی اوزره قالمش ایدی اندن غیری بو شهرده بر باش پیسقپوس
واردر شرقده اولان پیسقپوسلرك اتابعلردر و بونده بر قاچ مدرسه لر واردر زبانک
مختلفه وعلوم حکمیه ونصرانیه تعلیم اولنور دیو پورتقال دونماسی انده قشلایون
کامی قالیون وقدرغه و آخر کیلر ایکیوزدن متجاوز اولور و بوغایت متین ومستحکم
بنالری کوزل مکلف شهردر بوندن جنوبه کنارده سینتاقورا الیفا ارماغی اغزنده در
بونك اوکنده بش عدد خرده اطه اولمغین اهل هند لسانده بش اطه معناسنه آرکن دیو
آد ویررلر داناجی بر اولکه نك کزیده شهریدر مفرح باغچه لری اولمغین حاکمی انده اتورر
لیپوی قربنده بعض معدنلر واردر بش سنه ده بر قازارلر الماس چقار بونلردن
غیری دخی نیجه شهرلر ذکر ایدر لکن مشهوری کلدی قسم ثانی نارسینغا اولکه سیدر
فلبوس ایدر بر اولکه هندك غربی بوینوزنده شرق وغرب دریاسی بونك ایکی
جانبنی احاطه ایدر اوزونلغی قامبایا وا وروپا سنورلرندن قموری بورننه دك
تقریبا یوز اللی میل چرماندر و زیاده انلی یری ایکی دریا بیننده طقسان میلدر
بو اولکه نك ایکی دارملکی واردر بری نارسینغا که اولکه بونك اسمیله
تسمیه اولندی یوز یکرمی درجه طول اون بش درجه عرضده واقع اولمشدر

بری دخی بیناغار ایکی دریا اورته سندن قره ده در بو اولکه نك دار ملکی
اطرافی دورت میل بر شهر معظم اولوب ناغوندی ارماغی اوزرنده واقع
اولمشدر بیجانکر دخی دیرلر عزتن سرایلری ومعبدلری واردر رجال الدین وافر
جواهر چقوب جانب میر بدین صاتیلور وبیجه تجار کلوب جوهر فروشان
متاع ایله درلر بو شهرده اسب معتبر اولمغین آت کتورنلر کمرك المازلر
و بو شهرك مال الدارت فاحشه لری واردر بر مرتبه که کاه کندی مالندن بر فاحشه
بر قاچ بیك عسکرینك علوفه سن ویروب جنکه کوندررو جنکارده زانیه لر
بیله بولنوب عشاقنی جنکه ترغیب ایدرلرمش لورنسو تحریر ایتمشدر بونلردن غیری
فلبوس بو اولکه ده اونوری وبانه قالا ومانغالور که پورتقال ضبطنده درو قولماندل
مالیاپور نام شهرلری دخی یازار بو مالیاپورده نصارای هند ساکن اولور
وتوماس حواریینك تربه سی انده در دیو تحریر ایدر لورنسو ایدر اول اجلدن بو شهره
سانتومیو دخی دیرلر پورتقال بو شهری سابقا تجدید ایلیوب سطرنلری اوزره
مکلف سرایلر یاپدیلر ومخصوص عسکر قودیلر اوچ سنه ده بر قالدروب
غیری عسکر کتوررلر هر نفره آیده اوچ غروش و بر مقدار پوبر وظیفه ویررلر که
لزبونه ده اول پو بر یکرمی غروشدن زیاده ایدر اسکی مصنفلرك بو شهر حقنده چوق
حکایاتی واردر جمله دن بری سانتوماس کلیساسنده بر آیینه که ترویا آیینه سی کبی
دنیاده اولان اشیا انده کورینور ایدی لکن پورتقال واردقده بو آیینه یی بولمدیلر
انجق بر صلیب اوزره یازلمشکه طوماس مسیح طرفندن بو ممالکه رسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی و بر کون نمازده ایکن بر برهمن انی قتل ایلدی مزبور لورنسو کتابنده بو شهرلی
نارسینغایه تابع قلار اولکه سنك ولمقا اوزره دریا کنارنده در امولوردی بو دخی
پورتقال ضبطنده اولوب هر سنه وافر برنج کمیلری کلور و باباقالا تجارتیله مشهور
بر شهردر پورتقاله خراج ویرر اندن برنج و آخر متاع هند اولکه لرینه توزیع اولنور بعده
باندوری و باقانور دریا کنارنده درو قارنات ومانغنا وقره ده غازن ویان اولکه سی
مخصوص حاکمی واردر لکن نارسینغا بکنه تابعدر بغا بونام شهرلر یازلمشدر بعض اهل
وقوف تحریرنده یازلمشکه سانتومیو بالیه نکه پتندن ایکی مرحله شماله درلیانی ولمغله
سفاین بعیدیرده طوروب کوچك صندللر ایله متاعلری طاشیرلر بالنغات یوز
یکرمی دورت بجق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله در بو شهر دریا هر نقاشلری

واردر پالیون کنار بحردن ایکی مرحله الیجرو یوزیکرمی اوج بچوق طول اون بش عرضنده بر
شهر معظم واسکله سی پالیافاندر بونده عجب اسباب وآلات بولنور نقاشاری سراهد
بیرامی تماثیلی الاجه لر وقوشلر طوتقورلر وبونده باغچه کوك ایلك کبی جاوت اولور
جایه دیرلر قرمزی زینت ایله بونی قارشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنك اولور
هرکز بوزولمز اما آن ودیفیمت دعیزی بره بتمز پنه بولی پالیه بیوك شهردر
پالیافاندن ایکی مرحله شماله دوشر خوب یردر انواع متاعی چقار وجایه بویاسی بونده
دخی اولور عواندی ناغوندی صوینك اغزنده پنه بولیدن ایکی مرحله شرق وشماله
دوشر بر شهردر بناکیت نهر قوملك اغزنده دریا کنارنده واقع اولمشدر انك کچیك
قالیغانه واریلور قسم ثالث ملاباری مملکتیدر که منیبار دخی دیرلر تومو سبوبونك
زاویه سنده ونهایتنده دراوزونلوغی یتمش میل جرمانی وعرضی قرق بش میل جرمانیدر
بوا ولکه هندك غایت معمور یریدر اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی
وافردر خلقی اکثر خرمالر وسائر میوه سی دخی بول اولور بو مملکت دار ملکی قالیکوت
نام شهر عظیمدر اطلس رسمی اوزره یوز اللی التی درجه طول واون اوچ درجه عرضده دریا
کنارنده واقع اولمشدر فلیوس تحریری اوزره بونك ملکنه ساموری دیرلر بیوك بك
مغناسنه وبوشهر واسعدر لکن بنالری اول قدر مرتفع دکلدر سلفده پورتقال ایله
بونده وافر قتال اولوب اولجهتدن بر خرابه یوز طوتدی وبونده بت پرستان چوقدر
شکل قبیحه شیطانی تصویر وضر ننگ ایدین اولمق ایچون عبادت ایدرلر تقویمده
کلد اسمیله یازیلوب خلقی هندیلر ومسلم وفرس مخلوطدر وبونده قادی معدنی وکافور
وحیزران اولور یو سطوردن نیا نزوم کتابنده ایدر سلفده بوشهر بمیاد دیمکله معروف
ایدی هندك معتبر شهرلرندندر حصاری یوق وایچر بسنك بغچه یرلری خالیدر
اولری سیرك وبری برندن بعید طاشدن بنا دردرونی صور غریبه ایله منقش ومصور
اولورا وننده خرما بیراغیله اورتیلو قبولری غایت بیوك ومصنعدر واوکنی بر دیوار
ایله چویرولر واوکلار وصولر واردر خلقی اکثر صوبه کیررلر پادشاهلری بت پرستدر
رعایاسی عظیم انقیاد ایدرلر سراییدن چقدقده مجوهر ومرصع تخت روان ایچره نوبت
آدملر اموزنده کتورورلر ساز نغمکان واو بچیلر اطرافنی احاطه ایدر اعیان دولتی
اردنجه کیدرلر برالنده تیغ وبر النده قلقان ایله یورورلر عادتلری بودر تخت روان
اوزرنده بر چتر کتورلیوب بوشهرده غایت مالدار بازرکانلر چوقدر انواع طیب وحریر

ورزنیت

ورزنیت اقمشه ونحاس وقلاعیدن دوکه او انبارلرنده چوقدر قانونور بر معتبر شهردر قالهه
کوندن چوق بعید دکلدر ابو متاعی ونفارنجی چوقدر پورتقاللرنده بر متین قلعه سی
اولوب قومی صنمه وکونشه وبیوك صیغرلره عبادت ایدرلر بهار وزنجبیل الیه محصولدادر
محصوص حاکمی واردر لکن پورتقاله محکومدر وسواحلنده قالهکه فلیوس قولت یازار
بونده پورتقالك بر قلعه سی واردر ناوور دیرلر مخصوص بکی واردر مسجیدر • و
پالیانقور ومغرانغانور که قرانغانور دخی دیرلر توجین هندك مشهور شهرلرندندر که
قالکوت شهرینی عسکره بوکانقل ایلدی مالاوارك بهار محصولنی کیلر بونده بوکلدرلر
اکثرنی پورتقال آلور بوشهرك قارشوسنده وابین نام بر جزیره واردر حاکمی عبدهٔ
اصنام رئیسی اولمغین هندیلر واروب قربان الوب کیدرلر وبوجزیره یه عظیم اعتبار
ایدرلر بورقا مخصوص حاکمی وپورتقاللرنده دخی بر متین قلعه سی واردر ترانغانوز
قوموری بورنیکه مقدما قوری دیمکله معروف ایدی انده نصرانی هندیلر چوقدر
لکن نسطوریلردر طاغده ساکن اولورلر بغداد پاتریارقاسی بونلره هرسنه پاپاسلر
کوندررلر ایجرو قره ده وسیبون وقور قووان وقونوغانور وربه لیتوتر انکالون وپارا
نوران وپالوریت لورنسوا یدن بو مملکت قارشوسنده مالدیوه اطه لری واردر
بی نهایه خرده جزیره لر اولوب بر قاج بیك جزیره در لکن جمله سی کوچك والچاقدر
ایچلرنده مالدیوه وقاندالوس نام ایکی بیوك جزیره پورتقال ضبطنده دراندرده
وافر بالق چقوب اطرافه کیدر بونجوق وصدف دوشوروب بنچه یرلرده سکه
یرینه استعمال ایدرلر وبوسواحلده وافر عنبر بولنور وبواطه لرقومنك کیلری
اغاجدن چویلر ایله باغلنمشدر دیراتیمورایانده نادر اولور فقیر ایدر بوجزیره لره
قالجزیره لری دیرلر ذکری بسبق ایلمشدر قسم رابع اوریقا مملکتیدر نارسینغا
ویاری ایله بنجاله مملکتی بیننده غانغ کورفزی کنارنده ممتد بر ولایت اولوب
باش شهری اوریکا دروریشا دخی دیرلر لکن دار ملکی وامانا تسمیه اولنور
غانغا ارماغی کنارنده دروافر تجارتکلوب عاج وجواهر الورلر وبعض اطلسده
یوزیکرمی بش درجه طول یکرمی درجه عرضده یازلمشدر وبرقاج شهرلره دخی مرقومدر
لورنسو کتابنده بوا ولکه یه اوریستان تسمیه ایدوب دیمشدر که بونك کنارلری
عظیم فورتنه لودر واسکله لری آز اولمغله چوقلق معمور اولمیوب لکن ایچریسی
غایت معموردر سواحلنده پناقوت وقالیغان وماساماتین واوسانا پتن

وقالينه پتن وتانشجه پتن وبولوروق وناجيات وسقوغوربانودرني انده
وافر خرما اولمغين خرما بوريني دخي ديرلر اوروبيسان ديمكله معروف كوجك
كوزفرا اندن باشلر وغانغا نام بيوك نهر اغزينه واصل اولور هفت اقليمده
بو اولكه اوروپه اسميله مسطور اولوب اوج دورت لك روسه محصول
ويرر ايكي حكومته منقسم اولور وبو ولايتده فيل شكاري جوقدر خلقي امن قلم
ايله اغاج يپراغنه وزرينه يازارلر وبعد يازلرده حالا اوغانيا مستولي اولمشدر
واوديه كجيني ديرلر بونك اعالدن برسوتم نام موضعده بر بتخانه واردر كه
دريا كنارنده بنا اولنمشدر انده جكنبات ديرلر بر بيوك صنم واردر كه
هنديلر بينده بو صنمك مناقبي جوقدر مانيغاپتن اوربادن سكز
مرحله شرقده دكز كنارنده بر بندر شهردر جوز هندي ودارفلفل وسكر
ولك وپرنج بيدر وسائر يرلره بوندن كتورلر بوندن بنكاله يه واريجه
شرق وشماله كيديلور بونك قرق طول يكرمي عرضده در بيلي اوربيا مملكتنك باليده
بر بندر شهردر ماناتابندن ايكي منزل شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخي
واردر پولاري اوربيادن يكرمي بر عرضده بر بندردر بيليك ايكي مرحله شرق
وشماله دوشر مانوي پتن كنارنده در يوز يكرمي بجوق درجه طولده ون التي بجوق
عرضده دار الملك قطب الملك بر عظيم شهردر اقمشه ومتاع ومنقش اسبابي
جوق اولور پانيغاپتن بوندن سكز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غيري سائر
اوربيا شهرلري سكانى اكثر كفاردر قسم خامس بنكاله مملكتيدر بو اولكه بنكاله
شهري اسميله تسميه اولندي غانغ واخي رماقلرك اغزنده واطرافنده طولي يوز اللي ميل
جماني وعرضي يتمش ميل جماينيدر بنكاله شهري ايسه يوز انوز بش درجه طول يكرمي
اوج درجه عرضده قوسمين ارماغنك براطه سنده بنا اولنمش بر مشهور بندر شهردر
بنغاله دخي ديرلر خلقي مالدار وتجارتله مشهوردر بزلرك انواعي طوقنور واعادم تابلر
بو اولكه ده اولور بو شهرك هنديلر بينده اسمي جانكون اولوب كاصانيغان دخي
ديرلر بعضلر جانكون بيوك بنكاله صانيغان كوجك بندر ديرلر ايكيسنك اراسي
يوز فرسخ يردر ديديلور نسوايده صانيغان غانغ ارماغي اغزنده تجارتله مشهور
بر شهردر دريا كناريله يولي صعب ودوكنوردكيدلمز دريايه صالارلر وقره دن
دخي زحمتلودر پولاري صانيغاندن اوج مرحله يرده دريا كنارنده بر شهردر هفت

اقليم صاحبي ايدر بنكاله هواسي غايت معتدل اولوب پرنج وشكر وحرير وفلفل
وسائر ميوه سي جوقدر كوله ديرلر بر جنس ميوه اولور كه نارنجه بكزر اما اندن
لذيذدر ولنكن ديرلر بر جنس ميوه دخي ناره بكزر فقط اكثر يويرلر بعضو لودر كثرت
امطاردن قره سي دخي دريا كبي اولوب خلقك مدار نقل وحركتي جمله كشتيدر
وصنعت نسجي بونلر غايت ايو تتبع ايدوب اينجه بزلر ودولبندلر طوقورلر كه
يكرمي يدي ذراعي اوجه صغار وكبيره مزبور ديشدر مجموع ولايت بنكالهنك
طولي وچون كروه وعرضي ايكيوز التمش كروه دركه هر كروه بر ميل ونبوجمله يكرمي
ايكي تومانه تقسيم اولنور تومان اديز بونك محصولي بش لك وطقسان يكبيك
بشيوز التمش اوج دينار در بونك بعضي بركنا سنده ابريشم حاصل اولور تومان
شريف آباد تومان مدان بونك منسوباتنده هيربور نام الماس كاني واردر
ديو تومان مضافاتنده علي ملح اولور بو يرك كياهي سبز ايكن ياقوب كولينى
قاينادرلر طوز اولور ساتيكانون كه هندك بنادر مشهوره سندندر بو تومنك
عداولنور انده خاصه وصحن وسائر اقمشه انواعي اولور صحن جوتار قسمندن بر
جنس معتبر قماشدر بو شهره چاتكام دخي ديرلر لكن بعض اهل وقوف مرقومي
دهلي ايالتندن عدايتدي سليمان آباد صحن سليمان آبادي بونده اولور مشهوردر
محمود آباد بونك مضافاتندندر فلفل وزاج ومحمودي فيللر بونده وافر اولور
ستاركانون بو تومنك اوج لك واوج بيك اوچيوز دينا محصولي واردر
عرضنده برنجه دن غيري نسنه اولماز لكن متاع قسمندن خاصه ومكمل
تنك ودكه جل قماشلري ايله مشهوردر تومان سري هست بونك خلقي
اكثر تجاردر تومان جنت آباد جوتار راموني بو تومنده اولور كور كه سلفده
دار الملك بنكاله ايدي بو تومن داخلنده در بو كورك حصاري قادع هندده
بر معتبر حصاردر غربيسي نهر غانغ شرق وشمال وجنوب طرفلري يدي قات خندق
كسلمش وصو ايله مملودر وهر برينك اراسي نيم كروه يعني بجوق ميل مسافه ده در
خندقلك عرضي تخمينا اوج طناب وعمقي بر مرتبه در كه فيل كچه مز شهر مزبور
بيوك بنكاله ديدكلري جانيكوندن شماله كانك صوي كناريله سكز مرحله
يرده در بنكاله حاكملري انده اوتورر جلال الدين اكبر اولادنه تابعدر كوره كات سرحد
ولايت كوجدر بونده پرنج وحرير وقوفل اولور تومان باريك آباد بونده شكر

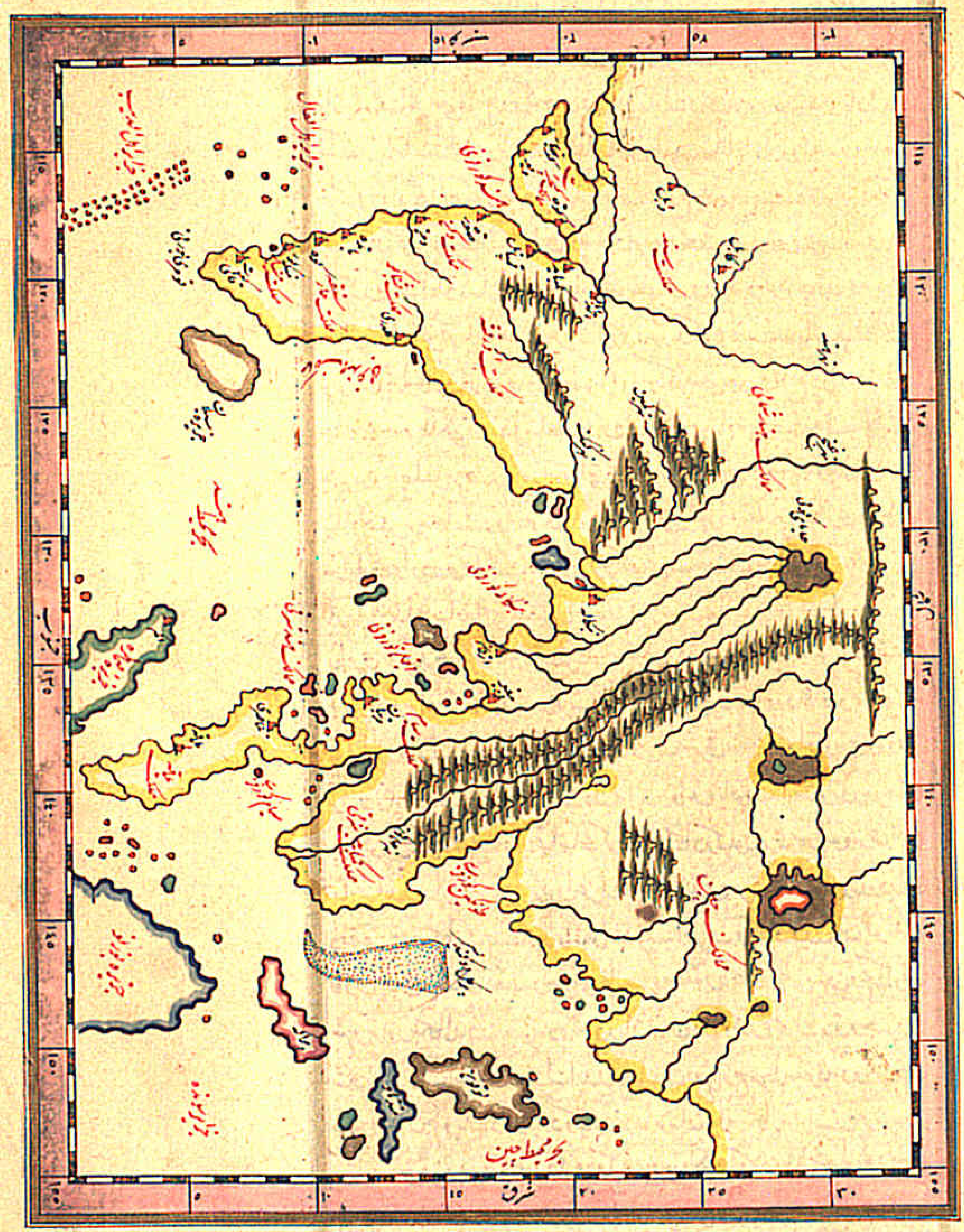

وقرنفل وفلفل ورازیانه اولور بتاغندن خاصه وموميا معدن مشهوردر خصوصا
خاصهٔ شهریاری بوقومن خاصه سیدرلر نشوایدر بنگاله مملکتنك دریا
طرفی برمقدار تنك لكن ایچروسی واسعدر سكر وپرنج ولحم خصوصنده سائر
بلاد هنددن ایودر وانده التی قارلین ایله براوکوز آلنور وبرچوال پرنج برقارلینه در
قانیغان شهری سواحل بحرده غانج ارماغی اغزندن برآغزده بنا اولنمشدر وانده پورتقال
برقانوزیاسی یعنی تجارت ایچون برسکناسی واردر دخی بحرده اوروه برمعظم شهر
اولوب غانج ارماغنك بربویوك کول قربنده بنا اولنمشدر معظم سرایلری واردر
خلقی مسلم وبت پرستدر حاکمی سراینده التون وکومش ولاژوردلو تصویرلر ایله
مزیندر بعده سرقودن ومارانبا نام شهرلر ایکیسی دخی غانج قربنده تجارتله مشهوردر
سیم وزر وعود اغاجی کتوررلر چیندن بونلره چوق تجار کلور ولاتیلی دخی اکثر تجاردر بونده
سمندر قوشی اولور هندیلر کا قوقنوس دیرلر وبونك حقنده چوق حکایتلر ایدرلر
وبوبر قوشدر چوق متقدمین یازدیلر لكن امور طبیعیه فانیه اولمغله تناسل لازم اولوب
حیواناتده نوعی شخصنه منحصر اولمق یوقدر بنگاله کورفزی لورنسوایدر متقدمین
بوکورفزك احوالنه اولقدر مطلع اولمیوب بیان ایلمدیلر بز برمقدار تفصیل ایدرز بو
کورفز هندیلر اراسنده دیباناکون دیمکله معروفدر غانج کورفزی دخی دیرلر اوقیانوس
ایکی قره اراسنه داخل اولور وضمدنك ایکی شقی ایدوب ایکی برون اراسنده مسافه سکز
یوز میلدن زیاده در صکره شماله کتدکجه تنك اولور غانج ارماغی اغزنده نهایت بولور
اول آغز یکرمی ایکی درجه عرضده در بحر مزبور شکل مثلثده اول زاویه سی کبی اولسون
سفاین تجار بوکورفزده چوق سفرلر ایدرلر بنگاله وبغو وسیام خلقندن ماعدا فرس
وعرب وچین وجاوه خلقی وپورتقال انده اکسك دکلدر بونده واقع لولوجقارر وبحیلر
انده کاهی بنات البحر دیدکلری بالقی کوررلر یوزی عورت اشاغیسی بالقدر وبوکورفزك
کنار شرقیسنده اسکله لری واردر اکثر معموریری سواحل غربیه دردقوموندن بورنیدن
صکره کولین اولکه سنده مابیون وتریقایتون ومانانقوریت وقانامریا وتریمینی
یاتام وقالابات وسانقومریا وساندریاپاتان که اکا ماورس پاتان دخی دیرلر وملیاپور که
انده حواریوندن سانتوما یاتور پورتقالك اکا عظیم اعتباری واردر نتکه ذکر اولندی
وبنته پولی وغوایدی واری که ناغونذی ارماغی اغزنده در وبالیاقات واوریسا
مملکتندن بناکوت وقانیغان وناساناپاتام واوسایانام وقالینه پاتان واسکم

وبولوروغ نام شهرلر بعده بنكاله اولكه سی وآراقان وبغو وسیام وملاقا اولكه لری مذكور
كورفزك كنارلرینی احاطه ایدر بنكاله دن اوته كنارده لوزنسو آراقان اولكه سی
یاتار بونك ایچریسی واسع وتركسی وافر وخلقی نازك ومحتلودر شهرلری آراقانك دار
ملكدر آراخان دخی دیرلر برمتین قلعه سی واردر وبالاقا وكوبوا وسزیا وفرستانا
قلیجه وده اولكه انده وافر جواهر ومسك اولوردر بر نوع جانوری صید ایدوب آتینی دریسی
ایچنده دوكرلر برمرتبه كه كوكلری بله خرد اولور متعفن اولدقده تربیه ایدرلر
كجی كبی رنك اعاده مسك اولور بو جانور طوتان كبیدر وبو دیارده چوقدر وصبیانی
حیالرینه كومش زیلر آصوب عریان كزرلر وبوریدكرده غریب صدا ایدیا اولور
وبونك آتلری وفیللری چوقدر فیلوس وا اولكه سنی بغویه تابع یازار قسم
سادس بغو مملكتی مستقل سلطنتدر دار ملكی بغو نام شهر اسمیله تسمیه اولنمشدر
شهر مزبور اطلس برمنجه یوز التی درجه طول اون یدی درجه عرضده براطه ده
بنا اولنمش بر متكلف وواسع حصار برله محصون شهردر لطیف بنالری ومتكلف
سرایلری واردر بو مملكت تغراسولری كبی غریب صنعتله قاشدن یاپلمشدر
بارما پادشاهی سابقا انكا مستولی اولدقده برسرای بنا ایتدرمش ایدیكه بوفاینده
نظیری یوغیدی شرق پادشاهلرینك عظیم وقعه لری وبعضه حیوانات واشجار
انده تصویر اولنمش ایدی برمرتبه كه كورنلر مخلوق صانوردی وبو مملكت
تغراسو یوزندن نا وچیوز میل جنوبه ممتد اولوب شرقی منان ارماغیله محدوددر
تركه وپرنج ایله هندك آخر اقسامنه غلبه ایدر وانده یاقوت معدنی واردر سواحلنده
بغو كورفزیكه برقاج انهار قیانبای كولندن اكا دوكیلور بری نهر بغو وبری نهر
ماربساندر ماربان نهر مزبور اغزنده برما ولایتنده برشهر مشهور وبندردر انده
ذی قیمت ومتكلف طبقلر واناءلر اشلنوب اطراف واكنافه كیدر لكن بونك
كاری چین وختای فغفوریسی كبی خالص ومصوّر دكلدر انجق متین ومحكم اولور
شهر مزبور بنكاله دن جنوبه دوشر دریا كنارنده در واوكننده بحرك مد وجزری
شدید اولوب سفاین هلاك ایدرمز تبادن بغو اوج مرحله شرقه دوشر نهر
مزبور مرتبان جنوبنده دریایه دوكیلور برما مرتبان ایله بنكاله اراسنده برشهردر
بونك دخی قربنده بر صو كلوب دكزه دوكیلور وبو اولكه ده اولان باقی شهرلر لوزنسو
تحریری اوزره بونلردر واغارون وترانغالا وتاواس وقوسیمین وسیریان ووكون

بوكا رطوغون دخی دیرلر برمشهور وآبادنی یعنی معبدی واردر برمرتبه مرتفعدر كه
مصراهرامندن جمله ولایت بغجه كورینور سه بوندن دخی اكثر بغو اولكه سی كورینور
وبغو خلقی بوكا عظیم اعتبار ایدوب بعید یرلردن زیارته كلورلر وسا ولاس بغو
كورفزنده برشهردر سلفده ساباربقو دیرلردی قسم سابع سیام مملكتیدر آخری
میم ونون ایله استعمال اولنور فلیوس قولنجه بربر واسع سلطنتدر طولا وچیوز میل
وعرضی یوز اللتمش میل جرمانی اولوب جنوبده ملاقا بورننه وارركه هندك شرقی
بوینوزیدر لورنسو ایدر سیام دیمكله معروف نهر اسمیله تسمیه اولندی غایت
اغزی یانلرندن سیغا یورایه وارنجه حصه لری ممتد اولوردار ملكی سیان نام
شهر یوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضده مزبور كولدن سیان كورفزینه
دوكیلن منان نام نهرك مصبنده برشهر واسع ومعظمدر سواحل بحرده اولان شهرلری
ناصری تجارتله مشهور برشهر كبیدر دنیل كبی برصو شهرك میاندن بحر یغوری
چوق یر اولمغین اكثر بو شهر قحطدر ولونغوره وتوران وبیان وپرا مالاقا بورونی
نهایتنده برشهردر سابقا الفونس پورتقال بو شهری المشلر ایدی بركبرا اولكه نك
باش شهری اولوب سواحلنده ایكیوز اللتمش میل قدر یری واردر واطرافنده
اطه لر وافردر شهر مزبور شرقلك مركزی كبی كدز كاهدر اولمغین اطرافدن تجار
سفاینی اوغرایوب انواع متاع كتورورلر وبو شهرك سكه سی ونقدی مقدما قلادی
ایدی صكره كومش سكه لر اولدی وبو شهر برقه یه متصل اطه ده كه التون اطه سی
دیرلر طیب ایله مشهور بندر وجره نی دورت جرمانیا میلی بردر لورنسو مزبور
بورونده سیغا پورا نام شهر یازار قسم ثامن قامبویا مملكتیدر كه بوكا كنبابت
شرقی دیرلر باش شهری اسمیله تسمیه اولنمشدر شهر مرقوم اطلس برمنجه یوز قرق اوج
درجه طول اون اوچ درجه عرضده برشهر معظمدر تجار كلوب سیم وزر وصبر
انا جیله عظیم تجارت ایدرلر بونك دار ملكی فلیوس قولنجه دیام وبعضلر
قتنده اودیا دیمكله معروفدر اما قامبویا كورفزیكه ملاقا بورننك شرقنده چین
ایله هند اراسنده زاویه در مسافه ده بنكاله كورفزی قدر یوق لكن
بونك قورتنه سی ومخالف روزكارلری چوقدر وانده بر روزكار كاهی برمرتبه
شدید اسر كه سفاین اكا تحمل ایلمز بعضیسنی هوایه قالدررر بونك سواحلنده
اولان شهرلر بونلردر پان پورتقال سلفده بونی تخریب اتمش ایدی وبونی قان

وقالالتا و باتان وتوعون وكوئ وبه پرین و بامیلاد قوت سیاه نهری اغزندن
وسیری ونزاقوبدل وتاوارنا وبولاقاندون تقامبویا بورنی قربنده براطه درکه مذکور
دورنكارانده شدیداسر وباردان وبایدا بربیوك معمور شهردر عاریلا کنارده
برشهردر بو قامبویا ولایتی شرقنده قوشین چینا اولکه سنی اطلس دیمنده چین سرحدنده
رسم اولنوب بو محلده قامبویا دن یانا روانده برقاج شهرلری ذکر ایدوب دیرکه
بونك کنارلری غایت خطرناکدر انده چوق سفاین هلاك اولور لکن بازرگانلر
کیروطوریسیوب کلورلر زیرا انده بر سفرچینك التی سفرندن فائده لودر
دیو اولکه اوکنده برقاج اطه لر یازار که اکثری چین اقلیمی کنسه اولکه سی
اوکنده واقع اولمشدر قسم تاسع هندك قسم شمالیسیدر قبلوس ایدر
بو قسمك سلطنتنده سلفده بیوك مغول دیرلردی بو اولکه هندك
اوچنجی قسمی اولوب دار ملکی دهلیدر قامبایا وناوسینغا ملکی سونده
واقع اولمشدر معتبر شهرلری ماندااو وسانغا ومولتان وکیتوردر نفیر
ایدر ترجمه اولنان فرنکی کتابلر نقلی بو محلده تمام اولوب بوندن صکره
الحاقات ذکر اولنور پس بو طقوزنجی قسم هندك واسع اولکه سی وحالا
هندك پادشاهی اولان تیمور سلسله سنك محل سلطنتی ومملکتیدر غیری
ملوك هند آکا اطاعت ایدرلر دار ملکی برقاج شهر معظم در بری لاهور
در بوزیکرمی اوچ درجه طول اوتوز بر بچوق درجه عرضده بر شهر عظیم وپای
تخت قدیمدر دونیرده نهر هند کنارنده اون ایکی قپولو ایکی قات قلعه سی
واردر اکثر سواد شهر خارج سورده واقع سرای سلطانی داخلده بنا اولنمشدر
جامعلری حماملری چوق لکن قورشون اورتیلی سقفی بوقدر اکثر اولرینك سقفی
ترابدر وبنالرنده جام نادر اولور سرای بناسی مکلف ومزین اولوب دیواری
سراپا آیینه لو بر مصنع اوده سی واردرکه هر برنده بر آدم بیچه دورلو سکلده
کوریلور وبو شهرك روزکاری شدید وامطاری کثیردن تقویمده بونك اسمی
لوهور یازیلوب لهاوردخی دیرلر هفتم اقلیمده ایدر حالا شهر مزبور بر رتبه شن
ومعموردرکه کثرت امتعه وسائر لوازم ضروریه ربع مسکون شهرلرینه
غالبدر وبونك خلقی هر صنایعده مهارت اصحابی اولوب هر کاری ابو تتبع ایدرلر
میوه فصلنده اوزوم وخربزه اول قدر اولور که کیسه بقر وسنه ده ایکی کره صنعوا

یتشور

یتشور بو شهرك ایام صیفده قاربوزی وافردر بوندن صکره لاهور مضافاتندن
نکوکوت نام کوهستاندرکه بر صعب ومرتفع قلعه سی واردر کوه مزبور دامننده
برکتبلایچنده بر ساده سنکپاره واردر هندیلر اول حجر عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
ایکی کره بیچه بیك ادم سر وپا برهنه زیارت وطواف ایدرلر طوافدن فارغ اولدقدن
صکره بر حاجتی اولان کندی دلیندن برقطعه کسوب اول مکانده اشیکننده
دفن ایدر مرامنی عرض وبنا نابتدکدن صکره بونك توجه تام وخلوصندن حاجتی
روا اولوب لسانی اوکولور بو نکرکوتدن اقصای ولایت بنکاله یه وارنجه اوچ ایلک سنه
وانجه زمین دارلر واردرکه هر برینك اوچ دورت منزل مسافه تصرفلرنده اولوب
دین ولسانده اصل هندکبیدر سیهرند که سرهند وجهند دخی دیرلر لاهوردن
یوز یکرمی میل شرقیه بر شهردر جالندردن دهلی یولی اوزره دوشر بوندن دهلی دخی یوز یکرمی
میلدر سابقا سامانه اولکه سندن ایدی سلطان فیروزشاه یدی یوز التمش اوچ
سنه سنده ایروب سرکار تقییلدی وانده بر حصار استوار بنا ایدوب اسمنه فیروز
آباد دیدی حالا نزهت وصفا وباغات دلکشا ایله مشهور اولوب سکاننده
اوقوریازار ارباب معارف وماهر مصور چوقدر سامانا سیهرنددن اوچ مرحله
غربده بر شهردر پانی پت اول حوالیده معروف شهردر خلقی اکثر استاد بچاقجی اولورلر
مصنع بچاقلر اشلرلر سلطان پور لاهوردن اوتوز میل شرق وجنوبه بر شهردر جالندر
لاهوردن دهلی یولی اوزره قرق ایکی میل یرده بر شهردر یولك شمالنه دوشر سلطان پور
بونحله لاهورله اراسنده در سیالکوت لاهوردن دورت مرحله شماله بر معظم
شهر وقلعه در نهر چنهاوك کنار شرقیسنده دوشر سودره کوپره سیالکوتدن بر
مرحله غربده نهر مزبور کنارنده ایکی شهر ایدی صکره کوپره خراب اولوب برقیه قدر
قالدی لکن سودره حالا معمور شهردر هزاره نهر مزبور غربیسنده سودره دن بر مرحله
غربده بر شهردر هزارا وهزاران دخی دیرلر لاهوردن دورت بش مرحله غرب وشماله
کابلی یولی اوزره واقع اولمشدر باباحسن نهری شرق وشمالدن کلوب بونك کنارندن
کچر بو هزاره قرهاله ولایتنده اولان هزاره نك غیریدر چندنوت لاهورك غرب
وشمالنده چنهاو کنارنده بر شهردر چنوت دیرلر بر کوهك دبنده قندهار یولی اوزره در
هزاره دن ایکی مرحله غربه دوشر چنیالیوت دخی دیرلر سیور چندنوتدن اوچ مرحله
غربه نهر چنهاو کنارنده اولوب اصل اسمی شور در غلط ایدوب سیور دیرلر بو نك

شرقیسنده ایکی مرحله یرده وبهت صوینک جنهاوه قاریشور وغربنده نصف مرحله یرده
نهراوی دخی جنهاوه قاریشور وبو شور مولتانه تابع بر قصبه در قلعه سی دخی واردر باغچه
لرنده خرما وانار وترنج اولور قنّاو خشاب دخی دیرلر لاهوردن غرب وشمالیجه سکوت
یولی اوزره اون منزل یرده بر شهردر بوندن جهسکوته اوچ کونده واریلور بهرا لاهوردن
کابل یولی اوزره غرب وشماله نهر بهت کنارنده خشاب ایله لاهور آراسنده بر بلده در
قصور لاهوردن ایکی مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بر بلده در مملکت دهلی اکبر آباد
شرقیسنده بر وسیع مملکتدر دار ملکی دلّی اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طول
ویکرمی درجه عرضنده بردوز یرده شهر عظیم ودار ملکدر تقویم البلدانده کسر دال وسکون
لام مشدده ایله دلّی ضبط اولنمشدر اوچ دخی لغتدر دیمشدر که بونک یری طاشلی
وقومصال یر اولوب بر فرسخ قربندن فرات قدر بر نهر کبیر آقار وبونکله بحر اراسی
مسافه بعیده در لاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله یرده در بو شهر جامعنک
مناره اسکندریه کبی حجر احمردن بنا اولنمش بر مناره غریبه سی واردر اناغیسی واسع
کثیر الاضلاع اولوب وچیونا لنمش درجه ایله چقیلور بو شهرک توغلهدن بنا
اولنمش سوری واردر اطرافنده قلعه اوزره بستانلری وانکور باغلری اولور اکثر
اهلی مسلماندر هفت اقلیمده ایدر لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ایله جمله هند
شهرلرندن مستغنادر تواریخ هندده مسطوردر که سلفده بو شهر غایت معمور ایدی
صکره نوبتا خراب اولدی اوچیوز دورت سنه سنده کیرو معمور اولوب اوچیوز
سنه یه قریب زمان کفار هند ضبطنده قالدی بشیوز سکسان سکزده
سلطان قطب الدین ایبک فتح ایتدی اول وقتدن برو اهل اسلام النده در دهلی
قدیم هالا خرابه در انجق عمارتندن ذکر اولنان مسجد ومناره قالمشدر که جامع
بیک درک اوزرنده ومنارهنک دوری سکسان قدم وارتفاعی یوز اتوز
ذراعدر اما دهلی نو ذکر اولنان شهر قدیمدن بر فرسخ یرده آب جون کنارنده
هجرتک التیوز سکسان سکز سالنده سلطان جلال الدین خلجی فرمانیله اولوب
لطافت آب وهواده غالبدر بونک اطرافنده جنت آسا سیرهلر وباغچهلر
وعالی بنالر واردر که وصفی اولنماز جملهدن همایون پادشاه مرقدی بر لطیف
عمارت وعالی بنادر بیرون شهرده فیروز شاه شکارگاهی دیمکله معروف بر عمارت
واردر میداننده اتوز ذراع مرتفع بر عظیم عمود که اوچ ذراع قطری وار یکپاره بر

طاشدن

طاشدندر دیرلرکه اتوز ذراع دخی یره کومولیدر بو قدر عظیم الجرم طاشک نصب
ورفعی محالاتدن کوریلور بو شهرده انک کبی عجایبات چوقدر وبونک خلقنده
ارباب معارفدن چوق کمسنه کلمشدر نظام اولیا ومیر خسرو کبی اکره دهلیدن
شرق وجنوبه سکسان میل یرده بر بلده عظیمه ودار ملکدر طبقات اکبریدن
منقولدر که سلفده اکره بیانه مضافاتندن ایدی سلطان اسکندر بونک
معمور اولمسنه سعی ایدوب صکره شیرخان وسلیم خان دخی بذل مقدور
ایتدیلر تمام مرتبه معمور ومعظم شهر اولدی جلال الدین اکبر زماننده عمارات
ارم آسا وباغات روح افزا ایله کماله ایروب رونق ورواجنی بولدی زیرا آب جون
بو شهرک میانندن کچوب ایکی طرفی عالی قصرلر وسرایلر وباغچهلر که هر بری روضه
رضوان کبی دلکشا اولوب عرصه فردوسه دوندی وبو شهرک بر حصاری
واردر که مثلی بنا اولنمش وکورلمش دکلدر اول عمارت رفیع منزلت غایته
ایرنجه دورت ییل کچوب مال قارون خرج اولنمشدر ایکی طرفه نهره اولاشوب
سنک تراشیده آهن بندلر وکیدلر ایله وصل وترکیب اولنوب یکپاره
حجردن کسلمش دونمشدر بو استحکام برله زینت ولطافتی بر مرتبه در که
سیرینه قناعت کلمز وبو شهردن دخی نیجه ارباب معارف وفضلا ظهور
ایتمشدر جملهدن تاریخ اکبرنامه صاحبی ابو الفضل بن شیخ مبارک وشیخ
ابو الفیض که فیضی هندی مخلصیله مشهوردر بی نقط تفسیری وموارد الکلم
ودیوانی واردر وحتی که صاحب دیواندر لکنهو اکرهدن شرقه بر شهر مختصردر
لکنو دخی دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثر کمانکر اولوب یای یاپارلر حصار
اکرهدن شرق وشماله بر شهر عظیمدر چانسی حصار جوارنده بر قلعه استواردر
سلفده بر شهر نامدار ایدی بروزه حصار قربنده بو دخی بر بلده در تیره میل
دهلیدن غرب وشماله اوچ مرحله یرده بر شهردر بت پرستانک بوکا عظیم
اعتباری واردر قدیم شریف کبی وافر اوقاف تعیین اولنمشدر کالبی اولجا لنک
بر سرکار یعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محالک نباتی مشهوردر
بونلردن غیری دهلی اطرافنده اولان شهرلردن جانه بن وجاجامو وسرسندل وپالین
وکدارا وشیقرن وبیدوب وچیلندهر وجورلا وبروال وتربات ومالین
نام شهرلر واردر ذکر ممالک وبلاد متفرقه هند اقلیم هندک شمالی طرفلرنده

وایجرو سندہ بعض ممالك وشهرلر كه بر قسمنہ دخولی معلوم اولمیه بونلدن صكره
بیان ایدەرز ولایت رانا صلنكا بو مملكت كجرات ودولت آباد ولاهورارا سنده
اولان كافر ولایتیدر پادشاهنه رانا صلنكا دیرلر دار ملكی چوتپور نام شهردر
چودپور واورنپور دخی دیرلر اكره دن غربه دوشر یقیندر شهر مزبور بر یابس
جبلده اولوب قلعه سی وار در بوندن احمدآبادا اون مرحله در لوری سو كنا بنده
بو شهر چیتور وملكت سانفا اسمیله مسطوردر دنبا پور بر یابس یرده صوبی
عمیق قیولردن چقار بر بلده در یغوری دخی نادریغار سائر ولایت رانا صلنكا
دخی بو بله در چیتپور او دیپوردن دورت مرحله برده بر شهر وناحیه در بوندن
احمدآبادا اوچ كونده واریلور دانه پور دخی بو اولكه دندر سید پور پتندن
اون مرحله شرقده بر شهردر كولی سید پوردن اون مرحله شمالده بر شهردر
ناكور چوتپوردن اون مرحله شماله ولاهوره دورت منزل غربه دوشر بر شهردر
خلقی ایو چوقه طوقورلر بونده اولان سقرلاط سائر هند شهرلرینه اولاندن راجحدر
جالور ناكوردن ایكی مرحله غرب وجنوبده بر شهردر سروهی چوتپوردن اون
مرحله جنوبده بر شهردر ولایت قنوج نونك فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد
تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقده اقصای هنددن بر وُلایت وبلده در
مصراعتبار اولنور جوهر فروشانلك اندن اوچنجی قدر تكانی وار در النون معدنی
چقار نهر كنك شرقیسنده فرق فنغ یردن اقار یوز قرق درجه طول یكرمی
سكز درجه عرضده یازیلوب بحردن بعید اكثر بلادی جبالده وخلقی عموم
اوزره عبده اصنامدر پادشاهنه نوده دیرلر سلطان محمودك غزاسی
بو كا منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بو شهری كوچ اسمیله یازوب بنكاله دن
شرق وشماله واقع اولمشدر حد شمالیسی حد ختایه منتهی اولوب اغلبا بو كا نجا ن
واروب كلمه دن بر حدی دخی كوره كا ندر كه سرحد ختایه الحاقاً شام دیرلر
سرحد ختادن كوچ ولایتنه دك یكرمی مرحله در كوچ ولایتنك محصولی حریر
وفلفل واسبدر هنده بو ولایته نانكهن دیرلر وبو ولایتده بر غار وار در كه
انی نام دیو منزلیدر دیو هندیلر انكا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده بر كون انده تجمع
وعید اولورلر اول كونده بولنان حیوانانك هر قسمندن قربانلر ایدرلر و بهوكیا
دخی كندی نفسلرینی فدا وقربان ایدرلر انلر بر جماعتدر كه كندیلرینی انی بولنه

فدایه نذر ایدوب بری انی طلب ایتسه دیرلر واول كوندن صكره سال آینده ده
كیروا اول كون قتل اولونجه نه استرسه اشلمك انكا مباح اولور زعم ایدوب
زن ودختردن هر كیمله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت ماندان
اوریسا دن شماله بر اولكه در دیو لور سو تحریر ایدر باش شهری اسمیله تسمیه
اولندی مخصوص مستقل ملكی وار در قامیا یاونار سینغا پادشاهی ایله
مدام جنك اوزره در بونده وافر لاژوردا اولور بر اوتدر دو شور ب صوده
قاینادرلر سوزرلر كجرات خلقی انكا نیل دیرلر ولایت قو سیدین بنكاله
شمالنده بر اولكه در باش شهری اسمیله تسمیه اولندی حاكمی بنكاله پادشاهی
ایله جنك اوزره در ولایت تلنكانه ركن اولكه سنه ملاصق قرا ونواحی
مشتمل بر معمور ولایتدر هفت اقلیم صاحبی ذكر ایدر سلفده داغا رای
هند معتبرلرندن بری بو مملكته فرمان فرما اولمش ایكی دار ملكی كلكنده
در باغاری چوق اسواق وعمارتی خوب ولطیف شهردر بهمنیلرك تختی ایدی
سلطان محمود غالبا قنوج غزاسنده فتح ایتدیكی كلنجر قلعه سیكه مره دخی
تسمیه اولنور بو اولكه دن اولمق وار در بو كا كالنجر دخی دیرلر طاغده بر شهردر
وولایتدر شیر شاه انده اولوردی اكره دن شماله وشرقا اون بش مرحله برده در
جلال الدین اكبر انكا غزا ایدوب آلدی وتخریب ایتدی وشیرشاه طوب اتاركن
تلف اولوب جلال الدین صكره شهری كیر ومعمور ایتدی روی تاس اكره
سمتنده طاغده بر شهردر بونه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزرینه اوغرایوب
بكیا سادمه كلدی بر شهردر منج اول حوالیده برهمه قلعه سیدر سلطان محمود
فتح اتمش ایدی متهوره بر عظیم بتخانه یی مشتمل شهردر سلطان محمود آلوب
بتخانه یی تخریب ایتدی كوالیار ولایت ننداده بر قلعه در سلطان مزبور
انی دخی فتح اتمش ایدی لكنهوت بنكاله سمتنده بر شهردر ولایت پونوال
پونوهال دخی دیرلر حاكمك اسم جنسی ككرانه دخی مضاف اولور لاهوردن
غرب وشماله هند وسند وكشمیر ارا سنه دوشر اراسی التی یدی مرحله بر
ولایتدر حكامی مغلول طائفه سندن ككران تسمیه اولنور دار ملكی قرحاله
یوز یكرمی ایكی درجه طول اوتوز اوچ بچوق درجه عرضده بر شهردر قرهاله دخی
دیرلر بهت صوینك كنار غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی كونده

واریلور دهناس فرجاله دن بر بچوق منزل جنوبه صوان صوبی کنارنده بر شهر
وحصاردر سوکره فرجاله دن اوچ بچوق مرحله غرب وجنوبه بر شهردر نیادب
ایله فرجاله اراسنده دوشر داول بندی فرجاله دن دورت مرحله غرب وجنوبه
نهر بهت غربنده بر شهردر نیادب بوندن اوچ مرحله شرقده دوشر دمتوب
فرجاله دن دورت مرحله شماله بر کوچك شهردر سکانی اکثر ترکمان اولوب
طاغستان برنجی وحنطه سی وعسلی چوق یردر نیادب ایله بکلی بینه دوشر
بکلی فرجاله دن غرب وشماله یوز اون بچوق درجه طول اون دورت بچوق
درجه عرضده کوهده بر شهر مشهوردر دمتوب ایله کشمیر اراسنده دوشر اویرنجی
وانارى اولور سکانی ترکماندر بیونلرینه التون حلقه لر طقارلر فرابه صوینه
یونك قربندن کچر و نهر سند شرقیسنده دردمتور بوندن بش مرحله شرقده
دوشر هزاره باباحسن صوبی سند صوبنه قارشدیغی یر شمالنده بکلیدن
دورت مرحله غرب وجنوبه دوشش بر شهردر مانکلی هزاره دن ایکی مرحله
شرقده سند صوبنه نصف منزل قریب یرده بر شهردر نیلوب داول
بندندن اوچ مرحله غربه بر عظیم جبل دبنده یوز اون درجه طول اوتوز ایکی
بچوق عرضده بر بلده متوسطه در نهر مهران دیدکلری سند صوبی بو
طاغدن چقار وجنوبه آقار بوندن لاهور وکابل وکشمیر اون مرحله مسافه دن
بونلردن غیری هندك غرب وشمال طرفندن مولتان وقندهار وکابل
واشناغر وخواست وتبت وکشمیر ولایتلری هند وسند وکرمان وخراسان
اراسنده اولوب هند حدندن خارج اولمغین بر فصلده انلردخی بیان
اولنجقدر بوندن صکره هندك باقی اوصاف واحوالنی ذکر ایدرز
احوال سلطنت وریاست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلقی
یدی مرتبه قلمشلر ایدی فلاسفه وکیخیار وچوبانلر واهل حرف عسکری
وقضاة ومدبر امور دولت وبونلرك قانونلری مقدما یازلمش دکل ایدی
صکره تدوین ایتدیلر فیلوس ایدر هندده اوچ بیوك سلطنت واردر
قامبایا نارسینغا بنکاله لور نشو ایدر دنیاده موجود اولان دورت طائفه
هندده جمع اولمشدر یهود ونصارى وعبده اصنام ومحمدیلر سلفده بونلر
آنا یدی تجارت برله تردد ایدرلرك اکثر بت پرستانی کندولره دوندردیلر

وبونلرك

وبونلرك پادشاهی بیوك دولتلردر قامبایا ونرکن ومولتان وقوسیبنی
ودهلی یه حکم ایدر بنکاله ملوکی سلفده حبشیلر ایدی مصردن اکسا ولدیغی
کبی بونلرك دخی خدامی جمله زیلعدن کلوب کیدرك حاکم اولور اهل اسلامدر
بونك اولکه سنده نادر اولمغین تجارات کتورمیجه تجارت ایدمز بونك
احتشامی بر مرتبه درکه اوانیسی وسائر آلاتی التون وکومش ومجوهر مرصع اولوب
اتباعنك اغر وظیفه لری وار دریا لکرامانسناون ایکی بیك غروش سالیانه
ویرر وخدمتنده اولو بکاری چوقدر انلره لاسقاری دیرلر تیمور پادشاهی
بوکا خراج ویرورقا اورواد ریقان واراقان حاکملرینك بالیوسلری شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسیقی یه غایت مائلدر مجلسنده قامبایا ونارسینغا
وکندی سلطنتی موسیقیلرینی استعمال ایدرلر بوندن غیری اکثر ملوك
هند عسکره وظیفه ویرمزلر سفر اولدقده دعوت ایدرلر کندی نفقه لری
ایله کلورلر کجرات پادشاهی بر توانکر پادشاهدر التون بیك قدر عسکری
وفیللری مالکدر دریا طرفندن پورتقال برله جنك وجدال اوزره درلکن ترهدن
رجبوت طائفه سی هجوم ایدوب مضطر اولمغین اکثر سواحلی پورتقال الدی
وصلح اولدی وافر خدامی وامیرلری واردر سائر پادشاهلر آیینی اوزره عسکرینك
چونجی قول جنسیدر ونرکن اولکه سی بر قاچ قسم اولوب هر برینك عظیم
معنون بکاری واردر وظیفه لری ولایتی محافظه وسنه ده بر دفعه
نرکن پادشاهنه کلمکدر بیدر شهرنده بر سرایلری واردر اوغللری رهن
سکلنده انده اوتورر بونلر پادشاه حضورینه کلدکده اللرینی دیزلرینه قیوب
باش اکرلر رکوع ایدر کبی سلام ویروب کیروجکلو ایکی دفعه بویله ایدر
بو پادشاهك حکومتنده چوقلق مدخلی یوق جمله بکلر النده درلکن کیرو
انلردن خوف ایدرلر بونك قبوجیانلردن مکلف ودنیان اولوب خدامی
مجوهر ومرصع لباسلر کیرلر وکندی ولایتی عورتلرینك کوزللرینی انتخاب
ایدوب سراینه آلور اول مملکتده تاتار کبی بر قوم واردر انلره وندناری
دیرلر ولایتی غارت ایدوب الدقلری غنائمك بر حصه سنی پادشاهه ویررلر
حبیب السیرده بیجانکر دار ملك نرکن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرایی
یدی قات حصارك میانه سیدر قصر سلطانی یدیسنده قرق درك اوزره

برعالی وواسع دیوانخانه بنا اولنمشدر اوکنده اوتوز ذراع طول اللی ذراع عرضی
آدم بوینجه برصفه واردرکه اوزرنده کتّاب وتورر دفترخانه در و قرق
ستون میاننده خواجه سرای مسند حکومتده استقلال اوزره اوتورر
احکامنی پادشاهک دیرلر بیاولر عصا ایله اوکنده دیزیلوب طوررلر حاجتی اولان
برمحقّر تحفه برله کلوب یوزیره قور عرضحال ایدر اول دخی قانون عدالت
اوزره حکم ایدر ونافذ اولور وپادشاهک دیواندن قالقیجق برقاج چستی
ملوندن ایچری کیدر ایکی جانبنده مدّاحان دعا ایدرلر دیوانخانه دن پادشاه
اوکنه وارنجه یدی قپو چاتورر هر برنده برکروه ملازم واردر حاجتلرین عرض
ایدرلر یدنجی قپودن تنها کیروب ملک ومال مهماتنی پادشاهه عرض ایدر
وفی الحال چقار سرایک صول جانبنده ضربخانه در انده اوچ نوع التون کسیلور
بری مغشوش که انکا درهنه دیرلر برمثقاله قریبدر وبری انک نصفیدر انکا
برتاب وبری درهنه نک عشریدر انکا فتم دیرلر اکثر رایج اولان بو نوعدر
وسدس فتمی پاک کومشدن ایدرلر انکا تار دیرلر بودخی رایجدر وثلث تاری
باقردن ایدرلر انکا جتل دیرلر جمله ممالکده بر زمان معینه ده التون قسمی
ضربخانه یه کتوررلر وعسکری هر دورت آیده برضربخانه دن علوفه آلورلر
کسنه نک علوفه سی ولایتدن حواله اولنماز بونده خزاین حفظ اولنمشدر
طلا ونقره ایله مالامالدر وضربخانه برابرنده تحته گاه واردرکه اون ایکی بیک عسعس
انده اولوب هر کون انلرک وظائفی اون ایکی بیک فتمدرکه خرابات محصولندن
آلورلر خرابات ضربخانه اردنده برمحلدر کمال الدین عبدالرزاق مطلع السعدینده
ایدرچون سکز یوز قرق یدی محرّمنده خاقان سعید طرفندن رسالتله بیجانکره
واردق پادشاه چهل ستوننده عظمتله اوتوروب یمین ویسارنده ملبس مجوهر کوره لو
عسکر طوروب رایک درشاهواردن قلاده بوینونده زیتونی اطلس کومیش اوزرنده
بوبلی لاغر اندام مطبوع صورت ایدی صول جانبنده طوردوق خوش وقتزکه بیوک
پادشاه بزه ایلچی کوندردی دیدی برطبق ایچی طولو نقره وطلا کتوردیلر اول زمان
بو پادشاهک بدیبوز عورتی وارایدی ایکی عورت برخانه ده اولمیوب اون بش
یاشنده اولان حرمنه کیرمزدی مملکتنده بردختر جمیله خبری مسموع اولسه باباسی
اناسیله کتوررلردی قزی سرایه آلوب والدینی وافر نعمتله کوندررکی سلاطین

بیجانکی

بیجانکر بیلدیم برکره پادشاهانه سور ترتیب ایدرلر انکا مساوی دیرلر جمله تخت امرنده
اولان سرداران وحکّامان کلوب بیک قدر مسلّح فیللری تختلر وصندوقه لر برله
آراسته ایدرلر بازیکران اوزرلرنده اوتوروب وچکون ستوالیا رجب آینک ایام
بیضنده برواسع فضاده که غایت بدیع مقامدر قونارلر اول فضاده چارطاقلر
باغلنمشدر اوچ دورد طبقه صور مجسّم برله مصوّر وحوش وطیور ونباتات
برله مزین ومنقّشدر اوزرلرنده صاحب جمال جاریه لر اوتوروب قرق ستون اوزرنده
برسرای پادشاه ایچون بنا اولنمشدر اورته سی واسع میداندر انده مطربان کلعذار
ودختران خورشید رخسار رقص وتغنی ایدوب بازیکرلر کوسترلر معلّم
فیللر ساز نغمه کان ومطربانک اصولنی کوزه دوزدوب خورطومیله مناسب
حرکتلر ایدرلر وانواع شیوه لر کوسترلر ومنیبار حاکمی دخی مستقل اولکه سنک
پادشاهیدر الی التنده بکلری واردر بونک حضورنده برشمعدان اوزرنده
شبچراغ کبی بریاقوت احمر چاغ طورر اطرافنه ضیا بخش اولور بونکله حکومت
اربابنک عقلی بونک کبی شعله دار کرک دیمکه تنبیه مرادیدر نارسینغا ملکی دخی
برا اولو پادشاه صاحب بر ستان اکا ماخه دیرلر الی التنده بنجه بیوک بکلری واردرکه
سنوی یوز بیک ایکیوز بیک التون محصول آلوب بونک قپوسنده طوررلر
بو پادشاهک اولکه سنده اولان اکابر قزلرینک کوزلیسنی سرایه آلوب ولایت
حکامندن شکایت والتنه بر مخصوص اوده یه کتوروب کندی الیله دوکر
بعده برو نفت خلعت کیدوررر بو بونک قتنده وافر برهمن عسکری واردر
انلر بو قیوده معتبردر بونلری دیرلر برجنس عسکری واردرکه اولا مطراق
اوینارلر اول بابده مهارتلری اکثر بونلرک بلینده بر قرمزی قینلی تیغ قوشنادوب
صنغرلری وبرهنه لری رعایه وجنکده نفسنی فدا ایتمکه پادشاه اوکنده نذر وعین
ایدوب بورمز بیر الحاق اولنورلر وبونلرک عورتلری کندیلر ایله براحمه بینینده
مشترکدر اولادی بونلردن وارث اولمازلر ولادشامه در انجق انالری معلوم اولور
پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ویرر بوطائفه میدان جنکده وتیغ لعبنده
ماهرلردر قرق بیک قدر اولورلر وعورتلردن اوتوری بری برلرینی میدانه اوقیوب
دوکشورلر بو پادشاه تجاردن آغر کرک آلوب بکلری ادنا جرم ایله قتل ایدر
ومال لرینی آلورلر ومالی چوغلغنه کرفتار ایدر معقول پادشاهی صنده اولوسلطنتده

انی اولان سائر مجاورى پادشاهلر انکا اطاعت ایدرلر دکن وقامپایا ومارده
وسانغا پادشاهلری سلفده بونک طرفندن نصب اولنورلردی اکثر پشل
باشنا نارلر یعنی اوزبک وصفویلر یعنی قزلباش ایله جنک ایدر واوفنانلر
وفیللر وهجینلر بسیار چوق عسکر وخزینه یه مالکدر بنکالهی بنکاله وبدخشان
ملوکیله دخی دوکشورلر بونک علی پشل زمین اوزره بیاض خطلر در عسکری
فارسی سویلرلر وجنکجی اولوب انواع سلاح قوللنورلر وبونلر اوغانیاندر
هرطائفه دن جمع اولمشلردر طوب وتفنک استعمال ایدرلر لورنسو کندی
زماننده بونلرک اول مرتبه استقلالی یوقدر دیمشدر لکن بو عصرلرده
سائر ملوک اطرافه تغلب ایدوب اولکه لرینی هندک طقوزنجی قسمنه ضم
ایلدی بنکاله ومینبار ودکن وکجرات وکشمیر وبرهان پور اولکه لرینی کندویه
تابع قیلدی انجق چین حدودنده بعض ممالک کفار هند وسواحلده پورتقال
اطاعت اوزره دکلاردر کیروا لورنسو ایدر سیامه پادشاهی سائر هند ملوکنک
مالداریدر یکرمی اوچ بیک فیلی ودریاده کندی دللرنجه برای دیدکلری معروف
وافر دونغا سفاینی واردر روم قدرغه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی
ایله صلح اوزره اولوب هر سنه هدیه لشورلر مجاورلری ملاقا ممالکی ارمیدن اول
بونک حکمنده ایدی صکره انلر الندن دخی پورتقال الوب بونکله بارسنکی

احوال ملوک ذکر اولنان اولکه لرده اسلامدن اولکی ملوک وحکامی
احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اولجانبه سفر ایدن اسکندر یونانی
عصرنده رای هند یازلیوب انک دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر بطلیموس
ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب برتاریخده کندی اولکه لرندن چقمادیلر
دیرلرکه پادشاهلرینک اولی لیبر پادر صکره قوم قومی مستولی اولوب
هند ارماغیله نامخ میاننده اولان ممالکی الدیلر غزنه دن صکره اسکندر
هند پادشاهی پوری بوزدی وغانقاریده قومنک پادشاهنه تعرض ایتمدی
صکره هر مملکتده بر پادشاه اولوب نیجه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره
کلنجه یوزالتی اوچ پادشاه وایکی بیک دورت یوز اوچ سنه کچوب استرابو
قولنجه هرکولس واسکندر ومزبور لیبردن غیری هندیلره کمسه غالب
اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنک ایلدی لکن ظفر بولمدیلر

مسعودی مروج الذهبده اول ملوک هندی البهنا اکبر دردیو یازارکه مزبور
لیبردن صکره ناهود ودامان وفورکه اسکندر ایله محاربه ایلدی ودابشلیم که
کتاب کلیله ودمنه واضعیدر وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی
سبیل التحقیق دکلدر وبعض تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان
دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی سردار ایدوب هنده کوندردیکی
وبعض بلادی فتح وغارت ایتدیکی مسطوردر فتح اسلامیدن صکره
بعض ملوک اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی وسائر
عبده اصنام ملوک یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر بر هنده
ملوک اسلامیه دن اول غزا ایدن امیر ناصر الدین سبکتکین اولوب صکره
اوغلی سلطان محمود غزنوی اوچیوز طقسان ایکی تاریخ هجریه سنده یوریوب
نیجه فتوحات ایتدی وسکز دفعه لشکر چکوب هند داخلنه کیردی قنوج
وسومنات الدی صکره اولادندن سلطان مسعود واوغلی سلطان ابراهیم
واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندک قسم شمالیسنه نواب
نصب ایدردی صکره بونک اوغلی خسروشاه سکز سنه لاهورده مستقل
سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات ایتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه کچوب عیش وعشرته مائل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یوریوب هندی الندن الدی بشیوز یتمش طقوزده
غزنویلر منقرض اولوب هند تصرفی غوریلره دکدی ومذکور شهاب الدینه
هندده نیجه فتوحات میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص
خدامندن قطب الدین ایبک نام غلامی لاهورده والی نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی التیوز یدیده قطب انتقال ایدنجه هندده مستقل حکومت
سوروب نیجه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام شاه نام کوچلی اوغلی حکومتده
عاجز اولمغله دولت ایلتمشیه ظهور ایلدی اعیان دولت قطبک اسندی
ایلتمش لقبیله ملقب شمس الدین محمدی والی قیلدی یکرمی التی سنه
دهلیده سلطنت سوروب نیجه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده فانیدن
کیدوب اوغلی فیروزشاه یرینه کچدی لهو ولعبه مشغول اولمغین امرا
بونک همشیره سی سلطان رضیه یی تخته کچوردیلر مردانه لباسله اوتوروب

حکومت ایتدی صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرام شاهی اجلاس ایتدیلر ایکی
ییل سوروب قتل اولندی بعده فیروزشاه اوغلی مسعودی تخته چقوردیلر
مسلک عدله سلوک ایتدی دورت سنه سلطنتدن صکره خلع اولنوب
شمس الدین اوغلی ناصر الدین محمود یرینه کچدی عادل وعاقل ملک اولوب
طبقات ناصری انک نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب دهلیده
سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور
ایلدی چونکه ناصر الدین دهلیده تمکن ایتدی بنده و دامادی و لالاسی غیاث
الدین بلبانی وزیر ایدوب اولوغ خان لقبیله ملقب قیلدی وامور دولتی
انکا اصمارلیوب کندی سنه ده ایکی مصحف شریف یازارو کندی قوتنه
صرف ایدردی التیوز الليجدوده انتقال ایدوب وارث سلطنت
قالمدی اولوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل عادل ایدی بیوک اوغلی
سلطان محمد خان ولیعهدی اولوب مولتانی ضبط ایتدی دیکر اوغلی ناصر الدین
بقراخانی لکهنوت والیسی قیلدی مغول امراسندن تیمور عظیم لشکر ایله محمد خان
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبالپور اراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغین
باباسی غمندن مریض اولوب یکرمی سنه حکومتدن صکره وفات ایتدی
بقراخان اوغلی معز الدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی
باباسی ایشیدوب لکهنوتدن قالقدی آب سرو کنارنده ملاقات ایتدیکه
قران السعدین نام کتاب منظومی خسرو آستانه یازمشدر بعده اکا وافر نصیح
وپند ایتدی لکن سودمند اولیوب کثرت شربی لقوه وفالجه مؤدی اولدی
امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه کچوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی ماه کندی
حکومت ایتدکدن صکره ملک فیروز خلجی یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه
ظهور ایتدی بعض امرا شمس الدین حالنی کوروب نواب اطرافدن جلال الدین فیروز
خلجی ایله خبرلشوب دعوت ایتدیلر التیوز سکسان طقوز سنه سنده امرا خلجیه ایله
کلوب مملکتی ضبط ایتدی ودهلی نوی بنا ایدی یدی ییل سلطنت سوروب عظیم
فتوحات ایتدی صکره برادرزاده سی وداماتی علاء الدین اکره والیسی ایدی
کندویه عصیان ایدوب فیروز رفعنه کندی التیوز طقسان بشده نهر کنک
کنارنه واروب علاء الدین استعفا ایتدی کوروشدیلر اول اثناده اعادنی سامانه دن

محمود

خلجیلر [illegible] طائفه غوردن ایدی
زیرا فیروز [illegible]

محمود سالم جلال الدین فیروزی قتل ایلدی علاء الدین یرینه کچوب دهلی یه واردی
فیروز اوغلی ابراهیم کوچلی ایدی کوزینه میل چکوب یکرمی سنه سلطنت سوردی
عظیم غزالر ایدوب چوق مملکت الدی نایب ملکی کافور هزاردیناری یه اموری
تسلیم ایدوب اوغلی خضرخانی ولیعهد قیلدی ویدی یوز یکرمی بشده وفات ایتدی
خضرخان معزول ومحبوس بولنمغله دیکر اوغلی شهاب الدین یرینه کچدی هنوز
طفل ایدی اتباعی خضرک کوزینه میل چکدیلر میرخسرو بونک حقنده بر کتاب
دیمشدر ایکی آیدن صکره برادری قطب الدین مبارک شاه تخته کچورلدی
دورت ییل دورت آی پادشاه اولوب زنانه لباسین کیوب امراسی استهزا
ایدردی خواص غلمانندن خسرو خانی التفات ایله والی قیلمش ایدی استقلال بولنجه
هوادارلرینه قطبی قتل ایتدردی خسرو یرینه کچوب سلطان ناصر الدین
ایله ملقب اولدی علاء الدین اوغلی فریدخانی ومنکوخانی اولدردی امرادن
غازی ملک انتقام ایچون دهلی یه واروب بوزدی خسرو یی کرفتار ایدوب
پاره پاره قیلدی ودولت خلجیه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور
ایتدی بو تغلقشاه مزبور ملک غازی مبارکشاهدن تورکلر اکا قتلغشاه دیرلردی
کثرت استعمال ایله تغلق اولدی یدی یوز یکرمیده چون خسرو یی بر طرف ایدوب
علاء الدین اولادندن کمسه قالمدی دهلیده جلوس ایتدی عاقل وعادل
پادشاه اولدی لکهنوته غزا ایدوب بنکاله حاکمی منقاد قیلدی اوغلی غیاث
الدین محمدی ولیعهد قیلوب تغلق آباد قربنده بر قصر بنا اتمش ایدی ضیافتده
ایکن دیواری ییقلوب التنده قالدی دورت ییل حکومتدن صکره اوغلی
یرینه کچوب سلطان محمد خان تغلقشاه ایله ملقب اولدی اوضاع عجیبه
واحوال غریبه سی وافراط سخاسی خلقی تنفیر وتعجیز ایدوب یکرمی یدی ییل حکومتدن
صکره یدی یوز اللی ایکیده وفات ایتدی بدرینک قرنداشی اوغلی فیروزشاه
بونک وصیتیله یرینه کچوب فیروز آبادی بنا ایتدی ونیجه نهرلر قازدروب
شهرلر تجدید وتعمیر ایتدکدن صکره یدی یوز سکسان یدیده پیر اولوب اوغلی
محمد خانی وکیل مطلق قیلدی اوتوز سکز ییل سلطنت سوروب وفات ایتدی
کثیر الآثار سلاطین کباردن معدود در اوغلی محمد خان مفسدلر اغواسیله
پدرینه قارشو قیوب فرار اتمش ایدی یرینه غیاث الدین تغلقشاه بن فتح

خان بن فیروزشاه جلوس ایدوب عیشه مستغرق اولدی برادرلری ظفرخان
اوغلی ابوبکر خروج ایدوب امرا اکا تابع اولدیلر غیاث قتل اولنوب مدتی اللی اوچ
کون اولدی سلطان ابوبکر برینه کچدی عمی سلطان محمد بن فیروز نکرکوتدن عسکر
ایله دهلی یه کلوب بوزولدی کیرو عسکر جمع ایدوب تکرار بوزولمشلکن بعض
امرا مخفی انی طلب ایتدیلر ابوبکر برچوق ییل حکومتدن صکره فرار ایدوب یدیوز
طقسان ایکیده محمد شاه دهلیده جلوس ایتدی ابوبکری حبسه قیوب انده
وفات ایتدی التی بچوق ییل سلطنت سوروب محمد شاه دخی وفات ایدوب
امرا اوغلی علاء الدین اسکندر شاهی برینه کچوردیلر برآیدن صکره اول دخی
مرحوم اولوب محمد شاهک کوچک اوغلی محمود شاهی پادشاه ایتدیلر امرانک
هر برینی بر تازه القاب ایله ملقب قیلدی خواجه جهان ملک الشرق لقبی ایله
ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه اکا ویرلدی جونبوری دار ملک
ایدوب ولایتی قبضه تصرفنه آلدی انک سلسله سندن برقاچ نفر سلطنت
سوردیلر کندودن صکره مقرب خان ولیعهد اولدی امرا هر ولایتده استقلال
اوزره اولوب اوچ سنه مرور ایتدکده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده کلدی
سلطان محمود منهزما کجراته فرار ایدوب ایکی ماه دهلی خراب قالدی تیمور حضر
خانی مولتانه نصب ایتمش ایدی سلطان محمود قنوجه کیدوب سکزیوز دورتده
انده وفات ایتدی مدتی یکرمی سنه اولدی وبو سلسله انده منقرض اولدی
دولت حضرخانیه ظهور ایلدی مولتانده حضرخان خطبه وسکه یی تیموره
واوغلی شاهرخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی سکزیوز یکرمی دورتده
انتقال ایتدی صکره اوغلی سلطان مبارکشاه برینه کچدی زماننده امرا
وملوک حرکته کلوب چوق جنکلر اولدی وزیری کمال الدین غدر ایله آب جون
کنارنده بنا ایتدیکی شهرده سکزیوز اوتوز یدیده مقتول اولوب اون اوچ ییل دولت
سوردی اوغلی سلطان محمد خان برینه کچوب زماننده ملوک اطراف اطاعتدن
قالوب استقلال علمنی قالدردیلر امراسندن ملک بهلوله لاهور ودیبالپور
حکومتنی ویرمش ایدی ایکی ییل سلطنتدن صکره سکزیوز قرق یدیده وفات
ایدوب اوغلی علاء الدین برینه کچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت
سوروب وفات ایتدی ملک بهلول برینه پادشاه اولوب عدل مسلکنه

سلوك

سلوک ایتدی شرق ملوکندن محمود شاه ومحمد شاه وسلطان حسین ایله
جنکلر ایدوب غالب کلدی اوتوز سکز ییل سلطنت سوروب سکزیوز
طقسان دورتده وفات ایتدی اوغلی نظام خان برینه کچوب دهلیده
جلوس ایلدی وسلطان اسکندر لقبیله ملقب اولدی لکهنوت ملکی
سلطان حسین وبنکاله پادشاهی علاء الدین برله دوکشوب غالب کلدی
یکرمی سکز ییل پادشاه اولوب طقوزیوز یکرمی دورتده وفات ایتدی
بیوک اوغلی سلطان ابراهیم برینه کچوب برادری جلال خانه جونبور حکومتنی
ویردی عصیان ایتمکله باشنده اولان بش برادرینی حبسه قودی جلال خان
اوتوز بیک سوار برله اکره یه کلوب کرفتار ومقتول اولدی یدی ییل سلطنت
سوردکدن صکره امراسندن اعراض ایدوب لاهور حاکمی دولت خان کابله
واروب تیمور احفادندن بابر میرزایی هنده تحریک ایتدی یولده کندی فوت
اولوب بابر پادشاه پانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم برله دوکشوب
بوزدی امرادن برجمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب وغانیان طبقه سی
انده تمام اولدی دولت آل تیمور ظهور ایلدی ظهیر الدین محمد بابر بن میرزا عمر
شیخ ماوراء نهرده اوزبک دولتی غلبه ایدوب مزبور کابله کلمش قندهاری
المش ایدی طقوزیوز اوتوزده هنده ظفر بولوب بیحد خزائن ودفاینی آلدی اوغلی
محمد همایون میرزایی اکره یه والی قیلدی مزبور رانا سانکا ایله دوکشوب غالب
کلدی ومردانه لک برله مشهور اولوب طقوزیوز اوتوز یدیده بابر میرزا وفات
ایتدکده برینه کچوب پادشاه اولدی خیر الملوک تاریخ جلوسیدر برادرلری
میرزا کامران ومیرزا عسکری ومیرزا هندال برر مملکته والی اولدیلر کجرات
پادشاهی بهادر مخالفت کوسترمکین اوزرینه واروب بوزدی ومملکتی امرایه
توزیع ایتدی وبنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان ایتمکله طقوزیوز قرق یدیده
اوزرینه واروب منهزما رجوع ایتدی قندهاره اندن هراته واروب شاه
طهماسب ایله ملاقات ایتدی شاه لوازم تعظیمی برینه کتوروب عسکر ایله
امداد ایتدی قندهاره کوندردی مزبور دار ملکنی متغلبه الندن آلوب شیر
خان ایله مصالحه ایلدی وبرادرلرینی رفع قیلوب طقوزیوز التمش ایکیده
وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت عالم پادشاه ایدی بیوک اوغلی جلال الدین

اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادینی قهر ایلدی وکجراته مستولی اولدی وکشمیری
آلوب بیك اون ایکیده وفات ایدنجه سوردی اوغلی سلطان سلیم جلوس
ایدوب یکرمی یل پادشاه اولدی آصف خان نام بر عاقل وزیری وار ایدی
بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل وعادل قویدی اکثر ممالك هندی واوزبکی
تسخیر ایلدی حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بو شیرخانکه
نامی فرید در سور طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امرا
خدمتنده اولدی باباسی حسن دخی جونپور اقطاعنی طوتاردی واون ایکی
اولادی ایچندن فرید بدرینه اینجنوب جونپورده عربیه وتواریخ کوروب
دولتخان یاننه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی آلوب بهادرخان قتنه
واردیکه سلطان محمد ایله ملقبدر برکون شکارده بو محمدله اوکنه برشیر
کلوب فرید تیغ برله ارسلانی هلاك ایتدی وشیر لقبیله تلقیب اولندی
بعده سلطان محمد اندن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی
اول دخی بابر امراسندن سلطان جنیده واروب مغول عسکریله محمد
خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهتاس طاغلرینه قاچوب شیر بونك
مملکتنی ضبط ایتدی وبرقاچ ایام بابر قپوسنه واروب متراج ایدیبوب
کیرو سلطان محمد خدمتنه کلوب اوغلی جلال خانه آتالق اولدی اول اثناده
محمد وفات ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب مستقل
حاکم اولدی بنکاله پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمش ایدی شیر غالب
اولوب فیللرینی وطوپلرینی آلوب بنکاله یه مستولی اولدی وچوق قلاع
فتح ایتدی بالآخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن باروت طوتشوب
قلعه فتحیله موتی برکونده واقع اولدی اون بش یل امارت وبش سنه
سلطنت سوردی طقوز یوز اللی برده امرا جلال خانی پادشاه ایدیلر واسلام
شاه لقبیله ملقب قیلدیلر صکره سلیم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز
یل سلطنت سوروب وفات ایتدکده اوغلی فیروزخان یرینه کچدی
صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام خانك اوغلی مبارز خان اوچنجی کونی فیروزی
قتل ایدوب سریر ایالتده متمکن اولدی سلطان محمد عادل دیمکله ملقب

قیلدیلر

قیلدیلر اوچ سنه سوروب ارباب خلاف برله جنك وجدال ایدرك
بالآخره نواحی چناردە بهادرخان دفعنه واروب مقتول اولدی وبو سلسله
بوندە نهایت بولدی سلاطین کجرات چون فیروزشاه دهلیدن صکره
امراء اطراف استقلال سمتنه سالك اولدیلر کجراتده مظفر شاه
والی ایدی یدیوز بتمش اوچده مستقل ضبط ایتدی صکره اوغلی محمد شاه
یرینه کچوب بر روایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه اولدی وسکز
یوز اون اوچده احمدآبادی بنا ایتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه کچدی بو دخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر
پادشاه اولدی یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدوردی اوغلی
محمود شاه یرینه کچوب صغیر اولمغله عماد الملك اموری کوروردی امراء
دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادرخانی دعوت ایتدیلر کلوب محمود شاهی
اولدروب پادشاه اولدی بو رتقال بوکا مدارا ایدردی بالآخره کوه قپودانی
حیله ایله بهادری قتل ایتدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمش ایدی
وزیری دریاخان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت ایتدی
طقوز یوز التمش برده مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد
شاه یرینه کچدی لکن چوق کچمیوب وفات ایتدی بوندن صکره جنابی
شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار لکن صحیح سابقا
ذکر اولنان در ملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلیدن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکویه درکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب
ایدی دولت آباد دیمکله معروف اولان دیوکیری مضافاتی ایله سلطان
محمد متعلقاتندن مزبور حسن دورتیوز قرق سکزده آلوب مستقل پادشاه
اولدی سلسله سی کلبرکه وبیدر واحمدنکر شهرلرینه اتدوب سلطنت
سوردیلر مزبور حسنك نسبی بهمن ابن اسفندیاره چقمغین بو کروهه
سلاطین بهمنیه دیدیلر یکرمی یل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه کچوب اون سکز یل پادشاه اولدی وفات ایدوب
اوغلی مجاهد شاهه بیعت ایتدیلر بریلدن صکره عمیسی اوغلی داودخان
بونی قتل ایدوب یرینه کچدی بر آیدن صکره امرا آیننده مقتول اولوب

سلطنت محمود بن حسن شاهه دکدی اون طقوز ییل سوروب اوغلی غیاث
الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدی یوز طقساننده برغلامی
غدری ایله کوزینه میل چکوب سلطان شمس الدین یرینه کچدی برادرلری
فیروزخان واحمدخان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیروزخان تخته
کچوب شمس الدینی الکه کتوردی وقتل ایتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیروز
شاه عاقل عادل قیوب بیجانکری آلدی یکرمی بش ییل حکومتندن صکره وفات
ایدوب اوغلی حسین صغیر اولمغله خانلرخانی احمدخان یرینه کچدی کهرکه حاکمی
سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی سال سلطنتدن صکره وفات ایتدی بیوك
اوغلی سلطان علاء الدین احمدشاه یرینه کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی
برهانپور حاکمی نصیرخان رکنه عسکر چکش ایدی بوزدی وعصرنده بعض مظالم
واقع اولوب برقاچ بیك آدم قتل اولندی دورت ییله قریب پادشاه اولوب
سکز یوز التمش ایکیده وفات ایتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه اولدی اوچ
ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه
نامبرا وغلی پادشاه ایتدیلر اوریسه کفاری فرصت بولوب یورودیلر اهل
رکن دفع ایدوب چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتنه آکاه اولدی
عسکری ایله رکنه کلوب دوکوشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدیده
نظام وفات ایدوب برادری محمدشاه یرینه کچدی وسلطان احمد شکری
دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب وزیر مزبور خواجه
جهان دیمکله شهرت بولدیکده ولك محسود مقربان اولوب اوریسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قیلوب اول پیر عاقل فاضلی
قتل ایتدردیلر وهر بری رایت خلافی قالدروب اوچ ایندن صکره سلطان
محمد دخی وفات ایتدی مدتی اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه
کچدی عیش ونوشه دوشنوب امرا هر قطرده استقلال دعواسنه دوشدیلر
ورکن مملکتك بینلرنده قسمت ایتدیلر اتوز یدی ییل سلطنت سلطان
محمود نامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات ایتدی عصرنده اسمعیل
عادلخان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریاخاندر وملك
احمد نظام الملك ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بوندن صکره دولت بهمنیه

انقراضنه

انقراضنه یوز طوتوب رکن مملکتی آخره نقل ایلدی برقاچ نفر دخی اسم سلطنت
ایله موسوم اولمق مراد ایتدیلر لکن میسر اولمدی **دولت نظامیه** ذکر اولنان
متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد وغیرینه اون ایکی ییل بر روایتده
اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات ایتدکدن صکره اوغلی نظام
الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امورده
مستولی اولوب امور جمهوری قبضه تصرفنه الدی امراء عماد الملکی اوزرینه
تحریك ایتدیلر عماد بوزولدی صکره عزیزك کوزینه میل چکدیلر صکره شاه
طاهر وزیر اولوب برهانی امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده
کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی نظام بوزیلوب مریض اولدی اللی
بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی اوغلی عبد القادر ومیران شاه
حسین یرینه کیروب خلقی ایکی فرقه اولدی بالآخره شاه حسین غالب کلوب
رکن سلطنتی اننده قرار ایتدی اون ایکی ییل سوروب افراط شربدن علیل اولوب
وفات ایتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطرافله نیجه جنکلر ایلدی آخر مرتضی
بونی حبس ایدوب خواجه میرك جنکیزخان ایله ملقب قیلدی وامورینی
اکا تفویض ایلدی جنکیز ایلچوق خدمتلر ایدوب دولتنی منتظم قیلدی
مرتضی نظام یکرمی دورت ییل سوروب طقوز یوز طقسان التیده اوغلی
شاه حسین تغلبله یرینه کچوب بدرینی قتل ایتدی باباسنك وزیری
میرزاخان بونی بیعت کوستروب قلعه یه کیردی وشاه حسینی حبس
ایتدی وعمی زاده سی اسمعیل بن برهانی پادشاه اتمك استدی اهل رکن
غلو ایدوب قلعه یی قوشاتدیلر میرزاخان شاه حسینك باشنی کسوب
قلعه دن اشاغی اتدی رکنیلر حصاری آتشه اوروب ایچنده اولان معتمدلری
قتل عام ایتدیلر شاه حسینك حکومتی اون سکز آی اولدی بو فتنه ده
فضلادن وافر کمسه دوشدی سلطنت شاه اسمعیلده قرار ایدوب
برنچوق ییل پادشاه اولدی بو وقعه طقوز یوز طقسان طقوزده ظهور
ایتدی **ملوك تلنکانه دولت قطبیه** سلاطین بهمنیه پریشانلغنده
سلطان قولی قطب الملك بو مملکتی ضبط ایدوب پادشاه اولمش ایکن بدخوی

اولمغین برهمیان یدنده مقتول اولدی بیوك اوغلی جمشید یرینه کچوب
برادری قطب الملك ابراهیم فرار ایتدی یدی سنه جمشید حکومت سوردکدنصکره
برادری ابراهیم پادشاه اولدی اتوز دورت ییل سوروب نجم شاهلری ایله همشرب
اولدی طقوز یوز التمش طقوزده وفات ایدوب اوغلی محمد قولی قطب شاه یرینه
کچدی **ملوك خلج دراوده** بونلر غوریلر قوم عندندر اخلاج غوردن بر فوج سلطان
شهاب الدین ایله سابقا هنده کلمش ایدیلر ایچلرنده محمد بختیار غایت قوی هیکل
و زورمند اولوب هندیلر جنکنده غالب کلدی فیللر بوزوب اوده ولکنوتی یه
مستولی اولدی وخطبه وسکه یی کندی نامنه ایلدی صکره تبته واروب بوزولدی
التیوز ایکی سنه سنده وفات ایدوب اتباعندن ولدشیران یرینه کچدی
هندیلر جنکنده اولدخی دوشوب سلطان قطب الدین فرمانیله علاء الدین
مهران نصب اولندی احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب حسام الدین عوض
یرینه کچدی التیوز یکرمی دورتده ملك ناصر الدین محمود جنکنده اول دخی
قتل اولنوب دولتلری آخر اولدی تواریخ اسلامیه ده ذکر اولنان ملوك هند
احوالی اجمالا اورنده بومرتبه در **احوال دیانت** هندده جمله ملل وادیان اصحابی
واردر یهود ونصاری ومجوس ومسلم وعبده اصنام وعبده کواکب ونباتات
وحیوانات وعبده عناصر وعبده افلاك طقسان قدر اصناف کثیره عدا اولنور
ومذاهب باطله اربابی فرق سکز چار غرب وشمال سکانلرنك اکثری مسلم
لکن جنوب جونکی تنا نجید بعضلر مسواکسز وغسلسز طعام یمزلر لکن جنابتدن
غسل ایتمزلر شرق وجنوب طرفلرنك سکانی اکثر عبده اصنام وبراهمه در وبنیلرنده
اختلاف چوقدر محمد یوسف هروی که هندی کزوب کوردیکی امور غریبه یی
یازمشدر ایدرکه چون کالیجه حدودینه ایرشدم بر جماعت کوردمکه باشلری آچق
صاچلری طاغنوق هم جاده اسلامه کیدرلر کاه صنمه عبادت ایدرلر کاه تاریلرینه
تسبیح الدوبری برلرینه انجنسه لر اولرینجه آتشه یاقارلر وبابالرینی واولادلرینی
اولدورورلر مسلم ونصاری ویهوددن غیری هندیلر قتنده زنا مباحدر بر بوتك
متعددی اولور عبده اصنامك امور دینیه سی جمله براهمه الندهدر حضرت
ابراهیم علیه السلام اولادینه منسوب کچینورلر نیجه فرق ومذاهب اصحابی اولمغین
اهل نجوم بونلری قمره منسوب طوتارلر بونلرك اختلافی حکمانك امور طبیعیه ده

اختلافدن

اختلافدن زیاده در بعضلری کیجه اوکوزه وفیله عبادت ایدر کیمی شمس پرست
وکیمی ستاره پرستدر قرس قدیم کبی جمله اشیا شمسدن صادر اولدی دیرلر وکیمی قدمای
یونان کبی عناصره وکندیلرك کچمشدر لاولرینه طپارلر کجرات سمتنده اولان مشرکینك
اشبهی فیثاغورث رأیینه تابع اولوب مانویلر قاعده سنه رعایت ایدرلر وبونلرده
بانیاری دیرلر قتل ایلرقتنده جرم عظیمدر تاریخچه دخی اولورسه بونلر انواع طیب
ایله بخورلنوب بر عورت آلورلر ورباجی مباح کورورلر اکثری صاغمدر کیجه بر پاره
شکر سوب سود ایچرلر وقاریجه یی شکر شربتیله بسلرلر کندودن صکره مالکلرین
صویه احتیاج یرینه وصیت ایدرلر وایدوفی دیرلر بر طائفه واردر بر مدت
هر سنه دن پرهیز ایدرلر صکره مجموع فسق وفجوری اشلرلر کیمی خالقی اثبات
ورسلی نفی ایدر وکیمی فرقه فرقه معبودلره طپار وکیمی نفسنه تعبد ایروب مجموعنی
سلب وانکار ایدر عبادت قیدنده اولمز بعضو کفاری نصاری کبی بر تنکری یه
طیوب اوج مساوی صورتله تصویر ایدرلر والماسان روی دیرلر اوجده بر تنکری
معناسنه بونلرك دیونلرینه دولیس دیرلر مناسترلری واردر رجالك جالنوب
مخصوص لسان ایله عبادت ایدرلر اودیسه اولکه سنده بر سومنات موضعده
بر بتخانه واردر که جنکنات دیرلر اندر بر بیوك معتبر صنم قونمشدر هندیلر اولندکره
عورتن اولا اوچکون اول صنم خدمتنه قیوب بکارتی ازاله اولنمش بولنورسه
مسرور اولورلر والا شوم عدا ایدرلر هندیلر اول بتخانه ده سینه لرین چاك وبدنلرین
زخمناك ایدوب مجروح برلرینجا اول صنمه سوررلر اوکولور مؤمن وکافر صنم مزبور
اوکنده ترك ادب ایلسه هلاك اولور هفت اقلیمده مسطوردر که مولانا
لطف الله نیسابوری سیاح بحر وبر اولوب بر جماعت ایله اول بتخانه یه واردقده
براهمه مراعات ادب شرطیله بونلری ایچرو قودی بری قصدا صنم طرفنه توکوردکده
فی الحال روحی قبض اولندی مولانا ایدر بو معنادن بن غایت منفعل ومتأثر اولدق
وبر ابر صنم باطلدن بونك کبی تأثیر عظیم سری ندر دیو افکار ایله خوابه واروب
رؤیاده بو مشکلك حلنه بشارت واقع اولوب بر شخص دیدیکه صنم مزبورك
تأثیری اول جهتدن اولورکه نیجه ییللر توجه نفوس انسانیه انك جانبنه اولمغله
اراده تعلق بیدا اتمشدر بتمز نفوس ولدوعندن اول اثر ظهور ایدر **احوال علم
ومعرفت** هندك علما وحکماسی اکثر دکلدر انلرقتنده هند مبدأ حکمت اولوب

اول حكما اولان برهمن اكبر حكمتی اظهار و آلات حربی اختراع ایتدی صور افلاك و بروجی
سند و هند یعنی دهر دهور نام بر كتابده یازوب مبدأ اولی اثبات ایتدی و مدار كردش
روزكار دورت دور اوزره دردیدی دور اول مدتی اون یدی لك و یكرمی سكز
بیك سال ایكنجی دور مدتی اون ایكی لك و طقسان التی بیك سال اوچنجی دور سكز
لك والتمش دورت بیك سال دردنجی دور عمر طبیعی آدمیان یوز یل اوچنجیده
بیك یل ایكنجیده اون بیك یل اولكیده بر لك اولدی دیو یازمشدر مصكره
كلن براهمه و سوفسطائیه علم نجوم و طب و حكمت برله مقید اولوب علم حسابده
تفرد ایتدیلر روم و عربانلردن اخذ ایتدیلر علم سحر و افسون و نارنجات و طلسمی
بونلر وضع ایلدی كاغذلری ضمیر كولقنه بی نظیردر صولدن صاغه یازارلر و خطلری
ایكی نوعدر بری نیمور علم ایله جوز هندی ورقی اوزرینه دركه برلكی مزبور ایكی ذراع
قدر اوزون اولور لكن قلیل البقادر بری دخی سیاه كاغذ اوزرینه بر جنس بیاض
سنك نرمی قلم كبی یونوب یازارلر بیاض خطی چیقار اصلا محو قبول ایتمز لكن كاغذی
اكا استعمال ایدرلر و بونلرك حرفی عربی حروفه بكزدیلری مختلفدر تطیر و فاله
عظیم اعتبار ایدوب علم نجومی و علم سحری سائر علومدن مقدم طوتارلر و علم طب دخی
بكارینك قانونی اوزره واجبا ندر لكن بونلر طبده یونان و عرب متانتنه
واصل اولمزلر **احوال سیاست** هندیلر اراسنده دعوا و نزاع نادر واقع اولور
شاهد و حجته محتاج دكلدر مجرد سوزه اعتماد ایدرلر بر آدم یلادن شهادت ایتسه
یار مقلرینك اوجنده بر بغو منی كسر و بركسه بر آخرك عضو نچارا له ایتسه ضماندن
غیری یدینی كسرلر و بر اهل صنعتك النی و كوزینی مجروح ایدن قتل اولنور **احوال
صنعت و تجارت** هندیلر قتنده اهل صنعت غایت معتبردر جمله ارباب
صنایع معاف و مسلم اولدقلرندن غیری میریدن اناره ذخیره لر و یرلور و هندك
نیچه برلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طیب و بهار و جواهر و حریر و پنبه
و سائر متاع اطراف و اكنافه هنددن كیدر **احوال حرب و شجاعت** هندیلر
اكثر شجیع و قلیل المرحمه طائفه در جنكه فیللر كتوروب و زرینه طوبلر و تفنكلر
اتارلر انكولری نادردر بر جنكه كاه اتوز بیك فیل سوررلر **اخلاق و عادات**
هندیلر اكثر سیاه چرده و سط القامه و نحیف و طویل اللحیه اولورلر غم و غصه بیلمزلر
كیمنك صقالی كوبكندن اشاغی صارقار اولندكده تراش ایدرلر و اوزون صاچ

[illegible]

فورلر

قورلر اكابری جواهر برله كندویی تزیین ایدوب مختلف لباسلر كیرلر اوسطی بیز
وجوقه كیوب ادناسی حیوانات دریسی و قوشلر پوستی كیرلر بعضلر عورت
یرینی اورتوب چپلاق كزر عورتلری فقط طون كیر بینلرنده تشبه و اصله غایت
اعتبار واردر اسندكاری قدر عورت آلورلر هر برینك مهری ایكی اوكوزدر و اكثر
عورتلری فاحشه و كندیلری حیله كار قوم اولوب بر رایده قرار ایتمزلر لكن
بكارینه غایت منقاد طائفه دریدكاری اكثر بریجند حیوانات باشنه
اور مشغله اولدروب یرلر بوغازلمزلر اری و عورتی قولاغنه كوپه و قولنه
بلزك طقار و كفار اراسنده بر عورتك متعددارى اولور هر برنجا ولعورتك
لوازمنی كوروب اوقاتی بینلرنده تقسیم ایدرلر و هر برینك نشانی واردر بری
كلدكده قپو به نشانی دیكوب ایچری كیرور بری دخی كلسه نشانی كوروب جی
ویرور و بونلرك اولادی بابالریندن وارث اولمز لكن قرقرنداشی اوغلی وارث
اولور زیرا اولاد عامه در و سائر كفره هند بیننده زنا مباحدر الا مسلمانلر
ایله قاریشن هندیلرده دكل و كندی قزلرینی و قز قرنداشینی و خالنه و عمه سنی
تزوج ایدرلر و بونلر قتنده صغیر اولدرمك و عكسدن بولنجه بو قدر بركسه كه
صغیر اولدوره یاخود بیه قتل ایدرلر و صغیر ترككنی بوزلرینه و كوزلرینه سوررلر مسعودی
قولنجه بونلر بیننده ضارطه عیب دكل سعال عیبدر حبس ریحی جائز كورمزلر
و هندیلر غایت تن پرور و لذته منهمك قومدر فسق و فجوری جمله مباح كوررلر
اشربه و معاجینه رغبت ایدرلر و مسافری رعایتده قصور ایتمزلر و لایتلرنده مسافر
آب و علف كتورمكه محتاج دكلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولورونكونه لذت
اشتریسه منع یوقدر اوجدیسه اولكه سنده اوغلانان استیاد سنلرا اول مكند نام
بر مال الدار وار ایدی دورتیوز عورتی براوده اسكان ایدوب لوازمنی كورمش
و مسافرینه وقف ایتمش ایدی اوزرلرینه بر وظیفه دار قیوب بر غریب كلدكده
غسل ایتدروب كیدوردی و اولغزلهلك برینه قوی عورت ایله خلوت ایتدروردی
و صباح خرج راه ویروب یولكلردی بو حالی جمله خیراتدن و آخرته منسوبا تدن عد
ایدردی و هندیلر كفاری موتالرین احراق ایدوب قبر یلمزلر سندنه مجاور اولنلر
مخفی احراق و دفن ایدرسیام ملكنده عورتك اری اولدكده ینارك عورتی مزبنه
و ملبسه آتشه كیروب بیله ینارو برهمن بر طریقله ینان عورت راست جنته

کیدر بونی ترغیب ایدرلر کاه بر آدمك واقع عورتی اولوب مجموعی بیله یناروا اولکیرمدم
نزاع ایدرلر **احوال ابنیه** هندك اکثر اولری اغاجدن وطپراقدن یاپیلوب خرما
یپراغیله اورترلر لکن احجار سرایلری سلفده معظم بنا اولنوب اسکی مصر ویونان قومنك
بنالرندن متکلف اولدوغنه آثاری دلالت ایدر **آب وهوا** هندده مادیم وشدید
روزکارلر خصوصا شرقی ریاح غایت صاغ اسر نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی
هریرده بر دکلدر خط استوایه قریب یرلری اسیی وبعض یرلری فی الجمله معتدل وشمال
سمتی بارددر بعض یرلرنده سنه ده ایکی حصاد وایکی یاز اولور ایکیسی اورته سنده
اتز یادیمکله معروف روزکارلر صبوبی حرارتی تعدیل ایدوب بر نوع قش اولور
وجمله اهویه سی ضررسز اولوب آب ازده یا تنلره بیله یکجه بر ثقلت عارض اولمز صولری
لطافتده غایت بوقدر **احوال انهار** هندك واقع انهاری واردر بعض اهل فن
بو اقلیمات التمش قدر نهری تعیین ایدر که بونلر اکثر نیل کبی هنکام صیفده طاشوب
سقی اراضی ایتمکله ولایتك محصولدارلغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر **نهر
هند** قدماء اهل هند بو نهره آیندروس اندوس دیرلردی که غربسنده اولان مملکته
اول اجلدن سند تسمیه اولندی آیندرودن هند مشتق قیلندی نهر مزبور طوائف
مختلفه قتنده نیجه اسمایله تسمیه اولنور کتب اسلامیه ده نهر مهران یازیلوب بعض
کتابنده رود مرقا ارش دخی دینلمشدر منبعی نهر غانج منبعنه یقین یرده کوه نوغراقوت
اتکندن جنوب طقوزیوز میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف
تحریری اوزره کشمیر طاغلری جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طولا اوتوز بش درجه عرضده
اشناغر شرقندن کچوب روئیندی یاننده کابل صوییله جمع اولوردن شرق وجنوبه
کیدوب هزاره صوبی قاریشور نیلاب بلك غرب وشمال طرفندن غربه جنوبه دونر ایکی
مرحله چهنکوت نام جبل عظیم دیبندن کچوب ایکی مرحله ده جوباریه وبعده ایکیشر
مرحله ده بیلرتویه ودیره اسمعیل خانه ودیره فتحی خانه بعده دورنده سیت پوره واروب
انده نهر جنهاوایله اجتماع محلنی کچوب نهر باوه برله مجتمع اولوب اون مرحله قدر برده
کوقدری وباولایه اندن برمنزل بعیده متیله نام قلعه یه آندن بش مرحله ده بکره وبنده
سهوانه وبنده نکرچه واروب ایکی مرحله ده دخی ایکی بیوك آغزدن دریایه دوکیلور بعض
سیاق شیخ علم الدین قمری روایتیدر بعضلر دیرلرکه نهر مزبور نکرتته دن شماله
اوچ بلوك اولوب بری تته غربیسندن کچر بری لاهری بندری یاننده دکزه قاریشور

ویری

ویری لاهری بندرینه بر مرحله شرقه ماتی برنام قصبه یاننده دوکیلور نهر مزبور جمله قرق ایکی مرحله
مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی اسنار یوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده واقع
بر نیجه جانوران وتمساح وکرك اولور بو تمساح انسان آیننده مانندی وسن وتوقی بو قدر آخر
غریبه دك بیوره نهر مزبورك صوبی آخر دیاردن کلن حیواناتلونتی بوزار دیو نهره
بکرمی قدر نهر قاریشور بعض اهل وقوف ایدر جبال کشمیردن بش نهر چقار بری ویاه
دیمکله معروفدر شرق وجنوبه آقوب لاهورك شرق وجنوبندن کچوب اوچه یاننده
نهر هنده دوکیلور ایکنجیسی نهر راویدر سمت لاهوردن جنوبه آقوب غربه دونر سیون
التندن نهر هنده دوکیلور اوچنجیسی نهر جنهاودر که غرب وجنوبه آقوب مولتان یاننده
نهر سنده دوکیلور دردنجی نهر دیهتدر که بهرا یاننده نهر مزبوره قاریشور بشنجی نهر
راوبدانلرك بیوکی **نهر جنهاو**درکه نهر جندریاك دخی دیرلر لاهورك شرق وشمالندن
کشمیر طاغلرندن کلوب سیالکوت شمالنه وسودره یه وکوبره یه اوغرایوب غربه
طوغری هزاره یه کیدر بر چند بوته وارر سیوردن بو قاری ویرنه نام نهر بوکا قاریشور
اندن اوچه وسیت پوره ایرا سنده بونا اللی طول ویکرمی طقوز عرضده نهر سنده
قاریشور غایت سریع السیردر نهر مزبور اوزرنده کشمیردن لاهور یولی اوزره اورغاندن
ایکی کوبری واردر بری بونك کنارنده یاهو دیرلر عظیم عالی درختلر شاخنه باغلو
دورت ریسماندر که بو عونلو تخی قول قدر صویوزندن اوچ ذراع یوقاروکریلوب
محکم بند اولنمشدر اول ایلره زنبه دیرلر صوچکلدکده اشاغی قازقلره کررلر طغیان
اتسه یوقارو اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوز ذراع مسافه دن
اول دورت ایپدن یوقاروایکی ایپ دخی بند اولنمشدر یولجیلر پیاده اول ایپلری
طوتوب دورت اورغان اوزرنده که عرضی نصف ذراعدر یوریوب کچرلر
وآنلری جسر قربنده بیلدوروب کچرلر جمیع زماننه ایاقدن اندن کچید یوقدر جسر مزبورك
بری دخی راه کمیرده در کتب عزده اولور بر نوع علفدن بوکولمش یتمش سکز ذراع ایپلر
کنار نهرده درخته محکم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صو یوزندن مرتفع اولور بریچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی برایپی بر چتال اغاجك باشنه بند ایدوب اولکریلن
ایپه کچیریلر حلقه کبی اصیلو طورر کچجك مراد ایدن چتاله کیروب ایپك اوزرنده
اوتورور وبراوزون ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلو وبر اوجی اوته ده وبر اوجی بری کنارده
اولوب چکرلر کناره وارر بو شالدقده کیرو چکرلر واول اوتوراجق ایپك وهر بنك باشقه

اسماری واردر بو اسلوب اوزره بر ایدن کوبری دخی کشمیرك بر تل یولنده
ویکند نام قریه دن انده بهارده آت کچکه امکان یوقدر صیفده آتلق بو بینه
وقورونغنه بر رایب باغلیوب ایکی طرفندن چکه‌رك کچورلر بو نهر جنهاده
دوکلن انهاردن نهر بهت یوناون ایکی بچوق طول توز بش عرضده
کشمیر طاغلرندن چقوب غربه اقار قرحاله یه و بهایه اوغرادقدن صوان صویی
قارشدیغی یره کلوب نهراوه وارر شوره دن بر مرحله شرقده مولتانك اوچ
مرحله یوقارده نهر جنهاوه قاریشور بری دخی نهر راوی در لاهورك
شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغرادقدن غرب وشمال اراسنده مولتانك
شمالندن نجوب التنده یوز بیدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق عرضده جنهاوه صویونه
قاریشور نهر دیان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن بکر غربه شماله میل
ایله اوچیه التنده ومسیله اوسنده نهر مهرانه قاریشور اولوب شوا ایدن نهر مولتانك
ایدا سیس دیرلر کتابده نهر قاریشور اول برینه هیا زیس دیرلر اسکندر سفرینك
نهایتیدر نهر ضوات یونان اون دورت درجه طول توز بش درجه عرضدن
کلوب قرحاله ایله راول بندی اراسنده نهر دیهته قاریشور نهر غانج که هندك
شرقینده نهر هند قدر بر نهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صغیر ایله
کتب قدسیه ده فیزوم اسمیله مسطور اولان نهر بودر ظن اولنور میرقا تو ایدن
کلانغا نجه نهر قانینا اوم دیرلر تبت وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه
اقاروب بنکاله کورفزینه بر ایکی اغزدن دکزه دوکلور تنك یری ایکی میل جرماسیدر
واسعی بش میل واردر وزیاده عمقی یوز قدم در بش نهر هنددن بیوك اولور لکن لوندنس
ایدر متقدمین ظن ایتدیکی قدر بیوك دکلدر یکرمی قدم نهر بوکا قاریشوب اون
ایکی میلدن زیاده اکلی اولماز زیاده عمقی سکز قولاجدر بنکاله اولکه سنده اورو
شهر ینی بیوك کمیلر ایله کچوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ماده ایدر کرچه
منبعندن عظیم صیت وصدا ایله چقوب اوجوم قیالردن دوکلوب اودایه
کلدکده ابتدا بر کولده جمع اولورلر اندن چقوب مادام اقار صویی غایت لذیذ
ولطیف خوش رایحه کونا فعه دن نیل صویته بکزر ایکی کنارنده وافر بونیا نجاری
اولوب ایچنده تمساح وطوکوز بالغی ولعنین اولور وبلینوس نقلی اوزره اوچیوز
قدمدن اوزون یلادن بالغی اولور هندیلر اعتبار ایدوب برنج دوکرلر مبارك

بالقدر دیرلر وبو نهره دخی عظیم اعتقادلری واردر بعید یرلردن غسله کلورلر
قدرتی اولیان صوینی کتوروب نارسینغا پادشاهی هر هفته اندن صو کتوردوب
یونور و بو غسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر وکنارنده امنا اتوروب هندیلرك وافر
مال تحصیل ایدرلر و جابجا بتخانه‌لر ومقاملر واردر هندیلر انده معتکف اولوب
کیمی بو نهره طیاروکیمی نفسنی فدا ایدوب کندوی ایچنه اتاردیرلرکه بو نهره قازوراتدن
برشی القا اولنسه هوا قرار وب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج
غزاسنده بوفی تجربه قیلوب صحیح بولدی دیو عینی ذکر ایدر قنوج بو نهرك ایکی
ذراعی اراسنده در بو نهر اوفنده قلاع ومدن بر امه بری برینه متصلدر نهر غانغا
بر نهر کبیردر شمالدن جنوبه آقوب اوریسه کورفزینه دوکیلور بر قسملر بوارماغه
دخی غانج قدر اعتبار ایدرلر بوکا دخی بر قاچ نهر قاریشور باله وفروسیار وبنور نام
صولر قارشدقدن صکره غانغا اسمیله آکلوب اعتبار بولور بو صولر جمله غات
طاغندن چقوب اولکه‌لی سقی ایدرلر نهر ناغوندی نارسینغا اولکه سنده
بر نهر کبیردر غات طاغلرندن چقوب شرق وجنوبه اقار کتدکجه واسع اولور
نارسینغا اولکه سنی اکثر سقی ایدر ورییناغار شهرلرینه اوغرایوب بحره دوکیلور
بونلردن غیری نهر ماندو نام نهر خابریس نهر قانبو نهر میقون که منوی دخی دیرلر
بونلر جمله بر کولدن چقوب پغو سیامده بحره دوکیلور هر بری بیوك صولردر غدیر
هندده بر قاچ واسع کوللر واردر بیوکی خیامی کولیدر چوره سی دورتیوز میل اطه در
وبحردن بشیوز میل بعیددر ذکر اولنان انهار بوندن چیقار کین کوی که وسعتی بر
میل قدر اسکندر تاریخنده مسطوردر اطرافی صیق اورمان اولوب اسکندر عسکری
صوسوزلقدن بوکا الملش ایکن بونده حیات بولدیلر احوال الجبال هندك شمال
طرفی عظیم طاغلردر انلره فرنك پاره پامیروس ونوغز وقوت وقاوقار وزنا اسملرین
اطلاق ایدرلر ایچنده دخی وافر جبال واردر هر بری اشجار ونباتاتدن خالی دکلردر
انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس تحریری اوزره هند اورمانلرینك اغاجی بر رتبه
مرتفعدرکه تیر آتشرمق ممکن دکلدر بو جبالك نهایتنه وارر هنددن کجه‌رکه
کابل وبدخشان وخراسانه کیدر کشمیر وتبت بو طاغلر ایچنده در معاملر هنده کثیر
بو طاغلردن آقار احوال النباتات والمحصولات هندده انواع غلات وحبوبات
خصوصا ارپه وبرنج وشکر قمیشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوق در بونلردن غیری

بوبروكوملات وقرنفل وزنجبيل وجوز بوا سنده دارچین وسنبل ونیل وهلیله
وبلیله ونارجیل وبلادر وصندل وسائر معتبر ادویه ومضر ونافع اوتار وكوكلر وانجار
بجه در سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور كه الیه آدم انجق قوجاقلر
وكوكلكه بحا ایكی استار یوم یری طوتار ورقلری قالقان كبی عریض ومیوه سی غایت الذیذ
وسانلقلرنده برمرتبه قامش بتر كه ایكی بوغوم اراسنی كسوب برقایق كبی استعمال
ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هنده مخصوص صدر وعود وچورمه فیالرا اسنده جوز بوا انجاری
بتر ویكراننده فقط حقیقی اولور كه اكابر قودیرلر دهلی ولایتنده برجنس میوه اولور كه
طبیعت قوتیله اركلی ودیشیلو دیخلق اکا اعتبار ایدرلر ذیقیمنده بعجرات تاری
دیرلر براغاج واردر بوداغی كسوب كوزه اصارلر صویی برجنس شراب اولور ایچرلر
وطلاد بارا اولكه سنده برجنس پنبه اولور كه ایب برینه انی بوكرلر اندن كندرا ولمان
ویبراغندن اولرینی اورتوب اوانی یاپارلر معدنیات قسمندن سیم وزر معادنی واردر
لكن التون ونحاس وتیمور وقورشون معدنلری وجودنده اختلاف اولنمشدر دیمدور روس
وجودینه وبلینوس عدمنه ذاهبدر جواهر قسمندن انجو والماس والتون رنكلی قرین
وبرانام جوهر ویاقوت احمر چوقدر ایكی غایت واقع اولور واصناف عطر وعاج وعنبر
بربدر خصوصا ملا بار سواحلنده عنبر واقع اولور بونك ماهیتنده وحقیقتنده
چوق سوزلر واردر اولور بنو برجنس ساقدر كه دریادبنده بتر دیدكلری نامعقولدر
دیو یازانلر لكن برنوع آرونك شمع عسلی اولمق دخی معقول كوریلور وبونك اوچ نوعی
واردر بری بیاض بری سنجابی بری سیاه بیاضی جمله دن معتبردر **احوال حیوانات**
هندك جانورلری سائر یرلر حیوانانتندن بیوك اولور خصوصا فیل غایت چوق اولور
سوری سوری كزر وكبیری ارتفاعده طقوز ذراعه وارر بعض یرده اون اون بر
دخی اولور بوكنه ملوك رغبت ایدوب آلورلر ذیقیمتدر بهاسی بوكلوكنه كوره در
وبونلر اكثر مانوس اولوب فرمانبردر وبرنوعه فیل قدر اورنلر واردر كه فیللر ایله
جنك ایدر وهندك حاقی چوقدر هندیلر انی كباب ایدوب یلدن بالغی كبی یرلر
وبرنوع بیوك قربجه اولور كه بوبر پنجه نه بكرز انی دخی بوبر ایله یرلر بعض كتابده
ایدر دهلی یابانده ریكستان واردر كه قاریجه لری سك مثالدر واول ریكستانده
تبر اولور لكن ذكر اولنان قاریجه لردن باقادشلمان انجق شمس دائره نصف نهاره
یا نصف لیله وارد قده اینلرینه كیرلر نظر فكر كتوروب عجله برله وارروب اندن تبر
طولدرورلر

طولدرورلر وهندك كلاب بیوك وشجیع اولور ارسلان ایله دوكشور بونلردن
غیری ببر وكركدان وبیاض میمونلر وبوقلمون دیدكلری حیوانكه عداسی هوادر
دیرلر وطیور قسمندن انواعی الاجه طوطیلر والوان مختلفه قوشلر كه سائر
دیارده نظیری یوقدر وطاوس وغیری طیور بی نهایه در هندك خوامندن بری
بودر كه اندن خنزیرا ولمان وما لامار اولكه سنده آت بولنمان اطرافدن كتورولر
سیام شرقیسنده اورمانلو طاغلرده بیر چوقدر ومار تیجی دیرلر برنوع حیوان
اولور كه یوزی قیز یوزینه بكزر قویروغی عقرب قویروغی كوده سی ارسلان كبیدر
وقیلاندن دخی واقعدر بجرات صحرالرنده برنیه كركدان واقعدر صباح صواچمكه
كوللره كلوب انده بیوك حیات چوق اولمغله اللرنده اولان بوینوزیله صویی
قارشدروب عفونت ومضرتن دفع ایدر اول بوینوزك خاصه سیدر
وبوجانورقیله عدو وسائر جانورلره محبیدر مانده اولكه سنده واقع بیوك
دوه كبی اوكجلو صغرلر اولور دوه كبی چوكر یوك یوكلدرلر وهندیلر خصوصا
براهمه مطلق صغره تعظیم ایدوب ذبح واكلنی حرام بیلورلر مبارك حیواندر
دیو اولدكده دفن ایدرلر دهلیده صاری كجی قدر برنوع حیوان اولور كه
قارنده پازهر دیرلر معروف حجر چقار بوطاشك خاصه سی سمومده عفونتی
دفع ایدر وبونك خاصه سی نوعیه اولوب عناصر كیفیتندن دكلدر سولینوس
ایدر هند دریاسنده قدرغه بالقلری اولور كه طولی دورت دونك زیاده در
وفیسه تره دیرلر برنوع بالق كه حددن افزون جسیم وطویل اولوب برعود رفیع
كبی كمیلر سرنی بونیجه قالقوب برمرتبه صویلی آفور كه اكثر یا كمیلری غرق
ایدر رود هلیده برجنس قیون اولور كه التی قویروغی واردر بری موضع معهودده
وبری كوكسنده وایكیسی اموزلرنده وایكیسی بوطلرنده وبالجمله هندك عجایبی
نهایت یوقدر **مسالك ممالك هند** دار ملك بجرات اولان احمد آباددن
كنبایت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه التی مرحله وسرخیج شرق وشماله
اوچ مرحله در وپتنه دن لاهور شرق وشماله دوشر اولادیال بربر مرحله اندن
جوهیر بر مرحله اندن لاهور ایكی مرحله در وپتنه دن سید بر شرقه اون مرحله
وسرخیج جنوبه اون مرحله در ومنكلوردن زكد غربه بر مرحله جام ها ایكی مرحله
لاهری دورت مرحله در منكلوردن سومنات شرقه بر مرحله احمد آباددن

جالور سکز مرحله جالوردن لاهوره التی مرحله در ورکن عشتی احمدنکردن کولی
اون سکز منزل و دولت آباده غربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمدنکردن
بندر چیولی یدی منزل و قدرآباددن بش منزل و احمدآباد شرق و شماله یکرمی منزل بیجانکر
شرق و جنوبه اون منزلدر و اکره دن رانتهور غربه سکز منزل اندن هندون
شرقه اوچ منزلدر و بندردن کولی کنده شرقه اوچ منزل و سرونجی شماله اون بش
منزل و کولی کنده دن سیدپور جنوبه اون منزلدر صاتیغاندن بولاوی اوچ منزل
و کور شماله سکز منزلدر و لاهوردن کابل غربه و شماله انوز منزلدر دهلی شرق و جنوبه
اون بش منزل و نیادب اون بش منزل و مولتان غربه یکرمی بش منزل و سلطانپور
اوچ منزل اندن ماچیواره بر منزل اندن سهرند التی منزل اندن بایل ایکی منزل
اندن تنیسر ایکی منزل اندن کیتل اندن بانی پت ایکیشر منزل اندن دهلی اوچ
منزلدر سلطانپوردن جالندر دهلی یولی اوزره بر منزلدر و لاهوردن جهینی غرب
و جنوبه ایکی منزل اندن دیالپور بربچوق منزل اندن پتن بر منزل دیالپوردن مولتان
سکز منزل و لاهوردن خشاب غرب و شماله اون منزل اندن جهنکوت اوچ منزل
لاهوردن هزاره بش منزل کابل یولیدر هزاره دن خشاب اوچ منزل و دهلیدن
لاهور غرب و شماله اون بش منزل و اکره شرق و جنوبه سکز منزل و دهلیدن ناکور غربه
اون بش منزل و بانی پت دورت منزل اندن تانیسر اوچ منزل اندن کینل دورت
منزل اندن مالیر بش منزل اندن سمانا بش منزل اندن ترهاره دورت منزل اندن
سلطانپور بر منزل اندن لاهور ایکی منزل و جونپوردن احمدآباد اون منزل و جیتور
دورت منزل و لاله پور غربه یدی منزل و سیدپوردن کولی شماله اون منزل و پتن
غربه اون منزلدر و فرهاله دن راول پندی غرب و جنوبه دورت منزل و دمتور
غرب و شماله اوچ منزل و نیادب بش منزل و سوکره اوچ بچوق منزل اندن نیادب بر
بچوق منزل و رهتاسدن راول پندی شرق و شماله اوچ منزل راول پندی نیادبدن
شرقه اوچ منزل و پکلی و سوردن شرقه بش منزل و هزاره پکلیدن غرب و جنوبه
دورت منزل و مارکلی هزاره دن شرقه اوچ منزل و نیادبدن غربه بربچوق منزل
پکلیدن صوات غرب و شماله یدی منزل و اشناغردن شرقه دورت منزل
نارسینغاده ماسولی پتندن کنه بولی اوچ فرسخ اندن کولی اوچ فرسخ اندن بدر
اون بش فرسخ اندن احمدنکر بش فرسخ بدردن احمدنکر بش منزل اندن بروج بش

منزل

منزل غربه در تتمه احسن التقاسیمده هند ایله چین فرقنی بویله یازار که اهل چین
لوطی و هندیلر زانیدر چینیلر اکثر صقالسز کوسه اولور هندیلر اوزون صقاللیدر
و هندیلر حیضنده عورته وارمازلر چینیلر وارر و هندیلر مسواک و غسل استعمال
ایدرلر چینیلر اتمز بلاد هند چیندن واسعدر لکن چین هنددن معموردر
ایکیسنده بیله نخل یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بومقدار کفایت ایدر
من بعد غرب و شمال سنورلرنده اولان مملکتلری بیان ایدلم ان شاء الله
تعالی فصل ۲۲ در اقلیم سند کسر سین ایله سند ابن حام اسمندن
ماخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی واندن نهر مزبور نواحیسنه
سند دینلدوکی بعض کتبده مسطوردر و اهل فن لساننده شایع و مشهوردر
حدودی غربی حدود مکران و صحرای سجستان جنوبی بحر محیط شرقی شرقده
بلاد کجرات شمالده تبت و کشمیر و کابل ولایتلریدر تقویمده بلدان بلاد مکران
و توران و ندهه سنده منضم و حدودنده داخلدر چو یازار بز بو فصلده کلوه
و ندهه و سند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده و سائر ترجمه ایتدوکمز کتابلرده
بو اقلیمه تعرض اولنموب هند ضمننده بر ایکی سوز ایله کچمشلردر زیرا بو عصرلرده
وقوفلری یوقدر اولا بلاد سندک اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر
مشهورلری بونلردر دابول دبول دخی دیرلر یوز بربچوق درجه طول یکرمی ایکی
بچوق عرضده دریا کنارنده سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونک کنار
شرقیسنده دوشر حالا بر کوچک خرابه شهردر صونک اغزنده بر دیلک اوزرنده
واقع اولوب غایت شدید الحراره یردر بو شهرک یرده رلک جمله خراب اولوب دبول
اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی و سند بندری حالا دبولدن ایکی مرحله
شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول و یکرمی ایکی بچوق درجه
عرضده سند صوینک بر بلوکی دکزه دوکلدوکی یرک شرقنده بر شهر و بندردر
ته غربیسندن نکجی بلوک بونک جنوب طرفندن کچر و دریانک مد و جزری شهر
ارکنه وارر و بصوی کاه آجی اولور منصوره یوز بش بچوق طول یکرمی بش بچوق
عرضده بر بیوک شهردر نهر مهراندن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهرا ورته سنده
جزیره کبیدر و بوکا نهروان دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه باعث غزنیده مسطور
اولدوغی اوزره خلفاء عباسیه دن ابو جعفر المنصور عصرنده هزاره مردلقبیله

ملقب عمر ابن حفص مهلبی بنا ایدیکی اوله سلفده بونك باشقه ملکی وار ایدی هند
پادشاهلری اسلوبنده کوشواره طاقنوردی ونقد رایجی قاهری ایدیکه بری اللی
اقچه یه بالغ صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلقی مسلمدر ومنصوره نامیله مصر وخوارزم
وافریقیه ویمنده شهرلر واردر موقعنده ذکر اولنور مولتان یوزیدی بچوق طول
ویکرمی طقوز بچوق عرضده برشهر مشهوردر نهر جهناو بونك جنوبنده بر ساعتلك
یردن کچوب غربه اوچه یه کیدر وبو شهرك واسع نواحیسی واردر غربنده حد
مکرانه وجنوبنده منصوره یه واررو بوندن غزنه یه یوز التمش فرسخ شماله دوشر
لوریشوا ایدر بوشهرك قاریلری فارس وجنکجی اولورلر وبوشهری بعضلر هنددن
قانونده ابوریحان سنددن عد ایلدی برحصار استواری واردر اطرافی نصف
فرسخ قدر باغ وباغچه وبی نظیر قصرلر وسرایلردر ملوکی اندن اولور بارخان یوز
اون دورت بچوق طول واتوز درجه یکرمی دقیقه عرضده سند صوینك غربنده
قندهار یولی اوزره مولتانه تابع قصبه وقلعه در بوندن سیدپوره یدی مرحله
مابین بیابان در وغرب وشماله ملك تته نام طائفه یرلرینه طقوز مرحله طاغلر
وبیابان در اول طاغلرده بارخان طائفه سی اولور بیروت یوز دورت درجه طول
ویکرمی بش عرضده سند اسکله لرندن بربلده در دیبل ایله منصوره بیننده دوشر
بوندن منصوره یکرمی بش فرسخدر جهنکوت چینکوت وجنکوج دخی دیرلر
یوز طقوز بچوق درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده نهر سند کنارنده برشهر
عظیمدر واول ولایتك اسمیدر شهر مزبور نهرك ایکی طرفنه بله واقع اولوب
اورته سندن کچر ونهرك ایکی طرفی عظیم طاغلردر شهر مزبوردن نیلابه وارنجه
بش مرحله ممتد اولور بو ولایت براوجوزلق مملکتدر شهر مزبور بربند مشهور
اولوب کابل ونیلاب وبوشهر ساج ایاغی دوشمشدر جنکوت بونلردن جنوبه
واقع اولور وبوکا جهنکوت طاغلرنده اوغانیان ساکن اولورلر انلره اوان دخی
دیرلر جوباره نهر سند کنارنده برجبل عظیم دیلنده بلد داوغانیانك بربلده
قدیمه در جهنکوتدن ایکی مرحله اشاغی دوشر خانه بن جوباره دن ایکی مرحله
اشاغی نهر سند کنارنده برشهردر بیلوت خانه بردن ایکی مرحله اشاغی برجبل
عظیمده نخلستانی وباغلری وافر شهردر نهر سند بوکا قریب یردن کچر دیره
اسمعیل خان نهر سند کنارنده دوزیرده بربلده در بیلوتدن ایکی مرحله

اشاغی

اشاغی دوشر دیره فتحی خان نهر مزبور کنارنده بردوزیرده اندن ایکی مرحله
اشاغی بربلده در سیت پور یوزیدی درجه طول یکرمی طقوز بچوق عرضده
نهر سند کنارنده بربلده در دیره فتحیدن اوچ دورت مرحله اشاغی دوشر
نهر مزبور شهرك جنوب طرفندن کچر اوچه یوزیدی درجه طول اوتوز درجه
عرضده نهر سندك شرق وجنوبنده سیت پوره قرشو برشهردر بوندن مولتان
اوچ مرحله شرقه دوشر وطرف جنوبنده نصف مرحله یرده نهر جهناو صویله
براولدقدن صکره نهر سنده قاریشور باوولا بالاوا ویامرلا دخی دیرلر یوز
التی درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده اول بلاد مولتاندن بربلده در
سند صویله مولتان بیننه دوشر اوچه یه اوچ مرحله یرده نهر مزبور
انجا اوغران منیله یوز التی بچوق درجه طول ویکرمی سکز بچوق عرضده نهر
سند کنار غربیسنده باوولادن برمرحله بعیده یرده بربلده در بکر یوز بش
بچوق درجه طول یکرمی سکز عرضده بردیه نك اوزرنده برشهر وپای تخت ولایت
سند ملوکی اندن اولور سند صوی ایکی بولنوب بوطاغی احاطه ایدر بومحلك
کنار جنوبیسنده لوهری نام برشهر وقلعه واقع اولوب کنار شمالیسنده سکر
نام بلده وقلعه بنا اولنمشدر بکردن دورت فرسخ یرده برشهردر سیهوان
یوز دورت بچوق طول یکرمی التی بچوق عرضده سند صوی کنارنده برشهردر
نهر بونك جنوبندن کچر بکردن بش مرحله اشاغیدر نهردن کچدکدن صکره
غربه جریان ایدر دیو ودیبل ونکرته شهرلری بوندن اون مرحله یردر نکرتتا
نکرچها دخی دیرلر یوز ایکی بچوق درجه طول یکرمی دورت بچوق عرضده سند
صوی ایکی بلوك اولدوغی یرده جزیره کبی برشهردر نهر غربی برمرحله کیدیجك لاهری
قرینده دکزه دوکیلور شرقی دخی اول قدر کیدر بوشهرك برمتین قلعه سی واردر
بعض اهل وقوف دیرلرکه شهر اوی ودرولنکر کنار بحرده بربچوق مرحله یرده
شهرك بندریدر ازور یوز بش بچوق درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده
نهر مهران کنارنده برشهردر بوندن منصوره اتوز فرسخ تخمین اولنور صالح
اباد نهر سند کنارنده سیهواندن یدی مرحله اشاغی برشهردر راهی سند
صوی کنارنده نکرته دن برمرحله شماله دوشر برقصبه در سدوسان یوز دورت
درجه طول اتوز سکز درجه عرضده براوجوزلق بلده در نهر مهران غربیسنه

دوشر دره بیله طول مزبورده یکرمی التی بچوق عرضده بر بلده در بونافار سند
سرحدنده دبول یولی اوزره یکیخدن سکز مرحله یرده بر قصبه در مکران طرفنه دوشر
آاخ یوز التی بچوق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بر بلده در کهندی کندی دخی
دیرلر بالایه بر مرحله یرده بر قصبه در بوندن بکره دورت کونده واریلور سربل
یوز اوج درجه طول یکرمی بش عرضده بر بلده در ارزی یوز بش بچوق طول یکرمی
یدی بچوق عرضده مهران شرقیسنده منصوره دن مولتانه کیدر یول اوزره
دوشر بر بلده در بوندن منصوره قرق میل و نهر مهران بر مقدار بعیددر قالدی
یوز بش بچوق طول یکرمی التی عرضده مهران کنارندن شرقیه منصوره و مولتان
یولی اوزره بر بلده در بر مرحله سی مهران غربیسنه دوشر و مهران بونك غربنده
چوق کچیلوب ایکی بولینور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر بری دخی شمال و غربه
میل ایله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیروا اول بر قسمه قاریشور جام رادن
بام راور دخی دیرلر کندکوله دن ایکی مرحله شرقه دوشر و بوندن بکلوبجس
صنفکنارندن اوج مرحله شرقه دن کندکوله بوکا جام مهر دخی دیرلر لاهوردن
ایکی مرحله شرقه دوشر بر بندر شهر و بلاد مهر سلطاننك تختیدر چنداور
مولتان شرقیسنده بر فرسخ یرده بر کوچك شهردر بسمند بو دخی انك قربنده
ایکی قات حصارلو بر شهر صغیردر ایکیسی دخی مهردن بر فرسخ بعید و صویی
قویلردندر بونلردن غیری بیتی پن و مبارك پن و هرن و لفکر و بجسوسند بلادندن
معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده بر ناحیه اولوب قصبه سی قزدار
یوز بر درجه طول و اتوز بر بچوق عرضده دوزیرده واقع اولمش بر دیه اوزرنده در
بوندن مولتانه یکرمی مرحله قدر و بست سکسان فرسخ تخمین اولنور و نفس
طوران بر کوچك شهر کبراندر و بر بغمنددر ولایت ندهه طوران و مکران و مولتان
و منصوره اورته سنده واقع بر دوزاووا ده بر ناحیهٔ منبسطه در نهر مهران
غربیسنه دوشر اکثر خلقی کوچر اولی و بادیه قومیدر دوه و قیون بریجی اولوب
بختی دیدکلری دوه لر بونده یتشور بو ناحیه نك قصبه سی قندابیلدر
طقسان بش طول یکرمی سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورینه
کیروب تجارت ایدرلر و بو دیار خلقی چوق طائفه در نهر مهران کنارنه پایلوب
سازدن اولر یاپشاردر قامهل که تامهل دخی دیرلر وسدوسان و صیمون

وکانه

وکانه دیرلر دورت پاره شهرلری واردر جمعه سی قیلنور خلقی مسلمدر بونلرده
حبوباتدن اکثر پرنج وافر اولور انکبین و جوز هندی و موز چوق بولنور وندکور
کسانیه تانیه دخی دیرلر قامهل بر له بونلر اراسی بیابان در صیمون بر معمور
ناحیه و خلقی مسلم بر له مجوسی مخلوطدر لباس کیمزلر انجق ازار طوتارلر راسابیل
و قندابیل ایسه ایکی بیوك شهرلر اولوب اراسی ایکی مرحله و دریا نصف فرسخ
قریبدر بکرهاکیان بر بیوك شهردر بیابان کنارنده راهوق و کلوان قلیل
المیاه ایکی ناحیه در ناحیهٔ کلوه سند و مکران اراسنده بر ولایتدر اقل
صویی واردر خلقنه بلوج دیرلر بر اهل فساد قومدر رهاکلاری کندیلردن اولور
نفس کلوه یوز ایکی بچوق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بر بیوك شهردر
اطرافنده قلعه اوزره باغ و باغچه سی اولورلاندن کیچ اون مرحله و سند صویی
اون مرحله و قندهار یکرمی مرحله در بو ناحیه نك بر قصبه سی دخی پروم
یوز بر بچوق طول و یکرمی سکز بچوق عرضده صو کنارنده باغ و باغچه سی
چوق بر شهردر اکینی ایو اولور بوندن کلوه اون مرحله در بری دخی سیوه
یوز بچوق درجه طول یکرمی یدی بچوق عرضده بر قصبه در بونك انار
باغچه لری اولور کیچ بش مرحله و کلوه دورت کونلك یولدر کلوه صویی نفره سمتندن
کلوب غرب و جنوبه آقار کلوه و پروم و سیوه یه اوغرایوب هنده کیدر دوکیلور ذکر
بعض اوصاف واحوال سند بو دیارلر خلقی دخی هندیلر کبی ستاره پرست
و مجوس و مسلم مخلوطدر اغنیاسی و تجاری چوق اولوب بینلرنده زنا و لواطه
عیب دکلدر بلکه انکله مشغول اولمیانی تعییب ایدرلر و کاهنلری چوقدر انواع
عقاقیر و ادویه حاره بولنور ابو متاع و لطیف لباسی و محصولاتی وافردر ابن
خرداذبه قولنجه عمران بن موسی البرمکی التزامنده محصول سند اون یوك ایدی صکره
نواب سلاطین و خلفا تصرفلرنده کاه زیاده و نقصان اوزره اولوب حالا هند
پادشاهی طرفندن ضبط اولنور و بو سندده بطیحه لر و سازلقلر چوقدر خلقی اکثر
اوردك و بالق صیدیله تعیش ایدرلر و عربه مشابهلردر نتکه مکرانیلر کرده مشابه
قومدر مسالك سند دیبلدن منصوره التی منزل و بترون دورت منزل و بندر
لاهور شرقه ایکی منزل و بونافاره ایکی منزل و سیهوان اون منزل و کیر و منصوره دن مولتان
اون ایکی منزل و طوران اون بش منزل و نهر مهران کچیلوب حدود ندهه سکز منزل

وبیرون اون بش فرسخ وملتاندن غزنه یوز التمش فرسخ وطوراندن یکرمی منزل ولاهوراون
برمنزل وسیدپور اوچ منزل ولاهوردن سیالکوت دورت منزل وتته بر منزل
وطوراندن بست سکسان فرسخ وندهدن بتنا اون بش منزل وسیهواندن دبول اون
منزل وتته اون منزل مدره بیله غرب وجنوبه ایکی منزل وبکر شرق وشماله اوچ منزل
سیالکوتدن سودره بر منزل راهیمدن چاچه ایکی منزل وودره بیله شرق وشماله بش
منزل وبکرتته جنوبه اون منزل چندیوتدن قراره ایکی منزل چهنکوتدن نیلاب بش
منزل وکابل بش منزل وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوچ منزل لاندن اغن ایکی بچوق
منزل وسیدپور اوچ منزل مانخدن بیتی پره ایکی بچوق منزل وسیدپوره ایکی منزل
ودیبوردن منخلوره ایکی منزل وجامهره ایکی منزل ولاهوری دورت منزل وکیچدن پورناقا
سکز منزلدر وبو اقلیمک انهار وجبالی واحادق رجالی وسائر احوالی هند فصلنده
مروراً بیان تفصیله قایمیر له اکتفا اولندی **فصل ٤٢ در مملکت مکران** ضم
میم وسکون کاف وفتح راء مهمله بر له سند غربسنده بر مملکتدر **حدودی** غربی
کرمان شرقی سند جنوبی محیط شرقی کنارلری وشماله اشناغر وخواست وفنا
ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیه عریضه الاکنافدر اولوب اکثر بریه وصحرادر

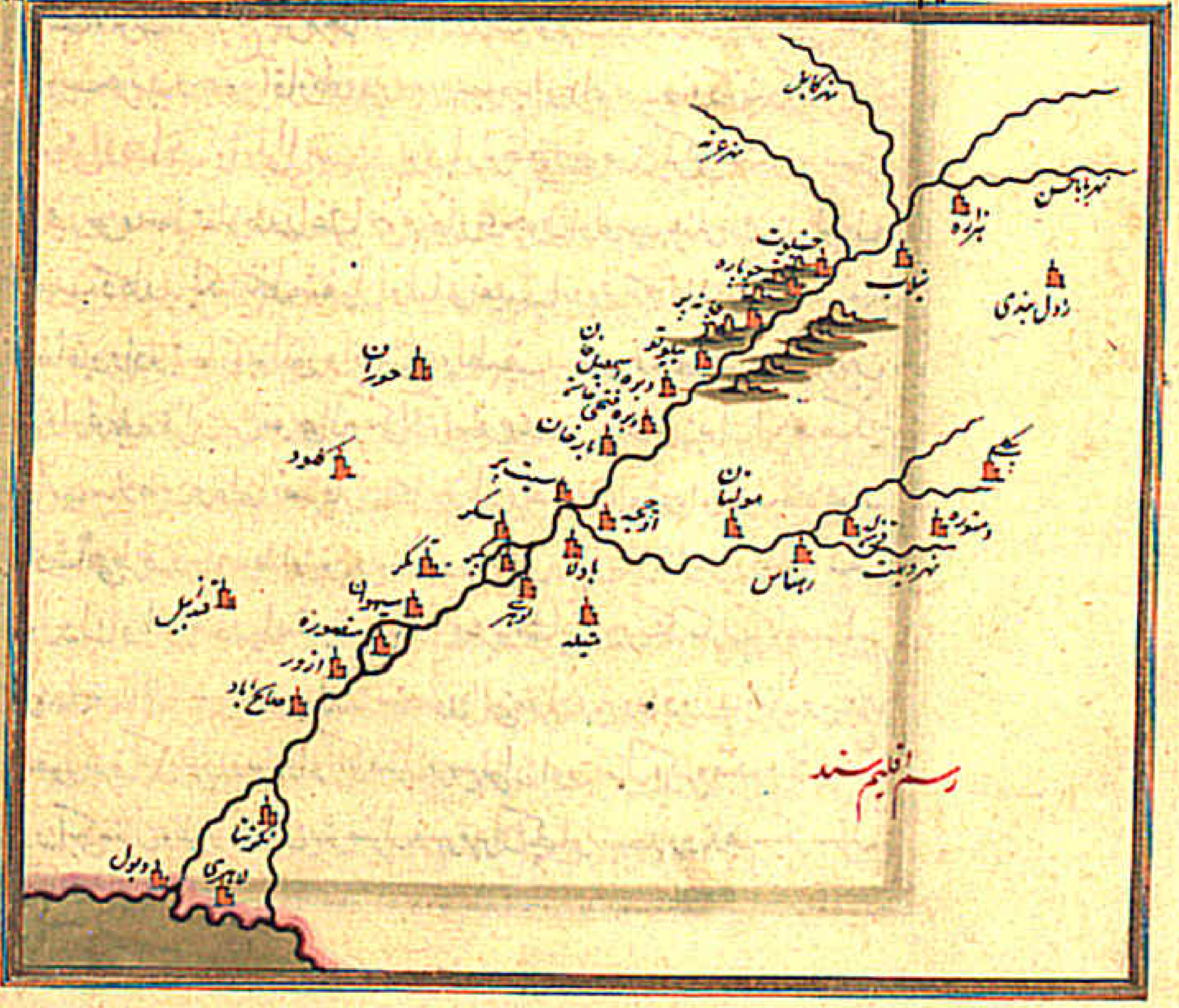

ایکنلری

ایکنلری آنی ولمغین قحط ومضایقه دن خالی ولمزل خلقی اکرا ده متابهدر فارسی
سویلرلر دراعه کیوب دستار صار ینورلر وبیلرینه تجار چوقدر بعض ارباب
وقوفدن مرویدر که بونلر حنفی المذهب وپادشاهلری عبدالقادر کیلانی نسلندن
سید صحیح النسب اولوب یقیناً رده سید حسین قادری اسمنده علم افراز حکومت
ایدی بوولایت یگرمی شهر وقادیدن مشتمل مملکتدر شهرلری ودار ملکی **کینه** نام
شهر طقسان التی درجه طول یکرمی بدی بچوق عرضده داغ ایچنده جنوب
وشمالی طاغلر بر بیوک شهردر سرباز دن کلن صونک بری بوکا اوغرایوب شرقندن
کچر بوندن هرمزه اون مرحله غربیه وکیج اون مرحله شرقه دوشر **کیج** طقسان سکز
بچوق درجه طول یکرمی بدی بچوق عرضده حلبدن بیوک بر شهر ومتین حصاردر
قلعه نک بر طرفندن نهنک صویی کچر وبر جانبی بر جبل عسیر المروردر وبو شهرک
جانب شمالی طاغلر وجنوبی بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه دن **ویزک**
طقسان بدی بچوق طول ویکرمی طقوز بچوق عرضده بر شهردر نهر عاصی قدر
بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن کیه اون مرحله غرب وجنوبه وحال اوچ
مرحله شرقه دوشر **جال** طقسان سکز بچوق درجه طول یکرمی طقوز بچوق عرضده
بر شهر وقلعه در بر نهر کبیر بونک غرب وشمالندن کلوب شمال طرفندن کچر وپنج بور
شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر **پنبور**
طقسان التی درجه طول یکرمی بدی بچوق درجه عرضده بر شهردر بر نهر عظیم
بونک شمالندن کچر ماکشید صوینه دوکلور **پنجبور** طقسان سکز بچوق درجه طول
یکرمی بچوق عرضده بر شهردر دریکدن کلن صو بونک شمالندن کچوب بش مرحله
ماکشیده وارر بوندن کیج بش مرحله دن **نادوک** طقسان طقوز طول التوز عرضده
بر شهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار وسرباز صوینه قاریشور **کنک** طقسان
التی طول ویکرمی سکز بچوق عرضده بر قلعه در ویزک وپنبور میاننه دوشر وسرباز
ناحیه سندن معدوددر بر نهر بونک شرقندن کلوب جنوبه کیدر ودسور نکور
صوینه قاریشور **مند** طقسان التی طول ویکرمی التی بچوق عرضده قلعه لو بر شهردر
کیج ایله کیه اراسنه دوشر ونهنک صویی بونک یانندن کچر مستقل بکی واردر **پشین**
طقسان التی بچوق طول ویکرمی بدی عرضده بر شهردر مند غربنه دوشر وبوندن
کیج بش مرحله در **قیصرکند** طقسان التی طول ویکرمی التی بچوق عرضده پشین وکه

بیننده بر شهر در کورکس نام نهر بو نحله کیه بیننده نکجی فیروزآباد طقسان
التی بچوق طول یکرمی یدی بچوق عرضده بر شهردر قیصر کند برله کیه بیننده دوشر
کورکس صوینی بونك شرقندن کچر سرباك کیه و کیج شمالنده طاغده قریه لری
و قلاعی مشتمل صولری چوق بر ناحیه در و بر نهر کبیری وار در ماکشید دیرلر
قبله و جنوبه اقار اسبکه طقسان التی بچوق طول یکرمی سکز بچوق عرضده
سرباز ناحیه سنده بر شهر و قلعه در ناحیه بکی بونده اوتورر بر ضعیف
اقار صوینی وار در شمالدن کلور و کاهی کسیلور بونده کیه دورت مرحله
جنوبه در بنوس طقسان التی طول و یکرمی سکز عرضده سرباز ناحیه
سنده بر قصبه در اسبکه برله کیه بیننده دوشر دمنك طقسان
بش بچوق طول یکرمی سکز عرضده طاغده بر شهر و سرحد قزلباشدر بوندن
بنوس ایکی مرحله شرقه دوشر سیاوند طقسان سکز طول اون بچوق
عرضده بر بلده در مکراندن عد اولنور نهر سور نیکور متابعی اولان جبال
بونك شمال سمتنه دوشر تیز هرمزدن سکز منزل قره ده و دریادن دورت
مرحله یره بر بندر در تقویمده مکران قصبه سی و مهران کنارنده در دیو
یازار لکن بر لولم مهراندن چوق بعید در دیرلر نهر کورکس و نهر کوتك بونك
یاننده ایکسی بر اولوب بحره دوکیلور بونلردن غیری کیجدن دبو کیده ن
یوللاورزه بنت و بلادن و شیراباد و حنات اباد و سرنکین و للبین
ارالری بر بر مرحله قصبه در و جمله کیجه تابعدر صولری بکارلرعقیولردن
الوب مزرعه و باغچه قسمی بو قدر انهار مکران نهر نهنك نیل قدر بر
نهر کبیر در غزنه وارکوب سمتندن و بدخشاندن کلوب کیجك شرق
و جنوبندن کچر وارر جنوبندن منده وار و بندن جنوبه دونر کوادر
نام اسکله غربسنده ایکی منزل یرده دکزه دوکیلور و اول محله دستیاری
دیرلر نهر کورکنك ناوك سمتندن کلوب فیروزآباد شرقیسندن کچر
بیش غربندن مرور ایدوب غرب و جنوبه وارر و اول محلده سور نیکور
تسمیه اولنور و خیلی کیدوب کورکس صوییله بر اولور و تیز قتنده بحره
دوکیلور بر روایتده کشلك صوی دخی بو کا قاریشوب خدار و بیین
اراسنده هرمز دکزینه قاریشور نهر کورکس سیاوند شرقیسندن کلوب

ویزد

ویزلك و کشلك و بنیتور و کیه یانلرندن کچر قصرکند و غربنه اوغرایوب سرنکوره

قاریشور و نیز قربنده هرمز دریاسنه دوکیلور نهر ماکشید غزنه سمتندن
کلوب ناوك و جال و بنجبوره اوغرایوب شرقندن کچوب کیج غربندن
بر مرحله یره مرور ایدر و اثنا یاننده نهنك صوینه قاریشور مسالك
مکران کیجدن کیه غربه اون منزل و جالدن شماله سکز منزل کیه دن هرمز غربه
اون منزل و یزکدن جال شرقه اوچ منزل و کیه غرب و جنوبه اون منزل
جالدن قندهار غرب و شماله اون منزل و پنج بور شرقه دورت منزل و سجستان
شماله سکز منزل بنبوردن ویزلك شرق و جنوبه اون منزل و جال غربه بنجبوردن
تاورك دورت منزلدر جال بش منزل و یزکدن کوشك اوچ منزلدر
بنبور دورت منزل کیجدن منده بش منزلدر کیه بش منزل کیجدن بیشین
بش منزل بیشیندن منده اوچ منزل کیه دن قصرکند بر منزلدر بیشین
ایکی منزل قصرکنددن فیروزآباد شماله بش منزلدر کیه بش منزل کنددن
اسبکه شماله دورت منزلدر کیج اون ایکی منزل اسبکه دن بنوس جنوبه

ایکی منزلاندن کیه ایکی منزل بنوسدن دمشك غزنه ایکی منزلاندن هرمز اون منزل کیجدن دابول بیدی منزل باقی احوال معلوم دکلدر

فصل ٢٥ در اقلیم زابلستان وخواست واشناغر بو فصلده بر قاج اولکه درج اولندی اما **زابلستان** که فرس قومی کا باختر زمین دیرلر اطرافنی جبال احاطه اتمش بر طولانی ولایتدر **حدودی** شرقنده برشاور وبعض بلاد هند غربنده کوهستان وهزاره شمالدن ولایت قندز که کوه هندوکش بو طرفدن فاصل واقع اولمشدر جنوبنده افغانستاندن قرمل وغیری یرلر ایله محدوددر ودار ملکی **کابل** یوز بش بچوق درجه طولده اوتوز اوچ بچوق درجه عرضده بر نهر کنارنده باغلی باغچه لو بر شهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق بر یردن صعود اولنور خلقی مسلم وکفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر بیننده بو شهر عظیمه اعتباری وار ایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج کیمدکجه پادشاه اولمازدی اطرافی قارلی داغلر وهواسی کرم وسرد اولمغین خرما حاصل اولمز لکن برنج پنبه وزعفران بتر داغلرنده تیمور معدنی وعقاقیر وعود اولور لکن هلیلج کابلی هنددن اولا بونده کلوب صاتلمق ایله بوکا منسوبدر والا بو ولایتده اولماز سلفده محصول کابلی اون بش بوك درهم ایدی ملقسان بیك دخی بهانه النوردی اطرافنده ناحیه لری ویری برینه متصل کویلری وقلاعی چوقدر هفت اقلیمده ایدر کابل اون دورت تومندر بیوکی تومن **نیکنار** درکه اکا برنج وکندم ونارنج ولیمون ونیشکر ایوه وافر اولور تومن **علیسنك** بونك وسطنده بر نهر بکر ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ایو یرنجی اولور بو یر خلقی لسانلرنده کاف یرینه غین استعمال ایدرلر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوکشه اولاشور **هندوکش** کابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه در اندن خنجانه اوچ کونده وارلیور **خنجان** طاغنده میوه لو بر بلده در اندن ایکی کونده غوره اشیلور تومن **دره نور** بونك شرابی مشهوردر تومن **کر نوکل** سرحد کافرستانده دربونده سرحد سواد وبجوره وارنجه رسم بو بله در که بر عورت جرم ایله متهمه اولسه انی بر تخته اوزرینه قورلر دوروب طرفندن قالدرورلر اکر اندن بر کلك صادر اولدیسه تیاسلرینی تقیل کلور والا خفیف کلور تومن **بجراد** بونك جبالنده انار چوقدر وجلغوزه که اول برلو کا نخك دیرلر بر نوع اغاجدر یوم کبی ضیا ویرر

وبونك

وبونك جبالنده بر نوع ملکی اولور ایکی الی وکوکسی اورته سنده بر پاره قنادی کبی دریدن قنادلری اولور اوچار شکلنده بر تاب ایدر اکا روباه پران دیرلر تومن **غوربند** بونك کدیکندن غوره آشیلور اول اجلدن غوربند دیرلر برنده نقره ولاژورد معدنی واردر اما علیه کلمز غوربند ایله آب باران اراسنده ایکی جدد مرغزار واردر که فصل بهارده نضارت ونزاهتده فردوس نشاندر اندن خوشبو لالهلر اولور اکا لاله کول دیرلر بوندن غیری کابلده **استالف واستر غنج** ایکی موضع لطیفدر که اوجنجیسی بو قدر میرزا اولوغ بك ابو سعید بو ایکی موضعك برینه سمرقند وبرینه خراسان اتلك بر فرسخ قربنده بر دره واردر که خواجه سه یاران دیرلر بر مفرح مسیره در اننده بر چشمه اطرافی چنار وبلوط اشجاری وارغوان زاردر بهاری وقرمزی ارغوانی اولور لطیف صیدکاه مسیره در **کابل** صغری کابلدن نصف مرحله شرقیه بر قلعه وقریه در **بامیان** یوز دورت بچوق درجه طولده اوتوز بش بچوق عرضده داغ اوزرینه بر شهر صغیر ومتین قلعه در واسع نواحیسی واردر بونك قربندن بر نهر کچوب غرجستانه وارر وجیجونه قاریشور باغ وباغچهسی بوقدر میوه سی اطرافندن کلور بلخ بر له غزنه بیننده دوشر مابین اوت منزلدر نزهه د بونك هواسی صحیح وسرد اولوب انهاری غزنه دن کلور جنکیز خروجنده تخریب اولنمش ایدی جنکیز یان عصرنده بجه زمان خرابه قالدی بونك ناحیه سنده کویلر چوقدر وبر قاچ قصبه لری بو نلردن **بنجهیر** بامیان ناحیه سندن داغ اوزرنده بر شهردر داغلرنده کوموش معدنی اولور **بغجور وسکاوند وانجرا** بامیان ناحیه سنده واقع اولان قصبه لردندر **مملکت خواست وغزنه** کابل جوارنده بر واسع ولایتدر **حدودی** جنوبنده ولایت اشناغر وغربنده قندهار وسجستان شرقنده کابل شمالنده بدخشان وبلخ بر له محدوددر اشناغر ایله بونك اراسنی داغلر فصل ایدر دار ملکی **غزنه** یوز دورت بچوق درجه طولده اوتوز ایکی بچوق درجه عرضده بر شهر مشهور وپای تخت محمود در غزنینی دخی دیرلر بر نهر بونك کنارندن کچوب کابل صوینه قاریشور سلفده بر کوچك شهر ایدی امیر سبکتکین اوغلی سلطان محمود تجدید وتوسیع ایلدیلر بردی شدید

اولمغین باغ و باغچه یری دکلدر عسکر چنکیز فتنه‌لرنده غارت و تخریب اولندی
صحت هوا و لطافت ما ایله مشهور کوهی شهردر خلقی و لااجلدن اکثر معمر
و صحیح المزاج اولورلر ضب و ذئب و بر تحیات و عقارب و سائر حشرات
تولد ایتمز بونک میوه‌سی آز اولدیغی ایلکنه دلالت ایدر دیدیلر زیرا میوه کثرتی
امراض و فرتنه مقارنت اوله کلمشدر غزنویان دولتی عصرنده بو شهرک عمارتی
بر مرتبه ایدیکه ایکی بیک قدر مسجد و مدرسه تخریب اولنمش ایدی و صیادلری
روزمره اون بیک قدر سرچه بیع ایدرلردی چون تاریخ مبارکنامی صاحبی عجایب
عالم کتابندن نقل ایدر اتفاقات باربیه اول زمان غزنینی و قندهاره زابلستان
دیرلردی دیو فرنجی شاعر کادمیله استدلال ایدر بو شهردن نیجه فضلا ظهور
ایتمش ایدی جمله‌دن شیخ ابوالمجد محمد بن آدم که حکیم سنائی دیمکله مشهور
و حدیقه صاحبیدر و شیخ رضی الدین علی لالا و یعقوب چرخی که مشایخ کبارندندر
کادلکو یوز اللی درجه طول اتوز اوچ بچوق عرضده بر قصبه‌در کابلدن بر مرحله
شرق و جنوبه دوشر جوشی کابلدن اوچ مرحله یرده بر قصبه‌در بهن خوشیدن
بر مرحله یرده بر بیوک شهردر کابلدن غربه دوشر میرسه کانه بهندن بر مرحله
غربه دوشر ذلی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر بر قصبه‌در مرد خل
و بوصوغل و سنخل و شابلکره ارالری یارم‌شر منزلدر غربدن شرقه دوشر
قصبه‌لردر نوره زه شابلکره‌دن بر مرحله شرقه بر قصبه‌در ملیزه نوره زه‌دن
بر مرحله شرقه بر قصبه‌در کوه دیز کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلیق
کنارنده بر بیوک شهردر یوز بش بچوق طول و اتوز ایکی بچوق عرضده واقعدر
وردک کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه‌در دیکان وردکدن بر مرحله غربه
بر قصبه‌در نغر یوز اللی بچوق طول اتوز ایکی بچوق عرضده کابلدن بش مرحله
جنوبه دوشر بر بیوک شهردر شامل صوبی کنارنده واقع اولمشدر بالیز کابلدن
اوچ مرحله غربه دلن صوبی اوزرنده بر شهردر اورکون نغرک غربنده شمال طرفنده
اتاسی ایکی منزل یوز دورت بچوق طول اتوز ایکی بچوق عرضده بر شهردر ناحیه‌سی
و قریه‌لری وار غزنه‌یه تابعدر بوندن غزنه‌یه اوچ کونده وارلیور بونک غربی
اون ایکی مرحله قندهاره وارنجه چول و خرابه‌در معمور یر یوقدر میمند غزنه
قربنده بر قصبهٔ صغیره‌در سلطان محمود وزیری ابوالحسن علی ابن احمد المیمندی

بوندن

بوندن ظهور ایدی خرماسی چوقدر اتی یردن سائر میوه‌سی آز اولور آب‌چایندن
پنشبل داغلری جنوبنه دوشر مملکت اشناغر خواست و نغر شمالنده بر ولایتدر
حدودی جنوبده سمت شمالده کشمیر شرقده هند داغلری غربده کابل ناحیه‌لری
ایله محدوددر قصبه‌لری و شهرلری بونلردر دواوه مبانی دواو دخی دیرلر
غربدن بیجکوره صوبی و شرقده کوپ داغلرندن کلن صو مجتمع اولدیغی یرده یوز
سکز بچوق طول و اتوز دورت عرضده بر بیوک شهردر کابل صوبی دخی انده جمع
اولوب دوبندی‌یه کیدرلر اشناغر بر شهر عظیمدر هزاره صوبی سینده قارشیدر
یرده طقوز درجه طول اتوز دورت درجه عرضده واقع اولمشدر نیلاب دیدیکی
منزل غرب و شماله دوشر و بو ولایت بونک اسمیله مشهور اولدیکی بیجاور
بیشه ور دخی دیرلر یوز ایدی بچوق درجه طول اتوز دورت عرضده بر شهر
عظیمدر دواوه بر مرحله غربه دوشر بونک صوبی غربدن کلوب دواوه صوینه
دوکیلور صوات ضم صاد ایله اشناغر ناحیه‌سنک اسمیدر نهر هزاره سند
صوینه دوکلدیکی یرده در بجوخان اوغلی ابراهیم خان انده یقین زمانلرده علم
افراز عمارت ایدی بجو اشناغردن بر ناحیه‌در کابل صوبی که نهر هزاره در سند
صوینه قارشدیغی یرده صواتدن ایکی مرحله جنوبه دوشر و بوندن کابل اون
مرحله غربه‌در مقام اشناغردن غرب و شماله بر مرحله یرده ناحیه و قرادر یوز سکز
بچوق طول اتوز دورت بچوق عرضده واقع اولمشدر بیجکوره اشناغردن اوچ
مرحله یرده طقوز درجه طول اتوز دورت بچوق عرضده بر بلده‌در بونک
صوبی باجوره اقار باجور یوز طقوز بچوق طول اتوز دورت بچوق عرضده
بیشه وردن شرق و شماله اوچ مرحله‌ده بر شهردر نکرها یوز اللی بچوق
درجه طول اتوز دورت عرضده کابلدن اوچ مرحله شرقه بر جبل بنفیعک غربی
اتکنده بر شهردر اول کوهه کوه سفید دیرلر صوبی عبدی خاص نام کولده جمع اولور
مبارک صودر دیو زیارت ایدرلر کنز اشناغردن اون ایکی مرحله غرب و شماله
طاغده بر ولایتدر نهر سنداندن کلور خلقی مسلم و کافر مخلوطدر انهار بو اولکه‌لرده
بر قاچ نهرلر وار دربری نهر کابل درکه اوزرنده کثرتندن عبارت هزار شهر و قصبه
اولمغین هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه اقار کابلدن شرق و جنوبه دونوب دورت
مرحله‌ده نکرهایه وارنجه بیشه ور و اکیچه دواوه‌یه وارور اتک جنوبنده

پنجکوره صویی ایله صوات صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قاریشور برکوت
دخی کیدوب اشناغرك شرق وجنوبنده دربندی یاننده سند صوینه قاریشور
بوجمله نهرلر صوینك شمالنده در نهر پنجکوره غربدن کلوب شرقده کوبرطاغلرندن
صوات صویی دخی کلوب بونکله دواوه قربنده کابل صوینه قاریشور نهر دلن غزنه دن
کلوب کابلدن ایکی مرحله برده کردیزه اوغرار اندن یوقاری سائل صویله بر اولوب
نغز نام بلده یه اوغرار وبلیزه دن اون ایکی مرحله ده چنکوچ یاننده سند صوینه
دوکیلور بوکا نهر سامل دخی دیرلر **مسالك کابل وغزنه** کابلدن بلخ قافله سیریله
اغیر قونالقلا اون بش منزل ولاهور شرق وجنوبه اوتوز منزل ونیلاب یوز فرسخ اندن

لاهوره یونه قریب غزنه دن بامیان شماله قرق بش فرسخ ویست یوز فرسخ وکابل
شرقه اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی ورزه خوش وبتی ومیرسه کانه واوردك برر
منزل جمله غزنه دربوندن صکره چوله کیریلور اون بش کونده قندهاره واریلور کابلدن
بکرم شرقه اون منزل وهندوکش التی منزل اندن فضان اوچ منزل اندن غور ایکی منزل
غوردن میمند چولده اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل اراده قریه لر واردر کابلدن
غزنه غربه اوچ منزل برکاد لکو ایکی منزل اندن خوش ایکی منزل کابلدن ری شرقه
سکز منزل اندن مروحل وبرصوخل وسنخل ونابلکر شرقه بچوق منزل
جمله شرقه اندن منورزه وملزه ونغره برر منزل بلیزه دن چنکوچ اون ایکی منزل
اندن نادونه شرقه بچوق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل وورد ك
غربه بش منزل اندن غزنه ایکی منزل ووردکدن ریکان غربه بر منزل کابلدن
نغز جنوبه بش منزل کردیزدن نغز شرقه اوچ منزل کابلدن بالیتر اوچ
منزل نغزدن اورکون غرب وشماله ایکی منزل وغزنه دن اورکون غربه
اوچ منزل اشناغردن نیلاب شرق وجنوبه یدی منزل وصوات
ایکی منزل دواوه دن بنجاور بر منزل صوات اندن لکجو جنوبه ایکی منزل ومقام
جنوبه ایکی منزل اشناغردن مقام غرب وشماله بر منزل لکجوردن کابل
غربه اون منزل اشناغردن پنجکوره اوچ منزل مقامدن کوره بر بچوق
منزل بیشه وردن باجور غرب وشماله اوچ منزل دواوه دن باجور
شرق وشماله اوچ منزل پنجکوره دن باجور غربه بر منزل اشناغردن باجور
اوچ منزل کابلدن نکرها شرقه اوچ منزل بیشه وردن غربه ایکی منزل
اشناغردن نکرها ایکی منزل **فصل ٢٦ در مملکت کشمیر وتبت اما کشمیر**
کسر کافله وقافله اصلنده هند وسند واترا کدن متولد بر طائفه
اسمی ایدی صکره ساکن اولدقاری یره اسم اولدی اطرافی حصار مانند
جبال ایله احاطه اولنمش وردنجی اقلیمدن بر طوللی ولایتدر **حدودی**
جنوبی هنددن دهلی ولاهور شمالی بدخشان وبعض خراسان شرقی
اراضی تبت غربی اوغانیان منازلی اراضیله محدوددر مسافه
طولی غربدن شرقه قرق فرسخه قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی
فرسخدر بوجمله دوزصحرا اولوب ایکی بیك قدر قرالی اتوز ایکی قدر برکنه لی

لاهور

مشتملدر بو صحرالر ریاض وحیاض وازهار وانهار واشجار ایله بر رتبه لطیف
ومزیندر که مجموعی گویا بر حدیقهٔ جنت آسا ومفرح ودلکشادر لطافت
آب وهواسی سبب اولوب خلقنک خوبلری حسن رخسار ولطافت
شمائلده ضرب مثل اولملرینه باعث اولمشدر بو ولایتک داغ وصحراسنده
یوز بیک قدر مزروع قریه اولدیغی زبانزد خلایقدر جمله انواع فواکه وثمار
غایت لطیف وبیشمار اولور گرچه هواسی بر مقدار برودتلو وزره اولمغله
گرمسیر میوه سندن نارنج ولیمون وخرما حاصل اولماز لکن یقین یرلردن
وارد اولور بو اقلیمات دارالملکی سری نکر نام شهر بوناون بچوق درجه طول
اوتوز یدی عرضده واقع اولمشدر اول ولایتک حکامنک تختگاهی بر شهر
مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرک میانندن کچر وبو شهرده یالکز ایکی
بیک خانهٔ شال باف خانه لریدر که روی زمینده اول صنعت مهارتی انلره
مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال گیرلر وشال کشمیری
مشهور آفاقدر بونلرک خلقی گرچه لطافت آب وهوا وطراوت کوه وصحرا
سببیله اکثر نغمات وغنایه مائللردر لکن لباس وطعام جهتندن غایت
بی تکلف کچنورلر اکثر یدکلری برنجدر انی دخی گیجه دن قالمه یرلر
لکن سرتاسر اول دیار موزون موضع باده وچنک وچغانه وجایگاه
سماع ترانه اولوب لاله لری گلرخانه دن نشان ویرر محصول اولقدر اولور که
یالکز هند وسنده دورشور بطمان زعفران گتورلر لورنسوایدر ربو
ولایت خلقی اکثر بت پرستدر سحره زیاده مقیدا ولورلر وانده سحر
تعلیم اولنور بونجه دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که بونلر عفت وعبادت
اوزره اولوب رهابین طرزنده هندستانده گزرلر وغارلره گیروب روحانیات برله
مشغول اولورلر وبونلر بر همن اوزره اولمغین بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر
دجله گبی بر نهردر جلهسی داغ دبنده بر منبعدن چقوب شهرک اورته سندن کچر
اوزرنده اللی قدر جسر واردر بدیسی یالکز نکر شهرینه درافی کچدکده نصکره مرور
ایتدیکی یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب دندان وآب جد گبی بونلری کچوب مولتاندن
بوقاری آب جنهاوه قاریشور جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده گویا بر بنا
اولنمش سور گبی اولوب انلرک سببیله اهالیسی جنکجیان وغیری اهل طغیان

تعرضندن

تعرضندن دائما سلامت اوزره درلر بو طاغلردن کشمیره انجق اوچ دربند واردر
بری دربند خراساندر که غایت صعب وتنکدر بو کلی حیوان بکچورملک میسر اولماز
لازم گلدکده پیاده اشخاص ممکن اولدیغی مرتبه انتقالی یوکلنوب کتورلر ایکنجی هند
دربندیدر بو دخی صعوبت وتنکیده دربند خراسانه بکزر اوچنجی دربند تبتدر
بونک یولی گرچه بر مقدار آساندر لکن بر قاچ منازلده زهرناک علفدن غیری
نسنه بولنمامغله ناچار باقسی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالک
کشمیر کشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اولی راه کهتوار بو یول اوچ شعبه در
شعبهٔ اولی ایکیوز کروه شعبهٔ ثانیه ایکیوز التمش کروه شعبهٔ ثالثه ایکیوز اللی
سکز کروه در هندیلر میله کروه دیرلر بز بو کروهلرک عددینه رقم برله اشارت ایدرک
شعبهٔ اولی کشمیردن شرق وجنوبده پنپور که زعفرانزاردر ٧ آب دتکارنده
ونت پور ٦ نهر مرنور رهطای نواحیسنک نیلابه وارر کیر ونهر مرنور کنارنده وجاد
نام قریه ٧ ارکامونام قریه ٦ ده کهن بونک شرقنده بر کروه یرده بر عجیب حوض
واردر یدیشر ذراع مربع وعمقی بر کمان قدنجه سنک تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هر سنه شمس جوزایه تحویل وقتندن یکرمی گونه دک هر گون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دبندن صو چقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام دولار وایکی آسیاب
یوریدر صو اطرافه اقار نصف نهاردن صکره چکلمکه باشلر وقت عصرده
تمام صودن اثر قالمیوب نصف ساعتدن صکره کیرو جوششه گلوب نصف اللیلده
تمام دولوب طشره اقار وکیرو چکلور صباح گیرو اسلوب سابق اوزره اقوب یکرمی
گون کچدکده اصلا صو چقمز اولور سال آتیه یه دک حوض صوسز طورر وبونک
دبنده دورت دلک واردر که صو انلردن گلور کیدر هر برینک مخصوص اسملری
واردر صو چکلورکن اوچ دورت دانه طینلدن مختلف الشکل حبه لری بر کسه
بر بر اول دلکلره نامیله القا اتسه صو اول حبه لری اول اسمی تعیین اولنان
دلکلره کتورر کیدر بر اسمه تعیین اولنان حبه اخر دلوکه کتمز هفت اقلیمده بر حوض
دخی سنده برای نام موضعده کشمیرک امور غریبه سندندر یازار که حوض
مذکور سنک تراشیده دن اصلا منفذی یوقدر روزنه سی گوکدر چون آفتاب
نوری گلسه هر گون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب گیدهرک صو جریانه
باشلر بش التی ساعتدن صکره چکلمکه یوز طوتوب هیچ قالمز بو تقدیرجه حوض سابق

اولدیغی متعیندر یانجق منفذ اختلافی واردر که هندن کشل یایی ٥ سرای ملن ٨ کرنان ١٥
کهنوار داخلنده دره در یولی تماما آنشدیاندن دره اورته سندن ده جانرو ١٠ ده
جنکلستان ١١٢ اروایرمانغی ملردن بو کلمولر و منغی ایدیانغی کنارنده جندریانک ٨
هندیلرلکاجنها و دیرلرانده ایبدن کوپری واردر یکچیلوب نهرکنارنده شهرکهتوار
١٠ بونک باشقه حاکمی واردر بو مابیننده حانلر بنا اولنمشدر اندن اوریجاجی نام
قلعه ٦ طاغ باشنده پای بسنو نام قلعه ٨ بونک حاکمنه تکردیرلر کهتوار
حاکمنه عدو دراندن دمانسندو نام قریه ١ مستقل حاکمی واردر راتو دیرلر اندن
بدرکاه نام قصبه ٢٠ حاکمی برعورتدر بولنک نصفنه دکین بسنو حاکمی حکمنده
معموردر اندن یول ایکی ایرلوب بری باندرواره کیدر بکوه یادل انکنه واریجه دون
صحرالردن ١ کوه یادل یوقش ٦ باندرواره دکین آنش ٨ باندرواره بر قصبه در
مستقل حاکمی واردر مانکوت نام قلعه ١٠ مستقل حاکمی واردر سامیو نام کوچک
قصبه ١٠ اندن سنکرو ١٥ هند داخلنده بر قریه درکاوی سرای ١٠ ده کنین ١٥
لاهور ١٠ شعبهٔ ثانیه بدرکاهدن ده کلبان ١٠ کوه یادل انکی که خلقی نلال دیرلر
٤ قله کون ١٠ بجلی نام قصبهٔ صغیره ٦ طاغ انکنده در راجنده حکومتنه تابع یازیلوب
بوندن یول ایکی اولور بری مشرقده سرهل حکومتنه تابع ده لالر ٦ کرن که باندروالد
قصبه سیدر شعبهٔ ثالثه بجلیدن بر یول دخی راجنده حکومتنه تابع چنتبی
یولی جنکلستاندر اندن قصبهٔ جله نکتو ٨ حاکمی پادشاه هند خاصندندر یولی
سراپا دره ایجندن کیدیلور برسراو حکومتنه تابع ده نسال ١٠ ابن نام قصبهٔ
صغیره ٥ سیالکوت ١٠ لاهور ٢٥ ایکنجی یول راه کبیر دورت شعبه در اولکیون
سکسان دورت کروه ثانی و ثالث ایکی اکسک رابع برانقدر وحیدر رودده لوکیون
٤ بردیه باشنده قریه دیده دوروه ٥ جانکیر داخلنده ده کبیر ٤ کوه نندرک دامننده
ده جون ٢ قله سنده رامدسنک بوندن یول ایکی اولور بری صاغنده پیرستان
یولی ٢٠ بو یول اتلی یولیدر و بوجانا اوت دیرلر لکن قشین قاردن قپانور بری صولده
کوه مزبورک بر جانبنده صویه دیرلر بر نیجه مغاره لر ٩ بو یول صعب پیاده یولیدر
نصف راهده داغ باشنه چقیلور کاهی مخالف روزکار اسوب اولر ماندبرف
قطعه لری داغدن اوچوروب مخاطره در و قیش یولی دکلدر اندن تکچاروا ٢ بردون
بر ده دره ده پیرستان ٥ کوه سونون کمرنده جانب جنوبه دوشر ده چاله ٤ نیم سیه

قیونلری

قیونلری بریدر ده کنوت ٨ کوه هبردن قله سنک جنوبنده دراسم قدیمی
سیوایدی مستقل حاکمی واردر اندن کوه دار قله سی جنوبنده و بدرهست
٥ نهر چندر و باتک کنارنده ده چوک ٢ یول جمله داغلردر راجنده تابعدر
کندرف ٦ بونده ایبدن کوپری ایله نهر یکچیلور تنکه سابقا ذکر اولندی کوه دکو
کمرنده کاوکل نام موضع ٥ کاو درخت مخصوص احمید کل ایسه مطلق درخت
وجه تسمیه بودرکه سابقا حاکم کشمیر سلطان اسکندر اوغلی آدمخان والدندن
ریجنده اولوب بو محله کلدکده النده درخت مزبوردن بر میخ وارایدی
یره دیکوب برمدتدن صکره طوتدی بر درخت عظیم اولدی کوه دکو بالاشنده
راجنده تابعدر بتوت ٤ کوه مزبور کمرنده راجنده تابعدر کلاد ٦ قصبهٔ جلی که
بجلی دخی دیرلر ٤ باقیسی ذکر اولندی اوچنجی یول راه کتره در بوکا راه باتهال
دخی دیرلر لوکیوندن بوطا ایکی اولور بری دوندر بونک غربیندن کتروبه
کیدر ٣ کوه کارنار دامننده ده منزمره زکات الدقلری یردر کوه مزبور قله سنده
سرکتل ٤ دامن کوه ده دِه نوکام ٤ بو قریه داغ جنوبنه دوشر اندن براوق آنجی
هند جانبنه راسد نام موضعده بر ذراع قدلی و بر بچوق ذراع قطرلی کبود
رنک بر مدور طاش دکلشدر اسمنه شنبر دیرلر طوغریلق معناسنه طوغریلق
طاشی دائما کشمیرده عادتدر که راست و دروغ امرنده ایکی شخص نزاع اتسه
بو طاشه وارلر و جنوب طرفنده طوروب دعواسنده صادق اولان طاشنک
اوزرندن شماله صچرا ایچر کاذب اولان ایچمز دیرلر کشمیر حاکمی میرزا حیدر خلقی
بوندن منع اتمش ایدی ممنوع اولمدیلر ده چول ٢ ده اذرن کوث ٤ بو ایکی قریه
باتهال قریه لرندندر باتهاله تابعدر جنلداس ٣ یول اورته سنده دیو نار
دیرلر بر دره واردر که کوه ماچیل کمرنده جانب جنوبه ده لوده ٤ ده پاینتال ٤
بو یولده ایکی دره واردر اولکسنه نیل ارد ایکنجیسنه نیل کوهلاد و دیرلر ده
راک ٤ بو ایکی قریه زلت داخلنده اولوب مستقل حاکمی واردر بولنک میاننده
اکرد نام بر کوچک داغ اوزرنده بتخانه بنا اولنمشدر اندن کنارچنهاو بتمامه
اینشدر ایکی کروه نهر یکچیلوب ایکی کروه دخی کنارده کوه کنک بوقشنه چقیلور
بو یکیدن آت اتلک ایچمز بر کوهده ده کنک ٢ ده کوتن کمر کوهده نختمله تابعدر
کیرو ٢ دامن کوه لودرک نختمله تابع ده شدنوکه هند جانبنه دوشر ٢ ده بوچی

بونی دخی دیرلر یولی تمامانبشدر ٣ کوه دکو بالاسنده ده چلهن ٤ بونلر جمله مخمتله
تابعدرده مهی ٢ ده بزورع ٤ کوه کیتیکلو دامننده درمنه طرفنه دوشر قصبهٔ
کرمز ٢ محل حکومت تحتملدر جانکنو داخلنده ده مهال ٢ ولایت جواد داخلنده
ده دانیال ٤ بونک یولی اورته سنده چیدک نام برکوجک داغ واردر قصبهٔ
جمو ٧ یولنده کاجدار دیرلر برجبل واردر توهی صویی کچیلوب ده بن ٤ شهر سیالکوت
١٠ بویول یوز فرق کروه دراوچنجی یول راه برنل درونت یوردن یول ایکی اولوب
بری وجباد رویه کیدر آب دت کنارنده ده تاینومه ٥ ده کدولی ١ صوکنارنده
برقوغله مجمعیدر ده هابلشی ٢ ده چوکام ٢ ده واسنک کند ٢ واسک برقریه
اورته سنده برچشمه دربازین صویی غایت بارده اولوب قیشین قورور بوقریه
کوه سندرد امننده دربرکویدن یول ایکی اولور بری شرقیکه پیاده یولیدر سندر
باردا غنه یوقارو ده مهوبیه واردر ١ قریهٔ مزبوره اول طاغک جنوبنده دربویول
دخی عزبه داندسیک داغی سمتنه کیدر بوانلو یولیدر اول داغ قلهٔ سنده
برسرای ٦ ومهو بونلر برکنهٔ برنل داخلنده دردده ونکه دره کزدیرلر بردره
اورته سنده درکوه سندرنار بودره شرقنه دوشر وکوه بتر دره غربنده در
بونلر بیکسک داغلردر دره دن کرصویی قاتی وایکی کره کچیلور آت کچرده جرد نو
٤ بوایکی قریه جاکیر داخلنده دربوموضع بنان ٤ دره اورته سنده شرالهاه قافلة
ده دیعندل ٥ قصبهٔ سمرکوت اصل برنل بودرقلعه سی واردرده رمکند ٢
جهنا وکنارنده دربونده ایدن جتال اغاج ایله کچیلور ده تنکهی ٢ صنع جانبنده
نهرکنارنده درابو بریخی واناری اولوره کرتن کوه جاه باشنده دربونده ایو شال
طوقورلرده یونی یوخی دخی دیرلن بوقریه لر مخمتله متعلقدر بویول یوز فرق برکروه
اولور دردنجی یول راه دانداب راه مکنار دخی دیرلر بویولدن آت کیدر
وجباد رودن صکره سابقا ذکر اولنان ایکی یولدن غیری ایکی یول دخی واردر
بری مشرقیکه ده زندره کلور ٥ وبوسی بودیو سربرکنه سندن بهال نام قریه ده
بربیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوز ذراعدر بردکرمن
جویر صوچیقوب اقار برکسه نک حاجتی اولسه برحدیجوبلکه برمقدار
برنج وصو قیوب اغزینی دری ایله محکم بند ایدرلر اول کسه نک نامیله صوه
اتارلر یاتوب بر زماندن صکره چیقار اکر برنج اعتدال اوزره پشدی ایسه

تفال ایدرکه اول شخصک اول سنه حالی خوش اولور دیرلر ولا خلاف فنی
اعتقاد ایدرلرده وانغوار ٤ ده مهو ٥ بریول دخی معرنید بوچلا رودنده
کدوخ ٢ ده کلاده کام ٢ دیوسره تابعدر کتل دزمرک دامننده ده ناکمو ١٢
وبار نهار ٣ بویول تمام طاغلردر انلو کیدر انبنت ده له ٥ بردره ده دیده شال
ده کیل ٨ یولی ناهموار در نصفنده توش نام بر نهر واردر جیهاوه اقار ٨
بونهردن دخی باززن ایب وجتال اغاج برله کچیلور اما حریفده پیاده کچر
ده جات ٥ جنهاو کنارنده ده جابیکاری بونهدن یول ایکی اولور بری مشرقی
اول موضعدن کمیله کچیلوب ده شادل ٨ بردیه باشنده دردده ابنار ٩
جمله انشدر بونلر لال دیوه تابع قریه لردر رامکی ٩ لالهٔ تابع کوچک قصبه در
قلعه سی واردر بری دخی غربی که جنهاو کناریله غربه کیدر کنارده ده کیلو ٥
کشمیر جانبنده دریا ندن کمیله کچیلوب رامکی ٨ ده چیراو ٩ سیالکوت ١
بوطریق یوز فرق برکروه دربشنجی یول راه میم اندر کشمیردن جانبون ١
بوندن غرا ایدن بربید سرنکون واردرکه اهل کشمیر خلقی برت دیرلر
بش ذراع ساقی واردر ایکی قوجاق یتشمز دوری دورت ذراعه قریبدر
واتوزذراع ارتفاعی واردر بوداقلری اکری یره اینمکه ایکی ذراع قالمشدر
وباشنده واقف بوداقلری وارمدور دوری اللی ذراعه قریبدر دیرلر
برکسه بونک بربوداغنی تحریک اتسه جمله شعب واغصانی حرکته
کلور شجر مرقوم نهروت کنارنده ایکی دیه نک اورته سنده دربو بونک
شعبه لری بری برینه متصل ونازکدر برکنه وجوه بارده بونک کبی شجر
وافر اولور بوداغنی جوق اولنک حرکتی زیاده در زیرا الرتیع اولاهوا
حرکته امداد ایدر ده وامو ٥ ده میم اندر ٣ ده مترکام ٤ هاکواس ٥ ده باندرلد ٥
ده دلو ٦ کلکو ٧ ده کیل ٨ ایکی طریقلک بری یوز یکرمی برکروه وبری بر
اکسکدر التنجی یول راه سدو دردده راموردن یول ایکی اولور بری میم
اندره کیدر وبری غربیدر ده دروج ٨ جمالنکر خرابه قریه در ٩ قلهٔ کوه
برنول ١٠ دامننده ده بدل ٨ ده شرال ٩ ده پونی ١٢ بویولده بعید یرده
قریه لر واردر بیواری نام برطاغ کچیلور ده کلت بوندن یول ایکی اولور
بری شرقیه کیدر قصبهٔ متنباددر ١١ موضع سکنتن ده جنهاو کنارایله

بجیلوب هنده داخل اولور ٣ ده جلت ٤ سیالکوت ٥ بری معزبیدر بهلول
پور ٧ کوچک قصبه در سیالکوت ٨ بومیانده چنهاو کجی ایله بجیلوب انکسی
دخی آت یولیدر بری بونکر مجالنی کروه برنجا اکسکدر التنجی یول راه هرپور
جانبوردن خانپور ٢ ده زور ٢ ده هیرپور ٤ بدمال طاغنه قریبدر دامن
کوه بتمرن نام طاشدن خانه بونده بر یول مغربیدر صاغ جانبنه داغه یوقاری
کیدر مجلوب واریجه بوکروه اندن انیشدر داغ کمرندن کیدیلور اشاغی
اینجه اوچ کروه بساتره طاشدن یابلمش خانه در اندن ایکی کروه دخی انشده
کیدیلور که اکا زنار انشی دیرلر اندن بر کروه ده کمر کوهده کلیسون نابراز نام
موضع ١ یولی غایت تنکدر اقا ایکی کشی بری یندن بری سوررده وتدنام سرای
٢ بیر پنجال بوقتی باشنده در کوکجی ٢ انیش نهایتنده در قیش یولی
وکلدر کیدنلر کوتنه بوست باغلیوب صیر یلورلر لکن خطردر ده شنبه
١٧ سرمکله ٥ بر قاچپاره قریه در کمرک آلورلر بر کوچک شهری واردر طغیانی
ابتدکده اون سکز کره بجیلوب یازین بکرمی یدی کره بجیلور عرضی اوچ دوت
ذراع عمقی ایکی ذراعدر ده کنوانی ٤ قصبۀ سنوغ ٣ ده برنت ٢ راج دیرلر
٤ بری دخی شرقیدر بزندن کاملوکوت ٧ بر بوکسك طاغده خرابه
قلعه در کوه استونن ٢ ده کید پان ٢ منزلکان باندرا اندن یول ایکی اولور
بری شرقه کیدر بکریل نام خرابه قلعه ١٥ سلکه ده کلادیندن ١٥ راجوری
ده سنکبون ٨ کارنکوت ٧ نوشهر ٥ ده موجوال ٦ ده پدو ٥ بین ده درکر
٢ چنهاو کنارنده ده کاتهال ١٥ ده پیر کالی ٧ کنکرچه نام قلعه ٨ وسینس
٦ شیرکر ٧ ده بتیاله ٢ سرای بجر ٦ بری غربه کیدرکنه باردن پیر پنجال ٣ ستون
بولنمز فیل وآت ودوه کیدیا و بر لرندن کیتمز یدنجی یول راه جرهارو
درکشمیردن سبك ٧ ده سورش ٥ ده بیهن ٢ کوه جرهارو انکنده در
و کمرکوهده یارعرك نام بیادق ٥ طاغ باشنده کنزول نام خرابه قلعه ٥
بوندن اشاغی اینلور هوین نام مغارۀ عظیمه که بیك آدم آلور ٢ داغدن
ایکی کروه بعید صحراده ده کاتری ٧ ده سهرن ٦ مست بلخانه قدر برطاشدر
٤ کوه بلرا ورته سنده هستبالوت ٧ ده برت ٤ براجوری ٧ بویولک جمله
یونا للی بش کروه در یازین اتلو کیدر قیشین کثرت برف و روزکار شدتندن

اشلمز

اشلمز سکزنجی یول راه جیل درشهردن ده نهاموه ٣ ده لولیون ٤ ده بیروزپور
٨ کوه جیل دامننده قریه ١ کمر کوه بزلل نام بر سنکدن خانه ٣ اوچ کروه
دره دن کیدیلور دورنده بالایه چقیلور اندن داغ باشنده سریل ٥ کمس
کوهده شارح ٥ ده کاتری ٦ بویولی یوز التمش طقوز کروه در طقوزنجی یول
راه بدسنکر شهر بهتن ٨ ده اشکر ٢ ده کجاموه ٢ ده کنتمل ٤ بر طرفی طاغ
بر طرفی نهردیهتدر اندن ماهوره ٥ بویول غایت تنکدر کمرکوهدن کچر
دورت کروه دراقا ایکی آدم بری یندن بری اردندن سورر ده شاهکوت
٦ ده ان ٥ بوندن کوه بدسنکره کیدیلور جنوبی دامننده هالن ٥ ده دیوکا
٦ ده برونج ١ بوندن یول ایکی اولور بری صوله کیدر سهرن ٨ بری صاغه ده
کیدرو ٥ قصبۀ ماهوره ٨ ده برهالن ٧ قصبۀ سلطانپور ٢ ده جلم ١٢
نهر جلم کنارنده در صوکیله بجلوب ده خواصپور ١ جنهاو کنارنده ده
کاتهال ٥ ده میرکالی ٦ بروجه دك آت وفیل ودوه کیدر اندن اونه انجق
آت کیدر راه اول یوز طقسان دورت کروه در راه ثانی یوز یتمش سکز
کروه در طقوزنجی یول راه بکلی بتبدن یارلیه ٩ بولده آب دنکیلور
کیدن جسری واردر ده نتمل ٥ ده دوارکیل ٣ صاغ طرفی داغ و بر طرفی
آب دتدر ده دیو ٨ بولدن صبا درده وزلو ٥ ده دنکوت ٣ بو بولده کوه
کوارم بجیلوب دن بل نام دروازه ٨ بر طرفی داغ اردی بر طرفی آب دت
اولدوغی یرده اغاجدندر ده بولیاس ١٢ قصبۀ نکری ١ حاکمی کشمیره تابعدر
ده نوبون ٥ ده واو ٨ بیدرنك نام نهر عظیم کنارنده در کلکلر ایله بجیلور
کشمیر پادشاهلری اکا شراه دیرلر ایکی طرفدن ایپلر باغلیوب جکرلر آت وآدم بنوب
بجر ده ننسك ٨ بویولا ورته سنده کوه شنکر واردر اندن مکره کسنه
دیرلر برصو بجیلور قصبۀ بجلی ٥ ده مانخل قلعه سی واردر ٦ قصبۀ شاه رخ
سلطان ٥ ده بجرکام ٣ ده هزاره ١ سرای باروسنك ٢ سرای خربزه دیمکله معروفدر
قصبۀ راولندی ٣ ده هاتیه ٤ رهطاس ٥ ده جلم ٨ جمله سی ایکیوز دورت کروه در
بو یولده جمله حیوانات کیدر اونیجی راه کربو دربتبدن قصبۀ سیپور ٥ ده پترو
٨ ده ترامکام ٥ ده بانهندو ٤ کوه رن دامننده درتنکدار ٢ ده اجربل ٥ قصبۀ هبك
١٢ بجلی بو یولده انجق پیاده کیدر ایکیوز اون التی کروه در ملوك کشمیر هفت

اقلیمنه ایدر سلطنت کشمیر هندیلر ضبطنده ایدی الیتوز اللی دورت تاریخ
هجریده سلطان ناصر الدین ابن شمس الدین که پادشاه دهلی ایدی بو دیاره
شعائر اسلامیه یی شایع ایتدی و زین حسن نام کسنه والی اولوب اولادندن
اون نفر یوز التمش سال مستقل ضبط ایلدیلر و سلطنت سوردیلر انلرك
بری سلطان زین العابدین ایدی که اللی ایکی سنه پادشاه اولدی کشمیر هیچ بر
عصرده انك زمانی کبی معمور اولمش دکل ایدی مزبورك کفر و اسلامه نظری اولمیوب
انجق فنده مرد عارف و هنرمند معتبر ایدی اطراف جوانبدن ارباب معارف
و هر صنایعك ماهرلرینی طلب ایدرکتوروب رعایت برله اول دیارده اسکان ایدردی
نه دینده اولورسه تعرض اتمزدی اول اجلدن بعضلر مزبوری دین جوکیان اوزره در
دیدیلر انك وفاتندن صکره برلودن بر جماعت حکومتده اولدیلر تا که طقوز
یوز طقسانده شاه تصرفنه کیردی اما میرزا حیدر هند تاریخنده ایدر شمس الدین
زی قلندریده کشمیره کلوب اول زمان برینك اننده حکومت ایدردی شمس الدین
عورتك خدمتنده اولدی کیده رك کامران اولوب عورتی الدی و خلقی کندویه
تابع قیلوب جلوس ایتدی صکره اوغلی جادل الدین بعده سلطان قطب الدین
و اوغلی سلطان اسکندر ترتیب اوزره پادشاهلق سوردیلر بو اسکندر دین
اسلامه رواج ویروب اکثر بتخانه لری یقدی اندن صکره زین العابدین
اولوب کشمیری معمور ایتدی بعده اول دیار جوکیلردن برقاچ کسنه دخی
حکومت سوروب اول طبقه دن یوسف خان نوبتنده شاه عجم تسخیر
ایتدی یوسف خان تابع اولوب نیجه ییللر انك طرفندن خانلق ایتدی شعر
و موسیقیده مهارتی وار ایدی بونده نیجه شعرا و فضلا کلمشدر مملکت تبت
تا مضمومه و فتح با مشدده برله تقویمده مذکور اولدیغی اوزره سکوزنده در
لکن مسعودی تا مثلثه ایله یازار خراسان جوارنده بر واسع و لطیف ولایتدر
حدودی شرقی چین داغلری جنوبی کشمیر و هند و غربی خراسان بلادی
شمالی ختا و ختن صحرالری ایله محدوددر مشهور شهری غنج ابن سعید
قولنجه یونانوز درجه عرضده داغ باشنده بر شهر مشهور و معموردر حصارینك
بر قپوسی واردر بری دخی قصر صخات بر داغده یوز یکرمی بش بچوق طول التوز یکرمی
بچوق عرضده واقع اولمشدر بو جبلك شرقنده جنوبدن شماله التی مرحله قدر

محدود

محدود عرضی اوچ بچوق منزل بر صحرا واردر که اطرافنی جبل سنبل حلقه کبی
احاطه اتمشدر بو طاغلرده مشك کیکلری سنبل و تلادر صولری هر طرفدن
صحرایه اقار وسطنده مجتمع اولور لطیف و لذیذ صودر انکا برکه تبت
دیرلر اول محل یوز یکرمی التی درجه طول و قرق بر عرضده واقع اولمشدر
تبت قومی جینگیز کبی اقطش و مدور یوزلو اولورلر فضه و حدید و جواهر
و مسك و قبلادن بو ستیله تجارت ایدرلر مسعودی ایدر تبتك خواصی

غرایبندندر آب وهواسی صحیح ولطیف ترابی محصولدار اولوب انواع ثماری
وازهاری حددن بیرون ندر بایدی سکانی غم نه در بیلمزلر وانلره هم وحزن
عارض اولمامق بوبرلک خاصتیدر جمله سی ضاحک ومسرور رفاه طبع
صاحبی بشوش اولوب انواع رقص وملاهی استعمال ایدرلر حتی میتلرینی بیله
ساز وسوزیله قالدیررلر وبالجمله بوولایتده حیوان ناطق وصامته طبایع
دم غالب اولوب حکمنی اجرا ایدرلر لورسوا ایدیبوا اولکه ده عظیم قامشلر
اولور اوزمانلغی جوقدر بیخ حیوانات وافر اولور اولاحدی یولری مخوفدر
لکن هرسنه تجار سفر ایدوب مرجان الکیدرلر زیرا انده انجه یرینه
مرجان بکچر ومسک آلوب انندن عظیم فایده ایدرلر **آهوی مسک** بوحیوان
غزال کبیدر باشی طوکوز باشنه بکزر ناغزینده فیل کبی ایکی دیشی بتر وطشره
چقار بونلری سوریله بسلرلر هرسنه قارنلرنده بر ورم پیدا اولوب ماه
ارندنجه زیاده اولور نضج بولدقجه غایت کچیشور بعض قیالره سوردینوب
وریدی دوشر اندن اقان قان مسک اولور ایوسی صارپستر قدر دیرلر
بونلر سنبل هندی یدکلرله مسکی غایت فایق اولور انونکیچون بعید
یرلردن تجار کلوب کیدر وبونده دارچین وقرنفل دخی حاصل اولور
لکن ملوکه بهاری کبی معتبر دکلدر وطشره کتمز وبوبر خلقی انی بهار
ایله تربیه ایدوب جیک بیلر وعورتلر بنلرنک قوشاغنی کندوکری
جوزملک جرمدر وصقال قومازلر جمله تراش ایدرلر وبولارلر حبیب المسیح
تبت طاغلریدن برطاغ یانارکه انده اتش یاقسه لر البته صوچیقوب
آتشی سوندورر حتی بعض ملوک تجربه ایچون وافر نفط وکوکورت جمع
ایدروب اتش ویردکده بر وافر صوچیقوب سوندردی یانمق ممکن
اولمدی **فصل ۲۷ در مملکت سجستان وسیستان** معربیدر
خراسان ایله کرمان وسند اراسنده بر واسع ولایتدر **حدودی** شرقی
اوغانستان هند ومکران شمالی بعض هند وغزنه وغور غربی کرمان
وخراسان جنوبی مفازه کرمان برله محدوددر سلفده بر مرتبه معمور
ایدیکه بر جریب زمینی باوجود قلت آب بیک دیناره صاتیلور ایدی
واول زمان غور واسفراینه واولکه ده داخل ایدی صکره خراب اولوب

انلر

انلر یرلدی وبوولایتک دار ملکی **زرنج** نام شهر طقسان یدی درجه
طول اوتوز ایکی بچوق عرضده بر بیوک شهردر اسم ولایت بوکا دخی اطلاق
اولنور خراسان ومکران وکرمان وسند اراسنده دوشر سلفده شهر
رام تختکاه ایدی خراب اولوب یرینه زرنج یاپلدی بونک حصاری وارو خندقی
واردر خندقدن صوقینار سایر صولر دخی انده جمع اولوب طولاب
دوار روشنک دخی اطرافی دیوار وخندقدر بو حصارک بش باب آچیلور
تیمور قپو واسکی قپو ایکیسندن کیدن پارس یولنه کیدر بر دخی کرکوته قپوسی
خراسان یولنه کیدر دردنجی قپو نکی بست جانبنه اچیلور بشنجی دروازۀ طعام بو
جمله تیمور دنغیر اروشنک دخی اوچ دروازه سی واردر پارس طرفنده دروازۀ
مینا ودروازۀ کرکان ودروازۀ اشیرک ودروازۀ درسا ودروازۀ شعیب دروازۀ
حویک دروازۀ درکان دروازۀ بنکی دروازۀ کرکوته دروازۀ اسپرد دروازۀ غنجوه
دروازۀ رستان دروازۀ زنکیان بونلر جمله طبراقدندر ومساجد وجوامعی وافر
اولوب اسواقی بول ومعموردر یعقوب ابن لیثک انده بر سوقی واردرکه یه
وجامعنه وقف اتمشدر بوشهرده متعدد نهرلر اقاربری دروازۀ کهنه دن وبری
دروازۀ نوده ن کیروب اوچ صو بر مسجدده وکنده جمع اولوب آسیاب یوریدوب حوض
عظیمه داخل اولورکه اندن شهرک خانه لرینه توزیع اولنور وخانه لرینه تحتی ایدب
واروشده بونلردن غیری بیوک نهرلر اقارکه ایچری کیرنه انلرک شعبه سیدر
وبوشهرده دروازۀ پارسدن دروازۀ مینایه وارنجه متصل وممتد بر جارسو واردر
بر فرسخ مقداری ممتد اولور وبوشهرک هواسی حاردر صوغوق وشدید روزکاری
اکسک اولماز وقیشین قار یغماز وبونک بناسی اکثر کرپچدر اغاچ نادر اولور دبوکا
منسوب اولنلردن بری صاحب مذهب محمد بن کرامدر سجستانک باقی شهرلری
بونلردر **رُخج** ضم را ومهمله وفتح خاء معجمه مشدده بر لیوناوچ درجه طول اوتوز ایکی
درجه عرضده بر بیوک شهر وناحیه در نهر هندمند بونک حدودندن کچر
نغجوان بونک قصباتندندر **بُشت** طقسان سکز بچوق طول اوتوز ایکی بچوق عرضده
نهر هندمند کنارنده بر شهر مشهوردر سجستانده زرنجدن صکره بوندن معمور شهر
یوقدر هواسی لطیف عراق هواسنه وصویی فرات صوینه بکزر خلقی دخی اهل
عراق طوری اوزره در نعمتی فراوان میوه سی وافر خصوصا خرماسی اعلا وغایت

ایدی اولورانکوری دخی وافردر جوامع ومساجدی ونهر مزبور اوزرنده کیلیله جسری
واردر فضلادن ابو الفتح بوشهره نسبت اولنور قرنین زرنجدن بر مرحله شرق
وشماله برکوجك قصبه در بسته کیدرکن صوله دوشر حواش یوز بچوق درجه
طول اتوز ایکی بچوق عرضده قرنیندن بیوك برقصبه در اندن بسته کیدرکن بر
مرحله صوله دوشر اقار صوبی وحرماللغی واردر حصن الطاق حواشه نصف
مرحله قریب یرده بر بلده صغیره در اما باغ وباغچی وفراسی جوقدر سیستانه نعمت
ومیوه خصوصا انکوری اندن منتشر اولور حصاری بر مرتفع جبلده نهرا حاطه
اتمش متین وصعب قلعه در اول دیار ملوکی خزینه لرین انده حفظ ایدرلر برکونه
تسخیری قابل دکلدر دیرلر درغش هندمند کنارنده سجستان نواحیسندن
دوان نام ناحیه ده بر قصبه در دوان ناحیه سی بستدن ایکی مرحله یرده بلاد
رستم ایدی کیکاوس انا تملیك اتمش ایدی داوندخی دیرلر سلاطین غور جدی
اولان سورینك دار ملکی ایدی قندهاره مضافدر سروان بستك ایکی مرحله
یرده بر بلده صغیره در انکوری ومیوه سی اولور قندهار یوز درجه طول اتوز اوج
درجه عرضده زرنجدن اون مرحله شرقده بر شهر وحصاردر تقویمده اسکندر بنا
ایتدیکی حصارلردن یازار بر نهر بونك غرب طرفنده اولان داغدن کلوب جنوبنه
مرور وحصاری دور ایدر خلقی جوق واسع شهردر میان قلعه ده سنك خارادن
بر جاه عمیق واردر هر بار صوینیدن جکسه لر اغاج پاره لری واوتلر چقار بو دلالت
ایدرکه خارجدن منفذی اوله حصار مزبور عجم شاهلریله هند پادشاهلری اراسنده
سرحد اولمغین اکثر محاصره وجنکدن خالی دکلدر قراه قندهاردن غرب وشماله
یدی مرحله یرده طقسان یدی بچوق درجه طول اتوز دورت درجه عرضده بیوك
قصبه در النش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یانندن بر نهر اقار
اوزرنده بر عظیم قنطره بنا اولنمشدر بر فرسخ قریب یرده بر داغ واردرکه اکا
مارندکی دیرلر طاشندن یونلمش بر طاقدن داغا ترشح ایدر ناس انه زیارته واروب
دعا ایدرلر وحاجتلرین سویلرلر اکر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا
اولوردیو مسرور کیدرلر والا نا امید اولورلر بوشهره منسوب اولنلرك بری نصا
جیبان صاحبی ابو نصردر بنه بندان فراهدن التی مرحله غربده داغده برقلعه در اقی
صوبی فراهدن کلور قصر والی ولایت تورده بر شهردر سفنجای قصردن بیوك

بر

بر شهردر مابین زرنج ناحیه سنده بر قصبه در وودان فوزمنده قریب بر شهر صغیردر
آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محلك خلقی بر قومدرکه قدیم الزماندن بو
ولایته کلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایدیلر شکل واطوارلری ترکمان
طائفه سنه بکزر ترکی سویلرلر بشه اوغان طائفه سندن قومی کوچرا ولی بر طائفه در
اولورینه ملك بته دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر مکانلری سبت
بردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی مرحله در بونلر
سیستان حاکمنه تابعلردر سرخ سره وبرکو ویرمزلر **اوصاف احوال سیستان**
خراج سیستان سلطنت التمش یدی یوك ایدی صکره بعض بلاد افراز اولوب
طقوز یوکه ایندی سرتاسر دوز قومصال یرلر اولوب انجق نام شهری قربنده بر داغ
واردر ارتفاعی ثلث فرسخ وبر طرفی صافی ریك روان در اول بقعنده زیارتکاهلر
واردر جمعه کیجه سی خلق واروب عظیم طبل ونقاره صداسی ایشدورز دیرلر
بو قصه تاریخ مبارکشاهیدن منقولدر سجستانده سرد وتند روزکارلر اسر
وقاریغان روزکار اقوی بریردن بریره هر بار نقل اغتره درکاه بر محله قومه باصدرور
بعض حیله لر ایله قومی شهرلرندن دفع ایدرلر بر دیوار کبی جوق جکوب دبنده یرین
کمرلر ودلیکلر قورلر روزکار اول منفذلردن کیروب قومی دفع ایدر صحرالرنده اکثر
یل دکرمنلری ایله بچیرلر باجی شدید مملکتدر سیستان ایله کرمان مابیننی عظیم
بنالری وقدیم آثارلری مشتملدر سیستان اوجوزلق ولایتیدر اناری وانکوری
وخرماسی جوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحرالرنده حلتیت جوق بولنور
وبونلر کدوکی کبی قنفذ بسارلر زیرا انده حیات جوقدر نهر هندمند انهار
سجستانك بیوکیدر غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن
بچوب شرقدن غربه اقار اعوجاج ایله زرنج جنوبندن کچوب بحیره زره یه اقار
دینلدی لکن بسته کلدکده داغیلوب متفرق اولور واقع قریه لر سقی ایدر نهر
طعام ونهر باسر ونهر نسنا ونهر شعبه ایلوب زرنجه وران بونهر سنارود دربستدن
بری اول نهر بر له صو طغیانندن صندل ایله کلورلر ونهر ملاوردن غیری نهرلر
بوندن ایریلور نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده واقع شهرلر وقصبه لر
واردر جوق هندیلر بونك کنارنده معتکف ومتعبد اولورلر بونك واقعا نهار
ایریلور وجوق نهرلره وکیلور نه زیاده ونه ناقص اولور نهر فراه فراه داغلرندن آقوب

نه بندان قلعه سنه واراندن جنوبه دونن کیدن زره کولنه دوکیلور بحیرهٔ زره مزبور
سجستانده بر بیوك کولدر طولی اوتوز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر
جزیره واردر مسکون ومعموردر بونك صوبی لطیف اولمغین بی نظیر بالغی
چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع وقرادر الا سجستانه ملاقی اولان طرفی
خرابه وبیاباندر نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکیلور مسالك سیستان
زرنجدن هراته وکرکوته بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن بر شعبه
بو یولده کچیلور اندن حریر بر منزل رود فراه کوپریسی بر منزل فراه بر منزل کوسان
سرحد سیستانده خاسان وکاریز مری وسیاه کوه بر منزللردر زرنجدن بسته
سوق وسرورده مروری ورود نیشك اوزرنه اجرا ایله بنا اولنمش بر جسری
واردر رباط دهك ورباط ارسوره ورباط کردد ورباط حسان ورباط
عبدالله بسته بر مرحله در بستدن غزنه یه رباط فیروزمند ورباط معون
ورباط کرد رنج وکین آباد وخراسان ورباط سراب وادنی ورباط جنکل
آباد وده عومدن خواستدن حوم وخابسان بر منزللردر سیستاندن بالنزاه
بیابان زنجدن رباط سنکین رباط جنکی رباط یم سنجان جمله اون دورت
منزللردر سیستاندن کرمان وفارسه حاوران رباط برابلك رباط قاضی
کرامجان رباطی منزل سبیج نواحی کرماندن جمله سکز مرحله در بس زرنجدن
هراته التی منزل بستدن غزنه اون دورت منزل فراهدن قندهار بش منزل
قندهاردن بکره اون ایکی منزل وکیج جنوبا اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل
ومشهددن زرنج غربه اون منزل وهزاره اون ایکی منزل وتهلواره بش منزل
وفراهدن نشابورا اون منزل وهراته بش منزل وزرنجدن نه بندان شماله
دورت منزل اندن خبیص غربا وجنوبا التی منزل مسافه در ملوك
سیستان بو اقلیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه وآل عباس
طرفندن والیلر ضبط ایدرلردی درهم ابن حسین والیی نوبتنده لیث
صفار ظهور ایدوب توج صنارکن درهمه انتساب ایتدی وسرعسکر
اولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب یرینه کچدی ایکیوز اوتوز یدیده
درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغین یعقوب
سامورى قبضهٔ تصرفنه آلوب جلوس ایتدی ومستقل پادشاه

اولدی

اولدی خراسانی آل طاهردن آلوب کرمان وفارسه دخی مستولی اولدی
ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب برادری عمرو یرینه کچدی خلیفه یه
اطاعت قلوب منشور الدی قهستان وغزنه وماوراء النهره مستولی
اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی الموفق دیلدی امیر اسمعیل

سامانی خلیفه طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزوب کرفتار
ایتدی ایکی سنه حبسدن صکره ایکیوز سکسان طقوزده قتل اولندی
یکرمی ایکی یل پادشاهلق سوردی صکره اوغلینك اوغلی طاهر ابن محمد
سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد بالله امین
بدری بی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهری دخی صکره پادشا
اولدی فارسه لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه کچوب
بر زمان سوردی بعده عمرو بن یعقوب وچیوزده پادشاه اولدی بعده
احمد بن خلف یرینه کچدی هراته عمر کچدی خلف بن احمد بدری یرینه
کچوب غایت فاضل عاقل قوبدی یوز جلدده بر تفسیر تالیف ایتدردی
طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه کچوب پادشاهلق

سوردی سرای طاهر اما منسوبدر دور تیمورده وندن منقرض اولدی
صکره غزنویلر و سلجوقیلر طرفندن تحکم و ضبطنه کیروب بالآخره عجم
شاهلری مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده در قندهاره
وارنجه انلر حکم ایدرلر اورته سی پادشاه هند تصرفنده در قندهارده ایکی
جانب نزاع اوزره در گاه هندیلر الور گاه قزلباش مستولی اولور فصل
٢٨ در مملکت بدخشان و غور و طخارستان اما بدخشان نهر جیحون
ایله نهر مرغاب آراسنده بر مملکتدر اسمی دار ملکی اولان بلده دخی طالقان
اولنور حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان
غربده بلخ و خراسان ایله محدوددر شهری مرغوبیدر اون برده جه طولده
واتوز بیدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر معمور حصاری واردر
دیرلرکه بو حصاری جعفر دوانیقی قرنی زبیده بنا ایتدردی شهر مزبورک
یانندن کچن نهر خرابه مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ و باغچه در طاغلرنده
لعل و پیروزه و لاژورد و بللور معدنلری چوقدر لعل ایله لاژورد مشهوردر
مسکی دخی وافر اولور و بونده پادزهر کبی حجر فتیله دیرلر بر نوع حجر واردر
هفت اقلیم صاحبی ایدر بدخشان اولکه نیکنها رو آنجا نعم آنجی چوق یرلردن
خلقی اکثر اولوس قومی کبی قونار کوچر اولر طائفه در الارندر ایو آتلو قوپار
آب و هواسی لطیف دشت و صحراسی پر سبز و نظیف ولایتدر شاهان
بدخشاندن شاه ناصر خسروک سلفده بر حمامی وار ایدی مربع جامه افکننده
یکرمی دورت قبو آچیلور هر برندن بر حمامه کیریلور ایدی جمله سنک ضیاسی
بر جامدن و هر برنده نیجه مخصوص حالات وار ایدی لکن خراب اولوب انجق
اثری قالدی بونک جبالنده قوبرو و نیجه تا نحیوان اولور بدخشان قصباتی
بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقده بدخشان اعالیدن بر قصبه در شاه
ناصر خسرو مزاری بونده ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله یره باغ و باغچه لو
شهردر اقار صولری واردر بلخدن کابله کیدرکن بر مقدار یولدن شرق طرفنده
دوشر و بوندن بلخ ایکی مرحله ما بین صو سوز چول و مغازه در خنجان کابل برله
قندس آراسنده بر قصبه در میوه سی بول نعمتی وافر طاغلر آراسنده بر دره ایچنده
دوشمشدر اورته سندن بر دره اقار کابل ایله بلخ اورته سنده یول اوزره هر بری

التش

التشر منزلیدر اندراب اندرابه دخی دیرلر بوناوج بچوق درجه طولده اوتوز بش بچوق
عرضده غزنه برله بلخ بیننده دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلک یرده بر قصبه در
یخ نهر طاغی بونک قربنده اولوب آنده معدن فضه واردر حالا نغتلو باغ باغچه لو بر
بیوک قریه اولمشدر بونک صولری خنجانه کیدر اشکمش قندسدن بر مرحله جنوبه
دوشر یره باغ و باغچه لو بر قصبه در چشمه لری اقار صولری لطیف و باردا اولوب
شرقنده بر طاغی دخی واردر غوری خنجان شمالنده بر قصبه و ناحیه در بوندن اوج
کونده چول کچیلوب میمنه یه واریلور میمنه دن بلخ ایکی مرحله در ما بین قرای معموره دن
بونک باقی قصباتی رستاق و قلعهٔ ظفر و نغلامدر اما طخارستان ضم طا،
مهمله و خاء معجمه برله بدخشاندن غزنه یه متنه دوشر بر بیوک ناحیه در ابن حوقل
بونی مضافات بلخدن عد ایتدی ترکستان برله سنورداشدر جیحون و مرغاب
صولری بدخشاندن بونکا اوغرار بر نیجه بلادی مشتملدر مشهور شهری ولوالج
یوز ایکی بچوق درجه طول اوتوز بدی بچوق عرضده بر شهردر ولوالش و ولوالج دخی
دیرلر بلخدن یکرمی فرسخ یرده بر سیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع اولمشدر اول طاغی
سکز فرسخ احاطه ایدر مملکت هیاطله در بوندن طالقان التی فرسخ بردر طالقان
طایقان و طایکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول اوتوز بدی بچوق عرضده
نواحی بلخده طخارستاندن بر بلده در طاغلر آراسنده اولوب اوکندن بر نهر اقار
باغ و باغچه سی و طاغده قریه لری واردر اکثر خلقی جایکلردر میوه سی و غله سی چوق
معمور ولایتدر راوان و سمنجان که سمنجان دخی دیرلر بر کوچک شهردر طرف شرقنده
اوج محله سی و متین قلعه سی و وافر باغلری و اقار صولری واردر بونده اوزم و انجیر
و شفتالو و فستق غایت خوب و وافر اولور بیوک صاحب نزهه نحریر ایدر اسکلکند
داغلر آراسنده بر کوچک قصبه در هلبک بو دخی داغده بر شهردر جمله مدن
طخارستاندن دورنیرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبک داغده واقع اولمشدر
بعد اغلر رود وخشاب ایله رود بدخشان آراسنده در بوندن وافر صولر اقوب
مداین او کندن جمله سی جیحونه دوکیلور سنک مملکتدن بیوک بر شهردر بینده قوبر نهر
کچوب جاربانه اورته سنده قراوه به و ضده کیدر زوالین و زراب بو ایکی شهرک آب
روانی وافر و انجاری مشکاتر در وخش بو دخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن
بر نماورا النهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور شرقده سجستان و اوج

طرفدن خراسان ایله محدود طاغستان بر ولایتدر سلفده عظیم معمور قلاع و شهرلری
قرا و ضیاعی مشتمل ایدی صکره بر نخراب اولدی صعب قلعه لری چوقدر اطرافی اهل
اسلام و نفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسکنلری قتی آزدر
و بو یرلرک آب و هواسی لطیف میوه لری عجب نظیف مزارع و مراتعی و سیم معدنلری
وافردر بر طرفی غرجستانه و بر طرفی هراته رباط کروانه منتهی اولور محدود بامیانه
خراساندن پنجهیر و ابجه واغلری ممتددر نزهه‌ده ایدر غور بر ولایتدر شهرینه
آهنکران دیرلر طقسان طقوز درجه طول اوتوز بش درجه عرضده اللی پاره قرای
مشتملدر حاصلی غله و بر نیوه اولوب خلقی بادیه نشین بلردر و بعض کتبده بو ملکک
شهری غور بدخشان اعمالندن اولوب هراة ایله غزنه آراسنده دوشر بر خوب بلده‌در
ناحیه‌سنه غوری دیرلر دار ملکی فیروزه کوه بر صعب و متین قلعه و غور
پادشاهلرینک تختیدر پیروزه کوه معربیدر بو دیارک قلاع منیعه‌سندن
بری دخی قلعهٔ چینار که دنیاده نظیری نادر بر حصاردر بری دخی کردکوه
وردف طقسان طقوز درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده غور قصبه لرندن
ایکی قصبه‌دن مسالک بدخشان و غور بدخشاندن بلخه اون اوچ منزل
و قندس یدی منزل و طالقان یدی منزل و جرم یدی منزل قندسدن خنجان
التی منزل و بلخ ایکی منزل ما بین چولدر و اندرابه دورت منزل و اسکمش نام
قریه بر منزل خنجاندن کابل التی منزل و بلخ التی منزل و اندراب شماله دورت
ساعت طالقاندن ختلانه دورت منزل و جرم دورت منزل و قندس
غربه یدی منزل مسافه‌در احوال ملوک شاهان بدخشان اسکندره منسوب
کچنورلردی بنجه سنین حکومت اول سلسله‌یه ممتد اولوب کمسه مزاحم
اولمدی جزئی خراج و باج ایله اول ولایت مرزبانلغی انلره مسلم ایدی سلطان
ابو سعید کورکان بدخشان اولکه‌سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصال
قصدنده اولدی انلرک آخری اولان سلطان محمدی اولادیله کرفتار
و قتل ایتدی آخر کندی دخی اوزون حسن النده مقتول اولدی بعده
بدخشان حکومتی ملوک خراسان نوابنه متعلق اولوب بالآخره عجم
شاهلری ینجه سنه کردی ملوک غور اولاد ضحاکدن بسطام نام کمسنه
غور جبالنی پناه قیلوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خدمتنده

بونک اعقابندن شنسب نام کمسنه اسلامه کلوب اول دیاره حکومتک منشوری
الدیکه خط حضرت علی ایله بهرامشاه زمانه دکین اللرنده باقی قالدی بو
سلسله‌دن فولاد ابو مسلم خروجنده حاکم ایدی یحیی هارون رشید عصرنده
و سوری صفاریه زماننده و اوغلی محمد سلطان محمود عصرنده حکومت سوردی
اوغلی ابو علی و بونک برادرزاده‌سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی ایله جنک
ایتدی صکره قطب الدین حسن بن محمد یرینه کچدی که جدی سلاطین غوریه‌در
بونک اوغلی عز الدین حسینک یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول
طبقهٔ غوریه‌ده شاه قطب الدین محمد بن عز الدین حسین که ملک جبال
دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه غزنوی داماد اولوب وارد قده بر تهمتله
زهرلدی غوریان ایله غزنویان میاننده اول عداوت بوادی برادری سوری
یرینه کچدی غزنه‌یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه بشیوز قرق
دورتده الکتوروب قتل ایتدی بهاء الدین سام بن حسین یرینه کچدی
برادرلری انتقامیچون حرکت اوزره ایکن وفات ایتدی علاء الدین حسین
جهانسوز پادشاه اولوب غزنه‌یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلندآوازه
اولدی بو سلسله‌دن اول استقلال بولان بودر غزنه و بعض خراسانی
الدی بشیوز اللی التیده فوت اولوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی
ایکنجی سنه غزنویان طائفه‌سی جنکنه کیدوب کندی قومی یدنده
مقتول اولدی غیاث الدین محمد عمی‌زاده‌سندن صکره پادشاه اولوب
خراسانی الدی و عظیم الشان جهاندار ایدی چوق غزالر ایلدی بشیوز طقسان
طقوزده وفات ایدوب برادری شهاب الدین محمد یرینه کچدی غزنه
و هند و سند والیسی ایدی جلوسدن صکره غور و خراسانی دخی ضبط
ایتدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیروب منصور اولدی
التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدریله مقتول اولدی غیاث الدین
محمود بن غیاث محمد یرینه کچوب یدنجی ییلده خوارزمیلر غدریله قتل
اولندی اوغلی بهاء الدین سام یرینه کچمش ایدی اوچ ایدن صکره
خوارزمیاندن علاء الدین آتسز غوره لشکر چکوب فیروزکوهی محاصره
ایتدی سامی برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغوله جیحون

اندیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیه غوریان بامیانده
حکومت علن قالدیلر غیاث الدین برادر زاده لرینی برینان اتمش
ایدی اندن ملک مسعود بن فخر الدین بدری برینه حاکم اولدی بعده
برادری شمس الدین محمد برینه کجدی فاضل ایدی امام فخر رازی رسالهٔ
بهائیه یی انک اوغلی اسمنه یازدی التیوز اکیده وفات ایدوب اوغلی
بهاء الدین سام برینه کجدی غزنه یه واروب بلدوز ایله جنک ایتدی
منهزم بامیانه کلدی و برادری جلال الدین حکومتی بونک الندن الوب
برینه کجدی آخر خوارزمیلر الندن کرفتار و مقتول اولوب منقرض اولدیلر
ملوک کرت الغوریه بونلر غوریلرک اوجنجی طبقه سیدر اولی شمس الدین

محمد کهتین که رکن الدین مرغینک دختر زاده سی ایدی اول اسمه غیاث
الدین محمد سام اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی
بولنوب انقیاد اتمکین غور حکومتنده قرار ایتدی التیوز قرق دورتده
مستقل اولدی خوش طبع و عالی همت قیوب نیجه فتوحات ایتدی یتمش
التیده اجلی کلوب برینه اوغلی محمد کهتین کجدی یدیوز بشده جبار غورده
وفات ایدوب اوغلی فخر الدین پادشاه اولوب بر سنه دن زیاده سوردی
اختیار الدین قلعه سنی بنا ایتدی کرت نامه یی ربیعی شاعر بونک نامنه نظم
اتمشدر صکره برادری غیاث الدین برینه کچوب بدیوز یکرمی طقوزده وفاتندک
سوردی خراسانده نیجه فتوحات ایتدی صکره اوغلی شمس الدین بر سنه و دیکر
اوغلی حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونک وقتنده غوریلر
اموره مستولی اولدیلر برادری معز الدین حسین برینه کچوب متغلبه یی قهر ایتدی
اوتوز طقوز ییل پادشاه اولوب چوق آثار قودی عاقل و عادل ایدی مولانا سعد الدین
مطولی انک نامنه تالیف ایتدی بو طبقه نک کامکاری ایدی یدیوز التمش
برده فوت اولوب اوغلی غیاث الدین پیر علی برینه کچوب بونک عصرنده تیمور ظهور
ایتدی و خراسانه مستولی اولوب الندن الدی یدیوز سکسان دورتده مزبوری
اولادیله ماوراء النهره نقل و حبس ایتدی اندن مقتول اولدیلر و بو طائفه دولتی انجله
منقرض اولدی صکره غور ملوک خراسان تصرفنه کیروب شاهلرده قرار ایتدی
فصل ۲۹ در اقلیم کرمان و هرمز و لار یکرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده و هرمز
و لار مملکتنده در اما کرمان فتح و کسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان
بن فلوج اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع و معموردر حدودی جنوبده بحر
فارس و غربده بلاد فارس و بحر هرمز شرقده ارض مکران شمالده مفازهٔ خراساندر بعض
تقویمده مسطوردر لکن بعض اهل فن غربده فارس و لار جنوبده هرمز شرقده مفازهٔ
مکران و شمالده مفازهٔ سیستان ایله محدود اولدوغن اثبات ایدیدیلر لار و هرمز
مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر مسافه سی طولا و عرضا یوز سکسان فرسخ تخمین
اولنور معمور یرلر لکن شهرلری پراکنده در اکثر یری ساحل و شدید الحراره اولوب ربع
مقداری یایلادر سیکاندن حدود پارسده بم شهرینه وارنجه آب و هواسی خوب
انهار و انجاری و فی الجمله میوه انواعی شکاش خرماسی و انجیری چوق و مزارعی بسیار

ومواشيسي وافر اولوب توتياى كرمانى ايسه مشهوردر اكاسر معدننه كرمانك التونى
بولنور محصول النوردى صكره بر اناشاغى قودى كرمانك دار ملكى كواشير نام شهردركه
بردشير دخى ديرلر طقسان بش درجه طول طقوز بچوق درجه عرضده بر شهردر قلعه سى
اردشير بن بابك آثارندن اولمق اوزره يازارلر واسمى دخى بوكا منسوبدر كشتاسب
دخى انده بر آتشكده بنا اتمش ايدى سمط العليده مسطوردركه حجاج بونك فتحنه
عسكر كوندروب ميسر اولمدى صكره عمر ابن عبد العزيز عهدنده فتح اولدى وفرمان
عمر ايله انده جامع عتيقى بنا ايديلر امير على بن الياس دخى باغ سيرجانى وقلعه كوهى بنا
ايتدى توران شاه سلجوقى جامع تبريزى ديمكله مشهور جامعى بنا ايتدى اكابر صوفيه دن
شاه شجاع كرمانى ونعمة الله ولى بو شهرده مدفونلردر بم طقسان بش بچوق طول اوتوز
بچوق عرضده كواشيردن ايكى مرحله شرقيه دوشر آب وهواسى ناخوش بر شهردر
متين حصارى واردر اوچ يرده جمعه قيلنور بازارى قربنده اولان مسجده مسجد
خوارج ديرلر برى دخى مسجد اهل سنتدر بر جامع دخى قلعه ايچنده اولوب صدقات
مسلمين انده محفوظدر جيرفت طول وعرضده مزبورلره متقارب مجمع تجار
براوجوزلق شهردر اسمى دخى ديرلر سيرجاندن شرقيه دوشر ثلج وجوز وترنج بر وقتده
جمع اولور جمله مراتع ومزارعى انهارله سقى اولنور فتح اسلاميده بونك موضعى
بيشه زار ايدى عسكر اسلام كسوب قريه لر ايتديلر هر برى سكانى اسميله
تسميه اولندى بونك صويى ديوروندندر هواسى كرم وخرماسى وپرنجى وافردر
جيرجان طقسان ايكى بچوق درجه طول ويكرمى طقوز بچوق عرضده كرمان
شهرلرينك اكبرى بر بلده در داخلنده صو يوللرى وار بنالرى قبابدر قلت اخشابدن
كاركير ايدرلر جيرفتدن ايكى مرحله غربه دوشر بونك بر محكم حصارى واردر
هارون رشيد عصرنده بنا اولنمشدر اسلافده كرمان واليلرى انده اوتوردى
بو حصارك سكز قپوسى واردر باب بهاباد كه ميدان قپوسيدر باب مرحبى
باب بجند كه غرب قپوسيدر مغرب طرفنه آچيلور بونك طشره سى بر خرابه
قصردر قصر حاجت ديرلر بو شهرك ديوانى ومختلف اسواقى واردر خلقى اكثر
غنى ومالدار تجاردر عورتلرى غايت كوزل اولور هواسى كرمه مائل حاصلى غله
وپنبه وميوه وخرمادر بونك خلقى اكثر محدث ايدى قرا ونواحيسى قولردن
ايچرلر زماشير طقسان اوچ درجه طول اوتوز بر درجه عرضده مفازه كنارنده بر

شهردر

شهردر بعدن بر مرحله غربه دوشر تاريخ كرماننده اردشير بن بابك بنا ايتدى
ديو يازار ننكند سيرجاندن يكرمى طقوز فرسخ برده بر بلده در بافد كرماندن بر
منزل جنوبه سلفده بر بلده حانه ايدى كالاخرابه در اقصولرى مزارع ومراتعى
وافر صيدكاه وچراكاه در خبيص طقسان اوچ درجه طول اوتوز بر درجه عرضده
كرمانله سجستان اراسنده مفازه كنارنده دوشر باغ وباغچه لو خرما
وميوه وغله سى كافى هواسى كرم بر شهردر جانب غربيسنده كوهدن بر نهر بو شهره
كلوب باغلرينى سيراب ايدر سجستان بوندن شرقيه اون كونلك مسافه در
بونك سورى ايچنده ياغمور ياغمز خاصه دردي نهايت الادبعه روايت اولنور
سيرج نواحى كرماندن سجستان سرحدنده بر شهردر عمر ابن ليث بنا ايلدى
بوكا قنطره كرمان ديرلر كوپروسى يوقدر بحر ديو بويله تسميه اولنور ده سيف
خبيصدن بر مرحله شماله باغ وباغچه لو بر قريه در هرمز هرموزه دخى ديرلر
طقسان ايكى درجه طول ويكرمى بچوق درجه عرضده كرمان اسكله سيدر
خرماسى چوق شديد الحراره بردر سابقا ساحلده ايدى تاتار خراب ايتدكده
اهالى اوكنده اولان جزيره يه كوچوب انده تمكن ايتديلر اول جزيره يه جرون وزرون
ديرلر اسكى هرمز غربيسنده بحر فارس بوغازندن ايچرى قره دن اون ايكى ميل
بعيد واقع اولمشدر صويى عذبدر كومرون نام اسكله دن كتورلر بو جزيره ده اولان
صو آجيدر كيش جزيره سى بونك غربنده بحردن اوچ ميلكدر بو هرمزك بازارى
طورور ومجمع تجار بندر مشهوردر بو جزيره سوقنده عورت بازارى پسنديده
واقع اولمشدر وابتداء سوق ترك بازارينك باشنده بالوكوكلك نقرالندن
طولى دورت ذراع بر ميل واردر اول بالغى قالقان مثلى برجانوردر اولدوروب
طشره براقشدر ديرلركه انك يادن كبى ايچنده سورى قويرغى وار ايدى مزبور
بالغك بر طرفندن صو قوب بر طرفندن چقمش ايدى ترجمه ايدن كمنكا بلردن
تبانزوم كتابنده جواهر ايدرلر انجو خصوصنده هرمز قدر يوقدر طتلو صويى وذخيره سى
قطعا اوزره دركن جمله لوازمى طشره دن كتورولر بونك اطرافنده اوچ منزل
قدر بر صغار صيد اولنور مغاص لولودر انده چقان انجو سائرلرك انجوسندن
بيوك ولطيف وذيقيمتدر ميلاد عيسانك بيك بشيوز التى سنه سنده
فرانسس كوس دال بوكرك نام پورتقال قپودانى بو شهرى الوب اهلنه آغر جزيه

وضع ایتدی صکره عجم شاهلری کرمانه مستولی اولدقده پورتقال ایله اشتراك
اوزره ضبط ایتدی کتاب مزبورده تصویر اولندیغی اوزره مکلف قلعه سی واردر
هفت اقلیم صاحبی ایدر ابتدا اردشیر بن بابك ساحلده اولان شهری یاپوب
هرمز تسمیه ایتدی قومی چون دزدان مفسداندن تعدی یسندن امین اوله مدیلر
اول دیارك حاکمی ملك قطب الدین بندرجرونی وطن اتخاذ ایدوب سائر خلق
انده کوچدیلر اما مجمع الانسابده امیر محمود قوللرندن ایاس بندرجرونی دار ملك
قیلدی دیو یازار صکره شهاب الدین بن سفرشاه عصرنده فرنك الدی وبو طریقله
ظفر بولدیکه مرقوم شهاب الدین نوبتنده جور وستم مسلکنه سالك اولوب
اعیاندن درویش نور الدین نصیحت ایتدیکده دکلدی بس خلقدن بر طائفه
کوده یه واروب فرنکی دعوت ایتدیلر انلر دخی جانانه منت بیلوب کمیلر ایله
کلدیلر وجزیره یه مستولی اولوب استحکام قلعه بنا ایتدیلر اهل هرمز جنکلر ایتدیلر
مفید اولمدی بر اراده دن علاقه یی کسدیلر بندر کمیشه کتدیلر اول زمان فرنك
مصلحت وقت مقتضاسیجه هرمز پادشاهنه سفیر کوندروب صلح ایتدی
شول شرطله الندن کمرکك ربعی هرمز حاکمنه ویریله اوچنی فرنك اله بر زمان
بونك اوزرینه طوردیلر هرمز وکرمان نواحیسنده طقسان بر ایکی واوچ درجه
طول ویکرمی یدی ویکرمی سکز عرضده واقع اولان باقی قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وکرموز وکورستان وتخب ودشتیر ومنوکان وکوجرد وروسان
وبندر ابراهیمی وقریه کوه مبارك وکت وجاشك وتنکه وتیس وماسکان
وجکیتو وماهان رودبار طقسان اوچ طول یکرمی طقوز عرضده بر صحرادرکه عرب
ساکن اولور حاکم کرمانه کاه اطاعت وکاه عصیان ایدر دریای بر شعب معموردر
قریه لری وبوستانلری ومیوه لری واردر میناب طقسان اوچ درجه طول
یکرمی سکز بچوق عرضده بر بیوك شهردر لار ومکران اراسنده دوشر ما بین اون
مرحله در مملکت لار هرمزدن غربه وشماله وشیرازدن اون مرحله جنوبه
دوشر بر مملکتدر مستقل ملکی واردر حدودی غربه بحر فارس سواحل وبنادری
شماله فارس شرقه بعض فارس وکرمان جنوبه بریه هرمز وکرمان ایله محدوددر
وار ملکی اولان لار طقسان بر درجه طول یکرمی طقوز درجه عرضده هرمزدن
شرق وشماله اون مرحله یرده بر شهر معظمدر لارك هواسی غایت کرم اولوب

مردانه ایو دکلدر لکن عورتلره غایت موافقدر بونده لیمون وترنج وشکر ونارنج
اولور خلقی اکثر ضعیف ولاغر اندام وبد مزاج وتیر اندازدر اما عورتلری غریب
دوست وخوش خلق وخوش صورت اولور وبونده رشته علتی چوقدر آب
وهواسنك عفونتندن اولور زیرا اقار صوبی آزدر واسع وعمیق صو مخزنلری
واردر قرق کون قدر انده یغمور یغوب اطراف وجوانبدن برکه لر طولار اول التی
آی قدر زمان شهرلو اول صودن ایچرلر وسبب مرض رشته اولوردر یا یه
بوندن یدی سکز کونده واریلور توابعی بونلردر درزین کوزل معناسنه طقسان
بر طول یکرمی سکز بچوق عرضده بر کوزل شهردر بوندن لاره ایکی مرحله غرب
وجنوبه در مایکان بر منزل شرقه دوشر مایکان درزین وتارم قرینده ایکی ساعتلك
یرده بر شهردر مرخ وبوهان دخی بوندن بر جانبه دوشر بوهان طقسان
ایکی یه قریب طول ویکرمی طقوزه قریب عرضده بر شهردر اما تارم وترزك
بونلردن طول وعرضده اون دقیقه زیاده لك اوزره ایکی شهردر ترزك شرقی لکن
وتارم غربی ما بین نصف مرحله ایکسی دخی درزین شرقنده وتارم بو حال شمالی
بر بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر ترزك پکن بوهان ایله
ترزك تارم اراسنده دربن بیخ دخی دیرلر مایکاندن بر مرحله جنوبه دوشر
وکبهره دن شماله دوشر بر شهردر کبهره بیمنددن غرب وجنوبه بر مرحله
یرده بر شهردر بیمند طقسان بچوغه قریب طول ویکرمی طقوز عرضده بر
بلده در نکار طقسان ایکی بچوق طول اوتوز عرضده بر بلده در دست کرد
طول وعرضده سابقدن بر درجه نقصان اوزره بر بلده در کلکا لاردن
ایکی مرحله یرده ایچ ایله لار اراسنده بر شهردر اقار صوبی واردر حور لار
شرقیسنده دستیر وبیخ اراسنه دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز
بچوق عرضده بر شهردر سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوش آباد حور
طول وعرضنه متقارب سرحد لار بر شهردر ترزك وتارم وبیخ اراسنده
کرمان طرفنه دوشر دون مغاره کنارنده بر شهردر بونلردن غیری بعض
اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك بر قاچ پاره حصاری واردر قلعه
مرجان قلعه کوزر قلعه میمون شهر بابا بیرام انلردندر جزیره اندراوی
بحر فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندری اوکنه قریب یرده بری مذکور

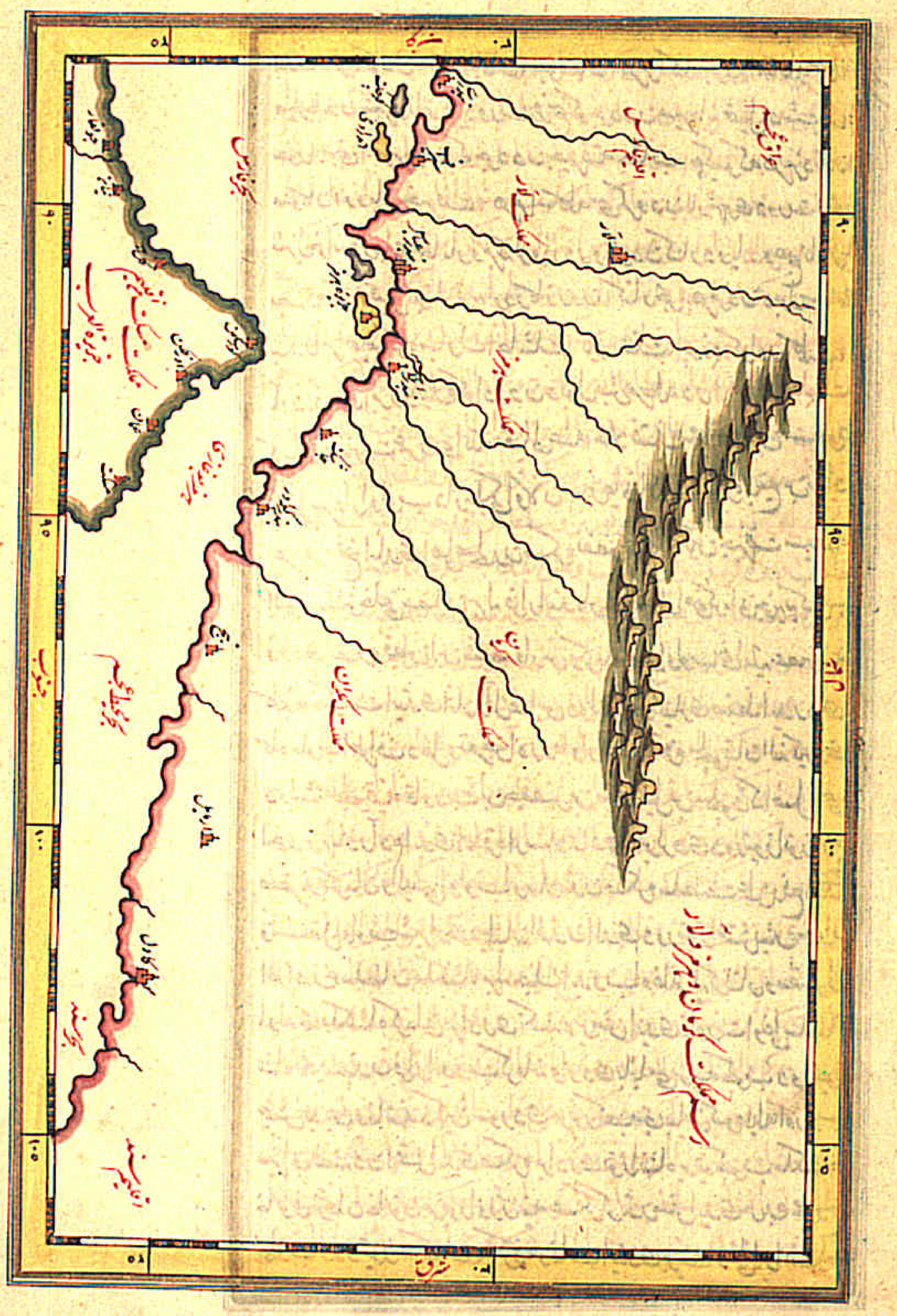

جزیره درکه اسکی هرمز بحتنه دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در
قریه لری واردر مغاص لولودر قیس ایله سیراف اراسنده دیو بازار بری
دخی برجزیرهٔ صغیره در بونلك شماله دوشر ایکی دخی کناره قریبدر جبال
کرمان وهرمزولارده بجه جبال واردر جمله دن جبل قفص کرمان دیارنك
مشهور ومعمورو طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت دورنی وکوهستانی
ابوغانم شرقی حواس وبیابان غربی حدود سیرجان ودیار بلوجدر بلوج برقوم
قبیله درکه بوطاغلرك اتکنده مغون ولاشکرد حدودندن هرمز ناحیه سنه
گلنجه ساکن اولورلر مزارع ونخلستانی وافر مردم صحرانشیندر دور نکاه
ندکلو حرماد و شور ریسه ارالرنده الموتعاردر فقرادوشور روبونلر کسه یی
انجمزلر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشراردر بونلردن هر کروهك دیشلری
واردر پیاده بوله ایزلر حد فارس وسیستانه دکین کروب یوك کسرلر
بونلرك اصلی عربدر جبال بارز کرمان بیلاقیدر وبونده کومش معدنی
اولور جبل قفصده دخی واردر اولاجلدن بونلره جبال معادن دیرلر
ذهب وفضه وحدید کرمانی ونحاس وصفر معدنلری اولور برقاچ قطعه
جبالدر که جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طوغری ایکی مرحله ممتد اولور
اننده برنغمت کوبلر ومسیره لرچوقدر نهر دریای منجانذن کلور بیغایت
تند وتیز اقار تخمینا یکرمی دکرمن یورودر وکجد ویرمز کرمانده بوندن
عظیمی یوق نهر بوقدر برنده سفاین یوریمز مسالك کرمان ولار سیر
کاندن کاهوبه ایکی منزل اندن حسن آباده ورستاقه ایکسی مرحله سیرکاندن
روردانه وهمه دورت فرسخ هددن کرو کاته ایکی فرسخ کروکاندن اماسه
برمرحله در سیرجاندن رباط مشرقانه ایکی مرحله اماسدن رودانه برمرحله
سیرجاندن بم بولیله شارستانه برمرحله منازل بونلردر سیماب ۱ د و د ۱
بهار ۱ جیان ۱ عبیر ۱ کرعون ۱ راسن ۱ شارستان ۱ اندن جیرفته صاغه
دون قریه کون ۱ جیرفت ۱ سیرکاندن تاخت ۲ جیر ۱ کوه نقره ۱ سیرکاندن
رزند ۲ ویردشیر ۲ حمزوه ۱ رزند ۱ بوندن بیابان برکوی قوناقدر سیرکاندن
نرماشیر ۱ بهرج ۱ جیرفت فارس طرفنه دوشر ۱ مغون ۲ ولاشکرد ۱ سورقان
۱ مورقان ۱ جیروان برفرسخ کسنیان ۱ روبن ۲ مارم ۱ جیرفتدن هرمز لاشکرد ۱

اندن صوله کومن ۱ نهر رایکان ۱ مبوحان ۱ هرمز کنار بجرده اسکله سی ۱
سیرجاندن شیرازه التمش دورت فرسخ کوجرددن سیرجانه شمیل ۱ دشت بر ۱
خورا بینی ۱ سیرجان ۱ کوجرددن جیرفته حناب ۱ چکینوکه هرمزدندر ۱
منوکان ۱ روبار جیرفت ۱ هرمز اسکله سی کرودن لار شهری دورت بش
منزل خرابه درجا بجا خانلر وبرکه لر واردر ولاردن کنار دریا ٤ وبمنج نام قریه
میمنده اکره اکیل ۱ بونلر قریه لردر نکازرون ۱ کنا بجر ٤ هرمزدن دبول سنج
بند ابراهیم اکوه مبارك ۱ جاشك ۱ تیز ۲ تنك ۲ پوزم ۲ کوادر ۱ کلمت ٤
بارد ۱ دبول ۱ بر روایتده کوادردن دبول بش مرحله در ۱ احوال ملوك
کرمانی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه خلافتنده مجاشع ابن مسعود
السلمی سردار اولوب دار ملکی اولان سیرجانی الدی صکره ربیع بن زیاد
اطرافن فتح ایلدی اهلی صلحدن صکره نقض عهد ایتکین جیرفت سیفله
الوب اکثر خلقی سفاین برله فرار ایتدیلر مجاشع امامی کرمانی جزیه یه کسوب
ویردی بعده قطن ابن قبیصه فارس وکرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه
کلنجه حکومت ایتدی انلردن آل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی
صکره ملوك اطراف دخل وتعرض ایدر اولوب بالآخره سلجوقیان النه کیردی
دولت سلجوقیه قاورت بن جعفر بن میکائیل بن سلجوق که اصل اسمی
احمد بن بهادر آدم ایدی الحاقره ارسلاندن دخی دیرلردی دورتیوز اوتوز اوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب ارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایدوب
ومستقل اولوب شیرازی دیلمیاندن الدی دورتیوز التمش بشده همدان
اطرافنده سلطان ملکشاه برله جنك ایدوب اوغللریله کرفتار ومقتول
اولدی ملکشاه کرمانی برادری تکشه ویرمش ایدی قاورت اوغلی سلطان
شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی یرینه کچوب دورتیوز
یتمش بدیده وفاتنه دکین سوردی مزبور کعبه نك بیاض کسوه ایله اورتوب
میزاب فضه دن اتمش ایدی صکره برادری تورانشاه یرینه کچوب ملکشاه
خاتونی ترکان خاتون مزبور اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی حربده مجروح
اولوب دورتیوز سکسان سکزده وفات ایتدی یرینه اوغلی ایرانشاه

بعده

بعده عمی زاده سی ارسلانشاه بن کرمانشاه وبونك اوغلی مغیث الدین محمد وبونك
اوغلی محیی الدین طغرل بعده ارسلانشاه بن طغرل وبرادری بهرامشاه بن طغرل
وتورانشاه بن طغرل بو ترتیب اوزره پادشاه اولدیلر بونك عصرنده اوغوز
طائفه سندن بش بیك خانه کرمانه کلوب مستولی اولدیلر تورانشاه قتل
اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس اتمش ایدی تمکن بولمیوب سیستانه کتدی
وبشیوز سکسان اوچده انتقال ایدوب سلجوقیه دولتی کرمانده تمام اولدی
حکام متفرقه سلجوقیلردن صکره غز طائفه سندن وامراء خوارزمیاندن
ملك دینار وفرخشاه ونظام الدین محمود وعماد الدین محمد وبغاتکین ورضی
الدین نیشابوری واتابك نصرة الدین وقوام الدین واختیار الدین التیون
یکرمی سنه سنه کلنجه حکم ایتدیلر صکره قره ختاییلره انتقال ایتدی دولت
آل براق قره ختاییلردن مزبور براق سلطان محمد خوارزمشاهه کلوب
حاجب بعده کرمانه والی ونائب اولمش ایدی جنکیزخان غلبه سنده استقلال
اوزره ضبط ایلیوب صکره بونك سلسله سندن قطب الدین محمد وسلطان
خواجه وسلطان حجاج وپادشاه خاتون ومجاهد الدین سیورغتمش ومظفر
الدین محمد وقطب الدین شاه جهان بدیوز دورت سنه سنه دکین دولت
سوروب جنکیزیان طرفندن سلطنت آخره ویرلمکله بونلر منقرض اولدیلر
بونلردن صکره کرمانده مستقل دولت ظهور اتمیوب ملوك عراق وفرس
طرفندن وکیللر طرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در سلاطین هرمز
سلفده هرمز حکومتی کرمان پادشاهلرینه متعلق ایکن جنکیز فتنه لرنده
آل براق استقلال اوزره قالمیوب سلغریلر هرمز حکومتنی المش ایدی رکن الدین
محمود قلهاتی التیون قرق بدیده خروج ایدوب هرمزه وجزائر بحر فارسه مستولی
اولدی کندودن صکره اوغلی نصرة ومسعود وغادی ایان ضبط ایدیلر بدیوز
اون برده کردانشاه واولادینه دولت انتقال ایتدی تاریخ مزبورده یاز قوت
اولوب مزبور یرینه کچدی صکره اوغلی قطب الدین تهمتن وتورانشاه
ومحمد شاه وسیف الدین فیروزشاه وتورانشاه وشهاب الدین وسلغر
شاه وتورانشاه وسلغرشاه بو ترتیب اوزره حکومت ایتدیلر مزبور سلغر
زماننده بورتقال جزیره یه مستولی اولدی که هجرتك طقوزیوز اون التنجی

بیلیدر صکره سلطان محمد والی اولوب بورتقال بونکله صلح ایلدی و اولادی
بیلک حدودینه کلنجه حاکم نامنه یکندیلر صکره عجم شاهی اول یره دخی مستولی
اولدی وجزیره بی بورتقال اشتراک اوزره ضبط ایتدی سلاطین لار
بونلر کیخسرو پهلوانلرندن اولان کورکین میلاد اولادیدر بعض بونلر انلردن
اول اسلامه مکان جلال الدین ایرج ابن کورکین درکه عمر ابن عبد العزیز عصرنده
اسلامی قبول ایتدی وسلسله سندن قطب الدین موید بشیوز طقسان
دورنده پادشاه اولوب وفاتندن صکره اولادی بو ترتیب اوزره یرینه
کچدیلر مظفر الدین کالیجار موید ثانی وعلاء الملک وکالیجار ثانی وحاجی
سیف الدین وحاجی علاء الملک وحاجی مبارز الدین وقطب الدین بیشش
وجهانشاه وعلاء الملک وهارون ومحمد وانوشروان که شاه عادل دیمکله
مشهور ایدی طقوزیوز قرق سکزده بر مجنون شهید ایتدی یرینه عمی زاده سی
ابراهیم خان جلوس ایدوب بیلک حدودینه کلنجه سوردی صکره لار
حکومتی دخی عجم شاهلرینه انتقال ایلدی فصل ۳ در اقلیم فارس
انوز یدنجی فصل آسیانک مشهور اولکه سی اولان بلاد فارسده در بو اقلیم
فارس بن ناسور بن سام اسمیله تسمیه اولندیغی منقولدر پارسک معربیدر
حدودی غربده خوزستان وبعض سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس
وهرمز شمالده بلاد جبل وخراسان ایله فارس بینده اولان مفازه که نهایتی
اصفهان کنارلریدر شرقده مکران وسجستان بونک شکلی مربعه قریبدر
چوق شهرلر وقریه لری مشتمل اولوب بو کتابده جمعه قیلنوب شهر وقصبه اطلاقی
اولنانلری یازلمشدر بو اقلیمک مدحنده حمد الله ایدر اهل فارس حقنده سید
عالم صلی الله علیه وسلم بیورمشدر ان الله اختار من خلقه من العرب قریشا
ومن العجم فارسا اول اجلدن اوراک خلقنه فارس دیرلر ومجمع البلدانده ابعد
الناس الی الاسلام الروم ولو کان الاسلام معلقا بالثریا لناله الفارس حدیثی
دخی مرویدر تقسیم دیار فارس ایکی قسمدر جنوبیه وشمالیه جنوبیه سی دون
یرلر شمالیه سی کوهستاندر نزهه ده بری وبحری ایکی قسم قلنوب ولایات بش
سلفده بش کوره یه تقسیم اولنوردی ۱ اردشیر خوره ۲ اصطخر ۳ دارابجرد ۴
شابور خوره ۵ قباد خوره بونلرک هر بری نیجه ولایات وشهری مشتمل ایدی بو

جمله نک مسافه عرضی یوز اللی فرسخ وطولی یزددن جوره وارنجه اوچیوز یکرمی
فرسخدر قبائل فارس اول دیارک اصطلاحنده قبیله یه زم دیرلر بونلردر زم
جیلویه بوکا زم مهیجان دخی دیرلر زم احمد بن اللیث زم لوالجان دخی تسمیه اولنور
زم احمد بن صالح زم شهری بوکا زم بادیجان دخی دیرلر زم احمد بن حسین بوکا
زم کارما دخی دیرلر زم اردشیر وفارسده کرد حومه لری چوقدر دیرلر که بشیوز
بیک قدر خانه دن زیاده اهل خیام واردر که قشلاق ویایلاق چراکاه ایله کوچرلر
ایچلرنده توابع ولواحقی ایکیوز آدم اولور خانه چوقدر ممالک سلفده دار الملک
فارس اصطخر اولمغله انک کوره سی سائرلردن مقدم ایدی اما شمدی شیراز
دار الملک اولمغین حمد الله انک کوره سنی مقدم ذکر ایلدی کوره اردشیر
خوره اول الحاسره اولان اردشیر ابن بابکه منسوبدر ناحیه ده واقع اولان
شهرلر بونلردر شیراز پای تخت اقلیم فارس بر شهر معتبر ومشهوردر اولوب
سکبان سکز بچوق درجه طول یکرمی طقوز بچوق درجه عرضده صولی واف باغ
وباغچه سی مکانز بلده اسلامیه در حجاج ابن عمی محمد بن قاسم بن عقیل
یتمش التی تاریخنده بنا ایتدی هر اوینک بستانی وافر صویی واردر لکن یوللری
تنک وملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بر مرتبه معمور اولمش ایدیکه
عسکری مکان بوله میوب شهرک قبله طرفنده فناخسر وکرد نام بر قصبه
احداث ایدوب عسکری انده ساکن اولدی واول قصبه دن یکرمی بیک
دینار محصول النوردی اما شمدی خرابه در شیرازک اول زمان سوری یوغیدی
عضد الدوله اوغلی صمصام الدوله دوری ایکی بیک بشیوز آدم بر بارو چکدی
صکره سعد بن زنکی تجدید قیلوب التیوز یکرمی حدودنده خرابه مشرف اولیجق
شرف الدین محمود شاه کیرو تجدید قیلوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بان
خانه لر یاپدی شیراز اون یدی محله در وطقوز قپوسی واردر باب اصطخر
باب دراک موسی باب بیضا باب کازرون باب سلم باب فنا باب نو
باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیب
اوزره باب اصطخر باب تستر باب بنداستانه باب غسان باب سلم
باب کوادر باب مندر باب مهندر باب اصطخر مکه نک مناقوسنه یکرنه
شهرک احسن مواضعیدر بو شهرک هواسی وصویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواقی

رباچیندن خالی دکلدر محکم صوبوللرینك بری کاریز رکن آباددر رکن الدوله
حسن بن بویه بنا اتمشدر اندن غیری برقاچ قنواة دخی واردر هرکز عمارته محتاج
دکل متین بنالردر اکثری جویندن کلور وبهارده کوه دراکدن سیلاب کلوب
ظاهر شهردن مرور ایدر وبحیره یه کیدر بو شهرك غله سی وسطدر اکثرا وقائع
اسعار ماکولات یوقاری اولور میوه سندن منقالی انکوری غایت اعلا
ونازکدر وسرو اغاجی انده زیاده نمودار وقوی اولور خلقی اکثرا اسمر ولاغر سنی
وشافعی ایدی حالا اکثری شیعیدر ومتمولی اکثر غربادر سلفده بو شهرده چوق
کبار ظهور اتمش ایدی اکا بناء برج اولیا دیرلر ایدی خصوصا جامع عتیق که
عمرو بن لیث بناسیدر هرکز ولی اللهدن خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد
بن زنکی ومسجد سنغر وغیری جامعلر وخانقاهلر ومدارس وعضد الدوله
دار الشفاسی بونلر جمله بشیوز بقعه دن ارتوقدر بو شهرده مزارات متبرکه دن
قبر سیبویه نحوی ومحمد واحمد بن موسی کاظم وقبر شیخ ابو عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر وشیخ روزبهان مزارلری مشهوردر شیرازك
برقاچ مسیره سی واردر بری جعفرآباد ایله حافظ شیرازی مزاریدر اول مصلی
اراسی بری دخی مسیرهٔ خلجان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخه قریب
باغ وباغچه در وشیرازدن اون فرسخ یرده آب جاشت دیرلر بر چشمه واردر صوی
مسهل ودوادر کوز فصلنده برقاچ بیك آدم اول موضعه تفرجه واروب
اوچ کون اوتورلر وصویندن ایچرلر وایچرکن اسفل ویا اعلادن استفراغه
نیت ایدرلر نیته کوره استفراغ واقع اولور اکر نیتسز ایچرلرسه عمل ایلمز
وبورك شیشوریکاه انسانی هلاك ایدر امر عجیبدر وبونك حقوق دیوانیه سی
نزهه ده مسطور اولدوغی وزره دورتیوز الی بیك دیناردر وجمله فارس بوکا
تابعدر بو کوره نك نزهه ده مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کنار دریاده
کرمسیر برقاچ ناحیه در بعضنه سیف ابی زبیر وبعضنه سیف عماره
دیرلر اکثر یرنده عرب مقام طوتمشدر حاصلی غله وخرمادن غیری نسنه دکلدر
وبوکا سیف البحر دیرلر وجوز السیف دخی اول سمتده سیرافدن اشاغی بر
کوچك بلده در سکسان یدی بچوق طول ویکرمی طقوز عرضده وشیراز سیدر
بوشکانات اول حوالیده برقاچ ناحیه لر وقریه لردر شدید الحراره غله وخرماسی

چوق

چوق اولور نوح بناسی طیندن بر خرابه شهردر قلاعی بار اولور سلفده شهر عظیم
ایدی جنابه دن اون ایکی فرسخ یرده دریته دلور دخی دیرلر خرماسی چوقدر اعلا
کتان بزی اولور قربندن بر نهر آقار حیر هواسی معتدل بر شهر وسطدر صوی خوب
زمینی منبت ساحل ویایلا میوه سی اولور یردر بر محکم قلعه سی واردر صحراسنده
کوهی ودشتی نخجیرلر کزر حبرن بر کرمسیر ناحیه در خرماسی وافر اولور وخلقی
سلاحدر نجدر بونلردن غیری مرزدان ودارن ودوان نام ناحیه لر کبی کرمسیر
وکیمی کوهستاندر هواسی معتدل حاصلی غله وپنبه ومیوه وچلتوکدر سروستان
شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسان بدی درجه طول ویکرمی طقوز بچوق عرضده
بر بلدهٔ متوسطه در آقار صوی وبوستانلری واردر کوهجان ولایتنده کرمسیرده
آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی وافر اولور سیراف کسر سین ایله
سکسان طقوز درجه طول ویکرمی بدی درجه عرضده بلاد فارسك اسکله لرینك
اعظمی ومشهوری بربندر شهردر شیرازدن التمش اوچ فرسخ جنوبه دوشر
مفازهٔ جنوبیه بوکا منتهی اولور بونك نه زرعی ونه ضرعی واردر بعضی اکینی
وبساتینی واشجاری وصاغیلور حیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری
متین ومحکم ومکلف تجار اولریدر بعض تاجر اولورکه اوتوز بیك دیناردن
زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکباردن کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا
ایدرلر صولری یغموردن صاریجلردر ایکی اوچ چشمه سی واوچ جامعی واردر
اول چشمه لرك صوی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور ومزبور جبل دخی
میوه لو یردر بو یاندن ابو سعید سیرافی بو شهره نسبت اولنور نجیرم کنار
بحرده سیرافه تابع بر بلده در اراسی اون اوچ فرسخ یازیلور ضمکان بر لطیف شهر
وعجایبدن بر دره نیزا اورته سندن بر نهر آقار اوزرنده جسری واردر بو جسردن
یوقاروسی یایلادر جوز وچنار امثالی اشجار اولور اشاغیسی کرمسیردر نارنج
وتورنج امثالی اغاچلر بتر شرابنه ایکی اوچ مرتبه صوقاتلیجه ایچلر فیروزآباد
شیراز قربنده بر مشهور بلده در جور دخی دیرلر اسم قدیمی جور ایدیکه معرب کوردر
عضد الدوله اکا صیدیه بنوب کتسه عضد کوره کتدی دیرلردی کور ایسه
قبر معناسنه در بونی کوروب تغییر ایتدی مدینهٔ ظفر معناسنه فیروزآباد
اسمنی قودی دیو تقویمده مسطوردر اما بعض نسخه ده فیروزشاه انی تجدید

اتمکین اما منسوب اولدی و کوره اردشیره سلفده کورهٔ فیروزآباد دیرلردی
بر شهر قدیمدر متین سوری واردر آب بارره دیرلر بر صو طاغدن کلوب
بونک کنارندن بحر چون اسکندر بوکا کلوب محاصره ایلدی فتحندن عاجز
اولوب صوینک آیاغنی داغلر طرفندن بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری غرق
ایتدی صکره اردشیر بولنجا چوب صوینی آقتدی و بر شهر مدور بنا ایتدی
طبراقدن حصاری و دورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام
غربی باب هرمز جنوبی باب اردشیر شمالیدر شهر ایچنده اقار صولری چوقدر
قپودن بر فرسخ قدر مسافه باغ و بوستان تماشاگاهدر ماء وردی لطیف مشهور
اولوب اطرافه کیدر بو نخله شیرازک اسی یکرمی دورت فرسخ یردر هواسی
کرم و متعفندر کازرین راء مهمله نک تقدیمی و کسر زا ایله سکز طقوز بچوق
طول و یکرمی سکز بچوق عرضده بحره قریب بر بلدهٔ صغیره در کهنه حصاری
و واروشی واردر هواسی کرم آب مکان کنارنده در بونک قربنده فیروزابرو
بر کوچک مفرح شهردر لکن هواسی کرمدر مائل قریه لری و مزارعی و غله سی و میوه سی
چوق یردر اکثر حوائج شیراز بوندن کلور لطیف اناری و بادامی اولور صحراسنده
نخجیری فراواندر نهایت خلقی کثیف طبع اکثر اجلافدر خانستان ساحل دریاده
طولی عرضی طوقوز فرسخ بیابان و صوسز یردر بر قاچ پاره قرایی مشتمل ترابی غایت
ایو یردر اکثر بهار و کوز فصلنده یغمور یغارسه بر من تخم اکن بیك من محصول
ویرر یغمور یاغمزسه تخم بیله حاصل اولمز میمند بر کوره ده بر کوچک شهردر
هواسی کرمدر غله و خرما و انکوری و هر میوه سی وافر اولوب اکثر خلقی پیشه وردر
شیرازدن جنوبه وجوردن ایکی مرحله شرقه دوشر قلعهٔ تیر شیرازدن
اوچ فرسخ شرق و جنوبه یالکز بر طاغک دبنده بر حصاردر ایچنده بر چشمه سی
و پای حصارده دخی بر چشمه سی واردر حوالی قلعه بکونلك یول معموره علف
زاردر کورهٔ اصطخر بر اولکهٔ قدیمه در نزهه ده ایدر اقلیم فارسده اصطخردن
اول هیچ عمارت یوغیدی طولا یزددن هزاره رخته وارنجه و عرضا قهستاندن
سروه وارنجه بلاد بو کوره یه تابعدر اصطخر شهری سکسان سکز بچوق درجه
طول و اوتوز درجه عرضده بردوناواده واقع بر بلدهٔ قدیمه در سلفده دار
ملك فارس اولمغین انده قدمانک ابنیهٔ عظیمه و آثاری هنوز باقیدر

اردشیر دار ملکی بوندن جوره نقل ایتدی دیرلر که بونی کیومرث اصطخر نام
اوغلنه یاپوب هوشنک زیاده قیلدی و جمشید اتمامه ایرشدردی اون
فرسخ عرضی و اون دورت فرسخ طولی وار ایدی ایچنده نیچه عمارت و زراعت
و قریه لری و اوچ متین حصاری که هر بری بر جبل اوزرنده ایدی بری مزبور
اصطخر و بری شکسته و بری سیکران تسمیه اولنوب بونلره اوچ کنبد
دیرلر ایدی فارس نامه ده منقولدر که فارسده بوندن قدیم بنا یوقدر
دره کبی بر زمینی واردر بر طرفی صحرادر یغمور یاغدقده صولر کیلوردی عضد
الدوله او طرفی بند ایدوب اون یدی پایه بر حوض عظیم یاپدردی
و اوزرینی ستونلر ایله سقف ایتدردی بو برکه نک صویی بیلك آدمه بر ییل
یتردی و بالجمله استحکامده بو شهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش ایدی
لکن حالا نه قلعه سی وار و نه دروازه سی واردر حصار کبی متین بنالر اولمش
و دروازه لردر جمشید اصطخرده پای کوهده سیاه سنك خارادن بر سرای
مربع طرح و بنا ایلدی بر جانبی کوهه متصل و اوچ طرفی صحرایه ناظر اولوب
اوتوز ذراع مرتفع قیلدی و ایکی جانبدن نردبان ایله چقیلور بو بناده سنك
سیاهدن مدور و مربع ستونلر که هر بری یوز بیك بطمان چکر و براده سی
امساك دم ایدر بر معتبر حجر ایدی صورت براق و جمشید تصویر اولنمش
ایدی و طاغدن بر کرمابه کلوب سنك تراشیده دلکندن اول سرایه
اقار ایدی و داغ باشنده عظیم مغاره لر که عوام انکا زندان باد دیرلردی
ظهور اسلامده چون اهل اصطخر بر قاچ کره نقض عهد ایتدیلر مسلمانلر انلری
قتل و شهری تخریب ایتمشلر ایدی صمصام الدوله عهدنده قتلمش لشکر
چکوب بقیه سنی دخی خراب ایتدی ایمدی بر مختصر قصبه قالوب خرابه لر
میاننده عمارت جمشیدی توتیای هندی مشابه سنده اولدی کلادر که
اول عمارتدن قالمشدر قرق مناره دیرلر اول ستونلر حقنده سوز چوقدر
کیمی همای بنت بهمن خانه سی ایدی کیمی مسجد سلیمان علیه السلام و اینی دیو
نقل ایدر اول خانه صکره مسجد اولمق جائزدر غله سی و اوزومی ایو اولور خوب
و شیرین الماسی مشهوردر نصفی لذیذ و نصفی ترش اولور لکن بونک هواسی
و خامتلو و صویی دخی بر نج تارك الرینه اوغرامغله صحیح دکلدر

ابرقوه فتح همزه وبا ايله داغ اوزرنده بركوه معربيدر كوه دخی ديرلر سكسان
طقوز درجه طول اتوز بر درجه عرضده يزده قريب بر بلده در بونده هيچ
انجار اولمز اما نعمتی فراواندر ديرلركه بونك سوری داخلنه مطر نازل
اولمز الا نادرا ويتر اكثر اطرافنه يغار سلفده داغ باشنده ايدی صكره
اشاغی دوزده بنا اولنوب اسمی انكا اطلاق اولندی آبی كاريزدندر وهواسی
معتدلدر برنجی وغله سی وپنبه سی ايو اولور يهود قومندن كمسه اندن قرق
كوندن زياده طورامز طاوس الحرمين مزاری اندر زيارتكاه اولوب اوزرنی
سقف قبول اتمز اكر بر سايبان دخی قورولسه ييقيلور يمر حمد الله بحربه ايدر
بونك توابعندن مراغه ده عظيم سرو اغاجلری اولور بر مرتبه كه كشمير
وبلخ سرولرينه غالبدر بو ايرتوهلك حقوق ديوانيه سی يونفرق بيك ديوان
دينار ايدی ناحيهٔ بردكورهٔ اصطخرك اكبر نواحيسيدر اندن جمعه قيلنور كثه
ومبيد نام ايكی قصبه واردر مفازه كنارينه دوشركثه ميوه دار يدر اصفهانه
بوندن ميوه كتوررلر بو ناحيهٔ حوماقانك قصبه سی مسكانسميه اولنور
اسفندان بركوچك شهردر حصاری واردر قربنده قستان بربوك قريه
ويايلادر طاغنده اولان عظيم ومحكم مغارهٔ كاه بناه ايدرلر اقليد
برشهر صغير معرب كليددر اقصوبی وحصاری واردر هواسی معتدل
ميوه انواعی وغله سی دخی وافر اولور سُرمَق اقليده قريب لكن اندن مفرح
وشيرين بر قصبه در مفازه كنارنده ضياع وقرادن چوق توابعی واردر
بيضا سكسان سكز درجه طول واتوز درجه عرضده اصطخر ناحيه سنك
اعظم شهريدر شيرازدن سكز فرسخ بردونا وواده واقع اولشدر
حصارينك بناسی كشتاسب بن لهراسب كيانی يه نسبت اولنور بياض
طاشدن يابلغين بيضا ديرلر صاحب نزهه قولنجه ترابی بياض اولدوغندن
ديرلر اسم قديمی شانكدر هواسی معتدل آب روانی وغله سی وميوه سی وافر
بردر طولا وعرضا اون فرسخ مسافه مرغزاری واردر شهردن اوچ فرسخ
برده لطيف صولری اقار وچمنزارلر واردر بوشهرده بنجه فضلا ظهور
ايتدی قاضی ناصر الدين عبد الله بن محمد مفسر وحسين ابن منصور
حلاج وغيری هفت اقليمده بونك انكورينك هردانه سی اون مثقال

كلون

كلور لكن حالا خرابه بوز طوتمشدر بوبازار حزين آب روانی وافر غله وانكوری
چوق هواسی معتدل بركوچك شهردر صوبی رودكرمدن كلور حقوق ديوانيه سی
يكرمی بش بيك بشيوز ديناردر خرما اول حواليده برخوش هواسی معتدل
اقار صولو ميوه وغله سی وافر كوچك شهردر محكم قلعه سی واردر بونك
صوبی آب كرددن بند ايله ايرلوب ناحيه سنی سقی ايدر حقوق ديوانيه سی
اللی ايكی بيك بشيوز ديناردر حصارينك صوبی صاريجدر صاهنه حاصلی
غله وميوه بركوچك شهردر بونده معدن فولاد واردر كامفيروز صوكنارنده
برناحيه در عظيم اورمانلغی ولجنده وافر ارسلانی واردر بردی شديد
اولور كمين وقارون ايكی شهردر آب روانی واردر ميوه وغله سی وافر
هواسی معتدل يردر توابعی چوق وحدودنده نخجير بجيدر مابين ميان
كوهستانده كوشك زر يولی اورزه هواسی معتدل يايلادر بركوچك شهردر
غله سی وميوه سی وافر اولور خلقی اكثر دزداندر بونك داغی قربنده
اسمعيل بن موسی كاظم ياتور وبو شهر مستقل بر عمل محرددر بزه ديرلر سكسان
طقوز درجه طول واتوز ايكی درجه عرضده اصطخر ناحيه سنك مفازه
انتهاسنده بر بلدهٔ صغيره در نزهه ده قريه يازار ويايلادر جوزدن غله دن
غيری نسنه اولمازدين ويزد شهرينی ذكر اولنان طول وعرضده عراق عجمدن
بر تومن عد ايدوب ديمشدر كه كتب قديمه ده شهر مزبور كرهٔ اصطخردن
عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل برشهردر ميان شهرده كاريزلر
يجرخلق اندن حوضلر وسرداب لر اتمشلردر حاصلی غله وپنبه وميوه وابريشم
اولوب ناری غايت خوب ومرغوبدر بوشهر خلقی اكثر سست طبع اولوب
ايچلرنده ازكيا آزدر حقوق ديوانيه سی توابعيله يكرمی بش تومن وبيك
دينار اولور بيو بجر ايدر تقويمده يزد حورشهری مزبور الحق وزره اصفهان
ايله كرمان بيننده دوشر باشقه ولايتدر دیو ذكر ايدر هفت اقليمده يزد
عورتلری كوزل وصبيح اولور باغات دلفريب وعمارات برزينت وزيبی
چوقدر نفت يزده مسيره لرينك ايو سيدرتوا فلدر چوق كمسه كلوب
كاه هراة ايله بفتی عيار ايدرلر اما هر برينك خاصه سی واردر كه آخرده بوقدر
يزددن دورت فرسخ يرده ايكی جبل رفيع ميانده واقع اولوب لطيف

عمارتلر وخوش آینده باغلری وباغچه لری مشتملدر اورته سنده بر نهر آقار
لکن اکثرا او قاتده قورور اکر بو نهر کسلسه روی زمینده اول یره نظیر اولمزدی
و نهر مرقومك ایکی جانبنده ایکی محله در برینه کرمسیر و برینه سردسیر دیرلر آب وهواسنك
تفاوتی بر مرتبه درکه کرمسیر محله نك مزروعاتی اول بوندن بر کرمی کون مقدم ظهور
ایدر بو شهرك متاعی اکثرا اقمشه واشربه در فضلادن شرف الدین علی یزدی وقاضی
کمال الدین میرحسین میبدی ومولانا عبد الله بو شهره منسوبلردر یزدخور که کوره دار
ابجرددر دار اب بن بهمن بن اسفندیار کیانی یه منسوبدر حالا شبانکاره دیدکلری
ولایتك اکثری بو کوره دن معدوددر اما شبانکاره حدودی کرمان وبحر فارسه
اولاشور بر واسع خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایکیوز تومن
ایدی صکره یکرمی ایکی تومن والتی بیك دیناره ایندی هفت اقلیم صاحبی ایدر
فارس سلفده بش کوره ایدی حالا اون بلوکدر بلوکلرك بیوکی شبانکاره بلوکیدر
ودار ملکی دارابجرددر دارابجرد که دارابکرد معربیدر طقسان بر درجه طول یکرمی
طقوز بچوق درجه عرضده بر دوزنا وواده بر بلده وقلعه در وسط بلده ده قبه مثال
بر دپه واقع اولوب قلعه مدور اولدیه اوزرنده یاپلمشدر شهر مزبور کویاکه برکار
برله چورلمش مدور ایدی وحصارك بر آب عظیم خندقی وار ایدی صکره خراب اولوب تکرار
بنا اولمدی دورت قپوسی وار دور دوری بر فرسخ تخمین اولنور بو شهرك ایکی قپولو
بزستانی واردر هواسی کرمسیردر غله ومیوه وخرماسی اولور اطرافی انجار سایه
کستر وانهار روح پرور اولمغین سائر شهرلری اوزرینه راجح اولور قربنده اولان جبالده
هفت رنك ملح معدنی وموميا وزیبق معدنلری واردر بوندن شیرازه اللی فرسخ
یردر فارس فتحنده چوق سعی وکوشش ایدن دحیة الکلبی قبری بو شهرده دن
بو موميا ذکر اولنان کوهده بر شکافده حاصل اولور قطراتدر غایت عزیز ونفیس
دوا اولمغین ملوك روم طین مختوم برله افتخار ایتدکلری کبی ملوك فرس دخی
بو موميا ایله افتخار ایدرلر سنه ده یکرمی مثقال انجق حاصل اولور اول دخی
سلاطینه مخصوصدر هفت اقلیمده مسطور اولدیغی اوزره بو معدنی فریدون
عهدنده بو طریقله بولندیکه اول یرلوده بر صیاد بر کیش کوهی که شکسته ایدی [illegible]
سوروب داغ شکافنه کیردی متواری اولدی اتفاق اول شکافده صو طملردی
کبش اول صودن ایچوب درست اولدی صباح صیاد انی صید ایدوب فریدونه

کتوردی وصودن خبر ویردی فریدون بر مرغك اياغنی قیروب اول صودن
ایچوردی بو اولدقده حیز ضبطه کتوردی بو زمانه کلنجه مضبوطدر بر عملی
موميا دخی واردر که بر سرخ موی اوغلانی اتوز یاشنه وارنجه محافظه ایدوب
آدم صغاجق قدر بر ظرف سنکین ایچینی عسل برله طولدروب مزبور مخفی
عسله قورلر واغزینی محکم بند ایدرلر بر مدتدن صکره موميا اولور احسن
التقاسیمده ایدر شهرك وسطنده قبهٔ موميا دیرلر بر دپه واردر که مسجد
جامع وبعض اسواق انده در قبهٔ موميانك قپوسی تیموردن اولوب بکچیلری
واردر غرهٔ ماهده عامل شهر وقاضی وعدول کلوب قپوسی آچارلر بر عریان آدم
کیروب چیقارر مجموعی رطله بالغ اولمیان بر ظرفه قویوب مهرلرلر وولایت حاکمنه
کوندررلر و بو قسم کانیدن یکدر جهرم سکسان طقوز طول ویکرمی عرضده بر
بلده در بهمن ابن اسفندیار بنا ایتدی کاریزلرده آب روانی واردر غله
ومیوه وپنبه سی اولور هواسی کرمیردر بوکا قریب بش فرسخ یرده خرشه نام بر متین
قلعه بر کوه بلند اوزره واقع اولوب هواسی کرمه مائلدر حجاج برادری طرفندن
جهرم عاملی اولان خرشه بنا ایتمشدر صکره بو حصاره اعتقاد ایله عاصی اولدی
قلعهٔ سمیران ابراهستان ولایتنده جویم ابی احمدده بر قلعه در خلقی سلاحدور
ودزد اولوب ساده یولکسرلر هواسی کرم وصوین صاریجده مزبور ولایت غله
وخرما یریدر لکن اردشیر خوره کوره سندن عد اولنور جویم ابی احمد واسع
اون فرسخ یردر جمله نخلستان اولوب اطرافنی طاغلر احاطه ایتمشدر بریانندن
بر نهر صغیر کچر وجامعی واردر فسا بسا دخی دیرلر فتح فا ایله وبا ایله وسین ایله
استعمال ایدرلر سکسان طقوز طول ویکرمی طقوز درجه عرضده دارابجرد
ناحیه سنك الك بیوك شهری شیراز قدر بر بلده در بناسنك اکثرا اغاجلری
سرو اولوب هواسی کرم معتدلدر قار ایله جوز وترنج جمع اولور شیرازدن یکرمی
یدی فرسخ یرده واقع اولمشدر بونك بناسی اولا طهمورث صکره کشتاسب کیانی یه
وبهمنه نسبت اولنور اول مثلث ایدی آزار مروانی حجاج امریله عزیزی شکله
قودی صکره خراب اولمش ایدی اتابك جاولی تجدید ایتدی اعمال ونواحیسی
چوق صویی نهر دکل قنواتدن جاریدر ایج معربی ایکدر نزهه ده شبانکاره دار ملکی
اولمق اوزره مسطوردر طقسان بر بچوق طول یکرمی طقوز بچوق درجه عرضده

شیرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر برشهردر بی‌نظیر باغلری اولور سلفده بو
برقریه ایدی سلجوقیان عهدنده آل حسنویه انی داغ باشنه چقاروب قلعه
مثال ایتدیلر علامه قاضی عضدالدین بو بلده دندر زرکان بو قلعه اشاغیسنده
هواسی معتدل برقصبه در لکن صویی ایو دکلدر غله وپنبه وخرماسی ایو اولور
اصطهبانات بر درخت هواسی معتدل برشهردر شبانکاره‌لردن اتابك
جاولی یه دکین سلاجقه خراب اتمشلر ایدی صکره معمور اولدی برك طقسان
درجه اللی دقیقه طول ویکرمی طقوز بچوق عرضده برشهردر نیریز ایله دارالجرد
میاننه دوشر دارالجرده اوچ فرسخ قریبدر ومتین قلعه‌سی واردر غله ومیوه
وخرماسی وافر اولور و بو سرحد کرماندر نیریز کسر نونله طقسان درجه طول ویکرمی
طقوز بچوق درجه عرضده حلب قدر برشهر کبیر وقلعه‌در شیرازدن بش منزل
شرقه دوشر یزد بوندن بش مرحله شماله دراشبه مناعی بولاد وانواع سلاح وآلات
حدید اولوب هواسی کرمه مائل وکشمشی چوقدر حمدالله لاری اولکه‌نی شبانکاره‌دن
عد ایدوب اجمال اوزره یازمشدر بز مقدما مفصل بیان اتمکله اعاده‌یه حاجت
یوقدر کورهٔ نیشابور بخوره شابور بن اردشیره منسوبدر سابقا انك بیوك
شهری شابور ایدی حالا کازرون درسکان یدی بچوق درجه طول ویکرمی
طقوز بچوق درجه عرضده آب وهواسی صحیح ترابی منبت برشهر عظیمدر که بر
دوزاووه‌ده اکثر دوری وجامعی بر بیوکک دبه اوزرنده اسواق وقصور
تجار اشاغیده واقع اولوب اندن دریایه ایکی کونده واریلور بونك ابنیه‌سی
طاش وکرج ایله در ابتدا اوچ قریه ایدی فیروزبن یزدکرد شهر ایتدی اوغلی
قباد عمارتن اتوردی حالا شنلکی براکنده ومتفرقدر لکن معتبر ومحکم عالی
کوشکلری وسرایلری واردر که هربری برقلعه‌یه بکزر هواسی کرمه وصویی اوچ
قریه‌یه منسوب اوچ کاریزدندر ساحل میوه سنك انواعی نارنج وترنج ولیمون
اولور وبرنوع خرماسی که جیلادن دیرلر دنیاده نظیری یوقدر پنبه وقماش
وکتان بزی بوندن اطراف واکنافه کیدر وچوق اولور اول اجلدن دمیاط اعاجم
دیرلر وبونده بنجه اکابر مزارلری واردر نواحیسی وتوابعی وافر شهردر بشاور
اصلنده بنا شابور ایدی مرور ایامله تخفیفا اولنوب بشاور دینلدی سکسان
یدی بچوق درجه طول اتوز درجه عرضده برشهردر طهمورث بنا اتمش ایدی

اول

اول زمان اسمی دینکلا ایدی اسکندر یونانی فتح الدقده بونی خراب ایدوب
شابور بن اردشیر تکرار معمور قیلدی وبناء شابور دیمکله مشهور اولدی شمالی
مسدود وهواسی کرم اولمغین متعفن یردر قربندن برنهر اقار حاصلی غله وبرنج
ونارنج وترنج ولیمون امثالیدر وبونلرك اندن قیمتی یوقدر آینده وروندن اهل ایدر
مشمومانندن نیلوفر وبنفشه ویاسمین ونرکس امثالی چوقدر ابریشمی دخی وافر اولور
بونك طشره‌سنده برسنك سیاه واردر هیکل آدمیده بیوك بعضلر
طلسمدر دیرلر ملوکانی معزز طوتوب زیارت ایدرلر شهرستان احسن
التقاسیمده مسطور اولدوغی اوزره قصبهٔ شابور اولوب سلفده بیوك
شهر ایدی صکره بر از خراب اولدی لکن کثیر الخیر معدن اضداددر وافر
برشهردر عیون جاریه وبوستانلری فراوان انواع میوه وغادتی بی پایاندر
ترنج زیتون خرما وتین جمع اولور بناسی طاش وکرج جامعی خارج بلده‌ده باغچه‌لر
اورته‌سنده واقع اولمشدر بوشهرك دورت قپوسی واردر باب هرمز باب
مهر باب بهرام باب شهر خندقدن برنهر شهری دور واحاطه ایدر اوزرندن
جسر ایله کچیلور ایدی وجانب بلده‌ده بر دخی وار ایدی دنب قلعه‌سی دیرلر
بر طاغك اتکنده واقع اولوب ایکی دره‌سنده باغچه‌لری وقریه‌لری دوتمش
ایدی خارج بلده‌ده بر بیوك جسری وار ایدی کازرونیلر بونهره سلط اولوب
تخریب ایتدیلر جره که کره دیرلر شیراز قربنده برکوچك شهردر عمارت عالیه
جهاندن اولان بندامیر بونکله شیراز بینینه دوشر حنجان بو کوره‌ده برقلعه‌در
واردوشی یوقدر عبدجان دست باری دخی دیرلر برکوچك هواسی کرم
شهردر برچشمه‌سی واجی قویولری واردر خلقی اکثر کفشکر وجولها اولورمیان
کوهستانده حسنت وکارخ نام ایکی شهر دخی واردر قارصولری وار خرمادن
غیری میوه‌سی اولماز نوبندجان نوبندکان دخی دیرلر سکسان یکی بچوق
درجه طول اتوز بی بچوق درجه عرضده بردونا ووادیه بنا اولنمش بر
شهردر سلفده بیوك ایدی ایام فترتده خراب اولوب اتابك جاولی کیرو
معمور ایتدی هواسی کرمدر انواع میوه ومشمومات اولور صویی قربنده اولان
داغلردن کلور بونك بنجه ناحیه‌لری وتوابعی واردر سهلی وجبلی وقلعهٔ
سپید بو شهرك اشاغیسنده برفرسخ یرده در شعب بوان دیدکلری فرح

قراى جهان نوبند جانه ايكى فرسخ يرده بر مشهور واديدر بوان بن ايران بن
اسور بن سامه نسبت اولنور نزهه‌ده ايدر وادى مرقوم ايكى جبلك ميانندە
اوچ فرسخ ممتد اولور عرضى نصف فرسخدر بو جمله برى برينه متصل باغچه‌لر
واقار صولر وچمنزارلر اولوب هواسى خوب ومنظرى لطيف ومرغوب
ميوه‌دار اشجار برله مزيندر اول واديڭ اورته سنده بر نهر كبير جارى اولوب
اوزرنده بر بر قريه‌لر واردر لكن اشجار ملتفه‌دن ايچنه وارمينجه كورنمز
انلرڭ برينه كركان ديرلر ايكى طرفنده اولان داغلر اكثر اوقاتده قاردن خالى
دكلدر وبو وادى سراپا درختستان اولمغين كونش يوزينى كورمز حكما محاسن
دنيا دورتدر ديمشلر برى بو وادى برى غوطه دمشق برى سغد سمرقند
برى نهر ابله بر روايتده مرج سندان بونلر جمله ذكر اولنور شاعر مشهور متنبى
بو مسيره يه واروب شعرنده وصف ايتمشدر ٭ مغانى الشعب طيبا للمعانى
بمنزلة الربيع من الزمان ٭ مطلعى برله بر قصيده ديمشدر لكن دومه خليج
قسطنطنيه يى بونلر كورمشدرلر لاجله سنڭ مقدم ذكر ايدرلر ايدى
كوره قباد انوشروان پدرى قباد بن فيروزه منسوبدر شهرلرى ارجان راء
مفتوحه مشدده ياخود مخففه وجيم وكاهى جيم يرينه غين ايله سكسان بش
بچوق درجه طول واوتوز بر درجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده
بر بلده كبيره سهليه وجبليه وبريه وبحريه در بعضى بحره بر مرحله يرده نخل
وزيتونى اولور خرما واشجار مثمره ايچنده غالب اولمش بر شهردر وبو شهرڭ
يدى قپوسى واردر باب اهوان باب ريشهر باب شيراز باب رصافه
باب ميدان باب كياليين وبر لطيف جامعى وموزون مناره سى وياننده سوقى
وبر انستانى واردر دورت قپولى وسوق حنطه سى مشهور معدن تبن وزيتون
وقارسده خزينه صابوندر بونڭ قيشلغى لطيف لكن يازن هواسى بر مقدار
كرم وصوبى نهر طابندركه اول ولايت ميانندن كچر اوزرنده بر كوپرى
واردر بو كوپرى بر طاق يوز اللمش ذراع وارتفاعى اللى ذراعدن انواع ميوه‌نڭ
جمله سى بونده وافر اولور خصوصا مليسى نارى لطيفدر بونڭ خلقى اكثر
دوه جيدر قلعه طنبور ديرلر بونڭ حدودنده بر قلعه ونيجه ناحيه‌لر
واردر انلرده طارابان نام قريه‌ده بر قيويى يازارلركه بر دكرمن دوندورر صو

اغزندن

اغزندن چيقوب آقار وهر كز عمقى معلوم اولمشدر رى شهرى سكسان ايكى
بچوق طول ويكرمى طقوز بچوق عرضده فارس اسكله لوندن بر شهر وبندردر
بناسى لهراسب كيانى يه نسبت اولنور صكره شابور بن اردشير تجديد ايتدى
كنار درياده هواسى نهايت كرم بر شهر وسطدر خرماسى وكتانى وافر اولور خلقى
اكثر دريا تجاريدر وبازده اكثر كوچرلر مهرويان فارسيلر ماهى رويان ديرلر
كنار بحرده سكسان التى درجه طول اوتوز درجه عرضده ارجان اسكله سى
بر شهر معموردر سوقى وبر نهر صغيرى واردر هواسى كرم ومتعفندر لكن
فارسدن خوزستانه يولى له دريايه كيدن وبصره‌دن خوزستانه كيدن
بوكا اوغرامغله اشلك بندردر خرماسدن غيرى ميوه سى اولمازو حاصلى
اكثر كيلر دندر كتانى دخى چوق اولور وبو اسكله بحرده اول حد فارسدر بونڭ
حصين ابن عماره يه وارنجه يوز يتمش فرسخ كنار سواحل بلاد فارسندە
منتهى اولور حصار معمور يوز طقسان بر بچوق درجه طول ويكرمى طقوز
بچوق عرضده بر حصن متيندر سيرافدن دريا كناريله جبال منقطعه وصحارى
كچيلوب واريلور بوكا قلعه دانيال وجلندى دخى ديرلر صكره خراب
اولمشدر نزهه‌ده فارسڭ اللمش قدر قلعه سى وار ايدى صكره اون التى
قلعه قالدى هپ ذكر ايده انلردن بعضى يازلدى باقيسى بونلردر قلعه
اسپيد سعيد آباد دخى ديرلر بونده انلرى بر فرسخ يرد حضرت على رضى الله
عنه خلافتنده زياد ابن اميه والى فارس اولدقده بونده اوتوردى قلعه
زياد دخى ديرلردى فارسنامه‌ده ايدر بو بر قديم حصاردر نيجه سنين خراب
اولوب سلجوقيان عهدنده ابو نصر دوانى عمارت ايتدى دورى يكرمى فرسخ بر كوه
اوزرنده در وبو داغ بر داغه متصل دكلدر انجق بر يولى واردر داغڭ ديبى دوز
وصولى چمنزار وميوه‌دار يردر وقولرنده صوبى يقين اولوب بر ايكى كوه واسع
ميدانلردن قلعه كاويان كوه طين اوزره بنا اولنمش متين قلعه دن قلعه آباده هواسى
معتدل صوبى صاريجه‌دن بر كوچك قلعه دربو قلعه خوادان فسا ولايتنده انڭ كبى
بر قلعه دن قلعه شهاده فيروز آباددن دورت فرسخ يرده بر عظيم داغده آب وهواسى
خوش غله سى چوق بر قلعه دن مسعوديلر بنا ايلدى حمد الله كادمى بو مقامه كلنجه بعض
الحاقاتله در بعض نسخه‌ده فارسڭ تماتى بونلردر جنابه سكسان التى بچوق طول

اوزون عرضنده فارس اسکله سی بر اوجوزلق بلده در نهر سیرین دریایه دوکلدوکی یره
دوشر هواسی کرم و حالا اکثری خرابه در بوندن کازرون یکرمی دورت فرسخ شیراز
قرق دورت فرسخدر بونک قربنده **شتر** نام بر قریه وار در جنابه دن بر منزل یرده در
نهر طاب بونک قربنده دریایه دوکیلور **شیلدن** کا بحره بر جبلک اوزرنده
قلعه و قریه اولوب بید هان بوندن ایکی مرحله یردر **بید هان** سکسان سکز بچوق
طول و یکرمی طقوز عرضده فارس اسکله لرندن بر قصبه در کازروندن ایکی مرحله
غرب و جنوبه ریدن اوچ مرحله شرقه و سرحد فارس و هرمزده اولان **بره ده** نام اسکله
و قریه دن ایکی مرحله غربه دوشر کبیر و نزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار
واردر مشهورلری بونلردر **مرغزار** کوشك زرد اون فرسخ طول و بش فرسخ عرض
بر علفزار خوبدر کبیر قریه لری و وافر چشمه لری وار هواسی سرددر **مرغزار** دشت
رون یدی فرسخ طول بش فرسخ عرض بر لطیف علفزاردر صولری وافر اما هواسی
کوشك زرددن اشاغی اولوب رباط صلاح الدین و قل شهریار بو صحرایه دوشمشدر
مرغزار دشت ارزن طولی ایکی فرسخ و عرضی بر فرسخدر بر بحیره کنارنده و بر جانبی
اورمانلق و یریجی جانورلر یریدر **مرغزار** اشکان کواما یله شیر وار میانده طولی بش
فرسخ و عرضی اوچ فرسخ بر علفزاردر اورته سندن صو اقار بونك دخی عرضی ورمانلق
و جای شیراندر **مرغزار** سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسخ طول و عرض
بر خوش علفزاردر انجیر و فندق اورته سنده بر بحیره پیدا اولوب هنگام کرماده
کیرو قورور بو دخی شعب بوان کبی فارسده مشهور سیره در **مرغزار** قالی انداب
کنارنده طولی اوچ فرسخ عرضی بر فرسخ بر جای خرمدر کیاهی زمستانده چاریا قسمنه
موافق تابستانده مخالفدر **مرغزار** کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینک قبری
یاننده دورت فرسخ طول و عرض بر جای لطیفدر قبر مزبور بر چار کوشه طاشدن
بنا اولنمش تربه در **مرغزار** کام فیروزه کر کنارنده بر لطیف علفزاردر لکن اورمانی
معدن شیر اولمغین مخوفدر **مرغزار** نرکس کازرون جوارنده خان آزاد قربنده اوچ
فرسخ طول ایکی فرسخ عرض کیاهی جمله نرکس خطایی بر مشهور یردر نرکس رایحه سندن
آدم سرخوش اولور **باقی اوصاف و احوال فارس** بو اقلیمك بعض یرلری بر مرتبه
یایلادر که شتاده بردن انده انجماد و اثمار اولمز اصطخر و بیضا و اطرافی کبی و بعض
یرلرنده شتا حرارتدن کوندز ایومق اولمز بونده جان و کازرون و سیراف و ارجان

کبی بو صدودک اورته لری معتدلدر شیراز و شابور ناحیه لری کبی بو جمله سنده
ثلج موجوددر قریب و بعید یرلردن کلور اکثر یرلری شجره در میوه سی لذیذ و لطیف
اولور خلقی نجبا اصنافدر مجوس اندن یهوددن چوق و براز نصاری دخی وار کازرونک
اعوری شیرازک مفلوجی وافر اولور سلفده اکثر اصحاب حدیث و حنفیه
و برز داودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب سواحلنده شیعی چوق ایدی حالا
شاه اسمعیل اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در بو دیار خلقی یزدجرد و بهرامدن
مجوس مادتنه تابع اولورلر کرمسیر یرلرینک آدمی غایت نحیف و کندم کون
و آز صقاللو اولورلر و بونلرك آراسنده اوچ لسان جاریدر فارسی هر شهرده سویلنور
و پهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتنی هر بری بیلمزلر بری دخی عربیدر
زی و طورلری بویله در که حاکملری ایچنه قبا و اوزرینه بول دراعه کیر کوچك
دستار صارینوب شمشیردن حمائل ایدر موزه لری تنك ساقدر قضاة ایشلرنده
بر نوع کاده کیرلر و طیلسان صارقیدرلر ایچنه کوملك کیوب دراعه و موزه
استعمال ایتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری و فاخر اولری اولور مهماندوست
و غریب نوازلردر ادب و حیا صاحبلریدر اکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت
حریصلر و خسیسلردر **منافع** ارجانك صابونی و بکمزی و زیت و انجیری و فوطه سی
مهرویانك بالیغی و خرماسی سیرافك انجوسی و فوطه سی و کتانی دارابجردك
دوشمه لری و پرده لری جهرمك بساطی و کچه لری شیرازك لباسی و برده سی و دیباسی
و حریر پرده لری و دوشمه لری و فوطه لری و مندیللری و اجامی و شابورك ادهانی
و ازهاری و فواکهی و جورك کلابی و اصطخرك برنجی و ماکولاتی و دارابجردك
مومیاسی و ملح ملونی و قلیجقسی بالغی نیریز داغلرینك عنزروتی و صوتره سی
و چرمغن باسی و حدید معدنلری و اسفیداجی و بالجمله دوا ایچون اوتلری
یاغلری بو اقلیمده جمله دن یك اولور مکرر روغنی و بنفشه کوفه سنده بونلر
ایو اولور و بسا شهرینك جامه لری و دیبالری مشهوردر و یزد و ابرقوهده
پنبه و حریردن اعلا قوماشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغین عود و عنبر
و کافور و جواهر و خیزران و عاج و آبنوس و فلفل و صندل و انواع طیب و ادویه
چیقوب اندن اطرافه منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز اوتوز
یوك درهم ایدی فضل ابن مروان اوچیوز اللی یه التزام ایتدی **انهار و جبال**

فارسده نیجه انهار وار در احسن التقاسیمده ایدر بحر سیرافده بر موضع واردر
بعض ملوحات قربه ایله طالوب طتلو صو چیقارلر قعر بحرده بر بکاردن
قاینار دیرلر بونلک کبی بر ینبوع دخی بحرینده یازارلر نهر طاب لورستان
طاغلرنده مرج قربندن چیقوب مسن نام نهر بوکا قاریشور وارجان قربندن
کچوب فارس وخوزستان اورته سنده اولان قبالك مزارعنی صووارور نهر
مزبور ایکی ولایت میاننی فاصلدر ستر نام قریه قربنده بحره دوکیلور بر نهر
عظیمدر یکیدور مزآثار البلادده ایدر ارجانده بو نهرا وزرنده بر قنطرهٔ عجیبه
واردر بر کوزکر ما بینی سکسان خطوه در الشفق دوه اوزرنده رمح یکسه
طوقنماز نهر دکان فارسده قریهٔ شاذافرین طاغندن چیقوب روستای
شاه دیدکلری ناحیه یی صووارر اندن جرکان وکومار وکازرین صحرالرینه
اوغرار بعض نواحی سیرافی سقی ایدر واول اطراف داغلرینك صولری دخی بوکا
قاریشور بحیرم ایله سیراف میاننده بحر فارسه دوکیلور بو اقلیمده بوندن
انفع ومجراسی معمور نهر یوقدر دکان بونك اوزرنده بر قریه در بو نهرك مسافهٔ
جریانی اللی بش فرسخ تخمین اولنغدر نهر کر بو نهر فارسده کلار طاغلرندن چیقار
شعب بوان ولر یا بین صولری وسائر انهار صغار فارس ایله جمع اولوب کام فیروز
ناحیه سنه اوغرار سکان وطوحی سیراب ایدوب بحیرهٔ بختکانه دوکیلور بو نهر
بخیلدر بندسز بر یری سقی ایتمز بونك اوزرنده اولان نهرلرك اولی بند زوان
ابجرددر تقدیم البنا اولوب اتابك فخر الدوله جاولی سلجوقی تجدید وفخرستان
تسمیه ایتدی ایکنجی بند عضدیدر که دنیاده انك مثلی نادر بر بنادر کرمان
علیایه بو بندله صوویرور بند قصار که کرمان سفلی انکله سقی اولنور بو دخی
خلل پذیر اولمش ایدی جاولی تجدید ایتدی نهر فیروزآباد جبال حسناندن
چیقوب فیروزآبادی سقی ونهر ستاره کان برله جمع اولوب دریایه دوکیلور
طولی اون ایکی فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چیقوب نشاوری سقی
ایدر وما بدستان اراسنده دریایه دوکیلور طولی طقوز فرسخدر نهر فروات
کورهٔ جویندن فروات دیدکلری محلدن چقر اندن اصطخردن خراسان
جسری التندن کچوب رودنیروزه اولاشور اول صو ناحیهٔ ارجاندن چیقوب
جیفان وجوری وار دشیر وریی سیراب ایدوب دریایه دوکیلور نهر یورود

حدود

حدود کرماندن چیقوب تیرآقار وبکرمی دکرمن دوندوره جك قدر اولوب
دریایه دوکلور نهر شیرین کوه دینا ردن چقوب جنابه حدودنده دریایه
دوکیلور نهر عظیمدر کوجله یکیلور بونلردن غیری فارسده انهار صغار چوقدر
جبل شابور ابن حوقل ایدر عجایب فارسدن بری کورهٔ شابور ناحیه سنده
اولان جبلدر که انده ملوك عجم ومرزبانلری وسدنهٔ نیران اولولری صورتی
تصویر اولنمشدر جبل درك شیرازه ایکی فرسخ یرده در شیرازك قاری اندن
کلور جبل دارابجرد رنك امیز ملح معدنلری بونده در بحیرهٔ بختکان بحیرهٔ عمس
دخی دیرلر اصطخر کوره سنده نیریز کنارینه قریب یکرمی فرسخ قدر طولانی بر طوزلو
کولدر نهر کر فارس بو بحیره یه دوکیلور بو بندن شیرازا ایکی فرسخدر بر جانبی
حدود کرمانه واردر صویندن طوز طوکار بحیرهٔ دشت ارزن کورهٔ سابورده
دوری اون فرسخ طتلو کولدر که قورور شیرازك بالغی بو کولدن چیقار وبو
بحیره دن غیری کورهٔ شابورده بر بحیره دخی واردر کنارینه قریه لر اون فرسخ
قدر دوری اولوب بونك دخی صوی طوزلو در اما صیدی وافردر بونلردن
غیری دخی نیجه کوللر واردر اما بحر فارس حد سنددن عمانه وار نجه شرقدن
غربه وعماندن بصره یه وار نجه جنوبدن شماله ممتد اولور ملك فارس بونك
شرقیسیدر بصره دن عمان اوچیوز فرسخدر اندن اوته مسقط راس جمجمه دخی
اللی فرسخ بحر مزبورك جمله مسافهٔ طولی اولور ساحل غربیسی عماندن بحرین وقطیف
وعبادانه وارر که نهر دجله مصب ایدر اندن دونوب سواحل شرقیه سی هرویان
وسیف وبحر سیراف وحصین ابن عماره وهرمز بوغازینه اندن شرقه دونوب
مکران سواحلنه اولاشور بو بحرده جزیرهٔ قیس بر جزیرهٔ قدیمه در سلفده
بونك حکامی نام وکام صاحبی ایدی حتی ملك فارسی توابع قیسدن تعداد
ایدرلردی ودولتخانه دیرلردی حقوق دیوانیه سی دور یتوز طقسان بر بیك
اوچیوز دینار ایدی وسائر جزائر بحر فارس دخی اکا تابع اولوب دورت
فرسخ کناردن بعید سکسان سکز درجه طول یکرمی بش بچوق عرضده طول
وعرضی دورت فرسخ غله سی وخرماسی وافر هواسی غایت کرم جزیره در صوی
امطاردن صار نیجدر بونك اطرافی مغاص لولودر جزیرهٔ بحرین
کنار غربی یه قریب اون فرسخ طولی بش فرسخ عرضی اقار صولی باغ وباغچه لی بر جزیره در

حسبی الله وحده
من الکتب التی وقفها الفقیر
الی الاله ربه ذی المواهب
محمد المدعو بین الصدور بابن [illegible] عنه
[illegible] عبده

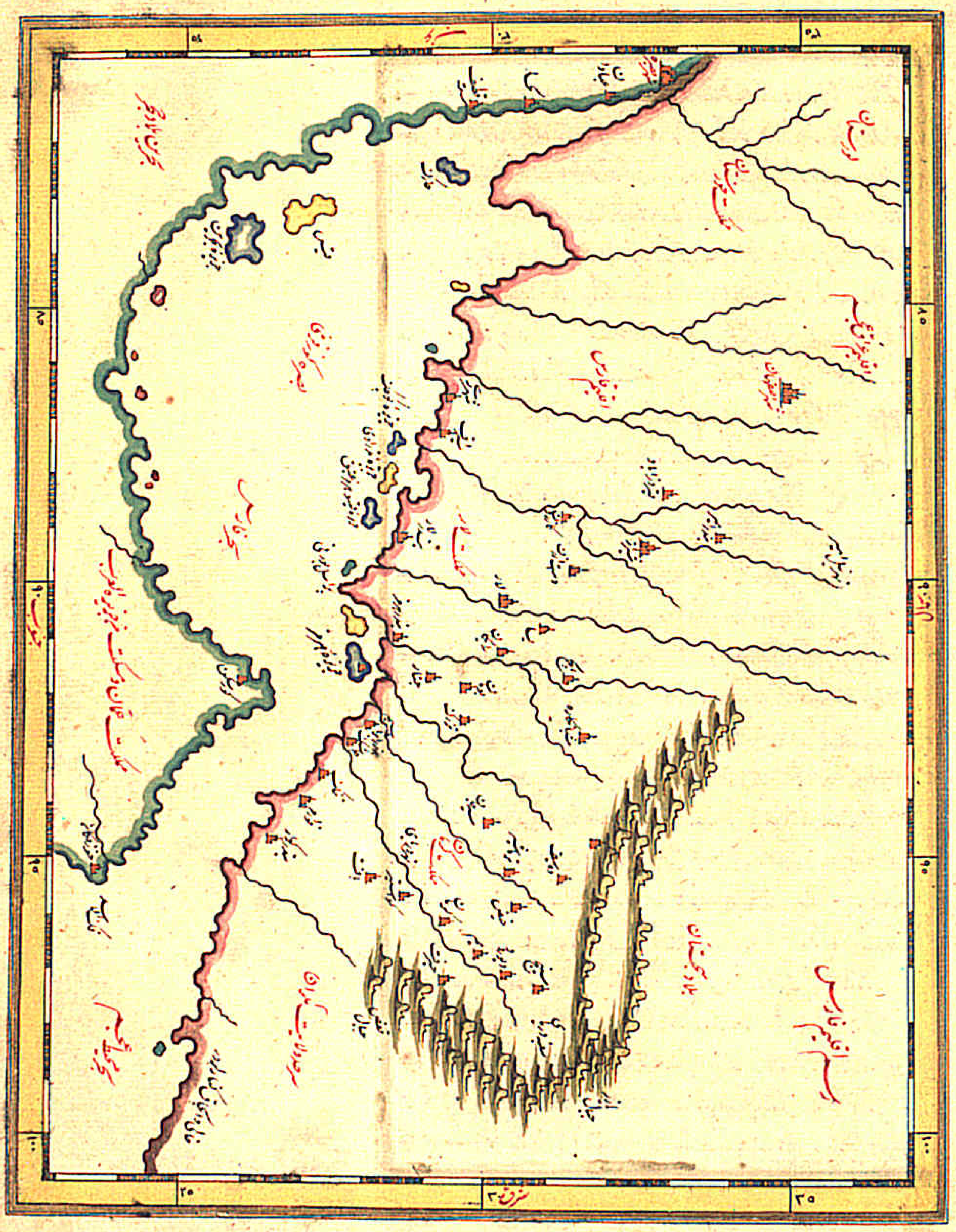

واو قريه لرى واركاه بلادى هجره وكاه فارسه تابع اولور اصل بحرين مزكور
سواحلك اسميدر بو جزيره اكا منسوبدر سيدى على زاده مرآة ممالكده ايدر
ساحل بحرينده تخمينا سكز قولاج ودخى زياده بحرليالر ايله طلوم برله بحره
طالوب دبندن طتلو صو چقاررلر ايام صيفده بحرين هواسى غايت اسى
ايكن بو صو جمله دن لطيف وبارددر واول ديار خلقى مرج البحرين بيندن
مراد بودر ديو بحرين تسميه سنه سبب عد ايدرلر دعيند لكن وجه
تسميه جزيرة العرب بحرين فصلنده بيان اولنه جقدر **جزيرۀ خارك**
جزيرۀ محرمه دخى ديرلر بحرين ساحلنه وعمانه قريب بر فرسخ طولى وعرضى
بر جزيرۀ صغيره در اكينى وخرماسى وميوه سى بول اولور ومغاص لؤلؤ بونده
زياده در وسائر جزائره بونك انجوسى غالبدر سلفده قباد خوره كوره سنه
تابع ايدى كيش ايله بونك اراسى يكرمى بش فرسخ وبصره اتوز بش فرسخدر
محمد بن حنفيه مزارى بونده زيارتكاهدر بونلردن غيرى بعض خرده جزا
وهرمز قربنده بر ايكى جزيره كيمى ذكر وكيمى ترك اولندى **مسالك ممالك فارس**
شيرازدن اصفهان غرب وشمالده اون مرحله كه يتمش ايكى فرسخدر وسيراف
التمش فرسخ واصطخر اون ايكى فرسخ وكازرون يكرمى ايكى فرسخ واول حدود
خوزستان غربنده التمش فرسخ وفسا يكرمى يدى فرسخ ودارابجرد اللى فرسخ
وتستر التى مرحله اندن دسبيل ايكى مرحله اندن بيات قلعه سنى يدى مرحله
ويزددن كرمان شرق وجنوبده اون مرحله وشيراز غرب وجنوبده اون مرحله
قدر وكاشان بش بر روايتده طقوز مرحله ودارابجرددن لار جنوبه دورت
مرحله وسيرجان شرقه اوچ مرحله ونيريز غربه دورت مرحله دروكازروندن
كناوه بندرى غربه دورت مرحله اندن ريشهرى بندرى شرقه بر مرحله
ودورق نام شهر غربه اوچ مرحله اندن بصره بر مرحله درو شيرازدن سروستان
اوچ مرحله اندن جنابه ايكى مرحله جمله قرق دورت فرسخ يردر وسيرافدن
نابند ايكى مرحله اندن كيش اوكنده اولان شهردن اون مرحله در ودخى
شيرازدن فيروزاباد يكرمى دورت فرسخ اندن كازرون اون التى فرسخ
شيرازدن نيريز شرقه بش مرحله وجهرمدن سيراف يكرمى دورت فرسخ
وكازروندن اون التى فرسخدر وشيرازدن غرب وجنوبده واركان اوتوز دورت

فرسخ

فرسخ که اندن صوله شبانکاره شهری دورت فرسخدر و طوغری هرمزه الی
طقوز فرسخ اولور وشیرازدن کرمان طقسان بر فرسخ وابرقوه اتوز طقوز فرسخ
وابرقوهدن یزده یگرمی سکز فرسخ که شیرازدن التمش سکز فرسخ اولور وشیرازدن
نوبنجان یگرمی بش فرسخ واندن سرحد خوزستان اتوز یدی فرسخ که شیرازدن
التمش ایکی فرسخ اولور وشیرازدن سرجان کرمانه اصطخر یولیله اوّلا اصطخره
اون ایکی فرسخ اندن زیاد آباده که خوزستان اعمالندندر سکز فرسخ اندن رصدگاه کلوبه
سکز فرسخ اندن جرمایان نام قریه‌یه التی فرسخ اندن ده عبدالرحمان وبودیجان سکز
فرسخ اندن ساحل الکبری سکز فرسخ اندن رباط سرمغان که حد کرماندر سکز فرسخ اندن
بشت هم رباطنه طقوز فرسخ اندن سیرجان کرمان طقوز فرسخ باد ونکازرون اون فرسخ
وجهرم اون فرسخ وشیرازدن بیضا سکز فرسخ ویزدخیش دورت فرسخ ونوح اتوز
فرسخ وجهرم اتوز ایکی فرسخ وجوردن کازرون اون التی فرسخ وسیرافدن جهرم اون ایکی
فرسخ وماه رویاندن حصین ابن عماره یوز التمش فرسخ که فارسک اوزونلوغیدر حد
کرماندن حد اصفهانه دکین تستور دوراندن اناره اون سکز فرسخ اندن مهرجرکنه
بش فرسخ اندن میبد اون فرسخ اندن عقدا اون فرسخ اندن نایین اون بش فرسخ اندن
اصفهان قرق بش فرسخدر بو خراسان جانبنک حدی جمله یوز یگرمی فرسخ اولور
وخوزستان طرفنک ماه رویاندن حد اصفهانه باد وسابوره وادیجه التمش فرسخدر

آتشکده های فارس بو اقلیمک قومی سابقا جمیعا آتش پرست مجوسیلر اولمغین
بونده بیر آتشکده‌لر وار ایدی اعتبار ایدرلردی و آتشکده فارس دیمکله مشهور بر بنا عظیم
واردر اوزرنده زبان پهلوی برله بوکا اتوز بیک دینار مصرف اولنمشدر دیو یازلمشدر
کنبد کلوش شابور قربنده‌در **خیفه** کازرونده‌در **مسویان** شیرازده‌در **احوال الملوک**
مملکت فارس قدیم الایامدن بری دار الملک پادشاهان ایراندر کاسره دولتنک
قدرت وشوکتی بر مرتبه‌یه وارمش ایدی که اکثر ملوک ربع مسکون انلره سر فرو ایدردی
بونلر دورت طبقه اوزره‌در **طبقه اوّل پیشدادیان** فارس قومی قتنده بونلر
ملوک بنی آدمدر عدل وداد پیشه کارلری اولمغین هر برینه پیشداد دیمکله مشهور
اولدی **کیومرث** بو طبقه‌نک اوّلیدر گلشاه لقبیله ملقب ایدی فرس مذهبنده
انسان اوّل یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن نوح اولادندن یازارلر زیرا
فرسدن ملل ماویان اصحابی عموم طوفان اثبات ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی

دیرلر

دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعمنده ایدرلر بونلردن صکره بو طبقه‌ده هوشنک
بن سیامک وطهمورث سبط هوشنک وجمشید برادر طهمورث وضحاک بن مرداس
که بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید که کاوه آهنکر ضحاکه خروج وقتل ایتدکدن
صکره مزبور یرینه کچدی ومنوچهر سبط فریدون که افراسیاب بن ترک ایله جنک
ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب ایتدکده بعده منوچهرک احفادندن زو بن
طهماسبی بلاد ترکه طرد ایدوب ایرانی افراسیابک الندن الدی صکره اوغلی
کرشاسب یرینه کچوب بو طبقه بونده آخر اولدی بونلرک مدتنده و وقایعنده
چوق اختلاف واردر اکثر لاف وکذاف قبیلندن اولمغین تکثیر سواد اولنمدی
بونلردن صکره **طبقه کیانیان** ظهور ایتدی بونلرک اسماسی اوّلنده کی لفظی اولمغین
کیانیان دیرلر اوّلی کیقباد بن زاب بن زو در بونک زماننده جیحون ایران توران
میاننده حد اولدی زو موتندن صکره افراسیاب کیرو ایرانه طمع ایدوب زال
فریدون اولادندن مزبوری تخته کچوردی واوغلی رستم بونک پهلوانی ایدی افراسیاب
باباسی پشنک ایله صلح ایتدی کیقباد وفاتندن صکره اوغلی کیکاوس یرینه کچدی
جبار اولوب اولمز معناسنه نمرود لقبیله ملقب اولدی کثرت استعمال برله نمرود
دیدیلر اوغلی سیاوش افراسیاب جنکنه کوندروب انده صلح برله قالدی و دختر
افراسیابدن کیخسرو نام اوغلی اولوب صکره افراسیاب غدر ایله قتل اولندی
کیخسرو کیکاوسدن صکره پادشاه اولوب افراسیابی قتل ایلدی بر مدتدن صکره
فارغ اولوب کیقباد احفادندن لهراسب یرینه کچدی بخت النصر بونک طرفندن
عراق حاکمی ایدی کشتاسب بن لهراسب بونک زماننده زردشت حکیم ظهور
ایدوب کشتاسبی مجوسی دیننه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی
اسفندیاری ترک پادشاهی ارجاسب جنکنه کوندروب غالب اولیجق سلطنته
راغب اولمش ایدی سجستان والیسی رستم جنکنه کوندروب زاولستانده
رستم انی حیله برله قتل ایتدی بهمن نام اوغلی کشتاسبدن صکره پادشاه کیا اردشیر
ودراز دست لقبیله ملقب اولدی یونان دیارینه عسکر چکوب چوق ولایت
الدی قزی همایی تزوج ایدوب زفاف اولدقدن صکره حامل قالدی فرس قومی
اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودکده تخته کچدی صکره
اوغلی دارا نوبتنده اسکندر یونانی ظهور ایدوب نصیبینده جنک اولندی دارا انهزام

اولوب کندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وکیانیان طبقه‌سی بونده غایت
بولدی **طبقهٔ ثالثه ملوك طوائف واشکانیان** اسکندر دارایه ظفر
بولدقدن صکره فرس مملکتنه وسائر دیاره شرقه طقسان قدر ملوك طوائف
نصب ایلیوب اشك بن دارا فرس مملکتنه والی قلنمشدی اول اجلدن بو طبقه
اشکانیان تسمیه اولندی بوندن صکره بشیوز ییل قدر بو سلسله سوروندی
اشك بن اشك وشابور بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی بلاش بلاش
اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجود وفیروز وخسرو واردوان اکبر واردوان
اصغر ترتیبده واسمده وزمانه‌ده اختلاف واردر اسکندر تاریخنك بشیوز
اون ایکی سنه سنه دکین حکم ایتدیلر واردوان اصغرده بو طبقه دخی تمام
اولدی **طبقهٔ رابعه ساسانیان** بونلره اکاسره دیرلر زیرا هر بری کسری
لقبیله ملقبدر که خسرو معربیدر ساسان بن بهمن اولادندن اردشیر
بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملکتنی وسائر ممالکی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صکره اوغلی شابور یرینه کچوب قیصر
رومدن خراج الدی ویونان کتابلرینی فارسی ترجمه ایتدردی بعده اوغلی هرمز
وبهرام وبهرام بن هرمز وبهرام ثالث ونرسی بن بهرام وهرمز بن نرسی واوغلی
شابور ذو الاکتاف که نقاش مانی ومانویه بونك عصرنده ظهور ایتدی قیصر
روم ایله جنك ایدوب بوزولدی جولیوس قیصر مداینه کلوب مقتول
اولمغین صلح ایتدیلر صکره شابور رومده اسیر اولوب کیرو خلاص بولدی
ایوان کسری بونك بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی شابور بن شابور
ودیکر اوغلی بهرام بن شابور ویزدجرد اثیم بن شابور بعده اوغلی بهرام کور
پادشاه اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام وهرمز ویزدجرد
وفیروز بن یزدجرد وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد که
عادل لقبیله ملقبدر ظهور اسلامده پادشاه ایدی قرق سکز ییل سوروب بوز
سکز اسکندریده انتقال ایتدی صکره اوغلی هرمز یرینه کچدی بهرام چوبین بونك
سرعسکری ایدی پرویز بن هرمز که شیرینك خسرویدر قصر شیرینی بنا ایتدی حضرتك
نامه‌سنی یرتوب اوغلی شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن
صکره پادشاه ایکن امرادن شهریار دولته مستولی اولوب قتلندن صکره بوران بنت

خسرو پرویز وقرنداشی اذرمی دخت تخته چقوب آز زمانده قتل اولندقدن صکره
اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان اولادندن فیروز وفرخزاد النشر آیین نصب
وقتل اولنوب نوبت یزدجرد بن شهریاره کلدکده دولتلری ضعیف وانقراض
علامتی کورنمش ایدی حضرت عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده سعد ابن ابی وقاص
رضی الله عنه مدینه‌دن عسکر اسلام ایله کلوب یزدجرد سرعسکری رستم ایله
دوکشوب فرس لشکری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی وقتل اولندی
تاریخ هجرتك اون دردنجی سالنده قادسیه جنکندن صکره ساسانیانك
دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس وعراق حکام اسلام تصرفنه کیردی
آل عماره بونلره آل الجلندی دخی دیرلر بر دودماندر قدیمدر سواحل بحر فارسده
حد کرمانه وارنجه ولایتلری واسع وقلعه‌لری استوار بر قومدر دیرلر که قرآن
عظیمده خضر ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه‌سنده غصب سفینه ایدن
ملك بونلردن ایدی قوت وقدرت وعسکر صاحبی پادشاهلر اولوب ممالك
مذکوره اولده دخی اورزه ملوك اطرافه سر فرو ایتمزلردی حتی بونلردن عبد الله ابن
احمد الجلندی ایله عمرو ابن لیث ایکی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولدی لکن
بونلرك دولتی واحوالی تاریخلرده کورولمدی فتح اسلامیدن صکره ملك فارس
بر زمان بنی امیه وآل عباس طرفندن حکام الندن اولدی وکاه بعض دولتلر ظهور
ایدوب تغلب ایله ضبط ایتدیلر انلرك اولی **دولت آل بویه** در ابو شجاع
بویه دیلمی بر شخص فقیر ایدی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد خراسان حاکمی ماکان
خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماکانی بوزوب غالب اولدقده انك یانته واردیلر
بیوك برادرلری علی یه کرج حکومتنی ویروب عماد الدوله لقبیله ملقب قیلدی
مرداویج بونلردن وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسکر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابو بکر مظفر ابن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك
قدر عسکرینه غالب کلدی وبغدادی یاقوت بلند آوازه اولدی صکره زین ابن
علی نوبندجانی سوقیله ارجانه واروب اوچونجی سنه‌سنده شیرازه مستولی
اولدی وتدریج ایله فارس مملکتنی ضبط ایلدی یکرمی ایکیده برادری رکن الدوله
حسنی کازرونه کوندروب تسخیر ایتدی یکرمی التیده برادری معز الدوله احمدی
اهوازه کوندروب واسط وبصره‌یی ضبط ایتدردی مقدما کرمان وسجستانی

دخی المش ایدی معز الدوله صکره مستولی اولوب عباسیانک امورنی الچکدیلر
اوچیوز اللی التیده معز وفات ایتدی رکن الدوله حسن عراق عجمه والی ایدی
اوچیوز التمش التیده فوت اولدی اوتوز سکزده عماد الدوله حیاتدن مأیوس اولدقده
برادرزاده سی عضد الدوله خسرو ابن رکن الدوله یی ولیعهد قیلدی باباسی فوتندن
صکره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراقی دخی ضبط ایدوب مدینه منوره
سورینی یاپدی وفارسده نیجه آثار خیر قویوب اوچیوز یتمش ایکیده وفات ایتدی
اوغلی صمصام الدوله ابوکالیجار مرزبان یرینه کچوب دورت ییل سوردی بعده
بونک برادری بهاء الدوله ابونصر شهنشاه وبونک اوغلی سلطان الدوله ابوشجاع
خسرو ودیکر اوغلی قوام الدوله ابوالفوارس عز الملوک ابوکالیجار مرزبان بن
سلطان الدوله فارس وکرمانده علم افراز سلطنت اولدیلر بونلرک عز الملوک شهر
شیرازه اون ایکی قپولی بر سور عظیم بنا ایدوب دورتیوز قرقده مرحوم اولدی
یکرمی بش سنه فارسه واصفهانه حکم ایلدی اوغلی الملک العزیز ابومنصور یاد ستون
پولاد ستون معروفدر یرینه کچوب برادری الملک الرحیم ابوعلی کیخسرو بونکله
نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانکاره فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز
قرق سکزده ملک عزیزی طوتوب قلعه یه قودی وآل بویه دولتی بونده آخر اولوب
شبانکاره لر ظهور ایتدی **دولت شبانکاره** بونلرک نسلی اردشیره چیقار
امیر فضل بن حسن که فضلویه دیمکله معروفدر پدری واجدادی سپهسالار
فارس ایدی تاریخ مزبورده ابومنصوری حبس ایدوب ملک فارسه مستولی
اولدی دورتیوز التمش دورتده الب ارسلانک وزیری نظام الملک اوزرینه
کلوب بر طرف ایتدی بوندن صکره نظام الدین محمود ابن یحیی که قهنویه دیمکله
معروفدر شبانکاره حاکمی اولدی ایجده دار الاماره بنا ایتدی بعده اوغلی
امیر مبارز الدین بر ییل انک اوغلی نظام الدین ودیکر اوغلی امیر مظفر محمد
التیوز یکرمی دورتده حاکم اولوب غایت هنرمند وفضیلت پرور ایدی اللی
سکزده هلاکو محاصره ایدوب شهید اولدی دار الاماره یی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل وبرادرزاده سی نظام الدوله اوچ سنه وبونک دخی
برادری نصرة الدین اسمعیل یدی سنه وابراهیم ایکی سنه وملک جلال الدین
اون یدی سنه وبهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم اولوب بونلردن صکره

غیاث

غیاث الدین ونظام الدین واردشیر نزاع اوزره حکومتده ایکن آل مظفر
بونلری بر طرف قیلوب مملکتنه مستولی اولدیلر **دولت آل مظفر** امیر مظفر
پدری غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید وشجیع اولمغین یزد حاکمی
اتابک یوسف شاه یاننده طوروب بعده غازان خان اوردوسنده یساول امورنی
الدی وغازان خان هزاره امارتنی ویروب یدیوز اون اوچده شبانکاره ده
وفات ایتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد ابوسعیده انتساب ایتدی
ویزد حاکمی اولدی یدیوز اوتوز اوچده کرمانی آلوب بعده فارسه مستولی
اولدی یدیوز التمشده اوغللری شاه شجاع ومحمود کوزینه میل چکدیلر
جلال الدین شاه شجاع یرینه کچدی سکسان التیده وفات ایدوب
اوغلی زین العابدین والی اولدی بونک نوبتنده تیمور فارسه مستولی
اولوب شاه یحیی انک طرفندن فارس والیسی قالدی بعده برادری شاه
منصور خروج ایدوب فارسی مزبورک الندن المش ایدی تیمورکه شیرازه
کلوب مزبور جنکده مقتول اولدی وسائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام ایتدی
یدیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر **دولت اینجویان** جنکیزیان عصرنده
اینجو لفظی املاک خاصه پادشاهیدن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه
بن محمد شاه که ابناء فارسدن ایدی سلطان ابوسعید دولتنده اول خدمته موکل
اولوب نیجه مال واملاک ایدنمکله اول دولتده مرجع اولوب بحر وبر فارس کرمان
وشبانکاره یی ضبط ایتدی یدیوز اوتوز التیده ابوسعید فوتندن صکره اریاخان
مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی مسعود شاه رومه کتمش ایکن اریاخان
موتندن صکره شیرازه کلوب مستولی اولدی یدیوز قرق اوچده مقتول اولوب
برادری امیر شیخ ابواسحاق یرینه کچدی بر مدت ضبط ایتدکدن صکره مبارز الدین
محمد مظفری فارسه مستولی اولوب مزبوری ازعاج وبرقاچ کره جنکله یدیوز اللی
دورتده محاصره وشیرازدن اخراج ایتدی بالآخره اللی سکزده قتل اولنوب اینجو دولتی
زواله ایردی **دولت کاکویه** دیلماندن مجد الدوله رستم مادری سیده خاتونک دایسی
ابوجعفر محمد کاکویه که اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز قرق اوچده
مزبورک اوغلی ابومنصور فرامرزی اصفهاندن چقاروب یزد حکومتنی ویرمش ایدی
پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایتدی ابوکالیجار کرشاسف بن محمد

کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیونا توز یدیده سلجوقیان آلوب مرغوب شیرازه واردی
اهواز حاکمی قرق اوجده فوت اولدی امیر علی ابن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوزاتوز التیده قره ختاییلر جنکنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتنی قزلرینه نیابت طریقیله اتابکلرندن سام بن وردانه ویردی
مزبور امیر علینک یجه آثاری وار ایدی جمله دن مشهد علی رضایه بشیوز اون بش سوی
چکدی

دولت اتابکان یزد

چون سام بن وردان امیر علی قزلرندن نیابت طریقی
برله یزده حاکمی اولدی بر عالی مدرسه بنا ایتدی حلیم آدم اولمغین حکومتی برادری عزالدین
لنکره فراغت ایدوب بشیوز طقسانده دنیادن کتدی لنکر جری وبهادر ایدی
کامی سلجوقیان طرفندن شیراز واصفهان والیسی اولوردی التیوزده ورتده وفات
ایدوب اوغلی وردان زور یرینه کچدی اون ایکی ییل سوروب برادری ابو منصور
سپهسالار حاکم اولدی سلطان قطب الدین طغرل دیرلردی تارک دنیا اولوب التیوز
اون التیده وفات ایتدی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب اون اوچ سنه سوردی
وفاتندن صکره اوغلی سلغرشاه والی اولوب سلغر آبادی یاپدی بعده اوغلی طغی شاه
یرینه کچوب التیوز یتمشده انتقال ایتدی بعده اوغلی علاء الدوله جلوس ایتدی التیوز
یتمش اوچده بر سیل عظیم کلوب یزدی خراب ایتدی شهر لوبر دیه باشنه خانه لر
یاپدیلر سر جمع محله سی دیمکله مشهور اولدی حالا سرجم دیرلر بر آیدن صکره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابلرینی ویارمی
شهری تعمیره سعی ایتدی لکن عیاش اولمغین حکومت ایده میوب سلطان غازان اوزرینه
عسکر کوندردی یوسفشاه سیستان طرفنه کیروب حکومت یزد بونده تمام
اولدی ومغول دیوانی تصرفنه کیردی

دولت سلغریه

بونلره فارس اتابکلری
دیرلر مودود ابن سلغر اولادیدر اتراکدن سلغر قوم قبیله سیله خراسانه کلوب ساکن
اولمش ایدی آل سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله سی
الیه فارسه واروب کوه کیلویه ده یایلاوب قشلار دی چون بشیوز اللی ایکیده فارس
والیسی یاوزانه سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سلغر ابن مودود که
سلطان محمد ولد صغیرینی تربیه ایدر اتابکی ایدی فارس والیسی نصب اولندی
اوچ سنه ضبط ایدوب برادری تکله مکر ایله محبوس اولدی شیرازده بو سنغرک
جامعی وریاطی واردر تکله دخی برخان بنا اتمشدر سنغردن صکره برادری مظفر

زنکی والی اولوب البارسلادن لشکرینی بوزدی وبشیوز یتمشده وفات ایتدی اوغلی
مظفر تکله یرینه کچوب طقسانده وفات ایتدی شیرازده بازرکان خانی بونکدر سنغر
اوغلی طوغرل بو تکله ایله نزاع اوزره اولوب بونلرک نتیجه قتال ظهوره کلدی ومملکت فارس
بونلرک نزاعیله خراب اولمش ایدی بالاخره طوغرل کرفتار اولوب طقسان طقوزده کوزینه
میل چکلدی تکله وفاتندن صکره برادری مظفر ابو شجاع سعد ابن زنکی یرینه کچوب
عدل وداد برله فارس مملکتنی آباد ایتدی شیخ سعدی ذکر ومدح ایتدیکی اوزره عاقل
وعادل پادشاه ایدی التیوز اون سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر ابو بکر
یرینه کچدی وباباسی مسلکنه سالک اولوب بو طبقه نک کامکاری
اویدی التیوز اللی سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد وبونک اوغلی
محمد وعمی زاده سی محمد شاه بر ایکیشر سنه حکم ایدوب التیوز التمش
برده مغول استیلاسیله رفع اولندی سعد ابن ابو بکر قزی ابش خاتون
بر سنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجک بو طبقه
سلسله سی آخر اولوب فارس مملکتی مغول طرفندن ضبط اولندی صکره
مظفریلر النه کیروب تیمور ظهور ایدنجه انلر حکمنده قالدی بعده اولاد تیمور
نوابی ضبط صکره شاهلر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در

فصل ۱۳ در مملکت خوزستان ولورستان

اتوز برنجی فصل خوزستان
بیانندهدر لفظ خوز ضم خاء معجمه وزاء معجمه برله بر قوملک اسمیدر که مسکنلری
خوزستان واهواز دخی دیرلر زمینی دوز صحرا وقره صولری واقع ولایتدر

حدودی غربی عراق عربدن واسط جنوبی عبادان ومهرویان ودورقه
وارجان سواحل بحر وحدود فارس که بر ضلع مقوسدر شمالی عراقدن صیمره
وکرخ ورودبار وجبال لور حدود دجیله وارجان وشرقی فارس برله
اصفهان بیننده اقان نهر طاب که بعض خوزستان صولری اکا قاریشوب
مهرویانه قریب برده دریایه دوکیلور بو مملکت فارس ایله بصره بیننه
دوشر اطرافی عراق عرب وکوردستان ولورستان فارسه اولاشور حدودنده
ماهرویاندن عبادانه حذاسنده کین بحر فارسدن وکوه دیلمدن غیری دکز
یوقدر تستر وجندیسابوردن غیری داغ وقوم صالیری اولیوب اکثر یری
ارض رخوه ومستویه در اصلا قار یوغدر اولمازالا رامهرمز سوادنده اولور وقوتی

صوینی بحرلردجله یه قریب یرلری صولو و بعید یرلری خشك وتر و هواسی کرمدر
واکثر یرنده خرما بتر و امرامی چوقدر اما میوه و غله سی وافر اولور اطرافی جمله لی
شکرمزارعیدر خصوصا عسکر مکرم و قومی عرب وعجم دلن سویلر خاصه خوزی
لسانن استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق کبیدر اکثر بخیل و بدخو صاری بکزلی
ونحیف و خفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبنك انده رایجی واردر یهود
ومجوسی چوق نصاری آزدر اهواز خلقی اکثر شیعی و حنفی اولوب حمامده ستر
عورت ایتمزلر برنج نانی یرلر بقره بخللر بو دیارك نزهه ده مسطور اولدیغی
اوزره اون ایکی پاره شهری واردر حقوق دیوانیه سی خلفا زماننده اوچیوز یکرمی
تومندن زیاده ایدی صکره بر چوق تومنه اینمش دارملکی تستر نام شهردر که
ضم تاء مثناة وسین مهمله ساکنه و فتح تا ایله شستردن معربدر بعضا شوشتر
دیرلر سکانی التی بچوق درجه طول اوتوز بر بچوق درجه عرضده نهر تیبور اوزرنده
بر بلدهٔ قدیمه در زمان موسی ع م طوفاندن صکره بونك سوری یرینده بنا اولنان
سورلرك اولیدر دیو یازار بلدهٔ مرتفعه بر مرتفع یرده اولمغین شابور نهر مزبور
اوزرینه بر عظیم سد بنا ایدوب بر میل قدر صوینی شهره قالدردی واول اجلدن
اول بنده شادروان دیرلر حمد الله ایدر بو شهری هوشنك بنا اتمشدر خراب
اولدقده اردشیر تجدید ایتدی واسب شخلنده قیلدی شابور بو شهرك صوینه
بر عظیم بند چکوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایتدیکه ولایت تستر
مداری اولدشت اوزرینه در مسالك الممالکده اول بنددن محکم بنا اولمز دیمشدر
لکن فارسده عضد الدوله بنا ایتدیکی بند امیر بوندن اعظم و مستحکمدر بو شهرك
دورت دروازه سی واردر هواسی غایت کرم اولوب اکثر تابستانده باد سموم
اسر اما صوینی غایت لطیف و هاضمدر تمامنا خلقی غلیظ یمکلر ایله ضرر اتمز
پنبه و شکر و غله سی وافر اولور و بونده اعلا قماشلر و دیبالر طوقونور و برنوع برنج
اولور که غایت خوشبو یدر نکابنج انکشت دیرلر بونك خلقی شیرازلیلر حرزلو عندك
یکدر خلقی اکثر سیاه چرده و لاغر اولوب تجارتده مالداری آزدر بو شهرك مقابری
وسط بلده و جامعی وسط سوقده در دورت شکارکاهی واردر بری رخش آباد که
اون بش فرسخ طولی و اون ایکی فرسخ عرضی و ایکنجی زورق که یکرمی فرسخ طولی اون
فرسخ عرضی و اوچنجی مشهد کوفی که اون فرسخ ایله التی فرسخدر دردنجی جویزه که یکرمی

فرسخ

فرسخ ایله اون ایکی فرسخ خوب علفزارلردر نهایت اتیسی غایتده اولمغله بهارك
قرق یکجه کدن صکره غربا اقامته طاقت کتورمز و غله سی خمس ثور ده ایکن بیچیلور
جوزایه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سکانی بش درجه طول اوتوز ایکی درجه
عرضده بر بلدهٔ قدیمه و ناحیهٔ عظیمه در هرمزشهر و سوق الاهواز دخی دیرلر سابقده
خوزستانك عتیق دار ملکی ایدی بو شهر ایکی بلوك ایدی بری جانب فارسی
بری جانب عراقی بر جزیره کبی ایدیکه نهرك بیوك شقی احاطه ایدردی ایکیسی
میاننده اجرا ایله مبنی قنطرهٔ هندوان و اکا مشرف بر مسجد لطیف وار ایدی عضد
الدوله بنا اتمش ایدی بو نهرك اوزرنده دولابلر و ما قیله قورلوب شهرك
حوضلرینه یوکسك یرلره صوایرشدورردی بوندن اشاغی بربنده صوایرکلوب
بر کول کبی اولور اوچ پره کیدنجه مزارعی سقی ایدر اهوازده بو صولر اوزرنده
بغداد کبی کیلر کزوب اشاغیسنده بصره یه وارنجه کیدر صولر اوزرنده وافر
دکرمنلر واردر بوندن اصفهان سکان فرسخ و عسکر مکرم بر منزلدر و بو دیار
خاصه سندن بری بوکه اصناف طیبك جمله سی انده وار سه رایحه سی کیدوب
شویله قالور هواسی کثیف رطوبتی چوق خماسی دائمه بردر خلقنك یوزنده حمرتدن
اثر کورنمز بادی اهواز بونلردر عسکر مکرم اهوازدن اون فرسخ عرضده خرده
عقربی چوق بر شهر اولوب سکر و فانید عسکری بوکا منسوبدر سلفده بر قریه
ایدی حجاج کندی طرفندن مکرم بن العربی عسکر ایله خرداد بن فارسی محاربه سنه
کوندردکده قریهٔ مذکوره یه قنوب بر مدت انده اقامت اتمکله عسکر انده بنالر
احداث ایدیلر صکره بر شهر ایدی اهوازده بوندن غیری احداث اولنمش بلده
یوقدر دیو صاحب تقویم تحریر ایدر لکن نزهه ده بر بلدهٔ قدیمه عظیمه در اولا
طهمورث بعده شابور بنا ایتمکه خوزستانده بوندن هواسی خوش بلده یوقدر
دیو یازار هفت اقلیمده بو شهر حالا خراب اولدیغی مسطوردر بوندن تستر سکز
فرسخدر طیب سکانی دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده واسط
ایله اهواز اراسنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قریه یدی فرسخ تخمین اولنور
شارح کشاف طیبی بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسخ برده بر بلدهٔ
قدیمه در قلعه سنی شابور بنا ایدوب رومدن سوردوکی خلقی ساکن قیلدی
و اسمنه شابور خوره دیدی بوستانلرنده ترنج اولور و قبر دانیال غربیسنده در

بخت النصر سببنده اتمه قالمش ایدی دیرحین فتحده انده بر تابوت بولنوب
دانیال نبی تابوتی اولمغله وزره قوم سوس توقیر ایدوب قحط وغلاده قتلرینه چقاروب
انکله استشفاع ایدرلردی ابو موسی الاشعری شهر اوکندن بکن نهر قرینده طاش
وکرج ایله بر زیر زمین یاپدروب ایچنه قودی ونهر سوینی اوزرینه آقتدی بر پیغمبر
جسدی خلق الله اولمسون دیو تعظیما ناپیدا ایتدی بوشهر دخی حالا خرابه در جند
یسابور کند سابور معربیدر سکسان بش بچوق درجه طول اتوز بر بچوق درجه
عرضده خوزستان قاعده سی بر بلدۀ حصینه وسیعه در سابور بن اردشیر
یاپوب ذو الاکتاف تجدید و زیاده ایتدی هواسی کرمسیر وبد در نیشکری چوق
اولور اکینی وخرماسی دخی وافردر بوندن تستر سکز فرسخ وسوس التی فرسخدر جبا
عسکر مکرمه سکز فرسخ یرده وخرماسی چوق بر بلده در نیشکری دخی وافر اولور واسع
ناحیه سی وانهاری وقریه لری واردر معتزله کبارندن ابو علی جبائی بوکا منسوبدر
ضم جیم وفتح با مخففه ایله دربشدد دخی استعمال اولنور رامهرمز سکسان التی درجه
طول اتوز بچوق عرضده هرمز ابن شابور بناسی بر شهر ونواحی اهوازدن بر ناحیه در
هواسی کرم غله وپنبه ونیشکری فراوان اولوب بوندن اهوازه اوتطقوز فرسخ
تخمین اولنور ولطیف حماملری اشلنور عضد الدوله بونک سوقی ایچنه بر جامع
لطیف بنا ایتمشدر بوشهر خرما اغاجلری وباغچه لر اراسنده قالمشدر کوزل مسلمان
وفارسی وفصحادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر رستاق الزط یعنی زوت
بازاری نواحی اهوازدن رامهرمزه یدی فرسخ یرده بر ناحیه در هواسی غایت کرم
لکن معموردر حایزان اهواز نواحیسندن بر معمور ناحیه در حومة البط
وحایزان ایکیسی بر ارماقدر اوزرنده هواسی لطیف باطاق ناحیه لردر حویزه
شابور ذو الاکتاف بناسی بر شهر وسط وکرمسیردر لکن هواسی سائر خوزستان
شهرلری هواسندن ایو اولوب غله وپنبه ونیشکری وافردر نصفده اهوازدن
غیری بوشهری باشقه یاتار زرفول سکسان دورت درجه طول اتوز بر
بچوق درجه عرضده جندیسابور قرینده نهرک ایکی طرفنه بنا ایتدی ونهر
اوزرنه قرق ایکی کوزلو بر عظیم کوپری یاپدی اون بش ذراع عرضی وار ایکی بیل
ابدسک دیرلردی شهر دخی اول کوپری اسمیله تسمیه اولندی شهرک زیرنده
بر بیوک الای ذراع مرتفع بر دولاب بنا ایتدیکه شهرک صولری اول دولابدن

توزیع

توزیع اولنور بوشهرده ودنده زرین رخت دیرلر صاری چیچکلی درختان واردر
شکوفه سی چوق لکن ثمر ویرمز دسکر تفوعیده دستوا یازار اهواز شهرلرندن هواسی
غایت کرم ومتعفن بر شهردر هرمز ابن شابور بناسیدر دیرلر طبراقدن مستحکم
قلعه سی واردر سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرک شعبه سنده ایکی
اطرافنه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع کوپریسی وار ایدی
التندن سفاین کچردی بونک جانب عراقیسی جانب فارسیدن معمور اولوب
جامعی دخی اول ملوکه دوشمشدر مشرقان جوی دشت آبادا وزرنده سکسان
بش طول اتوز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحیه سی واردر دجله کرمسیردر
طارک بر شهر وسطدر وافر نیشکر اولور سائر یرلرده اولقدر اولمز سنبیل
ارجانه دورت فرسخ یرده خوزستان نواحیسندن بر ناحیه در رجان
سوس قرینده بر بلده در قباد ابن فیروز همدان خلقنی سوروب فارس ایله اهواز
بیننده رجان نام شهری یاپوب اسکان ایتدیکی بعض کتبده مسطوردر حصن
مهدی نهر تستر بحر فارسه دوکلدیکی یرده سکسان دورت بچوق طول اتوز
بچوق عرضده بر بلده در بحره قریب بندر اولمغین حصارینی مهدی بنا ایتدی
انکا نسبتله مشهور اولدی خانلری وصوکارنده جامعی واردر نخیلی ومزارعی
وافردر خوزستان صولری اهوازدن ودورقدن کلوب بونک یاننده
مجتمع اولور وبحرک مد وجزری ایله مد وجزر ایدر بوندن سوق اربعا اون
التی فرسخدر دورق فتح دال ایله سکسان بش درجه طول اتوز بچوق درجه
عرضده اهواز بلادندن بر شهر صغیر وقلعه در نهردن عراق طرفنه دوشمش
واسع سوقی واردر فارس وکرمان حجاجنک یولی بوکا اوغرار بوندن عسکر
مکرمه دورت مرحله تخمین اولنور بندر ماجور بحر فارس کنارنده سکسان
بش بچوق درجه طول اتوز بچوق عرضده دورقدن ایکی مرحله بر شهردر
باسیان نهر تستر اوزرنده بر بلدۀ متوسطه در باسیان دخی دیرلر بوندن
حصن مهدی ایکی مرحله در قره دن ونهر ایله واریلور دورق دخی ویله در
متوث قرقوب بر له اهواز بیننده دوشمش بر بلده در کرخه بلدۀ صغیره در
یوم الاحدده بازاری طورر حصنی وبوستانی واردر بصنی نهر دجیل کنارنده
بر شهردر ایکی متین حصنی واورته سنده عمارکاهی واردر انده اعلا پرده لر

وصو قلرا اشلولی مبادن کبری وصغری ایکی معمور حماسی چوق ناحیه لردر ایدج
رامهرمز ناحیه سنده بر بلدهٔ صغیره در ثلجی اولور اهوازه کتورورلر شعب
سلیمان نهرندن ایچرلر بطیخی چوق وشمالیسی سد وحدا ولمغین هواسی بد یردن
لور تقویمده رستاق خوزستاندن یازارلکن تستر برله اصفهان بیننده طولا
وعرضا التی مرحله بر ناحیه وداغلردر خلقی اکراد ومستقل حاکملری واردر سلفده
خوزستاندن ایدی حالا اقرانا ولمغین لورستان دیرلر ایکی قسمدر بری کوچك
وبری بیوك لور کوچك بر معتبر ولایتدر حقوق دیوانیه سی اتابکلر زماننده یوز تومن
قدر ایدی لور بزرك دخی آکا قریبدر لورکان انده بر کوچك شهر اولوب هواسی بد
صویی ناکوارنده درانکوری چوق اولور سوق اسهل اهوازك نواحیسنده بر ناحیه در
بونك قربنده بر داغ واردر اندن دائم آتش چیقوب کیجه اطرافنی روشن ایدر وکوندز
دخان کورینور آسمانه پیوسته اولور بعض نسخه ده بونلردن غیری اهوازه کلیوان ادم
سلیمان یاتار جایزان حومة البیان نام شهرلر یازلمشدر تفصیلی معلوم دکلدر انهار
خوزستان صولرینك اکثرنده سفاین یوریر بیوکی نهر تستر در کوه زرد وجبال لوردن
چیقوب اتوز فرسخده تستره ایریشور قریب المسافه اولمغین سرد کلور وصویی لطیف
وهاضمدر شاپور تستر ده بو نهر اوزره بر شادروان یعنی بند یاپوب صویی اوچ شقه قیلدی
وکرد اکرد تستره کتوروب دورت بلوکی غربیسندن وایکی بلوکی شرقیسندن جریان
ایدوب حدود عسکر مکرمده ایکیسی متصل اولوب نهر دزفول ونهر کرخه دخی بوکا
قارشدقدن صکره اهوازی کچوب نزهه ده مسطور اولدیغی اوزره شط العربه یعنی
دجله یه دوکیلور طولی یکسان فرسخدر تقویمده نهر تستره حصن مهدی یاننده دریای
فارسه دوکیلور دیدیکی دخی بر نهر در زیرا احسن التقاسیمده مسطوردر که نهر اهوازه
ودجله بحره دوکیلور ایکسینك اراسی چوللر سلفده اهوازدن نهر ایله بحره واروب
دجله یه کیررلر وابله یه کیدرلردی بو یول خطرناك اولمغین عضد الدوله نهر اهوازدن
نهر دجله یه بر نهر عظیم اجرا ایتدیکه طولی دورت فرسخ ایدی ملاحلر اندن کیدرلر
پس بو نهر ایکی بلوك اولوب بری دجله یه بری دریایه دوکیلور نهر دزفول توزبرك
داغلرندن چیقوب جندیسابوره دزفول ومشرقانی کچوب نهر تستره قاریشور
طولی التمش فرسخدر نهر کرخه بوکا نهر سوس دخی دیرلر کوه دروندن چیقوب دینور
وکولکو وسیاه خور وخرم آباد صولری جمع اولور حویزه ولایتنی کچوب نهر دزفول

وتستره قاریشوب شط العربه دوکیلور طولی شط العرب ایله یوز یکرمی فرسخدر
نهر مشرقان نهر تسترك بر بلوکیدر تستردن عسکر مکرمه واروب انده اوزرنده بر عظیم
کوپری واردر بوار ماقدن اهوازه کیدرلر التی فرسخ صو ایله کیدیلور بعده نهر
صویی دوکنوب خرق قالور ایکی فرسخ دخی قره دن کیدرلر بو نهر قصب السکر مزارعنی
صوارر ایدرلر تمام اولور خوزستانده بو نهر مجراسندن معمور بر یوقدر بریسی کوه زرد
لورستانده در آب جوی سرد که سرچشمهٔ زنده رود اصفهاندر وبو نهر تستره یاقین بوندن
چقار لور کوچکده هوین کوه واردر انده مرقشیثا معدنی اولدوغنی حمد الله یازمش
ایدر مسافات ومسالك خوزستان فارسدن عراقه ایکی یول واردر بری
بصره دن بری واسطدن بصره یولی رجاندن اسله ایکی مرحله اندن ویران نام قریه
بر مرحله اندن دورق اندن باسان بر مرحله اندن حصن مهدی ایکی مرحله بو ایکی مرحله
صو ایله دخی کیدیلور دورقدن باسانه کلنجه نهر ایله کیتملك آساندر حصن مهدیدن
ایکی منزلده سابه واریلور کنار دجله ده آخر حد خوزستاندر بونده دجله یه کچیلور اما
واسط یولی ارجاندن بازار سنبیل بر مرحله اندن جندیسابور وسوس وقرقوب
وطیب بر مرحله در اندن علی واسطه واریلور عسکردن اهواز بر مرحله اندن دورق
اوچ مرحله وعسکردن واسط بر یول دخی واردر تستر اوزرینه کیدیلور عسکردن ایدج
دورت مرحله واهوازدن رامهرمز اوچ مرحله بو اوچی مثلث دوشمشدر عسکردن سوق
اربعا بر مرحله اندن حصن مهدی بر مرحله سوسدن بصنی وبردون بر مرحله واندن
متوث بر مرحله در تستردن عسکر بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن
مهدیدن ابله اون بر فرسخ دورقدن بصره بر مرحله مسافه در احوال ملوك عفت
اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره خوزستان حضرت عمر رضی الله تعالی عنه زماننده
فتح اولندی اول زمان حاکمی اولان هرمزان صلح برله مدینه یه واروب اسلامه کلدی
بر روایتده بو دیارلرك بعضنی ابو موسی الاشعری سعی ایله تسخیر اولندی صکره
بنی امیه وال عباس عامللری حکم ایلدیلر وفارس وجبل ملکلرینه ظهور ایتدی دولتلر
دخی نوبتلرنده ضبط ایتدی ومخصوص بر ایکی دولت دخی خوزستانده ولورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر انلرك بری لور بزرك دولتیدر بونلره الفضلویه
واتابکان بزرك دخی دیرلر زیرا ولایت لورستان ایکی قسم قیلنوب ایکی برادره
اوجیوز تاریخنده ویرلمش ایدی برینه لور بزرك وبرینه لور کوچك دیدیلر لور بزرك

فخر الدین فضلویه که کیخسرو نسلندندر ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی و بونك
اوغلی ابراهیم اتابکیله کوچوب معارفینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونك اوغلی محمد
اذربیجانه کلوب قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه
سرچارلق ایدوب بشیوز سکسان دورتده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم
اولوب برادری هزاراسب دار الخلافه ده ایدی اکثر ممالك لورستان انکا اقطاع
ویرلدی کلوب التوز دورت ییل حکومت ایتدی صکره عماد الدین ابوطاهر ابن محمد
یرینه کچوب التیوز یکرمی التیده وفات ایدنجه سوردی بوندن صکره اوغلی نصرة الدین
هزاراسب حاکم اولوب تکله عسکریله جنك ایتدی غالب کلدی التیوز قرق التیده
فوت اولوب اوغلی مظفر الدین تکله یرینه کچوب سعد ابن زنکی یه غالب اولدی
ولور کوچك حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی دوکشوب بوزدی التیوز اللی
التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول ایله مدارا ایتدی
بونك زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره وفات
ایتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب تجمیع و بهادر اولمغله ملکنی ابقا ایلدی
التیوز سکسنده کوچوب اوغلی افراسیاب جلوس ایتدکده مغوله قارشو قیوب
اوزرینه کلان عسکری بوزدی بالاخره التیوز طقسان التیده کرفتار و مقتول
اولدی بعده برادری نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر و مدارا ایتدی
یدیوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه سوردی ملکی اوغلی یوسفشاهه وصیت ایتمش
ایدی یکرمی اوچ ییل حکومت ایتدکدن صکره محمد مظفر کرفتار و حبس ایتدکدن
صکره اوغلی قالمامغین دولت بونده آخر اولدی اما **لور کوچك** که آل خورشید
وآتابکان کوچك دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقه ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیز یاندن شجاع الدین خورشید
بشیوز سکسنده والی اولدی حسن سلوك ایله لورستانی تسخیر ایدوب
التیوز یکرمی برده کوچدی برادرزاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری
ابوبکر بونی قتل ایتدکدن صکره بر مدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر
برادری کرشاسف یرینه کچدی بونك ابن عمی خلیل ابن بدر تنالبکلو مملکتنی
ضبط ایتدی سلیمانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده مقتول اولدی برادری
مسعود یرینه کچوب اون سکز سنه حکم ایتدی عالم و فقیه ایدی وفاتندن

صکره

صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز یتمش بدیده اباقا قتل ایتدی
صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین و فلك الدین حسن شرکت اوزره ضبط ایتدیلر
التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر بر
سنه والی اولدی صیدده قتل ایتدیلر احفادی بدردن حسام الدین عمر یرینه
کچوب آز وقتده فارغ اولدی صمصام الدین محمود والی اولدی عاقبت قتل اتمشدی
غازان خان قصاص ایچون انی دخی قتل ایتدی عز الدین حسین اوغلی محمد والی
اولوب یدیوز اوتوز التیده والی اولدی ابن عمی بدر الدین بن مسعود یرینه کچوب
بر زمان سوردی بعده زوجه سی دولت خاتون نصب اولنوب صکره عونك
برادری حسینه ویرلدی اون دورت ییل سوروب اوغلی خیر الدین محمود والی
اولوب یدیوز اللیده قتل ایتدیلر اوغلی عز الدین یرینه کچوب اللی جاه اولدی
یدیوز طقساننده تیمور محاصره ایدوب چقاردی و سمرقنده کوندردی اوغلی
سیدی احمد نصب اولنوب سکز یوز دورتده باباسی عصیان تهمتیله مقتول
اولدی و دورت سی صویلدی صکره اون دورتده اوغلی دخی قتل ایتدیلر عز الدین
شاه حسین والی اولوب اطراف و اکنافه پنجه اورمش ایدی یتمش اوچده انی دخی
قتل ایتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه کچوب شاه اسمعیله تابع اولدی اوغلی اوغوز
حاکم اولوب طقوز یوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه کچوب قرق
طقوزده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین
خان حاکم لورستان ایدی **دولت مشعشع** در خوزستان موسی کاظم احفادندن
سید محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد ابن فهد شاکردی اولوب نجف
علوم عربیه ده بر کتابی وار ایدی مختصر ایکن بو کتابی قرائت القا ایدرسن دیو بعض
خدامه وصیت اتمشدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه یولندن اجلاف
اعرابی کندویه مرید ایدندی کندیکجه بونلرك تشعشعی زیاده اولوب باشلرینه
خلق و شدی بالن تیغی قارنلرینه طونارلر ایکی قات ایکلوردی کون کوندن
اشتها بولوب ظهور ایتدی تمام خوزستانی قبضه تصرفنه الدی کندودن
صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت ایتدی روح علی ابن ابی طالب کندویه
حلول ایتدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره قالدیلر آخر کوه کیلویه
حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه کچدی بونك زماننده

کار دولت رواج بولوب اثنا عشری الوصیتن اعتقاد ایدیلر ارکان اسلامی قالدروب
راه زندقه یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب و سید علی والی اولوب
شاه اسمعیل بغداده وارد قده خوزستانی بونلر الدن الوب طقوز یوز اون دورتده
ایکیسنی دخی قتل ایتدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی
سید بدر الدین یرینه کچوب شاهه انقیاد ایتدی سجاد بن بدران والی اولدقده
کیرها اعراض ایتدی **دولت رعناشیه** رعناش دزفول قریه‌لرندن برقریه در قوام
الدین رعناشی سید محسن اولادنک معلمی ایدی اوغللری شیخ محمد و حاجی محمد
دزفول حاکمی اولوب اخر حاجی برادرزاده‌سی خلیل یدندن مقتول اولدی خلیل
اندن صکره یرینه کچوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه سمتنه دخی
تهاون کوسترمکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزره حواله ایتدی شاه بو اثناده
او ملکله خلیل رها بولوب طقوز یوز قرق بشده وفات ایدیجه سوردی اوغلی
علاء الدوله حاکم اولوب طرف خلافده دربو شاه طهماسب طقوز یوز قرق طقوزده
دزفوله کلوب علاء الدوله بغداده فرار ایتدی غفاری بو طبقه بوندن ختم اولدی
دیو یازار بو تقدیرجه جمله خوزستان و لورستان عجم شاهلری تصرفنده اولور

فصل ۳ در اقلیم جبل یعنی عراق عجم

اون ایکنجی فصل اقلیم جبل دیدکلری عراق
عجم ممالکی بیاننده در عراق کسر عین ایله یا کثیر الشجر معناسنه اوله یاخود ایران
شهر معربی اوله مطلق ذکر اولنسه عراق عرب یعنی بغداد اولکه‌سی مراد اولنور دیو
بو مملکت دخی اکا مجاور و متصل اولمغله عراق عجم دیدیلر **حدودی** غربده بعض
عراق عرب و آذربیجان جنوبده خوزستان و لورستان شرقنده مفازه خراسان
و فارس شمالده اذربیجان و دیلم ایله محدود در اطرافنده اقسامی شمالده زنجان جنوبده
ابهر و اصفهان شرقنده ری و قزوین همدان وسط دوشر سلفده بونک دار ملکی
اصفهان ایدی صکره همدان اولدی حالا قزوین در عجم شاهلرینک تختی اعتبار
اولنور حمد الله ایدر بو اقلیمک قرق پاره شهری وار در اکثرینک هواسی معتدل
و برازی کرم و سرد در طولی سفید دن یزده وارنجه یوز التمش فرسخ و عرضی کیلاندن
خوزستانه وارنجه یوز فرسخدر سلفده بونک دورت شهری غایت معتبر
ایدی اصفهان ری همدان قم حقوق دیوانیه‌سی سلجوقیلر عهدنده ایکی یک بشیوز
یکرمی تومن ایدی دیو جدی امین الدین نصر مستوفی خطندن نقل ایدر اما شمدی

اوج

اوج معظم شهری وار در اصفهان قزوین همدان اما **اصفهان** سکسان بش درجه
طول اوتوز اوج بچوق عرضده الجق داغلر اراسنده بر شهر عظیم قدیمدر اکاسره
عسکرینک مجمعی اولمغله سپاهان دیرلردی صکره اصفهان تعریب اولندی
نزهه‌ده مسطور اولدوغی اوزره اصلنده دورت قریه ایدی کران و کوسک
و جوباره و دشت نام مزرعه‌لو قریه‌لر که طهمورث و جمشیده منسوب ایدی
ابتدا کیقباد اوراتی دار ملک ایدنمکین اطرافنه خلق کلوب تدریج ایله کبیر
شهر اولدی بخت النصر بنی اسرائیلی سوردکده چوغی بو شهره کلوب آب و هواسی
بکنوب تمکن ایتدیلر شهردن برمیل قدر یرده اولر بنا ایتدیلر حالا یهودیه
دیرلر باشقه شهر کبیدر شهر قدیمه رکن الدوله حسن بن بویه اون ایکی قپولی
و دوری یکرمی بر بیک ذراع بر بارو چکدی بو شهرک اون ایکی محله‌سی وار در
هر بری بر شهره بکزر اولرینک بناسی شام کبی طپراقدندر لکن طاشه بکزر احسن
التقاسیم صاحبی ایدر اسواقده بونک جامعنک یتمش ذراع مرتفع مناره‌سی
وار در جمله ترابدن بنا اولنمش صلادر برینه خلل کلمشدر اسواقلک بعضی
مستور و بعضی مکشوفدر هواسی یازده قیشده معتدل اولوب باران زلزله
و صاعقه امثالی نسنه‌لر و مار و کژدم کبی کزنده جانورلری آز اولور غله‌یی
دفن ایتسه‌لر قاچ سنه طورور بوزولمز امراض مزمنه و وباسی آز اولوب
خاک مرده یی حفظ ایدر آب زنده رود بونک قبله جانبندن کلوب کنارندن
بکر بر قاچ نهر شهر ایچنه ایریلوب جاری اولور اندن غیری قویولری دورت
بش ذراع عمقده جمله قویی صولری دخی طتلو چیقوب اقار صودن چوقانی غنی
و کلدر غله‌سی و سائر ارزاقی هر باروسطدن و هر تحمکه غیری یردن کتوروب
آکسه‌لر اولکی بوندن اکسک کلمز آثار که بونده ایوا ولمان بو حال دخی اصفهانک
آب و هواسی ایو لکنه دالدر زیرا ناسنعفن هوادا ایو اولور بحریدر و هر بار
میوه نوعی بونده غایت ارزاندر و اکثری لطیف و نازک اولور علی الخصوص
خربزه‌سی و سیبی غایت شیرین و خوبدر رومه وکنده کیدر و علفی ار حیوانانی
ایو اولور واسع اوتاقلری و نکارکاهلری وار در مرغزار بلدسان عظیم
مرغزار در ایو باغ و باغچه‌لری خصوصا باغ نقش جهان که اشهر باغاتی ایراندر
شهر مرقومده مدارس و خانقاه و ابنیهء خیر جوامع و مساجد وافر در جمله‌دن

بن کعب انصاری باخود نعیم بن مقرن فتح ایلدی عباسیاندن مهدی خلیفه پدری
منصور خلافتنده برقاج سنه والی اولوب انده اقامت ایتمکین تجدید بنا ایتدی
ولدی رشید انده طوغوب بو شهره اول زمان مهدیه دیدیلر بغداددن صکره مشرقده
بوندن معمور شهر یوغیدی بر دفعه خلقی عصیان ایدوب یوز بیکدن زیاده آدم
قتل اولنمغین کیرو خرابه یوز طوتمش ایدی جنکیزیان فترتنده بالکلی خراب اولدی
شیخ نجم الدین دایه مرصاد العباده ایدر شهر ری که مولدمدر اول فتنه ده بیوز بیک
نفر قدر معتبر کسه درجهٔ شهادته ایردی غازان خان وقتنده ملک فخر الدین
بر آن معمور ایتدی لکن اولکی کبی دکلدر سلفده بونک سوادی بر چوق فرسخ قدر
اولوب بجندن ایکی نهر آقار دیلم جانبندن کلور برینه نهر موسی دیرلر و صو یوللری
واریدی جبل دماونددن غربی جنوبه مقابل کنارنده واقع اولمشدر صوی چوق
اولدوغندن اشجار و اغاری و ارزینه محصولی زیاده در بونده معروف محلاتدن
دهک نو و نصر آباد و ساربانان و مشهور دروازه لری دروازهٔ مرسیان که
قزوین سمتنده در دروازهٔ کوبلک قم سمتنده در ساط کوهستان عراق طرفنده در
دروازهٔ خراسان و دروازهٔ هشام قومس سمتنده در معمور کاربانسرایلری
و بازارلری چوقدر هفت اقلیم صاحبی که ری شهرندندر دیمشدر که ری محالی
دورت بلوک یازیلور سلفده یازیلدن اون بلوکک باقیسی رستمداره الحاق
اولنمشدر و بو دیار اولقدر خیر و برکت نصیبه اولمشدر که تقبیر اولنان
قرقبیل قدر شاهان عجم قزوینده اقامت ایتدیلر قزوینک اکثر ضروریاتنه
کفایت ایلدی و کاشان خلقنک غله و اکثر لوازمی دیندر کذلک رستمدار
و ساوه و قم بو شهردن منفعت بخش اولورلر و میوه انواعی بونده غایت خوب
و فراوان اولور خصوصا حربزه و انکور و انار ملیسی و شفتالو و انجیر و زرد الو
و امرودنک نظیری یوقدر اول جلادن فصل خریفده سنه سی دخی چوقدر
قبر امام محمد بن الحسن فقیه و قبر کسائی مقری بونده در و بونک نسبتنده
رازی دیرلر و فضلادن نیجه وجود بو شهره منسوبلردر جمله دن فرید دهر
امام فخر الدین محمد بن عمر رازی که التیوز التیده وفات ایتدی تفسیر کبیر
صاحبیدر رحمنا فعیده و بکر محمد فخر الدین احمد بن علی حنفی که اوچیوز تمشده
وفات ایتدی احکام قرآن بونکدر و شارح شمسیه و مطالع قطب الدین محمد

ابن

ابن محمد تحتانی که التیوز التمشده وفات ایتدی و دیرلر که بعض حاذق بو شهره
نسبت اولنور بونک نواحیسنده **قلعهٔ طبرک** جانب شمالده قریب کوه ده
بر قلعه در و ولایت **قصران** که اول داغلک اوکنده در و بو ولایت برقاج پاره
قصبه سز قریه لر اولوب بونکی قصران ایله تسمیه اولنمشدر آنلرک بری دخی فیروز
رام که فیروز ساسانی بنا ایتمشدر حالا فیروزان دیرلر غله سی و پنبه سی وافر اولور
اکثر اوقاتنده اوجوزلق و بوللق در میوه قسمندن نار و امرود و عباسی و انکور
و شفتالو چوقدر نهایت اکثر اهالی حاددن امین دکلدر و بو دیار خلقنک اکثری
شیعه در و بونک حقوق دیوانیه سی اون بش تومن و بیک بشیوز دینار ایدی
طهران هواسی خوب بر معتبر قصبه در **رامین** سلفده بر قریه ایدی صکره
قصبه اولمشدر رامین احمد رازی ایدر حالا ری دار الملکنک بری طهران
و بری رامیندر طهران شاه طهماسب فرمانیله معمور اولوب سواقی مزین
و محلی ایدیلر حالا اجداول و انهار و اشجار سایه دار و باغات جنت آثار ایله
سائر شهر و دیاردن مستثنادر بونک شمال طرفی شمیران دیمکله معروف کوهستان
وادیسی که جنان قطعه لرندن بر قطعه در سلفده حکام ایران دیرلردی
مضافاتنده میوه اقسامی لطیف اولور حالا قریب ایکی فرسخ یرده کنه سلفان
دیمکله معروف کوهستان دخی انجلین کثرت آب روان و وفرت درختان
و میوهٔ بی پایان ایله رشک بوستان جناندر فواکهندن امرود و شفتالوسی
بر مرتبه خوب و لطیف اولور که کورنلر زبان کبی هر باغنده طوتمغه آرزو
ایدر سکان التی بچوق طول التون بش بچوق عرضده آب و هواسی خوب
ریدن ایو محصولی پنبه و میوه و خلقی شیعه در **سلطانیه** سکسان التی
طول اوتوز طقوز عرضده بر بلده محدثه در سابقا قزوین اتباعندن ایدی صکره
دار الملک ایران و باشقه بر تومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر بوکا تابع
قلندی تقویمده بو شهر آذربیجاندن یازیلوب لکن حمد الله نزهه ده مرقوم
اولکه دن یازمغین انجا اتباع اولندی که دیمشدر بو شهرک حصارینی ابتدا
ارغون بن ابقا بنا ایدوب و تعلیا اولجایتو سلطان اتمامه ایرشدرمکله انک
نامیله مشهور اولدی قبری انده در یدی یوز دوزنده تمام اولدی بر دوز
یرده صولری قنواتدن مربع الشکل بر حصاردر هر بر کنکی بشر یوز ذراع

سنك تراشیده برله یاپلمش دیوار عریضدر اوزرنده دورت سوار یان یانه کیدر
جبال دیلمه برمرحله قریب بساتین واشجاری آزدر لکن آب وهواسی لطیفدر
اوچ دورد ذراعده صو چیقار میوه سی اطرافدن کلور علفزارلری واقشنکا
کاهلری چوقدر بنا اولندقدن صکره اطرافدن ناس کلوب برمرتبه معمور
اولدیکه هر صنعت وملت ومذهب اربابی طولدی اکثر فارسی سویلرلر حقوق
دیوانیه سی یکرمی اوتوز تومن اولور سلطان مرقومك ترتیبی برعظیم هرمان مصر
کبی قطری یوز ذراع وارتفاعی یوز یکرمی ذراع بنادر بودکلو زینت وتکلف
برله قرق کونده تمام ایتدیلر وپادشاه ممالك محروسه اولان اکابر فضلا وسادات
مشایخی دعوت واول کنبد عالی تحتنده عظیم ضیافت ایلیوب برطرفنده شیخ
صفی الدین اردبیلی وبرطرفنده شیخ علاء الدوله سمنانی اوتوردی طعامی یبوب
صفی الدین اکل ایلدی بعد الفراغ پادشاه دیدیکه بوایکی عزیزلر اولوغنده شك
یوقدر امابری طعامیزی یبوب وبری یمدوکنك سری ندر اکر حلال ایسه
بری یچون یمدی حرام ایسه بری یچون یدی شیخ صفی الدین دیدیکه علاء الدوله
حضرتلری تجرد ریجرك هرنه دن کرکسه پاکی یوقدر قبول ایدر شیخ علاء الدوله
ایتدی شیخ صفی الدین حضرتلری شهبازدر شهباز ایسه هرطعمه یه قونمز بونلرك
بری برینه ستایشی پادشاهه غایت خوش کلدی کلی رعایتلر ایتدی قزوین سکسان
بش درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده کلا دار الملك عراق عجم برشهر معظمدر
بونك فضائلنده چوق حدیث وارد اولمشدر قزوین علماسندن امام رافعی بوشهر
ایچون یازدیغی تدوین نام تاریخنده ایراد ایدیوردیغی حدیثدن بری اغزوا قزوین
فانه من اعلی باب الجنة حدیثیدر بواجلدن قزوینه باب الجنة دیرلر حمد الله
قزوینی اولمغین بوشهری کزیده نام تاریخنده مفصل بیان قیلوب نزهت اجمال
اوزره ذکر ایدر ایکیسنك خلاصه سی بودرکه شابور بن اردشیر چون قیصر
روم حبسندن رها بولدی وکلوب دیارینه ایرشدی عسکرینه بونده یتشوب
مبارك عدا ایلدی ونهر ایلما برمیانده شابور نام شهری یاپدیکه اول زمان انده
برکوچك باغ وصومعه وار ایدی تدوینده مسطور اولدیغی اوزره حصار شهرستان
قزوین شهر مزبور میانده برمحله در واول شهر تاریخ اسکندرینك دورتیوز التمش
اوچنده بنا اولنمش ایدی باروسنك اطلالی هنوز باقیه در واول زمان شابور

لشکرینه

لشکرینه برجمع دیلمیلر شریندن دفع ایچون انده محافظه ایدرلردی شابور عسکر چکوب
انلر اوزرینه یورودی دریای خزر کنارینه دکین انلری قتل عام ایتدی اول جهتدن
دیلمیان ایله قزوینیان بیننده عظیم عدوان پیدا اولدی اما بعضیلر ایدرلرکه
محاصره دن بری دیلمیلر ایله انده جنك ایدرایکن کندی لشکری صفنده خلل
کوردی واتباعندن برینه انکش وین دیدی یعنی انکه نکر ولشکر راست کن یعنی
اول بوجانبی کور خللی دوزلت معناسنه چون اول طرفدن فتح میسر اولدی اول موضعده
برشهر یاپوب بو اسمله کشوین تسمیه ایتدی وتعریب ایدوب قزوین دیدیلر حضرت
عثمان خلافتنده ولید بن عقبه که عراقین والیسی ایدی سعد ابن العاصی بورلاته
کوندروب اوان حصارده اطرافنده ساکن اولدیلر کیدرك خلق تمکن ایدوب
بیودی عباسیاندن هادی بالله موسی انك اطرافنده برشهر دخی زیاده ایلدیکه
انا مدینه موسی دیدیلر اول شهر حالا محله زوج وجوسق دیدکلریدر وعلادی
مبارك ترکاخی برشهر دخی الحاق ایتدی انا مبارك آباد دیدیلر هارون رشید
خلافتنده بونك خلقی دیالمه تعدیسندن امین اولمق ایچون مداین ثلاثه یی
دربکر محلاتی محیط برباروبنا سنه امر ایلدی وبرجامع بنا ایتدی اول باروبه
رشید اباد دیرلردی هارون وفات اتمکله تمام اولمیوب خلفا اهمال ایتدیلر
تاکه داعی الی الحق حسین بن زید قزوینه مستولی اولدی معتبر خلیفه موسی بن
لوقا یی مزبور دفعنه کوندردی موسی ظفر بولوب ایکیوز اللی دورت تاریخنده
تمام ایتدی وبرشهر عظیم اولدی صکره برز خراب اولمش ایدی فخر الدوله وزیری
صاحب لقب اسمعیل بن عباد اوچیوز یتمش اوچده فضائل قزوین حدیث
شریفلرینی کوروب تجدید ایدوب کندویه محله جوسقده صاحب آباد
نام منزلی یاپدردی دورتیوز اون برده سلار ابراهیم بن مرزبان دیلمی ایله اهل
قزوین میاننده اولان نزاع سببیله بارو برز خراب اولمش ایدی امیر ابو علی
جعفری مرمت ایتدی وبشیوز یتمش ایکیده وزیر سلطان الب ارسلان صدر
الدین محمد مراغی دخی تجدید بارو ایدوب طوغله دن قله لر وبدنلر یاپدی صکره
لشکر مغول بوبنایی دخی تخریب ایتدی دوریعاون بیك اوچیوز نولاج ایکیوز
اتوز برجی ویدی قپوسی وار ایدی وشهر قزوین طقوز محله اولوب ایکیسی اورتاده
ویدیسی بوقپولره منسوبدر بری شهرستان وبری سرنج قپولر ابهر وارداق

وبری درامغان وو سجرد و زوج وجوسق کلا بارونک اثری بیله قالمامشدر
بو شهرک هواسی معتدل وصولری قنواتدن باغ وباغچه سی وافردر واوزومی وبادامی
وفستقی چوق اولور غرایب ندرکه باغلری انجق ییلده برکره صواریلور شاهی اوزومی
غایت لطیفدر قاوون وقارپوز دخی ایو اولور اکثرا اوقاتنده غله سی ومیوه سی
اوجوزدر سنکارکاهی وخوب علفزارلری واردر شهر قزوین سائر بلدده
معتبر وقیمتلو اولور بو شهره اوچ فرسخ یرده برچشمه واردرکه یازکونی کرم اولدوه
بوز باغلر شهرک بورنی دوکنسه اندن کتورلر بو شهرک نهرلری برف وباراندن
اولمغین کرماده آن آقار کیمی کسیلور جمله سی بش نهردن بری درجه منسوبکه شهرک
میانندن آقار وکاه شهره اندن خوف واردر زیرا اجراسی اولوره مشرفدر اکثر شهرک
باغاتی بوندن صواریلور انلردن غیری عالی کاریزی واردر انلردن کاریز جمال
تاش عمادی که اکثر محلاتت قزوینه جریان ایدر بری دخی کاریز حاجبیدر
هفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینک ایوسی آب حمار تاشدر بو نام ایله بر زاهد
خمسمائه ده اولکاریزی یاپدی شاه طهماس اوتوز ییل قدر بو شهری دار ملک ایلدی
انک عصرنده عمارت غایته ایردی اسواق وحمامات وسائر تکلفات جمله
برنده اولوب شاه عباس برکاریز دخی زیاده ایتدی وصوکتوردی صوبی حالا
شهر وبازارده جریان ایدر قزوینیلر صحبت وصحکانه کیرلکده ممتاز وعلم موسیقیده
اکثری باخبر وسرافراز اولورلر نتکه بعض شعرا دیمشدر ٭ شاه را باید که باشد
چار صنف از چار شهر ٭ تا بود ممتاز دائم بر سریر سروری ٭ از خراسان مطرب
وسازنده از قزوین انیس ٭ از صفاهان عامل از تبریز مرد لشکری ٭ ومقابر
قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی صکره باروی
چکلوب ایچرو آلندی مساجدی جامع کبیر مطلبی که شافعیه ایدی هرکوشه سنی
برکسه یاپدی جامع حنفیه بی بشیوز قرق سکزده زاهد حمارتاش بنا ایتدی
مسجد توت که اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایتدی شیعیلر عهد بنی
امیه ده انده حضرت علی یه کرم الله وجهه حاشا لعن اولنوردی دیو اول مسجدی
سومزلر براء ابن عازب وزید ابن خلیل طائی بو شهری فتح ایتدی حضرت عمر
رضی الله عنه زماننده حصار شهرستان شاپوری ایدی خلقی صلح برله اسلام
اظهار ایدوب کیرودوندیلر عبد الرحمن حارثی تکرار لشکر چکوب کلدکده

مسخر

مسخر ایتدی اول زمان صدقله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دونوب برز
جهود دخی ساکن اولدی هارون شهره باروچکدکده بعض نواحی همدانی ابهر
وقامران ایله قزوینه الحاق قیلوب کوره قیلدی موسی ابن بوقا رامنه وزهرا وخرقا
بین وطالقان کبی ناحیه لری الحاق ایتدی جعفریان حکومتنده زنجان وطارمین
ورود بار ورحناباد الحاق اولندی مغول نوبتنده افتخاریان ساوه وجهری مضاف
قیلدیلر سکز ناحیه واوچیوز پاره قراسی اولوب بش تومن شهردن وبشر بچوق دخی
نواحیدن محصول النوردی فضلادن نخبه کبار بو شهره منسوبلردر جمله دن
ماجه محدث وائمه شافعیه دن امام رافعی ونجم الدین علی ابن عمر کاتبی وذکریا
ابن محمد که عجایب المخلوقات صاحبیدر ابهر سکسان دورت بچوق طول
واتوز بری بچوق عرضده قزوینه اون ایکی فرسخ یرده کیخسرو بناسی بر شهردر
طبراقدن قلعه سی وارایدی اتابک انوشتکین اولادندن بهاء الدین حیدر
احجار قلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه ایتدی بو شهر باروسنک دوری
بش بیک بشیوز قولاچ ایدی بونک هواسی سرد وصوبی نهر ابهر ایله مسمی
بر نهردندرکه سلطانیه حدودندن کلور وقزوین نواحیسنه کیدر غله سی
ومیوه سی چوق وایو اولور لکن ناتی جندان ایو دکلدر پنبه سی دخی آز اولور
میوه سندن امرودی وزردالوسی لطیفدر خلقی اکثر سیاه چرده وشافعی
اولورلر ابو حامد ابهری بشیوز یکرمی دورتده ابهره واردم قاضیسی ابو البشر
عطا حکایت ایتدیکه بزم برده اروشان دیرلر برقلعه واردر قربنده اولان
جبلک اوزرنده بر غارک اغزی سنده بر داق اغزی قدر بر دلک در اشاغی
بر طوتام اغاج بوداقلری دوشر بر کسه وارسه اول دلوک مقابلنده بولون
اوندن زیاده واکسک دکل ونه جنس اغاجدر بیلنمز وباغلری دخی ندندر
معلوم دکلدر هیچ برینی حل اتسه لر تکرار عقبنده کسه قادر اولمز وقالدروب
مغاره دن طشره چقارسلر یرینه بری دخی دوشر اکر بیک کره اتسه لر
بری دخی دوشر بولنمق مقرردر اول چوقلرک برینی بکا ویردی دیو نقل
ایدر بونک یکرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی بر تومن
دورت بیک دینار ایدی فضلادن اثیر الدین مفضل ابن عمر ابهری بو شهره
منسوبدر زنجان فتح زا وسکون نون ایله سکسان دورت درجه طول اتوز

يدى بچوق عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهايتى بر شهردر بهر بوندن شرق
وجنوبه دوشر بونك باروسنك دورى بش بيك قولاجه قريب اولوب
بناسى اردشيره منسوب ايدى مغول استيلاسنده خراب اولدى حاليا
بر كوچك قصبه در بر نهر حدود سلطانيه دن كلوب يانندن كچر هواسى
معتدلدر قيش فصلنده بورى قيولره قيوب حفظ ايدرلر پنبه سى چوق
وايو اولور ميوه لرندن انجيرى لطيفدر خلقى باض واكثر شيعى اولوب حقوق
ديوانيه سى اون بيك دينار در يوز پاره قريه سندن دخى بكرمى بيك دينار
حاصل اولور ساوه بلوكنه تابعدر بو شهره منسوب اولنلردن شيخ اخى فرج وعز
الدين كه صاحب نصر بغدد وصدر جهان وغيرى مشهوردر رودبار قزويندن التى
فرسخ شمالده بر ولايتدركه نهر زنده رود ميانندن كچر بو ولايتده اللى پاره قدر محكم قلاع
واردر انلرك اكبرى الموت دركه يوز تيش يل قدر اسمعيليلرك داريلكى ولدى
سكسان دورت بچوق درجه طول الثوز التى بچوق درجه عرضده در داعى الى الحق
حسن بن زيد باقرى ايكيوز قرق التى سنه سنده بنا ايدوب دورتيوز سكسان
اوچده حسن صباح اكا مستولى ولدى اكا سابقا آله الموت ديرلردى آشيانه عقاب
معناسنه التيوز اللى دورتده هلاكو خان فرمانيله تخريب اولندى بو رودبار ولايتى يريى
يابادر محصولاتى غله وپنبه وميوه سى وافر اولور خلقى اكثرى باطنيدر حقوق ديوانيه سى
سكز بيك دينار قدر يازيلور مشايخدن ابو على رودبارى بو ولايته نسبت اولنور ساوه
سكسان بش بچوق طول الثوز بش عرضده ريدن اوتوز فرسخ غربه دوشر بر شهردر خوب
چارسوسى واولرى واردر سلفده بونك يرى بحر ايدى شب ولادة رسول عليه
السلامده صويى يره كچوب قورودى كه مبشر اتندندر پس اول كول يرينه بو شهرى
بنا ايدلر حمد الله تحرير ايدر لكن هفت اقليمده بو شهر قديمدر ظهور بنا ايلدكى بحيره
كنارنده ايدى اول بحيره قورودى حالا عادتى ظاهردر باروسى يقلمش ايدى وزير
خواجه ظهير الدين على تجديد ايدوب بوللرين آجر ايله دوشه دى اول بارونك دورى
سكز بيك ايكيوز ذراع ايدى بعده اوغلى شمس الدين صاحب نهرى وارينجه اوكا يرى
دخى دورت بيك ذراع بر باروچكوب ايچرى الدى بونك هواسى كرمه مائل اما ايودر
صويى قنواتدن ومردقان نهرندن كلور بستانده بورى قويلره قيوب حفظ ايدرلر
خلقى اكثر شيعى وشافعيدر غله وپنبه وميوه سى وافر اولور لكن اوقى وارسى چوق آ

برابردكلدر حقوق ديوانيه سى ايكى بچوق تومندر دورت ناحيه ويوز بش پاره قريه
بوكا تابع اولور دورت بچوق تومن دخى كويلرندن آلنور شعرادن سليمان صاحب ديوان
وقاضى صدر الدين كه عروضى نظم اتمشدر بو شهره نسبت اولنور آبه ساوه يه بش ميل
قريب يرده بر بلده در آوه دخى ديرلر قزوين اون التى فرسخدر سجاس وسهرورد سكسان
ايكى بچوق طول الثوز بدى عرضده سلفده ايكى شهر ايدى فترت مغولده خراب اولوب
هر برى بر قريه قدر قالدى يابلاد ولايتدر حاصلى غله وپنبه وميوه اولوب بوز قدر
كوى بوكا تابعدر سلطانيه دن بر مرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبرى
كوه سجاسده ايدى عادت مغول اوزره انى پنهان اتمشلر ايدى صكره قرنجا اظهار
ايدوب اوزرينه تربه وخانقاه يا پدى اولنيه انجرد ديرلر انده بر بيوك سراى
واردركه صحننده بر بيوك حوض واقع اولمشدر عمقى بلنمز ودائما ايكى بردن اياغى آقار
دكرمن اداره ايده جك قدر لكن بند اتسه لر حوضك صويى برقرار طوروب
زياده اولماز واچلسه كيرو كالاول آقار وبر زماننده زياده اولوب اكلديكى بو قدر
دائما برقرار اولدوغى نوادردندر بو سراى اباقاخان بنا ايلدى اطرافى خوب
علفزاردر بو ولايتك حقوق ديوانيه سى بر بچوق تومن يازيلور مشايخدن
ابو النجيب عبد القادر وشهاب الدين عمر ابن محمد وشهاب الدين يحيى ابن
حبش حكيم مقتول بو شهره منسوب يازيلور سرجهان سلطانيه دن بش فرسخ
شرقده طارمينه برابر داغ اوزرنده بر قلعه در اللى پاره قريه بوكا تابع وناحيه
اعتبار اولنوردى بيوكنه قهورك مغول اكا صاين قلعه ديرلردى جنكيزيان
فترتنده خراب اولوب سلطانيه بناسنده كيرو يرينه كلدى يابلاد براولمغله
حاصلى غله دريول اوزرى اولمغين حقوق ديوانيه دن معاف يازيلور طارمين
سلطانيه دن بر مرحله شماله سكسان دورت درجه طول الثوز التى بچوق
عرضده هواسى كرمسير ميوه دار بر در محصولى زياده اولور سلطانيه يه اكثر ميوه
اندن كلور خصوصا زيتونى غايت بى نظيردر سلفده انده فيروز آباد نام بر شهر
وار ايدى طارم سفلى يرى دار الملك ايدى حالا خرابه در انجق طارم علياده بر قصبه
واردر يوز پاره قريه اكا تابع يازيلور بو ولايت بش عمله منقسمدر برى طارم
عليا برى طارم سفلى كه قلعه شميران توابعى اللى پاره قريه در برى نار بوك قلعه در
سكز پاره قريه اكا تابع يازيلو آباد سفلى كه يكرمى بش پاره قريه در حقوق ديوانيه سى

التی تومن و دورت بیك دینار در طالقان سکون لام ایله سکسان دورت
بچوق طول اتوز یدی بچوق عرضده بر بلده و ناحیه در ایکی عظیم جبلك میاننده
دوشمش قزوین ایله ابهر اراسنده کوهستانده هواسی سرد سیر بردن معتبر
قریه لری نادر اولور حاصلی غله و بر زجوزدر خلقی اکثر باطنیه یه مائل اولوب
حقوق دیوانیه سی بر تومندر کاغذکنان بر شهر وسط ایدی نامنه خونج دیرلر
ایدی اندن ایو کاغد اشلنمك ایله کاغذکنان دیو مشهور اولدی هواسی سرد
غله دن غیری محصول یوق بر یردر صویی جبالدن کلور سفید رودە اقار
حالا بر قریه قدر انجق قالمشدر سلفده اتوز بش پاره قری بوکا تابع ایدی مغول
فترتنده خراب اولدی عسکر مغول ساکن اولوب زراعت اتمکین مغولیه
دیدیلر مزقان ساوه ناحیه سنده بر شهردر باروسنك دوری اوچ بیك
قولاج هواسی سرد و صویی بو شهره منسوب بر نهردندر که ساماهدوندن کلور
غله سی و انکوری ایو اولور حقوق دیوانیه سی بر تومن یازیلور قم سکسان التی
بچوق درجه طول و اتوز بش درجه عرضده بر بلده قدیمه حصینه در باروسنك
دوری اون بیك قولاج ایدی ناحیه سی طولا و عرضا یوز فرسخ اولا دورت شهر
معظمك بری بودر لکن حالا باروسی خراب اولوب کندی دخی آز قالدی هواسی
معتدل صویی جربادقاندن کلور بر نهردندر تو بیلری بر مقدار شور چقار زمستان
قویلره بوز قورلر محصولی غله و میوه در نار و فستق و فندق و انجیر و خربزه وافر
و پنبه سی چوق اولور و انده درخت سرو ایو کلور خلقی شیعی و امامی متعصب قدیمدن
دورت تومن حقوق دیوانیه سی واردر تقویمده ایدر بونك باروسن سکسان
اوچ تاریخنده عبد الرحمن ابن اشعث عسکری حجاج جنکنده بوزولدقدن صکره
عبد الله بن سعدان بنا ایتدی اول زمان بری برینه قریب یدی پاره قری ایدی
رئیسلرینی قتل ایدوب بوزغون عسکر مستولی اولوب یاپدیلر او قریه لر یدی
محله اولدی انلرك بری کمیدان ایدی اختصار و تعریب ایدوب قم دیدیلر
قمده نازك و خفیف و کبود رنك بردواقار اشلرلر خمسه صاحبی نظامی و خواجه
مسعود بو شهردندر قم ایله ساوه نك جنوبنده بر غایت یوجه داغ واردر انده
جاوشیر و بنجه انفع اوتلر اولور کاشان قاف ایله تعریبنده قاشان دیرلر بایله
دخی استعمال ایدرلر سکسان یدی درجه طول اتوز دورت بچوق عرضده تمدن

کوچك

کوچك ولکا مضاف بر شهردر هارون رشید منکوحه سی زبیده بنا ایتدی مفازه
کنارنده در ظاهرنده طبراق قلعه سی وار انکا فین دیرلر هواسی کرمسیردر و صویی
فیروزدن کلور بر نهردن کاریزلردر زمستانده وافر بوز طوتار قویلرده حفظ
ایدرلر بو شهرك محصولی وسطدر خربزه و انکوری ایو اولور خلقی اکثر شیعی
و حکیم مشربدر جهال و بطال ایچلرنده کمتر اولوب جسور اندن عقربی چوق و قتالدر
اکثر مسافری الحذر بونك حقوق دیوانیه سی اون تومن ایدی و یدی بیك دینار
ایدی و فضلادن عز الدین محمود شارح تائیه و عماد الدین یحیی شارح مفتاح
و عبد الرزاق و غیری بو شهره منسوبلردر اردستان فتح همزه ودال الله سکسان
یدی بچوق طول اتوز اوچ بچوق درجه عرضده اصفهاندن اون سکز فرسخ برده
بریه قربنده بر بلده و اللی پاره قریه در بهمن ابن اسفندیار انده بر اتشکده بنا
ایتدی بونك زمینی بیاض قومسال و ملغین محصولی ازدر لکن میوه سی ایو اولور
فضلادن مولانا محمد که نجوم و رمل و ریاضیاتده مهارت صاحبیدر بو بلده یه
نسبت اولنور جربادقان دربایکان یاخود کلبایکان معربیدر سکسان بش
بچوق طول اتوز دورت بچوق عرضده کرج ایله همدان بیننده دوشمش بر بلده در
همای بنت بهمن کیانی بنا ایتدی دیرلر هواسی معتدل صویی بو اطمله مسمی بر نهردر
غله سی ایو اولور ناحیه سنده اللی پاره قریه واردر حقوق دیوانیه سی دورت
تومن و اون بیك دینار در ولیخان نام قریه که سلفده بر شهر وسط ایدی
حالا خرابه در بونك نواحیسنده اولان فرادن ایدی فراهان سکسان دورت
بچوق درجه طول اتوز دورت بچوق درجه عرضده سلفده بر شهر وسط ایدی
حالا خرابه در طهمورث بنا اتمش ایدی دیرلر بکرمی پاره قریه سی واردر و بونده بر
بحیره واردر اطرافی لطیف شکارکاهدر بونك حقوق دیوانیه سی یکی بیك
دینار اولور کرج فتح کاف و را ایله کره معربیدر فراهان طول و عرضنده طولی بر
فرسخ قدر متفرق قریه لر ایکن هارون رشید عصرنده ابو دلف قاسم ابن عیسی
ابن ادریس عجلی اتباعیله نازل اولوب سرای و قصر بنا ایتدی اول اجلدن ابی دلفه
اضافتله اشتهار بولوب بر بلده عظیمه اولدی غله و مواشی یتیدر بونك همدان
دورت مرحله و اصفهان التمش فرسخدر بردی شدید اولمغین میوه سی اطرافدن
کلور نزهه ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر بر داغ واردر انکنده

خسرو بر بیوك چشمه یابدی والتی فرسخ طویل وعریض مرغزاری واردر آنكا قریب قزوین
دیرلر متین قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه سی بر تومن وبیك دینار
ایدی كرمرود دخی اول حوالیده در اكا آب كرم دخی دیرلر نطنز ایكی بونك فتحی
ایله اصفهان نواحیسنده یكرمی فرسخ یرده بر شهر وسط واتوز پاره قریه یه قریبدر
حقوق دیوانیه سی اون تومن وایكی بیك بشیوز دینار ایدی بو ولایتده بر قلعه واردر
بر عصرده وثاق نام كسنه انده حاكم اولمغین اكا منسوب اولدی نوبهار ریدن
اصفهانه كیدر یول اوزرنده بر بلده در خراسانده بر نوبهار دخی واردر زواره
مفازه كنارنده بر بلده در رستم دستان برادری بنا ایلدی دیرلر اتوز پاره قریه
توابعی وار حقوق دیوانیه سی سكز بیك دینار در بروجرد ضم با وكسر جیم ایله همداندن
اون سكز فرسخ یرده بر بلده كثیرة الاشجار والانهار در زعفرانی چوق ایكی جامعی واردر
بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره فتح صاد ومیم ایله سلفده بر كوچك
بلده ایدی لكن اكینی وانجاری ومیاهی وار كوهستانده واقع اولوب انده عیزی
یرده حرما اولمانكله خرابه در همدان فتح ها ومیم ایله سكسان اوچ بچوق درجه
طول واتوز التی درجه عرضده كوه اروند ذیل شرقیسنده بر شهر عظیم وسواد
قدیمدر اقارصولری چوق باغ وباغچه سی وبوستانلری وافر مزارع ومرعالری
فراوان اوجورلق بر درنزهه ده ایدر بونك سلفده بر طبراق قلعه سی وار ایدی
دوری اون ایكی بیك قولاچ ایدی خراب اولدی طبقاتنده ذكر اولندیغی اوزره بو شهر
سوادی اول زمان ایكی فرسخ طوناردی بخت النصر تخریب ایدوب صكره دارا
بن دارا كیرو تجدید ایتدی اسلامده بدیل بن ورقه هجرتك یكرمی اوچ سالنده
فتح ایتدی اوچیوز یكرمی هدونده مرداویج دیلمی والتیوز اون سكزده جنكیزیان
غارت ایدوب تخریب وقومنی قتل عام ایتدیلر صكره كیرو تجدید اولندی اول
زماندن بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغین مشهوردر لكن بردی
شدید اولور اول اجلدن حقنده ابن خالویه همدانی دیمشدر بلد اذا ما
الصیف اقبل جنة ولكنها عند الشتاء جحیم بری دخی دیمشدر همدان
متلفة النفس بردها والزمهریر بردحرها مأمون غلب الشتاء مصیفها وخریفها
فكانما تموزها كانون بونك خلقی سلفده دخی اكثر سنی ومعتزلی ایدی
بدیع الزمان همدانی انلر وصفنده بو نظمی دیدی همدان لی بلد اقول بفضله

لكن

لكنه من اقبح البلدان صبیانه فی القبح مثل شیوخه وشیوخه فی العقل كالصبیان
لكن شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعیون وانهار ایله روضهٔ جناندن
نشاندر هر غمكین كه بو شهره كلسه البته سرور وحبور حاصل ایدر ویكباره غمی
كیدر ایچون لهو وطرب بودیار قومنه غالبدر بیك سنه تسع وثلثین والفده
سردار اعظم خسرو پاشا ایله راقم الحروف همدان غارتنده معا اولوب بو شهری
تفرج ایتمش ایدی ایكی اوچ منزل صحراسنه داخل اولدقدن صكره باغ وباغچه سی
بری برینه متصل قریه لری ایچنده كیدیلوب شهر كنارینه نزول اولندی وصف
اولناندن زیاده كورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت وصحراسنه
واقارصولرینه وچمنزار سیرلرینه ومكلف باغ وباغچه لرینه سوز یوقدر
شهرك سوادی متوسط بش التی بیك خانه قدر بر مساجد وجوامعی واردر
لكن خرابه مشرف ومكلف دكل زیرا رافضیلر انده اولمغین اعتبارلری دون
اولمش سوقی دورت طرفدن بر یول كلوب شهر اورته سنده بولشور اوزری
اورتولی وباص صوه لی باك دكاكین اولری جمله طبراقدن تختانی خانه لی
نهایت ایچرسی مزین ومنقش بر لری عجم طرزی اوزره مصور سرایلر واردر
جانب جنوبیده چوكان میدانی مرتفع میللر دیكلمش جامی نادر وخارج شهرده
بر كوچك كاشیلی حمام بنا اغشل قلعه تین ایله عجبانه لكن تنك یرا ولری وبنالری
دخی اكثر كوچك قپولی تنك وتاریك اكثر تجارخانه لرینه بكزر ابنیهٔ عظیمه وآثار
قدیمه دن نسنه كورلمدی شهر خلقی سورلمش وخالی ایدی عسكر عثمانیان انده
اوچ كون اتوروب اغاچلری كسوب شهره اتش ویردیلر سائر قرالی دخی
تخریب ایدرك دركزینه وبغداده كتدیلر رحمه الله ایدر بونك حقوق
دیوانیه سی اون بچوق تومن وولایتی بش ناحیه ایدی ناحیهٔ مزبور جوالی
شهردر ایكی فرسخ یره دك یتمش بش پاره قریه یی مشتمل اولور شهرستان وفخر
الدوله وقاسم آباد وكوشك باغ معظم اول قریه لرك شهریدر علی الخصوص
ناماسا ردركه رنك اندان باغ جنان بر وادی بو ناحیه دن محسوب اولور
اون پاره قریه باغچه لری بری برینه متصل ایكی فرسخ ممتد اولمشدر ارضنه
كثرت اشجاردن كون طوقنماز ناحیه ازماردین قرق پاره قریه در واق آباد
وسیف آباد وكرد آباد معظم كویلرندندر ناحیهٔ شراهین قرق پاره

قریه در ناحیهٔ اعلم اتوز بش پاره قریه در ناحیهٔ سرد رود و برهنه رود یکرمی بر
پاره قریه در بو ناحیه لرك حقوق دیوانیه سی اون اوچ تومن والتی بیك دینار
ایدی همدانه منسوب کبار دن عین القضاة و خواجه یوسف و سید علی بن شهاب
و شیخ عطار و ابو العلا الحافظ و ابو الحسن بن جهیم و غیری که بعضنك قبرلری
زیارتگاهدر اسدآباد سکان اوچ درجه طول اتوز بش بچوق عرضنده جبل
الوند غربیسنده همدان طقوز فرسخ عراق یولی اوزره بر کوچك شهردر هواسی خوب
صویی کوه اروندن قنواة برله کلور حاصلی پنبه و غله و میوه و انکور و خلقی سیاه
چرده در اتوز بش پاره قریه یوکا تابع یازیلور حقوق دیوانیه سی بر تومن و بش
بیك بشیوز دینار در همداندن اولوب بو بلده یاندن کچوك دوز صحراده
بر محل مرتفع اوزره طپراق بنالو بر قصبه ایدی اکین یریدر خرقان قرق پاره
قرایی مشتمل بر ناحیه در قزویندن اون ایکی فرسخ شماله دوشر هواسی سرده مائل
صویی کوهدن کلور چشمه لره غله و میوه بر کاه و کوب آب رودان والمثار و کلنجبین
و ترك والو بر وصیفنا باد معظم قریه لری در حقوق دیوانیه سی اون بیك
دینار اولدوغی نزهه ده مسطوردر ابو الحسن خرقانی بو دیاره نسبت اولنور
بونده بر کمابه واردر صویی غایت اسیح طبخ بیضا یدر رفع صداع و جرب ایدر
اوزرنده قبه و حیاض و مغتسلر بنا اولنمشدر و بر نهر قربنده نیکجا اوزرنده
ذکر منلر بوریدر درکزین سکان بش بچوق طول اتوز التی بچوق عرضنده
همداندن ایکی مرحله شرقنده ناحیهٔ اعلمده سابقا بر قریه ایدی صکره قصبه
اولدی اق صویی وافر باغ و باغچه سی و غله و پنبه محصولیله غنی یرلردن
انکوری و میوه سی ایو اولور نزهه ده بونك خلقی سنی و شافعی مذهب
پاك اعتقاد و شیخ الاسلام شرف الدین درکزینی بنا ایتدی اولوب حقوق دیوانیه بر تومن
ایکی بیك دینار ایدی زمینی مرتفعدر صو یازلکن همدان سفرنده قزوینه توجه
اتمشیدك اوچ مرحله ده بو قصبه یه واروب جمله دوز صحراده ذکر اولنان وصف ایله
موصوف بر لطیف و شیرین قصبه کوردك میاننده بر جامع جدید بنا اولنمش
بونك اولری بنا سنده حجر و طوغله اکسك دکل ایدی باغ و باغچه سی اطرافنده
اولری صیق و مجتمع ایدی تخریب اولنوب قزوین یولندن عسکره وفا ایدر صو
اولمغین بوندن بغداده عود اولندی سرخاب بوندن دورت مرحله شرقه دوشر

سامان خرقان حوالیسنده بر عظیم قریه در هواسی سرده مائل صویی داغدن کلوب
آب مزرقانه وارر و ساوه یه کیدر حاصلی غله و انکور و بر نمیوه در حقوق دیوانیه سی
بیك ایکیوز دینار ایدی سرخاب سکان یدی بچوق درجه طول اتوز التی بچوق
عرضنده بر ناحیه در بوندن قزوین بش مرحله و سمنان بر بچوق منزل شرقه دوشر
نهاوند معرب نوح اونددر دیرلر سکان اوچ بچوق درجه طول اتوز بش بچوق
عرضنده همداندن اون دورت فرسخ جنوبه بر ده یه اوزرنده هواسی معتدل و صویی
لطیف کوه الونددن کلور باغچه غله سی و میوه سی فراوان بر شهر وسطده پنبه سی
آز اولور و سکانی اکراددر ناحیه سنده یوز پاره قری قدر یازیلور حقوق دیوانیه سی
اوچ تومن و یدی بیك دینار اولوب اطرافنده صحرانشین اکراد چوقدر هر یل اون
ایکی بیك قیون الوردن جمع اولنور عمر ابن الخطاب رضی الله تعالی عنه زماننده
یا ساریة الجبل وقعه سی بونده اولدی دیو روایت ایدرلر شهدای مسلمیندن برجماعتك
مقابری انده موجوددر و ملوك فرسك انده نیجه آثاری واردر نهایت الادب
صاحبی نویری بونده بر حجر یازار که غائب و آبق و سارق حالنی بیلمك مراد ایدن
واروب الندن اوپور نیجه ایسه دوشنده کوروب معلوم ایدیسور محقق معجم
صاحبی بونده قصب الزریره اولور طشره چقادقچه رایحه ویرمز عقبه سنی کچدکده
توقفه باشلر دیو یازار دماوند ضم دال و فتح میم و کاهی میمدن بدل نونله وها ایله
رینت اون ایکی فرسخ شرق و شمالی دماوند داغنك اتکنده بر بلدهٔ قدیمه و ناحیه در
طبرستان جانبنده آخر حد عجم اعتبار اولنور سلفده بو قصبه تخت ضحاك و جمشید
ایدی دیرلر عرق دورت پاره قری و اوچ قادعی مشتمل ناحیه سی واردر فیروز کوه
و استوناوند و کل خندان اولقلعه لرك شعیدر بوندن آمل مازندرانه دوکل کونده
واریلور جنوبیسی سمنان شرقیسی استرآباد در زنند زرنك معربیدر سکان
اوچ بچوق طول اتوز التی بچوق عرضنده اصفهان نواحیسندن بر بلده در کرماننده
برزرند دخی واردر خان لنجان اصفهان نواحیسندن بر قصبه در خوار ری
نواحیسندن بر قصبه در سمنان جانبنه دوشر قریه لری واردر صویی جبل
دماونددن کلور رود بادن نواحی همداندن میاه و غماری وافر بر بلدهٔ صغیره در
وافر زعفرانی اولور ناحیه سنه دخی بو اسمی اطلاق ایدرلر رود کرد کرجدن یارم
فرسخ برده بر کوچك قصبه در وزراء ایودلفك یری بنا ایلدی زعفرانی واردر قصر

اللصوص اسدآباد قربنده اراسی بدی فرسخ بربلده در کنکور دخی دیرلر عسکر
اسلامه ابتدا نازل اولدقده اتلری اوغورلنوب قصر لصوص تسمیه ایدیلر بر متین
حصار ایدی دیو تقویمده مسطوردر دینور سکان ایکی بچوق درجه طول
اوتوز التی درجه عرضده همداندن اوج مرحله غربده و شماله بربلده کبیره در میاه
و ثماری چوق صحرالری بول و چوزلق یر و خلقی اکراددر سلفده بوندن اتوز سکز
بوك درهم خراج آلنوردی بونکله همدان اراسی طاغلردر جنوبه و شماله ممتد
اولور اراده عقبه واردر اندن یکرلر ابن قتیبه و ابو حنیفه دینوری بو شهردندر
قرمیسین معرب کرمانشاهدر قربنده همداندن اتوز فرسخ یرده طاغلر اراسنده عراق
عجمك بر معتبر شهریدر یرنده اکثر زعفران بتر قصر شیرین سکان ایکی بچوق
درجه طول اتوز بش بچوق عرضده قرمیسینه قریب بر خرابه شهردر خسروك شیرینه
نسبت اولنور ابنیهٔ عظیمه و آثار قدیمه سی چوق و هنوز باقیدر همداندن بغداده کیدر
یول اوزره اولمغین کیجه ایچنده مرور ایدوب ذکر اولنان آثاری کوردك ماسبذان
سیروان ناحیه سنده صیمره یه ایکی مرحله قریب یرده شعاب و جبال اراسنده بربلده در
اورته سندن صولر اقار سکان اوج درجه طول اتوز اوچ بچوق عرضده یازارلر
خصایص و منسوبات قزوینك یایلری و اصفهانك سرمه سی که معدنیدر و اقفالی
و عکسودی و البنانی ری قارپوزی و شفتالوسی دینور یو غوردی مشهوردر احوال
جبال و انهار بو اقلیمده یر یر طاغلر واردر جمله دن کوه اروند کوه الوند دخی دیرلر
همدان شهرندن بر فرسخ غربه دوری اتوز فرسخ بر جبل عظیمدر هر بار اوزرنده قار
اکسك اولماز و هر طرفنه اندن واقر انهار اقار و یکرمی فرسخ قدر یردن بو جبل
کورینور اطرافی جمله معمور مسیرهلردر لحابادشاه عرك بری دیمشدر * فصل بهار
و دامن الوند ما لوند * ساقی بیار باده و بر ریش زهد خند * بو طاغك بر اوجی زنجانه
و بر طرفی عراقه کیدر اطرافه بلوك بلوك اولور نهایت همدان قربنده اولان قله سنه
کوه البرز دیرلر کوه اشکهران اصفهان دیارنده بر داغدر عظیم یلدزلری اولور دیو
حمد الله تحریر ایدر کوه الترا اصلی اعادت تردد کثرت استعمال ایله الت دیدکلرینی صاحب
نزهه بکنیوب بلکه اصل احمیدر قزوین شمالنده بر عظیم مرتفع داغدر سائر داغلره
متصل اولور قله سنك رودبار جانبنده قاری واردر دیو تحریر ایدر کوه بیستون
اسدآباددن اشاغی بغداد یولی اوزرنده جبال مشهوره دن غایت یوکسك تاره طاغلو

بر داغدر حمد الله اطرافنی کوردستان یازار جبل مرتبدر روی هامونده پیدا اولوب یکرمی
فرسخ یردن کورینور دوری دخی یکرمی فرسخدر صاحب نزهه ایدا السیوز اون برده
الجانیو فرمانیله بز بو داغك ارتفاعین الدق ذراع حیا طلله دورت بیك سکز
ذراع کلدی اکثر مقاماته اوزرندن سحاب اکسك اولماز و بو داغك شاهراه دبندن
یکرا و لیحل جانب جنوبی یوقارودن اشاغه دیوار کبی کویا که یونلمشدر اولا جلدن
نظامی خسرو و شیرین نظمنده دیمشدر خسرو بر کون فرهاده بزه بو داغ یول دیرم
برکندر کاه ایله دیدی فرهاد دخی کسوب یول اچدی بو بر روایت مجهوله دندر
حمد الله رد ایدر و نظامی بو کوهی مشاهده اتیوب تسامح بر له یازدی حقیقتی ایله
دکلدر نفسنده راقم الحروف دخی کورملك اولدی رذی برنده در و اول طاغك
غربیسنده شبدیز خسرو دیرلر برقاعه واردر حجردن اویولمش بیدی سکز ذراع
طولاً و عرضاً بر صفه در اوزری کرکر طشره سنده بالاده ایکی جانبده ایکی ملك صورتی
طاشدن یونلمش ایچری ایوان صدرنده دیواردن یونلمش آت اوزرنده جبه و جوشن
ایله بر آدم شکلی که خسرو صورتی اوله بعض اعضاسی قیریلوب آتك دخی مرور
ایامله زینتنه خلل کلمش و بو صفه اوکی بر واسع صحرای بی پایان اولوب صفه
دبندن ایکی اوچ دکرمن یوریدر عظیم سر دصو چیقوب صحرایه اقار و اننده اولان
مزارعی سقی ایدر لکن اغز صودر چوق ایچلمز و بو صفه قتی مرتفع دکلدر فقیر آت
ایله صحرادن واروب اوزرنه بر قدمه دن چیقاق واقع اولدی بیابانده بر خالی
یرده در کوه دماوند دنباوند دخی دیرلر ری شرقیسنده بر جبل مشهور و غایت
مرتفعدر دپه سی قبه کبی اللی فرسخ یردن کورینور قله سی هر کز برفدن خالی دکلدر و اوزرینه
صعود مشکلدر زیرا ارتفاعی اوچ فرسخدن زیاده و صعبدر بونك دپه سنده یوز
جریب قدر بر صحرا وار در قومصال اورته سی غدیر مثالدر بونك یوقارو سنده انجار
اولمامغین کوه افرع دخی دیرلر تکل کبی اولدوغیچون و بو قله ده بتمش قدر کوکرد فوبلری
واردر دائما بخاری چیقار هواسی آدمی بیهوش ایدر و بو داغده بر حق چوق بولنور
عجم دروغ کویاری ضحاك بو داغده محبوسدر دیرلر اصلی ولموجائز دکلدر مکر انده
قتل اولنمش اوله باد دجیلك بو داغ نهایت شرقیسیدر و دماوند بونك زیلنده
بربلده قدیمه اولمغین جبل اکا نسبت اولنور کوه راسمند شهر کرج شمالنده بی ستون
کبی روی هاموندن سوریلوب چیقمشدر دوری اون فرسخ قدردر غرا کیتچکه عراق

مرغزارلرینك اشهری بدر طولی اللی فرسخ وعرضی اوچ فرسخ بو طاغك شمالنده واقع
اولمشدر و دامن کوهده خسروه منسوب چشمه بو مرغزاره اقار کوه رامند قزوینك
غرب جانبنه خرقان شمالنده برجبل مردم نشیندر اوزرنده قریه لر و مزرعه لر
وافر واولقدر مرتفع دکل کوه کرکس اصفهانله کوه دماوند اراسنده دوشمش اطرافی
بیابانندر فیروزکوه ری وبسطام ودامغان وطبرستان اراسنده دوشمش جبل
الفاردندر دخی دیرلر دنیاوند بو داغدن برشعبه در بونك اطرافی جمله معمور یرلردر
کوه ساوه برمرحله ساوه دن خرقان طرفنده بربویوك داغدر انده ایوان کبی
برغار واردر که انواع نقوش واشکال برله منقش ونهایتنده برحوض بلا سندن
صو اینوب دوکیلور خسته لره شفا دیو نقل ایدرلر کوه طبرك بونده معدن
نقره واردر اما حاصلی خرجنه وفا ایلمز کوه غك لان آوه ایله قم اراسنده خاکدن
برمرتفع جبلدر اصلا برجبله متصل دکل وترابی غایت شوره اولدوغندن اوزرنده
برف قرار ایلمز وصو اقماز و بالاسنه چیقمق ممکن دکلدر یاقین یرندن دوری اوج
فرسخدر اون فرسخ یردن کورینور نهر زنده رود لوربزرك داغلرندن اولان
کوه زرده جوی سرحددندن چیقوب رود بار لورستانی کچر فیروزان اصفهانه
کلور دوری دشتین ناحیه سنده زمین کاوخانیه منتهی اولور طولی التمش
فرسخدر بوصوبك برخاصه سی واردر بربریجی تمام بندلنسلر برینده کیر و اول
قدر صو چیقار که برنهر اولور آقار اول جهتدن زاینده رود دیرلر واکین وقتنده
اصلا معطل قالمیوب کنارلری سقی ایدر اول جهتدن انکا زرین رود دخی دیرلر
نهر سفید رود که ترکان هولان دیرلر بش یاریق داغلرندن چیقوب کردستانی
کچر زنجان رود و بیسترود ومیانجرود صولری وطوالش وطارمین صولری بونکا
قاریشور طارمین توابعندن بره ولایتنده شاهرود برله جمع اولوب کیلاننده
بحر خزره دوکیلور یوز فرسخدر سقی مزارعدن عاطل برنهر اولوب اداره سی دخی
یوقدر نهر شاه رود رودبار قزوینده ایکی شعبه دربری طالقان قزوین داغندن
چیقار وبری کوه شیردن چیقوب ولایات رودباردن المون کچر بره طارمین
ناحیه سنده سفید روده قاریشور اول بره کلنجه اتوزبش فرسخدر اللی فرسخ دخی
ازربیجانده کیدر بونك سفید رود کبی سقی واداره سی یوقدر جاجرود جبل
دماوندن چیقوب ری ولایتنه دوکیلور قوصلحدودنده انی مقاسمه ایدرلر

قرق

قرق نهره بولنوب بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور کرسرود طالقان قزوین جبالندن
چیقوب اتوزبش فرسخده مفازه یه منتهی اولور قررود جربادقانده کوه خانیاردن
چیقوب جربادقان وقمی کچر طولی اتوزبش فرسخدر مفازه یه منتهی اولور کاوما
سارود بعضیسی کوه اروندن چیقار برشعبه سی اسدآباد وماسارود ورنیوا
کریوه سندن کلور وبرشعبه سی کوه راسمندن وکرج ومرغزار کیسو طاغلرندن
کلوب همدان وساوه یی کچر آوه یه قریب یرده خواجه شمس الدین صاحب دیوان
برسد بنا اتمشدر انکله بربحیره اولور بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور ساوه
وآوه صولری تابستانده بو سد ایله حاصل اولان بحیره دن دوری فرقه فرسخ قدر
اولور وزنده رود کبی بودخی زاینده در زنجان رود سلطانیه حدودندن چیقوب
زنجان داغاری صولری بونکا قاریشور ولایت زنجانی کچوب سفید روده دوکیلور
طولی یکرمی فرسخدر ابهررود الله اکبر سلطانیه حدودندن وکوه سراسد یعنی
ارسلان باشی داغندن چیقوب ابهر و قزوین محتنه کلوب بهارده قزوین صولری
ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر بودخی ابهر و قزوین طرفنده
اولان زنده رود کبی زاینده دربعضی بند اولنسه آرتار آب طارم طاغلرندن
چیقوب سفید روده آقار و مزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قهرود جبالندن
چیقوب کاشانه کلوب بهارده اباغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم
کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر اصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشمیوب یوقاری
قریه لری سقی ایدر آب مزدقان خرقان و همداندن کلوب مزدقانی کچر ساوه یه
وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی میلاد رسول علیه السلام ده بحیره قوریوب
بوصو یه یول یاپدیلر مفازه یه منتهی اولور طولی یکرمی بش فرسخدر آب قزوین
دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت ایدر غوی کلمزسه بعض باغلری
قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کردان رود طالقان داغلرندن چیقوب
قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه بیله وارماز آب خرقان
داغلرندن چیقوب بهارده خشك رودی کچر وصولر قاریشوب مفازه یه منتهی
اولور اما تابستانده خرقانی کچمز بوجمله مفازه یه واران انهار انده برباتاق کیدر مسالك
الممالك ومسافات عراق عجم سلطانیه دن ده سکرآباد که راه خراسان اندن
ایربلور ٢٤ اندن رباط حاجب ٦ اندن رباط واسق ٧ اندن ساوه ٥ کاشانه

مهروزه ۸ اندن ده اسطه ۶ اندن رباط مورجه خورد ۶ اندن ده سین ۲۰ اندن
اصفهان ۴ مابین یولی ایله اسطه دن مابین ۱۲ اماشملك یوقدر اندن سینه
واریلور بیس کاشاندن اصفهان ۴۸ ساوه دن ۶۴ سلطانیه دن ۱۰۶ فرسخ
اولور سلطانیه دن تبریز ۳۲ شرق وشماله در استرآباد ۳۷ طارم ۱۰ ری ۵۰
زنجان ۵۰ سجاس ۵ قزوین ۱۹ قم ۵۴ کاشان ۶۴ همدان ۳۰ یزد ۱۴۵ اصفهاندن
ده اصفهانك ۳ اندن ده مبارکه فارس حدیدن ۵ اندن شهر قومه ۶ اندن روزکان
۵ اندن یزدخون ۷ جمله ۲۶ فرسخ اولور قیش یولی بند عضدیدن صوله یاز یولی
صاغه کوشك زرده کیدر همداندن عراقه اسدآباد ۹ اندن قصردزدان ۷ اندن
قنطرة النعمان ۴ اندن بیستون ۷ اندن کرمانشاه ۸ اندن زبیدیه ۸ اندن
قلعه مرج ۹ اندن حلوان ۱۰ همداندن ساوه ۳۰ اندن ری شرقه ۳۰ جمله دون
صحرادر داغ یوقدر همداندن بارسین ۱۰ اندن اود ۸ اندن قزوین ۱۴ قزویندن
ابهر ۱۲ اندن زنجان ۱۵ همداندن ماردان قلعه سی ۱۲ اندن صحنه ۴ اندن
زیتونه ۴ اندن شهرزور ۴ اندن حلوان ۴ همداندن رامن ۷ اندن وردکرد
۱۰ اندن کرج ۱۰ اندن برج ۱۲ اندن جومنجان ۱۰ اندن اصبهان ۳۰ بیاباندر
همداندن رودراورد ۷ اندن نهاوند ۹ اندن لاشتر ۹ اندن حواست ۱۲
اندن لور ۳۰ بیاباندر اندن اندامش برقصبه در کوپروسی وار ۲ اندن
جندیسابور ۲ همداندن ساوه ۳۰ زنجان ۳۰ قمدن ساوه ۱۲ قمدن کاشان
۱۸ ریدن قزوین ۲۷ دینوردن صمیره ۳۰ دینوردن سروان ۴ اندن صمیره
۷ اصفهاندن اردستان ۳۴ ایدجدن بهزك ۴۰ یزدجرد کوچك ۶۶
جرباذقان ۳۱ ساوه ۶۴ قزوین ۹۲ قم ۵۰ کاشان مابین یولی ایله شمال وغربه
۲۲ نطنز ۲۰ مابین ۱۳ نهاوند ۸۰ شیراز غرب وجنوبه یدی مرحله ۲۷ ری
شهرینه اصفهاندن طوغری یول مفازه دن کچر صعبدر معمور یول قاشانه اوغرار
اندن قم غرب وشماله اندن ری شمال وشرقه مائلدر قزویندن ری ۳۰ سرخاب
۲۱ اردبیل ۶۵ تبریز ۸ ساوه ۲۴ ریدن کاشان ۲۰ قومس ۸ اندن دامغان
۶۴ ساوه دن قم ۱۲ همداندن زنجان ۳۰ سمنان ۲۲ قم ۴۰ جمله دوندر ری ۴۰
درکزین ۱۶ قمدن ری ۱۱ همدان ۴۰ قزوین غرب وشماله ۸۰ اسدآباددن دینور
۱۷ اندن موصل ۴۰ اول نهرزاب ۱۰ مراغه ۴۰ شهربان ۱۶ اندن بغداد ۱۶

کاشاندن

کاشاندن یزد ۷۲ قصرشیریندن قصرلصوص ۵ خانقین ۷ حلوان ۵ شهر
زور ۲ بغداد ۳۰ همدان ۸ ۵ دماونددن ری ۱۲ امل ۲۲ سمنان جنوبه ۶۴
استرآباد شرقه ۹۶ باقیلری بری برندن استخراج اولنه **احوال ملوك وحکام عراق**
عجم بو دیارلر قبل الاسلام ملوك فرس سرهنگلری ضبطنده اولوب انلرك
مرزبانلری وعامللری الندن خلفاء راشدین عصرنده تدریج ایله الندی واکثر
حضرت عمر رضی الله تعالی عنه خلافتنده فتح اولندی ابو موسی الاشعری ونعمان
ابن مقرنکه اصحاب کرامدن شرق سردارلری ایدی انلرك جانبندن عامللر
ووالیلر ضبط ایدردی بنی امیه عصرنده حجاج اتباعی متصرف اولدیلر آل
عباس دولتنده برزمان انلرك عامللری الی ایدی گاه بعض دولت ظهور
ایدوب مستقل ضبط وحکومت ایتدیلر **حکام قزوین** تاریخ کزیده ده مرقوم
اولدوغی اوزره اکاسره عهدنده انلرك بکلری قزوین اولکه سنه حکم
ایدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عهدنده ابو دجانه انصاری وکثیر
حارثی والی اولدی زمان حضرت عثمان ذی النورینده ولید ابن عقبه یه ویرلدی
حضرت علی کرم الله وجهه زماننده ربیع ابن خیثم کوفی وابو العریف همدانی
وعبیدة ابن عمرو سلیمانی وقرط ابن ارطاه والی اولدیلر بعده حجاج چونکه بنی
امیه طرفندن اکثر ممالك ایران والیسی ایدی قزوین حکومتنی اوغلی محمده ویردی
حجاجدن صکره یزید ابن مهلب وقتیبه ونصر ابن سیار حاکم قزوین اولدیلر
آل عباس دورنده عراق عجم برامکه یه ویرلدی انلردن صکره علی ابن عیسی ابن
ماهان بعده آل طاهر حکم ایلدیلر هارون رشید بو دیارلری دیالمه دن حراست
ایچون قزوینی حکام عراق تصرفندن افراز ایلیوب حمدالله مستوفینك اون
دردنجی جدی اولان فخر الدوله منصور کوفی که حر ابن یزید ریاحی اعقابندن
ایدی ویروب ایکیوز یکرمی اوچ سنه سنده لشکر ایله قزوینه کوندردیکی
مزبور اولادی که فخر الدوله لقبیله ملقبلر ایدی یکرمی ایکی یل قدر حکم ایتدیلر
چونکه حسن ابن زید علوی خروج ایدوب ایکیوز اللی برده اکثر عراق عجمه مسلط
اولدی ایکی سنه قدر اکا اطاعت ایتدیلر معتز خلیفه حکمیله موسی ابن بوق
کلوب مزبوری طرح ایتدکده اتوز سکز یل والی اولدی بعده الیاس بن احمد سامانی
ایکی سنه ضبط ایدوب طغان دورنده حکم خلفا ایله ایالت حمد اللهك

اون ایکنجی جدی فخر الدین ابو علی یه ویرلدی چونکه دیالمه اوچیوز یکرمی برده اکثر
ایرانه مستولی اولدیلر یوز ییل قدر زمان انلر حکم ایدیلر دورتیوز یکرمی برده
سلطان محمود غزنوی عراق عجمه مستولی اولوب حمد الله طقوزنجی جدی
ابو نصر ابن فخر الدوله یی هنوز حد بلوغده ایکن قزوین والیسی قیلوب استیفا
منصبنی بیله ویردی بوکا منسوب اولدیلر بعده ایالت حاکم قم حمزه بن تسعه
وامیر ابو علی محمد جعفری یه ویریلوب انلرک اعقابی جعفریلر التمش ییل قدر حکم
ایلدیلر که آخری فخر المعالی شرفشاه ابن محمد ابن احمد ابن محمد جعفر بدر دورتیوز
سکسان دورتده فوت اولدی بعده ملکشاه سلجوقینک غلامزاده سی عماد الدوله
توران والیسی اولدی اولادیله کندی اللی بر ییل حکومت سوروب اکثر اوقاتده
کندیلری ملازم عتبه سلطان اولوب قزوینده مهمات ایالتی مملوکی زاهد
حمارتاش کوریوردی مزبورک قزوین ومکه مکرمه ده اولجهتدن چوق آثار
خیری واردر زاهد بشیوز اوچده وفات ایتدی بعده قزوینیان مقیمی خلیفه دن
والی استدیلر اول دخی غازی بن نفش باندارنی کوندروب بشیوز اتوز بشده
تمکن ایتدی یوز اون التی ییل مملکت اعقابنده قالوب انلرک آخری ناصر الدین
ابن مظفر ابن البارغون ابن بزنفش باندار اولدی دولت مغولده منکوقا
آن حکمیله افتخار الدین محمد التیوز اللی برده حاکم اولوب کندی وبرادری
امام الدین یحیی یکرمی یدی سال ایله خواجه فخر الدین مستوفی حکم ایتدی
صکره کبرها افتخاریلره ویریلوب اولجایتونک آخر عهدینه وارنجه اکثر
اوقاتده افتخاریلر حاکم قزوین اولدیلر حمد الله کزیده ده کندی وقتنه دکین
وجه مشروح اوزره ذکر ایدر سائر تواریخدن مستفاد اولان دخی اجمالا
بودر دولت دیلمیان بونلره آل بویه دخی دیرلر اکثری فارس اقلیمنه حکم
ایتمکله انده یازلدی اول طبقه دن عراق عجمده مستقل والی اولان بونلردن
رکن الدوله حسن بن بویه اصفهانی دار ملک ایدوب سائر عراق عجمی
قبضه تصرفنه الدی واتوز سنه قدر حکم ایدوب سکسنه متجاوز
ایکن اوچیوز التمش التی سنه سنده فوت اولدی اوغلی مؤید الدوله ابو منصور
بویه یرینه کچوب جرجان وطبرستانه دخی مستولی اولدی اوچیوز یتمش اوچده
وفات ایدوب برادری فخر الدوله علی خراساندن کلوب عراق عجمی ضبط ایتدی

صاحب

صاحب ابن عباد بونلک وزیری ایدی اوچیوز سکسان یدیده مزبور دخی
ربیعده انتقال ایتدی اوغلی مجد الدوله رستم یرینه کچوب صغیر اولمغین اناسی
سیده خاتون حکومت ایدردی دورتیوز اون طقوزده مزبوره دخی وفات
ایتمکین نظام دولت مختل اولوب یکرمی برده سلطان محمود غزنوی کلوب
مملکته مستولی اولدی اوغلی ابو دلف ایله رستمی طوتوب خراسانه کوندردی
وبو شعبه بونده منقرض اولدی بونک برادری شمس الدوله دورتیوز
اون حدودنده همدان حاکمی اولوب مستقل ضبط ایتدی ابن سینا مزبور شمس
الدوله نک وزیری ایدی دولت کاکویه دیالمه لغتنده دایی یه کاکویه
دیرلر حسام الدین علاء الدوله محمد بن زیاد که ابو جعفر کاکویه لقبیله ملقب
ایدی مجد الدوله رستم مادرینک قرنداشی اوغلی اولمغله اوچیوز طقسان
سکزده اصفهانی بر وجه اقطاع الوب نیجه ییللر والی اولدی فضیلت
پرور ومدبر ایدی دورتیوز اوتوزده انتقال ایتدی اوغلی ظهیر الدین
ابو منصور فرامرز یرینه کچوب برادرلری کندویه مخالفت ایتدیلر آخر طغرل سلجوقی
انلرک تحریکیله اصفهانی محاصره ایدوب قرق اوچده ابو منصوری اخراج
ایتدی مقابله سنده یزد وابرقوه حکومتنی ویروب بونلرک حکمی یزده انتقال
ایلدی نتکه انده ذکر اولنمشدر دولت ملاحده بونلر اسمعیلیه وآل صباح دخی
دیرلر بونلرک اولی حسن علی که نسبی ملوک یمندن یوسف بن صباح حمیری یه منتهی
اولور عاقبت سیاحت ایدوب مصرده مستنصر علوی یه واروب دیار شرقده
داعیسی اولمق دیلدی اذن آلوب قزوین نواحیسندن قلعه الموته کلدی بر طریق
ایله قلعه یه کیروب دورتیوز سکسان اوچده مستولی اولدی وخلقی فاطمیلره
دعوت ایدوب کتابلر یازدی زهد وورع اظهاریله تمکین تابع اولدیلر کیده رک
اصفهان قربنده درکو وحصار خالنجان وقلعه طبس وکردکوه ودامغان وغیری
قلاعی آلوب اتباعی ضبط ایتدیلر مزبور حسن علوم ریاضیه وعلوم غریبه بیلوردی
بشیوز اون سکزده وفات ایدوب بزرک امیدی وصی قیلدی اون دورت ییل
قدر سوروب بشیوز یکرمی اوچده مزبور دخی کتدی اوغلی کیا محمد یرینه کچدی
بشیوز اللی یدیده وفات ایدوب اوغلی حسن قائممقامی اولدی واظهار فساد ایدوب
خوند لقبیله ملقب قیلندی بشیوز التمش برده بو دخی کیدوب اوغلی محمد العلوس

ایدی التیوز بدی سنه سنده وفات ایدنجه سوردی بعده اوغلی کیاخداوند
حسن که ابو مسلم دیمکله معروفدر یرینه کچوب آبا واجدادینک کتابلرین یاقدی
ظاهر شرعله عمل ایدوب التیوز اون سکزده عقبایه کتدی بعده اوغلی علاء الدین
محمد جلوس ایدوب اجدادی رویشینه کتدی اوغلی خاورشاه التیوز اللی اوجده
یاتورکن انی قتل ایدوب یرینه کچدی چوق کچمیوب هلاکو بونلرک قلاعنی
آلوب التیوز اللی بشده نصیر طوسی که مزبور خاورشاهک وزیری توسطیله قلعه
میموندزن چیقوب مغول الندن مقتول ولدی نصیر بو طریقله هلاکویه تقرب ایتدی
و دولت صباحیه مزبورده منقرض اولوب کندی مزبورلرک ظهورنده ملوک اطراف
و خلفاء عباسیه نیجه هجوملر ایدوب ظفر بولمغله ایدی بالآخره جنکیز استیصال
قیلوب قلعه‌لرینی برباد و تخریب ایتدیلر **فصل ۲۲ در اقلیم خراسان و قهستان**
اتوز ایکنجی فصل خراسان اقلیمنده و مفازه سنده و قهستان بلادی بیاننده در اما
خراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خور و جانبه سان دیرلر
ترکیبده خراسان اولور اقلیم مزبور وسط اقالیمده واقع اولمغین آب و هواسی
خوب و خلقی معتدل المزاج عاقل و دانا و قوی و توانا اولور پس خراسان نیجه معظم
شهرلری و بشیوز قدر قصباتی مشتمل بر اقلیم معتبردر ارلری و بیلری چوق یر اولمغین
حقنده نیجه اخبار و آثار وارد اولمشدر **حدودی** شرقنده نواحی سجستان
و بعض بلاد هند و شمالنده بلاد ماوراء النهر و ترکستان غربنده عراق عجم و بلاد جبل
و طبرستان ایله خراسان اراسنده اولان مفازه و صول و جنوبنده دخی فارس
و کرمان ایله خراسان میاننده فاصل اولان مفازه و جول ایله محدود اولوب شکلی
تربیعه قریبدر نهایت ایکی قولکبی بری مفازه و صحرایه ممتد اولمشدر بری هراة
برله غوردارسندن غزنه یه اوزانور بری قومس ایله فراق قیصرانندن کیدا ابن فراة
ایدر خراسانک طولی دامغاندن آمو صوینه و عرضی زرنجدن جرجانه وارنجه دن
حمد الله ایدر سلفده قهستان و قومس و مازندران خراسان حدودنده ایدی
دولت مغولده خراسان و قهستان و قومس و مازندران و طبرستان بر مملکت
اعتبار اولنور لکن قومس و طبرستان باشقه مملکت اعتبار اولنور خراسانک
معظم شهرلری نیشابور و هراة و بلخدر بز بو فصلده معین زیجینک خراسان تاریخنی
انتخاب و نزهه و غیریدن باقی اوصاف و اخبار بلادی دخی الحاق ایدرز بو اقلیمک دار

ملکی سلغنده نیسابور ایدی صکره هراة دار الملك اولدی هراة فتح ها وراء مهمله ولکن آخری
ها ایله طقسان بش بچوق درجه طول واوتوز دورت بچوق عرضده بر شهر عظیم
وبندر قدیمدر بر دوز صحراده اطرافی باغ وباغچه واقار صولری اولوب داخلنده دخی
انهار جاریه اجرا اولنمشدر ایکی فرسخ یرده برچیلدق داغ واقع اولوب اوزرنده سرشك
دیرلر بر بیستان واردر شهرك صویی اندن کلوب شهره قریب کلدکده بر تاج شق
اولور وهر بلوکی بر ناحیه یه صوارر وبو داغده سیاه دکرمن طاشلری کسرلر غیری نفعی
یوقدر بو شهرك حصاری صویله مملو خندقی وبش دروازه سی اولوب دروازهٔ
بلخ تیموردن وباقیسی انجدن یاپلمشدر ودار الاماره شهردن نصف فرسخ قدر
منفصل خراسان آباده واقع اولمشدرکه اولری سلغنده لشکرگاه ایدی وجامع
کبیری شهرك کنارنده مصنع ومکلف جامعدر سلطان غیاث الدین محمود سام نبشیوز
طقسان یدیده بنا ایتدیکی خط کوفی ایله ایوان مقصوره ده مسطور اولوب وضع
غریب وطرح بدیع برله دوزلمش محکم ومبارك مقامدر مولانا سعد الدین کاشغریدن
منقولدرکه اگرچه مسجد حرام حقنده نص واردر اولمشدر والا بو مقام مبارکك فیضی
اندن کم دکلدر دیرلردی بش قپوسی واطرافنده دورت صفه سی واردر سلغنده
شهرك بوندن غیری بیوك جامعی یوق ایدی صکره خارج شهرده کوهرشاه خاتون
شاهرخ سلطان عصرنده بر مکلف جامع دخی بنا ایتدی قلعهٔ اختیار الدین
هراة شهرینك شمالنده بر حصار متین ومحکم وقلل وبروجی متانتده علمدر
بونك ایکی قپوسی واردر بری شماله آت بازارینه آچیلور وبری جنوب جانب
سوره دوشر قهندز هراة که حالا مصرح دیرلر انك بانیسی بختا النصر
اولمق روایت اولنور وهراة بانیسنده چوق سوز واردر بر زمان امراسندن
هراة نام کسنه بنا ایدوب صکره اسکندر تجدید ایلیه یاخود هراة شمالنده
اولان قلعهٔ شمیرانی شمیره بنت حمان بن فریدون که قومنك حاکمه سی ایدی
بنا ایلیه وبو قومك اولادی منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزی
بنا ایلیه لر وملکاری خوشه اسمیله تسمیه ایلیه لر ودورت طرفنه دورت
قصر وجنوب وشماله بر دروازه قویالر حصار شمیران ایچروده قاله یاخود
بهمن ابن اسفندیار زماننده قهندز توسیع اولنه اون ایکی بیك یوز اللتمش
ذراع ایدیلر بر روایتده اول قصبه یی اوبه بنا اولنوب بر زماندن صکره ایکی برادر

کواشاندن

کواشاندن کوجوب خیابانی مسکن ایدیلر انلرك اعقابی بهمن ابن اسفندیار
دختری وبلخ ملکه سی شمیرانه واروب حصار بناسنه اذن آلوب انك اسمیله
تسمیه ایدیلر دارا ابن دارا صکره قهندزی بنا ایتدی صکره اسکندر کلوب
قهندز اهلی ترکلردن شکایت ایتمکله هراتی انك بن دارا توسیع ایلیه وبر
روایتده ضحاك قرنده هراة اولا اوبه یی صکره هراتی بنا ایلیه یاخود حوار نیون
ویران ایکن تجدید ایدیلر وبو خصوصده بر رباعی دیمشلردر ٭ بهراسب
نهاد دست هری را بنیاد ٭ کشتاسب درو بنای دیگر بنهاد ٭ بهمن پس ازان عمارت
دیگر کرد ٭ اسکندر رومیش همه داد بباد ٭ حالا هراتك معمور اولان شهر
بندی شمیران وقهندز جنوبه دوشر سلغنده معز الدین حسین کرت
انلری دخی بر شهربند ایچنه المش ایدی حالا انك بناسی اولان شهربند خرابه در
وقلعهٔ اختیار الدین شهربند داخلنده شهرك شمالنه متصلدر واول شهربندك
بش دروازه سی واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده دروازهٔ عراق غربده دروازهٔ
فیروزآباد جنوبده دروازهٔ خوش شرقده دروازهٔ قبچاق شرق وشمالده اولوب
هر دروازه یه اوچر قپو قونمشدر الا دروازهٔ ملککه انك ایکی قپوسی واردر
وشهربند ایچنده بررر بازار قپولره نسبتیله مشهوردر هر قپو چارسویه وارنجه
ایکی طرفی بازاردر الا دروازهٔ قبچاق که انك بازاری یوق چارسویه دکین خالیدر
وبازار ملك بای حصاردن چارسویه وارر انلردن غیری هر برینه موازی بر
بازار دخی واردر قپولرك طشره سی دخی سواد شهر عامر اولنجه بر فرسخ قدر
بازاردر وهر بر محله ده انواع دکاکینی مشتمل بر کوچك بازار مقرردر وبو شهر
بند ایکی فصیلی مشتملدرکه هر برینك ارهسی اون ذراع مسافه در بر بروجی یوز قرق
طقوز ودوری یدی بیك اوچیوز قدم وقطری دروازهٔ ملکدن فیروزآباده
ودروازهٔ خوشدن عراقه وارنجه بیك طقوز یوز قدم طول وعرضی مساویدر
وبو شهربندك خندقی یکرمی ذراع عریض اولوب مسجد جامعی دروازهٔ خوش ایله
قبچاق میاننه دوشمشدر اول محلك آب وهواسی سائر یرلری هواسندن خوب
ایدوکی امتحان ایله ثابتدر والا مناسب بو ایدیکه شهرك وسطنده اوله وآب
خوبجه جوار مسجددن اقار شهر ایچنده اندن غیری اقار نهر یوقدر وشهرك
باغ وباغچه سی آزدر لکن اوچ دورت فرسخ قربنده وافر باغ وباغچه واردر نخری

اوزومی وخربزه سی ایو اولور بقعه لرندن سلطان حسین مدرسه سی وخانقاهی سر
انجیلده بی نظیر بنادر وسلطان احمد میرزا بنا ایتدیکی بقعه دروازهٔ قبچاق ایله
دروازهٔ خوش اراسنده برخ علی اسدی اوزرنده رفعت شان وعلو مکان ایله مشهور
بنادر وحین کرت بنا ایتدیکی شهربند غایت وسعتا اوزره اولوب انجیل کوپریسی
باشنده دربند شیخ حرمه وملاسیان نواحیسنده خیمه دوزان جسرینه وارنجه
طولی وعرضی بر فرسخ قدر ایکن وسعتندن ضبط ومحافظه سی متعذر اولدیغیچون امیر
تیمور شهری الدقدن صکره تخریب ایتدی صکره شهرک سوادی بر رتبه واسع
اولدیکه اول حدودی یجوب ایکی برادر دره سندن ملان کوپروسنه وارنجه
عرضی ایکی فرسخ اولدی بلکه اوبه دن کوسویه وارنجه اوتوز فرسخ عمارت وباغات
وکویلر بربرینه متصل اولوب مجموعی برشهر حکمنه کیردی کورنلر دیرلرکه مصر شهری
ربع هراة قدر انجق واردر نهایت مصرک ضمایمی ارتقدر وهراتک صویی رودمالان
دیمکله مشهوردر کویلر اراسنده اقوب ایکی طرفنده مزارع وقرایی سقی ایدر بو
قریه لرده بعض بیوک کویلر واردرکه قصبه کبیدر انلردن بری زیارتکاه درکه
همیشه مجمع علما ومشایخ واولیا اولوب بیک قدر دکاکینی مشتمل چارسوسی واردر
انواع اشیا بولنور سلطان حسین انده دخی برجامع بنا ایتمشدر بری دخی سیاوشان
درکه بعض سنه لرده اوج بیک یوک انکوری چیقار سائری دخی بوکا قیاس
ایله دروشهرک توابعی اون بلوکه منقسمدر ۱ توران ۲ وتونیان ۳ فوردان ۴ وپاشتان ۵
کبراق ٦ سیفر ٧ خیابان ٨ کذاره ٩ انجیل ۱۰ النجان ۱۱ اردوان وتیزان ۱۲
چون بوشهرک اطرافنده باغ وبستانی وچمنزارلری بیحددر خصوصا سیر
کازرکاه که شهر قربنده آب جیکان کوپریسی باشندن نعمت آباد جسرینه وارنجه
تمام باغ وباغچه مفرح یرلردر بو سیرونک بر طرفی داغ واوچ طرفی کشاده صحرا
وعرصه سی هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسین انده وافر ابنیه احداث
ایدوب غایت معمور قیلدی بو محلک عمارتی نهر انجیلدن کوه نخجیرکاه پاینه واردر
وایکی برادر دره سنه متصل اولور ابوسعید میرزا کوه نخجیرکاهدن اقان دوریاناندن
صو کتوروب نواحی کازرکاه قربنده بر فرسخ یرده چشمهٔ ماهیانی اجرا ایلدی خیابان
ایسه بر موضع مبارکدر لطافت آب وهوا وغرایب بنا ایله ممتاز اولوب انده نیجه
کبار مزاری واردر وشهرک مصادیحانده در هر بار صغار وکبار اولیا بری شریف

ومتیمن

ومتیمن عد ایدرلر وشهر هراة حقنده بهترین خراساندر دیو حذیفة الیماندن
برحدیث روایت ایدرلر خلقی رقیق القلب وسلاحدوز وتجمیع وسنی وعیار
پیشه حسن الاخلاق ومعتمد وحلردن دائما منبع علوم ومنشا اهل فنون اولوب
هرعصرده اندن نیجه کبار ظهور ایدوب کلمشدر وصفنده بعض شعرا دیمشلردر بیت
کرترا پرسد کسی کز شهرها بهتر کدام ۰ درجواب راست خواهی کفتن اورا کو هری ۰
این جهان را همچو دریادان خراسان چون صدف ۰ درمیان این صدف شهر هری
چون جوهری ۰ هراة مضافاتندن بری اوبه درکه نواحی شهردن دوره متصل
اولوب صفوت میاه ولطافت فواکه ایله بری برندن یک آب وهوای خوب
یرلردن بونده دامن کوهده برلطیف کرمابه واردرکه صویی غایت حار اولمغله
ایچنه کیرمک ممکن دکلدر قربنده اولان ماء بارد له خلط ایدرلر ومسافهٔ
بعیده دن غسل ایچون کلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابوسعید
بونک اوزرینه برمختصر عمارت انشا اتمشدی سلطان حسین تکلفلی بنالر
وباغلر باغچه لر ایله معمور قیلدی انک قربنده داغده سنک سفید معدنی واردر
مرمره بکزر اندن ستونلر والواح ومقابره صندوقه لر یاپارلر هراتده بو معدندن
دوزلمش چوق اثر واردر جمله دن خواجه عبدالله انصاری مرقدنده بر
لوحه متصل برمیل که سر مرقدده بجای بنددر اما رود که اکثر هراته میوه اندن
کلور خصوصا سیبی غایت لذیذ فاخر اولور اطرافنده قریه لر ومزرعه لر وجاری
صولر ومسیره لر جمله دن بری روضهٔ جشت مزارات متبرکه دندر مضافات
هراتدن بری دخی کوه مایه شاقلوندرکه غایت وسعت اوزره اولوب لطیف
مزرعه لری مشتملدر انده اولان قصباتدن بری کروجه نام کوچک بلده که
برداغ باشنده واقع اولمش دکاکین واسواقی مشتمل قصبه در بو ناحیه ده
آهن واسرب معدنلری اولور هراته آهن بوندن کیدر بونده سیب
وزردالو وامرود وشفتالو وافر اولور برکرمابه دخی بونده واردرکه چشمهٔ
سفیدکوه دیرلر صویی غایت نافعدر سلطان حسین بیقرا انده برعالی
عمارت بنا ایلدی اطراف واکنافدن ناس تفرجه کلورلر علیلدن صویه
کیروب شفا بولورلر بامر الله تعالی اسفزار قدیم الایامدن باغچهٔ هراة
دیمکله معروف برمعمور ولایتدر ایکن حوادث وفترات سببیله اکثری

خرابه در تقویمده طقسان یدی بچوق درجه طول واوتوز دورت عرضده
هراتدن شرقه بری برینه قریب قرصولی باغلی باغچه لی دورت بلده سقاردر
دیو بازار نزهه ده ایدی بر شهر وسطده بر قاچ پاره قریه سی واردر انکوری
وانار واقر اولور هفت اقلیمده حالا شیران دیمکله مشهوردر سلفده
حصار مظفر دیرلر بر قلعه سی وار ایدی بر سنک رفیعک اوزرینه یاپلمش
ایدی معین الدین ایدر روداسفزار اولکویک دبندن بکر جامعی وحمامی
ومکلف بنالری وار ایدی و وسط قلعه ده بر عذب وشیرین چشمه وار ایدی
صکره نابدا ایدیلر صویی ولمغین شنلکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصار
دیوارلری قالمشدر بو حصاره مجاری میان صحراده کوه اوزره حصار شارستان
دیرلر بر خراب حصار دخی واردر ایکیسی میانندن روداسفزار بکچر بو قلعه نک
آب وهواسی لطیف مرغزار خرمی وارشک انداز باغ ارم برجای مأمن
اولوب مدور سنک اوزره بنا اولنمش ایدی ومیان قلعه زمین نرم اولمغین
بر ذراع قازلسه صوی چقار طشره سی دخی ویله اولمغین بر متین حصار
ایدی وبعض علما شهرستان بلقیس دیرلردی فضلای دیارک شرف الدین
عبدالقهار هراتدن بونده کلوب لطافت ظلال وزلالنی کوروب وصف
حالنده بو مصراعی دیدی ع وارد نشانی از بهشت آب وهوای اسفزار
بو یرلو معین الدین زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر بر مصراع دخی ضم ایدوب
ع اکنون زمین مقدمت وارد بجنت افتخار دیدی وکیرو دیمشدر
بونک قصبه سنده اوچ بیک قدر دکان وار ایدی وزا ول بلوکی که بش
ناحیه بلوکلرندندر اوچ فرسخ عرصه سنده سکسان قدر کاریز اقار هر
بری بر دکرمن دوندورور وهر بیرنک باشنده بر معمور قریه ویا قلعه مقرر
ایدی حالا اول قلعه لرک کیمی معمور وکیمی خرابه در وبونده لطیف امرود
اولور که خسروانی دیرلر بر یرده اما نظیری بو قدر در وغرایب میوه دن بر جنس
عنابی اولور که جکردکی ضر اوزوم کبی جکردکی اولماز وبو عناب بتون ولایتده
بهار بر درختده بر زین حکیم انارندن اولان بر زین آباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی بر رتبه لطیف اولور که یرکن الدکی دوشه
پاره پاره اولور وقصبه اسفزارک انهار وقنواتی جمله عرضدن شرقه اقار

عبقل

عبقل وخیران وفریکان نام بلوکلرنده مسجدلر وجامعلر واردر بوشنج فوشنج
وبوشنک دخی دیرلر معرب پشنکدر طقسان بش درجه طول اوتوز دورت
عرضده هراتدن غرب وشماله یدی فرسخ بر دوز یرده اقار صولی وباغلی
وباغچه لی بر شهردر نهر هراة بوکا اقوب اندن سرخسه کیدر کاه اولور که وار
مادن دوکنور بونک حصاری وخندقی واوچ دروازه سی واردر وبونده
اولان عرعر خراساندن بر یرده اولمز بلدهٔ مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنک
ابن افراسیاب بنا اتمکین شهر پشنک دیرلردی صکره تعریب اولنوب
شهر فشنج دیدیلر کیمدرک فوشنج ایله شهرت بولدی بعض علما بانیسی هوشنکدر
دیرلر ناحیه سی واسع مزروعات ومحصولاتی چوق بر در میوه سی علی الخصوص
انکوری ایودر دیرلر که بونده انکور اولور دیرلر جردکود ویروج وکوسویه بونک
قصباتندندر دیرلر که کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم پیغمبر علیه السلام
بناسیدر هر سال هراتدن زیارتنه خلق کلور ومشهوردر که بر اهل منصب
بونک زیارتنه کلسه البته معزول اولور اول اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر
اول رباط قربنده بر داغ واردر انده بر سنک اوزرنده اولان اثر قدم
حضرت ابراهیم قدمیدر دیرلر که اول داغک دبندن بر نهر اقار
علی الخصوص ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه فوشنجدن غرب
وشماله ایکی مرحله یرده بر مختصر قصبه در میان صحراده دورت کهنه
دیوار بر حصاری وار ایدی التیوز طقسان بشده دواخان اون بیک قدر
مغول عسکریله کلدکده اهالی ایکیوز قدر آدم اتفاقله قرشو قویوب جنک
ایتدیلر بر زمان محاصره ونتیجه جنکلر ایله مغلوب ومنکوب
کندیکی غرایب واقعاتدندر ودیرلر که جاماسب حکیم بونده مدفوندر
فلبندان هراة مضافاتندن بر صحرای بی مزارع وزمینی فراخ وواسعدر
لطیف وواقر خربزه سی اولور که بتون خراسانه کفایت ایدر بر خربزه اون
من ویر هندوانه یکرمی من یتشدیکی ثابتدر بادغیس بالینه بنده خراسانه
متصل طولی قرق عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه یاسین دیرلر
سلفده دار ملک هیاطله ایدی روزکاری چوق یر اولمغین بادخیزه
دیرلردی تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بچوق طول اوتوز

بش بچوق عرضنده واقع اولمشدر دهستان دخی انلك قصبه‌لرندندر بو ولایتده
طولی وعرضی بش فرسخ براورمان واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلق دوشروب
هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار ایدرلر ومجربدر که برکسه آخرك جمع ایتدیکی فستقی
السه حارینجه طوتکوزی اکر خیانت ایتمزسه سالم چیقار وبو ولایتك مولری چوق غرائجی
فراواندر سلطان حسین بیقرا زماننده غایت معمور ایدی وعجایب قادع دنیادن
قلعهٔ ترتو که سنك خارادن برداغك قلّه سنده واقع اولمشدر عظیم برصعب
ومتین حصاردر که نظیری نادر اولور انجق برانجه یولی واردر برآدم کیدر نصف
فرسخ قدر بولدر زمیندن بای حصاره وارنجه بیك ذراع قدر سنك خارادر هیچ
برعصرده ملوك وسلاطیندن برفرد اکا ظفر بولمیوب جنکله الموا ولمامشدر
وغایت ارتفاعندن بونك کلی تموزده بیتشور وهراة بنالرینه کراسته واودنی بو ولایتدن
کلور اشجاری بناده نه قدر طورسه چوریمز وقورد یمز وآت وقیون ومواشی قسمی بو
ولایتده غایت کثرت ووفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله‌سی ومحصولاتی دخی
اکا کوره در سنوی قرق بیك یوك غله که هریوکی یوز من یا الکمیری یه غائب
اولور برنج وسائر حبوباتدن غیری وبرمن تخم الملسه صوسوز ونحتسز یوز من
ویرر بوخصوص زمینك قوتندن وآب وهواسنك لطافتندن اولدوغنده شك
یوقدر ناحیه سنك اوچ سرکاری واردر بری لنکر امیر غیاثدر که تیمور عصرنده احداث
ایلدی حالا برمعمور قصبه‌در اوچیوز قدر دکانی وعماراتی وباغاتی واردر لطیف
انکوری وبرنوع خربزه‌سی اولور که باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیه بلده بودر که
امیر غیاث هراتده بردلبر شریف زاده وحلوا فروش ایدی بازار خوشنده دکانی وار ایدی
نهر انجیل کنارنده ساکن بابا اخی محمود جامی دیرلر برمجذوب درویش جذبات روحانیه
ایله مزبور امیری چکوب کندوسنه مرید ایتدی وتبدیل مکانه رخصت ویروب نه یرده که
آواز جرس اشیدرسن انده لنکر انداز اول دیدی امیر دخی محل مزبوره واروب خالی
ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس اشیدوب
انده لنکر اقامت طرح ایتدیلر حالا اول موضع برصدا اول آستانه ده موجوددر دیرلر
کیدرك برقصبه اولوب سلاطین بقعه‌لر بنا ایتدیلر زیارتکاهدر ایکنجی سرکاری
چهل دختران نام معمور قصبه‌در میر علی شیرك انده برمکلف وعالی رباطی واردر
وقرق قزلر انده مشهور مزار وزیارتکاه اولوب انده حاجتلر روادر دیو توسل

ایدرلر وبو قصبه یاننده بردره اقارکه بهارده کچد وبرمرز سلطان حسین میرزا آنلر اوزرینه
برکارکیر کوپری بنا ایتدی وبری دخی جران نام سرکاردر که بربیوك مزار وزیارتکاهدر
اماکمالاتدر که بادغیس اعمالندن برموضعدر صاحب ماه نخشب ارسلان حکم بن هشام
اول موضعدن ایدی ابومسلمك عسکریدن اولوب صکره مهدی زماننده خراساندن
خروج ایتدی کش ونخشب نام قلعه‌لری الوب دعوی الوهیت ایتدی نخشبده
برچاهدن ماه آسا برنور چیقاردی قصه‌سی مشهوردر بایلدق باباخاکی بدایع
مواضع بادغیسدن برمرغزار لطیفدر که بهار فصلنده اکثر سلاطین وحکام هرات
انده تفرجه کیدرلر بوکا مانند تخت ملك دیرلر برنزهتکاه دخی واردر مرابع لطیف
ومراتع نظیف قبیلندن اولوب داغلرنده برف اکسك دکلدر وبرمسیره دخی ییلدق
هزارمیش درکه فصل بهارده لاله‌زاری کلزار جناندن نمونه‌در کرخ هرات قربنده
اولان نواحیدن برناحیه وبلده درطقان یدی بچوق درجه طول اوتوز بش
بچوق عرضده دوشر کروخ دخی دیرلر داغلر اراسنده بردره ده یکرمی فرسخ قدر طولی
وعرضی برواديدر جمله اشجار مشتبکه باغ وبوستاندر آب وهواسی ایو مزروعات
ومحصولاتی وافردر قبة الاسلام بلخ یوز درجه طول اوتوز التی بچوق درجه عرضده
طخارستان وبدخشان ومابیننه متصل اولور نواحی واعمالی مشتمل برشهر قدیم وسواد
عظیمدر شهرك سوادی طولا وعرضا نصف فرسخ قدر اولوب اقرب جبالدن
دورت فرسخ بعید بردوز واسع صحراده واقع اولمشدر دهاس دیرلر برنهر بونك
ربضندن اقوب دکرمنلر دوندورر بوشهری باغ وباغچه قوشاتمشدر ترنج ونارنج وشکر
ونیلوفر وخرمادن غیری ساحل میوه‌لری وافر وانکوری وخربزه‌سی خوب اولور
دورت قاووق بردوه‌یه یوك اولور سائر میوه انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونك حد شرقیسندن کچر شهر مزبور قدیم الایامدن منشأ ملوك ومورد اهل
سلوك اولوب هرعصرده کباردن خالی قالمامشدر ابراهیم ابن ادهم وشقیق
وآل برمکی بوشهردندر سلفده دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشکده سی که نوبهار
بیننده غایت معتبر ومشهور اولوب اماکن بعیده‌دن کلورلر ایدی بعض آثاری
هنوز باقیدر مزبور آتشکده برمکیانك اجدادینك وقفی ایدیکه مزبورلر اوده شیخ
عصرنده بری الحاسره وزیرلری ایدی بوسلسله‌دن جعفر وفضل ویحیی نام
وزیرلر بنی امیه وآل عباس دولتنده مسند وزارته کچوب طنطنه بخاوکرم برله

طنین انداز جهان اولدیلر بلخی حضرت عثمان بن عفان خلافتنده احنف
ابن قیس فتح ایتدی طبراقدن بر شهر بند ایله احاطه اولنوب التی دروازه وضع
اولنمشدر دروازهٔ نوبهار دروازهٔ رحبه دروازهٔ هندویان دروازهٔ جهودیا
دروازهٔ شصت بند دروازهٔ یحیی و جامعی وسط شهرده در و رود رهابن
دروازهٔ نوبهاردن بلخ و نواحیسنی سیراب ایدر و هر دروازه سمتنده باغ و باغچه
وافردر و بونده اشتر بچنی اولور دیرلر که بونی کیومرث بنا ایدوب طهمورث
اتمامنه ایرشدردی و لهراسب تجدید ایتدی و باروچکدی سلطان ملکشاه
رساله سنده دیمشدر که بونک خلقی اکثر غیرتسز اولورلر هفت اقلیمده ایدر
بونک صوینی کیکاوس کتوروب عمارتنه باعث اولدی چونکه احنف بن قیس
قلعه سنی خراب اتمش ایدی نصر ابن سیار تکرار تجدید ایتدی و بونک قوللری
اکثر هندی اولمغین نامنه هندوان دیدیلر جنکیزخان استیلاسنده شهر
وقراده بیک ایکیوز یرده جمعه قیلنوردی خلقنک استقبال و اطاعتی فائده
ویرمیوب جمله تخریب اولندی ثم بلخ راجون کف دستکرد عمارت نا لیشرا
بست کرد صکره تدریج برله کبیر و معمور اولدی حالا متین حصاری واردر
خندقی آب ایله مملودر و مضافات بلخدن اوچ فرسخ یرده واقع قریهٔ خواجه
خیرانده سکز یوز التمش بش سنه سنده که میرزا بایسنغر بلخ والیسی ایدی
بر قبر ظهور ایدوب اوزرنده یازلمش بولندیکه هذا قبر اسد الله علی ابن ابی
طالب رضی الله تعالی عنه پس اوزرینه بر عالی عمارت بنا ایتدیلر که اکین
و حمام ایله بر قصبه اولدی و نهر شاهی دیمکله معروف نهری اول مزاره
وقف قیلوب کیدرک بر رتبه اشتهار بولدیکه مطاف و مجمع اهل بلخ
اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسندن یوز برچوق درجه
طول اوتوز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده و ناحیه در
ابو مزروعی و محصولی وافر در اقصوی و بستانلری واردر لطیف خربزه اولور
حتی قوریدیلر و بونک ناحیه سنه جوزجان و جوزجانان دخی دیرلر فاریاب
و یهوده دخی بو ناحیه شهرلرندندر اندخود بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر
تیمورک پیری سید جمال الدین برکه نک سکنیدر تیمور مزبوره بر مرتبه اعتقادی
شویله ایدیکه فوتنده ایاغی اوجنه دفن ایلنمسنی وصیت ایلدی زیرا ابتدا

نواحی

نواحی جیحونه کلدکده سید انکا نقاره و علم پیشکش ویرمش ایدی تفأل ایدوب روز
بروز دولتی افزون اولدقجه سیده اعتقادی و رعایتی آرتردی و بو ولایتک اکثری
حرمین الشریفین اوقافیدر هراتله بلخ آراسنده واسع ولایتلر و ناحیه لر واردر
سان و چهاربیک و جیجکتو و میمنه و قیصار و مرغاب و مروجاق کبی بونلرک
هر بری معمور قریه لری و واسع صحرالری و مرغزارلری واردر اکثر خلقی قونر کوچر
اولی صاحب رمه و قبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر اغنام
و مواشی و غله و برنج محصولیله غنیدر مروشاهجان طقسان یدی درجه
طول اوتوز یدی درجه عرضده داغلردن بعید دوز صحراده بر بلدهٔ قدیمه در
ذو القرنین بنا سیدر دیرلر نزهه ده طهمورث بنا ایتدی و اسکندر رومی دارا
ملک قیلدی صکره ابو مسلم انده بر جامع و یاننده عالی و متکلف دار الاماره یاپدی
ارتفاعی اللی ذراع بر قبه و دورت طرفی برر قپو اوزرلری اوتوز ذراع قطری و طولی
التمش ذراع ایوان بنا ایتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی ایکن انده اوتوردی
بعده ابی لیث و سلجوقیاندن چقربک و نبیره سی سلطان سنجر و ملکشاه انده
اولوب شهر اطرافنه دوره اون ایکی بیک و چیوز قولاج بر باروچکدی بونک
هواسی متعفن دار اول اجلدن خلقی علیل اولور علی الخصوص علت رشته چوقدر
آب عرو رود ندرکه انکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره اولمغله غله و حریری
وافر و محصولدار در مزروع سال اولدیغی برینه یوز و یرر میوه سنک انکوری و خربزه سی
و امرودی ایو اولور قوریسی بعید یرلره کیدر سلفده بوندن چوق کبار ظهور ایلمشدی
عهد اکاسره ده برزویه طبیب و بزرجمهر حکیم و بایزید مطرب کبی و ابو مسلم خراسانی
و بریده ابن الحصیب که صحابیدر و بشر حافی و عبد الله بن مبارک و عسجدی کبی معین
الدین ایدر و ایکی بلده در بری کهنه که سلطان ملکشاه بنا ایتدی حالا ویراندر
و مرقدی انده در غایت متین و استوار بنا ایدی بری دخی مروجدیددر که میرزا
سنجر بنا ایتدی مقدما سنجر سلجوقی زماننده نوعا خراب اولمش ایدی صکره تدریج
برله عمارتی برینه کلدی چون جنکیزخان قتل و غارت بلخدن فارغ اولدی اوغلی
تولی خانی التمش بیک قدر عسکر ایله مروه کلوب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون حربدن
صکره شهرلونک سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیر الملک
بیقیاس هدایا ایله چیقوب اطاعت ایتدی دورت کون خلقی صحرایه سوردیلر

دورتیوز قدرینه امان ویروب بقیه سنی مغول عسکرینه قسمت ایتدکده هر برینه
دوردر یوز نفر دوشوب قتل ایدیلر بر قاچ یوز بیك نفس قتل اولنوب انجق
دورت آدم قالدی دیو سید عز الدین نسابه دن حبیب السیر صاحبی نقل ایدر
وشهر سلطان شاه رخ وقتنه کلنجه خراب قالوب اول عصرده فی الجمله خلق جمع
اولدی میرزا سنجرانی معمور قیلمغه سعی ایدوب مرو جدیدی طرح ایدی کالا کهنه
وجدید ایکی بلده درنتکه میر علی شیر دیمشدر ٭ مالك بی وجوان را مست آباد
زعشق ٭ باغ مرو کهن سنجر ز توهم سنجر است ٭ مرونك چوق توابعی واردر ناخان
وتلخناه کبی مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرکدر
اوچ جامعی واردر بری اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع
ماهاندر بازاری جامع عتیق اوکنده ایدی چاپ سولرنده بر تاج ارماق اقاردی که برینه
رود هرمزفره وبرینه رود ماهان که یکی جامع اوکنده آقوب دار الاماره وزندان
بونك اوزرنده ایدی بری رود رزیق که شهرك تپوسی اوکندن اقوب صویی حوضلره
تقسیم اولنوردی اسکی جامع بو نهر اوزرنده ایدی واکثر محلات شهر بو نهر اوزرنده
وشهرك دورت دروازه سی وار ایدی دروازه سارستان وجامع دروازه سنجان
دروازه برد دروازه مشکان بو خراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده
ایدی بو جمله انهار مروالرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر
ده رونو نام قریه دن هر بقعه یه بر نهر صغار بخش اولنمشدر دیرلرکه اهل مرو
کال بخل اوزره در دنیاده اولان خروسلر بر حبه بولسه طاوغی چاغروب مروده چاغرمزلر
دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله استدلال ایدرلر سرخس طقسان ایکی درجه طول
اتوز یدی ربع درجه عرضده نیسابور ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قوم سال
بر بلده در آقر صویی یوقدر هراة وفوشنج صوینك فضله سی کاه قیش کونلری بوکا کلور
نواحیسنده مرعالری چوقدر اکثر خلقنك مالری دوه در نزهه ده ایدر بونك
باروسنك دوری بش بیك قولاچ ایدی طپراقدن متین بنا ایدی هفت اقلیمده
بونك قلعه سنی خراسانك معتبر قلاعندن یازار هواسی کرمسیردر انکوری
وخربزه سی اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خراسانی فتح ایدی سرخسده یون
التمش بیك خانه قلیه کلمشدر شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم ایتدکده
محمد خان بونك خلقنی ماوراء النهره سوردی اول اجلدن سرخس بر زمان خرابه

قالدی

قالدی شاه طهماسب وقتنده کبرو معمور اولمغه باشلدی کالا عمارتی برنده در بونده
مراقد کباردن مرقد سعد الدین تفتازانی ومرقد شیخ ابو الفضل حسن مشهور
مزاردر وکبار حنفیه دن شمس الائمه بوکا منسوبدر میهنه میهنه دخی دیرلر
هراة ایله مرو اراسنده اولان نواحیدندر خابران ناحیه سندن بر قصبه در ابیورد
ایله سرخس میاننده دوشر اسعد میهنی وابو سعید ابو الخیر مرقدی اندندر عظیم
زیارتکاهدر خابران فتح واو ایله خاوران دخی دیرلر سرخس ایله ابیورد
میاننده بر معمور ناحیه درکه اندن نیجه کبار ظهور اتمشدر ابو علی شادان کبی
وشاعر انوری کبی که دیمشدر ٭ شاد باش ای آب خاك خاوران کردی لطف
هیچ آب وبحر وخاك کان کهر می پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوچ
درجه طول اتوز سکز درجه عرضده میهنه قربنده کوفندن التی فرسخ برده
بر بلده در مرودن اوچ مرحله غربیه ونسادن بر مرحله شرقه دوشر آب وهواسی
بدیر در مشایخدن فضیل ابن عیاض وافاضلدن احمد دانشمند بو شهره
منسوبلردر کوفن طقسان اوچ درجه طول اتوز التی بچوق درجه عرضده بر بلده
اسلامیه در ابیوردن التی فرسخ برده عبد الله ابن طاهر بنا اتمشدر نسا
فتح نون وقصر ایله طقسان ایکی درجه وربع طول واتوز طقوز درجه عرضده
صویی وبوستانلری چوق ناحیه سی بیوك بر بلده در چیغول دخی دیرلر ابیوردن
بر مرحله شماله دوشر وبونکله مرو اراسی مفازه در ونیسابور بونك غرب
وجنوبنده در هواسی بدیر اولمغین عرق مدنی علتی بونده چوق اولوردیو
تقویمده ذکر ایدر لکن هفت اقلیم صاحبی ایدر آب وهوا حسبیله دلکشا
بر دیار اون ایکی بیك چشمه سی واون ایکی بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی
مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام دیمشلردر ابو علی دقاق خانقاهی
برابرنده دورتیوز بیش بزرکوار مزاری وار در دیرلر حفاظ حدیثدن صاحب
سنن امام احمد بو شهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول اتوز التی درجه
عرضده بر قاچ پاره قصبه یی مشتمل ناحیه در باش قصبه سی طابران دیرلر ویس
قصبه سی دخی نوقان درکه ایکسنك اراسی التی فرسخدر اون ایکی امامك بری
امام علی ابن موسی رضا ایکیوز اوچ سنه سنده طوسده وفات ایدوب
توابع طوسدن سناباد نام قریه ده دفن اولنمش ایدی صکره مشهد دیمکله معروف

اولوب عظیم اشتهار بولدی صکره نواحئ مرقومه‌ده اصحاب مکنت وارباب ریاست
کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف وعالی بنالر ایله اراسته ایدیلر وبر قصبه
اولدی خصوصا عجم شاهلری عصرنده اول مرقد بر رتبه مزین اولدیکه زرین
وسیمین قنادیل وشمعدانلر ایله طولدی وطوس اسمی اونودیلوب جمله ولایت مشهد
دیمکله معروف اولدی سمعانی ایدر طوس ناحیه‌سی بیك پاره قریه‌یی مشتمل
بر ناحیه در حضرت عثمان بن عفان زماننده یکرمی طقوز سنه‌سنده فتح
اولندی هرون رشید قبری دخی سناباده در طوسده بر نوع بیاض طاش
اولورکه اوانی دوزرلر نوقانده برام وفیروزه ودهلج معدنلری واردر امام
غزالی قبری طابرانده در ونصیر الدین نظام الملك وفردوسی بو دیاره منسوبدر
حمد الله ایدر بو دیاری اول جمشید بنا اتمش ایدی خراب اولدقدن صکره طوس
بن نوذر تجدید ایدوب کندی اسمیله تسمیه ایتدی میوه‌سندن انکوری
وانجیری وافر وشیرین اولور حوالئ طوسده مرغزارلر واردر که طولی اون ایکی
فرسنخ وعرضی بش فرسنخ مشهور مرغزاردر چل هران نون ایله مشهد بیننده طقسان
بر درجه اللی دقیقه طولا اوتوز التی بچوق عرضده بر منزلدر مشهددن ایکی کونده
واریلور خواف خاء معجمه ایله طقسان اوچ درجه طولا اوتوز بش بچوق عرضده
نیسابور نواحیسندن کوپاری چوق بر ناحیه‌در سلامه وسنجان وزوزن
بونك قصبه‌لریدندر ملك زوزنخانه عالی عمارتلر بنا اتمشدر انکور وخرزه
وانار وانجیری ایو اولور رعایاسی ابریشمی وافر اولور تقویمده زوزن هراة ایله
نیسابور بیننده طقسان اوچ درجه طولا اوتوز بش درجه عرضده قهستانده
بر بیوك بلده یازار رفضاددن شارح مفتاح زوزنی ومشایخدن زین الدین
خوافی وشاه سنجان خوافه منسوبلردر جبشت فتح جیم وشین معجمه ایله
بر قصبه در هری روده منسوب اللی پاره قریه‌سی واردر محصولاتی وافر
ومیوه‌سی فراوان‌در خصوصا بیاض الماسی غایت خوب اولور باخرز
نیسابور ایله هراة مابیننده اولان ناحیه‌لردندر مزارعی وباغ وباغچه‌سی
وافر اولوب قصبه‌سنه مالین ومکلان دخی دیرلر سکسان التی درجه
طولا اوتوز دورت بچوق درجه عرضده قریه‌لری وافردر خربزه‌سی
وحلواسی هراته کیدر مشایخدن سیف الدین باخرزی وابو سعید مالینی

وزین

وزین الدین ابو بکر تایبادی که بونك قریه‌لرندن بر قریه‌یه منسوبدر
ودمیه صاحبی باخرزی بو ناحیه‌دندر زاوه هراته تابع بر ولایت قصبه
سیدر طبراقدن متین قلعه‌سی واللی پاره کویی واردر بعضنك صولری
قنواتدن کیمی خرده نهرده اولوب محصولی غله وپنبه وابریشمدر میوه‌سی
فراوان انکوری بی پایاندر رئیس حیدریان شیخ قطب الدین انده یاتوب
زیارتکاهدر جام طقسان اوچ درجه طولا اوتوز التی درجه عرضده باخرزدن
ایکی مرحله شرق وجنوبه نیسابور نواحیسندن بر مشهور قصبه‌در ایکیوز
پاره قریه بو شهره تابع‌دیرلر اولوب وافر باغ وباغچه‌سی وار میوه‌سی فراوان
بر دجله صولری یر التندن قنواتدن جاریدر اولوب مولانا عبد الرحمن جامی
بو شهردن اولوب مشایخ کباردن زنده فیل لقب شیخ الاسلام احمد جامینك
مزاری انده مشهور زیارتکاهدر جاملك بابا شیخ خزینه‌سی غایت لطیف
اولور وجام قربنده پاپه کوهنده بر چشمه واردر قیش کونی صویی کرم ویازده
غایت بارد اولوب طوکار نیسابور نشابور ذو الاکتاف بناسیدر نشا
یری قامشلق ایدی مرقوم کسدیروب بنا ایتدرمکین نی شابور دینلدی نزهه‌ده
ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره اردشیر کرمانله سیستان
اراسنده نه شهرینی بنا ایتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرندن
استدی ویرمدی شابور دخی غیره کلوب بو شهری معمور ایتدی ونه شابور تسمیه
ایتدی لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مرقومدر
طقسان بر درجه طولا اوتوز التی بچوق درجه عرضده بر شهر معظم مشهور وبلد
معموردر سوادی دوزیرده طولا وعرضا بر فرسنخ واقع اولمشدر عجم لساننده نشاور
دیرلر سلفده خراسان اقلیمنك قاعده‌سی ایدی اکثر صولری یر التنده کاریزدن
وهواسی صحیح اولوب اکثر اوقات بیاس وترابی نقل وبحری فیروزه بر معتبر ولایتدر
نهایت الادبده مسطوردر اولدوغی اوزره بونده بر جنس تاکول طین اولورکه وجه
ارضده غیری یرده یوقدر که رطلی بر دیناره صاتیلور پیروزه معدنی دخی نیسابورك
مخصوصدر اسمعیل سامانی بو شهره داخل اولدقده تحسین ایدوب اکر بونك
یر التنده اقان صولری طشره‌ده آقسه ویریوزنده اولان مزبله وجیفه‌لری
یر التنده اولسه بو شهره نظیر اولمازدی دیدی اهلی دخی غریب دوست ولجمعیت

معمور یاردن تنکم مرادی دیمشدر ﴿ لا تنزلن بنیسابور مغتربا ان الغریب بنیسابور
مخذول ﴾ بو شهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری
جمیعا بالجمله ایکی قسم شهر بضیله جمله معمور اولوب جوامع و زندان محبوسان
و دار الاماره ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای ارسی ربع فرسخ قدر میدان
لشکرگاه ایدی سرایی عمرو ابن لیث بنا ایتدی شارستان دورت دروازه لو
حصار اولوب انلره دروازهٔ درپول دروازهٔ کوی معقل دروازهٔ قهندز دروازهٔ
پول تکین دیرلردی و قهندز شارستان طشره سنده بنا اولنوب واروشنک
دوری بری بیننه متصل دروازه لر دیوار ایدی دروازه لری بونلردر دروازهٔ جنک
که بلخ ماوراء نهر طرفنه اچیلور دروازهٔ عقاب عراقه آچیلور دروازهٔ سرپیس
قهستان و فارسه آچیلور و بو شهرک بازارلری ربضنده در معمور و ممتد چارسولری
وار در جمله دن بیننه بازار بزرک دیرلر مشرق مغربنه ممتد در کورستان حسینه
نهایت بولور بونک صول قولنده دوشن طرفی دخی سرپل حسینه وارنجه ممتد
بازار در و چارسوی کوچک میدان حسینه قریبدر سرای عمارتنه دربو شهرک
صولری کریزلردن اسواق و حمامات و خاناته اوغراندن طشره چقوب باغ
و بستانلری سقی ایدر و بر بیوک ارماغی دخی واردر که کویلرینک مزارعنی سقی ایدر
و بونده لطیف حریر قماشلر و انجه بزلر طقنوب اطرافه کیدر لکن سکز یوز اون
حدودنده بو شهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوچدیکی تواتر ایله شایعدر
حمد الله ایدر بونک باروسنک دوری اون بش بیک قولاج مربع و محلاتی رقعهٔ
شطرنج کبی طولی و عرضی سکز قطعه ایدی شابور بونک عمارتنه زیاده سعی ایدی.
اکاسره عصرنده دار ملک خراسان ایدی طاهریانه کلنجه خراسان حکامی اندن
اوتوردیلر صکره طاهریلر بلخ و مروده اولدیلر بنی لیث کیرو بو شهری دار ملک
قیلدی التیوز بشده زلزله دن اولدم خراب اولیجق جوالبسنه بر شهر دخی یاپوب
نامنه شادیاخ دیدیلر بونک باروسنک دوری التی بیک طقوز یوز قولاج
ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی بر کوشه سنده
بر شهر دخی یاپدیلر حالا اول شهر باقیدر بر طاغک اتکنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنک دوری اون بش بیک قولاجدر صولری قبله طرفندن
کاریزلر ایله کلور و آب رود نیسابور شرقیسنده طاغدن کلور اول طاغ غایت

بلند

بلند در شهردن ایکی فرسخ بعید شرق طرفنده اولوب اول ایکی فرسخ یرده نهر مزبور
اوزرنده قرق دکرمن دونر و غایت شدید الجریاندر و طاغدن بش فرسخ شمالده
اتکنده چشمهٔ سبز دیرلر بر لطیف صو واردر آبی سبز رنکده در امیر چوپان اول چشمه
کنارنده بر کوشک بنا اتمشدر جمعه کیجه لری اول چشمه دن هائل آوازلر اشیدیلور معین
الدین ایدر سلفده بوکا ایران شهری دیرلردی خراسان شهرلرینک اعظمی ایدی
بشیوز بشده غز غدریله خراب اولدی بو سببدن که ایکی غلام بری بریله رحرین
ایچون نزاع ایدوب هر بری کندی مخدومنه واردی ایکی امیر غیرت جاهلیه یی
چکوب دوکشدیلر بری ترک طائفه سندن اوغوز قومنی کتوروب بری سلطان
سنجر طرفنی طوتدی ایکی عسکر دوکشوب سنجریلر بوزلدی و اوغوز قومی شهری
خراب ایدیلر صکره برز معمور اولمش ایدی جنکیزخان زماننده کیرو تخریب
اولندی ابتدا جنکیزک دامادی طغاجار کلوب نهب و غارت ایدرکن اوقیله
اوریلوب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس حکم سلطان جلال الدین ایله نیشابورک
حاکمی ایدی جنکیز خانک هجومنی مقرر بیلوب تدارک کوردی وقتا که تولی خان
بن جنکیز مرو شهری تخریبندن فارغ اولدیکی بو شهره توجه ایدوب آغر عسکر
برله کلدی جنکیز ایسه دامادی قانیچون نیسابور خلقنی قتل عام فرمان اتمش
ایدی ربیع الاخرک نصفنده محاصره ایدیلر شرف الدین هر قپویه اوچ ایکشر
بیک مسلح عسکر قویوب سکز کون علی التوالی جنک ایدیلر طرفیندن چوق
آدم دوشدکدن صکره امیر مجلس ائمه و اعیان ایله چیقوب تولی خانه
واروب امان دیلدی امان ویرمدی و بونلری الیقودی ایرته سی شهره اوکنه
ایلدوب قتل ایدیلر و مغول عسکری سیل کبی حصاره اقوب یکباره حمله
ایدیلر ایرته سی صباح اولنجه حرب و ضرب اوزره اولوب خندقه کیردیلر و بر قاج
یردن دیواری دلوب اون بیک قدر مغول باروبه چقدیلر مسلمانلر مأیوس
اولوب مالری و عیاللری اوزرنده اولونجه قتاله عزم ایدیلر و حربه تیمکه
طاقتلری قالمایجه دوکشوب جمله ایرتسی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمانان
زواله ایروب مغول عسکری دورت کون کیجه کوندز قتل و نهب و غارته
قیولدیلر انجق دورت کمسه قالدی که یاری کوبکلرین بیله اولدیلر یارولرین
و اولرین جمله یقوب برابر ایله برابر ایدیلر اون کره یوز بیکدن ارتوق آدم شهید

اولدوغن اون ایکی کونده حساب ایله بیلدیلر اهل اسلامه بو واقعهٔ هائله
استماعندن ماتم کربلا‌یی تجدید ایتدیلر حاصلی بو شهر اوچکره زلزله دن خراب
اولدی و بشیون بشده بر دفعه غزاستیلاسیله بعده مغول تخریبیله خراب
اولوب کیرو تدریج ایله برینه کلدی مشایخندن ابو حفص حداد و ابو عثمان
خیری و حمدون قصار و ابو علی دقاق و ابو القاسم نصر آبادی و ابو محمد مرتعش
و ابو حمزه و ابو بکر فرا و فرید الدین شیخ عطار و محدثیندن امام مسلم و حاکم
و سائر ائمه دن کوهری و ثعلبی و واحدی و ثعالبی و شیخ رضی و نظام اعرج
و عمر خیام و کاتبی شاعر و میر حسین معمایی و محمد مومن بو شهر فضلاسندن
عد اولنور سبزوار نیسابوره یکرمی فرسخ یرده بر ناحیه و قصبه در سکسان
سکز درجه طول التونالتی بچوق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن اقدم
بو ناحیه نک قصبه سی خسروجود ایدیکه قصبهٔ بیهق دیمکله شهره ما
اولدی بیهق مزبور ناحیه ده برقاچ پاره قریه در بو کی خسروجود ایدی
اندن چکدکده سبزوار قصبه سیدر دیو تقویمده ذکر ایدر نزهه ده دخی
اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم و واسع شهردر حاصلی غله و برز میوه
و انکوردر قرق پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلقی شیعی و امامیدر تاریخ
مبارکشاهیده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زماننده سبزوار خلقی
رفضیله معاتب حضورینه واردیلر و انکار ایتدیلر پادشاه انلره ایتدی
سوزیکزده صادق ایسه کز ایچیکزده بر ابو بکر ادلو کیسه کتوروک دیدی
بونلر دخی خیلی تجسس ایدوب بولامادیلر آخر ابو بکر آدلو بر ضعیف کسه
بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بو نه مرده و نه زنده در بونلر دخی ایتدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابو بکر بوندن ایو اولمز مولانا بو قصه یی
مثنویده بر خوش نظم اتمشدر بو سبزه وارك میدانی برجای لطیفدر که جنت
یا التندن یا اوستنده در دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیر سفید دیمکله
مشهوردر امام بیهقی و عین الدین طغرایی و ابن یمین و امیر شاهی بو دیارك کبارندن
عد اولنورلر ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن بر لطیف شهر یازار رحمه الله
قهستاندن عد ایدر خلقی جلادت و سفاهتلری ایله معروف بر کوچك شهر
کرمسیردر و بر متین حصاری واردر بهمن ابن اسفندیار بنا اتمشدر صولری

كاريزدن

كاريزدن جاری اولور قریه لری وافردر غلاتی و محصولاتی و میوه سی علی الخصوص
انجیری و انکوری و ملیسی ناری ایو اولور حریری دخی جمله محصولاتندندر بونك
ناحیه سندن کشمیر نام بر بیوك قریه واردر انده اصلا زلزله اولمز دیرلر و بو ترشیز
توابعنده برقاچ محکم قلعه لر واردر قلعهٔ بردار قلعهٔ مسکال قلعهٔ مجاهد آباد
قلعهٔ آتشکاه بو ولایتك غله سی و میوه سی نیسابوره و سبزه واره کیدر جوین
ضم جیم و فتح واو ایله معرب کویاندر نیسابور ناحیه لرندن بر ناحیه در قصبه سنه
آزادوار دیرلر باغلی و باغچه لو یردر و بو ناحیه نك طولی اوچ مرحله و عرضی
بر میل قدر اولوب طقسان ایکی بچوق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده در و
نیسابور نواحیسندن بر ناحیه در قریه لری بری برینه متصل و صویی قنواتدن
و بوستانلری وافردر ائمهٔ شافعیه دن امام قشیری و امام الحرمین و کبارندن
خواجه شمس الدین محمد صاحب دیوان و عطا ملك و معین الدین بو ناحیه یه
منسوبلردر رحمهم الله ایدر جوین بوندن اقدم بیهق حدنده داخل ایدی کلا باشقه
ولایتدر بحرآباد که اول ناحیه قصبه لرندن بر لطیف قصبه در انواع ثماری
خصوصا انکوری وافر اولور شیخ سعد الدین حمدی و شیخ زین الدین علی لالا انده
مدفوندر اسفراین طقسان بر بچوق درجه طول اوتوز یدی بچوق عرضده نیسابور
نواحیسندن بر بلده در مهرجان دخی دیرلر کثرة نفعی و لطافت آب و هواسی
و طراوة چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایتدی زیرا بونك هر کونی سائر
دیارلر مهرجانی کونی کبیدر دیدی مهرجان ایسه نوروز و بهار فصلی الطف اوقات
فصوللردر رحمه الله ایدر اسفراین بر شهر وسطنده مسجدنده بر بیوك کاسه واردر که
دوری اون ایکی ذراع حیاطیدر اندن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر و بو
قصبه نك جانب شمالنده بر متین حصاری واردر بر نهر صغیر قلعه قربندن
جاری اولور الی پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جوز و انجار و غله و انکور محصولی
وافردر ائمه دن ابو اسحق اسفراینی و مشایخدن نور الدین عبد الرحمن اسفراینی
و متاخریندن عصام الدین و شیخ آزری بو شهره منسوبلردر امین احمد ایدر
اسفراین غایت واسع و لطیف ولایتدر تمام ممالك خراسانده اسفراین و قاین
ایکی سرکاردر که انلره ایر اولماز اما اسفراین آب و هوا لطافتی جهتندن قاینه غالبدر
میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان کیدر بونك غایت

قدیم چنار اغاجلری واردر دیرلرکه جوغنی نوشروان وقتنده دیکلمشدر جاجرم
اسفراین قربنده طقسان بر درجه طول اوتوز یدی بچوق درجه عرضده بر شهر
وسطدر نیسابور ایله جرجان میانه‌سنه دوشر اطرافی ایکی مرحله یر ازهار وکیاه
اولمغین عسکر بیگانه دخولندن امین اولوب فترتلرده مصون ومحفوظ قالمشدر
وبر حصاری واطرافنده ناحیه‌سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان
نواحی نیشابوردن استوا ناحیه‌سنده خراسانک معتبر قصباتندندر خوجان
دخی دیرلر هلاکو خان تجدید ایدوب ارغون خان شنلکنی زیاده قیلدی آب
وهواسی لطیف بردر غله‌سی ومیوه‌سی بول اولور ائمه‌دن نجم الدین ابو البرکات
بوکا منسوبدر حمد الله نزهه‌ده کلادت نام بر قلعه ودبنه حرم نام بر قصبه
ومرتبان نام بر شهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرک اقار
صولری وباغلری وبرقاچ پاره قریه توابعی واردر دیر تمه تقویمده وغیریده
خراسانک باقی شهرلری بونلردر دندانقان طقسان بش بچوق درجه طول اوتوز
یدی درجه عرضده مرو شاهجاندن ایکی مرحله سرخس یولی اوزره بر قصبه در قطنی
وحریری بر رتبه وافر اولورکه انجله مثل ضرب ایدرلر سرمقان چرمقان دخی
دیرلر اسفراین قربنده بر قصبه در ترمددن التی مرحله جنوبه دوشر شرقه میل ایله
وصغانیان ایله بونک میانی یکرمی ایکی فرسخدر قرنبین مرورود وادیسنده بر
قصبه در برکین دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوز سکز درجه عرضده
اولوب مرورودده بوندن دورت مرحله در مروالرود طقسان دورت درجه
طول اوتوز سکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسخ شماله مائل باغچه‌لو آب
وهواسی خوب بر شهردر قربندن بر نهر اقار اوزرنده شهرک بوستانلری وباغچه‌لری
واردر سنجی ایدر وبونک غرب طرفی اوچ فرسخ بر صحرادن گچیلوب داغه واریلور
قصراحنف بوندن بلخ یولی اوزره بر مرحله یرده بوکا تابع اقصولی وباغ باغچه‌لی
یردر صاغان بونک قریه‌لرندن بر بیوک قریه اولوب چاغان لفظندن تعریب
اولنمشدر وبونک غربیسی مفازه‌در امام صغانی بو قریه‌یه نسبت اولنور قراوه
طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم طرفنه دوشر بر قصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبد الله بن طاهر اوغوز قومی دفع ومحافظه ایچون
بنا اتمشدر قریه‌لردن ایرو یرده انجق بر چشمه‌سی وازاجق بوستانلری واردر یحیی نیک

امام

امام فراوی بوکا نسبت اولنور سبزوار طقسان ایکی درجه طول اوتوز التی درجه
عرضده بر بلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوز التی درجه عرضده
نیسابور اعمالندن دورت مرحله یرده بر بلده در هراة ایله نیسابور آراسنه
دوشر بغشوان فرسخ باوغین بره طقسان التی بچوق درجه طول اوتوز التی بچوق
درجه عرضده مرو ایله هراة آراسنه دوشر بر بلده در ترابی وهواسی ایو مفازه‌دن
صوبی قویلردن اولوب قصبه‌سنه کون وبوکا نسبتده بغوی دیرلر امام
بغوی بوندندر کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوز التی بچوق درجه
عرضده مروشاهجان اعمالندن بر قریه کبیره در اندن بش فرسخ بعید مفازه
کنارنه دوشر قوری انکوری مشهوردر اطرافه کیدر قبازیان نواحی بلخدن
بوستانلری چوق بر ناحیه در قوادیان دخی دیرلر فاریاب باریاب معربیدر
سکسان درجه طول اوتوز یدی بچوق عرضده بلخ نواحیسنده جوزجان ناحیه‌سنده
بوستانلری چوق بر بلده در بلخدن یکرمی ایکی فرسخ مسافه‌یره دوشر بوکا نسبتده
فارابی وفاریابی دیرلر ماوراء النهر فارابیدن فرقا ایچون زم تشدید میم ایله طقسان
طقوز درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده جیحون کنارنده غربیسنده سرحد
خراسان بر بلده در اوجوزلق بر اولوب خلقی وقریه‌لر اهالیسی مواشی بسلمکله
مقیدلردر دره وقیون بو یرده وافر اولور امل شط بوندن غرب وشماله دوشر
آمل طقسان یدی بچوق درجه طول اوتوز سکز بچوق درجه عرضده نهر
جیحون کنار غربیسنه ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بر بلده در امو دخی دیرلر
کلا نهر جیحون بوکا اضافتله آمو صوبی دیمکله مشهوردر امل شط دخی دیرلر
جیحون بوندن بچوب غرب وشماله خوارزمه کیدر غرجه نزهه‌ده طقسان طقوز
درجه طول اوتوز التی بچوق عرضده اللی پاره قرایی مشتمل بر ولایتدر ولمق اوزره
پازار که غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب داغلری وچوق عقبه‌لری
ومتین حصارلری واردر الما وامرود وانجیر وانارلری ایو اولور خلقی غلیظ الطبع
اشخاصدر کالف کنار جیحونده بر کوچک قصبه در آب وهواسی خوب میوه‌سی
فراوان بر یازیلو در جیحون بونده اوچ بیک قولاچ عریض اولور دیو حمد الله ذکر ایدر
ومروشاهجان نواحیسنده اسفوران ونساران نام کوچک شهرلر دخی یازار لکن
تقویمده یوقدر مملکت قهستان معرب کوهستاندر تقویمده مسطور

اولدیغی اوزره نیسابور وهراة واصفهان ویزد اراسنده بر بیوك ناحیه اولوب
قصبه‌لری سیرك وبری برندن بعید اراری مفازه در صولری برقاج کاریزك
وقنواتندن خارجده اقصوبی یوقدر نزهه‌ده ایدر بونك حدودی مفازهٔ خراسان
وماوراء نهر وکابله اولشور حقوق دیوانیه‌سی مملکت خراسانه داخلدر ودار
ملکی شهرستاندر تون وقاین وخوسف وجنابد اعظم بلادی تعداد
اولنور دینشدر شهرستان فتح را ایله طقسان بر بچوق درجه طول اوتوز طقوز
درجه عرضده خراسان ایله خوارزم میانده نیسابور سرحدی بر بلده در بر باط
شهرستان دیرلر مامون خلیفه عصرنده عبدالله ابن طاهر بنا ایتدی امام محمد
شهرستانی بو بلده‌یه منسوب اولان فضلادندر رحمة الله علیه قاین طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده مفازه کنارنده قصبهٔ قهستاندن
قریه‌لری پریشان صوبی قنواتدن بوستانلری آن شهردر اصفهان برله نیسابور
میانه‌نه دوشر طیسه قریبدر رحمه الله ایدر بیوك شهر اولوب متین حصاری
واردر اکثر اولرنده سرداب ار اعشاردر هواسی معتدل وحاصلی غله ومیوه دری
زعفرانی چوق یردر اکثر خلقی بنیجی سپاه طائفه‌سی اولوب سلاح قوللانورلر
یازدن قرق کون کچدکده زراعت ایدرلر وافر حاصل ویرر واوقی غایت حیوانات
یارار تقویمده قهستان بوندن عبارتدر دیو یازار طبس فتح طا ایله خاور
زمینده قهستان بلادندن بری بربنه قریب ایکی بلده در طقسان یدی بچوق
درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده دوشر بربنه طبس مینان دیرلر هواسی
کرمسیر آبی کاریزلردن بر کوچك شهردر غله‌سی یتمش کون صواریجق وبونك
اطرافنده یدی کونلك یول بربر واردر که انك ترابندن بوز جق قدر بر کسه
یسه قتالدر فی الحال مرد اولور انك قربنده بر قویی واردر که زمستانده اکا
واقر صوا قار وتابستانده طاشوب مزارعی سقی ایدر وبر قویی دخی واردر که
ایچندن ماه شکلنی کورورلر بری دخی طبس کلکیدر مفازه کنارنده ترمذدن
بر مرحله عزبه نیسابور ایله اصفهان میانه دوشر بر کوچك شهردر ایکسندن
دخی وافر حریر جلب ایدرلر بوندن یزدیدی مرحله یردر بونك هواسی غایت
کرم اولوب خرماسی وترنجی چوق اولور خراسانه اندن غیری یرده بو میوه‌لر
اولور دکلدر بونك صوبی بر چشمه‌دندر که ایکی دکرمن یوریدر ومتین حصاری

واردر

واردر اطرافی علفزار دکلدر بر قاچ پاره کوی بوکا تابع اولور تون طقسان ایکی
درجه طول اوتوز بش بچوق عرضده قاین قربنده مشهددن ایکی مرحله جنوبه
کرمان یولی اوزره بر شهر وقصبه در رحمه الله ایدر سلفده بر بیوك شهر ایدی
حالا وسطدر بو شهری وضع ایدن بویله تمثیل ایدیکه حصاری اورته‌ده واطرافنی
بازار احاطه ایدروا ولری دخی بازار اطرافنی وباغاری خانه‌لری وتارله‌لری باغلری
احاطه ایدرغله زار اطرافنه خندق وبدن کسمشلر ایدی یغمور اطلوب قورودی
خربزه اکرلر غایت ایو اولوردی بو شهرك هواسی معتدل صولری کاریزدر غله ومیوه
وابریشم محصولی وافر اولور تجنه بو دخی تون مانند بر قصبه‌در جنابد کنابد
دخی دیرلر بر کوچك شهردر بر متین حصاری واردر قومدن بر دیه باشنده ایکی
باغلر وقریه‌لردر صوبی کاریزدندر دورت فرسخ یردن کلور جنوبدن شماله ایکی طرفنده
وبر باشنده وبر نهایتنده بر قلعه بنا اولنمشدر بربنه حواسر وبربنه درجان دیرلر
بو ولایت حاصلی غله ومیوه در حریری وافر اولور دشت بیاض بر ولایتدر قصبه‌سنه
فارس دیرلر جنابد وتونه نسبت یایلاقدر جوز وبادام کبی یایلا یمشلری اولور
بیرجند بر قصبه‌در زعفرانی وافر وغله‌سی آز اولور بر قاچ پاره قریه‌سی واردر ومیوه
وافردر خوسف بر کوچك شهردر قربنده بر نهر اقار بر قاچ قریه دخی بوکا تابعدر
صوبی کاریزدن ایچرلر زیرکوه بر ولایتدر اوچ قصبه‌سی وار بربنه اسعدن بربنه
رابن بربنه شارخت دیرلر غله‌سی وحریری وپنبه‌سی وافر اولور میوه‌سی دخی چوقدر
صوبی کاریزدندر قلعهٔ دره قاین قربنده بر متین قلعه‌در بالاسنده بر چشمه آقار
عنابی وافر اولور غله برله محصولدار در لکن میوه‌سی اوقدر دکلدر مومناباد بر قاچ
پاره قریه‌یی مشتمل بر ولایتدر متین قلعه‌سی واردر ملاحده بنا اتمشدر غایت
متین حصاردر بونلر نزهه‌ده مسطور اولان قهستان توابعی اون التی ولایتدندر
تقویمده زوزن وانك قربنده نباید نام بلدهٔ قهستاندن یازار بونك صولری
قنواتندندر ویر لکن زوزن خواف تابعندن یازار معین الدینه تابع اولدق
زیرا اول یرلودر ذکر مفازهٔ خراسان مسالك صاحبی ایدر بیابان خراسانك
شرقیسی حدود مکران وبر مقداری حدود سیستان وجنوبی کرمان وفارس وبر
مقداری اصفهان وشمالی حدود خراسان وبر مقداری سیستان وغربی حدود
قومس وری وقم وکاشان برله محدوددر بس بو مفازه اطرافنده کرمانك خبیص

ودورونر ماكثير وقهستان طبسين وقاين وقومسدن دامغان وسمنان وفارسدن
مابين ويزد وعراق عجمدن اصفهان وقم وكاشان وري نام شهرلر واردر رحمه الله
ايدر بو چول ومفازه نك اولى قزوين قريه لرندن سوهقان نام قريه در انده محمد
اولوب حد هرمزه وكنار درياى عمانه وارر وكتدكجه عريض اولور جنوبي ساوه
وقم وكاشان وزواره ومابين ويزد وكرمان ومكران سنورلرين كچوب دريايه
منتهي اولور شمالى رى وقومس وخراسان وقهستان وزاول وسيستان حدودنه
اوغرايوب دريايه اولشور وجنوبي اقليمدندر طولى دوزتيوز فرسخ مسافه اولور
عرضي بر ايكى فرسخدن باشليوب نهايتي كنار درياده ايكيوز فرسخ چكر بو مفازه
سكاني كرچه سائر مفازات اسلام سكانندن آزدر لكن قطاع طريق وحراميلري
سائر مفازه لره غالبدر صاحب مسالك ايدر بو قومك بنالو منازلى نادر اولوب
باديه سكانى كبي خيامله قونوب كوچرلر ولوطائفه در بوكا سالك اولان بادليل كتمك
ميسر دكلدر زيرا اطرافي مختلف اقاليمه بيوسته اولمغين مجمع اشرار در هيچ بر اقليمك
حدنده فساد ايليوب كاربان اورسه لر اقليم آخر حدودنه قاچارلر اوغرين يوللري
واردر هركس بيلمز وكاربان كتملو ولسى راه معروفدن كيدوب صو اولمايه بوله
كيده مز اما دزدانك كزلو صولري ومخفى مجمع يرلري واردر الدقلري امتعه لري انده
صقلارلر جمله دن بري كوه كركس ديدكلري داغدر كه اطرافي بيابانده ايكى فرسخ
احاطه ايدر آب بيده ديرلر اول داغك بر صوبي واردر و بو بيابانده جابجا هوالي
لطيف قريه لر واردر سيستان يولنده وزره سنيج نام بر كوچك قصبه دخي
انلردن عد اولنور لكن كرمانه نا بعدر واصفهاندن نيشابور يولنده وزره جرمق ديرلر
اوچ پاره قريه واردر جرمه معربيدر چشمه سى وخرما اغجلري وزروع ومواشيسي وافر
اولور رحمه الله قوللنجه طبس كيلكي وكهيانان وارو شيبنا ايديكي شهرده بو مفازه
شهرلرندن عد اولنور كنارلرنده اولندن غيري مسالك بيابان بو بيابانده معروف
اولان يوللر بر قاچ يولدر بري اصفهاندن رى شهرينه بري كرمان زمينك سيستانه
وبري فارس وكرماندن خراسانه جمله سكز يولدر راه اول ريدن اصفهانه كيدر اقرب
طريق بودر دره ل ايكى فرسخ چولدر وركين نام محل ل بونده صو قويولري وار
صوبي شوره دردير دن طشره بركه ده يغمور صوبي جمع اولور اندن استعمال ايدرلر
كاج ل جمله بيابانده تم نح قرنه كران ل قاشان ل معمور دركنار بيابانده

كيديلور

كيديلور رباط ل ٢ اللى خانه يي مشتمل حصارى واطرافنده مزارع ومراتعي واردر
بو يولك بعضيسي چولدر رباط على ابن رستم ل ١ كنار بيابانده كيديلور بو چولك
حدى كركس كوهه متصل اولور وكوه مزبور صولده قالور سياه كوه صاغ قولده
دوشر يول ايكيسي آراسندن كچر مابين طقوز فرسخ مسافه در رباط مزبورده
حصار ومنارلري نوبتله بكجر قريبنده بر قريه و بر بركه واردر اندن اصفهان ل ١
جمله اون منزل اولور راه ثاني مابيندن خراسانه كيدر بندر عل ١ چول كنارنده
اقار صوبي واردر جرمه ل ١ هر ايكى فرسخده بر كنبد و بر بركه واردر نوحالى ل ٤
هر اوج دورت فرسخده بر كنبد و بر بركه واردر رباط حوران ل ١ بردسير ل ٢
نيسابور ل ٥ طبس اوچ فرسخ قريب يرده بر بيوك قريه واردر جمله بو يول اون
يدى منزل اولور راه ثالث راه شوره ديمكله معروفدر كرماندن خراسانه كيدر
شور بر مخصوص صونك ومنزللر اسميدر چولده كرمان حدنده در ل ١ چشمه
معزل ل ١ بونده نصكره غيري شلك يوقدر منزل عربن سرح ل ١ بونده
قزل طپراقلو بر عظيم مغاك واردر منزل ل ١ بونده بر قاچ كنبد بنا اولنمش و بر
صو قيوسي قازلمش منزل ل ١ بوندن بر حوض هولادر كه يغموردن طولار خراسان
يولى بوندن صاغ قولده كيدر درختان نح ١ دير لر كه بو اغجلرده آدم صورتنده نقش
بر نوع درخت اولور آب شوره ل بر كنخ ٤ بو بركه دخي يغموردن طولار عظيم
بركه در راه رابع راه روانددر كرماندن سجستانه كيدر رمان ل ١ كرمان
حدنده در بدجوى ل ١ بر آزاجق صوبي اقار سوده وار ه ل ١ رباط ويران ل ١ بونده
حراميلر اكسك دكلدر دير برقان ل ١ بر رباطدر يكرمي خانه يي و بره كرمني مشتمل
اولوب ضعيف صوبي اقار باغنده ايكن اكرلر و خرما اغجلري بتر كنبدلرخ ٢
صوبي آقار و خرما اغجلري وار لكن سكون دكلدر اكثر كرامياد مجمعيدر تبتل ل ١
بو زمينده ايكى فرسخ يرده بر بركه و كنبد ياپلمشدر نيز شكنده بر لطيف صونك
اسميدر چور ل ١ بست ل ٢ جمله يدى منزل اولور راه خامس راه خبيصدر
چول كرماندن قهستانه كيدر خبيص چول كنارنده كرمان شهرلرندن بر شهردر
دوراق ل ١ خرابه وجا آبدر شوره ل ١ بر واسع صحرادر اكثر يغموردن سيل صولري
بولنور كوه ادسل ل ١ بر كوچك داغدر چولده واقع اولمش حوض ل ١ بو يول مخوفدر
رباط چشمه ل ٢ بو منزلده اقر صو واردر بوندن ايكى فرسخ قدر خراسان طرفنه كيدلسه

خرده و سیاه طشلو بر زمینه واریلور دورت فرسخ طاشلقده کیدیلور و بوندن
خارج بعض یرلر بیاض و بعض یرلر خرده بشیل طاشلیدر رباط چشمه ایکی منزل ویی
منزلده اقار صو واردر و ایکیوز قدر بکجیلر بو مقامی محافظه ایدرلر بر مقدار
مزرعه سی دخی واردر کوکورل ۱ بر معمور قریه در کوهستان حدنده اندن خوست
ل ٤ جمله طقوز منزل اولور **راه سادس** راه یزددن خراسانه کیدر نخیرل ۱ اقار
صویی و برکه سی واردر لکن مسکون دکلدر حوان ل ۱ چولدر لکن ایکیوز خانه یه
قریب صحرا نشین چرکانله قونارلر مواشی و مزرعه لری واردر بل سیاه و سفید ل ۱
شنلکی یوق برکه سی یغموردندر ساعیدل ۱ دورتیوز قدر خانه لو و آقار صولو
بر قریه در بشت بادام ل ۱ رباط محمد ل ۱ ریك بیابان ل ۱ بونده بر کاروان
سرای و بر حوض واردر یغموردن طولر لکن مسکون دکلدر رباط کوران ل ۱ کاکیر
متین بنادر بش التی کسه مقیم اولور اقار صویی واردر رباط کره ل ۱ زاد آخرت
ل ۱ کاروان سرایی و قیوسی واردر مسکون دکلدر اندن بسنارا راه ل ۱ اوچیوز
خانه لو و اقار صولو بر قریه در مزارعی و ار صویی قنواتله کلور ده دیرل ۱ بشیوز
خانه لو بر قریه در اقصویی و مزارعی واردر داروبه ل ۱ بر کاروان سرایی و قیوسی
وار لکن مسکون دکلدر رباط زنکی ل ۱ بونده اوچ دورت نفر مقیمدر اقصویی
واردر اسلشت ل ۱ برکه سی و کاروان سرایی و اقصویی وار مسکون دکلدر
برسیر ل ۱ حدود نیابوردر اندن ایکی فرسخ مسافه در برحوض بنا اتمشلر
قربنده خانی واردر جمله دن اون التی منزل اولور **راه سابع** راه نودن نرماسیرک
رستان ل ۱ بر قریه در خرما انجیلری و ایچول کنارنده اندن اوته شنلك یوقدر
چشمه سراب ل ۱ ده سلم ل ٤ بر قریه در بو دورت مرحله جمله بیابانلردر اندن هراة
ل ۲ بو یول سکز منزل اولور **راه ثامن** سیستان یولیدر نرماسیردن حدود
کرمانده سینج ل ۵ سیستان ل ۷ بو یول اون ایکی منزل اولور **ذکر انهار و جبال
خراسان** بو اقلیمك انهار و جبالی آزدر مشهورلری بونلردر **نهر مرغاب** بوکا
آب زریق دخی دیرلر زیرا زریق نام قریه ده قسمت اولنور مرغاب و بادغیس
داغلرندن چیقوب مروالروده کلور و بعض بلاد خراسانی کچوب بحر خرزه
دوکیلور **آب سحی** جبال بحردن چیقوب نیابوره کلور نواحیسنده بعض
یرلری سقی ایدر طوقوز فرسخدر **آب شوره رود** نیابور ولایتی میاننده

بجویر

کچوب ایکی جانبنده اولان جبالك صولری دخی الحاق اولور و جمله ولایتك مزارعنی
سقی ایدر **آب درباد** که درباد داغندن چیقوب بارده فضله سی شوره یه دوکیلور
آب خرد حدود نیابورده داغلردن چیقوب شوره یه ریزان اولور **کوه کناباد
و ربند** ولایت قوهستانده ایکی کوهدر فردوسی انلری ذکر ایدر **کوه کلستان**
طوسده دراننده ایوان کبی بر غار وردهلیز واردر که بر مسافه کتدکده آیدنلغه
چقیلور بر خطیره کبیدر بر چشمه آقوب صویی ستك اولور **کوه شتان** حدود
جاجرمده درانده بر مغاره واردر که ایکی دکرمن دوندورر صو چیقوب آقار
مسالك ممالك خراسان نیابوردن هراة و تایه یاد خ ۷ بوندن راه سرخس
ایریلور مصوله کیدر اندن رباط بدلیح خ ۵ دیه فرهاوان خ ۷ خسرو خ ۵ اندن
سعید اباد ۷ شهر لوح کلان خ ۷ بوندن قاین و سرخس و باخرز یوللری ایریلور
دیه کاو باد خ ٦ کوشك منصور خ ۱۰ شهر فوشنج خ ٦ هراة خ ۸ جمله التمش سکز
فرسخ اولور دامغان هراتدن یوز قرق بش فرسخدر دامین یوز طقسان بر فرسخ
سلطانیه ایکیوز اللی بر فرسخدر نیابوردن ترشیز قهستانه طریق رباط سدکی
خ ۵ رباط نوزغا خ ٤ چاه سیاه خ ۳ دیه دانه خ ۵ بو منزلده یدی پاره معمور
قریه و اقار صولر واردر اندن دیه یمرو خ ٤ ترشیز خ ۷ ترشیزدن تون خ ۲۵
و قاین خ ۲۱ و شهر لوح کان خ ۲٦ هراتدن مروه طریق سکاباد خ ۵ بادغیس
خ ۵ بعره شو خ ۸ تون خ ۵ مرغزار دره خ ۵ نوسرو خ ۵ مروالرود ٤ پس هراتدن
مروالروده اتوز یدی فرسخ اندن قصبه اخنف خ ۵ حوارب ٤ اسدآباد خ ٦
فرشخ ۷ صاباد خ ۵ مهدی آباد خ ۷ شهر مرو خ ۵ مروالروددن مرو قرق سکز
فرسخ اولور سرخسدن بلخ یولی ایله جیحونه حتا برانه وارنجه طریق رباط جعفری
خ ۱۰ میل عمری خ ۷ رباط بو نعیمی خ ۷ آب شور خ ۵ بو مرحله قومصال و بیابان
اقار صو بولنماز آب شور و هندو خ ۵ مروالرود خ ۵ جمله اتوز بش فرسخ اولور
اندن رباط سلطان خ ۷ دیه کوجاباد خ ۵ بو یولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ کوجابادن آب کرم خ ۷ کبوترخانه خ ۵ مسجد رازان خ ۷ آستانه
خ ۷ شهر فاراب ایکی فرسخ بوندن صاغه دوشر آستانه دن رباط کعب خ ٦
شهر شیورقان خ ۱۰ آستانه دن شیورقانه کلنجه اقصو یوقدر شیورقاندن
دیه سلطان خ ۲ شهر بلخ خ ۲ جمله مروالروددن بلخ التمش ایکی فرسخ اولور

وسرخسدن یوزیدی فرسخ اولور نیسابوردن یوز قرق فرسخ اولور دامغاندن
ایکیوز یکرمی دورت فرسخدر راسیندن ایکیوز یتمش سکز فرسخ اولور
سلطانیه دن اوجیوز اتوز دورت فرسخ اولور بلجذن اسیا کردخ اندن
برمد جیحون نخ نیسابوردن حد قومس اسدآباد قربندہ کروان قریه سی
بدی منزل اندن دامغان بش منزل نیسابوره سرخس التی منزل اندن مرو التی
منزل اندن آمل که کنار جیحوندر التی منزل نیسابوردن اسفراین بش منزل
نیسابوردن بوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفراین
اوج مرحله اندن دره ایکی منزل قاینذن هری سکز مرحله مرودن هراة اون
ایکی منزل مرودن باورد التی مرحله ونسا دورت مرحله وهراتدن مرو الرود
التی منزل هر بین سرخس بش منزل بلجذن کنار جیحون ایکی منزل بلجذن اندرابه
طقوز مرحله بامیان اون مرحله اندن غزنه سکز مرحله بلجذن بدخشان اون
اوج مرحله وخوارزم یکرمی بر مرحله در نیسابوردن بزرکان دورت مرحله
اندن مالن که مالن هری دکلدر بر منزل اندن جام بر مرحله اندن بشکان
بر مرحله اندن صوله زوزن بر مرحله اندن قاین اوج مرحله اندن کندرم تابع
نیسابور بر مرحله اندن ثانیه ایکی مرحله نیسابوردن خسروکرد دورت مرحله
نیسابوردن خاوران بر مرحله اندن مهرجان ایکی مرحله اندن اسفراین ایکی
مرحله بلجذن حلم ایکی منزل دالین ایکی منزل بلجذن بغاددن التی مرحله وکه بر
مرحله وشبورقان اوج مرحله اندن فاراب اوج مرحله وطالقان اوج مرحله
اندن مرو الرود اوج مرحله در قاینذن زوزن اوج مرحله وطبسین ایکی مرحله
وجون بر منزل اندن خوست بر فرسخدر هراتدن نیسابور ومرو وسجستان
اون بر منزلدر بلجذن فرغانه اوتوز مرحله شرقه وری اوتوز منزل غربه وسجستان
وکرمان اوتوز مرحله جنوبه وخوارزم اوتوز مرحله شماله دوشر وکیرو
بلجذن مولتان اوتوز مرحله وکابل یکرمی مرحله وبخارا اون ایکی منزلدر
اراده شهر یوق کویلر واردر بعضلر ایدر بلجذن کابله طوغری یول بش
مرحله در اوج جولدر وبلجذن شبورقان ایکی منزل مرو اون ایکی منزل
ومرودن نیسابور وهراة وبخارا اون ایکشر مرحله در سرخسدن نسا شماله
یکرمی سکز فرسخ ونیسابور بش منزلدر مرودن ابیورد غربه اوج منزل اندن

نسا

نسا شماله بر منزل نسادن خوارزم شرقه سکز مرحله در طوسدن نیسابور ونسا
ایکشر مرحله در جام اوج مرحله غربه وشماله دوشر مرو الروددن بخارا یدی
منزل شرقه در **احوال ملوك خراسان** معین الدین سکزنجی روضه ده عبد الحی
جامی کتابندن نقل ایدر که سلطنت خراسان والیلری هراتده مقیم اولوب
سائر بلاده توابع ونواب کوندررلر ایدی هجرتك طقوزنجی سالنده هرات
صلح ایله النوب مرو دخی اول سالده اسلام میاننه کیردی بر سنه صکره
نیسابور النوب عبد الله ابن غازر خراسانه کلوب انده مقیم اولدی وحرب
ایله فتح ایتدی خراسانك اکثر شهرلرین مزبور عبد الله آلوب صکره سعید
ابن عثمان ابن عفان والی اولدی ایکنجی کره عبد الله ابن عامر کیرو خراسانه
کلوب بر زمان حکم ایتدی بعده حکم بن عمرو غفاری وعبد الله ابن زیاد
وعبد الرحمن ابن زیاد وسالم ابن زیاد وعبد الله حازم سلمی قتیبه ابن مسلم
ایاملرنده اون سنه خراسانه حاکم اولدی بعده امیه بن عبد الله قرشی
دورت سنه واوغلی یزید ویزیدك برادری فضل مهلب حکم ایلدی بعده
قتیبه ابن مسلم ایکی سنه حاکم اولوب طقسان التی تاریخنده قتل اولندی
بعده وکیع ابن اسود بر ماه وکیرو یزید ابن مهلب عامل عراق ایکن خراسانه کلوب
بر ماه اوتوردی واوغلی مهلبی عامل خراسان قیلدی التی آیدن صکره عقبة ابن الحواح
حارثی کلوب بر سنه ایکی ماه سوردی عبد الرحمن ابن نعیم آبادی بی یر بینه
قوب کندی عمر ابن عبد العزیز کندی بر بیل یدی ماهدن صکره سعید ابن عبد
العزیز قرشی کلدی و بر سنه حکم ایتدی اسد ابن عبد الله بجلی اوج سنه والی
اولدقدن صکره حکم ابن عوانه بی خلیفه قیلوب عراقه کندی التی آیدن صکره
اسد کیرو کلوب بش آی متصرف اولدی بعده جند ابن عبد الرحمن اوج بچوق
ییل عامل اولوب بعده عماره بی ایکی ماه یرینه خلیفه ایتدی وعاصم بن عبد الله
عامری اوج ماه واسد ابن عبد الله بجلی دورت سال جعفر ابن حنظله ونصر
ابن سیار لیثی التی سال عامل اولدی ابو مسلم خروج ایدوب دولتینه آل
عباسه منتقل اولدی بنی امیه نك آخر والیسی ابراهیم ابن الحارث حنفی ایدی
بعده بهار ابن عبد الرحمن عامری والی اولدی بنی امیه والیلری یتمش ایکی سنه
حکم ایتدیلر یوز یکرمی سکزده ابو مسلم عثمان کرمانی یی هراتده والی تعیین ایدیکی

بعده ابومنصور ابن طلحة الخزاعی وداود بن کناز باهلی والی اولوب بوز قرق التیده
لقزمان خروج ایدی انلرک فتنه سنی دفعندن صکره مشمرخ صنعی بوندن قیشردوقدن
حرکته کلوب ضبط ایتدی بعده جنان ابن نغان وهرون ابن حمید وقطن بن
محارب دهلی ویزید ابن جریر واسمعیل بن غزوان والی اولدی بونلرک زماننده یوز
یتمش سکز سنه سنده فزع عظیم یوز کوستردی ومشمرخ اوچکره عامل اولوب
یوز طقسان برده رافع بن لیث کاری قوت بولدی هرون رشید انی اصلاح ایچون
خراسانه کلوب طوسده وفات ایتدی بعده محمد ابن شداد ایکیوز سنه سنده
التی ماه عامل اولوب بعده هرون ابن حسین اتوز بیدی ماه سوردی بونلرک زماننده
واقعه نکاریکاه ظهور ایتدی اندنصکره مزبور ابراهیم ابن محمد خلیفه اولوب
بعده یعقوب بن عبدالله حاجب عامل اولدی والیاس ابن اسد سامانی
وعزیز بن نوح وعبدالله ابن محمد معیدی ترتیب اوزره ضبط ایتدیلر بونلرک
عصرنده عظیم قحط اولدی ابراهیم ابن الحصین ایکیوز یکرمی ایکیده والی ایکن
مشرق طرفندن بر عظیم نجم ذو ذوابه کورندیکه مثلی مسبوق اولمامش ایدی عبدالله
ابن طاهر اول سالده فوت اولدی والی هراة جبرئیل ابن عبدالله ایدی بعده
عباس ابن عبدالله کلدی صکره وکیلی حسین بن علی وعزیز ابن السری ومحمد
ابن نوح وحسین بن عبدالله والی اولوب ایکیوز اللی التیده یعقوب بن لیث
سیستاندن کلوب داود ابن منصور عادله ایالت هراتی ویردی داود اول
سنه وفات ایدوب برادری عباسی خلیفه قیلدی بعده عزیز ابن السری
واضر ابن السیف اولدی صکره طاهر ابن حفص مستولی اولوب معمر بن مسلم
جنکنه کتدی وکشته اولدی معمر ابن مسلم کلوب هراتی ضبط ایتدی وهارون
عباسی خلیفه قیلدی بعده محمد والی اولوب ایکیوز التمشده عمرو ابن لیث که برادری
یعقوب اهوازده وفات ایتدی وعمرو قائممقامی اولدی مزبور دخی علی ابن حسن
درهمی خلیفه قیلدی عمرو ایکیوز التمش بده سیستانه کیدوب بحر ابن احنف
بعده عمرو ابن عماره ویوسف ابن معبد والی اولدیلر ناکاه رافع بن هرثمه مرودن
هراته کلوب یوسفی طوتدی وابوجعفر ابن احمدی خلیفه قیلدی بعده شاه
والی خراسان اولدیکه نیشابورده عمرو ابن لیثک خلیفه سی ایدی وعمرو ایکیوز
سکسان بدیده بلخده واروب اسمعیل بن سامانی الذی مقتول اولدی دولت

سامانیان تاریخ مزبورده مسطوردرکه سامانیان طرفندن هراته کلن اول
عامل ابوعلی حسن ابن علی مروالرودی ایدیکه ایکیوز سکسان بدیده کلدی اندن
صکره سیمجور کلوب بعده اسمعیل ابن محمد دهستانی خلیفه سی اولدی بعده رافع
برادری محمد بن هرثمه کلوب صکره احمد ابن سهل که نصر ابن احمد طرفندن کلمش
ایدی هراتی یکرمی کون محاصره قیلوب اوچیوز التمش سنه سنده صالح الدین
بعده ابوالفوارس کلوب نیشابوره کتدی هراة خلقی عبدالرحمن ابن محمد علی امیر اختیار
ایتدیلر اون دورت ماه سوروب ابومنصور مهانی دخی بر ییل حکومت ایتدی
برادری حسن برینه کچدی اندنصکره سیمجور اولدی ابوعلی تمجی کلوب اهل
هرات وابوعمرو سعید بن عبدالله مصعبی یی امیر اختیار ایتدیلر ابوبکر طغار حاجب
والی اولوب اوچیوز اون سکزده ابوزکریا یحیا ابن احمد وایکی برادری منصور
وابراهیم بخاراده محبوس ایدیلر چیقوب ساسیچه هراته کوندردیلر ابوبکر فرار
ایتدی بعده منصور ابن علی نصر بن احمد طرفندن نصب اولندی بعده ساسی
کیروکلوب امیر ابوزکریا ایالتی قراتکینه ویردی اعیان بلددن اون دورت
کمسه یی طوتوب قتل وخلقی ضبط ایتدی ابوزکریا کوچوب کتدکدن صکره نصر
ابن احمد کلوب ایالتی سیمجوره ویردی وبرادری اردنجه کتدی ابوزکریا سمرقنددن
کیرو هراته کلوب قراتکینی کیرو نصب ایتدی کوچدکده قراتکین فوشنجه واروب
ابوبکر محمد ابن مظفر وطغار وحاجب کلوب ابراهیم ابن فارسی والی ایتدیلر
اوچیوز یکرمی رمضاننده معزول قیلوب منصور ابن علی یه ویردیلر مزبوردن
صکره ابوالعباس ابن الجراح وملغاتکین وابوجعفر عزیز وابراهیم سیمجور والی
اولدی بارهء ویران قیلوب نیشابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده عبدالرحیم
مارقیملاندن کوپروسنک خبوفی کرلرینی بیقوب فرقبره ابن الجراح والی ایکن
کوهه کتدی امیر ابویحیا اسعد ابن محمد سامانی کلوب اوچ کون قهندزی قپادی
شیران شحنه سی ایله جنک قیلوب خلقندن بر جماعتی ولدردی ومزبور
سالده ابوعلی تولکی طحانی غارت قیلوب مسجدلری یاقدی صکره ایالت
هرات ابوالحسن محمد ابن ابراهیم سیمجوره وابومنصور ابن عبدالرزاقه ویریلوب
بونلر وقتنده دخی نیجه جنکلر وفتنه لر اولدی بعده البتکین وکیرو ابوالحسن
سیمجور وابوالحسن فاریابی وطلحه بن محمد نسفی والی اولدیلر اوچیوز اللی دورتده فتنه

قرامطه ظهور ایدوب رئیسلری ابوالحسن دوادی قتل اولندی بعده ابوالحسن
مزنی والی اولوب اوچیوز التمش تاریخنده ولایت سلطان محمود سبکتکینه متعلق
اولدی و ابوعلی سیمجور کلدی بعده اوغلی ابوالقاسم و بعده ابوالحسن یتمش اوچده
تاش حاجب وکیرو ابوعلی سکسان برده لنکو والی اولدی سکسان ایکیده نوح بن
منصوره سبکتکین کلوب اوغلی ابوعلی ایله جنک ایلدی ابوعلی بوزیلوب امیر
سبکتکین ولایته مستولی اولدی سکسان سکزده بکتوزدن طغان
التیده ترکمان خانی کلوب چوق فساد ایتدی طغان سکزده سلطان محمود
ایله جنک ایدوب بوزولدی بوندنصکره مملکت سلطان محموده مسخر
اولوب اوغلی مسعود حکومت ایتدی دورتیوز یکرمی سکزده سلجوقیان کلوب
صلح ایله هراتی الدیلر کیره مسعود غلبه ایدوب آخر مروده بوزولدی غزنه یه کیدوب
اوتوز ایکیده مقتول اولدی بو اثناده هرات حاکمسز قالوب شیخ ابو محمد عصمی
تغلب ایله ضبط ایلدی آخر ثمیران کوتوالی ایله جنکده دوشوب برادری شیخ
رافع یرینه کچدی بعده منصور ابن اشعث انی قتل ایدوب والی اولدی سلجوقیان
کلوب کیدوب شهره ظفر بولامازلردی قحط و غلادن خلقلر چوغی طاغلوب
قهندز و ربض اول زمان خراب اولدی استیلاء سلجوقیان بر خراسان صکره
سلطنت معز الدوله موساده قرار ایدوب منصوری الدردی و شهری قبضه
تصرفنه الدی بعده ابوشجاع الب ارسلان سلجوقی کلوب شهره مستولی اولدی
وزیری مشهور نظام الملک حسن تدبیر ایله ممالکی تسخیر ایدوب معمور قیلدی
الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته کوندروب بعده ظهیر الملک
ابونصر سعید ابن محمد نیشابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدیجک اوغلی
ملکشاه یرینه کچدکده ایالت کیرو برادری طغانشاهه ویرلدی مزبور طغان
ظلم و طغیان مسلکنه سلوک اتمکین ملکشاه انی قالدروب اصفهان قلعه سنه
قودی امیر پرستق والی اولوب صکره مؤید الملک ابوبکر عبدالله ابن نظام الملکه
ویریلوب دورتیوز سکسان بش رمضاننده نظام الملک شهید اولنجه سوردی
بعده ملکشاه دخی وفات ایدوب امور مملکت مختل اولدقده ملک ارسلان
هراته کلوب صکره امیر قول ساریغ و یورت الب ارسلان و وزیری عماد الملک
احمد ابن نظام الملک والی اولدیلر عماد برادری ملک ارغون ایله جنک ایدوب

بوزولدی ایالت ارغونه مسلم اولدی بر مدتدنصکره کندی قوللری یدنده کشته
اولوب ملکشاه اوغلی برکیارق هراته کلدی امیر حبشی بک والی قیلوب مزبور چوق
فساد ایتدی آخر سلطان سنجر بن ملکشاه کلوب دیاری انلک شرندن خلاص ایتدی

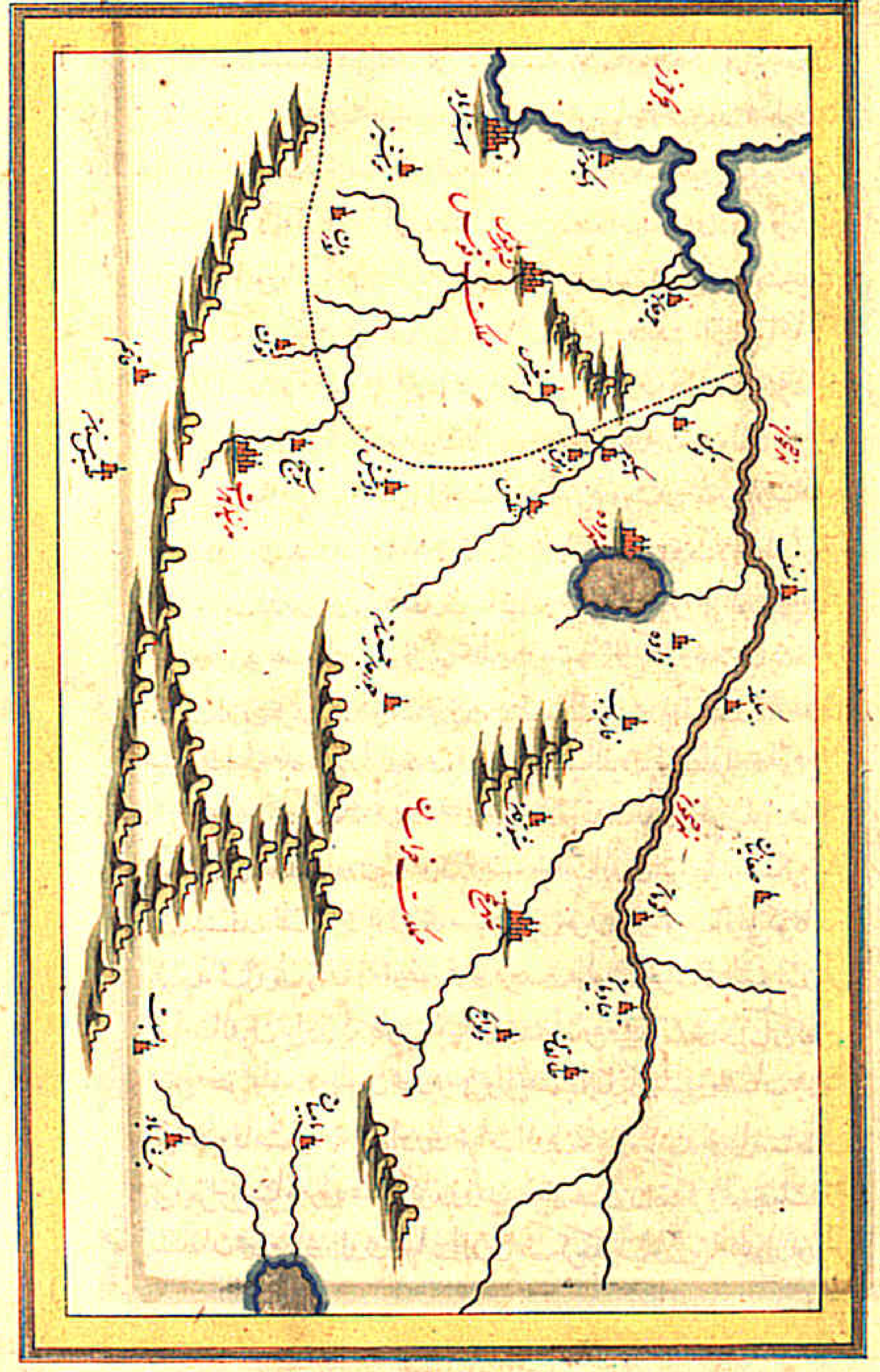

دورتیوز نقشان اوچ شعبانده حبشی ملحد هرات ایله اسفرار میانده بر ملوك
اشرار ایله سلطان سنجر اوزرینه کلوب مغلوب ومقتول اولدی برکیارق معا
بولنوب عراقه کندی بشیوناون ایکیده سلطان غیاث الدین محمد وفات
قیلوب سلطنت برادری سنجره منتقل اولدی پس ظهور اسلامدن سلطان سنجر
وقتنه کلنجه خراسان تختی اولان هرات شهرینه اولا امفازیان حکم ایلدیکه مغان
بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان وسامانیان وسیمجوریان ومحمودیان وسلجوقیان
وخوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایتدیلر بو اثناده سلاطین غور وملوك
کرت مستولی اولدی بو ایکی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده وانلرك
آثار خیری هنوز باقیدر سلاطین غور بش تن ومدتلری التمش دورت ییلدر
بز بونلری یکرمی سکزنجی فصلده ذکر ایتدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا
ایراد لا بأس در وقتاکه غزنویاندن محمود ابن ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن
سام غور امارتن ویروب مزبورك کاری بلند اولدی چون دولت غزنویان
آخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر چکوب هراتی
آلدی ودار ملك قیلدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره رحلت ایدوب
اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی آلوب عمی زاده سی
محمده ویردی عسکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده حرب ایتدیلر
سیف الدین حربده دوشوب عمی زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز
عسکری ایله عظیم حربلر ایلدی وبرادری شهاب الدین ابو المظفری هراته یرینه
نصب ایدوب کندی غزنه کتدی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هندن
سبکتکین نام کمسنه اوزرینه کوندروب شهاب الدین اتوز بیك عسکر ایله
یوز بیك قدر هندیلری بوزدی سبکتکین حربده دوشوب اوغلی کوکان
خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه طمع ایتدیلر
غیاث الدین برادریله کلوب نیسابوری محاصره وفتح ایتدی خراسان کیرو
انلره مسخر اولوب پهلوان محمد جرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان بیده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه ده یرینه کچدکده سلطان
محمد خوارزمشاه مروه عسکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد جربك دوشوب
سلطان محمد مروی الدی شهاب الدین عسکر چکوب اوزرینه کلیجك بوزیلوب

غزنه

غزنه یه وهنده کتدی بعده مابینه مصلحون کیروب بلخ وهرات شهاب الدینك
مرو ونیسابور خوارزمشاهك اولمق اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب الدین
فدائیان غدریله شهید اولوب محمود بن سام یرینه کچدکده جری اولمغله
امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراته قالوب یدی ییل تحکم ایتدی
التیوز اوننده برکون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیه
مسلم اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد خوزجانی خراسان
والیسی نصب اولندی جنکیزخان ایله میانلری بوزیلوب عسکر مغول ماوراءالنهری
برباد ایتدکدن صکره بری طرفه یوریوب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین
قرشو قیوب حربه طاقتن کوردی وهراته قپاندی اول زمان هراته یوز طقسان بیك
قدر حربه قادر کمسنه وار ایدی طرفین حربه آغاز ایدوب برکونده اتوز بیك قدر
آدم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری غالب کلوب شمس
الدین حربده دوشدی شهرلونك میاننده خلاف دوشوب حرب وصلح بابنده
ایکی فرقه اولدیلر بالاخره صلح ایله شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله خارجنی
دورت بلوك قیلوب هر بری بر دروازه دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
التی کره یوز بیك آدم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اولکونك اختتامنه
تیغ خون آشام یورییوب سایه سی دفع اولندی ایکیوز بیك آدم قدر قالدی انلرك دخی
جلال الدین اتباعنی قیردیلر وشهر حکومتی ملك ابوبکره وشحنه لکنی منکتای نام
شخصه ویروب دوندی بو وقعه التیوز اون یدیده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتلر طوپلیوب مزبورانی اولدردیلر واتباعنی قیروب ملك مبارز الدین
سبزواری حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدای التمش بیك
مغول عسکری ایله اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدیکه بو دفعه هراة خلقندن
متنفس قومیه مزبور دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایتدی
اللی بیك قدر پیاده وسوار اطرافدن هراته کلوب آلات حربیه طوپلشلر ایدی
چیقوب عظیم حربلر ایلدیلر اون طقوز اواسطنه دکین محاصره وجنك ممتد
اولوب مغول عسکری کتدکجه قوتده وخراسانیان ضعفده اولیجق آرالرینه تفرقه
دوشوب صلح وحرب بابنده نزاع ایتدیلر بو اثناده ایلجیکدای فرصت بولوب
جمادی الاولی اواللرنده شهری طپراق قلعه دن الدی وفرمان ایتدیکه صغیر وکبیر

وجوان وپیردن بر فرد قومیوب تیغدن کچوره مغول کفاری اوشوب خلقی قتل عام
ایندکدنصکره یدیکون دخی اولری یقوب شهرک جمله بنالرینی برباد ایدیلر بوکره
اوچ کره یوز بیك نفوس قتل اولندی سکز کوندن صکره کوچوب کیدیلر تکرار
ایکی بیك اتلو دخی کوندروب مختفی وفراری وار ایسه الهکوروب ولدردیلر انجق
اون الی کسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتولدی بعده کلوب نیجه زمان
شهرده بونلر اولدی صکره تدریج ایله اون بر ییلده کیرو عمارته یوز طوتدی ؞
استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرتدن پدری ابوبکر کرت
سلاطین غوریه عهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیزیاندن منکوقان خان اولدقده واروب هرات وتیمور ایالتی
منشورین آلدی بعده ارغونه انتساب ایدوب سند صوینه وار نجه ممالکه
والی اولدی نظم مصالح جمهورده سعی مشکور اولوب ممالکده عدل آیینك اجرا
ایتدی هلاکو خان خراسانه وعراقه مستولی اولدقده ملك شمس الدین بر سببله
اندن متنفر اولوب التیوز الی سکزده اوزرینه کلن مغول لشکر یله سیستان
حدودنده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب ایلخانی عسکر یله تکرار جنك
ایتدی وغالب کلدی بعده ارسال رسل بر له اظهار انقیاد ایدوب عواطف ایلخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی خانك معلومی اولیجق
اکرام تام ایتدی اولجنکده اون یرده یاره لنمش ایدی التیوز یتمش بشده ابقا خان
درکاهنه واروب سعایت بدخواهان ایله وروب ابقا اندن متغیر ایدی آلتی قیوب
من بعد خراسانه کتمکه اذن ویرمدی وبرکون حمامده مسموم ضیعانه یدوروب یتمش
التی شعبانند تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن الدین کرت که ملك شمس الدین
کهین دیرلر ایدی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده قندهاره لشکر
چکوب وار فمالک الدی سکسان ایکیده اوغلی علاء الدینی یرینه قیوب کندی
حسار بحصار ینه کتدی اوچده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش
ایتدی کیدرك اعدا کچوب علاء الدین دخی پدری قتنه واردی خراسانیلر حالی
مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول طائفه سندن نکودریان اون بیك قدر لشکر
بر له کلوب هراتی غارت وتخریب ایتدی هر محله ده ایکی آدم انجق قالوب طقساننده
غازان خان امیر نوروزی بش اتلو ایله خراسانه کوندردی ایکی سنه معاش ایتدی

آز

آز وقتده هرات کیرو معمور اولدی ملك شمس الدینه مکتوب کوندروب بالتنه
دعوت ایتدی شمس الدین اعتذار واستعفا قیلوب اوغلی فخر الدینی طلب ایله
کوندردی امیر نوروز انکا اکرام ایدوب هرات حکومتین انکا ویردی غازان خان
دخی خلعت ومنشور کوندروب طقسان التیده نوروز غازاندن اعراض
قیلوب فخر الدین دخی انك جانبنده بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب
نیجه جنکلر اولدی بعده فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی فنا هنامه
کوندردی قتل ایدوب هراتدن کوچدی التیوز طقسان سکزده امیر نکودر
اوچ بیك قدر آدم بر له عراقدن هراته کلدی فخر الدین انلری هراتده اسکان ایتدی
لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغین خلقه تعدی ایتدیلر غازان خانه شکواجیلر
واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور دخی مازندراندن قالوب نبابوردن
فخر الدینه آدم کوندروب نکوداریانی وتخریبانی استدی عذر وبهانه کوستر مکین
هراته کلوب نیجه جنکلر ومحاصره لر اولوب بالآخره اوتوز بیك دینار آلوب دوندی کندی
فخر الدین التیوز طقسان طقوزده برج وبارو وخندق قرمات ایدوب حصاری استوا
قیلدی وبای حصارده عیدکاه ایچون بر میدان دیوار ایله چویردی ولچروندن دخی
خندق کسوب محکم قیلدی وبر خانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید ایتدی بای
حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدیوزده اولجایتو سلطان
ابن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت ایتدی فخر الدین
بهانه بر له وارمیوب خدابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه
کوندردی کلوب هراتی محاصره ایتدی فخر الدین چیقوب نیجه جنکلر ایتدکدنصکره
بهادر آدم کوندروب بن اولجایتو امرینه مخالفت ایدهم بر قاچ کون ناموس ملکه
رعایة ملك امانله کوهه کیدوب بر اوغلی برنده قوسه طرفینه انفع ایدی دیمکین
فخر الدین قبول ایدوب کتدی جمال الدین محمد سام اختیار الدین قلعه سن محافظه یه
قودی بهادر هراته کیروب حصارك استحکامنی کوردی وجمال الدین اهل هرات
طغیاننه باعث بو حصاردر دیمکله بر دروازه یی ییقدردی بعده محمد سام بهادری
حصاره ضیافته دعوت ایدوب اولدخی محمدی ازالدا ایچون کیده آدم قودی
جمال الدین آکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعیله قتل ایتدی بعده اولاد کلوب
هراتی محاصره ایتدی انلر ایله دخی دوکشوب غالب کلدی یدیوز التیده ملك

فخر الدین فوت اولوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجایتو اوردوسنه
واروب مرعی اولدقدن کلوب استقلال اوزره سنه سو بندن آب مویه واریجه
حکم ایلدی وجنکیز یاندن بونك کوردیکی رعایت والتفاتی بر پادشاه کورمدی
یدیوز اون شوالنده ماوراء النهردن کلوب شیرغاندن مرغابه کلیجك اولجایتو فرمانیله
یورت طوتدی غیاث الدین ملاقاتدن اعتذار ایدوب پدری اولجایتو فوتنه دك
مدارا برله کچدی ابو سعید جلوسندن صکره یدیوز اون سکزده یسور خراسانی
الحق سوداسنه دوشوب صکره برزمان جامعده ساکن اولدی یدیوز اون طقوزده
مبارکشاهی سردار ایدوب هراة محاصره سنه کوندردی کندی دخی کلوب
فیروزآباد دروازه سی اوکنده اون سکز کون عظیم جنکلر اولوب یسور عسکرندن
قرق بیك قدر آدم دوشوب شهره ظفر بولمیجق اطرافنی تخریب وغارت ایتدی
ومایوس ومحروم کندی وبالآخره یدیوز یکرمیده مقتول اولدی غیاث هراة
جامعنی تجدید ایدوب وبر حمام وقصر وایکی کاربان سرای ومتعدد خانقاه
یاپوب اوقاف قودی یدیوز یکرمی برده حجه کیدوب اوغلی شمس الدین محمد یرینه
قالدی کلدکدن صکره یکرمی طقوزده وفات ایدوب شمس الدین حکومت هراته
مکین اولدی لکن مزبوره اولمرتبه استقلال اولمغله برادری معز الدین حسین
مستولی اولوب هراتی ضبط ایتدی وسلطان ابو سعید وفاتندن صکره اکثر
دیاری قبضه تصرفنه الوب پادشاه کامکار اولدیکه سائر اقرانن کچدی
امرا جنکیزیه دن امیر غزغن بعض مفسدلر تحریکیله کلوب هراتی محاصره وقرق
کون جنك ایدوب بالآخره صلح برله کندی یدیوز التمش برده معز الدین وفات
ایدوب اوغلی غیاث الدین پیر علی والی اولدی برادری ملك محمد ایله نزاع اوزره
ایکن خواجه علی مؤید سبزواری خروج ایدوب نیشابور وسبزواری الدی
غیاث الدین دفعات ایله اوزرینه واروب چوق جنکلر ایتدی استیلاء تیمور
برخراسان یدیوز سکسان برده تیمور ایلچیسی کلوب مقدما پدری معز صداقتنه
غیاث دخی تجدید موافقت ایتدی یدیوز سکسان ایکیده امیر تیمور بلخ یاقنه
کلوب غیاثی قتنه دعوت ایتدی غیاث متردد اولوب بالآخره کیتدکده تیمور
هراة اوزرینه توجه ایتدی برادری ملك محمد قارشو واروب عواطف کوردی
تیمور اولا فوشنجه کلدکده خلقی چیقوب دوکشدیلر بر هفته مقاومتدن صکره شهری

النوب

النوب تخریب وخلقی قتل اولندی بعده هراته کلوب محاصره ایلدی ملك
غیاث عیش وعشرته مقید ایکن نردبانلر ومنجنیقلر قوریلوب جنکه
آهنك ایدیلر وجکون کچدکده طشره شهر بنك بوزوب ایکی بیك قدر نفری
تیمور اوکنه کتوردیلر عفو ایتدی شهرلوانی کوروب تیمور طرفنه میل ایتدیلر
مابینه آدم کیروب کوردیلرکه جنك وعناد برله خلاص ممکن دکل غیاث
طشره چیقوب استیمان برله شهری ویردی تیمور حکمیله شهرك باروی
قدیمنی ییقدیلر بودکلو مکلف برجلر واهنین قپولر خاك ایله یکسان اولوب خندقی
دولدی وقپولری شهر سبزه نقل اولنوب خزاین ودفاینی چیقاردیلر وخلقدن
مال امان جمع اولوب اعیان وکتخدالردن ایکیوز قدر کسنه شهر سبزه نقل
اولندی وبو دفعه یدیوز یتمش اوچ محرمنده واقع اولوب اول ییل غیاث
کیرو خراسان حکومتنده قالوب تیمور سمرقنده کیتدیکی غیاث کیرو خلاف
قدیمنه عود قیلوب تیمور دخی ایکنجی دفعه خراسانه کلوب غیاثی اولادیله اخذ
قیلوب ماوراء النهره کتوردی وهراة حکومتنی اوغلی میرانشاهه ویردی سکسان
بشده کیرو کلوب خراسانده غوریلرك بقایاسنی استیصال ایتدی غیاث دخی
اولادیله اورکنده محبوس ایکن قتل اولندی بو اثناده خراسانده خاصه هراة
واسفزارده غوریانك فتنه وفسادی بر زمان ومکانده اولمامش ایدی جزالرین
بولدیلر یانلرنجه نیجه بیك بیکناه مسلمانلر دخی برباد اولدی انلر سببیله خراسان
خراب اولمش ایدی یدیوز طقسان طقوزده حکومتی شاهرخ ابن تیموره ویریلوب
مزبور میرزا دولتنده تدریج برله کیرو یرینه کلدی سکز یوز اللیده سلطان شاهرخ
فوت اولوب نبیره سی بابر میرزا خراسان ملکنی ضبط ایتدی التمش برده اولدخی
انتقال ایدیجك اوغلاری شاه محمود برله میرزا ابراهیم نزاع اوزره ایکن میرانشاه
حفیدی ابو سعید کلوب خراسان ملکنی الریدن الوب هراتده تمکن ایتدی التمش
اوچده جهانشاه ایله جنك بعده صلح ایتدی سکز یوز یتمش ایکیده ازبیجان ملکنه
طمع قیلوب اوزون حسن اوزرینه کندی وقره باغده منهزم وکرفتار وشهید اولدی
سلطان حسین منصور ابن بیقرا خوارزمده ایدی کلوب خراسانی ضبط ایتدی
اوزون حسن ایله جنكلره دوکشوب غالب کلدی وطقوز یوز اون برده وفات
ایدنجه سلطنت سوروب دنیادن کندی عاقل وفاضل پادشاه ایدی سلطان

شاهرخك وسلطان حسينك بلاد خراسانده خاصه هراتده بنجه آثار خيرى
واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات كبى بونلرك زماننده شهر مزبور كالاول
معمور اولمش ايدى مزبوردن صكره اوزبكلردن محمد خان شيبانى خراسانه
مستولى اولوب حسين بيقرا اولادى بديع الزمان وغيرى الندن الوب
ضبط اتمش ايدى اون اليده شاه اسمعيل صفوى فارس وعراقى الدقدن صكره
خراسانه هجوم ايدوب محمد خان الندن الدى صكره اوزبك عسكرى بر ايكى
كره فرصت بولوب كيرو المشلر ايدى ضبط ميسر اولميوب الى الآن رافضيان
النده قالدى رجال خراسان ارنلرى وبو دياردن قوپان اكابر سائره نسبت
كثير ووافردر ذكرى سبق ايدن بلادده منسوبلرك اشبهى ايراد اولنمش
ايدى خاصه هراته منسوب اولنلر اشهرى علمادن هرويلر جوقدر شيخ
الاسلام حفيد تفتازانى كبى ومشايخدن شيخ الاسلام عبد الله انصارى وجشتياندن
خواجكان وشعرادن حكيم ازرقى ومولانا سعيد وركن صاين ومولانا بناهى ومير
سيد محمد جامه باف وغيرى رحمه الله تعالى عليهم اجمعين فصل ٤٢ در مملكت
قومس وطبرستان ومازندران بو فصلده اوچ مملكت ذكر اولنور اما قومس
معرب كومسدر خراسان ايله عراق عجم ميانه‌نده دوشمش بر قاچ پاره شهرى مشتمل
مملكتدر ودار ملكى دامغاندر سكسان طقوز درجه طول التون بدى درجه عرضده
نيسابوردن اوچ مرحله جنوبه مفازه كنارنده صويى آز اوجوزلق بلده‌در نزهه‌ده
بانيسى هوشنك ايدى باروسنك دورى سكز بيك قولاج ايدى هواسى كرمه
مائلدر بايمرودى اولور ديمشلر وقريه‌لرندن چهاردهيه حواليسنده صويى آز
وصارمتراق بر چشمه واردر كه قازوراتدن بر نسنه براقسه‌لر دامغانده بر شديد
روزكار ظهور ايدوب اغاچلرى قوپاروب آدم واروب پاك ايتدكده ريح ساكن
اولور كبار حنفيه‌دن قاضى القضاة ابو عبد الله دامغانى بو شهره منسوبدر
سمنان كسر سين مهمله ايله سكسان يدى درجه طول التون التى درجه عرضده
قومس شهرلرندن مفازه كنارنده دامغاندن كوچك بسطامدن بيوك بر شهردر
رى ايله دامغان بيننده دوشمش صويى چاينك هواسى معتدل يردر انارى وانجيرى
وفستقى غايت ايو اولور كبار مشايخدن شيخ علاء الدوله سمنانى بوكا منسوبدر
بوكا متصل سمنك نام بر بلده دخى واردر غربه دوشمش سمنان ايله نيسابورك ما بينى

اوچ مرحله‌در وبونك قبله طرفى سرخاب نام قصبه بر يوق مرحله‌در بسطام طقسان
درجه طول اوتوز بدى درجه عرضده قومس بلادندن هواسى معتدل حاصلى غله وميوه
بر كوچك شهردر بوندن جرجانه ايكى كونده وارلور مشايخ كباردن بايزيد بسطامى بو
شهره نسبت اولنور وقبرى دخى انده‌در اما طبرستان كه تبرستان معربيدر نزهه‌ده
حمد الله قومس ايله برجه ادخال قيلوب خراسان وعراق عجم ومفازه ومازندرانه متصلدر
ديو قومس بلادندن غيرى خوار وكردكوه وفيروزكوه ودماوند ومريم وحرقان نام
قصباتى بو جهده يازوب باقيسنى مازندران اولكه‌سندن عد اتمشدر تقويم البلدانده
مازندران طبرستانك اسمى اولدوغى اصطخريدن نقل اتمكين بز دخى بو مقامده انكا
تابع اولوب مازندرانى باشقه ايراد ايلمدك وجه تسميه بو ديارك اكثرى ميشه‌زار داغستان
اولمغين بر عسكر بالطه‌لرله اورمانلقى قيروب يجمحكله تبرستان دينلمه ياخود اهجار
كسيلوب برينه شهرلر بنا اولنديغى آلته منسوب اوله حدودى شرقده خوارزم جنوبده
خراسان شمالده بحر شروان غربده ديلم وكيلاندر كيرو تقويمده طبرستان ايكى ناحيه‌يه
تقسيم اولنمشدر برى قومس كه خراسانه متصلدر برى مازندران كه انك شمالنده‌در بو
يازار بو تقسيمدن ظاهر اولور كه بوندن صكره ذكر اولنه‌جق مازندران شهرلريدر كيرو
ديمشدر طبرستان غايت صعب داغلر ايله احاطه اولنمش اوته‌سى دوز مملكتدر
مسالكده طبرستان قومى اكثر پيوسته ابرو يعنى آچق قاشلو وصاچلرى چوق سريع الكلام
اولور غدالرى ونانلرى اكثر برنج وبالقدر صارمساغى سورلر نزهه‌ده ايدر مازندران
لواحقيله يدى تومندر برى جرجان كه دار ملكيدر ٢ مورستاق ٣ استرآباد ٤ آمل
رستمدار ٥ دهستان ٦ رودعد ٧ ساستان جرجان كه ضم جيم ايله كركان معربيدر
طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده داغه قريب دوز يرده بر بلده مشهوره
وهر بارانده امطار اكسك اولميوب بر نهر كبير طاغدن كلوب كنارنده اوزر انغله هواسى
حرارت ورطوبت اوزره‌در وبابى چوق غربايه مخالف يردر اول اجلدن جرجان
مقابر خراساندر ديرلر نهايت اشجار ونباتاتى انده غايت قوى كلور ساير يرده
اون يللق شجر انده بر يللق يتشور سهل وباديه عيشى اولور بر بلده برّيه وبحريه وجبليه
وسهليه‌در خرما وانكور وعناب كبى غله وپنبه وابريشم يتيشدر كرماده برفى داغدن
كتورورلر حمد الله ايدر بونك باروسنك دورى يدى بيك قولاج ايدى سليمان
ابن عبد الملك وقتنده يزيد ابن مهلب فتح ايتدى آل بويه زماننه كلنجه انده كثرت

تغلب واتابك انلر زماننده جنكلرده مغلوب اولوب قرلديلر مغول عهدنده خلايقي
قتل عام اولنوب فرد قالمدي صكره كيرو عمارت بولدي وتندي اكثر خلقي شيعي واصل كرمدر
فيروز ساساني تورانيان بر له نزاع ايدوب اولوب ضررلردن دفع ايچون انده طولي اللي
فرسخ بر ديوار چكمش وبو دياري سد اتمش ايدي اثار قديمه دن انده ايكي دكرمن طاشي
واردر ضخمي ايكي ذراعه قريب وقطري بكرمي ذراعدر محمد ابن جعفر صادق حضرتلرينك
قبري انده زيارتكاهدر فحول محققيندن علامه شرف الدين سيد مير شريف علي بن محمد
جرجاني بو شهره منسوب اولوب سكز يوز اون التيده وفات اتمشدر وبو شهر جرجانك
مستقل تاريخي واردر **آبسكون** سكسان طقوز درجه طول اوتوز سكز بچوق عرضده
بحر خزر كنارنده طبرستان وجرجان اسكله سي بر قصبه در جرجاندن اوچ مرحله در
نهري بوكا اقار **آمل** سكسان يدي بچوق طول اوتوز يدي بچوق عرضده كنار بحرده بر بلدهء
متوسطه در بوندن ساريه يه ايكي كونده وارلور جانب شرقيه هنام بلده كه آخر حدود
طبرستاندر بش فرسخ وساليوس اون ايكي فرسخ يردر حمد الله ايدر طهمورث بناسي
بر بيوك شهردر هواسي كرمه مائل يابادر ساحل ميوه لري حاصل اولور بردن لوز وجوز
وانكور وخرما وترنج وليمون كبي ومشموماتي غايت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جرير
طبري بو شهردندر ماوراء نهرده بر آمل دخي واردر اول اجلدن بوكا آمل طبرستان
ديرلر وتاريخي قيونه غايت يرلر مسعودي مروج الذهبده ايدر تركستاندن كلور بر نهر
عظيم بحره دوكلدوكي يرده در نهر بو شهري اوچ بلوك ايدر بري اورتده جزيره كبي
دارملك انده در وايكيسي ايكي طرفنده بربرينه كميلر اوزرنده جسر قورلمشدر **مامطير**
آمل ناحيه سنده بر بلده در ارالري التي فرسخ وبوندن ساريه يه دخي التي فرسخدر
هم آملدن بش فرسخ شرقنده اخر حد طبرستان بر قصبه در وساري
اسكله سيدر عين الهيم دخي ديرلر **ساري** سكسان سكز درجه طول
اوتوز يدي بچوق عرضده طهمورث بناسي بر شهر وسطدر ساريه دخي ديرلر
دوري تقريبا دورت بيك قولاچ كالور ميوه وغله يريدر ونواحيسي چوقدر
بوندن آمل ايكي مرحله واستراباد دورت مرحله در جمعان عربسنه دوتش
استراباد همزه نك فتحي وكسري ايله وتانك كسر ايله ساريه وجرجان بيننده
سكسان طقوز بچوق طول اوتوز سكز عرضده بر بلده در نزهه ده استاراباد
نامي ايله دريايه قريب آب وهواسي معتدل حاصلي ابريشم وغله وميوه سي چوق

بر شهر وسط بازار بوندن جرجان ايكي مرحله وساريه دورت مرحله و آمل اوتوز
طقوز فرسخدر تقويمده استراباد بانيسنك اسمي اولق اوزره يازار اما ظاهر
بودر كه قاتر بري اولدوغندن اوله كبار بخاندن شيخ رضي بو شهره منسوبدر
رحمه الله **دهستان** طقسان بر درجه طول اوتوز سكز بچوق عرضده جرجان ايله
خوارزم ارا سنده اخر حد طبرستان بر بلده در اساسي عبد الله ابن طاهر
بنا اتمشدر قديمدن قباد ابن فيروزه منسوب هواسي كرم صوي چايدن ميوه سي
آزدر **جرباذقان** دريايكان معربيدر سكسان طقوز بچوق طول اوتوز سكز
عرضده جرجان ايله استراباد ميانه سنده دوشر بر بلده در بر جرباذقان دخي
عراق عجمده يازلدي بو اسمله ايكي شهردر **رستمدار** نزههده يوزباره قرائي
مشتمل بر ولايتدر اكثرينك صويي شاه روددن وهواسي كرمه مائل واولق
اوزره مسطوردر **روعد** سكسان سكز درجه طول اوتوز يدي عرضده
بر شهر وسطدر **رويان** سكسان التي بچوق درجه طول اوتوز التي عرضده
طبرستان جبالندن بر بيوك شهردر **شهرستان** دخي ديرلر بر صعب
عقبه باشنده بنا اولنمشدر وافر ناحيه لري واردر بوندن بلد دجيل وقزوين
حتي اون التي فرسخ يردر كبار تابعيه دن صاحب النجا ابو الوليد بو شهره
منسوبدر **ناقل** سكسان يدي درجه طول اوتوز التي بچوق عرضده آمل نواحيسنده
صويي وچمنزاري چوق بر قصبه در بوندن آمل دورت فرسخ وساليوس بر فرسخدر
لارجان سكسان التي بچوق درجه طول اوتوز التي بچوق عرضده طبرستانده آمل
ايله ري ارا سنده بر بلده در هر بري اون بش فرسخ مسافه دوشر **كره** طقسان
درجه طول قرق درجه عرضده جرجاندن شماله دورت مرحله يرده دكز كنارنده
بر قصبه در **فروه** طقسان درجه طول قرق بر درجه عرضده كره دن بش مرحله
يرده بر قصبه در تقويمده فراوه يازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر
دماوندي حمد الله قومس وطبرستان حدودنده ادخال ايدوب قصبه سنه
پيشان ديرلر كيومرث بناسيدر هواسي سرددر ديدي لكن بز عراق عجمده
ذكر ايتدك **ويمه** كسر واو برله سكسان يدي بچوق درجه طول اوتوز التي بچوق
درجه عرضده دنباوند ناحيه سندن بر قصبه در ري برله طبرستان بيننده
دوشر هواسي سرد وغله سي وصويي وافر يردر **كردكوه** دامغاندن اوچ فرسخ يرده

منصور آباد رستاقیدر زراعتی ومحصولی وافر اولور **فیروزکوه** دماوند قربنده
بر قلعه در هواسی سرد اولمغین اشجار بتمز آب خوار قلعه قربندن بکر غله سی
ومحصولی وافر بردر **خرقان** بسطامه تابع هواسی خوب صوبی وافر قریه درودخی
مشایخدن ابو الحسن خرقانی یا نور بونلردن غیری نرفه ده کبود جامه
ونیم مروان وشهر آباد نام شهرلر طبرستاندن یازیلوب کبود جامه غله وابریشمی
وافر عریض ولایتدر ونیم مروان استر آباددن اوچ فرسخ برده بر جزیره در شهر
آباد سلفده بر قصبه ایدی حالا خرابه در دیمشدر تقویمده **سالوس** جهة
غربیده بحر کنارنده طبرستان شهرلرینک آخریدر صعب برده واقع اولمشدر
طبرستاندن دیلمیانه اندن کیدیلور دیو یازار مسالکده **سعید اباد** رویان
نواحیسنده بر بلده در مهدی عباسی نابی سعید ابن وعلی بنا اتمشدر دیو تحریر ایدر
نهر جرجان مازندران داغلرندن چیقوب بکیشهر دره سندن کچر میدان سلطانه
وجرجانه اوغرار بر زیرده مزرعه لری سقی ایدر و آب کون اوکنده بحر خزره دوکلور بونک
اکثر یری غایت عمیق وعاطلدر کنارلری یار وبطاق اولمغین کچمک عظیم مشکلدر
بر کون اولمازکه انده آدم ویا حیوان بوغولمیه بو شهرک طولی اللی فرسخدر تقریبا **احوال**
ملوک بو اقلیم اسلامدن اول ملوک فرس حکمنده ایدی انوشروان بیوک برادری
کیومرثه ویرمش ایدی بیل حکومتندن نصکره طغیان ایدوب برادری یدنده
مقتول اولوب مزبورک حفیدی **باوند** ملوک فرس انقراضندن صکره یجرتک قرق
بشنده مملکت خلقی طلبیله والی اولدی بونک اولادی سلسله سنه **باوندیه** دیرلر
اوچ طبقه ایدی تاریخنه دکین اون دورت نفر حکم ایدی و **ملوک** مازندرانک
اون اوچ طبقه اوزره اولوب قرق بش سنه سندن یدیوز اللی یه دکین حکم
ایتدیلر ارا ده علویلر وخلفا نواب حکومتی قاریشوب کاه بونلر منقرض اولور کاه کیرو
ظهور ایدردی وبونلر اکثر طبرستان داغلرنده اولمغله ملوک جبال دخی دیرلر
اول طبقه سی ذکر اولنان تاریخده قابوس تسلطی ایله منقرض اولوب باوندیه نک
طبقهٔ ثانیه سی دورتیوز التمش التیده ظهور ایلدی باوندیه اولادندن اصبهبیه
حسام الدوله شهریار ابن قاران خروج ایدوب ملک موروثنی آلدی واولادندن
شمس الملوک رستمه وارنجه سکز نفر حکم ایدوب التیوز التیده ابو الرضا حسین
ابن محمد علوی مزبوره خروج وقتل اتمکله بو طبقه مزبورده آخر اولدی **طبقهٔ**

ثالثه

ثالثه کبیر وحسام الدوله سابق اولادندن حسام الدوله اردشیر ابن کبه خوار
اولادیدر مزبور التیوز یتمشده ظهور ایدوب طبرستانه مستولی اولدی ویدیوز اللی
سنه سنه دکین سکز نفر حکم ایلدیلر آخرلری فخر الدوله حسندر تاریخ مزبورده

کیا حسن جادوی مزبوری قتل ایدوب مملکته مستولی اولدی دولت جلاویه
ظهور ایتدی بو سلسله دن دخی التی آدم طقوز یوز طقوزه واریجه حکم ایلیوب
قزلباش ظهوری برله منقرض اولدیلر و باوندیه عصرنده دولت علویه طبرستانده
ایکیوز اللی تاریخنده ظهور ایدوب داعی کبیر حسن بن زید مازندرانه مستولی
اولدی اولادندن یدی آدم اوچیوز اون التی تاریخنه دکین حکم ایلیوب منقرض
اولدیلر اوچیوز اون بشده دولت زیادیه ظهور ایدوب اسفار بن شیرویه
سرعسکری مرداویج ابن زیاد و طبرستان و جرجانه مستولی اولدی اولادندن طقوز
نفر درتیوز یتمش سنه سنه دکین ممالکی ضبط و حکومت ایتدیلر بونلردن
شمس المعالی قابوس مشهور پادشاه ایدی ملوک دابویه که کاوباره اولادندن
ایدیلر دابویه هجرتک قرق سنه سنده رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادی
یوز قرق سنه سنه دکین حکم ایلیوب منقرض اولدیلر و کیوم مزبور کاوباره
سلسله سندن بادوسپان هجرتک قرقده رویانده تمکن ایدوب رستمدار
خلقی کمالا تابع اولدیلر و سکزیوز سکسان بر تاریخنه واریجه اولادندن اوتوز بش
نفر حکم ایتدیلر که شرفا بونلره شریک اولدی بعده کاوباره اعقابندن آل کیومرث
ظهور ایدوب طالقانده قلعه نوره و رستمداره و کجوره مستولی اولدیلر بونلره
ملوک کجور دخی دیرلر بونلر امامیه مذهبی اوزره اولمغله شاهلر ظهوریله منقرض
اولدیلر علویلردن دولت قوامیه که سید قوام الدین مرعشی اولادندن
اولوب یدیوز التمش تاریخنده آمل طبرستانده خروج ایدوب مملکتی الدیلر
اولادندن یکرمی اوچ نفر طقوزیوز یتمش طقوزه کلنجه حکومت ایتدیلر و ناعه
سرقوا تحکله برز عمتدا اولدیلر بونلره شرفاء مازندران دیرلر و بونلر روزافزونیه
دولتنه بر قاچ زمان شریک اولدی انلر بر قاچ نفردر بو جمله نک تفصیلی
تذکره ده یازلمغین بونده اجمالا نقل اولندی فصل ۲ در اقلیم خوارزم و دیلم
و کیلان اتوز بشنجی فصل دیلم و کیلان و خوارزم مملکتلری ذکرنده در
اما دیلم فتح دال ایله امیر سالفدن بر جیلت یعنی قبائلت اسمیدر که منزللرینه
اول قومک اسمی علم اولمشدر ابن اثیر جامع الاصولده بنی ضبه دن باسل بن ضبه
ابنه واروب تزوج ایدوب دیلم اندن وجوده کلدی ابو دیلم اولدر دیمشلردر
و کیلان ایسه کیل جمعیدر تعریب ایدوب جیل دیرلر کسر جیم ایله بلاد دیلمه

مجاون

مجاور بر بقعه قرای مشتمل ضعفک یعنی دبارک اسمیدر انده بر بیوک شهر یوقدر
جیلان دخی دیرلر اول اجلدن دیلم حدنده ادخال ایدرلر دیلم و کیلانک حدودی
غربده بعض آذربایجان و شرقده ری و طبرستان جنوبده بعض آذربایجان
و بلاد قزوین و شمالده بحر خزر ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بلاد دیلم سهل
و جبلدر دوز یرلری جیل و جبلدن تسمیه اولنور دیلم داغلرینک آنکی شمال
جانبنده دریایه وارنجه بر قوناق عرضی دخی زیاده و نقصان اوزره طولی دریا
کناریله ممتد اینجه اوزون اووالردر که بعض یرلرده دریا داغی دوکروب انجق
بر یول قدر ضیق اولوب کیرو آچیلور آنکی واسع عرضی ایکی مرحله اولور بو دیار
خلقی اکثر نحیف و سبکسر و ناپاک لسانلری نه فارسی و نه عربی بر مخصوص
دیلدر سلفده مجوسی ایدیلر صکره بعضلری اسلامه کلدی حمد الله نزهه‌ده
ایدر کیلان اون ایکی شهردر دریای خزر کنارنده طولی سفید رودک موغانه
وارر عرضی دیلمان داغلرندن دریایه منتهی اولور مغول زماننده حقوق
دیوانیه سی ایکی تومن ایدی اعظم بلادی لاهیجان در سکسان دورت
درجه طول اتوز یدی بچوق عرضده دیلم داغلری دبندن دوزیرده باغلو
باغچه لو و صولو بر بیوک شهردر دریادن ایکی مرحله بعید و دار الملکیدر
لنکرود لاهیجاندن بر مرحله شرقده دوشر دریا کنارنده بر اسکله و بندر
قصبه در که یوز قدر سفینه لیمانه لنکر اورر اصفهبد سکسان بش
درجه طول اتوز سکز درجه عرضده حاصلی غله و برز میوه بر شهر وسطدر
ناحیه سنده یوز پاره قدر قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی ایکی تومن
و طقوز بیك دیناردر تولم تقریبا ذکر اولنان طول و عرضده بحر کنارنده
داغدن ایکی مرحله بعید حاصلی غله و برنج و نارنج و ترنج دوزیرده ماسوله دن
کلن نوخاله صوی کنارنده بر شهردر بو دخی دار الملکدر بیت اتورر ماسوله
داغ دبنده بر قصبه در نوخاله و خندخاله صولری بونک شرق و جنوبندن
کلوب تولم غربندن کچر و شرقدن کلن ماسوله صوییله اولشور و کندره
دکره دوکیلور فومن پومن معربی و تقریبا ذکر اولنان طول و عرضده حاصلی
غله و برنج و ابریشم بر عظیم شهر و واسع ناحیه سی واردر دکز ایله داغ بیننده
دوشر بوندن ماسوله شرق و جنوبه بر مرحله و تولم غرب و شماله بر مرحله

ودریاکنارنده سالوس دخی برمرحله درخنخاله ونوخاله صولری ایچندن کچس
کالان تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده اردبیله تابع جبل الخال ناحیه سنده
لاهیجاندن شرق وجنوبه دوشن بربلده در رشت بوندن برمرحله شرقده
دوزیرده برقصبه در بوندن دریایه ایکی کونده واریلور شفت سکسان
بریجوق طول اتوز سکز عرضده رشتدن برمرحله شرقده داغده برکوچك شهردر
بوندن دریایه برکونده واریلور بوایکی شهرك هواسی کرم ومتعفن وخلقی کوهی
وبی تمیزدر لکن غله وبرنج وابریشم حاصل اولور کوم شفتدن برمرحله شرقده
باغلی باغچه لو برشهر وسط ودارملکدر دریادن برمنزل بعیدیرده اولوب
کیلان حاکمی بونده اوتورر وبازاری طورر کوچستان کوغدن برمرحله شرقده
دریاکنارنده سرحد کیلان ولاهیجان برسندر واسکله اولمغین محصولی وافردر
کرکان وطبرستان وشروانندن سفاین کلور وکیدر دولاب تولمدن ایکی مرحله
غربه دکز کنارنده برعظیم شهر ودارملکدر یکرمی بیك قدر خانه سی واقاقان
صولری واردر ناحیه سنده کنکی دیرلر بوندن اردبیل اوچ مرحله غربه وجبل
دیلم برمرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخی غربدن بش مرحله در لشتنشاه لاهیجانده
حنکاه اورته سنده دوزیرده باغلی باغچه لی قصوطی بربیوك شهردر داغدن برمرحله
ودریادن برمرحله بعید دوشر واقرجنا باغچلری وارخلقی اکثر عسکری وتجاردر
پشیشا باغلی باغچه لو صوی چوق لشتنشاهدن شرقده برشهردر دریا ایله داغ اورته سنده
دوشر برنج وغله یریدر اکثر صولری شرقدن کلور خلقی اکثر عسکر یدر حسنکاه
لنکردن برمرحله شرقده دریاکنارنده باغلی باغچه لو برشهر وسطدر برنهر کبیر شرق
طرفنده داغدن کلوب غربیدن کچر دکزه دوکیلور داغ بوندن اوچ مرحله در تنکالین
تنجان دخی دیرلر پشیشادن اوچ مرحله شرقده دریاکنارنده اقرصولو برشهردر اکثر
خلقی شرفادر کرنجیان کرجان دخی دیرلر تنکالیندن ایکی مرحله شرق وشمالده
داغده برقصبه در نزهه ده اردشیر بنا سیدر جوبازان رودبار تقویمده دیلم دار
ملکی اولمق اوزره داغده برشهردر حوابن حوقلدن نقل ایدر بغداد ومرو وطوس
وشاش قریه لرندن برقریه دخی رودبار تسمیه اولنمشدر کوکه کوهستاندن برمرحله شرقده
دوزیرده برقصبه در کوحسا شمالندن سفید رود نام فراندن بیوك برنهر کلوب
کوکه یه اوغرار ودکزه کیدر داغ ودکز کوکه یه بربر مرحله در کیسم کوکه دن یادم مرحله

شرقنده

شرقنده داغ اتکنده دوزیرده باغلی باغچه لو صولری چشمه لردن برشهردر بودخی دارالملك
عداولنور وبازاری طورور دریادن ایکی مرحله بعیددر دیلمان کیسمدن ایکی مرحله شرقده
داغده باغلی باغچه لو بازارلو بیوك شهردر بوندن کنار دریا دورت مرحله وقزوین
دورت مرحله در لاهیجان بونك ایکی مرحله شرقنه دوشر حشکرو کرنجیاندن بر
مرحله شرقده داغده برقصبه در دریاکنارنه بوندن ایکی کونده واریلور سفید روبا
کوکه ایله لاهیجان اراسنده مابین بربر مرحله باغلی باغچه لو بازارلو برشهردر بوندن
دخی دریا ایکی مرحله بعیددر بعض اوصاف کیلان خواندامیر ایدر کیلانك اطرافی
صعب سنکستان میشه لو داغلر وعقبه لر وصویی چوق بیکارلو صحرالردر واکثر وقتده
انده باران اکسك اولمز خلقنك غداسی اکثر برنج وبالق وقوش اتلریدر قیون اتی
وباغلی نسنه لر انده غایت مضردر کاه باران برقاچ کون وکیجه یاغوب خلق بیزار
اولدقده اکر کیجه تلکی صداسنی واردیغنه کادب صداسنی اشتسه لر مسرور اولوب
علامت انقطاع باراندر البته ایرته سی اچیلور دیو تجربه ایتدکلرینی قزوینی تحریر ایدر
ومملکت کیلان ایکی قسمدر بری لاهیجان وتوابعی وبری رشت وفومن وملحقاتیدر
هربرینك باشقه حاکمی واردر بونلرك توابعی وملحقاتی ملحوظ یازلدی بیانه ظفر
بولنمدی مملکت خوارزم تقویمده خاء معجمه نك حرکتنی ضمه ایله فتحه بیننده
والفی الف صحیحه دکل جنس الف مسترقه ومختلسه در بویله تلفظ ایدرلر دیو
مراصددن نقل ایدر ابن الفرات وجه تسمیه سنده معنای خوارزم ارض هوان
یعنی خورلق یریدر زیرا خلقی خورلق کورمیجه اطاعت اتمزلر دیمشدر لکن زم
قبیله معناسنه ایدوکی اقلیم فارس فصلنده کچمش ایدی هفت اقلیم صاحبی
ایدر سلفده ملوکدن بری برقومی بو بیابانه نفی قیلوب واردقلرنده اولر یاپوب
تمکن ایتدیلر بروقتدن صکره ملك مزبور منفیلری تفحص ایچون آدم کوندروب
کلدکده کوردیکه اولر یاپمشلر واودونلر یغمشلر نهردن بالق اولایوب طبخ ایدرلر
انلر لساننده خور لحم وزم اودون معناسنه ایدی ات واودون یریدر انجق
دیه رك ترکیب اولنوب خوارزم دینلدی بعده ملك مزبور انلره مرحمت ایدوب
دورت یوز نفرك هربرینه بر بیورك عورتی کوندردی توالد وتناسل ایله بر اقلیم
خلقی اولدیلر بونلرك اکثری شجیع وجری اولوب اتوز بیك قدر اتلو بهادر
عسکر چیقارر بردر بو مملکت خراساندن وماوراء نهردن منقطع اطرافی مفازه

براقلیم صغیر طولانیدر معمور بر لیمانك جیحون کنارنده وسعت وعرضی کرکانجه
وارنجه کتدکجه زیاده اولوب ایکی اوج فرسخ مسافه‌یه وارر غایتی داغ دبنده بر
قریه که بش فرسخدر حدودی جنوبیده خراسان غربیده بعض بلاد اتراك
وشرقنده ماوراء نهر وشمالنده بلاد ترك ایله محدوددر نهر جیحون اوزرنده
ایکی طرفنده آخر عمارت اندن اوته نهر مرتور اوزرنده شنلك یوقدر بو اقلیمك
هواسی غایت سرددر شدت برددن اللر واباق دوشر ونهر جیحون بونك
حدودنده منجمد اولور دار ملکی کرکانج کبریدر اورکنج دخی دیرلر طقسان دورت
درجه طول قرق وجلا اون دقیقه اکیك عرضده جیحونك غرب وجنوب
کنارنده بر شهر عظیم اولوب التیوز اون سنه سنه دکین غایت معمور ایدی
تاتار خراب ایدوب بعده فی الجمله معمور اولدی حالا دار ملك وشهر خوارزم
بوندن عبارتدر بوندن آمل اون ایکی مرحله وبحیره التی مرحله در کرکنج صغری
ذکر اولنان طول وعرضده کبرادن اون میل بره جیحونك کنار غربیسنده بر
شهر وسطدر کرکنج وفسوی وجرجانیه خوارزمه دیرلر امها بلاد جیحوندندر
وبونك فضلنده بنجه حدیث روایت اولنور هفت اقلیمده ذکر ایدر
کات طقسان دورت درجه طول قرق بچوق عرضده بر شهردر سلفده
خوارزم قاعده سی ایدی جیحونك کنار شرقیسنده اولمغین نهر باصوب
خراب اتمش ایدی خلقی مرتفع یره بنا ایتدیلر سلفده بونك قهندزی وجامعی
وار ایدی سرای خوارزمشاه جامعه قریب ایدی وجرد ورنام بر نهر صغیر
شهر ایچندن کچوب جیحونه اقاردی ایکی طرفی چارسو وبازار ایدی نهر جیحون
شرقیسنده خوارزمك بونلردن غیری شهری وقصبه سی یوقدر فقهاء حنفیه‌دن معراج
الدرایه صاحبی قوام الدین ویاساغوچینادی حسام الدین ومغرب صاحبی ناصر الدین
مطرزی وخواجه ابو الوفا وپهلوان محمود ومولانا کمال الدین حسین وغیری بو شهره
منسوبلردر زمخشر فتحه ایله تقریبا ذکر اولنان طول وعرضده بر بیوك قریه در
صاحب الکشاف علامه جار الله بو قریه دن ایدی بشیوز اوتوز سکز سنه سنده
کرکانجده وفات ایتدی رحمه الله تعالی علیه هزاراسب طقسان بش درجه
طول قرق بر درجه عرضده جیحونك کنار غربیسنده بر قلعه حصینه در کاتدن
التی فرسخ یره دوشر نهر جیحون ایچنده جزیره کبی واقع اولوب انجق بر یاپلمش یولی

واردر خوارزمشاهیلردن آتسز بوندن قپانوب لشکر مغول ایشبو محاصره
ایله آلوب خلقنی قتل عام ایتدی درغان هزاراسبدن برکچه دورت فرسخ مرو طرفنه
اخر حد خوارزمده بر قصبه در خیوق دخی دیرلر شیخ نجم الدین کبری مقامی اندندر
خیوه جیحونك شرقیسنده اورکانجدن بر مرحله یوقاروده بر معمور قصبه در وزیر
شهری خیوه قرشوسنده بر قصبه در جیحونك کنار غربیسنده دوشر بونلردن
کات ایکی مرحله یوقاروده در بعض اوصاف خوارزم مسالکده ایدر خوارزم بر
نعمتی چوق ومیوه سی وافر یردر نهایت چوق اولمغین انده لطیف کرباسلر ولنجه صوفلر
وزربا دیبالر اشلنور خلقی اکثر جوانمرد وصاحب مروت تاجرلر واکثری اهل سفردر
لسانلری خراسان قومی لسانه مغایر وطرز وطورلری دخی کندولره مخصوصدر
وبو اقلیم اوغوز وترك بلادنه مجاور اولمغین اکثر جنك وجدال ایکسك اولمیوب
اکثر خلقی حرب وضرب امرنده تمام تجبیع ومرابطه قومدر لکن چوغی مذهب
اعتزال اوزره درلر وبو دیارده سیم وزر وسائر معادن انواعی اولور خراجی
سلفده دورتیوز سکسان طقوز بیك درهم ایدی انهار خوارزم اقلیمنده
اولان انهارك چوغی نهر جیحوندن ایریلور جیحون بر کله جك ماوراء نهر فصلنده
ذکر ایدرز مسالکده ایدر خوارزمك یوقاروسی طرفنده حد اولنه طاهریه دیرلر
جیحون جنوبنده دراندن التی فرسخ یوقاری جیحوندن بر نهر ایریلور انکا وخوار
دیرلر عرضی بش ذراع وعمقی ایکی آدم بویی قدر اوزرنده سندللر کزر وخوارزمه قرالری
اکثر بونك کنارلرنده در ایکی فرسخدن صکره بر نهر دخی ایریلور انکا زودکریه دیرلر
قریه‌لرك برمقداری سقی ایدر بونك عرضی چوق دکلدر وجیحون غربیسنده جیحوندن
ایریلور نهرلر چوقدر رود هزار رود کر واحواس رود ال بعد بوه رود حیره کبی بونلرك
کیمنده زورقلر وهر قریه‌نك بر ارغی واردر جیحوندن اقوب مزارعنی سقی ایدر
بحیره خوارزم که تاتارلر اکا قره دکز واوکوز صوی دیرلر حمد الله ایدر بونك
دوری یوز فرسخدن زیاده وصوی شوره در کرکانجدن التی مرحله شماله دوشر
وبحر خزر ایله بونك اراسی یوز فرسخه قریب مسافه در بعض آب جیحون آب ناشی
بو بحیره یه دوکیلور مسعودی مروج الذهبده ایدر ربع مسکونده بوندن بیوك
کول یوقدر دیو اقالیم ارباب ذکر ایدرلر لکن فرنکی جغرافیالرده رسم اولنوب
ترجمه اولنان اطلسده بوکا تعرض وبیان یازلمدی ظاهر بودر که اندك بودیار

بو دیارده وقوفی اولیه بهر حال غدیر مزبور بر غدیر عظیم اولوب نهر شاش کبی
نهر عظیم بوکا آقوب نه طعمی متغیر اولور ونه ارتار اول اجلدن بعض عوام بونك
التنده بحر خزره منفذی وار در دیرلر یعنی سوز دریا داخل اولان نهرلك
اجزاء لطیفه سی تخلل وعنصر انقلاب ایله طاشمق لازم کلمز عوام علم طبیعی
قانونی بلمز ظاهر اکوردیکی کبی صانور طلسم خوارزم قربنده بر جبل عظیم که
اوزری قلعه لر وکویلر ایله معمور در مزبور داغ ایچنده بر مرتفع دیه اوزرنده دورت

بقول

قبولی بر کنبد وقبه بنا اولنمش واول دیه یی ماء راکد احاطه اتمشدر قبه نك
قپوسندن التون کلچه لری بغلمش کورینور وصودن بر طریقله عبور وقبه یه
وصول ومرور ممکن دکلدر یکی وقال امثالی شیلر ایله هر بار تجربه ایدنلر غرق
وهلاك اولدیلر مزبور صویه تیجر وسائر خفیف اجرامدن هر نه قونسه فی الحال
باتار کیدر چقارمق دخی ممکن اولماز حتی سلطان محمود غزنوی خوارزمه کلدکده
طلسم مزبوری فتح مراد ایلدی اتراك ورعایا اوشوروب طاش واغاچ کسدردی
وعسکری ایله نیجه زمان چالشوب صویه دوکدیلر جمله محو اولوب اثر ظاهر
اولمدی ضروری مأیوس اولوب فراغت ایتدی ابو حامد ایدر بن اوچ دفعه
خوارزمه سفر ایدوب بو طلسمی کوردم مسالك خوارزم کرکانجدن سمرقند
اون مرحله ونسا اون مرحله در بو یول چول وقوم صالل اولوب ایکی اوچ قوناقده
بر صو بولنور وخراسان شهرلرندن مرویه یکرمی دورت فرسخدر بو طریق ایله
کرکانجدن شهر سوره اون التی فرسخ اندن اندرابان ایکی فرسخ اندن ماحسین التی
فرسخ اندن دیه ازرق یدی فرسخ اندن هزار اسب اون فرسخ اندن رباط وهان
شیر دورت فرسخ محل مزبور ایکی داغ اراسی تنك وادیدر نهر جیحون اندن عظیم
صیت وصدا ایله بحرا شیدنلری مهابت اخذ ایدر اندن شهر جفربند بش فرسخ
اندن درغان یدی فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بود اون فرسخ اندن
طاهری اون فرسخ اندن سنك آباد التی فرسخ اندن رباط نوشاکر یدی فرسخ
بو محلده ایکی بیك قولاج قدر زمین ریك رواندر اندن چاه بیرون بیك فرسخ
اندن رباط سوران سکز فرسخ اندن ایران کنج سکز فرسخ اندن دیه سفری
ایکی فرسخ اندن مرو بش فرسخدر احوال ملوك دیلم مملکتنه منسوب اولوب
اول دیاردن ظهور ایدن آل بویه دولتیدر اول اجلدن انلره دیالمه دخی دیرلر
اولا ابو شجاع بویه دیلم خلقندن بر شخص فقیر الحال ایدی بالق صید ایله کچنوردی
اوچ اوغلی علی وحسن واحمد ملوك عراق نوابندن ماکان خدمتنده اولوب مردا
ویج دیلمی مزبوره غالب کلدکده ایرلوب مرداویج یاننه واردیلر وقوت وقدرت
صاحبی اولوب ایچلرندن عماد الدوله علی اوچیوز یکرمی تاریخنده ظهور ایدوب
اصفهانی الدی کیدرك فارس وعراقه مستولی اولدی نتکه فارس اقلیمنده
ذکر اولنمشدر دورتیوز قرق سکز تاریخنه کلنجه بو سلسله دن اون سکز

نفر فارس وعراق وديلم وطبرستانه حكم ايديلر اكثر ديارده بونلر طرفندن والي
انوردی کندیلر فارس وعراقده اولدیلر **سلاطين كيلان** ايكي طبقه در بر
قسمی ملوك لاهیجان وبر طبقه سی ملوك رشت در اولكي علي اصفرا ولادندن **كان**
كيا لقبيله ملقب بر طائفهٔ شرفادر تيمورك ظهوري عصرنده انلردن مهدي
كيا اهل كيلان طلبيله والي اولمش ايدي اولادندن اون نفر شاه طهماسب
عصرينه دكين حكم ايديلر ولاهيجان توابعي ايله بونلرك النده ايدي قسم ثاني كه
استحوانلا ولاديدر بونلره اميرباج دولتي دخي ديرلر بيه پس وكسكر وفومن
ورشت بونلر ضبطنده ايدي علاء الدين وحسام الدين وامير دواج ومظفر
خان بو ترتيب برله بابالرندن حكومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده
سلطان سليمانه كلمش ايدي سني اولمغين شاه عجم مزبوري ديارندن اخراج
ايدوب ولكه سني سلاطين كيلانه ويردي انلر اول شيعي ايدكه رافضي
اولديلر لكن شاه عباس انلري دخي طرح ايدوب كيلاني الدي وكنديلر طرفندن
والي وخان نصب ايلدي اول سلسله دن خان احمد فرار ايدوب سلطان مراد
خان وقتنده دردولته كلدي ودار السلطنه ده قرار ايدوب رومده قالدي
شاه عباس نامه لرنده مرارا مزبورك طلبني تكرار ايدوب مساعده روا كورولمدي
دولت خوارزمشاه بونلر امراء بعض سلجوقيه بنده لرندن انوشتكين اولاديدر
وقتاكه داود بك سلاطين سلجوقيه دن بركيارق امريله خوارزمه كلدي قوم اتراك
واليسني قتل اتمشلر ايدي انوشتكين اوغلي قطب الدين محمدي مصلحت كذار
كوروب دورتيوز قرق سنه سنده خوارزمه والي نصب ايتدي وخوارزمشاه
لقبيله ملقب قيلدي بعده سنجره دخي تقرب ايدوب مقرب نامه الدي وكتدكجه
دولتي وشوكتي زياده اولوب اولادندن سكز نفر التيوز يكرمي سكز سنه سنه وارنجه ايران
وتورانك اكثرين آلوب پادشاهلق سورديلر وملوك اطراف برله نيجه قتال
ايتديلر بالآخره جنكيز هجوميله مغول جنكنده بوزيلوب دولتلري برباد وكنديلري
منقرض اولوب كتدي **فصل ٣٦ در اقليم ماوراء النهر** اتوز التنجي فصل كتب
اسلاميه ده ماوراء النهر ديمكله معروف اولان **توران** اقليمي بياننده در نهردن
مراد نهر جيحوندر كه شرقيسي توران بر طرفي خراسان وايران يازيلور تقويمده ماوراء بلاده
هياطله در توران جميع ماوراء النهرك اسميدر قاموسدن نقل ايدر كمال پاشازاده

توران

توران تور جمعيدر تور ابن فريدون بو اقليمه والي اولدوغندن توران تسميه اولندي
ديمشدر لكن نوادر اخبارده عجم تورك تركان ديرلر تركستان شرقده اولمغين مشرق
توران تسميه اولندي تحريف تركاندر ديو يازار **حدودي** غربده خوارزم شرقده
حدود هند جنوبده جيحون كه اول حد بدخشاندن خوارزم حدنه وارنجه زيرا نهر
مزبور اعوجاج برله شرقدن غربه اقار شمالده حدود تركستان ايله محدوددر بو اقليم
ايكي نهرك وسطنده جيحون ايله سيحون يعني نهر شاش اراسنده واقع اولوب يدي
تومنه منقسمدر هر تومندن اون بيك قدر عسكر چيقار واكثر ناحيه لري جيحون
كنارينه دوشمشدر بخارادن سغده وسمرقنده واسروشنه يه ممتد اولور سابقا
ايلك خان زماننده دار ملكي مرغينان ايدي صكره سمرقند اولدي **سمرقند** فتح سين
وميم ايله طقسان طقوز درجه اون التي دقيقه طول اوتوز طقوز بچوق عرضده
وادي سغد جنوبنده مزبور وادي يه مشرف موضع مرتفعده بر شهر كبير ومشهوردر
بيوك سوري وخندقي واردر بو شهرك ايچندن بچر حصارينك دورت دروازه سي
واردر دروازهٔ چين شرقده باب نوبهار غربده باب بخارا شمالده باب كش جنوبده در
محله لرنده وهر اوده صولر اقار سرطاق نام يري معمور بازار ومختلف سودن بولك
قندزندن چقيلوب شهره يا قلسه اكثر يري يشل اشجار كوربور بالرنجي اورتمشدر
وخندقي علو وصو درعار روشنك دخي مخصوص متعدد ابوابي واردر درعيد آورد
درانفسك درسرخس درافشينه دركوهك درروشين درديور درفرخنده
كبي وشهرك بناسي اغاچدن وبالجمله اكثر خلقي اهل كمال وصاحب جمال اولور هفت
اقليمده آثار بلاددن نقل ايدر كه بو شهري كيكاوس ابن قباد بنا ايتدي بعده اسكندر
اما برمتين سور چكدي روضة الصفا آخرنده يازار كه بو شهرك زمان سابقده دورت
اللي بيك قولاج مسافه قلعه سي وار ايدي مرور ايام برله يقلوب جهان پهلوان كرشاسب
انده بولديغي دفينه ايله تكرار تجديد ايتدي بعده كشتاسب كياني معمور قيلدي وماوراء
نهر ايله كستاه ميانه بر ديوار چكدي نوبت اسكندره كلنجك اول دخي توسيع
وتجديد ايتدي تبابعهٔ يمندن شمر نام تبع تورانه سفر ايدوب بو شهري ويران ايتدي
اول زمان شمر تخريبي معناسنه شمركند ديمكله مشهور اولمش ايدي معربي سمرقند
ديديلر بر روايتده اول زمان سغد عظيم معمور ايدي مزبور شمر تخريب ايدوب
بو شهري يا يغمله سمرقند ديديلر بو تقديرجه كند قريه معناسنه اولور لفظ تركيبدر

معنای اول طوبرمق معناسنه کند لفظ پارسیدر تعالی زاده علی چلبی سمرکند قریهٔ عظیمه
معناسنه لفظ ترکیبیدر اندن معرب اولمشدر بعض اهل وقوفدن سمع ایله روایت
ایدر و بتمی فتحیله تا ایله کنت قریه کند دن زیرا اول دیارده بلده یه اکثر کنت مضافدر
طاشکنت کبی دینمشدر حبیب السیرده ایدر ولید ابن عبد الملک عصرنده قتیبه ابن
مسلم حجاج طرفندن سمرقنده کلوب بش ماه محاصره دن صکره حاکمی هر ییل متعین
مال ویرمک اوزره صلح ایله شهری ویردی قتیبه انده مسجد بنا ایدوب بولدوغی
اصنامی اتشه یاقدی اما واقعات بابریده یازار که اهل سمرقند حضرت عثمان وقتنده
مسلمان اولدیلر و تابعیندن قثم ابن عباس اول ولایته مستولی اولمقده که قبری
سمرقندده دروازهٔ آهنین کنارنده شاه مزاری دیمکله مشهوردر امیر تیمور وقتنده
بر رتبه معمور اولمش ایدیکه ایران و توراننده انک مثلی یوق ایدی الغ بک زماننده دخی
زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط شهرده بر مدرسهٔ رفیعه و خانقاه و طشره ده
رصدگاه بنا ایدوب مشهور زیجی انده چقاردی بو شهرک کنارنده کوهک دیرلر بر
جبل صغیر متصل اولور طاشلری اندن کتورلر و اسواقی جمله طاش دوشنمشدر و نهری
ثم وجغانیان طاغلرندن طرف جنوبدن کلور شهر ایچنده جاری اولان صولرینک
اوقافی و معارف قریه لری واردر نهر مزبور سمرقند شرقیه و غربیه متفرق اولوب
یکجه ایرمقلر آریلور و هر بری بر وادی یی سیراب ایدر شویله که سمرقندک اطرافنه
بیدی سکز کونلک یول کیدرسک جمیعا باغلی باغچه لو میوه سی وافر آب روانی چوق
کویلر و قصبه لر کوررسن و بر یوکسک یره چقوب باقان جمله سبز درختستان
کورور یازکونلرنده ایرمقلرینک صوبی ارتار مرغجستان و اشروشنه و سمرقند
جبالنک قارلری اریوب سیللر اولور و بو شهرک نواحیلری واردر بری برم که
ناحیهٔ بی آبدر لکن معمور حبوبات و مواشیلری چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکنت
اسروشنه یه قریبدر قصوبی وار لکن چراکاهی یوق نلک بردر بری دخی روستای
فورنع بارکنته متصلدر روستای باجر حدود سمرقندده طولی بر مرحله واسع
بر ناحیه در روستای کیوی بودخی عظیم ناحیه در و درختاننده روستای ورزان
صحرا و طاغی مشتمل بر ناحیه در کش قربنده ایکیسنک دخی قومی بکر بن وائل نسلندندر
کچورلر و بونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی بر جانبه
التیسی بر جانبه دوشرلر الری بر مرحله یاخود یارم مرحله در و شهر مزبورک

اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر انلرک بری کان کل درکه سمرقند شرقیسنه دوشر
آب رحمت دیمکله مشهوردر قره صو بونک میانندن کچر بری دخی یورت خان
درکه قره صو اندن کچوب کان کله کیدر و صو بو محلی تمام احاطه ایدر انجق ایکی اوچ یردن
کچیلور بری دخی اولانک درکه بر کول کنارنده واقعدر اولمشدر اکثر میوه سمرقندده خوب
اولور متاعی مشهور کاغد و کاغدی بکزدری و نشادری بیقدر خصوصا الما و امرود
و انار و اوزوم و خربزه غایت بری بریندن لطیفدر نقشبندیه کبارندن خواجه احرار
عبید الله و نظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر و فقهای حنفیه دن ابو اللیث
نصر و محققیندن صاحب الصحایف شمس الدین محمود و غیری دمشق سمرقند
سمرقند غربیسنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی بر شهر لطیفدر مرویدر که دمشق
شامه نظیر اولمق اوزره تیمور انده بر سور یاپوب معمور قیلمشدر سُغد ضم سین
مهمله و سکون غین معجمه ایله سمرقند قربنده بر مشهور وادی و دنیانک دورت
سیره لرندن بر سیره در صاد مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو سیره یی
سائره تفضیل ایلدی زیرا وادیٔ سغد حد بخارادن بتم حدینه وارنجه سکز مرحله
قدر یر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه و انهار جاریه و چمنزار یرلردر نهایت صوبی
وافر اولمغین درختلری بلند اولمازدی بو وادینک اورته سی قریه لر باغ باغچه
بساتین ایکی جانبی مزارع و تارله لر آردی اوتلاق قدر در اول وادیٔ سغد سمرقند
یکرمی فرسخدن ارتقدر و فیحی وادینک میاننده در بونک جمله آبی بتم جبالندن
کلور و نهری متشعب و متفرق اولور هر بری بر روستایی سقی ایدر فربر فتح فاوراء ایله
طفقان التی بچوق درجه طول اتوز طقوز درجه عرض نده نهر جیحون کنارنده برا و جوزلق
معمور بلده در بخارا جانبنه دوشر و ماوراء النهر دن خراسانه معبردر و محدثیندن
صحیح بخاری راویسی امام فربری بو بلده دندر بخارا طقسان یدی بچوق درجه
طول اتوز طقوز بچوق عرض نده باغ و باغچه سی وافر نواحی و قریه لری معموردر و ن
برده سغد سمرقند غربیسنده بر شهر مشهوردر بنده معموردر لغت مغانده
مجمع علم معناسنه بخا لفظندن مشتقدر ایدیکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی محلث ایدی بر کسه بونک قهندزندن چیقوب اطرافه باقسه
هر طرفنده کوزا یریمی بر سبزه زار کورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بر بساط
سبز کبی دوشنمشدر میان سبزه زارده یر یر لطیف قصرلر و بنالر واردر قنچی

عالی وبی نظیر بابلشدر ذکر اولنان بنالر بو بر بخارالرینك مهارتنه دلالت ایدر
سامانیان بناسی بر عظیم حصنی وبی نظیر اسواق وجوامعی وسورینك یدی
دروازه سی واردر واکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده در وحائط
مزبور طولا وعرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا داغ وبیابان
یوق جمله قریه لر ومزارع وباغ وبوستاندر طواویس وبورق وفرغانهٔ سفلی وبوم
وروستلكاه وحستوان وفروان سفلی وفروان علیا واردر کبی هر بری بر
ناحیه در خارجنده دخی بر نیجه نواحی واردر که هر برینه انهاردن حرقلر کسوب
آقتشلردر روسیان کرمنه ومناحس وفرغانهٔ علیا ورستاق عرقیه ناحیه لری
کبی سغد سمرقندك صولری بخارا یه کلوب عمودی نهر ایچندن کچوب دکرمنلری
دوندورر ومزرعه لرینی سقی ایدر جمله باغ وباغچه سی نهرلر اوزرنده در اندن
کچوب بیکنده وجیحونه کیدر اندن غیری متعدد انهاری واردر رود وبزرك رود
نوکند رود ناکهان جوبیار عارض رود نوبهار کبی ورود سغد عمودندن بعض انهار
ایریلوب قریه لره کیدر ومزارعی سقی ایدر بری رودکاو خام در که حرمشه وأرنجه
برناحیهٔ عظیمه یی سقی ایدر ورود نوکند دخی برناحیه نکدر رود برجه رود ستنه
رود فراون سفلی دخی بر ایکشر ناحیه یی سیراب ایدر و بخارانك او دونی
داغدن کلدر جمله باغلردن کسیلور ماوراء النهرده بخارا میوه سندن لطیف
میوه یوقدر روزمینی شولمرتبه منبتدر که بر ایکی دونم یرك محصولی برکسه نك
اهل وعیالیله معاشنه کفایت ایدر لکن خلقی چوق اولمغین محصولی وفا ایلمز
اطرافدن غله کلمکه محتاجدر وبخارا خلقی زبان سغد سویلرلر اکثری خوب
وخوش خصال اولورلر کلاه صوش وقبا پوشلردر اسواقدن غیری یرده بازارلری
واردر اوقات معلومه ده جمعیت ایدرلر وقهندزی یمن ایله مشهوردر
دیرلر که انده باغلنان علم الشده جمع اولان عسکر منهزم اولمامشدر وهیچ برملکك
جنازه سی طشره چقمیوب ایچنده دفن اولنمشدر وقومی ملوك وحکامه مزید
انقیاد اوزره در دیرلر که بخارا وسمرقند وبلخ زوایای مثلث دوشوب ارالری
یکرمی بشر فرسخدر سمرقند بخارادن شرقیه وشماله دوشر هفت اقلیم صاحبی
ایدر بخارا یه اول اجلدن فاخره دیرلر که قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ایدجکدر
بو بلده دن اولقدر اولیا وعلما کلمشدرکه حد وحصری یوقدر با لکه بر عصرده

دورت

دورت بیك فقیه جمع اولمش ایدیکه هر بری فتوایه قادر اصول وفروعده ماهر
ایدی شیوخ حدیثدن امام ابو عبد الله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفیدر
وخاندان محبوبی که عمر ابن مازه اولادی صدر الشریعهٔ اول وثانی وبرهان الشریعه
وتاج الشریعه اول سلسله دندر ومشایخ نقشبندیه دن خواجه عبد الخالق
وخواجه محمد بابا وسید امیر کلال وخواجه بهاء الدین وخواجه علاء الدین
عطار وخواجه حسن عطار وخواجه محمد پارسا واوغلی ابو نصر پارسا وسید
برهان الدین خاوندشاه وامیر خواند محمد واوغلی خواندامیر وشعرادن ناصر
وخواجه عصمت ومولانا برندق وخیالی وسیفی وهاشمی بو شهره منسوبلردر
بیکند طقسان سکز درجه طول اوتوز طقوز بچوق عرضده بخارادن بر مرحله
برده بر بلده در سوریتی تاتار خراب ایتدی بر لطیف جامعی واردر دیرلر که
بونك سلفده بیك رباطی وار ایدی یکی کند سکز درجه طول قرق بك درجه
عرضده نهر شاش کنارنده بر بلده در بخارادن شماله دوشر ما بین یوز یکرمی
بش فرسخدر نهر مزبور اندن کچوب ایکی مرحله ده خوارزم کولنه دوکیلور جند
طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده
قریب بر بلده در طواویس طقسان یدی طول اوتوز سکز عرضده بخارا
مضافاتندن داخل حایطده بر بلده در بخارا ایله اراسی یدی فرسخدر سلفده
علماسی چوق معمور بلده ایدی قهندزی وشارستانی وار ایدی خراب اولدی
ییل بازاری طورر موسم بستانده ماوراء النهر خلقی کلوب تفرج ایدرلر باغ بوستانی
وافردر کرمینیه فتح کاف ایله طواویسدن کبیر بخارا ایله سمرقند بیننده
بر بلده در چوق قریه لری واردر طواویسه یدی فرسخ بعیددر دبوسیه فتح
دال وضم باء مخففه ایله وادی سغد جنوبنده خراسان یولی اوزره بر بلدهٔ
صغیره در کرمینیه دن بش فرسخ یره سمرقند ایله بخارا اراسنه دوشر قریه سی
یوقدر فقهاء حنفیه دن ابو زید عبد الله ابن محمد دبوسی بو بلده یه نسبت
اولنور نسف فتح نون ایله معرب نخشبدر یکسان سکز درجه طول اوتوز طقوز
بچوق عرضده بردوز صحراده صولری وباغ وباغچه سی وافر بر بلده در طاغلر
بوندن کش سمتنده ایکی منزل بعید اولوب کش صولری کلوب بونده جمع اولور
نهر عظیم اولوب رستالری صواردر وجیحونه کیدر جیحون ایله بونك اراسی

مفازه در برخرابه قهندزی وربضی وربضك دورت دروازه سی واردر
در کش دربخارا درسمرقند درغزلی دار الاماره سی نهر عظیمك کنارنده
سرابل نام موضعده درغازکاه عید دروازۂ بخارا ده وبازاری ربضنده در
برقاج ناحیه سی وایکی قصبه سی واردر برینه بزده وبرینه کشته دیرلر کبار
حنفیه دن حافظ الدین عبدالله محمد که مدارك ومنار صاحبیدر وابو حفص
عمر ابن محمد که متن عقاید تیسیر صاحبیدر وابو المعین که تبصره صاحبیدر
بو بلده یه منسوبلردر بزده فتح بایله نسفدن التی فرسخ یرده برقلعه وقصبه در
دیرلر که بونك بناسی افراسیاب ایدر فقهادن شیخ الاسلام علی بزدوی وبرادری
ابو الیسر که علماء اصولدن اولوب متن مشهوری تألیف ایتمشدر بو بلده یه
نسبت اولنور کش کافك فتحی وکسر ایله طقسان طقوز بچوق طول اوتوز
طقوز بچوق عرضده نسفه قریب بر بلدۂ عظیمه در دیرلر که بونك وسعتی
اوچ فرسخ طول وعرضده واردر لکن نواحیسی ایله جمله مسافه سی اولنور کرك
اوجوزلق میوه سی بول یردر میوه سی سائر بلاددن اول یتشور لکن هواسی
بددر سلفده بوکا شهر سبز دیرلردی سمرقند ایله بیننده بر طاغ واردر برکونده
اشیلور بونك قهندزی وربضی وشارستانی واردر بازارلری ربضنده در
بنالری بالچق واغاج باغ وبوستانی وافر چوباقی تکاثر یردر شارستانك
دورت دروازه سی واردر بری دروازۂ آهنین ودروازۂ عبدالله ودروازۂ
قصابان ودروازۂ شارستان بوکا باب ترکستان دخی دیرلر زیرا بر قریه
واردر خارجنده ترکستان تسمیه اولنور وبونك ایکی نهری واردر برینه
نهر قصارین دیرلر شهرستاندن چقار وبری نهر اسورد ر ایکیسی دخی دروازه دن
بچر وروستالرنده دخی بر نیچه رودلر واردر رودجاج رودحسك رود
خوان کبی رودجاج سمرقنددن بر فرسخ یرده در رودحسك راه بلخده شهردن
سکز فرسخ یرده جاریدر اشتیخن کسر همزه وتا وفتح خاء معجمه ایله سغد
سمرقنددن بربوك قریه وناحیه در بوندن سمرقنده دك فرسخدر باغ باغچه لی
اوجوزلق یر اولوب ابن حوقل قولنجه قهندزی وبازاری وقریه لری واقصورلری
واردر علمادن بر جماعت بوندن ظهور ایتدی وادی سغد شمالنده دوشر
کشانیه ایله اراسی بش فرسخدر کشانیه طقسان سکز بچوق طول قرق درجه

عرضنده

عرضنده بلاد سغد اورته سی وقلبی ایکی مرحله طول وبر مرحله عرضی بر ناحیه
وقصبه در بونك قصبه سی اشتیخندن وقریه لری انك قربنده در چوقدر
لکن اشتیخنك عرضی بش مرحله عنداولور ایکیسی دخی وادی سغد شمالنده دوشر
اربنجن فتح همزه وکسر بایله سغد بلادندن کشانیه قربنده بر بلده در خرابه
یوز طوتدی دیرلر زامین فتح زاء معجمه ایله طقسان طقوز بچوق درجه
طول وقرق درجه عرضده سمرقنددن ایکی مرحله شرقده سغددن فرغانه یولی
اوزرینه دوشمش اوکی صحرا واردی اوسروشنه دیرلر واغلر یدر وافر ترنجبینی
اولور اقصورلری باغ وباغچه سی واردر شاش معرب چاچدر یوز بچوق
درجه طول قرق ایکی درجه عرضده تقویمده مسطوردر اولدر بخارا وزره سمرقنده
تابع بر بلدۂ عظیمه در نهر سیحون ورا سنه دوشمش دوز یرده اولر نك ایچنده
صولری اقار ماوراء النهر شهرلرینك اشبهی وانزهیدر اون بش قدر قصبه
بونك ناحیه سنده واقع اولمشدر بوندن فرغانه بش مرحله وخجنددن
دورت مرحله یازیلور مسالکده ایدر قصبۂ شاش بنکت نصفی قدر بر
بلده اولوب باروسی وربضی واردر قصورلری وباغ وبوستانی وافر یردر
چاچ حدودی ایلاقه پیوسته اولور وبو نواحینك سکانی غز وخلج طوایف
مسلمین واهل جهاد اولوب اکثری چرکه نشینلردر کسه یه انقیاد ایتمزلر هفت
اقلیمده شاش قدیم شهرلردندر بناکت دخی دیرلر حالا تاشکند دیمکله
معروفدر بو بلر جمله شاش اولمق اوزره یازار تقویمده دخی بنکت کسر باء
وسکون نون وآخری تا ایله قصبۂ شاشدر قهندزی وربضی واردر ربضی دخی
مستوردر بو ربضك خارجنده بر ربض دخی واردر جمله سندن صولر اقار
جامعی قهندز دیوارینه متصلدر ابن حوقلدن نقل ایدر مسالکده قهندزینك
اوچ دروازه سی واردر باب ابو العباس باب کش باب آهنین ودار الاماره سی
وجامعی دیوار قهندزده اوزرینه دوغمشدر شارستان درونیسنده الچق بر بازاری
وار اورته سی میداندر وسابلغ نام کوهدن وادی چاچه کلنجه بر دیوار چکلمشدر
اکا دیوار عبدالله ابن حمید دیرلر دیو یازار تاشکند ایسه تقویمده مذکور
دکلدر وکیر وهفت اقلیم صاحبی ایدر کرچه بو شهر عمارات واسواق وسائر
اوصافدن اولقدر متکلفدن ساده در لکن زمینی قصورلر وباغچه لر ایله مزیندر

وچمنزاری وباغلری کل ولاله وانواع ازهار ایله مزیندر خصوصا هفت رنک لاله
اولورکه غیری یرده اولماز لالهعذار تاشکند وکل سرخ بخارا بین الجمهور مشهور
اولمشدر بو ولایتده برقویی واردرکه صویی سهلدر اکر صویندن آلوب برغیری یره
کتورسه لر برزکندکه قانه دونر دخی اوزادیقجه سنک اولور واکر برپاره بزی حیض
قانیله آلوده ایدوب اول قیویه براقسه لر برصاعقه پیدا اولورکه نیجه ابنیه لری
خراب ایدوب وبودیارده برچشمه واردرکه صویی اقازیجق روی هواده سحاب
ظاهر اولسه اقار شاش دیارینه کبار شافعیه دن محدث وفقیه امام محمد بن
علی ابن اسمعیل که قفال شاشی دیمکله معروفدر وابو بکر محمد ابن احمد مستظهری
وفخرالدین بناکتی که تاریخ صاحبیدر وبدر شاشی وفاضل تاشکندی وغیریلر
منسوبلردر تنکت ضم تا وفتح کاف ایله شاش شهرلرندن برشهردرتنه دخی
دیرلر تقویمده ابن حوقلدن منقولدرکه تنکت ایلاق قصبه سی اولوب قهندزی
وربضی ودارالاماره سی واقار صولری واردر ایلاقک شنلکی وبنالری کلدری
وادئ شاشه متصل اولور ایلاق داغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر
صاحب مسالک ایدر تنه باغسز وبوستانسز برشهردر قهندزی شارستانی
وجامعی واردر خلقی حسن جمال صاحبی اهل مروت اولور اکثر ذخائری زود
جاجدن زورقلر ایله کلور لکن تقویمده ابن حوقلدن بساتین کثیره سی واردر
دیوادی سایلغ داغندن وادئ شاشه منتهی اولور تورکلک شهره دخولنی منع
ایدر وبونک باشقه برنهری واردر ایلاق صویی دیرلر دیو روایت ایدر لکن جوار
مزبوره بناکتده مذکوراولاندر مشترکدر ایلاق حد نونجکدن فرغانه یه واریجه
مجموع بلاد بادشاهلک اسمی اولور اوزره بازار ابن سینا شاکردی حکیم ایلاقی
بودیاره منسوبدر اسفیجاب کسر همزه وسکون سین ایله یوز درجه طول
قرق اوچ بچوق درجه عرضده ماوراءالنهرک ترکستان تغورنده بربلدۀ کبیره در
ابن حوقل ایدر بونک برخرابه قهندزی وار ربضی وشهری معموردر سوری بر
فرسخ قدر ربضنی احاطه ایدر ایچنده اقرصولری وبوستانلری واردر دوزیره
دوشمشدر مسالکده سوربنک دورت قپوسی واردر دروازۀ کوچک دروازۀ
فرجان دروازۀ شاکرانه دروازۀ بخارا انلردرکبار حنفیه دن شارح مختصر
طحاوی شیخ الاسلام علی اسبیجابی بوبلده یه نسبت اولنور جنابی تاریخنده ایدر

بوبلده

بوبلده یه سیرامده دخی دیرلر لکن غیری کتابلرده کورولمدی بو تقدیرجه مطول
محشیسی علاءالدین سیرامی دخی بو بلده دن اولور اسروشنه ضم همزه وسکون
شین مهمله وضم را وفتح شین معجمه ایله یوز بر درجه طول قرق بچوق درجه
عرضده مراصد نقلی اوزره شین معجمه نک تقدیمی ایله ماوراءالنهرده سیحون ایله
سمرقند اراسنده بلاد هیاطله دن بربلدۀ عظیمه در سمرقند ایله میانی یکرمی التی
فرسخ تخمین اولنور تقویمده ابن حوقل روایتیله اسروشنه براقلیم اسمیدر اکثر
اطرافنی داغلر احاطه اتمشدر شرقده بعض بلاد فرغانه غربده حدود سمرقند
شمالده شاش وبعض فرغانه جنوبده بعض حدود کش وصغانیان ایله محدود
اولوب دورت یوز قدر حصن برقاچ پاره شهری مشتمل ولایتدر مسالکده ایدر
اسروشنه خلقی لساننده بو مملکت تسمیه اولنور ناحیه لری بونلردر اران
بنامک کوک عرق ساباط زامین ریزک بوشهر معمور شهردر بناسی طین
واغاج ایله یاپلمشدر شارستان درونینک دیواری واردر ربضی دخی آخر
دیوار محصوردر شارستانک ایکی دروازه سی وار بری دروازۀ شارستان
بری دروازۀ ماالابیندر جامعی شارستاننده در دکرمن یوریدر بر نهر ایچندن
اقار واون قدر دکرمن دوندورر ایکی طرفی درختلردر وخندق ایچنه اقوب
سوری احاطه ایدر سرایلره وباغلره یایلوب مزارعی سقی ایدر ربضک قارکیدر
ربضنک دورت قپوسی واردر باب زامین باب ابن سعد باب ابن حکمت
باب کهلیان وبونده انواع معادن علی الخصوص زاج ونشادر وافر اولور
معدن نشادر داغده برغار درکه اندن بخار چقار کوندز دخان کبی کیجه نار
کبی کورینور اوزرینه دیوار وسقف یاپلوب برقپو قومشدر بخار سقفک المعین
سقفنده بخاردن نشادر منجمد اولور صحیفه صحیفه یاپشور بروقتده برجاهل
کسنه اصلنمش کیجه کیروب سرعتله قپویی آچار واوکنده طورمیوب برجانبه
برتاب ایدر زیرا بخار محبوس شدتله چقوب اوکنده بولنانی هلاک ایدر
بخار شدتی کیدکدن صکره سقفی یقوب نشادری آلورلر وکوپری یاپارلر
بخار محتبس اولمادقجه ضرر لودکلدر جوهر احتباس ایله حاصل اولور وبو
اسروشنه ده برنوع کل اولورکه آخر تابستانه دک باقی وپایدار در ساباط
اسروشنه بلادندن یوز بر بچوق درجه طول قرق بر بچوق درجه عرضده فرغانه دن

شاشه کیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوچ فرسخ برده جنوبله شرق اراسنه
دوشر برقصبه در بلادش آباددن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین
کسری قربنده عراقده برساباط دخی واردر **اسپانیکث** ضم الف وآخری ثاء
مثلثه برله اسفیجاب توابعندن فاراب یولی اوزره برمرحله برده بربلده در
اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر **شاه کث** فتح شین وآخری ثاء
مثلثه ایله یوز بربچوق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن بربلده در
فرغانه یوز ایکی بچوق درجه طول قرق بربچوق عرضده بریخچه قصبات وقرایی
مشتمل ولایت شهیدر هفت اقلیمده اولدیغی اوزره حدود شرقیده کاشغر وغربیده
سمرقند وجنوبیده کوهستان وبدخشان شمالده ترکستان وطرازدر غیری بلاددن
تاتار استیلاسندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله معروفدر
بو ولایتک شرق وشمالندن کلوب اورته سندن کچر واقعات بابریده ایدر فرغانه ده بربروج
الصنم اولوردیرلر ماوراء النهر بلادندن بونک واسع وقریه لری بیوک وا وجوزلق بریوقدر
اخسیکتده معدن سیم وزر ومرج داغلرنده زیبق وروستای زرین ناحیه سنده
معدن نفت وکوه استرده چشمه نفط ومعدن باقر واسرب وآهن جمله موجوددر
وبیرون کاید یا نوشروان بونی بنا ایدوب هر ملتدن قوم سورمش واسکان اتمش ایدی
واحنه ازهوخانه دیمش ایدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ سعید الدین
وشارح طوالع عبدالله ابن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر وکیر وهفت اقلیمده
ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوک وکوچک شهر واردر بشی نهرک جنوب طرفنده ایکسی
شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر **اندجان** فرغانه وسطنده حصاری غایت
متین ومستحکم برشهردر قلعه ایچنده برقاچ ارماق اقار غله سی ومیوه سی ایو اولور
اما هواسی بددر وکوز اغریسی چوق اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره یازار
مرغینانک شرقنده کاشغر یولی اوزره مابین ایکی مرحله در بونک صوی جنوبندن کلوب
شهره اوغرار اوش صوینه قاریشور **اوش** فتح همزه ایله اندجانک شرقی وجنوبی بر
قصبه وقلعه در اوچ قپوسی آچیلور بری درکوه بری درآب بری در معلق وآب
وهواسی خوب اطرافی چنزاردر اقصوی جنوب وشرقدن کلور شهردن کچوب بسی
جهتنه کیدر یقول العبد قصیده سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه منسوب اولور **مرغینان**
فتح میم وکسر غین معجمه برله اندجانک شرقیسنده یدی فرسخ برده برقصبه در نساء السفلی

ناحیه سنه دوشر شهرو قیاصوینک شرقنده نصف مرحله برده کاشغردن غرب
وجنوبه در بونک صوی شرق وجنوب طرفندن کلوب مرغینانک جنوبندن کچوب شرقیا
صوینه قاریشور لطیف اناری وقزد الوسی اولور فقهای حنفیه دن امام ظهیر الدین
علی ابن عبدالعزیز وامام فاضل صاحب هدایه برهان الدین علی ابن ابی بکر که بشیوز
طقسان ایکیده وفات اتمشدر رحمة الله علیه بو بلده یه منسوبلردر اشبهیدر
اسفره معرب اسپره در مرغینانک غرب وجنوبنه طقوز فرسخ برده طاغستانده
بربلده در باغ وبوستانی واقصولری وافردر سمرقنددن کاشغره کیدن یول اوزرینه
دوشر صوی جنوبندن کلور وشرقندن دولشوب شرقیه کیدر **خجند** ضم خاء
معجمه برله نهر سیحون کنارنده یوز ایکی درجه طول قرق درجه عرضده بریوک شهردر نهر
اندن کچوب فارابه کیدر واول نهره اندن شهر قیا نهری دیرلر وشهر نهرک طرف جنوبنده در
سمرقنددن کاشغر یولی اوزرنده اولوب بوندن کاشغره اوتوز بش کونده وارلور وسمرقنددن
اون مرحله قدردر هفت اقلیمده ایدر خجند اندجاندن بش فرسخ غربیده قلعه سی غایت
متین شهردر میوه سی خصوصا اناری وافر اولور لکن کوز اغریسی چوق اولور حتی سرچه
قوشلرینک بیله کوزلری علیلدر وخجند ناحیه سنده کند بادام دیرلر بر یر واردر
دوز صحرادر دائما روزکاری اسر اول محله دشت درویش دیرلر زیرا بر زمان بر فوج درویش
انده باد شدتنه کرفتار اولوب برینه های درویش دیه رلن اولوب
کندیلر الحاصل شعرادن شیخ کمال الدین بو شهره منسوبدر نفحاتده مذکور اولدیغی اوزره
شاعرلک ایله شهرت بولدی مرتب دیوانی واردر متاخرین حرمنده خجندیلر
چوقدر **اخسیکث** فتح همزه وکسر سین وآخری ثاء مثلثه برله یوز بربچوق درجه
طول قرق ایکی درجه عرضده نهر خجند کنار شمالنده داغدن بر فرسخ بعید دوز برده
اول یدی شهرک بریدر هفت اقلیمده یاکر اخسی اسمیله یازار فرغانه اولکه سنده اند
جاندن کچیک بو قدر واقع شهر بو قدر عماراسی اون فرسخ اولوب متین ومحکم قلعه سی
واردر میر تیموری دیرلر برجنس خربزه سی اولور که سائر برده بو قدر مسالکده نقل ایدر
اخسیکث فرغانه قصبه سیدر قهندزی وشارستانی وربضی واردر دار الاماره سی
قهندزده وجامعی شهرده وعیدگاهی کنار نهرده در شهرینک بش قپوسی آچیلور
باب نجیر باب وقینه باب کاشان باب اذنیه باب هامه سارو ربضنده اقار
صولری وباغ وباغچه سی چوقدر علماء حنفیه دن صاحب اصول میرالدین اخسیکثی

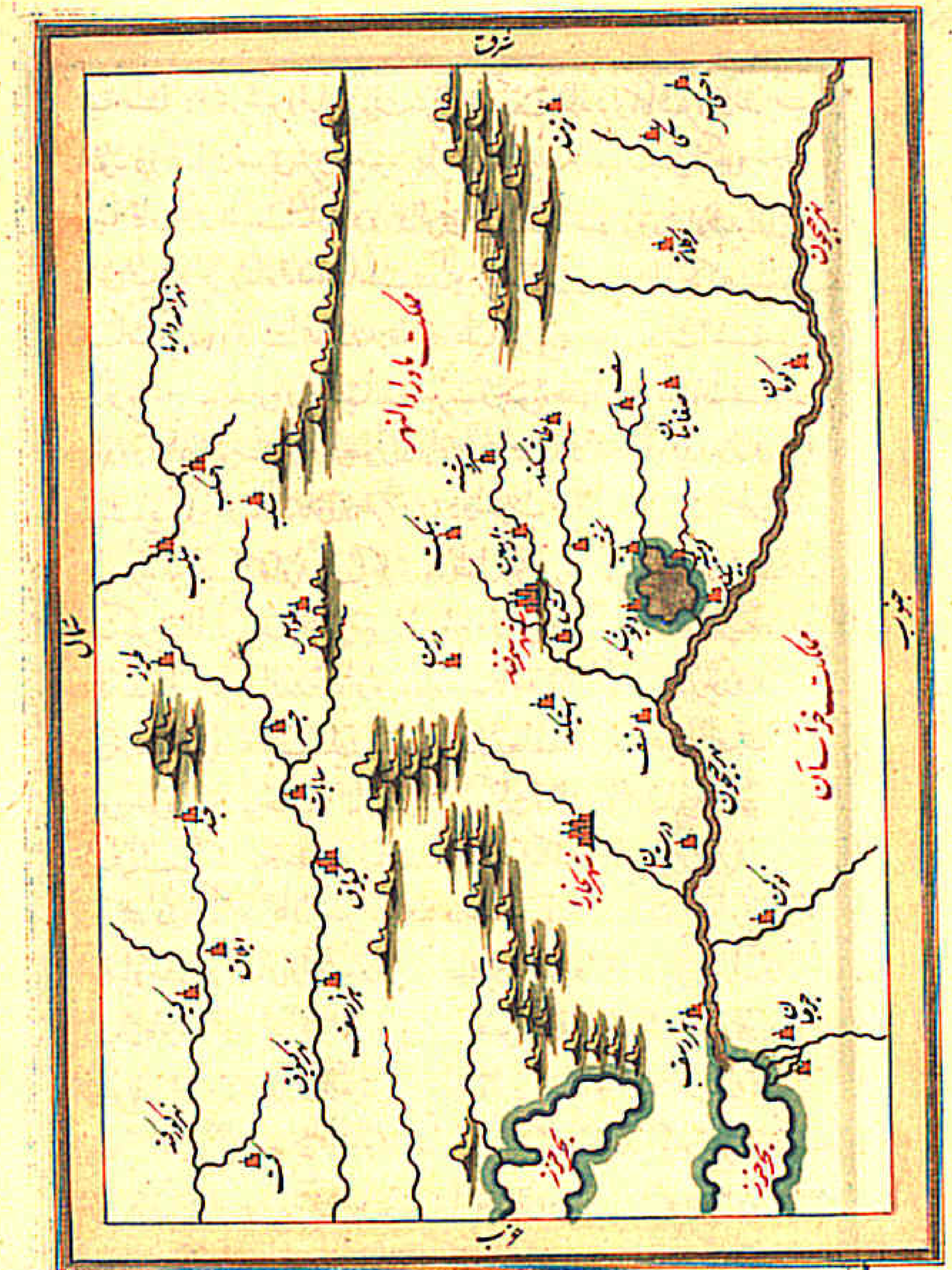

بوشهره نسبت اولنور کاسان سین مهمله ایله یوز بر بچوق طول قرق ایکی بچوق
عرضده بلاد فرغانه دن بر بلده و ناحیه در چوق قریه لری وار در یعقوبی قولنجه سلفده
فرغانه دار ملکی و محاسن دنیادن ایدی ترك استیلاسیله خراب اولدیغی دیو مشترکده
ذکر ایدر اقلیم عراقده بر کاسان دخی وار در موقعنده مذکور در نسا فتح نون ایله
فرغانه بلادندن ایکی بلده و ناحیه در بری برینه متصل برینه نسا العلیا برینه نسا
السفلی دیرلر دوز و اوتلو صولی یرده واقع اولمشدر نسا العلیاده عیون نفت و بر جنس

سیاه

سیاه طاشی اولورکه کومور گبی یانار و کولی صابون یرینه استعمال اولنور بو طاشك
اوچ وقیه سی بر درهمه صاتیلور بونلردن غیری خراسانده بر نسا دخی وار در مشهور
اولان اول در خواکند فرغانه نواحیسنده بر بلده در کاه قاف ایله خواقند دخی دیرلر
اسبید بلاك کسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن روایتله فرغانه شهری بازارجانلرنك
ذهب و فضه معدنی وار در قبا ضم قاف و قصر ایله یوز ایکی درجه طول قرق ایکی بچوق
درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن بر ناحیه ده بر بلده در شاش طرفنه دوشر اخسکثه
قریبدر خرابه قهندزی و معمور ربضی و شهری وار در و بعضی دخی بر سور احاطه ایتمشدر
واقر صولری و بوستانلری وار در کند بادام یوز ایکی بچوق درجه طول قرق بچوق
عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجنددن بر مرحله شماله دوشر اراسنده بر کوه
وار در روزامیندن بر مرحله شرقده در جیسکون یوز درت درجه طول قرق بچق درجه
عرضده بر بلده در داغلرنده معدن زیبق اولور سوخ طقسان طقوز درجه طول اوتوز
یدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلده معظمه در بیوت و اسواقی جمله آجر ایله
دوشنمشدر اطرافنده اك یقین داغ بر مرحله اولوب قریه لری واقر و ناحیه سی
بول یردر نهر صغانیان بونك ناحیه سنی و کوبلرینی سقی ایدر نهر جیحون شهرك کنار
غربیسندن کچر بلخ ایله بونك اراسی بر مرحله در انوکیچون بعضلر بونی طخارستاندن
عد ایدرلر لکن نهرك اوته طرفنده اولمغله ماوراء النهردن بر مشهور بلده در که قهندزی
و شارستانی و ربضی وار در جامعی شهرده بنالری باجقندر خلقی جیحوندن ایچرلر زاغنی
رود صغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابو عیسی محمد و نوادر
الاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر صرمنجان نواحی ترمذده بر ناحیه در
جرمنکان دخی دیرلر واشجرد یوز ایکی درجه طول و اوتوز سکز بچوق درجه عرضده
صغانیانه ملحق بر بلده در واقر زعفرانی اولور بوندن قلعه راسب اوتی فرسخدر شبلیه
اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان
یوز بچوق درجه طول اوتوز سکز بچوق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در جغانیان
دخی دیرلر بیوك ناحیه سیله قریه لری و قهندزی وار در صولری چوق باغ و باغچه سی واقر
یر در بونك انهاری ترمذه اقار مشارق صاحبی امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان
تقریبا ذکر اولنان طول و عرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشیکث فتح
خاء معجمه و راء مهمله و سکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در بنجانیکث فتح

نون وجیم ایله نواحئ سمرقندده سمعانی قطعی اوزره اسروشنه عتسنده بر بلده در غیریلر
اسروشنه اعمالندن عد ایدرلر ودذار فتح واو وذال معجمه وآخری را مهمله ایله سمرقنده
دورت فرسخ یرده بر بلده در حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندندر یوز دورت
بچوق درجه طول قرق دورت درجه عرضده بر بلده در بانجاندن ایکی مرحله شرقده واوشدن
بر مرحله غربه دوشر تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده
اقار صویی و باغ و بوستانی واردر هواسی بر مقدار کرمسیردر مشاهیر فقهادن صاحب
الفتاوی امام قاضیخان حسن ابن محمود اوزجندی بو بلده یه نسبت اولنور مایمرغ
ایکی میمك فتحیله نسفدن بخارایه کیدر یول اوزره بر بیوك قریه و سمرقند قربنده بر قصبه در
جیحون کنارنده بر یره دخی مایمرغ دیرلر فقهای حنفیه دن فخر الدین محمد بوکا منسوبدر
خدیس فتح خاء معجمه ودال وسین مهمله وآخری را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه
اعمالندن بر ثغوردر مشهور بر رباطی واردر بیکث فتح با وآخری ثاء مثلثه ایله
بلاد شاشدن بر بلده در بارسکث بو دخی انلك قربنده معدن شاشك بر بلده در بدکث
ضم باء وفتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده در بعضلر اسفیجابك عد ایلدی بتم ماوراء
نهر نواحیلرندن بر ناحیه در عظیم داغلری ووافر قریه لری وار لکن هواسی نهایت برودت
اوزره در شهروقیا یوز درجه طول قرق بچوق درجه عرضده نهر سیحونك کنار
شمالنده بر شهردر تاشکنددن ایکی مرحله جنوبه و خجنددن بش مرحله غرب
وشماله دوشر نهر مزبور بو شهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء
معجمه وفتح تاء مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراء نهردن بر ناحیه یانار
ابن حوقل ختل ایله وخش ایکی ناحیه در بری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه سی
بلاد رود لاوکند اولوب نهر خنابا ایله بدخشان آراسنه دوشمشدر بو
قصبه لرك صولری وافر وجوزلق دوز یرده واقع اولمشدر وخش فتح واو وسکون
خاء معجمه ایله نواحئ بلخده ختلاندن داغ دیبنده بر بلده در ناحیه سنه وخشاب
دیرلر بونده معادن سیم و زر چوقدر دره لرنده تبر بولنور جمع ایدرلر بعضلر
ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء نهر بلادندن عد ایتمیوب
طخارستاندن طوتارلر لکن اکثر ماوراء نهردن اولمق اوزره در انهار بو
اقلیمده اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون
اما جیحون بر نهر عظیمدر که نهر بلخ وآب آمو وآب تبر دخی دیرلر ایران ایله

تورانی فصل ایدر عمودی آب حرناندر بدخشان داغلرندن چیقوب غرب و شماله
طوغری اقار قباد آباددن بر قاج انهار کلوب قاریشور حدود بلخده ترمذدن
یوقارو نهر وخش طخارستاندن کلوب بوکا قاریشدقدن صکره اسم جیحون
اطلاق اولنور یوقاروسنه جیحون دیمزلر ترمذده جغانیان صولری قاریشور
اندن کچوب کالف وقصبه زمه وآمل شطه یعنی آمویه اوغرار زمه کلنجه
یرلری سقی ایلمزاندن بر مقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی ایدر
اصل نفعی خوارزم خلقنه در وبوندن بلخ وترمذ ناحیه لرنده بعض انهار
ایرلدقدن صکره دهان شیر دیرلر ایکی داغك اراسی بر تنك محله مجتمع
اولوب کچرکه اول دره یوز ذراع قدر انجق عریضدر هرات توابعندن لومیته
نام قریه یه اوغرار وخوارزمدن کرکانجه اول بوغازه قریبدر بوغازدن چقدقدن
صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر انده بنا کیدر اوراسندن کیر و چقار
خوارزم مملکتنه اوغرار اول ریکستاندن کچمك ممکن دکلدر عظیم بطاقدر
وخوارزمده بو نهردن بر قاچ بیوك صولر ایریلوب اوقریه لر مزارعنی سقی وبتون
خوارزم اولکه سنی سیراب ایدر نهر کاخواره وجوی هزاراسب وکرواجوی
ونهر کربه ونهر هزه کبی بونلرك هر برنده کمی یورور وبونلرك کیمی بحیره خوارزمه
دوکیلور اما عمود جیحون خوارزمی کچوب عقبه حلم که ترکلر اکا کراوه دیرلر
بر سنکستان دره در و تنکدر نهر مزبور اول عقبه دن عظیم هولناك صدا ایله
آقوب کچر وصیت وصداسی ایکی فرسخ قدر یردن اشیدیلور وخوارزمدن
التی مرحله خلجان نام یرده حمد الله قوینجه بحر خزره دوکیلور اول محلده انجق
بالقچیلر ساکن اولور اما صاحب مسالك وصاحب تقویم خوارزم کولنه دوکیلور
دیدیلر جائزدرکه بر شعبه سی اول کوله اقه جمله مسافه سیری تقریبا اوچیوز
فرسخدر وایام شتاده بر رتبه طوکارکه اوزرندن قافله کچر و بر قاچ ذراع بوزی
دلوب قویی کبی صو چیقاررلر نهر مزبوره اقان صولرك بری نهر یاخش وبری
نهر بویان ونهر قارنغی ونهر اندیجان ونهر وخشاب در قباد آباد قربنده بونلر
جمع اولوب جیحونه دوکیلور اما نهر وخشاب ترکستاندن چیقوب زمین وخشه
اوغرار بر داغ دیبنده بنا اولنان جسرك النددن اقار اول کوپری ختلان ایله
حدود ربکارا سنده در اندن حدود بلخه وارر ترمذدن یوقارو جیحونه

قاریشور جیحون اوزرنده ماوراءالنهردن اول کوره ختلان وکوره وخشدر بعده
نواحی وجان وسقینه جمله کافرستاندر اپوغلو ملری وجاریه لری چقار اما
سیحون که نهر شاش ونهر چاج ونهر خجند ونهر شهروقیا اسملریله مسمادر اول
دیار خلقی کل زریون دخی دیرلر عمودی بادد ترکستانده منجبین داغلرندن شرق
وشمالدن کلوب اوزکند وشاشه اوغرار وفرغانه اولکه سی اوره سندن کچر
وشمالدن جنوبه اقوب خرساب ورودا ویس امثالی نیچه صولر قاریشوب جیحونک
ثلثانی قدر بر عظیم نهر اولور اخسیکث وخجند وفاراب وبکندی کچر فناکث که
شهرچینه دیرلر انکا واردقده اول محلدن کچیجک ترکستانده هفت اقلیم صاحبی
نقلی اوزره ریکستانده منجذب اولور تقویمده ونزهه ده سیحون کنهرندن ایکی مرحله
کچیجک خوارزمه دکزینه دوکیلور دیر بو دخی مسافه ووسعت جهتندن جیحون
کبیدر وقیشده منجمد اولور اوزرندن کاربان کچر ونهر مزبور نیچه دیارلری سقی ایدوب
حد حیرانی کچدکدن صکره ایکی طرفنده قونر کوچر اوطا وغوز طائفه سی ساکن
اولور اکثری مسلماندر وبالجمله نهر جیحون ونهر سیحون مصنفلرده نقل مختلف
اولوب صاحب تقویم اقرجا ابن حوقل نقلیدر دیو ایکیسی دخی خوارزم کولنه دوکیلور
جیبانار وجیحوندن طقسان بر طولده بر نهر ایرلوب خجند قربندن کچر بحر احضره
دوکیلور بیورر رسم معموره دن نقل ایدر صاحب مسالک دخی سیحون جیحون خوارزم
کولنه دوکیلور ایکیسنک دریایه واصل اولدیغی یرلرینک ما بینی اون ایکی کونلک مسافه در
دیو تعیینی ناقص اولور زیرا کونلک مسافه سی انجق تحمل ایدکلیدر صاحب نزهه جیحون
بحر خزره وسیحون کوله دوکیلور دیدیکی صوابه اقربدر بر سوز و هفت اقلیم روایتی
اوزره نهر چاج ریکستانه دیاغق دخی جائز لکن جیحون وصفنده غلط اولمق
راجحدر **نهر بوی** نزهه ده مسطور اولدیغی اوزره سغد وصغانیان جبالندن
چیقوب بر بحیره اولور اندن چیقوب بر قاج بولک چیلن صولر قاریشوب بر کله بخشی
سقی ایدر اعاصلا کچدویرمز عمودی سغد وسمرقند وبخارایه اوغرار بو ولایتلرک
شنلکی بو نهر ایله در دیمشلردر **تنبیه** معلوم اوله که سیحون وجیحون ونیل وفرات
انهار جنتدن اولوب اصولی سدرة المنتهی النندن اقماسنه حدیث شریف
وارد اولمشدر بنا بر خلک کبی انهار مذکوره یه ایمان واسلامدن مجاز اولمق اوزره
معنا ویروب کبی حقیقته حمل اتمشدر قاضی عیاض مسلم شرحنده شوق اولی

اختیار

اختیار قیلوب انهار مذکوره اکثر بلاد اسلامیه ده اعظم انهار اولمغین شارحی
اکثر اهل اسلام مدرانجله نشو ونما بولان ابدان مسلمانان اکثر اصحاب جنا تدن
اولمغین کانه جنتدن چقمش اوله یاخود اصل سدره یرده اوله بو تقدیرجه اشکال
برطرف اولور وتوجیهه دخی حاجت قالمان اما امام نووی حقیقته برکونه دخی
حمل ایدوب بو دورت نهرک اصل سدره التندن بطن زمینه نازل اوله وینه
کیفیتله نازل اولدوغی بزه معلوم اولمیه بعده هر بری بر طرفدن چیقه ظاهر
حدیث مقتضاسی بودر عقلا وشرعا بوکا مانع یوقدر دیمشلردر لکن عقلا مانع
یوقدر دیدوکنه خصم تسلیم ایلمز زیرا تکون انهارک سببی عقلیسی غیری یوردندر
وبالجمله بحث مذکور مبحث طویل الذیل اولمغه متحملدر مراد ایدن اول قیویه
کتادویره **جبال ومعادن** ماوراءالنهرده وافر جبال واردر اشبهی بونلردر
جبل ساروان سمرقند جنوبنده هواسی خوب ومعمور بر جبلدر انده زردکرد
دیرلر بر معبد ترسا واردر **جبل** اسفره شاش انتهاسنده بر داغدر انده چشمه
نفط ومعدن آهن واردر وپیروزه حاصل اولور **جبل** فرغانه بر کبیر داغدر
انده معادن زیبق ونحاس واسرب وذهب ونفط وقیر ونشادر وزفت
واردر وبر نوع طاش اولورکه اودون یرینه یقارلر **جبل** درکه بخارایه قریب
بردن ابتدا ایدوب سمرقند بر کشراسندن کچر اسروشنه یه متصل اولور
کیرودونوب حد فرغانه یه اولاشور وچینه واررو اسروشنه بیابانی حد فرغانه
وایلاقدن خرخیره وارنجه بو داغ برابرنده واقع اولمشدر وبونده انواع معادن
واردر وبر صو واردر که ایام صیفده کنارلری بوز طوتار وقیشده ایلیجق اولور
نباتات ومحصولات بو اقلیمک معادنی ونباتاتی چوقدر میوه سی بر بر نه فوقیت
اوزره اولور که سغدده واسروشنه ده وفرغانه ده حیوانانه دوکرلر بر ایکی ییل
اکین اولمسه اسعارنه تفاوت کلمز مروج ومراتعی وانهار ومزارعی فراوان یردن
اول اجلدن چارپا قسمی انده غایت ایو اولور لکن اکثر غنمی ترکستاندن در مشهور
متاعی ابریشم وصوف وکاغد سمرقند در پوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسک اولابو دیاره کلوب اندن اطرافه کیدر فرغانه ایله ترکستان
اراسنده اولان داغلرده صالفی میوه اشجاری بتر وکسه اخذ ایلمز وانواع ریاحین
وازهار اولور مطلقا ماوراءالنهر داغلرنده فستق چوقدر سلفده خراج بخارا

اون بربوك سكسان طقوز بيك ايكيوز درهم وخراج فرغانه يكرمى سكز بوك ودخى
اسروشنه بش بيك وشاش التمش بوك درهم مسيبه كه نحاسه بكزر خراج
آمل ايكيوز طقسان اوج بيك دورتيوز حاصل كش يوز اون بر بيك بشيوز خراج
فاراب اللى بش بيك محصول ترمذ ايكى بيك عوائد خجند اون بيك درهم
ايدى اخلاق رجال ماوراء نهر خلقى اكثر خير وصلاحه راغبلر جوانمرد ومهمان
دوست اولورلر قنوقا وزرينه جنك ايدرلر اكثر مالارين وجوه خيره صرف
ايدرلر بيابانده برمنزل يوقدركه انده بر رباط يا بر مسافرخانه بنا اولنمش وليه
تواتره ايرمشدركه بو اقليمده مسافرينه طعامى وطوارلرينه علفى چقارانون بيكه
قريب عمارت ورباط واردر مؤلف مسالك ايدر سغدده بر سراى كيجى مهمانخانه
كوردم قپولرين آچوب قنادلرينى ديواره ميخلمشلر ديديلركه بوقادن كسه نك
مهمانسرا ايدى يوز يلدن زياده دركه بويله كشاده واپچنده زواده مسافرين
آماده دركه بوقت مسافر كلوب قپوسنى آچق بولمغله آخره كيده ديو
ميخلنمشلرى باعث بو سرايه قونان مهمانلره مزيد احترام ايدرلر وبو اقليمك ماوراء
نهر ايلدر اكثرلرى دلاور وتنجيم وامر حربده ماهر اولورلر زيرا بونلرك اطرافى حربيدر
داغما غزا ايدرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحده برمرتبه قوت وقدرتلرى
واردركه تعبير اولنماز على الخصوص چاچ وفرغانه قومنك يات ويراغى بربولك
قومنده بوقدر وپادشاهلرينه انقيادلرى زياده در اول اجلدن ملوك پيشين
عسكرلرين تركدن عد ايدرلردى مسالك ماوراء نهر سمرقنددن بلخه شهر
سبز وقصبهٔ شيخ صادق وقصبهٔ حصار وقصبهٔ دهنو وقصبهٔ صنعا وقصبهٔ
بوبا وترمذ وبلخ بر برمرحله در سمرقنددن اسروشنه ايكى مرحله وفرغانه اتوز
بش فرسخدر راه فرغانه جيحوندن ابتدا اولنسه ترمذدن بيكند وطواويس وكرمينه
ودبوسيه وسمرقند واناركيت ورباط سعد چاچ يولى بو منزللردن ايريلور ومرزغند
وزامين بناكث يولى بورادن ايريلور وساباط واوزكند وساوكند وخجند وكنده
وسوخ وروستاى ورين وامش وقبا واوش واوزكند بر برمرحله در راه چاچ
سرحد سلامه واريخه اوّلا اناركيدن قطران دره وكين واناركيدن خرقا وبزنك
وشوق جين واستوركت وسكت ورباط ابو العباس بوكا ابقردى ديرلر وغركن
واسبيجاب وباكث جمله بر برمرحله در اندن طراز ايكى مرحله ار القدم شلك

بوقدر

بوقدر كنار جيحوندن كيدبلورسه طرازه دكين يكرمى ايكى مرحله در وسمرقنددن خوارزمه
معموره دن كيدبلورسه اون ايكى مرحله در آمودن ويزه ومرو وبين واساس ومغان
وطاهريه وغانه وجكربند وسروهزاراسب بر برمرحله در راه بدخشان مسكندن
كوبرى حاليه مرحله اندن وخشاب وابركند وهادورد ومليك ومنك ايكشر مرحله در
روستاى منك كذركاه بدخشاندر مسافات ترمذدن خرمنكان ودارزنكى
بر برمرحله وجغانيان وجنكه وشومانه ايكشر مرحله اندن ايونان وبنكرد
وپل سنكين وكبرو بونادن ايلاق ودربند بر برمرحله اندن كاوكانه ايكى مرحله
وجغانيادن ريبون وكوراب وريك دشت اطرافنده بر برمرحله در ترمذدن
قباديان ايكى مرحله اندن جغانيان اوچ مرحله در مسافات بخارا بومحكندن
بيكند برمرحله وبخاره اوچ فرسخدر شهردن معكان بش وزبده دورت وطواويس
دورت وبدما محكث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقنددن آتاركث دورت
اندن درعس دورت اندن بجبكث طقوز وسمرقنددن روان ايكى اندن
كيورمحكث ايكى سمرقنددن اسبيجبيدى اندن كاسان بش وزرقان اوچ وكاساندن
اربجر ايكى فرسخدر مسافات كش ونخشب آرسى اوچ مرحله كشدن جغانيان التى
مرحله وبوكث بش مرحله وسويه ايكى مرحله در نخشبدن كشته دورت فرسخ وبرزده
التى فرسخدر مسافات اسروشنه خرقانه دن درك بش فرسخ اندن زامين طقوز
اندن ساباط اوچ فرسخدر اسروشنه دن دعكث راه خجنده وزره اوچ فرسخ
اندن خجند وعراق التى فرسخدر مسافات شاش واسبيجاب بناكثدن خرسيكث
بر فرسخ اندن سوركث اوچ فرسخ اندن دهقانكث ايكى اندن بارانكث براشدن
بنكث ايكى اندن جفركث ايكى اندن فرنكث ايكى فرسخدر وابروكند وكنال وعدوان
وكفرنه واوجورين بر برمرحله در رود ايلاق ايله رود چاچ بيننده بوكبك جانبجى
غربسنده بلخ ارمقلرى طولا وعرضا بش فرسخدر بجابجكثدن رود چاچ ايكى فرسخ
اندن بيكث اوچ اندن حدود سكنه برچابوركث اوچ حومانكث دورت
فرسخدر بيكنددن اسبيجاب دورت مرحله اندن بيكث ايكى مرحله بيكنددن
فاراب ايكى مرحله سادغردن سيران برمرحله اخسيكثدن سلاب برمرحله
اخسيكثدن كاسان بش فرسخ وحد طقوز فرسخدر قبادن اسقان دورت
فرسخ اندن كنارود يدى فرسخ سرخسدن مكاحسن بش فرسخ واوال اون

فرسخدر قباده شهر مغان بدی فرسخدر **احوال ملوك** ماوراء نهر سلفده كفار
اتراك النده ایكن سعید بن عثمان ابن عفان معاویه خلافتنده عسكر ایله وبرله
واروب بخارایی آلدی سمرقنده واروب ظفر بولمدی صكره یزید ابن معاویه
وقتنده مسلم ابن زیاد واروب فتح اتمش ایكن خلقی كبر وعصیان ایدیلر ولید
ابن عبد الملك یاننده قتیبه ابن مسلم باهلی لشكر چكوب تكرار فتح ایتدی
بنی امیه دولتنده قتیبه دن صكره انلرك طرفندن نیجه ولاة حكم ایلیوب
آل عباس اولنده ابو مسلم زاییله حكام نصب اولندی مأمون خلیفه اولوب
خراساندن عراقه كلدكده سامان اوغللرینی خراسان وماوراء نهر شهرلرینه
والی قیلمغله ایكیوز دورت سنه سنده **دولت آل سامان** ظهور ایلدی
طقوز نفر یوز طقسان بر سنه خراسان وماوراء نهره حكم ایدیلر نتكه
شاعرلری عنصری دیمشدر * نه تن بود ز آل سامان مشهور * كشته بامارة
خراسان مذكور * اسمعیل واحمدی ونصیری * دو نوح ودو عبد الملك دو منصور
بونلرك دار ملكی بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن
صكره سلطان محمود ماوراء نهره مستولی اولوب حاكم نصب ایلدی بر زمان
دخی آل سلجوق نوابی حكمنده اولوب خوارزمیاندن علاء الدین محمد التیوز
دورت تاریخنده ماوراء نهره مستولی اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان
وماوراء نهردن قطع اتمش ایدی شیخ شهاب الدین سهروردی ناصر خلیفه
طرفندن رسالتله كلوب نصیحت ایتدی مفید اولمدی **ظهور چنكیز خان**
التیوز اون التیده اولوغ یورت خانی چنكیز یان طرفندن ماوراء نهره تجار
كلوب علاء الدین طرفندن بخارا حاكمی كه كندی خالی ایدی غدر وحیف
ایله تجاری قتل ایلیوب مالارین الدقده چنكیز خان مزبوری طلب ایدوب
علاء الدین چنكیزك ایلچیسنی قتل ایدیجك چنكیز ماوراء نهره عسكر
چكوب خوارزمشاه علاء الدین ایله اوچ كون دوكشوب جنكده مغلوب
اولوب قزوینه كندی اندن كیلان سمتنه واروب آبسكونده وفات ایتدی
چنكیز ظهورینه سبب اولوب مزبور اولمشدر صكره چنكیز بخارا اوزرینه
كلوب اوچ كون محاصره ایتدی ایچنده اللی بیك قدر عسكر قپانمش ایكن مغول
هجومنه طاقت كتورمیوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلرین ومالرین

الدقدن

الدقدن صكره چنكیز قتل عام فرمان ایلدی مغول بسل سیف ایدوب اهل
بخارادن انجق بركسه قالمیجه قیردیلر اول كسه خراسانه واروب واقع
حالی خبر ویردی التیوز اون یدی محرمنك درد بخی كونی بو وقعه ظهور ایدوب
بخاراده متنفس قالمدی حتی كلاب وكدیلری بیله قیردیلر شهری
یقوب یقدیلر اندن كوچوب سمرقنده كتدیلر خلقی قورقوب امان
طلب ایتدكلرنده سلاحلرین ومالرین الوب انلری دخی اهل بخارا كبی قتل
عام ایتدیلر وشهری یاقوب یقوب خراسانه كتدیلر التیوز یكرمی بر تاریخنه
وارنجه التی بیلك ایچنده تركستان وایران وتوراننده چنكیزك قتل عامی
بر رتبه یه واردیكه اول دیارلردن ذریت بنی آدم منقطع اولمغه قریب
اولمش ایدی یكرمی بر ده رجوع ایدوب صكره اولادی كندی یرینه قائم
اولدیلر **حكام چغتای** چنكیز ظهوریندن صكره توران ممالكی اوغلی
چغتای حكمنه كیروب سكز یوز التی تاریخنده تیمور ظهوریله بونلر منقرض
اولنجه ذكر اولنان چغتای اولادندن یكرمی طقوز نفر خانلر مالك اولدیلر
انلرك آخری محمود خاندر كه امیر تیمور قتل اتمشدر **دولت تیمور** تیمور
صاحب ظهور یدیوز اوتوز التی شعباننده كش قریه‌لرندن بر قریه ده تولد
ایدوب یكرمی بش یاشنه وارد قده تركستان حاكمی امیر حسین همشیره سی
تركان خاتونی آلوب داماد معناسنه كوركان دیمكله مشهور اولدی وامیر
حسین دخی تیمور ایله ارقالنوب ماوراء نهری الدی صكره تیمور ایله میر
مزبور بیننده فتنه ظهور ایدوب همشیره سی دخی فوت اولمغله قطع علاقه
اولوب یدیوز یتمش بر ده هندوانه حصارنده اولادیله تیمور النده مقتول
اولوب ماوراء نهر حكومتی تیموره قالدی اعاظم ساداتدن سید بركه اكا طبل
وعلم ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دار ملك قیلوب
نامنه خطبه اوقندی یتمش اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش بشده
مغولستانی تسخیرینه كتدی سكسان ایكیده ایران تسخیرینه مباشرت
ایتدی دورتنده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولدی سكسان سكزده یورویش سه ساله كندی بو یورویشده
آذربیجان وشروان ودشت قپچاق مملكتلرینی غارت وتسخیر ایدیك طقسان

اوچنجی دشت خانی توقتمش خان ایله برجنك ایتدیکه عین زمان مثلنی
کورمش ایدی توقتمش اول جنکده بوزولدی طقسان دوردنجی یورویش
بنجساله کتدی بو یورویشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق
عجم وعراق عرب وجزیره وارمنیه اقلیملرینی غارت وتخریب ایتدی واخرنده
غزنه وکابل وهندی تسخیردن صکره سمرقنده رجوع ایتدی التی آی اوتوروب
سکز یوز ایکی محرمنده یورویش هفت ساله چقدی تکرار نهری کچوب
خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده
قشلادی سکز یوز دوردنجی یلدرم بایزید خان ایله چبق صحراسنده جنك
ایدوب غالب کلدی وکوتاهیه ده قشلادی بعده بغداده واروب
تکرار الدی سکز یوز التیده کرجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده
نهری کچوب سمرقنده واردی برقاچ کون اقامتدن صکره شدت شتاده
ختای سفرینه چقدی اتراره وارد قده اجل ایریشوب سنهٔ مزبوره
شعبانك اون یدنجی کونی وفات ایتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده
دفن ایتدیلر بعده اولادندن میرزا بابره کلنجه یکرمی برنفر ماورا نهر وخراسانه
مالك اولوب طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت ایتدیلر انلردن
سلطان شاهرخ وسلطان الوغ بك محمد وسلطان ابوسعید وسلطان
حسین بیقرا نامدار پادشاهلر ایدی خصوصا الوغ بك که سمرقندده بر رصد
بنا ایدوب زیج مشهوری علامهٔ غیاث الدین جمشید کاشی وفاضل محقق
قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشجی مباشرتیله یازوب وجوده کتوردی
وپادشاهان اسلامدن راصدنه بوآثر جمیل ایله مشهور اولوب جمله یه تفوق
ایتدی وسلطان حسین دخی برعاقل فاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق
نام بر کتاب لطیف تالیف ایتدی ملا جامی کبی کامل ندیمی ومیر علی شیر
کبی فاضل وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب
اوزبك قومی ماوراء نهره مستولی ولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه
کیدوب انده تمکن اتمش ایدی اولادی هنده مستولی اولوب ضبط
ایتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکیلر که اوزبکدر شیبان
بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبك خان بن شاه

بوداغه

بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن اتمشلردی مزبور شیبك طقوز یوز التی
حدودنده بعض بلاد ترکستان وماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا
بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب غالب کلدی وبالآخره بابر هنده کیدوب
شیبك خان ممالکی ضبط ایتدی بعده نهری کچوب خراسانی دخی الدی
بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب آذربیجان وعراقه مستولی اولمش
ایدی برقاچ دفعه خراسان اوزرینه کلن قزلباشلری شیبك خان اوزبك
عسکریله بوزوب قمغله شاه اسمعیل انك خصم جانی اولوب طقوز
یوز اون التیده مرو قربنده برکون غافل بصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه
ایلدی وخراسانی اوزبکلردن آلوب شیبکك عمی کوچکنجی خان ماوراء
نهر حکومتنده قالدی بعده عبدالله خان وعبدالمؤمن خان واسکندر خان
وبنجه خانلر بو عصره کلنجه حکم ایلدیلر حالا ماوراء نهر وترکستان انلرالنده در
قزلباش ایله دائما جنکدن خالی دکللردر فصل ٣٧ در اقلیم ترکستان
و دشت اوتوزیدنجی فصل ترکستان ودشت اقلیمنده در بو براقلیم طویل
وعریضدر حدودی شرقده ختای سنورلری شمالده دشت قبچاق وسقو
صحرالری جنوبده بدخشان وماوراء نهر وکشمیر وتبت سنورلری غربده خوارزم
خوارزم وداغستان ودشت قبچاقده تنصوی برله محدود در بلادی کرچه
آز وپریشان اولوب اکثر یری صحرادر لکن صحراسی دخی جمله شنلك وسکون
اولمغین کیرو ممالك حکمنده اولور باش ملکتی کاشغر ترکستانده طویل وعریض
اولکه در اندجاندن اون بش مرحله شرق وشماله دوشر سرحد شمالی مغولستان
داغلریدر وافر انهار بو داغدن اینوب کاشغره اقار وحد جنوبیسی بعض بلاد
شاش وبعض ریکستاندر وحد غربیسی ذکر اولنان داغلردن منشعب بر طولانی
داغدر وبو داغدن صولر جانب شرقه اقار وتمام ولایت کاشغر وختن بو
داغك دامننده در وحد شرقیسی طرقاندن کچوب زمین قلماقه وارر شرقله
بعض جنوبیده واسع ریکستان وجنکلستان صحرای بی پایاندر مسافه کاشغر
تاشدن طرقانه وارنجه اوچ ایلق یولدر قدیم الایامده اول صحرالرده بلاد مسکونه
وار ایدی انجق شمدی ایکسنك نامی قالمشدر بری توب بری کنك تسمیه
اولنور باقیسی ریکستانده بنهان اولوب قوم باصوب خراب اولمشدر وبو صحرالرده

دشتی شترا اولور صید ایدرلر و دار ملك کاشغر کوه مغربی دامننده در کوهدن بش
قاج انهار جاری اولوب مزارعنی سقی ایدر برینه تمن دیرلر سابقا بو نهر شهر کاشغره
اوغرایوب جاری اولوب مزارعی وسطندن کچردی میرزا ابوبکر اول نهری خراب
قیلوب نهرك بر طرفنه بنا ایتدردی حالا نهر مزبور کنارندن اقار تقویمده قافله
کاشغر بر مدینهٔ عظیمه در وخلقی اهل اسلامدر اردوکند دخی تسمیه اولنور
دیو قانون مسعودیدن نقل ایدر مشایخدن سعد الدین کاشغری بوکا منسوبدر
بارکند بوناون ایکی درجه طول قرق ایکی بچوق درجه عرضده پای تخت
ولایت کاشغر بر بلده در سلفده بر شهر عظیم ایدی صکره تدریج برله خرابه
یوز طوتوب وحوشه مسکن اولمش ایدی میرزا ابوبکر آب وهواسنی طبعنه
موافق بولوب معمور ایتدی و دار الملك اتخاذ ایتدی وصولر کتوردوب عالی
عمارتلر یاپدی و ارتفاعی اوتوز ذراع بر حصار چویروب اطرافنده اون ایکی بیك
قدر باغ احداث ایتدی انهار واشجار وبساتین وازهار حسبیله کاشغرده
بارکنددن ایو یر یوقدر وصوی لطیف صودر فصل بهارده ازالوب تموزده
آرتار ومجراسنده سنك یشب حاصل اولور لکن هواسی صاف دکلدر وبالجمله
مملکت کاشغرك آب وهواسی بارد وصحیح وخلقی تندرستدرلر کرچه انده فواکه
ومیوه وافر اولور لکن خسته لك آزدر ومیوه دن محصول آز اولور خلقی دورت
قسمدر بری رعایا وبری قوچین که سپاهیدن عبارتدر بری ایمان دردنجی
مناصب شرعیه ومباشران اوقافدر بارکنددن لاخوف که اوچ مرحله در تمام
انهار واشجار وبساتیندر واندن کچیجك ختن اون کونلك یولدر منازلدن غیری
اول مسافه ده شنلك یوقدر بیابانلدر **یکیصار** بوناون بچوق درجه طول
قرق ایکی بچوق عرضده بارکند غربنده بر قصبه در **ختن** تقویمده ضم خا معجمه
برله اقصای ترکستانده یوزکنددن اوته بر قصبه در وافر انهاری واردر
یوناون التی درجه طول قرق ایکی عرضده اولمق اوزره یازار هفت اقلیمده
ایدر ختن جمله بلاد مشهوره دندر اما حالا خرابه مشرفدر بونك ولکه سنده
ایکی نهر آقار برینه بقراتاش دیرلر وبرینه باورنك تاش دیرلر بونلرك مجراسنده
سنك یشب اولور اصل ختن اولکله تجارت بر کار ایدرلر اکثر متاعلری بز وابریشمدر
وبغدای دخی انده وافر اولور هفته ده بر یوم جمعه ده یکرمی بیك قدر آدم اطراف

واکاندن

واکاندن کلوب بازار طورر عظیم جمعیت اولور **بسی** یوز بر درجه طول قرق
اوچ عرضده دار ملك ترکستان بر مشهور شهردر سلفده اوزبك خانلرینك تختی
ایدی مشایخ نقشبندیه دن خواجه احمد بو شهره منسوبدر **سیران** یسیدن بر مرحله
غربیه بر شهردر **اترار** یسیدن بر مرحله تاشکند طرفنه دوشر اوترا دخی دیرلر فقهای
حنفیه دن قوام الدین بو بلده یه نسبت اولنور **طرقان** سمرقنددن ختای یولی اوزره
بر بلده در اندجاندن اون سکز مرحله برده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره
بعضلر کاشغر ایله ختن اراسنده دردیرلر بوندن ختا یکرمی منزلدر **تندو** یوز
اون دورت درجه طول اوتوز طقوز عرضده بر بلده در **برساجان** بوناون دورت
درجه طول وقرق بر درجه عرضده کاشغردن شرقده بر بلده در ابن سعید قولنجه
ترکستانده اولان ایکی دار ملکدن بری کاشغر وبری بودر فضل بن یحیی البرمکی
زماننده خلقی کفار اتراك ایدی صکره اسلامه کلدیلر وسلجوقیه طائفه سنه
مطیع اولدیلر بوندن اسلام دیاری نهایته ایرشور **بغبوریه** تقویمده ایکی باء
موحده نك ضمی وعین معجمه نك سکونیله یوز اون سکز طول قرق ایکی عرضده بلاد
ترکدن بر بلدهٔ کبیره در شرقیسندن نهر یاجوج اقار وازکشیه شهری بوندن شرق
وجنوبه دوشر بغبور اصلده ملوك چین لقبیدر دیو ابن سعیددن نقل ایدر
بو تقدیرده لفظ مزبور فغفور معربی اولور **بلاساغون** سیحون وراسنده کاشغره
قریب یوز بر درجه طول قرق یدی بچوق عرضده بر بلده در **بجکل** کسر جیم وکافله
طراز قربنده بلاد ترکدن بر بلده در **خزر** خا وایکی زا معجمه فتحیله تقویمده مرقوم
اولدوغی اوزره باب الابواب شمالنده بلاد ترکدن بر اقلیمدر قصبه سنه **اتل**
دیرلر کسر همزه وتا ایله ابل وزننده در شروان دکزی دیدکاری مشهور بحر خزره
واصل اولان بر نهر عظیم بو قصبه یه نسبت اولنور قصبهٔ مزبوره نهرك ایکی طرفنده
واقع اولوب نهر اورته سندن کچر خلقی اکثر مسلم ونصاری وبرازی عبدهٔ اصنامدر
بونلرك ترك ولندن غیری باشقه لسانلری واردر صورت وشمائللری دخی مغایردر
بر صنفدر قرا خزر دیرلر سیاه فام اولورلر وبر صنفی بیاضدر اهل اوثان بری برینك
اولادینی استرقاق وبیع ایدرلر **سمید** خزر شهرلرندن باغ وبوستانی چوق بالدی
اغاجدن بر شهردر سکانی اهل اسلامدر اولوب مساجد بنا اتمشلردر لکن ملکی یهودیدر
خزر وسریر حاکمنه منتسب بچینور بوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر بر حالا داغستان

دیدکلری شروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزر نواحیسنده نهر اتل کنارنده
بر ناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه در بری اقصای
خزرده بلغاره قریب برده و بر قسمی ترك برابرنده ساکندر فاراب فتح فا و را ایله
ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده ترك بلادندن بر ملکتدر طولی و عرضی
بر ایکی مرحله بر اغاجلی وادیدر غربیسی مزارع و ناحیه و شهری بیوك شهردر اطران
وطرازدخی دیرلر یوز درجه طول و قرق دورت بجوق درجه عرضنده واقعدر

خلقی

خلقی شافعی المذهب اولوب واقر علما ظهور ایتمشدر حکمادن ابو نصر فارابی و قانون
الادب صاحبی بو دیاره نسبت اولنور شلج فتح شین و سکون لام ایله طرازه
دورت فرسخ یرده بر قصبه در طرازه بکزر ملکی مسلمانلردر قراقوم رمل اسود
معناسنه تقویمده مسطور اولدیغی اوزره اقصای بلاد ترکده ملکت مغول
دار ملکی بر بلده در ابن سعید یوز اون التی بچوق درجه طول التوز بچوق عرضده
تعیین ایدر لکن بو اسم سابقا ختای فصلنده مذکور اولان قراقرینك غلطیدر
و قلماق تاتارلرینك مسکنیدر صاوس سین مهمله و صاد ایله یوز درجه طول
قرق بر بچوق عرضده بر بلده در کاشغر برله سمرقند اراسنده دوشر بوندن خجند
اون مرحله در اخسو یوز اون بچوق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر و یارکند پادشاهنك دار ملکی بر بلده در
سنجو یکی حصاردن التی مرحله جنوبه بر بلده در کسر سین و ضم جیم ایله تبتدن
اون ایکی مرحله بعیده غربه دوشر کاشغردن دخی اول قدر مسافه شرقده ایکیسی
اورته سنده در بوندن کشمیرا اون بش منزل جنوبه دوشر مسالك ترکستان
سلفده ختندن ختایه اون دورت کونده واریلور ایدی و بو ما بین تو تاشنلك
ایدی خلق قافله یه محتاج اولمیوب بر ایکی نفر کیدر ایدی حالا اول راه قلماق
استیلاسیله بغلنوب منسد اولدی شمدی کیدنلری یول یوز منزل ایدر الوغ بك
سفیری خواجه غیاث روایتیله اول طریق سمرقنددن ایکی ایده ملکار یلدنده
اوچنجی آی اواخرنده طرقان نام شهره اندن یکرمی مرحله ده قامل نام شهره اندن
یکرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سکجویه واریلور ما بین جمله
بیابان در ترکستان دار ملکی اولان کاشغردن سمرقنده اتوز مرحله غربه و لاهور
یکرمی دورت مرحله جنوبه و بیسیدن سمرقند اون یدی مرحله و بخارا یکرمی
بش مرحله و تاشکند طقوز یا اون مرحله در تاشکنددن سمرقند غربه التی
مرحله و اندجان یدی مرحله و اندجاندن مغلستان سکز مرحله اندن طرقان
اون مرحله در ذکر سکان مفازه ترکستان معلوم اوله که کتب تواریخده
یازلدیغی اوزره ترك بن یافث طوفاندن صکره دیار شرقده تمکن ایدوب
اولادی فرقه فرقه قبایل اولوب هر بری بر یری مسکن اتخاذ ایتدیلر و اول
یرلرك اسمیله تسمیه اولنوب اکثری دشت ترکستانده قونر کوچر اولوب خیام

برله آرام ایدیلر ترکدن صکره نوبت الینجه خانه دکوب مزبورك بطن واحددن
ایکی اوغلی اولدی بری مغول وبری تاتار تسمیه اولنوب جمله مملکتی بو ایکی
اوغلی بیننده تقسیم ایتدی اول زمانده قبائل اتراکدن بو ایکی اویماق ظهور ایدوب
مغول وتاتار اویماقلری اشتهار بولدی تاتار اویماغندن سکز نفس رتبهٔ
سلطنته عروج ایدیلر صکره منقرض اولوب دولت مغول طبقه سنه
قالدی دیو یازارلر اول سکز نفس بونلردن تاتار ابن الینجه. بوقا. یلنجه. اسلی.
اتسز. اردو. بایدو. سونج. مزبور سونجك عصرنده مغول غالب کلوب مملکته
مستولی اولدیلر تاتار دولتنه سونجده انقراض کلدی طبقهٔ مغول طقوز
نفردر بو وجهدن اقوام ترك طقوز عددی معتبر طوتارلر بونلر بو ترتیب
اوزره یازلمشدر مغول ابن الینجه که بقیه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس
اولمشدر انلردن اولیانه دخی علی طریق المجاز اطلاق وتعمیم ایدوب ترك
وتاتاره مغول دیرلر لکن حقیقتده مغول ترکدن بر صنف ایدی صکره
چوغالوب سائر اصنافه غالب اولدی واکثر ولایتلری آلوب شعبه لری اسمیله
تسمیه ایتدیلر بونلردن اول تاتار غالب اولمغله جمله سنه تاتار دیرلردی
حالا عربستان وهندوستان وختاده مغول قبائلنه کیرو تاتار دیرلر
بو مغولك دورت اوغلی وار ایدی قراخان. اوغونخان. کرخان. اورخان.
کندودن صکره قراخان یرینه کچدی قراقورمده اولوب اق تاق کرتاق نام
موضعده یایلار وقشلاردی کافر اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهر
ایدوب یرینه کچدی مؤمن مدبر اولوب دولت اتراك قوانیننی وضع وقبائلی
ضبط وتسخیر ایتدی مزبور اوغوز ملوك فرسدن جمشیده نظیردر التمش یدی ییل
سلطنت یازارلر ایغور وقانقلی وقپچاق وقارلق وخلج دیمکله معروف اقوام
وقبائل القابنی مزبور اختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغور حربده دشمندن قاچوب
کندویه کلن بر طائفه لقبی اولدی اولشمق معناسنه قانقلی بر جنکده الدیغی مال
غنائمی عربه لره یوکلدوب اوزرینه قوده نحی آدماره دیدیلر قپچاق وقتا که سلاطین
اتراکدن ایت براق ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزولدی وکیدرکن بر یرده برآغاج
قووغنده کوردیکه بر عورت وضع حمل ایلمش ایدی واری معرکه ده دوشمش ایدی
اوغوزخان شفقتندن اول طفلی آلوب اوغل ایدندی مزبور اوغلانه بودکه قبیله یه

باشی

باشی اولوب قودوق معناسنه اولان قبق تصغیر اولنوب قپچاق لفظی ومحل اسمی طائفهٔ
مزبوره یه اطلاق اولندی ومشهور دشت دخی اکا اضافه قیلندی قارلوق انسه
بولده عسکریندن بر طائفه ثلج وباران علتیله قالوب بو لقب برله ملقب اولدیلر
خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده بر آدم عسکردن کیرو قالمیه دیو تنبیه ایتمش ایدی
بولده اتفاقا بر عورت وضع حمل قیلوب آجلقدن قالیجق اوغوز اول اوغلانی آلوب
قال آج تسمیه ایتدی صکره قبیله باشی اولوب انلردن خلج تحریفی اول قومه لقب اولدی
اولاد اوغوز مزبور اوغوزك التی اوغلی وار ایدی آی. کون. یلدز. کوك. طاق. تنکز.
بونلر بر کون صیدده بر یای ایله اوچ اوق بولوب بابالرینه کلدیلر که بینلرنده بوك
تقسیم ایلیه مزبور دخی یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ پاره ایدوب حصه لندیلر
اوغوز انلره بوزوق لقبی قودی واوقلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوچ
اوق دیدی وبونلر برنجه قبیله باشی اولدیلر بوزوق ولیعهد قیلوب عسکرك میمنه سنی
انلره تعیین ایتدی اوچ اوق میسره ده انلره تابع قیلدی والا تاقی انلره مکان تعیین
ایتدی اوغوز اولادندن بوزوق بو جهتدن سائره تفوق قیلوب معتبر اولدیلر
بونلردن یکرمی دورت شعب وقبائل ظهور ایتدی بقیه لری ماوراء نهر وخراسانه
کچدیلر وغیری شجره کیردیلر جنکیزیلر وسلجوقیلر انلردن ظهور ایتدی نتکه
روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره آی کون یلدز پادشاه اولوب
بعده منکلی ابن یلدز وتنکز والچاخان بن تنکز بو ترتیب اوزره والی اولدیلر وبعض
مورخین ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی النده قالوب
بیك ییل سوروندی مزبور ایلخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تور ترکستانه
مستولی اولوب ایلخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتیلوب ارکنه قون نام صحرایه
دوشدی محل مزبور حصار کبی عظیم داغلر احاطه اتمشدر مزبورانده تحصن وتوطن
ایدوب مرور ایام برله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنك کلیجك برکوه منازل
قدیمه یه واروب تاتار الذین الدیلر انلره قوم قیان دیرلردی مزبور قیان اولادندن
یلدز بن منکلی انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوبینه دختر الانقونك اوغلی
بوزنجر قاخان مغولستانه پادشاه ایتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین
سلطنت مغولی وضع ایتدی ختایلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول
طائفه سی اولوس وقبائل خانلغین مزبور الانقوا ولادنه حصر ایدی اول سلسله دن

اولمیانك خانیتی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر حالا انك اوزرینه در حتی تیمور
اول سلسله دن اولمغین خانلق رتبه سنی بولمدی دیو بیلرلرنده معتبر معتاددر
بعده مزبور بوزنجر اولادندن قایدو و بوقا و بایسنقر و تومنه و قبل و قاجولی و برتان
و بیسوکا بهادر بترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور بیسوکا بشیوز الکیده فوت اولوب
اوغلی جنکیز یرینه کچدی وارملکی قراقوم که الوغ یورت دیرلر انده ایدی مغول
خانلرینی قهر ایدوب التیوز اون التیده ایرانه کچدی ماوراء نهر و خراسانی تخریبدن
صکره دونوب التیوز یکرمی دورتده مرد اولدی حالا بیلرلرنده معتبر اولان یصاق
قانونلرینی موروب ممالکی دورت اوغلی تولی و جوجی و جغتای و اوکتای بینلرنده
ترك ایتدی ایکی ییلدن صکره ایکیسی تختنی اوکتایه تسلیم ایتدیلر جغتای توراننده
پادشاه اولوب کاشغر و بدخشان و بلخ و بعض خوارزم و غزنه یه اولادندن یکرمی طقوز
نفر مالك اولوب حکم ایتدیلر سکزیوز التیده تیمور ظهوریله بونلر انقراض کلدی
اوکتای اولادندن دخی سکزیوز اتوز حدودینه کلنجه جهان آرا روایتجه اوزره اون طقوز
نفر حکم ایلدی بونلر کاه ختای مملکتنه مستولی اولور کاه ختاییلر غالب کلوب قراقومده
قرار ایدرلردی تولی اولادی ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفس
ییبوناللی دورده وارنجه یا ایرانه حکم ایتدیلر و جوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت
قپچاق و قراقوم دیارینه مستولی اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول
دیارده باقیدر بو سلسله دن غفاری اق اورده کوك اورده خانلرینی یازار کوك
اورده الوغ یورتك صاغ یاننده اولان قبائل خانلغیدر اق اورده الاداغ حدودنده
اولان اولوس حکومتیدر بونلر طقوزیوز یکرمی حدودینه دکین باقی ایدی سلاطین
خوارزم دخی بو سلسله دن اولمغین اوزره یازیلور تفصیلی تواریخنده در بو مقامده
مقصود مسکنلرینی ذکر اولمغین اجمال اوزره یازلدی شریف یزدی مقدمه سنده
دیمشدر مسکن مغول طرف شرقده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه
واسع یرلر و صحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربیسی یغور شمالی اراضی قراقومه
متصل جنوبی تبت اقلیمیدر بونلرك غالبا قوتی لحوم صید و لباسلری جلود سباعدر
اما فرنکی کتابلرده محل مزبوری بر کونه دخی تفصیل و بیان اتمشلر بناءً علیه خلاصه سنی
ذکر ایدرلوم تاتارستان که تاتاریا یازیلور یونان و لاتن قوملری کاسبتیا و عبرانیلر
ماجوج دیرلر آسیا ایله اوروپایی فصل ایدن تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل

بوندن اقدم تاتار طائفه سنی اول سمتلره مستولی اولمغین تاتاریا دیدیلر جغرافیا
اربابنك متأخرلری بونك حدودینی تحدید ده دیدیلر جنوبه شروان دکزی
وجیحون ارماغی و وان نکز و توغزوقوت داغلری غربه تن ارماغی و قنای کولی شرقه
خونای اوقیانوسی که بونك جانب شمالیسنه دوشر و ظلماته یعنی ارض تعیینه ممتد
اولور و ارمنی مصنفلری بوکا عیوق آسیا دیدیلر التای طاغی بو مسافه یی ایکی بلوك
قیلوب اورته سندن بحر و جبل مزبورا عاوس داغنك بر شعبه سیدر که شماله
طوغری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بو اقلیمی ایکی قسم قیلدیلر
ایماوس داغنك بریسی و اورته سی لکن بز اوچ بلوکه تقسیم ایدرز بری سارماتیا که
آسیا سارماتیاسی و خالی صحرالردر ایکنجی جغتای اولکه سیکه متقدمین اکا ایماوس
بریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتیدر اوچنجی سرقا ایله ما تعوت
اولکه سیکه ایماوس اورته سنده که سیتیا در بطلیموس اکا مجهول اولمغله اوزره یازار
تنبیه لورینو و فلیوس بو عبارتی و جسترو اوزره تحدید و تقسیم ایدوب
میرقاتور دخی اطلسنده انلره اتباع ایتدی لکن بو کتابده سرقا قسمی که ختا مملکتیدر
مقدما ذکر اولنمشدر حالا انلردن غیری بو فصلده یازیلن ترکستان شهرلرندن
غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرز سارماتیا که خالی تاتارستاندر
سائره نسبت بونك شنلکی ازدر حدودی شروان دکزی و تن ارماغی و ختای
کولیله محدود اولوب التمش درجه طولدن یوز یکرمی طوله و اللی بش درجه
عرضدن التمش یدی عرضه منتهی اولور اکثری دوز یرلر و صحرالردر و سائر
کتابلرده دشت قپچاق دیمکله معروف اولان بریه بوندن عبارتدر حالا نوغای
تاتارلری بری کنارنده قونز کوچر اولورلر نوایدر تاتاردن مقدم کومانی و پولوزی
نام بعض طوائف بو حدودده اولورلردی حالا انلرك بقایاسی انده موجوددر
دولغا و کسل و سور نام شهرلر بو اقلیمدن کچر ترابی غایت منبتدر لکن تاتارلر
اکثر جنك و شکار ایله مقید اولوب فلاحت بلمزلر بعض یرلره طاری اکوب
بجد محصول الورلر واقعا یرلرده و اسب و خر و مواشی قسمی حیوانات بونده
غایت وفرت اوزره اولوب قوس دیارینه کیدر و خلق یکه دن اجیه و چرکه لر
ایله قونار کوچر و اکثری عربه لرده ساکن اولوب دوز یرلرده یلکن ایله عربه لری
یوریدرلر سفینه کبی قوللنوب استدکلری یره کیدرلر انجلرنده اولوس بکلری

واردر اکثری مسقو دوقاسنه تابعدر و بونلر قبیله قبیله اولوب هر قبیله یه
بر اردو دیرلر و جابجا قلعه لری دخی واردر قازان اردوسی بونلرک معتبردر
اوج قبیله بو اردویه تابع اولوب بونلرک خلقی سائر تاتار بیننده پیاده جنکه
کیدرلر و غایت تیراندازلردر کوردکاری نشان تخلف اتمز کرچه مسقو بونلره
حکم ایدرلکن سائر رعایا کبی دکلدر بونلرک بیننده بر قوم اعتبارات باطله و سحر
ایله مقید اولوب ریاح و رعد و باران تحریک ایدر و متحرکی باغلمش کبی ساکن
قیلدرلر بو اردودن اتوز بیک قدر جنکجی چقار نهر اتل کنارنده غازان دیرلر بر
شهرلری واردر مسقو دوقاسی حوالی الف فتح ایدوب لیوونیا اولکه سندن واقف
آدم کتوروب انده قودی خان دخی ضروری تابع اولوب طاعت ایلدی
استراقان که قلا اژدرهان خان دیدکلری بیلورنسو قولنجه غازانک بر جنوبیه
باکو دکزینک قربنده در مسقو دوقاسی دمتریوس بونی المش ایدی بر زمان
مسقوجیلرنده قالدی دولغا ارماغنک کنارنده در بر اردو دخی بو شهر اسمیله
تسمیه اولندی بوندن کچیلیت بر مقدار قره ده خاارصولیزا قوتیدوفی نام شهر
و باکو دکزی کنارنده بعض شهرلر و بر نهر واردر که یایق نهری دیرلر باشی سیبیر
اولکه سنده در انده صولاق دیرلر بر نوع جانور اولور که قیونه بکزر بو بنوزی
ذیقیمتدر طبل آوازنه مائل در ناشنده کده رقص ایدرک یاننه کلور تاتارلر
انی طبل چالمغله صید ایدرلر و نهر مزبور اغزینه قریب قامیتازار نام بر شهر
واردر که زارلق تاتارلرینک خانلری انده دفن اولنورلردی پره قوپ تاتاری
انلره مستولی اولوب برباد ایتدیلر اندن کل ارماغنه قریب برده قنابورزی
نام شهر وابحر و ده جانقو ارماغنک کنارنده سوایج نام شهر واردر که تاتار مسلط
اولوب تخریب اتمزدن مقدم بر مشهور و معمور بیع کاهلرک تختکاهی ایدی
نوغای تاتاری انی تجدید ایتدی و خانلری حالا انده اوتورر بونلرک حکمنده اوج
اردو واردر نهایت مسقوده خراجکذاردر هر سنه واقراآت و بیاض بوکدی
یا پلش کچه لر ویروب اقتضا ایتدکده دورت بیک سوار ایله سفره کیدرلر
لورنسو بویله تحریر ایتدی لکن مشهور بودر که نوغای تاتاری قریم خانلرینه
تابعدر و جائزکه سنور داش اولمغین مسقوه دخی ذکر ایتدیکی اوزره مدارا
ایلیه کیرو مزبور دیشدرکه بونلردن بر مقدار شماله بولغار طائفه سی اولور

بونلرک لسانی و آیینی روس کبیدر فقیر ایدر بو طائفه آل عباس عصرنده اسلامه
کلدیلر مسکنلری غرنبرله روس بیننده در اطول نهاری وقتنده اون کون قدر
عشانک وقتی بولنمز زیرا شفق غائب اولمادن فجر صادق طلوع ایدر اول اجلدن
بونلر خوارزمه آدم کوندروب امام بقالیدن سؤال ایتدیلر که ولایتمزده شفق
غائب اولمادن فجر طلوع ایدر صلوة عشایی بزه قضا لازم کلور می امام بقالی
عدم قضا ایله افتا ایتدی شمس الائمه حلوانی قضا لازم کلور دیو بو مسئله ده
اختلاف واقع اولوب ایکی امام کندی مدعاسنی اثبات و آخری الزام لازم
کلوب شمس الائمه بر شاکردینی خوارزمه کوندروب وار بقالیدن سؤال الزامی
ایله سؤال ایله نه دیرسک شول کمسنه حقنده که صلوات خمسک برینی
اسقاط ایده کافر اولیه کورنه جواب ویرر مزبور دخی کلوب جامع خوارزمده
بقالی درس دیرکن سؤال ایتدکده امام بقالی انتقال ایدوب ایتدی یا حسن
نه دیرسن شول کمسه حقنده که ایکی ایاغی طبوغندن کسلمش اوله آنک
آبدستنده قاچ فرض واردر سائل ایتدی اوچ فرض واردر زیرا دردنجینک
موضعی یوقدر بقالی دیدی امدی صلوة خمسه فرضی دخی بونک کبیدر
حریف ملزم اولوب اهل مجلس تحسین ایتدیلر جواب مذکور شمس الائمه یه
واصل اولدقده تسلیم ایدوب قائل اولدی سؤال مذکورک باقی ابحاثی برهم
اوج مسئله رساله سنده مسطوردر بعض العطار صاحبی ایدر بونلرک منازلی
نهر اتل کنارنده در بیشیوز قدر خانه اولور مساجدی واردر کیرولورنسو ایدر
بولغار قومندن شماله سیبرا اولکه سی دوشر اکثری اورمانلقدر و نوغای
تاتارلرینک بعضی انده ساکن اولورلر و عنه خانام بر شهرلری وار غایت معموردر
و تجارتله مشهوردر انده بعضی جواهر بیع اولنور و بر جنس میوه که حیات میوه سی
دیرلر قلبی تقویت ایدر اکثر انی طعاملرینه قورلر ختای تاتارلری و مسقو انده جمع
اولوب تجارت ایدرلر قانبالو یعنی خان بالقدن نیجه متاع کتوررلر مابین دوزیون
التمش فرسخدر و کل ارماغی کنارنده چیبانلو و کیسللو تاتارلری اولور مربع
سکه ایدرلر مقدما ایماوس اردنده اولانلر کبی التون و کومشی وزن ایله حرجنورلر
ایدی فقیر ایدر بونلر شبان بن جوجی و کیشلو خان اتباعی و ملحقاتک کیرو لورنسو
ایدر دخی شماله قاسیوم دکزندن چوق بعید دکلدر و صحرالرنده قزاق

تاتارلری اولوب بلاد شمالیه ده اولان طوائفك بهادریدر بونلر بحره و خرسون
غایت مائللردر ختایه واران کلن مسقولو تاتار بازرکانلرینی صویارلر فقیر ایدر
بوتراق تن قراغی واوزی قراغی دکلدر انلر قریم فصلنده یازلوب کیرولورنسو
دیمشدر بونلرك شمالنده **قتای کولی** واقع اولمشدر غایت بیوك کولدر بر بحره
بکزر انده بعض کوچك اطه لر واردر که تاتارلر ساکن اولوب مسقو ایله معامله
ایدرلر اسلهتن دیمکله معروف بر جنس عربه لری واردر که مونس کیکلر قوشوب
بوناوزرنده عظیم سرعتله چکدورورلر و بوکولده وافر بالق صید ایدرلر و قوشلری
وافردر و بوکولك اورته سی التمش بش درجه عرضده اولوب اولجا ایرماغی اندن
چقار و بو ایرماغك ابتداسی سکسن میلدن زیاده واسع اولمغله بعضلر ظن
ایدرلر که قاسپیوم دکزی بر التندن بر منفذله اکا متصل اوله یاخود اوقیانوس
شمالی یه واصل اوله نتکه سلیمان پیغمبر علیه السلام جمله انهار حقنده بویله
دیمشدر یعنی تحت الارض بری برینه متصل اوله **ققین** ایدیمز نور کول غدیر
خوارزم نامیله کتب اسلامیه ده مسطوردر تقویم البلدانده بحیرهٔ خوارزم
وسطی طقسان درجه طول قرق اوج درجه عرضده اولمق اوزره رسم معموردن
نقل ایدر نهر جیحون بونك شرق طرفندن کلوب جنوبنده دوکیلور دورت التیوز
میل قدر یاخود یوز فرسخدر نهر شاش دخی بوکا دوکیلور خوارزم بوندن التی
مرحله و بحر خزر یکرمی مرحله اولوب مروج الذهبده سعودی دخی بو معنایی
تحریر اتمشدر بونك کنارنده جغاغر نام بر جبل واردر که زمستانده عظیم
بوزلر طوتار ذکر اولنان انهار خصوصا نهر جیحون مصبنده اولان اختلاف فی
بزلر سابقا ما وراء النهر فصلنده ذکر ایتدك لورنسو نهراوجه دیدیکی اول نهردر
و بالجمله بو بحیره قدما اثارنده مسطور و متاخرین کتابلرنده خصوصا اطلسده
غیر مذکوردر کیرولورنسو ایدیمز نور کولك کنارنده **قوریستیا** دیرلر بر شهر
واردر تاتار و روس بازرکانلری انده جمع اولورلر بیوك بندردر بعده
باشغرد تاتارلری **و تومن** تاتارلری مسکنی واردر که انلر اردو یی ختای
خانه تابعدر اما اوس طاغنك اورته سنده اولان سائر تاتارلر جمله مزبوره
تابع اولدیغی کبی و بونلرك مسلمانی تاتار کفاری ایله جنك و نزاع خصوصنده
جمله اول خانه مراجعت ایدرلر اما **نهر اتل** که فتح همزه و تا ایله یازلور آرل

وصوبل

وصوبل دخی دیرلر قدما یونان ولاتین کتابلرنده را اسمیله مسطوردر لورنسو
تحریری اوزره مسقو حدودنده فرینو کولندن و بعضلر قولجنه دولغو کولندن
چقوب شرق و جنوبه اقار منبعی تقریبا التمش درت درجه عرضده و یتمش
درجه طولده اولمق اوزره در روس و بلغار داغلرندن التمش قدر انهار بوکا
اقوب بر نهر عظیم اولور و اول نهرلرك برندن آسانلق ایله کچلمز و دیرلر که
وجه ارضده نیلدن صکره بو ایرماق عظیم انهاردر التیوز قدر فرسخ مسافه
سیر ایدوب اتل و قازان و غیری شهرلری کچوب اژدرهان دیدکلری استراقان

قربنده بر قاج بیوك ایرقدن بحر خزر و بحر شروان دیدکلری هر قانونه دکزینه دوکلوب
اون فرسخ قدر دریایه کیروب اقار کوزیه لونی وطعمی تغییر اولنمز بیوك کمیلر
کچورلکن بو نهر قلیل النفعدر بر یری سقی ایلمز ایام شتاده منجمد اولوب
اوزرندن کچرلر بلغار و کیماك طوائفی بونك کنارنده در بحره قریب یرده تن
صوینه قریب کلوب کیرو دونوب شرقه کیدر بو نهرتن ازاق دکزینه کلوب
دوکلدوکی یردن اژدرهان اراسی خیلی مسافه اولور **ذکر قصهٔ وصل نهرین**
سابقا سلطان سلیم خان ثانی عصرنده قازان تاتاری دولته مکتوب
کوندروب مسقودن شکایت وایکی نهرك اراسنی حفر و بر برینه اولشدرمغله
اول دیارلری تسخیر تدبیرینی سوق ایتدیلر توجیه محمد پاشا دخی تیمور قپو
وشروانده اولان عسکره سفاین ایله ذخیره و عسکر امدادی بو وجهله آسان
اولور و کیلان وطبرستان سواحلنه سفاین یول بولوردی دیو اهل وقوف
ایله مشورتدن صکره شق ثانی دفترداری چرکس قاسم بکوك اول سمتده
وقوفی ولمعین کفه ایالتنی ویروب کوندردی مزبور دخی معتمد آدملر ارسال
ایدوب محل مزبوری مساحه ایتدردی مابین نهرین التمیش میل بولنمغین در
دولته عرض ایتدی وزیر اعظم دخی صرف مقدور ایدوب قارغه کورك
وسائر مهمات جنك ایله طقوز یوز یتمش التی سنه سنده قپودان موذن
زاده علی پاشایی کوندروب مکمل دونانمالری ایله ازاقه اندن قایقلرله محل
مزبوره واروب قریم تاتارخانی دخی حفره مباشرت ایتدیلر اوچ آی مقداری
وقتده ثلثی انجق کسیلوب ناگاه عسکر ایچنده بو برك قیشی زیاده اولور دیو
برکفتکو ظهور ایدوب قحط دخی بو وجهه امدادا عجله قارنه وکورك وسائر
ادوات دوکوب کلدیلر کندیلر بعضلر تاتارخانك مرضیسی دکل ایدی عسکری
تخویف سوزلری اندن ظهور ایتدی دیرلر هر نه ایسه بو رتبه امك هبا اولدی
زیرا مباشرلر بونك کبی کار عظیمه سرکار دکل ایدی هر ایشك ارکری کرکدر بو کونه
اثره پادشاه بنفسه مباشر اولسه انجق عهده سندن کله بیلور سفر حجری
دخی بونك کبی بو قعنده کله جکدر اما **قسم ثانی** که اماوس داغلرندن اوته
اولان تاتارستاندر لورنسو تحریری اوزره انلر مغول تاتارلریدر اوکتای آسیانك
اکثرینه یایلدیلر تنکه ذکر اولندی و بونلر تاتارك اصلیدر که تاتار نامی ارماقدن

اسم

اسم اخذ ایتدیلر و مونغال دیمکله معروف برکه شمالك بر بوجاغنی ایدی انده
ساکن ایدیلر اندن صحرالره یایلدیلر و سنور داشلری برله جنکلر ایدوب کاه
غالب و کاه مغلوب اولدیلر آرالرندن جنکیز ظهور ایدوب تاتارلرك صینی
نوغای ایله بنم مخفی عادت قمر واردر دیو تاتاری الداوب کندویه تابع قیلدی
وسنور داشلرینه غالب اولوب تدریج ایله اکثر آسیایی تخریب و اتباعی
فرقه فرقه اولوب جنکیزدن صکره شوکتلری کیدی انلردن بیتوز بیتی تاتارلری
البانیا جبالنده تمکن و تنصر ایتدیلر و مسقو مذهبنده اولدیلر و اماوس وراسنده
اولان تاتارلرك اکثری بت پرستدر باقی احواللری ختای فصلنده ذکر اولنمشدر
ذکر اخلاق و اوصاف تاتار بو قوم بنی نوع انسان میاننده پولاد نهادلر و آب و باد
کبی طبیعتلری حرکته معتاد اهرمن صفت و دیو نژادلردر تلری نه قوت استر نه علف
بستان تسخیرکاه نهال تیرلرینه نه بتور رسه انی یرلر بیابانده یل کبی یللرلر نه کندیلر
یوریلور نه آتلری درلر بندکلری حیوانه نه نعل حاجت نه میخ یدکلری آته نه قران کرك
نه سیخ دریاده سباحت ایدرلر نه کیمی ارارلر نه کمی صحراده سیاحت ایدرلر نه چولکتورلر
نه آت یمی کندولر کوهسار کبی و دارك قوردلری اما قپونه درپیسی کبیلر قوردو قوتلك
وطیور و وحوشك بریسی برمزل اولوسین ودیریسین یرلر بنیان حزین کبی
بنیه لرینك دورزماننده دردی یوق ودهان صدف کبی بردیشی دوکلش و برك
خزان کبی بربوری زرد یوق مرور شهور ایله آی وکون کبی کوزلرینك نوری دوکلمز کورد
ودهور ایله چرخ کردون کبی بللری بوکلمز یوز یاشنده شمشیر کبی بالن یوزلو اشلری
بنش پیکان تیر کبی تیز کورورلر ۞ ریش نه پیرامن چاه زنخ ۞ سبزه نکجا بر دمد از روی
یخ ۞ زوره کبی کوزلری غایت کوچك ۞ قالقان کبی یوزلری غایت بیوك ۞ آتلری
کوهسار صلابتنده یالن قیا ۞ باشلری صحرای پهناده یوجه اوبك **نش** بوکلادملت موئدی
اترکوا الترك ما ترکوکم حدیثیدر یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلمیه سز انلره قصد
بد ایلمك لورنسو ایدر بونلر اکثرا سمر اللون حدید المنظر لحیه لری آز کوزلری کوچك
اوقی یایی مرحمتسز و وحشی طائفه در لسانلری ترك دلنه بکزر آیینلری دخی انلرك
قریبدر جمله عورتلری ایله جنکه کیدرلر و غایت تیر انداز اولورلر آت اوزرنده تیری
آتوب نشانی اورورلر بیوك ارمقلری آت ایله کچرلر کرچه بو آتلر اسلوبسزدر لکن
چوق طیانوز و سریع الحرکه در بتون کون بنوب صحرایه صلدرلر یاتقیش بولدقلری

اوت ایله چچنورلی وتاتارلر اکثرله ومسقو وچرکس اولکه‌لرینی غارت ایدیکه‌ کاه برای
مصلحت صلح اوزره اولورلر طوکوزدن غیری حیواناتی یرلر وقمراق سودی ایچرلر
وبلزاقان دیرلر برجنس لذیذ کوك صوینی چیقاروب اکمکه قارشدورورلر ومعدونه
شربتی ایچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرینی اچوب قاننی صورارلر وبونلرك لباسی
کچه ودرفیشین یعنی پوست قابادرلر سیاستلری ترك طرقی اوزره دزدانلری
قتل ایدرلر وقاتللری اوددن نفی ایدرلر سارقلری اکثرا شدت عذاب ایله اولدورورلر کرچه
اکثری مسلم چچنورلرلکن خفیة بت پرستلر زنا اکثر دکلدر قاضیلری کشف
ایلسه عظیم جزا ترتیب ایدر مع هذا ممنوع اولمزلر برنها اسکی عادتلر ایدر بونلرك باقی
احوالی قریم دیارنده ذکر اولنور اما یاجوج وماجوج وسد ذو القرنین قرآن عظیم
الشانده مذکور اولوب مفسرین یاجوج وماجوج اصناف قوم ترکدن اقصای
معموره‌ده ساکن برصنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسانلردر
بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد وتناسل ایله اطرافه
یایلوب صیغمازاولدقده بری وسط معموره حدودنه یایلوب شانلرندن اولان
فساد ایله اول محللر خلقنی اسوریجی فساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام
عصرنده بولنان ملوك حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذو القرنین حمیری که شرق
وغربه سیر وسفر ایتدیکی نظم کریمده مذکور وکتب معتبره تواریخده مسطوردر اول
محلره واردقده اهالیسی اظهار تظلم ایدوب اول قوم باغی ایله کندولری اراسنده
حائل اولان داغی برکدکدن کلوب کلورلردی ومحل دخول وخروج یاجوج وماجوج
اکا منحصر ایدی برسد سدید بناسیله اولکدوکی قپایوب دست استیلاد
وتسلطلرین دفع ذو القرنین کبی برصاحب مکنت پادشاه همتنه موقوفا ولمغین
جمیعا رجا وتمنا ایتدیلر که بوبنا ایله اول قوملك بولینی کسوب بوممالك اهلینی
انلرك شرندن تخلیص ایله اخبار صحیفه دوزکارده ذکر جمیل ابقا ایده ذو القرنین
دخی اسیابنه موفق اولوب سد مشهوری تواریخ وتفاسیرده مرقوم اولدوغی
اوزره بنا ایدوب یاجوج وماجوج سد اردنده قالدی الی ما شاء الله طوروب آخر
زمانده سدی یقوب چقاجقلرینه دلیل وارد ر علوم شرعیه کتابلرنده مذکور
اولان ادله‌نك مفهومی بودر کتب تواریخده دخی نیجه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا
ذو القرنین اسکندر یونانی اولوق کبی وسد یاجوج واثق بالله عصرنده آدم وارمق کبی

انلر

انلر معتقد به اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذو القرنین حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده
اولوب مکه مکرمه‌ده ملاقات ومعانقه ایتدکلری احادیث نبویه‌ده مذکور وصحیحنده
مسطوردر اسکندر یونانی ایسه متاخر اولوب مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر
یونانینك دارایه غلبه‌سیکه مبداء تاریخ اسکندریدر اراده زمان بیك طقوز یوز
اللی سکز سنه اثبات اولنشدر ایها الناکح الثریا سهیلا عمرك الله کیف یلتقیان
نحواسنجه جمله تقریب بولنمان وذو القرنین ملوك یمن القابندن اولوب اسکندر که
لفظ یونانیدر ابوآدم معناسنه اولان الکسندر معربیدر ولسه کرك لقب عربی وحمیری
ایله اسم یونانینك مناسبتی نه در مع ذلك اسکندر قرآنده مذکوره کلدر نظم کریمده
ذکر اولنان ذو القرنیندر تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینه‌سیله اول اولمق کرك
دیو ظن ووهمله حمل ایلدیلر اصلینی تحقیق وملاحظه ایتمدیلر حضرت ابراهیم زماننده
کچن ملوك وقایع واخبارینی متضمن بر تاریخ قالمدیکه مراجعت برله حل شبهه ایدیلر
مرور دهور ایله ماخذ قالمیجق انجا یاپشدیلر لکن عند التحقیق ذو القرنین اسکندر
دکلدر اما موضع سد ابن سعید کتابنده اقلیم خامس جزء عاشرنده یازدیغی کبی
اول جزءده اول بکان حصین ذو القرنیندر که سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه
طول قرق درجه عرضده بنا ایتمشدر حصار مزبورك شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر
وسدك شمالندن جنوبه ممتد یاجوج وماجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر
یاجوج وماجوجك منبعی اول جزءده واقع اولمشدر سد باشنده اولان داغدن چقوب
بحر محیطه اقار اوزرنده اول طائفه‌نك مملکتی واقع اولوب سد بونلرك جانب
غربنده قالمشدر دار ملکی اولان یاجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه
طول وقرق اوچ بچق درجه عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیاسنده مسطوردر دیو
نقل ایتدکدن صکره شرق وجنوبنده ماجوج شهری اولور شهر مزبورك شمالنده یوز
التمش بر درجه طول قرق ایکی درجه عرضه دوشر وبو ایکی شهرك شرقنده بحر محیط
اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر فقیر ایدر رغر بعد ذکر ایتدیکی طول وعرض چین
وختا دیارلریدر سد یاجوج اول محلرده اولمق صحیح اولماز برقاچ وجهله بریوکه قوم
مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه قریب کرك زیرا وجه رضعه عرض
زیاده اولدقچه اعتداله ضعف کلوب کتدکچه بالکلیه اعتدالدن چقسه کرکدر

حتى كتابا ولنده سبق ايتديكي اوزره عرض تسعينه قريب بر يرده تشكل ايتانده وجونكه
كبيدر ياجوج وماجوج وصفي انلره صادق اولور امدي محل مزبور شرق وشمال جهتنده
عرض تسعينه قريب يرده اولدوغي ظن اولنور لكن ابن سعيد مغربي غيري جغرافيا
اربابي تعيين محل ايتديلر بطليوس جغرافياده تعيين ايتدي ديديكي مسلم دكلدر اصل
يوناني جغرافياده اول مقوله نسنه يوقدر مكر بغدادده ترجمه ايدنلر قاتمش اوله ولاتن
يوناني دلنجه جغرافيا يازانلر انك موضعين تعيين تكلفنده اولمازلر بلكه اول جهتلر
الرك كشف ايدوب يازدوغي يرلردن دكلدر شرق وشمال طرفي هنوز مجهول الحال
اولوب اطلسده يازدوغي اوزره فيما بعد اول طرفدن شرقه كچلك ايتدي بافيدر امكان اول
مجهول يرده اولمق لازمدر معمور خلقك يازدوغي قصه دخي بر خبر واهي ايسه ده بو مدعايي
تاييد ايدر قصه بودر كه ابن خرداذبه آل عباس وزراسندن ايدي سلام ترجماندن
روايت ايدركه واثق بالله رؤياده سدي كوروب خبريني تحقيق ايچون منجمندن
محمد ابن موسى الخوارزمي بي ملك خزر طرخانه كوندردي ملك ارمينيه اسحق بن اسرائيل
تفليسدن صاحب سريره كوندروب اول دخي ملك الانه اول دخي طرخانه اولشدردي
اندن اوته يكرمي التي كون كيدوب بر ارض منتنه يه واردي اون كون دخي كيدوب
خرابه شهرلره اوغرادي كه قوم ياجوج انلري خراب ايتمش ايدي يكرمي بيدي كون دخي
اول خرابه شهرلر ايچنده كيدوب سد بنا اولنان جبله واردي وقربنده بر شهره
اوغرايوب اول شهري وسدي كوردوكي اوزره نقل وروايت ايلدي ديو مزبور
سلامه اسناد ايله يازارلر اول واديلك عرضي يوز اللي ذراع اوله تيمور كرپيچ
ارالرنده نحاس ايله طوتلمش اللي ذراع مرتفع بر قپو سكلنده يا بيله وقپونك
عضاده سني وكليدني كورمش اوله واوزري يوز ذراع ديوار بنا اولنمش اوله
دخي بو كا بكزر نيجه واهي سوزلر ايله حاشيه لنديرمشلردر بو قوعي تقدير نده
اندلسده اولمق زعم ايدنلرك زعمي فاسد اولور بهر حال سمت شرق وشمالده در
قاضي بيضاوي تفسيرنده سدي جبل ارمينيه واذربيجان ايله تفسير ايتدوكي
روايته مبني نقلدر وقوعي لازمه دكلدر واول داغلرك ياجوج ماجوج داغلرينه
اتصالن ادعا ايله اول روايتي توجيه ممكندر فصل ٢٣ در اقليم اذربيجان
فتح الف وسكون ذال معجمه وفتح را مهمله وكسر يا موحده ايله اكثر واشهردر
بعضلر مد همزه وفتح ذال ويا ايله ضبط ايتدي لفظ مزبور آذربايكان معربيدر

صاحب

صاحب تقويم ايدر بو بر مشهور اقليمدر كه فن اربابي الي وارمنيه واران مملكتني
اوچ اقليم ايكن بري برينه تداخلي جهتندن بر يرده ذكر ايتديلر لكن برنكا سمت
شمالده بحر قريم ساحلنده اولان بلادي ضم ايدرز ديو توسيع دائره ايتدي وتفصيله
عدم وقوفدن اعتذار برله بو سمتلري دخي اجمال اوزره كچدي اما فقير بو
فصلده يالكز اذربيجاني يازوب اوبر اقليملري دخي بر فصلده ايراد ايتدم
حدود اذربيجان غربده ارمنيه وديار بكر جنوبده عراق عجم وشهرزور شرقده
بلاد ديلم وطبرستان ومازندران شمالده شروان وبحر خزردر اقسام حمد الله
نزهه ده بو اقليمي اون تومنه تقسيم وبعض بلاده تعميم ايدوب يكرمي بيدي باره
شهري واردر اكثرينك هواسي سرده مائل وكيمي معتدلدر اطرافي عراق ومغان
وكورجستان وارمن وكوردستانه پيوسته اولور طولي ماكودن خلخاله دكين
طقسان بش فرسخ وعرضي ماجرداندن كوهستانه وارنجه اللي بش فرسخدر
دار ملكي سلفده مراغه ايدي حالا تبريزدر ديدي تبريز لبابده كسر تا ايله
مضبوطدر عامه توريز ديرلر سكسان سكز درجه طول اوتوز سكز بچوق
عرضده بر صحراي مديد الفضانك نهايتنده سهند نام داغك ذيل غربيسنه
قريب دوز يرده عدن آسا باغچه لر ايچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب
ديدكاري آب تلخ يانندن بكر حمد الله ايدر بو شهري هارون رشيد منكوحه سي
زبيده يوز يتمش بشده معمور قيلمش ايدي ايكيوز قرق دورت تاريخنده
زلزله دن خراب اولوب عباسيانندن متوكل خليفه اني كير وتجديد ايتدرمش
ايدي دورتيوز اوتوز دورت صفرينك اون دردنجي كوني بر شديد زلزله دن
بالكليه خراب اولدي قاضي ركن الدين خوئي مجمع ارباب الممالك نام كتابنده
يازار كه اول زمان ابو طاهر شيرازي ديمكله معروف منجمانه ايكي حكم ايتديكه
اول كيجه شهر زلزله دن خراب اوله حكام مزبور سوزي ايله خلقي شهردن صحرايه
چيقارديلر حكمي راست كلوب اول كيجه شهر كليا خراب اولدي ايچنده بولنان
قرق بيك قدر كسنه زير خاكده قالديلر خليفه طرفندن حاكم شهر اولان امير رواوي
دورتيوز اوتوز بشده منجم مذكور اختياريله طالع برج عقربده ايكن بناسنه
مباشرت ايتدي ومنجم مذكور ديديكه من بعد تبريز زلزله دن خراب اولماز
نهايت سيلدن خوف واردر حمد الله ايدر في الحقيقه اوچيوز ييلدن زياده در كه

مزبورك حكمی راست كلدی كرچه نیجه زلزله لر اولدی اما شهری خراب ایلمدی
وصكره زیر زمینده قنواة وكاریزلر یاپیلوب چوق منافذ اخراج اولنمغین ابخره
قوتنه فتور كلدی سلفده باروی تبریز التی بیك قولاج اولوب اون قپوسی
وار ایدی عهد مغولده چونكه بو شهر دار ملك اولدی ناس طشره سنده اول
یاپوب شهری بیوتدیلر هر دروازه خارجی بر شهر ماننده اولوب غازان خان اول
صكره یاپلن خانه لر خارجنده بر بارو چكوب ایچرو الدی تمام مرتبه بنالر و باغلر
ومحلات ولیان كوه و سیجان اول بارو ایچنده قالدی و بو بارونك دوری یكرمی
بش بیك قولاج ایدی التی یردن قپو قومشلر ایدی اوجان و شروان و سردرود و شام
و سرارود و برو شهرك غرب طرفنده بارودن طشره شام نام موضعده غازان
خان بر كوچك شهر و ایچنده كندویه مدفن اولمغه بر عالی عمارت یاپدیكه انك
مثلی تمام ایران زمینده یوق ایدی شهرك شرق طرفنده وزیر سعید خواجه رشید
ولیان كوه نام موضعده داخل باروی غازانیده بر كوچك شهر یاپوب نامنه رشیدیه
قودی انده عالی عمارتلر بنا اتمش ایدی واوغلی وزیر غیاث الدین محمد رشیدیه اول
بنالری ارتروب نیجه ابنیهٔ عظیمه احداث ایتدی دیرلر خواجه غیاث الدین
علیشاه دخی طشره ده شهرك غرب و جنوب طرفنده نارمیان محله سنده
بر عظیم جامع بنا ایتدیكه صحنی ایكیوز اللی ذراع ایدی و ایوان كسریدن كبیر بر صفه سی
وار ایدی حمد الله نزهه ده وجه مشروح اوزره احوال قدیمه سنی تحریر ایتدی
اما حالا بو ذكر اولنان اوصاف اوزره دكلدر بیك قرق بش سنه سنده مرحوم
سلطان مراد خان ایله واروب اوچكون اتوروب تخریب اولندقده كوردوكمز
اوزره وصفی بودركه اول بارولر ییقلوب اثری قالمامشدر نهایت بر بر عظیم
بنالر خراب اولوب اثری قالمشدر بر عالی طاق كمر كه غالبا علیشاه جامعی صفه سینك
ایوانیدر شام قزان دیدكلری عظیم بنا غلطه قله سی كبی باغچه لر ایچنده
مسافهٔ بعیده دن كورینوب جانب شرقی جبل مزبور و جانب غرب و جنوب
وشمالی بر صحرای مدید الفضادركه تبریز كولنه منتهی اولور و صولری اول سمته
اقار بر بر تكلف و منقش خانه لر و باغ و بوستان كبی صفا بخش و بو باغچه لرك
كثرتی و وسعتی بر مرتبه دركه آل عثمان عسكری اوچكون اشجارینی قطعه
مباشرت ایدوب بطرف طرف كلزارلر و قرا قلر و كوشه كوشه قرصولر و نشیمنلر بجه

اولوب ایچنه کیردیلر بو مرتبه بی پایان عسکر قطع نجار ایچون ایچنده غائب اولوب
عشرتی کیمدیلر کوچ اولدقده اشجارك سوادی کالاول کورینوردی باغلرینك انکوری
ایسه چکردکسزتر ولطیف بر مرتبه وفرت اوزره در که عسکرك چوانانی بیله
بیوب نقصان پذیر اولمدی حمدالله تقریری اوزره غوطهٔ تبریز تالی نسخهٔ سغد
سمرقند وغوطهٔ دمشق ورشك انداز شعب بوان وماشازوده هم انده دینلسه
سزادر وبو شهر مشهورك متکلف کارکیر بنالوده کاکین وواسع سوقی وبزازستانی
وابنیهٔ سامیه دن عالی بنالو جامعلری وکاشی ایله منقش مناره لری وخانقاهلری
واردر جمله دن جامع سلطان حسن که آق قیونلو پادشاهلرندن اوزون حسن
بناسیدر بو غربه طاشدن قورشون اورتیلی استانبولك سلاطین جامعلری طرزنده
متین ومتکلف بنادر صفهٔ محراب کنارنده طولی وعرضی بر قاچ ذراع بکپاره
بلغمی رخام کناره نصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر بعجم بو بنا دردهردن
اولوب بر غیری جامعده انك مثلی کورولمشدر دیو بو جامعك جنوب طرفی واسع
میدان اولوب اکثر محادث واسواق اول میدانك جنوبنده وشرقنده واقع
اولمشدر ومیدانك شرقنده جامعه متصل بر مزین جامع دخی واردر که شاه
طهماسب بناسیدر عمکله عسکر بر یرین تخریب ایتمشلر وسلطان حسن جامعنك قپوسی
اوزرنده جلی خط ایله طاشدن قازیلن اسماء چهار یاری قزلباشلر بوزوب انجق
اسم علی قالمش بوندن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه که قره قیونلی ملوکندن ایدی
متکلف ومزین داخل وخارجی کاشی مناره سی وکاشی قبلو بر قبه وبر مناره لو
سلطان حسن جامعندن کوچك بر لطیف جامعدر دوزنلرینك منشکی (?)
بلغمی طاشدن غریب صنعتله اویولمشدر وشهرك خانه لری اکثر متفرقه وطپراق
بنادر حمدالله تحریری اوزره بو شهرك اطرافنده کوه وصحراده یکرمی دورت پاره بیوك
قریه لری واردر که هر بری بر قصبه یه بکزر انلرك دوری شهرك غربی طرفنده دن
واول طرف کول کناریله اوچ فرسخدن اون ایکی فرسخه وارنجه عرضی بش فرسخ
بر وادیده اولوب اکثر تبریزك غلات وحبوباتی اندن کلور میوه سی وافر محصولدر
بردا توز پاره قریه یی مشتمل اولور اکثری قصبه کبیدر شبستر ودابعان وکوزه کنان
وصوفیان کبی بر ناحیه دخی کوه سرخاب اردنده بر فرسخ شماله در شهردن دورت
فرسخ بر ده دوشراب وغله سی اولور بو ناحیه قرق پاره قریه یی مشتملدر اندن غیری

نیم

نیم رود وبدوستان ناحیه لری شمال طرفنده در بو ناحیه لرك حقوق دیوانیه سی
یکرمی یدی تومن وتمغای شهر ایله یوز اون بش تومن اولوردی دیمشدر امین احمد
هفت اقلیمده ایدر اکثر میوهٔ تبریز خوب ولطیف اولور خصوصا سیب وامرود
وزردالو وانکوری که هر نقدر وصف اولنسه کنجایشی واردر وآب مهران
رود که کوه سهنددن کلور بو نقدر کاریزه بولینور تبریزك باغ وباغچه لرینه آقوب
کفایت ایتمز وخلقی اکثر سفید چرده وخوش صورت وصاحب نخوت اولورلر
وکسبدن خالی دکلدر جلادتلری دخی روایت اولنور نهایت اکثر بیوفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر **بیت** هرکز نشود بطبع تبریزی دوست
مغز ندهد جهان وتبریزی پوست • انراکه بدوش بنا بی صادق • با تبریزی باکه
تبریزی خوست • تبریز یاندن بری جوابنده بو رباعی یی نظم ایلدی **نظم**
تبریز چو جنتاست قومش زصفا • چون آینه اند پاك از ریك جفا • کفتی که
بدوستی نه صادق باشند • ان آینه جز عکس بکرد دبیدا • روض المعطار صاحبی
ایدر بو دیار خلقی علمه اشتغال ایله معروفدر نتکه حافظ ابوطاهر سلفی انلر حقنده
دیمشدر • دیار ازربیجان فی الشرق • کاندلس فی الغرب فی النحو والادب • فلست
تری فی الدهر شخصا مقصرا • من اهلها الا وقد جد فی الطلب • بو شهرده فضلا
وکباردن نیجه اخیار نشو بولدی اول جمله دن شمس الدین محمد ابن علی بن
ملکداد که حضرت مولانانك مرشدی ایدی خوی ده مدفوندر بونلرك
شیخی ابوبکر سله باف تبریزی ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدیدر
دیدیلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه کلوب مولانا ایله مصاحبت ایتدی وفرقنده
دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر بری دخی شیخ محمود شبستری که
کلشن راز صاحبیدر بیدیوز یکرمیده وفات ایتدی بری دخی سید قاسم انوار در که
صفی الدین اردبیلی خلفاسندن اولوب سراب تبریزده تمکن ایتمش ایدی
شیخ صفی اوغلی صدر الدین موسادن دخی اخذ طریقت ایتمش ایدی سکز یوز
اوتوز بدیده خرجردده وجامده وفات ایتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی
خواجه همام که شعر وانشاده ماهر ایدی چغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله
معاصر اولوب ارالرنده بعض لطائف ایتمشلردر وقطب الدین عتیقی واوغلی
جلال الدین فضل ایله مشهورلردر وهم مشتری صاحبی مولانا محمد عصار

وبفضل وکمال برله مشهور مولانا محمد حنفی که شارح آدابدر ودستور سعید خواجه
رشید واوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء وزرادن ایدیلر وشمس الدین عبیدی که
مطالعه واقلیدسه شرحی واردر وقبلة الکتاب میر علی که خط تعلیقده کامله
ومولانا میرک وکمال الدین بک که میرزا خان شاکردیدر ومتقدمیندن امین الدین
محمد بن مظفر که التیوز یکرمی برده وفات اتمشدر واوادن شارح دیوان متنبی
ابوزکریا یحیی بن علی که خطیب تبریزی دیمکله مشهوردر بشیوز ایکیده وفات
ایتدی بوجمله تبریز شهرینه منسوبلردر اوجان تبریزدن سکز فرسخ یرده بربچوق
طول اتوز یدی بچوق عرضده بر قصبه در سوقی وقصورلری واردر رحمه الله
ایدی دفاتر قدیمه ده ناحیهٔ مهرانرود توابعندن یازلدیغی برینه دکلدر
سلفده طاش وکرپیج ایله یاپلمش باروسن غازان خان بنا ایتدردی بیك
قولاج دوری وار ایدی بونك هواسی سرد در وصویی کوه سهنددن کلور میوه
وپنبه اولماز حاصلی غله وبقولدر خلقی مسلم ونصرانی حقوق دیوانیه سی اون
بیك دیناردر غازان خان بونك محصولین کندی تربه سنه وقف اتمش
ایدی اردبیل فتح همزه برله اون طقوز درجه طول اتوز طقوز درجه عرضده
کوه سیلاندن شرقیسنده کیخسرو کیانی بناسی هواسی سرد صویی برنور کوهدن
کلور صاف ولطیف وهاضم اولمغین خلقی اکولدر واکثری شیخ صفی الدین
مریدلریدر وبونیاره قریه بوشهره تابعدر کیخسرو وقتنده کوه سیلان دپه سنده
بر قلعه سی وار ایدی حالا خرابه در اردبیلك حقوق دیوانیه سی التمش بش
بیك دینار ایدی ابوحامد اندلسی ایدر اردبیلده بر سیاه حجر کوردم فولاد
صداسی کبی صدا ویرر صغیر بوبرکی شکلنده مصیقل وایکی بطماندن زیاده چکر تجار
اردبیلده یغمور یغمسه اول حجری عربه اوزرینه قویوب شهره کتورلر فی الحال
یغمور یغار وطشره چقاردیغچه ساکن اولمز وبو شهرك سائرلرندن زیاده فاره سی
چوقدر اول اجلدن صیاد کدیلری بیع ایدرلر هفت اقلیمده ایدر بوشهرك
اسواقی نظیف وحماملری لطیف واشجار وانهاری وافردر نهایت میوه سی
آز اولور سیب وامرود دن غیری یتشمز اولمان نهایت تبریز وطالش قریب
اولمغین انلردن کلور خاندان صفویه اردبیلده شیخ صفی الدین اسحق
ابن جبرئیل ابن صالح ابن قطب الدین مرقدی اولمغین اشتهار بولوب علی

الخصوص

الخصوص شاهان ظهورندن صکره اعتباری آرتمشدر بر مرتبه که بحر موجب
القتل نه رتبه جرم عظیم صاحبی اولوب اولکو خانه یه التجا اتسه دست سخط
شاهیدن خلاص مقرردر شیخ صفینك سلسلهٔ نسبی یکرمی برنجی درجه ده
امام موسی کاظمه منتهی اولوب کابر اعن کابر سلسله سی صوفیون اکابریدر کندی
شیرازده شیخ ابوعبدالله خفیف وشیخ سعدی برله صحبت ایدوب صکره
زاهد کیلانیدن تکمیل طریقت برله اردبیلده سجادهٔ خلافته چکوب اشتهار
بولدی یدیوز اوتوز بشده وفات ایدوب زاویه سنده دفن اولندی
بعده اولادندن ظهور ایدن شاهان دخی یاننه دفن اولنوب زاویه ومرقدی
سیم قبولید والتون قنادیل برله تزیین ایتدیلر بر عظیم آستانه اولدی لکن اولادی
کندی مسلکن قویوب رفض والحاد مسلکنه کتدیلر دولت دنیا ایچون طریق
مشیخت سنتی قویوب بدعت اختیار ایتدیلر حالا اقلیم مرنوران الذین دروشاکردیدن
شیخ ابوذرعه وفضلادن مولانا حسین که جلال دوانی شاکردی اولوب طقوز
یوز اللی بشده وفات اتمشدر شرح جدیده حاشیه سی واردر اردبیل شهرینه نسبتله
مشهورلردن خلخال اردبیل قربنده ایکی مرحله یرده کیلان سمتنده سابقا بر شهر
وسط ایدی صکره بر قریه قالدی بونك داغلر ایچنده دورت ناحیه سی واردر
اسد وخانندبیل وسنجد وزنجاباد بونلرك حکامی سلفده فیروزآباد ده اوتورر
ایدی اول خراب اولدقدن صکره خلخال تخت اولدی اول ناحیه ده بر دره ایچنده
بر چشمه واردر که تابستانده صویی بوز طوکار وبر طرفنده بر چشمه دخی واردر که
صوینده یمرطه پیشر وخلخاله بر فرسخ قریب یرده بر داغ واردر که دیواره بکزر بالاسی
تقریبا اون بش ذراع طشره چقمشدر واول محلدن ایکی دکرمن یوریدر صو آقار
خلخاله کلور کنارینده باغچه لری صوارر واول محلر لطیف علفزارلردر شکاری وافر
ومیوه سی اولور خلخالك حقوق دیوانیه سی اوتوز بیك دیناردر مولانا حسین خلخالی
که اثبات واجب وتهذیب حاشیه لرین یازمشدر وتلخیص ومفتاح شارحی
بو قریه یه نسبت اولنور دارمزه یوز پاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در حقوق دیوانیه سی
یکرمی طقوز بیك دیناردر شاه رود انا متصل بر ناحیه در اوتوز پاره قرایی مشتمل
اولور هواسی کرمه مائل معتدلدر غله سی ایو اولور اما میوه سی آز ومحصولی اون بیك
دیناردر مشکین سکسان ایکی بچوق درجه طول اوتوز یدی بچوق درجه عرضده

بر تومندر یدی ناحیه و قصبه بوکا تابع یازیلور کوه سیلانک جنوب طرفنده و شمکین
هواسی عفونته مائلدر صولری اول داغدن کلور و میوه سی چوق اولور حقوق دیوانیه سی
بش بیک ایکیوز دینار در بوکا اول دراوی دیرلردی مشکین کوه جوارده حاکم اولمجق
انجیله معروف و مشهور اولدی انار وارجاق کوه سیلانک قبله طرفنده ایکی قصبه در
اناری فیروز ساسانی بنا ایتدی ارجاق ایسه اوغلی قباد بناسیدر هواسی سرد معتدل
اولوب صویی کوه مزبوردن اقار باغلری وافر انکوری و جوزی سکانی اولور اهر اول
حوالیده بر کوچک قصبه در هواسی سرد و صویی خوشکین داغندن و عیون و قنواتدن
حاصلی غله و بر مقدار میوه در یکرمی پاره قریه بوکا تابع اولوب جمله محصولی اون بیک
دینار مقطوعه در خیاو کوه سیلادن قبله سنده بر قصبه در هواسی کرمه مائل و صویی
اول داغدن اقار غله سی وافر و باغلری نادر اولوب خلقی اکثر موزه کردر و حقوق
دیوانیه سی اون بیک دینار در دراورد زمان سابقده قصبه ایدی الآن بر
ولایت و قشلاقدر غله سی و پنبه سی و چلتوکی اولور کلیبر کوهستانده اورمانلق ایچنده
بر قصبه در متین قلعه سی وار در یانندن بر نهر اقار هواسی معتدل غله و میوه ایله
محصولدار در کیلادن فضلون اللی پاره طالش قریه لرینی مشتمل بر ناحیه در خلقی
اناتیدن بی بهره حاصلی غله و پنبه و چلتوکدر مراد نعیم اوتوز پاره قرایی مشتمل
ناحیه در غله و انکور و سائر میوه بر له محصولدار در بعض مواضعی ارس کنارینه
دوشر حقوق دیوانیه سی سکز بیک یدیوز دینار در نودن داغ باشنده بر
خرابه قلعه در اقار صویی و برقاج پاره قریه توابعی وار در حاکمی هولنام قریه ده اوتورر
هواسی کرمه مائلدر باغلری چوق غله و پنبه و پرنجی وافر اولور محصولی اون بش بیک
دینار در بافت میان بیشه زارده یکرمی پاره قریه قدر بر ناحیه در حاصلی غله
و برز میوه و هواسی کرمدر بوندن دورت دینار محصول النور خوی یتمش طقوز
بچوق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دردوز یرده هواسی کرمه
مائل و صویی سلماس داغلرندن کلور اییسی اوزرنده وافر باغلری وار در باغچه لرنده
نابت لطیف امرودی اولور که عزیز یرده اولماز خلقی سفید چهره و خوب صورت
و ختایی نژاددر اول اجلدن خوی ترکستان ایران دیرلر التمش پاره کویی و طپراقدن
بلنفه سی وار در حقوق دیوانیه سی اللی اوچ بیک دینار یازیلور بوندن مرند
شرق و جنوب و سلماس غرب و جنوبه در حمدالله ایدر تومن خوی دورت شهردن

نفس

نفس خوی و سلماس و ارمیه و اشنویه سلماس یتمش طقوز درجه طول اوتوز سکز
درجه عرضده تبریزدن غربیه اذربیجان بر شهردر خواجه علیشاه تبریزی
باروسن یاپمش ایدی کبیر و خراب اولدی هواسی سرده مائل صویی کردستان جبالندن
کلور و جهر کولنه دوکیلور وافر باغلری وار در ایو انکوری اولور غله سی و حبوباتی
دخی وافر در حقوق دیوانیه سی اوتوز طقوز بیک دینار یازیلور بو قصبه نک
شرق طرفی تبریز کولیدر غرب طرفی قوصقون قران دیدکلری بوقشلر و وان
و کردستان طاغلریدر اول طاغلره سنوردر ارمیه ضم همزه و فتح راء مخففه
بر له یتمش طقوز بچوق درجه طول اوتوز یدی بچوق عرضده تبریز کولی کنارنده
سلماسدن جنوبه دوشر بر قصبه در هواسی کرم و متعفن صولری داغلردن
کلور وافر انکوری و امرودی و زردالوسی غایت لطیف اولور یوز یکرمی پاره
قریه بوکا تابع اولوب حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیک التون یازیلور
فاضل محقق قاضی سراج الدین ارموی بو شهره منسوبدر سلطان مراد خان
دیاربکرده قتل ایتدوکی رومیه شیخی محمود افندی بو شهره نسبت اولنمغله رومیه
شیخی دیرلردی والدی و اجدادی قصبه مزبوره ده مشایخ نقشبندیه دن ایدی
اشنویه میان کوهستانده ارمیه دن بر مرحله غرب و جنوبه دوشر بر قصبه در
هواسی ارمیه دن ایو و صویی لطیفدر غله و حبوبات و انکوری وافر اولور التمش
پاره قریه بوکا تابع اولوب اون طقوز بیک دینار محصول میری ویررلر سراه
سراو دخی دیرلر تبریز بر له اردبیل میاننده بر واسع صحراده کوه سیلانک شرق
و جنوب طرفنده بر قصبه در حمدالله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسی
سرد و حاصلی حبوباتدر انکور و میوه نادر اولور بوکا منسوب بر نهر جبل مزبوردن
کلوب قصبه یه مرور ایدر و تبریز کولنه اقار بو یرک خلقی سفید چهره و اکثر
اولورلر دورت ناحیه و یوز پاره قریه بو تومنه تابع یازیلوب مجموعی سکسان
بر بیک دینار محصول ویرر اردبیل سفرنده تاتار خان بونک صحراسنده دوکشوب
سرخ سر و مغلوب اولمشلر ایدی اول دورت ناحیه نک بری ورزند در برزند
دخی دیرلر اردبیله یکرمی فرسخ یرده واقع اولمشدر میانج معرب میانه در مراغه یه
ایکی مرحله یرده سلفده بر بلده ایدی حالا بر قریه قدر در هواسی کرم صویی و سبکی
وافر در کرمرود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل بر ولایتدر غله

وانكور ومیوه وبرنج وپنبه سی اولور صویی داغلردن كلوب فضله سی سفید روده
اولاشور حقوق دیوانیه سی یكرمی بش بیك سكز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سكسان بش درجه طول اتوز سكز بچوق درجه عرضده تبریزدن
یدی فرسخ غرب وجنوبه دوشر بر شهردر سلفده بر قریه ایدی مروان بن محمد
الاموی عسكر اسلام برله وارد قدقده اوتلاغنده دابه لرینی قویوب انده تمرغ
ایدیجك یعنی حیوانات یاتیلوب چایر چمن یوارلندقلری اول یری بكنوب
یاپدقلری شهره وجه تسمیه اولدی صكره حصارینی ابن ابی النجاح تخریب ایتدی
لطیف باغلی باغچه لو اقار صولی پاك ولطیف قصبه در بغار جنده بر دیه واردر
علامه نصیر طوسی انده رصدكاه بنا اتمش ایدی زیج ایلخانی اول رصده یازلدی
حالا اثری باقیدر دیرلر الحمد الله ایدی مراغه نك هواسی معتدل وعفونته مائلدر
واول اجلدن كه كوه سهند بونك شمالنی سد اتمشدر باغلری چوق وصولری وافر
اولوب رود صافی سهند دن كلوب بوكا اوغرار وتبریز كولنه كیدر حاصلی غله
وپنبه ومیوه در اكثر اوقاتده انكلو بانه واقع اولور التی ناحیه بوكا تابعدر
باشقه تومن اعتبار اولنوب یوز سكسان بش بیك بشیوز دینار حقوق
دیوانیه سی یازیلور خلقی سفید چهره وترك وشیعیدر ذكر رصد نصیر سعدی واقی
بالوفیاتده تحریر ایدر كه خواجه نصیر وقتا كه مراغه ده رصده مباشرت مراد ایتدی
مصارفنی هلاكویه عرض ایدیجك استكبار ایدوب بو علم نجومك فائده سی ندر كه
بو قدر كلی مال صرف اولنه دیدی نصیر تفهیم ایچون ایتدی سزه بر تمثیل ایده یم
امر ایلكز بر كسنه بر طشت كتوروب شول یوكسك یردن اشاغی براقسن اما بر
فرد طویمسون دیدی وكی كبی براقدقده غافل عسكرك ایچنه بونك صیت وصداسندن
بر غلوله دوشدی نصیر وهلاكو اصلنی بیلورلردی مقید اولمدیلر نصیر
ایتدی اشته علم نجومك فائده سی بویله در حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل
چكدیكی اضطراب وآلامی چكمز والحاصل كوره دیره نوز هلاكو قائل اولوب مباشرت
ایتدیلر ورصد بناسیچون قتی چوق مال ویردی فراغتدن صكره یالكز آلاتنك
مرمات خرجی یكرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله سلماس
قربنده بر كوچك قصبه در صویی داغدن كلوب تبریز كولنه اقار حاصلی غله
وپنبه ومیوه در میریه یكرمی بش بیك دینار محصول ویرر دیخرافان هواسی

معتدل

معتدل بر كوچك قصبه در صویی كوه سهند دن كلور وافر باغلری واردر وانكوری
بیقیاس اولور غله وپنبه ومیوه ایله محصولداردر یكرمی پاره قریه سی اولوب
یكرمی اوچ بیك اوچیوز دینار حقوق دیوانیه ویرر نیلدن بر كوچك قصبه در
چوق باغلری ووافر غله وپنبه سی اولور صویی رود جغتدن وبیكارلردندر وخلقی
یكركیدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر مرند سكسان التی بچوق درجه
طول اوتز طقوز درجه عرضده خوی ایله تبریزن میاننده بر بلده در تبریزدن
اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسی معتدل صویی غربی طرفندن
كلور لطیف نهردن باغچه لری ومیوه سی وافر خصوصا شفتالو وقیسی غایت
فاخر اولور غله وسائر حبوباتله محصولداردر باشقه بر تومن اعتبار اولنوب
یوز پاره قریه سی واردر حقوق دیوانیه سی یكرمی دورت بیك دیناردر
درباز تبریزن شمالنده اللی پاره قریه دن زیاده بر ناحیه در هواسی معتدل وكرمه
مائل صویی داغلردن واصلدر فضله سی ارس ه اقار غله وپنبه ومیوه سی چوق
اولور اطرافه كیدر حقوق دیوانیه سی قرق بیك سكز یوز دیناردر زنوز
بر قصبه در باغلری چوق حاصلی غله ومیوه وانكوردر خصوصا بیاض سیب كه
قبلی دیرلر غایت خوب اولور اوچ بیك دینار حقوق دیوانیه ویرر كركر نهر ارس
قربنده بر قصبه در میوه وغله وپنبه سی اولور اول حدودده ضیا الملك نخجوانی
نهر مرقوم اوزرینه بر عظیم كوپری یاپمشدر ابنیه خیر كبارندندر اخبان باقر
معدنی اولمغین انكا كارخانه دخی دیرلر اردوباد نهر ارس كنارنده بر لطیف یردر
باغ وباغچه سی وافر غله ومیوه سی متكاثر اولوب صویی قبان داغلرندن كلوب
باغچه لرینی سقی ایتدكدن صكره فضله سی ارسه دوكیلور هر خانه سنده اقار
صولر مقرردر قومی عجایب بنالر ایله مقید اولوب متكلف خانه لر یاپارلر اول
اجلدن دیمشلردر كه اردوباد اهلی خانه پرست وتبریزیان زن پرست وسكان
نخجوان زر پرستدر بونك امرودی خصوصا سیب سلطانیسی كه موسمنده مناب
اشعار ونقوش ازهار برله اوزرینی قاپلیوب سهیل طلوعنده آچق یرلری خط
سرخله محفوظ ومنقوش اولور واطراف واكنافه هدیه كوندررلر ماكویه بر
داغك شكافنده بر قلعه در التنده بر قریه سی واردر اول داغ قریه یه نصف
نهاره دك سایبان اولور كون كورمز تقویمده یتمش دورت بچق طول توز

طقوز بچوق عرضده شروانه قریب دربند خزران بر بلده یازیلور نخوانج ضمّ
خاء معجمه برله سکسن بر بچوق درجه طول اتوز یدی بچوق درجه عرضده
آذربایجان جنوب طرفنده آخرحدی بر بلده در مراغه دن اون اوچ فرسخ محلّه
دوشر درثان سکسن اوچ بچوق درجه طول اتوز طقوز بچوق درجه عرضده
گنجه یه یدی فرسخ یرده بر بلده در نفسا ابر ایکی فرسخ یردن بحر جبال بو اقلیمده
اولان طاغلرک مشهوری کوه سهند که تبریز و مراغه واوجان انک اطرافنده
واقع اولمشلردر دوری یکرمی بش فرسخ مسافه تخمین اولنور قلّه سی کاهی قاردن
خالی اولماز و بر بحیره دخی واردر اصحاب کرامدن اسامه بن شریک غزاری
بو طاغده در کوه سبلان غایت یوکسک داغدر اللی فرسخ یردن کورینور
هرکز باشی قاردن خالی دکلدر دوری اتوز فرسخ تخمین اولنور اردبیل و سراو
ومشکین وانار وارجاق وخیاو بوداغ اطرافنده اتکنده دوشمشدر انهار
ومیاه بو اقلیمده بر غدیر کبیر و بر قاچ انهار واردر بحیرهٔ ارمیه که تبریز کولی
دیرلر تقویمده بحیرهٔ تلا یازیلور صوی غایت آجیدر ایچنده جانور تعیش
ایدر بعضلر انده سکن آجا اولور دیرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبدن بر مقدار
انحرافله یوز اتوز میل طولانی بر کولدر عرضی نصفی قدر یعنی التمش بش میل
تخمین اولنور مراغه اوچ فرسخ بوندن شرقه و سلماس غربه دوشر قره دن
طولی اوچ مرحله قدر مسافه در سفینه ایله بر کونده قطع اولنور دوری
التی مرحله قدر در تبریزدن اون یدی فرسخ غربه دوشر بو کولده بر قاچ
خرابه جزیره واردر اوزرنده سنکدن منحوت بر حصار وار ایدیکه هلاکو خانک
خزینه سی انده طورردی حالا خرابه در ابن سعید اولحصن بتمش ایکی درجه
طول اتوز طقوز بچوق عرضده تعیین ایدر بو بحیره یه ینجه انهار اقوب
لکن کولک یاننجی بریره چقمز اقلیم مرقوملک انهاری بودر نهر اندراب
کوه سبلاندن چقوب اردبیله اوغرار انده نهر اردبیل دیرلر بعده اندرابه
وار روب انکا مضاف اولور خواجه علیشاه کوپریسی التندن کچوب نهر
اهره قاریشور طولی تقریبا یکرمی بش فرسخدن نهر آهر کریوهٔ ارمنیانک
مغولی لساننده کوکجه نیلدر اول سمت طاغلرندن چقوب قلعهٔ توره واهره
اوغرار قریهٔ بلیقانی کچدکده نهر اندرابه بر اولور وایکیسی ارسه دوکلور طولی

یکرمی فرسخ قدردر نهر صافی کوه سهنددن چقوب مراغه یه وارر بعده
نهر جغتته قاریشور طولی یکرمی فرسخ قدردر نهر نفتو کریوهٔ سناحدودنده
داغلردن چقوب آب نفتو ایله برابر اولور طولی اون بش فرسخ قدردر
نهر جغت جبال کوردستانده سیاه کوهدن چقوب مراغه قربنده
نهر صافی ایله بر اولوب تبریز کولنه اقار طولی یکرمی فرسخ قدردر سرد رود
باویل رود دخی دیرلر کوه سهنددن چقوب سرد و باویل نام یرلره اوغرار
وسرو روده قاریشور طولی التی فرسخ قدردر مرد رود کوه سهنددن چقوب
مراغه قربندن کچر کاه دوانده نهر جغتته قاریشور طولی سکز فرسخ قدردر نهر
سجد که بوجقد وبخی برده ایکی نهردر صکره بر اولوب سفید روده دوکلور
طولی سکز فرسخدر شال رود شال داغلرندن چقوب برندق قصرنده
سفید روده دوکلور طولی اول قدردر کرمرود کوه سراودن کرمرود ولایتن
کچوب نهر میانجه قاریشور طولی اون فرسخ قدردر نهر میانج اوجان داغلرندن
چقوب اوجانی کچدکدن صکره میانجه اوغرار صحراسنده هشترودة قاریشور
طولی یکرمی فرسخ قدردر هشترود مراغه واوجان داغلرندن چقوب میانج
حدودنده نهر میانج ایله بر اولدقدن صکره سفید روده قاریشور طولی یکرمی
فرسخدر میانج کوپریسی که اتوز ایکی کوز عظیم بنادر نهر مزبور اوزرنده شمس الدین
صاحب دیوان بنا اتمشدر سفید رود اسیه عراق عجمده بش برمق داغلرندن
چقوب بو قدر انهار دخی غیری یردن کلور صولر قاریشدقدن صکره کیلاندن
بحر خزره دوکلور اقلیم جبل فصلنده ذکر اولنمشدر نهر انزود کوه سهنددن
چقوب باغستان تبریزده منتهی اولور طغیاننده فضله سی سراورود ایله بر اولوب
تبریز کولنه اقار طولی یدی فرسخ اولور نهر اوجان کوه سهنددن چقوب اوجانی
کچر یدی فرسخده سراورود قاریشور نهر سراو که نهر جاب وسراورود دخی
دیرلر کوه سبلاننده اشکله داغلرندن چقوب سراوه اوغرار وحدود کولوده
زمین شورستان وملحه یه اوغرامغله شوره اولور نهر اوجانی دخی شوره ایدوب
تبریز شمالنده کوپری التندن کچر و کوله وارر دوکلور جمله مسافه سی قرق فرسخ
قدردر نهر مرند مرند داغلرندن چقوب غربدن شرقه اقار بهارده کچید
ویرمز و مرندک شهرینه وارمدین دورت فرسخ قدر زمینده یاتوب پنهان اولدقدن

صکره کبری وجقاردومرند کلور فضله سی خوی صوییله بر اولوب نهر ارسه دوکیلور
طولی سکز فرسخ قدردر نهر ارس ایسه اران فصلنده ذکر اولنور بو جمله حمدالله نزهه
سنده مسطوردر مسالك ازربیجان تبریزدن غربه ارزن الرومه طریق مرند
اون بر فرسخ خوی اون ایکی فرسخ سکمانا باد التی فرسخ سندیماهی اوچ فرسخ ارجیش سکز فرسخ
مالازجرد سکز فرسخ خنوس اون فرسخ کریوه اق بند اون بش فرسخ باسین بش فرسخ ارض روم
التی فرسخ جمله یتمش طقوز فرسخدر کیرو تبریزدن شماله قره باغه طریق زند رسیان سکز
فرسخ کوجه نیل کریوه سنده در سلفنده وزیر خواجه سعد الدین ساوجینك انده
بر رباطی وار ایدی وامیر نظام الدین یحیی ساوجه دخی بر رباط بنا اتمش ایدی اندن شهر
آهر التی فرسخ اندن دیه بلقان سکز فرسخ بو یولده قروجای دره سنده خواجه تاج الدین
علیشاه بر رباط بنا اتمشدر بلقاندن رباط البوان سکز فرسخ اندن بورنام قریه التی
فرسخ اندن قره باغ دورت فرسخ کنار ارس که حد قره باغدر اون فرسخ قره باغك جنوبیه
دوشر کیرو تبریزدن سلطانیه یه طریق سعداباد دورت فرسخ شهر اوجان دورت فرسخ
سنجکل اباد دورت فرسخ بترکان دورت فرسخ مرغور قریه سلفنده دیرخوان دیرلر
بر شهر ایدی اندن میانه التی فرسخ بوندن وزیر ضیاء الدین محمد و برادری جلال الدین
محمد بر رباط بنا اتمشلر ایدی اندن رباط سکیا که وزیر تاج الدین علیشاه یاپمشدر
یدی فرسخ اندن زنجان یدی فرسخ اندن سلطانیه بش فرسخ جمله قرق التی فرسخ اولور کیرو
اردبیلدن سلطانیه طریق دیه تالش التی فرسخ دیه سجید خلخال التی فرسخ شهر کاغذ کنان
التی فرسخ دیه یوب سواری یدی فرسخ زنجان یدی فرسخ سلطانیه یدی فرسخ جمله اوتوز یدی
فرسخ اولور کیرو اردبیلدن قره باغه طریق رباط ارشد سکز فرسخ دیه ورلق سکز فرسخ
باجهوان دورت فرسخ شهر برزند که قریه در بو مرحله قبله سنه دوشر کیدرکن
صاغده قالور اندن محمود آباد سکز فرسخ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبریزدن
نخجوان اون ایکی فرسخ و اردبیل یکرمی بش فرسخ و قزوین یدی منزل و اردبیلدن دخی
یدی کونده وارلور اردبیلدن خونج یکرمی یدی فرسخ و مراغه اوتوز فرسخ اندن ارمیه
اوتوز فرسخ و دیسور التمش فرسخ و خونج اون اوچ فرسخ خویدن نخجوان اوچ مرحله و ارجیش
التی مرحله و سلماس یکی فرسخ اندن ارمیه اون التی فرسخدر کیرو تبریزدن مرند ایکی
مرحله اندن خوی بر مرحله خویدن نخجوان اوچ مرحله اندن اردبیل اوچ مرحله
مراغه دن دیسور اوتوز فرسخ سلماسدن ارمیه اون دورت فرسخ اردبیلدن میانه

یکرمی فرسخ میانه دن خوی سکز فرسخ خویدن لوسره اون فرسخ اندن مراغه اون فرسخ
اندن دیر خرقان ایکی مرحله اندن تبریز ایکی مرحله اردبیلدن سفید رود جسری
ایکی مرحله اندن خونه ایکی مرحله زنجان ایکی مرحله در ملوك ازربیجان اقلیم
مذکورکه بعض حضرت عمر رضی الله عنه زماننده فتح اولوب انلر حکومتنی عتبه
ابن فرقده ویرمش ایدی اندن صکره ولید ابن عقبه حضرت عثمان خلافتنده
ارمیه یه و ازربیجانه غزا ایدوب سابقا عقد اولنان حذیفة ابن الیمان صلحی اوزره
سکز یوز بیك درهم خراجه کسدی بعده بنی امیه و آل عباس عامللری ضبطنده
اولوب کاه سلجوقیلر و ملوك خراسان حکمنه کیرمش ایدی التیوز اون سکزده
جنکزیان مستولی اولوب تخریب ایتدیلر دولت جنکزیه هلاکو عراقی
الدقدن صکره ازربیجانی دار ملك قلوب سلسله سندن ابقا و احمد ارغون
وکیختو و بیدو و غازان محمود که خراسانده و که بونده اولدیلر غازاندن صکره
برادری سلطان محمد خدابنده یدیوز بشده سلطانیه شهرینی یاپوب دار ملك
تبریزدن سلطانیه یه نقل ایتدی یدیوز اوتوز التیده اوغلی ابوسعید بهادرخان
وفات ایدوب یرینه ارپاخان کچدی لکن مرقوم بهادردن صکره دولت زواله
یوز طوتوب یدیوز اللی دورده وارنجه اولادندن یدی کمسنه ملوك طوائف
کبی بعض یرلره حکم ایدوب طغا تیمور اولادی سکز یوز اون ایکیده منقرض
اولدیلر یدیوز یتمش یدیده موصل و جزیره قره قیونلی دن ترکمان بیرام خواجه
اولادی قره محمد و قره یوسف ظهور ایدوب ازربیجانه مستولی اولدیلر قره یوسف
اوغلی اسکندر و جهان شاه حکم ایدوب مرقوم جهانشاه تبریزده بر جامع یاپدی
بعده اوغلی حسن علی یرینه کچوب سکز یوز یتمش اوچده اوزون حسن چکنده
بوزیلوب دولت انده منقرض اولدی دولت آق قیونلی ترکمان طائفه سندن
اق قیونلی جماعتندن قره ایلوك عثمان تیمور طرفندن دیاربکره والی نصب اولنوب
بعده اوغلی حمزه و برادرزاده سی جهانکیر و اوزون حسن والی اولوب قره قیونلی
سلسله سیله جنك و جدالدن خالی اولمدیلر بالآخره اوزون حسن غالب
کلوب ازربیجانی الدقدن الدی سکز یوز سکسان اوچده وفات ایدنجه خراسان
و عراقه دخی حکم ایدوب پادشاه ایران ابوسعید ابن میرانشاه ابن تیمور مغرورا
اوزرینه کلوب قره باغده منهزم و مقتول اولدقدن صکره حسن دراز بلند آوازه

اولمش ایدی ابو الفتح سلطان محمد خان برله جنك ایدوب بوزولدی بعده اوغلی
خلیل ویعقوب بربرینه یکوب سلطان یعقوب وفاتندن صکره برادرلری احمد
ومراد والوند ومحمد نزاع اوزره اولمغین شیخ صفی اولادندن شاه اسمعیل فرصت
بولوب ممالکه مستولی اولدی **دولت صفویه** مقدما اردبیلده ذکر اولنان
خاندان صفویه که شیخ صفی اولادیدر انلردن شیخ جنید ابن ابراهیم ابن علی بن موسی
بن صفی الدین اسحق ترتیبا وزره اردبیل تکه سنده وراثتله سجادهٔ ارشاده چکوب
کثرت مرید برله اشتهار بولیجق جهانشاه بن قره یوسف که تبریزده پادشاه ایدی
شیخ جنیدی اردبیلدن نفی ایلیوب اول دخی دیاربکره واروب اوزون حسنك
همشیره سنی آلدی اندن شیخ حیدر تولد ایدوب بونلرك دماغنده اوسلطنته
عروج ایچون خروج سوداسی اولدوغی معلوم ایدی مریدلری قالدروب کورجستانه
غزا بهانه سیله کتدی اول عصرده شروان شاه اولان خلیل اوکنه کلوب دوکشوب
بوزدی جنیدی قتل ایتدی بعده اوغلی حیدر اون ایکی ترکلی قزل تاج اختراع ایدوب
مریدلرینه کیدروب مذهب امامیه اوزره خروج داعیه سیله اول طرفه کتدکده
مزبور شروان شاه تبریز حاکمی سلطان یعقوبه التجا ایدوب اول دخی سرعسکر امس
سلطانی اوزرینه کوندروب منهزم قیلدی ومعرکه ده شیخ حیدر دوشوب اوغلی
شاه اسمعیل کوچك اولمغین قتل اعتیوب اصطخر قلعه سنه قودیلر سکز یوز
طقسانده سلطان یعقوب وفات ایتجه اندن قالوب بعده فرصت بولوب
چقدی وطقوز یوز اللی سنه سنده خروج ایدوب اولا شروان شاهی بوزوب
قتل ایتدی وازربیجانده جلوس ایدوب مذهب امامیه یه انکار قیلدیغی سنیلری
قتل واستیصال قیلوب اززمانده خراسان وعراقی آلدی سلطان سلیم ایله
جنك ایدوب بوزولوبجه فسادندن ال چکدی صکره اوغلی شاه طهماسب انك
اوغلی اسمعیل خدابنده وشاه عباس وشاه صفی وشاه عباس میرزا بو زمانه دکین
اول دیارلره مسلط اولوب آیین رفض والحادی اجرا ایلدیلر وبر زمان آل عثمان
طرفندن بکلربکی نصب وضبط اولنمش ایدی بلك اون ایکی حدودنده مجال
سفرلری وجلالی ظهوری سببیله یکرمی ییل قدر زمان ضبط اولندقدن صکره
ینه جنکلر وحیله لر ایله شاه عباس مستولی اولوب کیرو آلدی حالا اول کروه
مکروه ضبطنده **فصل ۲۹ در اقلیم اران وموقان وشروان** اتوز طقوزنجی

فصل

فصل ازربیجانه متصل اولان اقلیم شمالیه ده در **حدودی** شرقی ازربیجان
وکیلان ودیلم جنوبی قلاوان دیدکلری ارمنیه وکردستان غربی ارض روم
ایالتی وکورجستان داغلری شمالی بحر خزرکه شروان دکربندی وطاغستان
ولایتیدر حدود مذکوره اوچ مملکتی احاطه ایدر بری برینه تداخلی جهتندن بر
فصلده ذکر ایتدك اول مملکتلر روان دیدکلری اران وموغان وشروانددر اما
اران فتح همزه وتشدید را ایله تقویمده اران بن یافث اسمیله تسمیه اولنمشدر
دیو تحفه دن نقل ایدر احسن التقاسیمده الف لام ایله الران یازیلوب مجرد
استعمال ایله روان دیمکه وسیله اولدوغن اشعار ایدر عنا اصل کرسیسی کنجه
اولان ولایتك اسمی ایدی صکره معروف قلعه یه علم اولدی سرفخان تاریخنده
ایروان یازار کندی خطیله اولان نسخه ده کورولمشدر رحمه الله ابیدا اکثار
نهار سدن نهر کره وارنجه بین النهرین واقع اولان ولایتك اسمیدر اولیله
اولیجق بز اول ولایتده واقع اولان شهرلری ذکر ایدهلم **روان** سکسن یدی
درجه طول اتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد دیدکلری اولکه نك قصبه سی
وتختیدر زنکی صوی دیرلر برجای حصاری یاننده غربندن کچر قلعه دورموقعده
نهر مزبوره مشرف طبراقدن بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ایکی قپوسی واردر
جنوبی یه دروازهٔ تبریز وشمالی یه باب شروان دیرلر اطرافی باغ وباغچه در غله
ومیوه بریدر حصار مزبورك ایچنده سوقی وبر جامعی ونهره مشرف سرایی واردر
سابقا طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا روان آلوب اطرافنه سور چکدی
وآز زمانده بر متین ومستحکم حصار بنا ایدوب تمامنه ایرشدردی واول حصاره
عسکر قومش ایدی بعض اهل معرفت اثر فرهاد تاریخنی دوشورمشدر بعده
بیك اون دورده شاه عباس یدی آی محاصره ایله الوب اون بیل صکره محمد پاشا
محاصره ایدی فتح میسر اولمیوب بیك قرق برده سلطان مراد خان واروب
یدی کونده المش ایدی دونوب کلدکده شاه صفی کیرو استرداد ایتدی حالا سرخ سر
النده محصولدار ولایتدر **کوه ارغی** رواندن غرب وجنوبه بر مرحله مسافه ده
بر جبل عظیمدر که نیجه مرحله مسافه دن کورینور نصفندن یوقاری داغما قار
اورتمش بر مدور داغ ودوری برقاج منزل مسافه ده در اندن شرق وشماله دوشر
نهاری بونك شرق وشمالندن بحر الشکر صحراسی نهر ایله داغ ارا سنه دوشر

برجانبی دخی جاالدران صحراسیدر اول اجلدن طرف شمالنه چلدر یالتی دیرلر
گنجه رواندن دورت مرحله شرقده دوشر دوز یرده باغلی باغچه لو بر شهردر نهایت
انجیری ومیوه سی چوق اولمغین هواسی متعفندر انجیرین محو اولور حمدالله
ایدر بونی اسکندر رومی بنا ایدوب قباد ابن فیروز یکیله دی سلفده غایت
بیوك ومعمور شهر ایدی ابنیهٔ عالیه آثاری قالمشدر اناری وانکوری وفندقی
اصلاح اولور صویی بر بردیمکله معروف برچایدر بردع گنجه دن ایکی مرحله
غرب وشماله دوشر بر شهر ایدی اسامیدر اتوز طقوز سال هجریده بر مرتفع یرده
بنا اولندی برك دیرلر بر یالدقی واردر لطیف وخوب [illegible] ارصولی بردر
یارکوفی اندن کوچرلر نهر کروده چقار ایکی نهر بونی احاطه ایدر ابن سعید
ذکر ایدر بعضلر اندرابه بودر دیدیلر لکن دکلدر بردع قربنده بر فندقراو واردر کی
غایت لطیف وبی نهایه فندقی اولور بونك فندقی سمرقند فندقندن ایودر
وبوندن بتن کستانه غایت خوبدر بر نوع انجیری اولور که سائر یرلرده اولمز
وابریشم محصولی چوق اولور زیرا توت آغاجی وافردر اطرافنه کیدر وبونك
قاطرلری سائر دیار قاطرلرندن فایق اولور معتبردر حنفیه دن ابو سعید
بردعی بو شهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ایله نقش جهان معربیدر نخجوان
دخی دیرلر سکسان سکز درجه طول اوتوز سکز بچوق عرضده بر بلده در اکثر
بنالری طوغله دن حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه در خلقی سفید چهره اولور
حمدالله قولنجه النجق قلعه سی ومعبر قپان وعیری توکانا بعد حقوق دیوانیه سی
یوز اون بش بیك دینار باشقه بر تومندر بیلقان سلفده قباد بناسی بر
شهر قدیم ایدی حالا بر قریه قدردر بناسی طوغله دن هواسی کرم حاصلی غله
وچلتوك وپنبه ونسا نجوباتدر بوندن ورثان التی فرسخدر امین احمد
ایدر بونك غایت متین حصاری وار ایدی هلاکو خان آلوب خلقنی
قتل وقلعه یی تخریب ایلدی صور اقالیمدن نقل ایدر عسکر الجانی بر مدت
بونی محاصره ایدوب فتح میسر اولمدی زیرا منجنیق ایله اتاجق سنك
کباب ایدی خواجه نصیر طوسی تعلیمیله طوپلر یاپوب ایچنی قورشون ایله
طولدروب طاش یرینه منجنیق برله اتدیلر وبو نکله شهره ظفر بولوب
الدیلر صکره امیر تیمور رومدن دونوب وارد قره معمور قلمق مراد ایتدی

میرزا

میرزا شاهرخ مباشرت ایتمش ایدی نهر برلاسی کتورمکه چالشدیلر مانع ظهور
ایلدی صکره وجوده کلدی حالا جاریدر اما موغان که قره باغ اولکه سنی شتملدر
غین وقافله موقان دخی دیرلر تقویمده موقان بن یافث نه عیله تسمیه اولنمش
اسم ولایتدر شروان دکزینك سواحل جنوبیه سنده در ارمن وشروان
وادربیجان وبحر خزر ایله محدود ومحصور اولوب عهدتا تابکاند اوچیوز
تومندن زیاده محصول ویردی صکره اوتوز تومن واوچ بیك دیناره
ایندی که بوه سنك برسنکدن نهر اکنارینه وارنجه در بو مسافه ده کوه
سیلان کوزدن پنهان اولدوغی یرلرلك کیاهی زهرناکدر حیوانات هلاك
ایدر خصوصا بهارده آج حیوان یبه اما کوه سیلان کورندیکی یرده
بوغائله یوقدر دیو حمدالله تحریر ایدر اما بعض اهل وقوف تحریرنده شماخی
وبوشهر ومحمود آباد بیننده بر مرحله نوشهر دخی قریب بر قصبه اولمق اوزره
یازیلوب کله خال صویی ایچندن کچر دینلشدر باجروان سلفده موغانك
شهری ایدی حالا بر قریه قدر قالمشدر هواسی کرمه مائل صویی حدودنده اولان
داغدن نازل اولوب محصولی غله یه منحصردر برزند بر وسط قصبه در
خراب ایدن صکره معتصم خلیفه غلامی افشین معمور قیلمش ایدی صکره
کیرو خراب اولوب بر قریه قدر قالدی هواسی کرمه مائل صویی چشمه لردندر
بری محصولدار ومنبتدر فیلسوار آل بویه امراسندن امیر فیلسوار بنا
اتمش ایدی قصبه ایکن صکره قریه قدر قالدی صویی باجروان نهرندن
وحاصلی غله در محمود آباد قره باغ ناحیه سنده کاو باری صحراسنده بر
قصبه در شل دخی دیرلر نهر کروحیه دریایه دوکلدوکی یرك اراسنده
کنار بحرده در بوندن وافر بالق صید اولنور سلطان محمود غازان یاپمش
ایدی قره باغ شهر شروان شرقنده موقان بر بلده وناحیه در برقاچیان
قصبه بو ناحیه ده واقع اولمشدر نیلادن والقاصیه انلردندر همشهر
بحر کنارینه ایکی فرسخ قریب یرده واقع اولمشدر سلفده بر شهر دیرلردی
فردوسی شهنامه ده بیت کبریت ابن شهره جو فرهاد کرد • بخلت از جهان
روشنائی برد • دیدیکی بو شهردر اما شروان کسر شین معجمه ایله حمدالله
قولنجه نهر کور کنارندن باب الابواب یعنی تمور قپودر بندینه وارنجه

بر ولایت اسمیدر خاقانلر عهدنده حقوق دیوانیه سی یوز تومن ایدی
صکره اون بر تومن واوچ بیک دیناره ایندی دار ملکی سکسان یدی درجه
طول قرق درجه عرضده یازیلور تقویمده فتح شین برله باب الابواب نواحیسنده
بر بلده در بعضلر ولایت اسمیدر قصبه سی شماخیدر دیدیلر دیو تردد اوزره
نقل ایدوب دربند خزر دیمکله معروفدر انی نوشروان بنا اتمکین تخفیف
ایچون انوی اسقاط ایدوب شروان دیدکلرین یازار بوندن صکره دخی بعض
اقوال وار در تفصیلی اقالیم البیان خلالنده ذکر اولنور هفت اقلیمده امین احمد
ایدر شروان زمان سابقده اسم شهر ایدی حالا بر قاچ شهری مشتمل ولایت
اسمیدر باکو وشماخی وارس وباب الابواب وغیرها انلردندر شماخی فتح
شین معجمه برله بلاد شروان دار ملکی دریاده بر مرحله غربیده بر معمور قصبه در
دیو تقویمده مراصددن نقل ایدر حمد الله ایدر انوشروان بناسیدر هواسی
کرمه مائل اولوب صخره موسی وچشمه حیوان انده در دیو یازارلر فقیر ایدر
مجمع البحرین بو محلده اولمق بعید در هفت اقلیمده بو شهر ازلدن ایله غایت معمور
اولوب سنه ده یکرمی بیک یوک حریر بیع وشرا اولنور میوه سنده انار وسیبی
وصندوانه سی لطیفدر دیو یازار شمکور تقویمده ایران اعمالندن بردعه قریب بر قریه
دریانده غایت مرتفع بر مناره وار در دیو یازار ابن سعید قولنجه تفلیس شرقینه
دوشر بعضلر بو شماخیدر دیدیلر لکن بو حکیم مشاهته معتمددر قبله حمد الله
قولنجه دربند قربنده قباد ابن فیروز بناسیدر ابریشم وغلات محصولاتی ایو
اولور آب وهواسی لطیفدر بونک مضافاتندن بر چشمه وار در که اورته سندن غایت
حار بر صو چقار بخاری شعلهٔ آتش کبی سوزنده در بر قاچ قدم کتدکده بر منفذه کیروب
یره باتار براوق اتیمی یردن کیرو چقوب اقار غایت لطیف وشیرین صودر فیروز
قباد دربند قربنده هواسی خوش بر قصبه در دیو حمد الله مجمع البلداندن نقل ایدر کشتا
سیفی صوکنارنده کشتاسب ابن لهراسب بناسی بر بیوک شهر و ولایتدر نهر کر وارسدن
جدوللر ایلوب بو دیاری سقی ایدر قریه لری وافر محصولاتی دری غله وبرنج ایو اولور
میوه سی نادر در خلقی سفید چهره ولسانلری پهلوی اصل جایدن کبیر حقوق دیوانیه سی
یوز اون بیدی بیک بشیوز دینار اولور تفلیس فتح تا ایله سکسان اوچ درجه طول
قرق اوچ درجه عرضده بر قلعه وشهر در نهر کر اوزرنده کرجستان داغلرینک شرقنده

دوشر بر طرفی داغ و بر طرفی نهر در غله سی ایو اولوب میوه قسمی از بولنور شهر مزبورک
ایکی قلعه سی واوچ قپوسی وار در ایکی قپوسی بری برینه مقابل نهر کر اورته سندن کچر
حصارک ایکی طرفه دوشمشدر ایکی عظیم صخرهٔ ثابته اوزرنده مابین جیلی تنکدر صونک
کچدیکی بر اون ذراع تخمین اولنور عتیق کتابلرده بو شهر قصبهٔ کرجستان یازلمشدر
سلفده اهل اسلام فتح ایتدکدن صکره بر زمان کورجیان کیروالوب تکرار فتح
اولنمشدر حالا شروانه تابعدر بو شهرک خارج شرقیسنده متعدد کرمابه لر یعنی ایلیجه لر
وار در لطیف تحتانی معتدل صولرا اقار بر قاچ ینبوعک اوزرنده کارکیر قباب صغیره
برله مغتسلر بنا اولنمشدر ابنیهٔ قدیمه دندر بو صولرده کبریت رایحه سی اولمیوب
اغتسالی خیلی نافعدر عجایب المخلوقاتده امین احمد نقل ایدر که اول چشمه لرک برینه
اکر اون یمرطه قونسه طقوزی پشته وبری غایب اولور باب الابواب باب
الحدید دخی یازیلور تیمور قپو دیدکلری قلعه در سکسان بر بچوق درجه طول
قرق ایکی بچوق درجه عرضده بحر خزرک کنار غربیسنده کوه البرز دیدکلری کرجستان
داغلری ایله بحرک اراسنده کرزکاهی سد ایچون بنا اولنمش بر حصن متین وبندر معروفدر
خزر وسریر وکنزکان وطبرستان وکرج وقیناق اسکله سیدر حالا اکثری خراب اولوب
بر قصبه قدر قالمشدر ذکر اولنان یرلره کتان بزی وزعفران بوندن کیدر دریا کنارلری
اکثر زعفران زاردر حصن مزبور نهر کور بحره دوکلدیکی یردن یکرمی بر فرسخ شماله
دوشر محل مزبورک شرقی دریا دز غربی عظیم داغلر مابینی ایکی اوچ میل مقداری دوز
محل اولمغین شمال طرفنده اولان قوم خزر وترک اول محلدن کچوب جنوب طرفنده واقع
اولان شروان وازربیجان واران اولکه لرینی غارت ایدرلردی ملوک فرسک انلر ایله
دائما حرب وقتالی اکسک اولمیوب نوشروان زمانینه دکین سور وندی نوشروان
محل مزبورده حصار بناسی شرطیله انلر ایله صلح ایدوب کنارجردن یوقار داغه چقنجه
سور چکوب هر اوچ میل یرده بر تیمور قپو قودی وایچنده مستحفظان اسکان ایدوب اول
قومک یولینی کسدی بعضلر دیرلر بو قپوی اولا اسفندیار بنا ایلدی صکره تجدید انوشروانکدر
دوز یرده ایکی جانبه قپوسی وارایچق ایکی دیوار در بر مدور جبلک اتکنده واقع اولوب
اورته سندن بر چشمه اقار صویی لطیفدر بو حصارک طولی اون بیک بشیوز اللی ذراع
اولوب یتمش برجی وار در ارتفاعی سور قسطنطنیه نک قره جانبی قدر عادت اوزره در
و دیوارینک داخلی وخارجی سرا پا یونمطاشدن ایچنده طول وعرضی دورد ذراع عظیم

عظیما حجار وار در شرقیسی دریا جنوبی واسع صحرا غربی جبل مزبوردر که اوزرنده انواع
انهار بتر مروج الذهبده مسعودی ایدر بونك دیواری ایکی میل قدر بحره کیرمشدر
طریق بناسنی بویله بیان ایدر که اوغورلنمش صغر طلوملری اوزرنده طاشاری حدید
ورصاص ایله برکیدوب ایتدکجه یاپدیلر قعر دریایه واردقده غواصلر اینوب طلوملری
دلدیلر دیوار یرده قرار ایتدی فقیر ایدر بو سوز تصدیق اولنور قبیلدن دکلدر
اکر موضع بنا عمیق دکل ایسه بونك امثالی صو ایچنده یاپیلان ابنیه قانونی اوزره
قلفاتلی صندوقه لر ایچنده بنا اولنور عمیق اولدیغی صورتده اول دخی متعذردر
وصغر طلوملری جائزدر که ایکی طرفه اوزرنده کرمنك مصلحتیچون دوشنمش اوله
والا طلوم اوزرنده بنا اولمق معنا دکلدر اما مسعودی بو سوزی قبول طریقیله
سویلیك معقولاتدن بی بهره اولدوغنه دلالت ایدر اما باب الابواب تسمیه سنك
وجهی روض المعطارده بوکونه یازلمشدر که منسوب اولدوغی ابواب طاغده اولان
شعابك یعنی دره لرك اغزلریدر که انك قربنده صحرایه منتهی اولور باب صول وباب
اللان وباب السریر وباب فیلان شاه وغیری جمله افواه شعابدر شهر مزبور بری
طرفنده بنا اولنوب بو قپولرك قپوسی مقامنده واقعدر والمعنی باب الابواب دنلدی
ارس سین مهمله و معجمه ایله شماخیدن اوچ مرحله غربده وشماله نوشروان بناسی
کنار نهرده برقصبه در و نهر انکا منسوبدر هواسی غایت کرم اولوب عمارتی آزدر
مسکن ملوك شروانیان اولان قلعهٔ کلستان بونك ناحیه سنده بر صعب
ومتین مرتفع حصندر قزل اغاج کر صویی دکزه دوکلدوکی یردن بر مرحله
شرق کنار بحرده بر شهردر بوندن اردبیله ایکی کونده واریلور نوشهر کر صویی قربنده
شماخیدن بر مرحله جنوبه بر قصبه در لنکرکنان قزل اغاجدن ایکی مرحله شرقه
دریا کنارنده اردبیل طرفندن کلان براز رونام صو دکزه منصب اولدیغی یرده
بر قصبه در لوری کورجستان حدودنده نهر کرا اوزره بر قلعه در کوری
بو دخی انکا قریب یرده بر مشهور حصندر باکو سکسان دورت بچوق طول
قرق بچوق عرضده دربنده قریب کنار بحرده شروانك مشهور شهرلرندندر هواسی
کرمه مائل بر قصبه در اطرافی اون فرسخه قریب سنکستان اولوب نباتات آزدر
یوقدر لکن اون قارش قدر قازلسه تراب چقار و بوا اجارك بعضیسنی او دون
برینه یقارلر بلدهٔ مزبوره ناحیه سی مضافاتندن بری دخی علیاندر که انده یوزه

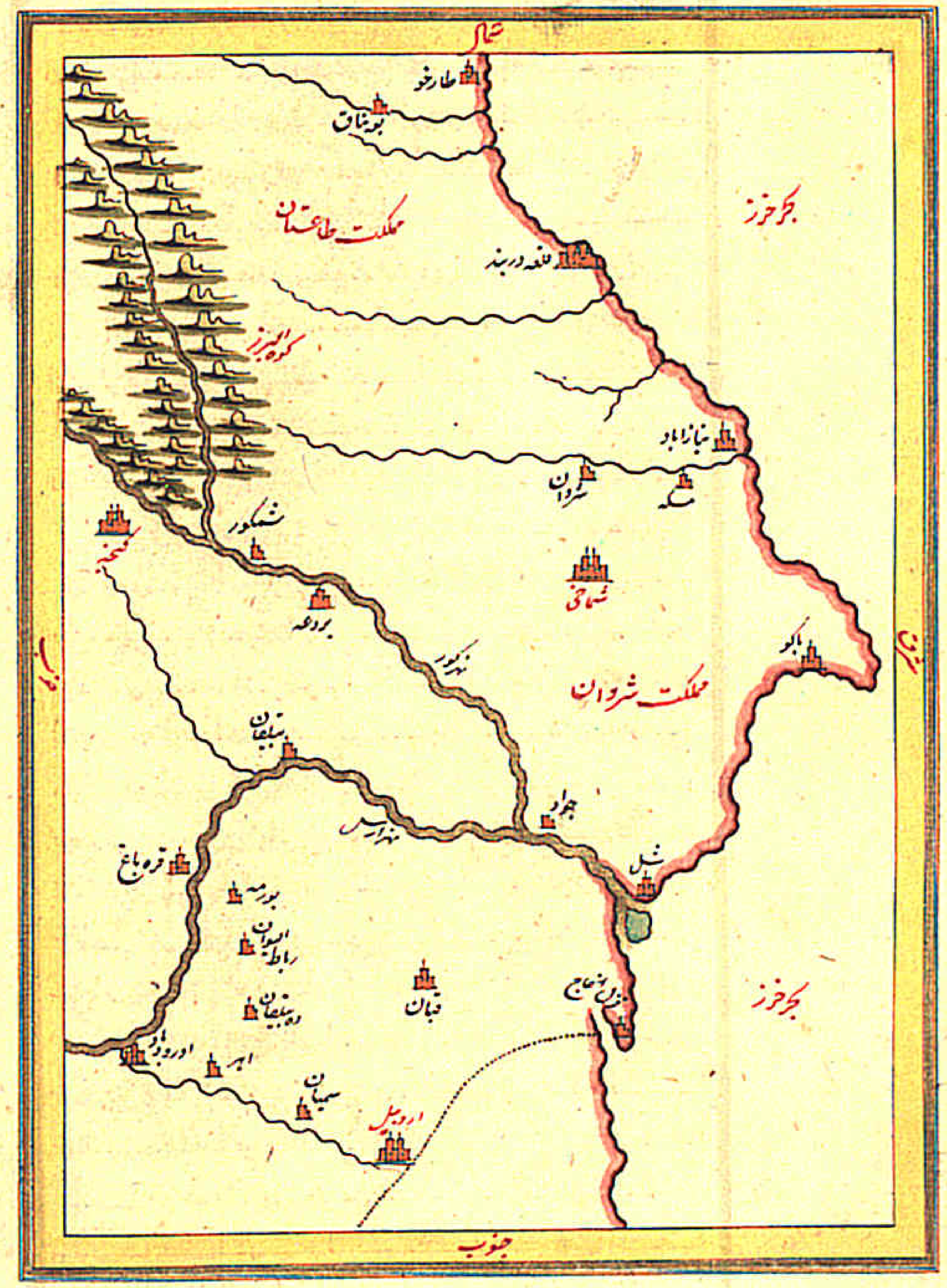

قریب قبولر وار دریاض وسیاه نفط یاغی چیقار و اول اطرافده زمینی بر
مقدار قزوب چوملك و قزان قورلر حرارت ارضدن طبخ اطعمه ایدر بو جمله
هفت اقلیمده مسطوردر نیازآباد باکو ایله تیمورقپو بیننده دریا کنارنده بر
قصبه در بجال بو اقلیمه منسوب اولان مشاهیردن خاقانی خاقانی کبیر
منوچهره منسوب شاعر مشهوردر اولوب بشیوز سکسان ایکیده وفات اتمشدر
وفلکی شاعر و مولانا کمال الدین مسعود که کلام و منطق و حکمیاتده فرید عصر ایدی
طقوزیوز بشده وفات اتمشدر و مولانا ناصر الدین که اوغلی رومده کلمشدر
و مولانا رکن الدین که طبعی یدطولا صاحبی ایدی مرآة الشفا فی ابو الفتح سلطان
محمدخانه تألیف اتمشدر و مولانا یوسف قره باغی که میرزاجان شاکردیدر معقولاته
ماهر ایدی بو عصرلره قریب زمانده وفات ایتدی و ابو العلاء گنجی شروانده شاعر
مشهوردر و فقهای شافعیه دن طبقات صاحبی تفلیسیدر و قانون الادب
صاحبی دخی اول شهره نسبت اولنور انهار بو اقلیمه اوغرایان انهارك اعظمی
ایکیدر بری نهر کر دیدکلری بیوك صودر که قالیقلا داغلرندن چیقوب غربدن
شرقه اقار و لوری واخسخه یه واروب جوینه کچر بعض نقاتدن مسموعدر که
نهر کرك منبعی کوله قلعه سیله قرص مابیننده واقع اولان جبلده در و کوله یه
قریبدر و منبع مزبور اوزره طاشدن بر اوکوز صورتی دوزیلوب بعینه منبعك
اوزرینه وضع اولنمش اول صورتك اغزندن و بورنندن اول صو کورلیوب
چیقار و خیلی شدت برله اقار ایاغی کوله صحراسنه دوکلوب و کوله قریندن چیقلو
کیدر و کوله بوغازینه اوغرار که اکر اول بوغاز اولماسه اول صحراکه اطرافی داغلر
ایدی محاطدر بر کول کبی اولوب بطاقلق اولوردی زمان قدیمده اول بوغازی
بو مصلحت ایچون کسوب و اول طاغی نحت ایدوب اول صویه صواق یدا اتمشلر
نهر مزبور بو طاشدن اوبولمش مجرا و بوغازدن کچوب قره اردهان دورینه و قلعه سی
دبنه اوغرایوب ارجوکه و خرتوس قلعه سی اوکنه اوغرایوب اخلکلك صوینی اول
موضعده بو نهره منصب اولور و خرتوس زاویة التقا قربنده قالور بعده ازبور
وحجرك قلعه لری اوکندن کچوب بیکلك جانبنده اخسخه صوبی برله جمع
اولور وانغوز قلعه سی اوکندن و بدره بوغازندن کچوب دریا کبی اولور و تفلیسه
اوغرایوب ایکی عظیم صخرۀ ثابته ارا سندن کچر مابین خیلی تنکدر و قلعه انلرك

اوزرینه در بعده تکم داغلرینك قینق صوبی کلوب بوکا قاریشور جنوبه وشرق
وشماله دونوب شروان برله ازربیجان ارا سنده حد کبی اولور اراسنده حمدالله
قولنجه ایکی بولینوب شعبۀ صغیره سی شمکور نام کوله دوکیلوب بیوکی یورت
بازارده ارس صوییله بر اولدقدن صکره شروان دکزینه دوکیلور طولی تقریبا
ایکیوز فرسخ قدر بر نهردر دکر اولنان یورت بازار شماخینك اون فرسخ شرقنده
دوشر ایماجواد دخی دیرلر قصبه قربی بر نیان موضعدر اما اصل وقوف روایتنده
نهر کر اوچ بلوك اولوب هر بری بریردن دکزه دوکیلور بری رستخال که کردن
ایریلوب بیوك صودر ارس بر مرحله یردن کچوب شماخی یه اوغرار و شمالدن کچوب
کوز کوردوکی یرده دکزه دوکیلور اول محلده بر قریه وار در بالوق صید اولنور بری
دخی کله خال در رستخالدن صکره کردن ایریلوب موغانه اوغرار شرقه دوغری
کیدوب دکزه وارر بری دخی جبه خال در که کله خالدن ایریلوب بو شهردن
اشاغی شرق طرفنه کیدر محمودآبادك شمالندن نهر مزبورك زرقی دیمکله معروفدر
بر معتبر بالغی چیقار و نهر مرور ایتدیکی یرلردن بربری سقی ایله نفعی بوقدر
نهر ارس فتح همزه و را و مهمله ایله بر نهر عظیمدر بینك کول یایلاقندن جقوب
باسین حدودینه اوغرار چوبان جسری التندن کچوب بایزید قلعه سی
برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزندن زنکی صوبی چقوب روانه اوغرایوب ارسی قاریشور
و نخچوانی شرقه طوغری ارنجی داغی دیبندن دونوب الشکرددن نخچوان اوکنه وارر
و جولها جسری التندن کچوب قرهجه داغ و قلعۀ قهقهه برابرنده کنجه و قوبادن
صوبی دخی لاحق اولور نخچوانی کوپری التندن کچوب محمودآباددن کر صوینك برشقی
دخی بوکا دوکلوب جسر جواد التندن نهر ارس باریان بر محلده بو کیلك یردن
اوچوب التندن یول کچر شاه راه عظیمدر و محل مزبور قربنده نهر کر ایله جمع اولوب
دریا کبی اولور کشتاسفی حدودنده بحر خزره دوکیلور بو نهرك اوغرادوغی یرلری سقی ایله
نفعی عامدر طولی تقریبا یوز اللی فرسخ قدردر قرآنده مذکور اولان اصحاب رس بو نهرك
اوزرنده ساکن بر قوم ایدی دیو روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردر که بر
کمسنه پیاده بو نهردن کچسه و بلندن اشاغیسی صویه کرمش اولسه عسیر الوضع
زن خاتونك ارقاسنه باصسه سهولتله طوغوره و بعض کتبده رشته علتنه
مبتلا اولان پیاده کچسه اول علتدن نجات بوله دیو یازار فقیر ایدروان سفری

اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مرادخان ایله نهر مزبوردن مرور واقع
اولدی انهارک قلتی زماننده کچیدن صواکره چقوب توانا صولا قاندبرین
صوکتوروب کیدرکن پادشاه کامکار الین طوتوب غرقدن نجات بولدیکی
رشته علتندن نجات مکر علیلین پیاده کچرکن عقبایه کتسیله میسر اوله
ولا ممتنعدن اثناسی چوبان کوپروسنی کچدکدن صکره هر برینک کچلمز مکر
باشندن کچمکله خاصه نلنا تری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول ومشهور صودر
ارمنیه اقلیمنک حد شرقیسیدر خواجه حافظ بو نهری مدح ایدوب دیمشدر
بیت ای صبا کر بکذری بر ساحل رود ارس • بوسه زن بر خاک آن وادی
ومشکین کن نفس نهر جغون کرجستان داغلرندن چقوب داغستان
صولری دخی بوکا کلوب تیمور قپو ایله نیازآباد ناحیه سی اراسنده بحر خزره
دوکلور سریع السیر وعسیر العبور نهردر بحر اسنده صابون کبی طین وتیغ
ماننده احجار واردر نهر کوسفند قیون صوبی دیرلر تیمور قپودن دورت مرحله
شرق وشماله دوشر تنجال داغلرندن چقوب بحر خزره دوکیلور بو دخی صعب
المرور وشدید الجریاندر لکن چوق یردن کچیلور نهر سویج داغستان غربسندن
چقوب بحر خزره اقار جریانی غایت بطیء اوزره اولوب کوجله کچیلور
عرضی نصف اوق اتیمی واردر دیو عاشق مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر بازرو
اردبیل سمتندن کلوب شرق وشماله اقار لنکران نام شهرک جنوبندن
بکوب شرق طرفنده دکزه دوکلور جبال بو اقلیمک داغلرندن مشهور اولان
کوه البرز درکه تیمور قپو غربنه دوشر وبنجه داغلر بوکا متصل اولوب ترکستاندن
حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیلک فرسخدن زیاده دیرلر بو سببدن بعض
لاف وکذاف اربابی کوه قاف صانمشلر جبل مرقومک طرف غربی کرجستانه
متصلدر اول داغلره الکزی دیرلر ارزن الرومی کچدکدن صکره کوه قالیقلا
دیرلر انطاقیه ومصیصه یه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محللرده شام
ایله روم میاننی فصل ایدر حمص ودمشق میاننده واردقده جبل لبنان دیرلر
وسط مکه ومدینه ده جبل عرج دیرلر بونک محللرینه سطور درکه کوه البرزک
شرقیسی جبال اران واذربیجانه متصل اولور انلره جبل قبق دیرلر حدود کیلانه
ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان دیرلر حدود عراقه واردقده جبل رکوده

وطرفک

وطرفک دیرلر وبو داغلرده امم کثیره ساکن اولور کوه مرقومک شمالنده قبق
دیرلر بر جنس قوم اولور جنوبیسی ماننده دیوار کویا که تیشه ایله یونولمشدر ویو
جبلک عرضی اون مرحله قدر واردر بعضلر دیرلر و اته طرفه تیمور قپودن غیری
مسلک یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالک اثبات ایدوب اکبری
جبلک وسطنده در انده دخی باب اللان اولور بر سور متین بنا اولنمشدر
بو داغلره اهل شروان دربند وغیریلر تیمور قپو داغلری دیرلر اما بحر شروان
که تقویمده بحر خزر واطلسده ماره غاسپیوم یازیلور صدر کتابده کرچه اجمالا
ذکر اولنمش ایدی لکن بو اقلیمه اضافتی جهتندن بوکونه تفصیل لا باس در بحر
مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی بر بحیره اتصالی یوق قره دکز قدر بر
دره در حد غربیسی اطلس رسمی اوزره سکسان بش درجه طولده وحدود
شرقیسی یوز بش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بچوق درجه عرضده وحد
شمالی قرق یدی بچوق عرضده اولوب مجموع مسافه طولی یکرمی درجه ومسافه
عرضی بش درجه قدردر هر جانبندن انهار بو دکزه بیوک صولر دوکلوب متحمل
اولور کیدر اول اجلدن ظاهربینان دیرلر که بونک قعر زمینده قره دکزه منفذی
واردر انکله اقار حتی بر کسکل دوشوب انده چقدی دیو شاهد زور ایله بو دعوایی
کاذبی اثبات ایتمکله اسیترلر اما الویرمز وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولنجق
بو مقوله تزییفات الهجهلدن ناشی اوهامی دفع ایدر بعد ارکنه حاجت قالمز نتکه
اوائل کتابده بو خصوصه متعلق بیان مرور ایلدی اعاده یه محتاج دکلدر بحر مذکورک
سواحلی غربیه تیمور قپودن شروان اولکه سنه نیازآباد وقلعه باکو بعده جنوبده
موغان اولکه سنده قره باغ حدودنده نهر کر وارس مصبی اولان بند ماهی بعده
شرقه طوغری کیلان اولکه سندن بومن وماسوله ورشهر دشت ولنکرون
ودوه سر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران
وطاهان وسرمیدان که اندن سواحل شمالیه بیابان وقپو داغلری دینکله یدر قوم
خزر اول سمتلرده ساکن اولورلر نهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبی اولان هشترده
کلنجه اللدن ممتد یدی مرحله بیاباندر سمتندن شروان دورت مرحله شنلکی
آنده بو بحرک مد وجزری یوقدر جنوبی غلیظ وتیره اولوب بحر قلزم وعمان کبی
صافی دکلدر بندن بیاض طاشلر کورنمز ولولو ومرجان کبی بر متاع چقمز اما

اما ایچنده حیوانات بحریه‌دن بیچه عظیم الجثه بالقلر و سائر عجیب شکل جانوران
اولور و ایچنده التی یدی خرده جزیره‌لر واردر اکثرنده سیاه و بیاض رنك نفط
حاصل اولور برندن عنبری مسکونه دکلدر بری دکرمی طیندن داغ کبیدر اوزرندن
دریایه صولر اقار بری اورمانلق و اوتلق واطه‌در لکن یادن کثرتندن خرابه اولوب
قابل سکنا دکلدر و بری دخی کوه سیاه دیدکلری جزیره‌درکه غایت بیوکدر
اقصولری و انجاری وار لکن خرابه‌در و بری دخی سواحل غربیه‌یه قریب اوتلو
وصولو جزیره‌در اندن بعض حیوانات قورلر بسلنور مسالك ممالك شروان
واران و سواحل بحر خزره موقاندن تبریز جنوبه اون مرحله باب الابواب ایکی
مرحله مصب نهر کر غرب و شماله اون التی فرسخ اندن تیمور قپو یکرمی بر فرسخدر
کنجه‌دن بردعه ایکی مرحله اندن شماخی اون دورت فرسخ و تفلیس قرق اوچ فرسخ
و بردعه‌دن ورثان یدی فرسخ مسافه‌در بابکوندن نواحی خزرا و چیوز فرسخ
مسافه‌در اندن دهستان التی مرحله‌در آملدن سمندر سکز مرحله‌در و سرحد
برطاس یکرمی مرحله‌در مملکت سریر اوچ مرحله‌در و آملدن بلغاریه بابا سندن
بر آیلق مسافه‌در اکر دریادن کیدیلورسه ایکی آیده واریلور و بردعه‌دن ورثان
یدی فرسخ اندن بیلقان یدی فرسخ اندن ایلخان یدی فرسخ اندن برزند یدی
فرسخ اندن اردبیل اون بش فرسخ و بردعه‌دن برزند اون یدی فرسخدر اندن کس
صو یخ کچوب شماخی‌یه و شروانه اوچ فرسخ و شرواندن لایجان ایکی مرحله اندن
میمون جسری کچیلوب دربنده وارنجه یکرمی فرسخ کنجه‌دن شمکوره دورت فرسخ
اندن شهرخیا اون بر فرسخ اندن قلعهٔ ابرکندمان اون فرسخ اندن تفلیس اون
ایکی فرسخ اندن مربن اون ایکی فرسخ اندن دومیش اون ایکی فرسخ اندن کلکون اون
التی فرسخ اندن دبیل اون التی فرسخدر شماخیدن ارس غرب و شماله اوچ مرحله
و باکو ایکی مرحله و کردن ایریادن نهر ستخال بر مرحله و بحر شرقه بر مرحله و نوشهر
بر مرحله‌در تیمور قپودن اژدرخان یدی سکز مرحله و شماخیدن موغان بر مرحله
موغاندن محمودآباد و نوشهر بر مرحله نوشهردن قزل اغاج دریادن ایکی مرحله
قره‌دن اوچ مرحله قزل اغاجدن اردبیل ایکی مرحله‌دن احوال ملوك شروان
واران روضة المعطارده مسطور اولدیغی اوزره حضرت عمر خلافتنده سرداران
اهل اسلام سراقة ابن عمرو آذربیجانی فتح ایدوب شروان سمتنی محافظه‌یه بکر

ابن عبد الملك کوندرمش ایدی عبد الرحمن ابن ربیعه‌یی مقدمة الجیش قیلوب کندی
دخی اول سمته توجه ایتدی اول زمان ملوك فرسك اولادندن شهریار نام کمسنه شروانه
حکم ایدردی عبد الرحمن وبکر شروان قربنه وارد قده شهریار امان ایله کلوب
بن برنیجه ادیان مختلفه اصحابی دشمنانك سرحدنده سزلك طرفکزدن مستأمن
اولوب سد سدید اولهیم ولایت سزلك اولسون دیو اطاعت ایدوب جزیه‌یه
راضی اولدی انلر دخی سراقه‌یه عرض ایلدیلر سراقه معقول کوروب حضرت
عمره عرض واعلام ایتدکده تجویز بیوردیلر بنی امیه عصرنده مسلمه بن عبد الملك
بو دیارلره غزا ایدوب خلقی اسلامه کلدیلر بهرام چوبین نسلندن محمد ابن یزید
شروان وتیمور قپو والیسی اولوب بر آیلق قدر مسافه‌یه حکم ایدردی هجرتك یوز
سکسان سنه‌سنده طائفهٔ خزر تیمور قپویی آلوب اهل اسلامی بوزدی یوز قرق
بیك قدر مسلم اول معرکه‌ده شهید اولوب اسلامده مثلی مسبوق اولمدك وقعه
ظهور ایتدی ابو حامد ایدر مسلمه باب الابواب وطبرستانی الدقدنصکره هشام
ابن عبد الملك اول دیاره وارمش ایدی کیدر اولدقده والی مملکت اندن رجا
ایتدیکه ولایتده بر اثر قویه هشام تیغن ویروب محراب کبی بر طاش اوزرینه
دیکوب محل مرتفعده قودیلر نیجه زمان خلق انی زیارت ایدردی غرایب بوندر که
زیارت ایدنلر زمان شتاده الوان مختلفه‌دن نه کیسه منع اولنیوب صیفده
البته بیاض کیرلر بر غیری لون ایله وارسه اول سنه مطر عظیم اولوب میوه‌لری
افساد ایدردی وقحط اولوردی تجربه ایتدیلر آل عباس عصرنده بو دیارلره کاه
ارمنیه وآذربیجان عامللری حکم ایدوب آل جنکیز نوبتنده انلر طرفندن
ضبط اولنوردی صکره **سلاطین** شروان ظهور ایتدی قاضی بیضاوی نظام
التواریخده انلری بهرام چوبین نسلندن واردشیر بابکان اولادندن اولمق
اوزره یازوب قاضی احمد غفاری جهان آراده نوشیروان ذریتندن قالدی
وسلسلهٔ نسبی بو منوال اوزره ترتیب ایتدی ابو المظفر **منوچهر** بن کسران بن
کاوس بن شهریار بن کرشاسب بن افریدون بن فرامرز بن سلار بن یزید بن
چوبین بن مرزبان بن انوشروان مزبور منوچهردن صکره اولادندن اون ایکی
نفر شروانده حکومت ایتدیلر بو ترتیب اوزره فرخ زاد بن منوچهر وکشتاسب که
کشتاسبی دیدکلری بر کامسنودر بعده اوغلی فرامرز وانك اوغلی فرخزاد بعده

اعقابندن

اعقابندن کیقباد که عدللر ایله مشهور ایدی انك اوغلی کاوس بشیوز یتمش دورتده
وفات ایتدی اوغلی هوشنك اون ییل سوروب وفاتندن صکره سلطنت شیخ
ابراهیم ابن سلطان محمده انتقال ایتدی مزبور تیمور ایله معرکه‌لرده معا اولوب سکز
یوز یکرمیده وفات ایتدی اوغلی سلطان خلیل یرینه کچوب اسمی تاریخ جلوس
واقع اولدی سکز یوز التمش بدیعه واریجه سوروب شروانشاه پادشاه
اولدی انك دخی اسمی تاریخ دوشوب طقوز یوز التمش الیده شاه اسمعیل غدری
ایله شهید اولدی بعده اوغلی بهرام بك ویرسنه‌دن صکره برادری شیخ ابراهیم که
شیخ شاه دیرلر یرینه کچوب شاه طهماسب ایله مدارا ایتدی طقوز یوز اون طقوزده فوت
اولوب اوغلی سلطان خلیل جلوس ایتدی طقوز یوز قرق بشده شاه طهماسب شروانه
مستولی اولوب مزبوری قتل ایتدی وشروانیانك دولتی انده منقرض اولوب
بعد زمان کورخدابنده عصرنده دولت علیه‌یه سردارلری واروب ضبط
ایتدیلر قره مصطفی پاشا وعثمان پاشا وفرهاد پاشا بیك حدودنده دکین سرخ سرلر
ایله نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اعتنا ایدی صکره جلالیان ظهوری
اثناسنده شاه عباس فرصت بولوب بیك اون بش حدودنده روان وآذربیجان
وشروانی الوب ضبط ایتدی حالا اول طرفه متعلقدر **اما اتابکان ایلدکز** که
ارانه حکم ایتدیلر بونلرك اولی شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان
مسعود سلجوقی‌یه خدمت ایدردی کیده‌رك بر امیر نامدار اولوب بشیوز قرقده
بلاد اران حکومتی ویرلدی کورجستانه غزا ایدوب غالب کلدی بشیوز
التمش سکزده کچوب اوغلی محمد جهان پهلوان قائمقامی اولوب تبریزی الدی
اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره بری برادری قزل ارسلانه
دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده‌سی ابو بکر
یرینه کچوب بشیوز طقسان دورتده انی دخی قتل ایتدیلر نوبت برادری
مظفر الدین اوزبکه دکوب النجق قلعه‌سنده ایکی الی یوز یکرمی ایکیده جلال
الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی اولدقده مزبور وفات ایدوب دولتی
انده انقراض کلدی **فصل ٤٠ در مملکت طاغستان وکرجستان وغیری**
قرقنجی فصل بحر خزرك شمالنده شروانك غربنده وشمالنده اولان آسیاده باقی
بلاد وصحارا وکوهساری ذکرنده در اما **طاغستان** که تقویم البلدانده

سرہیا اللادن اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربیده چرکس بلادی
جنوبنده کرجستان شرقنده شیروان دکزی شمالنده بلاد دخزدر اولوب طولا
وعرضا اون مرحله قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله داغستان
دیرلر وار ملکی **قوموق** نام قصبه وقلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر آرا سنده
بربیری معمور قریه لر وناحیه لر اولوب اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلر در ایچلرنده
مستقل حاکملری واردر بیك قرق سکز حدودنده محمود خان نجه کیدوب کندی
استانبوله کلوب سلطان مرادخان ایله ملاقات اتمش ایدی اوغلی قورتمان
اللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری جلندرخان حاکم اولدی حالا
بو دیارك حکومتی انلره سلاطین تفویض ایدر بو دیاره انوکیچون سرحد دیرلرکه
بعض اکاسره کندی اقرباسندن بربنی انده حاکم نصب ایدوب سرحد قودی
واول اطرافده اولان اقوامه غلبه ایچون انکا استقلال نامویرب ملوك
شمال سرحدی کچوردی و بودیارك اهلی اخلاطدن یعنی هر ملتدن اجناس
مختلفه قاریشقدر طاغلری قنبق دیدکلری جبل السنه متصل اولور **جبل
قنبق** فتح قاف ایله و تایله بر جبل واسعدر طولا وعرضا یکرمی ایکی مرحله
قدر مسافه طوتار قصولری واردر واورمانلغی وافردر ساحل بحر خزرده تیمور
قپودن جهت غرب وجنوبه ممتد اولوب اول محلده اکا کوه البرز دیرلر نته کیم
مروبلدی اطلسده البسن نامیله یازیلمش طاغلر بوکا اشتقاقده قریبدر
وبو طاغلره جبل السن انوکیچون دیرلر بونده بیچه لسان سویلر اقوام مختلفه
و ملل شتی ساکن اولورانلرك برجنسنه قنبق دیرلر سکنلری جبل مزبورك
شمالنده در جبل مزبورك شمالنده در جبل مزبورك جنوبی اکثر بوکسك کسمه
قیالر شکلنده در اول محلده لکزی دیرلر برجنس طائفه ساکن اولور اما
کرجستان بحر شیروان ایله قره دکز آراسنده واقع اولان یکرمی مرحله قدر
مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر بو ممالك اهلنه کرجی دیرلر غالبا اشتقاقی
جورجیوسدندر زیرا حروف یونانیه ولاتینیه دن حرف جیم وحرف غینك
صورتلری بردر واکثری یری برینه تبدیل اولنوب مثلا جورجیوس برینه
غورجیوس وغورغیوس دیمك جائزدر بس ایدی غورجیوس اولمق وغین
کاف قلنمق کثرت استعمال وتحریف وتعریب اهل اسلام وعربیا ولمق بعید

کورغز

کورغز واو وسین حرفلری لسان لاتینی ویونانده کلمات آخرنده زیاده وحذف
اولنه کلمشدر مثلا فلادن وفلادنوس دیرلر وجورجیوس بر شخص با طریقك
اسمیدر که کرجه طائفه سی اکا منسوبلردر وانك دینی ایله متدینلردر شخص
مزبور رئیس النصاری پاپا العیناك ریاست وحضرت عیسی علیه السلام
حواریلرندن پترو سك خلیفه سی اولوب اتباع واقتدا الریخ انکار ایلمشدر که
اکثر نصاری بونك خلافنده پاپالرك خلافتنه معتقدلردر وپاپای سنه
پابستا دیو جورجیو سیلره غرو قوس دیرلر وپاپایه مخالفت ایدنلرك
بر صنفنه دخی لوتران دیسون دخی بیچه اصناف وملل نصاری واردر که
مذهبلری وشهرتلری مغایردر بو مملکتك حدودی شرقنده تیمور قپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارزن الروم ایالتلری غربنده قره دکز
شمالنده ابازه وداغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت بر
بیچه اولکه یه تقسیم اولنور هر برینك مستقل حاکملری واردر جمله خلقی
کورجی طائفه سی ونصاری دیننده در بلاد اسلامه متصل یرلری مخلوط
اصناف مختلفه در انلره چنچاوات دیرلر اچق باش ودادیان ومکریل وغیری
اجناس که جمله سنه کورجی دیرلر هر برینك باشقه حاکمی واولکه سی وار بینلرنده
مکریل مذمومدر ودخی طائفه در سکنلری قره دکز کنارینه دوشر اچق باش
ودادیان خالص کورجی اعتبار اولنور **زکم** فتح زا وکاف صغیره ایله تفلیس
سمتنده بر اولکه در سابقا حاکمی طهمورث ایدی حالا رستم حکم ایدر کرجستان
خانلرینك بیوکیدر **اچق باش** اورته یرده بر اولکه در اطرافی زکم وتیمور قپو
وداغستان ودادیان دوشر **دادیان** قره دکز کنارینه قریب ابازه ایله
سنوردا شیر اولکه اولوب انلرله حاکمی ابازه ایله هر بار جنك اوزره در بر
جانبی قاشه صوینه واردر **مکریل** قره دکز کنارنده قاشه صوی بحره دوکلدوکی
یرده بر ناحیه در حدودی کونیه یه متصل اولور ذکر اولنان ولایتلرده بیچه
قلاع وبقاع واردر که تفصیلی کتب فنده مذکوردر کلدرانجق تواریخده
ظفر بولنان اجمال اوزره نقل اولندی بخم رتبه در سلطان سلیمان خان
طقوز یوز اللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه ایتدکده
وزیر احمد پاشایی کورجستانه کوندروب عسکر اسلام ایله واروب فتح

ایدیکی قلعه‌لر بونلردن براکان باروسی اوجه پیوسته بر متین قلعه‌در
صاحبی وافر عسکره قادر اولمغین جنک ایدوب بوزولدی حصاری فتح اولندی
کورملک بر متین حصاردر بناک بودخی بر حصن حصین وکورجیلک زیانکاهی
بزناک وکرملک وصماغان واخا بر حصاردر اول زمان النمش ایدی نجاح
وامرآخور تورتومه قریب ایکی قلعه‌در تورتوم ارض رومک دورت مرحله یرده
برکوچک حصاردر سنه مرقومه شعبانندہ الندی اقچه قلعه اول حوالیده بر
حصین متیندر سنک مرتفع اوزره بنا اولنمش کورجستانک کلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اشکصون وکامخیص وبنکی وازز بردن
صعب قلعه‌در اصحابی تسلیم ایدیلر برنکرک کورجستانک تادع عظیمه
سندندر اول زمان فتح اولندی بوانه دره‌سی کورجستانک بر معمور ولایتیدر
بونده وتورتومده وکامخیصده بر سنجق بکی نصب اولندی مملکت کورل مزبور
کورجستانک غرب وشمال طرفنه دوشر براولکه‌در باشقه حاکمی واردر
طقوز یوز طقسان یدیده غازی کرای خان واروب اول ملکدن غارت
وتخریب ایتدیکی قلعه‌لر وقصبه‌لر بونلردر • قلعهٔ براسلو • قلعهٔ وبندعب
قلعهٔ کرامنه که بوپه‌نک حصاری ایدی • قلعهٔ بولسکه بروبواده لقدن
قلعهٔ کنابریج دوقه لقدن • قلعهٔ الواو دار ملک کورلدر • بونلردن غیری
غارت اولنان بلاد دلتاسملری بونلردر • بادجه کو • بسان • بیقو • اولاغ
خلفلک • سیناو • بادوجه • مزبوق • قسطنطین • کراسلو • بازالی • کوپیین
یانبول • شونبان • توش کرمان • ازبارش • شنونیجه • یاشلو • کرامنز •
حوننا وتسه • مناچین • ولاچترچه • بولاسکیرق • جوزبوسورق • شراوکه •
هوراول • صاناتاو • زنکو • قامتس • اسقله • زنپول • قالنومکه • قولسنه •
بودبوراوج • بازلاودسه • سناتین • جالبج • تورچین • رحاتین • بررزن •
قامنکه • زلوچو • زلوسکه • کلی نان • بورسکه • باواراو • شاهورده • لوی
قاتین • بونلرک احوالی معلوم دکلدر جبل الکرزی قره دکز شرقنده وکوه البرز
غربنده ممتد داغلردر بونلره کرجستان داغلری دیرلر انده امم کثیره اولوردیرلرکه
یتمش ایکی لسان ایله تکلم ایدرلر یعنی طوائف مختلفه‌نک کثرتندن عبارتدر
بو داغلر ارزن الروم داغلرینه متصل اولور کرجستان بیاننده بوندن زیاده‌یه

ظفر

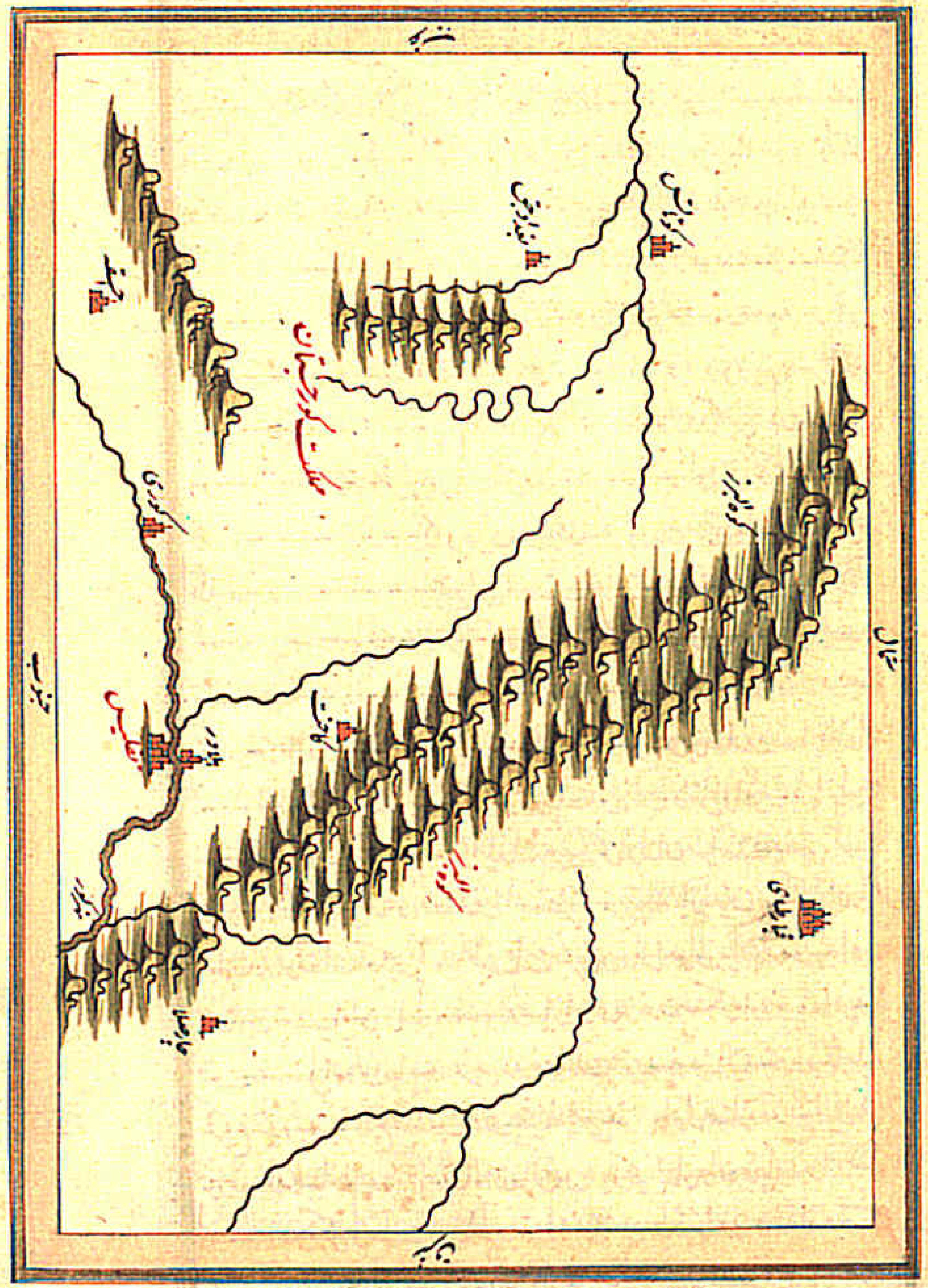

طلفز مینسرا اولدی تتقه دربقیهٔ احوال سکان دشت شمالی بقراج هفت اقلیمده
مذکور اولدوغی اوزره اصلی ترك بر طائفه در قومنك ریش وسبلتی یعنی صقالی
وبیغی یوقدر دریالری بر آیلق یولدر بونلر حاشا حضرت علی الوهیتنی زعم ایدرلر
یحیی بن زید اولادندن بر پادشاهلری واردر علامتی ریش دراندر رعایانك
هر سنه سندن دە یك خراج آلورلر واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی توركدن
بر قومدر کیماس وکیماس دخی دیرلر بونلرك دیاری بر آیلق مسافه دن زیاده اولوب
چونکه پوست حیوانات کیرلرو علم صیدی خوب بیلورلر التون وکومش انلرده
وافردر الماس دخی اولور بونلرك پادشاهی یوقدر بیلرنده سکان یاشین بکجی
پیر ومرشد اولور وانکا عبادت ایدرلر وبونلر حیواناتی یمزلر وبو دیارده بر جنس
اولور که صویه قونسه البته باران اینر وبونده بر حفره واردر که بر قارش قدر صوفی
طورر اندن نقدر عسکر ایچسه وفا ایدر اکسلمز تغزغز بونلر دخی اتراکدن بر قومدر
زمینلری خیرخیردن کیماکه وخرلجه وبولغاره پیوسته اولور خرلج که قالاج
طائفه سیدر تغزغز وخیرخیر اورته سنده شمالده در سقلاب بارده دوشر
خیرخیر بر قومدر جابجا هم تغزغز وکیماك ایله بحر محیط وزمین خرلجه اراسیدر
سقلاب سین وصاد ایله ترکدن بر طائفه در زمینلری اوزون وعریض
ایکی آیلق یولدر بونلردن غیری روس طائفه سی دخی بو مقامده معا یازارلر
لکن اول طائفه نك اکثر مسکنی اوروپا حدودنده داخل اولمغین بز انلری
مسقو فصلندن صکره یه تأخیر ایلدك دیو ذکر اولنان طوائفك بعضی ترکستان
فصلنده وبعضی ختای فصلنده استطراد طریقیله یازلمغین نوعا تکرار کوریلدی
لا بأس در بو مقامه دکین آسیا قسمنك شرق وشمال احوالی بیان اولنوب اول
سمتلری تفصیل اوزره ایچه فصولده یازلدی بوندن صکره اوروپا وافریقیا
قسمنه متصل اولان جانب غربیسنده ممالك محروسهٔ عثمانیه حدودینك بیانه
شروع ایدوب بر قاچ فصلده دخی بقیهٔ قسمی تحریر واول سمتلرده واقع ایالتلری
بر فصلده بیان ایدرز ان شاء الله الرحمن اول ایالتلر وان وچلدر وارض
روم ودیاربکر وحلب وشام وبغداد وبصره وشهرزور ورقه ومرعش
وسیواس واناطولی وطربزون وقارص ایالتلریدر فصل ۱۶ در اقلیم
ارمینیه قرق برنجی فصل اقالیم عرفیه دن ارمینیه بیانندەدر حدود بو اقلیمك

حدودنده اختلاف واردر تقویمده کسر همزه ویاء مخففه برله ضبط اولنوب لباب دن
فتح همزه وتشدید یا نقلندن صکره تحدید فنا ازربیجانه حواله قیلوب انده دیرکه
ازربایجان واران وارمینیه اوچ اقلیم عظیمدر که بری برینه تداخل ایدوب
باشقه تحدید وتصویر عسیر اولدوغندن ارباب فن اوچینی بر یرده تحریر
ایدیلر مقامات شارحی شریشی ایدر ارمینیه اوچ قسمدر بری دبیل وقالیقلا
وخلاط وشمشاط بری بردعه وبیقانه وبری نخجوان حمد الله ایدر ارمن ولایتی
ایکی قسمدر صغری وکبری ارمینیهٔ صغری ایرانده داخل دکلدر ارمینیهٔ کبرانك
شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربنده در بلاد سیس وطرسوس
وقبرس انك معظم بلادیدر ارمینیهٔ کبری ایران حدنده داخل اولوب
تومان اخلاط دیمکله مشهوردر حدودی ارمینیهٔ صغری وروم ودیاربکر وکوردستان
وآزربایجان واران پیوسته اولور طولی ارزن الرومدن سلماسه عرضی ایرانك اقصای
ولایت خلاطه منتهیدر دار ملکی خلاط اولوب وحقوق دیوانیه سی زمان
سابقده ایکیوز تومنه قریب ایدی صکره اوتوز طقوز تومنه اندی فقیر ایدر بو تقدیرجه
ارمینیهٔ صغری ادنه ومرعش ایالتندن کنایت اولور بعض تواریخده مسطوردر که
سلفده ارمینیه پای تختی اخلاط ایدی دولتلری منقرض اولمغین خلقی رعیت
اولدیلر طرسوس ومصیصه داغلدیلر حالا کربی ملکلری سیسدر جد قدیملری
ارمن بن لیطی بن یونانه منسوب اولوب ابخاز وکرج وسیاسنه وسادریه وصیان
قبائلی بونلردن بولنوب صکره مجوسی تنصر ایتدیلر حالا اول قومك ذکر اولنان
بقاسی ذکر اولنان ممالکده جمله نرسا واهل ذمیدر تقویم البلدانده ابلستان واذنه
وارجیش وآذربیجان وبدلیس وبرذعه وبیلقان وتفلیس واخلاط ودبیل
ودوین وسلطانیه وسیس وطرسوس وملاطیه وموش ووان وسلطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمینیه بلادندن یازیلوب ذکر اولنان
بلاد ایالات مذکوره حدودنده متفرق واقع اولمغین بو مقامده بز ملك المؤید
تقلید ایتیوب صاحب نزهه تحریری اوزره ارمینیهٔ کبریدن عبارت اولان
وان ایالتی ذکری ایله قناعت ایلدك ارمینیهٔ صغری دیدکلری مرعش کبریده
داخل اولان ارزن الروم وقارص بر فصلده مستقل بیان اولنمغله انلره اتباع
بولنیدی حالا عصریمز اصطلاحی اوزره طرح وتقسیم بو اسلوبی اقتضا ایتمشدر

ایالت وان جانب شرقده سرحد ممالك عثمانیه بر مملکتدر حدودی شرق
آذربیجان دیدکلری تبریز اولکه سی جنوبی کردستان و سلطانیه نواحیسی شمالی
چلدر و قارص ایالتلری غربی دیاربکر ایالتیله محدوددر سنجقلری اون اوچ
و بر حکومتکه حاکمی ملکیت اوزره تصرف ایدر مجموعی بونلردر ١ وان پاشا سنجاغی
و دار الملکدر ٢ عادلجواز ٣ ارجیش ٤ موش ٥ بادکیری ٦ کارکار ٧ کسانی
٨ اسپایرد ٩ خناکیس ١٠ اکراد ١١ بنخقطور ١١ قلعهٔ بایزیدیه ١٢ بردع ١٣ اوچ
بو تحریر عزیز علی افندینکدر اما قوجه نشانجی طبقاتنده بو اسلوب اوزره تعداد ایدر
و سلطان حزیران • حکاری • مکس • سیروی • الباق • سلماس • دنبلی • استون •
بو خصوصده مرور ایام ایله تبدیل و تغییر واقع اولوب اختلاف کورینور امور
اعتباریه دن اولمغین هر عصرده تقسیم ممالك قرار داده اولمیوب قسمت خلل
کلمك مقرردر سائر ایالتلر اقسامی و سنجقلری و اولکه لر حدودی بوکا کوره در بو
خصوصده تحقیق طمع اولنمیه پس بو مقامده بر کتب فنده مسطور اولان بلادی
نقل و ایالت مذکوره سنجقلری احوالنی مهما امکن بیان ایدرز وان سکسان
اوچ بچوق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده دوز صحراده بحیرهٔ ارجیش طرف
شرقیسنده بر بلدهٔ مشهوره و حصن حصیندر طقوز یوز قرق سنه سنده
سلطان سلیمان خان عراقین سفرینه توجه ایدوب حلبده ایکن وزیر اعظم
ابراهیم پاشا مقدمه وارد قده شاه عجم طرفندن ضبط اولنورکن خلقی اطاعت و تسلیم
ایتدیلر الدی حصار وانی سلیمان شاهمز تاریخ فتحیدر قلعه سی تجدید اولنوب
مستقل ایالت قلندی شهر مزبورك ایچ و دیش حصاری وار ایچ حصاری
شهرك جانب غربیسنده یوکسك کمه قیا اوزرنده بر طرفی شهره وار و شو بر طرفی
خارج حصن حصینده طرف شرقیسی که شهر جانبیدر حصار کبی کمه قیا و طرف خارجی
صحرایه ایز بایر اولمغین یر یر ایکی قات متین برجلر و دیوارلر یاپلمشدر حصن
خارجی دوز یرده معتاد اوزره طاش قلعه چویریلوب ایکی اوچ قپوسیدر شرقی
تبریز قپوسی و جنوبی اسکله قپوسیدر شرق و جنوبی باغ و باغچه اولوب شهر حصاری
کولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لکن حصاردن کوله یول وار در محاصره
اثناسنده کمی اشلر جمله بیوت و محلات بکلربکی سرای چارشو بازار و حمام و جامع
داخل سورده در خسرو پاشا انده بر جامع لطیف و مدرسه و تربه بنا ایلیوب اوقاف

قودی

قودی بو بنا طقوز یوز یتمش بش رجبنده تمام اولوب نماز قیلندی و طقوز
یوز اللی سکزده رستم پاشا دخی انده بر حمام بنا اتمش ایدی دیزدار و حصارا ری
و طوبچی کیچه بر ایچ حصارده اولوب بیك بشیوز نفر قدر قول اغالری ایله و بکلر
بکی اتباعیله طشره حصارده تمکن ایدرلر اسکله سنه ارجیش و اخلاط و عادل
جوازدن سفاین کلورکیدر اطرافنده داغلر نصف فرسخ قدر یردر بادکیری
وان شمالنده و ارجیشك شرقنده وار ایکی فرسخ بر بلدهٔ صغیره و سنجقدر قلعه سی
خرابه ایدی سلطان سلیمان تجدید ایتدی بونکله ارجیش بیننده حیدر باغی نام
بر قریه وار در التی آیده وار رجیده باغنه و بو انکله ضرب مثل ایدرلر ارجیش
فتح همزه و کسر جیم برله واندن ایکی مرحله غرب و شماله و کول شمالنده بر قلعه و قصبه
و سنجقدر دوز یرده واقع اولوب اطرافی باغچه و جوز اغاجلریدر حمد الله ایدر
بونك حصارینی خواجه تاج الدین علیشاه وزیر بنا اتمش ایدی حاصلی غلات
و پنبه در حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیك دینار ایدی محکم قلعه سی
و حصاری وار در بحیرهٔ ارجیش غربیدن شرقه بر مقدار جنوبه انحراف ایله بر
طولانی کولدر اکثر بریندن قارشوسی کورینور مسافهٔ دوری التمش فرسخ
و طعمی بر مقدار تلخ و شورهٔ در سنه ده بر کون طریح دیرلر بر نوع لطیف و مقوی
بالغی چقار اطرافه کتوررلر وان بو غدیرك کنار شرقیسنه دوشر بعده کنار
شمالیسندن بند ماهی کچیلوب ارجیشه بعده عادلجوازه و اخلاطه واریلور
اخثمار مزبور کولك کنار جنوبیسنه قریب بر کوچك جزیرهده بر قلعه در
سلفده بحیرهٔ اکانسبتله مشهور ایدی و سلطانیه بر اوق اتمی یرده واندن
اوچ دورت ساعتلك مسافه در کرمابه ارجیش قربنده و یارین نام یرده
بر ایلیجه وار در بر آسیاب اداره ایدر بکارلك اطرافنده نفقیه کبی چقار
و بر عین حاره دخی وار در که قزان کبی قاینار اقر کیره و قربنده آب حیات
کبی بر لطیف صو چیقار عادلجواز ارجیشدن ایکی مرحله غربیه کول قربنده
آق طبراقلی بایرده بر متین قلعه و قصبه و سنجقدر قلعه سی کول کنارندن
یوقارو بایرده چقوب بریخیه قلعه لری صوباصوب کول ایچنده قالمشدر
قصبه کوله مشرف یوکسك یرده بنا اولنوب جمله سور ایچنده آلنمشدر کول
قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده یازلمش کورولدی لفظ مزبور هات

هات الجوزدن غلط اوله اخلاط تقویمده کسرخا ایله یازیلوب اولی همزه
اوله‌رق‌غنه دخی اشارت قلنمشدر لکن استعمال همزه ایله در عادلجوازدن بر منزل
غربه دوز یرده باغلی باغچه‌لو هواسی معتدل میوه‌سی وافر قصبه در دره‌یه اوزرنده
بر قلعه‌سی واردر میرشرفنامه‌ده شهر مزبور قدیم البنا اولوب بعض اوقاتده
ارمن پادشاهلرینک دار ملکی قلنمشدر رحله‌ده انوشروان وقتنده عجم حاکمی
انده اوتوروب ایالته حکم ایدردی هواسی غایت لطیف باغلری چوق میوه‌سی
آبداردر هر قسمدن خصوصا قایسی والماناراک اولور وبردانه سیبی یوزدرهم
چکر سیب اخلاطی آذربیجانده مشهوردر سلفده بعض فترتلرده شهر مزبور خراب
اولمشدر اولا التیوز یکرمی التیده سلطان جلال الدین خوارزمشاه قهر وغلبه
ایله سلجوقیلردن الوب تخریب ایتدکدن صکره عسکر مغول خراب ایتدیلر
التیوز قرق دورتده زلزلهٔ عظیمه‌دن اکثر بنالری ییقلدی طقوزیوز الّی
بشده شاه طهماس آلوب قلعه‌سن خاک برابر ایتدی سلطان سلیمان
خان نهر قدیمی بر طرف قیلوب کول کنارنده برحصار بنا ایتدیلر لکن حصار
قدیم ویران اولوب جدیدی اول مرتبه شنلک بولدیغن کورمدی بونلک
قربنده صولری اقوب کوله دوکلور کول قصبه‌دن بر مقدار بعید دوشمش
بوندن سلفده نیچه فضلا ظهور ایلدی انلردن تلخیص جامع صاحبی محمد بن
ملکداد که فقهده کتاب مزبور بر متین متندر وسید حسین که علوم ظاهر
وباطنده سرآمد ایدی خصوصا جفر جامعده مشاهیردن اولوب چنکیز
خروجی علم مزبور دلالتیله تحقیقدن صکره ظهوریدن اوّل اون ایکی
بیلک قدر خانه توابع ولواحقیله کوچوب مصرده قرار ایتدی کلا قبری
انده در ومحدث محلهٔ اخلاطیان دیرلر بری دخی مولانا محیی الدین که
خواجه نصیر مراغه رصدنه انی دخی کتورمش ایدی کوه سیبان خلاط
قبله‌سنده بر جبل عظیمدر اوزنکانی واردر قلّه هرکز قاردن خالی
اولمیوب الّی فرسخ مسافه‌دن کورینور دوریکی اللی فرسخدر واسع
علفزاری واردر دیونزهه‌ده تحریر ایدر لکن اکر بو جبلدن مراد کوه ارنجی
ایسه روان قربنده خلاف سمتنده‌دن تاتوان اخلاطدن بر مرحله غربه
بر قریهٔ کبیره در کول بونده نهایت بولور بتلیس تاتواندن بر مرحله

غربه

غربه دره ایچنده سکانی برچوق طول اتوز یدی بچوق درجه عرضنده بر
متین قلعه وقصبه در دره‌دن بر نهر اقوب بیوت ومحلات بونلک ایکی
طرفنده واقع اولمشدر میانندن جسر ایله کچیلور مدخل ومخرجی تنک وصعب
اولمغین حصاری اولرینی احاطه ایتمشدر میر شرفخان بدلیس تاریخنده
بدلیس احوالنی تفصیل ایدوب دیمشدر که شهر مزبور اسکندر آثاریندن
اولوب کندی غلاملرندن برینک اسمیله تسمیه اولنمشدر عراق وبابلدن
رومه کیدرکن اوغرادوغی یرلرک آب وهواسن ودجله‌یه دوکلن صولرک
خفتن امتحان ایدردی بدلیس صوینی دوکلدیکی یرلره کلوب صوینی غایت
خفیف بولوب صوکناریله کیدرکن اول یره کلدیلرکه کسور صویله جوی
رباط بربرینه قارشدی هربرین امتحان ایدوب کسور صوین لطیف بولوب
صوینک باشنه واروب منبع آبی بر مقام سبز کوهسار لطیف یر کوروب
اسکندر بر قاچ کون انده اکلندی حالا اول مقامه خیمه‌گاه اسکندر دیرلر
بعده اول کندرکامده بر شهر متین قلعه بناسی فرمان ایتدیکه بنم کبی بر ملک
تسخیرندن عاجز اوله دیوحالت بدلیس نام غلامه چشمهٔ مزبوره ایکی فرسخ
یرده کسور چایی ایله رباط اراسنده بر حصار متین بنا ایتدیکی الآن اول
کندرکامده سد سدید در چونکه قلعهٔ مزبوره مثلث الشکل واقع اولمشدر
هر بار اضطراب وانقلابدن خالی دکلدر منقولدر که سلفده انده مار بسیار
ایدی حکمادن بری درکاه قلعه‌ده سنک تراشیده‌دن بر مار شکلی طلسم
ایدوب وضعدن صکره کورنمز اولدی نفسنده اب وهوای بتلیس غایت
لطیفدر کرچه اکثر قیش شدتلو زره اولور لکن خلقنه مضایقه کورنمز باید
میوه‌لرنده سیب وامرودی لطیف اولور انکور وخربزه اطرافدن کلور خلق
تابستانده باغلره کوچرلر التی ماه متوالیا اطراف صحرا ومرغزارده اولوب خزان
وقتنده کلورلر بو شهری قدیم الایامدن حفظ ایچون تکالیف عرفیه‌دن معفودر
وحکام اهل اسلام انده نیچه ابنیهٔ خیرات احداث ایتدیلر جمله‌دن شهرک
اورته‌سنده بو غمطا شدن یکرمی بر کوز بر جسر واردر که ایکی جانبندن خلق تردد
ایدر ودورت جامع کبیرکه بری سلاطین سلفدن برینک بناسیدر که اوزرنده
خط کوفیله یازلمشدر ایکنجی جامع عتیق دیرلر وبری دخی املاده ارمنیلر کلیساسی

ايدى حين فتحده مسجد ايتديلر قزل مسجد ديمكله مشهوردر برى دخى كوك
ميدان ديمكله معروف يرده امير شمس الدين جامعيدر قربنده برزاويه دخى
انكدر برى دخى مورخ مير شرفك جدى شرفخان جامعيدر يانده برمدرسه
وزاويه دخى بنا ايتدى شرفيه ديمكله مشهوردر بونلردن غيرى تكريه وادى سنيه

وخطيبيه

وخطيبيه وحاجيه واخلاطيه نام بش مدرسه دخى واردركه هر برنده طلبهٔ
علوم ساكن اولوب اشتغال ايدرلر بونلرده محمد شرشى كبى نيجه فضلا مدرس اولمشدر
امراء نامدارانندن خسرو پاشا اندہ بوغمطاشدن برجفته حمام بنا ايدوب ايكى
باب خان ويوز باب دكاكين وايكى باغچه ونيجه مسقفات ياپدى ورا عوده
اولان زاويه سنه وقف ايتدى اكابر زادكان شهردن قاضى محمد خان افندى
بونانك تاريخى بناء عمارت خسروانه لفظيله ادا ايتدى قصبهٔ مرقوم
ازربايجاندن ديار بكر وربيعه وارمن بينده بردربند در تركستان وايران
وخراساندن حجاز وشام طرفنه كيدنلر لابد انك دلكلى قياسندن كچرلر غيرى
يول يوقدر ياخود طولشقدر اول سنك سوراخ بتليسدن برفرسخ جنوب
طرفنه دوشر سلفده يول انك برطرفندن ايدى مروردهوربركه صودينه
كلوب يول مسدود اولمغين اول عصر خواتيننددن براهل خير اول قيايى دلدروب
يول اچدى و بدليسدن بر مسجد وقصبا اورته سنده برعظيم كوپرى ياپدردى
هلابل خاتون ومسجد خاتون ديمكله معروفدر واقدى روايتنده بدليس
واخلاط حضرت عمر خلافتنده يكرمى يدنجى سال هجرتده عياض بن غنم سعيله
فتح اولندى اول زمان حاكم اخلاط بوستينوس نام كافر اول يرده حاكم ايدى
بدليس حاكمى برده صلح ايله شهرى ويردى بو قصبه نك اكثر خلقى ارمنى ذميلردر
مسلمانلرى شافعى المذهب وبعضى حنفيدر اكثر شجيع وسخى ومهماندوست
اولورلر وهر بار نيجه فاضل وقابل كسه لر انده نشو ونما بولمشدر جمله دن مولانا
عبدالرحيم كه مطالعه برلطيف ودقيق حاشيه يازمشدر منطق ومعانيده
مصنفاتى واردر مولانا محمد برقلى كه علم فقه وحديثده سرامد اولوب بخوده
خبيصى وهندى مير شرف نامنه حاشيه لر يازمشدر منظور نظر خاص وعام در
وقدوهٔ ارباب الطريقه شيخ عمار ياسر كه ابو النجيب سهروردينك مريدى ونجم
الدين كبرانك پيريدر ومولانا حسام الدين كه عالم وفاضل تصوفده شيخ عمار
منسوبدر تصوف لسانى اوزره برتفسير يازمشدر اوغلى مولانا حكيم ادريس كه
آق قيونلو پادشاهلرينك برمدت موقعى ايدى صكره سلطان سليم خانك نديمى
اولوب سلطان بايزيد خان امريله هشت بهشت نام فارسى آل عثمان تاريخى تحرير
ايتمشدر شاه اسمعيل مذهب رفضه رواج ويروب خروج ايتدكده مولانا ادريس

مذهب ناحق تاریخ دیمش ایدی بو قصه مسموع شاه اولدقده کمال الدین طبیب
شیرازی که ندیمی ایدی امر ایدیکه لطیفه انشا ایله بر مکتوب یازوب مولانادن
سؤال ایلیه مکتوب وصولنده مولانا ادریس جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری
بن دیمشم لکن ترکیب عربیده مذهب ناحق دیدم شاه اسمعیله بو جواب خوش
کلوب صحبتنه راغب اولدی لکن مولانا ابا ایدوب منظوم معذرت نامه
کوندردی واوغلی ابو الفضل که در دولتده دفتردار اولوب زیور فضل ایله آراسته
در باباسنک تاریخنی تذییل ایتدی وشیخ ابو طاهر کوردی که نفحاتده مذکوردر
بدلیس غربیده محله کسورده مدفوندر وشکری شاعر سلطان سلیم خان
ندماسندن ایدی سلیم نامه یی نظم ایتدی بو قصبه دندر مولانا موسی که یوز
یکرمی ییل معمر اولان جدی شاه حسیندر مدرسه شکریه کندویه انتقال
ایتدی بدلیس اطرافنده اولان قصبه تاتوان ایله بدلیس آراسنده مدفوندر

تمت الکتاب

اما بعد نوع اولدن فصل ثالث عنصر آبده در هوادن صکره کرۀ مادر
وجرم بسیطدرکه طبیعتی بارد ورطب اولوب حیزی هوانك تحتی وزمینك
فوقیدر مقتضای طبیعی بودرکه بو دخی کره اوله وکرویتنه دال بوبجه حال
واردر جمله دن بری دریا یوزنده سفینه برجبله توجه ایلسه اولا قلّه سی
کورینور بر از مسافه دخی قطع ایتمیجه تمام اشاغیسی نمایان اولمز اکر دریا محدّب
اولمسه اسفلندن مقدّم کورنمزدی پس اسفلی دونبتدن مانع اولان استداره بجردر
لکن کرۀ تمام الاستداره دکلدر وصحیح الاستداره اولوب جمله زمینی احاطه ایلمه
اورتمك بو عنصرك شانی ومقتضای طبیعی ایکن ارادۀ علیۀ الهیه حیوانانك
اندہ تعیّش وبقاسنه تعلّق ایتمکله ارضده جابجا مواضع کثیره عنصر مادن
طشره قالوب متنفسنه مسکن علی الخصوص انسانه مقرّ ووطن قیلندی
وعنصر آب عَذبُ وملح اولوب هر برندن حاصل اولان فوائد آخرده بولنیوب
دریالرك وبعض صولرك مَرارتی تاثیر شمسدن محترق اولان نچور افاولان برلر
اجزاسنك مَرارتندن نشات ایدوب اکر حلاوۀ اصلیه سی اوزره باقی قالسه
تاثیر شمسله طول مکثدن قوقوب متغیّر اولوب روزکار رایحه سنی اکناف
ارضه سوروب جوهر هوایی افساد ایدوب وحیوانات هلاکنه سبب بادی
اولوردی حکمت الهیه بو فسادك دفعیچون بحارك طوزلو لغین اقتضا
ایدی ودرّ وعنبر وسائر جواهر بحرك حصولنه منشأ اولدی وطتلو صونك
اِرواء حیوانا تدن غیری برنفعی اولمسه کفایت ایدردی مع هذا وجَعلْنا
كُلّ شیْءٍ حیّ مقتضاسنجه نباتات وحیواناتك نشو ونماسی انکله در وغایت
کرکلو نعمت جلیله اولدوغندن برمقتضای رحمت رحمان سائر ارزاق

ونعمت

ونعمت علی الاطلاق رخیص وارزان وهر سنه دن مبذول وفراوان قیلندی
عدمی فکر وملاحظه اولنسه بر ایچیم دنیا مالنه بدل اولمق مقرر ایکن وعیون
وانهارك لیل ونهار جریاننده سبب عقلی بودرکه سابقا مطر نزولنه سبب
بخار ایدوکی ذکر اولنمش ایدی ریاح سحابی روی زمینه سوروب طولولر
وقار ویغمور یاغدقده بعض منافذ ارضه نفوذ ایدوب بعده شیئا فشیئا
اول منافذ دن چقوب بحاره قاریشور وکبر وتاثیر شمسدن بحار قالقوب
سحاب ومطر اولور وبغار وانهارك صغاری حسابه کلمز معلوم ومعروف
اولان بر قاچ انهار درکه عنقریب ذکر اولنسه کرکدر اما عنصر ماسائر
عناصر کبی تام الاستداره اولمیوب ارضك برطرفی مکشوف قالدوغنه
سبب عقلی بودرکه چون سابقا ذکر اولندیغی اوزره بقا متنفسه ارادۀ
علیۀ تعلّق ایتدی تدبیر الهیه ایله مرکز ارض ایله مرکز شمس بیننده مخالفت اقتضا
ایدوب بو مخالفتله شمس دورنده دائما برطرفدن ارضه قریب وبرطرفدن بعید
اولمق لازم کلوب قریبا ولان طرفکه حالا زیاده اولان جانب جنوبیدر حضیض
تسمیه اولنوب لابد اول طرفده تاثیری زیاده اولمغین عنصر مایی تبخیر ایدوب
قزدردی آبك ایسه شانی تجان برطرفدن قیناسه بخار ایله اکثر اقطار جانبنه
منجذب اولوب توجه ایتمکدر لاجرم اکثر بحار طرف جنوبه کیدوب طرف شمال
مکشوف قالدی بعضلر بو مقامده اعتراض ایدوب طرف شمالده دریالر واردر
بوکلام تمام اولمز دیمشلر لکن جذب کلّی اولمز سه اکثری ایدیکی مقرردر دیو
جواب ویریلور **ذکر اقسام بحار** خفی دکلدرکه عنصر شیء واحددر حقیقتده
جمله دریا بر اولوب اختلاف سواحل وجوانب ایله هر بری بر بحر دینلوب تحدید
وتمییز ایچون بر راسمله تسمیه اولنمشدر وجهات مکشوفه نك دهار واغوارنه
بر بر خلیجلردن بحر محیط جریان ایدوب وبوایکی قطعه دخی اورته ده واقع اولمشدر
حدود ایله خریطه لرده مرسوم ومضبوط اولان یدی دریادرکه بعض بحیرات
عظیمه ایله بو مقامده اجمالا ذکر واعلام اولنور **ذکر بحر محیط** بو بحری اسلاف
ظن وتخمین ایله تحریر قیلوب دیدیلرکه ربع مسکونی تمام محیطدر حتی ارسطو اهل
جهتیله الجلیل تسمیه ایتدی لکن اواخرکی دنیایه ظفر بولدقدن صکره شرق وشمال
جانبلرینی بوقلیوب عرض جدیدك ربع معموره یه ایکی یردن متصل بولنوب خریطه لر

رسومین تجدید وتعلیم بحر وبرّی کوردکلری اوزره تحریف وتجدید ایدیلر تواریخ
قدیمه وخرائط عتیقه ده بری برینه مغایر یازیلدن سوزلر ورسم اولنان اشکالک
اکثری شک ووهمدن ناشی ایدی جمله مضمحل ومندفع اولدی وکرهٔ ارضده اسکندرده
معلوم اولمیان یرلر جمله بولندی وبلندی علم بشردن خفی یر قالمدی پس بحر محیط
جانب غربده اوقیانوس تسمیه اولنوب جبل قمر اردندن انتها جینه وکین جمله
اوغرادیغی یرلره اوبله دینلور **بحر اوقیانوس المحیط** معلوم اوله که اوقیانوس فتح
همزه وسکون واو وکسر قاف ویاء تحتانیه وضم نون ایله محیط عربی معناسنه
لفظ یونانیدر قدما زعم ایدیلر که بو بحرک وراسنه کذر میسر اولمیه
حتی اسکندر جانب غربه سفر ایتدکده سواحل غربیه دن بر کمی کوندروب
نیجه روزکار سیر ایدوب سطح ما وقبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب
صدد رجوعده بر سفینه یه ملاقی اولدیلر وبری برینک کلاملرینی
فهم ممکن اولمیوب قوم اسکندریانلردن برار الوب برینه بر عورت ویردیلر
واکا برزنه ویریلوب وجوده کلن ولدینی برله هم زبان اولمغله ترجمانلق
ایدوب دیدیکه بو بحرک ساحلنده بر پادشاه عظیم الشان واردر که
روی ارضده بندن غیری بر شهریار دخی واریمی اوله تجسس اولنسون
دیو بر سفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردی تمام ایکی سنه سفر
ایلدک کشتی اسکندردن غیری نسنه کورمدک پس اسکندر مأیوس
اولوب رجوع ایلدی دیو بو حکایتی سرد وروایت ایدیلر محققده
بعضلر کشتی یکی دنیادن ارسال اولنمق واردر دیوب لکن یکی دنیا
قومی یکی کورمکله قولون کمیسی بادی نظرده بالوقطنلری بو احتمالی
منع وعدم صحتنه قصهٔ اسکندر بحر شروانده اولمق روایتی دلالت
ایدر وبو بحرک ابتداء ساحل شرقیسی خط استوادن اتوز بش درجه جنوبه
اولان جبل قمرک اردی اسیرانجه بورنی برابرندندر اول محلدن شماله طرفنه
دوتوب زنکبار وسودان کنارلرنده خط استوایی کچوب سکز یوز سکسان
فرسخ کیدر فرقا ایکی درجه طول وبش درجه عرض محلنده کیرودونوب سکز یوز
بیمش فرسخ طول واو نیجی عرضده کیرو عودت ایدوب سبته وسلا دن کچوب
اسپانیه کرمانک اسکله سیدر وبو بحرک اغزینه قریب دراندن شرقه دونوب

مکرانه

مکرانه واردرکه قصبه سی تیردر مسعودی مروج الذهبده نواحی بصره دن
عمانه واریجه اوچیوز فرسخ وعماندن راس جمجمه یه اللی فرسخدر دیمشدر جمله
طولی دورتیوز التمش فرسخ وعرضی تقریبا یوز سکسان فرسخ اولور وبو بحرک
اغزینه قریب بر ده بر کرداب واردر که انده واقع اولان کشتی متصل دوندن
ایدوب نجات بولمز وبوکا نظیر ایکی کرداب دخی واردر بری بحر هندده
وبری بحر چینده در وبو بحرک عجایبندن بری قعرنده اولان مائی عذب وطتلودر
که بو بحرک ساحلنده سیک علی زاده قوللنجه تجنبا سکز قولاج یره بحیلرد الوب
طلوم برله طتلو صو چیقاررلر بو قضیه اول موضعک وجه تسمیه سی اولمق بعید
دکلدر وبو بحرده اولان مغاص لولو سائر یرلره غالبدر **ذکر بحر قلزم** بحر
مرقوم دخی محیط شرقیدن بر شعبه در بحر احمر وکاه بعض اطرافنه احضر
دیرلر وقلزم سویس قربنده بر خرابه بلده در وبو بحر اکا نسبتله مشهوردر بحر
مزبور عدن قراسیله جبل مندب اراسندن ربع معموره ده داخل شماله طوغری
دورتیوز التمش فرسخ ممتد اولور طرف شرقدن عدنی وسواحل یمنی کچوب
جده یه اوغرادندن جحفه وینبعه ومدین وایله یه وارر بعده بتمش میل قدر
شرق وشماله یایلور که اول موضعه برکهٔ غرندل دیرلر جبل طور جانب جنوبه
اوزانمش بر دیل اوزرنده در کیرو شماله دونوب قلزمه وارر که بندر سویس
اول محلده امتداد شمالیسی تمام اولوب جنوبه دونر قصیر وعیذابه اوغرار حبش
سواحلندن سواکنی ودهلکی کچوب باب مندبده منتهی اولور واول خلیج
بر تنک بوغازدر که جبل مندبدن عدن قره سنده دوران انسان تشخیص
اولنور بحر مزبور طولانی واقع اولوب غایت عریض بری یدیبوز قرق بشیدر که
بو بوغازی بعض ملوک خرق ایدوب بحری اقتدی وبر قومی اغراق ایتدکی
دیمشدر **غالبا** بو بر وقف سوزه بکزر که بو بوغازلرده سویلنور زیرا سبته
بوغازنده واستانبول بوغازنده دخی منقولدر لکن هر بری بر نیجه وجوهله
مدخولدر اما بحر مرقوم ایله بحر رومی اراسنی خرق وبری برینه اتصال ایچون
ملوکدن نیجه لر مباشرت ایدوب مقدر اولمامغین بحسب الغریق فارغ
اولدیلر حتی خرقدن سفینه یکدیکی بعض تاریخده مسطوردر آثار خرق حالا
مشاهد ومنظوردر مرور ایام ایله تمام صوب جمله طولمش ومسالک ومجاری

منسد اولمشدر دیرلر العهدة علی الراوی و بو بحرك قعرنده جا بجا حجر مقناطیس
اولمغین کیلری میخ آهنیندن معرّادر فرضا بر مسمار حدید اولسه قعر بحردن
جذب ایدر چقاردر و دکزلرده بوندن اصعب المرور دکز یوقدر هر بحرده لیل
و نهار سیر و سفر قابلدر کلا بونك منازل معیّنه سی واردر که کوندز و کیجه
قرار اولنور ذوکندی و بحر ظلمت وحشتی کیجه کتمکه مانعدر **بحر روم** بو دخی
محیط غربیدن بر شعبه درکه بحر شام و بحر ابیض دخی دیرلر بیکنجی درجه طول
اتوز بشنجی درجه عرض محلی اولان سبته ایله جزیرة الخضرا ارا سنده ربع مسکونه
دخی داخل اولوب شرقه طوغری چکلوب کیدر اللی سکز درجه طول برابری شام
سواحلنه منتهی اولور و بو بحرك امتداد مسافه سی بیك یکرمی التی فرسخ و اعرض
مسافه سی ایکیوز اتوز بدی فرسخ و اعمق عمقی اوچیوز ذراع اولمق منقولدر
سواحل جنوبیه سی طنجه دن تلمسان و جزائر و طونسه اوغرا استاده طرابلسه
بر مقدار جنوبه میل ایدوب مهدیه و حریه و طره بلوسی کچوب راس اوثاندن
شرقه طوغری کیدر اسکندریه دمیاط حدود دخی کچوب عریشدن شماله دونر
سواحل قدس و شامی کچوب چن کورفزی و باناسدن غربه توجه ایدر طرطوس
و علائیه و منتشا کنارلرنده استانکوی برابرنده کیرو شماله دونوب بوغازه
منتهی اولور و کیرو غربه دونوب روم ایلی کنارلرندن سلانیک اندن جنوبه
دونوب ازدین کورفزینه وارنجه کیدر بعده اغریبوز و مورة جزیره سی دور
ایدوب و ندیك کورفزنده شماله طوغری بر مقدار غربه انحراف و بوزاللی میل
عرضله طولا بدیوز میل کیدر بعده قلفریه کنارلرینی دور ایدوب مسینه
بوغازندن انابولی و رومیة الکبری اوکلرندن جنوبه وارنجه کیرو شماله
مرور ایدر که وندیك برابرید رجنوبزبرله و ندیك بیننده زنیندن قدما انسان
شکلنده بر قطعه کیروب مسینه قربنه منتهی اولمشدر بر طرفی کودفز دکزی
و بر جانبی نبازاطه لری و سردینه اوکلریدر بعده جنوبزدن مغربه دونوب
استاده طرابلیه تنسه و مارا سلیه اوکلرندن کچرکه فرانسه بالیلریدر
و اندلس شهرلرندن طرطوشه و بلنسه یه و وانیه یه اوغرار مالقه دن کچوب
جزیرة الخضراده نهایت بولور که سبته مقابلیدر و جمعا مسافات سواحلی
اون اوچ بیك اللی یدی میل اولور و بو بحرك قعری کان مرجان و هر کوشه سی

معمور

معمور و آباد ان بر بحر کثیر النفعدر **بحر درنك** یعنی بحر الامان بو دخی محیط غربیدن
بر شعبه درکه بحر اوقیانوس شمالیسندن بر درجه طول و التمش درجه عرض
اولدوغی یردن ربع مسکونه داخل و شرقه انحرافیرله جنوبه طوغری قرانجه
و الامان و لابناری حدودینه ممتد و واصل اولور بحر مذکور دریای فارسیه
تبکلاً شبیه رلك و مسافه جهتندن اولقدردر و اطرافی بلاد کفّارا ولمغله
سواحل حدودی کتب اسلامیه ده بیان اولنمامشدر **بحر اسود** یعنی بحر قره که
رومده حالا قره دکز دیمکله مشهور و کتب قدیمه ده نیطش عنوانیله مذکوردر
لفظ مزبور کسر نون و سکون با و کسر طاء مهمله و شین معجمه ایله بو بحرك
کنارنده بر بلده نك اسمی ایمش بحر مذکور ربع معمور شمالنه قریب بر بحر مستقل
و دریای محیطه فی الحقیقه غیر متصلدر لکن شهر قسطنطنیه خلیجندن
ایاغی کلوب بحر رومه منصب اولمغین کیرو متصل عدّ اولنور بونك مبدأی
خلیج مرقوم اولدوغی تقدیرجه سواحل جنوبیسی شرقه طوغری ممتدّا اولوب
سینوب و صامسون و طره بزونه واروب شمال و غربه دونر کرجستان
و ابازه کنارلرندن کفه اوکنه وارور و کرش ایله طمات ارا سنده بر بوغاز
ایریلوب جانب شماله اوچیوز میل بایلوب نهر قارشدیغی یرده شهر
ازاقه منتهی اولور و بو قطعه یه بحر ازاق دیرلر بعده کرش بوغازندن کفه
و قریم اوکلرینی دور ایدوب کوزلوه و قیل بوروندن شرقه دونر و ازاق
دکزینه اتصاله قریب اولور بو ایکی دکزك ارا سندن کفه قره سی بحر اسوده
مورة جزیره سی کبی کیرمشدر اول محلدن غرب و جنوبه قویس کبی اولوب اوزی
و اقکرمان و طونه دوکلدوکی یره مرور ایدوب بالجق و احیولی و آیدوسدن
استانبول کولی غرب طرفنه دونر **بحیرهٔ بانیاس** نواحی دمشقدن ناحیهٔ بانیاسده
و بر نیجه انهاردن مجتمع بر ساز لی کولدر نهر شریعه بونك ایاغیدر که طبریه
کولنه دوکلور **بحیرهٔ طبریه** شامدن طبریه نام خرابه شهر دبنده طولی اون
و عرضی التی میل بر کولدر و اورته سنده بر یوغنه طاش دیکلمشدر که قبر سلیمان
علیه السلام زعم ایدرلر نهر شریعه بو کلا آقوب جنوب طرفندن چیقار لوط دکزینه
دوکلور نهر مزبوره نهاردن دخی دیرلر **بحیرهٔ منته** اخر غورده بخدسه قریب
دوری ایکی مرحله بر آجی بولانق کولدر بحیرهٔ زغر دخی تسمیه اولنور دیرلر که قوم

لوط علیه السلام بو موضعده ساکن اولورلردی بعد الاهلاک برلری غدیر
اولدیکه ابی سیاه و زهرناک اولدیغی اجلدن ایچنده حیوانات تعیش ایتمز
و دوشن هلاک اولور نهر اردون طبریه کولنده بوکا اقرب ایکن بوندن بر
نسنه خارج اولمز بحیرهٔ حمص طولی جنوبدن شماله اوچ مرحله بر کولدرکه
جانب شماله شرقدن غربه بیك ایکیوز سکسان یدی ذراع طولی و اون سکز
ذراع عرضی بر سد واردر بناسی اسکندره اسناد اولنور اورته سنده قره طاشدن
ایکی برج یاپلمشدر نهر اربط یعنی عاصی صویی سد ایدوب بوکولاندن مجتمع
اولور اول سد اولمسه کولده صو قالمز ایدی و غدیر مذکور حمص غربنده نصف
مرحله بحیرهٔ ارجیش که دوری بش مرحله دن زیاده بر اجی غدیر کبیردر که
غربیسی خاوطه شمالیسی ارجیش و شرقیسی وان و جنوبیسی کوردستاندر بحیرهٔ
تلا اون یدی فرسخ غربه سلماس طرف شرقیسنده یوز اتوز میل غربدن شرقه
انحراف جنوبا امتدادی و سکسن میل عرضی وار براجی کولدر بو تلا اورته سنده بر
جزیره و قلعه نلا سمیدرکه سابقا هلاکونك خزینه سی ایدی بحیرهٔ ارزن اقلیم
فارس نواحیسندن کورهٔ شابورده دوری اتوز بر فرسخ بر غدیردر شیرازه بالق
بو کولدن کلور بحیرهٔ جنکان شیرازه ایکی فرسخ قریب بر طرفی خوزستانه واردر
طولا اون ایکی فرسخ و عرضی یدی فرسخ بر شوره غدیردر و نهر کورهٔ فارس بوکا
دوکلور بحیرهٔ ایرج اصفهان برله خوزستان میاننده ایرج نام بلده یه قریب
بر غدیردر روانی دائما دوران ایدر حیوان و جماددن ایچنه بر نسنه واقع اولسه
باغمان دونه رك اورته سنده غرق اولوب صکره کناره اتیلور بحیرهٔ پنجهیر
خراساننده پنجهیر ناحیه سنده بر غدیر صغیردر و ایچنه بر شیء باتارسه فی الحال
اریدر بو غدیر دیار مصردن برکهٔ نطرونه نظیردر بحیرهٔ زره بلاد سجستاننده
بر طتلو کولدر نهر هندمند اکا دوکلور اتوز فرسخ دوری واردر بحیرهٔ ایلغن
قرمان ایلغنه قریب دوری یدی سکز میل بر غدیر عمیق الذدر بحیرهٔ آق شهر
قصبهٔ مرقومه شمالنده ایلغین کولی قدر بر بحیره درکه اکا چوق صولر آب قالور
و طغیان اتسه ایاغی بولاوادینده اولان غدیر صغیره اقار و بو کوللرده وافر
ماهی صید اولوب بوك بوك اطرافه کیدر بحیرهٔ یکیشهر و سیدی شهری اوکلی
یکیشهر غربیسنده بر لذیذ کولدر ایاغی قصبه یه اوغرایوب جنوبه کیدر و سیدی

شهرینه اوغرایوب غدیر ثانی دوکلور و سیدی شهری کولی قصبه سنك جنوبنده
بر منزل بعید اولوب ایاغی شرقه کیدر صغله مزارعنی سقی ایدوب قونیه صحرالرنده
غایب اولور بحیرهٔ قیرایلی یکیشهری کولنك شمالیسنده اولقدر بر غدیردر بر طرفی
قره اغاج قربنه واصل اولور بونك کنارنده ابنیهٔ قدیمه دن بر بنا واردرکه بو عظیم
صویك خروجنی منع ایدر و بناسی بعض حکمایه اسناد اولنور بحیرهٔ کرود حمید ایلی
اورته سندن بر عذب و شیرین غدیردر یکرمی فرسخ جنوبدن شماله طولی و عرضی
دورت فرسخ اولوب غربیسی کول ایچنده کناره متصل کرود نام حصن حصین وجود
متیندر اورته سنده ایکی جزیره سی واردر صغیرینه جان اطه سی و کبیرینه نیس
دیرلر بحیرهٔ برود بودخی حمیدده کرود کولی کبی بر غدیردرکه عاصی قره اغاج و کول
حصار بونك کنارلریدر کولحصار بعض اشقیایه پناه و ماوی اولمغین یقلمشدر
بحیرهٔ برکی آیدین ایلنده برکی طاغنه قریب دوری اون میلدن زیاده بر غدیردر
بحیرهٔ سبانجه قوجه ایلنده دوری اون بش میل طولانی بر غدیردر شرقی نهر
سقریه و غربی ازنکمید کورفزینك نهایتی بر مرحله اولوب بونك اطرافی اغاج دکزی
دیمکله شهرت شعار اولان میشه زاردرکه استانبولك اودونی اول انجاردن
کسیلور سابقا مرحوم سلطان مرادخان ثالث عصرنده بونده ایکی طرفدن عظیم
خرق کسیلوب نهر سقریه بوکا آقوب اندن ازنکمید کورفزینه دوکلك تدبیری
سفائن برله اودون کلسنه اوقوکوریلوب مباشرت اولنمش ایدی لکن بو مالك
حصولی بذل مال قارون ایله عمر نوح و صبر ایوبه مرهون اولمغین فراغت اولی
کورولدی بحیرهٔ ازنیق دوری اللی میله قریب ازنیق شهری کنارنده بر غدیر
کبیردر طغیان ایتدکده داخل سوره کیرر و طرف غربیسی دریایه یقین اولوب
کملیك کورفزی اراسی جزوی فاصله در بحیرهٔ چکمجهٔ صغیر اون میل استانبولك
غربیسنده دکزه قریب دوری بش میل بر طولانی و شوره غدیردر اثنای طغیاننده
بونك دکزه اقار ایاغی اولور و چکمجهٔ کبیرك کولی بحردن بر قونا قدرکه اون
میل قدر بوندن بعید و دوراولوب او زرنده بر میله قریب بر جسر متین
و غریب بنا اولنمشدر بو ایکی کوللرده مارماهی صید اولنور بحیرهٔ پشك بودخی
سلدنیکدن ایکی مرحله غربه طولی اون میل و عرضی تقریبا اوچ میل بر طولی غدیردر
ایاغی رندینه بوغازندن نصف مرحله کیدوب دریایه وارر پشك بونك ساحلنده

برقریهٔ کبیره در بازارکاه جدید نام محمد پاشای عتیق وقفی برقریه دخی واردرکه
موسمنده عظیم جمعیتی اولور وسلانیك ایله غدیر مزبور بیننده ایواس کولی دیرلر
برغدیر دخی واردر اون میله قریب مدوردر بونلرده وافر ماهی صید اولنور
بحیرهٔ واردار یکیجهٔ واردارك شرق وشمالنده دوری سکز میله قریب اطرافی
نیستانلقدر کاهی یچه سال قورویوب بی آب قالور وصو چکیلور وعودت ایدوب
لذیذ بالقلری چیقار بحیرهٔ سیروز سیروز اطرافنده برقاج کوللر واردر
بری لاتزه نام قریه کولیدرکه سدره قپسی ایله سیروز اراسنده دوری یدی میله
قریب شوره غدیردر وبری دخی طقسان بور نام قریه کولیدرکه سیروز شرقیسنده
دوری اون میلدن زیاده برطولانی کولدر وافر ولذیذ بالغی چیقار بحیرهٔ عورت
حصاری قصبه دن نصف مرحله غرب وشماله دوری اون میله قریب
برشوره کولدر بحیرهٔ طوبران قصبه قربنده دوری یکرمی میل قدر برغدیر
ولذیذ ومدوردر وطوبران بونك کنارنده در بحیرهٔ کسریه دوری اون
میل قدر طولانی برلذیذ غدیر کبیردر قصبهٔ کسریه بونك ایچنده برجزیره درکه
قره دن یولی واردر بحیرهٔ اوخری مثلث الشکل دوری اون بش میل قدر
برطتلی کولدر اوخری ساحل شرقیسنده واستاروه غربیسنده اولوب بونك آلا
بالغی وانواع سماك چقار بحیرهٔ باچقه طونه ما بیننده دوری دورت میله
قریب برلذیذ کولدر بحیرهٔ وال جان قورتاران قلعه سنك شمال وغرب طرفنده
واستونی بلغرادك شرقی وجنوبنده دورت میل برغدیر لذیذدر ومجارستانده
نوغنا نام قصبه کنارنده دوری اون میل قدر برغدیر دخی واردر طونه نك
طغیانندن جمع اولور بونلردن غیری طونه یالیلرنده وکفار ولایتلرنده اولقدر
بحیرات واردرکه حسابه کلمز انجق ممالك اسلامیه کوللرینك مشاهیری بونلردر
ذکر انهار کبار ربع معموره روی زمینده جریان ایدن جداول وانهار دخی منحصر
مادن اولمغله بومقامده عظامنه اشارت لازم کلمشدر خصوصا دورت نهرکه
سیحون وجیحون ونیل وفرات انهار جنتدن اولوب اصلی سدرة المنتهی التندن
اقماسنه خبر صحیح وارد اولمشدر شارحلرك کیمی انهار مذکوره ایمان واسلامدن مجاز
اولمق اوزره معنا ویروب اکثری حقیقتنه قایلدر بو دورت نهرك اصلی سدره التندن
بطن زمینه کیف ما شاء الله نازل اولوب بعده هر برجانبدن چقاردیشلر اما نوویی ایدر

ظاهر

ظاهر حدیث مقتضاسی بودرعقلا وشرعا مانع یوقدر دیوب قاضی عیاض اصلی
سدره دن اولمسنه حدیثده دلالت یولمشدر بو تقدیرجه اشکال برطرف اولور
نیل مصر نهر مزبور مبارك ومشهور صودرکه اوج وصف برله سایر انهاردن ممتاز
وکثرت نفع وبرکاتنده جمله دن سرافرازدر بری بودرکه خط استوادن اون درجه
اوته بعید اولمغین اطول انهار اولدی بعد مسافه وکثرت جریان عذوبت و
لطافتنه سبب اولور اول اجلدن طعمی لذیذ وشیرین وسایر صولردن خفیفدر
ایکنجی جمله مجاری قومسال وسنکستان اولوب باتقلق وصازلی یرلره اوغرامز
اوچنجی غایت صفوة ولطافتندن مجراسنده اولان احجار نمایان ومنبعی خط استوا
اراسنده اولمغین بوجانبلرك صیفی اول طرفده شتا اقتضا ایدوب جبل قمر
حوالیسنده نازل اولان ثلوج وامطاردن نیل طاشوب هنکام قلت ماده وشدت
کرماده اقلیم مصری سیراب ایدر انهار بونك خلافیدر وبو نهرك منبعی خصوصنده
اوایلك سوزلری تطویل بلا طایل اولوب واخطر اقنی کوروب براهین هندسیه
ایله خط استوادن اون بربچوق درجه جنوبه ایدوکنی وقوعی اوزره بیان وخریطه لرده
اثبات اقوال اسلافدن بطلیموسه منسوب اولان قولی تحقیقه اقرب بولمشلر اول
دیمشدرکه جبل قمردن اون قدر نهر چیقوب جانب شماله اقاربشی برکوله وبشی
برغدیر آخره دوکلور وهر برندن ایکیشر اياق خط استوا التنده کوری نام غدیره
کلوب نیل مصر انده مجتمع اولور وجانب شمالدن خروج ایدوب بلاد سودان ومعاده
اوغرار وبلاد نوبه دن دنقله یه یقین جنوب جهاته میل ورجوع برله صعید مصردن
استوانه کلور استوان طاغاری اراسنده جندال نام عظیم سنکستان یرلردن صحرایه
چیقار حبش وسودان کمیلری یوقاروده ومصر کمیلری اشاغیسنده بوحدوده
منتهی اولوب زیر وبالایه مرور وعبور ایده مزلر بعده مصر قسطاط یعنی اسکی مصر
ومقیاسه اوغرایوب برقاج بلوك اولور اوولا منطوف نام قریه دن ایکی بولنوب
غربیسی رشید بوغازندن دکزه دوکلور شرقی اشموله اوغرایوب دمیاط شرقیسنده
تنیس کولنه دوکلور وغربیسی دمیاط اوکندن بحره اقار وطغیانی وقتنده اسکندریه
وفیومه برنهر جاری اولور خط استوایه مروردن صکره شرق وجنوبه برشعبه
ایریلوب وبلاد سودان ایچندن بحر محیطه دوکلکه قول واردر لکن خرایط
جدیده رسامری اثبات اتمامشلردر بالجمله نیلك مبدأدن انتهاسی علی الاستقصا

قرقابکی درجه درکه طقوز یوز فرسخ اولور و تعوّجاتیله بیک بشیوز فرسخ وارکه
تقریبا التی ایلق یولدر حزیرانک اون یدیسنده نیل ارتمغه باشلیوب قرق کونه دک
یوما فیوما زیاده اولور و اون ایکی کون برقرار طورور بعده اکسلمکه باشلر و حزیرانک
یکرمی برنده برمقدار زیاده ندا اولنمغه باشلیوب اون التی ذراعه واردقده خلیج
کبیر فتح اولنور که اول موسمه صو کیسی تعبیر ایدرلر اکثر اراضی مصرک مزرعه لری
و صحراسی صو قاپلیوب جابجا کویلری و مرتفع یرلری طشره ده قالور بعده هر یرکه
صو چکیله اکینلر اکیلوب من بعد سقی اولنماز و مقیاس نیلک جزیره سنده بر حوضده
مامون خلیفه مصره واردقده بنا ایتدرمشدر اورته سنده نصب اولنان یکرمی
دورت ذراع رخام عمودک اوزرنده عدد ذراعی و بر معیّنا ارشونی کبی اشارت
اولنمشدر نهر طغیانه شروع ایتدوکی کبی منفذدن حوضه دولوب نه قدر کلدوکی
انکله معلوم اولور اون التی ذراعدن ناقص اولسه سقیه محتاج اولان یرلرک
نیجه سی قالوب قحط و غلایه سبب اولور نتکم زمان سابقده دفعاتله اولمشدر
یکرمی ذراع وارسه قریه لری غرق ایدر و بو نهرک خصائصندن بری تمساح
دیدکلری حیواندر که غیری بحر و نهرده نادر اولور فرات دخی بر نهر کبیردر که
ارزن الرومک شرق و شمالیسندن چیقوب جنوبه طوغری اقار ترجان صحراسنه
وارنجانه کوپریسی واردر بعده سفینه ایله عبور اولنور ملاطیه و بیره یی
کچوب رقه و عانه و هیتدن بغداد برابرنده حله یه وارر و کوفه یی تجاوز ایدوب
بطایحه دوکلور بطایح عراق بو نهردن مجموع اولور کوللردر بو کا اول محله وارنجه
انهار کثیره لاحق اولور جمله دن بری نهر سمیساطدر که حصن زیاده یعنی خرت برتی
کچوب ملاطیه دن یوقاری قاریشور و بری دخی نهر بلیخ درکه حران نواحیسنده رصافیه
نام عیندن چیقوب رقه شمالیسندن کچرا سفلنده قاریشور بری دخی نهر خابوردر که
ماردیندن اشاغی راس عیندن چیقوب قرقیسیا قربنده قاریشور بری دخی نهر
هرماس درکه نصیبینده جسر التندن کچوب سنجار صحراسنده ایکی شق اولوب بری
دجله یه بری فراته اقار دجله یه اقان نهر ترتار دیرلر ملک المؤید تقویم البلدانده
بویله دیمشدر اما فقیر بغداد سفرلرنده موصلدن سنجاره بویله ماردینه کلمک
واقع اولمغله نهر ترتاردن اثر و خبر معلوم اولمادی مجموعی فراته اقمق اکثر احتمالدر
بونلردن صکره برقاچ شعبه دخی نهر فراتدن ایریلوب دجله ارماغنه دوکیلور

واواده

واواده اولان مزارع و قرالی سقی ایدوب سیراب ایدر بری دخی آل عباسدن
ایکنجی خلیفه منصور دوانیقی عمّیسی عیسی بن علی یه منسوب اولان نهر عیسادر که
فلوجه دن ایریلوب محوّله واردقده برقاچ بلوک اولوب بغداد غربیسنده دجله یه
دوکلور و بری دخی نهر صرصردر که نهر عیسا التندن ایریلوب بغداد ایله کوفه
میاننده سواد عراقی سقی ایدر و مداین کسریدن یوقارو دجله یه دوکلور بونک
تحتندن نهر ملک ایریلوب مداینک اشاغی قاریشور بعده نهر کوثی دخی نهر
دجله یه واصل اولور بو نهرلر نهر فراتک قلتی اثناسنده منقطع اولورلر فرات
ابن هبیره قصرینی کچوب قصبۀ نیله اوغرار و دجله یه قاریشور دجله دخی
فرات کبی بر نهر عظیم اولوب باشی دیاربکردن شماله برخرابه قلعه قربنده
مهیب و غریب مغاره دن چقار اول جانبه سفر اثناسنده نزول و سیر
اولنمش ایدی بعده آمدک شرقیسنه مرور ایدوب حصن کیفا و جزیرۀ
ابن عمره و موصله و تکریته و بغداده وارر دیرنا قول و نعمانیه و قم
الصلح و واسطی کچوب بطایح واسطه دوکلور بعده بطایحدن چقوب
بصره یی کچرا بله بوغازندن مرور ایدوب عبادان اوکنده بحر فارسه
منصب اولور بو نهرک منبعندن نهایتی تقریبا دورتیوز فرسخدر بو کا
دخی برنیجه انهار قاریشور بری نهر حاظردر که مفارقین ایچندن کچوب
جزیرۀ ابن عمر شرقیسندن دجله یه دوکلور بری دخی نهر زاب درکه موصل
شرقیسنده عمادیه جبالندن اینوب موصلده ایکی منزل اشاغی دجله یه
لاحق اولور نهر مزبور غایتده شدید اقوب هر یرنده کچد ویرمز بری
دخی نهر زاب اصغردر که التون صویی دیرلر جسری واردر بو دخی
زاب اوّل کبی کوردستان جبالندن اینوب دجله شرقیسنده کلور
تکریت حدودنده قاریشور و بری دخی نهر دیاله درکه شهرزور
حدودنده جنوبه اقوب نهروان قربندن کچر بغداددن نصف
مرحله اشاغی دجله یه لاحق اولور انهار مذکوره دن اثناء اسفارده
دفعاتله مرور و عبور اولنوب نیجه شدائد کورلمشدر و دخی دجله دن
فرات کبی نیجه جداول و انهار ایریلوب سواد عراقی سقی ایدر و جبل
و نهر امیر و دجلۀ اهواز کبی جمله سی کیر و دجله یه واروب بصره ایله

واسط بیننده دجله وفرات ایکیسی بر اولوب بصره دن اشاغی
بحره قاریشورلر اما **نهر جیحون** بر نهر کبیردر که نهر بلخ دخی دیرلر
عمودی بدخشاندن چیقوب غرب وشماله طوغری قارا اطرافدن
نیجه بحرا نهار کلوب قبادیان ایله آباده دوکلور حدود بلخده ترمددن
یوقاری نهر وحشی بوکا قارشدقدن صکره جیحون اطلاق اولنور
ترمده وبلخه ورزمه اوغرایا مل شطی یعنی مواتی کچوب خوارزمه
وارر صاحب نزهه عبد الله مستوفی قولنجه التی منزل دخی کیدوب
بحر خزره منصب اولور ابن حوقل سیحونه متصل اولدقدن صکره ایکیسی
دخی خوارزم کولنه دوکلور دیدوکنده غلط اعتقادرونه وار نیجه
هیچ بر جای معموری سقی ایلمز وابل خوارزم منتفع اولدیغی کبی سائر
بلاد خلقی بو نهردن منتفع اولمزلر خوارزم ایله خراسان وبخارا ایله
سمرقند میانینی فصل ایدن بو نهردر ماوراء النهر بونک طرف شرقنه
دیرلر ونواحی ماوراء النهردن ختلان ووحش بو نهرا اوزره واقعدر
وبوندن دخی دجله وفرات برله انهار کثیره ایریلوب خوارزم
نواحیسنی سقی ایدر وخوارزم دکزنه دوکلور واکثرندن کمی ایله
کذرا اولنور نهر مزبور کرکانج قربنده ایکی جبل بیننده یوز ذراع قدر
یردن عظیم اضطراب وحدتله کچوب ایکی فرسخ قدر ریکستانده
باتوب پنهان اولور وکیرو چیقار اوله وبناق قوم اوزرندن مرور
وعبور ممکن دکلدر وبونک مبداسندن غایتی تقریبا اوچیوز فرسخ اولور
نهر سیحون نهر شاشدر که عمودی بلاد ترکستانده اوزکند حدودندن
جقوب شمالدن جنوبه اقار ونیجه صولر قارشدقدن صکره اخسکثه مرور
ایدوب خجند وفاراب وبیکندی کچوب ینی کنددن ایکی مرحله مرور
ایدوب خوارزم دکزینه قاریشور بودخی مسافه ووسعت ساحه جهتندن
جیحون قدر واردر ایکیسی بیله زمستانده منجمد اولوب اوزرندن قطار
جمال احمال واثقالی عبور ایدر وبونک ایکی طرفنده قوتز کوچر اولماغون
طائفه سی ساکن اولورلر اکثری مسلماندر سیحون وجیحون لغتده بر غیری
انهاره وصف وعلم اولدیغی حالده اطلاق واستعمال اولنور سه حدیث

شریفده

شریفده وارد اولان انهار اربعه بونلر اولمق اوزره علمای آفاق اتفاق
اغتشار در وبونلردن غیری ربع مسکونده نیجه انهار عظیمه واردرکه
بو حدده اولنلر دخی مذکور اوله کلمشدر بری **نهر جیحان** درکه عامه
جهان صولی تعبیر ایدرلر حدود رومدن البستانده چقوب شمالدن
جنوبه اقار بلاد سیسه اوغرایوب مصیصه ده کوبریسی التندن کچر
وسیحانه قاریشوب بحر رومه دوکلور بونک مسافه سی بعید دکلدر
لکن بوکا کلکده فراته قریبدر بری دخی **نهر سیحان** درکه نهر مزبورک
عمودی قیصریه قربندن چیقوب صکره طاغلرده انهار کثیره قاریشوب
واطنه قلعه سی دیبنده بر عظیم جسر التندن مرور ایدر واننده جاقد
صوبی تسمیه اولنور بر مقدار کتدکدن صکره جیحانه قاریشور وایکیسی
معا بحره دوکلورلر بونک دخی مسافه سی جیحان قدردر **نهر عاصی**
نهر مزبور جنوبدن شماله اقوب دولاشور سقی اتدوکیچون نهر مقلوب
ونهر عاصی تسمیه اولنور بعلبک برله حمص ما بیننده بر مغاره دن چقوب
غربیسنده قدس کولنه دوکلور وحمص یولنده جسر التندن کچوب
حما شرقیسنه اوغرار ودولاب ایله مزارعنی سقی ایدر وترشیزده
واروب اقامیه کولنه دوکلور وکیرو چقوب درکوش وجسر حدیدک
کچوب جنوب ومغربه دونوب انطاکیه شهرینه اوغرار وسویدیه ده بحر
رومه دوکلور وبوکا دخی نهر مینعه ونهر اسود ونهر یغرا ونهر عفرین کبی نیجه
انهار قاریشور نهر کبیر اولور **نهر سرخ** قزل ارماقدنکه چیق اراسی وقوچ
حصار اطرافندن چقوب شرقدن غربه اقار سیواسه اوغرار قیرشهری جنوبندن
کچوب چاشنکیر جسری التندن عثمانجغه وارر شماله دونوب قره دکزه دوکلور
نهر اماسیه قره حصار شرقی اطرافنده مجتمع اولوب قوینی حصار ونیکسار
دره سندن کچر توقات شمالنده کوبریسی التندن اماسیه یه وارر شهر ایچندن
مرور ایدوب جانیکه واروب ریو ناحیه سنده چارشنبه بازارینه اوغرار
ودکزه دوکلور جانیکده اکا چارشنبه صوبی دیرلر **نهر سقریه** سیدی غازی
اطرافندن چقوب شماله طوغری کیدر اسکی شهر شمالیسندن جسر التندن کچر
واننده پورسق صوبی تسمیه اولنور بعض انهار منضم اولوب سکود شرقندن لفکه یه

واروب شرقیسندن کچوب میوه کوپروسنه مرور ایدروقره دکزه دوکلور
بر نهر کبیردر نهر کدوس اناطولی جبالندن چقوب کدوسه اوغرار کوپری
التندن کچوب ایدین وصاروخان ایچندن منمن قربنده بحر رومه دوکلور جریانی
غرب وجنوبه در نهر مریچ روم ایلنده صماقو طاغلرندن چقوب تیمور
دوکلالریخی دوندرر وفلبه یه اوغرار مصطفی پاشا جسری التندن کچوب
ادرنه شهرینه کلور واننه بوکا ایکی نهر کبیر دخی قارشور بری تونجه درکه
قزانلق قربنده بالقان طاغلرندن چیقوب یانبولیه کوپریلر التندن کچر زغره یه
ویکیجه یه اوغرایوب ادرنه یه کلور بری دخی آرده درکه بالقانده جمع
اولوب سرعتله اقار وتونجه دن اشاغی مریجه دوکلور ادرنه باغچه لری جمله
بونهر اوزرنده در تونجه مریچدن الطف واصفیدر زیرا سنکستاندن عظیم
شدتله اقار کلور نهایت سیری چوق مسافه دکلدر وبوجمله ادرنه نک بش
جسری التندن کچوب دیموقه برابرنده قزل دلی صوینی وایصاله قربنده ارکنه
صوینی لاحق اولوب فره جك برابرنده آق دکزه دوکلور مبداسندن غایتنه
دکین ایکی منزل مسافه سیر ایدر نهر طونه نیلدن صکره اعظم انهار نهر
مزبوردرکه عمودی طرف شمالده الامان طاغلرندن چیقوب نیجه جاساریننك
تحتی اولان بچ شهرینه اوغرار ودخی نیجه قلاع وبلادده مرور ایدوب استوزغونی
کچر بودین برله پشته میانندن استونی بلغراده وورادینه وایلوغه وبلغراده
اینر وسمندره یی وفتح الاسلامی وویدینی کچوب نیکبولی وروسجق وسلستره
اوکلرندن ایساقجه یه واررو اندن ایکی شق اولوب شمالی اسمعیل کچیدینه وجنوبی
تونجه یه ایروب قره دکزه قارشور بونك جریانی غرب وشمالدن شرق وجنوبه
وذکر اولنان شهرلردن جمله جنوب طرفنه دوشر شمالنده بلاد اسلامیه قلیل
اولوب اکثری ممالك کفاردر وبو بر نهر عزیزدرکه بیوزندن اوچیوز بیش دورت
فرسخ مسافه سیر ایدوب بوده کلوانهار کثیره لاحق اولورکن کبرویج اوکنده نیجه
ایسه ایساقجه ده دخی اولقدر کورینور بوکا جنوب طرفندن وارداولان انهارك
بری دخی موره وه نام نهر کبیردرکه الاجه حصار نواحیسندن چیقوب چاچقه یی
کچوب یاغودینه یه وارر بلغراده کیدنلر اول محلدن بوصویی کمیله کچرلر وکوکرجنلك
برله سمندره بیننده طونه یه قارشور وبری دخی نهر صاوه صوییدرکه

بوسنه طاغلرندن چقوب راجه یه وبکوردلنه اوغرار وبلغراد غربیسنده
زمونكدن اشاغی طونه یه دوکلور بلغراددن بودینه کیدنلر بوصویی کمیله کچرلر
وبری دخی دواره نام نهردرکه قنیژه اطرافندن چقوب شقلوپنه ولوسکه
اوغرایوب کوپری التندن کچوب ورادین اوستنده طونه یه قارشور وبونلر
جنوب طرفندن شماله اقار اما شمالدن جنوبه کلن انهارك اعظمی نهر تیسه درکه
له وار دل ولایتلری ایچندن کلوب صونلق وسکدین ایله کوله وبانوه بیننده
کچر وتمشوار شرقیسندن اسلانقنه اوکنده طونه یه دوکلور بونهرك باشی اوزی
واقکرمان صولریله بر در بعده نیجه انهار کثیره واردرکه جمله سنی تطویل
طائل اولمغین ترکی معقول کوروللدی نهر اوزی بر نهر کبیردرکه اصل منبعی
شرق وشمال طرفنده التمش بش درجه طول والتمش درجه عرض محلنده بر کولدن
چقوب طونه شمالیسنه تیسه واقکرمان صولری باشندن برشعبه وانهار
متعدده کلوب قارشدقدن صکره له ممالکی ایچندن کچوب جنوبه طوغری
جمله ایکیوز اتوز فرسخ کیدر واوزی اوکنده قره دکزه قارشور نهر تن بودخی
بربیوك صودرکه طرف شمالده التمش یدی درجه طول واللی یکی درجه
عرض محلنده بر کولدن چقوب جنوب وشرقه میل برله یوز شرق دورت
فرسخ کیدوب نهر تن برله بمنش یدی فرسخ قریب اولدقدن صکره غرب وجنوبه
دونوب یوزاون فرسخده ازاق دکزینه دوکلور نهر اتل بودخی بر نهر کبیر
درکه طرف شمالده ایکی منبعی واردر بری شرقی وبری غربی رأس شرقیسنك
طولی التمش التی وعرضی سکسان بش درجه اولدیغی یرده بر کولدن چقوب
شرقه کوچراولی نوغای قبائلی ایچندن ایکیوز التمش دورت فرسخ غرب وجنوبه
وغربی مسقو ولایتلری ایچندن اوچیوز اللی ایکی فرسخ شرق وجنوبه سیر
ایدوب ایکسی نهر واحد اولور وغرب وجنوبه یوز یکرمی فرسخ یقین وار یجق
شرق وجنوبه دورتیوز قرق فرسخ کیدوب واژدرهان قربنده بحر خزره دوکلور
وجمله سیری طقوز یوز اون ایکی فرسخ اولورکه اطول انهار دنیادر ابن غرب
شات قولنجه ارباب سیاحت واهل تواریخ اجماع اتفاق ایتدیلرکه دنیاده
بوندن عظیم نهر اولمیه لکن قلیل النفع در واتل بونهرك کنارنده برشهردرکه
انك عیله تسمیه اولنور ارض بلغار وکیماك بونك اطرافنده در بونهر ایام

فرنسه.

شناده منجمد اولور طقوز یوز یتمش التی تاریخنده قره مصطفی پاشا وزیر
اولوب شیروانه کتدکده نهر اتل نک صوینه قریب اولدیغی ما بین کسیلوب
ایکسی بری برینه اقوب قره دکزدن کمیله عسکر وارروب شیروان دکزینه
واصل اولملق ایچون آلات واسباب ترتیب اولنوب دونمه عسکری کتمش
ایدی تاتار خان ایله ازاقدن واریلوب ثلث مقداری کسلدکده قلت
زاد وانقطاع امداد برله عسکرک چوغی تلف اولدقدن صکره اسباب
والاتی دفن قیلوب دوندیلر لکن امنیت حاصل اولملک وعدم حصوله
محمد کرای باعث اولدی دیرلر نهر الرس بر نهر مشهوردر که ارزن الروم شرق
وجنوبنده قالیقلا جبالندن چیقوب چوبان جسری التندن کچوب شویدن
نصف فرسخ قریب مرور ایدر اغری طاغی دیبندن دونوب موقانه وارور
ونهر کره قاریشوب بحر خزره دوکلور قرآن کریمده مذکور اولان اصحاب رس
بونده مشرف هلاك اولدقدی بو نهرلری خلقی اولمق منقولدر نهر کر
ارمنیه ایله اران بیننده چقوب چوبان کوپریسی التندن کچوب شویدن نصف
فرسخه قریب مرور ایدر اغری طاغی دیبندن دونوب موقانه وارور نهر کوره
قاریشوب بحر خزره قاریشوب شرقه کیدر تفلیس وسطنده کچوب بردعه
ایکی فرسخ قریب محلده رس صویله جمع اولور بحر خزره دوکلور آذربیجان برله
اران اراسنی فاصل اولان کر صوییدر بودر سدانندن غایتنه دکین تعویجانله
سکسان فرسخ یر سیر ایدر بوکا دخی نیجه انهار منضم اولور فارسده بر نهر
دخی واردر انکا کر فارس دیرلر بحیره جمکانه دوکلور نهر رکان اصفهان جبالندن
شرقدن غربه سیر ایدر بر نیجه انهار قارشدقدن صکره ارجان ورکان نام قریه ده
کوپریسی التندن کچوب خوزستان وکازرون صحرالرینه اوغرایوب مزارعنی سقی
ایدر بحیره وسیراف بیننده بحر فارسه منصب اولور اقلیم فارسده بوندن
انفع نهر یوقدر جمله سیری تخمینا اللی بش فرسخدر نهر سفید کردستانده
بش پرمق نام جبالدن چقوب طالش وطارم میاهی ایله جمع اولوب یوز
فرسخده شاه روده قاریشور نهر شاه رود جبال تبریزدن چقوب طالقان
طاغنده رودبار قزوین دخی الموتی کچوب اون بش فرسخ مسافه طاریدن نهر
سفیده قاریشوب نهر سفید دخی بوکا منضم اولور مجموعی کیلاننده بحر خزره

دوکلور

دوکلور نهر تستر کوه زرددن چقوب اون فرسخدن صکره تستره وارور نهر
دزفول ایله دجله یه دوکلور نهر دزفول لورستان جبالندن چقوب جند
یسابور ودزفول وشرقانی کچوب نهر تستره قاریشور طولی التمش فرسخ سیر
ایدر نهر زنده رود ضم زای معجمه وسکون نون وفتح دال مهمله وضم رای مهمله
برله زاینده روددن مخفف بر نهر کبیردرکه اوکی طوتلسه ایرکلوب بر طرفدن
کیر وجریان ایتدکدن صکره بر یکن آب کتدکچه زیاده اولمغین زنده رود
دیرلر نهر مرقوم لورستان جبالندن چقوب فیروزان واصفهانه اوغرایوب التمش
فرسخ سیر ایتدکدن صکره کاوخانیده زمینه باتوب التمش فرسخدن صکره ولایت
کرماندن چیقوب محیط شرقی یه دوکلور زراعت وقنده بونک بر قطره سی
عاطل قالمامغین زرین رود دخی دیرلر نهر سجستان بو بر نهر کبیردرکه نهر
هند مند تسمیه اولنوب طولی سکسان طقوز وعرضی اوتوز بر درجه اولدیغی یرده
غورک ظهرنده چقوب برج وبست وسجستانه اوغرار بست وکندی کیلرله
بونک اوزرینه جسر بغلمشدر سجستانی کچدکدن صکره بوندن وافر صولر ایرلوب
هر بری بر طرفه کیدر وعمودی زره کولنه دوکلور اهل سجستان دیرلرکه بوکا بیک
نهر اقوب بیک دخی منفصل اولور اصلا زیاده ونقصانی بلورمز بوندن سجستانه
کنتیار یوز فرسخ قدر صعود ایدرلر وایکی جانبندن معتکف هندیلر اولوب
تعذیب حیوان بلدفانند فاعده سی اوزره نفسلرینی تلف ایدرلر نهر سند
تقویم البلدانده نهر مهران اسمیله مسطور اولان نهر کبیردرکه طولی یوز اوتوز درجه
وعرضی اوتوز بش درجه اولدیغی محلده ارض قنوجدن چقوب غرب وجنوبه آقار
مولتان ناحیه سنه ومنصوره یه اوغرایوب وشرقیسنده بحر محیطه دوکلور بوکا
دخی نیجه انهار قاریشوب نیجه سحابر یلوب بحردن مد وجزری اولنور جمله
مسافه سی دورت یوز سکسان فرسخدر جمله انهار داخله دن بری دخی نهر
سند رود درکه مولتانه اوچ مرحله قریب یرده لاحق اولور وبو نهرده دخی تمساح
واردر ونیل کبی طاشوب اطرافنده مزارعنی سقی ایدر حتی جاحظ اول اجلدن
نیل برله بونک باشی بردر دیوب مسعودی مروج الذهبده جاحظک سوزینی
کذب صریح ایدوکنی بیان اتمشدر نهر کنک طولی یوز اوتوز التی وعرضی الیدی درجه
اولدیغی یرده قنوج شرقیسنده چقوب هندوستانک ایچنده کچر شمالدن جنوبه

اقوب بحر محیطه دوکلور بونک مسافه سی دورت یوز قرق دورت فرسخدر
هندیلر بو صویه عظیم اعتبار ایدوب مسافهٔ بعیده دن زیارته کلورلر و نیجه سی
نفسنی فدا ایدوب ایچنده غرق اولورلر نهر بربر نهر نوبه صحرای حبش و سودانده
نیل قدر بر نهر کبیردر که طولی اوتوز بش درجه و عرضی یکرمی درجه اولدیغی محلدن
تونسه برابر یردن چقوب غربه طوغری ایکیوز اوتوز ایکی فرسخ کیدوب بر کوله
دوکلور و چقوب کیرو غربه ایکیوز فرسخ مسافه قطع ایدوب بر کوله دخی
وارر انک جنوب و شمال طرفندن چقوب یتمش فرسخدن ایکی یاغی بحر محیط
غربی یه دوکلور و جمله مسافه سی بشیوز یکرمی ایکی فرسخ اولور نهر ملویه مغرب
اقصاده سوس اقصا نهرندن غیری بودخی بر نهر کبیردر نجاسه نهری دخی بوکا
اقوب سبته دن اوچیوز اون میل یوقاری شرق طرفندن بحر رومه دوکلور و بو
نهرک مبداسندن غایتنه سکز یوز میل قدر مسافه در نهر رومه بودخی تقریبا نهر
مذکور قدر اولوب شمالدن جنوبه اقار انهار کبیره بریره کلوب رومیة الکبری
یعنی قزل الما شهری ایچنده اوغرایوب متعدد کوپریلری واردر باشی بیزه و قرنین
طرفنه اقان صولر بودر نهر رونیک طونه صوینه قریب بر نهر کبیردر که جانب
غرب و شمالده طوباسندن یوقاری نیجه و فرانسه طاغلرنک جنوب ایکی طرفندن
بی نهایه صولر قاریشوب نیجه و جنوبنار رندن کلوب وندیک شهری غربیسنده
بلوک بلوک اولوب کورفز دکزینه اقار شهردن بر مقدار بعیددر نهر مرشلیه
بودخی بر نهر عظیمدر که شمالدن فرانسه جبالندن کلوب قاراموردن بحر رومه
دوکلور نهر طرطوشه اندلس شرقیسنده شمالدن جنوبه اقار بر نهر کبیردر که
وافر اغصان و فروعی واردر جمله یوز اون فرسخ مسافه قطع قیلوب شهر مرسیه نک
کنارنده جسر ممدودی اولدیغی لکن صکره دکزه دوکلور نهر اشبیلیه ابن
سعید قولنجه نهر قرطبه اندلسده دجله قدر بر صودر که اندلس خلقی انکا نهر اعظم
دیرلر شقوره جبالندن چقوب بر شقی شرق و جنوبه کیدر مرسیه یی کچوب
بحر رومه دوکلور بر بلوکی غربه غرناطه صویی دخی انکا وارر جیانه و باباسه واریدنه
اوغرایوب قرطبه دن جنوبه استدار ایدوب اشبیلیه غربیسندن کچر
و بحر اوقیانوسه دوکلور و بو نهرده مد و جزر یکرمی میله وارنجه حکم ایدر و قنده
دریادن عظیم پارچه لر نهره داخل اولوب الی میل اشبیلیه اوکنه چقوب لکن

باغوز

براغورلر بو نهرک مسافه سی یوز یکرمی فرسخدر نهر بطلیوس اندلس شرقیسندن
چقوب بر مقدار جنوبه میل برله غربه سیر ایدر اشبیلیه نهری ایله موازی اقوب
ایکیسنک اراسی اقل مرتبه یکرمی فرسخ قالور و بطلیوسی کچوب بحر محیطه دوکلور
نهر طلیطله نهر مزبور دخی بطلیوس صویی کبی اندلس شرقیسندن چقوب
طلیطله یه اوغرار عظیم مشهور کوپریسی التندن کچوب بحر محیطه دوکلور بعد
مسافه ده اولقدردر نهر اشبونه اندلس شمالیسنک شرقندن غربه یوز
اوتوز ایکی فرسخ جریان قیلوب پورتقال تختی اشبونه شهرینه اوغرار بحر محیطه
ریزان اولور بونک اغصان و فروعی چوقدر بو بش میاه اندلسده جاری اولان
نهرلردر و جانب شمالدن الامان و فلمنک ایچنده بونلر کبی نیجه انهار کبار
واردر که جنوبدن شماله کچوب بحر محیطه دوکلور عارض جدیده دخی بونلره
شبیه نیجه انهار واردر جمله دن اعظم برونام قلعه ده بر صودر که شرقدن و شمالدن
اقار مبداسندن غایتنه خط مستقیم اوزره یدی یوز یتمش فرسخ قدر و تعریجات
ایله ایکی بیک یوز یتمش فرسخ قدر اولور و بونک الی میل قدر عرض بر یرلری
اولمق مرویدر سبحان من یقلب البحار و الانهار کما یکور اللیل علی النهار
بو مقامده فصل ثالث تماما و لکن من بعد کرهٔ ارض بیاننه شروع اولنور

الفصل الرابع جنس ثانینک نوع اولندن فصل رابع عنصر تراب بیاننده
جامعدر کرهٔ ارض بر جسم بسیط بارد و یابسدر حیز طبیعیسی سائر عناصرک
تحتنده اولمق اقتضا ایدر بامر الله تعالی برودت و یبوستی علت غلظت
و غاسک اولوب اکر بر غیری کیفیتله اولسه ظهری حیوانه و بطنی معدن و نباته
منشا اولمان ایکن بو عنصرک هیئات و شکلنده آرا قدما مختلف اولوب
کیمی مربع و کیمی قالقان کبی و کیمی طبله یه بکزر و بعضلر نصف کره یه مشابه دیدیلر
لکن جمهور عقلاء طوب شکلنده مدور اولماسنی نیجه دلیل برله ترجیح و تصحیح
قیلوب روی زمینده ایکی بچوق فرسخدن زیاده مرتفع طاغ اولمدیغی آلات
اسطرلابیه ایله معلوم ارتفاع اعظم جبالک قطر ارضه نسبتی سبع عرض
شعیره نک بر ذراعه نسبتی کبیدر کرویتنه مانع اولمز جرم ارض غایت عظمتندن
مسطح کورینور دیدیلر علی الاصح کروی الشکل اولدیغی تقدیرده چاق وسط داخلی
مرکز افلاک اولوب تحت حقیقی جمیع جهاتدن اول مرکزدر که جسم ثقیل هر طرفدن

اما طالب اولور مانع مرتفع اولدیغی صورتده وارور بالطبع انی بولور جانب
فلك اعظم جهت فوقا اولوب بسیط ارض ویاده سیر ایلین انسانك سیرکی
جانب فلك قمر وجهه دست وباسی جانب مرکز ایدیکی مقرر اولوب بر نصف
سمانی کورور برجانبه توجه ایدوب اون طقوز فرسخ کتسه اوکنده خفی اولان
جانب سمادن بر درجه ظاهر وخلفنده بر درجه غائب ومستتر اولور
وارضك بر طرفنده واقع اولان جرم مستقیم وجه آخرکندن ابعد مثلا
استانبولده بر بئر عمیق حفر اولنسه که مرکز ارضی چوب کتسه ینکی دنیاده
مغلیان بوغازندن اوته بحر صورده چقوب اهل شرقك طبانی مغرب خلقی
طبانینه مقابل دوشر وجمیع جهاتدن ارضك سمایه بعدی مساوی اولدیغی
حالده باذن الله تجارب ویا تدافع طریقیله واقف اولوب طورر یعنی
مرکزده برخاصه واردرکه حجر مقناطیس تیموری جذب ایتدوکی کبی
اجسام ثقیله یی هر طرفدن کندویه جذب ایله یاخود جرم هوا لطیف
اولمغله خلاف جنسی اولان کثیفی دفع ایدوب مرکزه سورر بعضلر
جذب ودفع فلکلکدر یا هر طرفدن جذب ایدر یا حرکتی ایله جوانبدن
وسط دفع ایدر دیمشلر بهر تقدیر عنصر آب وکرۀ تراب اورتده واقف
وساکندر که اصحاب فیثاغورسدن بر طائفه حرکت ایدن افلاك دکل
بلکه ارضدر کیمده سیر ایدن جبالی یورر کوردیکی کبی برده دخی نجوم
سیر ایدر کورینور دیمشلر لکن اول سوز مقبول معتبر دکلدر طبقات
عناصرده ذکر اولندیغی اوزره اوچ اولوب اصل عنصر خالص مرکزه قریب
اولاندرکه معدن ونبات بو طبقه ده تکون ایدر اعتبار مشهوره کوره
ومن الارض مثلهن نظم کریمندن مستفاد اولان عدد سبعه اقالیم
ایله توجیه اولنوب ابن عباس رضی الله عنهمادن اوکوز بالق قصه سی
ثابت اولدیغی تقدیرده برج ثور وبرج حوت حمل اولنور دیرلر اصحاب
کرامك اول اموردن کوناکون تعبیرلری غالبا صدر اسلامده ایدیکه
هنوز رسوخ واستحکام بولمدین آراء فلسفه یه شایع اولماسندن
احتراز ایدوب کلموا الناس بحواسجه امور دینیه دن سؤال تدقیق
وتحقیق اوزره جواب ویرمزلردی نتکم فخر عالم صلی الله تعالی علیه

وسلم

وسلم بو بریلر اعلم باموردنیاکم **ذکر طول وعرض ومقدار جرم** معلوم
اولسونکه هر فرسخ اوچ میلدرکه قدما ذراعیله اوچ بیك ذراعدر
ومتأخرین ذراعیله دورت بیك ذراع اولوب سلف ذراعی اوتوز
ایکی وخلفك یکرمی دورت پرمقاولمغین کیرو برابر اولور واوچ
بیك ذراعك مقداری دورت بیك ذراعه واریر وهر پرمق
بش معتدل شعیر ومناطق افلاك اوچیوز التمش بلوك اولوب
هر قسمنه بر درجه دینلدیکی کبی ارضك دائرۀ عظیمه سی دخی اوچیوز
التمشه تقسیم اولنوب هر قسمنه بر درجه دیمشلردر وبر درجه
قدما قتنده یکرمی ایکی وتسع فرسخ مسافه درکه التمش التی وثلثان
میل اولور متأخرین قتنده بر درجه اون طقوز فرسخدن تسع
اکسکدر بو تقدیرجه اللی التی وثلثان میل اولور بو اختلافك منشأی بودرکه
سابقا حکما اخذ ارتفاعله سمادن بر درجه نك یرده حصه سی اوچوب التمش
التی وثلثان میل بولدیلر مأمون خلیفه بو امری تحقیق ایچون بعض عقلا
ایله منجم علی بن عیسای سنجار صحراسنه کوندروب بر غایت دوز یرده نصب
علامت ایدوب خط مستقیم اوزره جنوب وشماله ایکی طرفلر ارتفاعنی
الارق کتدیلر تاکه جنوبه کیدنلر قطب شمالی کامل بر درجه اشاغی اینوب
شماله کیدنلر بر درجه یوقاری قالدی واول موضعه علامت نصب ایلدیلر
اولچدیلر اللی التی میل وثلثان میل کلدی ایکی تجربه میاننده اولان اون میل
قدر تفاوتی اثناء عملده واقع اولان مساهله یه حمل قیلوب سلفك تجربه سی
یرینه درد یدیلر وعمل انك اوزرینه قرار ایلدی بو تقدیرجه بر درجه نك
عدد فرسخی اوچیوز التمشه ضرب اولنسه تمام کرۀ ارضك دوری سکز بیك
فرسخ اولور وقطری یعنی بر قطبیدن بر قطبیه مرکزه اوغرامغله واران خطك
بعدی یدی بیك التیوز اتوز التی میلدر وجمله سطحنك شطرنجیسی یوز قرق یدی
کره یوز قرق بیك ایکیوز قرق ایکی فرسخدر دیو تجربه ده تحقیق اولندی وقره ده
بر منزل انجق قطع ایدرور باده اعتدال هوا ایله التمش میل بر مجرادر دیدیلر
بعده فلك اعظمك منطقه سیکه دائرۀ معدل نهار دخی تسمیه اولنور کرۀ
ارضی اورته سندن قطع ایدر فرض اولنسه ایکی نصف اولوب بری جنوبی

بری شمالنده واقع اولورغا ول مقطعده واقع اولنه دائرهٔ استوا وخط استوا
دیرلر دیرا لیل ونهار دائما انده مساوی بدر بو دائرهٔ افقه محاذی اینده بر افق
دائره دخی فرض ولنسه انجله هر نصفا یکشر بولنوب کرهٔ ارض دورت شق
اولور ربع مسکون اول دورتدن بریدر که طرف شمالده واقع اولشدر وخط
استوا اوچیوز التمش درجه فرض ولنوب اول طول بلد وانک کبی جنوبدن
شماله اوغربان دائرهٔ درجاتی عرض بلد اعتبار اولنوب ربع مسکونک طولی که
بنصف کره در طولی یوز سکسن درجه وعرضی خط استوادن شمال طرفنه
التمش التی درجه اولور دیدیلر اهل هند ابتدا طولی طرف شرقده یوز بشنجی
درجه ده آخر عمارت مشرقیه اولان کنک زردن طوتوب یونانیان اسلافی
جانب غربده اخر عمارت اولان جزائر خالداتدن اعتبار ایدیلر اکثر عمل بونلرک
اوزرینه در لکن کیدرک جزائر مذکوره بحر اوقیانوس اورتوب معموره
طوتدیلر وایکی طرف وسطنده طقسان درجه اولان موضعه قبة الارض دیدیلر
موضع مزبور عند الجمهور خط استوا التنده هند دن ازین نام بلده در وبعضلر
قبة الارض وسط معموره ده عرضی اوتوز اوچ درجه اولان محلده دیمشلردر
مبدأ عرض بالاتفاق خط استوادر بو تقدیرجه طول بلد اخر معمورک نصف
نهار دائره سیله بلدک دائرهٔ نصف نهاری اراسنده معدلده واقع اولان
قوس اولوب وعرض بلد سمت راس بلدان ایله خط استوا اراسنده دائرهٔ
نصف نهاردن بر قوس اولور بو قاعده اوزرینه هر بلدک ربع مسکوندن
مقامی وبلد آخره نسبتی فی الجمله معلوم اولیوب بالکلیه مجهول اولوردی
بو امری بیان ایچون اطوال وعروض کتابلری تدوین اولنمشدر ذکر اقلیم
حقیقی واقلیم عرفی ربع مسکون شرقدن غربه طولا یدی قسم قیلنوب هر
قسمنه بر اقلیم دینلمشدر اقلیم حقیقیدن مراد بودر اقلیم عرفی هر مملکتدر که
انده برنیجه بلاد ونواحی اوله شام وعراق کبی وبو قسمت قسمت طبیعیه
اولمیوب بلکه ربع مسکونی دور وسیر ایدن ملوک حدود ممالک وبلدانی
بلمک ایچون قسمت وضعیه ایله وضع وتقسیم اتمشلردر مثلا خط استوادن
شمال طرفنه هر برده طول نهار بر ساعت تفاوت اوله اول محللرده خط استوایه
موازی بر دائره فرض ایدوب هر ایکی دائره میاننه بر اقلیم دیمشلر لاجرم هر

اول ثانیدن اوسع واطول اولور اقلیم اول مبدأنی بعضلر خط استوادن
فرض ایدوب لکن قلت عمران وتفرق بلدان سببیله جمهور دیدیلرکه ابتدا
اقلیم اول عرضی اون ایکی درجه وقرق دقیقه اولدیغی یردندر اما بطلمیوس
حکما ایدیکه خط استوا وراسنده اون التی درجه ویکرمی بش دقیقه یه
وارنجه جابجا عمران واطراف زنج وحبشده بعض بلدان اوله پس اقلیم
اول مبدأ اشده اطول نهاردن ایکی ساعت قرق بش دقیقه اولور شرقدن
غربه طولی اون بیک ایکیوز اللی ایکی فرسخ وعرضی یوز قرق یدی فرسخ مساحه
ایدیکی دلیل ساطع ایله ثابتدر وبو اقلیم خلقی جمله سیاه اولورلر اقلیم
ثانی ابتداسی عرضی یکرمی درجه ویکرمی دقیقه واطول نهاری اون اوچ
ساعت اون بش دقیقه اولدیغی یردن اولوب شرقدن غربه طولی
اوچ بیک یوز دورت فرسخ وعرضی یوز اتوز بش فرسخ اولور بو اقلیمک خلقی
لوننه دخی سیاه لق غالبدر اقلیم ثالث ابتداسی عرضی یکرمی یدی درجه
اتوز دقیقه واطول نهاری اون اوچ ساعت قرق بش دقیقه اولدیغی
یردن اولوب طولی ایکی بیک طقوز یوز یکرمی دورت فرسخ اولور خلقی
اکثر قره یاغزلردن اقلیم رابع ابتداسی اول محلدرکه انده عرض اوتوز اوچ درجه
اتوز یدی دقیقه واطول نهار اون دورت ساعت وربع اوله بونک
طولی ایکی بیک یدیوز یکرمی بش فرسخ وعرضی طقسان طقوز فرسخدر خلقی
اکثر اسمر وبیاض اولور وسط اقالیم اولمغین جمله دن اعدل وصحیح فطنت
ورنگا وتناسب اعضاده سائردن اکملدر اقلیم خامس اولی عرضی اوتوز سکز
درجه اللی دورت دقیقه واطول نهاری اون بش ساعتدن ربع اکسک اولدیغی
یردن اولوب طولی ایکی بیک بشیوز اللی یدی فرسخ وعرضی سکسن ایکی بچوق
فرسخدر اکثر اهلی بیاض اولور اقلیم سادس ابتداسی عرض قرق اوچ درجه
ویکرمی ایکی دقیقه واطول نهاری اون بش ساعت وربع اولدیغی موضعدن
طولی ایکی بیک اوچیوز طقسان بچوق فرسخ وعرضی یتمش ایکی فرسخ اولوب
اهلی اکثر صاری وشیلردن اقلیم سابع اولی عرض قرق یدی درجه اون ایکی
دقیقه واطول نهار اون التی ساعتدن ربع اکسک اولدیغی یردندرکه آخری
اللی درجه ویکرمی دقیقه عرضده واردر واطول نهاری اون التی ساعت وربع

اولور بونك طولی ایکی بیك اوچیوز طقسان بچق فرسخ وعرضی بیمش ایکی فرسخ
واکثر اهالی اشقردر مبداء اقالیم خط استوادر دینلر قتنده آخر اقلیم سابع اول
محلدرکه عمارت منقطع اوله بو فن اربابی کتابلرنده مشهور بودرکه جانب
شمالده قابل سکنا اولان نهایت عمارت جزیرهٔ تولیدرکه عرضی التمش اوچ
درجه واطول نهاری یکرمی ساعتدر اما محیطیده التمش بر درجه یه وارنجه
عمارت اولدیغی مسطوردر وجغرافیاده التمش التی عرضی آخر ربع معموره اولمق
ثابتدر ومذکوردرکه اول محلك اطول نهاری یکرمی اوچ ساعت اولوب گونسین
شمسدن بعید اولمغین سکانی ناپخته وخام صورت انسانده وحوش
وهوامه بکزرلر تذکره ده مسطوردرکه عرضی اللی دورت درجه یی تجاوز
ایتدکده اطول نهار اون ساعت اولور واللی سکزه وارسه اون سکز والتمش
برده اون طقوز والتمش بشدن صکره یکرمی ایکی ساعت والتمش سکزده
تمام بر آی وییمش اوچده اوچ بچوق آی وطقسان درجه ده اطول نهار
کامل نصف سنه اولوب مدت مرقومه ده شمس فوق الافقده دوران ایدر
اما اقلیم عرفی روم وشام کبی بر مملکتدن عبارتدر واقالیم سبعه ایچنده
یکرمی سکز اقلیمدرکه هر بری ایکی ویا اوچ اقلیم حقیقیدن بعض وجزء
اولوب کاهی ابعاض اقالیم سبعه دوشر چین کبی که یدی اقلیم شرقیسنی
مشتملدر واقالیم عرفیه یی اقلیم حقیقی کبی خط مستقیمه برله تحدید قابل
دکلدر زیرا بونلر کاه بربرینه تداخل ایدوب کیمنده اعوجاج وکیمنده تقویس
واقع اولمشدر ولاجلدن اقالیم سبعه حدودی بر دائره ده رسم اولنوب
اسماء اقالیم عرفیه اننده مندرج قلندی واول ایکی دائره اورته سندن کسلمش
بر کره کبیدرکه نصف اعلاسی ربع مسکون ونصف اسفلی یکی دنیا دیدکلری
دشت هاموندر طوپك هر طرفی سطحنده نقش وتصویر با بسط وتنصیفه
موقوف اولمغین بو مقامده صغر حجمه تنصیب مناسب کورلوب شکل
ثانی برله عمل اولندی مطالعه سنه راغب اولان سعادتمنده واجبدرکه
ایکی دائره نك جوانبی قطبلردن بربرینه متصل کرهٔ تامه اولمق تخیلنی
ملاحظه ده تقدیم ایلیه بعده معلوم اوله که کره ده شطرنج اتوز التی دائره
تعیین درجات ایچون علی التسویه رسم وتقسیم اولنوب هر خانه یه اون

درجه

درجه دوشمشدر طول وعرض بلدان وتعیین محل ومکان بو حسابه موقوف
وبو قاعده برله معلوم ومعروف اولور بن بعد اقالیم عرفیه حدودنه وهر
برنده واقع شهرلر ذکرینه ابتداء طول یعنی اندلس ومغربدن بدأ اولنوب دائرهٔ
اولی شهرلری غربدن شرقه اجمالاً معلوم اولدقدن صکره دائرهٔ ثانیه شرحنه
شروع اولنور انشاء الله الرحمن **اقلیم اندلس** همزه نك فتحی ودالك فتح وضمیله
مضبوط اولان اندلس بن یونان بن یافث بن نوح اسمیله مسمی انتهاء مغرب
شمالیده شکل مربعه قریب بر اقلیم واسع وکوشهٔ دلفریب مطبوعدرکه بعد
الطوفان قوم یونان اهل فارسله حرب وقتالی حکمته موافق کوروب
اول جانبه کریزان اولمشلر ایدی حتی ربع معموره یی متقدمین شکل طیره تشبیه
قیلوب اندلسی قویروغیدر دیرلردی بعده هر کوشه سی یونانیلر برله دولدقده
طیر مزبور طاوس اولدی دیدیلر ووسط اقلیمده واقع اولان طلیطله شهرینه
دار الحکمة بنا اولنوب اغلبجهٔ یوناندن یکرمی یدی کمسه اقلیم مزبوره حکم
ایلیوب بیت الحکمة فتح اولندقده موسی بن نصیر قولی طارق ایله نجاشیه دن
عسکر چکوب بو اقلیمی فتح ایتدکده یدی یوز ییل قدر دار اسلام اولمش ایکن
کیدرك اسپانیه وپورتقال کافرلری تغلب ایدوب الدیار قبل الفتح
سکز قراله دار اضلال اولدی حالا یکرمی اوچدن زیاده مستقل کافر بکلرینه
محل حکومتدرکه ایچلرنده کبرا اکبرا اسپانیه وپورتقالدر اقلیم مرقومك جانب
غربیسی طقوز درجه طول واوتوز بش درجه عرضده سبته بوغازندن
بش درجه طول فرق دورت درجه عرضه وارنجه ایکیوز یکرمی فرسخ بحر
محیط ساحلیدرکه اکثر صولری بو جانبه آقار وجانب شمالی کیرعا ولقدر
بحر وبر سواحلیدرکه طولی یکرمی بش درجه اولدیغی محله وارر وطرف شرقیدن
یکرمی بش درجه طولدن سکسان سکز فرسخ بر کبیره متصل اولوب محل مزبوردن
جبل میکل نام عظیم طاغ اندلس ایله فرانسه ولایتلرینی فصل ایدوب
برا وبحرا بحر مزبوره وجنوبدن بر طرفی بحر رومه ممتد وواصل اولور وجنوب
جانبی ایکیوز التمش دورت فرسخ آق دکز سواحلی اولوب شرقدن غربه
مسافه سی کامل اتوز منزل ووسطنده واقع طلیطله دن جنوب وشماله
بحر محیط وبحر روم سکزر کونلك یولدر بو اقلیمك اون دورت نهری ویکرمی

سكز بنا م شهرلری و یكرمی یرده جسته جسته عظیم طاغلری واردر
خاصّة جبل هیكل و بش نهری اولوب و حیواناتی اندلسك شیر بوقدر
وممالك اندلس بونلردر مملكت اشبونه ضمّ همزه و سكون شین معجمه
وضمّ با و نون ایله اقلیم خامسدن اندلس غربیسی ساحل بحر محیطده ولایت
پورتقال و شهر اشبونه انكا دار ملك لدر شهر مزبورك اشجار و اثماری
وافر دریا قربنده بر شهر كبیر معمور در رومتین و استوار سور كبیری واردر
بو دانش نام شهر كبیر اوكندن كچوب بحره واررو بونك طولی التی درجه
اون بش دقیقه و عرضی قرق بر درجه قرق دقیقه در ساحل شمالیده
شنتربن نام شهر و قلعه و نیجه یرلر بو مملكته تابعدر اندلس شمالنده
بوندن غیری مملكت یازلمامشدر لكن دخی واف شهر وار ایدیكی سوم
خریطه لردن معلوم اولور مملكت بطلیوس فتح با و طاء مهمله
وسكون لام وضمّ یا و سكون واو و سین ایله اقلیم خامسدن اندلس
طولی و عرضی ساحل غربیسنده بر مملكتدر دار ملكی شهر بطلیوس چنزاد
واسع صحرا اولوب دریاده بر عظیم شهر مشهور و بلدهٔ اسلامیه در كه
بعد الفتح احداث اولنوب بر زمان بنجا فطلك تختی ایدی بش انهار
كبیرك بری بوكا اوغرار حالا ایكی دنیا اسكله سیدر كفره لساننده یاه لوس
دیعكله مشهور اولوب یابره و ماوره نام شهرلر بوكا تابعدر مملكت
اشبیلیه كسر همزه و سكون شین معجمه و باء موحّدهٔ مكسوره و كسر لام
وفتح یاء مخفّفه برله اقلیم رابعدن اندلسك غرب و جنوبنده بر اولكهٔ
كبیره در كه قاعده سی حالا اسپانیا قرالنه دار كفره اولان اشبیلیه نام
شهر عظیم مشهور اون بش قپولی بر حصار مدوّر در طقوز درجه
اون دقیقه طولی اوتوز سكز درجه اللی دقیقه عرضی واردر وادی
الكبیر دیدكاری نهر عظیم بونك طرف غربیسندن كچوب اللی میلده بحر
محیطه دوكلور دریانك مدّ و جزری بو شهری كچوب یكرمی میل دخی
یوقارو صعود ایدر اول اثناده عظیم بارجه لر بو نهره داخل اولوب
اشبیلیه قلعه سی اوكنده وضع لنكر ایدرلر و بو شهرك غربیسی طربانه در كه
ایكیسی مابینندن كچوب اوزرنده كشتیلر ایله جسر بغلنمشدر اطرافی بر حدایقو ازهار

وصوا اوزرنده كاشبلی قلعه لر و قصرلر واردر كه بر تو آفتابده شعشعه سی باقلی
آب و هواسی لطیف نعم فراوان بر یر اولمغین اكثر خلقی مالدار باززكاندر
خصوصا ایكی دنیا آچیله لی انلره بر مرتبه كثرت و غنا الویرمشدر كه مورّخ
اسپانیه قولنجه ایجارنده الكی كره یوز بیك التونه مالك تاجر كا و چوقدر باقی
تفصیل اسپانیه قراللری ذكرنده ایراد اولنور قلعهٔ اركس و بلدهٔ شریش
و ناحیهٔ شدونه و جزیرهٔ طریف و معقل حلولان و قلعهٔ رنده و شهر قرمونیه
و نهرده قبطل و شبتوس نام ایكی جزیره ناحیه لری و شهره مقابل طربانه و سبته
قرشوسنده جزیرة الخضرا و بلدهٔ آونبه و قلعهٔ شلطیش و نهر شلب
و بلدهٔ شنتمریه و بو مملكته تابع اطرافنده ناحیه لر و شهرلر اكثری جنوبی
طرفنه دوشمشدر مملكت قرطبه ضمّ قاف و طاء مهمله و فتح یا ایله اواخر
اقلیم رابعدن اندلس ساحل جنوبیسنه قریب اشبیلیه شرقیسنده بر ولایتدر
دار ملكی قرطبه شهرینك یدی قپولی بر دوری واردر اوتوز بیك ذراع بر سور
معموری واردر طولی طقوز درجه یكرمی دقیقه و عرضی اوتوز سكز درجه یكرمی
دقیقه در نهر اشبیلیه حصارك كنار شرقیسندن مرور ایدر شهر مزبور بالانفاق
اندلس شهرلرینك اعظمی اولوب دار اسلام ایكن بر رتبه معمور ایدیكه عدد
مساجد و جوامعی بیك التیوز و حماملری طقوز یوزه ایرمش ایدی علی الخصوص
جامع كبیری كه بلاد اسلامیه ده نظیری اولمیوب انواع صنایع برله مزیّن و مكمّل
عمارتنده ضرب مثل غالب داخل و خارجی بر نور و ضیا عجایب دنیادن ایدی ساحه سینك
یوز ذراع عرضی اولوب كبار و صغار بیك عدد رخامدن ستونی وار ایدی
خصوصا محرابنك دورت ملوّن عمودیكه ایكیسی رخام لاژوردی و ایكیسی
رخام زنكاری اولوب انلره هر كز قیمت اولمزدی یكرمی یردن مرصّع و مصنّع قپو
قنولوب نقوش دلارا سندن غیری عود قابولی و شجر عاج و آبنوسدن صنایع
عجیبه برله تركیب اولنمش بر غریب منبری وار ایدیكه كورلمش دكل ایدی تواریخ بنی
امیه ده مسطوردر كه تركیب و تألیف عملنده یدی یل نیجه استادلر اشتغال ایدوب
سائر خرجندن غیری استادیه اون بیك مثقال زر معتبر ویرلمش ایدی و بر تاج
مصاحف شریفه دن غیری بر مصحف شریف كه دست خط حضرت عثمان
بن عفان رضی الله تعالی عنه دن دورت ورق وار ایدی حالا بو مقوله جامع

شریف ومعبد لطیف کفار خاکسار کلیسا اولمشدر الحکم لله العلی الکبیر وبو
شهرک اطرافنده مدینة الزهر وقلعهٔ قصیر وحصن مدور وحصار غافق
وناحیهٔ استیجه قرطبیه مملکتی توابعیدر **مملکت مالقه** فتح میم وقاف وکسر
لاملهٔ اقلیم رابعدن اندلس جنوبیسنده بر مملکتدر دار ملکی کنار بحر رومده
طولی اون درجه ویکرمی دقیقه وعرضی اوتوز بش درجه اولان مالقه نام شهر
کبیردر که حصار استوارینک قلل وبروجی سمایه عروج قیلوب خندقی قعر
زمینه کیرمشدر قلعه نک شرقیسنده بر تل رفیع اولمغله اوزرنده بر عظیم
برج بنا اولنوب غرب وشمالی طرفی دوز صحرا وطرف جنوبی دریا واشجار
واثماری وافر زرع وضرعی مستکثر آب وهواسی خوب بر ولایتدر بحره قریب
بر ایکی ذراع حفر اولنسه آب خوشکوار چیقار اول جهتدن بو شهرک قیولری
بیشماردر کنار بحرده قلعهٔ ایلبش وقلعهٔ شنش وحصن لاشه وحصن
بزلایه وحصن موره درو ناحیهٔ سهیل بو مملکته تابعدر **مملکت غرناطه**
فتح غین معجمه وسکون را مهمله وطا مفتوحه اقلیم رابعده اندلس ساحل
جنوبیسنده شام کبی بر ولایتدر که کرسیسی اولان شهر لطیف اون بر درجه وقرق
دقیقه طول واوتوز سکز درجه اوتوز دقیقه عرض محلنده غرناطه نام بلدهٔ
عظیمه اولوب اسپانیه مورخی تحریریجه اوزره دور حصاری استانبول
سورینک دورینه قریب بر بارووی واسع دلفریبدر شرق وغربی دوردر
فرسخ بعید بر جبل رفیع وجنوب وشمالی آچق اولمغله خلقی صحیح المزاج
واقویا ذکور واناثی اکثر دلبر وحسنا اولور صحت هوا وعذوبت ماسبیله
اندن وبا اولمز واول یر خلقی اصلا طاعون بلمزلر کوه شرقیدن
وادی الدّرّ نام بر نهر وسط شهردن مرور ایدوب جمله محلاتنه اوغرار
اوزرنده یریکو بریلر ودکرمنلر اولوب وجابجا چشمه لر وفسقیه لر لا
ینقطع جریان ایدر شهرک ایچی اول نهر سبیله قاذورادن پاک وبراق
اولوب مجراسنده کاهی بعض جواهر قطعه لری بولنور وشفاف ورنکین
رخام احمر بتوب بر قطعه سی اون سنه ده حبه بقدر اولور ونهر
مرقومک ایاغی شهردن چقوب حدایق ومزارعی سقی ایدر جبل شرقی
بر کوه بلند ورفیعدر که قله سی عیوقه چقشدر نصفی اعلاسی مدام

ثلج وغمامدن خالی اولمیوب ذروه سی مسطحدر واول سطحده النی میل
قدر بر کول واقع اولوب غدیر ایاغی خارج سوره مرور ایدر واندن یوزن آدم
بیاض وبراق اولمغین دادا الجبیل دیرلر کاهی بو کول طاشوب غرناطه صحراسنی
آلور واشجار عظیمه یی قلع ایدر جبل مزبورک میوه سی صحرادن قرق کون صکره
یتشوب کوه غربی فواکهی یکرمی کون شهردن مقدم رسیده اولمغله کامل
اندن اوچ ماه تازه میوه اکسک اولمز ایکی کونلک آراسی اون فرسخ اشجار
ملتفه ضیاع عمارتدن خالی یر یوقدر بر تونی اشبیلیه زیتونی کبی
بیضهٔ حمامه قدر اولور جابجا کنارده مرد رخت سایه دار بر مسیره
اولوب بر بر حوضلر وقصرلر اکسک دکلدر ایچ قلعه سنی بنی امیه دن
بری تجدید وسفید وسرخ ایله تشبید ایدوب ملون اولمغین قلعهٔ
الحمرا دیرلر سرای عالیسنده بر کاخ غریب وار در که قبه سنده جمله
فواکه وازهار طرح وتلوین اولنوب بادی نظرده علی ایدوکنه اعتماد
کلمز حتی کفار الدقدن صکره بر مقدار سبز بری قیوب فرنک نقوش
وتصویرده ماهر ایکن اسکی اسلوبه قومغه کسنه بولنمامش ایدی وقلعه
الحمرا ایچنده جنان العرش نام بر باغچهٔ جنت آسا واردر قلعه سی
الوان مختلفه بر له ملون رخام ایله قپلو وفرشدر که انکا بکزر قلعه
بر حصاره میسر دکلدر الحاصل اول بلده یونان وروملک نیجه قوم شوم
جنت بوندن عبارت اولمق زعم ایلیوب بلدان آفاق تفوقنه اتفاق
ایدیلر بعد الفتح اسلامیون دخی بسند ومدح ایدوب دمشقدن
من الوجوه راجحدر دیدیلر زیرا بونک شمالی مکشوف انک مسدود
وبو غوطه سی اوزرینه مشرف اول مستور وبونک نهری قارلی واغذی
اینوب قلعه سندن نظر اولنسه ایکی کونلک مسافه کورینور دخی
بونک کبی نیجه محاسنی واردر که قابل تعداد دکلدر بو مملکت سابقا بنی احمرک
ایدی سکز یوز التمش ایکی سنه سنه کلنجه دار اسلام اولوب اسپانیه اول زمان
بوکا دخی ظفر بولوب الماغله اندلسدن بالکلیه اهل اسلام منقطع اولمشدر
بو اثناده اندلس قومی قصیده لر ومکتوبلر ایله ملوک اطرافدن استمداد ایدوب
امداده مجال ولماغله بو دکلو ولایت الدن کیدوب عموما اهل اسلام بو مصائبه

ماتم ایتدیلر لکن رومدن نیجه ممالک عظمی خصوصا شهر قسطنطنیهٔ کبری
فتحی اول زمانلره مصادف اولمغین من عند الله مکافات وتسلی حاصل
اولدیغی ظاهر ایو مصائب ایجاب ایدرکه ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا
ما بانفسهم مقتضاسنجه قوم اندلس هوای نفسه تابع اولوب هتک
استار شرع وترک تکالیف اصل وفرع ایدرلر زیرا هر دول منقطعه اصحابی
اواخر عصرلرنده تغییر اوضاع واطوار وظلم وتعدی برله تکثیر ذنوب
واوزار قیلوب تعظیم اوامر الهیه ده قصور واجراء احکام شرعیه ده فتور
اوزره اولدیلر وکذلک نولی بعض الظالمین بعضا بما کانوا یکسبون مضمون
عبرت نمونته مظهر اولوب انقراض دولت برله جزالرین کوردیلر آق
دکز یالیسنده غرناطه اسکله سی اولان حصین شلوبین وناحیهٔ بارغه
وقلعة السعدیه ونهر غرناطه اوزره لوشه نام ناحیه وسابقا غرناطه یرینه
کرسی مملکت اولوب بعد الفتح تخریب اولان حصن البیره غرناطه مملکتنه
تابع ناحیه لر **مملکت جیان** فتح جیم ویاء مشدده تحتیه والف ونونله
اوائل اقلیم خامسدن اندلس وسطنه قریب بر ولایتدر دار ملکی جیانک اون
بر درجه فرق دقیقه طولی واوتوز سکز درجه اللی یدی دقیقه عرضی اولوب
قلعه سی متین آب وهواسی لطیف مزارع وقراسی وافر عیون وانهاری
متکاثر بر عظیم شهردر غرناطه ملوکی بنی احمر الندن ایکن اسپانیه کاوری هجوم
قیلوب دور ودراز محاصره برله المشدر قلعهٔ فنجاطه نهر اشبیلیه اوزرنده
ناحیهٔ بیاسه وعبد الحکم اموی احداث ایتدیکی قلعه ابن معقل شقوره
وحصن برسانه وبلدهٔ اسط وناحیهٔ جبل شهبان جیانه تابع نواحیدندر
جبل شقوره جیانه مشرف برکوه عالیدرکه نهر اشبیلیه ونهر مرسلیه
اندن چقار اوزرنده دائما قار اولمغله جبل ثلیج دخی دیرلر شقوره بر ناحیه در
مملکت طلیطله ضم طاء اولی وکسر طاء ثانیه وایکی لاملی فتحیله اقلیم
خامسدن وسط اندلسده بش مملکت واسعه درکه قاعده سی طلیطله نام
شهر معمور وسور متین ومشهوردر اون بش درجه اوتوز دقیقه طولی وقرق
اوچ درجه اون سکز دقیقه عرضی اولوب بر جبل رفیعده واقع شهر معظم
وسور متین ومحکمدر حصاری امنع حصون عالمدر وکنه انت فارغ که

معنای

معنای اسمدر دلالت ایدر یعنی ای بو قلعه ده ساکن اولان سن خوف عدودن
فارغ وآزاده سن زیرا اماعد وظفر بولمق احتمالی یوقدر **جبل شاره** نام
شرقدن غربه ممتد برکوه رفیعدن دجله قدر بر نهر ناجه قلعه سی دبندن بو
شهره اقوب بساتین ورباحینی سقی ایدر عجایب دنیادن اولان برکوز
قنطرة السیف ایله مسمی جسری التندن کچوب بحر محیطه کیدر قنطرهٔ مزبور
کنارنده ارتفاعی طقسان ذراع بر عظیم دولاب دائما نهرک صوینی شهره
ایصال قیلوب انجارنده انار قدر جلنار اولور وبر شجرده بر تچ نوع اثمار
اولمق اول بلاده مخصوصدر خاکی قوی ولطیف وهواسی غایت متغیر
اولمز شهر مرقوم فخدت اقدم اسپانیه قراللرینک تختی اولوب بیت ملوکده
بر عظیم قبه وار ایدی انا بیت الحکمه دیرلردی وبناسی آزقالوب استادن
دیرلر ایدیکه اندلسه مالک اولنلر انا بر قفل زیاده قیلوب کیدرکی صدر
اسلامده نوبت لودریق نام مخصه کلدکده بیناوله داخل اولوب ملوک
اسلاف عددنجه یکرمی دورت اچ وبیت ثانی قپوسنده یکرمی دورت
کلید اولوب قپوی اچق سوداسنه دوشدی رهبانلر منع ایله ممنوع اولمیوب
فتح ایتدی ایچرو کیروب بر بلوک طیلسانلی ونیزه لی عرب عسکری تصویرنی
کوروب وبر لوح بولدیکه صور مذکوره برله مصورا ولان عسکر قپو فتح
اولندقده کچوب بو اقلیمی فتح ایدرلر دیو یازلمشدر چوق کچمیوب طقسان
ایکیده موسی بن نصیر مغربدن اندلسه کچوب نیجه یوز بیک کافرالندن
بو ولایتلری الدی بنی امیه دولتنده طلیطله اهلی عصیان ایدوب نیجه
سنین قلعه یی ویرمدیلر اوچیوز اون بشدن صکره عبد الرحمن اموی
محاصره وتکرار فتح ایتدی یدیوز یتمش یدیده اسپانیه استرداد ایدنجه
دار اسلام اولمش ایدی قلعة الرباح وقلعهٔ باجه وبلد الولید ووادی
الحی ومدینة العرج ومدینهٔ سالم طلیطله ناحیه لریدر **مملکت مریه**
فتح وکسر میم وراء مهمله وفتح یاء مشدده برله اقلیم رابعدن اندلسده بحر روم
کنارنده بر واسع ولایتدر کرسیسی مریه نام شهر عظیمدر که طولی اون دورت
درجه قرق دقیقه وعرضی اوتوز بش درجه قرق ایکی دقیقه اولوب اکثر
خلقی حریر باف وآب وهواسی خوب ولطیف بر شهردر اسپانیه تاریخنده

مسطور اولدیغی اوزره قبل الفتح بونك سوری استانبول حصارندن سکز
میل زیاده سکسان دورت قپولو چارکوشه بر حصار استوار اولوب
هر برنده بکرمی قپو وهر برینه محافظه یه تعیین بیك پیاده برله یوز اللی
سوار وبر ایکی بر سرعسکر برله مملکت وقلعه یی بکلیوب بر ناحیه نك
حکومتی انلرك ایدی واطراف باروده جمله بیك بیدی یوز قله داخل سورده
انواع رخام ملون برله مزین بش قصور عظیمه اولوب بری اورطه ده
وباقیسی بر کوشه ده یکرمی برجی قپو اوزرینه دوشمش ایدی قصر میانك
یکرمی قله سی اولوب اطرافی میدان وسیع وهر قپودن اول میدانه خط
مستقیم اوزره اتوز ذراع عریض ایکشر یول واقع اولمش ایدی وهر اودن
بر صو چیقوب بو یوزالتمش جاده دن اقوب یوللری پاك ایدوب قپودن
طشره چقار کیدر وابواب بیوت جمله اول یوللره اچیلوردی میان میدانده
سکز هیکل کواکب قصر اطرافنده بیکر ذراع بعید دوشوب هیکل زهره
جمله دن امزین ایدی وبو قلعه یی اسلوب مرقومه ده طرح ایدن صاحبلر
اولوب اندلسه سابقا انلر حکم ایدردی بعده ملت نصرانیه غلبه ایندی
وموسی ابن نصیر اندلسی فتح ایندکده شهر مرقومی بو اسلوب اوزره معمور
بولدی وقلعهٔ بجایه وحصن برشانه وبلدهٔ برجه وبلدهٔ ارندش مرتبه یه
تابع شهرلردر **مملکت مرسیه** ضم میم وسکون راء مهمله وکسر سین ویاء
مخففهٔ مفتوحه ایله اقلیم خامسدن اندلس شرقیسنه دوشر بر ولایتدر
ولار ملکی مرسیه نام شهر وقلعه کنار بحر رومده واقع آب وهواسی لطیف
باغ وباغچه لو بر بلدهٔ اسلامیه اولوب بنی امیه عصرنده احداث اولنمشدر
اون اوج درجه طول اوتوز بش درجه عرضی واردر جبل شقوره دن بر نهر
شرقه اقوب بو شهره اوغرار وبحر رومه منصب اولور بو شهرك اطرافی دوز
یرلر ومتعدد مسیرکاه اولمغله اشبیلیه مملکتنه نظیردر بلدهٔ قوله ومدینه
اتونه وقریه حرلنه بوکا تابع ناحیه لردن عد اولنور **مملکت بلنسیه** فتح
باء موحده ولام وسکون نون وکسر سین مهمله ویاء مخففهٔ مفتوحه برله
اقلیم رابعدن شرقی اندلسده بحر رومه مشرف بر مملکتدر شهرینك بحیره یه
دوکلور اطرافنی حدایق واشجار احاطه اتمش بر لطیف قلعه وشهردر شهر

شاطبه

شاطبه ووانیه وحصن بکران وحصن بیران بونك اعمالی عد اولنور **مملکت
طرطوشه** فتح طاء وسکون راء وضم طاء ثانیهٔ مهمله وفتح شین برله اقلیم
خامسدن اندلس شرقیسنده بحر رومه مجاور بر ولایتدر شهرینك اون سکز
درجه اوتوز دقیقه طولی اوتوز بش درجه عرضی اولوب متین قلعه سی واردر
سرقسطه نهری غربیسندن کچوب اون میل قدر بر ده بحر رومه دوکلور نهر
مزبوردن شهره کشتیلر برله مربوط جسر اوزرندن عبور اولنور لاردوه وطر
کونه بوکا منسوبدر **مملکت سرقسطه** فتح سین وسکون راء مهمله وقاف
مضمومه وسکون سین وفتح طاء مهمله برله اقلیم خامسدن اواخر شرقی اندلسده
بر مملکتدر شهرینك یکرمی بر درجه اوتوز دقیقه طولی وقرق ایکی درجه اوتوز
دقیقه عرضی اولوب دورت نهر قلعه سنی احاطه اتمشدر شهر مزبورك
اطرافی حدائق واشجار برله معمور اولوب قصر وسیر ومجالس ذهب نام ایکی نظیر
مسیره سی واردر شهر قطیله بونك اعمالندن عد اولنور وجانب غرب وشمالنده
ببلنه وشنتبیا فو نام ایکی شهر ونیجه یرلر دخی فرنك ممالکندن اولوب اندلس
فتحنده التغامش ایدی ممالك اندلس بونلردرکه ذکر اولندی **منازل ممالك
مذکوره** وسط اقلیم اولان طلیطله دن اشبونه وبطلیوس اون منزل جنوبه
ومرسیه وبلنسیه یدیشر منزل شرقه وقرطبه یدی منزل جنوبه ومرسیه
بلنسیه یدیشر منزل جنوبه وشرقه قرطبه یدی منزل جنوب وغربه اشبیلیه دن
قرطبه دورت منزل شرقه بطلیوس اوچ منزل غرب وشماله مالقه بش منزل
جنوبه قرطبه دن جیانه بش منزل شرقه غرناطه بش منزل شرق وجنوبه غرناطه دن
بحر بر منزل جنوبه مریه ایکی منزل شرق وجنوبه مرسیه بش منزل شرقه مالقه بش
منزل غربه دوشر بو جمله نك صور واشکالی درکاردر **تعداد ملوك** وبو
اقلیمه ملوك اسلامیه دن ایکیوز سکسان دورت سنه اون دورت
بنی امیه دن وقرق ایکی ییل سکز نفر بنی حمود دن ویوز قرق اوچ سنه التی نفر
ملثمیندن مالك اولوب بنی احمر وبنی افطر وبنی عباد وبنی هود اون بر نفس
ملوك طوائف دخی بعض اطرافنه حکم اتمشلر وبر ملوك کفار ایله جمله سی
محللرنده ذکر اولنور ان شاء الله الرحمن **اقلیم مغرب** اقلیم عرفیه دن بر اقلیم
عظیمدرکه وسعت اطراف وبعد اکنافنده مشابه بحر رومك ساحل

جنوبیسی شرقدن غربه طولانی واقع اولمش بر نیجه مملکتدر جانب شرقیسی
حدود مصره متصل وغربیسی سواحل بحر محیطه واصل جنوبیسی طرفنا رض
سودانی فصل ایلین بیابان وصحرا وجانب شمالیسی اق دکز نام دریادر بو
اقلیم اوچ قسم قیلنوب طرف غربیسی بحر محیط ساحلندن تلمسانه وارنجه
غرب اقصی وتلمساندن مملکت بجایه نك اثر حدینه دکین غرب اوسط
وانك طرف شرقیسی برقه بحر الرینه منتهی ولنجه افریقیه اعتبار اولنمشدر
غربدن شرقه طولا مسافه سی بشیچی درجه یه وارنجه طقوز یوز فرق النی
فرسخدر که تمام یوز یکرمی منزل اولور عرضا وسعتی مختلف بعضیری اون
بش کونلك مسافه یه ایرر **ذکر ممالك غرب اقصی** اقلیم غربدن
مغرب اقصانك حدودی طرف غربدن ساحل بحر محیط وجانب شرقدن
تلمسان وجانب شمالدن سبته بوغازی وسواحلی وجنوبدن سوس
اقصی وسجلماسه آخرلریدر **مملکت سوس اقصی وسجلماسه** سوس ضم
سین مهمله وسکون واو وسین برله سجلماسه کسر سین وجیم وسکون لام
وفتح میم وسین برله اقلیم ثانیدن مغرب اقصیده بر مملکتدر سوس بحر
محیطه قرق میل کومش کیطی نام دل وزرنده بش درجه اوتوز دقیقه وعرضی
یکرمی ایکی درجه بلده درکه تارودنت دخی تسمیه اولنور وطرف شرقده
جبل المطردن بو شهره اوغرایوب بحر محیطه دوکلور وسوس تارودنت شهرینه
علم اولدیغی کبی جبلدرن جنوبیسندن صحرایه وارنجه واقع بلادده دخی اطلاق
اولنوب سجلماسه دخی بو اطلاقه کوره سوسده داخل اولوب سجلماسه طول
اون اوچ درجه یکرمی دقیقه وعرضی یکرمی دورت دقیقه اولدیغی یرده
سوس اقصادن سکز منزل شرقده بر شهردر عظیم وقاعده مملکتدر سکز قپولی
بر حصاری واردر باغ وباغچه سنی عرب غارتندن حفظ ایدر جنوب وشرقدن
بر نهر کلوب باغچه لری ایچندن کچر وبو شهرك جنوب وغرب طرفنده بلاد
مغرب وسودان اراسنی فاصل اولان بریه وصحرادر که قرق مرحله امتداد
بوقدر ابن سعید قولنجه بو شهرك خلقی کلاب اکلندن تحاشی اتمزلر ولمطه
وجزوله اطرافنده بو مملکته ناحیه لردر **مملکت مراکش** فتح میم وتشدید
راء مهمله مفتوحه وضم کاف وسکون شین ایله اقلیم ثالثدن غرب اقصیده

بحر محیطه دورت منزل یرقرده بر مملکتدر دار ملکی مراکش طول اون بر
درجه وعرض یکرمی طقوز درجه موضعنده بر بلده اسلامیه درکه سابقا
کرسی مملکت اغمات ایکن ملثمیندن یوسف بن تاشفین اون بش میل جانب
شمال وغربه واسع صحراده دار ملك ایچون بو شهری بنا ایدوب صو کتوردی
بعده خلقی چوغالوب فرش اشجار ودکری انهار ایدلوب سورینك دوکی یدی
میلدر واون یدی قپو واردر غایت شدید الحراره یر اولمغین حماسی زیاده در
بونك اطرافنده اغماط نام کثیر المیاه والنبات بلده قدیمه ضهاجه داغلر
تارلام ناحیه کنار بحر محیطده وکاله ناحیه سنده اسفی نام شهرکه مراکش
اسکله سیدر که بو مملکت نواحیسندن عد اولنور **مملکت فارس** فتح
فاء والف وسین مهمله برله اقلیم ثالثدن واواخرنده غرب اقصی ودار ملکی
بر مملکتدر کرسیسی بر بلده اسلامیه اولوب اساسی حضر اتناسنده بالنه
بولنمغله فارس دیمکله وجه تسمیه اولنمشدر سکز درجه طولی اوتوز اوچ درجه
عرضی اولوب نصف منزل یردن کلور بر نهر کبیرك ایکی طرفنده ایکی بولك
بر شهر معظم وسور محکمدر ایکی حصارك اون اوچ قپوسی واردر نهر شهر
ایچنه اقوب اسواق وحماملرینی دوراید والتیوز قدر دکرمن دوندورر
ذرعی وصوبی متکاثر بر ولایت اولمغین اهلی رفاهیت عیشه مخصوص وغنا
وثروت برله معروفلردر بشیوز التوز طقوز زده عبد المؤمن بو شهرك الدقدہ
سورینی تخریب اتمش ایدی بعده حفیدی یعقوب یاپوب معمور ایلدی
کلا دار ملك شرفا ومجمع علما وفضلا اولوب اطرافنده بحر محیطه مشرف
سلا ومهدیه وقصر عبد الکریم وطنجه وکافر حکمنده اولان سبته نام قلعه
عماره اسکله سی بادیس بحر محیط کنارنده وازمور فاش قربنده مکناسه بو شهره
منسوبدر **مملکت تلمسان** کسر تاء مثنات فوقیه وکسر لام وسکون میم وفتح
سین مهمله والف ونون ایله اوائل اقلیم رابعدن غرب اقصی شرقیسنده بر
مملکت اولوب قاعده سی تلمسان اون دورت درجه وقرق دقیقه طول
واوتوز اوچ درجه قرق ایکی دقیقه عرض محلنده بر واغك دیبندن اون اوچ
قپولی بر عظیم شهر وقلعه در التی میل بر نهر کلوب قلعه یی احاطه ایدر وشهر
مرقومه شهردن خرده سفینه لر داخل وبحره واصل اولورلر زمانه قبیله سندن

ملوك بنی عبد الواد بر زمان بو مملکته مالك اولوب ساحل بحرده شهردن
سکسان میل بعید و اندلسدن مرسیه مقابلی دهران نام بلده واقعه که تلمسانك
اسکله سیدر و ارسوف و هنین دخی نیچه قلاع و بلاد بو مملکته تابعدر
ذکر بلاد مغرب اوسط اقلیم غربدن ایکنجی قطعه که اوقیانوس کنارندن
دهرانه یکرمی سکز درجه طول مجلنده بونه یه وارنجه اون دورت درجه
مسافه درکه اوچیوز سکز فرسخ اولور و راسنده عرضا چوقلق بلاد اولمیوب
اکثری بریه و عربان مکانلریدر بو ایکی قطعه بر عدده تسمیه اولنور زیرا
بونلر غالبا اندلسه مقابل دوشوب بر ایکی کونده قرشو نجاوز اولنور بعضلر
افریقیه یی دخی بر عددن عدا ایتمشلردر **مملکت جزائر** بنی مزغنان فتح
میم و سکون را و کسر غین معجمه و ایکی نون برله اقلیم رابع اوائلنده غرب
اوسطدن بر ولایتدر که سابقا بجایه یه تابع ایدی قاعدهٔ مملکتدر که طولی
یکرمی درجه اون سکز دقیقه عرضی اوتوز اوچ درجه اوتوز دقیقه اولدیغی
یرده اولوب متین و مستحکم قلعه سی و سکز محلاتی وار درت قات صورلری
اولمغین اکثر صورلری قوپیلردن چیقاوب اندلس النده قدن صکره بو بالیلی
دخی کافر هجوم ایدوب کیمی الدی بعضیسنك اهلی بر مقدار مال ویروب کلمه
مصالحه ایتمشلر ایکی جزائر لیمانینده جزیره قلعه سنی دخی کافر ضبط ایدوب
جزائرلی انلره سنه ده وافر مال ویرمکله ینه آسوده حال اوله میوب اوروج
رئیس و قرنداشی خیر الدین پاشانك آق دکزده صیت و صداسی طنین
انداز جهان اولمغله طقوز یوز یکرمی دورت حدودنده جزائرلو انلری
ولایته دعوت ایدوب شهری تسلیم ایدیلر انلر دخی جهاد فی سبیل الله
امرینده دامن درمیان ایدوب اطرافنده اولان قلاع و بلادده کی کفاری
سوروب چقاردیلر ملوك تلمسان بنی حفص و عربان نیچه دفعه غالب
اولوب اوزرلرینه کلن عرب عسکری و کافر دونمالرینك کرّ و فرّنی بوزوب
ضرب سیفله جزائرك ایکی طرفنده بش قلعه یه دخی مالك اولدیلر بعده
اوروج رئیس تلمسانده شهید اولوب خیر الدین پاشا یالکز قالمغین اوائل
دولت سلیمانیه ده سدّهٔ سعادته التجا و درکاه عالمپناه بندهلرندن اولمق
رجاسنه کندو یی عرض ایتدکده جزائر منشوریله خلعت سنیهٔ عظیمهٔ

خسروانه یه مظهر اولوب بو مملکت دخی ممالك محروسهٔ عثمانیه یه ضمیمه
قیلندی خیر الدین پاشا اول شهر اوکنده اولان جزیره ایله قره میانتی تمامه
دولدروب متصل قیلدی و قلعه یی تعمیر ایتدی حالا سکز سنجاقلی ایالت
الوندی مستقل کفاندر قمعنه مهیا آلتدر و مستغنم و قسطنیه و تاهرت
بسکره و سطیف و تنس و بی شك و سرشل نام قلعه لر جزائرك توابعی
عدا اولنور **مملکت بجایه** کسر با موحده و فتح جیم و الفدن صکره یا مفتوحه
برله اوائل اقلیم رابعده غرب اوسطدن بر ولایتدر قاعده سی بجایه نام شهر
معمورك یکرمی ایکی درجه طولی توقز دورت درجه اون بش دقیقه عرضی
وار در طرطوشه بوکا مقابل واقع اولوب ارادہ بحر اوچ کونلك مسیره یعنی
یوز سکسان میل اولور سابقا شهر مرقوم دار ملك غرب اوسط اولوب
جزائر بوکا تابع ایدی دولت علیه یه متعلق اولالی امر بر عکس اولدی شهر
مزبور اون بیك قدر خانه عالی بنالردر که اوکی شرقه وارقه سی طاغه واقع
اولوب حصنی انجق بحردن طرفه دروداغ جانبی متین اولمغین سوره محتاج
دکلدر کنارندن بر نهر مزارع و ریاضی سقی ایدر و قلعهٔ ججل و بلدهٔ الغبا
و مسیله سردینه مقابلی صیدکاه مرجان اولان مرسی الخرز نام قلعه بو
مملکته تابعدر و قطعهٔ جنوبیسی اکثر بیابان و بریه و عربان اولکه سودان
ولایتلرینه دکین شهر معتبر یوقدر **ذکر بلاد افریقیه** فتح الف و سکون
فا و کسر را مهمله و قاف و یاء مشدده مفتوحه برله مغربك اوچنجی قطعه سیدر
افریقین بن صیفی حمیری ایله یا قاعدهٔ فرنکدن افریقیا اسمیله تسمیه اولنوب
غربدن شرق و جنوبه طولا اون بر درجه یعنی ایکیوز فرسخ مسافه و عرضا
مختلفدر شرقیسی صحرای برقه درکه اندن عبور اولنسه اسکندریه یه دکین
خرابه یرلر و شنلکسز چوللردر سابقا افریقیه تختی قیروان نام شهر اولوب
طونس انکا تابع ایکن بنی حفص دولتنده تونس دار ملك اولدی حالا تونس
ایله قیروان و جزائر ایله بجایه کیدر **مملکت تونس** ضم تا و فتح نون و آخری
سین ایله افریقیه ساحلیدر که ارایاقی اولان تونس شهری کنار بحرده مدع
اوتوز ایکی درجه اللی دقیقه طول و اوتوز سکز درجه اوتوز بر دقیقه عرض مجلنده
انجق دونیرلرده اللی بیك قدر خانه لی بر شهر معظم و سوری متین و مستحکمدر

اطرافی باغ و باغچه و اوکی یکرمی دورت میل مدوّر بر بحیره درکه خلق الواد
نام بوغازدن بحره متصل و ماء بحر شهره ممتد و فاصلدر خرده سفینه لر کیرور
واول بوغازده سابقا بر برج وار ایدیکه اواخر دولت حفصیه ده احمد حفصی
کافره ویروب دردولتدن سنان پاشا دونتما ایله واروب الدقده تخریب
ایتمش ایدی تفصیل قصه بنی حفص آخرنده کلوب و بو شهرک خانه لری
بر بر قلعه کبی رفیع و مکلّف باغچه لرنده لیمون و ترنج و انواع ثماری وافر
و خلقی اکثر تاجردر و مغرب یقه سنده انک کبی مجمع تجار و بندر شهر یوقدر
آق دکزدن و بحر محیط سواحلندن سفینه لر کلوب خلق الواد اوکنده تیزرنده
یناشوب بیع و شرا ایدرلر خلق الوادیجندن طوغری شهر اوکی طقوز میل
و قره دن کول کناریله اون ایکی میلدر کنار بحرده تیزرندن غیری بونه و باجه
و قرطاجنه و قلیشه و حمامات و سفاقس و سوسه و مهدیه انکا تابع
قلعه لر و شهرلردر **مملکت قیروان** فتح قاف و سکون تاء تحتانیه ایله و فتح
راء برله اقلیم ثالثدن افریقیه وسطنده بر مملکتدر و دار ملکی قیروان نام
بلددر ابن خلکان روایتی اوزره معرب کروان اولوب سابقا اول موضعده
قافله نزول ایتمکله قیروان تسمیه اولنور شهر قوم کنار بحردن بر منزل
جنوبیه طول اوتوز اوچ درجه عرضی اوتوز بر درجه قرق درجه اولدیغی بلده
بر دوده اسلامیه درکه اصحاب کرامدن عقبه بن نافع رضی الله تعالی
عنه اللی بش سنه سنده بنی امیه طرفندن افریقیه والیسی اولوب
کلدکده اهل ارتدادی قیروب بلده مذکوره یی بنا ایتمشدر انلرک دعاسی
برکاتیله بحریه ده مسطور اولدیغی اوزره اهلنه صلاح و دیانت غالب
اولمغین ولو ان اهل القری آمنوا واتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء
مفهومنه مظهر اولمشلردر انهار و اشجاردن انده اثر یوغیکن میوه فصلنده
انواع فواکه و اثمار اطرافندن اول قدر کلور که باغ و باغچه سی اولان شهرلرده
اول جمعیت اولمز واسع صحرا اورته سنده قزل طوغله ایله مستور بر شهر
معتبردر بر زمان بنی اغلبدن زیادة الله بونک قلعه سنی تخریب ایتمشدر
بلاد جریددن توزر و رقاده و قفصه و طره و رویله و سبیطله قیروان
اطرافنده شهرلر و ناحیه لردر **مملکت طرابلس** فتح الف و سکون طاء

مهمله و فتح راء و ضم باء موحده و لام و سین برله اقلیم ثالثدن ساحل افریقیه ده
اقلیم مغربک طرف شرقیسی بر ولایتدر کنار بحرده کرسی طرابلس نام شهر
و قلعه در انک اوتوز یدی درجه و یکرمی دقیقه طول و اوتوز ایکی درجه اوتوز
دقیقه عرضی واردر بلده مزبوره شرقی قیرواننده آخر شهر درکه انی کچدکدن
صکره اسکندریه یه وارنجه مسافه بعیده ده شهر و قریه کورلمز بو شهرک
اطرافی بر بر مرحله معمور قریه لر و قصبه لر اولوب خلقی اکثر زعفران اکرلر سابقا
بنی حفصدن سلطانی اعراض ایتدکلری اثناده اسپانیه فرصت بولوب
سکسان پاره سفینه برله کلوب قلعه یی الوب طقوز سنه کافر النده
قالدی بعده بحردن عسکر ظفر رهبر عثمانی واروب فتح ایتدی بو مملکتک
جنوبیدن اون بش مرحله بلاد سودان ایچنده و قراره نام بر شهر معظم
واردر اول طرفه قافله دائما تردد ایدوب اکثر قرم عربلری انلره کتوروب
دواب و مواشی یه دکشورلر و اول دیارلرده تبر وافردر و خرماسی مدینه
خرماسندن لطیف اولوب طرابلوسده خرما مبذول ایکن انکا عظیم رغبت
اولنور و بو شهرک قلعه سی غایت متین و مستحکمدر بوغنه طاشدن دوکلمش
بال مومی کبی بر حصن حصین اولوب آق دکز بالیلرندن انکا بکزر قلعه معلوم
دکلدر اطرافنده اسکی طرابلوسدن عبارت اولان زواده و قابس و جربه
و بندر غران و آخر حد مغربدرکه اندن افریقیه اولان قصر احمد آخر مدینه
مغربدرکه اندن اسکندریه و مصر حدودینه وارنجه برقه صحراسی و بریه اولوب
شهر و قصبه عدادنده نسنه اولمامغین طی مکان قلندی **منازل بلاد
مغرب** سوس اقصادن سجلماسه شرقی و شماله سکز منزل و سجلماسه دن
مراکش شماله اون منزل و مراکشدن تلمسان شرقه اون منزل و تلمساندن جزائر
شرقه اون منزل و جزائردن بجایه شرقه اون منزل و بجایه دن تونس شرقه
اون منزل و تونسدن قیروان شرقی و جنوبه بش منزل و قیرواندن طرابلوس
شرقی و جنوبه بش منزل و قیرواندن طرابلوس جنوبه اون منزلدر و طرابلوسدن
اسکندریه یه قرق کونده واریلور دریادن اسکندریه ایله قصر احمد بیک
اوچیوز یتمش میل و قصر احمددن طرابلوس باقی قره یله اوزرینه ایکیوز اوتوز
میل و طرابلوسدن جربه ایکیوز جربه دن مهدیه قره یله یوز طقسان و مهدیه دن

طونس قره یله ولو دوسه ایکیوز میل وطونسدن بجایه یه باقی اوزرینه بشیوز
اوتوز میل بجایه دن جزائر یوز یکرمی جزائردن تلمسان اسکله سی وهران ایکیوز
سکسان میل وهراندن سبته اوچیوز التمش میل جمله باطی یه دروسنه دن
سوس اقصی لو دوسه الییوز قرق میلدر بحردن مجموع مسافات مغرب
ایکی بیک یدیوز اوتوز میل اولور تعداد ملوک مغرب ممالک مزبوره دن
افریقیه اون بر نفر بنی اغلب یوز طقسان بیل وطقوز نفر بنی بادیس یوز
سکسان اوچ بیل ویکرمی نفر بنی حفص دورتیوز اتوز بر بیل ویدی نفر
بنی عمار طرابلوسده یتمش بیل وبش نفر شیخ یحیی اولادی جربه یه اتوز بیل
مالک اولدیلر غرب اوسطدن تاهرته بنی رستم التمش بیل وبسکره یه بنی
مزنی التمش سنه وتلمسانه اوچ نفر بنی عبد الواد اتوز بش بیل حکم ایتدیلر
غرب اقصی دن سجلماسه بنی مدرار یوز اتوز بیل ویدی نفر بنی وطاس یتمش
طقوز سنه وبش نفر بنی ادریس یوز بش سنه ومجموع غرب اقصایه اون
یدی نفر بنی مرین ایکیوز التمش طقوز سنه ومجموع اقلیم مغربه اون دورت
نفر بنی عبد المؤمن موحدی یوز الی سنه مالک اولوب جمله نک افتاب دولتی
مغرب زمینده فناده افولدن صکره ممالک غرب اقصی حکومتی طقوز یوز
یکرمی حدودنده ظهور ایدن دولت شرفه قرار ایدوب باقیسی ممالک
محروسهٔ عثمانیه یه ضمیمه قیلندی اقلیم روم تقویم البلدانده رومک
حدّ غربیسی خلیج قسطنطنیه یه وحدّ جنوبیسی بحر روم وشامه وحدّ شرقیه سی
ارمینیه وجانب شمالیسی قره دکز اولوب اوزره مذکور بلاد روم انا طولی
وقرامان وسیواس ولایتلرینه مخصوص ومقصور اولمقلغی کوستریلوب
روم ابن عیص ابن اسحق برله تسمیه اولندی طائفهٔ روم انک اولادیدر
دینلمش لکن ملک المؤید بو بابده معذوردر زیرا انک هنوز بلاد روم اهل
اسلامه کندیله معلوم اولمامش ایدی مختصر الدول صاحبی ابو الفرج
ملطی دیمشدر که رومک حدّ جنوبیسی سبته بوغازندن شامه وارنجه بحر
روم وجهت شمالدن روس امثالی بعض امم شمالیه ممالکی وجانب مشرقدن
یونان مملکتلری وطرف غربدن اقصای اندلسده بحر محیط غربی اولوب
مجموعی اوچ قطعه در قطعهٔ شرقیه سی بلاد الامان ووسطی فرانسه مملکتلری

وقطعهٔ

وقطعهٔ غربیه سی بلاد اندلسدر بعده اول قیاصره اولان اغوسطوس ملک
یونانه غلبه قیلوب مملکتلرینی رومه ضمیمه قیلوب مجموعی مملکت واحده
اولدی قسطنطینوس ابن هیلانی صابیه دینینی ترک ایدوب دین مسیحه
کیروب مدینهٔ مزبوره یی بنا واسمیله تسمیه ایدنجه دار ملک روم رومیهٔ
الکبری ایدی مزبور تمکن وعموماً روم تنصّر ایتدکدن صکره قسطنطنیهٔ
کبری کرسی مملکت روم اولدی ومملکت یونانی روم ایلی وانا طولی وقرامان
حدودی ایله تحدید ایدوب حدّ شرقیسی بلاد ارمنیه در خلیج قسطنطنیه
وسط بلاد یونانده واقع اولوب قسم اعظم استانبول بوغازی دوشر
شرقیسنه وقطعهٔ صغراسی جانب غربیسنه صح
دیمشدر بو کلامه جمله دن صدق وصوابه اوفق وقبوله احق اولوب صاحب
البیت ادری بما فیه وفقنجه اولی بودر که بو بابده مختصر الدوله دستور
عمل اوله تقدیر مذکور اوزره اقلیم اندلس دخی حدّ رومده داخل اولور صاحب
تقویم اعتبار مشهوره کوره طرح وتقسیم ایلیه بهر حال اقلیم مذکور ربع معموره دن
بر جانب عظیم واعدل اقالیم اولوب نیجه ممالکی مشتملدر ذکر اولنان بلاد
اندلسدن غیری کتب قدیمه ده روم شهرلری کما ینبغی یازلیوب بعد الفتح
یازیلان تاریخلر ورسم اولنان خریطه لردن علی قدر الطاقه نقل وبیانه شروع
اولنمشدر واولا دولت علیهٔ عثمانیه پای تختی اولان شهر معظم ذکر اولنوب
باقی ممالک روم انکا تابع قلندی قسطنطنیه حماه الله عن البلیه
طاء اولینک فتحی وضمی ونونه نک کسری ویاء اولینک سکونی وحذفیله
طاء ثانیه نک محذوف اولدیغی صورتده نون ثانینک فتحی ومفتوح مشدد
اولدیغی تقدیرجه کسریله اهل زیج وهیئت غفلت قیلوب التنجی اقلیمدن
دیدیلر بو ایسه اقلیم خامسدن بر شهر قدیم وسواد عظیمدر که قانون
مسعودی یقینی اوزره قرق طقوز درجه اللی دقیقه طولی وقرق بر درجه
اون بش دقیقه عرضی واردر عرض مذکور شهر مزبورک اقلیم وسطنده اولمه
سنی تعیین ایدر اطول نهاری اون بش ساعت واقصر نهاری طقوز ساعت
اولوب انحراف قبله سی خط نصف نهار جنوبیدن شرقه قرق ایکی درجه در
ومکه دن بعدی بیک اوچیوز سکسان یدی میل ایدوکی حساب اسطرلاب
ایله معلوم اولمشدر بو شهر معمورک سوری بحر روم ملتقاسنده یدی

طاغ اعتبار اولنان اودیه وتلالی محیط ومثلث الشکل ضلع شمالیسی بسره
پیوسته وایکی جانب لب دریادن دوری اون سکز میل یکرمی دورت قپولی
بر حصار بی همتادر که التی قپوسی طرف بره اچیلوب ماعداسی بحره کشاده
اولور جانب بره چکلن سور داخلینک یغمش ذراع ارتفاعی واون سکز ذراع
عرضی اولوب باروی ثانی عرض وارتفاعده اندن کمتر وصغیر وکبیر جمله
بیک ایکیوز یکرمی بش برج وقلعه مقرردر علم الزاخرده بو شهرک قره طرفی
دخی دریا ایکن بعض ملوک یدی قلعه ایله ابی ایوب انصاری قپوسی بیننده
طولدروب مرور وعبور سهولیچون بر طرفنی قره یه متصل قلمق قصه سی
مسطوردر لکن بعض علما یه برله سمت صدق وصوابدن دوردر بناء
سور وباعث تسمیه مروج التواریخده مسطوردر که ابتداء دور آدمدن
دورت بیک بیل منقضی اولدقده یانقوبن مادیان بنا ایلدی وبعض
ترکی تواریخده نسل شداددن یانقو نام پادشاه ایدیکه سلیمان علیه
السلام فرمانیله بنا اولندی تماشالق نام قصری تختگاه ایدنمش ایدی بعده
بر شهر احداثی نتیجه آمال قیلوب استانبول عرضنی بر سور شامخ الارکان
برله معمور ایتدی لکن مرور ایام برله زلزله ونکابت دهر اولنهایه خراب
ایدوب بنادن اثر قالمدی جنابی تاریخنده مسطوردر که حضرت سلیمان علیه
السلام اثناء سیر وسلوکنده بو بلده لطیفه یه اوغرایوب سرای عامره عرصه سنی
برنیجه ایام شرف نزوللریله تشریف ایتدیلر واول مقام لطیفک حسن موقعی خوش
آینده حضرت اولمغین تعبیرنه اشارت علیه لری صدور ایتدی وغلطه
اساسی انلر فرمانیله مباشرت اولنوب بو تقدیرجه اول بنا انلرک وثانیا یانقونک
اولوب خسف وزلزله برله انلر بناسندن اثر قالمدقده قانون مسعودی تعبینی ایله
دور آدمدن دورت بیک سکز یوز طقسان دورت بیل مرور ایتدکده مزبور یانقو
نسلندن بوزنطین نام ملک استانبولک تعمیرنه آهنک ایدوب سورینی یاپوب
کندی اسمیله بوزنطینیه تسمیه قیلدی اول زمان زلزله غائله سندن سرایا
بنالری التی مجوف زیر زمین قیلنوب اساسی کرلها وزرینه الفش ایدی بعده طاعون
ووبا مستولی اولوب اعیان دولتی وکندی خاک هلاکه دوشوب باقی سکانی
دخی جانبه طاغلمغین شهر خراب اولوب طقوزیوز یکرمی التی سنه سنه دکین

بوش

بوش یاندقدن صکره دور آدمدن بش بیک سکز یوز یکرمی سنه سنده
رومیة الکبری اولان هیلانه نام عورتک اوغلی قسطنطین پادشاه روم
اولوب کلوب بوزنطینیه ده قرار اختیار ایدوب اوج بیل کالا باقی اولان
سور معموری اسلوب سابقدن دورت میل وسعت اوزره یاپوب کندی
اسمیله تسمیه ایتدی بناء قسطنطین تعمیر بوزنطیندن طقوز یوز تمش
بیل صکره وتاریخ اسکندریه نک التیوز یکرمی برنده ایدیکی کتب تواریخده
مضبوطدر بو تقدیرجه تاریخ هجرتده بناء قسطنطینیه اوچیوز اون سکز
سنه مقدم اولوب یانقوبن مادیان وبوزنطیه وقسطنطینیه الفصل
الخامس رکن اول جنس ثانیسندن فصل خامس صورت ارض وشکل
بر وبحرده درکه لسان یونانده جغرافیا بوندن عبارت اولوب اسکندر
یونانیدن صکره ملک یونانه مالک اولان اون اوچ نفر بطالیسه دن
بطلیوس اول خامس علی الاختلاف فن هیأتده ماهر وقوت ذهنیه ومالیه
برله صورت ارضی تصویر وتحریره قادر اولمغله سعی ایدوب جغرافیا نام
کتابی قوتدن فعله کتوروب حدود بر وبحری تحدید وتصویر وربع
مسکونده دورت بیک بشیوز التوز شهر وایکیوزدن زیاده جبل ونهر
احواللرینی تفصیل وتحریر ایلدی مأمون خلیفه فلاسفه یونانک کتبنی
ایله انی تحصیل وابو نصر فارابی تعریب وتکمیل ایدوب مرور ایام برله
اندن مذکور اولان امور متبدل اولمغین اسلامیوندن ابن حوقل وشریف
ادریس وابو الریحان ویاقوت حموی واسماعیل موصلی وغیری بطلیموسه
پیرو اولوب ربع مسکون بلادی احوالنی ضبط وتحریره اعتنا ایتدیلر
بعده ایوبیه دن ملک المؤید اسمعیل بن علی که صاحب حماه دیمکله مشهور وانک
فضلی متداول وتواریخده مسطوردر ویدیوز اتوز حدودنده اهتمام
ملوکانه برله بو کتابلرک ماللرینی تقویم البلدان نام تالیفنده جمع واحوال
بر وبحر وجبل ونهردن صکره طول وعرضنی متعین التیوز یکرمی اوچ شهر
بیان ایتدی ومقدار اقتصاردن اعتذار ایدوب دیدیکه بز مجموع بلادی ذکر
دعوا ایتمزز بلکه غالبیله مذکور اولمغه مجال یوقدر زیرا بو فن کتابلری انجق
بلاد اسلامیه یی یازوب اقلیم چین وهند وممالک چرکس وبولغار وروس

K 1727

وتاتار حدودی قسطنطنیه دن شماله وبحر محیط غربی یه وارنجه بلاد کثیره
وممالک عظیمه ایکن ذکر ایتدکلری شیء قلیل ونادر اولوب قلتیله صحته
اوثوقام محقق دکلدر کذلک جهت جنوبده بلاد سودان ممالک عظیمه
وامم کثیره اولوب اول طرفلر دخی مجهول الحال اولمغله طرف شمال کبیدر
مسالک ممالک کتابلری غالبا ممالک اسلامیه یه مخصوص اولوب انلری بیله
بتمامه ذکر ایتممشلردر مع ذلک جمله سی مجهول اولمقدن برمقداری معلوم اولمق
خیر محضدر لکن فاضل مزبوردن صکره ذکر اولنان مواضعک بعضی بلاد
اسلامیه دن اولوب واکثری کوریلوب یازلمشدر خصوصا فرنک بو امری
تحقیقه آهنک ایده لی چوق امور خفیه ظهوره کلوب نیجه مجهولاتی معلوم
اولمشدر پس بو صورت ربع مسکونده بر دائره ده وصکره ظهور ایدن عرض جدید
دائره اخریده رسم وتصویر بعده اقالیم جدیده خبری تحریر اولنور وقسطنطنیه لفظی
اسم یونانیله تسمیه قبیلندن ایدیکی بوندن اکلنور لکن لفظ استانبول اطلاقنک
وجهی اولمیوب تواریخده کورلمشدر ظاهر بودر که قسطنطنیه دن صکره حکام
رومدن بر نامدارک نسنه اسمیله یاخود بغداده قبة الاسلام دیدکلری کبی لسان
رومده استانبول دخی بو شهره وصف وعنوان اولوب کیدرک اعلامنه غلبه
ایلیه استانبول نامیله اطرافده بعض جزیره ونواحینک وجودی احتمال اولی
تایید ایدر **مقدمات فتح** هجرتک اللی ایکی سنه سنده سفیان بن عوف بر
دفعه بو شهری محاصره ایتمش ایدی طقسان یدی سنه سنده مسلمه بن
عبد الملک بنی امیه طرفندن سردار اسلام اولوب وافر عسکر ایله
کلیبولیدن کچوب ادرنه وسلانیک اطرافنی غارت ومشرکینه ایصال
خسارتدن صکره برا وبحرا استانبولی محاصره قیلوب قتال شدید
وتضییق مدید برله فتحه قریب اولمش ایکن مزبورک برادری سابع
بنی امیه سلیمان بن عبد الملک وفات قیلوب یرینه کچن عمر بن عبد
العزیز رحمه الله طرفندن شامه عودت فرمان اولنمغین مسلمه برای
مصلحت مسالمه ومصالحه عقدین ایدوب شامه کیدی غلطه ده
عرب جامعی قربنده وبر روایتده غلطه حصاری اول زمان کلن
اسلامیانک بنا سید جامع مرقومک ابقاسی شروط صلحیه اولمغین

رومیان

رومیان انی صکره کلیسا قیلوب هدمه قادر اولمدیلر بعده آل عباس
دولتنده کاه جنک وکاه صلح اوزره بو شهره تعرض اولنمیوب انجق قبل
الخلافت هارون رشید کلوب صلح ایله دعوت اتمشدر زمان
قسطنطیندن التیوز سنه دکین اللی سکز نفر معلوم الحال
قیصر نوبت برله حاکم وممالک اولوب تاریخ مزبوره وردنده صکره
شوکت قیاصره یه فتور کلوب اطراف غالبا ولمغله ایکیوز اللی
یدی ییل دخی مجهول الحال بعض تکفور بو شهره حکم ایتدیلر خصوصا
دولت علیه عثمانیه ظهورندن صکره استانبول کفره سی راحت وحضور
کورمیوب ملتزم باج وخراج اولدیلر بیوز طقسان یدیده سلطان
یلدرم بایزید خان مرحوم جنابی قولنجه قره دکز بوغازندن اناطولی حصارینی
یاپوب تکفور استانبولی تسلیم ایتسون ونه دیاره کیدر ایسه کتسون والا دست
قهر ایله الوب صغیر وکبیری طعمه شمشیر ایدرم دیمکله کفار وزیره مراجعت
قیلوب بو حکمی مضادن دونوب دیار وزای قرار داده بو اولدیکه داخل
شهرده بر محله اسلامیه ومسجد بنا اولنوب حکومتی بر قاضی یه ویریله وسکه
پادشاه اوله سکز یوز دورنه وارنجه حال بو منوال اوزره کچوب تیمور
وقعه سی ظهور ایتدکده فرجه بولوب مسلمینی ازواجیله برله ازعاج بالآخره
مسجدی تخریب واهلنی اخراج ایتدیلر بعده سلطان محمد وسلطان مراد
عصرلرنده کفار دامن عفو واعتذاره یاپشوب سد ثغور اسلامیه
اشتغالندن اخذ انتقام ابو الفتح سلطان محمد خان زمانه تاخیر اولنمش ایدی
سکز یوز اللی بشده سلطان مبرور روم ایلی حصارینی یاپوب قره دکز بوغازندن
سفائن جریانی منع بیوردی اللی یدیده عموما عساکر اسلامیه یی سوروب
استانبولی محاصره وطوب وتوفنک برله قره طرفندن جنکه مبادره ایتدیلر
غزات موحدین لیل ونهار پا نهاده غیرت اولوب اللی برکون کفار باشنه
حصار دار ایتدیلر بو اثناده تکفور مشهور وزیر خلیل پاشایه مراجعت ایتمکین
مزبور دخی مقدمات صلح ترتیبنه مقید اولدی لکن المقدر کائن مفهومی
اوزره زغنوس پاشا وملا کورانی وآق شمس الدین طرفندن خلافی طبیب پادشاهی
فتحه ترغیب ایتدیلر الحق یعلو ولا یعلی علیه فحواسی اوزره الترک کلام مصداقنت

انجامی قوت قلوب سلطان وعسکر اسلامه باعث اولوب من بعد فتح
وظفر اسبابنه مجدداً تشبث واقدام فرمان اولندی قره طرفدن حصار
متین واوج قات اولمغین دریا طرفی هجومه اوفق کوریلوب غلطه بوغازی
طوپه قرشو محل خطر اولوب جنابی قولیجه زنجیردن کدن میسر اولمامغین اوق
میداننده تدارک اولنان کشتیلر ومورخ رومی قولیجه تدارک اولنوب حصارده
بیان دور تیور کشتی صنعت جر اثقال برله چکلوب غلطه یانندن دریایه
ایندرلدی سابقا فرنکدن امداد کلوب انلر بعض امورده تقدیم وجانب
بحری محافظه یه تعیین اولنمغین استانبول کفره سی اول تقیددن صکره
کمال مرتبه منفعل ومنهزم اولدی ومرحوم سلطان مراد فتح روانه متوجه ورواننه
ایکن قائمقام بیرام پاشا تعمیر وتجدید وسراپا داخل وخارج حیطانی تبییض
وتشیید ایتدی باب آخور باب چاتلادی باب قوم باب نارلی باب
استمادیه باب یدی قله باب طاشلق باب طوپ باب سلوری باب
ادرنه باب تیمور باب اکری باب ایاس باب جب علی باب بلاط
باب فنار باب قپان باب ایازمه باب حطب باب زندان باب
جامی باب باغچه باب کوشک باب خسته جوامع قسطنطنیه شهر
مرقومک معابد ومساجدی بر مرتبه وافردر که تفصیلنه بر کتاب مستقل
وفا ایلمز لکن بو مقامده جوامع عظیمه ذکری کافیدر جامع ایاصوفیهٔ کبیر
نقشبندان حوادث دوران بو جامعک بنیاننده دیباجه کلام کوناکون
طرح وتلوین ایلیوب نیجه سوزلر سویلمشلر کیمی یانقو بن مادیانه اسناد
قیلوب تفصیل آتی البیان اوزره تکمیل بنیان ایتدی دیمش مختصر الدول
صاحبی بانی ایاصوفیه قسطنطنیه اولمغله وزره حمل ایلیوب واستانبولی
بنا ایدن قسطنطین اندن بر بیعهٔ عظیمه یاپوب حکمة القدوس معناسنه
احیا سوق تسمیه ایتدی دیمش وهیچی قولده ایاصوفیه یی ایللی ایکنجی پادشاه
اسنتیوس بن اشقیانک عورت آدی اولوب بنا اکا اسناد اولنه وکندی
اسمیله تسمیه ایلیه دردنجی قول مرحوم ابو الفتح سلطان محمد خان فرمانیله
لسان رومیدن فارسی یه ترجمه اولنان ایاصوفیه تاریخی روایتیدرکه
خواجه مرحوم انی تاریخنده هشت بهشتدن نقل وحکایه ایتمشدر اجمالی

بودرکه

بودرکه قسطنطین استانبولی تختگاه ایتدکدن صکره اوغلی الیانوس
وانک اوغلی یانو نوبت برله پادشاه اولوب اطفاء نار مجوسیت ایدیلر
بر کون ادیان مختلفه اصحابی آت میداننده جمع اولوب مباحثه
لسانیه مقاتلهٔ سنانیه یه مؤدی اولدی اوستونیانو آتش پرستانک
نائرهٔ فتنه لرین منطفی ایدوب ایاصوفیه محلنده معبد قدیملری
اولان دیری یقدی وبرینه نصاری ایچون بر معبد دلارا بناسنه
شروع ایتدی اقلیم وننده اولان بنا اسابنی ومهندس معمارلری جمع فرمان
ایدوب زمان یسیرده جمع کثیر حسن تدبیر ایله بر وقت بی مقتدده
وضع اساس وسعی بلیغ ایله رفع بنیان وتسویهٔ حیطان ایتدیلر مذکور
قسطنطین عهدندن بری قیاصرهٔ روم استیلاء هجوم اوزره اولمغین
امرلری مطاع ملوک جهان ایدی اول جهتدن فوق العاده اسباب
بنا آماده اولدی اکثر رخام سفیدک مرمره دن جلب ایدوب معدن
سرخی نواحی میخالیچدن وسبز رنک ستونلری ایاتلوقده بولدیلر ودخی
سفیدکون رخام زردی یونانده وخرده مرمر سبزی جزیرة العربدن بحرایدن کوردیلر
ودخی چاررکنده قائم اولان سکز عدد سماقی ستونلر که جنابی قولیجه علی طاهر
حال دکلا لتیله معدنیدر استونیانو فرمانیله خراساندن ویردوایتده مدینة
الحکما آتنه ده حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولیانو نام پادشاه
یاپدیغی دیر قدیمدن کلمشدر هرچ وریمی رویاده کوریلوب اغنادوس نام معمار
اون بیک قدر بنایه سرکار اولوب کمال مرتبه استعجال ایله بنایه مباشرت
ایتدیلر زلزله بنایه رخنه ویرمک ایچون تحتنی مجوف ایدوب اساس بنا
محکم پایه لر اوزرینه آلدی حالا التی صو ایله مملو سرداب اولوب انک کبی
بر سرداب دخی سرای عامره الننده بالفعل موجود ایدیکی ثقاتدن منقولدر
وبناء قبه محلنه وارد قده خزینه دخی تمام اولوب استونیانوه رویاسنده
تبشیر اولندیغی کنجی سلوری قربنده بولوب انکله تکمیل بنا ایتدی وخاک
ممالک وزن اولندقده رودوس جزیره سنک ترابی سبکتر اولوب تزیین
وترصیف ایتدیلر که تعبیر وتوصیف اولنمز سیم خالصدن قپو حلقه لری
وچارچوبه لر ونقرهٔ خامدن سلاسل وقنادیل وعین ویسار محرابده مذهب

ومنقش کرسیلر ویارده سیم وزر برله مزین بر منبر ووسط محرابده التون
خالصدن حضرت عیسی علیه السلام تمثالی کرسی اوزرینه وضع اولنوب
ایکی طرفنده اون ایکی هیاکل سیمین حوارییونی وضع ایدیلر وزرین کرسیلر
اوزره اون ایکی مجلد انجیل قیوب هدایای سلاطیندن مرصع التی بیك
قنادیل زرین تعلیق اولندی ودورت التون شمعدان قونلدی ودورت
کومش شمعدان قونلدی وبالجمله نیجه اموال الخزائن ونقود دفائن ایداع
اولنمش ایدی منقولدرکه زمان جمع اسباب بناده یدی بیل اوچ آی ایدی
وسکز بیل ایکی آی مرور ایتدکده اتمامی میسر اولوب سلاطین آفاق دخوله
حاضر اولدیلر فذلکه حساب مصارف هدایادن ماعدا اوچیوز بیك
دوردیوز سبیکه ایدیکی ظاهر اولدیکه هر سبیکه بیك دوردیوز سبیکه
فلوریدر التی آیدن صکره اوستونیانوس تمثالینی وصیتی اوزره برآلی آجق وبر
الی سیب زراندودی قابض نغبیه قیلوب ایاصوفیه قربنده بر ستون
بلند اوزره قودی فتحده اول دخی سائر تماثیل ایله رفع اولنمش ایدی استون
یوسك وقتنده ایکی بیل مرور ایتدکده مقصوره قبه سی ییقلوب دورت
یوزدن متجاوز راهب التنده قالدی اغنادوس بو اخذه اولندقده دیدیکه
بانیسی اتمامنه عجله ایدوب بنا نطبین اولنجه مهل ویرمدی وهم قبه نك
ارتفاعی معتاددن بش ذراع زیاده ایتدردی استونیوس سالف الذکر
دیوارده اولان سیم وزری مهمات بنایه صرف ایدوب قبه یی تجدید وتعمیر
ایتدی اول اثناده استونیانوس هیکلی برینه وضع اولنمق ایچون اغنادوس
عمود اوزرینه چقاریلوب اطراف ستوندن چوب بندلر ایله باغلندیکی
اغنادوس عمود اوزرنده قالوب جزاء مافات برله مجازات اولندی ونجی(?)
بیلنوب حیاندن مایوس ایکن زوجه سی بای ستونه کلوب وقت شامده
نفط وقیر برله ترتیبه اولنمش بر حبل مدید کتوردی اغنادوس یانندم
بولنان بنار شته سی ایله یوقاری چالوب ستونه بند ایتدیکی وجاهه ودستاره
انده قیوب اول ریسمان اعانتیله بای سیله نزول ایتدی وآتش ویروب
راهبلر لباسنه کیردی واختفا ایتدی طلوع نور محمدی علیه الصلوة
والسلام هنگامنده ایاصوفیه قبه سنك طرف شرقیسنده نصفی مقداری

منهدم اولوب نوشروان انك تعمیری ایچون مبلغ کثیر ارسال ایتدکه انکله
ترمیم اولنوب نصفی جدیدا ایدیکی بدید در بعض ترکی تواریخده مسطوردرکه
دیر یانقو بنا اولندقدن صکره بر راهب قبه اوزرینه صغرجق طلسمی
وضع وترتیب ایلیه هر سنه صغرجق کلوب بحساب زیتون کتورهلر
وبر شخص دخی توجدن بر خسروانی کوپی زیبق ایله طولدروب طلادن ماهی
شکلنی الما القا ایده وکنار بحرده بر میل اوزره قویه هوادن زیبق متحرك
اولدقده دریا حرکته کلوب بالقلر اضطرار ایله کناره شتاب ایدهلر بو
وجهله بی نهایه سمك جمع اوله نیجه زمان ایتدکدن صکره اسکندر رومی
ظهورنده قبه دیر یقلوب یانقو التنده قالدی وبو اقوال مذکوره نك وقوعی
تقدیر اولنورسه لازم کلورکه ایاصوفیه یی دورت کسه واحد بعد واحد
یاپوب کیمی تجدید وکیمی تعمیر ایده هبوطدن دورت بیك بیل مرورنده
یانقو بنا ایده بش بیك سکزیوز اتوز بیلدن صکره انك بناسی منهدم
اولوب قسطنطین یاپه والتی بیك قرقنجی سنه سنده جنابی قولنجه
هجرتدن سکسان بیل مقدما استانیونکرارا اساسندن بنا ایلیه بعده
استونیوسك عورتی قبه سین تعمیر ایلیه بو تقدیرجه اقوال بیننده
منافات قالمز اما ایاصوفیه تاریخنده مسطوردرکه زمان هبوط بش
بیك طقوزیوز قرق التنجی سنه یه بالغ اولدقده بناء استانیانوس تمام
بولدی واول زماندن طقوزیوز التمش ایکی سنه مرور ایتدکده استانبول
فتح اولندی بو تقدیرجه بناء ایاصوفیه هجرت نبویه دن بدیوز التمش
دورت بیل مقدم اولور والعلم عند الله تعالی بعد الفتح مرحوم سلطان
محمد خان محراب ومنبر ومحفل وجانب غربیسنده بر منارهیك شرفه احداث
بیوردیلر وسلطان سلیم ثانی طلب ثراه جانب شرقیسنده الکاکوره بر مقصوره
دخی یاپوب سلطان مرادخان ثالث جانب شماله ایکی مناره موزون بنا
بیوردیلر هر کوشه سنده بر مناره اولدی وداخل بابده یکپاره بیاض
مرمردن بری برینه مقابل ایکی دانه خسروانه خم عظیم قیوب تحتندن
اجرای ما ایتدیلر وجانب شمالده اولان مدرسه وحجرات صاحب الخیرات
والحسنات ابو الفتح سلطان محمدکدر تقبل الله خیره وضاعف اجره

جامع ابو الفتح سلطان محمد ایاصوفیه دن صکره استانبولده بنا اولنان
جامعك اقدمی بر جامع شریف و بر معبد لطیفدر که بعد الفتح شهرك
کزیده یری تتبع اولنوب اصحاب حل و عقدك هر بری جامع بناسنه الیق
بر محل بولدیلر بعده اتفاق آرا بونك اوزرینه واقع اولدیکه اولمقام
دلارا سائر یردن مرتفع و من کل الوجوه راجح اوله اسباب جامع آماده
قلندقده سکز یوز یتمش بشده نهایته ایروب بر قبهٔ عالیه ایله تحتانی
ایکی مناره لو و اوج قپولی بر جامع بلند و معبد بی مانند اولدی و سکز یوز
یتمش بشده بر ایکی دورلی و مدارس عالیه دخی بنا اولندیکه بین العلما مدارس
ثمانیه و صحن جلیل العنوانندن عبارتدر و انلره محازی دار التعلیم و دار الشفا
و دار الضیافه و تتمات یا پوب فتح ایتدکلری دیارده یادکار قیوب کتدیلر
و تربه لری جامعك جانب قبله سنده واقع باغچه دلکشاده در جامع
سلطان بایزید خان سرای عتیق جانب جنوبیسنده سلطان محمد خانك
ولد امجدی ثامن سلاطین عثمانیه مرحوم سلطان بایزید ثانی امریله
طقوز یوز اوجده بناسنه شروع اولنوب طقوز یوز اونبرده بر قبه ایکی
مناره لو تحتانی بر جامع شریف و بر مدرسه و تربه و عمارت ابنیه سی
غایته ایردی بو جامع لطیفك چار ارکانی کرچه جامع ابو الفتحدن بر جزوی
کمتردر لکن ایکی طرفنده اولان دهلیز برله مسافه سی اندن اکثردر
جوانبی اسواق بلدا ولمغین ظهردن مغربه دك على التوالی جماعت کثیره
اقامت صلوتدن خالی دکلدر بو خصلت برله جامع مرقومك سائر جوامعه
تفوقی واردر خصوصا تدریسی شیخ الاسلام مفتی الانامه مشروطه اولوب
ابتدا ملا علی جمالی درس دیمشدر جامع سلطان سلیم خان داخل
قسطنطنیه شرقیسنده فنار قپوسندن بحره مشرف قرقا یو تزدیا
نام سدا اوزره چار دیوار و یك قبه ایکی مناره لو تحتانی بر جامع لطیفدرکه
پادشاه مغفور تربه سی اوزرینه ولد امجد سلطان سلیمان خان بنا
اتمشدر طقوز یوز یکرمی یدیده وضع اساس اولنوب طقوز یوز اوتوز اوچده
غایته ایرشدی اطرافنده دار التعلیم و دار الضیافه و مطبخ و قالیجه چلبی
کوشکی نام موضعده بر مدرسه بو جامع شریف توابعی عدا اولنور جامع

سلطان

سلطان سلیمان خان سرای عتیقك جانب شمالیسنده خلیج قسطنطنیه
مشرف سد اوزره نیم قبه لر میاننده بر قبهٔ عالیه اطرافنده ایکیشر
اوچر شرفه لو دورت مناره تحتانی و فوقانی اوج قپولی بر جامع شریف
و معبد لطیفدر که حسن موقع و زینتده ثانی ارم و کمال تناسب
اوضاع برله متانتده علمدر ایکی طرفنده ایکیشر فاخر مدرسه و بر دار
الحدیث و بر حمام و دار الشفا و دار الضیافه و دار التعلیم حرمی
اطرافنده واقع اولوب قبله جانبی سرای عتیقك مفرزی اولمغین کوشه حریم
دار الضیافه دیوارینه قریب واروب تربه لری دخی اول سمته دوشمشدر
طقوز یوز التمش دورت ذی الحجه سنك دوردنده ابتدا جمعه غازی قلنمشدر
استاد عصر احمد قره حصاری قبه دائره سنده واقع خط جلی و تلمیذی حسن
چلبی ابواب و روزنلر کتابه لرین رسم ایلیوب شعرا مقامنه تاریخلر دیمشلردر
و دینلن تواریخن اعجب و اغربی یحیی نك صنعتی بر بیتیه بو اون تاریخ بو بیت الله
ایچون دیدیکی بیت مصنعدر که اون وجهله حساب اولنسه طقوز یوز التمش دورت
ظهور ایدر بیت اول بودر صاحب الجمعه شه سنی سلیمان زمان جامع بالا
تعالی الله عجب عالی بنا و بوندن ماعدا قرق بیت قدر بر قصیده سی دخی واردر
هر بیتی بر تاریخدر بعضلر دخی جامع سلطان عادل پادشاه کامکار دیمشلردر
جامع شهزاده سلطان محمد خان وسط شهرده غربیسی شاهراه طرف شرقی
سلیمانیه سمتی نیم قبه لر میاننده یك قبه و ایکیشر شرفه لو ایکی مناره تحتانی اوج
قپولو سلیمانیه طرزنده بر جامع لطیفدر که سلطان سلیمان خانك ولد ارشدی
شهزاده سلطان محمد طقوز یوز اللی ده انتقال بیوروب اول محله دفن اولندقده
اوزرینه تربه و جامع بناسنه مباشرت اولنوب طقوز یوز اللی بشده تاریخ
تمامنه جامع الخیر دینلدی بر مدرسه و مطبخ و دار الضیافه و دار التعلیم طرف
شرق و جنوبه دوشمشدر کافری بنا و صوکری جانب شرق و شمالنی سد اتمکین
جامعه محازی حاقلر یقلوب مکشوف الجوانب قلنمشدر بو ایکی جامع شریفك
و ادرنه سلیمیه سنك مهندس دستکاری قوجه معماردر که فن بناده مسخر
و یوزیلدن زیاده معمر اولوب نیجه ابنیهٔ عظیمه بناسنه مهتدی اولمشدر
بنیان عمری منهدم اولدقده سلطان سلیمان جامع شرقیسنده دفن اولنوب

تربه سی اوزره بو تاریخ قازلمشدر تاریخ ای ایدن بر ایکی کون دنیا سرایندە
مکان • جای آسایش دکلدر آدمه ملك جهان • خان سلیمانه اولوب معمار
بو مرد کزین • یاپدی بر جامع ویرر فردوس اعلادن نشان • امر شاهیله قیلوب
صویوللرینه اهتمام • حضر اولوب آب حیاتی عالمه قیلدی عیان • یکیجه چیریه
بر طاق معلق چکدیکم • عیندر عالمیه آیینه شکل کهکشان • قیلدی دور تیوزدن
زیاده مسجد عالی بنا • یاپدی سکسن برده جامع اول عزیز کاردان • یوزدن ارتق
عمر سوردی عاقبت قیلدی وفات • یاندیغی یری خدا قیلسون انك باغ
جنان • رحلتینك سامعی داعی دیدی تاریخنی • کچدی بو دمده جهاندن
پیر معمار سنان جامع سلطان احمد خان ایاصوفیه کبیر قربنده آت
میدانینه ناظر بر جامع لطیف و فاخردر که انك کبی بر مقام جنت آسا و معبد
دلکشا بنا اولندیغی معلوم دکلدر بیك اون سکز شوالنده وضع اساس بنا
اولنوب غنی زاده افندی لنعم دار المتقین تاریخ دیمشلردر بیك یکرمی التی‌ده
کلنجه یاپیلوب دورت نیم قبه او رتاسنده بر قبهٔ عالیه و اکثر اوچ شرفه‌لو
التی منارهٔ موزونه برله اوچ قپولی تحتانی و فوقانی سائر جوامعدن مصنع و مزین
بر اثر کزین اولمشدر که تعبیر اولنمان اکثر اوضاعده سلیمانیه یه مشابه
اولوب تاریخنك معماری مهندس فایق و بونك غیر حاذق اولمغله
مانندی اولمقدر دکلدر اطرافنده بر فاخر تربه و ساقیه و مدرسه و تتمات
و دار الشفا و مطبخ و حمام بنالری کندیلر انتقالندن صکره تمام اولمشدر
و بو ذکر اولنان جوامع سلاطین عظامدن غیری وزراء کرامك دخی
بعض جامعلری واردر که بو مقامده بنالری تاریخیله عظامنه اشارت
اولنور بناء جامع محمود پاشا مدرسه سی دخی واردر عورت بازاری
سمتنده بناء جامع علی پاشای عتیق مدرسه سی دخی واردر زنجیرلی طوبده
بناء جامع مصطفی پاشا خانقاهی واردر اسکله قربنده جامع رستم پاشا
طوپ قپوسنده جامع احمد پاشا مدرسه سی واردر قدرغه لیمانده جامع
محمد پاشا مدرسه سی واردر علی پاشا سوقنده جامع مسیح پاشا عورت بازارنده
جامع جراح پاشا مدرسه سی واردر ادرنه قپوسنده جامع حافظ احمد پاشا
مدرسه سی واردر زنجیرلو قیوده جامع بوبالی نشانجی محمد پاشا مدرسه سی

وخانقاهی

وخانقاهی واردر و دار الحدیثی واردر کوچك قرامان قربنده آثار قدیمه
قسطنطنیه بو شهر معظمده جابجا کافرزمانندن قالمش بعض آثار بنا
واردر که مرور ایامله حقیقتی معلوم اولمقدن قالمشدر اولا اوچ موضعده
چقور بوستانلر غالبا بر عظیم برکه ما اولوب شهر قسطنطنیه ده قلت
آب ناسه اضطراب ویرمکله کفار اول محذوری دفع ایچون بنا اتمش
اوله مرحوم و مغفور سلطان سلیمان خان علیه الرحمة و الغفران طقوز
یوز التمش برده عظیم کمرلر ایله اجراء ما ایتدکدن صکره هر محله ده بر چشمه‌دن
آب روان جریان قیلوب صو فراوان اولمشدر بوندن اقدم استانبولده
آب کمیاب اولمغله بو رتبه کثرت دکل ایدی دیرلر و اوچ موضعده عظیم
مناره مانند دیکلی طاشلر واردر که عورت بازاری نام موضعده واقع
اولان عمود جمله دن بلند و رفیعدر جنابی تحریری اوزره ملك رومك قرق
بشنجیسی ارقادیانوس نام قیصر یاپوب کندی و عسکری صورتنی اوزرنده
نقش و تصویر ایتدردی و ایچی مجوف اولمغله سابقا اوزرنده تونجدن بر قبه
ساعت ترتیب اولنوب وقت کلدکجه درون قبه دن مطرقه ایله بر
شخص جامد چیقوب قبه یه ضرب ایتدکده صداسی تمام نواحی شهرده
استماع اولنور ایدی و بتون استانبول خلقی استعمال ساعتدن انکله مستغنی
ایدیلر من بعد چرخی مختل اولمغله قبه دخی بوزولدی و مرور ایامله عمود
دخی بر پارلوب انهدامه قریبا اولمشدر بعضلر زعمنده اول عموددن
طلسم مقصوددر و ایکنجی عمود طاوق بازاری قربنده سماقی مرمردن اولوب
قامتی اوکیدن بر مقدار دوندر و بونك دخی جابجا شقاقی اولمغله تیمور
چنبرلر چکلمشدر جنابی قولنجه سابق الذکر ایاصوفیه معماری اغنادوس
بونك اوزرنده قالوب حیله ماء البیان برله اینوب رومیه یه کتمش
اوله اوچنجی عمود آت میداننده دورت طوچدن پایه اوزره منصوب
یکپاره چارکوشه طاشدر که طول عمود سابق الذکر قدر اولوب اوزرنده
بعض حیوانات غریبه اشکالی تصویر اولنمشدر دردنجی عمود کیر و آت
میداننده انکا قریب احجاردن بنا اولنمش چارکوشه میلدر که طول قامتنده
دخی قرینی قدر واردر مرور ایامله بونك بعض احجاری کهنه لنوب دوکلمشدر

وبو ایکی عموده قریب طوپجیدن بری برینه دولشمش اوچ مار شکلی بر هیکل
نصب اولنوب هر برینك باشی سه پاره کبی برجانبه دونمشلرکه بو شهرده
سابقا مار مستولی اولوب درونده انسان دورمغه امکان اولمیجق بعض
حکما طلسم ایدوب بو شکلی اول محله دیکمکله مارلری دفع ایتدیکی بعده
درون شهرده مار کورلمیوب برینك آلت چکه سی منکسر اولمغین فی الجمله
کورینور اولدی و سابقا قدرغه لیمانی معمور و اطرافی سور اولوب قپودن
سفاین کیروب یاتوردی کیدرك طولوب و قپوسی باغلندی و جنابی
تاریخنده مسطوردر که ملك رومدن قرق ایکنجی پادشاه اولا والذع
نام شخص دولتنده قوم روم حالا قادی کوبی دیمکله معروف یرده ماقدوث
نام عظیم بنایی یقوب طاشلریله سلطان محمد و سلیمانیه بیننده واقع صو کرینی
یاپوب اجرای ما ایدیلر و کبروالی ایکنجی پادشاه ایاستانیوس ارمنی نوبتنده
بلغارك شوکتی زیاده اولوب روس و تاتاردن محافظه ایچون سلوریدن
قره دکزه دکین بر سور یکتا چکلدی حالا بجا اندن اثر باقیدر نواحی استانبول
بو شهر معظمك بر فرسخ اطرافنده بر بر ناحیه لر واردر که هر بری حلب و شام کبی
بر سواد اعظم قدر اولوب مجموعی شهر قسطنطنیه سوادندن متجاوز اولمرینه
مساوی ایدیکی مقرردر الحق بو جمعیت کبری ربع مسکون و یکی دنیادن بر موضعه
دخی میسر دکلدر دیو سیاحت حقیقیه و معنویه اربابی اتفاق ایتمشلردر
اول نواحیلر بونلردر که ذکر اولنور ناحیه ابی ایوب انصاری رضی الله تعالی
عنه خلیج قسطنطنیه دن شماله ممتد اولان لسان بحر غربیسنده تفرجکاه
پر اعتبار و مسیره مسرت شعاری متضمن بر بلده لطیفه در ندکتب تاریخیه
مسطوردر که سابق الذکر سفیان بن عوف قسطنطنیه یه غزا ایتدکده
صحابه کرامدن سید انصار علمدار رسول پروردکار ابو ایوب خالد بن زید
رضی الله عنه بیله کلوب اثنای محاصره ده علی الاختلاف اللی اوچ سنه سنده
مبطونا وفات ایدوب اطراف سور قسطنطنیه ده اولندیلر بعده علی قول
قرارلری زیارتکاه کفار اولوب تعلیق قنادیل اتمشلر ایدی مرور ایام برله
مندرس اولوب بعد الفتح مشایخ کباردن شیخ آق شمس الدین تعیینیله قبرلری
اوزرینه تربه و ایکی مناره لی بر جامع و حجرات بنا اولندی حالا زیارتکاه انام

ومجمع خواص و عوامدر خصوصا ایام اعیادك اوچنجی کونی اعیان دولت واروب
باغچه لرنده عیش و عشرت ایدرلر بلده مرقومه نزهتکاهنك نهایتی کاغد
خانه نام مسیره مشهوره در موضع مرقوم بر تفرجکاه رعنادر که دنیاده مثلی
اولمیوب استانبولدن خرده قایقلر برله اول غایته دك سیر و حرکت اولنور
ایکی طرف لب دریا و قصور عالیه و حدائق متوالیه در جامع مزبوردن
غیری چولمکجیلر قربنده زال محمود پاشا بر جامع شریف و بر مدرسه بنا
ایلمیوب صولکتور تمشدر بو قصبه لطیفه قضاسی بشیوزلقجه مولویت
اولوب اطرافی مزار کبار و قبور مسلمین اولمغین خلقی مقبره و قربانه منسوب
قیلنور ناحیه قاسم پاشا استانبول شرقیسنده بر طرفی غلطه حصارینه
و بر جانبی سودلیجه ناحیه سی بر عظیم وادیدر که قره جانبی اوقمیدانی
صحراسنه منتهی اولور یالی طرفی دیوانخانه قپودان و مخزن ترسانه
و زندان و ترسخانه عامره اولوب یالی جانبی دیوانخانه قپودان و مخزن
سفر بحر مهماتی انده کوریلور و کشتیلر ترتیب اولنور وزرای دولت
سلیمانیه دن والی مصر اولوب طقوز یوز اتوز ایکی تاریخنده موره ده
وفات ایدن کوزلجه قاسم پاشا انده بر جامع بنا اتمکله بو ناحیه انکا
منسوب اولوب قاسم پاشا دره سی دینلدی کیدرك تخفیف اولوب
لفظ قاسم پاشا اول وادی یه علم قلندی نهایتنده قپودان پیاله پاشانك
دخی مشهور ایکی دره اورته سنده التی قبه لی بر جامعی و حمام و مدرسه سی
و تفرجکاهی واردر ناحیه مزبوره نك بر جانبی ترسانه عامره اولمق
تقریبیله اکثر خلقی دنیاغلر و کشتیبانلردر بلده غلطه استانبول
مقابلی بر سور معموردر که بر جانبی طوپخانه و بر طرفی قاسم پاشا اوکی خلیج
قسطنطنیه دن کاغدخانه یه ممتد استانبول لیمانی اولان لسان دریادر
و بو دیلك اکثر عرضی بر میل واردر بو سور غلطه نك بحر طرفی الجاق و قره
طرفی بایر اوزره مرتفع مدور الشکل واقع اولوب اول محل رفیعده بر برج
عظیم واردر که اکثر نواحی قسطنطنیه دن کورینور و فم خلیجه واقع اولان کوشه سی
قورشونلو مغازه نام بنای عظیم در جنابی تاریخنده مسطور اولدیغی اوزره اولا
بو قلعه نك اساسی حضرت سلطان سلیمان علیه الرحمة والغفران فرمانیله

وضع اولنوب بعده ملوك روم اعمار ايلديلر و مسلمه بن عبد الملك فتح
قيلوب عرب جامعى يعنى يا به بعده نصارا يه كليسا ايدلر و غلطه حصارينك
اون قپوسى اولوب بشى دريايه و باقيسى قره يه كشاده در و بو بلده بشيوز اقچه
مولويت اعتباريله مستقل قضا اولوب اكثر سكانى نصاراى روم و فرنكدر
و بو بلده نك ناحيهٔ شرقيه سى طوبخانه لب دريا ده عجايب دنيادن بر
تفرجگاه رعنادر كه اكثرا وقاتده خصوصا ثانئه يوم عيد ده اعيان و اشراف
و كروه اصناف واروب عيش و عشرت ايدرلر عساكر منصورهٔ عثمانيه دن
طوبجيان جماعتى و جاى طوب دوكلن كارخانه انده اولمغين طوبخانه دينلمشدر
كارخانه
كاغدخانه نك داخلى و خارجى كنار بحره وارنجه عالى درخت چنار سايه دار برى
برينه پيوسته اولوب كافردن النان بويجه طوبلر اول اشجار التنده دوكلوب
يانور و قليج على پاشا اول محلده بر جامع مزين و دلكشا و حمام حيات افزا و مدرسه
عليا بنا اتمشدر تاريخ تمام سنه ده در و بوندن غيرى مرحوم سلطان سليمانك
ولد امجدى جهانكيره منسوب محل رفيعده بر جامع دخى واردر كه ناحيهٔ مزبوره ده
واقع اسواق و محلات قياسا بر شهر عظيم قدر اولوب اول طرفده كنار بحر قره
دكز بوغازينه منتهى اولنجه فندقلى دره سى و بشكطاش محلاتى برى برينه
اولاشوب چقمش كتمشدر بو جمله نزهتكاه سيره لردر كه هر برى بر مقام رعنا
و نشيمن حيات افزا اولمغين ارباب دولت رغبت قيلوب عظيم كوشكلر
و سرايلر ياپمشلردر بو يالیلرده اكثر مسلمين ساكن اولور اسكودار خليج
قسطنطينيه دن معروف و ممرى استانبول شرقيسنده بر شهر معمور معتبردر كه
روم ايلندن كلوب اناطولى يه كيدن اهل سفر استانبول بوغازينى لابدا اول
محلدن كذر ايدر سابقا اسمى اسكى دره ايكن كذركجه محلاتى چوغالوب بر شهر
معظم حدينه بالغ اولمغين اسكدار دينلمشدر مرحوم سلطان سليمان خان دختر
سعد اخترى مهرماه سلطان ساحل بحرده بر قبهٔ مطبوعه و ايكى منارهٔ
موزونه ايله بر جامع عالى و مدرسه و مطبخ و دار الضيافه و اسكله نك ايكى
طرفنده ابناء سبيل ايچون ايكى رباط عالى بنا اتمشدر و كيرو ساحل بحرده اكا
قريب روم محمد پاشانك بر جامع و مطبخ و مدرسه سى واردر و اسكدارك
نهايت جنوبيسنده بر جاى مرتفع اوزره والدهٔ سلطان مرادخان ثالث

طقوز يوز سكسان بشده ايكى مناره و بر قبه ايله بر جامع صفا افزا بنا قيلوب
جانب شرقيسنده حجراتى مشتمل بر صومعهٔ زيبا و شماليسنده بر مدرسهٔ عليا
و غربيسنده بر مطبخ و دار الضيافه و ايكى رباط عالى دخى اكا ضميمه قيلمشدر
سابقا اول مقام رفيع صحرا اولوب بو جامع شريف شرفنده اطرافى بيوت
و محلات اولمشدر و كذا پادشاه عالمپناه حضرتلرينك والدهٔ مكرمه لرى
صاحبة الخيرات و الحسنات بيك اللى اوچ حدودنده بر جامع شريف
و حمام لطيف و دار التعليم بنا اتمشلردر تقبل الله عنها و بو بلده نك بونلردن
غيرى مساجد و معابدى على الخصوص شيخ محمود افندى مرحومك خانقاهى
زيارتگاه اولوب اسواق عامره و حمامات فاخره سى چوقدر قضاسى بشيوز
اقچه مولويت و خلقى اكثرا اهل ورع و مسكنتدر بو ذكر اولنان سواد بر شهرك
نواحى عدادنده اولنجق اول سواد اعظمك وصف و كنهى نه رتبه اولمق كركدر
اندن قياس اولنه هرچند اوصاف حسابنده جواد قلم نه دكلو ارخاء عنان
اولنسه غايته وصول ممكن دكلدر من بعد پاى تخت ثانى اولان ادرنه
شهرى بيانى انكا ارداف قلنور شهر ادرنه فتح همزه و سكون دال و فتح را
كاه كسر دال و سكون را و فتح نون ايله حين فتحده صاحبى اولان تكفور مشهور
اندريه اسميله مسمى بشنجى اقليمدن روم ده بر شهر معظم و سواد مفخمدر كه اللى سكز
درجه عرضى واردر اطول نهارى سكز ساعت اون بش درجه و اقصر نهارى
سكز ساعت اون درجه اولوب قسطنطينيه ايله اراسى فصل صيفده بش
ياخود طقوز كونلك يولدر مسافهٔ بعدى غرب و شماله طقسان بش ميل
اولور شهر مزبور يديوز التمش حدودنده كليجه مسكن كفار اولمغين قبل الفتح
احوال معلوم مورخين اولميوب فتحدن صكره يازيلان تاريخلردن ادرنه وى
خيرى مخلص عبد الرحمن نام مدرس بيك قرق بش حدودنده بو شهرك اخبارينى
تدوين ايتدوكى انيس المسافرين نام كتاب بو محلده انتخاب اولندى تاريخ
مزبورده شهزاده كانك سرفرازى سليمان پاشاى غازى روم ايلنه كچوب تسخير
بلاد ايليه رك ادرنه اطرافنى المش ايدى انلر وفاتندن صكره يديوز التمش
ايكى سنه سنده سلطان مرادخان غازى ادرنه فتحنى وجههٔ آمال قيلوب
عسكرى لالا شاهين پاشا ايله مقدما ارسال بيوروب كندولر پاى عتيقى

فتحنه بونلدیلر ادرنه تکفوری اندریه پاشای مزبوری سازلجه ده نامرده
قرشولیوب عظیم محاربه دن صکره بوزیلوب حصاره فرار ایتدی انهزام
کفار معلوم شهریاری اولدقده ادرنه یه نزول بیوروب محکم محاصره ایلدیلر
نهر مریج طغیان اوزره اولمغین تکفور کشتی یه سوار اولوب حوض ایله اینوزه
فرار ایتدکده اهالیسی امان ایله تسلیم حصار ایتدیلر ادرنه اول زمان قلیل
العماره اولمغله سلطان عالیشان دیمتوقه یی دار الملک قیلوب پاشای
مشار الیهی ادرنه ده قودیلر کندیجه ادرنه نک شنلکی رتوب رونقی زیاده
اولمغین یدیوز التمش سکزده سرای عتیقی یاپوب دار الملک اتخاذ ایتدیلر
یوما فیوما عمارتی ترقی بولورق حالا محلاتی یوز التمشه بالغ واستانبوله
قریب بر شهر عظیم اولمشدر سابق الذکر تونجه مریج آرده نام اوچ نهر
بو شهرده جمع اولوب تونجه کنارنده برچارگوشه حصاری واردر هرگوشه
لرینه بر مدور قله بنا اولنوب بری اوچ شرفه لو بیکاهنه وبری
دخی یللی برغوس نام محله واقع اولمشدر بو قله سابقا محبس ایدی وبری دخی
کرمه قپو نام قرق اللی خطوه حصاردن منفصل نهر تونجه کنارینه بنا اولنوب
اراسی دیوار روا ولحائطه کرمه قپو دیرلر بر باب واردر بو قله صو قله سی
اولوب بری دخی حالا زندان اولان قله در بونلردن غیری هر دیوارده اون
ایکشر قله دخی بنا اولنمشدر وجمله ابواب حصار طقوز اولوب بری اوچ
شرفه لو اوکنه دوشن قله یاننده اولمغین قله قپوسی دیرلر وبری دخی علی
پاشا صوقاغی قپوسی اوکنده کی انبارلره اچیلور جبه خانه حصار بو قپو قرینده در
وبری دخی طوب قپوسیدر اغاج بازارینه اچیلور بو قپو غازی سلطان مراد
خان عصرنده احداث اولنمشدر وطوپ خانه بونک داخلنده در بری دخی
سابقا نسوان محبسی اولان قفس قپوسیدر محال کوپریسی سمتنه اچیلور بری
دخی کیجه جیلر قپوسیدر قرانجیلر قپوسی دخی دیرلر بری دخی بر مخفی برده در
صغیر اولمغین اوغرین قپو دیرلر بری دخی میناس قپوسیدر دار الحدیث جامعی
اوکنه اچیلور بری دخی طاوق قپوسیدر تحت القلعه سمتنه اچیلور وادرنه نک
سموز طاوقی اکثرا اول طرفده صاتیلور بری دخی اکنه جیلر قپوسیدر بازار
قریب محله اچیلور سابقا اسمی استانبول قپوسی ایدی بری دخی اورته قپودر که

سوق

سوق علی پاشا وسطنه اچیلور سوق مزبور ادرنه نک محاسنندن اولوب
طقوز یوز یتمش ایکیده وفات ایدن سموز علی پاشا بنا اتمشدر سقفی کارکیر
کمرلره النوب التی یردن قپو قونلمشدر بر قپوسندن اکنه جیلر منتهی اولور
وخفافلر سوقی دخی انک کبی کمرلو بنادر که سلیمیه ایچون میوه قپانی ایله
بیله سلطان مراد ثالث عصرنده یاپلمشدر وادرنه نک ایکی بزستانی اولوب
بری وسط شهرده جامع عتیق وقفیدر نظاهرده بودر که چلبی سلطان محمد
یاپمش اوله وبری دخی سلطان مراد خان غازی وقفی اسکی بزستاندر
وتونجه کنارنده اولان سرای جدیدی ابو الفتح سلطان محمد سکز یوز اللی
تاریخنده حکیم بشیر چلبی سوقیله بنا ایلیوب مزبور حکیمک اول مقام
وصفتنده بر رساله سی واردر کسی انی نظم اتمشدر مآلی بودر که فصل
تموزده حکیم مزبور بر ایکی قات سمور کورک کیوب برودت تأثیرندن انفعال
کوسترمکین سلطان کامکار سببنی استفسار بیوردقده غالبا بو موضعده
بر سنک سخت وماء بارد بصفت وار اوله دیو وجود حیه وجره انتقال
وعلم طبیعی دلائلیله استدلال ایدر حفر اولندقده فی الواقع بو حجر وحیه
ظهور ایدوب آب زیر سنکده عذب وشیرین بر لطیف بکار ظهور
ایدوب اول صویه عین الحیوة تسمیه ایدرلر وسرای مزبوره قریب نهر
طونجه کنارنده ممتق سرای دیرلر بر سرای دخی واردر سلطان سلیم قدیم
بنا اتمشدر مابیننده جکیلان دیوار سابقا خراب ایکن بیک یکرمی برده
مرحوم سلطان احمد خان طاشدن اولمق فرمان بیوردیلر مسجد سرای دخی
اول اثناده یاپلوب معمور اولدی وسرای اورتسنه ناظر قصری دخی عید
کاه جمعیتی تماشا ایچون او جکیجه ده بنا ایتدیلر ۰ دیدی بو مصرع زیبالی
یا منی تاریخ کاه عیدیه سلطان زمان جهجاه ۰ مرحوم پادشاه دخی بیک
قرق اوچ تاریخنده سرای اورتسنه قریب محلده بشنه اوزرینه بر کاخ
زیبا بنا ایتدیلر **جوامع ادرنه** بو شهر عظیمک الحالة هذه قرق جامعی اولوب
اوچ سلاطین عظام بنالریدر که جمله دن اعلی واعظمی **جامع سلطان سلیم**
ثانی ایدیکی متفق علیه در سابق الذکر قوجه معمار شهزاده وسلیمانیه بنالرینی
تحصیل ایتدیکی وقوفی بو جامعه خرج ووضع وطرحنده انواع صنایع بدیعه

نماز قیلنمقده در عتیق وجدید ایکی مدرسه سی وعمارتی وار در قره طوره بو
جامعک وقفی ایکن رستم پاشا الوب وظائف مرتزقه یی سلطان بایزید
وقفنه تحمیل اتمشدر **جامع مرادیه** کیرومار الذکر سلطان مرادک
ایکی قبه وبر مناره لی درونی ومناره سی کاشی برله مزین بر تل رفیعده
مولویخانه اولمق اوزره بنا بیوردقلری جامع شریفدر مقابله سنده
مولویخانه فقراسنک واطرافنده اولان خانه لرک عمارتندن متعین
طعاملری واردر **جامع دار الحدیث** ینه سلطان مزبورک سکز یوز
اتوز سکزده طونجه کنارنده برقبه وبر مناره برله بنا ایتدیکی جامع
شریفدر حدیث شریف نقلیچون مدرسه اولمق اوزره بنا اولنوب
بعده جامع اولمش مبارک مقامدر سلطان حسن واورخان چلبی
نام شهزاده لرینک بیشگاه محرابده تربه لری واردر **جامع عتیق** یلدرم
خان وقعه سندن صکره امیر سلیمان ادرنه ده پادشاه ایکن بناسنه مباشرت
قیلوب بناء عمری منهدم اولدقده برادری موسی چلبی دخی بر نیا یوب
بعده سلطان محمد مستقل اولدقده سکز یوز اون التیده صکره تکمیل
ایتدیلر دورت پایه اوزره طقوز قبه وطشره سنده بش قبه سی اولوب
طرفیندن ایکی مناره سی واردر برینک شرفه سی ایکیدر حرمی اولیوب فوقانیه سی
بیک یکرمیده قلبه لی رمضان اغا بنا اتمشدر **جامع یلدرم خان** شهردن
منفصل مریج کنارنده یلدرم محله سی نام موضعده ایکن مزبور دولت کس
اوزره برقبه ایله سکز یوز ایکیده بنا اتمشلردر پیشگاهنده عمارت عامره سی
واردر طاشدن تراشنا ولنمشدر بری برینه کچمه بر ایکی خلقه تعلیق اولنمغین
کوبلی جامع دخی دیرلر **جامع حصار** داخل سورده قبل الفتح کلیسا ایکن مرحوم
ابو الفتح سلطان محمد هدم ایدوب ایکی پایه اوزره التی قبه ایله بنا اتمشلردر
برمناره سی وطشره سنده بش قبه سی اولوب وسطنده قدیم الایامدن بری
بر بیکار واردر خلق معتاد جاهلیت اوزره اکا عظیم معتقدلردر وبوندن
غیری حصارده چلبی نام مناره سز بر قپولو دیردن بو زمه بر جامع دخی
واردر ابتدا انده جمعه قلنمق منقولدر وچلبی دیمکله معروف مدرسه
نسبتله مشهور اولمشدر بونلردن غیری اتوز عدد جوامع شریف دخی

درج اتمشدر اختراع ایتدیکی طرز بدیع محیر عقول مهندسان اولوب الی الآن
روی زمینده نظیری بنا اولنمش دکلدر وسعتی سائر جوامع قدر ایکن حیطان
اربعه داخلنده سکز پایه اوزرینه اولمغله بر قبه عظیمه احاطه ایتدرمشدر که
روی زمینده اندن اعظم قبه وقوعی معلوم دکلدر زیرا اعظم قباب
دنیا ایاصوفیه اولمق اوزره ایکن بو قبه ایکی ذراع اندن بیوکدر وپایه لر
دیواره قریب دوشمکله وسط واسع کورینوب محفل چاق وسطده واقع
اولمشدر جوانب اربعه سی غایت طویل ایکن اولقدر لطیف وموزوندر که
تغییر اولنمز دوردی بیله یکدست وهموار وهر برینک اوچر شرفه سی واردر
حرم طرفنده اولان ایکی مناره یه اوچر نردبان برله چقیلوب مناره شرقیه سی
طقوز یوز طقسان ایکیده صاعقه یقوب مجددا بنا اولندی وبر قطعه
تاریخ دوشوب بیک یکرمی وجده کیرو صاعقه هدم ایلدی تکرارا بنا
ایتدیلر بو جامعک بناسنه طقوز یوز یتمش بشده ابتدا اولنوب طقوز یوز سکسان
ایکیده تمام قیلندقده صوفی زاده داعی بو عربی تاریخی دیدی صار فضل الله
تاریخ الاساس • فضل یزدان کان تاریخ التمام **تاریخ دیکر** یازدی تیغ لوح
باب جنته تاریخنی جامع شاه سلیم القلب امام جمع دین وبو جامعک مزین
مدرسه سی واردر که مدرسی رئیس مدرسین اعتبار اولنور **جامع شریف
سلطان بایزید ثانی** نهر طونجه کنارنده سرای عتیقده بنا اولنمشدر چار دیوار
اوزره یک قبه وایکی مناره لو بر جامع قدیمدر سکز یوز طقساننده تمام اولوب
خیر جمیل حرم بنا تاریخ دوشمشدر ایکی طرفنده تابخانه وعمارتی ودار الشفا
ومدرسه سی وحمامی وطونجه اوزرنده التی طاق اوزره کوپریسی واول جسره
متصل آسیابی ودولابی واردر **جامع سلطان مرادخان ثانی** وسط شهرده
اوچ شرفه لو نامیله مشهور اولان جامع شریفدر که ایکی پایه اوزره صغیر وکبیر
طقوز قبه صنایع غریبه ایله بند اولوب استاد خرده کاردرون وبیرونینک
نقش وتزیینه اولقدر صرف افکار اتمشدر که تغییری ممکن دکلدر دولت
علیه عثمانیه ده اول بنا اولنان حرم بو جامع حرمی اولوب عریض اولمغین
خلاف معتاد حرم ایچنه اوچ شرفه لو اوچ نردبانله چقیلور وبری دخی ایکی
شرفه لودر وجامعک بناسنه طقوز یوز قرق برده ابتدا اولنوب اللی برده

سائر اصحاب خیرات بنالریدرکه مشهور اولمشدر بونلردن جامع محال بیك طونجه
کنارنده سکز یوز یکرمی بشده بنا اولنمشدر سقفی قبه در و اطرافنده دباغ خانه سی
و عمارتی واردر جامع سلیمان پاشا از وزراء ابو الفتح بو دخی طونجه کنارنده سکز
یوز سکسان اوچده بنا اولنمشدر سقفی قبه در و عمارتی واردر بانیسی قربنده مدفوندر
جامع سلیم چلبی سقفی قبه در کوچك بازارده سکز یوز التمش یدیده بنا اولنمشدر
جامع عایشه خاتون بنت سلطان محمد سکز یوز یتمش اوچده بنا اولنمش سقفی قبه در
جامع محمود پاشا وزیر ابو الفتح طاشلق جامعی دیمکله مشهوردر سقفی قبه در
جامع ستی سلطان بنت سلیمان ذو القادری زوجهٔ سلطان محمد سقفی قبه در
سکز یوز سکسان یدیده تمام اولمشدر جامع حکیم لاری بت بازارنده طقوز یوز
یکرمیده بنا اولنوب بیت العباده تاریخ دوشمشدر سقفی قبه اولوب اطرافنی اون
برخرده قبه لر احاطه ایتمش بونلردن دخی نیجه معابد و مساجد واردر ادرنه نك
مصلاسی حدیقهٔ سلطانیه قربنده نمازگاه اواسنده واقع سلطان مراد ثانی
بناسیدر و جمله یکرمی دورت مدرسه سی واردر که اون بشی التمشلی داخل و خارج
اعتبار اولنور اوچ دار القرا و یکرمی سکز یرده زاویه لری واردر سکزنده جمعه نمازی
قیلنور اول سکز زاویه بونلردر زاویهٔ شیخ شجاع طونجه کنارنده سلطان سلیمان
جامع ایتمشدر زاویهٔ صادقه یکچه جیلرچارسو سنده زاویهٔ کلشنی انکجی زاده
یاپمشدر زاویهٔ دزدار زاده زاویه سی شیخ قره مانی زاویهٔ شیخ فضل الله زاویهٔ علی
پاشا زاویهٔ شیخ مسعود و اون بر عدد جراغلی تربه لر واردر قیون بابا انا باجی
و عثمان بابا نام معمور زیارتگاهلر اولوب مالقوچ اوغلاری و سلطان
بایزید عثمان بابا قبری اوستنه عالی بنالر و ابد الآبدینه قورشونی اورتیلی
مسکنلر یاپمشلردر و اون سکز موضعده معظم خانلری واردر مشهوری
بونلردر خان رستم پاشا جمله سنك اعظمیدر خان مصطفی پاشا سابق الذکر
خانه مقابلدر بیوك خاندر قورشونلی خان سلطان مرادخان ثانینك ارکنده اولان
جامعی وقفیدر خان خلیل پاشا که استانبول فتحنده قتل اولنان وزیردر عز یکرمی
سکز موضعده مسافر نزول ایده جك رباطلر واردر جمله دن اعظمی عایشه خاتون
محله سنده انکجی زاده بیك اون سکزده یاپوب سلطان احمده هبه ایدیکی قورشون
اورتیلی جفته خان جدیددر و اوائل بو شهرك اوتوز اوچ حمامی اولوب کلا اکثری

خراب و یکرمی ایکیسی معموردر موجوددر و بو شهر مرقوملك جوانب اربعه سندن
اوچر دورددر منزل یردن دریای قریه ایله بحر روم و کوهستان و بلقین و حدود
قسطنطنیه احاطه قیلوب مابینی بر خطیره تشکلنده واقع اولمشدرکه ادرنه
چاق وسطنده در طونجه و مریج و آرده اول طاغلردن کلوب بو شهرده جمع اولوب
مجموعندن اکثری وانفعی مریجدرکه سابقا ذکر اولندیغی اوزره ادرنه نك بش منزل
یوقارو صماقو قربنده بر طاغدن چیقوب طقوز دکرمن یوریدر و صماقو چارچی
دوندروب فلبه ده چلتك مزارعنی سقی ایدر و ادرنه ده باغچه لر میاننده کچر
طونجه دخی ادرنه دن دورت منزل بعید قزانلق قربنده بلقانده چیقوب یدی
کوند دکرمن دوندوروب ادرنه یه کلدکده حدیقهٔ خاصهٔ سلطانی ایچندن و شهرك
بر ایکی محلاتی میانندن کچوب مریجه ملحق اولور آرده نك مخرجی انلردن اولوب
دورت دکرمن یوریدر بر نهر صغیر ایکن مجراسی کوهستان اولمغین شدید
الجریان و عظیم الطغیان اوزرنده اولان آسیابی اکثریا تخریب ایدر صویی غایت
لطیف و هاضم اولوب اکثریا اعیان ادرنه اندن ایچرلر ادرنه یه قریب اسکی
مرعش نام محلده مریجه ملحق اولوب بر میلدن صکره شهرك باغچه لری میاننده
ینه ایریلوب باطه نام نصف مرحله سیری چار شرقیسنه کذا بیعث ایلبکی برغوس
نام قلعهٔ صغیره پیشکاهنده ینه متصل اولور بونك مجراسی سنکستان و مرجك
ریکستان و طونجه ترابیدر و ادرنه نك بو انهار ثلاثه جوانبنده جمله دورت یوز
اللی عدد باغچه سی واردر اگرچه بو جویلر اول حدائقك بلند و بالا درختلری
سایه سنده خوش کچرلر اما باغچه لر بونلردن بر ایچیم صو منتفع اولمیوب کندی
دولابلرینك کوزی یا شیله کچنورلر و آخر فصل زمستانده بونلر طاشوب
اطراف محلاتی المغه قریب اولور سلطان سلیم ثانی عصرنده دورت یوز دن
متجاوز اولر خراب اولدیغی تواریخده مسطوردر و بو شهرك باغلری بیك حد دن
کلنجه حضرلق زاویه سی اطرافنده اولوب بعده سفرلر ظهوریله تمکین اول
باغلر ییقلوب صکره جنوبی سمتنده طوپ یولی اطرافنده بتمشدر ذکر اولنان
حضرلق تفرجگاهی اعجوبهٔ دنیادندر و بو شهرك کلزاری حددن بیرون اولمغین
اکثر متاعی کلاب در ایواسی دخی غایت رعنا اولور تنکه دیمشلر ادرنه کبی
بر شهر دلارا بولنمز گرچه عالم ایچره اما اهالیسی فقیر اولدقلری جهتدن هدایاسی

اولور البته ابواب وانهار مذکوره اوزرنده مبنی بش جسر واردر بری سرای
جدید قربنده سراجخانه جسریدرکه سکز یوز اللی بشده شهاب الدین پاشا
اون کمر اوزره بنا اتمشدر بری دخی سلطان بایزید جامعی قربنده اللی
کمردر بری دخی کاوری بنادر یلدرم جامعی قربنده اولمغین انلره نسبت اولنور
طقوز یوز اللی برده مرحوم سلطان سلیمان بو جسری تعمیر ایتدکده جسر
وبرانی ایلدی تعمیر تاریخ دینلمشدر بو جسره متصل سنقر شاه تربه سی قربنده
ایکی کمر دخی واردر بیك اونده بنا اولنمشدر بری دخی میخال جسریدرکه جامع
قربنده واقع اولمشدر بو جسری بیك اللی حدودنده مقتول مصطفی پاشا
بوستانجی باشی سنان پاشا واسطه سیله تجدید وتعمیر اتمشدر بری دخی
سکز طاق اوزره انکجی اوغلی احمد پاشا بیك یکرمی بشده بنا ایتدیکی جسردر
کسبی طاش ایله یاپدیکی کوپرولی احمد پاشا دیمشدرکه سابقا اغاجدن ایدی
وحدیقه سلطان ایچنده بر طاش کوپری دخی واردر وسکز موضعده اخشابدن
جسرلر ترتیب اولنمشدر بو شهردن بودکلو صولر آقار ایکن کیرو صویی مرحوم
سلطان سلیمان بر منزل بعید یردن کاریز ایله کتورمشلردر عظیم وادیلره
اوغرامغین مواضع عدیده ده چشمه لر بنا اولنمشدر صاریجه پاشا محلنه
قریب قبه یه کلوب جوامع وحماماتدن غیری محلاتنه اللی التمش عدد
چشمه یه واون یدی سبیلخانه یه توزیع وتقسیم اولنور وبو پایتختك قضاسی
پایه ده استانبولدن بر رتبه اشاغی بشیوزلی اقچه مولویتدر واطرافنده قری وعدد
قرا وقصبات واردرکه مجموعی بیع وشرایه متعلق مهماتنده اکا محتاجلردر
بلاد ثلاثه ذکری تمام اولدقده انلر دخی تعداد وبیان اولنور ان شا الله الرحمن

شهر بروسه ضم باء موحده وراء مهمله وسکون واو وفتح سین مهمله ایله
اقلیم خامس وسطندن رومه اللی درجه طول وقرق درجه عرضده محلنده ثالث
بلاد ثلاثه معتبره بر بلده کبیره درکه ادرنه وقسطنطنیه ایله اراسی التمش بر بچوق
میل ولوب دریادن اسکله مودانیه یه سکسان میل ومودانیه دن شهر بر قاچ
ساعتلك یولدر نصف نهاردن بر بچوق درجه مقدم وانحراف قبله سی خط
نصف نهار جنوبیدن قرق اوچ درجه شرقه در طول نهاری اون دورت
ساعت اون بچوق درجه واقصر نهاری طقوز ساعت بر بچوق درجه اولور

برتل رفیعده حصن حصینی واردر وارکفرا ایکن یدیوز یکرمی یدیده خان
اورخان ابن عثمان خان محاصره ایدوب صلح ایله المش وحصار مرقومك
سکانی مستحفظان اولوب اغلب سوادی خارج سورده در شهر
بروسه یعنی کشیش طاغی دیمکله معروف کوه بلندك زیل شمالیسنده بر
فرسخ قدر طولانی واقع اولوب عرضی نصف فرسخه قریبدر وجانب شمالی
وبعض جانب شرقی وغربی فضای واسع وصحرای متسعدرکه خلف سورنده
بکار باشی دیمکله معروف تفرجگاهك شهره داخل اولان میاهی توزیع وتقسیم
اولنوب دمشق شام کبی بیوت ما سوافنده آب روان جریان ایدر اندن
غیری قنواة ایله نیجه صولر دخی اقوب حدائق وجنانه روانه اولور واول
حدائقك اشجاری واثماری وازهاری خصوصا درخت ارغوانی فراواندر
وعبد المؤمن کوشکی نام بر تفرجگاهی دخی واردر وبو بلده لواء خداوندکار
نامیله سنجق وقضاسی ادرنه دن اشاغی بشیوزلی اقچه مولویتدر ابنیه
خیر بلده مذکوره اولا فاتحی اورخان غازینك وسط شهرده جامع عتیق نام
معبد کبرایی وعمارتی یاپوب مناستر نصارایی مدرسه ایتدیلر وکیکلو
بابا مشهدی اوزرنده اولان زاویه وجامع دخی انلرکدر وغازی خداوندکار
عنوانیله اشتهار بولان سلطان مراد خان ثانینك داخل سورده سرای
قپوسی قربنده بر جامعی ومدرسه عالیه سی وعمارت عامره سی واردر کذلك
یلدرم بایزید خانك دخی بر جامعی ومدرسه سی وعمارتی ودار الشفاسی وتلعه سی
واردر وچلبی سلطان محمدك بر جامع شریفی وسقفی کاشی ایله پوشیده تربه سی
اولوب یشل عمارت نام مطبخ ومدرسه سلطانیه انلرکدر وشیخ شمس الدین
بخاری که امیر سلطان عنوانیله مشهوردر انلرك مشهدی قربنده بر جامع
شریف وعمارت لطیفی دخی واردر وبو شهرك مشهور کرمابه لری یعنی قپلوجه
لری ایکی یرده در بری غازی خداوندکار جامعی محله سنده بروسه نك
غربیسنده اولوب سلطان مومی الیه اوزرینه کار کبیر قبه وحیاض ومغسل
بنا ایلمشدر بوکا اسکی قپلوجه دیرلر آبی غایت سخونت اوزره در منبعنده
یمرطه وضع اولنسه پیشر بدن انسانه نافع جرب وصیزی عامثالی عللی دافعدر
بری دخی اسکی قپلوجه ایله بروسه بیننده یکی قپلوجه دیمکله معروف کرمابه در

رستم پاشا بونك اوزرینه مكلف طرزنده بنا ایدوب قورشون اورتمشلی
ایكی قبه وشادروانی مشتمل جامكان وصوغوقلوغنده آب سرد جاری بر
شادروانی دخی واردر ایچروده تحت القبه اوتوز ذراع قدر بر حوض واسع كه
عمقی قامت انسانی متجاوز اولوب ارسلان اغزی رخامدن ماجریان ایدر
اطرافنده ایكی حجره وحجرهٔ یمنی ده دخی بر حوض صغیر واردر بو ترتیب اوزره
بر بناء دلكشادر كه مسافهٔ بعیده دن تماشاسنه خلق كلور بونك دخی آبی
شدت سخونتده اسكی قپلوجه كبیدر غایتی جوارنده اولان ماء بارد قارشدرلغله
اعتدال بولور وجبل راهب قله سنده بر غدیر كبیر واردر كه فصل تموزده
منجمد اولوب كسیلان بوز قطعه لری بروسه یه وفا ایدكدن صكره بوك
بوك اطرافه كیدر وبروسه خلقی اكثر تجار اولوب محلاتنده بریرا قمشه‌سی
مشهوره ایچون كاربان كلوب اطرافه جلب ایدرلر اقلیم روم پای تختی اولان
بلاد ثلاثه احوالی بیان اولندقدن صكره روم ایلی ولایتلری وفرنكستان حدودی
شهر بشهر یازیلوب بعده اناطولی شهرلری ایله اقلیم مزبور شرحی غایت
بولور ذكر ممالك روم ایلی سابقا اقلیم روم تحدیدنده یونان روم ایلی ایله
اناطولیدن عبارتدر دینلمش ایدی بو تقدیرجه خلیج قسطنطنیه دن غرب
وشماله واقع اولان قطعهٔ كبیره نصف عظیم یونان در كه اثناء فتحنده روم
ایلی عنوانیله اشتهار بولمشدر ممالك روم ایلی قسطنطنیه دن انتهاسنه
توجه اعتباریله اورته وصاغ وصول اوچ قول اولوب صاغ قول طونه یالیلرنده
سلستره وصول قول بحر رومده سلانیك وموره واورته قول بودین وبوسنه
یولی اوزرنده واقع اولان ولایتلردر بو اوچ سمت ممالكده هر سنجق بر مملكت
اولمق اعتباریله طرف یمیندن بدأ اولنوب ولا سلستره یه توجه ایدن قسطنطنیه دن
چیقوب ویزه یه وقرق كلیسا سنجقلرینه اوغراین وسلستره حدینه داخل اولور
اول سنجقلر توابعیله بونلردر مملكت ویزه كسر واو وفتح زاء معجمه ایله قرق
كلیسایه كیدركن جانب یسارده بر سنك خارادن طاغك زیلی شرقیسنده اوكی
دوز صحرای ذات اشجار واغار بر لطیف قصبه ویوز اللی اقچه قضا ولوادر
استانبولدن كونده واریلور قلعه سی خراب اولوب مرحوم سلطان مراد
خان غازی فتح ایتمشدر قلعه سی خراب اولوب حالا ایكی جامعی وبر عمارتی وسوق

مختصری

مختصری وبر نهر صغیری واردر وبو بلده نك بساتین وكرومی ومیاهی وفور
اوزره در لذید میوه سی اولور اطرافنده چورلی وبرغوس وبكاربحصار وچتالجه
وسرای قضالری آكا تابع اعتبار اولنور چتالجه استانبولدن بر منزل دوز
یرده غربی بر قصبه در ایكی جامعی وحمامی ومدرسه سی وایجكزدن كلور قوم
صونام بر نهری واردر باغ وباغچه لری اولوب حدیقهٔ خاصهٔ سلطانت
ترتیب اولنمشدر ایجكز دخی چتالجه طاغی قربنده اندن صغیر بر قصبه در
جامعی وحمامی واردر یدیوز یتمشده سلطان مراد خان غازی فتح ایدوب
حالا قلعه سی خراب اولمشدر سرای دوز یرده ایجكز قدر بر قصبه وقضادر
استانبولدن ایكی كونده واریلور جامعی وحمامی وبر نهر صغیری واردر طقوز
یوز قرق دورتده وزیر اعظم ایكن وفات ایدن ایاس پاشا انده سرای
بنا اتمكله سرای دیرلر جوانبی ویزه وسلوری وچتالجه در چورلی استانبولدن
ادرنه یولی اوزره اوچنجی منزل بر واسع صحراده واقع كثیر الذرع وقلیل الاشجار
بر قصبه ویوز اللی اقچه قضا اولوب جوانبی سلوری وبرغوس وویزه قضالری
اولوب وقسطنطنیه ایله ما بینی قرق التی بچوق میل اولوب اطول نهاری
اون بش ساعت وبش بچوق درجه اقصر نهاری سكز ساعت اون دورت
بچوق درجه وانحراف قبله سی خط نصف نهار جنوبیدن شرقه قرق اوچ
درجه در ویدیوز التمش اوچده سلطان مراد غازی الوب قلعه سنی هدم
اتمشدر جامعی ومدرسه سی وعمارتی وخانلری وسوقی واردر وقصبه نك
پینرطی مشهوردر برغوس ضم باء موحده وعین معجمه وسین مهمله وكاهی
سیندن بدل زا ایله استانبولدن ادرنه یه كیدركن دردنجی بر قصبه وقضادر
چتال بورغاز دخی دیرلر سلطان مراد غازی یدیوز یتمش دورتده ایجكزی
الدقدن صكره بونی دخی صلح ایله ویرمشلر قلعه سی حالا خرابدر محمد
پاشای عتیقك انده بر جامع ومدرسه وخان وعمارت بنا اتمشدر خانك
هر اوجاغنده بر سفرهٔ طعام معینه در نزول ایدنلره چكیلور وجامع قربنده
بر حمام وبر سوق مختصر وبر حمام عتیقی دخی واردر اطرافی مزارع وقری وچورلی
وبابای عتیق وبكاربحصار قضالریدر بكاربحصار قرق كلیسا یولی اوزرنده
بر قصبهٔ صغیره وقضادر استانبولدن اوچ دورت كونده واریلور جامعی وحمامی

ومیاننده حوض کبی بر لطیف وصافی بکاری واردر سلطان مراد غازی
بدیوز یتمشده آلوب بعده قلعه سی خراب اولمشدر جوانبی وینه وبرغوس
وقرق کلیسا قضالریدر **دوز قصری** وینه سنجاغنده بر قضادر استانبولدن
بش کونده واریلور جوانبی خاتون ایلی وقرین آباد واحجولی قضالریدر **خاتون
ایلی** کذلک وینه قضالرندندر استانبولدن یدی کونده واریلور جانبنده روس
قصری ویانبولی وقرین آباد قضالریدر وایدوس دخی سمتنه دوشر **مملکت
قرق کلیسا** طونه یالیسی اوزرنده اورته قولدن برغوس برابری سنکستانده
برقصبۀ کبیره درکه استانبولدن بش کونده واریلور بکی وقاضیسی ومتعدد
جوامع وحمامی وبر عظیم خانی واردرکه بیوک خاندر وکرومه وانجاری وافر
ومیاه جاریسی قلیل ونادر اولوب قلعه سی بدیوز یتمشده مرحوم سلطان
مرادخان غازی فتح اتمشدر جوانبی ادرنه وبابای عتیق وبیکار حصاری ونواحیلری
بونلردر **بابای عتیق** استانبولدن ادرنه یولنده دردنجی بر بلدۀ صغیرۀ غیر
مستوره وقضادرکه جوانبی خاصکوی وحفصه وبرغوس وارکنه قضالری
دوشر وجامع وحمامی وسوق مختصری واردر **حفصه** بابای عتیق ایله ادرنه
بیننده منزل معروف وقلعه سز برقصبۀ صغیره در سوق مختصری واردر
حفصه نام برخاتون انده بعض ابنیۀ خیر احداث اتمکین مزبوره اسمی بومقامه
علم اولمشدر محمد پاشا فرزندی قاسم بك نوجیجون طقوز یوز سکسان بشده
برجامع شریف وعمارت وچفته خان وحمام بنا اتمشدر نزول ایدن مسافرین
اطعام اولنور بانیدن عبد السلام جامعی وبراسکی خانی واردر **خاصکوی** محمد
پاشای عتیق خواصی اولمغین خاصکوی دیرلر برقصبه وقضادر استانبولدن
بش کونده واریلور ادرنه یه کیدرایکن صاغ طرفنده واقع حفصه دخی بوقضایه
تابعدر جوانبی قرق کلیسا وادرنه وبابای عتیق قضالری دوشر وزیر مرقومك
انده جامعی وداخل پایه سیله مدرسه سی اولوب اندن غیری جامعی دخی
واردر قصبۀ مرقومه قربنده اولان ایلیجه یه هرسنه اطرافدن عربه لر کلوب
عظیم جمعیت ایدرلر بیك یکرمیده ادرنه اعیاننده قزلباش حسن اغا
مجرملی عثمان افندی بعضیلرینك اوزرینه مختصرجه سقفلر بنا ایتدیلر
وبو ایکی لوانك جانب شرقیسی قره دکز کنارلریدرکه سلستره دن معدود

احجول

احجولی یه وارنجه میدیه نام قصبه وبرغوس نام اسکله وبعض قرا واردر
قصبۀ مزبوره ایتوب قضاسنه ملحق ناحیه اولوب بوغازدن طشره
جبل بالقان نهایتنده قوری دره نام قریه دن وینه برمرحله در جبل
مزبور روم ایلنده چاملی اورمانلی کوه مشهوردرکه ونددیك وبوسنه حدندن
کلوب قره دکزه واصل اولور قریۀ مزبوره دن ساحلده چاغادیق نام قریه
برمرحله در اندن برغوس نام قصبه یه برکونده واریلور قصبۀ مزبوره بوغازدن
اول اسکله در قره دکز بوغازی دیرلر برمنزل قره دن برقریه یه کلوب اکنجی
منزلده سلوریه واریلورکه احجولی قربنده سلستره حدیدر **مملکت سلستره**
کسرسین ولامونا ایله شهر طونه کنارنده دوزیرده برقصبۀ کبیره وقضا
اولوب افلاق وبوغدان مملکتنی فصل ایدن طونه ارمغی اوزرنده
واقع قصباتك اشبهی اولمغین کرسی مملکت اعتبار اولنمشدر اطرافی
واقع سنجقلرك امیر الامراسی انده اوتوروب بلاد اسلامیه یی محافظه
ایدرلر برکوچك طاشدن قلعه سی وبش جامعی وایکی حمامی واردر
باغ وباغچه سی وافردر سلطان مراد غازی بدیوز یتمش بدیده نیکبولی
قلعه سنی آلوب بونك حاکمی بلا نزاع تسلیم حصار اتمشدر اختابدن
اولان حصاری برمقدار خرابدر جوانبی روسجق وطرنوی وخرسوه
قضالری دوشر واستانبولدن قرق کلیسا نواحیسنه کلنجه قضا
بیان اولنمش ایدی قرق کلیسادن جبل بالقان آشیلوب سلستره
نواحیسنه ودوبریجه ایچنه کیریلور اول منزل **امور فقی** قصبه سنه
استانبولدن التی یدی کونده واریلور قاضیسی واردر جوانبی ایدوس
ومسوری واحجولی قضالریدر **احجولی** فتح همزه وخاء مهمله برله قره دکز
یالیسنده مسوری قضاسنه تابع مشهور اسکله وقصبه در هما بحر
اول محل شورده طوزه منقلب اولمغین مقطوع سنوییسی قرق بیك اقچه
اولوب عظیم محله در استانبولدن یدی کونده واریلور ضم میم وفتح سین
مهمله برله قره دکزه کرمش بردیل اوزرنده بش قصبۀ صغیره وقضادر شهر
اسلامبولدن یدی سکز کونده واریلور جوانبی احجولی وادرنه وایدوس قضا
لریدر **ایدوس** همزۀ ممدوده وسکون یاء وضم دال وسین مهمله برله قره دکز

بالیسنه سلستره اوزره یدنجی منزل بر قصبه و یوغانلی الجه بر قضادر بدیبوز
التمش طقوزده سلطان مراد غازی صلح برله الشدر تقربنده مشهور ایلیجه
اوزرینه سلطان سلیمان خان و بر روایتده اسکندر پاشا بر قبهٔ
عظیمه بنا بیوروب پیشگاهی موسم سنویده عظیم جمعیتگاه خلقدر
مسافهٔ بعیده‌دن بیع و شرایه کلورلر و اول محل یا بقا بلدهٔ عظیمه
ایدوکنه آثار بنا دلالت ایدر قصبهٔ مرقومه‌نک جوانبنجا حیولی‌ده قرین
آباد و وارنه قضالری واقع اولوب ایدوسدن ایکی یول ایریلوب بری
پراوادی و بری قرین آباده کیدوب قره دکز ساحلی جانب یمیننده قالور
بلاده ذکر اولنان قضا و قصبات بونلردر **وارنه** دوبریجه‌ده قره دکز
کنارنده بر قصبه و قضادر قلعه‌سی و جامعی و حمامی واردر اسلامبولدن
طقوز کونده واریلور و سوریک بر منزلدر و بالچق جوانبنده واقع اولور
بالچق وارنه‌دن بر منزل اوته دوبریجه‌ده مشهور اسکله اولوب وزیرنده
بر قلعهٔ صغیره و صاری صالتوق نام بر زیارتگاه واردر **ارکنه** دوبریجه
ساحلنده وارنه ایله بالچق میاننده حاجی اوغلی بازارینه ملاصق بر قضادر
منقلیه فتح میم و غین و کاف اندن بدل قاف ایله دوبریجه‌دن ساحله
قریب بر قصبه و قضادر اسلامبولدن اون ایکی کونده واریلور
بالچقدن بر مرحله‌در جوانبی باباطاغی و تکفور کولی قضالریدر مرقومه
منغلیه‌دن ساحلده **کوستنجه**یه بر کونده واریلور کوستنجه‌دن
قره خرمن بر منزلدر انده حسن پاشا بر قلعه بنا اتمشدر قره خرمندن
باباطاغی نام قصبه ساحلنه بر مرحله اولوب اطرافی مشهور جبالدر
اسلامبولدن اون اوچ کونده واریلور جوانبی ایساقجی و توجلجه و تکفور
کولی قضالریدر **توجلجه** ضم تا و فتح جیم عجمیه برله طونه صوینک شق
صغیر جنوبیسی قره دکزه قارشدیغی یرده‌در دوبریجه‌دن بر قصبهٔ
صغیره و قضادر اسلامبولدن اون کونده واریلور جوانبی ایساقجه
و باباطاغی قضالریدر بو محلدن سواحلی دوروب ایدن صوینی کیلیه بچوب بر
کونده طونه‌نک شق کبیر شرقیسی بحره دوکلدوکی یره واریلور که **اسماعیل**
کچیدی نام قصبه و قضا اول محلده‌در صوینی صغاین ایله کچیلوب قصبه‌یه

نزول

نزول اولنور قلعه‌سی واردر اسلامبولدن اون بش کونده واریلور اکثر
خلقی ذمی اولوب سکز بیک قدر خانه‌لو بر قصبهٔ کبیره‌در بو ایکی بولک
مابیننده طونه‌نک بر ایکی جزئی شعبه‌لری دخی واردر سلنه نام قریه
برینک کنارنده واقع اولمشدر قصبهٔ مرقومه بو جهتدن آخرده سلستره‌دن
اندن اوته کیلی و آقکرمان و اوزی مملکتیله ان شاء الله الرحمن باشقه بیان
اولنور کیرو آیدوسدن **پراوادی**یه چنکه بالقانی کچیلوب بر کونده واریلور
دوبریجه ایچنده بر قصبه و قضادر حصاری بدیبوز سکز طقوزده سلطان
مراد غازی امراسندن تیمورطاش پاشازاده یحیی بیک فتح ایتدی پراوادیدن
حاجی اوغلی بازاری و شوملی و قرین آباد اطرافنه برر کونلک یولدر **حاجی
اوغلی بازاری** دوبریجه‌دن بر قصبه و قضادر اندن دریا بر منزل و طونه
ایکی کونلک یول اولوب جوانبی قره خرمن و منغلیه قضالریدر اسلامبولدن
اون کونده واریلور **تکفور کولی** قضاسی بو قضا جوارنده اولوب شهر
قسطنطنیه‌دن اون بر کونده واریلور جوانبی چارطاق و باباطاغی قضالریدر
چارطاق دخی دوبریجه‌دن بر قضادر طونه کنارنده واقع اولمشدر شهر
قسطنطنیه‌دن اون اوچ کونده واریلور جوانبی ایساقجه و توجلجه و باباطاغی قضا
لریدر سابق الذکر باباطاغندن شاهراه سلستره ایساقجه‌یه کیدوب توجلجه
صاغنده قالور **ایساقجه** کسر همزه و سکون یا ایله طونه کنارنده بر معتبر
و مشهور درکه‌در کاهی تخفیف الف و یانک تخفیف ایدوب ساقجی دیرلر دوبریجه
بغدان طرفندن طونه صوینک بری جانبنده بایر یماجنده واقع اولمش
بر قصبه و قضادر اسلامبولدن اون دورت کونده واریلور مرحوم سلطان
عثمان بیک یکرمی طقوزده له سفرینه کچرکن بر قلعه و جامع و حمام بنا اتمشدر
اول وقتدن بری شنلکی ترقیده اولوب اطرافنه باغلر و باغچه‌لر دیکلمشدر
طونه صوینک سائر کچیدلرندن بر محل اسهل اولمغله بوغدان و تاتار و انکروس
و افلاق و بلغار ولایتلرینک قدیمی اسکله‌لریدر و نهر مزبور بوندن اشاغه
بر قاچ بلوک اولوب سابقا عیان اولدیغی اوزره قره دکزه دوکلور و بغدان
ولایتلرینه کیدن صوینی کچوب طونه یالیلرینه سفر ایدن شماله دونوب آقکرمانه
قرشو کنار ایله کیدوب دردنجی کون سلستره‌یه وارور مابینده باجین و خرسوه

نام ایکی قصبه واردر مابین طونه کنارنده دوبریجه دن برقصبهٔ صغیره
وقضادر یسانجیدن برکونده واریلور جامعی وحمامی وبزبازاری واردر
اخرسور طونه کنارنده دوبریجه دن دوزوقراج یرده برقصبه وقضادر
ماچیندن برکونده واریلور جامعی وحمامی وقلعه سی واردر باغلری طونه
یاننده درو سلستره طونه کناریله یکرمی ساعتلك یولدر وماچینك
مقابلی طونه کنارنده ابرایل نام قصبه بوزاللی انجه قضادر وسلستره یه
تابعدر بعده کبرو ایدوسدن قرین آباد جانب شماله برمنزل برقصبه
وقضادر یدیسو نیمش حدودنده سلطان مراد غازی فتح ایتمشدر
اسلامبولدن سکز کونده واریلور جوامع وحمامی واردر جوانبی اسلمیه
وایدوس قضالریدر شومنی ضم شین وسکون میم وکسر نون وکاه نوندن
بدل لام ایله دوبریجه دن دوز یرده برقصبه وقضادر قلعه سنی سلطان
مرادخان غازی وزیری خیرالدین پاشا زاده علی پاشا یدیسونیك طقوز
صلح برله المشدر استانبولدن طقوز کونده واریلور جامعی وحمامی وبرنهر
صغیری واردر لکن قلیل الانجار درواندن سلستره یه ایکی کونده واریلور
جوانبی پراوادی وقره اغاج واسکی جمعه قضالریدر قره اغاج دوبریجه
ایچنده شومنیدن صاغ طرفنده قره اغاج دوز یرده برقصبهٔ صغیره وقضادر
قره صو نام بطاقلی برنهر صغیر یانندن کچر استانبولدن طقوز کونده واریلور
اندن طونه کنارنده خرسوه برمرحله وسلستره ایکی مرحله یقین قوناقلردر
سلستره نواحیسی بونلردر بعده شومنی اطرافنده ایکی ناحیه واردر که بری
دلی اورمان درمزبور ناحیه کثیر القری اولوب جوانبی شومنی وسلستره
وزغره در بوقریه لرده باغ وبوستان اولمز بری دخی کرلی اوا نام ناحیه وقرادر که
وسطی عثمان بازاری دیمکله معروف قضا اولوب جوانبی زیل بالقانی وشومنیدر
بوننده اعلا کراس اولور اوزومی نادر اما اثمار انجار واغاری وافر در خلقی اهل
بیشه اولوب اکثر اندینه لری عبا طوقمقدر دوبریجه ولایتلری اکثر
سلستره نواحیسندن عبارتدر که سلستره دن اشاغی طونه کناریله ایدوس
وابنجه قره دکز یالیسنده اولان قصبانه اطلاق اولنور قضالری بونلردر
امور فقیه ایدوس باباطاغی تکفور کولی چارطاق پراوادی شومنی حاجی

اوغلی

اوغلی بازاری قره اغاج ابسانجی ماچین خرسوه سلستره دن یوقاری طونه
کنارنده نیکبولی وودین سنجقلری دخی صاغ قولدن معدوددر مملکت
نیکبولی سلستره دن اوچ مرحله یوقاری طونه کنارنده بابرده اولری چام
تخته سندن برقصبهٔ کبیره وقضا ولوادر استانبولدن اون ایکی کونده واریلور
مقابله سی افلاق مملکتی وجوانبی رشنوی وراخوه وپلونه قضالریدر
اوسمه نام برنهر ایکی منزل لوفچه دن کلوب اوست یاننده طونه یه لاحق اولور
بلدهٔ مزبوره نك وافر باغ وباغچه سی وجامعی واوچ برده حمامی بر تل رفیعده
برقبولی طاش حصاری واردر اندن طونه کنارینه اینر برسور دخی چویلوب
یدیسو نیمش یدیده مرحوم سلطان مرادخان غازی یه تکفوری سرفرو ایتمکین
مزبور خراجه کسیلوب سکسان طقوزده کبر وعصیان اوزره اولمغین
الندن النمشدر اون بش قصبه وقضا بو لوایه تابع اعتبار اولنور اسلمیه
جبل بالقان دبنده قوسال یرده برلطیف قصبه وقضادر استانبولدن
سکز کونده واریلور جوانبی یانبولی وزغره جدید وقرین آباد قضالریدر وکوه
مرقوم طرف شمالیسنی سد ایدوب اکثر باغلری داغ اتکنده در وشهر مزبور
داغدن برنهر صغیر نازل اولوب اول باغلری سقی ایدر ونهرلك اولرینه منقسم
اولور اول اجلدن اشجار ملتفه هروادی یی احاطه قیلوب قصبهٔ مزبور
عالی درختاردن کورنمه دن قالمشدر اوچ جامعی وحمامی واردر میوه سی وافر
غله سی قلیل ونادر اولوب خلقی اکثر تفنك کبه اشلرلر ذکر اولنان کبه نك
تفنکی انقره وبکبازاری کچیلرندن قرقلوب تربیه وحصولی قصبهٔ مرقومه
آب وهواسنه مخصوص اولمق غرایبدندر وبرمتاعی دخی انبار سدر که
اکثر یامیری ایچوب جمع اولنور اسکی جمعه جبل بالقانك طونه طرفنده شومنی
ایله هرازغراد ارهسنده برقصبهٔ صغیره وقضادر اسلامبولدن طقوز
کونده واریلور برنهر صغیری وجامعی وحمامی واردر الاکینه کوه بالقانك
طونه طرفنده برقضادر اسلامبولدن اون کونده واریلور جوانبی طرنوی
والاکینه وشومنی قضالریدر جامعی وحمامی واردر بلوم صوبی نام برنهر
بونك ایچندن کچوب رو سجقه وارور طرنوی تقویم البلدانده کسر طا
وسکون راء مهمله ونون مفتوحه وکسر واو ایله یدیجی اقلیمده افلاقده الکی

بش درجه طول و الكى درجه عرض محلنده ايبا قچه دن اوج منزل غربيه بر شهر
اولمغا اوزره يانيلوب بديسون سكسن طقوز ده مرحوم سلطان مراد خان
غازى وزيرى على پاشا فتح ايتدكدن صكره معلوم اولان وقف بودر كه
بلدۂ مرقومه هرانغراددن بر منزل اوته دره ديه برده باغلى باغچه لو بر قصبۂ
كبيره وقضا اولوب وسطنده كسمه قيادن بر يوكسك ديه اوزرينه
مسدس الشكل بش قپولى بر سور متين وحصن حصين چورلشدر چاننره
نام بر نهر كلوب اول حصارى هاله وار احاطه قيلوب قلعه دن ايكى جانبنه
صويه اينه جك قله لر بنا اولنمشدر اطرافنده محلاتى نهر قوم كنارينه
دوشوب اوزرنده ايكى يردن جسرى واردر برى جانب شمالده محلات
سلمين ايچنده در و آخرى طرف جنوبده خانات كفار بيننده در ذكر اولنان
صو اوزرنده ايكى حمام و سكز جامع واقع اولوب اول قصبه اهاليسى قولنجه
قلعه ده اولان جامع فيروز بكدر و شرق و جنوب طرفنده جبل خالق
معناسنه بولغارجه اسوتيغوره تسميه اولنور بر اغاچلى داغ واردر دواب
و مواشى تعيشيچون اشجارى قطع اولنمازو نهر مزبور بو شهره قريب يرده
چقوب بعض قرايه اوغرار و بر مرحله كيدوب سلستره ايله روسچق بيننده
طونه يه لاحق اولور و بو قضانك جوانبى صو باغ و صحرا و بلونه قضالريدر صحرا
طونه يه قريب بر قضادر استانبولدن اون كونده واريلور جوانبى طرنوى و
زشتوى و روسچق قضالريدر روسچق سلستره دن بر مرحله يوقارى طونه
كنارنده دوزيرده التى بيك قدر خانه لو بر عظيم قصبه و قضادر آستانه دن
اون بر كونده واريلور صو كنارنده بر حصارى و دبنده كمرك خانه سى
و لطيف بيمارى و بر چفته حمامى و ايكى خانى و طقوز جامعى واردر بيننده
جمعه قيلنور بر اسكى جامع سلطان سليمانه نسبت اولنور هرازغراددن كچن
آق لوم نام ايكى نهر چلنكير قريه سنده بر اولوب شهر قربنده طونه يه لاحق اولور
اكثر دكرمنلرانك اوزرنده دور باقى پاشا انده بر جامع و بوستان بنا قيلوب
مرتضى پاشا دخى قلعه سنى تعمير اتمشدر اولرى تحته دن اولمغين بو اثناده
محترق اولمش ايدى سابقا قلعه و شهر طونه دن نصف مرحله طرنوى
محل اولوب بعد الفتح روسچق محلى بنا و تعمير و اول تخريب اولنمشدر كلا اكثرى

باقدر

باقدر انجق بر كافر كويى قدر نشانلكى واردر بو قصبه نك اطرافى زشتوى
و بركوكى و سلستره و صحرا قضالريدر بركوكى طونه نك افلاق طرفنده
روسچقه قريب بر مقدار اشاغى بر قصبه و قضادر قلعه سنى بر طرفدن
طونه و بر طرفدن نهر احاطه قيلوب محاذيسنى اول نهرك قره طرفنده واقع
اولمشدر كوپرى برله عبور اولنور جامعى و حمامى واردر استانبولدن اوت
بر كونده واريلور و جوانبى روسچق و افلاق ولايتلريدر بلونه كسر باء
عجميه و فتح لام ايله لسان بلغارده صمانلق معناسنه باغلى باغچه لى
دوزيرده بر قصبۂ صغيره در جامعى و حمامى واردر استانبولدن اون ايكى
كونده واريلور جوانبى لوفچه و نيكبولى قضالريدر لوفچه بر طاغك ذيل
شرقيسنده باغلى باغچه لو او كى صحرا بر قصبه و قضادر اوسمه نام بر نهر
ميانندن كچوب اوزرينه عظيم جسر بنا اولنمشدر معلرى و حماملرى
واردر سكز يوز التمش التيده ابو الفتح سلطان محمد فتح اتمشدر استانبولدن
اون ايكى كونده واريلور جوانبى بلونه و ايوارجه و راخوه قضالريدر ايوارجه
ودين قربنده بر قصبه و قضادر استانبولدن اون دورت كونده واريلور
جوانبى بوعيه و لوفچه قضالريدر بوعيه ايوارجه قربنده بر قصبه و قضادر
استانبولدن اون اوچ كونده واريلور جوانبى ودين و ايوارجه قضالريدر
جبره كسر جيم و فتح را ايله بر قوفچه و ايوارجه و راخوه وسطنده بر ناحيه
و قضادر استانبولدن اون دورت كونده واريلور بوتاليج ضم باء
و فتح تاء و كسر لام برله طرنوى و بلونه و نيكبولى بيننده بر قصبه و قضادر
استانبولدن اون كونده واريلور توترقان روسچق اراسنده طونه يه مشرف
بايرا اوزرنده قريه لو بر قصبه در بر كوچك طاش حصارى واردر ذكر
اولنان ايكى قصبه انجق بش ساعتلك يولدر زشتوى كسر زا و سكون شين
معجمه و ضم تا برله طونه كنارنده نيكبوليدن بر مرحله اشاغى باغلى باغچه لو بر قصبه
و قضادر استانبولدن اون بر كونده واريلور بر طرفى صحرا و بر طرفى دخى مذكور
توترقان واقع اولور بر جامعى و حمامى و بايرا اوزرنده بر حصار صغيرى واردر
طونه بر مقدار منفصل واقع اولمغين صوبى قربه ايله چكرلر مملكت راخوه
نيكبوليدن بر مرحله بالايه طونه كنارنده دوزيرده بر قصبه و قضادر اطرافى

اطرافی قیرلرا ولوب انسقره نام بر نهر یاندن کچوب طونه یه لاحق اولور
استانبولدن اوچ کونده واریلور ایکی طرفندن نیکبولی و ودین بر کونلك
یول اولوب نواحیسنك آخر حدیدر **مملکت ودین** نیکبولیدن ایکی مرحله
یوقاری طونه کنارنده مشهور بلده وقضادر میرلواسی وقلعه سی واردر
استانبولدن اون دورت کونده واریلور قرشوسی افلاق ولایتی وجوانبی
فتح اسلام وراخوه وایوارچه قضالریدر ونواحیسی بونلردر **فتح اسلام**
ودیندن یوقاری طونه کنارنده برقصبه وقضادر استانبولدن اون
التی کونده واریلور اطرافی ودین وکوکرجنلك قضالریدر **اسقرلك**
ودینه قریب برقضادر استانبولدن اون التی کونده واریلور جوانبی بانه
وتموق ونیش قضالریدر **بانه** اسقرلك بانه سی دیمکله معروف قضادر
اسلامبولدن اون التی کونده واریلور جوانبی توجانیه ونیش قضالریدر
کوکرجنلك فتح اسلامبولدن برمرحله یوقارو طونه کنارنده قپو نام تنك
بوغاز محلنده واقع برقصبه وقضادر استانبولدن اون یدی کونده
واریلور جوانبی فتح اسلام وحرام قضالریدر حصارنی سکز یوز تقوز برده
بعض امرا سلطان مراد ثانی فتح اتمشدر ودین سنجاغنك آخر حدیدرکه
اندن یوقاری سمندره وبلغراده ایکی اوچ کونده واریلور بومقامده صاغ
قول ممالکی تمام اولدی من بعد اورته قولده واقع ممالك ذکرینه شروع اولنور
مملکت جرمن کسر جیم عجمیه وسکون را وفتح میم ایله ادرنه دن شرق وشماله
برقضا ولوا اولوب اکثر نواحیسی اطرافنه دوشمشدر استانبولدن بلغراده
کیدرکن ادرنه یی کچلوب جسر مصطفی پاشا برابرنده جانب شمالده قصبه سی
کورسور قلعه سی وصاریجه پاشانك برخانی واردر سقفی قبه در دیبوز
التمش یدیده سلطان مراد غازی فتح اتمشدر جوانبی ادرنه وجسر مزبور
وخرمنلیدر ادرنه دن برکونده واریلور نواحیسی بونلردر **جسر مصطفی**
پاشا ادرنه دن اوته بلغراد یولنده اول منزل برقصبه وقضادر سلطان
سلیمان خان وزراسندن طقوز یوز اتوز بشده وفات ایدن مصطفی
پاشا انده برجامع ونهر مریج اوزره برعظیم جسر بنا اتمکله جسر مصطفی
پاشا دیرلر وخاصکی سلطانك دخی انده برجامعی واردر جوانبی ادرنه

وجرمن وزغره عتیق قضالریدر **یکیجه قزل اغاج** ادرنه دن برمنزل شرق
وشماله دوزیرده طونجه کنارنده برقصبه وقضادر استانبولدن یدی
کونده واریلور نهر قوم غربیسندن کچوب اوزرنده طاش کوپری بنا
اولنمشدر کوچك خانلری وبرجامعی وبرحمامی واردر دیبوز التمش سکزده
تیمور پاشا المشدر جوانبی ادرنه ویانبولی وزغره قضالریدر اولوب ادرنه دن
یانبولی یه اقرب **زغره جدید** جبل بالقانه قریب دوز اووه ده کثیر
الاثمار والاشجار برقصبه صغیره وقضادر استانبولدن یدی کونده
واریلور پاشا سنجاغندن اولان اسکی زغره دن نهر طونجه یوکا کلوب اوغرار
جوانبی زغره عتیق واسلیمیه ویانبولی قضالریدر اندن اسلیمیه یه دخی بش
کونده واریلور وبو قصبه قرینده برتی نام قریه ده دورت بش عدد ایلیجه
واردر برینك اوزرینه پیری پاشا قبه بنا اتمشدر **خرمنلی** ادرنه دن
بلغراده کیدرکن شاهراهده ایکنجی کونده واریلور برقصبه صغیره وقضادر
جوانبی اوزنجه اووه ویکی بکلی وجرمن قضالریدر **اوزنجه اووه** بو دخی
جاده بلغراده فلبه دن برمرحله بریده ادرنه دن اوچنجی منزل برقصبه
وقضادر استانبولدن طقوز کونده واریلور جوانبی یکی بکلی وخرمنلی
وفلبه قضالریدر ناحیه مرقومه خرمنلینك آخر حدیدر اولوب اندن اوته
صوفیه نواحیسی حدودینه کیریلور **مملکت صوفیه** ضم صاد مهمله برله
روم ایلی ممالکنك پای تختی وبکلربکیسنك جای اقامتی بشنجی اقلیمده بر
بلده عظیمه درکه ادرنه دن بلغراد اوزرنده برصحرای وسیع الاکنافده
واقع اولوب انلردن هر بری یدی بشر منزل واسلامبولدن طقوز کونده
واریلور جوانبی یکی بکلی وخرمنلی وفلبه قضالریدر ناحیه مزبوره حرمنك
آخری اولوب اندن اوته صوفیه نواحیسی حدودینه کیریلور واسلامبولدن
اون اوچ کونلك یولدر وهر جانبندن جبال مسافه بعیده اولوب سوادی
اوچ میل قدر طولانی دوشمشدر واقرانجار وانهاری ومتعدد جامعلری
واسواق معموره سی وعظیم خاناتی وبرکرمابه سی واردر نهرلرینك بری
کوستندیلدن وبری صماقودن کلور ایلیجه میاننده واقع اولوب صوی
معتدل السخونه در جوارنده ماء بارد دخی جریان ایدوب برجامه اقکن

ایله بوکا دکین قبه‌لو دار الغسل واچنده برحوض وقورنه‌لو حجره‌لر بنا
قیلنمشدر وقربنده بونك کبی نسوان ایچون برقبه وحامکان دخی واردر
استانبول ایله بوشهرك مابیننی ایکیوز یکرمی بوجوق میل اولوب اطول
نهاری اون بش ساعت اوچ درجه اقصر نهاری سکز ساعت اون
ایکی درجه وانحراف قبله‌سی خط نصف نهار جنوبیدن شرقه التی
درجه‌در سابقا بو بلده کرسی مملکت کفار ایکن برمتین حصاری
اولوب لالاشاهین پاشا فتحنه عظیم اعتنا قیلوب برطریقله ظفر
میسر اولمدقده اهل اسلامدن برغلام تبدیل جامه وار وب تکفوره
انتساب قیلوب مترصد فرصت اولور برکون صید وتفرج اثناسنده
مزبور تنها قومندن دور اولوب قید بند غلامه کرفتار اولور غلام مرقوم
اول مقهوری آتیله یده‌رك فلبه امیر الامراسی بلبان پاشایه کتورر پاشا
دخی عسکر اسلام برله واروب کفار دون تکفورلرینی کرفتار کورد کده
استیمان وتسلیم حصار ایدرلر بو وقعه یدیوز سکسان یدی سنه‌سنده
واقع اولمشدر بلده مزبوره لواسی پاشا سنجاغی تعیین اولنوب جوانبنده وبنجه
وراددومیر وشهرکوی واحتمان قضالری وار اطرافنده اولان بلاد نواحیسی
بونلردر فلبه صوفیه ایله ادرنه بیننده شاهراهده بر بلده فاخره‌در اطول
نهاری اون بش ساعت ایکی درجه واقصر نهاری اون اوچ ساعت بش
درجه وانحراف قبله‌سی قسطنطنیه‌دن یوز التمش بش میل بعیددر طقوز
واون کونده وار یلور لالاشاهین پاشا یدیوز اون بشده اورته سندن
کچن نهر مریج اوزره برقنطره عظیمه بنا اتمشدر اول زمان تکفور فنس بوکی
اولمغین بعد الفتح اسمنه فلبه دنمشدر اسواق عامره ورباطات وحمامات
فاخره وجوامع متعدده یاپلوب اطرافی ارض ذرع اولمغین عماراتی
چوغالمشدر انواع حبوبی خصوصا برنجی غایت لطیف ومرغوب اولوب
اطرافدن بلغراده وارنجه اکثر بلاده کفایت ایدوب محصول میریسی
سنوی قرق یوك اقچه قدر اولور اتهار واشجاری وافر کثیر النعم برولایت
وقضاسی بشیوز اقچه مولویت اولور زغره عتیق جبل بالقانك ذیل
شرقیسنده برقصبه وقضادر استانبولدن یدی کونده وار یلور زغره

جدید

خط نصف نهار جنوبیدن شرقه قریب اوچ درجه و
صح

جدید ایله اراسی دورت ساعتلك یولدر نهر طونجه بوکا اوغرامغین
هرخانه‌ده صو جریان ایدر باغ وباغچه‌سی وافردر جوانبی زغره جدید
وجریان وفلبه وقزانلق قضالریدر یانبولی دوزیرده برقصبه وقضادر
اسلامبولدن یدی کونده واریلور ایکی حمامی دورت بش جامعی برمقدار
اشجاری واردر نهر طونجه زغره‌دن کلوب بونك جانب غربیسندن
کچر اوزرنده کارکیر پایه‌لر برله اخشابدن جسری واردر برمحله‌سی جسرده
اورته اسلیه طرفنه واقع اولوب صوبی دخی کلوب اوست یاننده
طونجه‌یه قاریشور ومجموعی جسر التندن کچریدیوز التمش سکز تاریخنده
سلطان مراد خان غازی تیمورطاش پاشایی کوندروب محاصره
وسیفله فتح اتمشدر حالا سوری یوقدر جوانبی ادرنه وزغره واسلیه
ونواحی قضالریدر ادرنه‌دن شرق وشماله دوشن جانبی مابیننی ایکی
مرحله‌در مشهور یانبولی کبه‌سی اندن طقویور نواحی یانبولی قزل اغاج
ادرنه بیننده برقضادر اسلامبولدن سکز کونده واریلور قزانلق
زغره عتیقدن برمنزل اورته بالقانده برناحیه‌در نهر طونجه اندن
آقوب زغره‌یه کلور جریان کسر جیم وفتح با عجمیه برله فلبه وتاتار بازاری وزغره
عتیق وقزانلق بیننده برقصبه وقضادر اسلامبولدن اون طقوز کونده
واریلور برقوفچه بلونه برله ایوارجه بیننده برقصبه وقضادر استانبولدن
اون التی کونده واریلور کیروسرنام کومش معدنلری بوننده‌در تاتار بازاری
بیوك یولده برقصبه کبیره وقضادر اسلامبولدن اون اوچ کونده واریلور
فلبه‌دن برمرحله‌در جوانبی احتمان وفلبه وکوستنجه‌در صماقو یولی بوندن
ایریلوب کوستنجه‌یه کیدر کوستنجه صماقو ایله تاتار بازاری بیننده بر
قصبه‌در قربنده بری برینه متقارب ایکیسنك دخی مغسللری کارکیر بنادر
خرابه منزلدر اندن صماقوه برکونده واریلور صماقو کوستندیل ایله صوفیه بیننده
برقصبه وقضادرکه مزبور قصبه وقضاوقرانك اودیه وصحراسنده اولان
سیل مادن جسته جسته ماده حدید اولور صماقو اول دیارا اصطلاحنده
معادن حدید قربنده حدید اصلاح ایده جك مربع صو یله دوزیلان چرخلرك
واولچرخلر ایله قرمش حدید ضرب ایدن عظیم مطرقه‌لرنا سمیدر لنکرلری

وسائر آلات تیمور اکثرا اندن کلور واندن اشلنوب اطرافه کیدر بلدهٔ
مرقومی تمش ایکیدن لالا شاهین پاشا فتح اتمشدر استانبولدن اون بر کونده
واریلور جوانبی دوبنجه واحتمان وتاتار بازاری قضالریدر احتمان کسر
همزه ایله شاهراهده تاتار بازارندن بر مرحله اوته بر قصبه وقضادر بیوتی
یمش ایکیدن لالا شاهین پاشا فتح اتمشدر اسلامبولدن اون دورت کونده
واریلور جوانبی صوفیه وصماقو قضالریدر وصوفیه ایله بونک بینی صولو
دربند نام منزلده ازلادی کسر همزه وسکون زا ایله لوفچه دن غرب جنوبه
اتوز قریه لو بر ناحیه وقضادر اطرافنی داغلر احاطه اتمشدر متعدد ارماغاری
واردر استانبولدن اون اوچ اون دورت کونده واریلور جوانبی صوفیه واحتمان
وتاتار بازاری قضالریدر سرنسک کسر سین وراء مهمله وسکون شین
معجمه وکسر نونله صوفیه و برزنیک وازنبول وسطنده بر قضادر استانبولدن
اون دورت کونده واریلور رعایاسی بولغاردر برزنیک کسر با وفتح را
وسکون زاء معجمه وکسر نونله صوفیه قربنده بر قضادر استانبولدن بش کونده
واریلور جوانبی صوفیه وسرنسک وازنبول قضالریدر ناحیه سنده کومش
معدنلری واردر ازنبول کسر همزه وسکون زاء معجمه وفتح نونله صوفیه قربنده
بر قضادر استانبولدن اون التی کونده واریلور جوانبی برزنیک وکوستندیل
قضالریدر شهرکوی شاهراهده صوفیه دن بر مرحله اوته بر قصبه وقضادر
استانبولدن اون بش کونده واریلور جوانبی صوفیه ونیش وازنبول قضالریدر
نیش کسر نون وشین معجمه ایله صوفیه دن بلغراده بولنده اوچنجی منزل بر قصبهٔ
کبیره وقضادر شهرکوی ایله بیننده قوری چشمه نام منزل واردر استانبولدن
اون التی اون یدی کونده واریلور جوانبی اسفرلک ولسقوفچه وبولوان قضالریدر
قضاسنده مشهور ایلیجه سی واردر قلعه سنی بدیسوز یمش بدیده سلطان
مراد غازی المشدر بلدهٔ مرقومه ادرنه یولنده صوفیه اطرافنده واقع قصبات
وقرانک آخرحدی اولوب باقی نواحی وتوابعی صول قولده ساحل بحر رومه
قریب وسلانیک اطرافنه دوشمشدر اول قصبات وقضا بونلردر جسر ارکنه •
کتان • ایبصاله • مالغره • فرهجک • مکری • کوملجنه • قره صو • داغ آردی • چاغلایق •
برکلی • پراوشته • زیخنه • دیرامه • رازلوق • نوره قوب • سیروز • تیمور حصار •

قره

قره طاغ • کوپریلی • مناستر • فلورینه • پرشنه • کوریجه • تولونیا • بهلشته •
ناسلج • سرفیجه • خوریشته • کولیکسری • جمعه بازاری • اوستروه • صاری کول •
بو قضالر یمنده اولان سنجقلر ایله یازیلوب پاشا سنجاغنه تابعدر دیو
اشارت اولنور ومجموع عدد قضا ولواء پاشا اللی ایکی اولور من بعد صول
قولدن عبارت اولان آق دکز سواحلنده واقع اولان قصبات وقضا
بیاننه شروع اولنوب سلانیک وموره ولایتلری یازلدقدنصکره بوسنه
وبودین سرحدلری تفصیلنه کیریلور مملکت کلیبولی فتح کاف وکسر لام
وضم با ایله آق دکز بوغازینک داخلنده قسطنطنیه طرفنده کنار بحرده
بر شهر لطیفدر که استانبولدن قره دن بش کونده واریلور دریادن یوللی یوز التمش
میل وخط مستقیم اوزره ما بینی یوز اتوز التی بچوق میلدر طول نهاری
اون بش بچوق ساعت بر درجه اولور بر حصن حصین وسور متیندر
بدیسوز التمشده سلطان اورخان اوغلی غازی سلیمان پاشا روم ایلنه کچدکده
قتال ایله آلوب نکفوری فلوبولی اسمیله تسمیه اولنمشدر آب وهواسی خوب
اشجار واثماری وافر بر بلدهٔ کثیرة البرکاتدر ولمغین قپودان بحر سنجاغنی اعتبار
اولنوب سائر سواحل وجزائر سنجقلری اکا تابع قلنمشدر بو سواحل بلادی
کالا قسطنطنیه دن نهایته دک توجه اعتباریله ذکر وتعداد اولنور
چکمجهٔ صغیر استانبولدن اون میل قدر کنار بحرده قریب بر بحیره سی واردر
ایام شتاده آبی زیاده اولوب بحره یقین واردر قصبه بحیره نک ساحلنده در
چکمجهٔ کبیر صغیردن اون میل اوته کنه انک کبی کول کنارنده ادرنه وسلانیک
یوللرینه ممر ومنزل بر قصبه در بونک کولی دکزدن چقمش بر قولدر اولوب یول
اورته سندن کچمکله مرحوم سلطان سلیمان طقوز یوز یتمشده اوزرینه
میل قدر بر ده بر جسر عظیم یاپلمق فرمان بیوروب عجایب دهردن اولمغین
بقیه سی عصرلری تمامنه وفا اتمیوب بعده سلطان سلیم خان زماننده
پایانه ایرشمشدر تم امر الجسر تاریخیدر بو کنار بحرده بر جامع وحمام وبر خان
دخی سلطان سلیمانکدر سلوری بیوک چکمجه دن اوته کیره کنار بحرده
بر قصبهٔ کبیره در جامع وخانلری واردر قسطنطنیه ایله اراسی ایکی منزل
قریبدر اندن اوته سلانیک یوللی ایر یلوب ادرنه قوله کیدن صاغه توجه ایدوب

برکونده چورلی یه واریلور ردوسجق سلوریدن برمنزل کناربحرده برقصبهٔ
کبیره وقضادر استانبولدن اوچ کونده واریلور اسواق عامره ورباطات
فاخره سی وجوامعی وحمامی ومسافر نزول ایده جك خانانی واردر اوحوالیده
اولان بلاد وقرانك خصوصا ادرنه نك برکتیر الغله لنکر انداز اوله جق
لیمانی ورستم پاشانك طول وعریض عمارتی وخانی اولوب مسافرینه دن
هراوجاغه نزول ایده بر سفره طعام ایله اطعام اولنور ادرنه دن ایکی منزل
واستانبولدن اوچ کونلك یول اولوب جوانبی چورلی وخیره بولی واینه جك
قضالریدر خیره بولی خاء معجمه ایله ادرنه ایله ردوسجق ما بیننده پاشا سنجاغنه
تابع برقصبهٔ کبیره وقضادر استانبولدن دورت کونده واریلور بکلك
دوه آخورلری انده اولوب جوانبی ادرنه ودیموقه وبرغوس وردوسجق قضالریدر
برر کونلك یولدر یدیوز التمش طقوزده سلطان مراد غازی فتح ایتمشدر
بعده ردوسجقدن کلیبولی یولی بریلوب کناربحر ایله قواق ممتلرینه اوغرار
وبیوك یول دکز کنارینی براغوب اینه جکه کیدر اورشه فتح همزه وواو وشین
معجمه برله دکز کنارنده کلیبولی یه قریب برقصبه ویونا الی الجه قضادر شهر
اسلامبولدن دورت کونده واریلور جوانبی کلیبولی واینه جك ومعلغره
قضالریدر کلیبولیدن اوته قره کنارنده اجه اواسی ممتلری بر مقدار جنوبه کیروب
بوغازده اناطولی کنارینه یقین وارمغین ایکی طرفه کلیدبحر حصار سلطانی
نام ایکی حصن استوار واقع اولمشدر کمیلرك دخول وخروجی انلردن اذنه
موقوفدر کلیدبحر روم ایلی کنارنده برقدیمی حصار اولوب اناطولی حصارنی
فاتح سلطان محمدخان بنا ایتمکله حصار سلطانی دیرلر روم ایلی حصارینك
اوکی عظیم آقندی وعمیق اولمغله استیذان مصلحتیچون سفاین کبار یاننده لنکر
ایله قرار ممکن اولیوب حصار سلطانینك ایکی طرفی واسع لیمانلر اولمغین من
بعد استیذان مصلحتی انده کورلمك فرمان اولمش ایدی ایکسنك دخی عظیم
طوپلری واردر جبه خانه وسلاح برله مالامالدر اینه جك فتح الف ونون ایله
استانبولدن سلانیکه کیدرکن ردوسجقدن برمنزل اوته برقصبه در دورت
کونده واریلور جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر پیری پاشا انده برعمارت
ودار الضیافه بنا ایتمشدر جوانبی ردوسجق ومعلغره وخیره بولی قضالریدر

معلغره

معلغره فتح میم وایکی عین معجمه نك فتحی ولامك سکونیله اینه جکدن
نصف مرحله اوته یول اوزرنده بلدهٔ متوسطه برقضا اولوب یدیوز التمش
تاریخنده کلیبولی فتحندن صکره حاجی ایلبکی فتح ایتمشدر حالا سوری یوقدر
اسلامبولدن دورت کونده واریلور مابینی سکسان سکز میلدر
اطول نهاری اون بش ساعت نصف درجه در وانحراف قبله سی خط
نصف نهار جنوبیدن قرق دورت درجه در جوامع وحمامی واسواقی واردر
بی نظیر عسلی اولور بیك دوزنده وفات ایدن سنان پاشا انده بر رباط عالی
بنا ایتمشدر بو قصبه دن ابصاله بعید اولمغین اراده احمد پاشا چفتلکی نام
چفته خانلی برمنزل معروف واردر ابصاله کسر همزه ایله کنار بحره قریب صحرای
واسعده پاشا سنجاغنه تابع برقصبهٔ بی سور در جوامع وحماماتی واسواقی
واردر اسمی الله صلادن محرفدر منقولدرکه عسکر اسلام روم ایلنه کچوب
غازی سلیمان پاشا بوشهری الدقده نماز جمعه یه ابتدا انده واقع اولمغین
الله صلا مومنی دیمشلر کیده رك تحریف عامه برله ابصاله اولمش
اصحاب خیردن خسرو کتخدانك انده سقفی رصاص بر طویل وعریض
رباطی وعمارتی واردر مزارع ومراتعی کثیره در استانبولدن بش کونده واریلور
نهر مریچ بو محله قره جك بیندن کچوب بوله قریب یرده دریایه قاریشور
ذکر اولنان اوچ قضانك صاغ طرفنده ادرنه ایله بونلر اراسنده پاشا سنجاغنده
جسر ارکنه ودیموقه وکشان نام اوچ قضا دخی واردر دیموقه کسر دال
وسکون یاء وفتح میم برله ادرنه دن برمنزل جنوبه قزل دلی نام نهر کنارنده بر بلدهٔ
لطیفه در ادرنه فتحندن صکره سلطان مراد غازی امراسندن حاجی ایلبکی
یدیوز التمش ایکی سنه سنده فتح ایتمشدر برمستحکم ومتین قلعه سی واردر
سلطان مزبور حین فتحده بوشهری دار الملك قیلوب قلعه سی ایچنده بر
مفرح سرای بنا ایتمشدر حالا معموردر نهر مرقوم قلعه دیبندن کچوب قلعه
ایچنده واقع جاملره تعبیه اولنور صارنیجه اول نهردن صنعتله صو الینمشدر
بالای حصارده سرای پیشکاهندن قلعه دیوارینه نزول اولندقدن صکره
تخمینا یوز پایه نردبان برله اول صارنیجه اینلور قصبه مرقومه ده بر جامع
واوچ مدرسه وایکی حمام واردر بری اورج پاشانکدر بلکه فیلیکه حمامی دیرلر

سببی بودر که ایچنده مجوف بنا اولنمش بر کرو واردر بر کمسه بر طرفندن اغزینی
دیواره طتوب فیلدسه طرف آخرده دیواره قولاق طوتان عینیله استماع
ایدر بری دخی فریدون بك خمامیدر بو شهرك متاعی لطیف و رقیق کونه
وابریقدر استانبولدن بش کونده واریلور جوانبجا ادرنه وفره جك وابصاله
قضالریدر جسر ارکنه فتح همزه و سکون را ایله کلیبولیدن ادرنه یولی اوزرنده
بر قصبۀ محدثۀ اسلامیه در استانبولدن بش کونده واریلور برغوس جبالندن
کلن نهر ارکنه جسری التندن جریان قیلوب مریجه لاحق اولور جوانبجا ادرنه
وبابای عتیق ومغلغره در استانبولدن فتحندن مقدم دوما ایلنه کلیبولی معبرندن
غیری طریق اولمیوب ارکنه صوئی هر زمان کچد ویرمکله مرحوم سلطان مراد
خان ثانی اول موضعده یوز بتمش دورت طاق اوزره بر جسر عالی بنا
قیلوب بر طرفنه بابالر نام قریه بنی وجانب آخرنده بر قصبه قوندروب بر جامع
وعمارت وحمام بنالری سکز یوز قرق یدیده تمام اولدقده بالذات کندیلری
یدیله فقرایه اطعام طعام بیوردیلر بو دخی سابق الذکر بیوك چکمجه کوبریسی
کبی بلکه دخی اطول واکمل بر قنطرۀ بی بدلدر سیاحان آفاق اکا مانند کوبری
اولمز دیو اتفاق ایتمشلردر جامعنك سقفی اخشابدن اولمغین بناسنه وهن
کلوب مرحوم سلطان عثمان بیك اوتوزده تجدید بنا ایتدرمشدر کشان
فتح کاف وشین ایله استانبولدن سلانیکه کیدرکن معلغره ایله ابصاله
بیننده پاشا سنجاغنه تابع بر ناحیه وقضادر قصبه سنه روجی دیرلر بش کونده
واریلور بعده ابصالهدن نهر مریج سفینه ایله ایکیلوب بر کونده فره جکه
واریلور فره جك فتح فا وکسر جیم ایله شاهراهده پاشا سنجاغنه تابع بر
قصبۀ صغیره وقضادر بیوزتمش درتده لالا شاهین پاشا فتح ایتمشدر
استانبولدن التی کونده واریلور جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر
دریایه قریب برده ایکی ایلیجه سی واردر قبه لرینی داود پاشا بنا ایتمشدر
وایلیجه قربنده اولان اورنوس بیك بناسیدر اوج مرحله ادرنه دن بنجه
قافله بو ایلیجه یه کلوب اصحاب علل وامراض ایلیجه قربنده آغیر رایحه لی
سهل قبو صویندن ایچوب قومده یاتمغین استشفا ایدرلر اول محلده
بر بوکسك دیه اوزرنده بنا ایتمشدر ایشقلر اولور بو قصبه نك جوانبجا

ابصاله

ابصاله ومکری ودیمتوقه قضالریدر مکری یه بر کونده واریلور اینوز
کسر همزه وضم نون ایله ابصاله وفره جك ما بیننده مریج دریایه لاحق اولدیغی
یره قریب طرف شرقنده بر الجق بورون اوزرنده واقع قریۀ کبیره وقضادر
استانبولدن التی کونده واریلور اینوز مقابله سنده سمدرك نام بر جزیره
اولوب اینوز اوکلری غالبا صیغ اولمغین خرده کشتیلر واروب شدید
روزکارده مهلکه اولمغله سفاین کبار چوقلق اوغرایه مز اول محلده قره دن
ایکی برون دریایه داخل اولوب بربرلنه اوزرنده طوزله وایکسنك بینی
بوری کورفزی دیمکله معروف بالقلی کول دداغزنده وافر دالیانلر واردر
بلدن بالغی چقار مکری فتح میم وسکون کاف ایله مریج ملتقاسندن اوته
کنارنده پاشا سنجاغنه تابع بر کوچك قصبه وقضادر استانبولدن
یدی کونده واریلور بر جامع وایکی مختصر رباطی واردر قره فریه سلانیك
یولی ایکی آیریلوب عربه یولی مکری یه کیدر اتلی یولی جبال وتلال ایله مرور ایدوب
کوکرجنلك وشاهجیلر نام منزللر اوغرار وکیر وایکیسی دخی کوملجنه ده جمع
اولور مکریدن کوملجنه بر مرحله در کوملجنه ضم کاف ومیم مضموم ولام
ساکنه وجیم مکسوره ایله سلانیك یولی اوزرنده پاشا سنجاغنه تابع بر قصبۀ
کبیره وقضادر سورینی یدیوز التمش اوچده سلطان مراد غازی امراسندن
اورنوس بیك فتح ایدوب عمارت ورباط یاپمشدر سوادی خارج سوردن
اولوب بر قاچ جامع وحمام وخانلری واسواقی واردر حصارنده یهودیلر
اولور استانبولدن سکز کونده واریلور جوانبی قره صو ینیجه سی وطاغ آردی
ومکری قضالریدر کنار بحر بر مقدار بعیددر طاغ اردی کوملجنه وقره
صو ینیجه سی برابرنده سلانیکه کیدرکن طرف یمیننده پاشا سنجاغنه تابع
بر قضادر استانبولدن سکز کونده واریلور جوانبی خواص وکوملجنه واوزونجه
اوه قضالریدر ینیجه قره صو کوملجنه دن بر مرحله اوته یول اوزرنده پاشا
سنجاغنه تابع بر قصبۀ صغیره وقضادر بر قاچ جامعی وحمامی وسوق مختصری
وعظیم خانلری واردر واصحاب خیراتدن بری ابناء سبیل ایچون بر عمارت
یاپمشدر استانبولدن طقوز کونده واریلور جوانبی چاپادیق وطاغ اردی
وکوملجنه قضالریدر قره صو قصبه سندن نصف طریقده نهر قره صو ایله

بچیلوب بر کونده قواله یه وار یلور قصبهٔ مزبورهنڭ طرف غربیسی بر جبل
طویل وعریضدرکه اول دیارڭ ارباب مواشیسی اکثرا انده یایلاقه کوچرلر
چابلدیق فتح جیم وسکون با برله سلانیکه کیدرکن یول اوزرنده پاشا
سنجاغنه تابع بر قضادر سکز کونده واریلور قره صو بکیجه سندن افراز
اولنمش قریه لردر نهر قره صو بو ناحیه لردن جریان ایدر قواله فتح قاف
ایله کنار بحرده بر قلعه وقضادر مستقل قپودانی ومستحفظانی وقربنده
معدنی واردر استانبولدن طقوزکونده واریلور جوانبی برکتلی وچابلدیق
وقره صو قضالریدر یدیوز یتمش بشده لالا شاهین پاشا فتح اتمشدر قرشو
دریاده طاشوز نام جزیره یدی میل اولوب سابق الذکر مکری یکجلدکدن
صکره بو یالیلرده مارلیسر نام جبل ذکرمیده لیمانی واردر صنع اولنمین خرده
سفاین داخل اولور قره صو اغزی انڭ غربیسنده در بعده قواله دربندی
سابقا حرامی سفاینه یتاق ومأوی اولمغین پیری رئیس قولیجه مرحوم
سلطان سلیم انده بر قلعه بنا اتمش اوله قواله دن بر کونده اورفانه
واریلور اورفان ضم الف وسکون واو وفتح فا ایله سدره قپوسی شمالنده
ودرامه شرقیسندن بیلری بر مرحله بر قصبهٔ صغیره در جامعی وحمامی
وسوق مختصری وبر رباطی واردر زمان سابقده اورفان قدیم اوچ فرسخ
اشاغی جانب غربیه نهر اورفان بحره دوکلدوکی یرده بر سواد عظیم ایمش
حالا سورنده جابجا اثر بنا باقیدر اورفاندن سلانیکه اون کونده واریلور
بو بولك صباغنده پاشا سنجاقلرندن برنیجه قصبات وقضا واردر برکتلی
فتح با ور ایله استانبولدن سیروزه کیدرکن قره صو کچیلوب طقوز کونده
واریلور قواله برابری پاشا سنجاغنه تابع جبال اتکنده بر قصبهٔ صغیره
وقضادر جامع وحمامی وسوق مختصری وبر ایکی رباطی واردر استانبولدن
طقوز کونده واریلور جوانبی درامه وقواله وزیخنه قضالریدر اورفان ایله
قواله اراسی دوشر قواله دن بر منزلدر درامه کسر دال مهمله وفتح را ومیم
ایله سیروز قربنده کثیرة الانهار والاشجار پاشا سنجاغنه تابع بر قصبه وقضادر
یدیوز یتمش بشده لالا شاهین پاشا فتح اتمشدر استانبولدن ... بر کونده
واریلور سیروزه بر قوناق بریده صاغ طرفنده کورسور جوانبی نوره قوب وزیخنه

ويركلو

وبرکتلو وسیروز قضالریدر قصبهٔ مرقومه ارض مستویه ده بر بلدهٔ صغیره
اولوب جوامع وحمام وسوق مختصری ومشهور تفرجکاهی واردر انده بر حوض
کبیر واقع اولوب اورته سندن آسیاب اداره ایدر آب قینایوب چقار
وبو قصبه کثیر الانهار در رستاقی فاخردر بر یدر شرق وجنوب جانبلری
بریج اولور چلتکزاردر زیخنه کسر زاء معجمه وسکون خاء وفتح نون ایله شهر
استانبولدن سیروز یولی اوزرنده بر قوناق بریده پاشا سنجاغنه تابع بر
قصبه وقضادر اون کونده واریلور جوانبی سیروز ودرامه وبراق دشته
قضالریدر نوره قوب فتح نون وراء وضم قاف برله درامه ورازلوق و
منلك قضالری اورته سنده پاشا سنجاغنه تابع بر قضادر استانبولدن اون
کونده واریلور بریده نام جبل عظیم بو قضاده اولوب تیمور معدنلری واردر
رازلوق فتح را وضم لام برله نوره قوب ودوبنجه ومنلك قضالری بیننده
پاشا سنجاغنه تابع نوره قوبدن مفرز بر قضادر استانبولدن اون کونده واریلور
سیروز کسر سین مهمله وسکون یا وضم را ایله سلانیك یولنده شرق
وشمال طرفنده زمین هموارده بر طاغك اتکنده بشنجی اقلیمدن پاشا سنجاغنه
تابع بر بلدهٔ لطیفه در قسطنطنیه ایله اراسی خط مستقیم اوزره اوچیوز
بجوق میل واون ایکی منزل وسلانیکه ایکی کونلك یولدر اطول نهاری اون
بش ساعت وانحراف قبله سی خط نصف نهار جنوبیدن شرقه یکرمی یدی
بچوق درجه در نوره قوب ودرامه وتیمور حصار بر مرحله جوانبه دوشر
شمالیسنده بر یوکسك دپه اوزرنده خرابه حصاری واردر یدیوز سکسان
دورتده لالا شاهین پاشا فتح اتمشدر بو حصاردن اشاغی دامن تله منتهی
اولور خرابه سوردی واردر بو یرلردن اثر باقیدر شهرك سوادی اول
دپه دبنده اوچ میل قدر طولانی دوشوب اون مسجد جامعی ویدی سکز
حمامی واسواق عامره وخانات فاخره سی وسوق زرکران وخفافلر اراسنده
بدستانی وغازی اورنوس ومصطفی پاشا واحمد پاشانك عمارتلری وخیراتی
واردر شهرك اطرافی انواع عماری مشتمل حدائق دلکشا ورياض حیات افزادر
باغلرنده فاخر عنبی اولور وصو قباغی اصلاحنه خلقی عظیم مقیدلردر اکثر
صو ایچمکه ظرف نفیس اولان موزون ومصنع قباقلر انده کلور وعجب وعجبدر

مستعمل ومرغوب حاولی مقربه لر وخنکاری حمام وخنلری وکنائسی منقش
ومصنع پیشکیرلر اول بلده نک مشهور متاعیدر سیروزدن غیری برده
اولمز صنایعی زنان نصارای رومدر بعض کتابده بو شهره دخی مدینة الحکما
یازیلوب الی الآن قوابل واذکیا مکانی اولمدن خالی دکلدر وجانب جنوبده
اولان صحرای وسیع سراپا چلتکزار وبی بدل برنجی اولور وشهرک صویی جمله
قنواتلندر وسور خرابی منتهاسیله سواد بلد بیننده قوچی صویی دیمکله معروف
برعین ما واردر کارکیر مربع بنا ایچندن فواره دن جریان ایدر وحصاردکی
نام برمقام نزهت انجام سیروزک مسیره وتفرجگاهیدر بش التی آسیاب
اداره ایدر آبی واردر ایام صیفده سیروز برمقدار وخیمه آلود اولمغین اکثر
خلقی قربنده اولان جبل یایلاقه چیقارلر مزبور جبل قاین وچام اغاچلی برکوه
بلنددرکه اکثر یرلرندن عیون انفجار ایدوب هواسی لطیف وآبی اخف
خفیف اولوب برایکی جامع وحمام وبعض دکاکین واسواق لازمهٔ تمدن
واجتماع اولمغله یایلاقده موجوده در وسیروزک برمنزل شرق وشماللنده
اوزری کارکیر قبه وایچی حوض برایلیجه سی واردر آبی معتدل السخونه در
مملکت سلانیک فتح سین مهمله ولام ایله اقلیم خامسدن بحر رومک جنوبنده
شمالیه یوز میل بر کورفزی نهایتنده برشهر معمور مشهور وسوادی اطرافی بش
قپولو اوچ میل قدر طولانی برسوردر قسطنطنیه ایله اراسی ایکیوز سکسان
یدی بچوق میل اولوب اطول نهاری اون بش ساعت بردرجه واقصر
نهاری سکز ساعت اون دورت درجه یه واردر سابقا یدی یوز طقسان التی
تاریخنده یلدرم بایزیدخان بردفعه فتح اتمش ایکن خلال اختلالده کیرو
کفار النه کیروب سکز یوز اوتوز برده سلطان مرادخان ثانی تکرار المشلر
بحریه ده مسطور اولدیغی اوزره بردر عتیقنده قدیم الایامدن بو شهره مالک
اولانلر تصویر اولنوب آخرنده فاتحی اخیری نقش وتحریر اتمشلر وسلانیک
حصارینک برجانبی جای مرتفع وایکی قات حصار واکثر یری کنار بحرده
یکتا دیوار اولوب اسکله قپوسندن انتهای غربیسنه وارنجه بحردن برمقدار
منفصل دوشمشدر بو فاصله اوکی اوچیوز پاره سفاینه لنکر انداز اولهجق
وافر لیماندر ابتدا مولویت ایله قاضی اولان عرب زاده عبدالرؤوف افندی

اول محلده فوقانی برمسجد جامع بنا اتمشدر وسور مزبورک جانب غربیسنده
جباله منتهی اولدیغی یرده برحصار مستقل دخی واردر وبعض محلاتی بر
جامع وحمام وسوق مختصری مشتمله در وجمله خانات ومحلاتی داخل حصارده
اولوب خارجنی باغ وباغچه احاطه اتمشدر صولری قنواتله خارجدن کلور
وسلانیک غرب وشماللنده نصف مرحله جبل خورتاچ دیرلر جبل مرقومده
برکاف قریه سی واردر سلانیکه بوراندن کلوب جاری اولور وبری دخی
یکی صودر کلریه قلعه سی دیرلر وبرینه دخی واردار قلعه سی دیرلر وبو شهرک
اوندن زیاده جامعی ویتمش سکسان محله مساجدی وسکز طقوز حمامی
اولوب مشهورلری بونلردر جامع قاسمیه سکز یوز اوتوز برده کلیسادن
دوزلمشدر وجامع عتیق جامع ایاصوفیه مقتول ابراهیم پاشا مناره وضع ایلدی
جامع اتمشدر جامع قاسم پاشای جزری جامع یعقوب پاشا جامع سرای
سابقا حکام فرنکک سرایی قربنده کلیسا ایکن جامع سنان پاشا که نصارادن الوب
جامع ایتدی مناظر العوالم صاحبی عاشق پاشا ع بودیر کهنه لاتنک اهل اسلام
معبدی اولدیغی تاریخ دیمش بو مذکورات جمله کلیسادن جامع اولمشدر اما
جامع اسحق پاشا وجامع یشیمانیه وجامع اقچه مسجد اسلامده بنا اولنمشدر
وبو شهرک اسواق عامره واستانبول طرزنده ابنیهٔ فاخره سی وافردر ولوبجه
اطلاق اولنور سوق چوقه فروشان قربنده بزستانی وبرنیجه عظیم خانلری
واردر صولیجه خان مصطفی پاشانک ومالته خانی اول جمله دن اولوب
اکثری یهودی خانه در فرنکستاندن نهانی فرار ایدن یهودی اکثر کلوب
انده قرار اتمکین مساکن ومنازله عظیم مضایقه ویروب خانات ومحلاتی
اجارهٔ طویله ایله اکثر طوتمشلردر شهر مرقوم بوعیب ایله معیوب ومعفو
ایکن کبیرعا ولمخدوللرک نفع دنیویسی ایله ابناء دنیا قتنده عیوبی مستور
ومغفور اولوب فاخر منقش دیوان یکچه لری صنعتدن غیری دیارده
اشلنمک میسر دکلدر باندن غیری ولنته وبچاک چوقه اکثر سلانیک
یهودیلرینک عملیدر وانده اولان عجایبدن بری محلات یهودیانده خورا
نام دار تعلیم وبنادرکه طولانی دوشمش تحتانی وفوقانی مقاماتک طبقهٔ
علیاسنده متعدد کتبخانه لری واردر احبار یهوددن حروف هجا

معلملری مرتبه سنه واریجه ایکیوزدن زیاده معلم فنون بنج ساله اطفالدن
سی وچهل ساله رجاله واریجه یوز نفردن زیاده معلم بحسب المراتب توروب
تعلیم تورات ومعقولات ایدرلر ومتمول یهودیاندن بونلره وجوه خیردن
مبالغه برله نقود وقف ایدوب هر سنه ایتام وفقراسنه قمیص وقبا
توزیع اولندیغی کون اهل بلدک تفرجیدر وسلانیک اکثر حالده استانبولدن
برقطعه اولوب نیجه ارباب معارف فضلا ظهورا تمشدر قره دن اون
اوچ کونده واریلوب بحر یولی کسندره ساحلنه واریجه ایکیوز اللی میل
واندن سلانیکه یوز میل جمله اوچیوز اللی میلدن زیاده در جنابی تاریخنده
مسطوردرکه هجرت نبویه نک اوتوز بشنجی ییلنده نائب مصر عبدالله بن
سعد اوچیوز پاره سفاین برله دریادن قسطنطنیه دن غزا قصدینه توجه
ایتدکده ملوک رومدن اول عصرده التمش برنجی قیصر اولان قیطس
نام کبیر بیک پاره سفاین ایله قرشولیوب اثناء طریقده برکیجه کوررکه سلانیکه
کیدر ایرتسی فیلسوف مزبور معنای اسم بلد مذکور ایله تعبیر قیلوب دیرکه
بو سفرده سکا ظفر میسر دکلدر زیرا مقتضای قواعد تعبیر اولنور سلانیک
ایسه الونیکدن مرکبدر سه ترک ایله الو غیره ونیک غلبه یعنی غیره قو یعنی
بو امرده نصرت اوممه مغلوبیت مقرردر دیمک اولور فی الواقع فنکه
اوکنده عسکر اسلام غالب کلوب وجند کفار مغلوب وهارب اولدی
بعده قواله دن سلانیکه کیدن یولک حدنده سلانیک کورفزینه واریجه
اوچ یردن چیقوب هر بری نیجه میل بحره ممتد اولمش کرمشدر بری اینوروز
طاغلری برلو نفوز بورنی وبری کسندره بورنیدرکه قواله دن دفتره یولی
لیمانی وسیروز خالی کچیلوب اینوروزه واریلور آینوروز مد الف وسکون
یاء وضم نون ایله سکسان میل بحره کیرمش بر دجله طویل وجبال شاهقه در
دوری یوز میل قریب اولوب زمینه سهم مقداری یردن قره یه اتصالی واردر
اول محل الجق باقیسی مرتفع خصوصا شرقیسی اولقدر رفیعدرکه دریادن
ایکیوز سکسان میل بعید اولان اغریبوز جزیره سندن کورینور واول جبال
پر انهار واشجار اولوب اغاجلرنده تورنج ولیمون وانواع ثمار بتر مرغزار
یرلر وعالی بنالو مناسترلر درکه هر بری برحصاره بکزر ودیرلرکه انده شا

اوچیوز

اوچیوزدن زیاده دیر نصاری وار ایدی حالا التمش بشی معمور باقیسی
خرابه در واندرک اون طقوزی کنار بحرده ماعداسی جبالده اولوب هر
برینک سوق وچراغی وجمیع مهماتی یانده موجوددر وسلانیک اطرافنده
اول یرلرک برر ایکیشر چفتلکاری اولوب فتح خاقانیدن برو رهبانلری
مناوبه ایله واروب مستوفی محصولنی قبض ولوازم دیره صرف ایدرلر اول
راهبلر زعمنده دور عیسادن بری اول مقام عبادتکاه عبده اصنام اولمدن
خالی قالمیوب مطلقا حیوانات دیشی قسمی کیرممشدر وموضع مرغوبه
جمله کفار تعظیم واعتبار ایدوب قرالر وبکلر نذور وصدقات ایله اولادکی
نعلم کفر وطغیان ایچون کوندروب کروه کروه زیارته کلورلر وهر بری مناوبه
ایله بر راهب کیدوب دیار کفاری کشت وکدا ایدر وبی نهایه مال ایله
کلور واکثر دیرلرک تجاری وکمیلری واردر مکن الاولیمانندن غیری لیمانی
یوقدر اول دخی غایت ضیقدر مزبور لیمان برحصین متین کبی برمحل مرتفعده
مناسترکبیدرکه بشیوز رهبان ساکن اولور طوپلری وآلات حربی بکملدر اول
کشیشلر انکاری حیرتی صنعت ایله بقرد تعمیر ایدوررلر اول اجلدن قدر کشیش
وار ایسه آرغلنور وهر طائفه بی حمایه عادتلریدر وجبالک لودوس طرفی انجیر
کورفزیدرکه لونکوز ایله اینوروز اراسنه کیرمشدر لونکوز ضم لام وسکون نون
وضم کاف وکاه اندن بدل قافله اینوروز کبی دکزه کرمش بربرونددر بونک دوری
ومسافه سی اندن اقل اولوب ایکی کورفز اراسنده بی نظیر غره اغاجلی بیشه زار لیمانی
واردر طوب قونداقلری وسائر سفاین آلاتی اندن قطع اولنور کسندره فتح کاف
وسین مهمله وسکون نون وکسر دال ایله اینوروزه مشابه بر برون وناحیه در بو برلرک
طرفنده چناق لیمانی دیرلر بر لیمانی واردر انک بورننده قوم بورنه واریجه کسندره
کنارلری الجق یرلی ومرتفع جام اغاجلریدر قوم بورننک سلانیک شماله یوز میلدر
سدره قپوسی کسر سین وسکون دال مهمله وفتح را وقافله سلانیکدن شرق وجنوبه
ساحل بحرده مدن تقریبا اوچ فرسخ بعید سیان جبالده برقصبه صغیره وقضادر
استانبولدن اون ایکی کونده واریلور سلانیکه کیدرکن بسکاله بر ابرنده جانب
شمالده قالور وسیروزک دخی شرقیسی دوشوب اراسی ایکی بعید منزل
وسلانیکدن ایکی مرحله قریبه درو ناحیه سنده معدن فضه اولمغین قصبه

مزبوره نك باشقه ضربخانه سی وبر جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر
آب وهواسی لطیف وساحل بحرده سوائم قشلادیغی ولمغین ایام شتاده
فاخر لبن وكچی وغلادیغی بو قصبه ده غایت وافر اولور وبو قصبه نك معادنی
جانب جنوبنده بر عظیم جبل شاهق ذیلنده در اول جبلك اشجاری
قورینوب مهمات معدنه صرف اولنور وبحیره یه ناظر بر میوه لری واردر
بشك بازاركاه جدید سدره قپوسی نواحیسندن یولا اوزرنده بر قریهٔ
كبیره در بازاركاه جدیدك جامعی وسوق اسبوعیسی واردر سدره قپوسی
برله ما بینی بر مرحله قریبدر وشارع عامك اوزرنده بر منزلدر بشك دخی
بازاركاه جدید محاذیسنده كول كنارنده بر منزلدر وجامعی واردر ومزبورك
مقابلی بحیره كنارنده اولان كرمابه نك اوزری كارگیر قبه در وآبی شدید
السخونه در طبخ بیضه ایدر **تیمور حصاری** سیروزك غربنده نصف مرحله
برده پاشا سنجاغنه تابع بر قصبه وقضادر وبر صخرهٔ صما اوستنده بر حصن
مختصری واردر دمور حصار دخی دیرلر عدم احتیاجدن خرابه منزوددر قصبه
خارج سورده اولوب جامع وحمامی وسوق مختصری وطرف شرقنده بر بچوق
میل برده ایلیجه سی وقضاسنده دمور معدنلری واردر استانبولدن اون
اوچ كونده واریلور جوانبی سیروز وطوبراندر فاخر دانه دار انارى اولور
قره طاغ تیمور حصاردن مفرز طوبران وعورت حصاری وتیمور
حصار بیننده بر ناحیه وقضادر استانبولدن اون اوچ كونده واریلور
عورت حصاری سلانیكدن شماله بر قصبهٔ صغیره وقضادر استانبولدن
اون اوچ كونده واریلور جوانبی سلانیك وطوبران وقره طاغ قضالریدر
قلعه سی بر وادی ظهرنده یوكسك دپه اوزره بر قلعهٔ متینه در محفوظ
اولمامغین اكثر یری یقلمشدر سابقا اول حصارك مادولیه نام بر كافرهٔ
عورت بكا ولوب یدیوز یكمش بش سنه سنده اورنوس بك واروب
حرب وقتالدن صكره بر قاچ آی محاصره برله المغین اسمنه عورت حصاری
دینلمشدر **وترنه** فتح واو وكسر را ایله تیمور حصاره ایكی فرسخ قریب غربی طرفنده
بر بلدهٔ صغیره در نهر اورفان ایكیسی بیننده بچه جامعی واردر **یكیجه واردار**
سلانیكدن موره یه كیدركن صاغ طرفنده بچه بش ساعتلك مسافه قریب

سلانیك

سلانیكك غرب وشمالی طرفنده نصف مرحله بر قصبهٔ كبیرهٔ مستوره اولوب
جوامعی وحمامی واسواق عامره سی وبر آن ستانی ومدارسی وغازی اورنوسك
اوغلی عیسی بكك عمارتلری واوقافی وبابلدقی واردر وغازی اورنوس انده
مدفوندر واردار صویی دیكله معروف نهر كبیر بو بكله وارنه بیننده كچر
اورنوس بك كوملجنه فی الدقدن صكره یدیوز اللمش اوچده بونی دخی فتح
قیلوب سكی ویرمك ایچون صو طلبنه بعض اتباعنی كوندروب نه دم صویی بر تنك
محلده بولوب كلدكده واردر جواب ویروب لفظ مرقوم سبب تسمیه اولور
وبر موضعده حفر بنا ایدروب چیقان ترابی كیرو حفره یه ایندوردی انك
ترابی اعمال اولندقده زیاده كلمكین موضع خیر وبركتدر دیو وضع اساس بلد
ایدر لاجرم موضع ثانی یكیجه مقام اولا سیكیجه عنوانیله معنون ایدی دیو
بعض علماء واردار راقم الحروفه اخبار ایندیلر العهدة علی الراوی بلدهٔ مرقومه
یا بلدقی غربیسنده اولان جبل عالیدر كه هر سنه اهالی واروب كار چقارلر
انده بعض دكاكین وجامع بنا اولنوب تعمیر اولنمشدر **قره فریه** فتح كاف
وسكون را ایله سلانیكك غرب وشمال طرفنده كثیر الانهار بر قصبه
وقضادر یدیوز یتمش بشده لالا شاهین پاشا سیروزی الدقدن صكره
بونی دخی صلح برله ویرمشلر در حالا سوری یوقدر جوامع وحمامی واسواق
عامره سی وحوالیسنده چلتك مزارعی واردر میوه سی وبر بچه لطیف اولور
ابنیهٔ عالیه خرجی بی نظیر رخام احمراندن كلور وفاخر طویل وعریض اوزون
سجاقلی الوان مختلفه برله ولنسه لری اولور استانبولدن سلانیك ونهر واردار
كچیلوب اون دورت كونده واریلور جوانبی واردار وسلانیك واغستوس
وبلدطنه قضالریدر **اغستوس** وارنه ایله قره فریه ما بیننده یاكلر بر عظیم
كافر قریه سی وقضادر استانبولدن اون دورت كونده واریلور **ودنه** ضم
واو وكسر دال برله واردار واغستوس واوستروه قضالری بیننده بر قصبه
وقضادر اون دورت كونده واریلور سلانیك ایله مناستر بیننه دوشر
بعده سلانیكدن موره یولی ساحل بحر ایله جنوبه دونوب چتروز وقدحیه
قریه لرندن صوفیه ایله سلانیك یولی اراسنه كوستندیل قضالری واقع
اولمشدر بو محلده انك دخی ذكری بر طرف قیلنور **مملكت كوستندیل**

ضم کاف وفتح تا ایله اطرافی جبال بر صحرا مثالی یرده بلده متوسطه بر قضا
ولوادر سوری یوق انهار واشجاری چوقدر تحریك اولندقده چکردکی
حرکت ایدر بر نوع مسکی سبب مرغوبی اولور اشراف واعیانه ارمغان ایلتورلر
جوامع واسواق عامره سی واون ایکی یرده ایلیجه لری واردر قومنك شربی
قتوالتدندر لکن طاغلردن ارماقلر اقوب حدا یقینی سقی ایدر بلده مرقومه
سابقا مسکن بلغار اولوب ممالك کفار الندقده صاحبی سده سعادته
کلوب یدیسون تیمش اوچده خراجکذار اولمق نیاز اتمکین مرحوم ومغفور
خداوندکار برلرنده قراره حکم همایون ویردی قصبه مرقومه نك کرمابه لری
وافردر اون ایکسنك دخی اوزرلرینه بعض اهل خیر کار کیر قبه لر ومغسلار
بنا اتمشلر جمله دن بك ایلیجه سی مکلف واقع اولمشدر بونلرك آبی شدید
السخونه وکبریت رایحه لودر وبو قصبه یه استانبولدن اون دورت کونده
واریلور اطرافی دوبنجه ورادومیر وقره طوه وایوارینه قضالریدر توابعی
بونلردر **رادومیر** فتح را وضم دال مهمله وآخری را ایله صوفیه وکوستندیل
ودوبنجه بیننده بر قصبه وقضادر استانبولدن اون اوچ کونده واریلور
دوبنجه ضم دال وکسر نون وفتح جیم عجمیه برله صوفیه نك غرب وجنوبنده
دوز یرده بر بلده صغیره در جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر وسطنده
بر نهر جاری اولور استانبولدن اون کونده واریلور جوانبی صماقو وکوستندیل
ورادومیر قضالریدر اورته بولدن اسکوبه کیدرکن اکا اوغرارلر بو قصبه نك
ایکی میل غرب وجنوبه سپارده نام قریه سنده کارکیر بنالو بر ایلیجه سی واردر
آبی معتدلدر **پتریج** فتح با وسکون تا وکسر را ایله تیمور حصار ومنلك واوستروجه
میاننده بر قصبه وقضادر استانبولدن اون اوچ کونده واریلور **منلك**
فتح میم وسکون نون وکسر لام ایله پتریج ونوره قوب ودوبنجه اراسنده بر قصبه وقضادر
استانبولدن سلانیك یولیله سیروزه اوغرایوب اوچ کونده واریلور سیروز
صوینی بوکامرور ایدوب بعده سیروزه کلور **طوبران** ضم طا وسکون واو
وکاه طادن بدل دال برله تیمور حصاری وعورت حصاری وتکوش بیننده
کوستندیلدن بر قصبه وقضادر استانبولدن اون دورت کونده واریلور
مسجد جامعی وسوق مختصری واردر کول کنارنده واقع اولوب بحیره مزبوره

بعض

بعض ابنیه سنه ملاصقدر سلانیکك غربیسنه دوشر **تکوش** کسر تا
وسکون کاف وضم واو ایله پرلپه وکوپریلو واشتب بیننده بر ناحیه وقضادر
استانبولدن اون دورت کونده واریلور وادار نهری کوپریلودن کلوب
بونك ایچندن کچر **کوپریلو** اسکوب واشتب وپرلپه وتکوش قضالری
میاننده برسنکستان بوغازده پاشا سنجاغنه تابع بر قصبه وقضادر
استانبولدن اون آلتی کونده واریلور وادار نهری اسکوبدن کلوب بونك
ایچنده طاش کوپری التندن جریان ایدر وجه تسمیه دخی بودر جامعی وحمامی
واطرافنده حدیقه لری واردر غایت لذیذ قاربوزی اولور **استروجه**
ضم الف وسکون سین مهمله وضم تا ورا ایله پتریج ورادوشته وطوبران
قضالری بیننده سیروزك طرف غربیسنده ایکی مرحله بر قصبه وقضادر
استانبولدن اون دورت کونده واریلور بر بویوکك دپه زیلنده واقع
اولوب دپه اوزرنده بر خرابه قلعه سی واردر صوینی قنوات ایله طشره دن کلور
جوامع وحمامات واسواقنه توزیع اولور جانب جنوب وغربیسی واسع
صحرا ومیانندن جاری اولان نهرك اطرافی طواحین ومزارع وقرادر عشتوس
آینده طولیان نام مشهور بازار بو قضاده در مسافه بعیده دن نفوس کثیره
کلوب عظیم جمعیت وتجارت ایدرلر **رادوشته** فتح را وضم دال مهمله
وکسر واو ایله اوستروجه دن مفرز بر قضادر استانبولدن سیروزه یکیلو
اون دورت کونده واریلور **ایشتب** کسر الف ویا وسکون شین وتا
ایله قره طوه واسکوب ورادوشته وتکوش بیننده اوستروجه نك غرب
وشمال طرفنده بر جبل دامنی وادیده بر قصبه وقضادر بویوکك بر دپه
اوزرنده حصن حصینی وجوامع وحمامی واسواق وسیعی وبر عالی رباطی
وتلال وجبال اراسنده قصبه یه قریب حدایق وباغاتی ومیاننده کذر
ایدر وکاهی ایام صیفده منقطع اولور بر نهر صغیری وبر تل رفیعده معمور
ومتین سوری واردر سلطان مرادخان غازی عصرنده روم ایلی امیر
الامراسی اولان تیمورطاش پاشا یدیوز سکسان دورتده مناستر ایله فتح
اتمشدر حالا باقی ومحفوظه در استانبولدن اون بش کونده واریلور اوچیه
یولی نواحیسی بو قضایه تابعدر وبونده فاخر صوبه امثالی حدیدن بعض

خرده آلتلر ایشلنور قرطوه کسر قاف و فتح راء مهمله و ضم طا ایله اشتب
و اسکوب و کوستندیل میاننده بر قصبه و قضادر استانبولدن اون بش
کونده واریلور قضاسنده کومش و باقر معدنلری واردر اشتبک جنوبینه
دوشر مابینی بر مرحله در قصبه مرقومه عظیم طاغلر اراسنده واقع اولوب
بر جامعی و حمامی اکیدر و حمامنک بری مربع الشکل غیر مکرر طرز غریب و چهار
دیوارک داخلی بر رصفه و بر قورنه در و وسطنده کیر و چهار کوشه حجره نک
بر در کبی قپو و اوچ دیوارینک داخل و خارجنده بر قورنه اقار صو واردر و بو
قضاده معدن فضه و نحاس و ملغین باقرجیلر سوقی و ضربخانه سی واردر
باقردن فاخر ظروف و اوانی ایشلنوب باغاری طاغلر اتکنده در و قره طوه
طاغلرینه جبل اکری صو و اکری دره متصلدر ایکی کونلک مسافه طول مرور
اولنور جبل مزبورده دیر واردر اکا متصل کارکیر قبه ده سابقا اول دیار
حاکمنک اوغلی زوجه سیله بر موضع تنک و تاریکده حجردن یونغه ایکی
لحد وضع اولنمش و اوزرلری زرین اقمشه ایله اورتلمشدر کوزلرینک آیینه
لری بی نور قالوب جلد و لحملرینه خلل کلممش سیم و زردن انکشترلرنده
خاتملری وار رنکی دخی ثابت و ملغین بری بریندن فرق اولنمز قپو اوزرنده
تاریخ فوتلری هجرتدن ایکیوز اللی سنه مقدم اولمق اوزره در جبل مزبوره
کوستندیل طاغی دخی بر طرفدن متصل اولوب اکری صو دیکلنک راسی
فاصلدر و قره طوه ضربخانه سنده کسیلن فضه و ذهب بو کوه معدنندن
کیدر ایواربنه کسر همزه و سکون واو و فتح را ایله کوستندیلدن بر مرحله
غربیه و اسکوبدن بر مرحله شرقیه قره طاغ اتکنده بر قصبه و قضادر آستانه دن
اون التی کونده واریلور ولاشته نام تیمور معدنلری بو قضاده اولمغین
بی نظیر بالطه لر و حدیددن بعض اسلحه معتبره یاپیلور جوانبی نوه بردو
و قره طوه و اسکوبدر مملکت اسکوب ضم الف و کاف و سکون سین مهمله
و واو برله اقلیم خامسدن رومده کوستندیلک غربینده اوچیوز اقچه
قضا اولوب بر بلده لطیفه در کمال حسن لطافتندن کتب قدیمه ده عروس
روم لقبیله ملقبدر استانبولدن اون التی کونده واریلور راسی اوچیوز
التمش سکز میلدر طول نهاری اون بش ساعت اوچ درجه و اقصی

نهاری طقوز ساعت اون ایکی درجه اولور انحراف قبله سی خط نصف
نهار جنوبیدن شرقه اللی یدی درجه در وارداری صوبی قلقاندلن طاغلرندن
کلوب بونک ایچندن جریان ایدر اسکوبک اننده عنبری قوقولو کلوب
صولری چوقدر مسعد جامعلری و اسواق و بزازستانی و تفرجکاهلری
و محفوظ بر حصن متینی و کافری بنا ایله مناره کبی بر عظیم چاکلغی واردر
الآن فرنکستانده شهرت تامه سی اولان چاکارک اعظمیدر لیل و نهارده
تعداد ساعات و تنبیه اوقات ایدر و صدای مطرقه سی بلده اسکوبدن
ایکی فرسخ جوانبه کیدر مخصوص ساعتجیسی واردر و بو شهرده دخی معدن
علما و مکان فضلادر اطرافی قلقاندلن و قره طوه و اشتب و کوپریلی قضاسی
دوشر نواحیسی بونلردر قالقاندلن اسکوبک غرب و شمال طرفنده شار
طاغی دیمکله معروف جبل شرقیسنده بر قصبه و قضادر استانبولدن اون
یدی کونده واریلور و نهر وارداره قریبنده چقار جوانبی اسکوب و قره طوه
و بربنین قضالریدر قچانوق فتح قاف و جیم برله اسکوب و برشتنه و موره
و برندین اراسنده بر قصبه و قضادر اسکوبدن بوسنه یه کیدرکن بر کونده
واریلور سنان پاشا انده بر قلعه بنا اتمشدر پرلپه کسر باء عجمیه و سکون را و فتح
لام و با ایله اسکوب و مناستر و کوپریلو میاننده اشجاردن عاری بر کوه سنکستان
قلیل الاشجارده بر قصبه صغیره و قضادر قلعه سنی یدیوز سکسان دورتده روم
ایلی بکلربکیسی تیمورطاش پاشا صلح ایله المشدر موریحوه ناحیه سی دخی بو قضادن
عدا اولنور استانبولدن اون بش کونده واریلور اسکوب توابعیدر بو قضالر اولوقت
اسکوبدن موره یولی جنوبه دوشدکده ترحاله سنجاغنه اوغرابوب اول حالده
پاشا سنجاغندن بر قاچ قضا کیروده قالور اول قضالر بونلردر مناستر فتح
میم و نون ایله فلورینه و پرلپه و اوخری بیننده پاشا سنجاغنه تابع بر قصبه
کبیره و قضادر استانبولدن سلانیک و وارداره و مودرنی چیلوب اون
بش کونده واریلور رعایاسی بلغاردر یدیوز سکسان دورتده سلطان مراد
غازی تیمورطاش پاشایی کوندروب ضرب سیف ایله فتح اتمشدر حالا حصاری
خرابه در جانب جنوبیسی بر کوه بیشه زار و اوکی صحرای وسیع الاقطار اولوب
کوهدن وافر چایلر و انهار قصبه مرقومه یه نزول قیلوب طرف محاذیده

جاری اولور بعده چقوب مزارع ومراتعی سقی ایدر وفلورینه طرفنه اقار
کیدر بو بلده نك اکثر متاعی مشهور کتانیدر فلورینه کسر فا وراء وضم لام ایله مناستر
وکسریه واوستروه مابیننده مناستر طاغنك ذیل شرقیسنده پاشا سنجاغنه
تابع برقصبه صغیره وقضادر استانبولدن اون دورت کونده واریلور
مناستر صویی بوکا اقرب حدائق ومزارعنی سقی ایدر کسریه فتح کاف وسکون سین
مهمله برله بهلشته وفلورینه وپرسپه مابیننده برکولك ایچنده کنارینه قریب
پاشا سنجاغنه تابع برقصبه وقضادر کولده اولمق تقریبیله کولکسریه دیرلر
قلعه سی وجسری وجامعی وحمامی وخانی واردر استانبولدن اون بش کونده
واریلور فلورینه دن جبالك برصعب المرور یولیله واریلور بازرینه اینلور
طاغنده افلاقدن متولد برطائفه ساکندر بوقصبه نك داغ دبنده واقع
قریه لری اولمغین اکثر متاعی خمردر خوربشته ضم خاء مهمله وسکون بای عجمیه
ایله کریه کولی کنارنده اراسی ایکی ساعتلك یول پاشا سنجاغنه تابع برقصبه
وقضادر بوکا دخی اون التی کونده واریلور جوانبی کسریه وبهلشته وناسلیج
قضالریدر ورعایاسی بلغاردر بهلشته کسر باء ولام ایله پاشا سنجاغنه
تابع برقصبه وقضادر اون یدی کونده واریلور جوانبی کسریه وکوریجه
وپرسپه وخوربشته قضالریدر اولوبا رنابود ایله بلغار مخلوطدر ناسلیج
فتح نون وسین وکسر لام وسکون جیم ایله خوربشته وکرینه وجمعه بازاری قضالری
بیننده پاشا سنجاغنه تابع خوربشته قضاسندن مفرز قضادر استانبولدن
اون التی کونده واریلور حزیرانده ترجل نام بازاری طورور سرفیجه فتح سین
وسکون راء وکسر فا ایله صاری کولده پاشا سنجاغنه تابع برقصبه وقضادر
استانبولدن اون دورت کونده واریلور جوانبی الاصونیه واکری بوجاق
ودوبنیجه قضالریدر تموزده هر سنه مشهور بازاری طورور دوبنیجه قره نام
قصبه کنارنده جریان ایدر صاری کول سرفیجه دن مفرز پاشا سنجاغنه
تابع ناحیه وقضادر جوانبی سرفیجه وجمعه بازاری واکری بوجاق قضالریدر
اکری بوجاق فتح الف برله صاری کول ایچنده سرفیجه دن مفرز پاشا سنجاغنه
تابع برقصبه وقضادر اون دورت کونده واریلور جوانبی سرفیجه وجمعه
بازاری وتره طوه قضالریدر جمعه بازاری صاری کولده پاشا سنجاغنه تابع

برقصبه وقضادر استانبولدن اون دورت کونده واریلور جوانبی اکری
بوجاق وفلورینه واوستروه ولنقه قضالریدر اکثر قرایی ترکستاندر استروه
ضم همزه وسکون سین ایله فلورینه وجمعه بازاری ولنقه قضالری بیننده
پاشا سنجاغنه تابع برقصبه وقضادر استانبولدن اون اوچ کونده واریلور
لنقه فتح لام وسکون نون وفتح قاف برله پاشا سنجاغنه تابع برقضادر آستانه دن
اون بش کونده واریلور جمعه بازاری وفلورینه دن برقاچ قطعه قرالر افراز
اولنوب مستقل قضا اولمشدر قاضیسی دوبری نام قریه ده اوتورر ذکر اولنان
قضالر کچلدکدن صکره یکیشهر وترحاله سنجاغی قضالری حدودینه واریلور
اندن اوته اغریبوز وموره مملکتلرینه سلوك اولنور مملکت ترحاله کسر تاء
وسکون راء وفتح حاء ایله اسکوب وموره بلادی مابیننده برقصبه وقضادر
وقصبات وقضایه لوادر استانبولدن اون یدی کونده واریلور جوانبی یکی
شهر وفنار کبیر ویانیه قضالریدر رعایاسی رومدر برجبلك ذیل شرقیسنده
واقع اولوب برقلعه صغیره سی واسواق عامره وجوامع وحمامی واطرافنده
حدایق وباغ وباغاتی واردر کثرت میاه ووفرت نزهتکاه ایله دمشق شامه
مشابه در نهر کوستم ایکی میل قربنده جریان ایدر بیدیبو طغیان سکزده یلدرم
بایزید خان فتح اتمشدر اطرافنده اولان بلاد بونلردر بلاطمنه فتح باء عجمیه
ولام وکسر طا ایله سلادنیکدن یکیشهره کیدرکن دریا کنارنده قدحیه وجترون
کوبلری وکول طاغلری کچیلوب ایکی کونده واریلور برقلعه وقضادر اشجار
واثماردن عاری اطرافی برر ایکشر ساعت مسافه صعب سنکستان وحصاری
برجبل عسیر المرور برسور متین وجمیع بیوت ومحلاتی داخل حصن حصیندر
اشاغی کنار بحرده برلیمانی وقلعه فرسخ سنده فایق پاشانك مقتولك برچشمه
وبربیوك خانی واردر یکیشهر فتح یا ایله سلادنیك غرب وجنوبی طرفنه
دورت مرحله برشهر قدیم ومعمور وقضاسی بشیوز اقچه مولویت برسواد
مشهوردر بلاطمنه ایله ترحاله بیننده دریادن برمرحله بعید ارض مستویه ده
واقع اولوب اطرافی التشر ساعت بره دوز صحرا وضیاع وقرادر ارسلاندن
اغری معناسنه کوستم صویی ترحاله دن کلوب بو مشهورك جانب غربیسنه
اوغرار وسط شهرده حسن بك جامعی کوبریسندن کچوب کیدرکن شهرك بر

محله سی نهردن جانب آخرده واقع اولمشدر ذکر اولنان جسر وجامع نهره
مشرف متین وعالی بنادر بوندن غیری وسط شهرده بیراقلی جامعی دیرلر
برجامع کبیر دخی واردر اوچ حمامی وبر آزستانی وخانی واطرافنده باغلری
وعلی قلة باغچه سی واردر فاخر عنبی اولور لکن وخیم الهوادر نهر مزبوردن
ایام صیفده کچیلور وکنارنده جابجا یکیشهرک تفرجگاهی واردر باشقلو
بازاری بو قضاده در بو بلادطمنه دن حسن بابا بلنه قونیلوب بعده یکیشهر
اواسنه نزول اولنور وبر کونده واریلور ترحاله دخی غرب وجنوبه بر منزلدر
نهر کوستم حسن بابا بوغازندن کچوب بلادطمنه دن یوقاروده دریایه قاریشور
ویکیشهرک اسکله سی غلوس نام قلعه اولوب قبله طرفنه یقین بر مرحلدر
قلعهٔ مرقومه سکسن میل بر کورفز نهایتنده واقع کون طوغوسنه قرشودن
برده بر قلعهٔ صغیره در بر حمامی وبر جامعی وقپوسی اوکنده بر صوفیوسی واطرافنده
باغ وباغچه سی واوکنده لیمانی واردر بیوت ومحلات قلعه ایچنده در
جوانبی بلادطمنه وارمیه وچاتلجه دوشر جبل قله بقا یکیشهر ایله ترحاله یه
قریب بر صحرای وسیع میاننده اکثر اطرافی صخرهٔ مجوّفه و ودایی ایکی اوچ میل
مسطح بر جبل مدوّردر تعدیه الایامدن قوم نصاری انده بر دیر کبیر بنا ایلمشلر
پارچه دیرکی نردبانی کبی جبل متینه سلّم قوروب انکله نزول وصعود
ایدرلر ولوازم وخرجی زنبیل کبیر ایله چکرلر وزنبیلجی حافظ جبلدن ابعاد
ایچون راهب متعین ایچنده اوتوروب بر چوب طویل ایله عمل ایدرکاه
تفرج مراد ایدن مسافرینه بر ایکی کسه فراغ بال ایله زنبیله کیروب
صعود ایدرلر ودیرک راهبلری شرائط مهمانداری رعایتنده قصور
اتمزلر ولسین فتح واو ولام ایله یکیشهر وارمیه وفولون بیننده بر قصبه
وقضادر استانبولدن اون التی کونده واریلور الاصونیه فتح الف ولام
وضم صاد ایله یکیشهردن مناستره کیدر یولا وزرنده بر قصبه وقضادر
استانبولدن اون التی کونده واریلور جوانبی یکیشهر وترحاله بر مرحله در
هر سنه تموزده عظیم بازاری طورکدر دومنک ضم دال مهمله وفتح میم ونون ایله
ترحاله دن بر قصبه وقضادر استانبولدن اون یدی کونده واریلور جوانبی
الاصونیه وترحاله دوشر رعایاسی رومدر بعده فنار کبین یکی شهر

قربنده واقع واکا تابع بر ناحیه اولوب لینه بختی سنجاغندن بادره جو باج
اغاج وچتالجه وارمیه قضالری ساحل بحره کلنجه بو خادله دوشوب انلر
کچدکدن صکره اغریبوز قضالرینه واریلور مملکت اغریبوز کسر همزه
وراء وسکون غین معجمه ویا ایله اللی سکز درجه اللی دقیقه طول واللی ایکی
درجه اون بش دقیقه عرضده موره ولایتنه داخل اولمجق محلک صول
طرفنده قره یه کوپری ایله ملاصق دوری اوچیوز التمش التی میل وشرقدن
غربه بر مقدار انحراف ایله ممتد یوز اللی میل طولانی بر جزیره ولوادر استانبولدن
یکرمی کونده واریلور خط مستقیم بشیوز التوز بش میل التوز بش ذراعدر
اطول نهاری اون دورت ساعت اون بر درجه واقصر نهاری طقوز
ساعت اون دورت درجه اولور دریادن قزلحصاره دورتیوز التمش
میلدر وسلانیکدن یوز کسان میل قدر دوشر تقویم البلدانده نون
وقاف ایله نقرینت تسمیه اولنور بحریه صاحبی دیمشدر که سابقا بو جزیره
کوپری محلنده قره یه متصل ایکن اسکندر ابقاء اثر ملاحظه سیله فصل
ایدوب دکزی بر جانبدن بر جانبنه اقتعله بوغازده کثرت ماهی اولوب
محلک مومنع دالیان وصیدکاه اولمسنه مؤدّی اولوب اطرافدن شکاربازانی
واعزب اندازان کلوب انده دالیانلر قوروب اجتماع انمکله جزیره نک اسم
قدیمی ماقری ایکن اغریبوز بو نسقه لفظی اول تعریب ایله اعاده غالبه ده اولوب
کیدرک اغریبوز دینلمش جزیرهٔ مزبوره جزائر یونانیه دن فرط وسعت
ومزید منفعت برله ممتاز اولوب مدینة الحکما اولان آتنه مقابله سنه
دوشمشدر انهار وانجاری مشتمل وضیاع وبقاعی ومتعدد لیمانی واردر
وسطنده اولان کوه بلند ورفیع یوز میل دکزدن نمایان اولور اغریبوزدن
یکرمی میل غرب وجنوبه اول بوغاز اوزرنده دکزه برابر یاپلمش اوچ طرفی دریا
وبر جانبی قره بر حصن حصین وحصار متیندر که تعبیر اولنماز سابقا فرنک
النده ایکن کمیلری انده یاتغین اهل اسلامه چوق ضرر ترتب ایدردی سکز
یوز یتمش اوچ اوائلنده مرحوم ومغفور ابو الفتح سلطان محمد خان عسکر بی پایان ایله
قره دن ووزیر اعظم محمود پاشا یوزبیکدن زیاده کمیله بحردن واروب کمیلن جسردن
اشاغی کشیلر اوزره جسر قوروب محکم محاصره ایدیلر بو اثناده وندیک بکی جندال

سکسن پاره قدرغه ایله قلعه امدادینه کلوب ایراقدن لنکر براغوب بوروش کونی
خبر المش معارضه یه حاضر اولدی لکن اول وقته تأخیر اولنیوب ابرته سی عسکر
اسلام بوریکه فرمان همایون صادر اولمغین علی الصباح هجوم ایدوب رخنه لردن
حصاره کیردیلر و استخدامه صالح اولانی در زنجیر ایدوب باقیسنی قیردیلر
جندرال حصار فتحنه واقف اولدقده دونمه چویروب فرار ایتدی و قلعهٔ مرقومه
مقابله سنده قزل حصاری نام بر برج عظیم خزائن کفار ایله مالامال ایدی
اول دخی فتح اولوب محزونی میری یه النمدی و قلعه یه طوب چکه جك ایکی محل
وار ایدی بعد الفتح رخنه لر یاپلوب اول خصوص دخی تدارك اولندی سوق
مرقومك شرق و جنوب طرفی اوچ دورتیوز پاره کشتی لنکر انداز اولجق واسع
لیمانی اولوب جانب آخری آچق اولمغله اولقدر دکلدر قلعه دن سابق الذکر
برجه اخشابدن اصمه کوپری قورلشدر تحتندن درکس قدرغه کچر وقت
حاجتده رفع اولنور و کیرو برجدن روم ایلی طرفنه بر کوپری دخی واردر اول
بوغازك آبی دائما بر جانبدن بر جانبه جریان ایدر انقلابدن خالی اولمیوب
کنارده واقع آسیابلری اداره ایدر و حصار لیمانی اغزنده واقع اطه قرینده جسر
قورلوب اوزرینه محمود پاشا اطه سی دینلشدر اکا بش میل قریب اولان طوزله
بورنندن قزلحصار یتمش بش میل و حصار مزبور کناردن ایکی میل قدر قره ده بر
صحره اوزرنده بر سور معمور و قضادر و عظیم صفا نقلی یر اولمغین مربان شدید
دونکاردن خالی دکلدر لیمانی بش میل قدر قره یل طرفنده قره اطه نام جزیره در
و اغریبوزك جانب غربیسنده اتوز میل ازدین و اون ایکی میل غلوس کورفزلرینه
مقابل اوردیون نام بر قلعه سی دخی واردر اوکی دورتیوز پاره کشتی یه واسع
لیماندر قلعهٔ مرقومه کناردن بر میل قدر بعید قره ده بر حصاردر بو جزیره نك
آثاری مشهوردر و انفس محصولاتندن ایدیکی کتب تواریخده مرقومدر و توابع
و لواحقندن ایچی قزلحصار قضاسی ایچنده دریا قیسی سابق الذکر روم ایلی قره
سنده در و اول اجلدن اغریبوز اقلیم جزائر بحار غربیه ده یازلمیوب بو محلده
ایراد اولندی و بر جانبی قره یه ملاصق اولمغین موره کبی بر جزیرهٔ کبیره عدادنده
مندرج قیلندی باقی نواحیسی بونلردر ازدین کسر الف و سکون زاء برله
اغریبوز غربیسی بوغازینك کورفزی نهایتنده روم ایلی قضاسندن بر قصبه

وقضادر

وقضادر استانبولدن اون سکز کونده واریلور یکیشهردن اوته ایکنجی منزل
موره یولی اوزرنده در جوانبی لوادیه و صالنه و ارمیه و مودنج قضالریدر
ازدینه وروان کشتیلر کورفزینه داخل اولوب ایکی میل کیدرلر بعده شمال
طرفنده وضع لنکر ایدرلر قصبه بش میل قره یه بر الچق یرده واقع اولمشدر مودنج
ضم میم و دال ایله ازدیندن طالندی و لوادیه بینده بحره قریب بر قصبه و قضادر
استانبولدن اون طقوز کونده واریلور موره یولی اوزرنده بر منزلدر طالندی
فتح طا و لام ایله مودنجدن اغریبوزه کیدن یولده کنار بحرده بر قصبه و قضادر
یکرمی کونده واریلور جوانبی مودنج و لوادیه و استفه قضالریدر بو قصبه نك
بر بوقفه صوفی و لیمانی واردر کیلر وارور آتنه فتح همزه و کسر تا و نون ایله اغریبوزدن
جنوبه موره کنارینه مقابل کنار بحرده بر قصبهٔ کبیره و یوز اللی اقچه قضادر
بشنجی اقلیمده در شرابن سعید قولنجه اتوز سکز درجه طول و قرق ایکی درجه
عرضی واردر قسطنطنیه ایله اراسی التیوز اللی اوچ میلدر اطول نهاری
اون دورت ساعت سکز بچوق درجه و اقصر نهاری طقوز ساعت التی بچوق
درجه اولور انحراف قبله سی شرقه التمش سکز درجه در بلدهٔ مرقومه سواد
قدیم و سابقا شهر عظیم اولوب افلاطون الهی اندن تمکن تمکین زمرهٔ حکمادن
مشائیون و اشراقیون کروهنه بنجه زمان حیز و مکان اولمش ایدی معلم
اول علوم حکمیه یی تدوین ایتدکدن صکره یازیلان کتابلر ایله دریخانه لر
اولوب مدینة الحکما دینلمکله مشهور اولدی بعد زمان اول طائفه یه انقراض
کلوب خزائن کتبی مأمون خلیفه بغداده نقل ایتمکله شهرك رونقی کیدوب
آسیاب بی آبه دونمك کبیدرلك عمارتنه دخی قلّت کلوب بطشره حصاری یقلدی
کلا ایچ قلعه سی معمور و لیمانی دورت میل بر صحرهٔ صما اوزرنده بر حصن حصین
و سور متیندر بینیو نقصان سکزده یلدرم بایزید خان امراسندن تیمورطاش
پاشا فتح ایتمشدر قلعه دن اسکله یه کلنجه سرا پا آثار بنا اولوب اطرافی
حدائق پر اشجاردر و انواع ثماری اولور عسل مصفا ایله مشهور آفاقدر
و بلدهٔ مزبوره اوکی یوز میل قدر بر کورفز موره بوغازی مغاره یه منتهی اولوب
و دریادن قزلحصار برابری بیره جك نام اطه آتنه نك تماشالو ایله بورنی
اراسی لودوس قبله یه قرق میل قدر اندن آتنه لیمانی قره یله التمش میلدر

جوانبی کفسه واکنه ومعلغره قضالریدر آینه فتح همزه ویاء مثنات تحتانیه
ونون ایله وکاه یادن بدل کاف عجمیه برله آتنه کورفزنده براطه ده برقلعه
وقریه در سابقا وندیکه تابع ایدی واغزی عزبه برواسع لیمانی واردر سفاین
کفار واروب برطرفنده قرار ایدردی وقرشو موره کنارنده فتح میم وضم
سین ایله مستویه ناحیه سیله برقضا اعتبار اولنور استانبولدن یکرمی بر
کونده واریلور جوانبی آتنه وکفسه ومغاره قضالری دوشر مقابلی موره دن
بیاده قلعه سی لیماندر اسد آباد لوادیه وموذنج وازدین بیننده بتمش
لقجه قضادر استانبولدن اون طقوز کونده واریلور دیورا استفه ولوادیه
واغریبوز بیننده برقضادر استانبولدن یکرمی کونده واریلور استفه کسر
همزه وسکون سین وکسر تا ایله برقصبه وقضادر استانبولدن یکرمی کونده
واریلور اطرافی اغریبوز وطالنده ومغاره وموذنج قضالریدر بو بلده نك
تراشی آسان برنوع سنکی اولور صالنه فتح صاد مهمله وکسر لام ایله لوادیه
وبادره جق وازدین واستفه بیننده برقضادر استانبولدن اون طقوز
کونده واریلور لوادیه کسر لام وفتح واو وسکون دال ویا ایله موره اوزرنده
موذنجدن برمنزل اوته برقصبه وقضادر استانبولدن اون طقوز کونده
واریلور جوانبی ازدین وصالنه واستفه وبادره جق قضالریدر اندن موره یه
برکونده واریلور کفسه کسر کاف وسکون فا وفتح سین برله اتنه ومغاره
واغریبوز بیننده برقضادر یکرمی کونده واریلور رعایاسی سرایا رومدر مغاره
فتح میم وغین معجمه برله موره قپوسی کرمه حصار قربنده آتنه کورفزی نهایتنده
برخرابه قلعه وقضادر یکرمی برکونده واریلور جوانبی استفه وکفسه واتنه
قضالریدر اغریبوزك حدی بونده آخر اولور بن بعد موره بلادك تعدادنه
شروع اولنور مملکت موره ضم میم وسکون واو وفتح را ایله روم ایلنك
غرب وجنوب طرفنده التی میل بر بوغازدن ماعدا صو ایچنده انسان یاخود ورق
چنار شکلنه مشابه وموافق دوری یدی یوز میل ایچنده قلاع وبقاعی مشتمل مملکت
نافعه وجزیرهٔ واسعه در تقویم البلدانده مسطور اولدیغی اوزره فتح لام وسکون
میم وکسر راء مهمله ویاء مفتوحه ایله جزیرهٔ مزبوره وسطنده ابن سعید قولنجه
قرق بش درجه طول وقرق اوچ درجه عرض محلنده بشنجی اقلیمدن بر شهرك

اسمی

اسمی اولوب کیدرك مسنه وقدبه کبی جزء اسمی کله اطلاق اولنمق طریقیله
علی سبیل التخفیف والتحریف مجموعنه موره دینلمه قره دکزده کفه جزیره سنه
آق دکزده موره نك مشابهة تامه سی واردر طرف شرقیدن آتنه کورفزی وطرف
غربیدن اینه بختی کورفزی کلوب بری برینه اتصاله قریب اولوب قره ی
آق دکز ایچنده قالمشدر ایکی کورفز نهایتلری ارا سی التی میل دوزیردر که
قره دن موره یه اندن غیری یول یوقدر ملوك کفار بو جزیره یه عظیم
اعتنا واعتبار ایله تمکین اولمحله کرمه حصار نام بر عالی دیوار یاپوب بش
یردن متین قلعه لر وبرجلر وعظیم طوپلر برله تحصین اعتبار ایکن ابتدا
مرحوم سلطان مرادخان ثانی فتحنه شروع ایدوب تاریخ قشیری روایتی
اوزره سکز یوز قرق اوچده کرمه حصاری الدیلر ویقدیلر وغیری تاریخلر
نقلی اوزره موره فتحنه سکز یوز اللیده شروع اولنوب طورخان بکی بر مقدار
عسکر ایله کوندروب میر مزبور دریادن کچوب بعض قادینی تسخیر وقومنی
اسیر ایتدی بعده سلطان محمدخان عصرندن سکز یوز التمش اوچه کلنجه باقی
بلاد دخی مفتوح اولوب انجق متون وقرون واوارین وانابولی قالمش ایدی
انلر دخی سلطان بایزید وسلطان سلیمان عصرنده آلنوب ماتیه دن غیری
مجموعی ممالك محروسهٔ اسلامیه دن اولدی لله الحمد والمنه جزیرهٔ مرقومه یکرمی
اوچ قضا وایکی لوادر بری موره وبری مرستوه سنجاغی اولوب ایکیسی بر جزیره ده
دوشمکین مملکت واحده اعتبار اولندی قضالری بونلردر کوردوس ضم کاف
وسکون را برله موره یه داخل اوله جق یرده برقصبه وقضادر استانبولدن یکرمی
ایکی کونده واریلور اوچیوز التمش بدنلی بر حصن حصین وحصار متینی اولوب
موره نك قپوسی مقامنده در کورفز نهایتنده ایکی جانبه بیله اسکله سی
یقیندر جوانبی ارخوس وقرینه ودرشنیجه واقع اولمشدر ارخوس فتح الف
وسکون را وضم خاء معجمه برله انابولی کورفزی نهایتنده کناره قریب برقصبه
وقضادر استانبولدن یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی کوردوس وقرینه وطربولیجه
قضالریدر قصبه مرقومه نك عالی دیه اوزرنده برحصاری واردر انابولیدن دورت
میل قریب اولمغین بربرندن اذان صداسی اشیدیلور وانابولی ایچنده کرن کورینور
مابینی دوز صحرادر انابولی فتح الف ونون برله موره نك طرف شرقیسنده سکنان

یکرمی

میل بر کورفزك نهایتنه قریب کناربحرده اوکی جنوبه بر بلده وقضادر شهر
قسطنطنیه دن بعدی خط مستقیم اوزره الیتوز ایکی میل وقره دن اوج منزل
اولوب اطول نهاری اون دورت ساعت اون دورت درجه واقصر
نهاری طقوز ساعت بر درجه یه وار انحراف قبله سی التمش ایکی درجه در
بودینه مشابه بر طاغك یاری دبنده واقع محکم وواسع حصاری اولوب
اوج طرفی دریا وجانب شرقیسی قره ده اوستی دوز بر تل رفیعده اولمغین قلعه
رفعی ممکن دکل حواله در کفره بو شهری قدس شریفه وقف عدادنده قیلوب
اولجانبی عظیم طوپلر برله تدارك وتحصین ایدوب اینه بختی سفرنده
اوکنده اولان اطه یه قلعه واری بر برج عالی دخی بنیاد اتمشلر ایدی کیروتین
قضایه سیرا ولیوب متون وقرون فتحندن صکره بونك دخی فتحی میسر
اولدی سور مرقومك اوکی بش الیتوز سفائن لنکر انداز اولجق آنه کورفزی
ایله انابولی کورفزی اراسنه موره قره سندن چاملیجه بورنی سکسان میل
شرقه دریایه کیرمشدر بورون اوجنده واقع اولان جزیره چاملیجه تسمیه
اولنور سابق الذکر آتنه نك بورننده واقع بیره جك بوغازندن مزبور چاملیجه
بوغازی لدوس قبله یه التمش میل وچاملیجه بوغازندن انابولی لیمانی یاننه
سکسان میلدر کذلك مزبور بوغازدن منکشه قبله یه سکسان میل لکن انا
بولیدن طقسان میلدر ذکر اولنان بورون اوزرنده پیاده وتیمچه وقامکی
نام قلعه لر ومرسنلی وطوزله وقنار وولنوز وقوچقوز لیمانلری واردر انابولی
جوانبنجا رخوس وکوردوس وقرینه قضالری واقع اولور قرینه کسر فا وسکون
یا ایله ارخوس واپاتره وقلاوریته قضالری بیننده بر قضادر استانبولدن یکرمی
اوج کونده واریلور اپاتره فتح همزه ویا وبای عجمیه وسکون تا ایله ارخوس
وطره بلیجه ومزستره قضالری بیننده بر قضادر استانبولدن یکرمی اوج کونده
واریلور جوانبی قلامته وبادرونه وطره بلیجه قضالریدر قرون وقلامته ومنکشه
قضالری بو سنجاغه تابعدر منکشه فتح میم ونون ایله موره دن شرقه جنوبه
ممتد بر اوزون بورون اوجنه قریب انابولی طرفنده کناره ملاصق تشکلنده
بر جزیره صغیره وقلعه در قضاسی مزستره سنجاغندن عد اولنور مزبور
بورون فرنکستان ومغربدن رومه کلن سفائنك کذرکاهنده بر مشهور محل در

خصوصا

خصوصا اثناء سفر دریاده کلن دونما سفاینه معبر ومقر اولمغین سابقا
وندیك تصرفنده ایکن کفالونیه جزیره سنه بدل اولمق رجا ایتدیلر قلعهٔ
مزبوره لزومی جهتندن النوب کفالونیه وندیکده قالدی محل مزبور بر جبل
عظیمدن دریایه نازل اولور قوی برق بورون اولوب اوجنده فرشته کلیساسی
معناسنه صان تانجلو دیرلر وقلعه اسمی قدیم معناسنه اولمغین منکشه دینلدی
قلعه دن برون اوجی شرقه وجنوبه یکرمی میل اندن چوقا اطه سی لودوسنه
اون بش میل وچوقه دن کرید شرقه وجنوبه طقسان میلدر لکن کرید غربنده
قاف بالو نام بروندن منکشه بورنی غرب وشماله التمش میلدر بوزجا اطه دن
لودوس قبله اوزرینه بر اطه یه واغرا غرسه دورتیوز اتوز میلدر استانبولدن
الیتوز اللی میل اولور بونك کنارلری طاغ اولمغله کمی یطاغی نادردر بوران
سفاین طرف غربیسنده لنکر انداز اولور بعده منکشه بورنندن مانیه
بورنی باطی اوزرینه یتمش میلدر مزبور بورون موره دن اوچنجی بوردر اولوب
ایکسنك اراسی بر وسط الحال کورفزدر منکشه بورنندن اون میلده دانقه
لیماننه کلنور دانقه ایکی میل قره ده بر خرابه قلعه در اندن اصپر یونام صوقی
اون بش میلده رویه لیماننه واریلور ده یه بر قیا باشنده اوج میل قره یه بر قلعه در
اندن اصپر یونام صو اون بش میلدر آق صو دخی دیرلر سفینه داخل اولور سابقا
ایکی طرفی شهر عظیم ایدوکنه دیوارلر آثاری دلالت ایدر اندن مانیه بورننه
قریب بورتقالی نام مانیه نك مخفی لیمانی اون سکز میلدر لیمان مزبور برون اوجندن
دورت میل بری واقع اولمشدر مزبور برون چکلدکده قبا مانیا نام بوکا قریب بر بورون
دخی واریلور اما کوچك مانیه دخی دیرلر وبو کنارلر صعب وسنکستان وسراپا
کوهستان اولمغین قدیم الایامدن اون بش بیك قدر بقیة السیوف نصارای
روم اول طاغلرده تمکن وعسیر العروج قلل وبروجنه تحصن ایدوب قونزلر بر
وبحردن اهل اسلامك خصم جانی بر بلوك عاصی وجانیلر در هنکام بزر وحصادده
اشاغی صحرالره نزول ایدوب اکوب بچوب محصولی داغلر باشنه جلب ایدرلر دی بعد
سنه آتیه یه دکین اغزلر دفعاتله اوزرلرینه عسکر وارروب اولکروهك بر وجهله
قلع وقمعی ممکن اولمدی برایکی کره هجوم قیلوب مزستره بکنی توابع ولواحقیله حمله
سوندردیلر ونیجه بونك امثالی فسادات ایدوب خیانت واصرارندن فارغ اولمدیلر

الطاف علیهٔ الهیه دن استدعا اولنور که عنقریب بر عبد غیور یتیشوب اول مخذولکا قرلر
تدمیرینه سبب اولیه قلاماته فتح قاف ولام ومیم برله مزستره سنجاغنه تابع بر قصبه
وقضادر مانیه نواحیسی اکثر بو قضایه دوشمشدر استانبولدن یکرمی سکزده واریلور
قرون وباردوینه ومزستره قضالریدر مانیه بورنی کچیلوب کتر لیماننک قادماته
اوکنده واریلور قلاورته فتح قاف ولام مله بالیه بادره ووستیجه وقاریتنه اراسنده
بر قصبه وقضادر استانبولدن یکرمی بش کونده واریلور قاریتنه فتح قاف وکسر راء
ونا ایله موره ده بر قصبه وقضادر استانبولدن یکرمی دورت کونده واریلور بوجوانبی
خلوبج وقلاورته قضالریدر فنار وبالیه بادره دخی قریبدر لونداد ضم لام وسکون
نون برله طره بلیجه واندروسه وفنار قضالری بیننده بر قصبه وقضادر شهر
استانبولدن یکرمی بش کونده واریلور اندروسه مد الف وسکون نون وضم
دال وراء ایله متون وقرون ومزستره ولوندار وسطنده یوز اتوز اقچه قضادر
استانبولدن یکرمی التی کونده واریلور قرون ضم قاف وراء ایله مانیه بورنی
وخروس بورنندن دورت میل ایچری بر بلده ومزستره سنجاغنه تابع قضادر
استانبولدن یکرمی التی کونده واریلور دریاده مانیه بورنندن باطی قره یل
اوزرینه قرق بش میلدر متون وقلاماته واندروسه قضالری جوانبی دوغر
ومزبور کورفز کنارلری عالی جبال وواقع صولو اولوب قتل تعبیه اولنور
بر کوجک قلعه اول کناره واقع اولمشدر قرونک کون طوغوسنه مقابل
بایره متصل ایکی حصن حصین وسور متین واردر قلعهٔ قدیمه سی بر بورون اوزرنده
صعب واستوار نالی حصار اولوب اول بورونک اوجی دکزه منتهی اولدوغی محلده
وندیک قلعه سی کبی بر برج عظیم دخی بنا اتمکین بوکا جدید وحصار اولی قدیم دیمک
صادقدر قلعه لردن جانب شماله بنا اولنمش بر لیمانی واردر واسع اولمغین سفاین
کفار طشره ده قرار ایدر وبرون اوجی بر میل قدر صیغدر مرحوم سلطان بایزید
خان علیه الرحمة والغفران طقوز یوز التی سنه سنده بعون الله القدیر حصن متین
متونی فتح وتسخیر بیوردقدن صکره قره دن وزیر علی پاشا دریادن داود پاشا
اوزرینه واروب صلح برله ایچنده اولان حربی کفاری چقاروب فرنکستانه کتمکه
رخصت ویردیلر قرون دخی اول زمان فتوحات اسلامیه شرفنه مقرون اولدی
لکن وندیک بو قلعه لر تسخیرندن عظیم منفعل ودلکیر اولوب فرانسه امدادی

ایله

ایله ایکیوز پاره سفاین تدارک قیلوب ایکی سنه صکره مدللو قلعه سنی محاصره
صددنده ایکن دونغای همایون قریب اولدقده قراری فراره تبدیل ایدوب
مترصد فرصت اولمش ایدی طقوز یوز اتوز سکزده سلطان سلیمان خان الامانی
سفرنده ایکن فرصت بولوب قرون قلعه سنی بر طریقله کیرو استرداد ایلیوب
اطرافنده اولان ممالک محروسه یه تعدی وتجاوزدن خالی اولمغین موره سنجاغی
بکیجی پاشا اوغلی محمد بکه ویریلوب قرونک تحصیلی مصلحتنه نامزد قیلندی
میر مزبور واروب ایچنده اولان کفارک اکثری فرنکه تابع اولان موره
خراجکذاری وارنود عاصیلری اولمغین بینلرینه تفرقه دوشوروب نامدارلرینی
تلف ایتدردی یات ویراق ایله سکز قطعه کمی امداده کلمکین فرنک ارقه لنوب
بریکا فرلر دلالتیله اطرافی غارته چقدقلری حینده میر مزبور بولدیغنی کسوب
محاصره ایدیلر طشره ده اولان کفره قیریلوب بقیة السیوف حصاره محصور
کوردکده کمیلره فرار ایدیلر برلوا ولنلر دخی مایوس اولوب استیمان ایدرک
چقدیلر بر بجوق سنه کافرالنده اولدقدن صکره طقوز یوز قرق بر رمضان
شریفنک اون سکزنجی کونی لطف جلیل وحسن تدبیر ایله ثانیا فتح وتسخیر
اولندی متون ضم میم ونا ایله موره دن دردنجی برونک زاویهٔ غربیه سنده
بر حصن حصین وحصار متیندر که قروندن اون سکز میل وقره دن یکرمی
التی کونلک یولدر ارقدیه وقرون واندروسه قضالری بو قضا اطرافنه
دوشمشدر ذکر اولنان برون اوجی سابق الذکر برونلر کبی سوری اولیوب
بلکه ایکی کوشه لو عریض واقع اولمشدر کوشهٔ شرقیسی کفره لساننده قرغه لو
دینلن خروس بورنی وکوشهٔ غربیسی متوندر ما بینی اون بش میل قدر اولوب
سپینه لر دیمکله معروف اوچ خرابه جزیره بو ما بینه مقابل دوشمشدر متون
اوکنده اولان اطه انلرک بیوکیدر وقلعهٔ متون اول الجق برون اوزرنده قبله یه
قرشو اوچ طرفی دریا وبر طرفی قره بر حصار متین واستواردر که عتیقه بر ابر عظیم
قله لری وقره یه ایکی قات خندق واوکنده بنا اولنمش بر لیمانی واردر مرحوم
سلطان بایزید خان اینه بختی قلعه سنی فتح ایتدکدن صکره کندیلر ادرنه ده
دونغا انده قشلایوب اول بهارده بو حصارک فتحنه توجه بیوردیلر لونداره
وارنجه دونغا ایله یعقوب پاشا دریادن کلوب بر وبحردن محاصره وغزات

اسلام جنکه مبادرة ایدیلر کافرلك دونغاسی کلوب قلعه اوکنده مرار آجنك و
آشوبدن صکره برماونلری غرق اولوب برقاچ کمیلری الدی حصار ایچنده
اولان کفار جمله دریا طرفنه توجه ایدوب برقاچ کمیلری الدی حصار ایچنده
اولان کفار قره طرفنك متانتنه اعتماداً خالی قومشلر ایدی غزات اسلام فرصتی
غنیمت بیلوب نردبانلر ایله یوریوب برج و بدنلره چقدیلر عظیم قتال
خلالنده اولره آتش ویروب یاقغله کفار نا شوب دریا جانبنه فرار
ایتدی دورت آی علی التوالی محاربه وکارزاردن صکره طقوزیوز التی محرم
الحرامنك اون دردنجی کونی بعون الله عنوة فتح میسر اولوب دریادن کلن
سفائن کفار دخی فرار ایتدی و بو قلعه ممالك محروسه دن اولمغله وندیکلی
بلی بوکیلوب اوجاغنه انجیر دکلدی زیرا ستون کورفزی بحر کلیدی مقامنده
اولان ایکی معمور بندرك بری ایدی و بری دخی کورفز اطه سی ایدی مامولدرکه
عنقریب اول دخی مفتوح و مسخر اوله و جزیرۀ سینجه ستون لیماننده ایکی میل
قبله یه واقع اولوب مابین سلوکی قابل بوغاز اولمغین اول زمان دونغا
کمیلری جبراً و قهراً داخل اولمشلر ایدی بعد الفتح برون نهایتنده قلعه اوکنده
طولاً وعرضاً قرق ذراع برعالی برج بنا اولنوب عظیم طوپلر قونغین من بعد
بوغازدن لیمانه وصول ممتنع اولوب بیگانه دخولنه مجال قالمامشدر اوارین
فتح همزه و واو ایله ستون و قرون بورننك طرف غربیسنده واقع برقلعه و لیمانی
واسعدر اسمنك اصلی انا وارین ایدی اناطولی و انا بولی کبی لفظ رومیدر لکن
لاجل التخفیف اوارین دیرلر ستوندن اون سکز میل غرب و شماله دوشر
ستوننك فتحی اثناسنده استیمانله بو دخی النمش ایدی نتکه لامعی چلبی بو فتحك
تاریخنده دیمشدر ❁ چون شه عالی حکم خسرو گردون خشم ❁ عزم ایدوب موره
قلدی فرنك ایله جنك ❁ الدی ستون قلعه سن رزم ایدوب قهر ایله ❁
ایتدی زمین صفحه سن خون عدو لاله رنك ❁ ویردی اوارین بیوك بیلدی
بو احوالی چون ❁ قیلدی اطاعت قرون اشیدیجك بی درنك ❁ ملهم اولوب
لامعی حق قیلندن همین ❁ جان دیدی تاریخنی فتح بلاد فرنك ❁ بعده وندیك
حیله طریقیله قلعه مرقومه یی کیرو الوب ایچنده اولان سلیمی تلف اتمکین
علی پاشا قره دن و اتوز قدرغه ایله کمال رئیس دریادن واروب ثانیا تسخیر

واوج

واوچ بیك قدر کافرنی هدف تیر و علف شمشیر ایتدیلر و قلعه مرقومه قبله یه
قرشو دریایه مشرف برعالی قیانك باشنده واقع اولوب قره طرفی بر اوچروم
یار و دریا طرفی دخی انجاق اویارمامون الغائله در دیو یالقادیوار چکلمش
ایدی بعد الفتح اشاغیدن کرمه حصار یاپلوب قلعه برمیل یالاده قالدی
اوکنده اولان طولانی قره طاغ اطه دن اول دیواره الصاقی واصل اولور
و بونك لیمانی بیك پاره سفینه آلور بر واسع لیماندر اگرچه قلعه مزبور اول
لیمانی حفظ ایچون بنا اولنمشدر لکن وسعتی اول رتبه ده کلدرکه نهایتنه
طوپ یتشوب جمیع جوانبنی قوریه و بر نهر کبیر بو لیمانه اقوب انك سفینه
رجالی سجال ایله صو المغین قوغه لیمانی معناسنه کفره لسانندن بوزنوچلوقو
تسمیه اولنور اوقدیه اوارین دبندن طقوز میل غرب و شماله اولکا براق
اطه سی معناسنه جزیرۀ برطنه مقابلی دریادن برمقدار بعید برقصبه ویوز
اللی ایچی قضادر استانبولدن یکرمی دورت کونده واریلور اطرافی حلومج و فنار
و ستون قضالریدر فنار فتح فا و نونله حلومج و قارنته ولوندار و ارقدیه بیننده
برقضادر استانبولدن یکرمی دورت کونده واریلور حلومج ضم حا و لام و میم ایله
موره دن غرب و شمال طرفنه بشنجی برون اوزرنده برقصبه و قضادر استانبولدن
یکرمی بر کونده واریلور جوانبی بالیه بادره و قارنته و ارقدیه و قلاورته قضالریدر
مزبور بروندن حلومج قلعه سی اوچ میل قره یه واقع اولوب اسکله سی کنارده قاسطون
تسمیه اولنور و جزیره رالجاسه یوز فی قرشولوده سه اون بش میلدر وشتیجه کسر واو
و سکون شین معجمه و کسر تا و جیمله حلومج و بالیه بادره و قلاورته بیننده برقضادر
استانبولدن یکرمی اوچ کونده واریلور بالیه بادره فتح با ایله اینه بختی مقابله سنده
موره دن بر اسکله و قضادر قلعه سنی سکز یوز التمش ایکیده ابو الفتح سلطان محمد
خان المشدر استانبولدن یکرمی بر منزل و خط مستقیم اوزره مسافه مابینی التیوز
اللی اوچ میل اولوب اطول نهاری اون دورت ساعت اون بر درجه و اقصر نهاری
طقوز ساعت دورت درجه یه وارر انحراف قبله سی شرقه التمش بر درجه در
و حلومجدن دریا ایله بویراز یلدزه قرق میلدر وشتیجه و قلاورته و حلومج قضالری
جوانبی دوشر اینه بختی یلدز و قره یله اون میلدر موره بلادی بونلردرکه ذکر و تعداد
اولندی من بعد شماله دونوب بحر کورفز سواحلنده ارنود و هرسك و بوسنه ولایتکی

بیاننه شروع اولنور مملکت اینه بختی فتح همزه و یا ایله موره دن شمالده سابق الذکر
کورفز کنارنده بر بلده و قلعه در استانبولدن یکرمی بر کونده واریلور امیر اللواسی
واردر جوانبی کندویه تابع قضادر سور مزبور بر بایرک اتکنده قبله یه قرشو واقع
اولوب طشره حصارک اوکی لیمانه متصل کنارده ایچ قلعه سی غایت اندر غایت
زروه کوهساره ده بر متین قلعه درکه تقبیر اولنماز چونکه مرحوم و مغفور سلطان
بایزیدک علو همتی متون و قرون اولوب موره یی کلیتله تسخیر اینه بختی فتحی مقدمه
تدبیره موقوف ایدی بو اجلدن طقوز یوز بشده دریادن قپودان داود پاشا و تما
برله مقدما رسال اولنوب کندیلر دخی وارد اریجه سنه واردقده روم ایلی بکلر
بکیسی مصطفی پاشا محاصره یه کوندرلدی دونتما وصولندن مقدم یوز اللی قدر دوندیک
کمیلری اینه بختی کورفزینک مدخلنی سد ایتمکله عسکر اسلام دخوله یول بولیوب
بالضروری طوب و تفنکله حرب و قتاله آهنک ایتدیلر نیچه ساعت ضرب
و حرب متمادی اولوب طرفیندن وافر کشتی و نیچه بیک آدم غریق بحر عدم اولدقدن
صکره بعونه تعالی عسکر اسلام غلبه چالوب سفاین کفاری داغیدوب قلعه
اوکنه واردیلر قره دن مصطفی پاشا مقدم کلوب محاصره ایتمش ایدی لاجرم سنه مزبوره
محرمنده قلعه ده اولان کفار استیمان و تسلیم حصار ایتدیلر بعده سلطان عالیشان
دخی کلوب فرمان همایون موجبنجه روم ایلی و اناطولی عسکری کورفزی اغزنده
رو برو ایکی حصار استوار یاپوب اون سکز کونده تمام ایتدیلر ذکر اولنان کورفزک طولی
بوغازندن شرقه دونوب قرق میله بالغ بادره اوکنه وارر بعده قسطلر بوغازینه
داخل اولور قلعه لر اراسی ایکی میل بوغاز در اندن اینه بختی قلعه سی اون بش میل
یوبرازه دوشوب اول بوغازدن کورفزک غایتی یکسان میلدر و کرمه حصاره منتهی
اولورکه کوردوس کنارلریدر و اینه بختی کورفزی دخی کذلک طرف شرقیدن انک کبی
کلوب اراسی التی میل قره اتصالی مانع اولور حتی تجربه ده مسطوردرکه بر عصرده عمن بک
اننه کورفزینه سفاینی صنعت جر انتقال برله اینه بختی کورفزینه آشوروب اول کنارده
وافر اسیر و غنایم الدقدن صکره کیلری یاقوب قره دن کلمش اوله و اینه بختی اوکنده
حصار ایچنده الکنش لیمان واسع اولمیوب کاوران سفاین کفار طشره ده کنارده
وکاهی بادره اوکنده قرار ایدر مزبور لیمانک قیادن چیقوب اقار لطیف صویی
واردر و اینه بختی قضالری بونلردر قره وادی فتح قاف و واو ایله اینه بختیدن

مغرز

مغرز بر قضادر استانبولدن یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی کرپنه و اینه بختیده
ابوقری فتح همزه و ضم با عجمیه و قافله و النوز و ابولاحور عاتکلی اراسنده بر
قضادر استانبولدن یکرمی ایکی کونده واریلور اولندرك ضم همزه و لام و سکون
نون برله اینه بختی و صالنه و قولحصر بیننده یوز اتوز اقچه بر قضادر آستانه دن
یکرمی کونده واریلور قولحصر ضم قاف و سکون لام برله اینه بختی سنجاغنده
بر قضادر استانبولدن اون طقوز کونده واریلور جوانبی اولندرك و صالنه
قضالریدر کربنش فتح کاف و سکون را و فتح با و نون ایله ابوقری
و بادره جق و ابولاحور قضالری بیننده بر قضادر استانبولدن یکرمی ایکی
کونده واریلور مملکت قارلی ایلی فتح قاف و سکون راء مهمله برله
اینه بختی جوارنده بر ولایتدر استانبولدن یکرمی ایکی کونده واریلور سابقا
مرحوم سلطان مراد آلوب هدم ایتدیکی موره قپوسنده کرمه حصاری سکز
یوز التمش طقوزده ونديك كلوب یاپدقلرنده ابوالفتح سلطان محمد خان وزیری
محمود پاشایی سرعسکر ایدوب کوندردیلر وزیر مزبور حسن تدبیر ایله کیرو
اخذ و تدمیر و قارلی ایلی ولایتنی دخی اول زمان تسخیر ایتمشدر جوانبی قضالری
بونلردر ایاماوره فتح الف و یا و میمله آق دکز ساحلنده بر قلعه و قضادر شهر
استانبولدن یکرمی دورت کونده واریلور جوانبی انکلی و والنوز و کربنش
قضالریدر و اینه بختیدن ایاماوره یه وارنجه کنارلرده اولان قسطلر بوغازندن
التی میل باطلی قره بیله رانا قولعون نام قولاغی واردر ایچنده قازقلر اوزرنده
ذمی بالقچیلر خانه یاپوب تمکن ایتمشلردر اوکنده جاقر خرده اطه لر اولوب
مقابلی روم ایلی کنارلری و الیا تلی یرلردر اناتولقوردن یکرمی بش میل قاو تقلو
بوغازی کچلدکدن صکره ایاماوره یه وارنجه دریا کول شابه سنده صیغلردن
سفاین کبار یوریمکه امکان اولمیوب انجق خرده کشتیلر کچید یرلرندن طولا
شه رق قلعه قرینه واررلر و سور مزبور بو جزیره ایله قره اراسی بر بوغازده
انجق اطه کبی واقع اولوب ایکی طرفه جسرلر قورلشدر قره طرفنک جسری
اسماق اولمغین کشتی مروری ایچون رفع اولنور و ایکی کوزی دخی واردر اندن
اوته کناره دکین قازقلر ایله دولمه یولدر و جزیره مزبوره کمره دلنده لفکاوه
تسمیه اولنور دوری قرق میل مثلث الشکل بر جزیره در اقصولری و متعدد

داغلری وشرق وجنوبه یوز توتقیغو تسمیه اولنور بر واسع لیمانی واردر اطرافی
انجیرلك اولمغین انجیر لیمانی دیرلر ایاموره دن غرب وجنوبه دوشر پروزه
کسر با عجمیه و فتح را و واو ایله ایاموره قلعه سندن اون میل یوبرازه نارده
کورفزی اغزنده شمالدن طرفه بر قلعه و قضادر استانبولدن یکرمی ایکی کونده
واریلور جوانبی نارده ونیجه قضالریدر قلعهٔ مزبوره جنوبه قرشو بر حصار
استوار اولوب اینه بجنی کورفزی کبی بر کورفزك طار بوغازیدر کشتیلر تحری
ایله داخل اولورلر ونیجه ضم واو وکسر نون وفتح جیم عجمیه ایله ایاموره وپروزه
وانکلی بیننده بر قلعه وقضادر استانبولدن یکرمی اوج کونده واریلور جوانبی
نارده ونیجه قضالریدر قلعهٔ مرقومه جنوبه قرشو بر حصار استوار اولوب
اینه بجنی کورفزی کبی بر کورفزك طار بوغازیدر کشتیلر تحری ایله داخل اولورلر
اوکی لیمانیدر انکلی قصری فتح همزه وسکون نون وکاف ایله پروزه وابولاحور قضالری
بیننده بر قضادر استانبولدن یکرمی ایکی کونده واریلور جنوبی آق دکز کنارنده
انا قولغه وشمالی نارده کورفزی دوشر آق صو معناسنه اسپرتوتا نام نهر قربنده
اقوب ایکی بولك اولوب وانا قولغه قربنده بحره دوکیلور اکسرمره فتح همزه وسکون
کاف ایله انکلی وابولاحور والتوز وابوقری قضالری بیننده بر قضادر آستانه دن
یکرمی اوچ کونده واریلور آق دکز ساحلنه قریب اولان بلاددندر ونیك هر بار
بودریالره تعرضلرندن خالی اولمز والتوز فتح واو وسکون لام وضم تا ایله انکلی
وابوقری بیننده بر قضادر یکرمی کونده واریلور ابولاحور فتح همزه وضم با عجمیه
وفتح لام ایله انکلی والتوز وکرینش بیننده بر قضادر یکرمی ایکی کونده واریلور مملکت
بانیه فتح با وسکون الف ایله ساحل کورفزه قریب قارلی ایلی ودلونیه سنجاقلری
اورته سنده بر لوا وقضادر بو دخی قارلی ایلی ایله بیله فتح اولنمشدر استانبولدن
یکرمی کونده واریلور اطرافی نارده وقونیجه وبوغونیه وارکری قضالریدر توابعی
بونلردن قرندوس ضم قاف ورا ودال برله یانیه دن مفرز بر ناحیه وقضادر
استانبولدن اون طقوز کونده واریلور وقاضیسی یانیه ده اوتورر کرپنه کسر
کاف عجمیه وفتح با ونون ایله ترحالدوونیجه وماسلچ وقونیجه قضالری مابیننده
بر قصبه وقضادر استانبولدن اون التی کونده واریلور ونیجه ضم واو وکسر
نون ایله کرپنه دن مفرز بر قضادر استانبولدن اون دورت کونده واریلور

صاری

صاری کول کنارنده واقع اولوب مرفیجه دخی بر جانبی دوشر قونیجه ضم قاف
وکسر نون ایله یانیه دن کرپنه وبوغونیه وقولونیه بیننده بر قضادر اون طقوز
کونده واریلور نارده فتح نون ودال وسکون راء مهمله ایله پروزه اوکندن ممتد
طرف مشرقه اولان نارده کورفزی قربنده بر قصبه وقضادر اوکندن شرقه
بر نهر آقوب مزبور کورفزه لاحق اولور واول نهره خرده کمیلر کیروب یدی میلده
نارده اوکنه کلورلر نارده کورفزی شمال جانبنه دوشوب استانبولدن یکرمی بر
کونده واریلور جوانبی یانیه وپروزه قضالری اولوب قربنده محصولدار
دالیانلر واردر که طرف میریدن مقطوعدر مملکت دلونیه فتح دال وسکون
لام ایله وندیك کورفزی جزیره سنه مقابل یانیه ایله اولونیه سنجاقلری
بیننده بر لوا وقضادر حصن حصینی وسور متینی کناردن دورت میل
قره یه واقع اولوب کورفز قراطه سی وحصاری کوربنور برده مابینی اون میلدر
مرحوم سلطان سلیمان خان طقوز یوز قرق دورتده کورفز سفرینه واروب
نزول بیوردقده ایاس پاشا واسطه سیله اهالی بلده اطاعت ایدوب
توابع ولواحقیله ممالك محروسه دن اولدی استانبولدن اون طقوز کونده
واریلور جوانبی ارکری قصری ومزرق وقره ولش قضالری اولوب بو کنارلر
صعب سنکستان وارنودلقدر توابعی بونلردر ایدوناث متالف وسکون
یا وضم دال ایله مزرق ویانیه وارکری قصری قضالری بیننده ارنودلق بر
قصبه در استانبولدن اون طقوز کونده واریلور مزرق فتح میم وزا وراء
مهملهٔ مشدده برله ایدوناث ودلونیه وارکری قصری قضالری اراسنده
کورفز مقابله سنده بر قضادر یکرمی کونده واریلور وحصاره قرشو صاین
نام مشهور اسکله بو قضایه تابع اولوب بر جبل عظیم واردر مزرق داغی دیرلر
وندیکك کنارده براغه نام حصاری اولکو هسار انکنه دوشوب اندن
کورفز قلعه سی قرق میل غرب وشمالیده در ومزرقك اکثر سنکستان داغلری
اولمغین خلقی اکثریا دکل تجار ارنودلردر قره ولش فتح قاف وفتح واو ایله
دریا کنارنده اولونیه ایله دلونیه بیننده بر قاچ قطعه عاصی ارنود قریه لری
وقضادر یکرمی کونده واریلور مملکت اولونیه فتح الف وسکون واو وضم
لام ایله بحر کورفز ساحلنده دلونیه والبصان واسکندریه سنجقلری مابیننده

برقضا ولوادر استانبولدن یکرمی ایکی کونده واریلور کورفز جزیره سندن یوز اون
سکسن میل بعید اولوب بر کورفزك طرف شمالنده کول کنارنده واقع اولمش
بربلده وحصاردر کورفزك اغزی صازانه نام مشهور جزیره یه وبر طرفی قره
برون وبر طرفی اولونیه اوکنده اولان جزیره بورنی اولوب اول جزیره ایله اولونیه
مابینی بر بالقلی غدیردر که ایکی طرفنده بحره یولی واردر خرده کیلر داخل اولوب
قریه اوکنه وارلر کورفز نهایتنده اولونیه دن التی میل بر نهر کلوب عسکر
اسلام واردقجه اندن صو لنورلر وبو ولایتلر جمله ارنودلق وملعین سنا
ابو الفتح سلطان محمد خان سکز یوز سکسن اوچده اسکندریه یی الوب ارنود
کیدك احمد پاشایه اولونیه سنجاغنی ویروب قرشو پولیه کنارلرینی فتحه
مأمور قلمش ایدی پولیه فتحندن صکره سلطان بایزید جلوسنده کیرو فرنك
غلبه ایدوب الملعین بودیارلر خلقی دخی عصیان اوزره اولمشلر ایکن مرحوم
سلطان سلیمان کورفز ایچون طقوز یوز قرق دورتده واقع ماه صفرده اولونیه
صحراسنه نزول بیوردقده وزیر اعظم ایاس پاشا همشهریلرینی استمالت وحسن
تدبیر ایدوب نزاع وجدل وجدال السن بو ولایتلر اول زمان تسخیر اولنمش
ایدی لواء مزبور اول سمتده بندر مشهور اسکله در جوانبی بلغراد ارنود ومزاکیه
وفره ولش قضالری دوشر وقضاسنده ملحه وطالیانلر وزفت مقاطعه سی
واردر توابعی بونلردر **مزاکیه** فتح میم وزا وکاف ایله دریا کناری قربنده اولونیه
وارنود بلغرادی ودراج بیننده برقضادر استانبولدن یکرمی کونده واریلور
ارنودلق ایچنده جاری اولان ودیس نام نهر قضاسنده دریایه لاحق اولور
اسقره پار کسر همزه وسکون سین وفتح قاف ورا ایله ارنود بلغرادی ودیه دلن
قضالری بیننده ارنودلق برقضادر استانبولدن اون طقوز کونده واریلور
دیه دلن فتح دال وباء عجمیه ولام ایله ارنودلقده برقصبه وقضادر آستانه دن
اون طقوز کونده واریلور اطرافی ارنود بلغرادی واسقره پار وبرمدی وارکری
قصری قضالریدر سکز یوز طقسان یدیده سلطان بایزید خان مذکور ارنود
بلغرادینه واروب دیه دلنی المشدر **برمدی** کسر باء عجمیه وفتح را ومیم مهمله
ارنود بلغرادندن بوغونیه وقولونیه ودیه دلن بیننده برقضادر استانبولدن
اون طقوز کونده واریلور خلقنه طاغله دیرلر برطائفه در **بوغونیه** ضم باء

وغین

وغین وسکون نون ایله قونجه وبرمدی وارکری قصری قضالری بیننده
برقضادر استانبولدن اون طقوز کونده واریلور خلقی ارنوددر اغستوسده
عظیم بازاری طورر **ارکری قصری** فتح همزه وکسر کاف ایله دلونیه وبوغونیه
ودیه دلن بیننده برقضادر اون طقوز کونده واریلور **ارنود بلغراد**
بلغراد لسان بلغارده آق قلعه معناسنه اولوب اولونیه ومزاکیه
واسقره پار والبصان آرالرنده برقلعه وقضادر اون سکز کونده واریلور
مملکت البصان فتح همزه وسکون لام ایله بحر کورفز سواحلنده ایکی منزل
قریه ارنود ولایتلرندن برقضا ولوادر استانبولدن اون سکز کونده واریلور
جوانبی دراج واشباط واسم قضالریدر سکز یوز یتمش حدودنده ارنود
کافرلری انکروسه اولوب ممالك اسلامیه حدودنده تعدی اعتمله
اول ملاعینی تادیب ایچون یتمش برده ابو الفتح سلطان محمد خان واروب
ارنود دیارینی پایزده خیول مجاهدین ایتدکدن صکره وسط مملکتده
البصان نام حصار استواری یاپدیلر ارنود سردارلرندن اسکندریه نام
عاصی دربعقب محاصره اتمکین سنه آتیه ده کیرو واروب مزبورك
ضبطنده اولان بلادی دخی الدیلر والبصانه ضمیمه قیلدیلر توابعی بو قضالردر
سکون فتح سین مهمله برله بلغراد ارنود وتومور یجه واشباط قضالری
بیننده برقضادر اون طقوز کونده واریلور ارنود ولایتیدر البصان ایله
ارنود بلغرادی اراسنه دوشر **اشباط** کسر همزه وسکون شین معجمه
وباء موحده ایله البصانه ملاصق برقضادر اون سکز کونده واریلور ودخی
قاضیسی البصانده اوتورر **بکین** فتح با وکسر کاف وسکون نون ایله البصان
ودراج واشم قضالری بیننده برقضادر اون طقوز کونده واریلور **دراج**
کسر دال وفتح را وجیم عجمیه برله کورفز دکزی کنارنده براسکله وقضادر
استانبولدن البصانه کلوب ایکیجی کونده واریلور بکرمی منزلدر اطرافی اشم
والبصان ومزاکیه قضالری دوشر بحردن اولونیه اوکنده سازنه نام جزیره
ایله دراج اراسی شماله طقسان میلدر بومابین اقرصوله صیغ کنارلر اولوب
اولونیه دن اون سکز میل قره ایله پولونیه نام بر نهر کبیر آقوب اغزنده بر
بیاض قلعه واردر سفاین داخل اولور اندن اوته اسکی دراج دیرلر بر بردن

چیقوب اوکلری صیغدروو دراج قلعه سی غایت حصن استوار ومحکم حصار
اولوب بعض نصارای رومدن شیخ الاسلام سعدی افندی روایتی اوزره
بوقلعه یی دخی بانی قسطنطنیه بنا اتمشدر طقوز یوز سکزده البصان بکی
محمد بك ابن عیسی بك آلوب ایچنده اولان کفاری قیرمشدر قلعه اوکی
دوکندی اولمغین کشیلری بی تکلف واره مازلر دراج بورنندن اسکندریه
طرفنده قازقلی معناسنه بورنو بالو نام لیمان بویرازه اوچ میلدر مملکت
اسکندریه اخبار الدوله ده مذکور اولدوغی اوزره اسکندره منسوب اولان
اون التی بلادك بری اولوب بحر کورفز ساحلنه قریب آخر بلاد اسلامیه
قریب ارنود لقده بر قضا ولوادر استانبولدن یکرمی اوچ کونده واریلور
بحر طرفی سابق الذکر قازقلی بورنندن یکرمی طقوز میل بویرازه بر کورفزك
نهایتیدرکه اسکندریه اوکندن اقان درنا بویانه نام نهر کبیر اول کورفزه
دوکیلور اینه بختیدن کنار بحر کورفز جنوبدن شماله انحراف برله ممتد
اولمش ایکن بو محلده دوبره وندیکه واریجه بر مقدار غربه دونر اسکندریه کناری
دریادن بو کورفز بوجاغنده واقع اولور جوانبی زادره وا لکون وقره جه
طاغ قضالری دوشوب قضاسنده مملحه ودالیانلر مقاطعه لری واردر
سکز یوز اوچده ابو الفتح سلطان محمد خان واروب اقچه حصاری فتحدن
صکره اسکندریه قلعه سنی محاصره ایتدیلر فتحی میسر اولمیوب قربنده
اولان کش ودره غوس وکول باشی حصارینی تسخیردن صکره محاصره یه
عسکر قیوب رجوع بیوردیلر التی ماه محاصره ایله اسکندریه ضبطی دخی میسر
اولدی توابعی بونلردر کول باشی اسکندریه قربنده کول کنارنده بر قریه در
دراغوس کسر دال وفتح را ایله بر جبل رفیع قله سنده اسکندریه یه قریب
بر حصن حصین بو قلعه متیندر قره جه داغ اسکندریه دن ایکی قوناق
وندیك طرفنده بر حصاردر یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی بودغوریجه
واسکندریه وفرنکه تابع قوتوردر بو قضانك اهالیسی ارنود ایله صرف
مخلوطدر اولکون وبار ضم الف وکاف ایله اسکندریه دن اوته دریا کنارنده
ایکی قلعه بر قضادر یکرمی کونده واریلور قلعه نك بری اولکون تسمیه اولنور
اسکندریه صوسندن ایکی میل قره ایله بربوك صونك کنارنده درنهره کیدلر

داخل

داخل اولور وبری دخی بار تسمیه اولنور کنار بحرده بر بوکسك طاش اوزرنده
واقع غایت صعب قلعه صغیره در بونلردن کچیجك قوتور کورفزنه واریلور
وسرحد اسلامده نون وکلپس قلعه لریدر سابقا روم ایلی ممالك اسکوبه کلنجه
یازیلوب موره ارنود بلادی سواحلنده وقوعی اوزره ذکر وایراد اولنمغین اوخری
وپرزرین وولچترین ودوقه کین سنجقلری حدودنده مذکوره وسطنده قالمش
ایدی حالا اول ولایتلر ذکر اولنور مملکت اوخری ضم الف وسکون واو برله
اسکوبدن غربه بر قضا ولوادر استانبولدن اون التی کونده واریلور بر کولك طرف
شرقیسنده واقع اولمشدر جوانبی برسپه واستارده وفرجوه قضالریدر رعایاسی
بولغار ولواسنك سائر ارنودلقدر وبونده کومش وکوکرد معدنلری واردر
توابعی بونلردر دیری فتح دال وسکون یا وکسر را ایله اوخری وفرجوه وقلقاندلن
اراسنده بر قصبه وقضادر اون یك کونده واریلور اوخری کولنك
ایاغی رومه دیدکلری نهر کبیر بونك نواحیسندن آقار استارده کسر همزه وسکون
سین وفتح تا برله اوخری کولی کنارنده ارنودلق بر قضادر اون التی کونده واریلور
اطرافی کوریجه واوپار قضالریدر اوخری لیمانی بر قوناقدر ماط فتح میم وسکون طا
ایله دیربی واقچه حصار بیننده بر قضادر وارنودك سلبطه دیدکلری علیلر
قراسیدر ایشم کسر همزه وشین معجمه برله البصان ودراج واقچه حصار بیننده
بر قضادر اون طقوز کونده واریلور اقچه حصار ایشم وماط والبصان قضالری
بیننده بر قلعه وقضادر یکرمی کونده جنابی قولبخه سکز یوز یمش برده مرحوم
ابو الفتح سلطان محمد خان البصان فتحنه واردقده کفار ایله بلاد اسلامیه
اراسنی سد ایچون بو قلعه یی بنا اتمشدر اوخری قضالری خلالنده لوا باشادن
ذکر اولنندق برفاج قضالر دخی واردر انلر دخی بو مقامده اعلام اولنور برسپه
کسر بای عجمیه وفتح را وسکون سین ایله اوخری کولی کنارنده بر قصبه وقضادر
اون التی کونده واریلور جوانبی مناستر وکوریجه وبهلشته واوخری قضالریدر
کوریجه ضم کاف وسکون را وفتح جیم برله بهلشته واستارده واوپار وبرسپه
اراسنده پاشا سنجاغنه تابع بر قصبه وقضادر اون التی کونده واریلور ارنود
لقدر قولونیه ضم قاف ولام وسکون واو ونون برله کوریجه وپرمد وتوپیجه
قضالری بیننده واقع پاشا سنجاغنه تابع بر قصبه وقضادر اون یدی کونده

وار ایلور مقدما کسریه دن کوریجه یه الحاق وکیروافراز اولنمشدر قومورنجه
ضم قاف ومیم وسکون را ایله استارده واوپار واشباط اراسنده واقع پاشا
سنجاغنه تابع عظیم داغلر ایچنده ارنود قریه لری بر قضادر اون سکز کونده
وار ایلور ملکت اوپار ضم همزه وسکون واو وفتح باء عجمیه برله قومورنجه واستارده
بیننده پاشا سنجاغنده بر قضادر اون یدی کونده وار ایلور ارنودلقدر ملکت
پرزرین کسر باء عجمیه وسکون را ایله اسکوب وقالقان دلن دلندن اوته دوقه کین
واوخری والبصان سنجقلری بیننده ارنودلق برلوا وقضادر اون سکز
کونده وار ایلور اطرافی دیاقوه وایپك وقالقان دلن وپرشتنه قضالریدر
توابعی بونلردر صحردیقو ضم صاد وحاء مهمله وکسر را ایله پرزرین ودیاقوه
وایپك وخواص پرزرین بیننده ارنودلق بر قضادر اون سکزده وار ایلور
خواص پرزرین دخی بو سنجاغه تابع بر قضادر قره چوه کسر قاف وضم جیم
عجمیه ایله پرزریندن اوخری جانبنه بر قضادر اون یدی کونده وار ایلور
بجور کسر با وضم حاء مهمله ایله ایپك وپرغوشته ویکی بازار اراسنده
بر قضادر یکرمی کونده وار ایلور خلقی ارنود ایله صرفدر سکز یوز اللی طقوزده
نوه برده ایله بیله الینمشدر پرغوشته کسر با وفتح را وضم غین ایله یکی بازار
وبجور وبجو دیمکله معروف قضالر بیننده بر قضادر اون سکز کونده
وار ایلور رعایاسی صرفدر ولچترن کسر واو وسکون لام وجیم عجمیه ایله
اسکوب وپرشتنه دن اوته الاجه پرشتنه ومترونجه قضالریدر اسکوبدن
یکی بازاره کیدن بو قضایه اوغرار توابعی بونلردر پرشتنه کسر باء عجمیه ورا
ایله نوابرده وولچترن اراسنده بر قصبه وقضادر اون سکزده وار ایلور
قوسوه بو قضایه دوشوب معدن اسکوب ناظرلری وولچترن سنجاغنه
متصرف اولوب بو قصبه ده اوتورورلر اسکوبدن شماله وغربه اوچ قوناقدر
اطرافی اغاچلق طاغلر وبر چمنزار صحراده واقع متوسط بر بلده بلا سوردر
بر ایکی جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر جوارندن بر نهر صغیر جاری اولور
قوسوه ضم قاف وسین مهمله ایله پرشتنه وپریجه وقورشنلی اراسنده
بر ولایتدر قضاسی باد سیجه دیمکله مشهوردر اون طقوز کونده وار ایلور
اوائل دولت عثمانیه ده غازی خداوندکار ایله فرق بی پایان کفارک

محل

محل کارزاریدر کیفیتی رکن رابعده واقع اولدیغی سنه ده انشاالله تعالی
بیان اولنور تریچ کسر تا وفتح را وباء عجمیه برله قوسوه وپرشتنه وبادشیجه
ومترونجه نك بیننده بر قضادر اون سکز کونده وار ایلور قضاسنده سیم
معدنی واردر یانوه فتح یا وضم نون برله قوسوه دن بر قضادر اون سکز
کونده وار ایلور جوانبی موره وپرشتنه ونوابرده قضالریدر بونده دخی سیم
معدنلری واردر موره وه ضم میم وفتح را ایله یانوه ونوابرده وقچانیق
قضالری بیننده بر قضادر اون یدی کونده وار ایلور بونك صوبی الاجه
حصاردن کچوب طونه یه اقار نوه برده ضم نون وبا وفتح واو ایله اسکوبدن
بر مرحله شماله بر قصبه وقضادر حصاری واردر کوستندیلدن اویواره
واکری دره یه کچلوب استانبولدن اون یدی کونده وار ایلور جوانبی پرشتنه
وموره وه ویانوه ومدوکه قضالریدر اسکوب نفتارنك معدنلری واکثر مقاطعاتی
بو قضاده واقع اولمشدر سکز یوز قرق برده سور مزبور برکره الینمش ایدی اللی طقوزده
بو ولایتلره حکم ایدن لاس بکی دسپوت مرد اولوب خزائن واموالی بونده قالمغین
ابو الفتح سلطان محمدخان اسکوبه واردقده اسحق بك زاده عیسی بکی کوندروب
یدی کون محاصره وسیفله ثانیا فتح وضبط ایتدردی ملکت دوقه کین ضم
دال وفتح قافله ولچترن وپرزریندن اوته البصان ایله مرسك بیننده ارنودلق
بر ولایتدر امیر اللواسی وقاضیسی واردر اون طقوز کونده وار ایلور وتوابعی بونلردر
التون ایلی ایپك ودیاقوه وبودین بیننده بر قضادر اون طقوز کونده وار ایلور ایپك
کسر همزه وفتح باء عجمیه ایله پرزرین ویکی بازار وبجور بیننده بر قضادر اون طقوز کونده
وار ایلور دیاقوه کسر دال وفتح یا وضم قافله ایپك وپرشتنه وولچترن اراسنده
بر قضادر اون سکز کونده وار ایلور پلاو کسر باء عجمیه وفتح لامله بجور وایپك وبودیمله
بیننده خلقی قره جه طاغ عاصیلری بر قضادر یکرمی ایکی کونده وار ایلور بودیمله ضم
باء عجمیه وکسر دال ومیمله اسکندریه وقره جه داغ وایپك وپلاو اورته سنده قوقران
ایله بیله بر قضادر یکرمی بر کونده وار ایلور زادره فتح زا وسکون دالله اسکندریه دن
بر مرحله بری لش وقره طاغ واسکندریه وسطنده بر قضادر خلقی ارنود عاصیلریدر
اون طقوز کونده وار ایلور لش فتح لام وسکون شین معجمه برله دریا کنارنده اسکندریه
دن ایکی مرحله اولونیه طرفنه واو کندن بر نهر کبیر اقار قضا واسکله در سور معموری سابقا

اسكندريه ايله ابو الفتح سلطان محمد خان عصرنده الذيفي ذكر اولنمش ايدي بو جمله
دوقه كين توابعي ولايتلريدن مملكت هرسك فتح ها وسكون را ايله بوسنه
سرايله دوقه كين وكليس بيننده بر ولايت اولوب اون بكري بش كونده واريلور سرايدن
ايكي كونلك يولدر مقدما سلطان مراد ثاني امراسندن تيمورطاش پاشا يدييوز
سكسان بش تاريخنده عسكر اسلام ايله يوديارلره سفر ايدوب بوسنه وهرسك
بكلرينى خراجه كسمش ايدي قرهمان اوغللرى دخى كيرو رجوع اطاعت قيلوب برنيجه
زمان دخى وادى عصيانده يلوب اظهار طغيان ايتديلر سكزيوز التمش التيده ابو الفتح
سلطان محمد خان عسكر بي پايان برله بوسنه ولايتنه واردقده محمود پاشايي
هرسك نواحيسي ضبطنه مأمور قيلوب اخذ انتقامدن صكره رجوع بيورديلر
هرسك حاكمي مقدما قاچوب فرنكه التجا اتمش ايدي محمود پاشا ولايتي ضبط ايدوب
آدملر قيوب غنايم كثيره برله در دولته كلدكده هرسك حاكمي عظيم هدايا ايله اوغلني
كوندروب ولايتنك نصفني كندويه ويرلمك رجا ايتدي مسئولي مقبول پادشاهي
اولوب اوغلي حرم همايونه آلندي ونصف مملكت بو سنجاغك نواحيسي وقضاسي
بونلردر ايموچقه كسر الف وضم ميم ايله غبله وموستار وبولغاي بيننده يوزاللي الچه
قضادر بكرمي كونده واريلور بلغاي فتح با ولام وغين معجمه برله نوه سين وايموچقه
وغبله وموستار بيننده برقضادر بوسنه سرحدينه دوشر قراول برقلعه سي واردر
بكرمي دورت كونده واريلور كلوخ نام قلعه دخي كا قريبدر غبله فتح غين معجمه
وبا ولام ايله دوبره وندبكه قريب برقصبه وقضادر بكرمي بش كونده واريلور جوانبي
نوه سين وايموچقه وبلغار قضالريدر موستار ضم ميم وسكون سين ايله بر نهر
كبير اوزرنده قصبه مشهوره در ايچنده عظيم جسري واردر استانبولدن بكرمي ايكي
كونده واريلور جوانبي نوه سين وايموچقه ونوغاي وبلغراد جق قضالريدر نوه سين
فتح نون وواو وكسر سين ايله بوسنه ولايتنده هرسكه تابع برقصبه وقضادر
بكرمي دورت كونده واريلور جوانبي نوه سين وبلغاي وموستار قضالريدر لوبين
ضم لام وكسر با ايله دوبره وندبكه مادصق برقضادر بكرمي بش كونده واريلور جوانبي
غبله وچرنيچه قضالريدر چرنيچه كسر جيم ونون ايله استانبولدن بكرمي دورت
كونده واريلور برقضادر فوچه وپره بولي ونوه سين جوانبي دوشر فوچه ضم فا وفتح
جيم ايله برقصبه وقضادر بكرمي دورت كونده واريلور اطرافي طاشليجه وچرنيچه

ونوه سين

ونوه سين قضالريدر پره پولك كسر با عجميه وفتح را ايله برقصبه وقضادر بكرمي
كونده واريلور جوانبي طاشليجه وچاينيچه واستار قضالريدر طاشليجه فتح طا وسكون
شين ايله يكي بازاردن بوسنه يولي اوزرنده هرسكه پاي تخت برقصبه وقضادر
بكرمي اوچ كونده واريلور جوانبي فوچه وچاينيچه قضالريدر بلغراد جق برقلعه وقضادر
بكرمي سكز كونده واريلور جوانبي سراي وموستار وآق حصار قضالريدر نوا ضم نون
وفتح واو ايله هرسكه وبوسنه نك وندبك طرفنده دريا كنارنده واقع هرسكه
تابعدر استانبولدن بكرمي يدي كونده واريلور ايكي يولدر بري اسكندريه دن وبري
دخي بوسنه طرفندن جوانبي چرنيچه ونوه سين در ممالك محروسه دن بعيد لب بحرده
بنيان متين وشديد دكل باري غير شديد اولدوغي اجلدن طقوزيوز قرق التيده
سلطان سليمان قره بغدان سفرنده ايكن اسپانيه ووندبك دونانمه سنك
بقيه سي خير الدين پاشا پنجه سندن قورتيلوب غيرت جاهليه اجليچون سور
مزبور اوزرينه دوشوب اوچ كون قالدن صكره تسخير وخلقني بسته زنجير ايديلر
سنه آتيه ده قره دن روم ايلي واليسي خسرو پاشا ودريادن قپودان خير الدين
پاشا وارروب اتوز يدي پاره طوب ايله يكرمي ايكي كونده سكز بيك ايكيوز طوب
اوروب برج وباروسني خاك ايله يكسان ايدوب ايكي برج عظيمك برينى الدقدن
صكره كفار برج آخره فرار ايدوب بعده امان برله اولدخي مسخر وبالجمله قلعه نك
فتحي ميسر اولدي ايچنده اولان كافرلري اسير والتي بيك قدر صولتا تلري طعمه
شمشير ايديلر قلعه مرقومه دراجدن قره بل اوزرنده بوزنيل وودوبره وندبكدن شرق
وجنوبه قريب ميلدر وبوكنارلرده قوتور كورفزي ربودره نام قلعه نوه اول كورفز اغزنه
شمال طرفنه بيوك كناره دوشوب انجمله قوتور بيننده رنيسه نام برقلعه دخي كورفزه
ناظر واقع اولمشدر دوبره وندبك برجبل عظيم دبنده بر محكم حصاردر اوكي آچيق
كنار ولمغين دكزه صند وقيجوكروب ليمان المثلر در بو محلدن اشاغي وندبك
كورفزي نهايتنده وندبك شهري بشيوز ميلدر وسائر قلاعي اعظيدر اول دخي
انشاء الله الرحمن ذكر اولنور مملكت بوسنه لفظ مزبور هرسك وكليس وايزوورنيق
مابيننده واقع ولايتلر سنجاغنك اسميدركه متمكن اولدقلري قرا وبلادده علم اولمشدر
يدييوز سكسان بش سنه سنده سلطان مراد ثاني طرفندن تيمورطاش پاشا
وارروب مستولي اولدقده بوسنه قرالي اطاعت قيلوب خراجه راضي اولمش

ایدی بعده قره مان اوغللری فتنه سنده اظهار عصیان ایدوب بر نیجه ییل جزیه
ویرمدی و ممالك اسلامیه یه تعدی یه متصدی اولمغین سکز یوز التمش التیده
مرحوم و مغفور ابو الفتح سلطان محمد خان جیش فراوان برله اکوب تمته وارد
محمود پاشایی مقدم کوندردیلر قرال بر کشته حال طفول و کلوج قلعه سنه تحصن
و ولوج اعتمش ایکن محاصره و قتال برله آلوب قرنداشی و کندینی قید بند ایله حضور
همایونه کتوردی محمود پاشا خاد صنه متکفل ایکن چاره اولمیوب مولانا مصنفك
فتواسیله قتل ایتدی من بعد بلاد بوسنه ضمایم بلاد محروسه دن اولدی مستقل
بربکلربکیلك و ایالت و قضاسی مولویتدر سرای فتح سین و را ایله بوسنه ولایتنك
پای تختی بر بلدهٔ لطیفه و بندر مشهور اقلیم سادسدن اعتبار اولنور قسطنطنیه برله
اراسی یکرمی التی منزلدر سلطان محمد فاتح انده بر سرای بنا اتمکین لفظ سرای
اسلامده انکا اسم اولمشدر بلدهٔ مرقومه نك جانب غربیسی صحرا اما اوچ طرفی کوه رفیع
و بالا اولوب ملاسقه نام بر نهر شرقیسندن کلوب وسط شهره اوغرار مولویخانه
و بند باشی دیمکله معروف مسیره ده اون کوز دکرمنلری اداره ایدوب ساوه یه
اقار کیدر بو طرف شرقیسنده بر قلعهٔ ضعیفه سی واردر بلدهٔ مرقومه نادل و جبالده
ادرنه قدر یوز یکرمی محرابلی بر شهر عظیم اولوب ایکی بزازستانی و حمامی و خانی و خسرو
بك جامعنده بر عظیم ساعتی و جامی واردر خانانك سقفی تخته در انکورنك میوی
باغچه لرنده انواع فواکه و ثمار اولور و ممالك فرانسه و الامان و اقصای فرنکستاندن
تجار کلوب بندر شهردر توابعی بو قضالردر یکی بازار اسکوبدن شهر بوسنه یه
کیدرکن قوسوه یه کچیلوب دورت کونده واریلور استانبولدن یکرمی بر منزلدر
بی نظیر ایلیجه لری واردر یکی بازاردن سابق الذکر هرسکه تابع طاشلیجه یه کچیلوب
سرایه دورت کونده واریلور استانافلاق کسر همزه و فتح تا ایله برود و چاچقه
اراسنده بر قضادر استانبولدن یکرمی کونده واریلور وشغراد کسر واو و شین
معجمه ایله درو صویی کنارنده بر قصبه و قضادر یکرمی اوج کونده واریلور جوانبی
برسوی و استانافلاق قضالریدر نهر بوسنه و زرینه بر مشهور کوپریسی واردر
چلبی بازاری سرای و وشغراد و چاینچه اورته سنده بر قصبهٔ لطیفه و قضادر
یکرمی بش کونده واریلور پروت ضم با و را ایله سرای و تشنه و یاینچه قضالری
بیننده بر قضادر استانبولدن یکرمی یدی کونده واریلور پره بوی استانافلاق

داوصا و وشغراد بیننده بر قضادر یکرمی ایکی کونده واریلور تشنه فتح تا و سکون
شین ایله بوسنه یه تابع بر قصبه و قضادر یکرمی ایکی کونده واریلور یاینچه و پلنه
و دربند قضالری جوانبی دوشر اولوه ضم الف و لام ایله قلاوره و چلبی بازاری
و سرای بیننده بر قصبه و قضادر یکرمی بش کونده واریلور برچه نام ناحیه
دخی بو قضایه ملحقدر دربند فتح دال ایله سرای و بنالوقه و یاینچه و تشنه بیننده
بر قضادر یکرمی سکز کونده واریلور یاینچه فتح یا و جیم عجمیه برله بر قصبه و قضادر
حصارینی سلطان محمد خان محاصره ایدوب بوسنه قرالی اثنای قتالده باغلی
کلوب اهل قلعه قراللرینی کرفتار کورمکین استیمان و تسلیم حصار ایتدیلر
یکرمی طقوز کونده واریلور اطرافی بنالوقه و تشنه و دربند قضالریدر
سرای ایله بنالوقه بیننده دوشر بنالوقه فتح با و نون و ضم لام ایله بوسنه ایالتنده
بر قصبه و قضادر اتوز کونده واریلور جوانبی قوستانیچه و دربند و یاینچه
قضالریدر قوستانیچه ضم قاف و سکون سین ایله بوسنه دن خروات
سرحدنده بر قصبه و قضادر اتوز ایکی کونده واریلور جوانبی بنالوقه
و هرسکه قضالریدر مملکت کلیس کسر کاف و سین ایله بوسنه غربنده
بحر کورفز کنارنه قریب اولور بر قصبه و قضادر طقوز یوز فرقا وچده
بوسنه بکی خسرو بك صولین قلعه سی و زرینه کلن لشکر کفاری بوزوب
قیردقدن صکره کلیس قلعه سنی محاصره قیلوب بنجه ایام حرب قتال
و سنهٔ مرقومه شوق اولنده فتح و تسخیر ایلدی حصار مزبور حصن حصین و بارو
متین اولوب عریض و عمیق خندقنه آب رحیق طولوب کمال صعوبتده
محکم حصاردر اتوز کونده واریلور اسقرادین و آق حصار و قنغزار قضالری
جوانبی دوشر توابعی بونلردر اسقرادین کسر الف و سکون سین و فتح قاف
ایله اق حصار و قنغزار و کولحصار قضالری بیننده بحر کورفز ساحلنده بر
قصبه و قضادر اتوز بر کونده واریلور متانت و حصانت برله مشهور بر
سور معمور اولوب طقوز یوز یکرمی سکزده هرسك بکی محمود پاشا انکروسدن
ضرب سیفله فتح اتمشدر آق حصار دخی اندن بر منزل بری بر قصبه و قضادر
قنغزار و کولحصار جوانبی دوشر سور مزبور طقوز یوز یکرمی سنه سنده بوسنه
والیسی اسکندر پاشازاده مصطفی بك سلطان بایزید خان فرمانیله واروب

فتح وتسخیر ایتدی کولحصار دخی اکا قریب بوسنه ایچنده بر قضادر یکرمی سکز
کون وار یلور جوانبی آقحصار وبلغرادجق وبانیجه قضالریدر نوه سیل
کلیس وقنغراد وقرقه قضالری ما بیننده کنار بحره قریب بر قضادر اوتوز ایکی
کون وار یلور بوسنه سرحدیدر قنغراد فتح قاف وضم نون ایله آقحصار
واسقرادین وقرقه قضالری بیننده بر قصبه وقضادر اوتوز ایکی کون وار یلور
جوانبی کلیس وبرمکه قضالریدر قرقه ضم قاف وفتح فا ایله خروات سرحدنده
بر قصبه وقضادر اوتوز ایکی کون وار یلور جوانبی قنغراد وآقحصار وکولحصار
قضالریدر مملکت ایزورنیق کسر همزه وسکون وضم واو ورا ایله بلغراددن بوسنه
سراینه کیدر یول اوزرنده بر قضا ولوادر استانبولدن یکرمی دورت کون
وار یلور جوانبی بکوردلن وغراوجانیجه وملحتین قضالریدر صوه صوینه آقار
ودین نام بر نهر کنارنده یوکسك یرده بر حصن حصین واردر سکز یوز التمش
حدودنده مرحوم ابو الفتح سلطان محمد خان فتوحاتندندر توابعی بونلردر
برونك کسر با عجمیه ایله یکی بازار وبلاسیجه واستارافادق قضالری
بیننده بر قصبه وقضادر یکرمی کون وار یلور غراوجانیجه کسر غین وفتح
را وجیم ایله ملحتین وایزورنیق وبلنه وبکوردلن آراسنده بر قصبه وقضادر
یکرمی اوچ کون وار یلور بلنه فتح با وکسر لام ونون ایله غراوجانیجه وبکور
دلن وتشنه آراسنده بر قضادر یکرمی دورت کون وار یلور بجورینه
کسر با وضم حا ایله قورینه وبادره وغراوجانیجه بیننده بر قضادر یکرمی
اوچ کون وار یلور سربرنیجه فتح سین وسکون را وکسر با ورا ایله ایزورنیق
تابعی بر قضادر یکرمی اوچ کون وار یلور جوانبی برچه واوصاد وایزورنیق
قضالریدر کومش معدنلری واردر ملحتین بوسنه ایله بلغراد بیننده
بر قضادر یکرمی دورت کون وار یلور جوانبی ایزورنیق وغراوجانیجه وسربرنیجه
قضالریدر قضاسنده ایکی عظیم بیکارلر واردر ایچندن صو چقاروب
طبخ ایتدکلرنده ملح اولور اول اجلدن ملحتین تسمیه اولنمشدر قورینه ضم
قاف وسکون واو وکسر را ایله ایزورنیقه تابع بر قضادر یکرمی اوچ کون
وار یلور جوانبی سربرنیجه وبکوردلن وبجورینه بیننده بر قضادر یکرمی دورت
کون وار یلور بکوردلن ضم با وکاف ایله نهر صوه کنارنده بر قصبه وقضادر

حصن

حصن حصین وسور متینی واردر استانبولدن یکرمی کون وار یلور جوانبی
والپوه وایزورنیق قضالری ایکیشر کونلك یولدر نهر مرقوم سابقا ذکر
اولندیغی اوزره جنوبدن شماله بلغراد اوکندن طونه یه وارر کنارلری صعب
کافری بنا حصارلر اولوب بکوردلن مقابلی سرهاوه نحو دینکله معروف
فسیح الارجا درکه بر طرفی بورتیه وارر سور مرقوم برکره التمش ایکی کیرو کافر
الینه کیرمکله طقوز یوز یکرمی یدیده مرحوم سلطان سلیمان خان فتح بلغراده
کیدرکن روم ایلی بکلربکیسی احمد پاشا بی کوندروب سنه مزبوره شعبانك
غره سنده ضرب سیفله استرداد بیوردیلر اوصاد ضم همزه وفتح صاد
برله والپوه قربنده بر قصبه وقضادر یکرمی اوچ کون وار یلور جوانبی اوزونجه
اووه وشغراد وسربرنیجه قضالریدر بو قضانك بر اسمی دخی شاهین
یواسی معناسنه سوقالدردر بو قصبه نك ایکی طرفی اوچروم طاشلق
وقلعه سی بر یوکسك قیا باشنده کویا که سباع وطیور آشیانیدر انجق
بردن غیری کمسه ساکن اولمز وقصبه اللی خانه در بر حمام وبر جامعی واردر
بوسنه ولایتی بو مقامده تمام اولوب روم ایلی مملکتنك سابقا مذکور
اولان اورته قولی نهایتنده واقع الاجه حصار وسمندره سنجقلری وبودین
ایالتی تحریرینه شروع اولنور مملکت الاجه حصار موره وه نهری کنارنده
بر قصبه وقضادر اون طقوز کون وار یلور محکم حصاری وار لوا نامدردن
نوزینك وبراکین واورکوب جوانبی دوشر سور مرقوم لاس ولایتنده
اول طائفه نك بکی اولان دبلق اوغلنك دار ملکی ایکن سکز یوز اوتوزده
سلطان مراد غازی روم ایلی بکلربکیسی سنان پاشا بی نواحی مزبوره
تسخیرینه کوندروب امیر مزبور دخی الاجه حصاری اول ملعون الندن
الوب اطرافنده اکثر بلدی دخی دار اسلام قیلدی نواحیسی بودر قودشنلی
ضم قاف ایله بر قصبه وقضادر اون سکز کون وار یلور جوانبی برشتنه
واورکوب وقوزبنك قضالریدر رابلنه دیدکلری معدنلر بو قضادهدر
اورکوب ضم الف وسکون را ایله الاجه حصار ونیش ولسقوفجه ومدوکه
قضالری بیننده بر قصبه وقضادر اون طقوز کون وار یلور مدوکه فتح
میم ودال ایله بر قضادر اون یدی کون وار یلور جوانبی لسقوفجه ونوه برده

قضالريدر لسقوجه فتح لام وسكون سين ايله برقصبه وقضادر اون بش
كونلك واريلور جوانبي نيش وايوارينه واوركوب ومدوكه قضالريدر اغستوسده
برعظيم مشهور بازاري طورر پولوان ضم با وسكون لام برله استانبولدن بلغراده
كيدركن شاهراهده برقصادر اون يدي كونلك واريلور جوانبي نيش وبراكين
والاجه حصار قضالريدر براكين كسر باء عجميه وفتح را ايله بلغراد يولي اوزرنده
قوري چشمه ايله ياغودينه بيننده برقصبه وقضادر اون يدي كونلك واريلور
صوفيه دن اون مرحله اوته در الاجه حصار صولنده اكابرايدر قوزنيك
ضم قاف وسكون را ايله برقلعه وبرتاج قطعه قريبه وقضادر اون سكز
كونلك واريلور جوانبي جاقچه والاجه حصار وقورشنلي قضالريدر مملكت
سمندره فتح سين وميم وسكون نون ايله بلغراددن برمرحله اشاغي طونه كنارنده
برحصن حصين وباروي متين برقصبه وقضادر اميراللواسي واردر شهر
استانبولدن يكرمي كونلك واريلور قلعهٔ مزبوره سابقا دار ملك لاس اوغلي
حاكمي ويلقا اوغلي مرحوم سلطان مرادخان ثاني يه اظهار صداقت ووفادن صكره
دونوب انكروس برله اتفاق اتمكين سكز يوز قرق دورتده بردفعه الندن
النمش ايكن قرق التيده انكروس قرالي قلعه حواليسنه كلوب دوندكده تعقيب
ايدن امرادن وزير خليل پاشانك برادري بولي بكي محمود بك نيش دربندنده
كرفتار اولمغين اني تخليص ايچون سمندره حصاري انكروسه ويرلمش ايكن
ابوالفتح سلطان محمدخان بلغراده واردقده واروشني تخريب ايدوب
سكز يوز القش اوچده اول سمتده كيرو سفر ايتدكده انكروس قرالي مفتاحني
كوندروب جرائم سابقه سندن استغفار اتمكين اكتفا اولنوب رجا ايلدي
اول زماندن برو دار اسلام اطرافنده اكا متعلق بلاددر بونلردر بلغراد فتح
با وكسر لام وسكون غين برله آق حصار معناسنه بلاغراددن مركب ايكي
اسم بلغاردركه لفظ مزبور دوم ايلنده برتاج تلقه يه اطلاق اولنور وهر يري
واقع اولديغي محله نسبتله مشهوردر بوكا دخي بلغراد طونه ديرلر سمندره دن
برمرحله يوقاري نهر صاوه طونه يه ملاقي اولديغي يرده اقليم سادسده برشهر
معظم وسور متين ومحكمدر استانبولدن يكرمي بركونده واريلور خط مستقيم
اوزره اراسي طقوز يوز اوتوز سكز ميلدر طول نهاري اون بش ساعت سكز

يجق درجه واقصر نهاري سكز ساعت التي بچوق درجه اولور انحراف
قبله سي خط نصف نهار جنوبيدن شرقا اون يدي درجه در بلدهٔ مزبوره
زير وبالا ايكي حصار رعنايي مشتمله اولوب قلعهٔ بالا سرم وطمشوار صحرالرينه
مشرف وناظر برمحل مرتفعده بنا اولنمش قات اندر قات عالي برجلرله مزين
برحصن حصين وحصار متين اولوب وسطنده جاري ثامن معناسنه
بوسنه لغتيله نبويسه نام قلعهٔ عظيمه جمله دن رفيع وبلند بربرج مشيددر
سابقا حبس خانهٔ اسراء اسلام ايدي حالا دزداره بقا مدجبه خانه دخي
اولمشدر وطوبخانه سي قلعهٔ مزبوره خارجنده خندقه متصل واوركي طمشوار
بقاسنه ناظر يوكسك يرده اولوب قلعهٔ بالانك حصار زيره آچيلور اوچ
قپوسي واردر وقلعهٔ مرقومك برطرفندن قلعهٔ بالايه متصل وجانب غربيسنده
ديواري صاوه كنارينه ممتد وطونه كنارينه واصلدر كه بوطرف صحراي سرمه
مقابل دوشر ملتقي النهرين بالق بازاري تسميه اولنور بلغرادك اسكله سي
وكومركيدر اول محلده سلطان سليمان برقلعهٔ عظيمه بنا اتمشدر اول قلعه دن
ديوار سور محاذات شهره مرور ايدوب ارالقدن كچوب قلعهٔ بالايه واصل
اولور مربع الشكل برحصاردر سور مزبورك قلعهٔ بالا طرفنده برمقداري
بروج بدنلي ديوار برله بولنمشدر اول بلوك اسفله تسميه اولنور داخلدن
قلعهٔ زيره برقپوسي دخي خارجه انبارلغه آچيلور وقلعهٔ مرقومك دخي بش بابي
واردر اوچي صاوه طرفنه آچيلور ايكيسي محلاتنه آچيلور اول قپولرك برينك
اوكنده دره واقع اولمغله اغاجدن جسر برله كچيلور وقلعهٔ بالانك برقله سنده
برعظيم ساعت قونمشدر ليل ونهار ساعتي كلدكجه چالار وظهر ايله عصرده
اول قله يه بيراق ديكرلر وجامع كبير قلعهٔ زيرده ضربخانه قربنده كليسادن دونمه
اولوب قلعهٔ بالاده دخي برجامعي واردركه خنكار جامعي ديرلر بعدالفتح اكثر
سوادي خارج سورده بايلوب جوامع ومساجدي يوزه قريب اولمشدر اون قدر
حمامي ومتعدد خانلري ومحمد پاشانك وغيرك مكلف بزازستانلري واردر
اطرافي حدائق وبوستان ايله محدد قدر وشهر مزبور بو اسلوب اوزره برمعمور
شهردركه متانت وحصانتده نظيري غير مشهود اولوب ممالك كفارك سد
سديدي ومملكت انكروسك محكم كليدي اولمغله ابوالفتح سلطان محمدخان

وسوت يدندن سمندره يه الى قدن صكره كيرو مرقومك آدى دار ملك
اولوب جمله كفارك نذور وصدقاتى اول حصارك اسباب محافظه سيچون
آقار كلور سكز يوز قرق ايكى تاريخنده مرحوم ابو الفتح سلطان محمد خان بر كره
واروب اللى التى كون محاصره ايديلر تسخيرى زمان تيسيرده غير ميسر اولمغله
رجوع قيلوب سكز يوز التمشده بيحد عسكر وعظيم طوپلر ايله كيرو محاصره
ايديلر يوروش كوننده جميعا كفرۀ انكروس امداده كلوب قره دن وصودن هجوم
اتمكله ايچرى كيرن عسكر براغوردن شهيد اولوب روم ايلى بكلر بكيسى
قره جه پاشا يكيچرى اغاسى ودخى نيجه امراء نامدار دوشمكله سائر عسكر
دخى پايدار اولميوب طوپلر يرلرنده قالمغله طونه دن بودينه كتورمشلر ايكى
اول زمان سلطان محمد خان ممالك محروسه نى محافظه وصيانت ايچون
عودت اثناسنده بلغراده ناظر بر جبل اوزرنده حواله قلعه سنى ياپوب
آدم قومشلر ايدى بلغراددن كافر چقسه طوپله اطرافه تنبيه ايدرلردى
بر زمان حال بو منوال اوزره كچوب طقوز يوز يكرمى يدى سنه سنده سلطان
سليم خان ابتدا بو غزايه عزيمت وكفاردن اخذ انتقامه همت بيورديلر مقدما
سمندره بكى خسرو بك ووزير اعظم پيرى پاشا طونه دن كلن طوپلر ايله وارو
محاصره ايديلر بعده سلطان مبرور بكوردلندن صاووى عبور ايدوب روم
ايلى بكلربكيسى خائن احمد پاشا سوقيله اوتاغ همايون بكوردلندن بودين
طرفنه توجه اتمك اوزره قرار ويريلوب پيرى پاشا بلغرادى محاصره اتمشكن
طوپلرى چكمكه حكم وارد اولمش ايدى قره دن مصطفى پاشا كلوب بلغرادى
سير وتماشا اتمكله كليد ممالك انكروس بر قلعه در فأتوا البيوت من
ابوابها مقتضاسنجه اول بلادى تسخيرده اصابت وحسن تدبير اول بو
قلعه فتحنه مباشرت ايدرك بو حضور سلطانيده ترتيب مقدمات مقبوله
ومعقوله اتمكله بلغراد اوزرينه دوشوب شعبانك يكرمى برنجى كونى بلغراد
مقابل برم صحراسنه نزول بيورديلر تكرار طوپلر قلعه الشنه چكلوب
عموما عسكر منزلسيه كيرديلر اون دورت كون دوكيلوب ليل ونهار قتال
وكارزاردن صكره رمضانك بشنجى كونى يوريوب ضرب سيف ايله
حصار زيرى تسخير ايلديلر اكثر كفار قلعه بالايه قاچوب متانتنه اعتماداً

برقاچ كون عدم انقيادى مشعر اظهار عناد ايديلر بالآخره انده اولان كفره
دخى رمضانك يكرمى بشنجى كونى وره ايله چيقوب كيمى انكروسه كيمى استانبوله
سوروليك يدى قلعه متنده خالى برلرى اول سوريلن ذميلر ايله دولدى
حالا بلغراد محله سى دينلور وبلغراده تابع برقاص • وديمتروفچه • وقوبانيك
وبارنغ • وقارلوفچه • وقماپچه • وبرنيك • وقالوبچى نام قلاعك دخى مفتاحى
كلوب جمله ضبط اولندى اواسط شوالده بلغراد طرفندن حركت
ودار السلطنه يه عودت بيورديلر اول زمان دينلن فتح تاريخلريدر
تاريخ فتح شد حصن بلغراد جهان • كشت از شادى مزين چون عروس
امداين فال عجب تاريخ خوب • باد فتح باب ملك انكروس ديكر بلاد
انكروسى ايلدى فتح ديكر هذا جهاد باهر • بعد الفتح شنلكى غالب بر شهر
معظم اولدى الى الآن رونق وشانى زياده اولمقده در حرسها الله تعالى
عن نوائب الزمان وبو شهر حالا بشيوز آقچه مولويت وبودين واليسى
وكيلنه محل حكومتدر سمندره نك پاى تختى اعتبار اولنور سمندره توابعندن
باقى نواحى بونلردر حواله فتح حا ايله بلغراده اوچ ساعتلك يولده بر كوك
ديه اوزرنده سابقا مذكور اولدبغى اوزره سلطان محمد خان بنا ايتدوكى
قلعه وقضادر يكرمى بر كونده واريلوب جوانبى بلغراد وقراغوفچه قضالريدر
حواله فتح حا وواو ايله سمندره دن بر منزل اشاغى طونه كنارنده بر قضادر بلغراده
كيدركن ياغودينه برابرى طرف يميننده ايكى قوناق يرده اون سكز كونده
واريلور باغودينه فتح يا وضم غين وكسر دال ايله بلغراده كيدركن بيوك
يولده بر قصبه صغيره وقضادر اون سكز كونده واريلور اطرافى آقچه حصار
وبراكين وسمندره وقراغوفچه قضالريدر دوز يرده بر جامعى وحمامى واردر
سمندره نك شرق وجنوب طرفنه دوشر اندن حسن پاشا پلنقه سى پلنقه دن
حصارجق اندن بلغراد شاهراهنده منزلردر رودنيك ضم را وسكون دال
برله وكسر نون ايله بلغراده كيدركن ياغودينه برابرنده صول طرفده بر قضادر
اون سكز كونده واريلور جوانبى قراغوفچه وچاچقه ووالبوه قضالريدر چاچقه
فتح جيم وقاف برله بلغراده كيدركن نهر موره كنارنده بر قصبه وقضادر
اون طقوز كونده واريلور الاجه حصار برابرنده شمالده در اطرافى رودنيك

وبوزرنجه قضالریدر بوزرنجه ضم با بعجمیه وفتح زا ورا ایله بلغراده کیدرکن
صاغ طرفنده یاغودینه برابری برقصبه وقضادر اون سکز کونده واریلور جوانبی
رسوه وسمندره ویاغودینه در رسوه فتح را وضم سین برله استانبولدن بلغراده
کیدرکن پراکین برابرنده صاغ جانبده برقصبه وقضادر اون یدی کونده واریلور
جوانبی بوزرنجه وپراکین ویاغودینه قضالریدر بلون فتح با وضم میم ایله ودیندن
یوقاری طونه یه قریب برقصبه وقضادر اون بش کونده واریلور جوانبی کوکرجنلك
واسفرلیك وبانه قضالریدر معدن ایبك اسفرلیك وقوچانه وکوکرجنلك قضالری
بیننده برناحیه وقضادر اون یدی کونده واریلور قوجانیه ضم قاف وفتح جیم
عجمیه برله بلغراده کیدرکن نیش برابری طرف یمینده برقصبه وقضادر اون
یدی کونده واریلور جوانبی اسفرلك بانه سی ومعدن ایبکدر قرغوجبه کسر
قاف وفتح را وکسر غین ایله بلغراده کیدرکن بیوك یول طرف شمالنده ویاغودینه
برابرنده برقوناق یرده برقصبهٔ کبیره وقضادر یکرمی بر کونده واریلور جوانبی
اوزرونجه اووه وجاچقه قضالریدر اوزیجه ضم همزه وکسر زا ایله رودنیك
وبوزغه جك وجاچقه قضالری بیننده برقصبهٔ عظیمه وقضادر یکرمی
اوچ کونده واریلور والیوه فتح واو وسکون لام وضم یا ایله بلغراددن سرایه
کیدرکن ایکنجی مرحله اوچ ساعتلك یول برجانبی طاغدر بودخی برقصبه وقضادر
یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی جاچقه ورودنیك وبکوردلن قضالریدر
قولیره نام نهر کوهدن کلوب ایچنه اوغرار اوچ اغاج کوپریسی التندن کچوب
صاوه یه دوکلور بوندن غیری فراست ودرین نام نهر دخی قربندن مرور ایدوب
صاوه یه لاحق اولور وقصبهٔ مزبوره نك طقوز جامعی وایکی حمامی واردر باغچه لری
وافردر بلغراد وسمندره نواحیسنك وشهرلرینك خانانی جمله تخته دن اولوب
اکثر ابنیه سی اخشابدندر مملکت سرم کسر سین مهمله وفتح را ایله بلغراد
غربیسنده برطرفی طونه وبرطرفی صاوه برصحرای واسع اولوب بلاد وقلاعی
وقرئ وضیاعی وافر وتلال وجبالی دائما نوبهار وشکوفه زار بر معمور ولایتدر
ایکی نهر اورته سنده اولمغله جزیرهٔ سرم دیرلر بعد الفتح برسنجاق اعتبار اولوب
بودینه تابع قلنمشدر قضالری بونلردر اسلانقمنه کسر الف وسکون سین
وفتح لام ایله بلغراده مقابل اوچ ساعتلك یرده برقلعه در زموین زاء معجمه نك

فتحی

فتحی وسیمك ضمی وکسری ایله طونه کنارنده بلغراده مقابل برمحل رفیع سنور بدیع
ایدی بلغراد محاصره سنده پیری پاشا سمندره بکی خروی برطوپله کوندروب
تسخیر ایتدردی حالا قلعه سی خرابه در دوه شاغیلی قصبه در مترونجه کسر میم وسکون
تا وضم را ایله استانبولدن بودینه کیدرکن بلغرادی کچوب ایکی مرحله سرم ایچنده
بیوك بولده صاوه نك کنار غربیسنده دوز یرده برقصبه وقضادر سوق مخصوصی
وجامعی وحمامی واردر یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی بلغراد واریك وایلوق
ومورویك قضالریدر مترونجه واوبنك ایکی مرحله قریبه درارده سوتین نام
قریهٔ کبیره واردر راجه فتح را وجیم ایله صاوه کنارنده برقضادر یکرمی ایکی کونده
واریلور جوانبی مترونجه ومرویك قضالریدر طقوز یونا توز طقوزناریخنده
ابراهیم پاشا بوزغه فتحندن عودت اثناسنده نجه اهالیسی کلوب اطاعت
ایتدیلر ولقوار ضم واو وقافله بلغراددن بودینه کیدرکن طونه کنارنده برقصبه
وقضادر یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی مترونجه ومورویك واوسك
قضالریدر قصبهٔ مرقومه سوتین ایله اوسك مابینده دوشر اغاچلرینه
چت وطپراق دولمه بلنقه سی واردر ایلوق کسر الف ولام وسکون واو
ایله سرم صحراسنده طونه کنارنده برقلعهٔ حصینه وقضادر بلغراددن
اوچ کونده واریلور بودینه کیدرکن وراد ین غربیسنده صاغ طرفه دوشر
بینهما مسافه یسیره در جوانبی اوسك واریك ومترونجه ووراد ین قضالریدر
قرالك مخصوص مسکنی ایکن مرحوم سلطان سلیمان خان اوچنجی غزاسنده
طقوز یوز اوتوز ایکیده ورادین ایله بیله تسخیر ایلدی اریك کسر همزه ورا
وسکون یا ایله بلغراددن بودینه کیدرکن برکونلك یولده صاغ جانبنده بر
قلعه وقضادر طقوز یوز اوتوز ایکیده النمشدر جوانبی بلغراد ووراد ین ومترونجه
قضالریدر وراد ین فتح واو ورا وکسر دال ایله نهر طونه کنارنده بربیوکسك دپه
اوزرنده برقلعهٔ حصینه وقضادر یکرمی دورت کونده واریلور جوانبی ایلوق
واریك وبلغراد قضالریدر سوبور دخی نصف مرحله غرب وشماله دوشر طقوز
یوز اوتوز ایکیده غزاء ثالثهٔ سلیمانیه فتوحاتندندر ومایلی عسکری ایله وزیر ابراهیم
پاشا مقدم وارو ب الشدر بیك الیده کافر محاصره ایدوب بعون الله ظفر
بولمشدر طونه اول محلده شرقه جریان ایدر حصار مزبور کنارجنوبیسنده در

سوق مختصری و جامعی واطرافنده وافر باغلری واردر سرم صحراسنده واقع
غوریجه وچرویك وبرقاص وتمرونجه ولوراج نام قلعه‌لر دخی محاج
غزاسنده تسخیر اولنان قلاعدندر **مملکت بوزغه** ضم بای عجمیه وفتح زاء
صغیره وغین ایله نهر دراوه اوزرنده سرم صحراسنه ملاصق جزوات توابعندن
نیجه قلاع وبلادی مشتمل معمور ولایتدر استانبولدن یکرمی بش کونده واریلور
جوانبی دسبوت برودی ویافوه وراخوبجه قضالریدر اهالیسی عناد
وفساده اصرار اوزره اولمغین طقوز یوز اوتوز طقوز سنه‌سنده سلطان
سلیمان خان الامان سفرندن عودت اثناسنده وزیر اعظم ابراهیم پاشانك
جانب یمینه کوندروب صفرك یکرمی یدیسنده بوزغه قلاعنك کفارك
خربونیه نام قلعه‌سی اوکنه قوندی حصین مزبورك حوالیسی کوهستان وانجار
متراکم اولوب قلعه غایت متین واستوار بر نامدار حصار ایکن اول ساعت
هجوم ایدیلر کفره مغلوب اولوب بعد الغروب فتحی میسر اولدی بر مقدار
کفار قلعهٔ حصینه اغشلر ایدی قپوسنه آتش ویروب انی دخی الدیلر
اتوز یدنجی کونی راجیه نام حصار نامداره واردلر بالضروری کفار
استیمان ایتدیلر حصار مزبور مصیقل وملون طاشلر ایله بنا اولنمش
بر سور مصنع ومعموردر ربیع الاولك بشنجی کونی بوزغه دیارینه واردلر
نفس بوزغه کفارك اعظم بلاد کفر آبادندن ایدی قرق اللی بیك قدر کفارك
جای قراری بر تل رفیع اوزره محکم حصار واعجوبه حصون نامداردن ایکن بانی
واعیانی پاشای مزبور حضورینه کلوب مطیع اولدیلر جوانبنده اولان قلاع
وبلاد ایله جمله ضبط وتسخیر اولنوب مستقل قضا ولوا قیلندی توابعی بونلردر
دسبوت فتح دال وسکون سین وضم با ایله بلغراددن کیدرکن اوسك برابرنده
بوسنه طرفنه شمالده بر قضادر یکرمی بش کونده واریلور جوانبی بوزغه وراخوبجه
ووالپوه ونجه قضالریدر **راخوبجه** فتح را وضم حا وکسر واو ایله والپوه ونجه
ودسبوت اراسنده بر قضادر یکرمی بش کونده واریلور **والپوه** فتح واو
وسکون لام وضم بای عجمیه ایله دسبوت برودی وشغلوبش وبوزغه بیننده
بر قصبه وقضادر یکرمی التی کونده واریلور **یافوه** فتح یا وضم فا ایله بلغراددن
بودینه کیدرکن اوسك برابرنده یکرمی دورت کونده واریلور بر قصبه وقضادر

جوانبی

جوانبی نجه ودسبوت برودی واوسك قضالریدر **اوسك** ضم الف
وفتح سین ایله نهر دراوه اوزرنده بلغراد برله بودین ما بیننده بر بلده وقضادر
یکرمی التی کونده واریلور جوانبی ایلوق ومحاج وموریك قضالریدر نهر مزبور
صاوه کبی جنوبدن شماله اقوب طونه‌یه لاحق اولور بر عظیم صودر بودینه کیدن
اوسکدن یکرو واوسکك اول نهرك کنار شرقیسنده حصن مختصری ووادی
وجامعی واردر بودخی طقوز یوز اوتوز ایکیده فتح اولنشدر قلاع سرمك اعتبار
اولنور واوسك غربیسنده دراوه صوی ایکی فرسخ بحیره مثال یایلوب ایچی
نیستان اولمغین سفینه جریانه امکان یوقدر لاجرم اوزرینه عرضی اوچ
ذراع اخشابدن بر جسر طویل بنا اولنمشدر بلغراددن بودینه کیدن شارع
اعظمه ممردر جانبنده نیجه مرحله واردر اما بوندن اسهل معبر وممر یوقدر
اطنه فتح الف وکسر طا ایله بلغراددن بودینه کیدرکن اوسك برابرنده
دراوه نهری کنارنده بر قضادر استانبولدن یکرمی التی کونده واریلور جوانبی
والپوه وراجوجه قضالریدر **مملکت محاج** کسر میم وفتح حا ایله بلغراددن
بودینه کیدرکن اوسك جسری عبورندن صکره یول اوزرنده صحرای وسیع
الاکنافده بر قصبه وقضا ولوادر اوسك قدر قلعه‌سی واردر یکرمی التی
کونده واریلور جوانبی اوسك وسکار وبجوی قضالریدر مرحوم ومغفور سلطان
سلیمان خان طقوز یوز اوتوز ایکی ذی القعده‌سنك یکرمیسنده بدی قرال
واکیوز بیك قدر کافر عسکر ایله بو صحراده جنك ایدوب ایکی ساعتده انکروس
قرالی لاوش ایله نیجه بیك کافر تیغدن کچدی وبو ولایتلر بودین قلعه‌سی ایله
اول غزاده تسخیر اولندی **بورنوا** ضم با ونون وسکون را ایله محاجه قریب
اوسك ایله محاج بیننده بر پلنقه در بیك حدودنده اشقیا کفار احراق بالنار
اغشلر ایدی کیرو تعمیر اولندی **سجوی** فتح سین مهمله وضم جیم عجمیه ایله
محاجك غرب وشمالنده نصف مرحله محاج کبی بر قصبه در پلنقه‌سی واردر اندن
فودواره واریلور ضم فا وسکون دال برله بجوی‌دن غرب وشمال طرفنده نصف
مرحله بر قصبه وبجوی قدر بر پلنقه در اندن **نافته**‌یه واریلور فتح نون وسکون
الف وفا قله فودوار غرب وشمالنده بینهما نصف مرحله‌دن اقل نهر طونه‌نك
کنار غربیسنده بر قصبه وفودواردن کبیر بر پلنقه در خارجنده بر خانی وباغ

وبوستانی واردر سکسار فتح سین وسکون کافله بلغراددن بودینه کیدرکن
باقشه یکچیلوب غرب وشماله نصف مرحله دن زیاده یرده برقصبه وقضادر
امیراللواسی واردر یکرمی التی کونده واریلور جوانبی محاج وپورنوادر توغنا
ضم تا وسکون واو وغینله سکساردن غرب وشماله اراسی اوچ فرسخ مسافه
طونه دن ایریلوب مجتمع اولمش برکول کنارنده برقصبه وقضادر یکرمی بش
کونده واریلور جوانبی سکسار وجان قورتاران اندرا اسواق عامره سی وبرجامی
واردر خلقی اهل اسلام ایله مجاردر باجقه فتح باء عجمیه وقاف وسکون جیم
برله طونه نك کنار غربیسنده برقلعهٔ صغیره در بونك دخی قربنده طونه دن
صو آیریلوب کول اولور باجقه کولی دیرلر جان قورتاران باجقه دن غرب
وشماله نصف مرحله طونه کنارنده بر پلنقه در بیوك یول بو محلدن ایریلوب
بری شرق وشماله حمزه بك سرایی دیمکله معروف موضعدن بودینه واردر
بری دخی غرب وشماله بحیرهٔ وال اوزرندن نانایه ویانغه واصل اولور
بلغراددن جان قورتاران سردار قوناغیله اون مرحله در جان قورتاراندن
ماآل کولنه قونیلور اندن جاوقه یه واریلور استونی بلغرادك قربنده در مملكت
استونی بلغراد کسر الف وضم تا وسکون سین وواو ایله بلغراددن بودینه
کیدرکن یولك صاغ طرفنده وسط صحرای وسیعده برقلعه وقضادر
امیراللواسی واردر آستانبولدن یکرمی سکز کونده واریلور جوانبی بولنه
وبودین وجان قورتاران ومجار جدید در جان قورتارانك غرب وجنوب
طرفنده دوشر اراسی برقوناقدر سور مرقومك واروشی طویل وعریض ستونلر
ایله مبنی ایکی قات دیوار اراسی خاك ایله مملو وهموار عرضی دورت ذراع
برحصاردر وجانب غربیسنده اطرافی صو ایله محیط واحجار عظیمه ایله مبنی
برقلعهٔ متینه سی واردر حصانت حیطانی سد اسکندریه ایله بحث
مساوات وارتفاع بروجی آسمان هفتم برله ادعاء محاذات ایدر داخلنده دیرك
دونمه برلطیف جامعی وایکی حمامی واسواق یسیره سی وبرقاچ جامع دخی
واردر ابنیهٔ بیوتی اخشابدندر خلقی اهل اسلام ایله نصارای مجاردر
قلعهٔ مزبوره سابقا ملوك انکروسه مقر برجای معتبر ایدی طقوز یوز اللیده
استرغون غزاسی اثناسنده مرحوم سلطان سلیمان خان بعد الفتح جمادی

الاولی

الاولی اواخرنده بوقلعه اوزرینه نزول ومحاصره ایدیلر خسرو پاشا قولندن
واروش یغماغله کفار ایچ حصاره قاچوب وچکون عظیم جنك وحصاری
کفار باشنه تنك ایدیلر بالآخره کفرهٔ زبون اولوب استیمانیله تسلیم حصار
وجرایم سالفه دن استغفار ایدیلر کروه موحدین کیروب آخر شهر مزبورده
کلیتله ضبط اولندی اثناء فتحده بیوك نصارادن عظیم الشان سرایلر ونکلف
کلیسالر وار ایدی مدفن قرالان اولان دیرکهن سالك هرکوشه سنده رخامدن
تراش ولنقش صور عزیبه که زماننده هربری برپادشاه ایمش نصب اولنوب بربر
کافر فاجرك غنالی مرقدی وطاشدن صندوقه لر ایچنده صورکریه المنظر مجوهر ومزین
چلیپالو قدیدلرکه هربری اولیاء شیطاندن برنامدار رهبان ایمش جمله رفع وازاله
اولندی بعده بیك اوننده سردار ابراهیم پاشا بلغراده وفات ایتمکین کافر عسکری
کیروب محاصره ایدوب دردولندن سردار طرنقچی حسن پاشا ثانی ایله کلنجه طقوز
کونده اقدام تام ایله آلوب درونده بولنان اهل اسلامی شهید وعرصهٔ وجوددن
نابدید ایدوب وعسکره مکمل ذخیره قیوب سردار مرقوم برلحربه منتظر اولدیلر
سردار دخی واروب وچکون محاربه ایدوب سعیی منتج اولمدی سنهٔ آتیه ده بلغراد
قشلاسندن اوزرینه واروب اون سکز کون محاصره ومحاربه وبیك اون بر
صفرینك اون برنده تکرار سیفله فتح اولندی جاوقه فتح جیم عجمیه وسکون واو
ایله استونی بلغرادك طرف شمالیسنده برقلعهٔ صغیره در بینهما نصف
مرحله در اندن تاتایه واریلور تاتا ایکی تاء مفتوحه ایله طونه نك طرف شرقیسنده
استونی بلغراد کبی برصحرای مدید الفضاده برسور کردوندر قتادر بحر آسا برعظیم کول
کنارنده بنا اولنمش واطرافنی احاطه ایتمش هرجانبی مانند جبال راسیات قلل وبروج
ایله متانت وثبات اوزره ایکن طقوز یوز اللی جمادی الاولیسنده سلطان سلیمان
خان واردقده کفار فرار ایدوب خالی قالمغین یره برابر تخریب فرمان اولندی
بعده کفار کیرو معمور حصار ایدوب بیك ایکی شوالنده وزیر اعظم سنان
پاشا واروب دورت کون محاصره وکفاری امان ایله اخراج ایتمش ایدی کیرو
کفار استرداد قیلوب بیك التیده صاطرجی محمد پاشا بانق امدادینه سردار اولوب
واردقدن صکره یکرمی التنجی کونی محاصره وتضییق ایتمکله ایچنده اولان کفار
کیجه چیقوب صاوشمغله قلعه سنك دورت ذراع عرضی واروشی ایله

طوله درو خندق صو ایله پرآبدر جسر ایله واریلور وقلعه سنك دوری تخمینا اوچیوز
خطوه اولوب حوالیسنده اقار صولری وافردر لکن داخلنده قیولردن غیری اقار
صو یوقدر خارجنده بوستانلری وصودکرمنلری وطرف غربیسنده ایکی میل مسافه
برکرمابه سی بعض الیجه سی واردر واوزری کارکیردر طونه ایله اراسی اوچ فرسخ قدر
اولوب استرغوندن جنوبه ویانقدن شماله دوشر تاتادن استرغون نصف مرحله
ویانق برمرحله درو قوماران تاتانك غرب وجنوب طرفنده در قوماران ضم قاف
وفتح میم ورا ایله بودیندن یوقاری طونه کنارنده برقلعه در نهر طونه بحدانه شاغی
ایکی شق اولوب برقسمی جنوبه وبرقسمی شماله جریان ایدر وجنوبیسی یانق اوزرینه
اوغرایوب بچه کیدن صکره قوماران اوکنده قسم شمالی ایله کیر ومجتمع اولوب قوماران
جزیره سی طونه نك نهایت سرتینده واقع حصن حصیندر قلعه مرقومه بچ
قرالنك اولوب طقوزیوز التیده سلطان سلیمان خان کیدرکن اوغرامغله
اهالیسی قلعه یی یقوب فرار ایتمشلر ایدی کیرو تعمیر ایدوب بیك اوچ تاریخنده
پاشای مرقوم یانق الدقدن صکره اوزرینه واروب جسر ایله اطه یه کچوب محاصره
ایتمش ایدی بنجه ایام جنك متمادی اولوب هنکام شتا قریب اولمغله فتح میسر
اولمدی بودین ضم با وسکون واو ودال مکسوره ومضمومه ایله اقلیم سادسده طونه
کنارنده کرسی ممالك انکروس مستقل ایالت وقضا برحصن حصین وبلده متین
اولوب بیوت ومحلاتی داخل وخارجنده ایکی بیك خانه قدر تخمین اولنور اسواق
عامره وجوامع وحمامات فاخره سی واردر ایچ قلعه سی طونه یه مشرف برمحل رفیعده
واقع اولوب طونه طرفی اوچ بوم یاربنا به سنده در قلعه دن صویه اینر بنا اولنمش
مخفی یولی واردر لکن قره دن کرز الیاس دپه سی بو شهره محکم حواله اولمغین اول محذورك
رفعی ایچون عظیم تدارك کورلمشدر ومقابلی استانبول ایله غلطه کبی پشته نام حصار
استواردر برجانبی دخی استونی بلغراد ویوقاری طونه اقندیسی ایچ حصارنده واقع
اولوب سابقا انکروس قرالارینك تختکاهی ایدی طقوزیوز اوتوز ایکیده انکروس
قرالی لاوش محاج جنکنده مقتول اولوب ملکی محلول قالمغین ثالث ذی الحجه ده
پادشاه عالیجاه طاب ثراه قالمغله پیشکاه قلعه یه نزول اتمزدن مقدم اهالی قلعه
کلوب تسلیم حصار ایتدیلر بعده مقابلی پشته دخی ضبط اولنمش ایکن اثناء عودتده
حکومتی اردیل نائبی یانوشه احسان اولنمغین بنجه قرالی فرندوشه بو التفات خوش

کلیوب

کلیوب هر بار دست تعدیسنی درازه فرصت بولدقده حرب وضربه آغاز ایتدیکن
وار کلمدی یانوش مرد اولدقدن صکره استیفانام کوچك اوغلی قالمغین فرندوش
بودینی محاصره ایلیوب عورتی دردولتدن استمداد اتمکله طقوزیوز قرق
سکزده مرحوم سلطان سلیمان خان بنفسه کندیلری واروب یتشدکده فرندوش
فرار ایدوب عورت زوجی وصیتی موجبنجه قلعه یی پادشاهه تسلیم ایتدی
سنه مزبوره جمادی الاولیسنده یانوش اوغلنه اردل سنجاغی وبریلوب قلعه یی
ضبط وسلیمان پاشا وزارتله بکلربکی نصب اولنوب کلیسالرنده نماز قیلندی
اول وقتدن بری دیار اسلامك سد سدیدی وممالك محروسه نك محکم کلیدیدر
بیك یدی سنه سنده بنجه قرالی فرنداتی بچه عسکر وقرق پاره طوب ایله کلوب
محاصره ایتدکدن صکره یدنجی کونی قلعه خلقی واروشدن الچکوب قلعه یه کیروب
سردار عسکر اسلام صاطرجی پاشا وراء دین محاصره سندن کوله کوله کلوب مزبور کافر
خائب وخاسر دونوب کتمش ایدی وپاشا ونبرده یمیشجی حسن پاشا اردله توجه
اتمکله کیرو فرستده یوقوم ارانده جمع اولنان کفار ایکی بولك اولوب بربلوکی سفاین ایله
بغته پشته اوکنه کلوب طونه طرفنده بار وارلمغله کیروب ضبط ایتدیلر
وبربلوکی قره دن بودینه کلوب محاصره ایتدوکنی یمیشجی حسن پاشا خبر
الدقده دونوب روم ایلی بکلربکیسی طویل محمد پاشایی برمقدار عسکر
ایله ایچری قیوب بلغراده کتمکله کافر برآی مقداری دخی اقدام تام ایدوب
کاهی کونده ایکشر بیك قدر دانه اتمغله برج وبدن حصاری رخنه دار
ایدوب هجوم کونی پاشای مزبور نائبیله آماده اولان واردل قومباره لرینك
هر بری بنجه یوز کافر دلیری مقیم نار سعیر اتمکله باقیسی دخولندن عدول
ایدوب بعده علی وجه الاتم هجومنه اتفاق ایتدکلری معلوم اولدقده اهل
اسلام جناب حقه توجه تام وامر قتاله اتفاق واهتمام ایدوب اول کیجه
کافر منزللرنده غافل وهر بری خواب آلوده لایعقل ایکن چیقوب تیغ قودیلر
طابورلری دخی مسافه بعیده اولمغله امداد یتشنجه بیك کافر
طعمه شمشیر ایتدکدن صکره طوبلری چویلیوب باروته اوت ویروب
دونوب قلعه یه کیتدیلر متریس سوینوب وقت شتا دخی حلول ایتمکین بعد
کفارك صبر وقراره مجالی قالمیوب ذلیل وزهان خیبت وخسرانله دونوب

کندیلر وبیك اون اوچ صفرنده سردار اولان طویل محمد پاشا اوسکدن بکتاش
پاشایی مقدم کوندرمکله بشته سکاننه خوف ودهشت مستولی اولوب
بشته یی براغوب کندیلر پاشای مزبور واروب ضبط ایتدی قلعه یه وضع
ایتدکلری اوچ یردن لغمی برحسته کافر خبر ویرمکله فتیللری النوب بعون الله
برفرده ضرر اولمدی وبو جنکلرده هربار کفار مغلوب ومقهور واهل اسلام
مظفر ومنصور اولمقدن دورا ولیوب هجوملری فائز ویرمکله بالآخره قطع
علاقه ایدوب الچکدیلر وبو شهرده متعدد ایلیجه لر اولوب بری شهر کنارنده
ولی بك ایلیجه سی دیمکله مشهور کرمابه معموره دردار الغسلی برحوض کبیر
واطرافی اون التی قورنه لی حجره واوسطی کارکیر قبه درصویی برقاچ دکرمن
اداره ایدر وایکی ایلیجه دخی شهر ایچنده واردر اوزرلری کارکیر قبه ومزین
بنا وآبی شدید السخونه دربری دخی کرزالیاس بابرنده بشته ایلیجه سی دیمکله
معروفدر صویی طبخ بیضه ایدر بو دخی ولی بك ایلیجه سی کبی سکز محرابلی
وقبه لی وحوضلیدر صویی ایکی دکرمن یوریدر وکرزالیاس بابرینك جانب
آخرنده برکرمابه دخی واردر آبی دواب علیله یه نافعدر اوزرنده اولان ابناسی
خرابه مشرفدر وبودین قلعه سنك اوه قپوسی خارجنده ایکی اوچ میل مسافه
اوستی آچق بر ایلیجه دخی واردر بودین ایالتنده باقی قلاع وبقاع بونلردن
واج فتح واو وسکون جیم عجمیه برله اسکی بودیندن یوقاری طونه کنارنده مسنه
طرفنده برقصبه وقضادر هربار سردارلر وارد قده واروشنی یاقوب خالی
قورلر ایدی ضبطیله تقیدا ولنیوب کیرو تعمیر ایدرلر ایدی بیك اون اوچده
طویل محمد پاشا وارد قده کفار فرار ایتمکله طونه دن وقره دن محاصره
اولنوب بالآخره کفره کمیلر ایله چیقوب استرغونه کتمکله قلعه ضبط اولندی
حالا محفوظدر وشغراد کسرها وشین ایله طونه کنارنده واج ایله استرغون
اراسنده برقلعه در واجدن برکونده واریلور قربنده دیرکل نام بر پلنقه واردر
بیك سکزده وزیر اعظم ابراهیم پاشا استرغونه وارد قده کافر تخلیه ایدوب کتمش
ایدی واول زمان ضبط اولنیوب بیك اون دورتده محمد پاشا استرغونی محاصره سنده
ایکن واجدن ذخیره کلمك بونك فتحنه موقوف اولمغین بوسنه بکلر بکیسی
خسرو پاشا واروب ایچنده محصور اولان فرنکلری امان ایله چقاروب قلعه یی

ضبط

ضبط ایتدی سابقا واجدن چقان فرنك طائفه سی سرداره تابع اولمغین وظائف
وانعام پادشاهی یه مظهر اولمشدیلر بونلر دخی اول طائفه یه منضم اولدیلر مملکت
استرغون ضم الف وتا وغین وسکون سین ایله بودیندن یوقاری بج طرفنده
طونه کنارنده برحصن حصین وباروی متیندر بودیندن اوچ کونده واریلور
اشاغیسی وشغراد مقابلی جکردلن نام قلعه وبج طرفی قومار اندر سنجاق بکی
وقاضیسی واردر ایچ حصاری طونه کنارنده غایت رفیع موضعه بنا اولنمغین
غایت ارتفاعندن آبی نایاب اولمغین اسفل حصاردن برمقام معینه طونه دن
صو اجری اولنوب حوض اغتسال اولحوض وزره دولاب قوروب فراز قلعه یه
وارنجه بنا ایچنده نحاسدن محکم صیق بوری احداث قیلوب حوضه متصل
قیلمشلر دولاب دوندکجه جبر وقهر ایله صو اول بوریلردن بالایه صعود
ایدوب قلعه ده جاری اولور طشره حصاری دخی طونه کنارندن قره یه برحصاردر
اولوب سابقا درون وبیرونی ابنیه کوناکون ایله مشحون ایدی وبردیری وار ایدی که
درو دیواری رخام رنکین ایله منقش وملون ومنظره وروزنلری جام زرین برله
مرصع ومزین قربنده یوکسك برحصاری دخی واردر دیو دلن تسمیه اولنور استرغونك
ایله اتلك بینده زیر زمیندن مخفی کریزکاه اولمق منقولدر سابقا فرق نصارادن
ذوفنون کشیشلره مخصوص مسکن ایکن مرحوم سلطان سلیمان خان بج
قلعه سنی محاصره ایتدکده رئیسلری اولان ارسك نام کشیش کلوب منقاد
اولمش ایدی کیرو کفار ضبط ایدوب طقوز یوز اللیده استرداد مراد اولنوب
عموما عساکر اسلام واروب عظیم محاصره وقتال ایدوب برایکی دفعه یریش
یوروتلر وعظیم جنکلر ایله کفاری شاشیروب سنه مرقومه جمادی الاولیسنده
امان ایله چقاردیلر ایدی بیك دورده کلنجه دار اسلام اولوب میحاج
اختلالی خلالنده طقوز قرال اتفاقیله اللی بیك قدر عسکر کوندروب جکردلنی
واسترغونی محاصره ده اقدام ایدوب کونده بیك سکز یوز طوپله دوکوب
بودیندن عسکر اسلام یتشنجه طشره حصاری آلوب سکاننی جمله شهید
ایتدیلر بودین عسکری منهزم اولدقدن صکره اتوز کون دخی ایچ قلعه دوکلوب
صویی کسلمکله اناطولی بکلر بکیسی محمد پاشا اهل اسلامی تخلیص ایچون استیمان
ایله چقوب کافر ضبط اتمش ایدی بیك اون اوچده سردار اولان طویل

محمد پاشا واروب تكرار محاصره ایدوب وقت مساعده اتممحله فتح میتسر
اولمیوب بیك اون دورت ربیع الآخرنده كیرو محاصره یه شروع ایتدكبو دفعه
چكردلن یقاسنه عسكر كچوب جوانبی محافظه ودیه دلن باشقه محاصره اولنوب
وشغراد الفقین كافره خوف وخشیت غلبه ایدوب جمادی الاولینك التنده
یوروشله دیه دلن واروشنی بعده حصاری ومابیننده اولان ناحیه لری
آلنوب كفره قتل عام اولندی اون كوندن صكره واروشی وصوقله سی ضبط
اولنمغین كافره یاس كلوب امان ایله بش بیك دورتیوز كافر چقوب بچ
طرفنه روانه اولدی اول اثناده شیخ الاسلام محمد افندی بوكونه تاریخ پرداز
اولدیلر لشكر كفار چقدی حصن استرغوندن حالا اول طرفك سد
سدیدی وبودین حصارینك محكم كلیدی مقامنده در حفظه الله تعالی
چونكه طونه نك بری طرفنده اولان ولایتلر ذكری غایته ایردی من بعد
بودین ایله بوسنه بیننده حدود ممالك اسلامیه دن باقی قلان بر قاچ
قضا ولوا دخی مذكور اولوب طونه آراسنده اولان بلاد وقرایه نوبت كلور
مملكت سكتوار فتح سین مهمله وكاف عجمیه ایله بلغراددن بودینه
كیدركن محاج برابری بوسنه طرفنده صولده بر قضا ولوادر بكرمی التی كوننده
واریلور قویان وشقلوش وپچوی وبرنوا قضالری جوانبی دوشر وسكتوار
بر عظیم كول ایچنده واقع ایكی حصن حصین وحصار متیندر بیت كذشته
بر وجش زاوج سما رسیده اساسش بتحت الثرا فحوا سنجه متانتنه سوز
بو قدر مابینلرنده طریق بر جسره منحصردر طشره حصاری كناریله عظیم مرتفع
ایكی قات ستونلر دیكلوب اوچ دورت ذراع ایچی طپراق دولمغله طوب كار
اتمز بر قلعه در وغدیری چشمه حیوان كبی روانبخش وروح پرور در نیچه قرالی
كوله وسكتواری معمور ایدوب ایچنده اولان كفره اطرافی یقوب ویاقوب بودین
یولنده راهزنلك اتمكین سلطان سلیمان خان سفر فرمان ایدوب طقوز
یوز یتمش اوچ شوالنده چقوب روانه اولدیلر بعد المشاوره اكری اوزرینه
توجه مقرر اولمش ایكن جمعیت كفار سكتوارده اولمغله اول جانبه توجه مهم
كاردر دیو عرض اولنمغله فی الحال سكدینه دونوب سكتواره توجه بیورلدی
وطقوز یوز یتمش دورت محرم الحرامنك یكرمی برنده قلعه مزبور اوزرینه نزول

واول

واولكون محاصره اولنوب اتوزنده طپراق سور ولدی وفرهاد پاشا قولندن
كول اوزرینه جسر قوریلوب یورویش اثناسنده قرلمغله نیچه بیك آدم
كولده ناپدید وقلعه دبنه ورانلر دوكوشی شهید اولدیلر صفرك
اوچنده علی الاتفاق یورویش اولمغین هجوم اهل اسلامدن كفار اصل حصاره
فرار ایدوب بكرمینجی كون تكرار یورویش وهجوم اثناسنده ستونلره آتش
ویرلدكدن صكره قلعه پایدار اولمیوب روم ایلی قولندن یقلدقده احمد
پاشا روم ایلی عسكریله داخل وسائر عساكر دخی عقبندن واصل اولوب قلعه یی
الدیلر سردار قرال زرین اوغلی بر عظیم كلیسایه تحصن ایدوب بر ایكی كون
جنك وجدالدن صكره تفنك بریله مقتول اولوب باشنی كسلدی صفرك
بكرمی ایكنجی كونی فتح قلعه تمام اولمش ایكن سلطان مجاهدینك دخی عمری
اخر اولوب روح روانی عالم بقایه طیران ایلدی وسردار كفارك باشنی پاینه
سریر معدلت مصیره كلدی وكوله دخی اول سنه فتح اولمغین فتح اولدی
قلعه لر تاریخ دیدیلر بعده طقوز یوز سكسن ایكی سنه سنده ایكی بیك قدر
كافر كلوب محاصره اتمش ایدی كوله بكی جعفر پاشا اوزرلرینه واروب اكثرینی
قتل وباقیسنی اسیر ایدی بربوفچه ایكی بانك ضمیله سكتواردن بر بیچوق
مرحله ایچری وسط صحراده بر قلعه متینه در سكتواری الدقدن صكره محمد
پاشا ایله روم ایلی بكلربكیسی شمس الدین احمد پاشا واروب ربیع الاولیده
محاصره ایدوب ایچنده اولان كفار اول كون استیمان وصكره فراره تمكین
ضبط اولندی بعده بر طریقله كیرو آلنوب بیك طقوز صفرینك اوناتنده
ابراهیم پاشا قانیژه یه كیدركن اوزرینه اوغرایوب كفار اولكیجه امانله تسلیم
حصار ایتدی وضبط اولندی سكش فتح سین مهمله وكاف عجمیه وسكون شین
ایله بلغراددن بودینه كیدركن طرف شمالده سكتوار سنجاغنه تابع بر قضادر
استانبولدن یكرمی یدی كونده واریلور جوانبی سكتوار وبرزنجه وبوبوفچه قضالریدر
بوزنجه ونوش اول اطرافده بفچه نك محل صعب المروردر ایكی سوكی معمور
اولوب طقوز یوز اتوز سكز ذی الحجه سنده مرحوم سلطان سلیمان خان بجوه
نام محله نزول بیوردقده ایچنده اولان كفار اظهار انقیاد ایدوب قلعه لری
ضبط اولنمش ایدی مملكت پچوی فتح با وضم جیم عجمیه ایله نهر دراوه اطرافنده

برقضا ولوادر استانبولدن یکرمی التی کونده واریلور جوانبی سکتوار و برنوه
وقوبان قضالریدر سابقا بچه نك قلاعندن برمتین حصار ایکن طقوز یوز
اللتیده واقع غزوهٔ سلطان سلیمانده تسخیر اولندقدن صکره اوسك بکی
فتحنه کوندرلمکله خلقی چقوب طاعت ائتمش ایدی کیرو رجوع ائتمکله طقوز
یوز اللی التیده روم ایلی بکلربکیسی محمد پاشا واروب محاصره و فتح ایتدی میانهٔ
صحرای مدید الفضاده واقع برشهر قدیم و سواد عظیم اولوب اطراف وجوانبی
باغ و بستان و قلعه سی برسور سدید البنیاندر شقلویش کسر شین معجمه
وسکون قاف وضم لام برله بودینه کیدرکن اوسك برابرنده شمالده نهر دراوه
کنارنده پچوی سنجاغنه تابع بربلده و قضادر یکرمی کونده واریلور جوانبی پچوی
وسکتوار و والپوه در زیر و بالا ایکی حصار معلاسی اولوب حصن قوی البنیان
وقلاع سدید الارکان و برخرق عظیم خندقی واردر قلعه بالا قصور کوناکون
ایله مشحون واروشی واسع برحصار معمور اولوب جوانبی انجار وانهار برشهر
عالی مقداردر بتره نام کافر الامان سفرینه کیدرکن طقوز یوز التوز سکزده
بلغراده کتوریلوب قتل اولنمغله اهالیسی حصاره تحصن ایدوب ابراهیم
پاشا واردقده استیمانله چقوب تسلیم حصار ایتدیلر اندن فرندوش کیرو
المغله طقوز یوز اللیده تکرار محاصره اولنوب قتال عظیمدن صکره طشره
حصاری سیفله النوب کفار ایچ قلعه یه فرار و تحصن ایتدکده اون دورت
کون انلر دخی روز و شب بذل مقدور اولنوب هزار اقدام و تعب ایله کاوری زبون
ایدوب ورده ایله چقاردیلر قوبان ضم قاف وسکون واو وفتح باء عجمیه ایله بلغراددن
بودینه کیدرکن محاج کچلدکدن صکره جانب شمالده شقلویش قربنده برقضا ولوادر
قابولنه دخی دیرلر یکرمی یدی کونده واریلور جوانبی شمورنه و بجری و سکتواردر برحصار
استواری اولوب اطرافی بوستان وجویبار و هر باغچه کناری آب روان و سبزه زار
وطقوز یوز التوز سکز ذی الحجه سنده سلطان سلیمان خان اوزرینه اوغرایوب
کافر عسکر اسلامی کوردکده استیمان طریقیله چقوب حصاری ویردیلر شمونطورنه
فتح شین وضم میم ایله قوبان و محاج واستونی بلغراد بیننده برقضا ولوادر بلغراددن
بودینه کیدرکن اوچ قوناق بری جانب شمالده در استانبولدن یکرمی یدی کونده
واریلور بو ایکی سنجاغك نواحیسی معلومدر و المفین مملکت یازلدی مملکت قانیژه

فتح

فتح قاف وکسر نون وفتح زاء صغیره ایله سکتواردن اوته انتهاء سرحددن بودین
ایله بوسنه بیننده بچه قلاعندن برقلعه متینه در سابقا ارقان دیمکله متعارف
ایدی برك نام نهر ایکی شق اولوب اطرافن احاطه ایدر و جانب شرقی و غربیسندن
کچوب آلت یاننده کیرو براولور و قربنده اصلا کچد یر ویرمز اول محلك جوانبی
ابسه بر رمیل قدر سازلق برصعب المرور بلا جسر ممتنع العبور یرده واقع اولمش
عظیم حصار نامداردر طقوز یوز التوز ذی الحجه سنده ابو الفتوحات و المغازی
سلطان سلیمان خان غازی اوزرینه اوغرایوب عسکر اسلامی اوکندن
فرار ایدن کفار ایله درونی مالامال ایکن خوف سطوت قهرمانیدن امان
چاغروب ویرمشلر ایدی برطریق ایله کیرو کفار الینه کیروب وزیر اعظم
ابراهیم پاشا سردار ایکن بیك ربیع الاولنده عموما عساکر منصوره ایله واروب
محاصره ایدوب بتاقلره چیتدن قات اندر قات حصیرلر دوشمکله صو کنارنه
یول ایلیوب تسخیری بابنده عظیم سعی و تدبیر اولندی لکن متانت قلعه اول
مرتبه ده کل ایدیکه سعی و کوشش برله دامننه وصول مقدور بشر اوله اون
بشنجی کونی بامر الله کافرك باروتنه آتش دوشوب بچه کروه مکروهی بکانیله
قلع و قمع ایدوب من بعد مقاومته قدرت قالمامغله فرار الدن یارده طلب
ایدوب التمش بیك قدر کافر عسکر ایله ندارلی نام سردارلری کلوب طابور
قوردقدن صکره عسکر اسلامه هجوملر قیلوب هر بار انهزام و انکسارده خالی
اولمامغین قلت زاد و عدم قابلیت امداد بلینی بوکوب بالاخره خائب و خاسر
رجوع ائتمکله قلعه ده اولان کفره دخی مأیوس اولوب برهفته دن صکره
ایام محاصره قرق اوچ کونه واردقده امان ایله چقوب تسلیم حصار ایتدیلر
ویج طرفنه چکلوب کتدیلر بعده بیك اونده ابراهیم پاشا وفات ایتمکین
عموما عسکر کفار تمالقوب التمش پاره طوب ایله کلوب یکجا آی محاصره ایلدیلر
ینیچی حسن پاشا سردار اولوب اول اثناده استونی بلغراده کلمش ایدی رجوع
صددنده امدادینه توجه ایدوب سکتواره واردقده شن کفار ریحانه کار
ایدوب برقلعه رصینه النان بال بیرطوپلری برنده قیوب من نجا براسه فقد
ربح مثلی اوزره راه ادباره دونوب فرار ایتدیلر الی الان سد سدید بلاد اسلامدر
صانها الله الی یوم القیامه جرنیق کسر جیم عجمیه و سکون راء ایله خروات سرحدنده

قانیژه ایله بانه لوقه بیننده برلوادر اتوز کونده واریلور جوانبی قرقه وبنالوقه درونیقه نام
قضا بولوایه تابعدر لواء مرقوم بوسنه متعلقاتندن اولوب قانیژه یه قربی اعتباریله
بو محله دوشمشدر **مملکت کلوم** نام دیکر **یانق** سابقا بین الکفار ضم کاف عجمیه
ایله اسم قدیمی کلور ایدی بودیندن بچ یولی اوزره استرغوندن ایکی مرحله کچیلوب طونه
ایکی شق اولدیغی یرده تومراندن بوقاری شق جنوبی کنارنده اخشابدن برقلعهٔ صغیره ایکن
مرحوم سلطان سلیمان خان طقوز یوز اوتوز بش سنه سنده بچ محاصره سنه کیدرکن
اوزرینه اوغرامغله خلقی اطاعت ایتمشلر ایدی اثناء عودتده یاندن بچرکن اول کروه
مکروه الارغه طوپچی اغمغین برموجب فرمان پادشاهی فی الحال احراق بالنار ایدلکاری
یانق شهرینه سبب اولوب کیدرك اسم قدیمنه غلبه ایلدی حالا بلدهٔ عظیمه وطولانی
برسوردر قسم جنوبی طونه یانغك جانب شمالیسنه اوغرایوب جانب غربیسندن **رابا** نام
بر نهر دخی کلوب شهرك جانب جنوبیسندن کچر وجانب شرقیسنده طونه یه لاحق اولوب
قومارانه وار بلدهٔ یانق بو ایکی نهر عظیمك میاننده جزیره کبیدر طرف غرب وجنوبنده
قلعهٔ متینه سی وغرب وشمال طرفنده واروشی واردر بودین ایله بچ میاننده واقع
اولمشدر بعد الاحراق کفار اتفاقیله کمال استحکام اوزره یاپوب بناسنه اهتمام
اتمشلر ایدی بیك ایکی ذی القعده سنده سردار عسکر اسلام سنان پاشا واروب
محاصره ایلیوب طبراق سوریکه شروع اولندی یوز بیك قدر کافر طونه نك اوته
طرفندن حصاره قرشو طابور قوروب قاییق ایله قلعه یه آمد شددن خالی اولمامغله
جسر قوریلوب اوته طرفه عسکر کلنجه چوق جنکلر اولوب بالآخره کفره منهزم
ومقهور اولوب طابوری براغوب فرار ایتدیلر **تاریخ** فهزموهم باذن الله
نظم کریمی تاریخ فتح واقع اولدی بعده یکرمی کون دخی دوکلوب بیك اوج
محرمنك اون ایکسنده یوروش ایچون تنبیه اولنمش ایدی کفارك تحمله قراری
قالمیوب ایکی بکلری برای طلب امان سردار عالیشانه کلوب برکاوه عورت
وقفندن اوچ قلعه رهن ایله الدقلری اتوز دورت وقیه اتار ایکی طوج ذی
قیمت طوپلری استدیلر ویریلك خلاف مقتضای شرع شریف اولمغله جوان
کوستریلوب انجق اوزرلرنده سلاحدن غیری نه بولندی ایسه انکله حاکم حصار
اولان بچه قرالنك دامادی غرون نام کافر نامدار کروه کفار ایله چقوب بچ
طرفنه کتدی وحصار ضبط اولنوب حکومتی بکلربکیلك رتبه سیله اسکندریه

بكی

بكی عثمان بکه ویرلدی وتعبیر طریقیله فتحنه بو تاریخ دینلدی ۞ چارکیخا
بوغ اولوب فتحنه دوشدی تاریخ ۞ نارقهریله عدو یانوب الندی یانق ۞
بعده اکری فتحی کفاره داغ برداغ اولوب سلطان محمد خان دار السلطنه
جانبنه روانه اولمغین انکروس هرار زور ایله کافر عسکری یانق حصارینی
محاصره اتمش ایدی بیك بش شوالنده صاطرجی محمد پاشا سردار اولوب کول
باشنه واردقده کافر قالقوب ولایتنه کتدی **سماری** فتح سین مهمله
ومیم وکسر را ایله یانق قربنده برصحرای وسیع الاکنافده بر کوچك ده اوزره
اکثر جوانبی اخشاب وطین ایله مبنی برقلعهٔ صغیره دریانغك جانب جنوبنه
دوشر بینهما ایکی فرسخدر قلعه سندن بلدهٔ یانق نمایان اولور مسافهٔ اطرافی
بی نهایه باغ وبوستاندر سنان پاشا یانغه کیدرکن برکره محاصره ایدوب
ایچنده اولان ایکیوز کافری امان ایله اخراج ایدوب ضبط ایلدی **پاپا**
ایکی با عجمیه نك فتحیله بودخی اول حوالیده بچه قلاغندن برحصن متیندر
یانق فتحندن صکره سردار طرفندن غازی کرای خان واروب محاصره
ایتدکده کفاره خوف وهراس غالب اولمغین اوچ بیك قدر جنکجی کافر
چیقوب کیجه فرار ایلدی توابع ونواحیسیله بکلربکیلك اولوب حکومتی
سکدین بکی اورش بکه ویرلدی بعده بیك یدیده کافرکیرو محاصره اتمشدر
پسپرم فتح باء عجمیه وسکون سین وکسر با ورا ایله اول حوالیده بچه قلاغندن
برقلعه در بیك ایکیده سنان پاشا انکروسه واردقده اکا قریب برلاطه نام
حصار ایله بیله کفاردن المش ایکن برطریقیله کیرو النوب بیك اون دورتده
محمود پاشا استرغونی الدقدن صکره روم ایلی بکلربکیسی حسن پاشا ایالتی عسکری
ایله واروب استیمانله کیرو کفاری اخراج اتمشدر طونه دن بری روم ایلی ممالکی
جمله یازیلوب من بعد نهر مزبورك شمال طرفنده واقع اولان مملکتلر بغدان
حدودندن اکری یه وارنجه بیان اولنور **مملکت طمشوار** کسر طاء مهمله ومیم
وسکون شین معجمه برله اقلیم سادسدن سمندره وبلغراد مقابلی طونه نك
طرف شمالیسنده اردل سرحدنده برایالتك حصار نامداری وحصن قویسیدر
آب عمیق ایچنده برجزیره ده اطرافی سازلق وبطاق ممتنع السلوك صعب برده
واقع اولوب بلند وبالانا قوس کامل ومعظم کلیسالر ایله درونی مشحون

بر بلدهٔ عبرتنمون ایدی بودین ضبط اولندقده یانوشلو غلنه طمشوار
سنجاغنی ویریلوب کیدرك فتحنی اهمال اولمغله سلطان سلیمان خان عصرنده
محمد پاشا واروب محاصره اتمش ایدی شتا موسمی قریب اولمغین قالدقده
کفار حصارك استحکامنه تقید قیلوب جوانب قلعه یه جملهٔ سدلر و قلهلر
یاپدیلر آستانه دن وزیر ثانی احمد پاشا واروب طقوز یوز التمش طقوز رجبنده
تکرار محاصره ایدوب هر طائفه دن ایچنده مبالغه عسکر اولمغله یکرمی
بش کون عظیم جنك و آشوب اولوب غرهٔ شعبانده یوروش ایدوب صباحدن
بین الصلاتینه دك روم ایلی قولندن واروشه دخول میسر اولدقده اسپانیا
سر عسکری مقتول و سائر کفار منهزم و مخذول اولوب قلعهٔ مزبوره
توابع و لواحقیله ضبط اولندی و ایالتی قاسم پاشایه ویرلدی بعده دفعاتله
کفار محاصره ایدوب بعونه تعالی ظفر بولمدیلر بلدهٔ مرقومه بر صحرای وسیع الاکنافده
اولوب بلغراد ایله سمندره دن طونه یه کچیلوب اوچ کونده واریلور بوما بین جمله
صحرا و یاندن طمشوار نام بر نهر آقوب طونه یه کلور جوانبی پانچوه و بچکرك و چاقوه
و لپوه قضالریدر و توابعی بونلردر **ویرشیجه** اردل سرحدنده بر قلعه و قضادر
استانبولدن یکرمی اوچ کونده واریلور جوانبی چاقوه و طمشواردر **چاقوه** فتح جیم و ضم
قاف ایله پانچوه و ویرشیجه قضالری بیننده بر قضادر یکرمی ایکی کونده واریلور **لپوه**
کسر لام و ضم باء عجمیه برله اردل سرحدنده بر قضادر یکرمی بش کونده واریلور جوانبی
طمشوار و یانوه قضالریدر بلدهٔ مرقومه موروش صویی قربنده اردلك بلاد ممتازندن
بر شهر عظیم السواد و حصار قوی البنیاندر روم ایلی بکلربکیسی محمد پاشا وارد قده
کافری قاچروب ضبط اتمشدر طمشواردن اوچ کونده واریلور **یانوه** فتح با و ضم نون
ایله اول حوالیده طمشواره تابع بر قضادر **پانچوه** فتح باء عجمیه و ضم جیم ایله بلغرادك
نهر طونه آشوری مقابله سنده کوریتور یرده طمشوار ایالتنه تابع بر قضا و قلعه در
یکرمی التی کونده واریلور جوانبی لپوه و طمشوار و چنات قضالریدر طقوز یوز یتمش
دورتده وزیر ثانی پرتو پاشا بر مقدار عسکر ایله سکتوار سفری اثناسنده واروب
محاصره و قربنده پاکه و لاغوش نام حصارلر ایله فتح ایتدی **مذوه** فتح میم و ضم ذال ایله
سمندره دن اشاغی طونه نك طمشوار طرفی اولان کنارنده بر قضا و لوادر اون سکز کونده
واریلور جوانبی حرام و سمندره و بوزرنچه و کوکرجنلك قضالریدر **ارشوه** فتح الف

وسکون

وسکون را و ضم شین ایله طونه نك طمشوار طرفنده مذوه سنجاغنه تابع بر قضادر
استانبولدن یکرمی کونده واریلور جوانبی مذوه و طمشوار صحراسیدر **بچکرك** فتح با
و جیم عجمیه برله و کاف جیمك بدل شین ایله بلغراددن کوریتور یرده بر قضا و لوادر طونه
کچیلوب طمشواره کیدر یول اوزرنده در بر کونده واریلور استانبولدن یکرمی مرحله در
سابقا سور معموری وار ایکن طقوز یوز التمش سکزده روم ایلی بکلربکیسی محمد پاشا
واروب محاصره ایدوب المش ایدی حالا حصاری خرابدر **چناد** فتح جیم عجمیه
و نون و دال ایله طمشوار ایالتنه تابع مستقل سنجاقدر یکرمی دورت کونده واریلور
جوانبی طمشوار و یاقوه و بچکرك قضالریدر سابقا اردل الندن حصارنی محمد پاشا
استیمان ایله المش ایدی کیرو کافر النه کیروب بیك بیدنده صاطرجی محمد پاشا وارادق
کیدرکن کافر تخلیه و فرار ایدوب کیرو ضبط اولندی اطرافنده تاق و قلتاق و شقوق
و شملوق نام قلاعی طقوز یوز   سردار احمد پاشا واردقده براقدیلر ضبط اولندی
مملکت سکدین فتح سین و کاف صغیره ایله تیسه صویی اوزرنده بر قضا و لوادر
بلغراددن اکری یه کیدرکن طونه زموندن کچیلوب باچقه صحراسنه دورت کونده
واریلور جوانبی صونبور و کوله و باج و صونلق در حصاری بر متین حصن حصین اولوب
طقوز یوز التوزده بلغراد الندقدن صکره قره ایله فتح اولمش ایکن تاریخ مزبورده استیمان
ایله قبول ذمت ایدوب بعده کفره عهدی بوزوب محاصره ایلدیلر بودین عسکری
یتشوب اکثرینی قتل و باقیسنی واروشدن اخراج ایتدیلر **تتل** ایکی تانك کسریله
تیسه صویی کنارنده بر حصن حصین و سرم سنجاغنه تابع بر قضادر یکرمی اوچ کونده
واریلور بلغراددن بر منزل اولوب قلعه سندن اشاغی صو عظیم اوچرومدر **باج** فتح
با و سکون جیم ایله طونه نك طمشوار طرفنده بر قضا و لوادر یکرمی التی کونده واریلور بودیار
ایله سکدین مابیننده دوشر طونه یه قریب اردلك بر عظیم شهری ایدی سلطان سلیمان
خان واروب غارت ایتدکده ایچنده اولان قلعه کبی معظم کلیسایی تحصین ایدیلر
مهجور اولنوب الندی **صونبور** ضم صاد و کاف سین و سکون نون ایله طونه نك بر مرحله
جریانی شرقا اولدوغی یرده شمالده بر قضا و لوادر بلغراد و طونه کچیلوب اکری یه کیدرکن
باچقه صحراسنده دوز یرده واقع بر بلدهٔ صغیره بلا سور در جامعی و حمامی و سواقی
واردر صویی آجی اولدوغنه غازی کرای خان غزلی دلالت ایدر یکرمی التی کونده
واریلور بیوك یولك جانب شمالنده در جوانبی سکدین و صونلوق قضالریدر

وباجدن صوبنور وصونبوردن سکدین وسکدیندن چونغراد وچونغراددن صولنده
بر کونلك یول اولوب چونغراد وصونلوغه تابع بر قصبه در صونلوق فتح صاد وسکون
واو ونونله وکسر لام ایله وکاهی تقدیم لام وتأخیر نون ایله بلغراددن اکری یه کیدرکن
بر منزل بریده تیسه نام نهر عظیم کنار شرقیسنده بر لوا وقضادر استانبولدن یکرمی
التی کونده واریلور طقوز یوز اللی طقوزده وزیر ثانی احمد پاشا سردار ایکن بودین
والیسی علی پاشا واروب محاصره ایتمش ایدی درعقب سردار موی الیه دخی
وارمغله خلقی برشب قلعه یی براغوب فرار ایدیلر بکلری اخذ اولوب قلعه
ضبط اولندی اوچ بیك التیوز عظیم ستونلردن ایکی قپولی حصاری وار در بری
بلغراد قپوسیدر که بر عظیم طاشدن مبنی قله دبنده واقع اولمشدر اول قله یی
مرتضی پاشا بنا ایدوب اوزرینه بر صیت وصداسی بلند ساعت وضع ایتمشدر
وبری دخی اکری قپوسیدر که خطوان دن اقان زاکوه صوبی قلعه نك طرف غربیسنده
کلوب اول جانبی احاطه ایدر یالیسی قربنده کول اولور طوررصونلوقلی اندن ایچرلر
بکتاش پاشا انده بر جامع وبر حمام بنا ایتمشدر وصونلقدن هوش نام قصبه بر منزلدر
وهوشدن اکری اتنك ایچرلر وهوشدن اکری اوچ ساعتلك منزلدر ملکت اکری
فتح الف وکاف صغیره برله انتهای سرحد ممالك اسلامیه ده اردلك بر قلعه عظیم
الشان وسور رفیع البنیاندر وسطنده بر عظیم قله سی وهر برج وبدنده باده لوشقه
طوپلری کرپی کبی دیزلمش وخندقی تعر زمینه ایریخه فازلمشدر استانبولدن التوز بر
کونده واریلور بودینه دورت مرحله اولوب آب وهواسی کوزل بناسی بی بدل بر
لطیف محلدر استانبوله اوکرنن آدم بونده قرار ایتسه اولور کاغدخانه نهری قدر
بر نهر لطیف اول صحرانك وسطنده جریان قیلوب حصار دیوارینه اوغرار
بکم وحصاری غلطه حصاریندن بیوك اولوب سوادی قد قلیدن ترسانه
دکلو خاکی خود التون بنور مصری کورنلر ترابی همان انك ترابیدر دیرلر واولا
دیارك اهل وقوفی بو قلعه فتحی بر ملکت عظیمه تملکنه بدل عد ایدرلر سابقا
طقوز یوز اللی طقوزده فاتح طمشوار وزیر ثانی احمد پاشا صونلوغی ضبط ایتدکدن
صکره اوزرینه واروب قرق کون قدر محاصره وعظیم جنکلر ایدوب زیاده
صعوبتندن فتحی میسر اولمیوب فصل شتا حلول ایتمکله محاصره دن ال چکوب
کتمش ایدی بیك بش محرمنده سلطان محمد خان اول جانبلره سفر فرمان ایدوب

مقدم

١ آلتی یاشنده

مقدم وزیر جعفر پاشا وحضر پاشا یی کوندروب محاصره ایتدکدن صکره عموما
عسکر منصور ایله کندیلر دخی واروب ماه مزبورك یکرمی سکزنده نزول ایتدیلر
غره صفرده تکرار متریسلره کیرلدکدن صکره کفار وار روشنی احراق بالنار وانلوسی
طشره ویاده سی حصاره فرار ایتدکلرنده بر طپراق سوریلوب بر ایکی لغم اتلمکله عسکر
اسلام یوریوب لنجه حصاری دیمکله مشهور اولان طشره حصاری الدیلر
وماه مرقومك اون ایکیسنده ایچ قلعه دخی دوکلمکه شروع اولندی ایچنده
محصور اولان مقهورونك تضییق مدید وتخویف شدید ایله یلی تباتلری
بعون الله متزلزل اولوب استیمان ایله چقوب تسلیم حصار ایتدیلر وبالتمام
قلعه ضبط اولنوب سلاحلری الندقدن صکره سابقا خطوان خلقنه ایتدکلری
غدره مقابله سنده اهالی سرحدارلرندن بیتشوب جمله قیردیلر واروشنده
اولان کلیسای کبیر جامع اولوب کدکار یابلدقدن صکره کفار نفیر عام ایدوب کلمکله
محاج اراده قتال عظیم ووقعه مشهوره ظهوره کلوب اول معرکه ده قلادن طوپلر دخی
قلعه یه چکلدی قلعه مرقومه بین الکفار بر حصار بنك مفتاحی اعتبار اولنور
ایدی حالا مصون ومحفوظ مستقل قضا وایالت وکلید ملکت وولایتدر خطوان
فتح حا وسکون طا ایله بودیندن اکری یه کیدرکن یول اوزرنده بر قضا ولوادر یکرمی
یدی کونده واریلور اکری وصونلق وکتلمت قضالری جوانبنده وشرا کریدن ایکی
قوناق بریدر صونلوغه اقان زاکوه صوبی کنارنده بر حصن حصین وحصار متینی
واردر سابقا فتح اولمش ایکن بیك ایکیده کافر محاصره ایدوب سنان پاشا اوزرینه
وارد قده عظیم محاربه اولوب بالاخره عسکر اسلام غالب کلوب کافر خائب
وخاسر کتمش ایدی فاتح اکری سلطان محمد خان بیك دورتده بلغراده نزول ایلدکده
ایکن قرالك الغش بیك قدر عسکری کیروب کلوب محاصره ایتمسی اکری طرفینه توجهه
باعث اولوب امداد وارمازدن مقدم اقدام تام برله بیك بش عاشوراسنده
کافر قلعه یی تسخیر وایچنده اولان جنکجیاری قتل وماعدالرینی اسیر ایدوب یاقوب
یقمشلر ایدی اکری النه قدرت صکره قرمان بکلر بکیسی وصونلوق وسکدین
بکلری واروب کیرو تعمیر ایتدیلر بیك اون اوچده کیرو کافر مستولی اولمشکن
سردار محمد پاشا طوبل بودینه وارمغله براغوب فرار ایتدیلر تکرار ضبط
وتحصین اولندی حق سبحانه وتعالی حدود ممالك اسلامیه یی دائما کید

اعدادن مصون و محفوظ ایلیه آمین وبو مقامده روم ایلی بلادی ممالك
محروسه نهایتلرینه وارنجه یازیلوب تمام اولدی وبو مملکتلر بدیوز دنصکره
سلاطین عظیم الشان آل عثمانك فتوحات جلیله سی اولمغله کتب قدیمه ده
یازلیوب صکره تدوین اولنان تاریخلر خلال وقایعده استطرادا مجملا ذکر
وکاهی ترك اولنمغله علی الترتیب بیانی صددنده کمیت خامه یه ارخای عنان
اولنمش ایدی من بعد اناطولی جانبی آخر حد رومه وارنجه یازیلوب بعده وندیك
و پاپا و فرانسه ولایتلری حد رومده داخل اولمق اوزره اجمالا بیان اولندقدن
صکره دردنجی اقلیم عرفی اولان جزائر عربیه یه شروع اولنور. قد وقع الفراغ
من تحریر هذه الکتاب المستطاب. بعون الله الملك الوهاب. علی ید
اضعف عباد الله تعالی محمد امین بن علی بن
احمد. غفر الله ذنوبهم. وستر عیوبهم
آمین یا رب العالمین.

اوراقه ۲۲۹
سطر ۲۷
من الكتب التي وقفها الفقير
الى الله العزيز ذي المواهب